Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Expositio in Josuam, lib. Judicum, Ruth, Tobiam, Judith, Ester, Esdram, Nehemiam, Machabaeorum libri II et Baruch

https://hdl.handle.net/1874/330859

Bernese municipal
Church. eccl.
131

T. 2: 187

Hs.
3 H 9

187 *(Eccl. 131, antea 294m.) Membr. fol. 205 ff. 2 col. 1494.*

Dionysius Carthusiensis, Expositio in Josuam, lib. Judicum, Ruth, Tobiam, Judith, Esther, Esdram, Nehemiam, Machabaeorum ll. II et Baruch.

Fol. 1a. (Prologus). Fol. 1b. Expositio literalis primi capituli libri josue. Fol. 36b. Explicit dyonisii carthusiensis super librum iosue. Incipit expositio eiusdem super librum iudicum. Fol. 205a. Explicit feliciter per fratrem Wermboldum de Leydis carthusiensem professum domus noue lucis prope traiectum Anno dñi 1494. XVI Kal. Januarij.

„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum."

187

Tegumento anteriori agglutinatum erat instrumentum quo Magister Sexagardius de Placentia, praepositus Westfrisiae, procuratores constituit. Datum 1437 Junii 8. (Orig.; instrumenti verba legi vix possunt).

Telling van de hss.-cat. foutief. Achter fol. 35 ingelast fol. 35*

Hs. 187

Maart 1989 behandeld met 'Cire 212'

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
Nº. 131

F. 187

nº 259. m.

nº 294. m.

I. 187 (3 H 9)

Q̄ritus m bello ihesus naue successor moysi m̄ pphetis: qui fuit magnus scd̄m nomē suū: maxi⁹ m salutem electorū dei expugnā & insurgentes hostes ut obtineret hēditatē israhel. Enarratio. ¶ In hijs verbis actor libr̄ exponēdi multiplicē ingrediatur. ¶ Primo a fortitudine sua i bellis insignis: in quibus duplicē fortitudinē habuit ac mōstrauit: videlicet corpalem et spūalē. ¶ Fuit etenī vir corpaliter multū robustus: qđ demōstrauit in plūs. Unde et misit habetur in textu: q̄ expugnauit reges triginta vnū. Exodi quoq; 17° recitat: q̄ venēte amelech ut pugnaret contra israel: moyses elegit ipm̄ iosue ad amelech expugnandū. ¶ Insup habuit fortitudinē. q̄ est mīt quatuor cardinales virtutes vna cuiq; est passione tōtius curat̄ pericula mortis moderari ac refrenare: et arduа ymo et difficillia viriliter aggredi sustinē et exequi. ¶ Nec dubiū q̄n et fortitudinē illā habuerit. q̄ est vnū de septem domⁱ spūs scī: ymo vtrāq; fortitudo est in gradu p̄fō et excellētie timoratiq; vir enumerēt̄ hieronymus. Sedo q̄ē dat̄ in vbis p̄mittis a principatu sui ac p̄sidentie dignitate. cū dicit̄ successor moysi: cui i principatu sup israhelitica plebē successit: ut mīor: ⁊ A° legit. ¶ Tertio a gīa pphie. cū subdit̄ in pphetis. p q̄ dat̄ intelligi. qđ pphetali spū fulserit et mīt pphetis sit q̄ptus. Quarto a pphetate ac dignitate siue appellatiōis. cū dicit̄: q̄ fuit magnus scd̄m nomē suū. ¶ Nam dicit̄ est ihūs ac iosue. qđ vtriq; intēptatur salus seu salutare: qđ et realiter ei cōuenie bat. attū impfectē: q̄n ipse: a visibilibus eripuit inimicis atq; ad tpale pspitatē pduxit? ymo et de aīarū salute et cultu dei feriēt̄ eos admonuit: scd̄m qđ in fine vltimo patet tm̄. Quo a sua fructuosissime: q̄n toti plebi sibi omisse vtilissima fuit? tā ad tpale pspitatē. q̄n ad iformationē salubrem et edificationē atq; ydoneā gubernationē: pp qđ addit̄ maxime m salutē electorū dei. ¶ Ex q̄bus innotescit libri huius auctoritas que edidit iosue ipse: et mīt tamen libros scripture q̄tinetur ac poīt. ¶ Preterea iuxe illatorum hebrei distinguūt ac diuidūt scripturā tamē tam veteris testamēti in tres ptes seu ordines: puta in legem. ad quā quīq; libri moysi ptinēt. In pphetis. ad quos octo libri ptinēt affirmāt: videlicet librū iosue. librū iudicū sub quo ī iudicū et librū ruth. libros q̄ regū q̄s in duo volumina diuidūt: ysaiā quoq; ieremiā ezechielē et librū duodecim pphārū. Tertiā ptē et ordinē scripture agiographa vocāt. Hic ergo iuxta istā diuisionē scripture. hic incipit scd̄s ordo illius scripture. ¶ Dicto ad agiographa asserit̄ p[illegible]ū iob psalteriū. tria volumina salomonis. [illegible]upomenon esdram et hester. ¶ Preterea vtriusq; testamēti scriptura aptē diuidit̄ in libros legales. in hystoriales. ī sapiales. in pphales. Nā quatuor euāgelia sūt libri legales. [illegible]ui testamēti: quēadmodū quīq; libri [illegible]si sūt libri legales veteris testamēti. Liber vero apostolorū sūt libri sapiales? liber actuū apl̄orū est hystorialis: apocalipsis aūt pphalis. ¶ Iuxta hāc diuisionem liber iosue ptinet ad libros hystoriales quia in libro isto narrat̄ q̄lit̄ promissiones p̄ibus facte. de scā fide adeptione et p moysen de scripte. sit realiter adimplete. ¶ Vero agiographi dicit̄ ab agios qđ ē sanctū et graphos scriptura: q̄si scripta sancta. Circa hoc mgr̄ in hystorijs et aliqui alij asserūt. Hoc nomē tm̄ ē oībus sacre scripture

perhaps ad Carthus. pertinet

libris: sed quia ꝑfati nouē libri iob dauid
ꝫ pre ceteris libris nō hñt emmi ētiam
spālem sdm quā agnoīarēt: cōi hoc
noīe sūt ogenti. Sicut hoc nomē gfessor
oībg sīs est cōe: tñ qdā ꝓpt spāle emi
nētia vocāt apli: alii martires // Huic
dicto obiā ꝑt: qd liber psalmoꝝ grādi
excellētia et anagogicis visiōibg decora
tur: ꝫ et cātica canticoꝝ ut ex ipō ti
tulo eluceſit ꝑcipua pollent ꝓphetia.
Ymo et liber iob stilo atq; sententia ful
get. Ymo cur dauid vocatur exemplus
ꝓphārū; nisi qm liber psalmoꝝ inter
vaticinia emineat. Hic ꝛeor huic rei ali
am veriotēq; ee causā. Est eqdē ingula
p qñ nomē aliqd pluribg ē cōe. et ali
a hñt spālia noīa. tūc nomē illud cōe
appropāt ei qd aliud spāle nomē nō
habet: sdm qd dyaletici dicē solent:
hoc nomē accidēs cōe ee oi accidēti. vide
licz cōi ac ꝓpo. tñ cū accidēs inseparabile
ꝓpīi habeat ꝓpīi nomē hs nomē accidēs
appropāt accidēti et cōi: sicq; ꝓpīi et acci
dens ponūt dno pdicabilia cōdistincta.
Amplius origenes iuxe grecos i pma
pte ordine septuarū qstituit septem
libros. pēthateuch moysi addēs iosue ac
iudicū libros: illūq; ordinē vocat ept
tū: ab ept qd ifert septē et thelicos
volumē. Postremo qūt iuxe hebreos li
ber iosue valeat int libros ꝓphetico cō
tmeri. cū tñ nō videant i eo pnūciari
futurū. quēadmodū i ꝓphetis ut ifra dice
tur: attñ qdā futura pdicūtur in eo.

"separabili

Expō ira⁹ ꝑm⁹ explicit
libri iosue. et finitū ē aur.

Ctor libri huius scs iosue
de seipo ipsi de alio loquit. ꝗ
materia libri sui cōtinu
at ad ea i qbg beatissimg moyses libros
suos finiuit et vltiō libro suo iposuit ti
mū: hic iosue librū suū a cōmūitōe hac
copulatiua et. ic ioans ait. Et finīo ē post
mortē moysi famul dei. q fuit famus dei
seruitute filialis nōis atq; spōtanee ob
ritatis: nō famulitute nōis famulis et cae
teris: ut logret dns ad iosue filiū nun.
Iosue triplex habuit nomē. Nam dicit
est ozee et ihs ac iosue: ꝑ ait ipig vo
bat naue et nun. Dicūt aliqui q cog
noiatq; sit filig naue seu nūi: ad differē
tiam ihū filī syrath ꝓnepotis iheſu
sacdotis magni. Sed verig arbitror
q more ydeomatis hebreoꝝ ita cognōiē
qñ apud hebreos filii cognoiant a prē
suo. quēadmodū in libris regū et pali
poīs ꝑcipue cōstat: in qbg cōit dicit da
uid filius yesse ezechias filig achaz. Int
dū tñ ꝫ raro cognoiant a mre: vt ioab
et abysay appellāt filii seruie. Porro
ihs filig syrath. plus q mille annos post ꝑ
iosue natus ē. siqdē post babiloīcū fuit
captiuitatē: ideo nō videt q ad eig diffe
rētiā iosue dicti sit ihs aut iosue filius
naue aut nun. mīstri moysi. Fuit etā
iosue spālissimg ac familiarissimg moysi
suus: put in diuisis locis liboꝝ moysi
legit. Nā et cū moyse ascēdit in mōtē
syna. q̄nus nō vsq; ad vticē mōtis: et
cū moyse descendebat de monte. Et sicut
scūs clemēs btissimo archiapō petro
in oībg familiarissime et affectuosissime
cū mira reuerētia inseparabiliterq; adhe
sit: ita et iosue moysi: et dicēt ei. Ego
yses filius meg mortuus est. Querit hs
qr ꝑt qūt deus loctus sit iosue: ꝛ.
an loctus sit ei hs vba añ finē dierū
luctus moysi. an nō. Ad ꝑmū dicēdū
videt q loctus fit ad iosue sicut ad
moysen p creaturā subiectā puta p
angelū in humana effigie apparētem
et in vigilia plena: et forte aliqñ alit.
Ad sdm aliqui dicūt. q dns vba ista
ad iosue añ finē luctus mortis moysi:
quē filii isrl planxerūt triginta diebg.
Alii dicūt q p⁹ finē dierū illoꝝ: qd vez
est. Nā hoc ad hortationē tūc legisla
toris ac vatis ꝑtinuit. q diuturne luctu ip
sius dns alia nō ꝓmisit agenda eig missi
ac ꝓpō: videlicz trānsitionē ꝑ iordanē et

missionē explorator ac cetera q̄ sequunt
in isto cāplō. Hic in stolasticā fert hystoria: post mortē moysi q̄ est cēte lucti ppli
p eo. locutq; est dns ista ad josue. Cui tñ
dicit hebreos aliē opmāi et seq̄t eos: ut
in expōe seq̄tis cāplī ferret. Insup q̄ri
pt cur dixit ad josue. Moyses puus meus
mortuus est: cū tñ hoc notū extiterit tā
josue ipi q̄m pplō toti. Videt q̄ dns ih
loquēdo odidit se meorē seruū suū fidē:
etiā post mortē ipīg. Ad hoc quoq; obi
destruxit duos errores. Dō mū dicētiū
moysen nō esse defunctū ꝑ ee tñlatū in
paradisū: et ee tū helyā et enoch q̄m
nullū mortis sue signū in tra relictū
est: et q: tū xp̄o in sua trāsfiguratione
corpaliter quēadmodū et helyas appa
ruit. Hēc error fuit maiche: et alio
rū quorūdā dicētiū moysen ee dāpnatū
ppt incredulitatē suā ad aq̄s ḡdictionis:
aqua nō legit̄ peītuisse. Quo error p vba
ista excludit. Aptissime quoq; scriptura
insinuat eū inde peītuisse. p hoc q̄d p
illā incredulitatē dns more soluto ei locu
tus est. et moyses ḡsueta deuotiōe p deo
zelauit est: et bona vsq; in finē vite sue
exercuit: atq; p incredulitate dns eū puni
uit in hac vita priuādo eū ingressu tre p
missionis. Demq; voluto deuteronomii ca
pitulo euidēt narrat moyses ee defunctū.
Surge. Ex hoc vbo videt posset q̄ sedē
ti vel iacenti aut dormienti dns dixerit
ista. Vigilanti nāq; et stāti dici nō so
let surge. Sed opmāi q̄s pt q̄d dnō in
cipiēte loqui ad josue ipe vir stīs hmi
liter se coram deo pstrauerit: pstratoq; dix
erit dns surge: sicut et infra .v. cāplō
aut ad eū. surge cur iacēs pnḡ in tra.
Vel sensq; est: surge. id est ad actū te ꝑa
et extende. Surrexit scribit petrus gmeste
Q̄d aut surge. locutio est: et nō est sensq:
id est: geng et modq quidā loquēdi est.
Stet ille ē intellectus quē facit vba videt
et trāsi iordanē istū. tpe oportuno: id ē.
dispone te ad trāseundū p fidū iordanis tu
et oīs pplus tecū: oīs videlicet israheliticus pplus
quē tibi gmisi ut duci ac pūapi. Omnem
locū quē calcauerit vestigiū pedis vr̄i vob
tradam sicut locutus sū moysi: id est om
nem tram quā pābulaueritis pgendo
ad pugnā contra aduersarios vros me auxi
liante obtinebitis. Deinde tñm tre pmissio
nis exprimitur. A deserto et libano vsq;
ad fluuiū magnū euphraten, oīs terra
ethеoꝝ vsq; ad mare magnū contra solis
occasū erit tmg vr̄: id est tra et loca habi
tatoris vre. Interea intellectus huius ptitule
notesc̄it ex eo q̄d exo xxiii. dns loquitur:
ponā aūt tinos tuos a mari rubro vsq;
ad mare palestinoꝝ et a deserto vsq; ad flu
uiū. Hinc q̄q; deutēo. .v. aut. Omnis locus
quē calcauerit pes vr̄: vr erit. A deserto li
bano et a fluuio magno euphrate vsq;
ad mare occidētale erit tin vr̄. Itaq;
h̄ loco p deserti intelligit deserti egipti:
q̄ tre pmissionis cōtiguatur a plaga au
strali. Per libanū vero mons libani: q̄ est
a pte aquilonari respectu tre pmissionis.
Euphrates aute est tmg tre promissionis
ab oriente. A mari p mare magnū q̄d
est occasus solis occasum intelligit maris me
diterranei: q̄d etiā dicit mare occidētale
respectu maris mortui q̄d est in pte occasu
lis: et vocat nūc magnū mare. nō q̄d sit
mare oceanū q̄d simpliciter dicit mag
nū mare. et vmbrosā habet ac circuitū tū:
ꝑ magnū respectu maris rubri, aut ma
ris mortui nūcupat. Insup ethei erāt
vna gēs de gētibus quarū tras deus fi
lijs isrl̄ repromisit: sicut exo xxiii. patz. Non
h̄ loco p tra ethеoꝝ tre oēm illarū gētiū
designat: sedm q̄d totū solet p pte signa
ri. Sed q̄ri pt quo vēificata sit ista pro
missio: cū certū sit q̄ filij isrl̄ tpe iosue
nūq; obtinuerūt totā tra pfatā. Videt q̄ p
missio ista fīa ē pplo israhelitico i cōi seu
gfuse sub noīe iosue et eoꝝ q̄ tpe eius fuerūt:
et ita paulati in pplo illo fuit ipleta po
tissime tpe dauid ac salomonis. De hmōi
sup exodi plenius scripsi. Nullus vobis

ẽsistẽ potẽit cũctis ||vite diebus tue. Contin
hoc videt q̃ ĩges cananeorũ cõt̃ iosue et
filios isrl̃ stũt oppressi: et pugnauerũt
cõt̃ eos viri ulterio. ymo et habitatões hay
filios isrl̃ fugauerũt et q̃sdã eorũ imfe
cerũt: q̃ quã mfia in textu ỹnit̃. Et rñ
dendũ: q̃ ẽsistẽ stũt hinc p̃ pualẽ. Ista
quoq̃ pmissio sub ꝺ̃ditione fiut ĩtellu
genda. sicut et filẽs pmissiões: videlicet
msi filij isrl̃ opposicũ mereẽtur: peccãdo.
Vel dica pt̃. q̃ victoria illa yuorũ hay
fuit breuis ac modica: idcirco nõ reputa
t̃. quia qđ modicũ ẽ habet̃ p̃ nichilo.
Nã et paulo post fuerũt õino victi a
filijs isrl̃: Sicut fiu cũ moyse ita ero
et tecũ: quẽadmodũ deq̃ fuit cũ moyse
p̃ dona gr̃ẽ gratũ facientis. et ita p̃ dona
gr̃ẽ gratis date: ita et cũ iosue. Fuit q̃ppe
cũ iosue eũ sup̃alit̃ ac grõssimẽ dirige
do. pregẽdo. ac tuiphãdo: gr̃am quoq̃
ꝑphetie vtutẽ miraculoꝝ et fructuosas
dimas cõferẽdo eidẽ. Verũtiñ in hijs oĩbq̃
excellentiq̃ fuit cũ moyse: msi qđ ĩ opa
tiõe miraculoꝝ iosue videt̃ moysen q̃dã
mõ exteẽsisse p̃ hỹ q̃ solem et lunã fecit
tam ĩpialit̃ stare. Nõ dimittã nec dẽ
linquã te: id est mtq̃ et ext̃ te pregam.
Confortãre. ex mea pmissiõe et q̃solatã
one: et esto robustus. mẽte et corpẽ. Licet
oĩa accipi pnt̃ p̃ modũ exhortatiõis ac
iussiõis: p̃cepit equidẽ deus ipi iosue. et
in vtutibq̃ crescẽt et seipm̃ q̃fortaret in
dnõ: sperãdo in eiq̃ auxilio. Aliorũ em̃
duci ac iudicia nctã ẽ gr̃ã spãlis et mag
na: assiduiq̃ p̃fectus vtutũ. Demaq̃
nctã fuit hinc iosue. ista tã dulcis et
firma q̃solatio et corroboratio dei. ꝑpter
imminẽtiũ difficultatẽ negociꝝ: q̃ nãles
vires ipiq̃ iosue ac ꝑpli eiq̃ totalit̃ extẽde
bãt: videlicet gentes illas chananeoꝝ ꝯpi
osissimas debellãe eorũq̃ firtudia possidẽ.
||atq̃ fortissimas
Tu em̃ diuides ꝑplõ hunc tr̃ã p̃ qua iura
ui pribq̃ tuis ut tradere ea illis. id est
quã cũ iuramẽto pmisi dãe posteritati pa
archarũ. Qualit̃ aũt iosue tr̃ã illã diui
sit filijs isrl̃: infra in diuisis tribus narrat.
Confortãre et esto robusteq̃ valde: id est in
oi vtute stabilis ac ꝑfecta. ꝑsertim in fortitu
dine. q̃ est vtus cardinalis. atq̃ ad pncipes
ac bellatões pũpue ꝑtinet: ne ꝑ
mmẽta mortis pricula pauidi tristes
pusillanimes ve existant: ut custodias
meoꝝ retinẽdo. et facias ope exequẽdo.
oẽm legem. i. vniũsa legis mãdata: quã
p̃cepit tibi moyses seruus meus. q̃ moyses
nãq̃ legẽ oĩbq̃ dedit ac iussit: ꝑ tãto spãlis
p̃cepit eã a iosue obs̃uari: q̃nto ceteris
vtuosioꝝ exẽplariorq̃ cõsistẽ tebat. Que
dam em̃ legis p̃cepta solũ pncipẽ cõcer
nebãt: puta deum. Nõ patet. Ne declines ab
ea ad dexterã vel ad sinistrã. i. ad nullũ
vitiosũ extremũ. ꝑ mediũ in medio: cũ vtq̃
sit q̃dã medius mr̃ duo vitia extrema. ut
ĩtelligas tuũta q̃ agis. i. oẽm tuã actionem
interiorẽ et exteriorẽ sapiẽt̃ q̃ideres dis tuã
as. atq̃ ad debitũ ĩferas finẽ iuxta dĩme
legis tenorẽ. Qđ totũ. q̃ut̃ sit agendũ dotq̃
lex dei. Non recedat volumẽ legis hui
de ore tuo: id est doctrinã deutẽo. legis da
te p̃ moysen. oĩ tpe oportuno habe in ore:
uta ut sp̃ patus sis eã ꝓponẽ ꝑplõ: et tibi
ipsi missos dĩna p̃cepta ĩstruẽ q̃ntũ requirit
tuũ officiũ: sed meditaberis in eo diebq̃
ac noctibq̃. id est cõgruis horis diei noctisq̃.
Non deteõ. 6ta habet̃. Erũt vba dñi in
corde tuo: et meditaberis sedens in do
mo tua. et ãbulans in itinere. et dormiens
atq̃ ꝙsurgens. Tuũ dirriges viam tuã.
id est operationẽ et vitã tuã efficiẽt̃ rectã
tabis: atq̃ ad debitũ referes finẽ iuxta
legis ꝑcepta: et intelligis eam. i. cognoscẽs
an giũsatio tua sit iusta ac placita deo.
Impij aũt nõ attendũt sciorũ actuũ ꝓpri
tatẽ: nec ꝑpa pensãt pricula. Siquidẽ
via ipiorũ tẽbrosa: nesciũt vbi currunt.
De quibq̃ fert̃ in psalmo. Fiat via illorũ
tẽbre et lubricũ. Ecce p̃cipio tibi: cõforta
re et esto robustus. q̃nus ei cõfortari
in dnõ et ee robustũ in gr̃ã ac virtute
sit dona dei nec viriũ humanarũ effectq̃.

nxta illud ꝓ.hjerme. nō est hōis via eius nec
viri est ut ābulet et dirigat gressus suos:
michilo⁹ ꝑcipit deus hoī qfortari in dnō.
et ee in grā fortē: qua si fecerit hō qđ in
se est: deus grām offeret et robur virtutū
pstabit. ¶Noli metuere carnali tīore. et no
li timere mūdana formidiē: sed oēm mor
dmatū abiice metū ex ītuitu et cōfidētia
assistētie oīpotētis? qm tecū est dns deus
tuus ꝑ gīosam directionē et ꝓtectionē
ac opē in oīb⁹ ad qcūq⁹ ꝓcesseris. corpa
li aut spūali ꝓgressu: id est ad qcūq⁹ a
genda te extenderis. ¶O qm magna et
pia ꝓmissio ex qua videt qđ iosue fue
rit ex hac hora cōfumatꝰ in grā. et
esse cumtus de pfectiōe a culpa mōlu:
nisi forte qđ ad qcūq⁹ ꝓcesserit spāliē in
telligat de pfectiōe ad pugnas cōtra chana
neos. ¶Interea mirandū qđ iosue tāq⁹ vir
sapiens ponderāuit difficultatē et ong
grauissimū īiūcti sibi oficii. ꝓcula ab
stinentie: pstim qm predecessor ac
dns suus moyses q fuit ꝑfectior eo to
tiens fuit grauatꝰ ex ingrimē plebis
illius. et tandē grauit lapsus: atq⁹ ab
ingressu tre ꝓmisse ꝓhibitus. ¶deo pi
us mētē iosue ītuens. tā multiplicitē
at dignāt cōsolatꝰ est eū: et eadē sepe
rpecit vnāq⁹ sententiā ꝑ diuīsa vba sig
nificauit. ad maiorē rei certitudinē et
affirmationē. ¶Fit iosue cautꝰ statim
ꝓcessit ad dīni executionē mandati.
¶Precepit itaq⁹ iosue pncipib⁹ ꝑpli dicēs
Transite ꝑ mediū castror: et ipse ꝓ
ac dicitꝰ. ¶In qualibet nāq⁹ tribu fuit et
ꝑfuit vng spālis pceps ex tribu illa
ꝓgēitꝰ: sicq⁹ iosue iussit ut vnusq⁹q⁹
eor trāsiret ꝑ tribū suā īperatꝝ ei. ¶Pre
parate vobis cibaria: qm post diem tri
cūū trānsibitis iordanē. ¶Ex hoc apparet
qđ iusserit ꝑari cibaria vsq⁹ in trīū die.
¶Recte dicit expositores istud nō posse
intelligi de mana. qđ nec in diem īmedi
ate sequentem poterat intermissū seruari
nisi ꝑ sabbō: ut exodi xvi patuit. ¶deo istud
exponūt de alīs alimētis q filii isrl īue
nerūt aut emerūt in tīris ꝑ quas trānsi
bant: vīi deutō. sed dns aut ad eos.
Transibitis ꝑ fines fratrū vrōrū filiorū
esau cibos emetis ab eis: et aquā ēptā
hauretis et bibetis. ¶Q aūt mana nō
dū defecit: patet īfra xvi. capō. ¶Interea
qritur qualit verū sit qđ iosue dixit.
post diem trīū trānsibitis iordanē. ¶nō ei
trānsierūt iordanē post vba hec ante sep
timū diem. ¶Nūa post hec vba mīsit iosue
exploratores in iherico: q inde egressi la
tuerūt ꝑ tres dies in montib⁹ ꝑ quos
rditū iosue et filii isrl ꝓcesserūt vsq⁹ ior
danem. atq⁹ ibidē triduo ꝓmānserūt ante
q trānsierūt iordanē: q ora sed tāo, caplis q
mīra lynt. qđ istud augustinꝰ videt? q
iosue dixit hec vba sensu hūano: sperās
ut hō sic fieri posse si exploratores ita
rdirēt. ¶Nam et illi q⁹bus loquit deus. mt
dū hūana dispositōe aliqđ agere voluit. ī qua
deū sibi esse rectorē q fidūt? ꝑ eorū qsilia sepe
ab illo mutāt: cuius prouidētia gubernantur.
¶Hinc mgr. in hystoriis ꝓtestatur istud viz
q post trīū die trānsirent iordanē dixit io
sue de hūanis qsiliis ꝓmisit dns ut astruit
augustinꝰ vpm iosue errāē ne deinceps
silē aliqđ sine dīno qsilio aggrederet: ꝑti
tim qm dixit ad moysen de iosue. ¶Pro eo
si qđ agendū est: eleazar qsulet dīnm. Q
aūt iosue in isto errauerit patet? qm ig
norauit an nubes tertio die eleuaret de
tabernaculo: sine cuius eleuatiōe castra
mouēda nō erāt. ¶Het in hystoriis. ¶Porro
alīs videt istud nō bn sonare? si ei ut alibi
loqr augustinꝰ actores scripture tangūt er
rauerūt in vno: perit tota auctas sacre
scripture. ¶Immediate quoq⁹ ante hec vba dns
dixit ad iosue. Tecū ē dns deus tuꝰ i oib⁹ q̄.
et rursq⁹. Sicut fui cū moyse. ita ero et te
cū: et mitta filia. ¶Hinc qdā doctores catho
lici asserūt verba ista hoc loco ee ascripta ꝑ
anticipationē: ita qđ verba hec ꝓtulit io
sue ꝓ editū exploratorū qđ etiā dicunt
hebrei. ¶In scripturis nāq⁹ post fta aut dta

aliqñ aiã narrant. ¶Insup dicit ꝓt qđ Josue nõ dixit hec verba post diẽ trium trãsi
bitis iordanẽ. cũ ꝑsuasione? nec mlis mirũ
excludit maiorẽ dñi pot absolute: sitq; pot
hic mlis estimatq; ꝑ detiãto. quẽadmodũ job
xl? quo habet. ¶Hec oĩa opat deꝰ tribus via
bus p singulos ut nuoret aiãs eoꝝ a cor
ruptiõe? sic xps in euãgelio dixit tribꝰ die
bus sumor. cũ dictũ fuisset ad eũ. vade hinc qa
herodes qrit occidẽ te: ymo crastinũ itrodũ
ꝑ futuro in breui accipit. uicxta qđ jacob
locutꝰ est. Cras? respondebit mi iustitia mea.
Hic igit sensꝰ est. ¶Post diem trium i deest
in breui trisibitis iordanẽ. Consequẽter
in textu describit. qlit josue ꝑcepit duã
bus tribꝰ ac dimidie scz tribui ruben
et tribui gad ac medie tribui manasse.
ut ꝑficerẽt qđ moyses eis ꝑcepit. ꝑut mi
meroꝝ xxxii. habet nec est difficultas in
textu: misi qđ in fine capli filij isrl dicũt.
Tu tm confortare: et viriliter age. ¶In qbꝰ
verbis spiritũ suũ hortat admonet: et qđ
aiũt tm nõ simit exclusiue? ꝑ sensus est.
hoc ꝑcipue exhortam et cupimꝰ: ut confor
teris in dño atq; viriliter agas: ¶De spi
ritali hmoꝰ capli intellectũ. Articulꝰ scdꝰ

Quemadmodũ origenes testat: lib
hic nõ tm gesta josue filij naue
nobis indicat: qm sacramẽta dñi
ihũ nobis dꝰ pmgit: Itaq; josue nomẽ et
ipẽ xpm ꝑfiguravit: ymo quia in multis
eminẽt ac euidẽt ꝑ facta josue. misteria
xpi signãt: liber iste int ꝓphetico? codi
dices cõputat. ¶Phete nãq; et alij quidã
viri ꝑcipui veteris testamẽti nõ solũ
vbis ꝑ eaã factis de xpo sũt vaticinati.
Idcirco xps loqt ꝑ ozee ꝓphãm. Ego visio
nes multiplicaui: et in manibꝰ ꝓphãrum
assimilatꝰ sũ. ¶In manibꝰ inqt ꝓphãrũ. r ꝑ
opa eoꝝ sim similitudinarie ꝑsignatus.
Denicq; in veteri testamẽto tres viri egre
gij hoc nomẽ ihs in typo futuri ihũ xpi sũt
nũciati. ¶Primꝰ illoꝝ fuit josue iste
duxe israhelitica ꝓli: qui suo ꝑcipatu
regnũ xpi ihũ dignitatẽ signauit. ¶Hebꝰ
fuit ihs josedech sacerdos magnus. r pontifex
iudeoꝝ: qui xpm ihm in qnitũ Tsumg pon
tifex ꝑfiguravit. Tertiꝰ fuit ihs syrach ac
tor ecclastici libri: qui ꝑ suã sapiẽtiã tripꝰ
extitit ihũ xpi: in quo oĩs thesauri sapiẽ
tie et scie sũt absconditi? ¶Insup josue i mlꝰ
est xpi figura. ¶Primo qm amalechitas
qui filios isrl ipugnauerũt debellauit.
sic et xps inuisibiles hostes q̃ ꝓhibẽ dei in
cessanter inpugnãt deuicit. Deinde qm filios
isrl in tiã ꝓmissionis ꝓduxit: sic dñs
ihs electos suos i regnũ ꝓduxit felicitatis
celestis. Tertio qm filios isrl diuisit tiã
ꝓmissã sic ihs oĩm iudex ac dñs omniuꝝ
electorũ datorũ et ꝑmiũ in regno celoꝝ
uicxta mẽsurã meritorũ suoꝝ. ¶In alijs
quoq; mlis fuit xpi figura: sicut patet
infra. Et fm est post mortẽ moysi: ut
loquet dñs ad josue ministrũ moysi dicẽs
Moyses famꝰ meꝰ mortuꝰ e. ¶Ꝑ moysen
lex veteris ꝑ moysen data dat intelligi
uicxta illud in euãgelio; si moysen et
ꝓphãs nõ audiũt. ¶Si ꝑ lẽ ergo ex ꝓ mor
tem moysi locutꝰ e dñs josue figuratiue
qđ adueniente plenitudine tpis. in quo
decreuit deus imponere finẽ legalibus
mistarijs est xpꝰ: atq; sic in sua ihũa
nitate spũ sco ipletus est: ꝑ cuꝰ allocu
tionẽ mistica cognouit legalia iam esse
sepelienda ac cessatura. ¶Preterea sicut
moyse mortuo josue in ꝑcipatu successit
sic veteris legis obsuãtia desinẽte xpꝰ
filius dei ꝑcipatũ accepit ecclesie: et fm
est legifer rex iudex ac pontifex veri spi
tualis israhelis. videlicz ꝓli xpiam ꝑ hebꝰ
os significatꝰ. Circa hs loquit origenes.
Considera subtilissam de templi et altarie
destructu? sacrificia sacerdotũ pontificũ et
misteria leuitarũ cessasse: et dicto. moyses
famꝰ meꝰ mortuꝰ est. Considera quoq; gentes
esse vocatas ad fidem. ecclias edificari. altaria
nõ cruore pecudũ aspergi. ꝑ precioso xpi san
guine dedicari? et dicit quia ihs post mor
tem moysi obtinuit ꝑncipatũ: nõ ihs
naue ꝑ ihs filius dei. ¶Rursus ꝑ moyse

ntelligit lex dīna p̄ Josue mīstrū moy-
si bonq̄ platus legi subiectq̄? dū ergo
pplūs xp̄iang dīnā trīsgredit legē. qđ
tur deus et loq̄t cuncūctq̄ fideli plato. mo-
yses ſrug meq̄ defūctus est: quia lex data
a me in xp̄ianoū cordibus iam defecit.
Oēs em̄ que sua nō q̄ mea sūt q̄rūt: ita
qđ illud ysaie 29°. videt ip̄letū. Quia trīs-
gressi sūt leges? mutauerūt iusticiā: dissipa-
uerūt fedus sempit̄nū. Surge et trīsi
lordanē istū tu et oīs plūs tuus. P̄ lor-
danem designat baptisma? xp̄s aut̄ Johā-
nis baptismū susc̄pe deo p̄cepit ministrāte dig-
natq̄ ē: et oēs qui crediderūt in xp̄m. per
xp̄i baptismū trīsierūt purgati sūt et
saluati. sicq̄ ad celestis p̄missionis p̄ducti
sūt regionē. Rursus Jordanis īp̄ūtatur
descēsus? p quē notat̄ humilitas: p quā ip̄e
met dn̄s ihs et omnes xp̄i fideles abnu-
lauerūt. Exinanuit etem̄ semp̄m et dix-
it: Qui se humiliat exaltabit: Itemq̄:
discite a me qz mitis sū et humilis corde.
et. Nisi quis fuerit et efficiam̄ sicut
puuli: nō intrabitis in regnū celorū. Hinc
p̄ ysaiā aut̄ superbo. Descende. sede i pul-
uere. Quid ē sedē in puluere? nisi in p̄ce vi-
litatis et culpe ꝙsideratiōe quiescere.
Platus ergo plebem sibi cōmissā debz
in humilitate p̄cedē: sicq̄ cū illis i tra-
bēōū intrāe. Oēm locū quē calcauerit
vestigiū pedis vri. vobis dabo. Totq̄ ꝙpe
orbis trarū xp̄o et eccl̄ie est ꝑtessa
ac subdit̄q̄: dnāt̄q̄ xp̄s a mari vsq̄ ad
mare et a flue vsq̄ ad t̄mos orbis
trarū. Idē et dixit: Data est mihi
oīs pt̄as in celo et in tra. Quilq̄ potēit
vobis īsistē. Certū est nullū posse re-
sistere xp̄o nisi q̄ūtū ip̄e p̄miserit: p̄-
nāq̄ oīa dedit in manū eiq̄: et ip̄e xp̄s
rursq̄ de sepo ait ad p̄em? sicut dedisti
ei pt̄atē oīs carnis: sius quaq̄ discipulis
dixit. Dabo vobis os et sapiam cui nō
poterūt īsistere et cōtradicē oēs adu-
sarii vr̄i. Denīq̄ cōstat qđ p̄ plūs xp̄ia-
no si xp̄o obediret p̄fecte nulla posset
gens p̄nalere. Sicut fui cū moyse ita eo
et cet̄a. Quēadmodū em̄ deus opus legē
moysi p̄ diūsa miracula et p̄clara sps sc̄i
rismata confirmauit: ita ymo et īgpabi-
liē magis et excellentiq̄ euāgelicā legē
constabilimit? fuitq̄ deus cū xp̄o hoīe in-
effabiliē gr̄ōsius glōsiusq̄ q̄ cū moyse:
ner dimisit eū ner dereliq̄t p̄ gr̄ā a glē
subtractionē aut diminutionē. q̄mlib in
passiōe fugerit eū q̄ūtū ad apparentiā q̄m-
dam exteriorē et subtractionē solite redi-
dantie ꝙsolationis a superiori pte aie sue in
pte ipsig inferiorē ac sensitiuā: p̄ qđ pendēs
in cruce clamauit. deus meus deus meus
ut qđ deliquisti me. Confortē et esto ro-
bustus. Xp̄s in oī vtute īmobiliē p̄fectus
fuit ac stabilis ab exordio īcarnationis? ac
tū passione instante spōte quasdā passi-
ones assumpsit et p modū infirmātis se
habuit: p̄ qđ apparuit ei angelus de celo
confortāns. id est instar ꝙfortātis se ha-
bens. et ꝙsolatoria p̄ferēs vba? videlicet
qualiē sue merito passionis fructū recepturg cet̄
geng humāne: et veris fidelibus regionem
māsionū celestiū diuisiurg. Preterea p̄
Josue designat̄ quilibz platg pastor et p̄sul
cui dn̄s spāliē iubet p̄suader ac loquit̄
ut ꝙfortetur i oī vtute et gr̄ā sps sc̄i
ymo tāto vtuosior ee conet̄ quo pluribg
p̄sidet et altioris est auctoritatis aut p̄-
fessionis et quo plura atq̄ maiora de sup
dona sortitus est: et pro pluribg reddituru
rus est rōnē: ut aliorū imbecillitatē et
īperfectionē valeat supportāe. et in bono vi-
tere malū. Intuitq̄ oēm euāgelicā legem
debet studiose ne a subditis possit in aliquo
reprehendi. et ne quēpiā scandalizet: ne
dispgat et pdat quos tenet colligē et ag-
rare. Qui em̄ offendit in vno: fit omn̄ reg.
Non ergo declinet a lege xp̄i ner a via
iusticie ac obstinatia iuuis ad dexteram.
se extollendo p̄ sspa. aut manē blādie-
do. vel mala sub bom̄ spē admittēdo. seu
cria p̄ indiscretionē vlē vires quod aggr-
diendo? ner ad sinistrā deficiēdo īadiusti-

aut aptā vitā mitidendo. ac vnū pre alio aggrauādo iniuste: ꝫ ītra via incedat: et ab scā acceptiōe iudicet psonarū. ¶ Nō recedat volumē legis ab ore tuo. ¶ Platy pastor et pdicator euāgelii dei sui debet mistribē tordi et cōm suā locutionē strdm illud dirigere: iugitq; hrē in ꝑpetu vbū salubre in formatiōis correptiōis exhortatiōis et strē cōsolatiōis: et ita inteligē aūta q agit. ac ꝑpam gressionē distruē. taliterq; ī pleve qđ aut scīptura. ¶ In lege dñi voluntas eius: et in lege eius meditabit die ac nocte. ¶ Interea quibus ista sint ardua: dns tñ cōsolat bone voluntatis platū dicēdo. ¶ Noli metuere: qm tecū est dns deus tuus in oībus. ¶ Spaliter nāq; patū se exhibet psidētibus ad ipm toto corde cōfugiētibus subuenire. ¶ taq; de īmorantis ambitiosis negligētibus carnalibusq; platis iudicibus ac psidētibus teffi catibus dei vicariis: qui sē canes muti qbus durissimū istat iudiciū. ¶ Precepitq; iosue pncipibus ppli dicēs. trāsite p medium castroꝝ et ītate populo ac dicite ꝫ ītate vobis cibaria: qm post diem tertiū transibitis iordanē ad possidendam terram. ¶ Q iosue ītelligit xps: qui pncipibus tribuū ꝛ aplis in dictatiuis diuidēs tribus isrl iussit ire ꝑ vniūsā iudeā. deinde ꝑ vniūsas gentiū natiōes ad pdicādū oībus illis ut sibi de spūalibus almoniis prouideret: hoc est de vtilibus domus et fructibus spūs sci. de pnē vite et ītellīs et aqua sapie salutaris. de sacrāmētoꝝ īfertiōibus. de actibus vtuosis ac pane latinarū. ¶ Quia post dies tertiū diem. hoc est: post gtritionē cōfessionē et venie īploratiōnē. seu quos dā pmīe actū. ac nīt tū situri iordanē ꝛ suscepturi baptismū: q nō cōsueuit adultis et lymis qui de gentilitate et iudaismo cōfugiēbant ad xpm cōferri: nisi pq cōfessionē et abstinē cias orōes et penitēciales exercitationes ¶ Insup ꝑ tribū ruben ꝑmogenitū exlya. et tribū gad ꝑmogenitū exzelpha. ac tribū me dię manasse ꝑmogenitū ex gnige joseph exprimit ꝓpls hebreorū. q ꝑmo lege acceꝑt ꝑ moysen: ꝑ alias tribus signāt qui postea euāgelij gram sūt sortiti. cū tū sissent iordanē ꝛ cū baptizati fuissent: verūtā illi qui vltra iordanē qm ceteri fuerūt in nullo īpi nō integro ac totali: qm sibi ssime cōtagius notiā nō misi ipsam habuerūt in vita ista tam qui sub lege qm qui sub euāgelio exstiterūt. Quia q precepisti nobis faciem. ¶ Hic subditi bonis superioribus suis in cūctis obedīe debent tam ritu qm ꝓpte ac finē: ꝑmo et pro superioribus suis debent cordialit ac instāter orare. ¶ Allocutio capti. Misit ergo jo sue. Articuli tertij: —

Consequēt describit missiōis exēcutio dnīe. cura ingressi ad tra chananeoꝝ trās iordanē. qui sit ergo josue de se thym. ꝛ de loco sic mīcupato existente in ca pestribus moab: vbi et moyses īmōte de fūctus est: ut deinceps vltiō legit: duos exploratores vīos. de qbus ut fertur fabulāt iudei hebrei q fuerūt caleph et phinees: abscondito. ꝛ sub tali apparatu et spē ut nō cognoscēnt ee exploratores neq; de ꝓpls isrl. Dicitq; aliqui q misit eos sub silātiōe strictiōis: sicut et dauid coram achis rege geth simulauit se quasi furiosū et stolidū ne caperet: ut primo rigi habetur. Porro hebrei ut ferūt asserūt q fingebāt se surdos et mutos ne ex sua loqla cognoscēnt. qđ nō videt apparere tā magnā hrē: sciebāt ei et aliā lingnā salē egipciā: ꝑ tū si erāt caleph et phinees: qđ ad mīng de caleph cōstat. Hīt verīq puto qđ habitū chananeoꝝ assūpserūt: ut tāto mīng putarēt helki. qđto habitatoribus cīe videbāt filiores: vel inuenerūt ut mācatores. aut tale qđ prēdētes. Josue vero dicit qđ ciues nō curabāt de ofidētiōe qua exploratores isti singula q̄q; intuebāt: quia putabāt eos tāqm pegrinos īuisa libēter aspicētes. ¶ Circa hec duo q̄rūt ꝑmo josue cur sēs misit exploratores. cū explorari videat actus nequā et fallax: ꝑ qđ joseph assi ipheseorie dixit fratribus suis

Exploratores estis. Sed dō cur fecit tm̄ et
vrbem iherico explorari qsi ad faciendū
qlit̄ posset eas adipisci? cū ex pmissiōe dīna
certū ee debuerit q eas deo auxiliante fa-
cilit̄ obtinēt: nō obstāte q̄cūq; tre et vrbis
ac habitatoꝝ fortitudie. Rn dedū ad pmū
q sicut in iustis pbis licz vti insidijs ut
mſra dicet: ita et exploratiōe. Est itaq; ex-
ploratio duplex: vna q̄ venit ex zelo iusti-
cie. et ordīat ad iustū tm̄phū: et hac usi
sūt moyses et iosue. Alia q̄ ex odio. cupi-
ditate. ābitione. aut sili procedit tradit:
utrūq; ad iniusta aliorū oppressionē ordīat:
de qua loquit̄ est iosephꝰ. Ad aliud rndē
dū. q̄ q̄muis iosue certū fuit de veritate
pmissionis dīne: nō tn̄ omisit facē qd̄ i se
eāt. Licita tn̄ q̄da fuit plurū tractatū am-
missi fuē isti. qn̄ finē exploratores lucto
moysi: et approbat opinionē rabbi salo-
monis dicētis q missi fuerūt anteqū fune-
brīt̄ tgīta dies luctus deflentiū moysen.
Sed huic opposit̄ magis approbatū est
pmo arti. Probato quoq; salomonis p-
cedit ex itento: qm̄ dies obitus moysi ig-
norat: et q̄nus a principio fuisset descripto
m̄ analibꝫ iudeoꝝ: illa tm̄ descriptio ut
pbabile est: postea fuit delecta. pp̄t̄ tpe
babilonice captiuitatis. vel in alijs cla-
dibus hebreoꝝ: i q̄bꝫ libri eoꝝ ab infidelibꝫ
fuerūt q̄busti. Demū ut rabbi paulus
fatet: et facile est pēsare: rabbi salomō
fuit nouitatū q̄fictor et de vna curiosi-
tate notat: ꝑ quia de ista re ꝓpria vis est
trinseco. Et dixit eis. Ite et oscēdite tm̄ā ve-
bemq; iherico. Nō p̄cepit eis tota tram
illā pābulāt et q̄sidēare: ꝑ eā q̄ iuxta
iherico eāt: an sit fertilis eēt seu populo-
sa. Ān iherico erā eēt vbes ꝑlōsa atq;
munita. Qui pgentes ingressi sūt domū
mulieris mētricis in iherico habitātis:
et q̄euerūt apud eā. r se i pausa bāt et
recūbebāt: fortassis post laboē itineris
q̄sideationeq; vrbis. Sōit dicūt exposi-
tores et sī. q rahab hec extitit mētrix.
saltē ad tps? cuius oppositū tenet lira: eo
q salmō filius naason pncipis tribus iude
duxit eā vxorē. Sed quia septuagīta trāstule-
rūt mētricē et scriptura canonica eā sic nōiat
ut patet in canonica sī rahabi asserētis? Rahab
mētrix nōne ex op̄ibꝫ iustificata ē: Nunc
potius vr q mētrix fuit? nō tn̄ opinari o-
portet q penitꝰ publicā: ꝑ eo mō quo i scrip
turis fedē tōtinētes et q̄ pro notabili pcto
p̄nt acquiri mētrices dōnātur. Ad obiectū vēo
dici p̄t: q post suā cōuersionē ad iudaismū
tm̄ā sit valde pba. Ad circa ob eius pbitatē vir
tuositatē et ꝑ fidelitatē quā exploratori-
bꝫ exhibebat. salmon eā honorauit ac duxit
in cōiugē: et forte aliūde fuit mulier apta
utpote speciosa pulcēs ac opulēta. De isto
sup matheū plenius scripsi. Verūptū ut pba-
bilit̄ dicit̄ trāslato caldaica habet. Ingressi sūt
domū mulieris hospitalarie: et dicto hebrai-
ca ad designādi mētē et vēditē virtualiū
extat eq̄uoca. Vñ dicūt hebrei nōnulli
q mētrix fuit. et hospitū tenēs: ꝑ qd̄ ex-
ploratores diuertūt ad domū eius nō ad for-
nicādū: ꝑ qm̄ domꝰ eius fuit cōis. sic nullo
obstabant intrantes in eā. Nūciatūq; est
regi iherico: hora tene. Viri ingressi sūt
huc p noctē: id est tpe desperato in ipo re-
pusculo qm̄ intrātes minꝰ ꝑspicūt: ut ex-
plorēt tm̄ā. Forte q aliq̄ existētes in domo
raab cōiecerūt et nūciauerūt hoc regi:
vel custodes portarū q̄ diligēter q̄sidabāt
intrātes p portas. Quisq; rex ad raab di-
cens. Educ viros q ingressi sūt domū tuā.
id est duos illos hebreos ꝑpala et fac exire?
Exploratores quippe sūt: et oēm tm̄ā hymus
regnis cōsiderare venerūt. Hoc suspicabat
rex iherico. Porro scdm̄ iosephū rex vo-
luit p tormēta extorqre a viris illis cū
venissent. Tollēs aūt mulier viros abscōdit:
hoc fecit anteqū nūci regis venerūt ad eam:
vel in loco secretiori posuerat eos: estq; ꝓbabi-
le qd̄ exploratores q̄siuerūt vel timue-
rūt se ee notatos: et ideo petierūt absconди.
Per eā raab abscōdit eos misi ad ipōrū pe-
titionē: misi forte dicat q ante aduentum
nūciorꝝ regis ipā quoq; pēsauit q erāt de

filijs israel: et ideo auisqueit eos atq; suggessit q; ꝓmitteret se absconditu. Et ait nu-
ncijs regis: scitote venerunt a me: et nescie-
bā vnde essent. Et cū porta clauderet in te-
nebris: et illi priusquā exierunt ꝓsequi cito: et
q; ꝓhendetis eos. Hoc fuit medacium offici-
si ꝓpria causa platū: videlicet ꝓ ereptiōe
exploratorū et sui ipsius q; suorū a morte:
ideo modicū fuit mendacium. Ipsa autē fecit
de viris mercenarijs domus suę: qđ fecit
vel ad virorū petitionē. vel ex ꝓpria suggestio-
one ut tactū est: vel secundū ioseph̄ ut ibi
scribit. Qui cū intrassent eos limi stipula q; ibi
erat: alia scā hēt stuppa: et secundū magistrum
hystoriarum stipula illa supra murū siccauit.
Hijs autē q; missi erant: videlicet nūcijs regis secun-
dū eos: nō qđ veraciter secuti sint exploratores
q; adhuc erant in ciuitate: sed secundū suam
estimationē seqbāt eos quos putabāt ad
se currere: ad vada et aquas iordanis. Illis
q; nūcijs regis egressis urbem. statim porta
ciuitatis ꝑ quā exibāt clausa est: ne explo-
ratores aut alij aduersarij urbem de nocte
intrarent. Quidā tñ exponit q; nūcijs egressis
domū raab statim porta seu ianua domus
raab sit clausa ab ea: ꝗteng; cōuicientis ab-
scondet exploratores nullo ingrediente in domū
eius: sed prima expō aptior est. Necdū obdor-
miebāt q; latebāt. Horas nāq; in tribus atq;
periculo gstituti nō cito obdormiūt ꝓ ingē-
tudine curarum et ymaginationis: vñ et nabu-
godonosor ꝓphetę. sōmus iḡr recessit a me.
Et mulier ait. Noui q; dns tradidit vob̄
terrā. et certa sū q; dns vr̄ q; est oīm dns dabit
dextrouerit et ꝓfligabit vobis omnes hab-
tatores terre chanaan. Secundū origenē mēbrum ista fuit
est ꝓphetissa nō q; vē hanc ꝓphetę: sed
quia mystaur ꝓphetę de futuro ꝓ modū ꝓte-
riti est locuta ꝓpter certitudinē rei. Illud aut
scimus futurum ꝓcipue ex duobus. Primo ex
deiectiōe cordis chananeorū: q; eos sic timēt:
vita q; fugerunt. Secundo ex mirabilibus: q; deus he-
breorū fecisse audiunt. Horum qđ subdit. Ecce
iurauit in nob̄ dnō vr̄o. et formido de vobis
ingrepta ꝑpetuose incidit cordibus nr̄is: et cla-
queruntur id est mente firmati sunt. Omnes ha-
bitatores terre. scilicet: quorum robur et animus spe-
cialiter pualendi amiserunt. Audiuimus q; ꝙ
siccauerit dns aquas maris rubri ad
introitum vestrum. Ipse humidum insuperabile est
ab aqua. Ideo aqua ꝓpe nō sistat. Intelligas
sensibus ē q; deus siccauit fundum maris ru-
bri: removendo aquam ab eo ad spaciū cubi.
Dns enim deus vr̄ ipse est deus sursum et in
terra deorsum: id est celestium atq; terrestrium y
mo et omnium. Hanc mulier ista ꝓcedit
ex supernalibus dei effectibus: et quia dñi egyp-
tiorum et amorreorum nō potuerunt suis sup-
plicijs cultoribus: nec deo resistere hebreorum.
Nunc ergo iurate mihi ꝑ dominū ut quo ego fe-
ci vobiscum misericordiam. et pietatis effectum: ita et
vos faciatis misericordiam cum domo ꝑris mei. et
cum ꝓgenitoribus meis et posteritate seu regna-
tione ipsorum. deus qui in signum veri veritas
te rei petita vale et cum indicium. ut salue-
tis. id est de hoc qđ saluabitis. primum meum
et matrem et cognatos animas. id est nostros
seu vitam nram animale corpoream de morte
violenta: videlicet de interfectione qua hebrei om-
nes ꝓximum hostes ac regnos. Qui cum
dixerit. Quia nra sit ꝓ vobis in mortem. id est
nos ipsi occidamur: nisi eripueritis vos de mor-
te. Studiose fuit equaliter iuramentum ꝓ expectatio-
ne: quia admodum illud apli. Ego testem
inuoco deum in animam meam. Magis animat sicut
ꝓ toto opposito. cuius ipsa est ꝓs prima palus: vel ꝓ
vita animali quam diffidit in corpore. Nonnulli
etiam animam mortalis est: quia tu ad sua eternia.
Cumq; tradidit nob̄ dns terram faciemq; te mi-
sericordiam sicut petistis: et veritatem et iura-
menti huius verificationem seu adimpletionem. De-
misit ergo. et deposuit eos ꝑ funem de fenestra
sui solarij. Domus ei ergo habebat murum. Circum
hoc refert lira. Hebrei q; dicunt raab fuisse meretri-
cem affirmant: q; ꝑ funem illum gsueuit suos
viros atq; dilectos amatores. Sed nō videtur
q; principes ciuitatis hoc permisissent: ꝑsertim nostros
tpibus. Ad meretres quoq; fit patens nō
talis fiducia et latens ingressus. Dixerunt ad
eos ad montana gsedite. diuertendo a via

itrnè! ne forte obturãt vobis fũtes nũtũ
tgis: ibiq; lætitie diebq; tribus. lapsis de die
bq; nãlibq; q nocte inclusit. donec rideãt.
Qui dixerũt ad eã. ymoxtũ erimq; a inim
mẽto hẽ q; adiuvasti nos. r ad illud nõ erimꝰ
obligati ner eq; trisgressio iputabit nobis
ad culpã? si igredietibq; nob tecũ. qñ viz oẽs
sit cũ josue pncipe nro ītrãmq; trã hãc.
Signũ nõ fuerit fumiculq; iste coccineq; r
rubeus p quẽ depois nos. et ligabeis eũ
in fenestr: ut fumẽ istũ aspiẽdo cognoscã
mq; domũ tuã hẽ signo. Qui ostiũ domq;
tue ingressq; fuerit. die quo vrbem ista va
stabimq; sãguis ipiq; eit i capitt eq. r effu
sio sãguis sui seu ītfectio eq; iuste iputa
bit ei: et nos erimq; alieñ ab eq ītritu. ita
q; i culpa nõ erimq;. Illi vẽo fr explora
tores isti q; et grãs rtulerũt raab mẽtri
sdm josephũ mãserũt ibi viz i mõtãis
p tres dies: donec rũtereũt q; fuerãt
psecuti. Qhe hẽ appar et q; nũtij regis ihe
richo p tres dies q; rebãt exploratores: psecu
tãdo eos ihũt in p diũsa diũticula atq; la
tibula. Qr fert hebrei dicũt q; rtulatũ fu
it huic raab q; tm tardaret: ꝑ nõ videt
q; deus hẽ magis rtulaueit raab qñ ex
plaratoibq; ipis. Jdcirco appet q; raab ex
humana prudẽtia et iectura suggessit ex
ploratoibq; latitãe triduo i mõtãis: qñ
nõ putauit nũtios regis vlt tres dies ext
opidũ tardaturos. Quibq; vbem ingressis
rtersi fuit et dñderit exploratores de mõte.
in trucq; se latibulis abscõderũt? et trãsito
jordane forsan nauigio. venerũt ad josue:
narrauerũtq; ei oia q; audierãt sibi. Nõ
solũ josue ꝑ et alijs. saltẽ pncipalioubus
illa narrabãt. dem rlata sũt ꝑplõ toti: ꝑ
josue tãq; pncipalis exptmit atq; dixerit.
Tradidit dns in manꝰ nras oem trã hanc:
Qr ctitudinẽ et emdeiã dei future logbãt
de ea qi de re gesta. Et nõne pstrati sũt oẽs
hi habitatores eius: ita q; passio tribus turna
lis ac mũdani et nãlis deceat torda cor: ꝛ
p vñtẽ fortitudis aut p iudiciũ rõis
nõne illũ quiẽt abitẽ ac frenare. —

De mistico huiꝰ tapli sen
su ārticulq; q̃ritur: —

Et josue nyctu pspahita ītelligit
xps mũdi saluator: q̃ misit duos explora
tores absq; dõto: p qs pñt ītelligi ãgeli sñ
tiuisibiliter missi in mũdũ? et ute sũ pdicatores.
duo q; testamẽta: q̃bꝰ pcepit. Ite et qsidẽ
te trã vrbẽq; iherico. id ẽ habitatores terre:
et eos q; sibi in stlo isto loco q̃struxerũt mu
nita. Angeli nãq; ad hoes missi ad itue
dũ ac sublenãdũ eor talamitates: atq;
ad illuãndũ ac dirigẽdũ torda eorũ. hi li
pdicatores missi xps in mũdũ ad exploradũ
salubr mores ac vitia hoũ. nõ pncipa
liter ad fidẽdũ ꝑ ad q̃rẽdũ ac saluãdũ seu
lariũ mẽtes: qd̃ firmẽ ẽ p pdicationẽ ac doc
trinã vtriusq; testamẽti. Qui ingressi sũt
domũ mẽtis noie raab: et q̃enerũt ap
eã. Jo raab q; ifirmꝰ latitudo designat
gẽtilitas: q; erat p totũ mũdũ diffusa.
Ad gẽtiles ergo tũ ãgeli q; apli ac rõliqui
pdicatores q; plurimi ingresserũt: p iformatiõe
q; fidẽ et saluatiõe ipoꝝ: multoq;
tpe apud ipos mãserũt. Jdcirco et xps asse
surus i celũ dixit discipulis. Euntes docete
oes gẽtes: paulus q; et barnabas ingrati
tredulis: p dixerũt vobis. Vobis oportue
bat pmũ loq; vbũ dei: ꝑ qm repulistis il
lud estis q̃timꝰ ad gẽtes. Qui natiõq; ẽ rex
iherico. Jo rex ihericõ ītelligit pncipes tẽ
brarũ: quẽ saluator mũdi pncipẽ appel
lat. Cui ãgeli sathane rtulerũt q̃ta
bona q̃ntũ fidem et q̃ntã saluteñ. tam
ãgeli sñ qm xpi discipuli fecerũt tpe
euãgelice legis pserti i exordio pmitue
ecie vbiq; trarũ in gentibq;? qd̃ pncipes
caligmis ipacctissie feres p suos satel
lites suggessit ex gẽtilitate qusis. ut
ederet vtros q; itroierũt ad eos: id ẽ
ner ãgelus ispiratoibq; ner aplus pdica
tioibq; cosentiret? ꝑ ꝑpelleret nũtios veri
tatis et ãgelos lucis a se: q; venert regnũ
mũdi auferre dyabolo et addẽ xpi regno.
Denigq; p regnũ ihericõ etiã ifideles pn
cipes sdãres tyrãni. atq; hetici figurãt;

q̃ cõsentientes dyabolo multiplicãt nisi fuit
euãgelice legis p̃dicatione et fide gẽtiliũ.
aut catholice veritatẽ ac dogmata ipedire
¶ Collesq; mulier viros absc̃dit. Jo raab iã
q̃usa merito designat ecclia ex gẽtib9 ad
unitatẽ q̃ olim spiritaliter cũ ydolis ac dem̃ib9.
carnaliter q̃ cũ carnalib9 formicabatur: q̃
et p̃ fornicatriã ab ozee suptã exp̃mit. ¶ Nec
sit q̃usa absc̃dit viros. quia doctores et
p̃dicatores sc̃os mit se fideliter gubernauit: p̃mo
et tyrãnorũ p̃secutoꝝib9 omultauit frequẽter:
¶ aut ¶ fatetur venerũt ad me: q̃ nesciebã
vñ eẽnt: ¶ Gentiles quippe añ euãgelice legis
dispẽsatione: tã ãgelorũ q̃m aplorũ ongi
nẽ p̃petuẽ obsequia ignorabãt. ¶ Cuiq; por
claudẽt in tẽbris: et illi pũ exierũt: Porta
m tẽbris claudit dñi mẽs humana ignora
tie. et infidelitatis caligie tenebrosa ãgelicis
inspiratiõib9 p̃dicatiõib9 q̃ sanctis aditũ et
itinerũ negat: ita q̃ tũc ab tenebroso duo
ãgeli et p̃dicatores mundũ irredũt saltem
ad tps. ¶ Nescio quo abierũt: Jo gũt em
quo eos dirigit dñs: q̃ hoc sepe latet. Jose
q̃m tito. ¶ hoc promitte actipi pũ: Jpa aũt
ferit ascẽdẽ viros in solariũ domꝰ sue: So
lariũ domꝰ ecclie est mẽs deuota: seu mi
stica intellectus sc̃ptũe: vel ecclesiastica digni
tas. gtẽplationis ve grã. ¶ In solariũ vo
cauit ecclia p̃dicatores sc̃os ascẽdẽ: et in
secretis dei tendẽ ac p alijs exorãe: pfi
tim tpe p̃secutionis. operuitq; eos lini stu
pula. Jndixerũt em eos ad hoc. q̃ p ingressiõe
et cõfessiõe gẽtiliũ. exterminũt opa nequissima. alijq;
uiauerũt se valde p̃stituti in tribulatione: p̃ce mortalita
tis et fragilitatis q̃sidẽtiõib9 q̃ stupidus se
ꝓpientes. ¶ Quib9 in orationib9 abstinẽtijs
discipulis adhuc vigilãtib9: cõfessa gẽtilitas
est loquela. ¶ Nouit q̃ tradidit dñs vobis tri
bꝰ p̃dicatiõe nãq; aplorũ cognouit: q̃
uiuenta p̃phãrũ oracula totus mundꝰ fuit p
aplos et coadiutores eoꝝ gubernandus ad xp̃m:
q̃ tã tot et tãta p̃gnauit p̃digia: vñ et tiorũ
dictis exterendi p xp̃m. penetrauit corda mi
torũ nec ausi fuerũt resistẽ. Itaq; q̃ sic cõ
fusi fuerũt: p alioꝝ p̃ncipũ domestiorũ suoꝝ
cõfusione et salute fuerũt sollicati: et orauerũt
xp̃i discipulos ut ope et salute pauerent
eisdem. ¶ Qui hoc videntes discipuli: q̃ omnis
si in domũ ecclie q̃ crediderit et cõfessus q̃ crede
rit cert saluandi. ¶ Qua petitione adepta per
miserũt q̃ tã ad fidem venerũt sc̃os p̃dicatores
ad alia trisinigrãe: p̃mo rogabãt ut tyrannoꝝ
p̃secutiones declinarent ad tẽpꝰ. ¶ Vñ quemad
modũ ex domũ raab nullus in hiericho morte
euasit: sic ex ecclia nemo p̃ saluari. Jo
fune aũt cocinneũ crux xp̃i q̃ est signũ
salutis exp̃mit. Jpostremo q̃ raab vivos
demisit in sporta de suo solario. ihũ designat
q̃ de altitudine cõtemplationis ad labores actio
nes p̃misit certa suos tribuere doctores: qui
bꝰ et adminicula ipedit humana. Explana
tio tractus cui titꝰ Egit Josue Articulꝰ .vi.

IN fine p̃dictis capti dicẽ: quemad
modũ exploratores dixerũt ad ihesum:
Tradidit dñs in manꝰ nras oem
terrã hanc. ¶ Quo audito josue animatus. fecit:
qđ in isto ciuitat capto. Egit josue de nocte
id est valde mane q̃ surgẽs: sicut p̃dicti capto
sc̃ptũ est. q̃ exploratores ingressi sunt vbe
hiericho nocte. id est de vespe. Cũ em vespa et
aurora sint diei et noctis q̃dam: vesper ex
p̃mit extremo. monet castra: id est pplm
excitauit ad p̃gredi. Egredientesq; de sethy.
videlicet loco transeuntes mo ab sito venerũt
ad iordanem ipe et oes filij isrl: et mo
rati sunt ibi p tres dies. ¶ Quarta hoc scribit
qđa. Dicũt expositores nri q̃ tã huius more
fuit q̃m aqua iordanis exuenerat: ideo ibi
steterũt q̃usq; aliquãtisp̃ decreuit: qđ osecht
vbat quia ut ait in hebreo habet. Et jorda
nis implebatur sup oes ripas suas in oibus
diebꝰ messis: q̃ dies durat p duos meses
sedm hebreos. Si ergo tã more fuisset ex
crescentia aque: steterunt ibi satis pluspq; p
dies tres. Ideo alit dici potest quem josue ex
pertum est in revelatione de mo tribuendi. q̃ sua
fuit ei vltima illarũ triũ dierũ: et tunc
in crastino transierũt jordanem. ¶ Licta hec
dicq; verũ esse q̃ magr in hystoriis et alij
qđa affirmat. aquas iordanis tunc exire

uisse ex minui q̄ in mōtibꝫ erāt resolutiōe
atqꝫ ex ymbre serotino tūc nouit dato: qđ
etiā tāgit glosa. Nec tñ magr in hystoriis
nec glosa nec alij expositōes cōit assignāt
hꝫ p cā more pfate. Ideo dato q aliq assig
net hꝫ p cā: nō tñ obstāt dicēdū ē absolute.
q doctores nri hic dicāt: qi ocs aut gīt di
cāt hoc. Josephus qđ tāgit q ppt magni
tudinē aque iosue tñinuit tñsitū fluuiꝰ
ꝑ ifra duos dies deus imminuit aquam:
et ꝓdixit ipi josue q fluuiū illū faceret
ei et suis tñsibilē. Insup qđ dicat palle
gatus ipi josue fuisse ꝛuelationē de mō
tñseūdi iordanē tertio die ī certū est.
Quātus nāqꝫ dicat ī textu. dixit josue
ad ppl̄m sanctificamini: cras ei faciet dñs
mīr vos mīabilia: et hoc tñ nō seqt. q tñio
die illo. nō añ. dñs ꝛuelauerit ei mīabilia
illa. seu modū tñseūdi p fluuiū. Hinc dicē
dū videt q ex dispōe dīna q̄euerūt cūcta
iordanē tā diu: quatenꝰ tāto tpe ꝙsideran
do q̄m ipossibile eis ēet p naturā ptēsire
iordanē: postea magis cōmēdarēt supnā
lem iordanis desiccatiōnē ac tñsitū. Qui
bus euolutis: tñsierūt ꝓnes p castroꝝ
medīū. et clamare cepērūt: Istud fecerūt
ꝓnes tño die. Ideo nō ē itelligēdū q tūc
illis diebꝫ ex toto euolutis hꝫ fecerūt: sed
duo dies erāt ōino finiti et tñius ptim:
sicqꝫ p synodochē dicūt tres dies euoluti.
Qui videritis archā fōderis dñi dei vī. r
archā testamēti ī q erāt tabule testamē
ti siue de calagi. et sacerdotes leuitice stirpis
quia de stirpe leui erāt: p amram et aarō.
portātes eā: vos qđ qsiturꝰ ite. id ē im ac
tu pficiscēdi vos ipos exteditis. et seqmi
ni ꝓtē dētes. videlicet sacerdotes archā porta
tes: sitqꝫ ī vos et archā spaciū tubi
toriū dimi. id ē ītuallū duorū mi
liū tubitoriū: ut ꝓcul vidē possitis ar
cham. uoluta seu eā portātes. Nō aut
licuit eis videre archā nō ꝛoptā: et
nosse p quā viā ingrediami: quia ꝓ
nō ambulastis p eā. Nempe ut loqt
augꝰ in tāto agmine nō potuisset archa
a cūctis videri. si nuda eā tñisisset: nec viā
directā oēs vidisset. si nisi sacerdotes pcessis
set qđā eoꝝ. Circa hoc scribit qđā. Ex hoc
patet q alio ordine archa nūc portabatur
qm ante ī castroꝝ motibꝫ p desertū: qñ illis
motibꝫ sex tribꝰ ꝓcedebāt archā et sex sequēbā
tur. Cui dñs cōtrariari videt qđ nuꝰ describitur
scdō: quēadmodū ī motibꝫ castroꝝ tres tri
bus ꝓcedebāt: et ꝓmo egrediebāt ad orientē.
deīn tres ad plagā meridianā. Tres qꝫ ad
occidentē: et tres vltimi ad aquilonē. Dicūt est
tñ q archa nūc portabat ab alijs qm tūc:
qr nuꝰ q̄ habet tūc portabat inuoluta a
leuitis filijs chaat. nō vō a sacerdotibꝫ ppte
rea ex ꝓdictis cuiat augꝰ q dicit q nobis
seu ꝓcessio cōtinue nobis defecit iā: alias
nō fuisset necē sacerdotes p tāti ītuallū sic
sequi. ¶ Intēta de q̄itate horū tubitoru ē
duplex opinio: una dicētū q singuli qtuor
bāt lōgitudinē pedis ac medij: alia q du
orū lōgitudinē pedū. Et timete ne appin
quetis ad archā. vlt timū iā ꝓdictū: qr hoc
erat cōe ꝓceptū. et ī pditum notitie retti
ut meis. Dixitqꝫ josue ad ppl̄m sanctificamini
id est deuote disponite vos ad videndū mīabi
lia dei cras: ab ā plerisqꝫ abstinēdo orōibꝫ
qꝫ vacādo. Cras em faciet dñs inter vos mīa
bilia. ā paulo post in ipso qđ impleō? et qđ
miraculosi illi effectꝰ fiebāt p hebreoꝝ mlti
plici vtilitate: debebāt deo grati qsistere. et ei
in suis opibꝫ decēter occurrere. Et aut ad sacerdo
tes. Didīm qđ thōs dicāt in libro de regimīe
regū. nō solū apud gētiles. sed etiā ī hebreos
principes secularēs seu reges erāt sacerdotibꝫ
et pontificibꝫ supiores: qm illoꝝ sacerdotiū
fuit carnale magis qm spirituale: carnalia
em sacrificia īmolabāt. Sed lōge aliter ē ī euā
gelica lege. Hinc josue sacerdotibꝫ ꝓcipere potuit.
Tollite archā fōderis dñi. cā portādo. Quic q
uid fuit portāda exodi xl. pī describit: et ut
apparet portabat a quatuor. Dixitqꝫ
ad josue. Hodie incipiā exaltare te coram o
ib: ut sciant. q sicut cū moyse fui. ita et
tecū sim. Qđ qualit verū sit in primo articu
lo diffuse expositū est. Sed hīs obiici pt. q nō

cē inuerpit Josue exaltāc qñ moysi ūne
lauit q ipe Josue succederet ei ī pñtia
tu: deñ exaltauit eū p moysen. qñdo moy
ses hꝫ ipm pplo ūtauit: et tñ magis qñ
post morte moysi pfecit eū pplo isrl vni
uso. Quo ergo nr cepit eū exaltāc. Et
rñdēdū q istud itelligēdū est de exaltati
one fcā p signū exterig mīraculosū se
sibile: atq de manifestatōe exaltacōis p
latace pnō collate: sicut et xps post sua
rsurrectionē loruty est. Data ē m oīb ptāb
q trīnā ante ei fuit donata. De samari
tanis q in actibz fert q spūs scūs nondū vēit
in quēq illorū puta p signū ssibile: m
uisibiliter tn vēit ante in eos. qn a philippo
dyacono baptizabāt. Tu aut pape sacer
dotibz q portāt archā. Cū īgressi fuerint
pte aque jordanis: state in ea. Circa hoc
scribit lira. Dicūt hebrei. q sacerdotes stete
rūt ī iordane ppe ripā p quā īgrediebant:
quousq totū pplūs ptransiuit. qđ ipbat lira:
qm ista habet q stabāt in medio jordanis
Verū tn qntū de veritate sit hui dicti:
hꝫ ipbatio nō quūtit. Dicit ei aliqđ ee in
medio nō solū qm eque distat ab vtroq ex
tremo: s eciā qm int duo extrēa cōsistit:
quēadmodū eze. 26. fert de tyro: sic tuus
sagenarii erit ī medio maris. Ipāq tyrus
in corde et in medio maris sita fuisse ypthe
tis describit: ymo tlis modus loqndi fre
quēs est in scripturis. Ptērea q sacerdotes
steterūt cū archa nō lōge a ripa: videtur
ex eo q paulo post legit. Cū posuerint
sacerdotes vestigia pedū suorū in aquas
jordanis: aque īferiores decurrēt atq dēfi
cient. Itaq īgressis eis jordanē et pedibz
eorū in pte aque tinctis: steterūt aq rsl
Dixitq Josue ad filios isrl: Accedite huc:
et audite vbā dñi. Dicūt qdā q Josue
dixit vba ista pncipibz pplī nō pplo tot:
qm toty pplūs nō potuisset vba eiq audire.
Sed istud nō videt textui cōsonāc: qm eni
dēt affirmat q dixit ista grāliter ad filios
isrl: qs et ideo quoq̃ mr. ut ocs qūtūcūq fieri
potuit eū audirēt? quēadmodū aūt aaron
frequēt loquebat ad pplm vnūsquīq: ita et Jo
sue poterat loqui. q multi q dū qgregant
in satis puo stāt loco: ymo et dns voce Jo
sue potuit qfortare. Ju hoc sciens q dns vi
uēs q essencialiter viuēs est. et ipa pura et ac
tualissima vita. in medio vr est: nō est ī cor
dibus vrīs p gram seu patiē vobis assistēs?
et dispdet in qs pauo vō chananeū vt: tradē
do eos in manꝫ vras. aut aliter ostendo. ut
ifra in textu habet. Ecce archa anteced vos
p jordanē: nō e p hꝫ opus supnāle sciēs qđ
dico: sed in q tū p effm cognoscit. Ponite
duodecim viros. idest de qlibet tribu isrl eli
gite vnū virū? ut duodecim viri illi tollāt
de medio jordanis. desiccati duodecim saxa:
ut in sequti veritat caplō. Et cū posuerint
vestigia pedū suorū sacerdotes q portant
archa in aqs jordanis: aq que īferiores
sūt ad est que in fra eorū pedes exciterit.
decurrēt. īferius more solito atq defiāt?
id est vltra nō opiēt fluīū jordanis p
spatiū quattuor: q aūt desup venūt ī una
mole cōsistēt. ascendo ī alterū ut ifra hēt.
Jordanis aūt ripas aluei sui tpe messis
īpleuerat? id est vsq ad ripas fuit aq̃s
īpletus: ut moris est ei tpe messis trui
tec. Circa qđ dicit qdā. Nō pt itelligi q
trūt grana cōit colligebāt: qa decīa die
messis pmi trāsierūt jordanē. Sed tam
hꝫ videtur qđ ait glosa: q trūt messis
fuit īcredibile videt regionibz nrīs Ibi
aūt ut phibet q noverūt: in pncipio
veris e tritici messis. Et ista glō exbis
antiq videt sūpta. Dicit q jordanis tr
ribūit īpletūq aquis: patz p illud qđ
cāntaūit. 2o de salomōe fert. Qui mlti
plicat q jordanis in tpe messis. Steter
rūt aque jordanis vidiliz q venerūt
a loco et sitū alieno in loco quo sacerdotes
steterūt: et ī star montis īmmesētes appa
rebāt prīl. Que aūt īferiores erāt in
mare solitudis qđ nūc vocat mortuū
dīderūt? Jacq ille vocat mare ex pprietate
līgue hebree: qua sīnq grādis aq̃rū collec
tio mare vocat: vocat q mare solitudīē. vōe

situs. cū sit iux̄ deptū sm. Portat̄ insup māe
mortuū: qm̄ ꝓpt̄ spissitudinē et īmūdi-
nā aq̄rū suarū pisces ī eo viuē neq̄unt. Est
itē maxīe amarū et salsū: ꝓpt̄ qđ ītdum
mare salsissimū appellat̄. Sed et vestes ī
eo magis macularēt̄ qm̄ purgarēt̄. Dē ꝑ
mari in genesi dictū ē: de q̄ et plius z̄ methon
rū lotū ē ꝑ q̄dē lacū currit iordanis. Que
aut̄ īfēiores decurrebāt q̄liaz ōmo defice-
rēt: ab ītuitu arcꝫ pīnā ꝓpli isrl: Populo
aut̄ trēdebat cōt̄ iordanē. Ambulabant
em̄ filij isrl' in medio fluēdi iordanis ꝑ lati-
tudinē eiꝰ. Itaq; a latē fluit eis aqua jor-
danis elevata ī altū: et ex oppōito eis ad
latus. Demuꝫ sedīn engrim ī hyspotuīs: mu-
lieres ac puuli pgrebāt in medio īt viros.
Quia sedīn joseplū metuebāt ne vī ī flu-
mine paterēt̄. Veruntq; sequebāt sacerdotes:
et portabāt tabnaculū ac vasa xp̄i. Et fi-
lij ruben ac gad et media tribus manasses
cēs alios ꝑcesserūt armati: sedīn qđmo
ysi ꝑmiserāt. Postq̄ eō et ihs fuit mānbile?
q; fluuius jordanis fluit ī pcipite ita siccatꝰ: q;
durius ac pmeabilis nō lutosius tūc fuit.
Circa hec q̄ri pt̄: cur sup sapientissimꝰ dō
aliē dimisit māe rubrū aliūꝫ jordanē.
Inq̄dē māe rubrū ita dimisit: q; aque
erāt pgentibꝰ ꝑ fluū siccatū q̄si muri
ab vtrāq; pte. Ad ihs quas dicē posset. Quis
q̄siliarij eiꝰ fuit. Attū ad īrām dicit pt̄:
q; deꝰ opt̄s et excelsius voluit oī potētā
sua ī aq̄s diuīsmode demōstrāe. Pōt et
mistica rō dari: q̄ sequēti tāgetur capō

De spitali hyuꝫ capli sexti sexty

IGitur josue de nocte q̄surgens mo-
uit castra: id dns et saluator hyua-
nā nāz assumēs. et ītra nra ut ī pub-
licū veiēns. dū nox ignorātie et pcī m
mūdo pualuit: sua pdicatōe suisq; mā-
datis ꝺtumbꝰ et exemplis tota orda hoīm ad
pmāz excitauit: dicēdo. Pēmāz agite: ap-
ꝓpiquabit eī rēgnū celoꝝ. Expredientesq;
de sethym venerūt ad iordanē: ipe et oēs
filij isrl: Sethym ītpīat̄ spīa: ꝑ qđ re-
morsus q̄sciē et vitioꝝ pūctura signāt̄
Christꝰ itaq; oēs sibi obtēperes a cōsuā pua
et vitioꝝ mordacitate: ad humilitatis de-
cū gratiaq; baptisīl q̄ ꝑ jordanē significat̄
pduxit: et morati sūt ibi ꝑ tres dies. Postq̄
eī dns ihs vniūsos se cōtātes cōtritōi cordis.
confessiōi ozis et operū satisfactionis īsistē: atq;
de statu ītpietū ad statū pfectū ad sta-
tū astādē pfectū. Quibꝰ euolutis: tūc erūt
prones ꝑ castroꝝ medū. et clamāe cepert̄.
Isti prones fuerūt duodecī apli et septuagī-
ta discipuli a xp̄o ad pdicādū directi: qui ꝑ
plos indeoꝝ ac pagaꝝ ꝑgētes euāge-
lizauerūt. Qui videntes archā federis dn̄i dei
vī et sacerdotes portantes eā: q̄surgite et se-
quim̄ precedētes. Ꝑ archā federis dei ītelligit
humanitas xp̄i: ꝑ quā mūdo cōsiliatus ē
deꝰ: q̄m sacerdotes et pdicatōes ī cordibꝰ
suis ꝑ fidē et caritatē atq; ꝑ pdicatiōis
obsequiū detulerūt lōge ac late ad alios: si-
cut de paulo aplō dixit saluatorꝰ. Vas elec-
tionis mī est iste: ut portet nomē meū coram
gētibꝰ et gētibꝰ et filijs isrl: Operūt ergo
apli aut vulgares ac subditi imitarēt̄ doc-
trinā virtuososq; atq; sacerdotū et supioꝝ
suoꝝ. Itaq; int̄ archā et vos spacium cubi-
toꝝ duū milliū. Scīt̄ e em̄ ut vniūsi cre-
dētes ꝑfectī ifeiores ac laici fateāt̄ sca xp̄i
hoīs ꝑfectiōe tā gētē platā q̄m actiua re-
motissīe distāe atq; defitē? nec eiꝰ ītar-
nationis misteriū ꝑsignāt distāe: ut ꝑ
cul ꝑ humilem fidē aspiciāt xp̄m. et viā
salutis agnoscāt. de qua ipe testatur.
Arta ē via q̄ ducit ad vitā. Et si vis ītrāe
ad vitā ꝙna mādata. Itēq; ego sū via ve-
ritas et vita: et q̄ mī mistrat me sequat.
Et ne appropīquātes ad archā? idē xp̄i mi-
steria et ītrōspēctibilia fidei sue testimoīa
ꝑfectū deitatē ipīg nō ꝑsumatis ut reuelēt̄
scrutari: aut ī hac vita q̄splēdere velle.
Nā si bestia tetigerit mōtē: lapidāi ꝑci-
pit̄. Ozā qđ q̄ tetigit archā ꝓcussus est.
Primo bethsamite q̄ eā viderūt cesi sūt
plaga magna vehemēt: ut pl' rēgū desup̄bit.
Dixitq; josue ad ꝓplm: sūficiam. Vbi
xp̄s oīb; pdicauit: q̄m ꝑ se et suos aplos

ūuitauit hoēs ad sui baptismi susceptionem.
¶Cras ē faciet dñs īt vos mirabilia. ¶Vere mirabilia facit deus timētibus ī vmūsis credētibus: qñ p xpī baptismū gratuit eis oīm remissiōz peccaminū. ¶Dō et sublimit fecit: qñ pp xpī ascēsionē misit deū pī in signo visibili sp̄m scī in baptizatos. ¶Et ait ad sacēdotes. ¶Tollite archā et p̄cedite pplm. ¶Ipse q̄ppe suis iussit discipulis ut sue humanitatis misteria euangeliā sapiāz et crucis vexillū oībg ānūtiarent: et vrā salutis docēdo ac gūsando. ymo et morte p fidei veritate fortissime sustinēdo mōstraret: qui totū hī fidelissīe ī pleuerit. ¶Dixitq dñs ad Iosue. ¶Hodie ī capiā te exaltare coz̄ oī isrl. ¶Deus pī ab exordio ītarnationis et natiuitatis xpi eū mīrifice exaltauit: put euāgeliste testāt. ¶Verū post resurrectionē in die penthecostes eū p̄apue exaltauit mittēdo sp̄m scm̄ in igneis līguis sup aplos ceterosq exūtes cū eis: q̄s et oīm linguarū ac scripturarū ipleuit notitia. oīgz dono sp̄s scī et excellētissīa grā: p q̄s et eodē die dūsa pegit magnalia ita q multa milia filioz isrl veracit cognouerūt deū fuisse cū iesu sicut fuit cū moyse: ymo ītōpabilit excellētius. ¶Qui et crediderūt in eū q̄ paulo ān eū crucifixerūt: sēdm q eis ān passionē suā p̄dixit ¶Cū exaltaueritis ide ī arca sup sedētis filiū hoīs: tūc cognoscetis q̄a ego sū. ¶Tu aūt p̄ape sacdotibg. ¶Cū ītroisti fluēta p̄tē aque iordanis state in ea: id ē cū vtute grāiaq baptismi p. dicāe reperiēs: stabilie in hac p̄seuerate doctrīna. nō formidates eos q̄ tēpus occidūt. ¶In hoc mgt strictis q dñs viuēs ī medio vr̄ est. et dispdet in cōspectu vr̄o habitatiōes etheū euēū ītc. ¶Quia p hāc baptismatis grām fideliter strīmg: q̄m grōse egerit deus nobiscū et q ī medio actie gmoretur. ¶Qui tē inuisibiles hostes aīarū nrārū et acies vitioz euidēt demitat et expellat a nobis. ¶Tate archa fedcis dñi antecedet vos p iordanē. ¶Ipse eq̄dē ipse nos baptizari dignatus est in iordane: tactusue sanctissime carnis cōsecrās regnātiaq vi tribus aquis: exēplū q̄ sup̄scripti dedit baptismi fidēlīq. ¶Et cū posuerit vestigia pedū suoz sacdotes ī aquis iordanis: aque q̄ ī superiores sūt descendēte atq defluēnt. ¶Illa iordanis diuisionē significatū est: q̄ aqua baptismatis oībg patet. et oēs intra se suscipit. ¶Nō aūt deus iordanē ita diuisit ut dīm est: utpote q̄ aq eis de sup̄ venientes cōgregabāt in vnā molē. q̄ usq altissime turris ītumescebāt: īferiores vero aque oīno defluxerūt: hī p̄figurauit q̄ dā baptizatoū a grā in baptismo data defluunt atq p effluūt: et in vitioū amaritudinē cōuertūtur. ac corpi tēpant̄ diaboli. ¶Electi vero collatā custodiūt grām: et p caritatē vnī sūt mīstīcū corpus xpi. ¶Hz et p gr̄ēplatiōis grām elevāt ad sūmū. ¶Sacdotes aūt stabāt sup̄ siccū humū: id est xpō oīm saluatoī et eius īmaculatissīe carni tāq̄m fundamēto firmissīo īmitebāt. ¶Ipse em̄ est q̄ sacrāmētū baptismi īstituit: p̄ncipaliter q baptizat. Explanatio trālis cuiusdā capli qr̄i. Quibg trānsgressis dicitur.

¶Nunc magis declarate describit: qualiter pplūs isrl ptransiuit et exiuit iordanē. ¶Quibg trānsgressis: id ē cū pplūs ptransisset iordanē: dixit dñs ad iosue. ¶Eligе duodecī viros singulos de singulis tribubg: id est de q̄libet tribu vnū. ¶Precepit aūt cuplō iosue aut ad filios isrl: ¶Date duodecī viros de tribubus isrl: singulos p singulas tribus. ¶Ex quo hēt. q̄ dedit pplō ḡmissionē: ut q̄libet tribg vnū eligēt ex se. ¶Nō ergo nūc dicit iosue viros duodecī elegisse. intelligēdū est ideo dīm: q̄m electionē trām ab alijs acceptauit. vel qua eius auīte auctoritate a pplō sūt electi. ¶Et p̄ape eis ut tollant de medio iordanis alueo duodecī durissimos lapides: q̄ diu possūt durare ī medio vīa huiḡ mīraculi: quos ponetis ī loco castroꝝ. id est numerū vīoz. vbi fixeritis hac nocte tētoria: id ē vbi nocte hāc die sequēte q̄escetis. ¶Docuitq iosue duodecī viros quos elegerat. vel ut alij libri hnt. elegerāt. ¶Illos ei elegit iosue: quos iā elegerāt duodecī tribg. ¶Et ait ad eos. ¶Ite ante archā dñi dei vr̄i. id ē usq ad locū vbi stat archa actedite. ad iordanis mediū.

id est ad locū illū iordanis qui est int' eius extrema seu int' ripas ipius: et portare inde singuli singulos lapides uxta nūm filioꝝ israel: id quibet vim portet inde lapidē vnū. ut sint in toto duodecim lapides iuxe nūm duodecim pātiarchaꝝ filioꝝ jacob q alio nōe dicti ē israel: ut sit signū inter vos id est ut lapides isti ponāt' et fiāt' p memoriali et signo memoratiuo rei pterite. utpote māsuli huius in iordane tā subita. Ideo subdit. Et cū interrogauerint vos filij vri cras. id est tpe futuro dicētes: Quid sibi volūt isti lapides? id ē qd designāt ex istructione huiusmodi. et qre sit et ij positi sint: rndebitis eis. Defecerūt aque iordanis: id est nāli ac solito more fluē cessauerūt ad tpus: et inferiores aque iordanis dnderūt quisq ab aspectu filioꝝ israel' st' allate ante archā. id ē in pncia eius: cū trānsiret eā. id est dū archa a sacerdotibus portabat' p fundū iordanis sicuti. Idcirco posui st' lapides isti in monimētū filioꝝ israel: id ē p memoriā ut eoꝝ p qd admoneāt' i missi benficioꝝ dei: vsq in ētnū. id est p euū. seu vsq in sclm. Et nū nāq fore quēt' p qncūq lōga duratione accipit. Vñ et p. xpō dicit ps. de david. Erit in hūg in sēpiternū. Atq ut josephus scribit ex lapidibus illis josue fecit altare: in qd deo sacrificauit: et pascha cū plō celebrauit. Alios q duodecim lapides posuit josue in medio iordanis alueo: vbi steterūt sacerdotes q portabāt archā. Hos duodecim lapides posuit josue in iordane nō ppīs manibus. q fortibus viris pcepit ut acciperēt lapides illos ex aliq pte fluē in qua iacebant: et portarēt eos vsq ad locū vbi adhuc stabāt sacerdotes cū archa. Erātq nota bilis magnis et fiebat ex eis qi mōticulus et tumulus tātus: q apparuit sup aquā pserti diu pua eāt. Vñ aliq opināt' q sanctissimus johānes baptista demōstrauit lapides illos: cū dixit judeis. potes est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe: ex quo appareat q lapides illi nō erāt in monte a ripa. Aliq tn dicūt q demōstrāt lapides quos josue fecit efferri: q st' ibi usq in pntē die. Hoc autor libri huius tulit ad tēpus q ista ꝯ scripsit: q an ad huc ibi sint nescimus. Sacerdotes aut q portabāt archā stabāt in iordanis medio: donec oīa cōplerēt' que josue ut loq'rēt' ad pplm pcepat dns: et dixerat ei moyses. Id est sacerdotes illi tā diu fixe stabant in fundo iordanis arefacto: q oīa impleāt' q dns iussit ipi josue loqui ad pplm. de mō eūdi p fundū iordanis. et de duodecim lapidū sublatione ex iordanis fundo. aliorumq lapidū deportatione ad fundū illū. Et q etiā moyses adhuc viuēs iusserat josue. Ex quo sequi videt' q hī eadē vel q dā eorū etiā moyses pdixerāt josue hmōi: atq ut q dā hī scribit moyses saltē de tribu iordanis pdixit josue. Quo cōtesso: stare nō poterit qd idē in expone pdictus applicat dixit ipm josue ad filios israel' expectasse tres dies sup iordanē antq ueniret p eū: qm josue expectauit reuelationē de mō trānseundi iordanē: q fta fuit ei tno die illo. Jā em ex motu reuelatione pfatus h̄. Festinauitq pplus et trānsiuit. p fundū iordanis. Festinauit i eūdo no ex timore q aqua crederet sup eos? q ne vnus alteri tediosam ingereret moram i ptransiendo. qm magnus eāt exercitus: et ne sacerdotes cogerentur nimis diu stare i fundo iordanis. Cūq trānsissent oēs. pt portitores archē trānsierūt et archa. id ē portantes eā exierūt post alios cū archa de fundo iordanis: ut infra plenius narratur. Sacerdotes quoq pgebāt ante pplm. Jā postq exierūt de fundo iordanis: pplm pcesserūt sicut et ante introitū in iordanē. Filij q ruben et gad et dimidia tribus manasse armati pcedebāt filios israel' etiā iordanē in trānsitu: sicut pcepat eis moyses: ut nūer xl hēt? et q draginta pugnatorū milia p turmas et cuneos: incedebāt p plana atq tēpestiua uebis jherico. Nō est intelligendū q filij ruben et gad ac media tribus manasse nō fuerit mīs q quadraginta milia: imo soli filij ruben in sorte mānatione erāt q draginta sex milia septingenti triginta: ut nūer xxvi hēt. Est igit sensus q de oīm illoꝝ nūo tot milia pugnatorū pgebāt p tēpestiua iherico: ad trānseundū jhēm totmis paratos. In illo die magnificauit dns

quos josue fecit efferri: q st' ibi usq in pntē die.

Hoc autor libri huius tulit ad tēpus q ista ꝯ scripsit: q an ad huc ibi sint nescimus. Sacerdotes aut q portabāt archā stabāt in iordanis medio: donec oīa cōplerēt' que josue ut loq'rēt' ad pplm pcepat dns: et dixerat ei moyses. Id est sacerdotes illi tā diu fixe stabant in fundo iordanis arefacto: q oīa impleāt' q dns iussit ipi josue loqui ad pplm. de mō eūdi p fundū iordanis. et de duodecim lapidū sublatione ex iordanis fundo. aliorumq lapidū deportatione ad fundū illū. Et q etiā moyses adhuc viuēs iusserat josue. Ex quo sequi videt' q hī eadē vel q dā eorū etiā moyses pdixerāt josue hmōi: atq ut q dā hī scribit moyses saltē de tribu iordanis pdixit josue. Quo cōtesso: stare nō poterit qd idē in expone pdictus applicat dixit ipm josue ad filios israel' expectasse tres dies sup iordanē antq ueniret p eū: qm josue expectauit reuelationē de mō trānseundi iordanē: q fta fuit ei tno die illo. Jā em ex motu reuelatione pfatus h̄. Festinauitq pplus et trānsiuit. p fundū iordanis. Festinauit i eūdo no ex timore q aqua crederet sup eos? q ne vnus alteri tediosam ingereret moram i ptransiendo. qm magnus eāt exercitus: et ne sacerdotes cogerentur nimis diu stare i fundo iordanis. Cūq trānsissent oēs. pt portitores archē trānsierūt et archa. id ē portantes eā exierūt post alios cū archa de fundo iordanis: ut infra plenius narratur. Sacerdotes quoq pgebāt ante pplm. Jā postq exierūt de fundo iordanis: pplm pcesserūt sicut et ante introitū in iordanē. Filij q ruben et gad et dimidia tribus manasse armati pcedebāt filios israel' etiā iordanē in trānsitu: sicut pcepat eis moyses: ut nūer xl hēt? et q draginta pugnatorū milia p turmas et cuneos: incedebāt p plana atq tēpestiua uebis jherico. Nō est intelligendū q filij ruben et gad ac media tribus manasse nō fuerit mīs q quadraginta milia: imo soli filij ruben in sorte mānatione erāt q draginta sex milia septingenti triginta: ut nūer xxvi hēt. Est igit sensus q de oīm illoꝝ nūo tot milia pugnatorū pgebāt p tēpestiua iherico: ad trānseundū jhēm totmis paratos. In illo die magnificauit dns

josue coram oi isl: ut timeret eū sicut timuerāt moysen. ¶ Id ē p mirabilia illa ſcā i iordane. iux̄ pmissionem ipīg josue. deus fecit ipm josue honorabilē ac metuendū. tāq̄ dei amicū et suū ei⁹ potestē: q̄tenꝰ filij isl ei cū filiali obedirēt timore. ¶ Subditi nāq̄ debēt superiorē suū timere: magis tm̄ diligē: ꝫ timor filialis includit dilectionē. ¶ Dixitq̄ ad eū: pcta ad josue. ¶ Corpe sacerdotibꝰ q̄ portāt archā ut ascendāt de iordāe: id ē de loco q̄ stat seq̄n⁹ pplm̄ jā egressū vsq̄ ad ripā p q̄m plebs ascendit? q̄ ripa fuit altior fundo iordanis: id circo tendendo ad eā ascendebāt. ¶ Cumq̄ ascendissēt et sicca humū calcare cepissēt: id ē sicq̄ ripa et terra sicca veisset: retusq̄ aq̄ i alueū suum ad est moles illa aquārū cepit dīnde et p fundū suū nāli mō decurrē. ¶ Plūs aūt ascendit de iordāe decimā die mēsis p̄mi. vidz martij seu aplis: q̄ ē p̄mꝰ mensis cām apud hebreos ut alibi plenius dīm ē: et castrametati sūt i galgalis. i loco sic dō. q̄ trāsiit paulo post vocatꝰ ē ut ifra dicet. ¶ Ibi ergo pximo vespe fixerūt tentoria: qr̄ orientalē plagam ihericho. ¶ Est ei locꝰ ille mīt ihericho et iordanē: distans a iherico p stadia decē? et quinquagīta stadijs a iordāe: ut i scolastica fert hystoria. ¶ In eodē q̄q̄ loco posuerūt tūc duodecim lapides de iordāe sublatos. ¶ Que sequūt i textu plamissa sūt. ¶ In q̄bꝰ docet nos scīptura. q̄ deus fecit mirabilia illa i iordāe atq̄ i mari rubꝝ nō solū ppt̄ filios isl: ꝫ itē ut omnīū habitatorēs terre addiscāt fortissimam manū dīm. idest oīpotentiā dei ex supnālibꝰ ei⁹ effectibꝰ et timeāt eū. ¶ ¶ Jux̄ spīalē intelligentiā p hoc q̄ josue pꝰ trānsitū iordanis pcepit de fundo iordanis duodecim lapides tolli et ī filios isl collocari: pfigurabat q̄ pꝰ baptismū debeāt plati et pditatorēs verbi dei. baptizatis ponē exēpla et documēta fidei missia duodecim aplōrū q̄ i medio ecclīarū sc̄ā ꝓdicāda. ¶ Jon i actibus fert aplōr: q̄ paulꝰ et barnabas docuerūt ecclīas gentiū suaē pcepta et ordinatōēs aplōrū et seniorū. ¶ Plus ꝫ duodecim aplis misit xp̄s ut de iordāe tolleret duodecim lapides: id ē de libris ꝓphārū. vel de quinq̄ libris moysi et q̄tuor libris ꝓphetarū maiorū ac duob⁹ salomonis voluminibꝰ. ad perficiendā apta testimonia ac doctrinas p eruditionē ppli xp̄ani. ¶ Cui⁹ eruditi et scīptas intuentes inuenerūt q̄d sibi venit in mysterijs allegationes ac doctrine ex lege et ꝓphetis sūptas? dicendū ē. q̄ pmi pres nri trānsierūt iordanē id ē i xp̄o sc̄i baptizati: et eiā⁹ legi fidē adhibuerūt. ¶ Dīno pꝰ confirmationē et instructionē eoꝝ i fide et mōbꝰ introducta sc̄a illa. ¶ Testmant q̄ ppl̄ et trānsiut. ¶ Circa q̄d locꝰ origenes. ¶ Nō otiose additū vid̄ a spū sc̄o q̄d dīm ē: festinauerūt ꝓpl̄ūs. ¶ Quia tardiorꝰ nob⁹ q̄q̄ festinādū est: ut oīa celeīt trānseamꝰ. ¶ Transire est pcepta implē. ¶ Cuq̄ oīa ad salutē spectantia nō segniter nec ītermisse ꝫ cū oī ītentia et celeītate exequti fuerimꝰ: hoc ē cū festinatiōē trānsire iordanē. ¶ Quo fō rursꝰ nobis diligētie et cautele cura succrēdit: ne ipius aliquo lapsu effundāt egressꝰ nri. ¶ Nō ei ītermissior sollicitudo nob⁹ esse debet ad gerendū q̄m ad acquirendū virtutes. ¶ Nō putemꝰ q̄ ī hereditatē celestē p otiū et negligentiā ossitātes et dormientes introire possimꝰ. ¶ Hec origenes. ¶ Implicꝰ p filios ruben gad et manasse q̄ armati et actīti filios isl pcesserūt. ¶ Intelligūt sc̄a ꝓphēte veteris testamenti? q̄ sub variis mysterijs atq̄ virtutibꝰ et doctrinis pugnabāt p nobis et roborant nos i fide: ac nre salutis emulos superant et expugnāt. ¶ Q̄d armatꝰ ꝓphetarꝰ et pugil nr̄ ē ysaias: dauid ꝫ et daniel ac cetī vates electi. Declaratio capli q̄rti ꝓsequi. ergo. Articulꝰ octauꝰ

¶ Onsequēt describit q̄lit ppl̄s isl aptatꝰ ē ad obtinendā trām sibi promissā. p q̄rūdā dīnoꝝ obseruātiā pceptoꝝ: viz circūcisionis et pasche. ¶ Post q̄ ergo audierūt oēs reges amorreoꝝ q̄ habitabāt trāns iordanē ad occidentalē plagā. Textꝰ difficultatē nō hīt. ¶ Cetī reges magnꝰ q̄lit deus siccasset fundū iordanis et mirabilia i iordāe sc̄a audissēt: dissolutū ē cor eorū p timore. et nō remāsit i eis spūs. id est vigor ānī: timentiū itroitū filiorū isl. ¶ Ad

aut timētiū. refert ad primē eoz. Itaq; eoz
eoz tm timētiū dissolutū ē. ¶ magnū q3
mare ītelligit hȳ nō mare oceanū ꝙ mediterra
neū: ut in expōe pmi capli plenius dictū est
Eodē tpe ait dns ad josue: fac ti tristitiū
vordais. ¶ Fac ti cultros lapideos: et circūcide
sedo filios isrl. ¶ Nō ꝓpris verbis fecit josue il
la circūcisionem. sicut nec cultros: ꝙ p mang
alios utriusq; ut verosimile est fieri. Et qđ dns
ait fac ti: expōit ad eius pfectū. Josue nāq;
obediendo deo in hijs: pfecit in gra et salu
te. ¶ Circa hȳ q̄rit: an cultri illi fuerit de lapi
dei. Et sic: pbat ex textu. Oppositū videt ī qa
ut ī scolastica fert hȳstoria: hebreus hȳt pro
cultris lapideis novaculas aeratas. Ultra
ea asserit: hebrei dicūt novaculas aeratas.
Ad istud rndeo: q̄ res ista sicut me admi
rari. Nō ei ea pe valeo. q̄ sēs ihēom̄ī pas
sui isto tā ponderoso ab hebraica vēitate re
cesserit: aut alit q̄m hebraica vēitas hȳt
trāstulerit. Ideo credo: q̄ cultelli illi fuerīt re
vera lapidei. Nā et trāslatio septuagīta sic
hȳt. Fac tibi ītī cultros de pet. Origenes q3
et augustīm sic tenēt: ꝙ et mgr̄ hīstoriarū ex
ūbris suis libro q̄to distinctōe p̄a docuit tāgit
mistica cām. cur circūcisio ista fīa sub josue
ꝙ cultellos lapideos sit facta: viz quia
significat circūcisionē illā ꝙsummatūq;
electi in rsurrectōe finali. ꝙ petrā xp̄z
ab oī ītpfectōe et sup fluitate eripiētur.
Demq; thomas albertq; et cēteri doctōres
scolastici sup q̄ritū sic tenēt: ymo et certia
q̄ nō erat. Ex dictis peiso: q̄ nec actor
scolastice hȳstorie nec ītra dicit hebrai
cā veritatē hȳt novacūlas aeratas: ꝙ q̄
hebrei sic dicūt vel hȳt. ¶ Quis hoc forte
videatur ēdere in ide. An g̃ diūsitas ista
ex eq̄uocatiōe dictionū. an ex corruptōe
textus ꝙ posteriores iudeos frā. aut alia
q̄ ingeret cā: ignoro. Rursus ītra hec q̄ri
pt: an cultelli lapideus fiunt de necessitate
circūcisionis. ad hoc scā doctor sup q̄to distic
tiōe p̄a rndet. Sacrāmētū qđ est signū ꝛ
cām efficit qđ figurat. Ideo illa significa
tio ē de necessitate sacrāmēti q̄ ad effectū
sacrāmēti referūr: nō aūt illa q̄ refert ad cām pri
palē effūs. ꝙ ē de bñ ēe ipīg. Cultellū vero la
pideus nō est de necessitate īcisionis: ꝙ quia sig
nificat circūcisio sui effectū. sed purgandēm
originalis pctī: ꝙ hȳt aliquā sīlitudinē ad cām
principalē. mētionā īmissionis originalis culpe
utpote xp̄m. Ideo cultrus lapideus nō fuit
de necessitate circūcisionis: nec q̄ntū ad obligā
tionē p̄cepti. nec q̄ntū ad efficaciā sacrāmēti.
Qđ ritus iudeox vsq; hodie ostendit. qa viz ī cir
cūcisiōe nō vtūr nisi cultello ferreo: ꝙ ī pēna
palibus circūcisionibus ꝙbus xp̄m significari
oportebat tale īstrumētū adhibitū ē. Nec
Thomas. Quibus addi pt qđ gen̄ jsl vbi circū
cisio legit īstituta. nulla fit mētio de cultro
lapideo. Postea ꝙ principales circūcisiones quibus
significatus ē xp̄s: ītelligit ista thomas sub
josue factū: et eāde q̄ exodi q̄to habet. qua cir
cūcisus ē moysi filius. Et circūcide sedo filios
isrl. Circa hȳ loquit origenes. Nolle p̄cūtari
iudeos: quo possit qs sedo circūcidi circūcisiōe
carnali. Videtur ad istud posset rnderi cū
deo: q̄ hec q̄stio videt ex ceptio ītellectū scripture
huius precedē. Nō ei sensus est. q̄ deus iussit
eosdē nūo circūcidi sedo seu altera vice: ꝙ qđ
filios isrl iussit circūcidi sedo eosdē ī spē: ut
ad diūsos nūo referat duplex circūcisio illa.
Nepe ei loquit scriptura de diūsis q̄ de eisdē: qm̄
ī eodē nūo gtinēt diūsa supposita. Non ē illud?
cā occidēt eos q̄ rebāt eū: et īsurgebāt et diluvi
o vehebāt ad eū. Nepe q̄ occidebāt: nō vehe
bāt ad eū diluvio. Hȳt asserit augr. Unus
et idē hō bis circūcidebat nō eādē: ꝙ qm̄ vng ꝓbs
erat in q̄busdā circūcisis: ideo dicit ē. ut iterū
circūcideret. nō hō ꝙ ꝓbs. Interea alia difficul
tas occurrit. Ostenat ei q̄ an̄ hāt circūcisiones
multe fuēt circūcisiones in ꝓbo hebreorū
a tpe abrahe: cur ergo nūc dicit circūcide
filios isrl sedo. Rndet q̄ nūc ymo ē de circū
cisiōe solēpni: vel solūm de ꝓbo q̄ exiit de egip
to posterisq; eox q̄ erāt sub josue. Et si ītelli
gat de circūcisiōe solēpni rorsus q̄stio: rsp̄n
dnq; circūcisionibus p̄cedēs solēpnis. ista di
cit sedā. Quo circa ītuēnr ītra opinionē di
centiū: q̄ ista vocat sedā rsp̄u circūcisionis

fuate in egipto ea nocte qua deus pmogenita egiptioꝝ pcussit: in qua nocte dicūt multos hebreoꝝ circūcisos fuisse. Quā opinionē ipbat liber qui ex septūgia auctē nō hr. et qm circūcisio illa fecisset filios isrl' ieiunos et impotētes ad egrediendū de tra egipti: ppt circūcisionis rēcētē dolorē. Eodē ei nocte exierūt egiptii: ut exodi p legit. Hūt lira affirmat q circūcisio ista nōiatur scda: rispū eis qui abrahā fecat seipm et oēs suos domesticos circūcidi. ut gēs isrl' imitaretur. Idē dicit qdā expositoꝝ. Verūptn istud non videt textui cōsonare: nec dictis sanctoꝝ. Nā dns ait in textu ad iosue. Circūcide filios isrl' scdo. Abrahā aut nō circūcidit filios isrl': imo milla circūcisioē de qua gen isa fert q circūcidit se et suos domesticos. ysaac nōdū extitit natus. Pōtea sicut nūc tactū e bēs aug' testat hūt duplicē circūcisionē ad eūdē pplm ifferē dā: pplis aut indeoꝝ nō fuit circūcisa ab abrahā. Idcirco iuxta ea q ifra in isto hūt explō rūdēdū: q circūcisio hec vocat scda rispū eis q fuā et ī egipto: nō tm ī nocte qua pmogēita siūt pcussa ꝫ añi. Cōstat ei q hebrei fuerūt in egipto negligētes ī obsuātia pcepti circūcisionis. Vñ cū moyses eis iussisset tollē agnū pasthalē denā die mēsis pmi et eūdē comedē qrtadecīa die mēsis eiusdē ad vesperam. Vor q iussisset ut neo nisi circūcisa ad esū agni illi admitterēt: valde pbabile est q iudei nōdū circūcisi circūcidebāt: et hoc fiebat p dies satis multos añi eoꝝ exitū de egipto: sicq rispū illis circūcisionis ista vocat scda. Vñ et rabbi paulo affirmat: imo ista circūcisio pr dicta: rispū tocis circūcisionis eoꝝ ex egipto eductoꝝ. et añi ī ea circūcisoꝝ. Intēta quōadmodū tūgit aug' q dā hēnā dicebāt baptizatos semel rebaptizādos: argumētū sumētes ex loco hor q dns iussit filios isrl' circūcidi scdo: cū tm hoc nō sit de eisdē nudo ītelligēdū. Hic tamq iosue circūcidit eos scdo in colle ppucoꝝ: vdē ī colle qdā. et dicta colle: q vōe hui circūcisionis ibi fē votaq est collis ppucoꝝ: q scz ibi abscisa siūt. Hec aut est cā scdē circūcisionis: q sub iosue fta est. Dīs pplis q egressa ex egipto grīno masculini viz. vndecim bellatores uni' mortui sūt in deserto p lōgissimos ne circuitus fuit in libro numeroꝝ. et deutoꝝ. patet. Qd ītelligēdū e de vnis puta de hijs q in prima nūatione sc nūari deputū raleph et iosue tribus leuitis q nō erāt numerati a vicesimo āno ꝫ ab vno mēse. ut nuoꝝ q dām est: q oēs circūcisi erāt in egipto. pplis aut q natus est ī deserto p quadragīta ānos ī itinere lassē solutionis. circūcisa fuit. donec qsumeret. id est in solitudine morerēt. q nō audierāt vocē dni. id e. promissionibus dei nō crediderūt: ꝫ post rēdītū duodecim exploratoꝝ dixerūt. Utinā pereamq et nō īducat nos dns in tra hanc ne cadamq gladio. et cetera. Constituamq nob ducē et rideamq ī egiptū: et q̄bus aīi iuraueāt ut ondēt eis tra lacte et melle manātē. illis ei añi p moysen promisit cū iuramēto. q dāret eis tra promissionis: a promissio fuit ītelligēda cū qdōne iplicata. ut pote nisi demerēnt. Vnde filii in locū siū successerūt patrū: et circūcisi sūt a iosue. Dicūt aut doctoēs cōic. q ex dina dispēsatōe circūcisi nō sūt in deserto: ppt ītemperiē motus castroꝝ seu progressionis. Nā iuxta motū nubis progrediebāt: et fuit eis ictū q̄n tota nubis pcedēt fuisset periculosū circūcidi: q̄n nouū circūcisi ieiuni et impotētes fuissent ad pcedēdū. Damascenq aut libro q̄to et multi doctoēs sing q̄stū alia causa assignāt. dicētes. q circūcisio data fuit ī signū distinctiuū israhelis a gētibz: et q̄n filii isrl' in solitudine sanis distincti erāt et sepati a ceteris nationibz. nō oportuit eos circūcidi ibidem. Porro hec ro cēt quēdam si circūcisio data fuisset hebreis solū ī distinctionē: et nō etiā in purgationē ab originali. Vēr ūptn aug' testat. q qdā ex filijs isrl' māserūt incircūcisi in deserto. ex cōtemptu suoꝝ parentū: qa inobedientes fuerūt legi dei. In scolastica vero hystoria legit. Quidā māserūt ibi incircūcisi ex mādato dei: alii ex pntū suoꝝ negligētia: alii ex pntū cautela. ne forte eis circūcisis attollēt mox nubes. et nūc haberēt pgredi: et sic pturbarēt pauli circūcisi. Postq aut circūcisi sūt oēs: māserūt in eodē castroꝝ ꝫ tēporiꝝ et numeroꝝ suoꝝ loco: donec sanarēt a vulnē et dolōe circūcisionis. Dixitq dns ad iosue.

Hodie abstuli opprobriū egipti a vobis. Ho ob
probriū egipti ītelligi pt ipā ꝓpuciū cauo: quā
hebrei ꝛputabāt ipis egiptijs et reteis īcircūi
cisis obprioſā: qs et tāq̄ īcircūcisos ſgne
bāt: quēadmodū xpiāni iuſte deſpiciūt nō bap
tizatos ut tales. Circa ih ſcribit q̄dā. Locꝰ iſte
duplr expoīt ab expoſitoribꝰ nrīs. Primo ut ac
cipiat obprobriū egipti paſſiue: qđ ſtz ſuſtinue
rūt egiptij ab hebris expbrātibꝰ ipis egiptijs
q̄ erāt īcircūciſi: q̄m expōne ītpbat dicēs. Hoc
nō videt rōnabiliter dictū: q̄m filij iſrl ītegipto
erāt ſubiecti et ī maxīa ſeruitute: ideo nō ē veri
ſile q̄ egiptijs exprobrarēt. Ad qđ dico. qđ expō iſta
catholicoꝝ ē bona: nec valet iſta obiectio: q̄m
nl'to tpe fuerūt hebi in magna libtate et ī rue
rēta apud egiptios: ſtz tpe ioſeph et poſtea di
u ſicut ī exodo expoītū eſt. Suffinit q̄ ad vāta
tē expōis iſtꝰ: q̄ filij iſrl ꝛputabāt egiptijs
ꝓpucūi ignominioſū. Idem ſubūgit. Alio modo
exponūt. accipiēdo obprobriū egipti actiue: ſtz
q̄ egiptij ītulerāt filijs iſrl obprobriū ſeruitutis:
a q̄ liꝫ libēati fuerūt ī exitu de egipto: tūc iſta
libtas fuit declārata ī eis ꝓmiſſio. Poīt et locꝰ
iſte vocatꝰ ē galgala: qđ ſignificat libertatē.
Hāc q̄ expōne ītpbat dicēs. Hoc nō videt bn dcꝫ:
q̄a ablatio obprobrij videt referri ad circūciſionē.
Nec illa ītptatio galgale vera ē: q̄a nec īmi
gio nec ihēoꝰ ſic ītptat hꝰ nomē. Ad ih dico. q̄
ih q̄ expō vera et apta ē: q̄m filij iſrl ſuſci
piendo ex dīmo ꝓcepto circūciſionē. meruerūt
maiore libtate et adoptiōe honorari et accep
tari a deo: et ita ablatio obprobrij dē īferē ad
circūciſionē tāq̄ ad meritoriā cām. Nec ſeq̄t
ihēoꝰ et īmigio nō ponūt illā galgale ītpta
tionē: ergo nō ē ponēda. Catholici q̄ q̄ eā po
nūt nō eā finxerūt: ſ ab hebreis acceperūt.
Dem poſt expōne hebꝝ dicēdo. Alit expoīt
ſedm hebos: viz q̄ egiptij obſmātes tōſtella
tiocs dixerūt hebreis peteibꝰ a pharaone
egrediendi licētiā. q̄ ſeri q̄ vltus ire. ceſſe
ꝛ ſtellatio oriēdit effuſionē ſāguis vī ſi ſtreda
tis. Cū ergo ī circūciſiōe frā ꝓ ioſue fuſſus ſit
ſāguis hebreoꝝ nō ī obprobriū eoꝝ ſ ī ihōrē:
m ea ablatū ē obprobriū illud egipti. Iſta
expō videt ineptа et ficta: nī ad ꝓpoſitū ꝓ

tmitēs. Nā dato q̄ egipti aſtrologi dixiſſēt he
breis ꝑba ꝓfata: tūc illi hebrei nā ī ſolitudiē obti
erūt. Et circūciſi ſub ioſue m ſolitudiē nō m
egipto ſt nati: ſicut ia patuit. Deniq̄ multa mi
lia hebreoꝝ de egipto egreſſoꝝ gladio igne et
alijs modis ī deſtro occiſa ſt: ſicq̄ ī illis fuiſſet
obprobriū egipti īpletū. Amplio. dato q̄ egipti
illa dixiſſēt: nō tñ eoꝝ ītētio fuit loqui de
tali ſpōtanea ſāguis effuſiōe cito curabili: ſ
de effuſiōe ſāguis letali ac violēta. Dicq̄
illud obprobriū abſtuliſſe deus a filijs iſrl:
ꝑhibēdo eos ab oi leſiōe et truncatiōe. Vocꝫ
tūq̄ ē nomē loci illiꝰ galgala: uſq̄ ī ptē diē.
Galgala ſedm ihēoꝝ ītptat ſrī ꝛuelatio: et
ſedm alios q̄ſdā libertas. Ibi ei māifeſtata ē
et aucta hebreoꝝ libertas a ſeruitute egiptioꝝ
ac vitioꝝ: et illuiati ſt ibi ac ſñficati. q̄ aſſe
ruitꝰq̄ filij iſrl in galgalis: id ē in loco ꝓfato.
Galgala auīt q̄ſq̄ ideclinabiliter ſiuīt: ītoū de
clinat. Ibi ergo māſerūt vſq̄ ad circūciſoū ce
lebratiōē: et fecerūt phaſe. r ſolēpnitatē paſcha
lē. offerēdo et mādūcādo agnū paſchalē debi
to ritu: q̄rtadecīa die mēſis ꝑmi. ſtz martij ſeu
aplis. ſedm q̄ſdā. q̄ mēſis ē ꝑmꝰ mēſis āni ſedm
hebreoſ: in cāpeſtribꝰ ihērico: ſicut ꝑmo fecerūt
phaſe ī egipto. egreſſu eoꝝ ī ſtāte circūcīſoū ce
ſſante ita ꝛamaſſe
ut exo ꝛ legit: ſedō ad radices mōtis ſynay ā
no ꝛ egreſſois ex egipto ut nūoꝝ q̄. hēt: et cō
mederūt de frugibꝰ ire chanaan die altero
azimos panes. r panes nō fermētatos tōſer
tos ex fructibꝰ ire ꝓmiſſois. Nā talibꝰ panibꝰ
tenebāt veſci diuīte feſtiuitate paſchali: ut
exo ꝛ fertur. Et polēta eisdē āni. Hedm nīgrm
in hyſtoriis ē grana toſta et mālꝫ q̄fricata.
ad modū granopholi pilo tōſi: et dicit polēta
q̄ſi pilēta. Alia m dicūt polētā ee pultes de fa
rina purgatiſſīa factas: et dictā polētā q̄ſi pol
lētū: a pollīne. qđ ē purgatiſſīa farina. Ꝓpto
ī ſolēpnitate paſchali fiebat oblatio de gnis
nouis de manipulo excuſſis. Defecitq̄ mā
na. r vltr nō pluit: poſtq̄ comederūt de fru
gibꝰ ire chanaan: q̄a vltr nō īdiguerūt mā
na ut an. ſ hīdabāt fructibꝰ ire ꝓmiſſe. Cū
aūt eēt ioſue in agro vrbis ihērico ad explora
dū et conſiderādū q̄lit vrbs illa aptaq̄ capetur

leuauit oculos et vidit virū. r āgelū i forma
et spē viri. stātē cōt se. r ex oppōto stui gntū
ad sitū: et euaginatū tenētē gladiū. tūc
patrū ad auxiliādū hebreis. Vnexitq; ad
eū et ait. Noster es an aduſariox? id est
fautor et collega nr an chananeox? Cui
aūr trauit iosue q nō cēt ner āgelo iste apparuit
in tā horibili spē. sicut apparuit danieli āge
lus dei: ex cuius visiōe danieł fuit tā vehe
mēt pturbtus ut dān io stpti ē. Qui rndit: ne
qq: qđ ād sit glosūt. supple sū aduſariū. Ih
vō exponit sic. Neqq. r ner vī sū nr aduſa
riorū: qi de natura vīe exisēs spei. Vī dicat
nō sū hō? ſ sū pnceps exēcitus dñi. r āgelica
vtq sū. et de choro ar ordiē pncipatuū: psidēs
totī pplō hebreorū? q nūc p modū exēcitus or
dinate collectus ē sub te pncipe suo tyrestri:
q eiusdē es spei cū eis. Et vocat exēcitus dei?
Tū qa p electionē et grām spāliť pcrebat ad
deū: Tū qa electq fuit a deo ad expugnādū ad
uſarios dei chananeos ar alios. Cecidit iosue
png tyrā! gm aduīrit q āgelus cēt: et cognō
uit. qs erat ex vnūsitate spuū. Dicūt aūr
doctōes chatolici et hebrei qđ michael fuit. q
pncipes exititit synagoge: sedm q gabriel locu
tus ē danieli q̄o danielis cap̄lo. Nemo iens
est adiutor meq i oibz hijs: nisi michael pn
ceps vr. Et nūc veiō: id est pūso ia sū ad dādū
tibi gsiliū ar auxiliū. Vñ et tūc dormit ipz
iosue de nō capiēdi ciuitatē iherico: et ut eā
in toto fuisset anathema. prut sequti fert cap̄lo.
Et adorās ait. Adorauit āgelū adoratiōe dulie?
atq; p grām distinctiōis spūaliū ar ſsitiū di
uino cognouit: q āgelo bono eāt nō spūs fallax
alias fuisset incautū: q tā cito credidisset v̄
bis apparētis. Quid dñs meq loq̄t ad sruū
suū? Fuit ei michal erā pncipes ipīq iosue.
Solue igit calciamētū de pedibz tuis? id est
ābos pedes tuos discalcia et dimitte ppē inue
rētiā loci. ymo ad dei honorē i loco suo. ideo sb
dit. Locus ei in q̄ stas sctus ē: id ē deputatus de cetero
ad opa sctā! ut i eo gmoret veri dei cultores:
et locus iste q hactenq extitit iq̄natq p ydola
trias atq; fornicatiōes chananeox! nūc sctifica
tus ē p āgelicā ipsā pnāā et allocutionem:
ymo p pnāā dei i āgelo suo. Sile huic p
cepit āgelq moysi extra rubū. Feciq; iosue
ut sibi fuerat ipatū ab āgelo. Postremo q
hora facta sit apparitio ista. et an solq iosue
āgelū ipsū vidit. atq; i quali habitu appa
ruerit āgelq iste. textq nō exprimit. ſ ex ut
cūstātia eq apparet. q i die et cernū q eo
vigilante:- Spūalis explanatio eiusdē

Postq; audierūt capti. Arti nomq
oēs ē reges amorreoruū et chananeox. p reges
amorreox et chananeox intelli
guīť pncipes tēbrarū: q habitāt trās iorda
nē. r i vicio clarioīs: qđ ē exēmū humilitatis
et humilitas q̄pe p iordanē q itpatāť
descēsū sigmficat. Et q possidebāt magno
mari loca ppīqua. p magnū mare exprimi
tur amaritudo ac fluxus iſectuosq vicioz.
Loca vero ppīqua huic mari sūt corda istabilia:
pna ad vānitates et rīq̄tates sibi inuig. Hī loca
possidēt dēones. Sed postq pncipes tēbrarū
nouerūt q dūs sicasset fluēta iordanis tyrā fi
lijs isrl' donet tūsitūrēt! id ē fontē et aquas
baptismi aperuisset omnibus hoībz pūti
ad fidē electis. q̄sq p baptismatis grām
introirēt i ecclīaz. i corpa ētatis xpō: dissolutū
ē tyr eoz. Tūc nāq pncipes tēbrarū vehe
mēt pturbti sūt. videtes se cotidie a vasis
suis expelli: nec posse grē dei q obiacq tira
nū diffundebat i sistē. Ob hoc ait dūs ad iosue.
Fac tē cultros lapideos: et circūcide filios isrl
sēdō. Hic deq pt dixit ad xpm ut hoēs q̄ sātē
ar pdicātē! ut filios isrl semel corpaliť circū
cīsos circūcidēt spūaliť altera vice cultr lapi
deo: i. acutissimo vbo sue pdicatiōis et iuste cor
reptiōis. Vñ vbū dei gladiꝰ spūs appellat. Hinc
xps circūcidit electos ex iudaismo. nō i vno
dūmxat mēbro nr solū ab origīali pcō. ſ i toto
corpe et cūctis vībz aīe! doctōes eos oīa mēbra
sua exhibē arma iustīe deo: vires q aīe a
vitiis cūctis purgīe atq; vīutibz decorare.
Nā dixit! si oculus tuus scandalizat te: abscide eū
et pice abs te. Idē de mānu iussit ac pede. Et
itēm. Nisi pnāz egēritis iqt: oēs sil peribitis
De hac circūcisiōe aut ysaias. Circūcidite
pputia cordiū vrōz. Denq xps semel circū

fisos in baptismo. circūsidit sēdo in pmē sac-
mēto: qm oīa i confessōe lauāt. Dlatq; filios
isrl: r fideles sibi ommissos circūcidē debet ?:
vz post reconciliationē cor eosdē arguēdo inc-
pando obsecrādo instruēdo et castigādo. Post-
q; aūt circūcisi sūt oēs: mānserūt in eodē loco
donec sanarēt. Dū adulti baptismū susci-
piūt aut confitēt et penitēt: spūaliter circūci-
dūt a vicijs. nō tm mox sanāt ex toto: qm
manēt in eis rādīces vicioz: pmitas ad peccādū.
infirmitas resistēdi. pīo. Dom ergo fideles dū
baptismi aut pmē grām sūt sortiti manēt
in grā illa. vtrumq; q; in fusis pfectēdo in eis: do-
nec a vicioz cureū reliquis. et corroborēt in bōs.
Dicit q; aufert deus ab eis egipti obpbrīū: id
ē assynabilē vanitatē et impietatē hoīm mū-
danoz: caliginē vicioz. et cām cōfusionis
etne: ita q; cauēt hīs q exprobrari et vpperāt
possūt egiptijs. pcta mūdanis hoībz: n ipi
egiptij possēt eis rōnabiliter exprobrare. Dñs
oranit vr sīs. Auser a me obpbrīū et grēp-
tū. Et fecerūt phase. Quē admodū filij isrl cir-
cūsisi corpalitq; curati celebrauerūt pas-
cha et agnū comederūt paschalē: sic xpi fide-
les p baptismi emūdationē et curationē a vi-
tiis vicioz apti sūt ad eucharistie sūptionē.
Demq; p triplex pascha ab hebreis corpalit
obseruatū: potest intelligi triplex pascha spi-
ritualit exhibēdū. Pascha ei trisitq; intētatur:
Itemq; p pascha iudeoz i egipto exhibitū: pt
intelligi trisitq; fideliū a vitijs ad vtutes: r ad
impietatū statū. Do pascha aūt circa mōtē sy-
nai celebratū: trisitq; xpianoz de statu im-
pietatis ad statū pfectionis. de vtute in vtutem
de bono in melio. Porro p pascha fructū in
tra pmissiois intelligit trisitq; de statu pfi-
cientiū ad statū et gradū pfectoz: ut ingrē
diamq; et appetē damq; meliora et vitimoza
saluti: trisitq; q; de via ad patrīam. Et come-
dērūt de frugibz tre die altero azimos panes.
Azimi panes sūt spūales refectiones et actio-
nes vtutū. oī silicet et dolo caretes: sicut aut
ait monet aplūs. Expulem nō i fermēto mali-
tie et neqtie: sī i azimis sinceritatis et veritat.
Qui panes q finitū de frugibz tre: qm ex ha-
bitu gre gratū faciētis et scīe vbi celestis.
precedit hui⁹ actiones: q tm immediate nascūt
ex vtuosis infusis habitibz. Et polenta eiusdē
ami. Do polenta hāt spūalis consolatio ām gre
designatur. Deficitq; mana: r tripliq; ribz eu
charistie cessat i euāgelica lege. Do ips tm q mana
defecit dū filij isrl de fructibz et pambz tre cha-
naan comederūt: signatū ē: q dīna et spūalē
consolationē mēt hō amittē. dū ad exteriora sola-
cia vanaq; gaudia se effundit. Cū aūt eēt iosue
i agro ie. Do apparitionē illā angeli sīi gladiū
in manu ihūs significat: q para sūt nob angelo-
rū spūs psidia ad expugnādū inuisibiles hostes.
Dicitq; nobis angeli gloriosi p ispiratiōnē ie-
nā ut tollamq; calciamēta de pedibz nīs: r opa
mortua et terrena auferamq; a cordiū mōz asser-
ribz: qm locus i q stamq; tra ē sācta. Militia milites
locus ē i q stamq; i qua p fidē manemq; i qua ē
sanctificatio copiosa et sūtas vēa. Postremo p
triplicē ribū q usi sūt filij isrl. triplex spūalis
almonia figurat. Tuleūt nāq; frūm ex egipto
furinā q spersā ex qua panes fecerūt: qbz ad
rēpq; modicū pte refecti sūt: p quē ribū. refectio
liālis intelligētie aut actiue sīe. seu scolastice
ac philosophice sapie ad dīna relate datē intelli-
gi. Dedo sustētati sunt mana i solitudie: p qd
allegoricq; seu tropologicq; sensq; scripture et eiq
refectio denotāt. Tertio sūt refecti fructibz tre p
missionis: p qd anagogici sensq; refectio dom sa-
pientie q contemplatio. et futurē plenarie felicitatis
intelligūt. Hīs ergo dignissīs refectionibz fulcīe
turi impugnari et confirmari conemur.

Incipiūt liālis capli 6ti Iherico aūt. Articulq 10?

Eorūdē capitoīs et ciusdē vbiū
chanaan tris iordanē explō isto de-
scribit: ut potaliter Iherico q filijs
isrl trāsgressis iordanē. dicēdo i tmē ie vrbes p-
cutiunt. Describit aūt demolitio vrbiū nō
villarū: cū tm fortassis mlte ville aūt vrbiū
deuastationē deiecta sūt. Iherico aūt clausa cāt
atq; munita. plus solito. put vrbes obsesse solēt
muniri. tōre filiorū isrl: et nullq ciuiū eq
egredi audebat ciuitatē. ad fugiendū vel ad fa-
ciendū qmoda sua. ne iniderēt mang filioz isrl
q i circuitu erāt: aut ingredi ad faciendū dū.

habitatoribz iherico cade ex eis. Dixitq dns p
angelu ad iosue. Ecce dedi in manu tua iherico
et regē eius oes qz fortes duos habitatores i urbe:
id est ja deleui eos tradē in manibz tuis. Portq
ta tertiu e: qi ita actualit fim est. Circuite urbē
totu bellatores semel p die. ex hoc elicit: q mulie
res et pueri q sex infra uicesimu annu fuerut.
non circuierit urbē. Hoc facietis sex diebz: circu
iendo totidie semel cu silētio. et rdierut i castra
seu tētoria sua: atq ut alq dicut: prima circuitio
fuit pmo azimoz die. de q predēti dm e caplo: et
alie circuitiones qsecute alijs azimoz diebz. Septio
aut die sacdotes tollēt septē buccinas: quaru usq
est i iubileo. Septē ei sacdotes attulerut septē
huiusmodi buccinas: utpote qlibet una. Habebāt aut
sacdotes pacificas buccinas i solēpnitatibus
et belliceas i expeditionibz: qbz etiā urebāt et bu
ccinabāt i iubileo. De buccinis hoc legit nuoz io.
et i deutro. atq i ps. Buccinate i neomenia tuba:
in die solēpnitatis ure. Et precedāt archa fedeis:
uiq ea eūdo in ai. Septies circuibitis ciuitatē
septio die: et sacdotes septē clagēt buccinis bel
licis septē ut dm est. Ceperut aut diluculo circ
uire et clagē. Hoc nuoz io dns iussit. Bi exerci
tus ad bellu cōt hostes clagens ululātibz tubis:
et eit rouersio uu ctā dno deo uro: ut euadāt
de malibz inimicoz uroz. Cuq ifonuerit vox
tube logior atq cōfusior: id est magis cōfracta
et i polata: exclamabit oīs pls voce maxia.
Ex q apparet: q etiā fortissima mulieres
et puuli in suis locis clamabāt. Clamabāt
aut nō irrōnabiliter et q fuse: s deuote ad dm
eū laudādo et inuocādo. Et muri fidei corruē
rūt ciuitatis: nō ex ūtute clamoris. s ex ōipo
tētia dei p meritu uroz deuotionis: et hoc i septio
circuitu fm est. Demde describit q liter iosue
demutauit sacdotibz ac pio ista ita tacta. sibi
ipsi nuata ab angelo: et plane textus ex introduc
tis. Ad pplin q aut puta ad uiros. Circuite ciui
tatē armati precedētes archa. Hebrei ut fertur
exponūt istud de filijs ruben et gad ac medie
tribz manasse. Sed nō e putādū. q illi soli p
cedebāt archā armati: cū infra dicat q oīs pls
armata archā pressit: s illi p tresserūt cetēas
tribz. q an archā iuerit. Remiserāt ei die tribz ille
ac media moysi. Vos ipi armati precedemus
filios isrl: Cuq sacdotes clagerēt oīs q pls
precedēt armata: reliquu uulgꝰ archā sequebat.
Dicit ergo q uniusi uiri armati an archa
tripsibāt: et alij lassi seu impotētes ad plius aut
nō armati retro archā uenerūt: et hoc ira ui
dent precedē. Postremo alij dicūt: q tribz dan cū duo
bus tribz sibi adiūctis. q et in motione castro
rū ibāt post archā ultimo loco ad ornādū tale plagā
eiā ut archa sequāt. Qz ue ceteri nimis apti
seu lassi et impotētes associabāt se eis: ac bu
cinis oīa generabāt. qa actus et itēsus ille
septē tubaru sonitu aggregatus et permixtus
sit oīm hebreoru aures implenit: ac si oīa ele
mēta ac cetera sonitū emisissēt tubarum.
Precepit aut iosue pls dicēs. Nō clamabitis.
nec audiet vox uia nec ullu sermo egredietur
ex ore uro: donec ueniat dies i q dicā uobis:
idē cū oī silētio circuibitis q usq uobis iube
bo. Clamate deide p feruētē ad deū amore
ac deuotione: et conferam oze dnm uo
cādo et collaudādo. Iussit itaq iosue ut cū
effecto circuiret silētio: q ferue maiore ad
deū haberēt deuotione: et cū oī uereda
ordiate atq modestia archā circumferētes
circa deo ipedirēt. Quo monstrat q impossi
biles sit xpiam q pressiones et sarcine de
portatiōes fariū idemote: fabulationibz isp
lētijs. aut etiā ociosis negotiationibz potationibz q
uacādo. Circuit ergo archa: circumferebat: et
uulgꝰ aut reliquu archā sequebat: et buccinis
psonabat. Extraneoribz et materialibz buc
cinis clagē: officiū exercuit sacdotū. Nec g
reliquu uulgꝰ buccinis psonabat: nisi uel
buccinatibz sacdotibz cognitū dedo. aut buc
narū sonitū propiedo. Quia ut dm e oīa
buccinis generabāt: uel cordialit iubilādo
ac cōmēdo. Cuq septio circuitu clagerēt
buccinis sacdotes: dixit iosue ad oem isrl:
Non conferam. Circa hoc scribit q. Nō e
uerisile q tāto exercitu posset uoce iosue audire
maxie q sacdotes clagebāt tubis: idcirco
uidet q dicē sunt hic p deuotiōe aliq
signo sensibili: puta ele uatiōe uexilli ut
aliq uidi qd a toto exercitu poterat uideri

Istud apparētiā posset ihē. si josue solū dix-
isset vosiferamī: ꝑ qā ignit vbo lōgū aduīxit
ꝑmonē ut pater ītextus quē nō poterāt alīq
exteriori hui⁹ signo ꝓpō indicāe: nō videt
expositio illa vera. Subdit ei ī textu īme-
diate. post hᵉ vbū vociferamī. dedit em
vobis dns ciuitatē: sitq ciuitas hᵉ anathe-
ma et oīa q̄ in ea sūt dnō. r ad dei honorē
atq ad dīne gnē dationē iustitie tota hᵉ
vrbs et oīa ī ea viuēa sit q̄d phibitū et ma-
ledictū: ita ut destruāt et neq aliq̄d īm ac-
cipiat sibi. Sola aūt raab meretrix viuat.
cū vniūsis q̄ cū ea ī domo sūt. Hoc spāli pui-
legio deo īspirāte et josue dispēsāte q̄ssū
ē tā raab q̄m domestic⁹ eius ꝓpt bnficia q̄
cū pitulo fuie vite exhibuit exploratorib⁹
isrl: et qā iā credē cepit īm deū verū. Per hᵉ
fuit q̄ formalē ī tēcionē p̄cepti dati a deo.
de oīm īfectiōe thananeox. Vnde aūt caueāt
ne de hijs q̄ p̄cepta sūt ōtigantis q̄ppiā. r ne a-
liq̄s vobis ipis vsurpetis de hijs q̄ p̄cepi vob
nō vsurpāe ad cōmoda vā: et sīc⁹ puarica-
cōis rei trīsgrediēdo dīnū p̄ceptū et oīa castr
isrl sub pēa sīt atq tbet: id est vniūsi pti-
culares cet⁹ seu tbg ac ꝓpli isrl. īcidāt pe-
nā et īqetudīnē p hui⁹ culpa vnīg siue pau-
cox: Porro q̄nē istud nō deroget. ꝑ cōtendet
dīne iustitie. q̄ p excessū vnīg aut paucox
totū cōitas ꝑturbēt et plūm punīāt: infra
dicēt: vbi omīano hᵉ legit adīpleta. Quicq̄d
aūt auri et argēti fuerit et vasox eneox ac
ferri dnō ofecrēt: idē it diuitias scīarū seu
tbn aculi rbuarū. Na ei hᵉ ciuitas p̄ cap-
ta et cūsa ē int vrbes q̄ trīs iordanē destruc-
te sūt: decuit diuitias eig ista īuāatas. nō
pdacōi pugnātiū ꝑ dnō q̄ spāli miāculo ve-
nē deiecit deputari. Itaq̄ oēz aurū argētū
es et ferrū ar cetera metalla ut plūbū stā-
nū ac vasa q̄ et ornamēta seu vtēsilia frā
ex illis. atq mīmismata ihērito ofecta sūt dnō:
et ex eis frā sūt vasa seu īstrumēta cultui dīni.
Quā vba ista locut⁹ ē josue ad oēm isrl: et
mērito q̄rit. q̄lit īm tāta ꝓcessiōe et mltitudīe
potēat ab vniūsis audiri. Ad q̄d potest rīn-
deri. q̄ vel dīna vtute hᵉ fcīm ē: vel ꝑ seipm
dixit alīq̄bz. et illi cōsecūt ītulerūt et alijs. potu-
it q̄ dispōnē. q̄ diuāte sua locutōe cessauit tā
got tubarū. Est q̄ probabile. q̄ ītulit ista
pīncipalioīb⁹ ꝓpli et duodecī pncipib⁹ tbuū:
quox vnusq̄sq vlt denūtiauit hᵉ tbui sue.
Igit oī vociferāte ꝓpō iuxta sēsū ꝓtautū.
et clāgētib⁹ tubis muri iherico corruerūt
dīna vtute: q̄ misterio āgelox siue bonox
siue malox hᵉ fecit ut credit. q̄nis solo īpio
potuerit fabe: et astrēdit vniusq̄sq hebreox
ꝓ loco q̄ cōtra se eāt. Iuxe hᵉ clīat: q̄ ciuitas
eāt ī alto loco gstituta. Ceperūtq ciuitatē:
nō arcu et gladio suo. ꝑ a deo tōdita ītrierūt:
et ifferēt oīa q̄ erāt īm ea. a viro vsq ad mu-
lierē īdusiue: ab īfāte vsq ad senē. Bones q̄z
et oues et azmos: ꝑmo et cetera pecora sīz eq̄s
camas camelos ās. Verūptn sicut vltio
huig libri caplo legit viri iherico pugnaue-
runt cōt filios isrl: Nā stabāt ī muris ar
turribz ad īpugnādū: ꝑ muris ruētibz sūt
oppssi: nec reteri īsistē valuerūt. Demq̄z
strages illa fuit mīabilit magna tā hoīm
q̄m brutox: q̄ de toto territorio plūmi con-
fluxerāt ī iherico ꝓ vrbis defensiōe. et de vi-
tualibz sibi puiderūt ī lōgū: q̄m fuit vbs
rēgalis. et ꝑmo ottuerēs īgressui hebreox.
Non vltio fert caplo. Tu sistis iordanē et ve-
nistis iherico: pugnauerūt cōtra vos viri ciui-
tatis amorreq et pherezeq et chananeq et
etheus et gersēseus et euseus et iebuseus.
Verūptn crudele fortassis videt ꝑt. q̄ deq mīa
rū dns iussit cīa ītātes et mulieres ac ado-
lescētulas atq iumēta ottidi. Et rndēdū. q̄
deus iusto iudicio fecit hᵉ. Oēs ei adulte eta-
tis ibidē nō solū tpalē ꝑ etiā īfernalē mortē
meruerūt et īcurrerūt: q̄a ꝓ tpalia illa fla-
gella nō pertuerūt. Cū puulis nāq nō vēe
tibz mīdet actū ē: q̄ ottisi sūt aīāq̄ pecture
potuerūt. Qui si ad etatē venissēt adultā:
peccassēt q̄ut et perissēt. Jumēta vēo ī detes-
tatiōē fatmox hoīm sūt ottisa. Porrēa q̄m vbs
illa tā spāliter se armauit cōt filios isrl: me-
ruit tā spāliter destrui et ottidi. Voluit q̄ dō
ī destructōe vrbis illig ꝑmo vastate. rigoīe
siue iustitie tā spāliter demōstrāe. ad alioz ptri-

tionē chananeoꝝ. ut pēiteret et q̄ ūteret: pē
sātes se deo hebreoꝝ q̄rot et tāta egit mabi
lia ꝙ fiste nō valē. Verūptn̄ p̄ mīnia exe
crandē et obstīnatōe ifi nō adūtert: pauis ut
īfra habet exceptis. Fit demū ut puto dō
fert filios isrl̄ p septē dies ipam iherico
circuire: ifrenq exeites ī ea iterī pemteret:
q̄sideradō ea q̄ raab osideauit. Duobz aut
viris. sz exploratonbz dixit iosue. Ingredī
mini domū mulieris mētricis. Iussit iosue
iussit et exploratores fecerī. aī īfectionē
eoꝝ q̄ erāt ī iherico. Sed mirū q̄ domū ra
ab q̄ muro ciuitatis herebat: nō cecidit ner
oppressa ē ex muri ruina. Verū ꝓfacile
fuit oīpotēti domū illā a tali pīculō deuitare
Ingressiq̄ inuenes: edixerūt raab. & ifi
videt falsa ee opīo hebreoꝝ dicētiū. q̄ vni
exploratoꝝ fuit. caleph: q̄m caleph iā eāt
circā octogenāiū. Ioñ et īfra: octogīta q̄uiq
mās ānoꝝ sū hodie. Ad hꝰ q̄dā rīdet: q̄ ex
ploratores isti iuuenes nūcupāt. nō ꝛōe etā
tis. sz roboris et magnanimitatis. Aptiq tñ dia
mi fallor posset. q̄ q̄dā iuuenes sil' rū explo
ratoribꝰ domū raab īgressi sr̄. ꝓ maiori trai
tione et subuersiōe exēcitū ibi. Et ex castra ma
nere fecerī: id ē raab et cognatōnē ipius
fecerīt filij isrl̄ secū sī morari: q̄m vir q̄
erāt ī illa cognatiōe nequā fuerāt nec tñ isl̄
nec erat cōgregatio illa adhuc satis purgata
ab ydolatrā. nec ad iudaismū plene gūsa: po
modū vēo eis gūsis et īcorpatis ꝓpō isrl̄ īe
hebreos habitauerūt. Ipē q̄d subdit. Raab
et domū ꝑris eiq et oīa q̄ habebat. viz sobo
lē seu cognatos ac pecora. fecit iosue viuē. r
ab occisiōe eripuit: et habitauerūt in me
dio isrl̄. ymo filij isrl̄ hoīauerīt ipam ra
ab mulieribꝰ: et tpe ꝓcedēte ob sūā ꝓbitatē
et alias eminētias eiq. salmō filiꝰ naason
duxit vxorē. Sic ergo habitauerīt vsq ī pñ
tē die: hoc ī ferī ad tps q̄ autor libri huiꝰ hꝰ
scripsit. Iosue q̄z rētulit grates raab p ospitali
one exploratoꝝ: et magnis eā dotauit di
uitijs. In tpe illo ipe cato ē iosue: id ē male
dixit seu malū pene optauit et īuocauit
vbi iherico ex zelo iusticie dicēs. Male
dictꝰ vir supple eīt ora dño. salte quo ad tpa
lem adūsitatē. et ꝙ tñs īgressionē pcepti
eīt culpabilis: q̄ sustinuerit. r īstaurare īce
perit. et edificauerit ciuitatē iherico: eādē
m spē seu q̄ñtū ad sitū et nomē. Optabat
eādē iosue. ut vbs illa tā miranda fase subūsa
nō ꝙparet: ī cōmendatiōe dīni ꝓdigij. et q̄ eo
ratione iustitie dei. In ꝑmogēito suo fūdame
ta illiq iaciat: id ē dū fūdamenta eiq posuerit
aut ponē cepit moriat ꝑmogēitꝰ eiq: q̄em
p̄ puīat ī filio. et in nouissiō liberoꝝ po
nat portas eiq: id ē si vel dū portas eiq po
suerit moriat vltimꝰ filioꝝ ipiq: vel absō
lute vltimꝰ. ita q̄ alīū vlt̄ nō gignat: vel
vltimꝰ q̄p tūc habuerit. Qualit̄ ista ꝑmtio
postmodū sit īpleta: patet z̄ ixū. vo. q̄ habet.
In diebꝰ eiq sīz achab: edificauit ahiel de
bethel iherico. In abyrā ꝑmogēito suo fūda
uit eā. et ī segub nouissiō suo posuit portas
eiq: iuxe vbū dō lonitꝰ fuerat ī manu iosu
e filij nun: q̄ cōstat q̄ deo īspirāte ipēmtꝰ
est iosue ista. Quo tēpe q̄ri pt: cui p ꝓ
prijs ipēmta ē mors filijs eiq. De hꝰ ī sēqntis
expōe rapli eūt ꝑmo. ¶ Postremo cētra il
lud. die asūt septīō diluculo q̄ surgētes. lim
allegat et approbat hebreos dicētes: q̄ iheri
co capta sīt et destructa in sabbato. q̄a hꝰ
dicūt septīō die et addit. q̄ ex dispēsatiōe di
stud ī sabbato fīm sit. Verū hꝰ stāe nō pt
iuxta ꝓhabita. q̄bz dīm ē. q̄ ꝑ die azimo
rū ꝑmo cū occidēt. Prima ēi dies azimorū
finit ī vespa ferie q̄nte luna ꝛiij. et ita sep
tima dies circuita nō extitit sabbatū. Nec
valet argūmētū sūptū ex eo q̄ dīcit hꝰ
septīō die. Nā septā dies vocāt. nō ī spū
ꝑme diei ebdomade. sēm cōputū hebreoꝝ:
ꝙ ī spū ꝑme diei azimoꝝ. De spūali huiꝰ
Iherico clausa eāt. ma' sensu ī tropicꝰ
atq̄ mūita: tūōe filioꝝ isrl̄. Ꝙ iheri
co q̄ luna ī ꝑpetat mūdi iste ī malig
no posito eiq q̄z vānas īstabilitas et simpli
cio designāt. et ꝑ hāc gētilitas ydolatre ac
diuīsis simplicitatibꝰ atq̄ carnalitatibꝰ dedita:
q̄ cōt xpm et eiq aplōs seu euāgelicā fidē
ac legē mlt̄iplicit̄ se muniuit ꝙ philoso-

argumēta. p̄ sēlāriū p̄ncipū p̄tātes. p̄ tyrā
noz̄ū. p̄ secutiones. p̄ magoz̄ fallacias. p̄ cō
mēta augurū. atq; aruspicū. p̄ blanda et
p̄spera. p̄ adulationes et cōmātones. p̄ decep
toria signa: q̄bz ꝓ obstātibz. victa ē et dele
ta. p̄ euāgelice legis p̄dicatōes tubales. p̄ sīm
cinationē altisonā xp̄i. discipulōrūq; eq
quoz̄ duos viz iacobū et iohānē vocauit
filios tonitrui: p̄ glōsissīā. q̄ et īmūabilia
miracula cōtinēt. p̄ veteris testamēti scīptu
ras et allegatones. p̄ vitā etiā virtuosissīmā
p̄mitiue ecclie. cuius tāta exēplaritas fuit.
q̄ mīti fidelīū ipā virtutū emulōne supa
ti. fassi sūt scām ee euāgelij theoriā. et cre
diderūt i xp̄m: ymo tāde ita p̄ualuit religio
o xp̄iana: q̄ nulla p̄fidoz̄ ac secularīū au
debat molestare fideles. ¶ In exordio q̄ p̄ pētē
coste missō spū sc̄o. cū apl̄i p̄dicatoribz miāti
busq; fulgurēt: et mīta milia i ihrlm crede
rēt: ac varijs emulōnibus dīnoz̄ carismatū q̄
cīs choruscarēt? tges moty eār i oībz retēris
et neq; alioz̄ audebāt se quīq; illis. ꝑ b̄rifica
bat eos ꝓplīs: ut act. 2°. scīptura vēritatis testat.
Dixit itaq; dns ad josue. Ecce dedi i manu
tuas ihericū et regē eius. ōesq; vires fortes: sic
p̄ xp̄m ꝓmisit p̄ncipatū mūdi. electione q̄
aboli. et q̄sione mīlioz̄ magnatū. ꝓstula
q̄ a me et dabo tē gētes hēditatē tuā: et pos
sessionē tuā tīmos rē. ¶ Dn̄ i danīel. 7°. scīptū ē.
Dedit ei ptātē et honorē et regnū: et oēs ꝓpli
bz et līgue seruiēt ei. Dem̄ xp̄s p̄cep̄t septē
sacōdotibz sumere septē tubas: et vndecīes p̄dica
toribz euāgelice legis assumē totū sacrū scīp
turā: septenarīo q̄ppe vndecīes designat.
Dn̄ et raphael āgelo. Ego aut sū vnus de septē
q̄ astamus ante deū. ¶ Illis ergo xp̄s p̄cep̄t fieri
et ordīate circuire loca gētiliū: ymo et iudeoz̄
ītra duloz̄. Dem̄ p̄dicare eisdē et p̄dicando eos de
struere: victoriāq; regnū et ecclīe i ipis destruere:
sicq; ad ipos victoriose ītrare. Qđ frm̄ ē oī
ꝓlo altissīe vociferāte: id ē vndecīes fidelibz
p̄ fidelīū q̄sione affectuosissīe exoratibus.
Ito circūportatione hēo arcīe: p̄figura ē deport
tatio sacrāmēti eucharistie. ī liquāris. et aliox̄ sacroz̄
ī p̄cessionibz ꝓli xp̄iani. ¶ Ite q̄ p̄dicatōes sc̄ī xp̄i
m suis cordibz vndiq; circūferebāt. ¶ Insup̄ p̄ hoc q̄
josue iussit ꝓlo nō vociferari q̄usq; dicēt eis:
īsinuat: q̄ oīa ex dīno īstructu et motiōe spūs sc̄ī
a fidelibz fieri debēt: et ut neo sibi assūat hoze.
nisi q̄ vocat a deo. Itaq; ciuitas ista anathema. ¶ In fide
liū nāq; collectio anathema ē. q̄ntū ad ee sue p̄fidie
ac vitioz̄: et q̄ntū ad eos q̄ a rede rēmuit. Sola aūt
raab mēretrix viuat: cū vniūsis q̄ī domo eius sūt.
Sedm̄ allegoricū sensū hec nō caret grandi mīste
rio: q̄ neo ī ihericū a morte ēripit nisi q̄ mēretrīx
saluat. Nēpe raab hāc figurat ecclīa ex gētibz
q̄sat: q̄ ꝓ cū ydolis fornicabāt: q̄ auditis mīa
bilibz dei. īrepit exploratōes. r xp̄i p̄dicatōes.
et oēm suā cognationē. r cūctos electos ex gē
tibus natos ex deo p̄ semē grē eius cōgregat se
cū: ut qđ neo saluat. nisi q̄ q̄nct ī domo ipiq.
Cauete. ne de hīs q̄ p̄cepta sūt vobis q̄ppiā gū
gatis: id ē ea q̄ deo sūt assūribēda. vobis nō assūri
batis? ner mūdana ac vana p̄ q̄sēsū et affrīn
gūtis: ner ea q̄ministratis dīnis. ner ītra ecclīaz
deferatis. Quicqđ aūt auri et argēti fuerit. p̄
aurū nālis sapia. p̄ argētū eloq̄tia seu sna
de creatis. p̄ vasa enea virtutes acq̄site. p̄ ferrū
corpalis fortitudo seu sēlāris potētia. designā
tur. Que oīa q̄servāda sūt deo: id ē sup̄nalibz grē
dnis sūbicēda. atq; ī dei obsequiū cōsūtē dca. ¶ In illo
tpe ipletq; ē josue. q̄ haledēs vir q̄ sustrauerit
et edificauerit ihericū: sic et xp̄s īredulis vrbi
bus maledixit. ¶ De q̄ens ē emphatīcū: ve ē
corrosay. Oībz q̄ maledixit: q̄ gētilitatē cū
suis sēlēbz mouāt et mācāt. ¶ Sta iuxe allegoriā
sūt dīa. ¶ Porro sedm̄ tropologiā p̄ ihericū ī
telligit vnaq̄q; prava et vitiosa societas. q̄
ītrepāt et corrigi dedignāt: et cōi p̄dicatōes
ac p̄latos virtuosos se armat variis modis:
quā tm̄ xp̄s frequēt p̄ sōs p̄dicatores deiūt et
gūtit: aīas q̄ spūalit formicarias effent suas
spōsas. Dorem rē ex isto capīlo q̄ ī uerēter
ac deuotissīe fieri debēt p̄cessiones ecclīe. cū
oībz ītīs et laudibz dei. spūalīq; gaudio: oī
turnalitate atq; lasciuia et clamōe exclusis.
Postreo sicut ī deportatione arcīe p̄cessit ꝓlo
armatq. deīn̄ secuti sūt sacōdotes cū buccinis. tertio
loco archa. et q̄rto reliquū vulgy. Sic ī p̄cessio
bz ecclīe p̄cedūt fideles vexillis crucibz q̄ armā

ti? Deinde cleriā et pbū cātātes. tertio platq; fac-
ferens. et qrto layci relīqui. ꝛ cruce q̄ ihēcto suscitē
atq; edificat. ꝛ vica stli renouat. et mūdanas so-
cietates īpie fouet. maledictiōi subiacē? qm̄ ta-
lia tchoādo a p̄mitiuo grē ferū sibi ī baptismo
aut gr̄ioē collate euacuat: et ī nouissīo liberoz
suoz id cōplet. qa finali qusiōe p̄ h̄o p̄uaī mer-
Declaratio trālis capli septī. filij aūt isrl
Quid eūsionē ihēcto Tertiudecimo
cōsentiū est q̄ sequē describit. Filij aūt
isrl' p̄uaricati sūt mādatū p̄decti ca-
pitulo septīo: q̄ dnūs phibuit eis usurpare aliq̄d
de anathemate seu rebz dnō osecrādis: et usur-
pauerūt de anathemate. Quibus aūt vnus solq; hor
ferat tm̄ pluālit dicit filij isrl: eo loq̄di gne. q̄ cō-
tati vel societati assribit. qd̄ ab vno vel a pau-
cis ex ea q̄mittit. Vel forte filij hnuiq; viri coopa-
ti sūt vel cōsēserūt eius furto isto. Nā achan fi-
lius carmy de tribu iuda tulit aliq̄d. ymo multa
p̄ciosa clynodia de anathemate: q̄ ista expm̄it.
Iratus q; ē dnūs cōi filios isrl: ymo ut ista ha-
bet grauit eos punit p sterle isto. qd̄ q̄libet iusti
tiū deū deuelit: paulo p9 expm̄et. Cuiq; mittēt
iosue de iherico. ꝛ de loco vbi paulo aū steterat
vrbs illa q̄ nā fuit obsita. viros cōtra hay. ꝛ ur-
bē sic appellatā: q̄ ē iuxta bethauē. ad orientalem
plagā opidi bethel. Quadē vrbs secūm expositō-
res vocat hay bethauē et bethel: qa bimoiā cāt.
et a diuisis ut dicit sortita ē duo noia illa. Est
aūt hay bethel alia ab illa quā iacob ita vocauit:
q̄ antea dicta ē luza. ut gen 28 habet. Nā illa
fuit ī regno duarū tribuū: et alio noie iherusalem
appellat. Porro hay bethel fuit ī regno decē tribuū:
in q̄ ieroboā posuit vnū de aureis vitulis su-
is. Dicit vero hay q̄dā. q̄ vocata sit bethel: eo q̄
abrahā edificauit altare ibi bethel et hay. Quod
nō videt̄ p̄donee dicitur: q̄m gen 35 legit̄ q̄ ab-
raā asrēdēs de egypto rursus ē ī bethel: nec ibi
exp̄mit q̄ ipe vocauit ita hāc urbē? nec expo-
sitores dicūt hay ibi: ꝑ magis videt̄ q̄ nā aū abra-
hā ita sit nūcupata. Dixit eis. Asrēdite et ex-
plorate terā: ioē urbes tritorem huiq; spāliter hay.
an sit urbs fortis et magna. Et cūq; dixerūt.
Nō asrēdat oīs ꝑplus isrl: ꝑ duo vel tria milia
virorū pgāt. Prudēs iosephus dixerit tria mi-
lia asrēdāt et deleāt ciuitatē. Asrēderūt ergo
tria milia pugnatorū. Qui statī terga vītē-
tes. ꝛ ex tīore fugientes. perussi sūt. nō oēs ꝑ pau-
ci ex eis a viris hay: et corruerūt ex eis tri-
gīta et sex hoēs? p̄secutiq; sūt eos porta hebē-
os adusq; de porta hay. ad quā p̄mo cau-
dātē accessert filij isrl' ꝑ visis hostibz expa-
uerūt: vsq; ad sabarī. ꝛ locū sic noiatū. vel
ut fert̄ secūm hebreos sabarī ē nomē cōe. signi-
ficās ofractionē: ut sit sēsus q̄ p̄sequti sūt filio-
os isrl' vsq; ad dissipationē et occisionē ipso-
helitarū: vel vsq; ad ꝓpā fugationē. Postmo-
dumq; cor ꝓpli israhel' vsus fugientibz de plano et
ī stris aq̄ liq̄ frēm ē: formidātes se oēs a cha-
naneis oriundos. Ignorabāt ei causā fuge
isrl: vnde q̄ ꝓpt̄ p̄cm achan deus subtraxisset
fugientibz robur atq; audatiā. Timebāt q̄
occulta dei iudicia: et videbāt se nālibz vīb9
nō posse resistē chananeis: q̄ eis multo pluēs
ac fortiores fuerūt. Intcā qd̄ ait cor ꝓpli īstau-
aq̄ liq̄frēm tīore: pt̄ tā de corpali corde. qd̄ sedz
plm ē p̄mū vniuēs et vltimū moriēs ī animali.
q̄ de spūali corde vz voluntate seu rōe intelli-
gi. Passio nāq; tīoris corpalē trīsmutationē
facit ī toto corpe: pt̄ ī corde corporeo.
Que etiā passio dī vehemēs ē. rōnidat in
ptē intellectiuā: et causat ibidē spūalē liq̄fac-
tionē seu vigois atq; gstātie defluxionē. Jo-
sue vero scidit vestimēta sua. p̄ meroze etiā
ex tīore imminētis piculi: et q̄m cū spāliter
retulit eū tāquā coem oim ducē ac prem:
et q̄a p̄ reteris ardentissīe plebē illā sibi q̄missā
dilexit? et credit ꝓmptū ī triū. q̄ teneq; se maxie
humiliādo atq; humilie deprecādo citiq; ac plenius
exaudiret a dnō: corā archa dñi. sic ī tabna-
culo. ī q̄ erat archa. postq; tm̄ p̄strauit se corā
deo quē exoranit. Nec aū archā p̄strauit
se misi ꝓpt̄ dei maiestatē p̄ntiā et tīorē: quē
ibidē spāliter ac grōse p̄ntē ee cognouit. Nā
sup archā fuit ꝓpiatoriū. qd̄ dei sedes erat:
ibi ergo p̄strauit se. vsq; ad vesperam. In q̄
patz oriis siue ista ria: ymo quisq; exaudi-
ebat̄ māsit sic orās: et nō ad vesperam exau-
dita finiss māsisset ī orōe et p̄strationē diuīq;
ista probabile: q̄ ceitus oranit tā diu. Sicq;

orauit tā ipē qm oēs senes isrl: potissīe sup-
ores et officiales. et q sapiā ac vtilitbꝫ pmicebāt.
ꝙserūtꝫ pulueꝛē sup capita sua: i signū
maioꝛis humiliatois ac pmē. Jn scolastica q̄
hystoria addit: q et sumis erāt idutī. Ner
dubiū. qm et alīqui pplī. ymo mulieres q̄
et pueri. ac puelle etatis adulte dīm ferui-
de tuomabāt. Istud aūt dr tpe papuī me-
oris et grādis adūsitatis sēdē vestimēta
et pulueꝛē sup capita ꝓgē. qsuetudo fuit.
nō apud hebreos dūtaxat: sz etiā apud ꝯs
ās gentiles vnq dei cultores. Hit ei job pmo
legit: ipē iob vestimēta sua sciscisse. De eius
uē aīis legit iob 2°. q viso job i tātis doloꝛibꝫ
qstituto. sumsis vestibꝫ sp̄serūt pulueꝛē sup
caput suū. Et dixit josue: p modū humiliē et
dolorose ymo et familiariē q̄rētis. nō tāq̄
pātis. Deus dnē deꝝ. Quid vltē ad qd volu-
isti seu ire voluisti pplm istū trāsdiuē ior-
danē: ut tederes nos in manu amoꝛrei et
pderes. r omdi pmittēs. Hoc ait āmiratōe
et iqrēdo magis qm asserēdo: et q ait ut te-
deres ītelligēdū qsentiē nō causaliē: nō
ei ideo deꝝ trāsduxit eos iordanē ut tdēt amoꝛ-
reis: sz trāsductionē illā qsenita ē illa tdūio.
Utinā ut optimo mālissemo trās iordanē: vz
in igiombꝫ seon et og qbꝫ aggressiuūg ibi. Nā
dicūt. q josue culpabiliē dixit hoc ex pas-
sione tristicie: sz ut arbitꝛoꝛ melig dicā pt.
q pturbat vba illa nō optādo absolute. sz cū
ꝓlicita. qdicē: vz misi ipe deꝝ eis miꝛdī
subueniret. Qui dnē deꝝ. Ette qm amoroso fa-
miliareq vbū: dimī deū vniuſoꝝ vocabē ꝓpiū
deū. Ner ppe cōpetit sic loq ad deū n pfūs:
q deū tā pfecte amāt et colūt q̄ deꝝ oīm
sit solū aut maxīe deꝝ eoꝝ: quoꝝ etiā coꝛda
deus valde valde spāliē diligit visitat et ad-
plet. Itaq dnē deus quē tā singulariē ar-
uētissīe amo et colo. q̄d dicta videbis israhelē
hostibꝫ suis terga vertēte. Qui dicat. de hoꝛ
sūme āmiroꝛ: cū tuipē q̄ mētiri nō potes
ꝓmissis nobis trāsplā dicēdo. Nullo poterit
stare cōtra vos: ꝓsequēteꝫ vnq ex vobis cētū alie-
nos et cētū ex vobis decē milia. Audiēt cha-
nanei. israhelē fugisse: et pariē ꝙglobati. r

adunati: solet aūt globus p exercitu accipiꝛi
speculatoꝛ viso exercitu yehu dixit ad ioram.
video ego globū. de lebūt nonne nrm de tra.
r totaliē nos omdēt: q ner mēoria nrā mit
hoēs ꝓmanebit. Ihor josue dixit. nō sīpliciteꝛ
affirmādo. sz forīdolose suspicādo: et n deus
fuerit. Et qd fames magno nōi tuo. r q̄liē
ꝓpā fama defēdes? qua iā vndiq̄ oīpotēs et
deus deoꝝ es reputaꝝ: nisi nos feceris trīplāce.
Qui dicat? delectio nrā eīt miꝛabilis honorificē
tie tue: et adūsarii nrī dicēt. q dñi eoꝝ tōte
ꝓualuerīt. Ihor dicēs josue. oīdit se zelari p dnō.
q̄d oīo eig exaudibiliōꝛ rēdebat. Dixitq dns
p āgelū ad josue. Surge. ad audiēdū oracūlū:
et ad exequēdū q̄ tibi mādabo. Sic ad ezechiē
ac danielē dns seu āgelq ait. Sta supꝑ pedes tu-
os: et loqꝛ tibi. Curiales pnq trā. Nō ipleuit
dnē ipm josue q ī trā ꝓstrauit se. ner ꝓ verba
lq̄ muit q josue irrōnabiliē fecit lq: sz dixit dns
vba lq. ad insinuādū q nō oꝑtebat ipm josue
nī tali pusillaīmitē arq̄ forīdē ī tra iacere.
q̄si dicat. Quare sū ē q̄silius auxiliūq̄ ipendere.
Peccauit israel: et puaricati ē pactū. r ꝓcepta
meū. Tulerūtꝫ de anathēte. Istud grauiteꝛ assari-
bit ꝓpō israel: eo q vnq ex ipō id egit. ut dēm ē.
Ner poterit israel stare añ hostes suos. nisi vīdicta
nī fuerit lq̄ patrū: ideo subdit. Nō ero vltē vobiscū.
p collationē victorie: tū p dona grē gratū faci-
entis fuit adhuc cū iustis. donec cōteratis eū
q̄ hmoq̄ sceleris reꝝ ē: ita q ꝑsonaliē illud gmisit.
Surge. Ex lq apparet q josue iacuit adhuc ꝓstꝛ-
tus: et vba ꝑfata sic iacēs audiuit. locutōe ītīna
seu extōꝛi. vel si coꝛpaliē iā surrexit. sensq est:
surge. r erige mētē ad ea q̄ dico seu ī actū prēde.
Vel forte surgē repit: et q̄ in gēbꝫ se erexit. Iuxꝛ
qd damel 9o legit. Ette manq tetigit me: et erex-
it me sup genua mea. et sup articulos manu-
um meaꝝ. Sanctifica ꝓpm. r ꝓpe filios israel: ut
p denotionē et orōnē se ꝓparet ad lq. q eis dīnitq
oīdet qs crīmē istud gmiserit: et duces eos fūi-
cum ī crastinū. id ē ꝑfato mō purificate et ꝓpa-
te vos ab hac hora vsq ī crastinū: ut cras vēi-
tas oīdat. Et forte sīfigato ista fiebat etiā p
ieiuniū: aut p qtinctiā ab āplexu. Ner ei dixit
dns. Anathēa ī medio tui ē israel: idest o ꝓplē israel

res phibita tūgi a te p furtū vsurpā ē ab vno ex te. Attendetis ꝫ mane ī cuiusmo sīguli p tr̄bꝫ vr̄ās: id ē qlibet ī sua tr̄bu veiet ad me: et qm̄ cuiꝫ tr̄bū ex diuersa tr̄bꝫ isr̄l sors īuenerit nō a casu ꝫ nūc ī fallibilē dīne puidētie dispensatōe: attendet p cognatiōes. r familias suas. et agnatiō p domos: id ē qlibz illig tr̄bus familia attendet p domos seu psapias suas. domosqꝫ p viros. Rempe ī vnaqꝫ tribu erāt mlte seu plures familie. saltē coīter. vel ī singlis tr̄bꝫ: qđ dno ppe tr̄bū dan. ī q̄ primo nō erāt nisi vna familia: qm̄ omū solū filiū dan hēbat. In qlibz qꝫ familia erāt plures domꝰ: atqꝫ ī qlibet domo plures viri seu capita. De hac familiarū et domoꝝ distīctione diffuse hēt nūor. 26. Itaqꝫ p sortis missionē p̄o capta ē tribꝰ ad quā reus huiꝰ crīmis ptinebat: qua sic deprehensa. diuisa ē p suas familias. et p sortē deprensa ē certa familia: q̄ rūr diuisa ē p domos. et īt eas precta ē sors. p quā deprensa ē domꝰ detiata: qua p viros diuisa. missa ē sors īt viros illos: sicqꝫ tūdē captꝰ est sorte vir reꝰ. Et q̄rūqꝫ ī ih̄s facinōe fuerit deprehēsꝰ: cōburet ignī cū oī sba sua. Et ait iosue ad achan: cū p sortē deprehēsꝰ fuisset fili mi. Deꝰ iosue ꝺ discretꝰ ac mānsuetus nō turbulēt ꝫ pie ac mnīter primo alloqr̄ reum: ne ex dura allocutōe ptīrbatꝰ vel īduratꝰ nō ad̄hesīret verā dāe rūsionē. da glām deo. r p culpe tue cognitionē. confessionē ī spāli deū hōra: q̄teng ex tua confessiōe mōtestat euidē cīg q deus iuste puīuit nos. Ideo q̄ exposito re subdit: et confitē. r cognosce: atqꝫ īdicta mi q̄d feceris. Cui ei ex dīna reuelatōe et sortis missiōe ita patuit q achan iste crīmē ḡmisit. et de anathemate vsurpauit: nōdū tū īdiui dualit̄ et curiōsitātialit̄ patuit frīm. Et ait achā. Vere ego peccaui dnō deo isr̄l: id ē ad irreuerē tiā dei seu tōr̄ eiꝰ p̄cepti. Vidi ei īt spolia palliū coccineū valde bonū. r rubiū et pēnsū. seu ut ioseph9 scribit clamide auro ꝓtexta. ī mitē aurī mazā. r siclos ducētos. et ducētos siclos argēti īgulāqꝫ auream q̄nquagīta siclorū: et concupiscēs ea p auariciā abstuli. p furtū sacrilegū vsurpādo q̄ deo fuerāt deputata: et absc̄ōdi ī terra tōr̄ medīū tabernaculi. r direxte ex opposito tēporis mei. Postea qđ aut mīt spolia nō ē ītelligēdū q illa metalla aut vasa vdanta sīt in pdam pugnātiū: ꝫ q erāt talia q̄lia solēt cē spolia pugnatorū victōrū. Misit ergo iosue mīssꝰ. q attulerūt furtiua. p̄tereūtqꝫ aīi dīmīt: id ē ea vsq̄ deo oīa ītuēte posuerūt: ī cognoscēdo p̄cīm eiꝰ q̄ abstulit ea. et tāq̄ pati tīm timē vltōr. Tollēs itaqꝫ iosue achan et aurea ligula ꝛc. filios q eiꝰ et filias. ī pmaqꝫ tabna culū. r tēporū eiꝰ portatile. et oīs isr̄l cū eo. r ceteꝝ filij isr̄l cū iosue assistētes ei in loco: duxerūt eos ī vallē achor. Quidā dicit q fuerit vocatꝰ sit achan et achor: ihēō vēo dicit q solū vocatꝰ ē achā nō achor. nā ī hebō vocat achor. Ideo vallis ista vocā ē vallis achor. nō a viro isto ī ea occīsō: nec achor ē hic nomē ꝓpīū ꝫ cōe: et ītēptat turbatio. ita q locꝰ ille appellatꝰ ē vallis turbatiōis: q̄m iosue dixit ad achā ia. occidēdū. Quia turbasti nos. id ē p tuū furtū sacrilegū meruisti q tā gīnt finitīmi ptūrbati. et q̄dā. ex nr̄is occīsi. ac mlti fugati: ex turbet te dnūs ī die hac: id ē violēte morti te tr̄det. et p eā. ex nob te auferet. Tuncō aurea rēgula sēm q̄sdā fuit aurea līgula vel linea: seu aurea lamina hūs spēm lingue seu ī silitudīnē līgue fōrta. ꝓ nō vt fert̄ in hebreo hēt aureā līgulā. Lapidauitqꝫ eū oīs isr̄l: et cūcta q illius erāt igne cōbusta sūt. Circa hec ē q̄stio duplex. Primo ei q̄rēdū ē. cur ꝓpīs virīs hūt lapidauit: quē ut paulo ante iā patuit dnūs iussit igne cōburi. Secdō q̄rēdū: an filij eiꝰ ac filie. sil cū eo occīsi sīt. Ad pmū vēō aug9 īndet. q nōīe cōbustionis seu ignis scīptura frequēt designat quācūqꝫ penā p cipue grue: quēadmodū filij isr̄l sepe legūt de fornace egipti formate eruti. Ex quō ih̄s obicit q̄dā dicēs. q nō videt̄ rectum cōsonū quia iā dnūs ē q dns iussit eū cū oī sba sua cōburi: cū ergo sba eiꝰ cōbusta sit. videt̄ id ē de ipō dicē dū. Ex aduertēdū q aug9 valde rōnabiliter certa ih̄s scribit: Nō ē ītuens credēdū iesū. r iosue aliud fecisse. q̄m q̄d dns iussit. Nā ad ītelligēdū ꝺa dīna q̄s potuit cē sapiēcior. vel ad faciēda obediēcior iesu. q ea ītellexit ut ꝓpīa. Insup lo q̄t aug9. Deue m causse occurrūt: ꝓpē q̄rū altera

josue nō gbussit hūc achan. Aut cū vē pēnit
et un digniq nō erāt igne gehēnē? idcirco
nec igne voluit eū ihs gburē: aut nō pē
nit vē. et ita fuit etno igne torquēdus.
Ideo illā pēnā ignis ifruauit iosue dnō:
et ipē aliā pēnā sīz lapidatiōnē iflixit.
Intēa lra dicit q achā peccauit duplr: sīz sab
batū violādo: qr i sabbato gmisit hs scelg. et p
hs extitit lapidatq: et ie deo gsecūtā furādo ppr
qd fuit gbustq. Sz sīnt i expōe p̄dēns capli
ē pbatū pbabiliq ē q ihēsus nō ē captm i sab
bato: et ita nr fuctū illud i sabbato ē gmissū
Deūq i fine huiq capli legit: q cōgregnauerūt
sup achā lapidatū. acūū magnū lapidū vel
gr pmo ē lapidatq: vel p. gbustq. Sī p. lapida
tus nō fuit pq cōbustq: quia i textu hēt q ar
mus ille lapidū sup eū pmanq vsq i p̄sēs diē.
Sī aūt p. gbustq ē: q stat q motuū nō lapida
uerūt. Qz aūt oīs isrl eū dicāt lapidasse: itelli
gēdū. q qdā ex oībq hs fecerūt et alij gsenserūt
Ad aliā q̄stionē ut lra refert dicūt hebrei. q
filij et filie achan nō fuerūt cū eo omsi. sed
dutti fuerūt cū eo. ut eoq piūtionē videdo. a sili
bus cohiberēt. Alij dicūt. q fuerūt cū eo omsi:
ß an lapidati an gbusti adhuc possū idri. Et
ideo dicūt ihsud. qm ppr ptīm achā p̄misit deq
trigīta sex viros occidi: alios q fugari. magis
q. videt. q idetestatiōnē facīnoīs eoq: omsi sūt
filij eoq ac filie. Recitatōi aūt lre videt gtūāl.
qd mgr. i hystoriis narrat dicēdo. Putāt hebrei
dnm p̄cepisse ut achā lapidaret: et oīa eoq q la
pidibq obrui posset. Cetēa cē cremāda. Ex q se
quet: q filij eoq et filie ac iumēta fuissēt lapi
dibq ītfecti. Ad hoc gemdia dicī pt: q de isto sūt
due ītpbos opiones. Amplīq q̄rī pt: an achā
vē pēnit. Circa hoc loq̄t augs dubitatiue: ut ex
vbis eoq patz iā allegatis. Aliq vēo dicūt. q nō
pēnit vē: viz ex displīētia culpe ß ex foride
pene. Sz hmōi oppōitū alij pbabiliq dicūt: quia
ut textq testat. Cū iosue dixisset ad eū. fili mi
da glām deo ipē rndit. Vē ego peccaui dño dō
isrl: q vidēt vba hūlis cōfitētis et vē gēris.
Congregnauerūt q sup eū acūū magnū lapidū:
ut acūus ille cēt meōriale signū ptēriti crīmq.
ad aliox trōiē et cautionē. Et aūsq ē furor dñi
ab eis a rigor dīne iustīe cessauit a filijs isrl:
ita q ppr facīnq achan nō abstraxit eos vltra
psidiū hoīm hostes. et vocatq ē nomē loci illiq
achor. r turbatiōis ppr cām ex pssā: de qua val
le scptū ē ysaie. cō. Erit vallis achor i cubile
armēntoz. et ozee 2°. Dabo vallē achor ad aptē
dam spem. Circa pdēm duo occurrūt q̄stiōes. Pō.
qlr dīne iustīe gruebat: q ppr ptīm vnq
hoīs sic irasci ppl̄o vniūsō. Pdēa an licuit iosue
uti sorte. Ad pmā hariū augs rndet. Quēi iqēb
solet. quō ptīm vnq iuste vīdicet: alio: cū lex
dicat. prēs nō ēe puniendos p filijs nec filios: nec
eōūso. An lex ista hoēb iudicātes gcernit. ut sīz nō
puniant vnū p altēq culpa: ß talia nō sūt iudicia dī:
q alto et icōpbēsibili iudicio nouit q̄libēt extēdat
tpale hoīm penā salubrēq trōiē. Nō ei dutū a
liqd q̄libēt attinet ad vniūsi mūdi āmīstratiōnē cō
tīgit mortalibq. cū mōiāt aliqn mōituri: et tm ap
eos q talia metuūt disciplīā sātutē ut vniq
q̄sq i ppllo nō solū curet sēpm ß hoēs fidūciā
hdnbeāt diligētiā: et tēp vnq tēpis mēbra a
lia p alios sīt sollicita. Ster tm credēdū ē vnū p
alio posse puniri hmōi pēis q irrogāt pq mortē:
ß īfligi pēnā huiqmōi tm i hmōi rbus q finē fu
turū habituē cēnt si nō finiret hs mō. Po id q̄ oīa
dicē q̄libēt i ppli ptūre ipā vniūsitas sit gnexa: ut
nō solū i sēpis figuli. ß tēp ptes existimēt i toto.
Po vnq ergo ptīm et p mortē pauoz āmōitq ē
ppls vniūsq. tēp i tempe vniūso. qrē qd gmissū eāt.
Sī aūt aliqs tūcāss ipm achan i furto. et adduc
tū eū ad ihm seu iosue: nō ē putādū q ihs pūi
uisset aliū sīt eū illo. q nō cōmisset ei i crīme. Sed
secretiōi iudicio iudicat dē: q cēnā pq mortē pt
liberāē et pdē. Visibiles ergo afflictōes et mor
tes q pūt obēē et pdesse hmōi q̄bq tgerūt. nouit
dns i occulto puidētie sue. qlr q̄busq dispēset
seu irrogēt: cēnā cū alios p alioz pcīs videt vi
tasci siue pūire. Inuisibiles aūt peās q nocet nec
pfūit nō īfligit vm p culpa altēq. Ex hmōi sa
pietissī augustī vbis. patet plēa huiq q̄stiōis
solutio. In q̄bus cēnā vtualit q̄tinet trūsio: qm
thomas alīsq doctores scolastici ad hāc q̄stiō
nē assignāt: quā alibi i diūsis locis īduxi.
Quicquid sit ex hmōi. q dū deq pūit vnū pro
culpa altēq pena tpali et torpali: ordīat hoc

in manus bonū illiꝰ quē taliꝫ puīt. Estq; talis pū
tio eiꝰ purgatio seu future mōrario pene: seu ei
am via ac dispositio ad grām ac salutē eaꝝ ve
niēt. Ideo nō p̄iudicat ei quē uta puīt. po
tissīe q̄ sunt hi in illis q̄ sē q̄dāmō unū: quēadmo
dū in exercitu unius ē q̄ pars et membrū alterius: et
et filius ē aliq̄d suoꝝ p̄ntū. q̄ntū ad corpa: et pui
sē res q̄dā dnoꝝ suoꝝ. Quadrat etiā deus hui⁹m in
bonū rōe. Ad sēm dicēdū. q; sortes vocāt dū q̄dā
geriūt ex diuino occultū motu: ita q̄ aliq̄d: sic
q; sortibz uti ē ex vario euentu ā dispone rei sesi
bilis p̄posite detiare q̄dēq; incertū aut dubiū:
Unde ex tractu lōgiorꝰ aut breuiorꝰ festuce. Est
aūt sors triplex: uz diuisoria q̄sultoria ac dinato
ria. Diuisoria dicit: qn̄ p missionē seu euentū ri
sibilē q̄rit q̄d sit aliqbz exhibēdū de re possessa
vel de hoīe dignitate aut pena: utpote ut sciat q̄d
q̄s aut q̄nti acquirat. Sors vō q̄sultoria nūcupā:
dū uta inquirit q̄d sit agēdū vel omittēdū. Qz si qra
tur q̄d sit futurū: dicit sors dinatoria. Cū q; actꝰ
huāni nō sit celestiū corpm̄ influentijs subditꝰ. qm̄
sapiēs dnabit astris? nō utz euentū oīsionēq; sor
tiū celestibz corpibꝰ aut syderibꝰ expectāe: et
multo mīng a dēonibz. Quibz causis remotis nūq̄
ē talē euentū p̄stolāi a fortuna: vel a sua intellectu
ali superiori directiua actuū huānoꝝ: et bona: hoc ē
a deo vel āgelis. A fortuna aūt expectāi nō pt. ni m
sorte diuisoria: sicut dū aliq̄ nequit rē q̄cordit di
uidē: ideo ex cōi assensu mittūt sortes. totū euentū
q̄mittētes sortiē. Hic nō ē petēdū: tū cā motiua pt
ee nūl pabile: ut dū ex cupiditate vel q̄tentōe aliꝰ
diuidē nequit: vel ex affectu lucrādi sit fortuit. Int
dū q̄q; i hoīe origit vicii vanitatis. Porro si euentus
atq; iudiciū sortis expectet a deo vel āgel. nō ē
in se petēdū. sēm q; asserit aug⁹: ꝑ pt i hoīe q̄drupl. aul
patiendō. p⁹ si fiat absq; necessitate: sic ei ad tēptare
one pertinet dei. Sēdō. si etiā in necessitate fiat: absq;
debita deuotiōe et fiducia. tūn cū apli missuri
erāt sortes sup matthiā et barsabā: fecerūt hi retu
fratrū tollendo atq; oīoe p̄missa. Tertio q̄n dna
oracula ad negotia q̄tuūt frena. Quarto. si sorti
bus q̄s utat i ecclīasticis electionibz: q̄ ex inspira
tione dna fieri debēt. Hoc q̄d beda testat matthiā
sorte frīm aplm̄ q̄n spūs sc̄s nōdū fuerat data:
ꝑ eo missō septē dyaconi nō sorte. ꝑ frīm electiōe
fuit ordinati. De hac re plenius scribit thōs. 2ª. In
veteri aūt testamēto sic q̄ps exercuit sortiū usus:
q̄n deus volebat hoc mō oīdē se oīm puidētiā
notificāq; pfatam hīe. Hoc q̄d pribus 16 septū
est. Sortes mittūt i sinū: ꝑ a dno tēperant. Quoꝝ
q̄ze ussit dns tota p̄missionis sorte diuidi: sicut
et infra i isto libro quēt legit adimpletū. Ultimo
q̄ri pt recta phabita cur josue duxit achan et
ea q̄ erāt ipsis ad vallē: ut ornaret ibidē. Ad q̄d
ad hoīam dicit pt. q; ideo. ne alii cohananeoꝝ ex
emplionibz locis suis offendaret: q; filij israel alu
quē ex seipis uta tractaret. hoc i scolastica fert
hystoria: q; fuit vallis pfunda. De spūali hui⁹

Hilarius sup̄ illud. Impli sensu. —
pinauati sunt pactū: et usurpauerūt
de anathemate. Q filios israel tel
ligēdi sunt xpiani: q̄bz p̄cipit nolite q̄formari
huic sclo: et nolite diligere mundū neq; ea q̄ in
mundo sunt. Hij ergo dū in hoīe dei negligendo effi
unt mētes mundanas et mores scl̄ares ac vana
excusationes q; frīuolas ad ecclīaz a i claustrū
q̄portāt. et p talia ifirmūt alios: usurpāt de ana
thēte dicitur. Circa hoc loq̄t origenes. Qui de astrū
cursibz vitas hoīm et gesta p̄dicūt: q̄ animū vo
latq; et silia q̄ i scīo didicerūt obstruāt: de anathē
te ihesu offert i ecclīam dei. et vīa fruūt ꝑplm
exp̄. Iratusq; dns cōi filios israel. Circa hoc loq̄t ori
genes: q̄ nullq; doctoꝝ melius dicit in hijs q̄bz ca
tholica dicit. Nō oportet se trīsturi ē dū: q; uno pec
cāte ira sit oem ꝑplm venit. Hoc accidit q̄n sac
dotes q̄ ꝑplo p̄sunt erga delinquētes benignius volūt
videri: et verētes peccātū lignas ne forte de
eis male loquāt: et sacerdotalis seueritatē mitiō
res nō implēt q̄d scptū ē. Peccātū cōtra oībus
arguit: ut cetera timore habeāt. Que ista bonitas
q̄ista mia ē. uni pcē. et oēs in discrīmē adduce
re. Polluit ei ex uno principe ꝑplm: sicut ex
una oue morbida grex unus q; infici. Ideo ob
secrem nos unite. et unusquisq; q̄sario nota
sit maxie superioribz ꝑplis: ner putet se q̄sq;
rē dicē. Quid ad me spectat si aliq̄s male agit.
Unū corpa oēs sumus in xpo. Tu q̄ p̄sides. oēs
es corpis huius: ut oīa circūspicias et emēdes.
et fiducia fruideas. Pastor es. et ouiculas dei ig
norās periculi. vides ad p̄cipitia ferri: ad p̄cipita

pendē: et nō oīnurris ner ītuocris ner cōuerp
tionīs clamōe deīres. Ner nō ideo dixīmꝰ ut p
leui culpa qs absīndat: ſ si forte ꝯmōīty qs
et corr eptꝰ p deluto semel et iterū ac trio ui
hil emēdatōis oīdeīt: vtamur mediti disci
plina: si oleo punxīmꝰ si emplastris miti
gauīmꝰ si malagmate molluīmꝰ ner tū
redit tūoris duritia: tūc solū supest īscīdi
di īmediū: sicut et dīns ait Si dexterа mana
tua scāndalizauerit te: absīde eā et proice absꝫ te.
Nūqt de manu corpis dicat hoc. Dz hꝫ ē qđ di
cit: ut ego q̄ videoꝝ ē ee mana dexterа. et plī
nōīnoꝝ et pdicto ōbū dei: si aliqđ cōīs emēdasti
ōī disciplinā et euāgelīy ītgulā gessēo im ut
scāndalū ē et eccīe fīnā: vnūsa ecclīa ī vno
ꝯsensu ōspiras. absīndat me dexterа sīa. et
proiciat a se. Expedit ēi ē et eccīe absꝫ me ma
nu sua male agēte et scāndalizāte ītroīe ī re
gnū celoꝝ: q̄m merū mitti ī gehēnā. hꝫ orige
nes. Insup sicut filij isrl missi ad expugnā
dū vrbē lpay ab īfidelibꝫ illis sē victi: sic sepe cō
tigit. q̄ sacdotes et pdicatōes q̄ dirgūt ut
seculaes q̄ūtūt pūtūt ab illis ex ppa pmitate
ad malū. Iosue vero scidit vestimēta sua: et
cecidit pnā ī tīā tū ipē q̄m seniores. Dic plati
et pdicatōes et sapiētōes ac semores in pplo
dū īferioꝝ et pusilloꝝ atꝫ vulgariū pīa et
deformatiōē agnosūt: debēt vehemētissīe
cōtristū flere. se eꝫ cōā deo tū oī ꝯfusiōe pster
nere. atꝫ mdesmēt p lapsis et vitiis ab tuisibi
libꝫ hostibꝫ deptū: ppas q̄ sāde vestes. i. ppria
opa ītrepāe et fōū dare. q̄ ex sua negligētia
atꝫ demēcius illi ita deiecti sīnt. Debēt eīā su
as sāde vestes: id ē sua corpa p illoꝝ cōsiliatī
one q̄usiōē et salute castigāe macrāe et fla
gellis atterе. Nēpe si Iosue et semōes isrl tot e
tāta fecerīt ppt corpalē fugā et lesiōē a visibi
libꝫ īmicis: q̄uomagis ista agēda sūt ppt fide
liū fugā et lesiōē ab īuisibilibꝫ actissīs emū
lis: Ptēa tū plato aliquē cognouerit excessisse:
dicat ei q̄ Iosue dixit ad achā. Fili mi da gloīā
deo: et ꝯfitē ar idica mi q̄d feceīs. Oportet ēi ī sac
mētali ꝯfessiōe ītegnoscē culpā. In exteīoi q̄
foro si nō exigit fateī eādē: q̄ vīz publica ē vel
pūlice puīenda. pp hꝫ vēo qđ Iosue dixit: fili mi:
patet. q̄m martirtiue et ppassiue nō ex ira aut
odio ītrepatio et exhortatio fieri debeat. Ex eo
dē docem: q̄ ppe culpe ꝯfessio sit dei laudatio.
Qui ēi se peccasse fatet: deū ee iustū et sīm ei
mug mādatū qđ egit aut omisit testat. Am
plig sicut achā mox hūlit atq̄euit. et suū fu
cing distīcte ac euidēt aperuit: sic q̄libz ecclīe
a suo supioē iusse sine admōitꝰ facē debz. ymo
pculosissīmū ē. pp̄ā culpā negāe. a mīmū exte
rnāe! pstī cū reg p suo crīme ostendēdo peccet
mortlit: q̄n a iudice iubet illud mānifestāe nec
ꝯfessus. Vidi it spolia palliū coccineū valde
bonū zc. Cura hꝫ aut glosa. ex origene ī hmōīby
ythoꝝ et phoꝝ. Qui st de cīcatr ihēcuꝝ de mū
do: multa ē pulcritudo. Si ergo iuenīs apud
phos pūsa dogmata lucrilēti hmōis assertoī
bus decorata! aurea līgua seu rgula ē: ſ vide
ne te deipiat hmōis aurei pulcritudo. Si po
etā legeīs modulatis vsibꝫ atꝫ pfulgido
carmīe deos deas q̄ texētē seu descībētē: vide
ne delecteīs eloq̄tie suauitate: q̄m aurea līgua
ē. Si ei sustileīs et poseīs ī tabnaculo tuo!
si ī coꝝ tuū itduxeīs p ꝯsensū q̄ asserūt ab illis:
polluīs ecclām dei. Ynor fecit felix valētiny
et basilides: hꝫ fecit marcyon hetiꝫ. Furati
st istas aureas līguas de ihēcuꝝ: et phoꝝ ser
tas nō vtas ī eccīa dei introducē et oēm pplm
polluē st conati. Dz nos predecīū pīm seq̄m.
exēplū: et abiciamꝰ malū ꝯnobis. Nā et in
mrīs disputatōibꝫ moris ē dicē: q̄a xpm nō
purū hoem dicimꝰ ſ deū et hoem q̄fitemur:
Ner origenes. Ppo palliū aīt coccineū valde bo
nū pt ītelligi stlāris ornatꝰ exteīoꝝ seu appa
ratꝰ pōpaticus: a carnalibꝫ hoībꝫ ꝑputatus.
vñ losst ysaias. Si fuerīt pīa vra q̄si coccinū.
atꝫ ī apoc. Vidi mulierē sedētē sup bestiā
coccineā. Ppo sicios vēo argeti: copia mūdane
prudētie. et nitoꝝ eloq̄tie designāt. Ner furat
de ihericō. q̄ po cōfusiōē sua rursꝫ stlāre atꝫ
carnalē vitā assūit: et ex huāna prudētia at
q̄ facūdia se extollit. Talis ī valle achoꝝ lapi
dat. i. in bassitudē seu tribulētie pēs actibꝫ du
ris oppmit: ar dyabolicarū tēptatiōū pōdē
bꝫ trucidat. Nō ergo gloriem ī talibꝫ? ſ ī hꝫ v
nusqsꝫ se prudētē putet et eloq̄tē: si ppriaꝫ

defectuositates culpas et calamitates humilit
r cognoscat clare q̃ siteat: et q̃digne emẽdet.

Expõ lr̃alis capli ℔ Dixit aũt dñs ad Ie

Obtenso capĩo p̃decti q̃lit dña
iustina p̃mis offensa filios isr̃l
dliq̃t: nĩ edocet q̃lit dignis pẽis
plamata cosdẽ adimunt. Dixit aũt dñs ad iosu
e. Ne timeas corde neq; formides p̃ ĩdignatiõ tu
mois ĩ corpe: q̃ ĩdignatiõ p̃pe dicit tremor. Imq
nõ timeas iordiato carnali tiõe. Qui dicat. Ja
r̃ofiliat̃ sĩ p̃plõ tuo. Tolle tecũ oẽm milit̃m
dimẽ pugnatorẽ et ascẽde ĩ opidũ hay: id ẽ ad
vrbẽ sic dñs. Ecce tradidi ĩ manu tua r̃gẽ eiq
et p̃plm: et tra eius cũ vrbe et r̃gi eiq sicut fecisti iherico et
r̃gi eius: r vrbẽ illã q̃ burens: et p̃dã vrbis oĩ
des: ac r̃gẽ eiq affiges patibulo p̃ manq p̃lium. Ꝑdidĩ vẽo r diuinas vrbis. et oĩa aiãlia
vobis acõmoda diripietis vobis: id ẽ rapietis
et ĩ vos diuidetis. Ꝓpone ĩsidias vrbi p̃ eã.
Quit aũt luceat vti in bello ĩsidijs: ĩfra dicit.
Etã r̃gita milia virorũ fortiũ misit iosue
nocte: p̃cepitq; eis Ꝓnite ĩsidias p̃ ciuitatem.
Alij dicũt. q̃ ista r̃gita milia posuerit se tota ĩ
ĩsidijs p̃ vrbẽ: et q̃ ĩ alio loco q̃ ĩ textu exprimit
posuit iosue alia quinq; milia in insidijs. Alij di
cũt. q̃ ibi nõ fuerit ĩsidie posite n̄ ĩ vno loco. ĩ q̃
dicũt fuisse quinq; milia: et q̃ erãt de mãu illoꝝ
r̃gita miliũ: ita q̃ vigiti quinq; milia ex illis
r̃gita milibꝰ ad exercitũ ꝑdierũt. Venit q̃ iosue:
et stetit in vallis medio. cũ suo exercitu. Qđ cũ
vidisset rex hay egressꝰ ẽ cũ oĩ exercitu cõtinꝰ:
direxitq; aciẽ cõtra dñm: q̃m iosue cũ suo exercitu
fuit ĩ ea p̃te. q̃ solitudinẽ r̃spiciebat: ignorãs q̃
p̃ r̃gitũ. viz ab alia et oppõita vrbis p̃te late
ret ĩsidie: vt pote ĩt bethel seu bethauẽ. r hay.
Iosue vẽo et oĩs isr̃l cesserũt loco: r̃cedẽtes ab
eo. q̃si ex tiõre fugã ceptes. At illi vociferãtes. r
hĩtatores hay ac bethauẽ cũ clamore. et multa
cohortatiõe ĩsequẽtes filios isr̃l: et ne vnꝰ q̃dẽ m
vrbe hay et bethauẽ r̃mãsisset: locõdo de hijs q̃
etatẽ et robur habuerit ad ĩsequẽdũ: sicut eru
perãt. Stat fluuiũ rabidi cũ ĩpetu exeũdo. apta
opida r̃liq̃tes. q̃si ꝑdã illuc ĩportaturi: vel ut
releig possẽt ĩgredi si fugerẽt. Dixit dñs ad io

sue: leua clipeũ q̃ in mãu tua ẽ. Cũq; eleuasset
clipeũ: ĩsidie q̃ latebãt surrexerũt q̃festim. Et h̃
dicit. q̃ eleuatione clipei dedit eis iosue pro
signo: ut sic surgerẽt de ĩsidijs vrbẽq; ĩgrede
rẽt. atq; ĩcenderẽt. clipeo viso. Ex q̃ri pt: q̃lit a
loco tã ĩmoto poterãt clipeũ cernere. Ad qđ
alij dicũt. q̃ eleuauit eũ ĩ hasta seu tãrea:
imo hebrei dicũt. q̃ hastã p̃ signo leuauit.
Videtes filij isr̃l fumũ vrbis hay ad celũ vsq;
ascẽdẽ: id ẽ valde alte et ĩ celũ aereũ. Itaq; fi
lij isr̃l sunt conuersi vrbẽ et fecerũt eã tumulũ se
pulchrũ: id ẽ pẽne destruxerũt q̃si nullo q̃ rediſi
cãdã: qđ fuit eoꝝ ꝓpositũ. quẽadmodũ de iherico
fecerũt. postea tñ vtraq; vrbs fuit r̃edificata.
Regẽ q̃q; eius suspendit iosue ĩ patibulo vsq;
ad vesperam: p̃cepitq; sociis r pugnatoribꝰ suis.
et deposuerit cadauer eiq p̃ solis occasũ: q̃
ĩ deutẽo. iussũ fuit ne p̃ solis occasũ. r̃manet
cadauer suspẽsi in cruce. Septũ ẽ eq̃dẽ deu
tẽo. 21o. Qui adiudicatq; morti suspẽso fuerit
in patibulo: nõ ꝑmanebit cadauer eiq ĩ ligno.
sed eodẽ die sepelietur: q̃a maledictꝰ a deo ẽ q̃
pẽdet ĩ ligno: h̃ ẽ. suffiat ei p̃ pena ignominio
sa crucifixio sua. Precepitq; ĩ ipõ ĩtitu cãtabꝰ
cõgesto sup eũ magno acũo lapidũ: et h̃ fuit
sepelicio eiq. Ideo ait. pieterit et tal̃ sepulturit
eũ in ipõ vrbis ingressu sue: ut eet alijs ĩ ex
emplũ et meoriale dñe iustiie. ac iuste vidẽ.
Tũc edificauit iosue altare dño. p manq̃ ministro
rũ sue artificũ. ĩ mõte hebal. q̃structũ ĩ cãpo:
sicut p̃cepat moyses filijs isr̃l. vñ in deutẽo.
27o. scptũ ẽ. Precepit moyses p̃plo dicẽs. Cũ tra
sieris iordanẽ. eriges ĩgentes lapides: et calce
leuigabis eos. ut possis ĩ eis scribẽ oĩa vba
legis hmiq ĩ mõte hebal: et edificabis ibi al
tare dño de lapidibꝰ q̃s ferrũ nõ tetigit. et
de saxis ĩformibꝰ et ĩpolitis. Cuq; lr̃alis võ fuit
ad discrimẽdũ isr̃alẽ a gẽtibꝰ: q̃ de lapidibꝰ
p̃ciosis politis q̃structerit altaria ydolis suis.
Et ĩmolauit sup eo holocausta dño. r p manq̃
sacerdotũ offerri iussit: ĩmolauitq; pacifica
victimas p̃ manq̃ ut tactũ ẽ sacerdotũ. Et fe
te p̃ q̃libz tẽpus offerebat spãle holocaustũ: spã
lis q̃ pacifica hostia. Quebaq; holocaustũ q̃
ad dñe ĩuerẽtie maiestatẽ tẽdit q̃ burebatur:

m signū q̄ hō se totū debet deo eiq̄ nullū se tō
lit offerre. ꝓ quo hostia pacifica vocabat. q̄
p salute seu vōsilio dē offēbat. Ih̄s tñ filij isr̄
offerebāt hac vice. etiā p grām̄ actiōe de vic
toriis sibi datis. Et scr̄psit sup lapides deutēo'''
legis moysi. deutēo''' p lege seu norma accipi sol
Non q̄ dicat deutēo''' legis huius. ē ostructio m
nistrue: sicut nō dicat vtq̄ dei. et cū aut aplūs m
expoliatōe corpis carnis. Veritēm deutēonomij
ꝑhē dicat lex scdā: a deutēos q̄ ē scdm̄a nomos
q̄ ē lex. Itaq̄ scr̄psit iosue p manū scriptor̄ i la
pidibus illis p sculpturā. deutēo''' norma seu qti
nētia. vel tenōr legis moysi: q̄ digesserat oīa
filijs isr̄l. a moyses ipse adhuc viuēs filijs isr̄l
ꝓposuit exposuit: et i scr̄pis redegit deutēo'''' legis
moysi: sicut deut° 1° innuit. Contra h̄ aliq̄ dicūt. q̄
iosue nō scr̄psit i illis lapidibus n̄ decē p̄cepta. p
ut deutēo''' 1° h̄et. Quibus obuiāt videt. q̄a ut
allegatū ē. moyses deutēo''' 27° loq̄t. Eriges iḡē
tes lapides. ut possis i eis scribē oīa vba legis
huius. Josephus q̄ asserit. ibi scr̄pta fuisse mlto
plura q̄m decē p̄cepta. viz būdcōes r maledcōes
de q̄bus in isto caplō ifra habet. Augus etiā q̄rit.
quomō potuit tñ scribē i illis lapidibus. Verū
tñ q̄m lra aptissime dicit. q̄ erāt iḡena saxa le
uigata: poterāt mlto plura q̄ decē p̄cepta
exarari i eis. Qđ aut ꝓlūs isr̄l. viz plebs cois.
et maiores natu. duces q̄z puncta p̄napes tribuū
et iudices. utpote tribuū cēturiones q̄q̄genarij
et decani. de q̄bus exod° 18° h̄et. stabāt ex vtraq̄ p
te archie. m gspū sacerdotū. q̄ portabāt archam
dñi. id ē vna ac media ps pdor̄. stabat ex vno
late arche: alia vero medietas ex alio late. Ideo
subdit. a media ps eor̄. iuxta montē garizim. et me
dia iuxta montē hebal: sicut p̄cepat moyses ser
uo dñi 27°. Nam ei duo montes parū distāt ab inuicē
ita q̄s fuit cāpus seu vallis i q̄ stabāt sacerdotes cū
archa. et primū qdē būdixit ꝓlūs isr̄l. r tpaliq̄
ē eis bona. tūc eor̄ princeps et rector: quēadmo
dūz i regū h̄et. Tertio salomō: et būdixit oī cētū
isr̄l. Benedictio tñ magis ꝓpe ꝓtinebat ad sacer
dotū officiū: sicut et cōsilia spūalia opa. Post h̄
legit iosue oīa vba būdcōis et maledictionis: et
nūcta q̄ scr̄pta erāt i legis volūe. deutēo''' 27° e
mdē p̄ceptū fuit: ut leuite. r sacerdotes h̄ legerēt
ꝑ ordinē dicēdū. q̄ iosue isa legit: idē legi fecit
ꝓ leuitas. Qđ aut subiūctū est. et cūcta q̄ scr̄pta
erāt i legis volūe: intelligēdū est de cūctis q̄ p
fato caplō et deinceps p̄cepat moyses legi i loco
isto. Atq̄ eo q̄ fuerūt vba illa maledictionis r būdic
nis: agit deut° 27° q° h̄et. ꝓnūciabūt leuite. di
cētq̄ ad oēs viros isr̄l' excelsa voce. Maledictus
q̄ fuerit sculptile: et cōflabit oīs ꝓlūs amē. Male
dictus hō q̄ nō h̄erat p̄cem suā et mēbrū: et dicet
oīs ꝓlūs amē. In eodē q̄q̄ caplō dñs exp̄mit. que
tribus debebāt stare i vno horū mōtiū ad būdicē
dū: et q̄ ad maledicēdū. Nec impugnat q̄ ibi di
cūt stare sup̄ montes hos hinc vero inde eos: q̄m
stabāt in medijs mōtiū longe ab vtrisq̄: et aliq̄
stabāt altiꝰ aliq̄ bassiꝰ. Dicit aut i textu. ut
aduena ita et indigena: r vna ps aduena
rū stabit cū vna medietate ex filijs isr̄l' in
vno mōte: et alia ps aduenarū stabit i alio
mōte cū alia ꝑte israelitarū. Quasi dicat q̄
fuerūt aduene illi dici p̄t. q̄ vel q̄dā ex gētili
tate gūsi: vel mīstrātes filijs isr̄l ex natiō
bus: aut reliq̄e egiptior̄ egressor̄ cū pribus israheli
tarū. Nichil ex hijs q̄ moyses iussērat credi
aut fieri. reliq̄t iosue tractū. sed vnusq̄sq̄ ꝑplacuit
coram oculis multitudinis isr̄l: instruēdo et hortādo eos
ad fidē et obedientiā oīm p̄ceptor̄ et documēto
altissimi. Nec spreuit ifciores. q̄a subiugit: mulie
ribus ac paruulis et aduenis. q̄ ite eos morabant.
In q̄ etiā monstrat fidelitas eius et diligētia
sui officij. Intēta addūtēdū. q̄ aliq̄ dicūt. istā
hystoriā de edificatōe altaris oblatōe et bñ
dictiōe aut maledictōe h̄ recitari ꝑ ātici patrōne
et ꝓ illā victoriā q̄ ifra 11° caplō ēnarrat. ec
ꝑleta. Sūt magri i hystorijs scribit: h̄ ꝓmi
pari hystoria de altari facto ite garizim et he
bal vide. Cūcta phabita tēa q̄rit. ꝓmū ē. an
liceat ī sidnijs vti i bellis &c. q̄ videt ad hoc
q̄ bellū sit iustū. Tertiū an liceat hōibus ma
ledicē. Ad ꝓmū isidor° rñdet scds doctor i 2ᵃ 2ᵉ
q̄ 76ª. Insidie ordinat ad hostiū deceptionem.
Vtrāt vno alterū fallē dicto aut facto dupli
cr° falsū dicēdo ā ꝓmissa nō obseruādo: q̄d
extat illicitū: q̄a scdm̄ ābrosiū lib° de offic̄ijs.
etiā ite hostes seruada sūt pacta. Sed ꝓpositū
seu cōceptū suū ei nō manifestādo: q̄d licitū ē.

Ram sicut ī doctrina fidei q̄dā secretorum hostibus fidei occultāt ne scām. crumby dēt. ita in documētis rei militaris p̄cipuū ē ne cōsilia hostibz rūelēt: ut patz p vegeciū li. de re militari. Et idē tullius ait. Hāt. 2°. machab. narrat. Revelauit aūt misteria hostibz rodentis q̄dā: q̄ rāsitz occlusa ē. Dicitz ī bellis iustis nō in bellis īiustis litz pugnatōibz vti īsidijs. Hieronimus augº ait circa hūt passū. Cū q̄s iustū bellū acceperit: michil ad iustitiā īterest: an aperta ggressiōe an īsidijs vincat. Ad 2um. cadē q̄ōne thōs rīndet. Tria exigūt ad hoc. q̄ bellū sit iustū. Primū ē auctas p̄incipis: q̄a ī psonis p̄uatis nō litz bellū mouere: cū possint iudicio superioris sui iudicio psequi. Vnde ī libro q̄ mamicha. ait augustinus. Ille accipiat gladiū: q̄ sine legitima et superiori p̄tate hoc agit. Cū ergo p̄ncipibz ōmissa sit cura rei publice: ḡpetē hūt hostes īrestinos atz exteros. Deīn ē iusta cā. Tertiū fra bellātiū intētio. Nuia uocēdi cupiditas. vicēdi crudelitas. īplacabilis āīmus. dimittendi libido. īpugnādi atrocitas iuste culpant. Vnde circa hūt locū loquit augº. Nō oībz fas ē pugnare. Justa aūt bella diri solēt: q̄ vlciscūt iniurias: si gēs aut ciuitas q̄ bello ē petenda emendare negligit q̄ a se aut suis ipbe facta sūt: vel reddē q̄d iniuriose ablatū ē. Sed hoc bellū geng iustū ē. q̄d ipat deus ī q̄ nō ē iniq̄tas: et q̄ nouit q̄d cuiq; fieri debeat. In q̄ bello non tā auctor belli q̄m minister iudicandꝰ ē p̄nceps exercitꝰ vel ppls eius. Ad tertiū breuit rīndendū. q̄ nō litz alicui maledicere alteri ex rancore aut zelo iniustitie. neq; ex ira aut īpatiā: ꝑ iterdū ad litz ex caritate et zelo iustitie. q̄ Maledicere nāq; ē alicui malū dicere vel optare. q̄ ꝑ sacro mō ē licitū. ita ut malū illud optet alteri vel in q̄ntū ē ei expediēs ad salutē: vel ī q̄ntū ē malū pene. Quoq; fuit etiā huiusmodi maledictiones a viris iustis ꝑ modū ꝓphetie p̄nūciatus. Postremo ī q̄sideratōe hūstorie huius capli āmiratio oritꝰ. q̄ ī isto caplō nō fit mēsio de vastatione et p̄cussiōe urbis bethanie: cū et eius habitatores urbe sua apta fructa scribāt filios isrl̄ secuti cū habitatoribz hay: nisi forte ex descriptione vnius alterius detur intelligi. De sensu

huius capli misteq̄ Articulꝰ 16tus.

Dixit dīus ad iosue: ne timeas neq; formides. Dic et xp̄s in euāº. Nolite ītq; timere eos q̄ corpus occidūt: ꝑ eū tiere q̄ ꝑt corpꝰ et āīam ꝑdere ī gehēnā. Deniq; vnicuiq; virtuoso plato ꝑ subditorū suoz ruina afflicto ac flenti dīus p̄stat gsolationē atq; fiduciā: admonēs ne īmoderate ꝑt p̄teīta vereat: ꝑ spe sua in deo fixa viriliter se opponat īuisibilibz īimicis: atq; cū toto ḡmissi sibi gregis exercitu opponat se ratei victoz ac dēonū: q̄d est in opidū hay asc̄ēdē: q̄m hay īterp̄tat ruinas: ꝑ q̄d obtēbratoz spūū malignoz cōgregatio designat seu lorus. Ad quoz debellationē plūmū valet grata cōnexio mutuiq; subsidiū: et gratialis īstātia cuius virtutes suoz cōmilitonūq; dei: cū dicat saluator. Vbi fuerīt duo vel tres ggregati in nōe meo: ibi ī medio sū eoz: Et rursus testat scīptura. Frat̄ qui adiuuat a frē: q̄ ciuitas munita. Primo ī tali ḡfluctu valet potissime ardēs diligētia p̄sidentis: ꝑ sibi ōmissis fortit̄ q̄ ꝑtū ac dēones p̄liāre. Insup ꝓpositū īteligit xp̄s: quē deꝰ pr̄ cōfortauit ac misit ad expugnādū aereas ptates: q̄s cū rege earū p̄ncipe rebellāres xp̄o subiect̄ ple missime. Pone īsidias ciuitati. Insidias ciuitati dyaboli ponimus cū p̄ secreta virtutū exercita. supererogationū opa. primo p occultissias et soli deo cognitas mētis cogitatōes puras ac inūles atq; p affectōes sās ac feruidas rēptatōes. ac laqos dēonū supans: et talē gfluctū aduīsq; eos xp̄s et eius victrix sepe coegit subditos suos. Vnde saluator aptē ggressꝰ est cōt eos cū suis discipulis: veritū q̄ fugā dissuāuit. dū dicimus sue ōipotētiā illis absc̄ōdit: seq; a mēbris et satellitibꝰ dēonū ī egiptū fugituri irrideri ac mīrabiliter tbulari ꝑmisit. Cuiq; lōgis ꝓtractis eos ꝑ sectura q̄ vsq; ad cruces patibuli īsēciti sūt cū: cui status ꝑ resurrectionē et spē sū missionē p suos apl̄os alios q̄ discipulos ꝑstrauit eos ōmo in multis suoz militū electoz: quē q̄d passiōe īstare pfessꝰ ē. Nūc p̄nceps huius mūdi eiect̄ foras. Et ego si exaltatꝰ fuero a tra: oīa trāa ad meipm. Vnde pr̄ pollicitꝰ ei est ysa. 53°. Dispaā ei plūmos. et fortiū diuidet spolia: ꝑ eo q̄ tradit ī mortē aīam suā.

Josue aūt nocte illa ī medio mānsit ꝓpl'. Hic pla
tus typ tēptatoris et adūsitatis īsepabilit debet
assistē suo gregi et vnicuiq; qūtū ꝑt. Et assed:
cū senioribꝫ ī fronte exēcitꝰ: vallatꝰ auxilio pug
natoꝝ: Hoc plane spectat ad oēm pastorē. ut ī
cūctis se ꝓbeat exēplarē: et sibi oīssos ī oī p
cedat vtute: atq; in tēptationū aflictu fortiā
r̄sistendi ac tūphādi exhibeat semetipm. Vallet
q; auxilio pugnatoꝝ: id ē vtuosoꝝ firm militū
dei oīoꝝ et mētis: ymo vtissim et exhortato
ribꝫ et exēplis iuuāt. Nā aaron ac hur manꝫ
moysi sustētabāt. Abiit ergo iosue nocte illa:
et stetit in vallis medio. Hic plat ymo et oīs
xp̄i fidelis debet a suggestiōe iniqua ꝑ mētis
assēsū r̄ēdē: et stāc ī humilitate: q; int̄ ꝑsūp
tionē seu elationē et pusillanimitatē est media.
Nā q̄nto q; maior est tāto ꝓfidq; humiliāe se
debet: ymo q; ꝑsidēs ꝑ alios domis grē egert ma
ioribꝫ et grosioꝝ diuersitē spūs sc̄i: eo ꝓfectior hu
militas sibi ē nctā. Qd cū vidisset rex hay: festi
nauit mane. et egressꝰ ē cū oī exercitu suo. Ꝑ rēgē hay
ut dcm ē p̄nceps accipit tēbrarū: q; uis aūt p̄m
ille apostata sit gnālis oīm malignoꝝ p̄nceps
spūū: sub eo tū ē int̄ ipsos illos ml'tiplex ordo
superioritatis. Quo aūt plati ecclie et fideles ardē
tiq; ad vtutes se applicēt. viriliq; se opponūt
tēptatoribꝫ et pūis: eo dēones. et aliq; int̄ eos
eminētiores. acriq; et celeriq; illos ī pugnāe ac dei
re molīt̄. Quis exercitꝰ acie coī dep̄tū? qa q̄q;
ille apostata eos grauiꝰ īsectat̄. q; vlicto sclō ad
īsemitatē vitā. seu monasticā q̄sationē q̄fugi
unt: coī q; ꝑliat̄ q; manu ad manū. Hoc q; so
litaria vita periculosa reſert et ardua: Josue ver
et oīs ml'titudo istū cessert loco. silātes metū:
et fugētes ꝑ viā solitudīs. Hic ml'ti electi fide
les videtes se int̄ strāres hoēs vix posse saluā.
ad secreta et solitaria atq; monastica ꝑ re
tāt locaꝝ ī qbꝫ nō hnt tāta pericula ī cōmēta.
ner tā fortia q; ipiāt̄ obiecta: et q; metuit
it̄ mūdanos hoēs supplātāt. et cū pūis puniti.
ad vitā abstractā nitunt ꝑfigē. Dixitq; dns ad
iosue lena clipeū q; ī manu tua ē. coī vrbē hay.
Hic dns ꝑfatis dimicatoribꝫ suis. ꝑbēt superiori
coꝝ: iubet. ut clipeū quē tenēt ī manu. r fidē
quā hnt ī suis opibꝫ. leuēt ad dnm. q; ideāndo
q; in patꝝ sit oīpotēs eis auxiliāt: et q; nec mi
dis ac glē sit coī victoꝝ ac dēonū acie ꝑualere:
sicq; potēt et ī fatigabilit pliēt. Hinc paulꝰ in
oībꝫ iqt sumētes scutū fidei: ī q; possitis oīa tela
nequi ignea extinguē. Johēs q; ī ꝑma sua canō
ca. Hec ē aut victoria q; vicit mundū: fides nra.
Ymo xp̄s restituit. Oīa possibilia st credēti. Cū
ergo fideles cū suis ꝑatis ita grediūt resistūt
dyabolo et āgelis eiꝰ: ipi maligni spūs vndiq;
ꝓsternūt̄ et coꝝ dissipat̄ collectio. Inducit̄ q; et
grauissīe afflictiōes. feruoꝝ caritatis. flāma de
uotiōis: igne feruēns oīoīs spūs dei. Sicq; ī plet
q̄d aut scptura. Cadēt a lerā tuo mille: et decem
milia a dextris tuis. Regē q; hay apphēderūt
viuētē: et obtulerūt iosue. Hoc spūalit adipletur
dū vtuosi et humiles subditi exponūt humiliat suo
superiori: quomō tēptatoribꝫ eiꝰ ꝑualuerūt. q; ē rex
sup oēs filios superbie. Josue vero regē illū suspēd:
in patibulo: r subditos docet. ut victoriā suā as
scribāt vtuti crucis xp̄i: et mētis sue salutifice
passiōis. Demq; xp̄s moriēdo ī cruce dyabolū
spūalit crucifixit: dicēte apl̄o ad colosēn 2°.
Xp̄s delēs q̄d aduūsq; nos erat cyrographū p̄ū.
q̄d erat grauiū nobis: et ipm tulit de medio. affigēs
illud cruci: expoliās p̄ncipes et p̄testates. traduxit
it q; fidēt palā triumphās illos ī semetipo. Vel ut
in greco hēt sōm ouguēe. ī ligno crucis. Josue
aūt nō q̄ traxit manū: donec īfligeret oēs habi
tatores hay. Hic spūalis pugnatoꝝ cessāe nō
debet ab oīoē. et fidei elevatiōe. exterioꝝq; vtutū:
q̄usq; vniūsas victit tēptatiōes. Tūc edificauit
Josue altare dnō. Hic xp̄i fideles cū ī tēptatiē ꝑua
luerūt. sacrificiū laudis debēt deo offerre: et oēm tri
umphū suū eiꝰ pietati auxiliog assscribē. Demq;
xp̄s ꝓ sua passione et r̄surrectione edificauit
templū atq; altare deo pī ex ipolitis lapidibꝫ
qm ex hoībꝫ simplicibꝫ et ante cuētibꝫ oī decore vtu
tū ggregauit ecclīam: ī q̄rū cordibꝫ scripsit p̄ gra
spūs sc̄i documēta et p̄cepta euāgelice legis. Dadō
tes q; r apl̄i obediētibꝫ xp̄o benedictiōes. Inobediētibꝫ
vero maledictiōes seu excōicatiōes pnūciauerūt:
aut eaā īfixerūt. Nā et p̄nceps apl̄oꝝ symoni
mago maledixit: pecunia tua sit tecū in
p̄ditionē. Paulꝰ q; corinthiū incestuosū tradi de
creuit sathane ī interitū carnis: ut spūs viuꝰ ille

p pētēciā suā. exēmtauīs illig exēcutionē pīcēt.

Explanā m'g' Quibz auditis Articu

QUod diuarū vbiū pfatarū lus IA
gbustionē sensū sit subdit. Quibz
auditis. q̄ luē sz iherico et hay sit va
state? cāsti reges trans iordanē trās qūe ecia
filij isrl' nūq̄ fuert q̄ vsabāt. r morabāt. i mōta
nis et i cā pestribz i maritimis: id ē loris et vrbz
citra māe zeneret. et māe mortuū? ar̄ littore
maris magni: piuta mediterranei. De q̄bz mā
bus et cur ita nōcent dīm ē i pmi expē cupli
Hij ꝯ q̄ habitabāt nūc lybanū. r nōīē libā.
sz. etheus et amorreg et chananeg ⁊c. r gētes
sic appellate? q̄ congregati sē pitet: ut pugnarēt
cē iosue vno aīo eadēq̄ sniā. cōtendauerūt
nāq̄ i malo? tāq̄ exercitati et īduratī fuerūt:
q̄ ex tot mirabilibz iā pscriptis nō fuert ad
fidē et timōrē dei isrl' moti. Intēta illis ira se ggre
gātibz: gestū ē q̄d subdit. Et hyi q̄ habitabāt
i gabaon: audiētes cūcta q̄ fecerāt iosue iherico
et hay. vōlū videt q̄ ꝯsūdā miserūt oratōre. ad
explorādū q̄d filij isrl' agerēt: et q̄liē pugnarēt.
Et talibe. r sagaīt q̄dē. p se. trā aliq̄lt dolose
q̄ritū ad hebreos. tcōtātes. et īt se ofērētes: q̄lt
īminēs pericūlū posset euadē. Nec solū gabaō
te ꝯ et habitatōes trū vrbiū eis subiectarū. q̄ ifē
exp̄mūt. ⁊ quid cogitauert: sēdm q̄ ifra i textu
hēt. Tulert sibi cibaria. saccos vet̄es. i q̄bz panes
positi erāt egrime īponētes. r sup ponētes ad por
tādū i via: q̄ pmo aperissent tā multos panes
ob lōgitudinē vie. q̄ eos pīonaliē portāe nō pos
sset? et vtres vinarios scissos atq̄ ꝯsutos. q̄ de
cetio facti erāt. et q̄ speciali. calciamētaq̄ pauti
qua? q̄ ad tēpis vetustatis pitatē ꝯsuta erāt.
id ē pūis fruscis cōsi īpata: pparert̄q̄ ad iosue
et dixerūt. de tra lōgīqua venim. Hoc fuit me
dacii officiosū et vēniale pīm: pacē vobiscū face
nipiētes. Hoc verū ēat. Rndert viri isrl': utpote
sapientes. Ne forte i tra. r vicēdū ē atq̄ ītrung.
an ne sitis de finitimis nobis pmisso a dnō deo nro:
et nō possimus sine pcō fedꝰ. r pacis et amicicie
q̄ nōīē ītre vobiscū. In deutro. nāq̄ frequēt eis
plybitū fuit. cū hītatōibz tre chanaan trīs ior
danē fedꝰ īre? et hyi xpē nimīā chananeoz illoz
malignitatē: et ne īt filios isrl' habitādo alliare
rēt eos ad suoz cultura deoz. Et illi ad iosue.
tāq̄ ad pncipē: Sui tq̄ tui sum⁹. r nos ipos
spōte subitimꝰ tuo dnō. de tra lōgīqua. vt
de venert sui tui i nōīe dīm dei tui: id ē i fide
ipīg ⁊ ad eig hōrē. Quis ē tūor finibz īdixit
eos ad hyi: trū ia aliquā repert fidē salte suasā
hēt i deo. ex mīabilibz eig: ut ip̄m in trā q̄ete tur
rā subdit. Audiui. q̄ ē fruā potētie eig. r victōrē
de eig ōipotētia: et cūcta q̄ fecit i egipto. p vobis.
Suscepert ergo filij isrl'. de cibariis eoz. i signū
fedēis īti aut tēdi. et forte īde aliq̄d cōdert?
et os dīm nō īterrogauert: id ē a deo. seu a sapīa ei
qua oīa pfert. vel ab āgelo q̄ i psona dei eis de
nūciāe q̄scuit agenda. nō pcert q̄siūt. Fecitq̄
iosue cū eis pacē. Post dies aūt tres īti fedēis au
dierūt filij isrl'. q̄ vicī illi et hyi a q̄bz fuerāt missi
in viciō habitarēt. id ē in loris vrbibz q̄ pp̄iāb?
mouertq̄ castra filij isrl'. et venert i ciuitates eoz
die trio. Si p̄ trīū die. nīi fedēis nūciatū ē filijs
isrl' q̄ illi pxi eos habitarēt? quō trio die venert
i vrbes illoz? Itaq̄ sensū ē vidēt. q̄ p̄ trīū die. r
p̄ trij diei spāū nūciatū ē eis? et cōe die reperīt
re ad ciuitates illoz. et forte pueneert vsq̄ ad eas:
quarū hyi vocabula sūt. Gabaon et caphira et be
roth et cariathiarī: q̄arū habitatōes statī ape
rtert et obuiauert iosue et hebreis tāq̄ dnīs et
amicis? et nō pmisserūt eos filij isrl'. eo q̄ iurassēt
eis pncipes multitudīs. s. iosue cūctis oīm pncipū.
et duodeī tribuū ducū. et forte etiā eleazar pōtifex.
i nōīe dīm dei isrl'. r p deū sūm: q̄ nō occiderēt
eos. Murmurauit itaq̄ ōe vulgꝰ cōt pncipes
īponēdo eis. q̄ īcaute iūssert fedꝰ cū illis. a q̄ fedē
erāt plybiti: et q̄ os dīm nō īterrogauerūt. r dīm
p pōtifice sue sacdōtē? cū trī i magnis causis de
bucrūt ad dei cōsultatōem cōfugē: q̄ vsit̄ ꝯ logē.
Ne filij desertōes ut fratres cōsiliū et nō ex me: et
os meū nō īterrogastis. Murmurauert q̄ cōtra
pncipes? eo q̄ pcābāt habitatōibz vrbiū hanc: et
acclamabāt stādū nō ee iuramēto p subrepcionē
et fraudē fctō. Q̄. s. pncipes rndert eis: utpote vol
go. Iurauim⁹ illis i nōīe dīm dei isrl'. fruāe cū eis pa
cē? et idēo nō possum⁹ eos q̄tīgē. r ledē violāt. pp̄
rueretiā tēnte vēritat̄ et iurisiurādi religionē: ne
ruēiam⁹ piuri. Na vē iurauim⁹ rē i se licitā. q̄uis
sagaīt circūuēti. Si hyi fraudem eis fcēpuert ut vi

uāt ne cōi nos ira dñi grauet. r ne rigor dīne iusti
ne puniat nos. si peccauimus: violādo iuramētū
qđ pstitimus? ꝑ sic viuāt. ut ī vsq vmūse ml'titu
dīnis isrl' lignā cedāt aq̄s q̄ oportet. q̄ bg lr̄ loq'
tibz ad vlgq; isrl'dicitur: vocauit gabaonitas
iosue et dixit eis. Cur nos decipere voluistis. dicētes
sub maledictōe eritis. r ꝑ vr̄s medijs et ceteris ni
pis. tpali pene eritis subiecti. et ciuile sustinebitis
mortē. viz fruituē cōem ac diuīnā. et nō deficiet
de stirpe vr̄a lignā cedēs aq̄s q̄ oportas ī domū
dei mei. r tā vos q̄m posteri vr̄i ꝑ vmūsu tēpus
q̄ viguēt cultq; dei sedm legē moysi ī hac tra eius
obligati lignā cedē et afferre: aq̄s ea q̄ oportūe ad
loc̄ cultq; dīni ꝑ mūsis ī eode sc̄z. ad tēdendū holo
causta. et hostias abluēdas. Vocq; iosue tēp̄ sup
mq ī ꝑlō suo dutauit et tulit sinaz. ac sapientissime
medicauit īe morte corpalē et liberā vitā: ipsi
gēs gabaonitis morte ciuilē: nec lr̄ fuit contra
iusticiā? q̄ et posteros eor̄ tā ꝑpetue fruituti ad
dixit: ut pz ex dīs ī expone capli ſ. Nēpe et
posteris gabaonitarū ml'to melq fuit ī dī fruitu
te gr̄ari: q̄m pāb; eor̄ omisis nō gr̄ari. Fuit eis
q̄ salubrie. ita ī tēplo fruē. Nij etēi ſt: q̄ ī labis
r̄gū et palipomenon nathīnei vocāt. Sed
q̄ri pt: q̄lit̄ sīa iosue grauat iudicis pncipū. q̄
dixer̄t gabaonitas fruādos ī eōem totq ꝑpli isrl'
vsū. Rndet: q̄ fruitq; istā ī tēplo. fuit ꝑ cōi vsu
vtilitateq; ꝑpli: q̄ alias obligatq; fuiss̄ fruitute
hāt exhibē. Et forsan sēs vr̄ iosue emēdauit
iudiciū pncipū: tēp̄ altior et sapientior eis. Vz
et dici posset. q̄ gabaonite forte ad tēplū et
tēdū addixerūt ꝑ cōi vsu ꝑpli ligna aq̄s q̄z:
cū ifra dicat. Dedit iosue ī illo die ee eos m
misteriū cūctq; ꝑpli: et altāris dñi. Qui sc̄z gabao
nite rndēr̄t. Nūciatū ē nobis. q̄ pmisisset dñs
moysi. ut tēderet vobis oem tra hāt. sc̄z tram
chanaan istā: et disp̄dēr̄t cūctos habitatores eius.
Di gabaonite credebāt dñm pmisisse. quo ipi
putarent alit̄ fieri posse? utpote se posse mor
te illā euadē. Et rndēdū. q̄ forte credebāt dīa
dei sub q̄dāo tēlligēda ee? viz missi habitato
res illi se hūiliarēt: atq; ad filios isrl' et ad cul
tū dei eor̄ q̄fugerēt. Nā et dīa dei sic erāt ve
race tēlligēda. Timuimus q̄ valde. Iste fuit
nōr fruitis. q̄ ē pncipiū sapie et salutis xp̄ianis

a pūo et dispones ad gr̄am. et p̄mdimū aīabz nīis.
r vite nē corpali et aīali: ulla lr̄ nō ꝑsuadet a
morte. Postremo q̄ salutē aīarū mār̄ q̄fugiendo
ad deū vēm. vīo tīore cpulsi: id ē vehemēter īduti.
nō tm absolute coacti. Seruitia aūt q̄ ex īdē coac
tione hūit originē. et demde libē exhibēt altissimo:
placēt ei. Videt gabaonite isti et eis assentiri nō
fuisse tā malignos excecati et obstinati: ut alij tha
naneis. Deo dīs eis misit̄ ē: atq; nō ꝑtento ad salu
tē ꝑuenit eosdē. Nēpe de alijs infra. p̄o fert caplō
Dñi sīa fuit: ut duraret̄. et nō meret̄ ulla de
mētia. Queritur an iosue et duces ꝑpli tenebāt̄
fruāe iuramētū ꝑstari. Videt̄ q̄ nō: q̄m fraude
mēdacijs q̄ decepti sint iurauer̄t. Fraus aūt et dolo
nō debet alcui suffragari. Ite nō tēdebāt thana
neis ꝑpīq̄s. ꝑ īmotis et extīneis iuramētū fruē
ac pmissū. Ad qđ dicēdū. q̄ sicut ex ꝑhabitis
motescit deo disponēte audīr ista hystoria?
et q̄m gabaonite nā ītrepet̄ ad deū isrl' se gūte.
eūq; decretō colē ītenderūt: fuit eis fides ista ī
pmissione et iuramēto fruāda. Nec exceptāe fu
isset aut decēs: q̄ filij isrl' stati in suo ingressu
pmissionē sīā ac iuramētū fuissent trīsgressi.
Hinc recta hec loq̄t aug? Soluerūt fidē iu
ramētū. q̄nis preperūt gabaonitas ee mēti
tos: et ꝑē maluerūt. q̄nis duē potuissent. se illos
iurasse q̄s de lōgīq; credidissent ee. Deus aūt ap
ꝑbauit q̄ illis pepercerūt? q̄a et ipē dauid gra
uit vīdicauit ī scie saul. q̄ gabaonitas iniuste
oppsserat: ut ꝛo ī r̄gū describit. Et q̄nus credide
rūt gabaonitas ee de tra r̄mota: tm iurauer̄t
ꝑsonis q̄ sua emēdatōe veme erāt digni. Quāe
misteriū ītellem. ꝑ reges amorreꝝ ī montanis
cāpestribq; morātes. designāt tyrām. cū ꝑfi
dis satellitibz suis? q̄ xp̄i euāgelio chorusca
te. ac tēlitq; ꝑ diūsa ꝑdigna q̄firmato nefāp
ꝓpūtī sūt: ꝑ pari īpietate cōiurauer̄t̄ exti
guere legem. plebē q̄ salutāris. Porro ꝑ ga
baonitas figurāt pusilli et īpfecti. q̄ ex timore
r̄sipiscūt a vitijs metuūtq; dāpnari? idcirco ci
piūt ꝑ se orari. atq; obsecra. q̄da ꝑstūt ecclie et
eleōsinas faciūt. et offerūt munera dei mīstris:
ꝑ ī suis vetustatibz ꝑseuerāt. mores sclāres vi
cia carnis nō deserūt. maluntq; mīctiri et fallē
q̄m ꝑ instāa mori. Hinc īt̄ electos nō cōputāt

q̄ dñi sūt tales: nec tñ ōino sepant̄ ab eis. ¶ Fā fidē et pia quadā ītmatōē. ymo p exteriora ꝯdā opa ex suo gñe bona. appropiquāt̄ ve-rant̄ vnoꝫ. ¶ Q̄ si q̄rat̄ cur raab tñ sua co-gnatōe sūt adiūcta ē filijs ysrl̄. et ī societa-tem plenā acepta magis q̄m gabaonite? Origenes rñdet. q raab magis pfecit cum suis credēdo ī deū: et exploratoribꝫ plēa deuo-tōe bñficia ī pēdebat. ¶ Dorem q̄ ex isto ꝓpla. q̄m diligēt̄ ac fidelit̄ inramenta q̄ pmissa sit adipl̄enda: pfti q̄ ex ꝓposito abstr̄ac-tōe atq; fallacia emittūt. ¶ Rursꝫ ex dictis mstruim̄. m magnis ac dubijs tutius ac tutius ex abrupto mil agē. ꝫ sup̄iores ac sp̄ientiores ꝯsulē: atq; dñā directōnē illūnatōnē et opē tñ ōi fidutia pseuerāt̄ ī oratōe et exoratōe:

Ihēsus capti dēa. Quae cū audisset. Iuxta xvm

Porrexit pliorꝫ ysrahelit̄ plebis nūt ī tritat̄. ¶ Que cū audisset ad-miserūt: timuit valde. Urbs em̄ magna erat gabaon et vna ex regalib⁹ ciuitatib⁹: et rōm apparet q̄ ꝑ salom huīt rēge: q̄ erā pēne tribꝫ vrbibꝫ ptrectā rapīā notatis: q̄ erāt gabaonitis subiecte. ¶ misit ergo ad regē ebron: et ad alios reges tres. q̄ m̄ trā expugnauit. dicens. ascendite ad me ut expugnemꝰ gabaon. r vrbē et ꝑtes illāꝰ. q̄re trānsfugerit. r ob hoc q̄ gra-uiꝝ volūtatē trānsfugit ad iosue: fidelit̄ agens ī ysrl̄ finib⁹ suis finitimis. ¶ Quē ascēderāt quīq; reges amorreoꝝ. ¶ amorreꝰ hō fuit nō determinate ꝑ vna de septē gentibꝫ q̄rū tras ysraheli deꝰ pmisit: ꝫ rōnē ꝑ q̄nq; illarū gentiū seu ꝑ oībꝫ aut plu-ribꝫ earū: quēadmodū chananeꝰ accipi solet. ¶ Habitatores aūt ihrlm dicebāt̄ ꝑre ichusei. et mstrinctam sp̄r. r tētoria sua et turmas fixerūt circa gabaon. ¶ Habitatōēs aūt ga-baon miserūt ad iosue: et dixerūt ꝑ ihūnos. a sēde et libā nos: mūp tibi q̄ fideratos ac subditos. dixitq; dñs ad iosue. Ne timeas eos: viz quīq; reges illos. eoꝝq; ꝑlos. ¶ In manꝫ ei⁹ tuas tradidi illos. ¶ Que cadmodū circa hec loqt̄ augꝰ dñs nō ꝯsulto nec ītrogatꝰ io-sue: vltro offert se ei: et ꝓgēti ad subuertendū fideratis ꝑdicat et pmittit victoria. Ex q̄ ea ēuit: q̄ deo ꝓplacuit filios ysrl̄ fuasse gabaonitis ꝓmissa. ¶ Venit itaq; iosue sup eos ꝛpente: et ꝑturbauit eos dñs a facie ysrl̄: r mox vt reges illi et eoꝝ mīstri viderūt filios ysrl̄ sup se vemētes deo ōipotēs ꝑtimuit stupe-fecit et q̄ amētia fecit corda ipoꝝ. q̄tuꝫ pla-gā magnā in gabaon. r filijs ysrl̄ dedit pta-tē īsequēdi plimos illoꝝ circa opidū gabaon: et ꝑsecutꝰ est ꝑ viā ascēsus bethoron et pau-sit vsq; azetha et maceda. r ꝑ manꝫ filioꝝ ysrl̄ ita ꝑsecutꝰ ē fugientes et mlios in ipā fugā oēs-dit in locis et vrbibꝫ iā expressis. ¶ Cūq; fugerēt filios ysrl̄ q̄ nōdū oīno cōsūpt̄ erāt: dñs mīsit sup eos lapides grādes de celo aereo. r grādine tante q̄litatis atq; diuīe. q̄ ea armatos oēs dis-cet et mortui sūt multoplures lapidibꝫ grādinis q̄ⁿ q̄s gladio ꝑcussi erāt filij ysrl̄. ¶ Ro q̄ euidētissimū fuit totū istud fuisse opꝰ ōipotētis: tūm viz stragē ē fām in fortissīs illis pugnatoribus dnanciēs: q̄bꝫ an̄ nulla gēs q̄uit ꝛsistere. ¶ Tūc locutꝰ ē iosue dñō. r ad dei ihōnē ꝯuersꝰ ꝯlām cū et grās egit de bñficijs tūs in die qua tradidit amorreū. r ꝑfatos reges ac ꝓlos a-morreoꝝ ī ospū filioꝝ ysrl̄. in q̄rū aspū tradidit illos morti et fugē. dixitq; coram eis. r ꝑsentibꝫ ac audientibꝫ filijs ysrl̄ ut istas mīaci-las ꝛmoresceret magis: ut filij ysrl̄ ꝑncipi suo sū-iectiores existerēt: videtes q̄ dñs altissimꝰ ꝓ nē cū tanta efficēt. sol q̄ⁿ gabaon ne moueat̄is: et luna ꝛ vallē hayalon. ¶ Ex hoc videt. q̄ istud factū sit ī plēilunio aut circit̄ die iā adue-sperascēte hora q̄ luna circa oriēte apparuit et ascēdit suoq; motu tēdebat ex aduerso vallis q̄ erat circ̄ loꝝ aut opidū hayalon. ¶ Vol vēo ex-pīe ordīe. et dicendo q̄ ex opposito gabaon declinaē: sēm q̄ apparebat a loco q̄ iosue stetit. q̄ⁿ hō dixit. Duxerit aūt ymonē ad solē et lunā. nō q̄ planete illi vba eoꝝ ītellexerīt: misi forte cū nōnīs q̄s dicat q̄ sint aiati et ī-tellectualis nature: ꝫ dixerit vbū ad eos ad ꝑsuadēdū. q̄ vmūsa creata obediūt deo. et q̄ audiūt eoꝝ ꝑceptū. ¶ Recp ad exercitādū ꝑpā deuo-tōnē et ꝓplationē ex appellatōe harū ce-lestiū creaturarū: sicut et nos quotidie psalli-mꝰ laudate eū sol et luna &c. ¶ Sed cur iosue dix-it ad lunā ne moueat̄ cū eoꝝ statio nō ꝑficīt

ad debellādū adiſarios dei ac iſrahelis. Dicā
pt. q ideo: ut ordo celeſtiū motuū mīng mu-
taret. Vel ut ōi potētia a cūctis pclarīq cōmē-
daret in iſto mīraculo: ad ſuiping hoīē et hoīs
iformationē. Steterūtq ſol et luna: q fuit mīa
culū ſoli ōipotēti creatori poſſibile: qm ut di-
uinū pſtaret dyoīm epla ad policarpū. q totū
celeſtiū corpm īmutare deo ē ppū: donec vl
aſcēt ſe gēs de īmicis. r vſq ad finē plyllyng
m q iſrahelitarū plebs victā exeruet i cha-
naneos? q iſrahelitarū īfectionē optabāt
et machabāt: trāſq filijs iſrl dīmtq ēpmiſ-
ſam poſſidebāt īuſte. Nōne ſcriptū ē i
libro iuſtoꝝ. Qī dicat. Stetitq. Ly qd iſmuat
actor. magnitudinē huiq mraculi: cūctisdinē
quoq veritatis hyſtorie de cōe. Tacēq. Lodi
gnū iſtud tale ac tātū atq tā vere eſt fīm: ut
in libro grīmeat iuſtoꝝ. Dorro qd p librū iuſtoꝝ
intelligendū ſit: mſra tāget. Steterit itaq ſol i
medio celi. ex hoīs q̄dā ꝙcludit: q ſol tūc erāt m
axe ſeu in ſūmo motu ſui aſcēſu. et pūcto
meridionali. Qd ſtāe nō pt. Tū qa ut aliq
dicūt factū ē ſignū iſtud in plenilunia ſeu
meridiei. p cirta veſpam. Tū qm nō ē veri
ſile. q ioſue peterit ſolē ſtāe. dicēq plōgari:
hyſtorīs preſtat. Videns ioſue ſolē dīdetem
ad occaſū. et lunā aſcēdēte timēs ne būſi-
tio noctis cuaderēt hoſtes: clamauit ad dīm.
Sol cōtra gabaon ne moueāris ītq. Tū qa m
teretu ſubiugīē. et nō feſtinauit occūbē: quo
q̄ſtat. q eāt circa occaſū q̄ ſedū g̃ celū nīc appel
lat ps orbis ſeu ſpere ſolis. ſup nrm orizōtē
apparēs: q̄cta it emſperiū pūcta. et nō feſti-
nauit occūbē. r īmobilis ſtetit ſpatio vnīq dieī
artificial: g hz duodecā horas. pp̄ti i eq̄noctio.
Nō fuit ante nec poſtea tā lōga dies. loq̄tōr de
die. q dicit latio ſeu motio ſolis ſup nrm orizō
tem. tū de hoꝝ itellectū vbozq ītra magis dicet.
obediēte dnō voī hoīs. r deo altiſſīo i exhibi
tiōe huiq mīraculi ſe hūite p voce obediētie.
Nā ioſue pauīdo iſtud p dignū. longuq ē ipa
tiue magis q̄m exoratiue. dicēdo. Vol ne mo-
ueāris. qd iperiū ei⁹ ſit fīm ſoli et lune
nō deo: ds tū hyp̄m īplendo. dicit voī hoīs.
id eſt obīs hyīs ioſue obediſſe. Nā qd ſoli a
lune p̄ripiebat a ioſue deus effecit: faciens
ſolē et lunā ſtāe. Demūq qd ait. Steterit itaq
ſol in medio celi. de luna quoq: ē intelligēdū
q̄m eque diu ſteterūt. Dicit etiā deus voī
hoīs obediſſe: ſumēdo obediētiā extenſe
pro q̄dā odeſcenſione. Sic ei ſuprior: dicit
iferioi obedire: dū eiq voluntati aaqeſcit
et odeſcēdit. Precipit aūt obedie i ſpiat p ob-
iecto p̄ceptū ſuprioris? ſi et valde ogruēt
deus ſit obeditꝰ voī ioſue: qm ipe ioſue
obdiētiſſīmq fuit deo. Quia ut dīm eſt
no receſſit ab oīb⁹ p̄ceptis neq ad dextē
ram neq ad ſiniſtrā: nec dimiſit quitq
itactū ex oīb⁹ q moyſes iuſſit. Ly aūt aūt
obediētia ſeu odeſcēdentia dei homo ſuo
mō meret deo plenarie obediēdo: et pu
gnāte p iſrl. r ipo dnō iſta mīabilia fa-
ciente in ſubſidiū filiorū iſrl. ad expugnā
dū hoſtes eoꝝ. Vnde aūt q nīa tā ſtatq
habet obediēte deo voī hoīs: ſe pugnā
tia inēptes tāſtulerūt. nūq ſic exau
diuit dūs. Vnde qd iſmuari videbit dno
Dnū. q ante ioſue nō ꝙcigit tale i cor
poribo celeſtibo ſignū. Ly q nullo hoīm
ante ioſue fecit tam grande miraculū:
neq tam īperialit. Reuiſus q ē ioſue cū
oīm iſrl in caſtra galgale. Hoc idē m fine
huiq capli ſcriptū ē. Qui nūc p antipati
onē dictū videt. Nūciatuq ē ioſue ab aliq
bo de pplo ſuo: q̄ uenti eent quīq ītes de
quibo in p̄ncipio huiq capli dēm ē. latēteq
in ſpelūca macedn. Que ſpelūca fuit nō
remote ab vrbe. ſic notāta: et in ea reges
illi poſt fugā ſe abſtōdert ignorāti bo filijs
iſrl. Qui vndiq p̄cūrēdo: tādē īuenerūt
reges illos ibidē. Ceſis ergo adiſarijs et
vſq ad īuentionē pene oſūptis hyq iſra
helē. r pplm iſrahelitarū effugē potuerūt:
ingreſſi ſūt ciuitates munitas. Dot ei ti
tat ioſephus. et i ſcō laſtatca habet hyſtoria:
chananei fecerūt ſibi plures mūitiones
ualidas. a die qua p̄teriūt filios iſrl de
egipto egreſſos ad tīrā chanaan obtinēdā:

et illas mumtiões nõ obtmuerit filij ysrl' nisi lõgo tpe et magno laboꝛe: ꝑ oẽz tra rẽgionẽ ĩteri vastauerit. Reuſqꝫ ẽ oĩs exeat ꝙ ysrl' q̃ ĩſte de fugietes fuerat pſecu tus. ad joſue ĩ macedã: ꝛ ꝑpe vbẽ illã nõ dñi captã ſam et ĩtegro nuõ. Qd fuit pſu mirabile: q nullꝫ eoꝝ leſus fuit aut ĩfecu a tor mlibꝫ hoſtiũ. Nullꝫ cont filios ysrl nutrire auſuſ ẽ. Quomõ veriũ eſt hoc. cũ ſcꝛp ti caplõ legãt tã multi ẽges ac ꝓpli cõt eos veniſſe ad pliũ. Et ĩndedũ. q nullꝫ eoꝝ q ĩ p fato fuerit exercitu et adhuc ſuppſtites erãt cõt filios ysrl' loq audebat: vel die illo q̃ gerit pli um iſtud. Deinde in textu deſcribit. quãt joſue iuſſit quibꝫ ẽges de ſpecu educi: eoꝝ q colla a pncipibꝫ ysrl' occultari: deinde occidi patibu lis q affigi iuſſit. Eodẽ die cepit joſue macedan. et peuſſit ĩ oꝛe.ꝛ: acutine leſioẽ q gladij: ꝛ ꝛcꝫ ullꝫ ĩfert. Deinceps ĩ textu narrat. quãt ce pit ebron et ẽge eiꝫ occidit: qd ꝓt ĩtelligi de ẽge ebron. quã cũ alijs ẽgibꝫ ia pdas ſuſpẽd. Vel de ẽge que vbs illa ĩteri ſibi ꝙſtituit: pu ta de filio. ã alio ſuaſſõe ẽgꝭ illꝫ. Diqđ ĩe quꝫ ẽgũ illoꝝ ſuſpẽſionẽ. et inter hãc ebron capti onẽ. notabile fluxit tẽpꝰ. Hãc tm vbẽ legit caleph vaſtaſſe et q̃ſda deluiſſe ex ea: ut pz mſtra ꝙ ca. et in diui pꝰ. Et forte nũc fm ẽ qđ tũc fm narrat: vel vaſtauit eã magꝭ q̃m ante eãt vaſtata. Paſſit ꝛꝛ joſue oẽm tra mõta nã. ꝛ habitatões ẽre. Ex qđ ſpnare poterãt ĩferri: ꝛ ocẽs hoies ibi viuẽtes. nõ pꝛes erant n̄ ſpecu: uumeta vẽ acceperũt filij ysrl' ſibi ĩ ſpolia. Ad ca des bestie vſꝫ gnzã. vel ab exercẽ ĩ exptinui. q̃ tũ ad lõgitudinẽ ẽre. pmiſſois ab oriẽte vſq occa ſũ. vno ĩpetu acꝑt atꝫ vaſtauit. nõ ſimplr vno ĩpetu nuõ atꝫ gemino. ã vna die: ꝑ vno ĩpetu p tpm ĩtualla gemiato. ꝓtracto ſeu q̃ſumato. Sm ut ſcꝑti ferũt cal: multo tpe cõm ĩſtos pugnat. Cui ãt ops ds voluit bella illa ſic pfici. cũ poneꝛ ds vna ipza aduſarios. filijs ysrl' plenſſie ẽdere: moyſes docuit dicẽs. Ne creſcãt et multiplicãt q̃ te beſtie agri. Curta ꝓphetia q̃rit: qđ ĩtelligã tur ĩ ſcꝛptura canõica ꝑ libꝝ iuſtoꝝ. Ad qđ rn dẽdo dicta. put nõ occurrit meõne. q ĩ ſcꝛpturis canõicis ĩ duobꝫ locis fit mẽſio de h̄ libro: ſci ꝛ ẽgũ ſ. et poſue. pꝰ. Itaq ĩ ſcã ĩ ſcolaſtica hyſtoria aũ exordiũ ſcdi ẽgũ ſic dicit. Liber iuſtoꝝ non habet. ſicut nec plm libꝝ. quoꝝ fit mẽſio ĩ vet testamẽto: qs a babilonijs aduenis ẽ ꝙbuſtos et aũ eũdẽ locũ ĩcurat lra. Aliꝫ dicit. q liber iuſtoꝝ ſit ꝓpalis. q̃ nõ hꝫt: qm eſdras ĩpauis bibliothecã a caldeis ĩcẽſa nõ ĩpauit oẽs libꝝ: ut patz de libris ſalomõis. qs fecit de naturis aialiũ et libarũ. et de libris natũ ꝙlr ẽ habe ſilomitis: q ꝛ. ꝓpalip alligãt aũ q. nec tm hmõ qua nõ fuerũt ĩpati. Recitat qđ ĩ expõne hui capli. Aliꝫ doctoꝛ catholicꝰ dicit. q iſte liber nõ puenit ad nos. qa nõ ẽſt tiſlatꝰ ĩ latinũ: qđ ꝛp bat addẽs. Vor nõ videt quicquid dictũ: qa ſal tẽ ẽſt vel fuiſſe apud hebreos: qđ expoſitoꝛ eoꝝ nõ dicit ꝑ magꝭ qrit. Quida vẽo ꝓ libꝝ iuſto rũ ĩtellexerũt libꝝ ẽgũ ĩ q̃ de multis iuſtis fit mẽſio: qđ nõ videt ydonee dcm: qa ĩ ꝛ. ẽgꝭ alle gat liber iuſtoꝝ. tm̃ ſm diſtinctõ a libꝝ ẽgũ. Nec apparet q ide liber allegat ſcꝛp. Denꝫ liber ẽgũ pg ioſue libꝝ editꝰ ẽ. ꝓ tẽtenaria multa an noꝝ. Idcirco nec verũ apparet. q q̃da libꝝ iuſto rũ dicit libꝝ duodecim ꝓphaꝝ: eo q ĩ abbacuch ſeptũ ſit. Sol et luna ſtetẽ irũt ĩ habitaculo ſuo: ſicut h̄ ſcribit ſteterũtꝫ ſol et luna. Non nulli ꝓ libꝝ iuſtoꝝ ĩtelligũt pentateuchũ. Quida ãt legũt iuſtoꝝ neutr lit. dicẽtes libꝝ iuſtoꝝ q̃m agit de his q̃ inſta ſũt: ꝓ q̃ libꝝ q̃da ĩtelligũt exodũ ĩ q̃ mdicta et ꝑceptaꝛ dñi. ꝓ Porro ut refert lira. rabbi ſalomõ et hebrei. libꝝ iuſtoꝝ dicit ee geneſis libꝝ: ĩ q deuteꝛ et opa abrahe. yſaac et jacob. q̃ fuerũt ꝑ ꝓpue ſcribũt inſti. Cont. qđ duplex oꝛtur rit obiectio. Prima. qa ſi ĩo ille liber vocat libꝝ iuſtoꝝ. multo magis ꝑmꝫ libꝝ ꝓpalip dici poſſ libꝝ iuſtoꝝ: qa ĩ libꝝ illo fit mẽſio. ecia de ipis abrahã yſaac et jacob moyſe aarõ. et alijs mirabilibꝫ iuſtis. Beda. qa ĩ geneſi nõ ẽ ſcꝛp tũ ſtid de ſtacõe ſolis et lune ſub joſue. Nec videt vale. q dicit h̄ ſcꝛptũ ee gen qđ. ĩ duob bꝰ dnis effraym: ĩ q̃ jacob ſic ait. Semẽ eius creſcet. in gẽtes. vel ut ĩ hebr dicit hãc. Semẽ eiꝫ q̃ſſyabit gẽtes: qđ dicit ꝓpletũ ĩ joſue effratee: qa cũ dixit. ſol ne ymoueaꝛis. filij ysrl fuerũt aggregati ad audiendũ h̄ dñi. ut pz ĩ lra.

Dz istud videt debilit dñm. ut ō statio solis et lune dicat scpta gen 48. qm ibi de effray seu josue effrates pdam ē. q tresset i gētes. vel qz grabit gētes. Nā et josue congregauit pplm. seu ebo ist valde fregit. Tractz ad videdū qd sit lib in story attenda sūt vba scpture. t qbo lib et allegat: de q t isto capīo gnet. scz utrū sol et luna sūt Nome scptū t lī t lib in story. 2 qd ī simulari videt: q ista hystoria lī de scpta de sup nali statione solis et lune scpta sit ī libro in story. Deīdo q fgū primo sic legit. placuit aūt dauid plattū hnugremōi sup saūl et sup jonathan filū eiz et precepit ut docerent filios iudā arū: sic scptū ē ī lib in story. Hīc appz et q lib in storū possit itelligi tō scptura tm nōiat: q sit appellā vng lib totalis? quō appellat vna scptura et vna scīa seu doctrina: et ī q fit mētio copiosa de instis hoīb; instisq; fibus. Nec obstat q spālis loq scpture allegat gnalē scpturā. Qī dicat. istud tū verū ē: ut ī tm nōia. gtinet scptura. et ad ea ptineat. Autē pt defendi. q liber geneseos dicat lib in story. qa ī eo ātiqssimoz et primoz ac principioz instoz vba facta precepta et documēta describit diffuse? nō solū abrahe ysaac et jacob. sz et melchisedech. loth. noe. enoch. enos. seth. et ade: tm ī lib geneseos neqq scptū videt. qd nt ex p. fgū est allegatū: ō nō appz q ī scpturis 2 librum in story itelligat geneseos lib. Cōsequēt qrit de sup nali hac statione solis et lune qt horis fuerit plōgata hī dies? an fuit lōgior die illo q sub ezechia rge q 2 isgo et ysaie 38 legit plōgata: nō p solis stationē. sz retrocessionē et regressionē. Circa hāc qstionē sūt varie opiniones: pprie q ad ptē eiz sedaz. Dicūt qūtū ad primā eiz ptē satis grosse dicūt exposite vel. p dies ista sub josue plōgata sit spacio diei vnq artificialis? nō tm ē ctū. p qt horas: qa nō sūt q mēse āni simta sit plōgatio ista. Cōmunis ei dicit cōit. q dies artificialis duodecī habeat horas: tm sedm diūsitatē locoz 2 tpm gtinet plures horas. loqndo de horis q̄bo sol nr illuiat orizontē. Nā ī ptibz idie ppīquoribz ori tui solis et ī diebz vicinioribz estiuali solsti: dies artificiales gtinet plures horas. Circa qūtū ad sedam qstionis istius ptē diuisa extat doctoz et expositoz opīo: p. q sup ysaiā narrauit. Quidā ei ut andreas. et cū sequtes dicūt. in horologio achas. duas lineas vnā horā fecisse: et q sequte die illū. nō ī p decē horas ē ptractū: vz quātz horis p solis retrocessionē. et totidē p solis regressū. ad idē puctū. a q ī gredi cepit. Alii dicūt q quelz linea ī horologio achas designauit certā horā: cū opinat die illū nō ee vlt decē horas supnaliē plōgatū: q̄m dicūt solē retrocedo et grediendo. duplo celeriq soluo ee motū: z isti tenēt. q dies ista sub josue plōgata fuit lōgior die plōgato sub ezechia. Nā dies artificialis ista sub josue duraūt ad nmq p vigīti quatuor horas. Dz preter opiones refellūt auctē dñi et nīgm dimissi a suis aplis. et aplis suis. pīti a paulo. ymo potissīe a spū sco instructi: q ī epla ad philipēs facet et protestat die illū sub ezechia pene explicatū fuisse: li ē qi tātā hūisse duratiōnē. quāta ē tm artificialiū dieꝝ duratio q gtinet horas trīta sex. Ait qppe ī illa epla. Illia q dā dies sz gtimuitate ferre explicat: et smāliter addit ibidē. Sol cū ēet decima hora diei. 2 cū dies artificialis p decē horas duraret: repedauit ad octauā decē horas: dem denuo alias decē horas ad occidētē ceurrit: et residuas horas duabz die gdusit? ex qbo pbat. q dies illa artificialis sit p vigīti horas plōgata: atz ī toto gtimuit horas trīta duas. Per qdā pfatēs dicūt die illū artificialē fuisse lōgiorē isto sub ysue plōgato: et qd ī textu huiq; capli scribit. Non ante fuit. et post tā lōga dies dicūt referēdū ad tēpus q josue librū hūt edidit. Nā ista est ssuetudo scpture. pīti ī libro isto. ut dicēdo usq; ī pūtē die. vel aliqd tale: notet tēpus q actor scp sit hūt libz. Demaz textq nō dicit. Nō fuit ante et pq nō cit. sz nō fuit ante et pq tā lōga dies: utpote a principio mūdi usq; ad tēpus q scriptoris huiq voluīs. Verūptm ad salūadū positionē sū dyonisij pīnuctū nō ē nec hoc dicit: utpote q dies illa sub ezechia fuit lōgior ista sub josue. Nā aliq satis pbabiliter dicūt q plōgatio facta sub josue gtigit circa estiua le solstitiū: q̄n dies vna artificialis gtinet decē et octo horas. cetā apud nos: et lōgior ē

in tra promissois. q in medio tre habitabilis vel erat dict' situata. Huic dies illa artissimal' sub josue duxisset p horas trigīta sex: ymo ad saluādū ppositū sufficit. q duraueit p horas tgīta q̄tuor ā tres.

Iussit uxē mīstrāi sēsū quēadmodū quīq; reges oppugnāe cōnati sūt. Gabaonitas eo q ad josue ac filios isrl' confugerūt. Hic hōes vitiosi carnales fieri pt̄ sequūt eos quos vident ab ipōz se societate abstrahere. atq; ad dñm xp̄m confugere. secq; gaudere vtuosis: et ita q̄ quārūt. q̄ veritatis zelo accēdūt. et iustitiā sitiūt. nouos aduersarios adipiscūt. et p̄uisoz īcurrūt offīam. Nō igit̄ ī stat eos misi ut nūcios mittāt ad ihm dicētes. Ne ī tuas manū ab auxilio tuoz tuoz. Nūq; isti sūt oēs nouē. aut āgeli sū custodes nri: qs tuoā do ut oret p nob' ad xp̄m dirigīng. Iterū nūq; isti sūt hōes vtuosi: qs rogāt ipm ut oret p se.

Implig p hos reges amorreoz intelligūt p̄nāpes et p̄mātes tuisibiles ī hoc aere gmorātes: q eos adhūc tēptāe mtūt. q eis ī vicis erāt subiecti. et demacps ex corde adhereūt vtutibg. Q̄ tāto feruētiq debēt dñm p subsidio inuocāe: q̄nto plg sentiūt se tēptari. Quibg xp̄s dns libēt fidelit̄q; succurrit. sicut et josue gabaonit: et hora sibi placēte subito irruit sup tēptatōes et psecutōes ustoz: sup qs et lapides grādinis mittit: dū gmiātoīnibg tropologicis allegationibus scripturarū frūt eos deiūci. Attēdo sicut josue p curauit die plōgari. p solis stationē ut visibiles hostes psternēt: sic xp̄s vitā plōgat: luce gre. ac spālē doce vtutū gemmat sinus cleri: q̄usq; aīe vnoz ac rabie dēmū valeāt expugnāe. Tps q̄q; euāgelice legis et gre. p̄fert: q̄usq; cleroz nūs applicat. Quēadmodū etiā reges vitii ac fugātes ī spelūca se absōdērit: sic dēones vitii latēt q̄si. Et sicut sup regū illoz colla fecit josue p̄nāpes belli ponē pedes suos. et colla calcāe illoz dicēs. sic faciet dns oībg īmicis vris: Sic xp̄s suis p̄stat vtute et efficacia calcādi sī. hostes. i storiales et sup oēz vtute īmici: put in euāgelio gr̄ēst.

Postea sicut josue vrbes chananeoz cēpit et nullas ī eis dimisit relīquas moztq; cāsde. israhelitico subdidit pplo: Hic dns et saluator oggationes et societates carnaliū ī prioztq; hoīm fieri q̄nt. ī eis destruēs oēs ē pūa passiones et vana dēoz efficit: q̄ fīo mox subiit atq; ī orpat eas sibi ac sue ecclie. et gradē demorat' in eis.

Expō capli II 'Que cū audisset Ar 19

Quato josue plures vicit tāto frumosiores fīs ē. et tāto ī sidui chananeoz magis exterruit sī. et forte misi sūt ei ī sistē: gregātes se ad pliādū gordie cū eū. Ideo cogitato q̄liter superasset quīq; reges ī plio uno. ut patuit prēdēti capl̄o: supstites sūt collecti adūsa eū. sicut capl̄m istud nūc ī tuat. Que cū audisset rabyn rex asor. i. vbis sit dict'. q̄ fuit metropolis ī regnis milta: misit ad iobab regē madō et ad regē semeron. et loci seu opidi sic vocati: atq; ad cetos q̄ exp̄mūt ī hrā. Rex etenī asor hūit p̄nāpatū sup hec regna: iō ad eoz ipōz q̄uenerūt. Egressiq; sūt oēs cū tūis suis. et vnusūsq; coz cū suo exercitu: plūs milteq; mmis. sicut harena q̄ ē ī litore maris. Dicat. dicit li silitudinē aliqē nō ēqlitatē: ad īsinuadū multitudinē illoz mmiū magnā: equi q̄ et curruq; īmēse multitudīs. li ē ypboliq; fīmo: ad īmēdū q vlē modū erāt ibi multi eq̄ curruq;. Dicto in scolastica fert' hystoria: q erāt duo mlia curruū. Cōuenerūt oēs reges isti ī vnū ad aq̄s meroz: et ad locū sic dictū. p quē ut legit' trāsiit iordanis ut pugnaret cōtra isrl'. Erat q̄nta ē defectuositas: ymo malicia execratio. et obstinatio cordis hūana. Impij isti paulo aūs viderūt supadmirabilē stationē solis et lune ī celo. p vnū diei spaciū. q̄d a solo oī potēti deo fieri potuit? ut trī gintā sūt nec moti ad fidē: ꝑ deo ac pplo isrl' adhuc se opponē psumpserūt. Nabugodonosoz visa ī coruptiōe trū puerōz ī fornace ardēte: deū isrl' ē confessus. Dilit darij rex psarū: viso q daniel a leombg mānsit illesq;. Ymo aūt visis seu cognitis tot et tāis miribilibg: nō sūt moti misi ad ī sistendū. Dixitq; dns ad josue. Ne tīeas eos. Eras ei hac eade hora. ego tradā oēs vulnerādos ī ḡspū isrl'. i. vnūsos hos fortia vobis succūbē. ita q occidēt aut ledēt aut fugiēt. Vel ideo aut tēdā oēs istos vulnerādos: qā. p maiori et p̄ncipalioi ptē vulnerati fuerūt aut trucidati. Dicūt aūt expositōes: q ibi fuerūt collā vigīti q̄tuoz reges. Equos coz subneruabis. Equi illi p subneruatōez illā sēdā originē ortasī sūt. Est aūt subneruatio incurtatio p īcisionē tibialiū neruoz: et curruq; igne cremabis. Cur puis deq̄ ptēpit h̄ opus? qd videt īutile et crudele et nociuū. Et nāq; poterāt filius isrl' ēe eadēmodi. silī curruq;: nisi ei erāt

tulpe obnoxii. Ad qđ dicēdū q ī detestatiōnē ipie
tatū thanancoz deus hec iussit? et ad maiorem
pfectionē eoz. q ī eis et turribꝫ cōfidebāt ofusionē:
atq; ut ipi ī sius rbꝫ et possessiōibꝫ pmāret? ut ecā
rigor dine institie aug pudēcia tuā a plinis ig
norabat clarig ac tribilig mafestāret: et hoies deū
tā iustū ac rigorosū meneret. Circa hꝰ pulcre lo
qr origenes: aug ꝺba ista tāget. Tradidit ꝙ dns
illos ī manꝰ isrl: ita pcussit eos. ut nullas dimitt
ex eis rliquas. Scriptū sicut ista habet. qđa illoz
fugerūt et euaserūt: ī grediendo mutissiā loca.
Quō ergo nō rliqt ex eis villas rliquas. Ad qđ dici
pt. q sit ypbolica fmo: ad īmutādū multitudinē
oriz. Vel pt itelligi de his qs apphendē iuit:
vel q euaserūt erāt tā pauci. q alioz ispāi qī p
michilo ipitāt. Recūsqꝫ iosue victor de bello cepit
asor. et ut ista habet sacrediit: et ītē eig pcussit gla
dio. Cur nō affixit eū patibulo? qdmodū reges
de qbꝫ phabitū est. Forsan ex aliq miseratiōe di
misit hꝰ: vel pfestinātia et occupatiōe ī alijs. Di
cūt qđ aliq. q rex ille ex plio fugiēs ciuitē suā ipsā
fuit: et ī ea otisq. Asor ei ā tpe qđ ocā regnia hec
pmarū tēbat. Ideo iosue frā pugnā. pꝰ vastauit hāc
vrbem: q trenga destructa reteraūt vrbiū ciues
diffiderēt se posse rsistē. et victos se darēt? pcussit
qꝫ ob aliās q ibidē morabāt. et oēs hoies nō numera
ri. q ea ista ī sublimitate: et oēs p circuitū ciuitates
sacrediit. absqꝫ vrbibꝫ q erāt ī collibꝫ et ī tumulis.
et mōtibꝫ maioribꝫ sicē. q rū quasdā cepit ꝙ non
destruxit. volēs eas p cōmodo filioz isrl' ipiare.
Quasdā vēo nō cepit ut ista habet. Quia tm asor
inuictissima flāma q sipsit: et vrbs illa fortissima
ptinuato tēpo ī obusta. Nā rex asor tempo qī
filios isrl' genuit. Nō pterijt iosue de omibus
mādatis ne vnū qdē vbū: qđ iusserat dns moysi.
In hꝰ patet mira et magna ꝺtuositas iosue: q ī
tot ac tātis pugnis et occupatiōibꝫ. cū tā ītessa
bili diligētia deo ī oibꝫ obediuit. Multo tpe pug
uit cōtē ī ges isrl: qđ ꝙ sex āos: aug cā assignata
est aīi. et ex ꝺbis caleph ista hīdis patet sicē.
Vñ magr ī hystoriis scribit. Quicq āng ia trifidat.
et sustulit iosue locū tabernaculi moysi. cū oi ornatu sue. ob loci opportu
tatē. Nō fuit ētas q se nō tradereī filijs isrl. Hoc
itelligi pt sdm augm de vtilibꝫ quas attulit io
sue cū ceteris isrl: q cognito exitu dei asor nō aude
bāt rsistē. Aliq tm māserūt eis nō subditi. Vel dī
hꝰ ad denotādū multitudinē vtilium q se tradiderūt?
pt eucū q habitabāt ī gabaon: a pt cucos hīta
tōes ciuitatis gabaon et triū vtiliū ei assonantiū:
ut nono capō patuit. Oēs bellādo cepit: a ꝺtute
armoz ad hꝰ apulit hītatōes opidoz illoz. q tradi
tū se israhelī. Quī ei sponia fuerat a deo iusto iu
dicio sic pmisit. ut īduraret eoz corda. ita q ex pa
tis miraculis et alioz dereictōibꝫ nō sē ad aliq
emēdationē vel pmāz emollirī? et pugnaret cōt
isrl' a pugnāe conati sē. et q diu potuerē rsistere:
donec tādē more pstrati se subdiderūt? et nō me
reret villā clemētiā: sicut gabaonite. Quilibz ex nō
re ductus sit ad grēdū patrē cū filijs isrl: tm ad deū
se cōuerterūt. et erāt vrbes suas cōtrā obsidere tur
miserāt ad iosue. In illo tpe venit iosue et ītfecit e
nachym: a gygātes natos ex sene enachī. hītātes
m montis vtilibꝫ mōtanis ī tpore exp̄ssis. Qualit
istud sit itelligēdū: ī exposicōe p̄decessis capli tactū
t. Nō rliqt villā de sene enachī. m tra filioz isrl'.
absqꝫ ētatibꝫ gaza et geth et azoto. a absqꝫ illis q hī
tabāt ī tribꝫ vtilibꝫ philistinoz: ī qbꝫ solis rlicti
sē qdā de illo gñe gygātco. Tm sicut allegatū ē iudic.
p legit caleph deleuisse tres filios enach seu enachī
de hebrō. Qđ vel frm ē iosue adhuc vincte atq pn
te ypt qđ nūc ei assignabit: vel dicit hꝰ p ātiparationē.
Qm caleph ex dispone iosue a q sibi data ē hebron
illos deleuit: ypt qđ nō attribuit iosue. Cōstat aūt
q ī l' iudic qđa scribit. q otigerūt sub iosue: q ius lib
ille ītapiat a gestis pq mortē ipiq. cū iudicū z dicat.
Omisit g iosue pplm. Ideo q iudicū p. narrat de
expugnatiōe hebrō filioz enach frā p caleph nō
videt nātē p ītapitulationē ampē: q nūs qđa hoc
dicit. Cepit g iosue oēm tm: sicut locutus ē dns
ad moysen. Infra hēt. q ētates philistinoz nō
obtinuit iosue. z iudicū z legit. Hec sē gētes qs
dns dēliqt. a filijs isrl' nō tradidit nt subiceāt ī toto:
sinuq satrapis philistinoz. oēmq chananeū et
sydoniū atq euceū. q hītat ī mōte libano a sept. Quo
ergo iosue cepit oēm tm filijs isrl' ipmissā. Fin
det q oēm tm dī cepisse p sm modū. vel dispositiue
seu ppt magnitudinē tre quā cepit? vel oēm sm
filij isrl' habitādē occupāēq poterāt: a oēm sm
psonaliē ad tra pdēcā attinēte. Ceuitqꝫ tra a plius.

ꝓ ānos sex ⁊ ibꝫ plia dignerī: ⁊ inde postea nō
fuerūt plia tā crā atq; assidua sicut aī. Fue
runt tri postea ꝺā ꝓtrialia bella ꝑbuī ali
q̄rī ꝺē ꝙꝺā chananeoꝝ: ut ꝑfra i lr̄ iudicū. et ī mlt̄
tis locis libꝝ iudicū ꝫtinet. De intelligētia
spiritali hȳ capli. Articulus xo

Quo modo ꝓtat origenes. has
scripturas aī aī xpī aduentū legēt isrl
sꝰm carnē ⁊ nichil in hȳs nisi bella et effusionē
sanguīs ītelligebat: dñ etiā ꝓ nimiā feritatē
aīe eoꝝ maculabāt. sanguine bellis et sedicionibus
pascebāt. Postq; vō plena dñi nāi ihu xpi hūa
nis cordibꝫ plantū sue lucis īfudit: seq; patrē
nos docuit exercitiū bellorꝝ ꝺicēs. Pax ⁊ cē ꝺobis aīa
dū hostes eius puta vicia et pcā expellūt ab ea.
Itaq; quodmodū mlto plures reges ac time chā
naneoꝝ gēs filios isrl ꝙturbauerāt. aī xpi isrl
lite viuisset sil̄ quinq; reges ī plio: sic ꝙ xpifideles
mlto plures inuisibiliū hostiū pncipes ⁊ materie
īsurgūt. dū quā eoꝝ ab ipis fugerūt fidelibꝫ vim.
Et ips superbie vocat ad se ips diuinoꝝ virtꝰ vi
ciorꝝ: ips formicarū. ips anatine. ips vane gle.
ips inuide. Q̄ quidē ad aqs mero. ad aqs ini
pietatis et illecebꝝ: q̄ assiduitatis hūt annexas.
atq; ad crā arbitrū ꝓducūt. Veruptū pubyn
trāstat sessus seu prudētia: ꝙ qđ nūc ītelligit ī
masio seu ymaginatiua ꝓuīa sensꝰ: q̄ regnare solet
in hys q̄ magni sūt ꝓuīs orbis. Ex hȳ vino alia
mlta gignūt: et attribuit sibi imasio ista capitalia
vicia q̄tuor ges. Dilue ꝙ hūc ꝑsū pt ītelligi prudētia
carnalis et sēcularis: de q̄ aplus. Prudētia ign̄ carnis
mors est. Nec ipse prudētia nō est prudētia vera,
si qđā ꝺsuasiua: quia aliq; viget ad disponendū sic
frā sua ac media. ꝙ desideratos mūdi honores
ꝙ carnis illecebꝝ vel ꝛtales diuitias adipiscūt:
sicq; ex ea generāt mlta et mgna pcā. q̄ contra
milites xpi pugnāt. De q̄ iacobꝰ ait aplus.
Nō est sapia ista a deo: ꝑ terrena aīalis et dyabo
lica. Deniq; ista prudētia et pcā q̄ ex ea nascūt.
eos hūc et aurꝰ multitudiē īimit: qā īmutabiles
sē ī qbꝫ cordibꝫ īsidet et velut: q̄ oēs sē subiectā
dī. qā eoꝝ corpa castigāda sē et domāda: ymo
cū vicijs et concupiscētijs crucifigēda. ut pcō vlē
nō seruāt. Quo circa loq̄t origenes. In lꝺ mūdi
legūt filij isrl azimos madiamitarū qs occiderūt
suis vsibꝫ ꝑpuasse: nec submeruasse. Equi vero
chananeoꝝ a deo submerudē iubēt putauīg hec
fortuitu audisse? et ī ꝓceptis dñi fortuita aliq;
arbitrīn tadē? Et in digno videt ut ponīg estime
mg scripturā ī hȳs aliqđ mistici ꝛsiderē? ꝓpī qm
filij isrl nūq; legūt eos vsi fuisse? et lex michil
de eqs ꝑ de azimis mādat: tūc; de aīalibꝫ q̄ ad oēa
hoīm deportāda. et ad hūanos labores iuuādos ne
cessarij videt existē. Eq̄ vō q̄ magis ad hoīm
pditionē q̄ ī bellis gerit assumūt: sē aīalia lasci
ui motꝰ et supbe ruina. Hinc azimi videt mihi
seruāe figurā eoꝝ q̄ ex gētibꝫ credidert̄ sup quos
dñs sedisse descrībt. Qui et discipulos misit: ut
sibi pullū azinū adducerēt. ꝑ quos vō lasci
ui designāt atq; superbis xpm ī cordibꝫ suis nō
portāt. Nec origꝰ. Eras hac eade hora: ego tibi os
hos vulnerādos ī ossibꝰ tuo. Quidā gūti et rigi
one ignedi q̄misert̄: qa diffidūt se posse ꝙsecta
rī quīq; vicia: et q̄ impossibile arbitrāt a volupta
tibꝫ pcīg abstinē. Hi isti nō iactāt cognitū suū
in dño. nec sperāt ī eo apud quē possibilia ymo
facilia sē. q̄ apud hoīes impossibilia ꝛputāt. Ipe
nāq; p gr̄ē et ūtutū ifusione sic roborat hoīem:
ut sil̄ et semel omissa pcā. q̄bꝫ finiunt deinat.
et expellat: vicioꝝ ꝙ pncipes deones vulneret
sine debilitet. Qa dū p carnalē vnū mortale pcā
expellit̄ o ia sil̄ labūt: sicq; malignī q̄ paulo ān
dnābāt ī aīa. figurīt ia ab ea: ꝙt qđ air scīptūra.
Resistite dyabolo et fugiet a vobis. Itēq; deo ꝛtemi
ret sathanā sub pedibꝫ vris velocit. Qđ dū fit.
pruinig inuisibiles hostes nros: pruinig planc.
qui feruēt oranig. qui ī deo idefitēt̄ q̄fidimg. dū ꝛte
da nrā ī humiliate stabilit̄ ꝑfidamg. et carnē
spiritui ſmittē ꝓpellimg: et cuncto istarū tēptacoꝝ oī
resistimg. exercitijs q̄ ꝺoctrū insistimg. q̄ actiq; ī pugi
nam. Recte ꝺ iosue scripsit ascor et regē eius ꝑcussit
gladio: ipāmq; urbē ꝑmisit ꝛtedio. et oēs p circu
itū quinq; ꝓsert̄ hȳ oīa de xpo ꝙ allegoria fa
lubit̄ ac diffuse expōi: qm ipē i euāgelio pmisit.
Ignē dī mittē i terrā: et qđ volo nisi ut accendatur?
Deinq; ipe dns deo nr̄ ingnis q̄sumēs est. Ipe ergo
et ifidelium mētes et ogīe gaciōes salubert̄ ipla
mauit: et opa inimici dissipauit in eis. nō ī lūgo
ī eis villas ī lūgas: qa principe huius mūdi eiecit
foras. et vasa eius diripuit: q̄ se ertās ea ī habita

tula spō sc̄i. absq; vlibo q̄ erāt ī tollibo erī tumu
lis. qm̄ eos q̄ ī suis superbijs et rebellioīb⁹ fuerāt et
mās erāt pāy obstinati: sicut tyrānī vrbiū in
dei. et plīm sapiēcīa huiꝰ scīi: iusto iudicio
o. Cēterū oēm tr̄ā cepit ac debellauit dn̄s ihs p
paucos aplos suos. Debellauit ih̄s nō eloq̄ntia
tuliana. nō philosophicali sna. nō yarmoz vio
lēcīa. nc̄ p humāna potēcīa. neq; p magicas artes.
ñ p signa. prodigia. atq; mīabilia p scīptuas veta
tis testamēti. p euidētissīas. et exēplarissīas vtu
tū excellēcias vniūsarū: p summa ac supnālia
pīs charismā spūs scī. Insup filios enachy pu
ta gygātes de tra promissionis deleuit. Qui sunt
isti gygātes. ñ ipatores et reges superbissī atq; sensū
potissīe rōnoz atq; pstātū? q̄ multis āuoz curriculo.
ymo p cētenaria q̄da ānoz. etiam thiānīe vasta
uerāt. et innūabilia mīū tuū milia extinxerāt? romā
tes fidē. nomē cultū. mēoriā xpi. omo extirpare
de tra? Ex eare deleri st̄. et etnaliē puerī? et q̄ ñcīq
satagerāt plebē xpi. et fidē ac legē eiq; oppīmē: eo opē
te altissīo glosīq; pualuerūt plebs fidei. et lex xpi.
Postrēo cūī ih̄s iosue ongrenes. Ideo deus ymutat
et xpc modū ītat adūsarias vtutes exue mi
plīū q̄ nos: ut nos victoriā capiamo. et illi in
feriū q̄sequāt. Vñ in videt ifinitq; q̄dāmō esse
nus gtrariarū vtutū. viz dēonū: p eo q̄ singulos
pene hoīes suū spūs aliq; duīsa pīoz. gnia molīā
tes ī eis. Verbi cā. ē aliqs spūs formicarū? sic et
anātie aliq; spūs ē: et aliq; superbie. Et si qs hom
oīb⁹ hys pīis aut etiā plurib⁹ agitat: putādo
ē in se hzc oēs spūs hos malignos. Vñ p singulos
plures ee credēdi st̄. vñ puto pncipē formicarū
ee vnū: ī muscaīos vēo spūs ei parere ī ih̄s Sile
r arūdie pncipē spīm puto vnū. ī muscas vēo sb
ipō agētes: quoz exercitū ut puto sc̄i diminuit
dñs stipāt eos? ita ut is q̄ aliq; scō est victor: non
vle possit ī pugnāe aliū hoiem? q̄ scīs q̄ videt
q̄ singuli q̄q; spūs neq;. cū vicīt a scīs: ab duct
in abissū. a ī tenebē exteriozes. a aliū loīū de
bitū eis. Per q̄ ex origēs omelia bīt ītduxi:
plemq; gruēt ī glosa. Verūptī vltimū ista
qd aut dēne sīt semel victū vle nō posse aliq;
pugnāe. ītertū ē: pptī cū et de xpo euāgeli
sta testāt. qā q̄ītata oī tēptarāt diabolq; re
cessit ab eo ad tēpq. De ih̄ alibi plemq; scripsi:

Expō cāpli ꝑ Hys st̄ reges
Numerāt ih̄ ī ges. Articulq; 21
q̄ī regna obtinuerī filij isrl: et
primo enūant duo ī ges quoz ī gones obtinu
erūt sub moyse. Hys st̄ ī ges. q̄s pausserī filij isrl.
Que ār filij isrl occiderī hos duos ī ges coz; po
pulos: scīptī ē nūoz 21. et deutō 11. 2° In deutō
tū hēt. q̄ moyses pausit vnū istoz. sc̄z og ī ḡt. ꝑ
sine xpa manu ih̄ fecit. sine p manq filioz isrl:
pausio hoz ē ḡtū asserbi pt̄ tā moysi tāq; pncipi
tā filiis isrl tāq; exātui: qā se sine adiuuerūt:
et pausserāt tr̄ā eoz trāsiordanē ad solis ortū.
qm̄ tritonia ī ḡtū illoz st̄ ī pte orientali ī spū tre
chanaan. Jordanis q̄pe ē fīno tre promissionis seu
chanaan vsq; orientē: a torrēte arnō. q̄ torrēs vocat
arnō de q̄ iosephy ait. Arnō ē fluuiq; a mōtibo
arabie de sedēb: et p desertū fluēs. atq; ī stagnū al
phatīē erūpēs. Verūptī q̄dā dicīt. q̄ arnō sit
nomē ātatis ī deserto: ī aliq; putāt. q̄ sit nomē eq
uoꝝ ad vtriusq; Vñ nūoz 21. idem. Arnō fīs est
moab. diuidēs moabitas et amonitas? vsq; ad mōtē
hermō. q̄ mōs vocat hymō. de q̄ ī ātias legit. De vti
ce sanyr et hymō: et fuit ī tra duarū tribuū? et ārā
orientalē plagā duoz ḡtū illoz videq; seō et osq;
q̄ ispiat solitudinē. q̄ ē ī egyptū et tr̄ā illā: seō
rex amoreoz: q̄ habitauit ī esebon. r vbe sic appel
lata. nūc illud nūoz 21. Vrbs esebon fuit ḡtis eo:
dianī ē ab auxerī tribus inc. r ab vrbe sic dcā. Vñ
deutō 11. 2° hēt. Ab auxer q̄ ē sr̄ ripā torrētis arnō:
opido qd ī valle sitū ē et dimidie p ī valle? r seon
rex dnāq; ē medie pars ī valle pfata. cuq; alia ps
fuit ogis sm glosā: dimidij; galaad. r dimi
die tre galaad. vsq; ad torrēte iaboch. de q̄ gen 32°
narrat. q̄ iacob trānsiuit vadū jaboch. et nō lōge
ab illo luctabat? aī āgelo? q̄ ē fīs filioz amō. r regio
amoreoꝝ ab vna pte finit? inc torrēte illū: et a
solitudie ia pdcā q̄ fuit vng tīng tritonij sui. vsq;
ad mare tyberiadis q̄ orientē. r ex opposito plage orie
talis? et vsq; ad mare deserti. qd ē mare salsissīm: de
q̄ supī scripta. 2°. Que ciuitates erāt ī mare solitudis.
qd nūc vocat mortuū dicerī. qd ibi expositū ē. p
via q̄ ducit bethsimoth. r ad loīū sic dīm: dnāq;
ē pz. et ab australi pte q̄ subiacet aseroth: prin
cipū huiꝰ? loca q̄ forte altiora fuit sicut ī spū pris australis
lis rēgni illiꝰ. vsq; phasga. r vsq; ad mōtē sir dictū:

ptus

q̄ erāt ī tra naab. vñ nuōr zz sptūi t. Cūq; dixiss
cū ī vnā mōtis plagā. Cōsequēr describit mignitudo
rḡn og. Termin og rḡis basan de ī.liḡis raphaym. r q̄ og fuit de posteritate gygātū: nuc illud
dicit. Lectus og ī.stricēat de stirpe gigātū: q̄
hītauit Tastaroth et edrai. r vrbib locis. scitis
nis sic appellatis? et dnāt ē ī mōte hēmō. r ī ppō
q̄ tūc mōtē hūt mōabar. et ī galaad. r ī tra sir
dū. atq; ī vniūsa tra basan. usq; ad tīnos gessu
ri et mathathy: q̄ erāt alie rḡnōes. et usq; ad eos
pūgebat regio hmōi og. Dnāt ē q̄ et dimi
die pns galaad: qā tra galaad. p media ptē fluit sub eq dnōe? tūi seon rḡis esebon: qā medie
tas illa fuit finis rḡn seon ex vna ptē. Nam
vna ps galaad fuit ipōq; seon: alia hmōi og.
Cōsecūt exp̄mūt et noiant rḡes a filiis isrl
ī.ferri ī tra pmissiōis sub iosue. Hīj sūt rḡes tre
q̄s percussit iosue et filij isrl trās iordanē ad oc
cidētalē plagā. r ōsūs occidēt ī.spōs pfatarū
rḡnōnū q̄ erāt ab alia ptē iordānis ab baalgad. r
locus sic dōr. ī cāpo libani. r ī q̄ mōs libani situs fert. usq; ad mōtē nud
ps ascēdit in seir: r usq; in ydumea. ita q̄ mōs
ille tū ī mōte p tēdit? in aseroth. r loco sic dicto.
et ī solitudīe ac meridie. etheus fuit et amor
reus chananeus et pherezeus: r in locis q̄busdā
dēbī terre istius vel tūc ea. et ī ptē eiq; meridiana
cōmorabāt ethei amorrei chananei ⁊c. Rex
iherico vnus. r rex ātanis iherico fuit vnus rḡū illoz:
rex hay. r ātanis sic dōr. q̄ est ex latere bethel situ.
vnus. Cognoiāt at hīj rḡes vnusquisq; eor a tāta
terregni sui principali: et ātanbg illis principalibus
erāt adiūcte alīq; vrbes et ville rḡi principalis
vrbis subiecte. Et ut videt ex textu elici posse.
noiant hī nō secūn ordīē dignitatis? qā rex
asor inter oēs hos rḡes gessit pīmatū ut patuit
ex p̄cedēti: ꝑ postq; secūn ordīē suā p̄cussiōis
a filiis isrl saltē p ptē. Rex dor. et pūcie dor vn.
Ex hīs videt q̄ pūcie vrbibg mītis: et q̄ vrbs sua
principalis vocata sit dor. Q̄r idē dor fuit nomē
suę pūcie: sicut ī mītis tūs. idē est nomē vnus
opidi totius q̄ ptis. Rex gētiū galgal vnus. Iste
fuit rex gētiū hītātiū ī galgal. Vñ vocāt rex
gētiū vel q̄r mītitudīē ꝑpli sibi subiecti hītā
tis ibidē? ita q̄ galgal fuit vrbs ꝑpōsa: vel q̄r
diūsitatē gētiū q̄ morātiū ibi. Hēs rḡes. iam
p̄fati et p̄cussi ī tra p̄missiōis. hītā vnus fuerūt
p̄ duos p̄dōs viz seon et og: Verūptāmen rḡes
isti hītā vnus nō fuerūt tā magni rḡes ut seon
et og: excepto fortassis rege asor: q̄ inter oīa rḡna
ista p̄matū tenebat antiqtās: Explanat amplius

Iosue senex Articulus xxj

Nunc vero de terre diuisione fit mēsio Iosue senex puectē etatis ēāt.
Nō sup fluitas t̄ m lris verbis: q̄nis ē senē
et ē puecte etatis solz a tpi p cod fuit rḡt senex
plixitate siue diuturnis ī vita hac: fuit q̄ puecte
etatis. q̄ntū ad mor maturitatē et pfectū vtutū.
ī q̄bg nō obstāte ī.q̄etudē tūa pugnarū pfectū
totidie. et dixit dns ad eū p āgelū: senuisti. Q̄i
dicat: tēpo t̄. ut ipleas qđ ē p̄cepi de tre diuisiōe.
ac distributōe filiis isrl fruēda. Terrag latissīa
delinta t̄. q̄ nōdū ē sorte diuisa ī.bubg isrl: oīs viz
galilea philistiym. r tra philistinoz. et vniūsa
gessuri. r rḡio sic dicta. a fluuio turbido q̄ ri
gat egyptū. r a milo rigāte tra egyptioz. q̄ flu
uiq; ex tre admixtiōe hūt mōc fit t̄bidg. usq; ad
fīnos accharōn. ātanis philistīoz. ī.clusiue. ge aqle
nē. r usq; ptē aqlonarē ī.spūs tre p̄missē? tra
chanaā. q̄ in quīq; rḡulos philistiym diuiditur:
r ī quīq; ptes et vrbes p̄cipales. p̄tīcipes ad
quīq; rḡulos seu satrapas philistinoz spectātes.
Itaq; philistea vocat tra chanaā. qm̄ p̄tīebat
ad tra filiis isrl ex p̄missā. et postq; cham hūtauerūt ī eā gazeos. r ī rḡulos seu ꝑpōs habitā
tes ī gaza vrbe philistiy. et azotios. q̄ hītabāt in
azoto. ascalonitas. q̄ hītabāt ī ascalone. gethēos
q̄ morabāt ī geth: et accharonitas. q̄ manebāt
ī accharō. Iste fuerūt quīq; vrbes philistinoz pī
pue. Ad meridīē vēo fuit enei: q̄ ī ptē meridiona
li degebāt. Oīs tra chanaā. r ī.sidū tocius tre
hmōi nōdū obtētū cuius tā magna ps fuit filiis
isrl sb̄iugata? et maara. r tra seu rḡio sydoniorū sic appellata. usq; aphecā. r usq; ad locū sic
dīm. et usq; ad fīnos amorrei eiusq; confinia. q̄ erāt
ab alia ptē iordānis et dicta tā erāt t̄bubg ruben
et gad: libani q̄ rḡio dicer ingredientibus emath. r
extēta et duratio usq; ita vel ītroitū āthyocye
Ego sū q̄ delebo eos a facie filioz isrl. r os tas
natiōes et gētes filiis isrl sb̄icā. ā p eos omīdā.
seu de tra eor expellā. Verūptāmen ī toto veteris

testmēti tpe nō fuerūt gentes iste ī toto delete a
tris tā dns. Nec ām tpa dauid et salomonis fuerīt
ōmo subiecte filijs isrl. Cur āt ops deg nō statī ac
sil' expulit et delenit eas plūtū t: Et iudicū .z°.
tāgit. dcīat q° ī pte hēditatis isrl. r tra ista nōdū
adepta dimidiat tribubg isrl: ac si nūc eēt obtēta: ut
et filij isrl sic studeāt se hrē p me auxiliāte eq aq
rāt. Et nūc dimidie trā istā chanaā q pte actissime
et pte arcrēda ī possessionē nouē tribubg et dimidie
tribui manasse: āi qua. r cū cuig tribus altēa medie
tate. ruben et gad. r tbg ruben et tbg gad. posse
derīt trā quā tdidit eis moyses. ¶ De fuit de reliqis
raphaym. r og rex fuit de posteris gigātū. ut dīm t
ī expōne pcedētis explic: qā solo rēstrictat de stirpe
gigātū. nō p nulli supestat pter eū gigātes ymo ad
huc erāt aliq gigātes ī ebron. et azoto. ac gaza: ꝑ
solus supeāt de gigāteis reliqis raphaym. cōmorāti
bus ī asteroth et edray. Voluerūt q dispdē filij isrl
tyrri et maachati. r gētes ī tris illis gmorātes
nō om deruīt israhelite ī toto: et ī hūc peccauerūt nc
fuit pietas vēa. qa cōtra pceptū dei: et hūauerūt
ī medio isrl. r ī tra et ꝑlō duarū tribuū. vsq ī pnt
tē die. Tribui āt leui nō dedit possessionē: r moy
ses n dedit leuitis hēditariā portionē qūeadmo
dū alijs tribubg. nc trā ꝓmīsit. t tm dederūt eis vr
bes ad habitādū et sburbana earū ad pcora sustē
tāda: ꝑ sacrificia et victime dīm dei isrl. r q deo offe
rebāt ab alijs tribubg: ipa est eig hēditas. Deaut
ei ut ea q deo offerebāt: venirent in sustētationē
et vsū mīstrātū ei ī tēplo. Cōsecūt ī spāli desig
bit illic moyses diuisit regna duoz regū. tribubg
rubē et gad atq dimidie tribui manasse: et p. q̄tū
et qs vrbes villas et vitulos dederit tribui ruben.
sēdm q ī textu expīmit. vbi it cētēa dr: vniuersag
regna seon regis: qa vr aliqua regna sibi sub
iecit. ¶ Porro de diuisiōe trā medie tribui manasse
fert ī textu. Dedit dimidie tribui manasse possessi
onē: cuig pma. est. Manay. r loca sic dns. et vni
uersā basan. r regionē sic noiatā: et cūcta regna og
regis basan. Ex q videt q vlē pncipale regnū og
regis ipē adhuc vi plm obtinuerāt aliq regna mi
ora: vel regna dicūt pres regni diuise. Indē etiā
ponit plurale p singulari: sicut cōsuetū. In descriptiōe
q hēditatis tollatur tribui gad it alia dr: q moyses
dedit eis dimdiā ptē tribus filioz amō. Cōt qd ob

tre

ri pt: qs dauīd. t. dns ait ad moysen. Accedes ad
vicina filioz amō cauē ne pugnes qr eos nc mo
uearis ad plīū: nō ei dabo t de tra eoz. Iudicū q
ꝑ legit. aduisit pcepte nūcios ad regē filioz amon
dicēs: qd m erat t. qa veīsti cōtra me. Quibg ille rn
dit. Qa tulit isrl trā mea: qn ascēdit de egipto.
Ad qd pcepte. Nō tulit isrl trā filioz amō. Ad ist
patet rnsio ex scptūa. Legit nāq nuōz. r q̄ seon
rex esebon pugnāt qr regē moab: et tulit oēm trā
illig vsq ad arnō. Vñ pbabilit dicit q ea ptem
regni amontarū vastauit et tra illa ab eo obtēta
q q̄n pterebat ad filios amō. nc appellat media
ps filioz amō: qūa filij isrl obtinuerāt ipō seon om
so ab eis. Tribui āt leui nō dedit moyses possessi
onē. qm dns deus isrl ipe t possessio eig. r sacrificia
dei. dant et ipsum st leuitas ꝑ hēditariā possessiōē:
ut loquit t illi. qa frequēt ꝑ moysen dixit. Ego posse
ssio eoz. Juxta mīstriū hūs. ꝑ iosue sentē vocat
pacetū itelligit xps: cuig nūs ānoz sēdm dictatē
t īcōstrābilis dicēte apło Ihesus heri et hodie ipe et
ī sēcla: q testat. vñq̄ fieret: ego sū. Demq senectq abrahā
venerabilis t: nō ānoz numo quātū. Cum ei sūt
sensq hoīs: et senectq mētis vita īmaculata. Ihc
verus iheso et sūmo saluatori ī ꝓmo suo aduētu
ptē iudee obtinuit. indeoz aliqs q̄tēdo? ꝑ latior
ps inde mānsit tardula: q̄n postea ꝑ scōs aplos
alios q̄ discipulos tota q̄rit. Deripta nodū toty
orbis trarū fide accepit catholicā? ꝑ an finē sēcli
hūs credē adūplendū: pbīt anixpō omso. cuig tpe
satellites qdā ī obstinatiōe sua ꝑsistēt. Quibg cū
dixerit pax et securitas. t pēt tm supueniet ītēuq:
et sic xps veris israhelitis totū gredet orbem in
hēditatē. ¶ Porro ꝓma et mīnor diuisio trā ꝑ moy
sen dualg tribubg ac medie designat ꝓmā illā mū
di q̄sionē ad dīm q̄pletā. Secūda āt et maior diuisio
trā ꝑ iosue. pfiguranit finalē totiq mūdi ad xpm
q̄sionē. seu etiā vniuersoz sū pcdibg eig subiectionē:
qd fiet pcipue ī secdo eig aduētu. et grāali indicio.
Antico ꝑ leuitas qbg nō t data ītegra possessio. ꝑ dns
deus coz. sint hēditas. Psignabāt religiosi et viri pfī?
q in euāgelica lege despiciūt mūsteria et mdum
et oīa q̄ deū relinquūt sequētes saluatorē ī vera
pauptate. sctā obīa. atq ōimoda puritate: et q̄ sti
dio sapie ac vtutū vbog pdicatiōis tota mētis di
ligētia st ītenti? q̄z tota affectio t collā ī deo. cuig

cōtēplationi et actuali dilectioni tā ferūde atq assi/
due vacāt: ut ex sīna dicē qant. Dñs ps hēditatis
mee et calicis mei. Tu es qui restitues hereditatem
meam mihi. Ps mea dñs dixit aiā mea.
Ysti quidē alioq fuit pauci: et fiebāt fiūstētāt fide/
liū eleōsinis deo oblatis. sicut eis pdixit. Statuit
ē dñs ut q altari deseruiūt de altario viuāt: et semi
nātibq spiritalia uelit tpalia mīstrari. Ps hī q. q le
nitis nō ē possessio data. dñs designauit q sacerdotes
et clerici euāgelice legis. neq; debēt aliquā locī dare.
nec bñficia ecclīastica sibi uiuosissimā multiplicāt? p
simplīā uitā ac desiderū ee qeti: qeq; trena pm
pēdendo oīdāt veraīt se amare celestia ac futura
tāqre uitā. sicq; edificēt plm. Explanatio capti
le. Hoc est qđ possederūt Ar xx
Qualiter et p qs facta sit diuisio tre pro/
missionis tribubq nouē atq dimidie. nūc
refert. Hoc ē qđ possederūt filij isrl ī tra chanaā.
r tritoriū qđ ī sexcētis capitlis tradit diuisū posse/
derūt tribq pfate ī tra promissionis q chanaā noīat:
quā dederūt. r a deo data assignauerit eis. p sortē
missionē. eleazer sacerdos. q pri suo aarō ī pōtifica
tu successit. et principes familiarū p tribq isrl. r alij
principales ī singis familijs erāt. q libz tribu fuit vnq
huiq; princips? sorte oia tritoria illa pticularia
diuidētes: sicut preceperat dñs ī manu moysi. r p
ministerū atq eloquū moysi. Nūi xxvi. Cui mior: zc lxxiiior.
Et ait dñs ad moysen. Hec sūt nomia virop q trā vob
dividēt? eleazar sacerdos et iosue et singuli pnā
pes de singulis tribubq. qđ expōit de decē tribubq.
qbq tra chanaā fuerat diuidēda: prima de principibq
nouē tribuū atq dimidie. Sed et principes isti alij
erāt ab illis qs moyses deo iubēte qstituit principes
tribuū isrl: ymo illi erāt iā mortui ī deserto. Duabq
ē tribubq et dimidie tribui dederat moyses trāsiordā
nee possessionē: absq; leuitis. Ista ē ī ppa excep
tio: qā leuite nō erāt de nūo diuisū tribuū ac medie
tbq. Deo ser̄a ē. q moyses dedit illi tribubq pfatam
possessionē. sic tri q leuitis nō dedit hereditariā por
tionē? q mihil trē acceperūt ī tē fratres suos. r ī cete
ros filios isrl nō sūt hereditate sortiti: p ī eoz sumisse
runt loca filij ioseph ī duabq tribubq diuisi. r filij io
seph in duas tbq diuisi. videlicet manasses et ephraī.
a qbq orte et nouate sūt due tbq sucesserūt ī locū
filioz leui. qđ tū ad h q qpleuerūt duodenariū
numerū tribuū israhelitarū. Nepe jacob pūarchā
duodecī filios habuit: a qbq nate ac appellate sūt du/
odecī tbq isrl. a qbq deq subtraxit tribū leui ap
plicās eā cultui sno ī templo. et phibēs eā mixari
ac dotari ī terrēas isrl tbq: et ita remānserūt solū
modo tbq dotāde ī tra illa. Vt q duodenariq tribu
ū nūs qpleret. diuisa ē tbq ioseph ī duas. duplicē
p fimiliū ac portionē accepit? et qđ ī
tessit ipi ruben et tribui eiq ī iure primogenīture: qā
ī tpe illo p̄mogenīti habuerūt duplicē erūdōm
portionē. Porro tbq iuda successit tribui ruben in
iure p̄mogenīture qđ ad superioritatē: qā ad eā
t deuoluta regia dignitas. Hoc erāt ius p̄mogenīture
rubē amisit ob suū incestū: qđ qđ iacob dixit ad
eū. gen. xlix. Nō crescas: qa ascendisti cubile patris
tui. Vñ cū septuā ē p̄. pali p. r. Rubē fuit primo
genit israhelis? p cū violasset thoz prius sui data
sūt p̄mogenīta filijs ioseph: de stirpe aūt iude principes
germāti sūt. Accessērūt itaq filij iuda ad iosue in
galgala: locutiq; ē ad eū caleph filius iephone cene
neus. Caleph iste fuit vnus eoz q trā diuiserūt
cū iosue. eāq; magnā ī tribu iuda: ideo maiores
de tribu illa accesserūt cū eo ad iosue. Duxit aūt cene
neus a cenez. quē aliq dicūt accepisse mrem iphus
caleph m gnāgē. pter caleph defūcto: qa secūdi ipēt
caplō. q othomiel fr caleph minor filius cenez accē
pit axā filiā caleph uxorē: sicq; caleph vocatus est
cenezeus. qa p mortē prius sui. a cenez illo nūcupa
tus est. Alij opinātē q cenez fuit fr ipius caleph semi
ca et aurā hūit huiq; caleph. et so vel ob aliqđ cale
nezeus vocatus sit: sicut ī nouo testamēto iudas apl̄us
fr iacobi minoris. iudas iacobi nūcupat. Hec dū
taxat. q caleph iste p̄ palip dr filius effūit: io accidit
q pr eiq fuit binomius. Posti qđ locutus sit dñs de
me atq ī cades barne. Ab illo eāde loco misit moy
ses duodecī exploratores ad qsidēandā trā chana
an: q ad eū de locis ēxssi sūt. Cūq decē ex eis sub
uertērent corda filioz isrl dicēdo q trā illā obtinē
nō posset qre fortitudinē aūtarū et hūtatoz ipius?
iosue et caleph tenuati sūt filios isrl auare et q fortia
re ī dñō: qre qđ deq dixerat ad moysen. q reteris
peūtibq iosue et caleph ingressuri et possessuri
erūt trā. quā explorauerāt. Hoc ē qđ tāgit nūc
ī textu. Quadragīta ānoz erāt. qñ me misit
moyses fres aūt mei. r alij exploratores q dicūt
fres ipiq caleph. qñ ad eūde israhelitarū ppl̄z p

tinebāt. et eusdē erāt religiois. atq; ex eodē ratiob; pri
artha exorti? dissoluerī nr̄ pōt. Ideirco eis tūc
ordinatū ut tactū ē: michilos? ego secutus sū dīm de
ū meū. r̄ dne mēbis iudicio me gformauī r̄ credē
do in deū. sperādo ī eo. diligēdoq; ipm adhesi ei. Iu
rauitq; moyses. r̄ firmīt asseruit. vel etiā iuram
to firmauit: qđ nō ī libro nūor nō legit: vbi hr̄ integr
hystoria. Ratiōi credēdū ē. q; ppt hr̄ ōba q; moyses ihūd
iurauit: qa nr̄ oīa septa sr̄. Terra qm̄ calcauit pes
tuus: erit possessio tua et filior̄ tuor̄ ī ēternū. Alij dicūt
q; caleph gsiderās deū exploratōs diffidētes de dei
subsidio declinauit ad tēpa ab eis? et iuit solus in
ebrō atq; ibidē ad sepulchrū patriarcharū oranit: ne
et ipē subuertēt ab exploratōibus inducīt: ideoq; dns
promisit ei dē hui? loci. Sed istud videt̄ incertū. nr̄
ad saluādū veritatē huius hystoie hr̄ dicē ē nāt? qm
dicē possimus istud p synodiche ē intelligēdū: quia
dns promisit ei ptē tre illis. pphīs ptē quā fuerāt elec
turus et periturus. Porro qđ ait: erit possessio tua ī ēter
nū. sī odinēt intelligēdū exciterāt: viz ñ posteri caleph
peccādo meruerūt tra illa puari. vel etiā sine hui?
p fidē seu tpe lōgo. Cōfessit ergo dns vtā ñ sicut
pollicitus ē. vsq; ī pnēt diē. Ex hr̄ seqt̄ q; hō vtuose
agēdo meret̄ etiā sepe tpalia cōsequi. negligēdo
aūt vitā. q̄nis hr̄ nō sit pmiū principale. atq; ī vet̄i
testamēto hr̄ magis huius loci: qa ī illo tpalia erāt
promissa. et nōdū aperta tūc fuit ianua regni celestis.
De hac aūt dīna pollicitatōe et ista mā scribit nūor
ß. Quadragīta et octo ānis fr̄: ex q̄ locutus ē dns
ūbū istud ad moysen. Exploratōes nāq; missi fue
rūt a moyse āno 2°. egressionis isr̄ ex egypto? et po
dicq; quadragīta rdierūt: tūcq; dīa sr̄ ūba hr̄. filij q; isr̄
ī deserto q̄dragīta ānis morati sūt: demde ī tra cha
naā sex ānis pugnati sr̄ contra chananeos? sicq; q̄dra
gīta octo fluxerūt ānis a tpe illis promissionis ad
caleph fratre: hodie octogīta octo ānor sū sic va
lens ut eo valeā tpe. qn̄ ad explorādū missus fui.
Hoc supnāle fuisse videt̄ hoiēs tūc tūt cōsi vixe
rūt diutiq; qm̄ nr̄. ideirco nec tūc erāt ita mirabile:
si nūc erāt. in hoīe octogīta octo ānor tantā fortī
tudinē ee. q̄nta erāt ī eo q̄dragenario. Da ergo mi
hī montē istū: quē pollicitus ē dns. te q; audiēte. Qđa
p montē intelligit urbē noīe ebron: cui expōm nō
videt̄ ofuisse qđ subdit. ī q; enachy fuit. et urbes
magne atq; munite. In ebrō nō erāt hui? urbes

Perisse ergo sibi dari montē. r̄ locū illū montanū. qui tū ad
ptē in qua steterāt ebron. Descriptū in libro nūor nō
legit̄ q; dns promisit ipi caleph huic montē. aut ebron
distīte: ß ī gnali dixit ad eū p moysen. Terra quā cal
cauit pes tuus erit possessio tua? p qđ dns immebat q;
daret̄ ei tra. loc⁹. seu pr̄e qm̄ magis eligēt. vel
si frā ē assūpti promissio ista. dicēdū est: q; caleph ī sua
exploratōe pābulauit huic loci. qđo tū dicēdū est.
sicut q̄dā aut solū caleph venisse ī ebron. nec ī hr̄ re
dū est rabbi salomōi. qm̄ nūor p̄ de duodecī explo
ratōibus gnaliter legit̄. discēdere meridie: et venerūt
ī ebron. Porro ī monte hr̄ erāt enachy. r̄ gigātes na
ti de stirpe enach: si forte sit dns mecū. et potuero
delē eos sicut promisit mi. Si dns istud promiserāt huic
caleph. cur ait. si forte? qi de veritate dubitās dīni p
missi? Rndet̄ q; ait si forte. ad īsinuādū flexibilita
tē liberi arbitrii. p qđ obiter ponē poterāt ī plenōi p
missiōis dīne: et ite. ad īnuēdū. q; deus oīa libere o
perat̄. et eig occulta iudicia hoīes lateāt. Rette etiā
dixit. si forte dns sit mecū. r̄ supnāliter iūuet me: qm̄
viros illos gigātes nāli vtute neqbat deiūcē. Habi
tabāt qđ gigātes ī monte hr̄: r̄ in urbibq; et fortalitijs
strīs in monte isto. Ihūs dixitq; ei iosue. r̄ gmēdauit huic
caleph et bona ptātq; ē ei? qa vir erat magne grē
ac vtutis. et fuit eis ābobq; grandis ratio amādi se
inuicē familiāi pximoq; amore: tū ppt vtutū filiū indi
nē? tū qa de tot milibq; hoīm pūr mūtis. ipi duo
dūtaxat superstites erāt: et tradidit ei ebron in
possessionē. Descriptū iuxta plāta ebron tūc fuit de
structa p iosue: q̄nis aliq; dicūt q; nō ī toto. Ro
mē ebron antea vocabāt cariatharbe. qđ ī hēbraī
cūtas q̄tuor. eo q; ibi ī spelūca duplici in agro pxo ur
bem ebrō sepulti sint q̄tuor pūarche cū suis vxō
bus: qđ de ebq; pūarchis viz abrahā ysaac et iacob
vxōibusq; eor̄ sara rebecca et lya dubitatiōnē nō
hr̄: cū ī genesi hr̄ legit̄. De p°. aūt puta de adā r̄ eua
qđ sentiendū sit mox tāget̄. Quidā vero affirmāt
q; dicta sit ita. eo q; ibi gigātes q̄tuor sint sepulti
viz tholmay. sysay. et achyman. eor̄q; pr̄i enach:
de q̄bq; nūor p̄ legit̄. Sūt q; opināt̄. q; vocata sit
cariatharbe. r̄ cūtas tharbe. q̄ fuit gigas et pūcipa
tū gessit ibidē: vñ scīptū fert̄ amplō. Cariatharbe
prius enach: qui dicat. cūtas tharbe. q̄ fuit pr̄ enach
gigās. Qđā maxime ibi ī enachy sitūs ē. Qđ adā
cōtē intelligit̄ expositōes hor loco hoiem pthoplausti.

q̄ maxim⁹ fuit ī sapiā atq; ūtutib⁹. ꝓfect⁹ aī sua ī pace
so tribꝰ confessionē? postmodū q̄ sancte vixit. fuitq; val
de magn⁹ auctꝫ apud posteros suos. potissīe apud bo
nos q̄s donauit. ¶Fuit et maxim⁹ pēna fecūditatis: et
ꝑma ac gr̄ali ꝓgnatiōe. ¶Hic igit̄ fuit ī spelūca
illa sepult⁹? qđ erūā inde apparuā fuit. qđ cum
locū hui⁹ p⁹ sua a paradiso expulsionē dicat̄ habitasse
ītrīū. cūius de hꝰ ꝑua sit certitudo. ¶Origēs tñ dr
it adā in mōte caluarie fuisse sepultū: atq; ab
osse capitis eius locū illū vocatū mōtē caluarie.
Qđ ihero⁹ īprobat ex eo qđ dr hꝰ. adā maxim⁹ fr.
Demū lira īfert. q; secūm hebreos. adā q̄si nomē
rē significās hoīem? et q; ꝑ adā maximū ītelli
gat hꝰ abrahā: q̄ fuit ꝑ eos patriarcha. Ateru⁹
magn⁹ ille theologus et sōs pē nr̄i athanasiꝰ īfert.
mḡros undiq; asserē. q; adā sepult⁹ sit ī mōte calua
rie: et sōs thomas hꝰ īitat sup hūā. ¶Aug⁹ etiā in
omē. dicit. q; adā ī mōte caluarie sit sepult⁹. ¶Q⁹
dā aūt dixer̄ut. q; adā hic fuit ꝑ ihrē illo gigāte
noīe tharbe. sed nō reor q; illiꝰ sepulturā sēptura
ista hꝰ curauit describē: et cū ihero⁹ pcipuꝰ arbitror.
q; ꝑ adā ita ītelligē ꝑmꝰ ille parādꝰ a ꝓtoplaustꝰ.
Et cessauit ira a plūs. ¶Hoc idē in fine n̄r̄i capli sēp
tū est: et ibi expositū. Dicit aūt ira cessasse a plū
is: qm hūitates ī ira a plūs cessauer̄ut. ¶Expō m⁹

Sic igit̄ sors filioꝝ iuda xre

Ors seu distributio tre gressa tribui iude
mū ītimat. ¶Igit̄ sors filioꝝ iuda p eꝝ
ogniationes suas. et ira posteritati atq; familijs iu
de ꝑtarchę ꝑ missionē sortis egressa ista fuit. a tio
edō vsq; de pti⁹ sym. et a finibꝰ tre ydumeoꝝ ex una
pte tangit. et tēdebat vsq; de pti⁹ qđ ē int̄ tra ꝑmissio
mis et egypti: qđ ꝑ una pte sua vocat̄ desertū sym.
qđ ī diuisis ptibꝰ suis diuisa sortit̄ vocabula. ut
plenꝰ ī expōne exodi sēpsi? cōi meridiē. et vsq;
plagā meridianā ptēdit̄ q; et vsq; ad extremā
ptē australis plagę: q̄ a pōrtio seu fimbria tribꝰ
inde fuit ī plaga australi seu meridionali tre
ꝑmissionis vsq; egypti. ¶Nomo aūt describit distri
ctio tribꝰ iude. qm principalior fuit. et nūo maior atq;
audacior: idcirco ī una extremitate tre ꝑmissionis
t collocata. et vsq; egyptios. quoꝝ ꝑpugnationem
filij isrl̄ potuer̄ut tenere: sic tenq; ipa tribꝰ cēt mun
mē totiꝰ tre ꝑmisse. et tāq; bellicosior ī ꝑmere et
īsurgēs? qr̄ filios isrl̄ hostes. ¶Incipiū eius a fīmita
te maris salsissim. r maris mortui. de q; iam
dictū ē sepe. a q⁹ ex una pte fuit egressū fīs inda:
et a līgua eius viz maris salsissī. q; respicit meridiē
r plagā australē? erat aūt hꝰ mare in loco lato
australe et orientale ingrēte: egredit̄q; qr̄ ascēdit
scorpios. ¶Q scorpione ītelligē hꝰ mōs qđā ī q̄
scorpios plurimū habūdabāt. et usq; ad pedē
mōtis illius prędebat linea descriptionis tre tribꝰ
istius: et ꝑtēsit in syna. r usq; ad ptē depti⁹ in
q̄ est mōs synai. et hꝰ ē idē cū depto sym. et pua
ens ad torrēte egypti. puta ad milū sedīm qđā
qñtū ad aliquā mīlia ptē? porro tñ ꝑ hūc torrēte.
puto ītelligēdū quēdā riuū q; erat ī pte austra
li tre ꝑmisse q; vocat̄ rinocorula: vocat̄q; riuꝰ
egypti. vel qā inde structuriēs a qñ illuc tēdēs
sine īspiciēb. Et rūsq; ti eius mare magnū. ¶Hoc nō
ē ītelligēdū de mari oceano. sī mediterraneo hui⁹
ꝑmissionis finātē ab occidēte: qđ īspecialiū q; iuxta
ticulariū fluminū. q; iuxe hebr̄ līgue ꝓpriate
maria nūcupāt. mare magnū vocat̄. ¶Hic erit
finis mēdiane plage. r mare hꝰ erit finis sortis
inde. qñtū ad plagā australē. ¶Ab oriēte veo erit
finis mare salsissimū. r ex pte orientali ītrpabit
sors tribꝰ inde a mari mortuo iā ꝑfato. usq; ad
extremā iordānis. vbi viz iordanis īrrat mortuū
mare. et ad eā q̄ īspiciēt. r sita sūt vsq; a glonē
a līgua maris ꝓsum salsissī. usq; ad endē iōr
danis: ascēdit̄q; finis m deserta. r sors ista prędict⁹
ī locū sic dict⁹. ascēdesq; ad lapidē boen filij ru
ben. q; ad q̄edā de tribu ruben natū ptinuit.
tūsq; ad aquas q; vocat̄ fons solis. q; aq; fons erat
et vocat̄ sic ita vel aliquo ꝓpriatis. siue effec
tū a similitudīs a sitq; siue origīnis: et exit̄ finis eius
ad fontē rogel. q; ē ꝓpe ihrlim. ut dr̄ iosue ꝑmo.
vbi adomīas obtulit hostias. ¶Ascēdit̄q; p ualle
lē filij ennom. q; vallis erat iuxe ihrlim. erat aut ꝑ
ī ultima. et q; ingrēdit̄ videō subdit̄. ex latere iebusei
ad meridiē hꝰ ē ihrlim. r erat⁹ ibi situata ī qua
iebusei habitabāt ihrlim nūcupat̄. et inde se
erigēs ad montē montis. q; est ad occidēte q̄ntēno. ayulta
noīa rbōrū et lorū et fōnū et mōnū ī isto sēp
tiꝰq; ponūt̄ caplis: ī q̄bꝰ nō ē difficultas ī se.
nr̄ magna vis. cūius res significate ꝑ noīa ista
ꝑ ꝑte nos lateat: ideo ab expositoribꝰ trāsilīt.
Inclinatq; ī bacala q̄ ē cariathiarī. r ubi silua.

forsanisse dicta a silua circuiacentibus: tñ qđ dr
r urbs siluarū. trāslator apposuit. Cariath
ipse ītpat cīuitas. uel silua. et circuit vsq ad mōtē
seyr r edō: ita q vsq pedē mōtis illiq a circuitu tendit.
Tristrq ī tāna urbē philistiōr. et pugnāt gr aglonē
ptes achiarō. q erā fuit urbs palestiōr. et mutis
magnis gr omdēt fine q duxit. r finat expīmitur
meditatiōnes mālis. Caleph vō r ipī caleph dedit
ipse iosue ptē ī medio filiōr iuda. qā r caleph erat de
tbu iuda: et qđ ij dr precedit aplō ostēt aīs exposīōē.
Dixit inde pugna de ebrō q strīctōes: ipē caleph vēit ad
hīstatōes dabur. r urbis sic nōiāte. q pō vocabat ca
riatsepher. qđ qđ ītpter. seu signet trāslator expo
suit addēs. id ē cītas līarū. q forte sic dicebāt eo
q fuerit ibidē alus spaūt līāti a sapictes. sedm
legē eōr: vel q lrē qbo utebāt ppli chananeor erāt
ibi exercitatē. a q studiū stārū vigut ibi: vel
ut ī scolastica hēt hystoria. qm mues eis erāt sapiēs.
Dixitq caleph. Qui percusserit cariathsepher: dabo
ei axam filiā meā uxorē. Cepitq eā. f. urbē illā o
thoniel. q fr mortē iosue fuit pr iudicū isrl. filius
cenez. r uir fr agellan: de q ī pcedēti ē dctm arti
culo finat caleph iunior. Cui qđ orit qsto: quo ca
leph dr uxē dedit filiā suā uxorē fri suo auūculo
filie suc. Ad qđ ī fine articuli hui rnsio ēit. Que
ni pgēt fr. r ei pcē suo et mādo it faceret. nō pedestris
q supbe azmā sedēs: suadē ē a uiro suo petēt ut peteret
pcē suo agrū r ūā fertilē calteū aptū. vlr ea q pr
suus ei nō assignauit p dote et hēditate: suspicatus
q ut sedebat ī azmo. r fr azmū. ideo aūt ītermut.
ut qi ex uehemēta desiderij uideret mlīeū affli
gēda ñ obtinēt itētū. Cui caleph. Qđ habes īqt.
At illa rndit. da m bndictiōē. r bñfciū seu donū
qđ peto. Terrā australē et aridā. r ifrcūdā pp ter
agrū defectū. dedisti m: mgē et irriguā. q fr aqs
urrigēt. Dedit g ei caleph irriguū superiq et irri
guū ifrius. r agros sic sitūatos q tā ī superioribus
suis pribus. qm ī ifrioribus irrigabāt sufficiēter:
vel agros irriguos circa ūitatē ab oriēte r occidēte.
Quo circa orit qsto: qm deuterō. q. legit. Terra
ad quā ingrediēris. f. ūra promissiōis. nō ē sicut ūra
egypti. ubi iacto sēie aq ducit irrigue. ꝑ mōtu
osa est. et cū pestris de celo expectās pluuiā: ex
q apparet. q agri. q bo mūt sine irrigabāt aqs
pluuialib nō fluuiox. a fōtib: pluuia aūt agris
cuiscē ītrorij est tois. Rndet q qnus grialit ita fuit
annī alīq agri tre promissiōis cnā aqs fluūnū a fōtū
ponerāt irrigū: qmodmodū et ī egipto aliqn fuit.
Cōsequēt cītates tbu inde noiant ī textu. hoc tm sñm.
q eedē cītates tedū ī diuisarū tbuū sortib noiant. qā
et si pr deputate fuerit ad vnā tbū. postea tm ex aliq
cā sr alteri tbui assignate. et forte diuise cītates qnq
sbe nomē sortite sr. sicut et alīq urbes plura habuerūt
uocabula uñ ipra hēt. Cariathbaal. hoc ē cariathiarī
urbs siluarū. q uocata ē cariathbaal: qm hītatores
eius coluerūt ydolū noīe baal. Emanāt aūt ī sorte tbus
inde cītates et ville philistiōr: uz ascharō. azoti et
gaza. multeq alie urbes. qs tūc modū obtinuerūt.
Jebuseū aūt hītatorē ihrlm nō potuerūt filij iuda
delere: hītauerūq iebusens cū filiis iuda ī ihrlm usq
ī pntē diē. Circa hoc dubitatōes oriūt pma ē: qa ut
ipse habet. ihrlm pcebat ad tbū sortitq bēiamy.
Quo ergo filij iuda ī ihrlm gmāserūt? et āre nō
ponit aut sceptūa. q filij bēiamy nō potuerūt iebu
seū illū delē. Beda ē. quo verū sit studi quēadmo
dū filij iuda alias plures urbes cū suis hītatoribus
deleuerūt. nō ḡdis uiribus ꝑ supnāli et grōso dei auxi
lio. ira et iebuseū uīcē potuerūt. Ad pmū qđ rndet.
q ihrlm p ptē fuit ptinēs ad tbū iuda. et p ptē
ad tbū bēiamy: ita q ps ī qua postea gstructū est
templū. fuit ī finiculo bēiamy. Porro mgri ī hīsto
riis ita ordinat pdcā ad tuūt: q ihrlm pcebat ad
tbū iuda qntū ad gressionē. Ad bēiamy vēo. qntū
ad tditionē facta p sortē. Hinc filij iuda dicūt nō
potuisse iebuseū delē. Ad sedm dicūt expositōes
catholici. q p iebuseū nō intelligāt pplus iebuseor.
et q filij iuda nō potuerūt eos delē ex qđ fortalicio.
q ī urbe ihrlm tenuerūt. nō ex defectu oīpotētie dei:
ꝑ qā fortassis nō impugnauerūt fortalicū illud cū
tāta fide et spe ī deo q pualē meruerūt. vel ex alia
cā occulta deus nō gtulit eis triūphū illū: sicut nec
philistheos delenit ex causis p tactis. Uerū ut ifert
lira hebrei dicūt. q iebusei isti nō erāt de stirpe iebu
seor. ꝑ dā sr iebusei qm hītabāt ī ihrlm. q alio noīe
iebus uocata ē: et q erāt de stirpe abymelech ifficia
re. cū q abrahā fedus pacissit. et iuramēto firmauit.
et q duxerūt hoc fedus ad tūc tēpus. qđ tpe iosue nōdū
effluxerat. ꝑ qđ iuramēto illo obstante. nō potuerūt
filij iuda iebuseos illos licite impugnāt. postea vēo dauid
expugnauit iebuseos: eo q tps dcī federis tūc effluxerat.

ſſuīt ſolitūdo ē aſſūo ſuprg mota: q̄ nō uenit xp̄s
caleph ēdē filiā ſuā othoēli frī ſuo ī ḡiugē. Ad qđ
aliq̄ dicūt q̄ othoēl dr frr ipīg caleph eo mō: q̄ abīā
loth fr̄em ſuū. et ioab dixit ad amaſā. Saluc mi fr̄
q̄a ḡſāguīnea erāt: et iſti dicūt q̄ tres fuit frr ipīg ca
leph. Ī ſcolaſtica aūt hyſtoria ferť q̄ caleph a othoēl
fuerūt frēs vterini trīm. r ex mr̄e dūtaxat. q̄m caleph
fuit filiꝰ iephone. othoēl vēo fuit filiꝰ tres: n̄ forte
p̄ eoꝝ bmomiꝰ fuerit. et addť ibi. Caleph maluit ſua
re votū ſuū q̄m legē. q̄ iđicit matrimoū cū filia frīs:
niſi forte lex ītelligť de filia frīs ex p̄re. hr̄t ibi.

Atrīco hra rñdet ꝓbabiliť p̄ dictꝰ q̄ iuꝝ othoēl cēt
frr caleph: nō tñ peccauit acceptēdo neptē ſuā. Nō ē iſ cēt
gť legē nature: q̄m abīā accepit ſarā filiā frīs: n̄ cōť
legē moyſi. Certa q̄ dicta p̄t: q̄ nō ſit explicite cōť ea q̄ de
ꝑſonīs mutuo ḡtractū ḡuguali leuitā ꝑ ꝓphetas deſcri
buť. Aliq̄ tñ dicūt q̄ iplicite extat caplō illo ꝓhibitū.
ſicut ibīq̄ plenius hr̄t exponi. Quāuis aūt tlē mr̄imoniū
nō ſit īmediata cōť p̄cepta legis nature: tñ q̄ſ ſēdaria
eiꝰ p̄cepta. q̄ ex p̄mis illis p̄incipiis tāq̄m ꝯcluſiones
deducūť. ēē cenſeť a nīlis. Juxta miſticū ſēſū p
ſortē et tr̄bū iuda. q̄ p̄mo hēditāť accepit lauoꝝ ar di
cionē ītelligūť ſīa apli electiſſimi diſcipuli ꝙui de tr̄bu
iuda exorti. q̄ p̄mitias ſīt ſp̄s acceperūt. et pluribꝰ
p totū mūdū p̄ſecti ſť lauoꝝ q̄ ſpīaliť dnāti: q̄ ī rḡ
no celeſti p̄lātiones ſortiť ſuť maſiores. Inſup p ca
leph eq̄ robuſtꝰ ī iuuēcte ſua ac ſēma p̄t ītelligi dꝰ
p̄t. aug ē fortitudo īuariabilē et etīna. p filiā caleph
q̄ſq̄ aīa fidelis deuota: q̄ ſiſp aſcēdit dū ꝓpe curis
ḡuīſ paſſionūq̄ motibꝰ dnāť. p othoniel xp̄s cui
talis aīa deſpoſať: dū p fidē et caritatē ei vnit. Hanc
ſpoſā ſuā xp̄s hortať: ut a p̄rē celeſti agrū. r ſpīritale
fertilitatē. q ſolatione ītīā. fontē lacrīarū ſapiēť fluxuſ
grauīū fluctū. curaſmarū affluctiā ſuprox. cū pſtratōe
ac gemitu petat dicēs. Terrā aridā. r fragilē carnem.
ī q̄ nō hītat bonū. et q̄ aggrauat aīam: dediſti mi.
Rurſ⁹ tra iſ arida ē ḡuſatio bona. tñ in carne. et in
tra iſta exhibita. Jugē et irrigūā. r da corpꝰ rōis iudi
cio p oīa propīe ſuſtentū. q̄de ḡuſatione ī hac tra ca
leſtē. domū lacrīarū ꝑpende: vt uoſe fertilitatis exple
rātā clargire. Cui itaq̄ aīa iſtud poſtulauerit ītelligibiliť
et ſeruēť dat ei p̄t etīg irrigiū ſuprg. r gram g puri
oris et affluctiā fleti. vbertatēq̄ mētis ex deſidēio rḡi
celeſtī ex ſuauiſſīa ꝙplacētia tuitionis. ex ꝙpaſſiōe dñice
paſſionis ex plenitudīe deuotionis ex ardōe fruitionis dulcēdi ple

narie. Dat q̄ irrigiū iferiꝰ. r ſpīm g̈nionis et fletus
ex gſideratōe ꝓpriū et alienarū culpaꝝ. ex tiōre
dīm iudicij ex ymaginatōe ſternal⁹ ſuppliciī: ex atte
nōe mltiplicꝰ miſerie hui⁹ vite ītfectionis. defectuoſitatis
q̄ ꝓpē. et q̄ nō ꝓpius q̄ ſpīritale q̄ aīale: idcirco p
irrigiū iſtud iferiꝰ ꝓducať aīa ad irrigiū illud ſuprg.

Duabꝰ tre filiis diſtributa nō ēſtat. Cecidit ioſeph
ſors filiorū ioſeph. r tribuū effraī et ma
naſſe: nō q̄ tbꝰ ille hr̄uerit ſortē vnā a duab⁹
ſortes gſiſe ꝓmixtas: n̄ iſtud ītelligēdū ē de integra
tbu manaſſe. q̄ de media eiꝰ ꝑte: qā ꝑs alia ab altera
ꝑte iordanis ſuā ia ſuſcēpť ſortē. Cecidit
ſors filiorꝰ ioſeph. dr ſi ī ḡnali et ītegrali poſtea aūt
ī ſpāli deſcribť. Cecidit ergo ab iordāe q̄ ihēūo: qā
vna ripa iordanis ītcipit ex oppōito ihēūo vrbis. et
ad aq̄s eiꝰ. vñ e rḡū. r legť ihelizeꝰ ſanaſſe aquas
ihēūo: mittēdo ī ſal. Ab oriēte ſolitudo a plaga occi
dentali fuit. ſeu ītcipit iſ ſors a ſolitudīe. q̄ aſcēdit de
ihēūo ad mōtana bethel. r lora mōtuoſa. q̄ ſť aūt
opidū bethel. Hr̄t ī euāgelio legť q̄ ihc dñcns de
ihelim ī ihēūo ītrabat ī lauoꝝ. q̄ſq̄ erāt ī ſolitudīe illa
ī q̄ et xp̄s ieiunauit aūt tēptatꝰ ē. et egſſus de bethel
luzā. Plures fuerūt vrbes ī tra ſca vocate bethel et luzā.
Aliq̄ dicūt: q̄ bethel et luza acceperūt nōīa ꝑ vrbe ihelī.
Q̄ tñ ſors iſta dicať egreſſa de bethel ī luzā ꝓpter
diuſas ꝑtes vrbis euſdē: ita q̄ pars illa totīus ihelī
gr̄ebatur ī ſe ſ⁹ dnio opidula. ſicut et nūc ſť aliq̄ magne
vrbes hr̄ites et ḡnētes plura opida vna tāq̄ ꝑ
as ꝑtes: vſq̄ ad tēpus bethēro ītcioris. Fuit aūt vrbs
bethēro duplex. vna ſuperior. et ītior alia nr p
ꝓ rḡs q⁹: et gazar. r opidi ſic vocati de q̄ legť ītra.
Hēminūť ēgiones eiꝰ mari magno. r mediterraneo:
q̄s poſſedērt filij ioſeph manaſſes et effraī. r tbꝰ
nate ex manaſſe et effraī. Porro q̄ vḡ ītelligēde ſť
diuiſe vrbes q̄s poſſederūt: q̄ et eaꝝ addiuiſa ꝓuada
ria regna ſpectabāt. Crediderūt nāq̄ filij iſrl ī tra
ꝓmiſſionis vḡes rḡna dnī: ſicut ī fine p̄t. capti patu
ut. Cecidit ī ſpāli deſcribť ſors et hēditas effraym.
Et fr̄s ē tūg filiorꝰ effraī et poſſeſſio eoꝝ ad orīēte
atharoth addar. vſq̄ bethoro ſuperiorē. q̄ hec vrbes
aſſignate ſť tbu effraī. Magnarū vēo. r lon ſir
dēs eaſdē ī ſpiat: ꝓtuſitaq̄ gr̄ mare ī valē arūdi
neti. Que vallis forſā ſic appellať ꝓpter arūdines
ī ea hñtes creſcentes: ſicut eſſlg eiꝰ ī mare ſalſiſſimū
v ī mare mortuū: de q⁹ dcm ē ſepe. Hec ē poſſeſſio tbꝰ

filioz effraym vrbes q̄ separate st̄ · spāa
lit̄ et sortiū deputate filijs effraym
ī medio possessionis filioz manasse
Quarus ei q̄libz tribus hūit ppā ptē ī
sortē tm̄ mediū vrbes q̄dā vnus tribus
ptū ad alīq̄ situ mt̄ loante erāt ītra
tios alterius sortis qz ī linea p quā
fiebat ire sortiūq̄ diuisio ñ poterat
sp̄ptrahi in directū sed mediū hūr et
hinc flectebat ppt̄ mīpositam lom īp
transibilia Et ñ intulerūt filij ef
fraym chananeū · ppīm chananeo
z q̄ habitabat in gazer · in vrbe sic
notata de q̄ le z° regū q° q̄ pharao
rex egipti ascendit et pressit thana
neos qui hūitabāt in gazer et vrbē
succendit deditq̄ eā in dotē filie sue
vxori salomonis et tūr salomō vrbē
illā recedificauit habitauitq̄ cha
naneus in medio effrem tributūs
Et h̄ appareat q̄ effratei habuerūt fir
mitatē mīsterendi illos q̄ ex ambitiōe
ī nupserunt ad q̄s erāt primes prin
serūt vnde illos q̄ dei p̄cepti a quo
eis erat p̄ceptū ut chananeos oīo de
lerent ut nōr zz° le Omīno istud
ñ videt oīb⁹ effrateis q̄ eis q̄ vrbē
gazer obtinuerant ī putandi q̄ ī q̄
uiter ac multiplicat̄ permanerūt ī isto

Expō ta' xvij Cendit ait sors tribus

Dūt descr̄ distributio tre trū
filijs manasse Et p̄ repetit
sors distributa medie ptī tribui eiq̄
tū dr Cendit ait sors tribui manasse
Ipe ei manasses ē p̄genitus ioseph
fm ordinē tpis pur gen ex hē Assu
iacob p̄iarcha bñdicendo filijs io
seph p̄tulit effraym ipi manasse q̄
q̄dmodū gen ex narrat̄ machir
p̄genito manasse · sors illa p̄mo
venit ait data ē ipi machir p̄gēito
manasse hoc ē posteritati ait fāilijs
natis ex machir q̄ obijt in egipto
p̄i galaad hūit ei filiū noīe galaad
ubi fuit vir pugnator Dr aut q̄

videt posse referri sue ad machir sue
ad galaad q̄ ad machir referendū ē
sed qz ī alibi le idē de ipo Dr q̄ vir
pugnator ñ q̄ fuit bellator īlustris
ac strenuosus rixator q̄ fortis · strē
nuus pugnando p causis iustis · et
ita sonat in laude q̄ dr vir pugnator
habuitq̄ possessionē galaad · basan
· posteritas machir p̄ī possedit trā
galaad trāsq̄ basan vñ constat q̄ no
men galaad q̄ sit nomē viri · q̄z
patrie et reliquis filioz manasse filijs
iuxta familias suas tendit sors q̄ad
modū filijs machir vtpote filijs abye
zer et filijs sechi Ista distributio a moy
se trā ē eis in cāpestribus iherico sup ī
tē iordanē q̄admodū nōr zz° · deut
3° le Consequit describit distributio trā
medie tribu manasse in trā p̄missi
onis a iosue · salphaad vō filio efer
ñ fuerūt filij q̄ sole filie q̄rūq̄ q̄z nois
exp̄mūt in trā venerūtq̄ in ispm
eleazari sacerdotis q̄ fuit summ⁹ sacdos
seu pontifex post aaron p̄ēz sui · io
sue dicentes dīs p̄cepit p manū moy
si ut daret nob⁹ possessionē in me° fr̄m nror
· cognatoz q̄ de manasse exorti sūt
De hac re le nōr 27° Accesserūt filie sal
phaad steterūtq̄ coram moyse atq̄ dixerūt
Dr nr ñ hūit mares filios cui⁹ tollit
nomē illi⁹ de familia sua qz ñ hūit
filiū date nob⁹ possessionē int̄ cognatos
p̄tis nri Retulitq̄ moyses causā earū
ad iudiciū dīm q̄ dixit Iusta ē postu
lat filie salphaad da eis possessionē
int̄ cognatos p̄tis sui Deditq̄ eis io
sue ut̄ ip̄erii dīm possessionē ī me°
fr̄m p̄tis sui Regulauit ait trā diuide
bat fm tribus qui erāt capita familiaz
Et ceciderūt funiculi manasse dece
· dece ptes p sortes dishunte assigte
st̄ medie tribu manasse in trā p̄mis
sa ūr̄ dece capita cognationū seu fa
miliaz ipsius Circq̄ funiculo simit
hic p ptē trē funiculo mēsurata viz

mensura p mensurato qz funiculꝰ est
metendi instrumentū nūc i. zachaū
¶ Ecce vir et m manu eius funiculꝰ
mensoꝝ filie ei manasse viz ptate filie
salphaad gemte ex stirpe manasse pos
sederūt hereditatē m medio filioꝝ eius
¶ mē mares genitos ex manasse sic iam
dctm est Terra aūt galaad tenuit i sortem
filioꝝ manasse qui reliqui erāt ¶ i hēdim
te medie tribus manasse trās iordanē
sub moyse sic nūc patuit finitq; finis
manasse ab azer ¶ sors eiꝰ ex vna pte
cepit a sorte tribus azer machimat ¶ loca
ille seu vrbs spectās ad sortē tribus ma
nasse que respicit syrien ¶ tra seu ciui
tatē sic nōiata ¶ Eteī in sortē manasse
tenderat tra ſ taffue que ē nūcupata nos
manasse ¶ tra vicina ḡtim nōie taffue
ex vna pte pmanit ad tribū manasse
q̄ finis ipa ciuitatis cū tra sibi vicina
ad tribū pmanēt inde vt ſ dicte ciuitatis
Descenditq; tribus allis arūdimēti i qua
rē erāt et habūdant arūdines. i meri
die torrentis cuiusdā effraym ¶ ad pla
gā australē ciuitatē vergit torres ad ciuitates
effraym pmens sine respectes q̄ ciuitates
effraym in medio ſ tribū manasse qđ
in pcedenti articulo expositū ē Finis
manasse ab aq̄lone torrentis ¶ exitꝰ
¶ pgressio eiꝰ pgit ad mare mediterraneū
ita vt ab austro ¶ versus plagā australē
tie pmissiois in q̄ pte fuit sors inde
sit possessio effraym q̄ fuit pīcipuoꝝ
sortiū ac tribuū inde q̄ sors manasse
Deo subdit et ab aq̄lone manasse ¶ ad
plagā aq̄lonarē sit possessio medie tribꝰ
manasse ¶ vtriq; claudit mare ¶ habes
has sortes seu possessiones effraym ¶
manasse tiāt ab vna pte mediterraneū
mare finitq; hēditas manasse i ysa
char ¶ in azer ¶ pmigna aūt ciuitas
sortibus tribuū azer ¶ ysachar et ali
cubi angulariter eas subintrās. bersam
¶ ciuitas illa et vicini eiꝰ ¶ reblaam ¶
habitatores doꝝ cū oppidis suis ¶ ha
bitationes seu habitacula aūt diuine
vrbis doꝝ et oppidoꝝ ei subditoꝝ ac
finexoꝝ Nec potuerūt filij manasse
has ciuitates subuertē qđ n fuit ex de
fectu oīpotentie dei ſ ex defectu fidei
et vtutū eoꝝ ob q̄ n meruerūt tm
to prosiū a deo subsidiū q̄ potuisset
delere has vrbes Postq; aūt ualu
erūt filij isrl subuerterūt chananeos
¶ fecerūt sibi tributarios q̄s ex pcepto
dei debuerāt omđe sicq; permanert
i isto ut dicebat pcedenti articulo
Nonitq; ſ filij ioseph ¶ tribus ma
nasse ¶ effraym Quare dedisti mi
hi in possessionē sortis ¶ funiculi
vni cū sim tante multitudinis ¶ hn
dixit mi dns ? Hec vne tribus habent
vnq; duas sortes vtpote q̄libz suā
¶ nr dctm ē q̄ filij ioseph renderūt
dcē funiculi quo q̄ nr acquirūt q̄ eis
dctm ē tm sors vna ¶ vnꝰ funiculꝰ
¶ quo smglariter dicūt Quare dedisti
mi ? Rndet q̄libz eaz acquisita ē de
penitate hēditatis sibi collate ¶ spūs
multitudis suppositoꝝ suoꝝ ac imme
toꝝ ¶ diuinaz p vniūq; funiculū
itellexerūt tcmlē hēditatē eis acquisi
tam ſ q̄ de sexte smglariter q̄ ex
vno patriarcha filio iacob prim ex io
seph nati fuerāt Deuenerūt itaq; nōs
suos dilatari nō p subtractionē pte
de sortibꝰ tribuū aliaz sed alio mō
Videt aūt eoꝝ q̄rela fuisse iniusta
q̄m debuerūt ee ptenti distributioē
q̄ eis sors a deo directa ac moderā
te donauit Ad q̄s iosue ait si ppls
multus es ascende i siluā Quasi di
cat Di q̄ris de multitudie ¶
sortitudine tua ostende tuā virtu
tē ¶ pugnando regre ysdem sortes
tue qđ nodū obtinuisti In loris q̄
silue shibz ppara ē loca ad habitand
q̄ angusta ē ¶ possessio mōtis effra
ym ¶ vrbes sitē in mōte effraym
et vniquiq; qui mons ab effray

nomū nomē tūc sūpsit Cui vidēt
filij ioseph Non poterūt ad mōtana
ascendē nī ferreis curribz vtāt cha
naneī q̄ habitant in tra campestri ad
qs pinebāt mōtana io respōdisset
In hō sēnso fassi sūt filij ioseph suā i
firmitatē fidei siue impfectionē q̄
si plene credidissent ac speassent
in deo sēuissent q̄ dei auxilio po
tuissent facilē pualē ī obstātibus
ferreis curribz Cui iudicij p̄ dixit
currus falcati q̄m ferreis vncis
instar falcis factis erāt munīti in
suis latēribz Hāc talibz curribz so
lebāt antiquitꝰ vti in bellis Hinc
iosue rursus eos hortat ut ante
vt-s- in deo sperantes tūscant ad
mōtē-r- ad mōtana-et ait Nō ha
bebis sortē vnā-r- angustijs sortis
ē arctē nolī ee contentus ꝫ dilata
et amplā eā p modū pactū Cui
tū exponit sūt q̄ iosue dedit eis
licentiā dilatandi nos suos extra
fines tre pmissiōis pserī q̄ egūt
ī spū q̄ ꝫ gentiles q̄z tra ī fuit ſ
hijs istl pmissa ipugnaturi erāt
israhelitas Declaratio ad xvm Lo
gregnitq̄z sī Arnaldꝰ xxvij

Qualr tens tribuz istl' diuisa
ac distributa sit residua
ps tre pmissiōis mō describit Lo
gregnitq̄z sī ōs filij istl' in sylo q̄
fuit vrbs ad tribū effraym pmit
ner oz asserē q̄ vnūsq̄ singuli sil'
erāt collī infra memia vrbis illi
sed erāt ibi ꝫ cīq̄z collī ibiq̄z fixe
rūt tabnacla testimij Cui ex or
dinatiōe iosue tūc stulerūt nī solep
nitate decēti tabnaclū moysi sēm
in solitudīe synai de gnigula m
sylo ob loci opportunitatē Et q̄n
iosue effratens vir in diuino nul
tu pferuidus libēt hūit i. ī tra
ꝫ sorte tribus suc ꝫ fuit eis tra sb
iecta q̄z ut dīm ē qui remāserant
nī audebāt contra eos mutire nī pug
nā iure Remanserāt aūt filioz istl'
septē tribus que nōdū acceperāt pos
sessiones suas Nā quīq̄z tribus vz
ruben gad iudas effraym ꝫ ma
nasses iā acceperūt ad qs iosue aut
Vsq̄q̄ marcetis ignauia-r- torpore
ꝫ negligentia imbecillis-et nī ītūs
ad possidendū tra quā dīs dedit vob-
dandā p̄cepit ꝫ obtulit Eligite de sin
gulis tribub' ternos-r- tres viros
An ish fierūt electi dūtaxat de sin
gulis tribubz q̄ nōdū p̄te suā sorte
fierūt-an absolute dīm de oīb' tribubz
istl' posset inquiri-et magis appāet
q̄ de oīb' tribubz Demūq̄z iosue vir dis
cretus et iustus dedit septē tribubz
istā electiōnē ne postea inquieti possēt
sibi factā ee fraudē siue iniuriā-et p
gāt et arceāt tra pmissionis que
nōdū diuisa ꝫ data est ꝫ describāt
eā-r- mensurēt ac partiant' iuxt numi
vnusq̄sq̄ inhitātiū-r- in ptes ma
iores siue minores sm q̄ vna tb'
plosior-alia aūt minor in plonis
Vñ p moysen dixerat dīs nōz ad
Pluribz' dabitis maiorē ꝫ paucio
bz minorē Diuidite vob terrā in
septē ptes non in toto eīles-q̄ nō
solū distinguebāt ptes iste sm ma
gnitudinē q̄ntitatis ꝫ eā sm fert
litatē Vñ magr in historijs ptestat
Iosue mādauit eis ne tra metirēt
sm q̄ntitatē ꝫ sēz estimationē fertili
tatis Nā sepe pluris sī dere iugera
q̄ centū p̄cepit q̄z q̄ in septis re
digeret terre diuisionē Rursus i
scolastica fert historia q̄ p̄dictis
viris sūptis ex singul' tribubz iosue
addidit dece viros in arte metiendi
eos q̄s ppē artē vitās nī lateret
Iudas sit in his finis ad australem
plagā-r- tribus iuda remaneat ī
sua sorte iā p̄stita q̄ ē in pte meridio
nali tre pmissionis-et do' ioseph videlicē

tribus effraym aūt dimidia tribus
manasse pfistant in sortibz suis in
pte tre pmissionis aglonari hec
etē tribus tp̄ ceteris p̄clariores
inditiores et potentiores ad aliaz
tribuū tuitionē ostitute st̄ i nīs extre
mis tre pmisse p qs aditū sarij magt
ingredi potterant Q̄ idē a pte omnē
tis tra illa claudit̄ et munit̄ meditra
neo mari Jordanis vō claudit et ter
mat latus eius orientale Media mit
hos trām septē ptes describite Imgr
precepit. Reuersq st̄ ad iosue in silo
et mense septō redierūt q̄ miserūt sor
tes coram dnō. q̄nus aūt ptes tre fuer
ēquales n tm fuit pmulū in sortiū
missione q̄ sors maior aut melior
posset tribui eucnire minori quia
ab īfallibili pnidentia dei modera
bat̄ euentus sortis Vnipti q̄dā
dixit q ptes tre erāt equales et q
nichilomi⁹ una tribus accepit ptē
maiorē q̄ alia in q̄tū ostinebat i
se plures domos siue familias v
naq̄q dom⁹ maiorē ptē q̄ alia h⁹
q plura capita ostinebat ꝛ p̄ma
expositio verior reputat̄ Et assēd
sors p̄ma filioz beniamy q̄ p̄ma
fuit mīt has septē fuitq; ti⁹ eoz non
aglonē. textꝰ iste in se difficultatē
p̄nā ꝑ nullaz hīt q̄nus nob q̄ loca i
n vidi⁹ obscuritatē pdunat Juxta
latus iherico ita q iherico fuit in
sorte beyamī pueniens ad solitu
dinē bethauen. aūt phāsies iuxta
luzā ipa ē bethel Dnipius hīti ē
q bethauen alio noīe dīt̄ sit bethel
nī q̄z de bethauen et bethel q̄ de dis
tinctis vrbibz fit mensio ꝛ dicat h⁹
q luza ad meridiē sita sit bethel
ō ista luza et bethel videt̄ ee ihrīz
que p̄ pmebat ad tbū in da nūq
sors ad meridiē fuit Porro bethel
q infra distincte a ihrīz noīat̄ vide
alia ee ab ista Q̄uēadmodū aūt plures
noīes sic plures vrbes aī ville eode
sepe noīe designāt̄ qd potuit p̄pme
ee in tra pmissionis in q̄ antea erāt
tm mlta pua regna viz tginta et
vnū mīt que tm regna regnū azor
extitit magnū iuxta habita hec
ē plaga magna ꝛ maior ps sortis
beniamyn Denīq; multa noīa in
h⁹ passu ponūt̄ q aī exposita sūt
vtpote bethoron cariathyarī neptua
emon gehēnon vogel tre ex q̄z expōt
textus fit planior Descendit̄q ad
lapidē boen filij ruben Ordz q̄sdā
p tribē n intelligit h⁹ p̄grīt⁹ iacob
noīe ruben q tribus sortē accepit
ab alia pte iordanis sed alt eiusdē
noīis Ami dīt posset q lapis ex aq̄ ꝛe
euentu a facto notabili nomē sus
cepit ab aq̄ nato ex ruben p̄grīto
iacob Intrōū q̄z aq̄ vni⁹ tribus him
bāt in tra et sorte alterius tribus
Deinde vrbes ad tbū beniamy p
nētes exp̄mūt in textu nō xxvj cū
villis sibi aditīctis Q̄uō aūt ihrīz
fuit in tribu beniamyn ꝛ quō in
tribu iuda exp̄ssū ē ze⁹ arndō In
scolastica aūt fert hystoria q sors
beniamyn angustissia fuit pt tre
fertilitatē Vnipti plures vrbes ꝛ
q̄sdā maiores hēbat q̄ q̄dā alie tbi
ut infra patebit Aliō inū mistici
sensū q admodū p tra pmissionis
itelligit regnū celeste electis pati
at repromissū ita p tre pmisse di
uisionē ꝛ cōgruā variāq; distribu
tionē intelligūt̄ diuise mansiones
regni celoz in q vnusq̄sq; iuxta
sua merita p̄miat̄ Rursus sicut
septē tribus se negligent h⁹mōi lon
gius est iosue Vsq; q marcetis igna
ua et ī mirans ad possidendū tra
quā dīs dedit vob ita ꝛ multo
plus possent licet dīi negligēnbz
pigris aūt carnalibz xp̄ianis ꝓbi
pmissū ē regnū celoz et tm ad illud

nō aspirāt nec acceleret. ꝙ potius rectꝰ
redūt qz vnicuiqz clamat aplūs
Surge qui dormis et exurge a mor
tuis. Dns qz ī apocalipsi. Scio tepidꝰ
es ī cipiā te euomē ex ore meo. Exmi
nia. ꝙ cēt ignauiā omittūt corpore
qz non pigritantibz nec otio nec
carnalitati vacantibz sz vē timoāt
ac feruidis celoz precib regnū qđ
nō desidia qrē est deū altissimū ac
supmnificētissimū in suis pūssis
dignissis spnere. Postremo qđ
in tra pmissionis ad aliozꝝ ac ifir
miozꝝ tutamē ꝙpugnatoꝝ ostinate
sūt tribus robustiozes ī extremis
tre periculosiozibz sic in militāte cōm
ad pfectiozes spectat pusillos pie
sufferre infirmos pacīe cēptatos
ac fragiles orando exhortando cō
firmando iugit sustentare grauiozibz
qz se opponē tēptamētis. et ī nisi
biles hostes defendē ipfectos. ꝓpter
qđ ait aplūs. Debem nos firmiozes
imbecillitatē infirmoꝝ portare. ꝙ non
nobis placē. Explanatoꝝ ordo. Et egressa
Modo describit. e. Articulus xxvm
sortes sex tribuū. Et egressa
est sors 2ª filioꝝ symeon. ꝙ tribui
symeonis cui sors ī mediate post
beniamī fuitqz hereditas eoz ī me
possessionis filioꝝ iuda bersabee
et moladā. sic dicit. Bersabee aūt
qnqz nomē ē mulieris. et sabee et mo
lada ciuitates opida ipsa. et ponūt ī tra
xvij opida tribui huic adtessa. simꝝ
habuerūt vrbes pauciozes qz ben
iamī tribus. Demqz sic plurimi ē
et expositoꝝ fatent. procediter trib9
iuda cūꝝ maioꝝ fortiozꝝ atz pugnatioꝝ
huius maximā sortē et tre ptē. Quia
ñ solū ꝙ sortis ratiū ptē sibi accepit
sed itē ꝙ possessionē. im qꝝ hilū eā lon
que bellando acquirere potuit. simꝝ
qm exstitit bellicosa et fortis ñ plia
ut ñ modice tribus suos. Ideo aliq
vrbes et ville qs acquisiūt collate sūt tribui
symeonis et aliq tribui dan. Vel qz
tribz iuda ñ potuit oīa loca sua suffi
cēt occupare ꝙ iplere ꝙ habitare. Vel qz
tra residua ñ erat ꝓ aliis tribubz sanis
magna. Que cū tangi videt cū tribu
Per cē hereditas filioꝝ symeon ī possessi
one ꝙ funiculo. r. sortē seu tra funiculo
mensurā. filioꝝ iuda qz maioꝝ erat
vt ipa possessio tribus iuda. Idirco
filij symeon possiderūt ī me possessiones
eoz. Deterā in scolastica recitat hystoria
qz tribus iuda et tribus effraym tēp pri
uilegiate ac principales habuerūt terrā
absqz sorte. qđ pinductis ñ sonat. cū
et ri cā dicī sit. Sors filioꝝ iuda per
agnationes suas ista fuit. cā. qz 15ª
Cenditqz sors filioꝝ ioseph. et dns
iusserat tocī tra promissionis sortibz
diuidi. ñ sorte intelligat vbi pmutati
qz obtinuerūt tra. ñ tm ꝙ sortē. Rursus
in eade hystoria lectis sortibz prima
sors iuda egressa ē. 2ª symeonis. 3ª be
niamī. 4ª effraym. 5ª medietati tribꝰ
manasse. 6ª ysachar. Quoꝝ miroꝝ
qz sic refert. cū in tertia manifeste hēat
oppositū. Dicqđ predecessoꝝ hē cā qz mi
septē tribus ꝓ egressa ē sors beniamī
nitqz asserit in isto cā qz symeon ac
cepit sortē ꝓ beniamī. In cā qz 15ª
Iosue reprehendit septē tribz de ignia
qz ñ intrauerūt in tra eis a deo donata
qđ fuit ꝓ qdā tribz iuda et effraym tribus
qz manasses suas accepērūt hēditat.
Per dicta pt qz in istis capitlis ñ seruet
ordo hystorie. Consequēter describit sors
tribui zabulon data. Cenditqz sors
3ª filioꝝ zabulon et fit ē tm possessi
onis eoz usqz sarith qz usqz ad locū
seu opidū sic dictū extendit. Asserit
qz de mari forsan mediterraneo pdicta gen
ti iacob pdixit zabulon ī litore ma
ris habitabit et in statione nauiū pue
gens usqz ad sydonē. fuerūt aūt xij
vrbes tribui huius adtesse. Circa qđ

ñsſtio pt̄ moueri quō in iſto obſerua
ti ſit ⁊ ip̄lem iuſſio dei q̄ p̄cepit plu
ribz dari pt̄e maiorē paucioribz q̄ mi
norē Porro tribus zabulon multo
maior fuit q̄ tribus ſymeonis aut
etiā beniamyn Nēpe ut nōr 26 hēt
i 2ⁿ ꝓli enūatione fuerūt in tribu za
bulon lx̄ milia quingenti In tribu aūt
ſymeonis xxij milia ducenti atz
in tribu beniamȳ xlv milia ſexcēti
Ad iſtud poterit rñdeī q̄ forſan
vrbes tribus zabulon erāt maio
res uel tra eiꝰ fertilior aī ville vicul
q̄ hīdantior ⁊ ſpatioſior q̄nis mi
edificata aī ihīam Dicis q̄ triſtio
ad conſiles pt̄ ñſtiones euolu Am
plius nūt vrbes zabulon noīat et
bethleem q̄ ē alia ab illa in q̄ natus
ē xp̄s que ad tribū ptinuit unde
Deīde deſcripto tribz yſachar ſortis
yſachar ⁊ tribui yſachar egreſſa ē
ſors q̄rtū et exp̄muīt in tra xvj vr
bes ex q̄ nūt q̄s vna ē bethſeſes fuit
aūt tra her yſachar opulenta pulch̄
agricultureq̄ apta Dīxit iacob
p̄dixit gen ex⁹ yſachar azinus fort
accubans int̄ tros vidit requem q̄
ēt bona et tra q̄ optā et ſuppoſuit
humez ſuū ad portandū Vñ ut
ſes ait ihē⁹ tribus yſachar poſſed
pulcherriāz in galilea pūnā int̄
mare mediterāeū ⁊ iordanē ⁊ int̄
montes aūz maritima Demceps
po diſtributio facta tribui azer Ceſ
ditq̄ ſors quārta tribui filioꝝ azer
in ex finiculo erāt ūtates xxij cū
villis ſuis et int̄ reta fert q̄ pringe
bat uſq̄ ad ciuitatē munitiſſimā
tyrū et uſq̄ ſydonē magnā Quo
tonſtat q̄ ex antiquis tpibz fuerūt
vrbes ille p̄cipue fuit aūt hec tra
azer fertilis p̄ducens delicias ſibi
tra Vñ iacob p̄dixit Azer pinguis
panis ei⁹ et p̄bebit delicias regibz
Conſeqūt deſcribit poſſeſſio tribus
neptalim filioꝝ neptali ſexta ſors
cecidit in q̄ erāt ūtates 19 finitq̄ tra
neptali ⁊ origina ſeu ꝓpinqua tre za
bulon ⁊ meridiē ⁊ tre azer ad occidē
treq̄ inde ad orientē De hac neptali
tribu fuit thobias et de ꝓpe naſon
q̄ in tra ut vī naſor vōt De deſcꝛpto
ſortis dam Tribui filioꝝ dam egreſſa
eſt ſors ſeptīa et fuit in poſſeſſiones
eoꝝ ſarāa et eſmol Nec one vrbes
ex ſorte tribz inde date ſūt eis ut tertiū
ē ⁊ ptinebāt ad tribū dan ut ea
indicū ſ ondit q̄ ag alit opinet
Nā et de ceteris vrbibz dan ſb eade
enerione ſbiūgit et ayrſemes ⁊ ūms
ſolis ſelebin ⁊ ayalon ⁊c Porro ayr
ſemes dr ūms ſolis ob aquā eius
eminentiā p̄mīt ſiue eruentū aut
q̄ ydolatre ſolē colueūt ibidē In
egipto q̄ fuit multas ſolis mīt ꝑ
ī yſaia Multis ſolis vōbit una
Aſtenderūtq̄ filij dan ⁊ puguerūt
ꝑ leſem ⁊ vrbē ſic appellatā repert
q̄ ea vocātes nomē ei⁹ leſendan
ex nōie pris ſui dan Ex vr aūq̄
illo vocabulo leſen addiderūt nomē
dan filij iacob ad īmutandū q̄ ūms
ia ſpectaret ad filios dan Cūmiſ
ceruut lyra Dixit hebzei q̄ iſta ē
multas q̄ indigna ſ vōt lays q̄a
ibi legit expugnaſſe ſexcentos viri de
tribu dan et eade dan uitupaſſe
Sed ꝑ hobia poſſet q̄s expugnō
illa fuit ioſue ia defuncto Quāq̄de
m fine illi⁹ tm̄ le In diebz ill̄ nō
erat rex in iſrl Ioſue aūt eſt actor
hui⁹ libri et hic narrat hiſtoria miſi
forte dixit q̄ p ſpm ꝓphetie her pre
cognit et de fluuiis p modū ptin
ꝓphetie ſit locutus Cuq̄ oſſeſſet
terā ſorte diuīde dederūt filij iſrl
poſſeſſionē ioſue ī medio ſui mīt
p̄cepti dīn vrbē q̄a poſtulauit
thāuatſara in monte effraym
Illā eri vrbē petiuit q̄ et ipe erā

ut effrenatus ideo in tribu sua vo
luit cōmorari Dederit aūt ei vrbē
nūc plantā suā: utpote quā elegit
Ded cū ipe fuit p̄nceps et iudex
totius isrl'itici ppli nūc peracta vrbe
ab ill' Dicit p̄t q̄ ex humilitate lr̄a fert
Vel p filios isrl' nō specialē intelli
gūt nō ignōrāt de ppō s̄z eleazar pō
tifex caleph et ceteri p̄ncipes tri
bubz isrl' qui ex mādato dei trā
diuiserūt filijs isrl' q̄z nouē nōz ex
st septē et ita ex diuina ordinatōe
p̄nebat ad eos dare ipi iosue p̄tē sua
s̄z ut iosephus lo' dederūt ei etiā syche
Insr' dicta p̄t q̄ tota cōitas sil' suppli est
ād̄mō sup̄ p̄nc̄ipem suū in q̄bus ē res
ḡdā cōitatis ordinata ad bonū ipsius
Vñ sm̄ phm̄ in 1° politicoz̄ spectat ad
eā destitue seu deponē eū cōi assensu
si tyrānisset aut p̄sius inutilis sit Post
mo ex hijs p̄z virtuositas iosue q̄ q̄s
p̄mo erat in ppō et p̄ncipalis diuisor
ni trā p̄cepit p̄tē p̄stantioē s̄z tp̄ dis
pensatoz fidelis et prudens Ultimo
sibi p̄uidit et nulli p̄iudicauit n̄ exti
lut semetipm̄ in q̄ p̄sidentibz ac dis
pensatoribz grande z fructuosū dedit
ex̄m ut amplius q̄rāt bonū cōe q̄ ppū
Vñ glosa ait et supbū ē exurgere
Vide mansuetudinē z humilitatē ihu
i' iosue q̄ nomē salvatoris digne p
ferebat Ipse alijs dedit hēditatē et
trā iussit describi ac descripta sibi osten
di et scripm̄ in nouissio reseruauit
voluit oīm ee nouissi⁹ ut erat oīm
p⁹ non sibi hereditate assumit neq̄
p̄sumit s̄z accepit a ppō cui dedit
Her tūr exhibet fidē nob ymitanda
monit ut ipleā q̄d̄ scripti ē q̄d̄ iosue
adiplenit Quanto maior es humilia
te in oībz et inuenies gr̄az coram deo
Et alibi Roze te posuerūt noli ex
tolli esto in ill' q̄i vnus q̄ ex ipis h̄ oīge
Deūz verus ihs p iosue figurātus
petit a ppō suo sibi loū i mōte effray
dari stat naz ad ostiū mētis i pti

sit ut m apte mentis suscipiat z mo
ret ita ut intellectu ipe sinceri⁹ repleat
et voluntas eius amet feruēter ipm q̄z meo
ria stabiliat in ipo Finit tractatus capli 20

Explicit liber iosue

Incipit liber iudicum

Quoplem destitue et loquit ar 2ª
diuisionis tre nūc agit de assig
natōe ciuitatū refugij Et locutus ē dñs ad
iosue dicens loqre filijs isrl' separa
vrbes fugitiuoz̄ i quas vrbes scoz̄sum
ar specialit deputate que sint i refugiu
coz̄ qui sanguinē effuderūt seu homi
cidiū p̄misert absq̄z p̄cō utpote oīno
extusabilē aūt fortuitū z sine p̄posito
De q̄bz locutus sū ad vos p manū moysi
q̄ noz̄ ex dns iussit istud p moysen
ut p̄fugiat ad eas i ad aliquā earū
q̄cūq̄z aliaz p̄misserit nescius i hoīez
nescientē extusabiliterq̄z occiderit z pos
set euadē ira p̄xim̄i qui ultor ē sanguis
i vindicta p sanguineoz̄ q̄ pars sunt
effusionē sanguinis seu mortē oīsi
ultus fu nō ad vnā i aquā haz p̄fugiet
ciuitatē stabitq̄z ad portā ciuitatis
i iudices ciuitatis sūnet audiri ad
portā l' diū ibi fuerit p̄sentabit se eis
Antiq̄ q̄pe iudices in portis ciuitat
sedebāt ut citius ac facili⁹ haberet ad eos
recursus et loq̄t seniorib⁹ i maioribz
aūt iudicibz ciuitatis illi⁹ ea que se co
gebant i ea p q̄ posset p̄bere se innocētem
ibi q̄ illo homicidio nō assistat culpa
bili suscipient eū i introire vrbem
p̄mittent et dabūt ei locū ad habitād
si extusato illa apparuerit rōnabilis
Cuiq̄z sanguinis ultor potuit p̄ximus
occisi patruus ultus fu et ius hijs ad hoc
si homicidā fuit extusabil sūa inde
lata cū fuit p̄sentib⁹ n̄ reddet fugitiuū
in manib⁹ eoz̄ i p̄ximū eoz̄ q̄ occisus e
q̄ irā ens p̄cussit p̄ximū ei⁹ i sine
p̄posito et intentione lędendi nec fuit
negligens in adhibendo cautelā nec
ante biduū l' triduū ce cū pbat inimic⁹
i p̄bari non p̄t q̄ antea fuit hostis illi⁹
que nec ipse cū culpabiliterq̄z occidit et
habitabit in ciuitate illa n aliunde obsta

cuiū oriat seu mors īuenīat · doneꝛ stet
aīe iudiciū · ad tribunal illi⁹ vēbis
duīat · in cui⁹ domīio seu tīs hoīn
diu ꝓpetrauit · causā reddens finē suū
· opus suū ꝙ posse exercisans et q̄lr̄ co
ngerit manifestans finaliq̄ ꝑ se
de sua īnocentia aut reatu non dabat
ꝓ iudices ciuitatis refugij · nisi ī ei⁹
dīio amdisset hoīndiū · sed ad iudices
iā ꝓfatos et ad eos pacifice ducebat de
vēbe refugij · Si īnocens iudicabat
ad vēbē refugij reducebat · mālitus
ibi seruire · si vō reus īueniebat · mox
dabat ogīatus ocīsi · ītermed⁹ · et mori
at sacrdos magn⁹ qui fuit ī illo tpe · ī
tā diu ī ciuitate refugij hītabit · quisq̄
pontifex tūc ꝓsidens moriat · Vel eīa
quisq̄ reuocabit amicus ocīsi · Tūc seꝛ
mortuo pontifice · reuertet homicida
et ingredietur ciuitatē seu villā ꝙ domū
suā · de qua fugerat · et decreuerūt · ī ꝓ
ciuitatibz refugij assignare · ꝓposuerunt
y⁹ et assignauerūt · cedes · ī vēbē sic noīa
tā · in galilea mōs neptalym · ī sichē
ī mōte effraī
et ebron ī mōte iuda · Hec tres fuerūt
trans iordanē · ī tra ꝓmissionis · Alie tres
fuerūt trans iordanē · ī tra amoreoꝝ
ut ꝓz in lra · q̄ nō plana sit exposītionē
ñ exigit · Circa hec mlta pūt iqr̄ · p⁹
cur eque multe erāt ciuitates refugij
ī tra duaꝝ ac medie tribuū · ac ī terra
tribuū noue ac medie · 2⁹ cur ocīsor
ōino excusabil cogebat tā diu ee ꝓfug⁹
a ꝓpa domo et oppido · 3⁹ cur p⁹ morte
sūmi pontificis reuertebat ad ꝓpa · Posset
et alia mlta hic qri q̄ sē libz nōr et a
libi potius hītur locū · prīa de hoīndio
casuali · q̄n et q̄lr̄ hoīndiū tōtū excusē
Ad p⁹mū dīm ꝑt q⁹ tra duaꝝ ac medie
tribuū erat latissīa et mlti a templo
ac tabernaculo distans ideo erāt · ibi tres
ciuitates refugij · Ad 2⁹m dicēdū q⁹ ꝑ
fugus erat talis ocīsor tā diu · ne ei⁹
pīcia cōtraret · ꝓximos ocīsi ad iā
et vltionē · Ad 3⁹m rīdet q⁹ defūcto pōti
fice erat q̄ īnouatio sīmus ī ꝓpl̄o · q̄m q̄ā
sūmo pontifice q̄ erat oīm spīāl⁹ pater
sublato · sic affin debuerūt ꝓ mercē
et luctu q⁹ ꝓpas obliuiscī · īiurias
ꝑ · iuxē intelligentiā spīāle ꝑ ciuitates
refugij intelligūt · males esse ꝑ seuerare
ad quas rei et hoīnde confugerēt · nō
capiūt · y⁹ n̄ solū excusabiles q̄ īexcusa
biles īiuriatores homicide assecurāt
ī eis · q̄ lex euāgelica lex pietatis rēset
ideo in ea sīhabūdat mīa figura q̄
distat a figurato et maior ē dignitas
sacroꝝ locoꝝ q⁹ vēbū erat illaꝝ · In no
uo ī testamento cū nouo pontifice
ac ꝓncipe intrant rei · Rursus prīn
cipes refugij designāt ꝓncipes ꝙ plan
ad q̄s refugiū hītur īnocētes · vos qui
hītis causam vñ ꝓm phm ad iudicē
tḡ ad diuīā legē ꝙ ajatā iustīā co
fugiūt hoīes · Hēc ꝓ ciuitates refugij ex
ꝓmūt loca ꝓmpta ꝙ mōsteriꝝ · ad que
confugiūt mlti · ne ab īuisibilibz hostibz
ad carcēs īfernales trahant · Generali⁹
aūt loq̄do ꝓ ciuitates refugij ītelligūt
remedia 2⁹ ꝓmī · ꝓ iordanē vō designāt
baptism⁹ · q̄admodū q⁹ cis iordanez
et ultr̄ eūdū · fuerūt tres vēbes refugij
sic aīe institutionē sacri baptismī ·
fuerūt tā ꝓiꝝ remedia · ut ꝓpter fides
parentū · īmolatio hostiaꝝ · circūcisio
ita p⁹ īstitutionē baptismī · sīt tria re
media vitaꝝ · vnū ē ꝓmū · alterū eu
charistia · 3⁹ matrimoniū · q̄d n̄ solū
officiū ē nature q̄ et remediū ꝙ om
pisteriā carnis et actū e⁹ illicitū · Per
io remanūt ozō et eleōsina ꝑ aīe baptis⁹
q̄ postea fuerūt culpaꝝ remedia
Cū strictio cordis emendatio vite · sanc
tificatio ꝓ offensa · Denicq̄ ois sex ciuita
tes refugij ad sacrdotes et leuitas spectā
bant · q̄m bō clericoꝝ dīt ee cōia ꝙ⁹ iheo⁹
atq̄ ad clerū totius ꝓpl̄i · dī hēc refugiū
spīāliter eīa homicide · ad sacrdotes ad
cōfitendū · Postmo et q̄ nōndū q⁹ tres
ciuitates refugij trans iordanē dicūt
fuisse ī mōtibz · q̄ ꝑfecta remedia
p⁹ baptismū p eas signata · magne

et sublimis sit gre sacra Ecclesie q̃ fi
dat in mõte altissimo dño ihu xpo
sili ei plan pncipes et iudices dñi i sb
limitate prudentie ac vtutũ cõsistere
ceteris q̃ fama dilatõe & gubnatõe
fulgere Eluida ca xxi Accessert aũt
q̃ opiem desptõe ciuitatũ Ar zo
refugij nũc recitat distributo
vrbiũ ffm leuitis Leuite at q̃z gnali
ter acceperũt pro filijs leui tã sacerdotibz q̃
ministris templi ifrõib illet ita nr ex
positũ Interdũ vo put a sacerdotibz distin
guũt Accesserũt at pncipes familiarũ
leui que familie paulop exponũt ad
eleazar sacdotẽ ñ q ipe solus ex filijs
sacdos sed pnceps extitit sacdotũ ad
iosue et duces ygnationũ & pncipes
tribuũ atz dixerũt dñs pcepit p ma
nũ moysi noz z4a et alibi vt darẽtur
nob vrbes ad habitandũ et sbvrbana
eoz vtpote spacia ex vrbiũ menia cõ
stitutũ ad alenda animalia Erãt at
sub vrbana illa magna q̃z q̃ntus noz
z4a exponit dederũtq filij isrl & petitõi
leuitaz satisfecerũt Egressa q̃z e sors
in familiã chaat filioz aaron sacdot
de tribubz iuda et symeon & beniamy
ciuitates tredecim Ira e aglr ittam
Ita ordo vboz et sensꝰ e Primo cendit
sors familie chath vtpote filijs aaron
q̃z sors cõprehendebat xiij vrbes que
date sũt filijs aaronitis a tribubz tribz
hẽ e a tribu iuda tribuq symeon nr
beniamin et reliquis filioz chath & le
uitis qui supfuerat date sũt ciuitates
x de tribubz effraym et dan et dimi
dia tribu manasse Erãt pesenduꝰ
q̃z ut le exodi Filij leui partitha tres
habuit filios s gerson et chath et me
rari Caath genuit amram patrem
moysi et aaron Ex aaron nati sũt
pontifices et reli sacerdotes q̃ nr vocãt
aaronitr seu familia chath filioz aaro
reliq at filioz chath prima leuite qui
supsit nam fuit ex chath p alios filios
eius q̃ fuerũt ysaar et hebron et oziel
Porro filijs gerson & leuitis natis ex
leui p filiũ eius gerson egressa e sors
ut acciperet de tribubz ysachar et azer
et neptalim dimidiaq tribu manasse
in basan que fuit regio vlt iordanem
et ptinebat ad mediã tribu manasse
ut Moyses patuit Vñ q̃ aut i basan ffe
rendũ est ad dimidiã tribũ manasse
dicitur que hitauit in basan q̃ni
bus ysachar et azer & neptali nr
iordanẽ manebãt ciuitates tredecim
q̃z quã erãt in basan ut infra hr et
filijs merari p cognationes suas & le
uitis natis ex leui p merary date de
tribubz ruben et gad et zabulon Et
minor ps fuit citra iordanẽ i finitimo
zabulon De tribubz filioz iuda & sy
meon dedit iosue Hic exponit vrbes
date aaronitis in speciali nit qs primo
notat ebron que fuit refugij ciuitas
ut dictũ e ca precedenti Agros vo & vil
las ei dedit iosue ipi caleph ad possi
dendũ ita q̃ agri et ville anexi ciuitati
ebron erãt hereditaria possessio hoc caleph
q̃ etiã fuit dñs vrbis ebron et mansit
int leuitas ibidẽ de tribu at filiorũ
beniamin dedit iosue aaronitis gabaon
Ita plana e Ita q̃z vniuse ciuitates
leuitaz fuerũt xlviij q̃z dere fuerũt
trans iordanẽ in tribubz ruben & gad
et media tribu manasse In illis etiã
vrbibz & alijs milia cũ leuitis mane
bant Dederitq dñs isrli oẽz tra quã
iuraverat & possederũt illã atz hitauerũt i ea
Istud vi dici dñs iã sepe q.s. filij
isrl q̃e iosue ñ obtinuerũt oẽz tra
eis promissã ymo ner tpe iudicũ sed
tpe dauid et salomonis Ex q vbũ
iam pductũ posset p modũ ypbo
lice locutionis intelligi & loquitur hr
scriptura de futuro p modũ pteri q̃si
ypbale oraculũ referens Promissio
q̃z dei fuit intelligenda q tã daret

vrbes xij q̃z maioz ps fuit trãs iordanẽ vbi tribꝰ
ruben et gad morabant et

filijs ysrl' successione sm qp poterāt ea
ꝓlare r sufficient ihīare ne bestie
eos in tra n habitata multiplicaret
sicqz ꝓmissio illa ē successione ipleta
Datqz ē ab eo pax in oīs p circuitū na
tiones r filijs ysrl' dedit dns quiete
et patē cū gentes in coz circuitu de
morantes ita qp nulla eaz audebat
se cōtra ysrlitas erigere Longo tpe quisqz
filij ysrl deo delicto ad ydolatria fuit p
lapsi nllqz eis hostiū resistē ausu ē
r nll' coz qui adhuc erāt residui de
gentibz qz tras dns ysrli ꝓmisit au
debat bellū eis mouē sed cuncti i coz
ditione redacti sūt r ꝑre sbiecti t tribu
tarij fm qd ex dei auxilio fm ē actū fi
lij ysrl' q ex cupiditate reperiūt illos
ad habitandū it se sub tributo
dei
ꝓceptū fecerūt ꝑsertī qn satis copiosi
fuerūt ad tre ꝓlationē Cui ꝑhibitū ad
uertendū qd leuite fuer p oēs tribus
ysrl' hīt mde dispersi qtēs undiqz ysrlite
erent filios ysrl et eos ab ydolatria
reuocarent Et ite qz coi tribuū stipē
dio sustentabāt Ideo ne qua tribus
ex hoc gnaret p oēs dispersi sūt tribus atz
ne cultus dei videt ad unā tm tribū
spectare Insup spūlib p ciuitates leuitaz
collegia dicoz mōsteria religiosoz
t cetera sāc loca siguāt in qb spūles
homes inorāt qz loca atz stipendia
a sūlaribz eis extāt collata ut fūdatoi
bz suis ac ceteris spūalia bō dicent t
ipendāt Sūt qz hmōi homes spūales t
derici ac religiose psone p oēz xpiāi
tatē diffusi ut undiqz mīstriāt plebe
xpiana qz indulsit dns exuberantissima
munera grāz et uisibiles atz visibi
les hostes fregit sbiecit ecce quā t ubi
qz diffudit gratz Expō capīi xxij Lo
tpe Articulus tricesimus p
ā enarrat qlr due t media tbz
ad loca sua reuise sūt Lo tpe q ꝓpleta
sūt que in fine ꝓcedentis reperiūt ꝓpli
vocauit iosue rubentius t gaudentius
et dimidiā tbū manasse Dixitqz
ferūs oīa que ꝓcepit vob moyses
r mx eius ipe uos ꝓtestissimis ceteris
tribus ysrl et pugnastis p eis quisqz
terrā obtinuerit michi qz in oī obe
distis eūdo et redeūdo ac pliādo fm
qd vobis iussi In hijs vbis obia
mendat Sūtqz bn q suis supioribz
mlit fm deū obediūt et qbz qui ꝑsūt
tale testimoniū phībet reuertimini
in tabernacla vra ita dimisit t sb
hac condicione t eoz vos ad redeūdi
licentio ut custodiatis attente p di
ligentē meoz et ope ꝓplcans mā
datū illud ꝓcipuū de dilectōe dnz
dei et legē qua ꝓcepit vobis moyses
r ds p moysen utputa cetā dei ꝓcepta
moralia iudicialia ac cerimonialia
Vir sbdit ut diligatis dnz deū vrm
amore sp̄uali in filio gratuito ponsse
ꝑ pura et ihīam hominē ipi t qm
ꝑ dilexit vos deinde ꝑ vmissa bn
fica et ꝓmissa ipi et ambuletis i oī
vis eius r ad bn̄ficū finē tendendo obs
uetis de opus vtilitū necessariū ad h finē
Qui et i uno offendit oīm reus
efficit adhereatis qz ei p fidē spem t ca
ritatē p qs ponsse t intime uolit deus
ac seruiatis ei in oī corde r toto itellū
et integra uolūtate nec cor vm diuisū
sit adhendo ꝓtī creatori ꝓtiqz minue
et in oī aīa vra r ceteris aīe viribus
p qs dō seruiri pt bndixitqz eis bona
ꝓmendo et dixit In mlta sba r co
piosa possessiōe reuertimini diuidite prdā
hostiū qua s ab hostibz vris chana
neis iure ꝓlij ꝫ ex dei ro sūt oīa do
natione obtinuistis eā fribz vris
ill vxz q mteris qs vos hic fuistis i ma
serūt in vtribz et vill vris ad custodi
endū ea q vra sūt Hic tm n dr qtū ill
dare drent Le at p regū xo qd dauid
statuit legē ut equa eēt pozno pugnaz
q coz q ad castrīas remanebāt custodi
endo pmenta ad pugnātes Vñ ꝑm

aīi ꝑ tempus fluabat lex illa salūi ad
aḡlem diuisionē nī ill Dra ī abrahā
ī geneſi et iosue in hō loco io seruari
uſſerūt Porro ut iosephus r̄fert
ꝑlis isrl deduxit has tbus ī sine
lacrimis et uix senectos ab ioice
dimiserūt Cuiꝰ pemissent ad tumu
los iordanis in tra chanaan uidz
ꝛ hos eius edificauerūt nue ior
dane in tra ꝑmissionis ar nouem
tribuū n ab alia pte iordanis al
tare mfinite magnitudis In fini
tū multiplicat sumit uno mō pro
ꝓ nullo ē finis nr in duratōe n in
centa net in ꝓfōe sicꝰ ꝓpent soli
deo Alio mō pro re ulē modū ar so
litū magna et itā ampit mō Vñ
alia tñslatio hī arā ī gentē atꝰ
ut fert in hebreo hēt altare magne
visionis qđ s alonge poterat ꝙspici
pī qꝰ p ypbolē ampi Qđ cū audis
sent filij isrl edificasse filios ruben
et gad altare ꝛ filios isrl ex oppo
sito hītōis nouē tribuū Vel ideo
dr cōn filios isrl qꝛ sic eis fuit rela
tꝰ qꝰ illi ꝙstruxissent altre hī malū
atꝰ pmē ceteꝛ tribuū isrl cōue
nerūt ut dimicarent ꝛ illos ex zelo
diuinū honoris ad vlciscendū iniuria
dei et ne ds eos plagaret n ipi vindi
carent iniuriā qđmodōꝫ ꝓpe expressi
achar erant pcuti Denicꝰ frequē
tingit qꝰ hij q cōn alios diu con
tradit pliant sopitis exteris bellis
itestina iripiāt gerē plia Et iteꝝ
miserūt ad illos phinees et decē
pncipes singulos de singul tribuꝫ
ꝑ vnū spēalez de qlibet tribū dere
cōpiendo tū media tribū manasse
ꝑ vna tribū Hos q miserūt ad iqrē
dū certius veritatē qm n ex rūlatu
volatili nec ex leui iniusta ve causa
ieūdū ē bellū potissīe magnū pcu
losū et itestinū dixerūtꝫ phinees
et sui ad eos Hec mādat oīs ꝑlis
dñi ꝛ filij isrl in dei cultu manētes
iubet vob dūs et ſſitūt ꝑ nos vos
q iā idigni estis ꝓlis dei vocari
Que ē ista tūsgressio ꝛ nr peccat
ta grauāt Cur deliquistis dñz per
mentis auersione ꝛ iobiaꝛ edifica
tes altare sacrilegū ꝛ abyssinū i dei
obsequio Dic ei isti putabāt ꝙ illi
fecissent ī altare ad offerēdū sup ī
sacrifīa q tē offerri n poterant nisi
ī sylo ī tabnaculo dñi et sup altare ei
ibidē ī altare ab illo abi frīm ad sacri
ficandū fuisset sacrilegū seu abusiuū
rei sacre putā altaris seu īmolatōis
que fim se dicūt quid sacꝰ Vel ut io
sephus scribit putabāt eos cōstrixis
se ī altare ad sacrificandū dīs alienis
An paꝛ vob ē ꝙ pecrastis i beelphe
goꝛ adorando ydolū phegoꝛ seu ꝛo
medendo de īmolatis eidē qn ad sug
gestionē balaam balach rex misit
filias madian q filios isrl ad forn
icationē illā spūalē vz ydolatriā
et eā carnalem ꝓmoueret ac traheret
et uspq in pntē die macula hī sceleris
ꝛ diffamia et vituperatio qđā ex
tanto scelē consensum ī vob ꝑmanet
Quānis āt primē ī finit cōe et alijs
tribubꝫ phinees tū et sui nī spēaliꝰ
īputant illud hīs tribubꝫ qꝛ puta
bant eas nī rursus scelē facinꝰ con
misisse ꝑpt qđ ī qđāmō rediret et
de nouo īputaret him gđ ī ceteꝝ de
bita dimissa repetit a seruo neq
q ꝛo seruo suo noluit miseri Vnpm
hīj q phinees et sui ista locuti sī
non videt primē ī beelphegoꝛ
cōmisisse sed potius pres a ꝑpinqui
sen consortes eoꝝ ꝙ ꝛ qui illud fecerit
mox fuerit ocisi ut nōꝛ ꝛ hē sed et
primē ī ꝓcessit fedaꝛ ꝑli diuisi
one isrlitū in q isti fuerit cōiuran
ut nōꝛ gō desistebāt Dicit tū pecras
se ī beelphegoꝛ eo mō q ꝑtem aḡꝫ
ꝛo societatē aut cōitatū solet assūbi

multiq; de ꝑplo cecidĕrūt·r· ꝑpt' ĩmĕ i⁹
ĩfecti sūt Cũra qđ dq̃ dicūt qđ mlti
ꝑplĩ pauci cecidĕrūt ex q̃ sequet̃
q; ñ solũ qui ĩmĕ i⁹ miserūt· sed ĩtĕ
q; cõsenserūt a' ñ debite resistĕrūt fue
rūt omĩsi Nã et ꝓncipes fuerūt iussi
suspendi et xxiiij milia de ꝑplo cedĕrt
et vos hodie deliquistis dñz et ꝓcas·r·
cito post hec m vmusũ isrl' ira eius de
seuiet·r· os ꝓmittẽs a dño ꝓ vro expssu
Porro q̃ equitate h' fi' possit supĩ ĩcrpõe
mpli' diffuse expolimꝰ e Si putatis
ĩmũdã ee trã possessionis vre·r· idignã
ut m ea ponĕt tabnaculũ dñi et altĕ
mũ' ydolatras et alias ĩpietates ibi cõ
missas añ et ideo ex illã ad ripã iorda
nis construxistis altĕ in q̃ tẽpi vobis
viuimꝰ q̃ e altĕ dñi situ ad ostũ ta
bnacli hostias offeratis·quasi attedian
remotius ire ad ĩmolandũ· transite ad
trã in qua tabnaclũ dñi e et habitate it
nos Nr potius volum' vob trã nr̃az
diuidĕ· q̃ ut ea soli hntes pcmĕ vos
ꝓmitta Ideo sbdi·tñ ut a dño et a nro
cõsortio ñ recedatis·r· h' solũ optamus
et petim' atz sb hac cõditione trã nr̃az
vob cõmodĕ pati sum' ut deũ ñ offendat
ner nr̃az cõionĕ m dei cultu delinq̃tis
qđ et nob eet notissimũ· qđ pz ex qđ sequit
Achan filius zare ꝑterijt mãdatũ
dñi vsurpando de anathemate iherico
et sr' oẽz ꝑplz isrl' ira ei' ĩmbuit·q̃ i vlti
one illi' famnozis qđã fuerũt omisi phi
res fugati et os turbati et i' achan eat
vnus ho atz ymã solus perisset m
scelere suo·r· q̃m m nob e valde optanĕ
q; ipe solus fuisset omissus p suo facinoĕ
Istud ꝙ ca⁹ plem' rentat et ibi expõi
est Deinde describit rubenitaz & sonoz
cozũ rõnabilis excusatio fortissi' dñs
nouit·r· sit vera ee que dic' & isrl' sil'
intelliget·r· ꝓphs isrl' qui vos misit ex
nra ĩuisione dgscet veritatẽ si ꝑuari
tationis aio ꝓposito seu ĩtentiõe ydola
trandi h' altare de q̃ mensio e cõstruxi'
ñ custodiat nos dñs ab ĩuisibilibus
et visibilibz hostibz & puniat ĩ ꝑsti
Istud fuit q̃ iuramẽtũ p execrationẽz
seu ĩpetrationẽ mali i scripm sic⁹ i⁹
apli Ego testẽ ĩuoco deũ i aiaz mea⁹
et si ea mente fec' h' altare ut holocau
sta et sacrificia et pacifica victimas
sup ea ĩponĕ ad ĩmolandũ vĕ do ipe
q̃rat et mdicet·r· debitã pnã a nob
reqrat nosq; diiudicet Deniq; holo
caustũ e hostia que ad diuine ma
iestatis honorẽ tota cõburit Sacrificiũ
aũt nũc sumit' ꝓ hostia q̃ pro remissiõe
ꝑcoꝝ offert· pacifica vo victima e p pace
salute a' grã ĩpetranda a' seruanda
dño ĩmolata et ñ ea magis cogitati
one atz tractatu·r· cõsilio seu delibẽ
ut dicere·r· mt' nos ꝓbabilit' voluer'
et contuli' uel ut dicĕ vob assignã
do causã edificatiõis h' altaris Cms
dicent filij vri filijs nr̃is·r· ꝓbabilit'
suspicatꝰ ac formida' q̃ ipe predĕte
posteri vri dicturi sũt posteris nr̃is
Quid vob et dño deo isrl'·r· ñ ptinetis
ad dñz nec estis de sorte i' nõ ꝑpli eius
q; rõ sbdit Terminũ posuit dñs ĩ
vos et nos o filij ruben et gad iorda
nẽ fluuiũ ĩtro ptẽ ñ hẽtis ĩ dño·r·
nõ estis ꝑs ꝑpli ei' nec hẽtis ius offen
di m tabernaculo ei' uel sr' altaris ipi'
nĩ trã ꝓmissiõnis ꝑplõ dei ꝓmissa fi
niat' ad iordanẽ et p hãc occasionẽ
·r· nlluã et falsã ꝑsuasionẽ auertent
fortassis·r· aũtere potuerĩt filij vri fi
lios nr̃os a timore dñi q̃ videntes
se ita repelli a cultu dei ad ydolatriã
tradent Putauit' itaq; melius' dixi'
Extruamus nobis altĕ ĩ testimoniũ
int' nos et vos Certus e plane adh
ãppe fecerũt altĕ istud ut trã eis q̃
posteritati eoꝝ eet in signũ et mẽoria
le ac argumẽtũ q̃ et ipsi cẽnt ꝑplõ
dei et ius hẽnt sic et cetẽ tribz isrl'
ad offerendũ sup altĕ dei Absit ut
credã a dño et ei' ĩcensũ·r· ꝓpter

et effectus bñficos·s· archā testiom̄
et altare relinq̄mus· q̄admodū ei
uestigiū repūnat eū qui i⁹ ipressit
ita sapiā oīpotentia iustitia bonī
tas ꝫ eminentia dei in ei⁹ p̄ceptis
effectibz q̄ reluceāt· p̄t altrē dñi qđ
extructū ē añ tabnaculū ei⁹ Vnū ei
altare fuit in atrio añ et ex ostiū ta
bnacli· sī qđ sacrificia pli offerebā
et de i⁹ ita sermo· Aliud in tabnaculo
erit· Ex nibz audiuis· Hic reuīt q̄d
phinees et q̄ cū eo erant valde letenta
ti fuerūt ex ista vīsione· et dixerūt
nr sīm⁹ q̄ vobcū sit dñs q̄ tā sollici
ti extitistis et estis ad p̄cauendū eā
ī futuz dei offensā· et liberastis filios
isrl de manu dñi· r· p anticipatiōez
p̄seruastis ceteras tribz isrl a pena
que eis īmineret si cōmisissetis ar
men qđ ī posū⁹ vob· Vocauerūq̄ fi
lij ruben et filij gad ꝫ q̄s et filij di
midie tribus manasse dār· itelligi
nīm q̄ dñs ipe sit deus· r· q̄ veri dei
pli atz cultores sum⁹· Nā ut ioseph⁹
ptestat· huc typuū suppstpserūt altī
ad ꝑpetuā veritatis mēoriā· Ex hīc
historia edocem̄ zelo diuini honoīs
ferueāt amore iustitie īflāmari· p
posteroz nroz sollicitari salute· pati
cē pro iustitia mortē nec ī derogati
onē veritatis q̄q̄ palpāē nez petā
tibz quātūlibz ꝑpinquis cōm iustitia
p̄cē ꝫ p̄ceptū fraūe correptionis
strēnue adiplere· rōnabilē q̄z exau
sationē lrbent̄ suscipe· sed et grauē
de īnocentia ꝓximoz ac dei cordia
lit̄ tollandā ꝑ domūs gr̄ē q̄ alijs ꝓferāt

Expō capti 23 Euoluto aūt Actī 23⁹

Ds vir ioue de plebis sibi cō
misse salute sollicitus· eā hor
tat⁹ ē ad pseuerandū in dei cultu
sic nō enarrat· Euoluto aūt tpe mlto
a tpe i⁹ q̄ pacē dederat dñs isrl· ita
ꝫ nēo filios isrl ipugnare p̄sūpsit
ut añ sbiectis ī gyro nationibz vni
uīsis q̄z tras ꝓmiserat dñs isrlitis
q̄ pro maxīa ptē erāt omīse· residuu
vō erāt isrli sbiecti· et ioue iā exīte
longeuo et ꝑsenilis etatis q̄n iam
repit appinquare· ānō centesīo octo
gesīmo octauo· q̄ocāt oēz isrlez· r· oēz plebē· ꝫ maio
res natu et ꝓncipes familiaz ac du
ces tribuū et mgros in lege ꝑitos
dixitq̄z ad eos· vos termīs ꝛr· Ira dei
ficultate ñ hī· Am confortami· r· h⁹
ꝓpinue opto et hortor ut cofortet cor
da vra in deo ꝑ gr̄az et vīutes ꝑ spem
et fortitudinē· non declinetis ab eis
que dñs ꝑcepit· nec ad dexterā nec ad
sinistrā· utrūq̄ vitiosū vitādo exēplū
ut via regia īcedatis· n⁹ ꝑ plūra neq̄
adiūsa fiangami· sed sp ī me⁹ pseuēt
nec vltra vires q̄ppia attemptetis· nec
ꝑ tepore et negligentia tbescatis
ne postq̄ ītraueritis ad gētes q̄ mīt
vos future st· mīrimonia fiēdo nī
eis a· similiaritates a· piculosas
sorietates· nireris· ni noīe deoz eaz
cōm i⁹· in deuteo⁹ scptū· ꝑ noīa extīnoz
deoz· ne ītraueritis· Timēq̄z dñz deū
tuū timebis et ꝑ nomē ei⁹ iurabis
Qz ei īurat ꝑ deos gentiliū oīndit se
colē eos atz in vitatis testiō· eos assu
mit· sicq̄z venerat eosdē· Hoc tm dili
gentissīe ꝓcauete· r· eū oī cautela cus
todite seu ꝓfectū malū vitate ut dili
gatis dñz deū vr̄z· toto corde· usq̄ i finē
ideslmēter· Qz si nolueritis ni eis
· r· gentilibz q̄z tras dñs vob⁹ dedit
misce cōnubia atz amicitias copu
lare· qđ de amicitijs socialibz familiā
bz et carnalibz ītelligēdū rensēt· qm
tales amicicie ad p̄cta solēt allicere· Q⁹
ait· phibuit deus filijs isrl· spūlez
dilectionē hīc ad illos ꝑ⁹ potius h⁹
ꝑcepit· sed gentes aduersarie erūt
vob in foueā et laqū ac offendiculū
et stimulos in oculis vr̄is· r· nīsi pli⁹ nos
affligent detrudēt et capiēt atq̄z

arripuit et pugnet ad diuisa erga
vitia trahent En ego ingredior viam
vniuerse terre et cito subito morte coepa
le que cunctis in terra degentibus hominibus
est via ad monumentum p ad vitam fi
turam seu ad eternam salutem a damnatio
ne perpetua sicut q ipsemet ope quo p
misit et prospera cuncta venerit sic audi
ret super vos quod maiora penalium co
minatus est vobis si violaueritis ei
precepta presertim si idola coluerit is de
q cominationibus dicetur ego diffuse
hec Que cuncta qui vere in prisis rebelli
bus atq idolatris filijs israel sit impleta
liber iudicum libriq regum claissime
referunt Iuxta misterii sensum discat
plasmatis et peccatores vbi dei ex isto ca
pita fragilitate et morte humilie inueni
et subditis suis beneficia dei recolere
ac maiora bona eis in nomine dei in
finito promittere que nec oculus vidit
nec auris audiuit nec mens concepit Deinde eos ad virtutes hor
tent diuum rigore iudicij predicet
eternam damnationem minet et quod
ad salutem pertinet animas fideliter
et constanter iugit et ardet demi
cient Explanat̃ cū xxiij Cōgregauit Arzz

Non suffert fidelis dux iosue
primum sibi omissum sed admo
nuisse se cum videt sibi vite finem i
minere rursus hortatus est eos put
in isto narrat articulo Congregauitq iosue tribus israel et ad se venire fecit eos
tribus israel eternam eas quas tunc iordanem manebat in sychem id est vibex
seu locum sic appellatum qui fuit iosephi ad iosue pertinebat et vocauit
maiores natu ac principes tribuum
ac iudices et magistros statuitque i
conspectu domini et diuine maiestatis
deuote se presentauerunt patri audie
verbum dei hos sapientes specialiter
commouit quam ex eorum virtuosa conuer
satione ac bono regimine plurimus

pax et salus populis magna expe
pendebat cum in extremo septimi sit
Gedeon iudex populi sit et ministri eius
Ihemias qui dicit Cum stulte egerit
pastores ideo eis grex eorum dissipa
tus est Quod maiores populi principesque
esse instituit specialem ac diligentiorem
horum respectum ad suos officiatos qui
se beant et an sua officia digne et
efficaciter prosequant quos et specialiter exhor
tari debet et si opus fuit increpare
et ad populi prudentiam ad eos sibi cum maiores
quam minores aut immemorandos eis di
uersa beneficia dei ut per consideratione
illorum accendent dei amore et gratia
et satageret aut ad meliora promo
ueret Quer dicit dominus Trans fluuium
habitauerunt patres vestri ab initio generatio
nis horum thare pater abraham et nachor pa
trum thare seruierunt deis alienis
quadrodum genesis le thare pater ab
ipsi primo habitauit in chaldea demi
cum filio suo abraham et loth ex mil
dea venit in mesopotamiam obiitque
ibidem Iste vbi iste duplex pugnat ex
pone primo sic Trans fluuium i
nile euphraten qui mittit chaldeos et tra
ne promissionis deuenerit habitauerunt
patres vestri Secundo sic Trans fluuium qui
mittit terram chanaan et mesopotamiam
fuit habitauerunt patres vestri Ibi tra
nem habitauerunt ab initio nec ibi ma
gnatus le nachor pater thare nec abra
alienis deis seruiuit sed nachor pa
ter eius et thare ut dicit hebreus
salem ad tempus Tulit quoque pater exire fecit
et exeundi voluntate infudit tribus
iquam abraham patrem de meso
potamie finibus et adduxit eum ad
terram chanaam ut ea daret posteris
eius Multiplicauitque semen eius ex
ea agar genuit ismahelem et alios
ex setthura qui fertur fuisse agar et
dedi ei ysaac singulariter fecundo
sara non obstante diuturna sue ste

litatis viz senectute ꝙ nāli ifernidi
tate eius eaꝫ in iuuentute Illu viz
ysaac rursū dedi iacob et esāu ex
rebecca que nālr extitit infernida
Porro qđ ait rursū refendū ē ad
vbū dedi non ad ysaac q̄ vno tōcu
pitu gemuit ambos filios suos &
q̄ esau dedi mōtē seir ad possidedu
r tra pdumeoz mōtiosaz dedi esau
et posteris ei Jacob vo et filij eius
dēderūt in egiptū nālitate famis
coacti ꝙ amore ioseph Clamauerī
at ad dnz filij isrl ex timore cū post
exitū de egipto vidissent egiptios
se insequentes q̄ posuit tenebras int
vos et egiptios Ida angelus posuit
nube densa et tenebrosa ex vna pte
int egiptios et ebreos ita q̄ egipcij
tota nocte neq̄bāt hebreos attedē
ut exodi xiv le Viderūt oculi vri cuncta
que in egipto fecerit no q̄ oēs q̄bz
iosue ista loquit ē viderint mira
bilia dei in egipto sed eleazar iosue
caleph et alii de tribu leui et quic
quid in cūctis diebus vite sue exierūt egiptū im q̄ i
tū in exitu suo tōis cōpotes erāt &z
quo poterāt isti oia illa signa ꝙ pla
gas egiptioz videre cū hitaret secūdū
q̄ erāt in tra pessen Ad qđ aliqui dicerent
q̄ erāt in tra pessen hitauerīt inter
egiptij ibi plagati Pt ꝙ dicit q̄ m
terioꝛi visu ea viderūt et iduxi vos
in tra amorrei q̄ habitabat trans iordā
nē r in regiones seon regis amorre
oz et og regis basan Cuiꝰ pugnāt
tōn vos tradidi eos in manus vras
ut le noz xxi surrexit ait balach rex
moab et pugnauit cōtra isrl Non le
alibi q̄ balach init pugnā corpale
cōtra filios isrl sed insidiatus ē eis ac
restitit inducendo eos ad magnū fa
cinora ex suggestiōe balaā ex cui
tōsilio misit ad filios isrl speciosas
puellas Hinc sbdit Assistiꝰ et vo

cauit balaam ut malediceꝛ vob̄ ma
la vob̄ iprecādo p incantationes suas
ac carmina et maleficia seu magicas
artes ex q̄ deo pmittente fiūt altera
tiones et obstupefactiones ac debili
tationes in hoīb̄z et ego nolui audi
re eū r a maledictione et eius effru
ptibui eū imutādo cōz eius ideo
sbdit sed ēāto p illū benedixi vobis
tribz vicibz put noz xxiii et sequentibz
ibi cōplis enarrat Dpr etem deus
ad libitū suū imutat hōm mētes
et quōcūq̄ voluerit vertit coꝛ voluta
intentiones pposita ac vba disponit
pugnerūtq̄ cōtra vos viri ciuitatis ihe
rico amorreus et pherisēus ac q̄ cōflu
xerūt in vbe illa ad succurrēdū eis
aduersū vos sinit in exponē & cōpli
plemq̄ dēm ē Quisq̄ am vos scribto
nes r hmodi mussitas pugnātinas
seu anxietatū et sollicitudinū ac n
moꝛ pūcturas ut ē expositū ē et eiec
eos Nūc q̄ timuerit dnz timore casto
et filiali nel saltim seruili et seruite
ei corde pfecto atq̄ verissimo Multi
plex ē pfecto vna absoluta et ext
ar supra oēs gen̄ que soli appetit deo
Alia mltiplex que q̄ multiplex est
Vna q̄ mēs creata fert i deū per
cognitionē & dilcōnē sm exemū
posse sum idesinent seu sp i actu et
licet coperit scīs in pria Alia q̄ deo
adheret p vnutes heroycas i hac
vita que conuenit plonis i vnutibz
cōsummatis Alia qua do adheret
p euāgelicoz observationē cōsiliozꝛ
Alia qua oīa illa vitat que caritā
ti obstant diuine obseruando tm̄ta
pcepta et licet ē pfecto sufficiente de
qua vbū ishd pt expom Porro
coꝛ verissimū ē in q̄ absq̄ admixti
one falsitatis vanitatis et iniquitatis
est veritas vite veritas iustitie
veritasq̄ doctrine et auferte deos
q̄bus seruierūt pres vri i mesopo

tumia et in egipto Non ē verisile
q̄ filij isrl q̄ iosue loqbat hūerit
ydola ad colendū q̄ ita tot & tāta i
dei vtute plia victoriose egerunt
et si forte alīq̄ ydola reseruauerit
sibi occulte potuit ē ppt̄ pnositatē
materie Ideo qđ ait auferte pt
expomi nolite admittē nec ītrpe
et si que hētis abinte Hic et ītob
cōuocata oī domo sua Auferte īqt
deos alienos Vmptn̄ qđā hr̄ scribit
Pt dixi q̄ aqui eor hūerūt ydola
que apportata fuerant de egipto ꝑ
hēs aug̃ hr̄ reptbat dicēs Ideo hebat
adhuc simulachra gētiū nī supra
obiaz eor cōmendauerit iosue & si
si post tantas legis cōminationes
ea hūissent nī ecent osecuti tot pspa
simaute malū vob vide ut dño ꝑ
uiatis ppt̄ difficultatē vie salutis
et arduitatē ac mlitudinē pceptor
ipi seu ppt̄ expensas satisfactor Et q̄
dā vo malū a īutile seu erūa stultū
atz supflūū visū ē deo seruire q̄ no
credidert eū hac ōgnone q̄ prudētia
inferioz et artiū hūanor Vel q̄ vide
rit q̄ iustis et seruientibz deo frequē
contingūt aduisa et ipijs pspa vide
malachie 2° lo dns tibz Inuiabuert
si me vba vēa et dixistis vanus q̄
seruit dño et qđ emolimētū q̄ custo
diui pcepta ei de q̄ m ps dixerit
qm̄o sit ds et si ē strā in extelso atz
i lo iob dixerūt qs ē opt̄ ut seruiaꝫ
ei sed hn q̄ iosue loqbat tot et tāta
mirabilia ospexerit et ex ei cultu tot
pspa fuerit osecuti q̄ de ei prudētia
& remuneratione nō dubitauerit Imz
si malū vob vr do vo ītre optio vob
data & libera electio Eligite vob hodie
qđ placz vu seruire potissimū debeat
vr dns q̄ fuert pres vr i mesopo
tamia an dns amorreoz Istud ses
iosue pfert q̄ promte q̄ dicat q̄sp
hoz elegerits stolidū erit atz pbitas
id agendo Vel ideo ait Optio vob
data q̄ n cogit ds hoiez ad suū ob
sequiū sed ꝑpe liberū eū reliquit
ut licenter agat q̄cqd voluerit
ꝑ ut libe agendo mereat aut demeat
iuxt ei cōmissi Ds ab iuio istituit
hoiez et reliquit eū i manu osilij
sui Adiecit precepta sua ad qđ vo
lueris porrige manū tuā Ego aūt
et dom mea & domestici mei seruiem
dño q̄ dicat In h̄ merito me principē
vēm sequi debetis Audit pplus abst
vt relīq̄m dns q̄ eicit vniuersas
gentes & hostes q̄z tras ia possidē
p maxia pte deleuit seu q̄sdā p et
multos de ei ill occidit Seruiem
q̄ dño q̄ ipe ds nr & creator et gu
bernator nr altissi Hec ē sufficies
copiosaq̄ rō seruiendi dño p latrie
cultū q̄ creauit nos et sumus rēt
atz pruisor ē nr Dixitq̄ iosue nō
poteritis seruire dño h̄ nō dixit in
simulādo absolutā impossibilitatem
ꝑ difficultatē seruiendi altissimo
pseuerant usq̄ i finē Tū ppt̄ pmi
tatē istor ad mala Tū ppt̄ diui
nor arduitatē pceptor et multi
tudinē Tū ppt̄ rigorē diuine iu
stitie vñ sb iugit Deus ei ses et
fortis emulator ē & ds entialit
ses atz opt̄ ē detestator pctī ama
tor vtutū oditor peccatū nec
ig̃scet stelebz vīs atz pcīs si
reuerits ea & nisi pnīaz vera ē
gerits Non ei dimittit pcta ītra
Pnt aūt p stelea intelligi pcta m
deū pserta ydolatria suppstitio et
spes ei & p pcta vo culpe i pxi
ut fiutū rapina qē si dimiserit
eū p iobiaz et seruientis dns a
liens q̄ a vera deitate defluit et
distat i i fiutū cōuertet se n p aqua
mutatione sed ipi p effectū
qz a pietatis et liberalitatis sue af
fluentia et dulcore ad rigorē predet

nisthie Dixitq; ppls ad iosue neqq;
im ut logris fiet sed dño seruiet
Ex hoc videt q; uel iosue l' ppls sm̃e
tit; Et rndendū q; ea que iosue dixit
intelligenda sūt p modū ois dām exer
cationis et anūsatois ac cōmina
tionis Hēpe et io qđ ait n̄ poteritis
seruire dño pt' expositionē ptenti
pt' adhuc dupliter accipi Primo
sic Non poteritis ppis viribz et sn
auxilio gre dei deo seruire mento
ria seruitute. 2o sic Non poteritis dō
seruire seruitute tā magna ac re
uēntiali ut dignus ē ipe q; imēse ē
maiestatis atq; ob hoc ifinita reuere
tia dignus Sic g; n̄ erit ut logris
r fim q; ōba tua vident sonare tur
minaris et exercitando nos faris
Dic religiosi eos q; instant p ordie
exercere ac pbare solēt dicendo Non
potius religionis hoc seruare rigore
nec pseuerare in eo. et iosue ad ppl;
Testes inūt uos estis q; ipi elegistis
uobis dñz Rndert Testes sumo
et testes. Rndendū q; testificatio istu
ipi actus et testimū d' seipos si vā
ipa n̄ ipleret Ex hoc iosue infert Aufe
g; auferte r p anticipationē monete
ne suscipiatis deos alienos et ifli
nate corda vra ad dñz r humiliter
ea sbmitte deo et ad gre ei' susceptī
one ac incremētū ea portate ac appli
cate sic ait ps Inclinaui cor meū
ad custodiendas iustificatiōes tuas
ieternū Vñ pribz ꝺ le hois ē aiam
ppare Itaq; cor hois disponit via
sua dimptm hoc ipm effice ē a dño
a dō et donū ipi' q; horiz ab ipedi
mēto hoc ilinationis ac ipationis
r a ppōsito peccandi ac vitijs ref
hit et auxit ppe qđ 2o regū salom
deprecat Dñs inclinet cor nrm p'
se Et psa i ps Inclina cor meū
in testimonia tua Dixitq; ppls Dño
do nro seruiem et eri obedientes pcepti
eius Ibi h dixerūt imitando gre dei et ei'
auxilio obedientes bona fiunt rūsio
si aūt psumēdo de viribz suis ītanta
et psuptuosa fiunt locutio Gicq; icep
i eis illud apli Confidentes dei iustitiā
et suā volentes statuē iustitie dei nō
sūt sbiecti magis tm apparet q; secm
pmū sensū locuti sūt h. pmisit g; iosue
i die illo fedus r de nouo obligauit
ppl; ad dei obsequiū feritq; pactū ie dm
et ppl; ut ppl; do seruiret Dñ lex tñs
tulerūt. disposuit thesus testamētū
ad ppl; que dispositio fuit testamēti
ia dati repetitio et ꝓposuit ppl; pcepta
atq; iudicia r pcepta dei mozalia cer
monialia ac iudicialia ppl; cōmēdza
uit et obseruanda admonuit. i sychē
scripsitq; oīa ꝺba h i volumē legis dei
r in li h i q; lex dei dēcreta dei i vo
lumē legis dei r in sēptuā annexa q
tota ē q; vnū diuine legis volume
ad qđ ptz lib iste q; adnexos ps ad to
Et tulit lapidē pgrandē r ualde
magnū quē ab alijs acepi fecit. l'
cū alioz adiutorio supsit posuitq;
sbter quercū viz sb ramis r frodib
quercus que erat in scīario dñi
Cui h occurrit dubiū dno p' quo i scīa
rio dñi potuit ee quercus a' aqua
arbor cū deutro 2o dñs dixerit
Ego plantab lucū et oēz arborē nūc
altare dñi dei tui Credim quo dimit
iosue posuisse hūc lapidē sbter quer
cū que erat in scīario dei nī ex textu
serie q; tenore videat istū ferisse i sychē
vbi pcussit fedus pfatū i cui' me
moria erexit h sacrū scīariū aūt
dñi fuit in silo vbe mlto distāte
a sychem. Ad p' posset q;s videre
q; iosue seu ppl; isrl' nō plātauit
hāc quercū iuxta dei scīariū seu al
tare q; plantatū repperit ibi Ex si ob
iciat nō licuisse ut arbor plātata

relinq̃ret ibidē qz ad hoc datū fuit a
do il⁹ p̃ceptū ne filij isrl' assilaret' ydo
latris qui iux̃ suoz tẽpla dozt hebāt
lucos et arbozes ad extenda libidine
Dicit p̃t q arbor ista sic sicti fuit q ro
p̃cepti illis n̄ hebat locū in ea qz n̄ eāt
ad iuramentū libidis fuitq; añ sciā
riū Dmptū qdā dicūt in hebreo hz
sb̃ter limen eo q vbū i⁹ hebraicū exter
eq̃noctū Aliq̄ dz fatēt p sanctuariū h̄ itel
ligi n tabnaculū moysi z synagogā
in q̄ iūatores sychē cōuenerūt ad audi
endū vbū dei aut ad dñz exorandū et
iux̃ h̄ patēt ad 2ᵐ solutio Alij vo dicūt
q postq̄ iosue p̃missit fedus ac ple iu
dicia et p̃cepta in sychē p̃posuit asced⁹
cū ple ipo in sylo ut sil' coza dño sta
rēt et tē ibi in tabnaculo posuit lapi
dē p signo hoz i futuz· sic⁹ et mīsito ior
dane ferit xp̃i sara tolli de fundo iordanis
et poni in tabnaculo p mēoriali mira
culose desiratiois fidi iordanis ut ē
dictū ⁊ᵐ⁹ Dozo lxx sic trāstulerūt
Disposuit illis testimētū ad ple i die
illo et dedit illi legē ⁊ iudiciū i sylo coz
tabnaculo dei isrl' Dñ ex hac trāslatiōe
monstrat q p sanctuariū intelligendū sit
hic n synagoga p̃fata z tabnaculū moysi
Et dixit iosue ad oēz ple isrl' ibi stātē
En lapis iste erit vob in testimoniū· i·
materiale signū sine mō testificatiuū
grad⁹ in agēdz ⁊ pruīciaz ꝑfimo lapides
statuūt in signū et testiom nationis
et distinctionis illoz ne forte postea ne
gare velitis audiuisse vos vba dei ⁊
q dñz elegistis in deū aut ad ti⁹ cultū
vos ãstinxistis· et mentiri dño· i· ad
iuria ⁊ trīxitiā dei qd i vltz p̃mi
cē redēt Aliō m scolastica fert hysto
ria In signū federis mēorati effudit
iosue ⁊ aquā sic⁹ trā Mos erat gētiū
in signū et robur cūctis fedeis sanguez
suū effūdē qui dicēt sic effūdet
sanguis illi⁹ q violauerit fedus isd
Hebrei vō aquā effūdentes attorē
penā violatori signabāt Alij nāq;
liq̃res n im fundūt ex vase q̄n āq̄
sui uestigiū m eo relinquāt· solus
aque liquor p̃sus effūdit qd faci
bant hebrei in fidē ūito tū dño· q̄
dicerent Non solū violator federis
h⁹ pibit sic⁹ m alijs ꝓmigit fedeibz
ꝫ tota p̃genies eo⁹ pibit tū illo ut
nullū uestigiū ei⁹ appareat sic⁹ trā
Dolebāt q̄z vetes dura ⁊ diu dura
bilia· s· lapides in signū eligē aut
sua diuturnitate tūi fedus posteris
ad mēoriā renouarent Her ibi Et
post hec mortuus ē iosue cētū decē
ānoz Cuīa qd mgr in hystorijs p
tesbāt xlim⁹ ānoz erat cū accessit ad
moysen et xl ānis seruiuit ei i deserto
Et q̄ colligit q xxvj ānis rexit ple
post transitū iordanis sepelierūt
qz eū i tūnat sare· i· urbe sic dcīt· uel
in agro ⁊ alio loco p̃e urbē ut mos
ē erat· seruiuitq; isrl' dño cūctis
diebz iosue ita q sb ei⁹ regimine
ydolo n colebāt· nec ipe h⁹ coleāsset
et seniozes qui longo vixerūt tpe p⁹
iosue ⁊ q̄ nouerāt oīa opa dñi que
fecerat in isrl· i· būficia signa p̃digia
victorias ac varia gr̃e dona q̄ sibimet
plebi exhibuit i egipto i thēmo et i
tra p̃missionis· qz aq̄ p̃pis oculis
cōspexerūt· alia dicerūt relata
Dmptū istud n ē vnūsalut intelli
gendū de oībz filijs ac tribubz isrl'
y⁹ ut infra i h⁹ iudicū septē ē· vi
uente adhuc phinees filio eleazari
et othoniele marito filie caleph·
tribus dan coluit ydolū michee
et habitatōes gnbaa cōmiserūt ꝫ
nissimū sorlo in vxorē leuite· y⁹
et in ipm virū ipia voluntate qz
intelligendū ē q p maiori pte dño
seruierit· m et alie tribus i aliqbus
etiā viuente iosue pmanerūt· q̄
admodū de tribu effraym ac tri
bu manasse phabitū ē q rupidi

mte ducti ferent chananeos tributa
os. nec iux dei ptepti eos iferent
Ossa qz ioseph que tulerat filij isrl
de egipto sedz q exodi le pz sepelie
runt in sychem .i. i tra sic dm Na
sychē qnz po pt territoriu illo qnz
p vrbe medii p viro sic appellato
Septu e at genis nullo qd ioseph
in extremis posuit ut filij
isrl in exitu suo de egipto ossa
sua secu deferet In pte agri q
emerat iacob a filijs emor pris
sychē na emor hnit filiu noie
sychē q violauit dina filia iacob
centu nouellis ouib. fm hra
hebreo hēt centu obulis z pon
reor in hebreo hzi sic iheo tiisbl
et forte dictio illa hebraica equo
ca extat Antiqui qppe pecoribz
p pecunia utebat Vn et pecunia
ab hoc noie pecus nome sortit Vn
spad in decretis ex vbis idunt
aug Qualit at iacob emit agz
illu gen zz reritat Attn ibi hēt
q emit eu a filijs emor fia e ei
emptio illa ex coi sensu emor
filiozqz ei ideo ab vtrisqz le epto
agret ille et agru illu totulit iacob
filio suo ioseph, put gen eg dscbi
Dmptu ibi hēt q tulit agru illu
de manu amorrei i arcu z gladio
suo qz viz equa e pte emit z alia
ac maioz e pte iure plij obtinu
isse asserit, put i gen plen oia
istm exposui et fiunt i possessione
filioz ioseph .i. in sorte z hereditate
tribz effray tinebat hit ager
Josue naz dedit tribu effraym
agru illu Refert at iheron se
uidisse i sychem sepulchra alioz
unde priarchaz Hz qlibz tbo
egpti egrediens ferr ossa sui pri
archē secu tulisse atz ut i scolastica
enarrat hystoria credibile e q
postea unaqqz tribus suu priarchā
in suā retulerit sorte .i. i sua hereditate
ac humido sepelierit Eleazar qz filij
aaron mortuus e eo in descripto etas
et sepelierunt eu i gabaa .i. urbe sic
dta phinees et filij ei .i. phinees fi
lius eleazari et filij ipi phinees q
urbs data e ei .s. eleazaro ad hereditu
in mote effraym Alij text hnit et
sepelierunt eu i gabaath phinees filij
eo qz viz phinees pgenitq eleazari
fuit principal in pris sui sepelitoe
Circa qd scribit qda qz phinees
successit in hereditate pris sui qd n
ut ydonee dm eo qz sacdotes z leuite
scbat hereditate n hnisse z dns z sa
crificia e fuert eox hereditates Circa
plixa aug diligent iqrit cur ioslue
salti i extremis suis n corripuit tbus
effray et manasse eo qz chananeos
n occiderit cu si eos cofortari fuert
z tributarios statuert Quos lo aug
Miru qz salte in nouissis ubis q allo
qui e plz n eos obmurmurauit qz hns ge
nbz peperit qs dns omo ee pdcos
precepit Ad qd aug rndet An forte cre
dendu sit filios isrl timuisse si chana
neos eis obedire patos plegret copel
leret illos ex despatoe acrius repugne
sicz illos superare n possent et i hijs
filijs isrl fuit timor hmanus et fidei q
da defectio qm si in eis fuisset fides
pfecta cosecuti ee nt triumphos qs ioslue
Rursus in eis n fuit tanta fides erga nu
pmaluisset ausi n st pugre usqz ad i
micox intrectoe n de malicia l de
superbia nec de coteptu diuinu precpti
z de infirmitate cu hs aug Insup qri
posset cu ioslue sit editor hui libi qs ali
copilauit et scripsit fine h capli s. z p
h mortuus e ioslue usqz ad tpa libri
ad qd qda rndet qz esdras apposuit h
Dmptu ac istud e diligentius inquirendu
an ne h fuit appositu an esdra forsa
ei in biblijs hebreox in fine h libri
adiecta erant h uba an babilonicu

captiuitatē vñ q̄ ad ī sūe deuteō
ipē iosue addidit ⁊ rōsq̄sit q̄lr de
fūcto et sepult⁹ sit moyses ita pro
babile puto q̄ cito p̄ mortē iosue
alq̄s vir sc̄s a' vates adiecit ī libro
ei⁹ vba p̄tacta et forsitā ille q̄ libz
iudicū digēte spū sc̄o ascripsit Post
ex isto ca° mīstruūt q̄ p̄sūt ⁊ p̄dicāt
q̄lr plebē dei deāt īformāe exhor
tari et amsaē rectando eis vniuer
sa bñficia dei et dñi ihū xp̄i q̄ q̄pta
et q̄lia pro nra assūpsit ferit ptulit
q̄ salute Vbz vbis adiē dñt ut ti
meāt dñz īdesinēt sc̄o et filiali mōre
et mgit seruāt ei corde pfco atz ve
rissīo q̄s sit totū q̄ sc̄ p̄nt et hñt
a do sortiri sc̄ ita ad ei⁹ reuētiā
ruleū adē totū q̄ sc̄ q̄ p̄nt q̄ hñt
ordinēt cōuertant expendāt oi sīla
tione duplicitatē carnalitatē tot p̄or
exclusis Pdōtē etiā pplo dñt q̄ ar
ta sit via salutis q̄ mendēdo ⁊ īgēs
sit rigor dīne iusticie ⁊ q̄m dāpna
tor suppliciū P lapidē at magni
a iosue exercitū intelligit xp̄m alissīo
q̄ angulaīs ē lapis ī testimōiū posi
tus et ī signū rui cōdictū ē a milītis
q̄ nr usq̄ ē lapis offensiōis ⁊ petra
scandali īredūt ac puersis et mūd⁹
q̄ dño mētiūt De q̄ ait scīptura
Iminuit dñi mētiti sc̄ ei P querci
q̄ ē arbor fortis et duratiua ac mi
tissima portat ō signū crux xp̄i fortis
sima oīm hostiū triūphatrix ppetue
duras eq̄ fīes pcōres nutrit ⁊ efficit
lxx at p querciū tūstulerit terebiti
q̄ resina ē medicinal ideo p eā q̄
sigfīcat crux salutaris p q̄m cura
ta sc̄ vulnera aīaz et sanitas etne
salutis recuperat Ad laudē ⁊ gl'az
oīpotentis qui ē sc̄ oīa ds sblimis
et bñdictus amē Explicit dyo⁹
tarthij sc̄ libz iosue
Incipit exposito ēde sc̄ libz iudicū

Vdices singuli suo nōie
q̄z ñ ē corrupti tor q̄
ñ sc̄ auersi a dño ut
sit mēdria illoz ī bñ
dictione cīmastin eō⁹
Sic ait scīptura Dis
ptas a dño do ē q̄ mē
pfidissīmā sapie siue censurā vim
usa decet gubnat atz suauit et gnā
lr cūcta dispōit P̄ supīma iter
creata p scipm īmediate ē regens
et inferiora p superiora ad ppos di
git fines Deinq̄z nūc diuīsitate
et congruentiā tpm diuisimode
regit gen⁹ hūanū et pticm illū q̄
ex electiōe sibi olim peculiarē du
rāte veteris testamēti dcor fuit pli
citer le gubnasse P⁰ p iudices 2⁰
p reges 3⁰ p pontifices p ut tot dia
solet P̄t m addi et q̄to modus
p̄mo etei si rite pensēt verit pplm
illū p legislatore q̄ p̄fuit tot pplo
illi tēp̄ prelat⁹ et pncaps ac legifer
Iudices at p̄m doctores ī p̄erāt
ut veri p̄ncipes a' p̄lati plebis illi
a' p modū a'co dīm ⁊ p modū ex
hortatiōis atz rōsilij ut ifra magis
tanget Moysi vo succrescit iosue
i p̄ncipatu et iure dīm post iosue
at dati sc̄ iudices p̄m ordinē ī h⁹
li⁹ descripti Prim⁹ itaz modus re
giminis istituti pplo fuit p̄ncipa
tus monarthie q̄ vn⁹ tot militū
dīm p̄sidebat ñ m ut rex ⁊ ut p̄n
ceps et dux sicq̄ moyses et iosue
p̄fuerūt Sc̄d⁹ deinde regis mod⁹
fuit p modū consiliaris directiōis
et im iudices gubnabāt ⁊ durauit
usq̄ saulem Ex tē usq̄ ad trāsmi
grationē plebis illi⁹ ī babilonē
durauit nūc ea regale dīm post
reditū vo a captiuitate illa pro
maiori tpis pte p pontifices rēs
ē pplis ille Iram et iohēs hircan⁹
filius symonis frīs iude machā

bei ponunfex fiunt · q̄nis tāde īposu
erit suo mpiū regiū dyadema ipe
a filius ei⁹ Ūmptū infra ī isto desc̄
but li⁹ q̄ abimeleth filiꝰ gedeonis
fuit rex sychimoꝝ ꝫ ipe īdign⁹ e
iudex est isr̄lītice plebis vomti · q̄
huīt p̄nīpatū vsurpatū tyrānidi
net p̄fint tot̄ tritorio hebreoꝝ Por
ro iudices isr̄l fuer̄t viri vtutū ac
iusti et si qui eoꝝ aḡn̄ p̄muerūt
peccauer̄t tn̄ atz saluati sc̄ dn̄ m
themate p̄dicto q̄ duplicit̄ co
mēdāt · p̄mo a noiatōe p̄pa ī li⁹
vite cōscpta q̄ p approbatōnē a deo
sc̄ cognita ei⁹ de Judices singuli
suo noīe simple vomti sc̄ ꝫ ab ītior
itegritate cū addit q̄z ni ē corrup
tū cor Per dem̄ itegritas ē vtuo
sitas ipa mtīa que ē īmunitas
a lesione p̄cti ac sanitas gr̄e et v̄
tutū sicꝫ cōcludit vtutū cōgrue
ꝫ cōmēdant ex constātia pseuerā
cultus diuini q̄d q̄nis oppḡdat
ī p̄fata itegritate spialit̄ tn̄ exp
mit ad designadū q̄ ceteris ad ydo
latriā corruentibz iudices do sta
bilit adheserūt Dn̄ sbiūctū ē q̄n
sūt auersi a do ꝯ a suo ɔmēdabili
fine exēplariqꝫ fama q̄z sit hȳ vite
aurticulū finierūt q̄ in ex posteris
sc̄ relicti et fr̄i sc̄ etnā mēoria digni
magnisqꝫ laudibz extollendi de
q̄z gestis trāt liber nr̄ exponēdus
y⁹ totus tractat de do et ei⁹ donis
atz effectibz ꝛ ppḷz illū p iudices
seu eoꝝ tpibz ut iā in processu patebit

Expō līalis p̄ī m⁹ Et fm ē Articulꝫ

Liber iudicū ē cōtinuat⁹ p̄m⁹
ac pcedēti historie libri iosue
q̄z ut asserit aug⁹ historia
libri iosue porrigit⁹ usq̄z ad tpa q̄
filiꝫ isr̄l ad ydolatriā labi ceperūt
Ḳđ q̄lr fm̄ sit in isto volūie tritur
Dn̄ in isto ca⁰ aqua p redūptiōnis
one dicit Ita q̄z post mortē iosue
cōsuluerūt filiꝫ isr̄l dn̄z dicētes Quis
ascendet cōr chananeū ān nos ppḷz
chananeoꝝ in hac tra supstitue et erit
dux belli · Consuluer̄t aūt dn̄z p phi
nees sacrdotē q̄ pri suo eleazaro ī pōn
tificatu successit Ideo sic iosue ꝫ filiꝫ isr̄l
tpe suo dn̄z p eleazarū cōsuluer̄t sic isti
p phinees fiebat ꝫ consultio p hȳ ista q̄
summus sacrdos s̄ phinees p oīones et
sacrificiū petebat reuelatōnē a deo
de agendis a omittendis Cum her scr̄b
q̄dā filiꝫ isr̄l expti fuerūt male eis
contigisse dū iosue misit exercitū ad de
bellandū opidū hay dño cōsulto ꝛ
isti dn̄z consuluer̄t · q̄ tūc ipis male
euenerit q̄m dño cōsulto a iosue
missi fuer̄t Aut q̄ n̄ euenisset eis male
si nō dn̄z sr̄ hȳ consuluissēt Ūmptū infra
in isto narrat li⁹ q̄ filiꝫ isr̄l bis pcessi
fert ad pugnā cōr filios bēpamin
deo consulto et āmente ꝫ nichilomi⁹
multo pcius audit eis q̄ dū cōr hay
pfecti sc̄ Dixitqꝫ dn̄s r angls expte
dm̄ rndit sacrdoti dn̄z consulenti Judas
ascendet Queit an hȳ sit itelligēdū
de certa et pticulāi psona an de tbu
iuda Videt q̄ de psona q̄m psone n
tribui cōpetit ee duce belli Deiqꝫ i
exitu nr̄m fiunt hec p̄ncipē bellatoꝝ
q̄ oportebat ee detātā psonā Oppo
nit hȳ pbat q̄z expositores p iudā
itelligit cōr tribū iuda q̄d ꝫ aug⁹
pbat p hȳ q̄ scptura n̄ solet noiare
duce ppli isr̄l n̄ exp̄mat ei⁹ origine
seu tribū de q̄ ortus sit · nō aūt nūc
exp̄mit de q̄ ortus sit iudas hȳ ideo
p iudā itelligit hȳ loco tribus iuda
Infra q̄z hēt q̄ othoniel filiꝫ cenez
fuit p̄mꝰ dux seu iudex ppli isr̄l p⁹
iosue Ad argumēta ī oppositū aug⁹
rñdet · q̄ dñs dixit tribū iuda de
bere ee duce belli ad īmuedū se velle
q̄ totus ppḷz iuda cōr chananeos
pugnaret Habito aūt isto rīso potu
erūt filiꝫ isr̄l mīt se cū consensu ordi

sorte et quo ē ad meridiē arath In sorte
ei iude fuit qđa deserti ad plagā me
ridianā respiciēs loca a opido noīe arath
et hītauerūt ni eo ·r· mt filios iude qs tetis
pncipaliores et fortiores viderūt atq
ut fert hebrei dicūt qi ideo illuc pfecti
st ac demorati ut addiscerēt legē ab o
thoniel qi dicūt fuisse pncm i lege Om
nī a leuita poterāt legē addiscere pfecti
a phinees Consequēt narrat qlr tbo iuda
reddidit uicē tribui symeonis eā iuxta
do Abiit at iudas cū symeone frē suo
et pauserūt chananeū q hītabat i sephat
·r· chananeos m opido seu territorio illo
ad sortē symeonis spectūte morātes
uocatūq ē nomē urbis illi orma
·r· anathema qr fidelitus fuit destructa
Cepitq iudas gazā cū finibz suis
et ascalonē atq accaron cū hīs suis
Infra z ea le Hec st gētes qs dīs de
liquit ut erudiret in eis israhelem
quoq satrapas philistinoz Porro
gaza ascalon et accharon erāt urbes
illoz satrapaz ex q ūr q urbes i ma
serunt sb illoz dīno satrapaz quo fr
tribus iuda cepit eas n forte dimit
q p rursus eas amisit uel cepit eas
non pfectē ex toto aut pmixtī hītauer
rūt in eis cū philistheis Vn et postea
coīt se iunctē pugnauerūt Finitq dīs
cū iuda et mōtana possedit ·r· dei
auxilio assistente loca mōtuosa et
opida ibi sita in suo finiculo iure
et ui belli obtinuit Nec potuit dele
hītatores vallis qr falcatus curribz
habūdabāt Currus falcati st ferrei
curribus m stāt falcis sundentes seu
ferreos uncos qi falces hītes Hinc
et iosue ffi filij ioseph dixisse legī
non potest ad mōtana ascendē cū
ferreis curribz utpote chananei q hī
tant in terra cāpestri Dimptm fr filij
isrl dīna uirtute obtinuerūt mōtana
ipa et hītatores vallis ac cāpi potuis
sent eadē fiducia uirtute si tm hītasset
fidē q ex difficultate negotij p nāz
nī hesitassent de supnali adiutorio
dei put fr iosue dīm ē plem Jebu
seū at hītatorē iherl non deleuerūt
filij beniamī hītauitq iebuseus cū
filijs beniamī in iherl usq i pntē die
Ia dīm ē q filij iuda ceperūt et to
busserūt iherl hītatoresq eiq pmisse
rūt in ore gladij quo q filij beniamī
nō dicūt hītasse i urbe illa nec dele
uisse eos q hītabāt ibidē Ad hoc bīs augr
rūdet q due tribus scz tribus iuda et
agnatio beniamī hīerūt urbē iherlm
sibi roez De hoc dīm ē plem fr iosue
qlr tribus iuda hīuit urbes duplr
utpote p cōcessionē et sortiū diuisionē
tribui uō beniamī deputatā ē iherl
solū p sortē et ita hītauerūt i ea aqlr
repata nec umquā chananei hītato
res iherl fuerūt occisi a filijs iuda
qr nec illi q in fortalitio erāt nec illi
qui fugerant nec qui ipe demasti
nomis iherl ex ea fuerūt nec os hos
potuit tribus beniamī supare et for
san ex cupiditate pmisit qsda illoz
uitē qs potuissent perimē facietes
i hoc ronē dei pceptū ut i expōe iosue
magis expssū ē Domus q ioseph
ex ioseph ortē et cōpunctē st due tbo
uz effraym et manasse sicq p domū
seu familiā ioseph pt intelligi utpt
tribus uel tribus effraym q pncipa
lior fuit Itaq do ·r· filij ac posteri
ioseph ascenderūt in bethel q fuit
urbs alia a iherl que ctā appellā
ē bethel q nūs est i ista bethel alio
noīe uocata fuit luza qđammodō a
iherl Finitq dīs cū eis nā cū obsi
derēt urbē que pus luza uocaba
tur uiderūt hoiez egredientem de ciui
tate dixeruntq ad eū Ostende nob
hītū ciuitatis et fiet tecū mīaz
Qui uiderūt uirū illū exeūtē de be
thel q re n cōsideranter q uia a
porta exierat Rūq uiderūt

cū vemente de vbe ñ tñ loci q̄ exist
ÿ⁹ viderūt q̄ ñ exirent p aquā vbi
publicā portā. ex q̄ cōiecerūt q̄ per
occultū egressus fiāt loci. Dicitq;
ad q̄ ciuitas illa hūit sb̄tanei loci
ad exeūdū atz mtrandū. Cui cū oī
dissēt eis secretū ipōi pausserūt vbe
hoiez at illū et ocz ignatione ei⁹ dimi
serūt ppt̄ bēvolentiā et benificētia
ei⁹ ī pos. sic et iosue ar filij isrl eripue
rūt raab et ei⁹ cognatione a morte
Cui dmissus abijt in trā ethim
et edificauit ibi ciuitatē. Cognatio ei⁹
pfecta ē seni et hūit cū ut pncipē q̄m
pcū euaserūt itemtū et ocz sb̄sidio vr
bem cōstruxit. Cōsequit mi textu desc
bit q̄lr quiq; tribus isrl puta manas
se effraym zabulon azer et nepmali
ñ deleuerūt ex vbibz suis chananē
os ꝑ sb̄ tributo pmiserūt eos inter se
cōmorari cōñ pcepti dei. Ideoq; pau
lop⁹ inducit facinora nulla ꝑm q̄ dns
eis ꝑ moysen pnūciauit. Textus at ē
planus atz in hc iosue pro magna
pte ꝑhabitus atz expositus. ita q̄ ista
dicit vel hī ꝑ recapitulationē vel ibi
p anticipationē. Artanitq; amorreos
filios dan in mōte nec dedit eis locū
ut ad planicia descēderēt. amorrei sic
maluerūt q̄ ñ pmiserūt dānitas ad
mpestria sua hītationē diffūdē. ꝑ i
vbibz suis in locis sblimib⁹ cōpul
eos manē. qđ dānite pati nequeūt
ppt̄ sua pcā. Et aggrauata ē manus
do⁹ ioseph. fīs q̄ ē ei tributarius
Hoc pt expom. vel q̄ familia nata
ex ioseph aggrauata ē. et oppssa ē ab a
morreis. ita q̄ tande tributaria fīa ē
illis aduīsarijs suis. vel q̄ manus
seu ptās filioz ioseph aggrauata ē
sup eos amorreos et fecit sibi eos tri
butarios. qđ magis vez existimo
q̄ et hī de alijs tribub⁹ isrl ꝛ le fecē
runt. At tñ amorrei. et hītatio amor
reoz illoz supstitit ab ascensu scor
pionis. et mōtis sic appellati in quo
habitabant scorpiones ut sup iosue
dcm ē. petra. et locus sit dictus a lapi
de q̄da nel eventu q̄ cōtigit ibi et sup
ora loci. ē eāde petra sita. Solutio
q̄stionū duarū et de spualib⁹ intellectū hī

Capl̄i Articulus secūdus

Querit q̄s sit actor hī libri. Rñdeo
q̄ ut liber iste sit ps scripture mdite
actor ipi⁹ pncipalis ē vnus ss. cū ispi
ratione et directione voluntatis istius ē
editus. Porro de actore et conscriptore ei⁹
ministeriali executiuo et imediato
ñ hē certitudo ꝑ aliq̄ opinant q̄ vnus ex
iudicū cronice. ppa gesta et ea q̄ i ppto
isrl sno tpe contigerūt conscripserit. et mōdē
a samuele nel esdra. a quo pphaz oīa
illa in vnū hūc codicē sint redacta
Magr vo in historijs dicit. verisimilius
vt q̄ ezechias q̄ et parabolas salomonis
et libros regū i vnū redegit cētū istū
cōpegerit libz. Sed dcm hoc satis ā
bigui ē cū suis pticul. pserti q̄ dic
libros regū ab ezechia i vnū cōpositos
puto q̄ sp lib isrl diu añ esdrā. imo
et añ ezechiā fuit apud hebreos pserti
cū añ duos illos fuerūt tot doctores
viri spū pphetie fulgentes mē iudeos
tpe samuelis dauid et salomonis a q̄z
aquibz poterat cōpilari. Est at h liber
ornate et cōpendiosissime scptus. Que
it itē an iudices hūerit platicā ptatē
seu iurisdictionē. nisi q̄z dmj sit pulm
isrl et appz q̄ p iudices nāz iudicariā
hī ptatē et cohercitiuā sic eos q̄z ē iudex
Insup mltitudo carens pnape ꝛ rēre
ē inordinata et q̄si oues sine pastore. ſ
si q̄ ñ erat pncipes plebis fiunt plebs
illa inordinata et velut oues pastore
carentes. Amplius infra hē. In diebz
illis ñ erat rex in isrl ꝑ vnusq̄sq; qđ sibi
bonū et rectū videbat hī faciebat. qđ
intelligendū vt de tpe q̄ nec iudex
erat in pplo illo. Rursus in pn⁹ libri
ruth hē. In diebz vnus iudicis q̄n
ꝑt qđ moyses locutus ē mortuus ꝑiquās. Pu
deat ds hoez q̄ sit sup multitudinē hāc ne sit
pplus dñi sicut oues sine pastore. si q̄

iudices p̄erant· ⁊ q̄ p̄sunt p̄lationē et
iurisdictionē hūt in eos q̄ p̄sūt P̄ſ
ſſ· ca· le· q̄ad· galaadite dixerūt ad
ypte Veni et esto p̄nceps nr̄ et pug̃
ꝑ filios amon Dnūbz iepte rndit q̄
vere venistis ad me vt pugnē p vob
et tradiderit eos dn̄s in manꝰ meas eo
p̄nceps vr̄· Gedeon q̄z p̄ſilo p̄fuisse
Denīq; samuel iudex erat· et de ipso
ait gregorius q̄ ex p̄ncipatu electus ē
Nondū āt iudices erāt vicarij dei in
directione atz regīe p̄ſli et medij int
deū et p̄plm In oppositū ē dictorū
auctus q̄z vba in phemio ſſ· idicta
Ad hāt q̄stionē cōr rndet q̄ dns ops re
seruauit sibi spēialit dnationē regīe
plebis illi· im q̄ iudices p̄erāt solu
tq̄ doctores et ꝓsiliarij q̄ p̄ſls spōte
obtemperauit sicq; inter deū ⁊ plebē
medij erāt Dñ rn ad gedeonē dixisset
Dn̄are nō tu et filius tuus rndit nō
dn̄abor vr̄ nec dn̄abit in vos filius
me· ⁊ dn̄abit vob dn̄s ds vr̄ le· q̄z ſ rg
q̄ad· samuel dixit filijs isrl nō sibi
regē dari p̄tissent Vos hō p̄uenistis
dn̄z dm vr̄m q̄ solo saluauit vos de
vniuersis tribulationibz vris Sed ⁊
dn̄s dixit ad samuelē Nō te abiecerūt
⁊ me ne regnē sup eos Ad argumēta
breuit dici p̄t q̄ p̄mit ⁊ auctē iudi
ciaꝝ p̄ncipatū ac p̄sidentiā iudices
hūerūt extense loq̄ndo rōe p̄uidētie
grē ac vnitū sibi defuꝑ p̄ſtitūt ꝑ q̄s
ds fecit eos ad iudicandū rōsiliū ac
fortitudinē ydoneos et maxīe q̄m
dn̄s suscitauit eos in iudices Ad
mē mistīm sensū sic ꝑ iosue ītelligī
xp̄c ita ꝑ iudices designant· fm apli
q̄ xp̄o eis in ascensione ēptū ad p̄ntā
corpalē ablato reperit in oī· assique
consulē dn̄z et· directionē ⁊ illustrā
onē ꝑ ozōes atz remmia deuotissime
ꝑplorando Dnī in die sācūssiō pēthe
costes misit eis ſſ· a q̄ deinceps ī oīb
sūt dicti sic eis p̄dixit saluator Sp̄ſſs
q̄ manet p̄ in nōie meo ipe vos do
cebit oīa et suggrēt vobis oīa q̄cūq;
dixero vobis In fr sic iosue mortuo
filij isrl cōr chananeos gentesq; a
lias pugnauerūt unde dnē belli
hūtes· sic x̄o in celū assūpto glosissim
apli ꝯ infideles undeos ac gentiles
ydolatras p̄liari repert spūalibz armis
vt ꝑ scripturas atz miracula p̄ omo
sissimā vitā ac diuīa sp̄ialia ſſ mis
matꝰ ꝑ q̄ inūmerabilia milia salubrīe
cōuerūt cōuertit et ad spūalē ac vi
uificā mortificationē traxerit· et dic
undas symon fr̄i suo Ascende mecū
in sortē meā· Post missionē ſſ· xij
aplis diuīsa ē ita· ut vnusq;sq; i ter
ritorijs sibi deputatis p̄monstrāte
vnipte adiuuante se mutuo et fideliꝰ
q̄da eoꝝ in eisdē locis p̄dicauerit sic
et paulꝰ in ytalia et azia le· p̄dicasse
sicq; vnꝰ ascendit in sortē alt⁹ ⁊ eō
Oppugnātes q̄ filij iuda ihīz repert
ea et p̄cussert in ore gladij Sic bñ
dicti apli ipōz ihīz ꝑ maxīa pte re
uterūt ad xp̄z ꝑ gladiū ſſ· q̄d ē vbū
dei quā et spūalē audierūt igne dīui
ni amoris· sed fortalitiū obtinē ne
q̄bāt· ⁊ p̄ncipes sacerdotū ānā et my
phā iohānē ⁊ alexandz ⁊ valuerūt
ppē illoz obdurationē cōcitare Expō
sitō apli Ascendētz angls Ann⁹
Trenarienno filioz isrl tertius
ī fine p̄cedentis apli rectatū nr̄ ī
pat Ascenditq; angl⁹ dn̄i de galga
la ad locū flentiū Angelus ī ī sili
tudine corpis humāi visibilī appa
rebat et p̄· in loco q̄ dr galgala ī q̄
filij isrl erāt sub iosue circūsi Cūz
filij isrl dicissent ad eū ibidē· q; uel
vnꝰ alt⁹ nūciauit eis apparitionē
vel p̄nūciam fuit ab aq̄ uiro sco Dic
angls tristitiā sustulit se in ad alū locū q̄
appellatus ē locus flentiū ex euētu
ut nūcia hēt ⁊ tr ita nō vocabat
Ann⁹ q̄n auctor h⁹ libri ista dscripsit scrīp

tus fuit h° nomē serui sī ād filij
isrl' angelū Cū plures cōuenissēt
ad eū in illo loco ait loquēs ex dei
psona ego q̄ missus fui ad plūres pa
trandū ut saltē ex anglim visione
et increpatione se emēdarēt q̄ obis
iosue ac moysi non obedierūt Edu
xi vos de egipto Ita p maxīa pte o
bierūt ex egipto educt̄ ꝙ os n̄ pene
os q̄ p̄ nūiati fuerī sed būficia p̄i
bus exhibita filijs ꝺnā erāt ipēssa
q̄ in p̄ribz suis fuerī de egipto educt̄
et iduxi vos in tīrā pro qua iurauī
p̄ribz vr̄is abrahe ſ ysaac ⁊ iacob
et pollicitus sū ut n̄ facerē irritū
pactū meū vobiscū i sempitūū r
fedus fidelissimus et ānūce ac fmili
arissimus qđ in nī cū p̄ribz vr̄is q̄bz
ꝓmisi q ꝙ semē eoz extollerē defen
sarē saluarē ꝙ oē tēpus veris tes
timōijs atq̄ sb hr̄ cōdicōe et sic
fedus cū hīmatoribz fre h⁹ r cōfede
rationē pacis et p̄iculose ꝺcordie
n̄ tiēs nī chananeis q̄s iusto
iudicio iussi omīdi et aras eoz
i q̄ sua ydola coluerī Ihī h° noz
et deutero° sepe iusserat dñs ⁊ no
lustis audire interiori ⁊ obiali
auditu vocē meā Ex hijs appāet
q̄ anglis iste fuit q̄ moysi legē ac
p̄cepta dei iubente dño reuelauit
vel qui voluptā nūbis añ filios
isrl' monit Vīūptū i dantce legē
et hebreoz eductione deductione
⁊ inductione multi angeli mīs
terū exhibuerī nī et ī antibz apl̄oz
būssi? stephanꝰ dicit indeis ac
cepistis legē in dispōne āglorū
et forte anglis iste ex pte omī
illoz loq̄t angloz sm q̄ vno
fit ex pte cōitatis ⁊ pluriū Cur
h' feastis Quasi dicat Pdiobiaz
⁊ ingratitudinē grauiter ꝓcasti

Quāobrē nolui eos delē a facie vr̄a
⁊ residuos chananeos philistheos ac
alios q̄z tra vob ꝓmisi nō abstuli
nec vnitē ꝓmalendi illi tēpli ⁊ tuli
vob ut hēatis hostes a q̄ nisi to dei
iudicio affligamī et dī eoz sīt vob
in ruinā ⁊ paulati ex cōsortio chana
neoz ad eoz ydolatriā retrahatis et
penas īmōdatis ꝺdignas Vīūptū
istud malū nulpe ds n̄ fecit ni ꝓmis
sione seu gr̄az vitandi vicia sbtrahē
nā vnū ꝓrīm ē tū alterius ē q̄z culpa
et pena culpe simz q̄d ait vt teneā
cōmittāt nō dicē cālit Juxta
q̄ modū ysaias lo° dō Indurasti cor
nrm ne timē te Cūq̄ loq̄ret anglꝰ
vba hec ad os filios isrl' ibi p̄ntes
vel ad ds ⁊ q̄sdā de eis? eleuauerūt
vocē suā et fleuerī Erāt ei corda eoz
grauī ꝓfectione ꝓtrita ⁊ alterata
ideo in singultū et vlulatū subito
puerūt Et vocatū ē nomē loci
illi? flentiū sive lacrimaz ⁊ tra seu
statio illa vocata ē loc⁹ flētū sive
lacrimaz ex i° euētu et ꝓpt hmōdī lacri
tanti ploratus q̄ ad? loc⁹ i q̄ ioseph
fili? suus ꝓtez sim deplanxit i chanaā
vocat? ē planct⁹ egipti ut dr̄ gen ultio
sic et gilgala collis ꝓpūtioz Immo
lauerūt q̄z hostias ibi dño ſ anglo
disparente sciebāt q̄ppe angelū in
dei ꝑsona ee locutū io n̄ anglo sed
deo et dño angloz sacrificia obtulerī
viz hostiā ꝓ ꝓcō ut eis ignosceret ⁊ hos
tiā ꝓ gr̄az actione ꝓpt būficia dei
eis ab anglo cōmēoratā q̄z q̄ri ꝓt
qualit̄ licuit eis alibi q̄ in tabna
culo dīi sacrificia īmolare rūdet q̄
ex dispensatione dīna q̄ eis p̄uela
tionez illā angelicā satis īnotuit
Obtulerūt aūt hostias ꝓ manū sa
cerdotū et forte phinees pōtifex fuit
ibi et obtulit Licet ei putādū ē q̄ om
nes filij isrl' fuerī in p̄dīs culpa
biles ꝑ plures ex eis Refert lyranꝰ

hebrei dicūt ꝑm phinees fuisse hūc
angl̄z et itē q̄ phinees fuit angelus
m corpe hūano assūpto apparens
Ad ō q̄ fatuū sit pz ex iō ductus Non
ei phinees eduxit eos de tra egipti
ner ꝑpetebat ei sic loqui ex ꝑsona dei
Scriptura q̄z clarissīe docet q̄ fuit
verus hō eleazari filius ex dē semine ni
alius et nāli ordine natus Dimisit
q̄ iosue ꝑpl̄z Hoc sonat q̄ iosue mit
fuisset mercatiōm p̄fate anglice
ea fūm immolatisq̄ hostijs ꝑpl̄z isr̄l lice
riasset Et quō dr nūc ꝑpl̄z dimisisse
q̄ m exordio h⁹ libri defunct⁹ asserit
Et rndendū q̄ passi⁹ iste aptissime
p recapitulationē inserit ad ordinā
dā ac ꝓsequēdā hystorie serie viz q̄li
filij isr̄l ad tēpus dño seruierit deinde
ad ydolatriā sūt plapsi Porro q̄d aut
Dimisit q̄ iosue ꝑpl̄z nō ē intelligēdū
q⁹ ꝑpl̄z dimisit ꝓpt̄ vba et fūm ia ime
diate descripta sed sensus ē q⁹ ꝑpl̄z dimi
sit ꝓp ea que suo loco sūt recitata utpo
te iosue ultimo vbi narrat q̄liter sedo
mit deū ac ꝑpl̄z renouauit Ad⁹ scō ꝑpl̄z
fert abiisse q̄d fuit p tpe notabile an
apparitionē et increpationē āgli nūc
inducta Que aūt sequūt usq̄ ad id
Diesq̄ illa gratia hūit iosue vl⁹ ubi
exposita sūt Dm vbi nūa mīstatio ꝓmiz
q⁹ iosue sepultus ē i thānatsare refert lūa
m hebreo hȳi tale nomē q̄d īterpretat
thānatsolus qm dicūt hebrei sūt sepul
tū iosue posita fuisse silitudīe sol
p meridiali q̄ ad ei⁹ imperiū sol stetit
tm diu īmobilis Diesq̄ i⁹ gratia ꝺ
gregata ē ad ꝓres suos et defunctus sūt
et ꝓres eoz et aie hoz q̄ boni fuerūt
aggregate fuerūt tpe opportuno a tabz
pīm eloz Dmptū q̄da illoz adhuc vix
erāt p tpe magnū p̄ ea q̄ gesta erāt
puta othoniel p⁹ iudex et phinees
et alij q̄da q̄ tm cōpatiōe aliorz pauis
simi erāt Idcirco in tanta pluralitate nō
ꝓputāt Nec scriptura solet minutias aut
explicare nūi tpis q̄z mutuas Deinde
redit ad hystorie ordinē et sūt excerpt
a mari sūt et tenuerūt alij q̄ nō nouerāt dñz
p fidē formatā et actuale signa et opa
que fecit cū isr̄l a magna q̄ eis exhibuit
i egipto m mari rubro m deserto i tra
amorreoz et chananeoz ferentūq̄ ma
li et seruierūt baali et astaroth a simu
lacris et dīs ydolatrarz viz baal et
dee q̄ astaroth appellat Glosa aūt per
baali intelligit iouē p astaroth ut lxx
tūstulerūt astarte i nonē q̄ fuit soror
et uxor iouis ice stuprosi atz adulteri
q̄ et ꝑpū pīez expulit regnū ac trui
dare tonatus ē et ad iracundiā ꝺcitā
uert dñz a suis pīis ꝓmeruerūt q̄ va
riabil dulcis et sīmiquillissi⁹ ds rigo
rē iustitie m eis exeruit Nō ei ip mu
tabil ds ad passionē a quā pt moueri
q̄ p ihēmiā fatet Ingr me ad iracū
diā ꝓuocat nōne semetipos i ofusione
vultus sui Iratusq̄ dñs p silitudiez
effectus n p ꝑmotionē affectus et iustā
ultionē exercens tradidit eos i manꝰ
diripientiū et gentiliū q̄ hō isr̄litaꝝ
rapuerūt eosq̄ ꝓ pte nūtterent Deinꝺ
m isto tapīo sūmarie et i cōi huīc veritat
q̄d in sequētibz tapīis m speāli ꝓsequt
Suscitauitq̄ dñs iudices et aq̄ viris eius
graz sapiaz et vtutes fortitudīeq̄ ꝓfuit
ad exhortādū dirigendū ac eripiendū
errantes afflictos et raptos sed nec illos
audire voluerūt Dmptū ut m pressu
patebit mtdū q̄da y⁹ mīa hebreoz ob
tinuerūt iudicibz multi ō n obtinuerūt
de q⁹ sbiungit fornicates nī dīs alienis
et p mētis aūsionē ydolatriā exercētes
et q̄nius oē mortale pīm sit fornicatio
spūalis hȳ ē auersio mentis create a tūtōe
et sponso celesti et cōsūmatio ei⁹ iteriꝰ
a dyablō spāle tm et maxīe ydolatria
unde i ozee ē fornicati sūt a deo suo atz i pō
Ꝺdisti oēs qui fornicat abs te Cito de
seruerūt uia p quā ingressi fuerāt pīes
eoz et obseruātā legis dīne p quā pīes

eoꝝ tendebāt ad finē felicē ⁊ audietes
mādata dñi oīa facere contraria et
ita n̄ huiert excusationē de ingrātia ꝑ
petuert ex deliberatiōe ⁊ cta scia vñ
ꝓbat qꝫ et ir fuert nīſ eos alīq̄ bom ꝓpo
nētes eis vba salutis ac dīna ꝑcepta
Cuiꝫ dñs suſcitaret iudices ſ diebꝫ eoꝝ
flebebat mia ꝛ ex ꝓia et rōnali sibi
pietate post effectus sue rigorose iusti
pendebat penitētibꝫ effectꝰ et opa sue
clemētie ꝙ et n̄ penitētes frequēt grose
puent et pēitētes effect qs tñ cōir ꝑ
aduſa reduxit ad roꝝ et ꝑ vexatiōē eis
tribut mtellectū Ideo sbdit et audiebt
afflictoꝝ gemitus eis meſericorditer
ignoſcendo ac pie ſbuemendo ꝓpter
ea se et liberauit eos de rede vaſtatiōis ꝛ
de lesione ⁊ oppſſione aduſariorꝝ suoꝝ
Poſtq̄ aūt mortuus est iudex reūtebāt
ad priſtina vitia et mlto maiora ꝛ
peiora fecerūt q̄ fecerāt prēs eoꝝ Iſta
n̄ ſt mtelligēda ꝓ oīa de eisdē nō loq̄t
ei ſcptūa de toto ꝓplo ꝛ q̄ de vno seu
eisdē ꝑ dīuſa ad dīuſos ſt referēda nec
oēs fecerūt hoc mala ꝑ multi Nō dimi
ſert adinuentiones suas ꝛ excogitatus
malitias suas et vīa dīuiſſiaꝝ ꝛ obſti
natā prauitatē ꝑſerti ydolatriā q̄ ad
etiā duxit amaritudinē Vñ ferūt
thēmie 2° Vide qr malū et amarū ē
te dēliquiſſe dñz dñm tuū et n̄ ē timoꝛ
meꝰ apud te In cultu etiā ydoloꝝ ſt aq̄
actus laboriosi et duri et ait dñs qr
irritū fecit gens ista pactū meū ꝛ fedꝰ
meū violauit et legē meā trāſgreſſa ē
Io aūt dñs de ipsis ill aſſignāter dicēdo
gens ista ex zelo mſtrie uīe ꝛ Ppte
uſti os dīſcrēdentes a uſtitijs tuis
et e° n̄ delebo gentes qs dmiſit ioſue
ꝛ n̄ ſbtīā filijs iſrl vinoſis nec de
tm ista eas oīno expellā ut ī ipsis ex
periar iſrl ꝛ ꝑ fideles hos fuā alios
experiri ac noſcē de iſrlitica plebe vtr
uſtodiāt vīa dñi ꝛ legē meā obſuēt
et Io ds de scipo qī de alio an nō Nepe
ꝓh qꝫ filij iſrl aūterūt ſe a fraūdarītate ac
vitijs et ydolatria illoꝝ gentiliū atq̄ ex
cōſequēti eis ꝓualuert et dīnabāt ꝑ expi
entiā mouit tūctis qꝫ m via dei ābulaue
rūt et do fideles erāt Ph̄ aūt qꝫ romanuert
ifidelibꝫ ill m ydolatria cōmbijs ſonetate
ac vitijs et ex cōſequēti ſuperabāt ab ill
expimentalr patuit qꝫ ir deū vez male ⁊
infideli ſe hēbant Dmuſit q̄ os has na
tiones ꝛ q̄ſdā ex oī ill puta ex chananeis
phēſeis iebuſeis philiſteis ir et nitꝰ sbūte
noluit eas m toto ꝓpt trauſa ptarū qꝫ rei
et alie cē fuert ut m exp̄e ioſue dīm ē et
mlta tāget De ſpitali eyde mtelligēta
ꝛxta miſtiū ſenſū mlta Articulus q̄ſtꝰ
ex pīm edoctem ar Quōde ex eo exordio īno
teſcit qꝫ vnꝰ actuū angeloꝝ ſoꝝ ir hoīes
pſecti cē eis ꝓmiſſos ſit eos dē pie ⁊ caritatiue
ſiue formſecꝰ ſiue externus īcepāt et bñfi
dei eis ad meōriā renouīe eaq̄ ipperare ī
grauis et ipos ſit ad cōtritionē fleti et emē
dationē īduce īobedientibꝫ etiā ꝓminari
Rursus rōſtat ex hijs qꝫ hoīes angelicis
ſpiratiōibꝫ n̄ acqeſcēdo mereī eoꝝ directiōe
puari ſicꝫ ab ipsis reluti grauius ruit
Non tm ex toto reliquit ab ipsis duraīe hac
vita Itm duceſt ex ꝑ introductis qꝫ optim
modus ꝓuocandi aqne ad meliora ſit ei
diuina bñficia ꝓmeōrae ⁊ ad ſuā ignitiū
dīne demonſtrāe atq̄ futura et imminēta
cōminari adiuſa ꝑſerti etiā illa atherōtis
tormēta Dnidea q̄ angelicis ac diuinis
ſpirationibꝫ obedire vereamur ag̃elos
ſcōs aīaꝝ nraꝝ tuſtodes offendē bñficia
nob ꝑ xp̄z exhibita aſſidue recolamus
q̄ſ de egipto ꝛ vinoꝝ raligie ꝛ de ꝓmiſſo
negō nos eduxit atq̄ in tīā et regnū ꝙ m
telū militātis ecce mduxit regnū quoꝝ
ꝓmiſit triphātis ecce ita dīnaxat ut n̄
feria fedus cū hītatoribꝫ tre ꝛ carnalibꝫ
et iniquis n̄ cōſentiāt hoī in rebus illicit
et aras eoꝝ ſbuertāt ꝛ eoꝝ ſacrilegia abo
ſiones et ſupſtitiōes vite ſoli dño fideli
ſeruientes Iniſr ex filioꝝ iſrl ex increpa
onibꝫ angeloꝝ ac ꝓphetaꝝ ꝙ q̄ꝫlibꝫ denotoꝝ

ītime cōpūgam penitēā ī flām̄e im
ut elevata vore habūdāt salubtevq̄
plore⁹ et hostias dño īmolem⁹ cui sps
tribulatꝰ ē sacrificiū gratū hostiā īp̄
satisfactionis et obseruātiā p̄ceptoꝝ qz
sacrificiū salutare ē attende ī mandatis
hostiā q̄z laudis et grāz actiōis ß et corpa
nra sit tastige⁹ ut nr̄ aplm̄ docume
tu exhibea⁹ ea deo hostiā vivā sanz ac pla
ctā seruietq̄ filij isrl dño cūctis dieb⁹
ioſue r q̄ dñs p̄fuit eis sit et discipuli xpi
q̄ dñs cū eis fuit dñs ihc dño fuiert ppt
qđ dixit tobis ſſ Cū eēm cū eis ego seruā
bā eos et semoz q̄ longo p⁹ eū vixerē tpe
p semores illos ītelligūt sc̄i aplī et eoz co
opatores p̄mi illi discipli ac aplīi viri
q̄ p⁹ xpi astensionē longo tpe ī scło isto vi
xerūt sub q̄z regimīe xpiani veri isrlite
deo feruētissīe seruierūt Ex q̄ ꝓbat q̄ fīu
osius necessarius q̄ isistat sbditis bonis
platis Qui sedz iudicē ppli sit et e⁹ mīstri
et q̄lis ē rep̄ ciuitatis tales ī habītates ī ea
Disq̄ gradato i⁹ cōgregata ē ad pres suos
qm̄ scis p̄triarchis ac ꝓpheris ī celesti sit
throno coīūcti Et surrexerīt alij q̄ n̄ nouc
rūt dñz et opa q̄ fecit cū isrl fecerūq̄ malū
in conspcū dm̄ Hij alij sc̄ hēnia scismatīi
et os ingrati ac reprobi xpiaī q̄ deū ītar
natū et e⁹ bñficia n̄ ꝛgnūt va q̄ salutari
notīa qz et si dicāt se ea ꝛgnte actū scis
negant tā vitiose agentes m̄ sp̄m altissi
q̄ ds n̄ sit īspector et iudex actuū hūanoꝝ
Deiq̄ seruiūt dijs aliens r ydolis q̄ simu
lachris suis putātes eiz vobur sum et
obriso dicētes fiducia mea Ctei q̄ maxīe
diligūt q̄rūt volūt exercēt her sc̄ dñ eoz
superboz nāz et ambitiosoz deus ē honoz
plato dignitas et q̄dō h⁹ modi ē Cupi
doz ds ē mūm⁹ luxuriosoz miro īmūda
seu fēda voluptas gulosoz q̄z venter Cir
scis platis et vinosis vertoribz sublatis
cepit eēm tepere deformāi torpere et mā
visibilibz q̄ īvisibilibz hostibz turpis
sarracenis tartaris ac alijs fregit ē edicta
nūgi tui m toto a dño delictū r fregiter
sustinuit et iudices virtuosos p̄sules
sros reges et ītpatores vē fideles ac
strēnuos et alios viros egregios
p q̄s sepe sbuenit et reformauit er
desiā et hostes ei⁹ deiecit Nichilo⁹
postea denuo redierīt mltones xam
ad p̄sūna y⁹ et graniora facinora
q̄ aursus sua virissitudīe durauit
vsq̄ m̄ p̄nis Postmo q̄ ds ī ifideli
bz ill expiebat isrlez an viā dñi va
ater custodiēt ita m nouo testa⁰ ꝓmi
sit ee hēticos sarracenos alioq̄ ifi
deles vt m eis expiat ꝓpz xpianū
an vē sit xpifidelis efficaciī dissen
tiendo aut etiā repugnādo ill usq̄
usq̄ ad sanguinē ꝓpr qđ ait aplꝰ
Oz hēses cē vt et q̄ ꝓbati sc̄ mānifesti
fiant m nob Hinc dixit ggorius
Abel ee venit q̄ tuym malicia n
exercet Plurīdatio libālis capli tertij

Nunc m spēali Hec sc̄ ar q̄nto
actoz īcipit describē tribu
lationes fruitutes et oppssiones fili
oz isrl ab aduſarijs suis q̄ septē fu
erūt q̄z tā ꝓma describit Aliq̄ m̄ p
mittit ītimuādo et declarādo maz
Dm̄ ē nāz m fine p̄cedētis capli q̄
dñs n̄ delevit aduſarios hebreoꝝ
ex toto ppt ipoz hebor demerita nr
q̄ exp̄mūt aduſarij illi ī spēali et ad
duc plures cē cur eas dñs dimisit
Hec sc̄ gentes que paulop⁹ nōiabūt
q̄s dñs deliq̄t sc̄lites ī tra isrlitis p
missa vt erudiret m eis r p eas seu
p eaz īpugnōes et repugnōes
isrlez r isrlitā plebē tūr exītes eoz
q̄z posteros de q̄ sbiugit et os q̄ no
nouerāt bella thananeoz q̄ erāt artes
r periti ī arte pugnādi Dñi ī deutō
le ip nlla antea poterat eis resistere
vt postea discerēt filij eoz certare et
hēe sluetudīe p̄liandi r tū ipi q̄
eoz posteritas fieret exercitati ꝓmpti
ac docti ad pugnā in q̄ arte maxīe
valet et armoz pitia pl⁹ q̄z eozm

Chandler frāf m' 37 Ger 54 Ar 39

fortitudo nō li de re militari dicat ve
getius q̄ multitudo ipita i arte bel
lica ner bene disposita nō sit nisi hos
tiū victīa De q̄ re pleni⁹ scribit egi
dius de regīe pncipū Vñ et sp̄ūs ē
Melior est sapīa q̄ vires Omnīū sic
lo augº bellū non ē p se appetibile
ꝫ pax ad quā ordinādū ē bellū sed
q̄m tpe illo cultus dei nō vigebat cō
missi in vno israhitico pplo i medio gē
tiliū cōmorāte quē noverat dns a
gentilibz assidue et acriē impugnāº
voluit dns ut pplus suus exēitaret
ad pugnā nō ad crudelitatē Vñ sr
ᵒ vt discrēt filij eoz certare cū hos
tibz augº disserit r vt nō in pietate
et obīa legis pugnarēt q̄rta pēs
eoz q̄ et bellando placuerāt deo nō
q̄ optandū sit bellū ꝫ q̄ pietas
laudabil' ē in bello Per ē alia cā cur
dns gētes illas dimisit q̄ r q̄ fine
p̄cedentis m' tacta ē Quinq̄ satrapas
philistinoz nō solū reliquit satrapas
illos ꝫ et philistheos eis sbiectos Por
ro satrapa dr q̄ sanis rapiēs l' q̄ sat
patus et erāt hi satrapē q̄ pui reges
seu reguli et pncipes quinq̄ pncipa
lia ciuitatū philisthim pnia azoti
gasse ascalonis gheth et accharon
dez̄q̄ chananeū et sydonii et eneū
In q̄ vbis po⁹ singlāe p pluāli
q̄ habitabat in mōte libano r loris
et opidis ill' mōtanis usq̄ in hiū e
math r antiochie Dimisitq̄ eos
ut i ipis expiēt israhēz vtz audiret
mandata dñi Ista ē alia cā et ishd
i fine p̄cedētis m' extat elucidatiū
Augº ipſ et glosa sē hō vbiū expieret
dicit nō ut ds oīm conditor eīā
finiozq̄ agnosceret ꝫ ut ipsimet sniret
et p̄pria rōstia glificaret a' puniret
Insr fuit et alia cā cur ds nō eicit n'
deleuit gentes illas totalit' et ipēte
ne s' tra illa pro magna pte manēt
dnu habitata sicq̄ i solitudinē re
digēt et bestie crescerēt ō filios israhel Hic in
dentrō ᵒ dixerat dns paulatī eiīā eos
ne crescāt ō te bestie ut Non ei erat tām
filioz israhel multitudo q̄ potēat i pncipio
sui ingressus tātā trā satis pplare i omi
pāe ac tole⁹ ner ds vult oīa sīmāliter opari
Cuiz filij israhel hītmuerēt in me⁰ chananei
ethei et amorrei et duxerūt vxores filias
eoz ipsiq̄ filij israhel filias suas filijs israhel eoz
s chanaan eoz tradiderūt vxores sil' mstē
tes oīnibia qđ fuit filijs israhel in legē sic
q̄t phibitū ner mr illos vr vez mīrionū
fuisse nō dispar cultus ipēdiat mīrionū
ꝫhendū dīmatq̄ ꝫtractū; ꝑr qđ tpe esdre
ab ivirē separabant talit ꝫiugati misi forte
dicat' q̄ isti israhelite fuerī ydolatre sicut et
chananei Hēā sbdr et finierit dns eoīm
Erant eīdē ad ydolatriā valde pni femi
nee q̄z blandicie allicichāt aīos maritoz
nolentiū ꝫtristāe suas delicias ꝫ i oīnio
ille q familiaritas tāta mutuaq̄ ꝫuinia eos
facili' ad ydolatriā ptrahebāt Idcirco ds p
moysen phibuit filijs israhel cū chananeis
iire ꝫiugia eisq̄ p̄dixit q̄ p ꝫnubia talia
ad ydolatriā laberēt Hēā et salom tali occa
sione veneratus ē ydola Et obliti sūt dñm
dei sui Vñ et iosephus Coluerūt se iput
ad agriculturā et ad diuicias dando se
p epulas atq̄ libidinē rebelles efferi i cō
uersatiōe legis integri nō fuerūt Iratusq̄
dns ō israhelz tradidit eos in manus cusa
rsathaim regis mesopothamie r rab illo
rege p̄misit eos impugnari at supari q̄d 8
āt aquilegia dr q̄i anus ligata q̄ i me⁰
iacet aq̄q̄ sit mesopotamia dr a meso qđ
mediū et pothamos qđ ē fluuius q̄ in
medio duoz sita ē fluminiū ē āt mesopo
tamia ps syrie seruierūtq̄ ei octoānis
dando tributū seu exhibendo diua obse
q̄a et clamauerūt ad dnz vexatiōe dāte
eis intellm q̄ p suus expressibz talia patent
Qui suscitauit r grōse p̄cessit eis salua
torē i liberauit eos othoniel viz filiū the
nes fr̄z caleph minoze q̄ et axam filiā
caleph huīus vxorē De isto othoniel dñm

ē plenius iosue ſſ° Hic ena ꝓſtat q filij
iſrl mis cito ad ydolatriā ſt plapſi cū
et othoniel tra ꝓmiſſionis ingreſſ ſt
fuit aūt othoniel ſaluator & liberator
iſrlis ſolū miſterial & a tribulatione
tpali y° et a malis culpe eos retraxit ac
i via legis eos direxit Hēa ſbdit fuit
q ī eo ſps dn r auctas vtus et gra ff
et iudicauit iſrl dirigendo hortando ac
diſſernēdo Hūc othoniele ioſeph vorat
tenes q eq̄uoū ſuo pri r eode noīe eq
uote nūcupatū Egreſſuſq ē ad pugna
cū a q° de ꝑplo iſrl ō regē pſidū et qm
erat de tribu iuda ſimt et caleph ꝓba
bile ē q filij iuda ierūt ſcū ad prelū
et tradidit dns in manu eo regē ſyrie
r meſopotāie in q̄ ꝓ magnitudo pietat
diuine q tā cito ſbuenit filijs iſrl q tā
enormiter exteſſerūt q enutq̄ tra xl a
nis r filij iſrl in tra ſua de cetō tā diu
pacifice hītauerūt et bene vixiſſe memō
ſub iudice illo et ī h° q̄ ī notesc̄it dulcedo
diuine clemēcie q ꝓ tm breue īgemdi
ne cōtulit p vnū vnū inſtū toti ꝑplo tm
longā q̄etē Vr ītea glo ſentire q tāto
tpe ſeruierūt baalī et aſtaroth q̄to tpe ſer
uierūt regi meſopotamie vtpote octo
āmis ita q dns ꝓpauit & adeq̄uit i h°
penā tpe q̄tū ad tps et ſuꝑſit h glo ex
origene y° & tūſlatio lxx ītpretū ꝓnnet
ſic q̄to mḡens tpe ſeruierūt baalȳ tāto
tpe ſeruierūt ruſa raſathay Poſtremo ī
h° tpe gens q dr ortogita āms duraſſe
ſtudiū octo āmi huiuſmi qd ſiſr intelli
gendū ē in ſeq̄ntbz vbi ns āmor gens
taxat m q āmi huiuſmi xpho dūt ſm
expoſitores et idē m ſcolaſtica hyſtoria
hē Nec aliſ poſſet ſaluari hyſtoria iſta
eo q ꝓ regū defect q̄to tpe ab exitu iſrl
de egipto cepit ſalon templū edificare
vtpote q̄dringēteſio octogeſio āno q̄ am
ꝓputāt ꝓ magna ptē p tpa inditū et
multo plures āmi fuiſſent n ut tacti
ē āmi ſeruitutis ſb āmis gentis ſtudent
et mortuus ē othoniel etate grādeuus
atq̄ vtutibz plen Cui m qd̄ temp
dyo liber ꝓ vno deor gēliū nat
ē ex filia regis q regnauit i thebis

De intelligentia h° applicati

Omnia ī ꝑplo tali Artuulg ō
illo iſrlitico figurali geſta ſt
Ideo q̄ os reliquit m tra ꝓmiſſionis
gentes ydolatras ut eruditet ī eis
iſrlitas q̄s diſcet bella thananeor
conſuetudinēq̄ hēt pugnādi q̄d a
figurauit n q ꝑplz xpiānū q wlt
ē exercitatū et pitū ꝓmptū ad
ſpiritalia ō īvisibiles hoſtes certamia
ō acie viror y° et ō hoſtes fidei
xpiane visibiles et ō rei publice
inimicos q̄s os mit xpifideles venie
ꝓmittit vt m eis eruditi xpianos
ad h° plia vtuoſa Indiget q̄ xpi
ani gra diſcretionis ſpiuz forti
dimus dono et oi armor ſpiritū
apparatu q̄ad° ad ephe vltio hor
tat apl Accipite armaturā dei
vt poſſitis reſiſtē in die malo et
ī oi ꝓfecti ſtare ſtate q̄ ſuccīcti
lūbos in veritate & induti lorica
iuſtitie ī oi ſumētes ſcutū fidei
et galeā aſſumite ſaluti et gladiū
ſpūs q̄d ē vbū dei oātes oi tpe ī ſpū
Ecce q̄d ad vnūq̄q nrū ꝓtineat
q̄lb debeam iugiter ſup cuſtodire
nras ſtare & eoꝝ aduſarios nre
ſalutis pugnare q ꝓ ſatrapas phi
liſtinoꝝ et reteras gentes ītrudilas
deſignāt Dnūt q̄ ꝓ quīq̄ ſatrapas
intelligi quīq̄ ſenſus exteriores
q ſatis rapiūt obtamēti ī ſuis
obiectis eoꝝ ītrinſecꝰ cōmis et mēn
dāri conāt cont q̄ abuſū repug
re tenem q ꝓ h° dns expit q mā
data e obedienter audi Inſe ſit
filij iſrl ex ſocietate & cōuictu thy
naneor ad ꝑphana omnibus dem
ad ydolatriā ſt dilapſi ac deū vm
obliti et ingratiſſimi fm ſic religioſi
clauſtra ſua egrediendo et mr ſalare

mandēdo vescendo ac tōsando ad
diuīsa ac grauia vicia deuolui
mēte ifrigidāt nec solū spūales ꝫ
et carnales inēdū formidines
nostrū sceleratissīe minus īnidere
vitanda sl' q eis oīa ista q̄ītu fi
pt·m ō rei figurā ds phibuit isrl'
tute plebi sonetatē ꝫ victū chana
neoꝝ Amplius sīc filij isrl' ō deū
lupbi erant a rege syrie sl' oppssi hu
liati et vili seruituti sbiecti ita q̄ sēi
tormibz extollūt superbie ꝫ de sdāri
a spūali pūsidentia īnumescūt re
linquūt a dño et ei q̄ē rex sīe ds sīr
bie filios mox sbdūt atz vilissīe ser
uituti iugo sbdūt pmūt Interdū
q̄ꝫ humiliāt in vita pūn a visibilibz
inimicis a cernis a viris iustis ꝫ q̄sq̄
sedes diuīs sīborꝝ destruxit ds ꝫ sedē
ferat mites p eis q̄ deponit potētes
de sede humilesq̄ exaltat Et clamaue
rūt ad dñz sic et nos i oī nīcitate t
bulatione angustia ñ cessē toto affec
damare ad dñz ut sufficiat eripi
at et ꝺseruet nos ÿo et aīq̄ iuste af
flugam pro nīs pcaīl penitē ꝫ ve
niā obtinē nitamur Visa quoq̄
ex filiozꝝ isrl' dñz efficaīt exorāē ut
iudicē susitet nob ꝫ platū donet nob
ydoneū et pdicatorē idigniū ex di
rectiom īrepatiom iudicio cū oīm
grāz actiōe iungit atq̄ sta ꝫ sic otho
niel pcessit ad pugnā ō aduīsarios
ppli sui pērat ipe sīr oīs q̄ pest sam
gar p grege sibi ꝛmisso efficaīt pūlā
orādo exemplaīt ꝛiusando docēdo et
oī mō sibi possibili sbditoz pcurādo
salutē Postremo p othoniel itelligi
pt xp̄c ver saluatoz q̄ pī misit i re
dēptionē isrlitaz et oīm gentiū de
q̄ ysaias pdixit Regēset sīr eis spe
dñi et iudicabit in iustitia pauperes
et arguet in eq̄tate p mānentis tre
Rursus p othoniel pt boni plati
seu q̄cūq̄ iustus iudex ac pceps
sīgri q̄ bonū rei publice toto exq̄rit corde
ꝫ p̄ tuet ac pro ereptione plebis sibi ꝛisse
oī q̄ pt vtute laborat Origenes demū
p othoniel itelligit triphantis esse agēs
sim ad custodiā et sbuēnonē horz desīp
missū et sīc ꝺ mortuus ē othoniel ait
Quare defuncto ē q̄ tā idigne egit pl's
hēe iudice talē ꝫ tā bonū nīa et eo defuncto
ut sbdut spūtia ꝛdierūt filij isrl' facē
malū Cui p̄ q̄ q̄nto tpe seruierūt balay
q̄ ī ſō hē dixerunt Disce o tu q̄ pernicio
tāto tpe te humiliāē penitē et satisfacere
cōtā deo q̄nto tpe te errasse ꝫ pernasse cogno
scis ñ expectes ut humiliet te aduīsarius
et nīcitas tuito pūnaz extorqueat ꝫ pe
nitendo pīuem manus illi q̄ si te tunpe
correxeris pius ē dñis q̄ vindictā suā tpet
ei qui penitēdo illā pūemit Tu q̄ ī pfessi
one pompa facē indigns sūmi et venia
cōsequeris Exūdatio capli quarti Addi
derūt at Articulus septimus
Modo describūt ꝫ filiozꝝ isrl' oppssio
gnalis in tra pmissiōis Addiderūt aūt filij
isrl' facē malū in ꝺspūm dñi oīa ītuētis
ī q̄ꝫ magē eozꝝ promitas ad penitēdū qm
othoniel mortuo sīm redierat ad solita
crimina Porro malū q̄ facē pūpserūt
fuit preīpue ydolatria et po hīc malū p
maloz ī culpaz ꝺgerie qui multa atz
enormia patrabāt facinora q̄ ꝺfortauit
aduīsus eos eglon regē moab Cura q̄
lo origenes Nostris vicijs vires hostiū
augent at nutriūt ꝫ vitioz nīoz deme
ritis ds auxiliū suū abstrahit nobis
et hostes cōfortat pualeq̄ sint ÿo ꝫ sant
ꝫ copulauit ei filios amon et amalech
ꝫ pmisit et cēa ifligauit amonitas at
amalechites ad auxiliādū moabitis
Amalechites aūt erāt valde acres isrl' hos
tes ab eo tpe q̄ sb moyse cesi fuerāt a iosue
Cura h̄ q̄ri posset si ds ꝺfortauit mo
abitas ō hebreos ꝫ amonitas amale
chitasq̄ īsūgauit ut ferēt auxiliū
regi moab q̄ nō permouerāt isrlē ūasīn
do Et tridendū q̄ pīus hostiū fuit

a deo ñ ãt ꝓmus abusio · ds ꝙ ꝫ ꝺformau[it]
t mſtigauit illos ad ꝛnadendū hebꝛos
ad ꝓmiendū hebreoꝝ ꝓma ⁊ q̄tū i[a]
ꝓmitio fiebat iuſto iudicio ꝫ illi non
ꝓſequebãt ꝺformatione ſtigatione q̄ i[a]
ea intentione ner iuſto iudicio ꝫ ex ꝛ
delitate nimiditate ⁊ odio ⁊ Dic ꝓ hẽmi
am et ezechielẽ ds frequẽ teſtat ẽ ſe eo
formẽ ⁊ ꝺuocare regẽ babilonis aduſ
ſyriz et ceteras nationes ſic de h̄ ſuper
ꝓphas plem[o] ſcripſi · abnegz eglon ñ au
xiliarijs ſuis recedendo de tra ſua ad
trã iſrl̄itaz et ꝓuſſit iſrl̄ ꝛtendendo mꝫ
tos hebreos et poſſedit vrbẽ palmaz
⁊ iherico que ñ ut patuit nodū fuit
reedificata ꝫ ut in ſcolaſtica fert hiſto
ria fecit ſibi domū in loco q̄ ãtea iherico
ſtetit · qđ ut reor fecit in ꝛceptū iſrl̄is
eo q̄ poſt mſitū iordanis filij iſrl̄ ꝓ
vrbẽ illã obtinuerãt ac deſtruxerunt
et trã ñuacrẽ poſſedit rex eglon ſer
uieruꝫ ei filij iſrl̄ decē et octo ãnis ſol
uendo tributa et exhibendo diuꝛa obſe
q̄a ut moris ẽ victis et vt oigenes ſen
tire q̄ tot ãnis ſeruierũt victis tã ꝓ
fanis idaeo tot ãnis penã luerũt
ꝛã ait · Certũ ẽ ſedz modū ꝓmi con
uerſionis dilationẽ ꝫ caſtigationis
tpa terminari ſeu diffiniri et poſtea
damauerãt ad dñz · ⁊ de ſuis ꝓmis pe
nitentes venã et auxiliũ petierãt
a deo videntes ſibi ydoloꝝ cultũ ob
eſſe non ꝓeſſe · et mirũ q̄ ifra tot
ãnos ñ damauerãt ad dñz ꝫ ꝓ eos
q̄ conſtat q̄ exterminati erãt et ꝛdurati
ꝓpter qđ acerrima diſciplina ꝛdigneꝛt
q̄ ſuſcitauit eis ſaluatorẽ vocabulo
ayoth filiũ gera filij gemini Ꝺ ge
mini q̄da intelligũt beniamin q̄da
aq̄ vile ⁊ malignũ de beniamyn
tribu Vñ mgr in hiſtoꝛijs ſcribit
gemini q̄da dicũt fuiſſe q̄da vile
de beniamyn qui poſteris ſuis legit
ob ingrimiã ſuã ſepe ꝛperatus Vñ
2° regũ hẽt Audiit me filij gemini
Hebrei ꝺ tenũt hũt fuiſſe beniamĩ
et ꝓ aſſeresim ⁊ tale figuratiue vbi
nos pone gemini · ponũt yamin
qđ ſonat dextrariũ uel dexterale
beniamin ãt filius dexterẽ ꝛpꝛetat
q̄ vtraq; manu ꝓ dextra vtebat
qz tã ꝓmpte ac potenter vtebat ſinis
tra ut dextera ꝺ et fortius ſrdm
hebreos · ꝓt qđ dicũt q̄ fuit debil
dextera manu nõ ſimpliciter ꝫ ꝛpanꝫ
Itez tales ſolet in ſiniſtre vſu eſſe
potentiores · lxx tñ ambidexterũ
tranſtulerũt · Miſeruntq; filij iſrl̄ ꝓ
illũ munera ⁊ tributa · a ciuitã q̄da
iotalia ad ciuitatem ad ꝛpetrandũ de
mentiã regi moab Qui ayoth fecit
ſibi gladiũ ãnipitẽ ⁊ enſẽ ab vtraq;
ꝓte acutũ fecit ſibi pari habẽte ꝛ
medio capulũ ⁊ manubriũ longi
tudinis palme vtpote breue ut mi
conſideraẽt et amictus ẽ eo ſubter fi
gũ ⁊ mira pallii militaris forme
quadrate ꝛ dextero femore qz ſic
ſibi magis cõuenebat ſi erat fortior
in ſiniſtra q̄ad fortiores ꝛ dex
tera ſuſpendit enſẽ ſuũ ꝛ ſiniſtro
late Dextro ſi in vſu vtentiſq; man?
fuit eque robuſtus · dicit ꝓ q̄ ideo
gladiũ in dextero poſuit femore
ut min? notaret enſe amictus et
eũ ꝛpromptius poſſit extrahẽ Dic
et 2° regũ 2° le ioab veſtitus tu
nica ſtricta et deſup accinctus gla
dio dependente uſq; ad ylia ⁊c
Ex hijs appareꝛt q̄ ayoth ꝛtendeꝛ
bat ſi poſſet mittere manũ ꝛ eglon
obtulitq; munera regi ⁊ ꝓmittit
et dedit ei ex ꝓte filioꝝ iſrl̄ Erat
ãt eglon craſſus nimis · lxx tñ
tulerũt erat ãt eglon exilis nalde
qđ ſedz aug[o] ꝛtelligendũ ẽ a ſenſu
ſenſili ſeu ꝓ antiphraſim · ſedz qđ
magis dr a mouendo et lucus
a lucendo · et 2° regũ bñdixit na
both deo et regi · ⁊ maledixit Cũq;

obtulisset regi munera ꝓsecutus
ē sonos qui cū eo venerāt ⁊ cū sonys
sui itineris ysrlitas redijt usq; ad gal
galā et reūsus de galgalis ubi erāt
ydola Eglon q̄ppe posuerat deos suos
seu eoꝝ simulachra in galgalis i con
tēptū et irrisionē filioꝝ ysrl q̄ soli illi
reputabāt spēalē sāctū q̄m trāsito ior
dane fixerāt ibi tabernacula dei cū aritha
celebrauerūtq; pascha et circūcisi fue
rūt ibidē q̄d adriānus īpator i
tpiane religionis ꝓtēptū statuit si
mulachra veneris atq; adonidis in
loco vbi natus ē xp̄s Antiochus q̄q
statuā iouis in tēplo dei i iheosolimis
ut p̄ machabeoꝝ j° describit Itaq; a
yoth viso tanto sancti loci ꝓtēptu zelo
dei accensus ad eglon mox redijt et
ait ad eū verbū secretū heo ad te o
rex ⁊ occultū et misteriale q̄d heo t
ī similare sermone a fr̄o Dixitq; q̄q
p̄ vbū ampuit hic p fr̄o ꝑ hō lo e
regū ezechias non fuit vbū i domo
mea q̄d nō ondeū eis At ille s rex i
peranit silentiū et ut eēt maioꝝ o
portunitas audiendi vbū secreti
iussit assistentes exire Ideo sbdit
egressisq; oī qui tē eū erāt ingr̄sꝰ e
ayoth ad eū ꝓpius accedendo sedebāt
at ille estuo tenaculo solus p aliorꝝ
egressū Dixitq; ayoth Verbū dñi
heo ad te q̄ fuit hic vbū ꝓ sompno
seu visione sedꝝ pterꝝ ymestoꝝ ut s
sensus reuelationē ex pte dei t heo
idutus Quo audito rex q̄ ad fue
rentiā reuelantis dei surrexit sic
sbiūgit qui statī surrexit de throno
⁊ de sede regali Aliq dicit q̄ non
oporteat nī hijs excusare ipz ayoth
de mendacio ꝓserti q̄ medaciū is
fuit officiosū vtpote ad liberatiōez
filioꝝ ysrl ordinatū nec ayoth cō
mendat de isto mendacio ꝑ de ze
lo dei et pietate ad ꝓpz suū q̄ad
iudith et obstetrices ī de suis mē
dacijs sed de pietate ⁊ sollicitudie ꝓ ꝓpl
et infantū isrl liberatione laudāt Aug
vo et glo ac alij multi dicūt q̄ ayoth nō
mentiebat ī hijs q̄ secretū opus et
occultū sermonē habebat ad regem
q̄m ex diuina inspiratione dixit ⁊ fuit
ista ỹ° ꝑm aug vo ds ꝓcepit ei hec facere
q̄ ꝓpō suo sustinuit in saluatorē ⁊ is
melius sonat Extenditq; ayoth sinis
trā manū et tulit ⁊ extraxit sythā
de dextero femore suo sythā vocāt
breuis Vñ m actibz aplorꝝ ipo paulo
q̄ eduxerit ī deserto q̄tuor milia virorꝝ
sythariorꝝ q̄ s talibz gladijs vtebant
Infixitq; eā in ventre eius tā valide ut
capulus ⁊ manubriū ferrū sequer ī
vulnē sicq; et capulo vē ī ventre ītras
se nec eduxit gladiū q̄m ꝓcessit retrō
atq; ut ministri regis viso tā horribili
q̄ mortis ꝓcul regis grauius ireret
Iuuat ait huic ayoth ut circūuenire et
occidē regē tēp publicū plebis dei tyra
nū Dixit et lutz in plus iustis vt isidis
statuq; p secreta nature alui sterora ꝓ
ruperūt sic in mortibz tā violens et
repentinus fi solet vt et ī suspensis v
rinā emittentibz ferunt Ayoth at clau
sis diligenter ostijs cenaculi et obfirmis
sera ne seruꝰ sbito ītroeūtes viderent
q̄d eēt actū ꝓ posticū ⁊ secretū loci et
exitū egressus ē ne q̄s aspicēt eū exeū
tē tū ut quida ait in hebreo hē ꝓ por
ticū ꝑ credibili vr q̄ p secretū exierit
loci et forte dicto illa hebraym ē ad
utriusq; equoꝝ seruiq; regis ingressi
forte cū aqua domū a camera stātem
ani cenaculi viderūt clausas fores
⁊ ianuas cenaculi expectātesq; diu
donec erubescerēt q̄ rex tā diu occupa
ret purgādo aluū ut ipi suspicabāt
tulerūt clauē Circa h lo aug Ex quo
seruꝰ clauē aperuerāt q̄d ayoth clauē
ī clauserat q̄no ea seruꝰ ī aspexerunt
Ad q̄d rīdet q̄ alia clauis allata ē
a tale fuit genus clausure q̄d sine cla

aut si ayoth clauē clauserat

ue poterat claudi non tñ sine clauie a
periri vt videñ in ianuis q ipulsioe
claudūt et aperientes inenerūt dñz
suū mortuū q uiso turbati ac trin st
qđ seruꝰ holofernis cū audissent q
otusus eēt a iudith Ayoth aūt effugit
et ptransijt lonū ydoloꝝ viz galgala
vbi rex sua posuerat ydola ueniqz
seyrath r in vbē sic dictā in tbu et
mōte effraym sitā statiqz isonuit bu
cina i mōte effraym tpe iā victoꝝ a
de victoria tertius Descenderūtqz cū eo
filij isrl q p nūcios a ppo ore signifi
cauit q̄liter regē occiderit ideo aūati
ñderēt cū eo de mōte ipo in fronte
r in pncipio exercitus gredient tpe au
dace ac strenuo diuit ad pugnādū i
pmis parato qđ de iuda le machha
beo et ionatha eoꝝ frē Cui dixit seq
mini me Ñderūtqz p eū et occupa
uert vada iordanis q trānsmittit in
moab r ēt aqs iordanis se posuerūt
vbi poterat moabitis eē regressus
ad terrā suā et ñ pmiserūt trānire q
q̄ de moabitis q ita erāt turbati ex
tēpinato regis suu iteritu q mēs atz
animū fugit ab eis sicqz filij isrl occi
derūt decē milia moabitaꝝ et ceuit
tra octoginta āms i q̄ ꝑhēdūt decē
et octo ām seruitutis ut dñi ē Post
hūc fuit samgar filius anath r post
ayoth pfuit iudex nōie samgar de q
ñ exprimit de q tribu exiteit qui pauit
de philistheis sex cētos viros vomere
qz philistei isti voluerūt tra isrl īuire
et ipugnare Aliqu aūt dicūt ñ eē veri
sile q solus pauisset tot viros cū tñ do
auxiliante id fecit Dauid qz le occi
genitos viros occidisse ipetu vno i sāp
son mille mādibula azini In scolasti
ca aūt legit historia q samgar eodē o
bijt a ideo tpe psidentie sue ñ ꝑpugnē
et ipe qz defendit isrl ab ipugnōe hos
tili et vr fuisse rusticum agricola
sic et glosa ex vbis ūmut origenis

Demde describit z isrlitaz tribulatio
gnal Addiderūtqz filij isrl facere malū
post mortē ayoth q re ñ ait p mortē
samgar qz ut dicūt ē modicissimo
tpe pfuit et trādidit illos i manu yā
bīm regis chanaan Ex hoc dicit q cha
nanei iā desierāt ee tributarij isrlis
et regē sibi facerēt q regnauit i azor
que fuit vrbs metropolis de q iosue
ll le q antiqtus pmatū tenebat īt
ōia regna illa le qz ibi q iosue eā
obsedit ꝑ miteri fert a chananeis
redificata Vel dr yabin iste r̄gsse
i azor r in territorio i q azor antea
stetit qđ assert eglon possedisse
vrbē palmaz Demqz iosue ll scribit
q yabin rex azor misit ad iobab ꝑ
ille alius fuit ab isto Estqz pbabile
q iste de illis fuit ꝑpter q̄ rursus
sibi vsurpauit regnū tre illi hūitqz
diuē exercitus sui nōie sysara Ipe aūt
yabin habitauit i azoreth gentiū r in
vrbe sic dicta vl ꝑpter multitudinē
habitatoꝝ suoꝝ vl q̄m diuersaꝝ lingua
ꝝ a nationū gentes morabāt i ea
Erat aūt debora ꝓphetes vxor lapi
doth r vir sic dicti q mira vōce ba
rach ut cōit dicūt expositores i q̄ō
ō h obiti possit mira tñgere Demqz
ut asserit origenes de nullo iudicū aut
scriptura q fuit ꝓpha ꝑ de sola debora
h testat ne eā q̄s ob sexus fragilita
tē ꝛtrepidet tpe ad iudicandi officiū
mulier ydoneā que iudicabat ꝓpl i
spe Quānis ñm coēz legē deceat
femīnas regi et iudicari a viris
op̄t tñ ds qui sit oēz ē legē aliter
pt disponē Est eq̄dē sexus fēmineus
sexus sbiectionis ñ suppositionis
et fēie dr st debil rōis ꝑ creator
op̄t p dona gre pt eas viris vtuo
siores et sapientiores effice q forte
ad humiliandū superbos ac rebelles
isrlitas fecit p̄sentē i iudicē
et sedebat sb palma q illi nōie

vombat vz palma delbore ibi ei
sedebat tpe oportuno vt vnicuiq;
indigenti a filio a iudicio pateret
ad ea accessus. ¶ Dr qd sbdit Asen
debantq; ad eaz filij isrl. Gedit ei
in monte effraym in oe iudiciu. r
p obtinendo iusto iudicio seu sano
consilio i ea q̄ cuiq; que misit t vont
p nūciu ad se barach filiu abinoem
de cedes neptalj. Ex hj argui posset
q̄ n erat ide vir lapidoth et barach r
q̄ barach n fuit delbore h maritus
qz ta remote ab iuice hitabat t i tra
tribuu diuisaz. Cedes etei fuit urbs
tribus neptalim. Delbora vo i tra
tribz effraym morabat. Hinc ut re
fert lyra q̄da hebrei dicūt q̄ lapidoth
sit nome ope figuli ficas lichinaria
ideo dicūt ea sic appellata q̄ p lue
nis in tabnaculo dni lucentibz lichi
nia faciebat. Alio q̄ dicūt lapidoth
et barach fuisse viru eide binomiu
p̄bāt hoc qz utriq; nome eade hit me
ptationez qz utriq; chorus sancto m
terpret et hoc dicit put q̄ barach
forte p tur q̄ sic vocabat ex aqua
ta ad tpe erat in cedes neptalim
q̄ius alias hitaret ci delbora. Dic
qz ad ea. precepit t dns ds isrl
r ni reuelauit se velle q ei precipu
ni ia notificatu t denuncio utpote
vade q edux exercitu i mote thabor
i q̄ xpc tota tribz aplis fuit trissi
gurat; ergz mons i i galilea tol
lesqz terra decē milia pugnatoru
de filijs neptalym et de filijs za
bulon. i simlāo eis q̄lr t reuela
in p̄cepta dei de hijs agendis ut
sint de victoria certi. Ego at adduc
ad te. h de ex psona dei n del
bore ut sit sensus. ego dns adducā
ad te sysarā et oēz multitudine ei
r sic disponā q̄ veniet ad te ad pu
gnandu. in loco torrentis cyson.
hoc e permitta ut ex istigatione aglōz
maloz aut ex ppa aiositate t ocurrat
Dixitq; ad ea barach si venis mecu
vadā q̄ dns iussit si nolueris venire
mecu nō pgā. Qui dicit Indigeo
nia p̄sentia ut p te que pphetissa es
dns mi reuelet quid agere debeā.
Videt barach aliqualiter pusillanimis
extitisse a ni satis de admonitorio dei spasse
vel ex humilitate h dixit et preceptu dei
putauit sic posse intelligi. ubi at tribu
bilis fuit postea in de penituit. vel
forsitan estimauit q̄ filij isrl ybis
suis n crederet nisi delbora secu
ret. Que dixit ad ei. Ibo q̄de tecu. ꝑ
m hac vice t victoria n deputabitur
qz in manu mulieris tradet sysara
r a fea occidet. nō a te sm qd ifra nar
rat. qd fm vez. put ipsemet ipi i spe
q̄ tu postea venit in vxz sem qui epla
ad hebreos mt suos ab aplo nūcupat
surrexit itaq; delbora et perexit cu ba
rach in cedes. r i opidu i. ex q̄ appet
q̄ barach hitat ibide. Qui actus za
bulon et neptalym. r zabulonitis
et neptalimitis ad se vocatis cu dece
milibz que erat de duabz hijs tribz
hijs delborā i comitatu ut sce fece
meritis p̄cibz ei filio reuelatōe adiu
uaret. Aber at cyneus. r vir ille sic
dictus qm erat de fece hetro q̄ a cyn
noim reffererat q̄ndā a reteris cy
neis fribz. r cōsanguineis suis qui
hitabāt int filios inda ut dicūt esset
filijs obab cognati moysi. qz fuerat
posteri ipi obab q̄ fuit filius hetro
et se zephore uxoris moysi sicq; cognus
hic suu p affine. Aliqui tn dicūt q̄ ipe
met hetro vocatus sit obab et tetendeat
tabnacla usq; ad quadā que vocat
sennyn et erat iuxta cedes fuit eque vir
dinies et pecora multa hijs p̄t q̄d tab
nacla sua late tetendit in locis pas
cualibz ex opidu cedes. Nunciatuq; e
sysare q̄ ascendisset barach et congrega
uit nogentos curruus falcatos qui

mstar filias tcdebant et oēs exercitū
ad torrētē ypson sic delbora ꝓphau
Dixitq; delbora ad barach: surge
h̄ē ei dies in q̄ tradidit ꝝ dñe dece
uit et nō tradet dñs ysarā i manꝰ
tuas Itaq; more ꝓphetico lo de futuro
p modū ꝓfitī ꝓpter certitudinē ꝓphe
tie ꝙz q̄r nō aut delbora tradidit dñs
ysaram i manus tuas nō paulo
ante locuta sit Tibi nō reputabit
victoria q̄z in manus fēmine tradet
ysara. Kn̄ q̄ finaliter datus fuit in
manu mulieris ut mirificet ab ea
Datus ē q̄z in manu barach ita q̄
eū fugauit et exercitū eius ꝓstrauit
Dñdit itaq; barach ꝑterritusq; itaq;
dñs ysarā et oēs currus eius ꝛ exercitꝰ
in curribꝰ et vniuersa multitudine ſ
totū exercitū in ore gladij ꝛ ex aspectu
gladioꝝ ipi barach et sui exercitus
ꝑterrit at dñs ysarā et oē exercitū
intus et ex ra torda eoꝝ imittauit
ab quadrata ad panore eaq; stupida
et ibertilia fecit Ꝙ ei ꝓpetit creatori
oīpotētī ad oē libitū suū alterare
affitē atq; disponē tot oē creatū Vñ
et augꝰ hic ait Ecce quo sēptuaginta
mendat hic dei agere in tordibꝰ
hōm ut det exercitū quē detrexit pa
nere etei fecerat ysarā ut adiuuato
tradet eū Insup ꝑtermit illos ab
ex̄ q̄z ut iosephus scribit ventus et
maxīa grando ac ꝓber sup eoꝝ fa
cies irruebāt Curtus et funde fiebāt
ignales multiq; de equis suis cur
ribusq; exussi torrebāt ni tm ut ysy
sara de curru desiliens pedibꝰ fugēt
et oīs hostiū multitudo ad itinctionē
tradet uel omnīs ab exercitu barach ꝑ
mo ꝑtracto Refert iosephus q̄ in
exercitu ysare erāt trecenta milia
armatoꝝ et decē milia equitū ꝛ vlt
nōgētos currus falcatos adhuc
duomilia et centū ysaraū fugiēs
puenit ad tentoriū iahel vxoris aber
cynei Erat ei pax mꝫ yabin regē
azor et domui aber cynei ꝛ ipm a
ber et eius domesticos forte em
rex ille non itm odiuit cyneos qꝫ
hebreos q̄r nō erāt ex semē filioꝝ ihr
q̄s maxime odiebāt Egressa q̄
yahel in occursū ysare q̄ audi
uit venisse dixit Intra ad me ꝛ i
domū meā mitra ne timeas Qui
ingressus et optus ab ea pallio
lxx tūstulert pellibꝰ fuit ei lassat
et voluit quiescē dixit da michi
paululū aque Ꝑ aquā solet ſp
tura q̄ncq; potiꝰ significare sic
ꝑ panē ꝙlibꝫ tibi Lac aperuit
utrē lactis et dedit ei bibē lactis
ei potatio sopmi ꝓfundi ꝛ q̄nia
sopmia mduunt et gmuat Tulit
itaq; iahel clauū tabnaculi ut
pote grandē clauū q̄ in tabnaculo
suo aliq̄n utebat egressa absc̄se
uel ab ostio tabnaculi uel a camera in q̄ ysara iacuit quā forte
rursus intrauit ad ꝑsiderandū
an fortē dormiret iam posuit
supra tēpus capitis ei clauū
ꝑcussitq; malleo defixit i cerebꝝ
usq; ad terrā ꝛ malleo defixit i
cerebꝝ valde ꝓfunde ut sit ꝓbo
lus sermo vel usq; ad trā ꝛ tā
ualide q̄ ysare de lecto i trā ꝓ
lapsus ē ut ꝑz seq̄nti cā tēpus
āt ps capitis est ꝑ q̄ lxx tūsti
lerunt maxillā qui soporem
morti socians mortuus ē Int
q̄d q̄dā dicit q̄ int sopore ꝛ mor
tē ysare non fuit tpis itugallū
q̄d ni vr ysare nāz ex ꝑcussione
eius glauit q̄uis magnitudine
pene oppressus loqui ꝛ remi neq;
uerit nec sine acuali dolore ac pe
ne ꝓpetione aiaz exalauit Et ecce
barach sequens ysarā q̄ adhuc
uiuē estimauit ideo sm suā repu
tationē eū insequebat veniebat

residuū ꝯ ea plamī ē ⁊ ꝙri ꝑt
an iahel bene egit interficiendo
sr sysarā et ꝙ primo mānifeste hē
sequenti ca. ❡ Opponit ꝺ ꝓbat
q̄m afflicto non ē addenda afflic
tio ❡ Itez fallant at lītatorie se hē
bat ad sysarā dicēs Int dñe ne
timeas Crudelissimū q̄z ve hoiez
mi sōpno occidere ❡ Insr pax fuit
mr regē sysare ⁊ p oseques etiā inter
sysaram et maritū iahel ac ei⁹
domesticos et ita vr iahel fedus
pacis et amicicie violasse ⁊ rn
dedī q̄ sedz legē tōez loquēdo ia
hel in facto isto fuisset reprehensibil
m ꝙbusdā tn vbis q̄ signis ⁊ fro
ꝑ diuino instinctu ex spāli mo
deramīe dei credit sr ferisse salte
q̄tū ad principale q̄ eū occidit vn
delbora ꝓphetauit q̄ sysara in
manū fēie erat tradendus haut
dubiū q̄n a do q̄ superbissimū pn
cipē illū voluit ita ꝑ fēiaz humiliaē
sr holifernē arrogantissimuz
iusto iudicio deiecit ꝑ iudith
Non tn oz hāc iahel excusaē in
toto nā et opi vnigso stregit mis
cēt venialia ptm ❡ Dato q̄ mr
yabin et aber cyneū ei⁹q̄z domū
fuisset ānice pacis q̄z fedus illud
tn nō fuit obseruandū i derogati
onē ⁊ detrimētū bonis ꝛis ⁊ iosue
fuit hic sysaram Tres q̄z sūt comites
iuramenti ac voti seu federis id
circo dū obseruatio hoz eēt ꝺ dis
cretionē iustitiā a veritate nō eēt
laudabil Quidā ꝺ hī sēbut q̄ q̄dam
inter yabin et aber fuisset fedus
sb iuramento tn yahel nō tenebat
hoc obseruare q̄ in talibz federibus
fēie nō vomt Sed hunc dō obuiaē
vr qđ aut glosa Mulier ista prius
ānice fedus hēbat tn sysaram Deinz
textus fatet q̄ pax eāt inr yabin
et domū aber cynei vir ēt ⁊ vxor
sr duo in carne vna nec luz vxori
nocē ei tm maritus suus eēt pacī
fīcatus Amplius q̄ri ꝑt an liceat
vnicuiq; ocīde publicū hostez rei
publice ac tyrānū De hac re loqr
sēs thōs in scpto suo sup 2m sīmaz
dis ee vbi nr ecta allegat tulliū q̄ i
li de offīcijs eos pmēdat q̄ occidert
tullū tesarē q̄tus suū aīcū ⁊ familiare
qm q̄ tyrānus ns vsurpauit ipeꝝ
et addit thōs ibidē Tullius lo i cpsu
q̄ aḡs ꝑ violentiā sbripit sibi dnīū
nolentibz sbditis nel etiā ad ꝺsensū
coactis et q̄ remissus hzi n ꝑt ad su
periorē ꝑ quē de īualore q̄at iudiciū fi
Tūc ei q̄ ad liberationē patrie tyrānū
occidit laudat et pmiū ampit h thōs
ibidē Porro in li de regīne regū dif
fusius de hac ipa scribit mia it reliq̄
loquens Si n fuit excessus tyrānidis
tulius ē remissā tyrānidē tolerare ad
tēpus q̄ ꝺ tyrānū aggrendo multis i
plicari periculis que st ipa tyrānide ꝯ
mota Si ꝺ sit itolerabil excessus ty
rānidis visū fuit q̄ꝺā ad ꝺmitē fortiū
virorū ptinē tyrānū primē seqz p rōi
tatis libēatione exponē mortis pīcle
q̄ad⁹ ayoth le eglon regē moab nemī
se ꝑ h aplice doctine nō ogrunt Docet
ei nos sēs petrus n solū bonis ⁊ mo
destis ꝑ etiā distolis dnīs reuerēter
sbdi debere Ver ē iqēns ꝙrā si ꝓpter
ostiaz dei sustineat q̄s tristitias pa
tiens iuste Dñi ni milti rōnoz ipā
torēs fidē xpi plegrent tyrānice et
magna multitudo tn nobiliū q̄ ppli
eēt ad fidē ꝺuersa n resistendo ꝑ mor
tē patient et ardent sustinendo lau
dabiles fn st Esset q̄z hoc multitudi
ei⁹ rōnibz pidosū si ꝓpria ꝑsupti
one aliqui attēptarent ꝓsidetū neꝯ
etiā tyrānoz plerūq; ei hi⁹ periculis
magis exponūt se mali q̄ bom
Malis ēt grauē solet eē dnīū regu
non mi⁹ q̄ tyrānoz q̄z sedz simaz sa

lomonis dissipat ipios rex sapiēs
Magis q̄ ex hoc psuptione imunet
pcipz multitudm de bom regis a
missione q̄ remediū de tyrānm
sbtractione Ideo cōi tyrānor seu
nā pcedendū ve publica auctoita
te non psuptione agaz puiam hthos
q̄ in li° pallegnto scribit ⁊ alia ml
ta de ista ma De sensu e⁹dē m'misteo
Dicunt phitī est nidaico Art 8ª
Pplis figuā fuit pli xpiam
et q̄nqđ in filijs isrl corpalr ac liālr
gestū ē in xpianis spualr ymo ⁊
sepe corpalr adīplet Et qz p septenariū
vniersitas designat pīt p septē illas
israhelitice plebis oppressiones ⁊ serui
tutes intelligi vnierse psecutiones
q̄ xpianis ppr eoz pcā illata sr inferūt
aut infligent Ō sic filij isrl ab vna
tribulatoria et hostili seruitute erepti
paulo post rendnauerūt ita i xpianis
miltonens artū ē q̄ Etiā pplis i° post
ruinā et deformationē sepe ē reformta
sic dns et saluator suā fidē reformāt
ecclīaz Amplius q̄n iudices illi erāt
vīi mirabiles virtuosi prudentes i
salutē plebis isrl suscitati a dño idco
p vnūqđq eoz pt allegorice xpt intelli
gi stdz aliquā ppetuē vtute ⁊ actionē
que in singulis sll fuit ac fulsit vnū
bus ꝺcā q̄nq̄ pfectis et ēmente erat i
illis diuisim et icōplete totū sil ⁊ cple
te fuit in xo pfecte pt q̄z p vnūqđq il
loz iudicū angelum dns pfigurī i
ministeriū missus eoz q̄ hēditatez
sortīt etne salutis Sili virtuosi p
lati ac principes prudentes et strēnū
y er reteri bom xpifideles q̄ semetipos
efficaīt iudicant examināt ⁊ tastigāt
et cōi ivisibiles hostes vincūq̄ ante
pugnāt ydonee Denicz p eglon pīgnis
simū regē moabitaz cui dns amon
itas et amalechitas adūxit rite arripit
carnalissiō atz turpissimō ille ipius
machometus legifer uel potius fenifer
et seductor sarracenor p quē opt
vs occulto et ipscrutabili iudicio
varias gentes falli pmisit qui
carnalīū voluptatū imoderatus
sic extitit doctor amator et exercitor
y° mistar epicuri in ill felicitatez
constituit qui quidē sil hēbat
vxores duasq̄ concubinas nec hys
otentus fingit sibi a dō pmissuz
eā alioz vxores ꝺffere ꝺgnatas
q̄z et q̄sdāq̄ pximas sicz incestuo
sus fuit et adultere neq̄ssi Porro
p ayoth ambidextz itelligit xpm
q̄ mil erat similtz obliquū pisū
et oīa queūq̄ fecit ac ptulit pspam
nosūt qui in oī eventu mansit
aīo constans hic gladio oris sui
in die iudicij dāpnatū ia machu
metū in aīa amplius ꝺdēpnab
m corpe sil et aīa Deinde p yabi
regē chanaan designt pncipē tre
nū iugum ysdos infestans per
ysaram v principē milicie yabin
quemq̄ mister pcipuus dño suo
in malicia se ꝺformans q̄z ut sa
lomon attestat Rex iustus ones
mūstros ht iniquos Ō debora
vo pphetissa et p yahel itelligit
uel ipa ecclīa celesti sponso vnita
in qua plurimi clamāt spū pphe
tico Vel ipa sanctissima vgo maria
vnigenit filij dei mater singula
risq̄ sponsa p cūctis gr̄ia pphetie
ornata Ecclesia q̄ q̄sdāq̄ de filijs
suis fidele ⁊ strēnū pncipē fre
quēt admonuit et nūc usq̄ hor
tat ut inimicis fidei xpiane viri
liter reluctet cui et diuinū pmittit
auxiliū Sed i° videt se h̄ aggdi
ri audere n ecclīa pgat secū i oīb
et sās suis suffragijs eū pseq̄t
ac tueat Cui libenter eccl̄ia annuit
attn ei pnūciat q victoria ñ depu
tabit ei qz ni man fele tēdetur
ysara tribus prenbz nāz ⁊ meritis

ecclesie ꝛ pserū vginis glose confert
ꝺ infideles triūphus qꝫ ꝺns aīa ds p
terruit sysarā et oēs eius exercitū ad
ocursuꝫ barach ita fregit p appitio
nes celestes et angelicas opes extruit
vt deicent sarracenos ꝺ fideles plia
teuntes Rursus p sysarā designat
ꝺyablꝫ nū ꝺns ait Inimicitias
ponā inē te ꝛ mulierē ꝛ xpiferā ꝺ
ginē ipa teret caput tuū Per eterū
clauo et malleo ꝛ acutissiā sua hūi
litate celos penetrante ac ꝺbi celestꝫ
vnte pcipis demerit ꝺyablꝫ Demꝫ
ds ex ꝺgine volens suo tpe incarnari
sexū honorauit feiē dans delbore
gratiā pphetie ꝛ iudicandi pdecā
et ipi yahel tradens sysarā ad om
dendū ut et feie ñ diffidant se ad
diuinoꝝ posse pingē pfectionē ca
rismatū Amplius exꝰ apoth shu
deaꝰ zelo bonī cōis feruere ꝛ ꝺ hostes
ee continuus affectuosisꝫ pibꝫ
conpugnaē ꝫ ꝛ ambidexter esse co
nenī qīs tā in pspis qꝫ adūsis ma
neaꝰ constantes tpalia qꝫ ad spūlia
efficaē ordineꝰ. qꝫ adꝰ ei pspa ꝛ spi
tualia p dextrā sic tpalia et adūsa p
sinistrā signāt Declaratio ⁊ q Lca

Consuetudo fuit nec̄ Arnonꝰ
cās hoīꝰ vtriusqꝫ sexus p bñfi
magī ꝺ deuotissie regiari qꝺ vtꝫ
ds fecerē verbꝺ ꝛ ore deū laudando ꝛ ei
bñficia recolendo ꝫ qꝺā pson sup lr
spēalia cantica ediderē ꝛ ea reliqrūt
in scīptis sic et delbora ista pphetes
Cecinerūtqꝫ ꝛ deū itime laudauerē
delbora ꝛ barach dicentes Delbora
sola ex tactu spūs scīpti credit cantica is
apposuisse barach ꝺ venit ꝺ cū ea
Sic et aplꝰ paulꝰ i qrꝺa epla sua
exordijs sibi ānuāt thimotheū atꝫ
siluanū cū tū ipe solus epla illaꝫ
dictauerit Qui sponte obtulistiꝫ
de isrl aīas vras ad pculu ꝛ ꝺ
vos vni de ꝺ tribū isrl q volū
tarie non coacte venistis ad bellū
ꝺ sysarā qꝺ erat sedis hūanū iudiciū
et qītū ad causas males ac ea q forsan
apparebāt valde pidosū qꝺ paucissimi
erāt isrlite respū illoꝝ chananeoꝝ tā
fortē armatoꝝ totꝫ valentes curruꝫ
hūtū vt ꝺns ē precedēs ca bñdicite ꝺño
gras referēdo ñ i vobis tant glando
qꝺ ñ vīs viribꝫ pualuistis et hīm exti
tit donū dei qꝺ tā ꝺfident venistis ad plm
ultū Vmpsū qm delbora pmutiauit ꝛ
pmisit eis ex pte ꝺi victoriā ñ erit filꝫ
isrl in illo ꝺgressu pelꝫ ppē respm ad
cās finales viz hūdo respm ad ēcitu
ꝺnē pphetie pmissionis ac diuini au
xilij Demꝫ ds ē bñdco vna ꝺfectionis
ꝛ auctoritatē collatiōis sicꝫ supior bñ
dicit inferiori ꝛ creator creature directe
aplō sine vlla cōditione qꝺ mi ē a
meliore bñdicit Alia ē bñdictio qrūꝫ
actionis et laudis sicꝫ inferior bñdicit
supiori et hō deo Porro p aīas intelligi
pūt ipi met hoīes pm qꝺ totū significat
cat p pte pserū p pte principalē l aīal
vita illoꝝ que corpi et cne ē cōis Audite
reges auribꝫ pcipite principes ꝛ o vniuſi
magnates tā inferiores qī superiores au
dite hec verba dei ut discatis ōipotēa
ei cui nullꝰ pt resistē ꝛ sciatis ñ nīlūdie
bellatoꝝ ꝫ in adiutoriū altissimi vīm
belloꝝ ꝺsistē Ego sū ē sū q ꝺño cania
psallā ꝺño ꝺo isrl Repetio ē ꝺfirmatio
diuti et seriositatis et deuotionis i diuiū
Et ꝺgruē aut Ego sū qī dicit Cato am
plius ac spūalius heo deū pro isto mira
culoso laudare trūpho qīto plus ecclīs
revelatio mi fīa ē de exitu hūi belli ꝛ qīto
m ꝺfusibilis exitusset si adūsu qꝺ otigis
set pplō meo Et ītē qīto plus plebē hāc
diligo eq nūr et iudex ac directrix sū cō
stituta a ꝺño Itaqꝫ cania ꝺño ore psalla
ei ꝛ mēte Onē cū exires de seir et trāsires
p regiones edom tra mota ē Isrl ꝺsōr
ei qꝺ deuteō ꝫ moyses loꝰ Ds de syna
venit et de seyr ortꝰ ē nob apparuit i mō
te pharan Cirē qꝺ recitat lyra Dicit
hebrei qꝺ ꝺns p obtulit legē filijs esau

hītanbz m mōte seyr ꝙ ipi noluerūt
eā rempe ꝙ tē dedit eī filius ist' m
mōte synai sicꝫ exponūt lxx ista
cū exires de seyr co qi recusasset legē
sibi oblatā ¶ Mgr qꝫ m hystoriis narrat
Tradūt hebrei qi dns misit anglos
suos ad ydumeos m seyr et ad ysmahelitas m
pharan et obtulit eis legē quā nō nollent
earūpe venit ad iudeos m synai nō nūcijs
nūbꝫ anglorꝫ et legē tulit ibi hebreis ¶ Sc
ꝑm lrāz de ea fiunt nō veteris testāt
scripturas ꝓphis hebꝛ fuit spēalis a do elnūs
ut xp̄c nasceret ex eo ꝓpt qđ spēali fraternitate debe
bat pollere vn̄ a retus st segregati p fidē et
cultū vm̄ dei · Deinde p circūcisionē et legis
susceptionē ¶ Hmr expositores catholici sic
exponūt dne cū exires de seyr ydumeos i
suis erroribꝫ ac ydolatrijs iuste deliquēdo
vnptū ꝑfato dicto hebreorꝫ asonāt vr qđ
aut glosa Exisse de dns de seyr et mississe
p regiones edom · qm ydumeis legē rempe
nolentibꝫ dedit eā iudeis i mōte synai
Cur aūt dicūt ydumei eā rempe noluisse
nisi qr eis offerebat hoc qꝫ vr hrā ista ꝓtēdē
dendo · et transiere p regiones edom
Quidē ꝓpt ꝑfatā relationē nō appareꝫ qđ
dicāt transisse p regiones edom ¶ Itaꝫ ꝓba
bilit dicī ꝓt qđ ds ex sua pietate p merita
seorꝫ ꝓgenitorꝫ abrahe et ysaac obtulit y
dumeis et ysmahelitis legē salū p ispi
rationes anglicas ac diuinos instinctus
exhortando illos miterius ad fidē z cultū
vm̄ dei veri ꝓpt qđ de mississe p regiones
edom talit' visitando corda hitātiū ibi
Sed qr nō erāt electi ut filij ist' non ded' eis
gr̄az recipiendi legē tā sūz michilomi' fert
qđ fuit m se Porro seyr qnz est nomē mō
tis m tra ydumeorꝫ · qnz p terra illa ampli
Edom qꝫ ē ꝓpiū esau nomen iterdū p ydu
mea sumit' et qūis ydumea fuit regio una
nr̄ tū pluralit' de p regiones · l' ꝓpt diuisas
regni illi' ptes · l' qr plurale p singulari ē
positū ¶ Nunc itaꝫ tra montis ē uia i' m ps
a facie dm̄ montis ē tra ¶ Cū eēdē dns legem
erat daturus totus mons synai fuit igne
opertus et nubes densissima operuit illū
ex q̄ clangor buccine fulgura atz tonitrua ꝓcedebāt ex q̄ mons syna ꝛnc
muit · vel scōz apparentia a' vē realiter
ꝙ et filij ist' m circuitu e' stantes vehemē
ter mouerūt sicꝫ de eis ꝓt intelligi qꝫ
terra de mota celitz ac nubes stillauerūt aqs qz ex nube illa densissima dif
fundebat tē aqua qua reli aerei · ꝓtes
taris ibi madebant Vel ideo aut reli
qm ad generationē nubis illi' influentia
celestis forsan coopabat y' reli · ārij
sm̄ himantes m celis nubē illā ꝓduxis
se legunt credūt sicut et terra mira que
ibi fiebant ¶ Montes fluxerūt a facie
dm̄ · i · ex ꝓtinua maiestatis diuine
montes i q' ds mirabilia fecit et p suos
effectus apparuit qi deferisse a sua sta
li vi ac dispōne vident ꝓut de monte
pharan et seyr ꝓtactū e ¶ Intrōitu enīm do
minente tristari ac diminuti et xpla
nati st' mōtes iux' iob Qui mishulit
montes de locis suis Et nōz ps Ecce
pauli torrentiū inclinati st' et synai
a facie dm̄ ist' dei · i · mons synai m
legislatiōe spēialit fluxit mō ia dco
et ārij ps ei' forte assimilabat ex actiōe
ignis et pluuie Dic qꝫ fluxit a facie
dei q' sic mōtē illū dicit p sbiectum
creaturā puta p anglos suos ac me
tuendos effectus in qi mons i maxīo
igne atz densissima nube optō vix
apparebat ꝓpt qđ fluxisse asserit
scōz qđ spūalit creatura dei sublimit
ꝛtēplando du p raptū in ipm demer
gitur defice et qi in nichilū redigi phi
bet · nō qi sit totus in puluerē resolut'
sm̄ qđ ꝙpissimi' et stolidissimi' martha
metus in suo veritat alchorano qi
moyse in mōtē synai ascendēte nōs
ipe totus in puluerē ē redactus ita
qi moyses credit qi mortuus atz i
terrā iacens clamauit Iesus ☩ dne
ego sū primus credentiū in te ¶ In die
bus sangar q' post aioth fuit iudex
ist' tpe modico ut ꝓtaut e ca ° ¶ In
diebz yahel uxoris aber cyneꝫ q̄uert

semite·qđ dñs ꝑ exponꝫ ꝓ· qꝫ hostes
q̃euert a semitis isrl eas ñ ingredie
do ad ꝑpugnandū ut añ ꝑsertī ꝓ·
qꝫ sangar ꝓcussit de philistheis sex
centos viros vomere vno et postꝫ
iahel sysarā ꝑterfecit tpe tñ mīmedio
intrauerūt ac ꝑualuerūt ·c· qꝫ i die
sangar et iahel q̃euert semite itū qꝫ
filij isrl ñ audebāt secure transire ꝓ
ꝓsueta siue tute itinera timore philisthi
noꝝ et chananeoꝝ tra isrl depdatiū
latrocinātiūꝫ in ea Qui et ei sangar
potuit philistheos plene ꝓpescere ·t· usqꝫ
ad tēpꝰ q̃ iahel sysarā iteremit filij
isrl fuerūt multis añis a chananeis
oppssi ut ꝓcedenti narrat ca· et qui
ingrediebāt ꝑ eas ambulauerūt ꝑ
tolles deuios qꝫ aduisarioꝝ tiore dedi
nabāt ab itineribꝫ rēis ne inciderēt
hostiū manꝰ Vel sensus qꝫ aduisarij
filioꝝ isrl iā ꝑfati dimerterūt fregit
a collibꝫ vīs ut magis securusqꝫ no
cerēt ut latrūculi atꝫ pdombꝫ moris e
Cessauerūt fortes in isrl ·r· ꝓ dece ·t·
octo anos q̃ filij isrl seruierūt yabin
regi chanaan pauci a nulli viri vīi
tis ac fortes fuerūt in ꝓlo isrl ñ ad
uersarijs suis audebāt resistē Ido sbdit
et q̃euerūt a ꝑijs sed erāt formidolosi
·t· corde mīrum doner surgēt delbora
doner surgēt mr in isrl ·r· q̃usqꝫ ds
ꝑ delboꝛa ꝓphetissa iudicē ac mīez
spūale isrl ince pleb hortaret ·t· ꝛoforta
ret filios isrl Nona bella elegit dns
·r· nsoluto mō deuinit hostes qꝫ per
feias triumphauit Nā delbora susrita
ad vocādū et ꝛoffortandū barach ac a
lios filios isrl aūꝫ in manus yabel
tradidit sysarā et portas hostiū ipe
subuertit ·r· filijs isrl ꝛy dedit ꝑtare vas
trandi vrbes eoꝝ a q̃ paulo ante oꝑi
mebāt cū cū filij isrl ceūt ītermes
Vñ subiugit Clipeus et hasta si appa
ruerūt in xl milibꝫ isrl ·r· n clipeꝰ
ner hasta inuenti sūt in exercitu israel
m q̃ ꝓ erāt decē milia demde cū ꝑualē
cepissent milites ex tribubꝫ isrl accreuit
ita qꝫ usqꝫ ad xl milia a ciuitate exire
uerūt qđ ad vō glō testat yabin rex cha
naan absolut filijs isrl cornua sicut
et philistei ꝓ regū eis legit fecisse Cor
meū diligit ꝓncipes isrl Hoc sēz glō
ex ꝑsona dei monstrat q̃ fideles duces ac
iudices isrl diligebat ꝑsertī ꝑdestinatos
ꝑt tī ex ꝑsona delbore accipi qꝫ ·t· ipa
spūalī ac cordialit seu ītime diligebat
principales hoīes exercitꝰ qui ꝓpria voluntate
obtulistis vos discrimini ·r· pclo corpa
li bndicte dño sic expositū est Porro
spūli discrimī ꝓprium pclo pri mōrtis
nullꝰ se dt exponē seu offerre ꝙ hoīes eēt pmm
mortale· qui ascenditis sup nitentes a
zinas ·r· o vos filij isrl q̃ sūt pulchras
et validas azinas de ꝑda hostiū atq̃
sitas ascenditis et sedetis sup i iudicio
·r· alijs ꝑsbis ad iudicandū Quātus
ei delbora et alij fuerint iudices ꝓnci
pales tī sb eis minores ꝙqui iudices
erāt In hebreo ut aut glō hē· sedetes si
iudiciū et ambulatis in via ·r· q̃ nūc
secure ꝓgitis ꝓ itinera tre isrl ꝙ que
pauloante ñ audebatis trīsire ꝓe ad
uersarioꝝ formidie loqmī ·r· scꝑ· vba ꝓ
ferte vbi colluisi sūt rumpis et hostiū est
suffocatꝫ exercitus ·r· in tra hāc isrl ni
q̃ diuina vtute ꝛofracti sūt miraculose c
rus chananeoꝝ et ipi chananei mira
culose occisi sūt sēm modū i ꝓcedētis
capli expōe iudicū ibi narrēt nūsqꝫ
dñi ·r· iusta iudicia dei et iusti efferty
siue iustitie q̃ hostes isrl trucidarunt
qꝫ tyrānice ·t· prauꝫ intentione filios
isrl oppimebāt et clemēnte in fortes
isrl ·r· miserationes et bīficia dei que
ꝛpendit isrlitis q̃ ꝓmus iḡnit et eos
misit fecit triumphatores cui dñdit ꝓlo
dñi ad portas ·r· ꝓlo isrl accessit vrbes
aduisarioꝝ et obtinuit ꝓncipatū sup
eosde surge surge delbora surge surge
·t· loquere cantū Hijs vbis scā mu

lser pre habūdantia ſiē letīe ſpūlis
de exaltatiōe dīne iuſtīe & pia ſiu ppli
exceptione ſeipāz hortat ad laudādū
et regrādū dīo dō Iuge ſurge r mē
te ad deū te erige atz ad ei honorē erecto
ſta corpe & loquere tantūmō Dīmptū i he
breo ſi hē ſurge ſurge delbora ut aſſerit
gloſa ꝑ expgiſce ſpūs ſ; ꝓphetie ſurge ba
rach et apprehende captiuos tuos fili
abinoen r eos q̄ in bello ortuſi ſi ſt rape
ac tene ſaluate ſt reliquie ppli r reſidui
ex iſrl ꝓualuerīt in plio Dīns i fortib;
dimicauit r p fortes iſrl uiros ꝺ chana
neos pugnauit vel dimicauit i fortib;
r ꝺ robuſtos aduſarios neos In hebreo
ſm gloſā hē Dīns ꝓpt me in fortib; dimi
cauit et ē vox totius ppli iſrl dō grās re
ferentis Ex effraym deleuit eos i ama
lech r p ioſue effrateū dīns debellauit
fortes filioz iſrl inimicos i amelechitis
ita q̄ aduſarij illi fuerūt ꝓpīmet ame
lechite q̄ ad ei exodi ſc le Joſue fugat
amelech et ppl ē i ore gladij Deīde del
bora ꝓphauit de expugnatiōe amale
chitaz tē futura p ſaul et poſt eū ex hē
yami in ꝓplos tuos o amalech r o tu
ꝓnceps ſeu ppl amalechitaz ds dimi
cauit ꝺ ppl tuos ex bēiamy r p ſaul
regē ortū ex bēiamyn tribu poſt ioſue
effraitā De machir ꝓncipes dīnderūt
et de zabulon q̄ exercitū ducerēt r duces
huius nī exercitus ꝓpī nam fuerūt ꝺ ſtir
pe machir filij manaſſe & ꝓpī de tribu
zabulon Duces yſachar fuerūt cū del
bora r aliq̄ alioz ductores nati ex tri
bu yſachar aſſociauerūt ſe delboze & ba
rach veſtigia ſt ſecuti r eū eo ꝓceſſerūt
ad pugnaz Circa qd ait glo q̄dā ps illoz
manſit cū delbora ad laudandū deū
ac deꝓcandū ps a ſecuta ē barach ad
ppl; iſrl exhortandū et ad yſarā debel
landū qui barach q̄ in ꝓceps & bara
trū ſe diſtrictū dedit r ſm humanū iu
dicū et apparentia exteriorē aptiſſio &
ingenij pīclo ſe ꝺmiſit cū pauris ier
mibz eūdo ad pugnā ꝺ tātū thanā
neoz exercitū vel dedit ſe diſcrimini
q̄ in ꝓceps et barathrū r aduſarios
ſeruos ē p loca aſpa in q̄ papiria
erāt et valles ꝓfūde ac foueę y ſm
gloſā ꝓcipitauit ſe in torrēte tyſon
ad aduſarios ꝓſequendo Iuge ꝺmēda
tis iſtis qui venerūt ad pugnā in
crepant q̄ non venerīt Dīuiſo cōſ
ſe ruben r tribu ruben ſeparate ſe
ab hys q̄ tñ ſierūt ad pugnā vel
potius tribu illa nō ſe p nimiā
diſſentionē diſcordiāz diuiſa q̄m
q̄dā in ea hortabant ire ad ꝓlū a
lij dehortabāt magnanimoz repta
contento ē r q̄ vē magnanimes erāt
in tribu illa et pari ad pugnā cōſ
ipatos ac timidos ꝓtendert Ore hi
tas mē duos tros ut audias ſybi
los greḡ r cur tu tribz ruben cōmo
zaris tē iordanē mē filios iſrl q̄ i nā
ꝓmiſſionis morāt et mē tribū gad
mediāz tribū manaſſe tūs iorda
nē manentes ut intendas voīfe
rationibz iumētoz tuoz Dī dicat
Cūm deſideras pecora tua ſuaę ac
multiplicē atz i eoz balatu ſic glo
q̄ negligis cū alijs tribubz ire ad
ꝓlū iuxta di ꝓceptū Gad tūs ior
danē q̄ſcebat r tribs gad tūs iorda
nē a labore ſbuēiendi ſe ſbtrahebat
et dan vacabat nauibz r tribz dan
erat cē mercimonias ſuas et lucra
q̄ p exercitū nauū acq̄rūt tāti ocu
pata q̄ ñ curauit ſuccurrē Azer tūs
bat in littore maris & in portibz mo
zabat r tribs azer degebat cē littus me
diterranei maris et in loris portuū
maris eiusdē in eo litore morabat et
tribus dan ſicz ſilis cū retinarit has
tribus ab auxilio ſm Zabulon vō
et neptalī obtulerūt aīas ſuas mor
ti r arduis mortis ꝓcul Iuda decem
milia q̄ ꝓmo ſibi collegit barach e
rāt de tribu zabulon ac neptalim

put p̄decēti hē trī⁹ in regione meronie
r excelsi viz in tritorio illo ī q̄ erat mōs
thabor in quē barach duxit suū exer
tuū ut p̄decēti trī⁹ ꝓtinet· venerūt reges
sbrecti yabin regi a⁹ ei ꝓfederati ⁊ pug
nuerūt ꝑ isrl pugnauerūt reges thana
an·r thananeoꝝ nīt q̄s yabin rex
azor tenebat p̄matū put iosue ss le
in thanat nūc aq̄s magedon.r i pmu
tia in q̄ erat torrēs cyson q̄ p̄fluit
magedo Hebreus sm p̄cē ꝓfectoē hyt
in ramethe qđ sigfiat altitudiez cāpi
et denotat q in cāpo vbi p̄liatū ē filij
isrl' frī st supiores et tī nichil tulē
p̄dantes· sbsanano ē adiuuatoꝝ 4 dī
dicat frustra ꝑ filios isrl' diminue
rūt q⁹ pugnādo nil p̄fecerē p̄dādo
a⁹ p̄ualendo ꝙ vita sua puati st 4 De
celo dimicatū ē ꝑ eos.r dō⁹ trentoꝝ st
nāliū restiterūt eis torda ipoꝝ tī endo
aūt p ventū ybrē thorusationes to
nitrua eos demē do stelle manētes
i ordine ⁊ cursu suo ꝑ sysarā pugnauerūt
Hoc p⁹ intelligi p̄t de corpibz celestibz
iquātū ad gnationē ipssionū p̄tractā
z forsitan aq̄ cooperabāt que tī p̄ter
cursū nature potius generate tenset
Glosa p stellas in cursu suo et ordie
pmanētes intelligit anglos seos or
dinate dispositos et sua mīsteria exer
tes q filios isrl' adiuuerūt salū orādo
Pt rursus de stellis et planetis intelli
gi q ꝑ sysarā pugnasse dicāt i suo essu
at ordine pmanendo.r solitū cursū
at dispōne sua nāle seruādo ī ꝙm
die cmusādo seu nāle obsequiū exhibē
do a⁹ aquā ifluentā ipm edo cooptan
st filijs isrl' ad triūphū nūc qđ ī lib⁹
sapie sptūs ē Pugnabit p deo orb
terrar ꝑ insensatos sicz p vba isra
nuit dēa hȳ victorie ab ea que sb
iosue desup ē p̄cessa p tū q sol et luna
steterē in celo īmobiles spacio vni⁹
diei ut le iosue ē Itaz sic nḡr in
historijs lo 4 dō dr stelle pugnauerūt
ꝑ sysarā neq̄ ē mathematice itelligēdū
q̄ fatuli ⁊ stellatōe hor gestū sit ꝙm tho
rusationes et fulgura de sublimi sic fere
bāt in hostes q̄ sydera laberēt· estz ypbo
lica sermo 4 Torrens cyson traxit cadauera
eoꝝ viz thananeoꝝ omisoꝝ seu ī illo torrēte
mersoꝝ a⁹ pretoꝝ· torrens cadymin torres
cyson·r torrens ille cyson assilatꝰ ē torrēti
cadimin vtpote mari rubro· qm sic mare
rubꝝ traxit cadauera egiptioꝝ in se mer
soꝝ sic torrens cyson cadauera thananeoꝝ
4 cadumin ait nūpiat annoꝝ et sunt p mari
rubro in q⁹ sb moyse antiqua · mutata
st pacta Istud vō bellū fom est n uxta tor
rentē cyson 4 Consulens aīa mea robustos 1°
1° ·r zelo iustitie vilipendē hos thananeos
olim fortes· vngulū eoꝝ scinderē fugie
tibz ipetu et p precipēs ruentibz fortissi
hostū·r dū potentiores in exitu cyse
festinātissime fugerēt fugiendoq⁹ p̄cipitat
corruerent erāt vngule eoꝝ ipoꝝ contri
te st ictibz grandinis thorusatione ⁊ aspi
tate loco⁹ 4 dī dicat 4 Quid in tūtu tēpesta
te putas eq̄tibz accidisse ꝑ Maledicite tre me
roth dixit angelo dn̄i Meroth ut in scolas
tica fert hystoria fuit vn⁹ de p̄cipuis tha
naan et int̄pretat meroth archanū s q⁹ p
meroth glosa et alij multi intelligūt admisa
ria p̄tare q̄ p̄erat thananeis et eos ꝑ filios
isrl' iuuauit Q angls vō q̄da itelligūt del
bora p̄phetissa·r barach missū a dō p libeatōe
isrlis alij michaele q̄ p̄erat synagoge ⁊ potius
puto q angls ē intelligendū spm illū agli
cū p quē fiebāt delbore reuelatiōes p̄hetice
Itaz angls iussit p delbora maledici diabolo
qui p̄erat thananeis ceteris q⁹ apostatis a⁹
gelis qui erāt cū illo Vñ dr maledicite hīta
toribz ei⁹·r anglis malis p̄cipui suo rohenn
bō mi ipo q̄ mecū manētibz· q⁹ nō venerūt
ad auxiliū dn̄i·r auxiliādū p̄lio dei ī admi
torū fortissimoꝝ ei⁹·r ad sbuenīendū duribz isrl'
ꝙ magis ad resistendū Vmpti lēalius dici
pt q angls iussit maledici p̄fato viro po
tenti nōie meroth et tre ac sbditis ei⁹ quia
succrē noluerūt filijs isrl' bñdicta ꝛ mūli
Hoc pt ē vox p̄cipi cohortātis se ad cōculcādū 1°
hostū colla seōz qđ iosue iussit p̄napibz isrl'
ponē pedes suos sup colla regū thananeoꝝ ut
iosue ꝙ sptū est Vel delbora dr hoc ī sensu p̄so
ut sit sensus Conculca aīa mea robustoꝝ ·r 1°

eres yahel ⁊ laude digna et virtuosa
q̄ vna laudabiliū feāz ñ tm̄ oī⁹ alijs
sanctior q̄ad⁹ xp̄ifera vbgo dr̄ benedicta
mr̄ mulieres et bñdicat⁹ in tabnaculo
suo ⁊ a suis domesticis munerib⁹ gra
ī pleat⁹ a dño q̄m hostē ppli dei omdit
Aquā petēti lac dedit ⁊ sysare postulāti
sibi dari aquā ad potandū lac dedit bibē
ut fortius obdormiret ut dm̄ ē i expōe
p̄cedentis ca⁹ et in phiala p̄cipū ob
tulit ei butirū ⁊ in tali repositorio quo
p̄ncipes vti solēt obtulit ei p̄mguedies
lactis fo⁹te ad ꝓcedendū ut sup tibi ad
huc po⁹tet de lacte qđ ñ fuit exp̄ssū
p̄cedenti ca⁹ Int̄ pedes eius ruit cū ei
clauū eq̄ trapiti mfigēt ipo dolōe exp
gefact⁹ ē et p⁹ ipetu ñdū victa nā eic
uit se de lecto in tīā et tē cū pedes eiq̄
voluebat q̄usq⁹ cūctz exalauit et tacebt̄
exanimis ⁊ corpus eq̄ extinctū iacuit
ut tradauer. p feneshā respiciens vbi
labat mr̄ eiq̄ sollicita pro filio suo eo q̄
vltra constitutū tardauēt reuerti idē
to ꝓmouit q̄p euemisset ei q̄ad⁹ nouer
rat et alios ꝺ filios isrl̄ p̄liantibz eue
misse Nouerat q̄ppe vetula illa q̄lr̄ dūs
filioz isrl̄ frequent pugnasset pro eis
et forsan vidit a⁹ ꝓcepit tēpestates illas
in aere sbito factas ꝓr qđ formidauit
filiū suū ai suis ea esse ꝓcussū aut aliq̄
interisse Deinde veritat qualr̄ nurus
sua s. vna vxoꝝ sysare somū sue cōso
latoria vba vidit et plana ē lra Post
mo delbora cōcepit sermonē suū ad dm̄
et canticū suū deuote cōcludit Sic pe
reant ūmici tui dñe ⁊ mdurant tyrām
et p̄secutores pleb tue fidelis qđ zelo iusti
tie et ex amore boni cōis ꝓfertur non
ex rancore ꝙ⁹ potius ex spūli amore q̄s
s. ipj in vitijs hat pumant ne in futuō
ḡtuus odēpnēt et ne viuendo diutius
grauī⁹ petret atz dāpnatiōnē mereāt
maiorē Qui aī diligūt te spūli ⁊ ihūsa
dilectione sicut sol in ortu suo splēdet
ita rutilēt ⁊ dominis grē in pūti copiose
clarificēt et in p̄cia bton̄z domus q̄lē
p̄declarissīe decorēt ꝙ⁹ glificet i corpe
et aīa et fulgeāt sic⁹ sol in regno p̄tis
celestis Vñ ut fert in hebreo hē sic⁹ sol
in fortitudine sua ⁊ tā clare ut sol
q̄n lux solis eit septēplicit ⁊ septies
maioī q̄ nūc ē ut ysaye xo le qđ i futuīa
mūdi mutatōe ꝓphet̄ Ruffina exp⁹
Dauitis expositio Arnulf⁹ lo
delbora sigm̄ficat eccl̄z seu vnā
quāq⁹ aīaz vē deuotā Baruch vō vir
tuosū p̄ncipē seu p̄latū Letāa ḡ aī fi
lijs suis contēplans bñfica salutatois
et q̄lē visibilibz ac ī visibilib⁹ hostibz
sepe diuina vūte p̄mualuit assidue et
grata ac deuotissīā mente dñz laudat
et fideles qui vē st̄ milites xp̄i hortat
Qui spontē obtulistis de usel aiaz vr̄ās
ad pelin bñdicite dño ⁊ vos xp̄ifideles
veri usrite p̄ cōtēplationē qui spūles
militiā voluntarie assūpsistis et cont̄
aduersarios fidei seu ī visibiles aduīsa
rios fortit̄ dimicatis seu diuumistis
deo grates rependite q̄ oē bonū ei assēbi
te q̄m datū ē vob a deo ñ solū ut credat⁹
m ip̄m vm̄ etiā ut pro eius amore p illo
Audite reges aurib⁹ p̄cipite p̄ncipes
⁊ vniuersi maiores atz minores qui
efficimīr vos ipos a alios gubnatis
qui estis genus electū regale sacerdo
tiū Ego sū ego sū que cecīnī dño psal
lā deo isrl̄ Cecīnī naz ē sponsa dei caris
sima cui potissīe ꝓpert dō cātare ac
psallē ß et vnaq̄q̄ deuota psona deo
iugiter psallat mix⁹ ꝓ⁹ vñdicta dñz
in oī tpe sp laus eius in ore meo Vñ apls
exhortat Cantātes et psallētes i cordibz
vris dño Quocīr⁹ Origenes bñ qui
p̄cit cantīe cātici dño Asputas ita
amore voris ē ⁊ ita sincere mētis vt
cantilena eius diuinū possit oblectare
auditū Ille pfecto qui nullū i se ht
rauci p̄ti somū q̄ nichil offensionis
in lingua michil trasitiuū mis ⁊ car
nalis affectionis i spū gerit Dñe ni

nū etates de sepe dns saluator suos mist
aplos atq discipulos vbiq; tranq; et euā
gelium legē sine psonax exceptione ob
tulit vniuersis quā nisi sursupe in
pnis venuert et tūdē pene ab oī re
cepta tūc tra mota ē r hūanes i tra
visus mirabilibz q̄ p xpi discipulos ge
rebāt et q̄dā ir moti sūt ad credendū a
lij ad psequēdū credentes Cui; ipleri
q̄d pdixit ps Turbabūt gētes et inme
buit qui hītant tros a signis tuis Celi
q; et nubes stillauerūt aquis r sācta
apli et eox cooperatores de q̄ pdictū est
Celi enarrāt gl̄az dei et q sūt isti q̄ut nu
bes volāt aquā sapie salutāris audi
entiū cordibz infudere Montes flu
xerūt a facie dñi P montes itelligūt superbi qui instar montiū mūi
ni et alti sūt in oculis suis q̄nq; vnosi
q̄ ve sūt magni et alti p glosā mirisimā
spūs scī Quos vo principes et plati pp
psidentie dignitatē et altitudinē sui
officij Quidā at superbi ad xpz se cōi
tendo pstinā altitudinē humilitate abiecte
runt alij in sua arrogātia pervenerūt
In die sanguis q̄euerūt semite frequē
tes erāt semite seu obstinatie mēdā
tox cessauerūt in multis et long sacra
tā solitudinē sūt redacta et xpiana re
hēnt oppsi sūt ab hūmis vandalis
gothis turcis et sarracenis alijsq; ty
rānis donec surgeret deborra r qui;q;
erta desup reformā rursus pualuit
Nouā bella elegit dns ve nouā q̄ i
auditu bella elegit i nouo testā to
dns qui p paucos simplices iopes
q; aplos mūdi fidei xpiane sbiecit
ydolatriā dissipauit rōnū sibi ipe
riū sbdidit n armox potentia nō
magica arte quā veri xpiani sūme
abhorrent non dialetica sbtilitate
n eloq̄ tuliana nec p blandimēta tur
nalia q; p sinalia soliq; do possibilia
infinita miracula p allegationes
scripture p exēplarissimā r vnosissimā
vitā p apparitiones angelicas r reuelatio
nes celestes p̄ vsq; in pns fidē catholicā
p eadē conseruauit i ee n obstante q̄ in
dei hereticū phi tyrānī toriens et tā strict
eā extinguē sūt conati Iuit sbdit Cispe
us et hasbā si apparuerit in xl milibz i
sūl In suis nepe martiribz q̄ p fidē r patiaz
a psecutores astantissīe pugnauerūt nulla
extitit armatura corporea nulla resistēcia
bellica et tā pfatis modis i tm pualuerūt
q̄ q̄to plus tyrānī nitebāt fidē extinguē
tanto plus creuit et ipa psecutio tādem
cessauit Cor meū dilexit p̄nipes isrl
Vē valde amandi sūt nob scī apli doctoes
prēes et principes nri de q̄bz pdictū ē Con
stitues eos pncipes sup oēm tra Q̄ asse
ritis sūt intentes azinos r corpa vrā i
se irronabilia pigra et stolida hētis in
seruitute mēs redacta et spiritui pulchre
subiecta et sedētis sup in iudicio r alijs
pestis et ambulatis in via vtutū loquū
vbi collisi sūt nurus et hostiū suffocate
extitus ē r in tris olim fideliū vbi fide
les tonuisi sūt et salubrīe defecerūt unxta
i vie xpios et non erūt ubi narretur
iustine dni r bn fama dei et q̄a sine iusti
cie in vasis ire oīsa acto q; sue clemē
tie vasis misē exhibuit Ho vbiq; triarū
ipleri ir dndit pūs ad portas r ho
tuū exercitationes que sūt porte nitrādi
regnū celox q̄ ad vitā porte sūt iferi
Vñ dixit saluator p̄ angusta porta
q̄ ducit ad vitā et obtinuit p̄ncipatū
pmerendo paradisū celestē In pncip q;
quersi ad xpz dominū nūpliter
sortiri sūt surge barach et apphende
captiuos tuos r tu prelate eox iusto
di q; iugo xpi ia sbdidisti et q̄z in
tellectū in captiuitatē redegisti i ob
sequiū dei Dns in fortibz diuicuit
qr p fortissīos xpi apl̄os et alios vti
osos xpi discipl̄os robustīas infideliū
nationes cōuertit et cōtra eaz reges
ac p̄ncipes victoriose pugnauit P
p tribus et psonas isrl que cōi sysara

astenderēt ad pugnā designati sī electi
indei q̄ crediderēt in xp̄m et cōi dēonū
anē p̄liati sī multe ¶ Electi q̄s xp̄iani
ex paganismo ꝯ̄ nisi q̄ ꝯ hostes hūane
salutis ac p̄fidos digne luctāt · ß et q̄dā
apli et p̄mi discipli xp̄i ex diūsis tribꝫ
isr̄l erāt nati de q̄ tanta ¶ Ibi bēyamī
adolescentulo m mētis excessu p̄cipes
iuda duces eoꝝ p̄cipes zabulon ⁊ p̄ncī
pes neptalim ¶ Porro p tribꝫ isr̄l ignā
ras seu ꝯ se iūcte diuisas intelligūt
obstinati indei q̄ ad xp̄m noluerunt
conūti · et ite vitiosi xp̄iam q̄ ꝯ adisa
rios dei ac fidei negligūt p̄liari ⁊ suis
ꝯmodis honoribꝫ cōtentoribꝫ ve ītenti
sī ita q̄ malūt se iūcte deuastare q̄
adūsus p̄fidos ac tyrānos viciorūq̄
turbas ꝛeordite q̄ iūcture ¶ Postremo
q̄lē ꝯ iūmicos xp̄ia regiliōis d iūcta
tiū sit vberius de celo ita q̄ p fidei diffu
geret ¶ Qualr ⁊ p yahel b̄nditissīa
ꝫgo maria mr dei p ysayā ait diabolꝫ
designet̄ p̄ltiū e Angls q̄ michael
p̄nceps ecce p̄cipit malēdā zelo sequat
militū dni p̄ncipū ac gētiū discrēdē
tiū adūsantiū ac reluctātiū p̄spero
statu ac salute ecce militātis nisi
resipiscāt ¶ Explanato mālis capti
sexti ferēt ait Arnulus vndecimi ¶
Pxta ordīē rei geste nr̄ refert q̄m
isr̄litaꝝ oppressio gr̄alis fecerit ait filij
isr̄l malū m ꝫspn̄ dn̄i ¶ Cotidie os p
tam ait m dei p̄nīa fan mala cū
et iustis septies tadit · ß dn̄i filij isr̄l
dicūt malū ferisse ⁊ ob hoc hostibus
tōtū intelligēdū e p̄sertī de maxīo i
malo vtpote ydolatria ac multis crīnibꝫ
ei ānexis ¶ Qui tradidit eos ī manū
madyanitaꝝ qui nati fuerūt ex filio
abrahe ⁊ cethure noīe madyan ut pz
gn̄ 25° ¶ Et oppressi sī valde ab eis ferēt
qz sibi antra et spelūcas ī montibus
ut ibi lateret ne otrīderēt a rapent
hoc ipotentiores et timidiores fecerit
audatiores vo et fortiores fecerūt qđ
secū · et mūmtissīa ad repugnādū lo
ca · r fortalicia ex q̄ repugnarēt si ob
sideret ¶ Cū seuisset isr̄l · r agros seias
set ascendebat madyan et amelech
· r amelechite sīut erāt m herbis cūc
ta vastabāt ¶ Q̄dē tpe veris et dēinps
tīe nascētia ꝯsumebāt et numēta fili
oz isr̄l diripiebāt sine mactabant
et clamant ppls isr̄l ad dn̄z ñ ut sīn
cerit nez os ut vt ex scīptis ī notesīt
¶ Qui misit ad eos virū pphetā q̄ hebrei
dicīt fuisse phynees · nō q̄ adhuc
viuēt a tpe iosue p̄ · ⁊ moysi ß q̄ i alio
apparuēit corpe ¶ Et ei asserit angelū
eū fuisse q̄ to e fulsit ¶ Et locutus e
ſt ei dn̄s ¶ Ego vos feri ꝫcrēdē de
egipto et dixi ne timeatis deos amo
reoz ¶ Imz os p virū illū exprobant
ingratis ill bn̄ficia sua ¶ Venit aūt
angls dn̄i · Glosa et scolastica histo
ria multiq̄ et alij dicūt angelū isr̄l
fuisse virū qui ita ante fertur missꝰ
a deo ad ppl̄z increpandū · Angeli etei
in scīpturis sepe viri vocāt̄ preseri
q̄ apparēt in forma virili ¶ Sed hinc
dicto obiiciūt alij q̄ vir iste vocabat
pphā · angeli vo non ꝫsueuerēt i scīptu
ris pphe vocari ¶ Denicq̄ scīptura isti
loq̄t de angelo isto et de vno illo et
de distinctis p̄sonis ¶ Quīptū aug⁹
hic ait ¶ Cur nō expmat nomē hui⁹
pphe occultū e mi ¶ Ex q̄ post obla pphe
stati tbuigit et venit angelꝰ ñ absur
de intelligit angelꝰ iste noīe viri
significatꝰ ¶ Noīe ei viroz sepe dicūt
angeli ß angelos pphas dei ñ ostēt
q̄nis ei q̄ pphā est occurrat angls
appellari sed si angloz dn̄i pphetā
notā fuit hys q̄ futura p̄nūtiant
cur non p̄t dici angelꝰ et pphā · ¶ Aug⁹
Ām potius reor q̄ vir ille pphā fuit
verus homo · venit q̄ angelꝰ ⁊ sedit
sub quarcu · apparuit ei in forma
humana que erat in ephra · r vbe sit
dn̄i vel ni agros vinus et p̄mebat

quereus illa et ager ac lapis sr̄i q̄ ang̃lꝰ
sedit ad vuas puēz familie esr̄i r honorabiliorē m i familia ita q̄ dr̄ pr̄ ei
ñ gnatione ꝑ potentatu ⁊ honorabilitate Cūq; gedeon filius ei excutēt
atz purgaret frumenta ꝑ fuos missꝰ
nia multos hmt̄ sermos Ideo at excussit blada q̄ fugē nitebant ⁊ frumēta
seri in aq̄ loco munito reponē ꝑ nimiū
virtu in longū exussit at in torcular
ꝑ q̄ve ñ magis in horreo forte q̄ serbatus fiebat in torcular Cui ang̃lꝰ
sephus aut Vor fuit maximū ꝑ prīa
nomis diuine mdictū q̄ vtebat tor
cular ꝑ area q̄ futuri erat pr̄ ut
arce ip̄lerent ac torcularia apparuit
ei ang̃lꝰ ei salutis Dñs tecū virorz
fortissime Ecce q̄ solepnis salutatio
y et laudis ner recolo aḡi mi veti testa
tā solepnit desup saltatu ꝑ quo fuit
virorz fortissi qui fugē disponebat
Dicit q̄dā q̄ tacite salutabat ac laudabat ꝑ gesta ei futura Cui dicta
ꝑ q̄ sicut ceteri iudices erāt viri in
vtute ꝑclari q̄ mittebat ad ꝑplm
liberandū ita et gedeon et q̄ fugē
voluit prudentie fuit fi virtj q̄ rō
sperit se ñ posse viribz suis resistē
hostibz ner fuit ad ydolatriā lapsus
sed ⁊ corpali fortitudine ꝑpollebat
Dixitq; ei gedeon Obsecro dñe my
gedeon angelū noīat dñz q̄nis nō
dū ꝙgnerit q̄ anglꝰ eēt q̄r in specie
honorabil atz autentici viri angelus
apparuit sibi Si dñs nobcū ē ang̃lꝰ
dixerat dñs tecū nō at dñs vobcū
gedeon vō sic repetit y et replicat
si dñs nobcū ē Erat q̄pe gedeon vir
humilis ideo sibi videbat q̄ si dñs eēt
ceū eēt q̄ cū alijs isr̄litis q̄s re
putauit se meliores Itaq; q̄ ꝙ vba
illa arguens dicit si dñs nobcū ē
cur ꝙ apphēderūt nos oīa ista r tot
et tanta aduersa q̄ dicat nō appaꝛet
q̄ dñs sit nobcū vbi sūt mirabilia
ei? Cui dicit. vtinā nō ageꝛet talia
In tm reliquit nos mō ac si ñ ferisset
tot et tāta mirabilia pro liberatione
pr̄m nrorz vel vbi sūt mirabilia ei
q̄ dicat vt et mō ageꝛet talia ꝑ nra erep
tione Respexitq; dñs r anglꝰ i dei ꝑsō
apparens ac loquēs ad eū q̄ ꝙpatiens
et ⁊ applabās eū Dñs q̄z respexit eū sue
ꝛuitū pietatis et interiora ē ꝙfortauit
ꝑ grāz Vade m hac fortitudine tua r i hac
fide ⁊ grā tibi ꝙcessa et liberabis isr̄l de
manu madyan scito q̄ miseri te r de
hac visione ⁊ ꝑnuntiatoe ñ abigas
Cui ait obsecro dñe mi q̄ r quia vtute
atz manerie liberabo isr̄l de madianitis me potentioribz Deinde sua ꝙpo
nentie ꝑbat adiuendo Ecce familia mea
ifima ē i manasse r ego minimꝰ r valde modicꝰ
sū in domo ꝑris mei Ex humilitate hec
dicit ad excellētiores se ꝙpans q̄ saul
adhuc bonus nō audisset q̄dā vba a
samuele rūdit Cui q̄d nō filiꝰ pemini
ego sū de minima tribu isr̄l et ꝙgruo nia
nouissima ꝑ mit os familias de tribu
bēiamy ut le ꝙ q̄ Cui q̄admodū
at sr̄ iosue dcm est Tribꝰ isr̄l diuidebāt in familias familie in doꝛ doꝛ i cognita virorz Dixitq; ei dñs Ego ero
tecū ꝑ opē ⁊ assistentia gr̄osā et pcuties madian q̄ vnū virū r facilit
me auxiliante ꝑualebis q̄ vnū dū
taxat hoīez ip̄ugnes Deniq; ex hijs
vbis gedeon cepit pensare q̄ angelꝰ
eēt q̄ sibi colloquebat ꝑsertī ex tanta
magnitudine ꝑmissionū vnctū nōdū
fuit ētus de hꝰ nec volebat ītuitum facilitate credē apparitōi Vñ sbiungit
Et si iuenī mēt gr̄az corā te da mi
signū q̄ tu sis qui loqris ad me r q̄
tu vere sis missus a deo seu angelꝰ
sēs q̄ ita ip̄lens q̄d doꝛ iohes aplus
Nolite oī spiritui credē ꝑ probate spūs
an ex deo sint Hinc lo origenes gedeon

vir eruditus hūis ex⁹ iosue p̄ressoris ſui
cautius agit ſtebat ei angelos tenebr̄
posse trāſfigurare ſe in angelos luns ido
examinat ſpm a deo ſi ſit q⁹ iosue cū pn
cipē militie celestis vidisset iquirit Nr̄es
an adūsarios hīc gedeon dicunt ange
lūm visione diuinitate ⁊ admiratōe signo
r Ne recedas hinc donec reuertar ad te
portans sacrificiū et offerens t̄ n tp̄ dō
nu soli sacrificiū immolat̄ ꝫ offerēs t̄ tot̄
te i⁹ p̄mans qđ tu offeras i dō ⁊ p hoc
signū i ista sacrificatiōe fiendū intellige
quia certus eo q tu sis missus a deo seu a
gelo ei Hinc aug⁹ Intelligēdū ē nō eū
angelo ꝫ p angl̄z sacrificiū obtulisse R
ndit ego p̄stolabor adūentū tuū Intr
gedeon coxit edū et de farine modio azi
mos panes n fermentos Hā panes dō
offerendi azimi erāt ſedz lege tulit oīa
subquerru et obtulit ei viz angelo nr̄
sensū nr̄ inđuitū n qđ sacrificatis minue
Cui dixit angel⁹ Tolle carnes hedi ⁊ a
zimos panes Cuiz tetigisset ita extēdit a
gel⁹ summitatē v̄gē quā tenebat i manu
in signū cautis diuine sibi ꝺ̄ſſe ⁊ ten
gut carnes et azimos panes qđ sacrificās
ea dō ascenditq; ignis de petra exire t̄ nali
virtute hoc egit cū et nos exciuia⁹ ignē
saxo ⁊ calibe ⁊ p h⁹ angl̄s se oñdit n hoiez
ēē qz si hō fuisset lignia et ignē sacrificio
supposuisset et carnes azimosq; ꝺsumpsit
sicq; sacrificiū i⁹ fecit ē holocaustū Cum
hec q̄rit glosa quō gedeon ausus ē sacrifi⁹
offerre alibi q̄ in tabnacło dn̄i et r̄ndet
q; gedeon p⁹ putauit illū ēē p̄phaz ⁊ de
sacrificio offerendo ꝺsuluit ipz ⁊ ei⁹ r̄nsiōez
secut⁹ ē Angel⁹ aūt euanuit ex oculis ei⁹
corpus assūptū sbito deponendo uel i⁹
uisibile alijs faciendo aut ⁊ eu oſtādo
Videns ꝫ gedeon q̄ angl̄s ēēt qđ ex tot et
tantis mirabilibz satis aduertit dixit
heu my dñe ds qz vidi angelū dn̄i fa
cie ad faciē ⁊ clare ac ordīn Cui viso an
gelo nō potuis ē grauius q̄ im p̄ritq;

R̄n qz ex vbis que sequūt elicit̄ for
midauit se ptin⁹ moriturz qz ad
moysen dixerat dn̄s Non videbit
me hō et viuet et angl̄s iste i deo p̄so
nam loqu⁹ Vñ et manue viso angelo
e loqu⁹ Morte moriem̄ qz vidi dn̄z
Dixitq; ei dn̄s Ne idem angelus
statī apparuerit ei rursus ad oculū
⁊ ista loquutus sit ei an p interuōē allo
cutionē dixerit ei het pt ēē ambiguū
ꝫ potius arbitror q̄ p angl̄z pax
tecū ne timeas ꝺsolatē nō mō
ri eris nr̄ ut formidas Ędificauit q⁹ge
deon altare dn̄o ex deuotione Inha
bi hē q̄ audē h⁹ fecit Vñ et istud nūc
dr̄ p anticipationē voluntatz i⁹ dn̄m
pax qz angl̄s dix⁹ ad eū pax tecū et
ibi p̄nunciauit ei liberationē filioz
isrl̄ de madyanitis Hebreis aūt re
tinendo fuit ignē noīa rebus ab eē
tu seu aq̄ ꝑpetate seu actione Cuiz
adhuc eēt in ephra que ē familia
esri r in loco seu oppido i⁹ ad illā fa
miliā pertinēte nocte i⁹ dixit dn̄s ad eū
p angl̄z sine in sōpno sine i vigilia
Tolle taurū p̄ris tui r taurū q̄ p̄
mus ioas mactendit ydolo baal sac
rificiē amone ⁊ ornide ne ydolo imo
let et alium taurū annoz septē eiā tolle
Illū alium taurū carnes vbis illi⁹ im
pinguauerit ut sacrificaret baal ut i
scolastica fert⁹ hystoria ideo dn̄s misit
ut taurū inde auferret destruesq;
aram baal que ē patris tui q⁹ ꝺstat q⁹ pa
gedeonis fuit ad ydolatriā lapsus
et nemus s arbores ibi ꝺsitas sum
de i ortēptū ydolatrie ⁊ zelo cultus di
uini atz in signū q⁹ y te destruetur
ydolatria i ppl̄o isrl̄ et edificabis al
tare in ſūmitate petre r magni lapi
dis sup quā sacrificiū posuisti Ex cor
sione ei apparitione ⁊ sacrificiōe an
geli ibi factus cōsecrat⁹ fuit locus i⁹
ut in eo ꝺsisteret altare Tollesq; tau
ros z⁹ puta trinz i⁹ septēne ⁊ offeres

deo holocaustū sup structem · r appositione māz qz lignoz que de nemore
qđ ē tt aram baal sum deris ut sit
ni dei obsequiū ritāt que erāt ydo
latrie deputā ad āpliorē ydoloz et
ydolatraz ofusionē Deinde ī textu
describit qlit gedeon exerit ē ista
et plana est tra Porro altāre extra
mūnarū dei extruere · i l° sacrificiū
ñ licuit nisi ex dispēsatione dīna
nec gedeon alit licuisset sacrificare
qz non erat leuita si tm p se · ī pot
p manū sacerdotis sacrificauit Dixerūt
viri ciuitatis illi ad ioas pdue fm
huiu vt moriat · r gedeonē da nob
ad ondendū qz destruxit ārā baal
Itaqz ostat qz nō dū os filij isrl de
sua ydolatria retesserāt nec ōnes
clamauerāt ad dñz ex vā otritōe
Abz i · s · ioas rndit Quicūq vltōes
estis baal ut pugnetis pro eo · qi
dicat si baal ē ds pt psonalit sua
vlcisci iuriā Qz adūsarius ē · ē
moriat antq lux crastina venat
· r hodie occidat ab ipo baal ñ a vob
Hinc pz qp ioas ñ tm erat cultui
baal deditus qp pt septū baal vo
luerit filiū suū trucidari · et forte
ita acqlit nouerat ex gedeonis relatu
qlit ex dīna ōmissione talia fieri
tū pbabile sit qp sup hoc ītrogauerit
ioas suū filiū gedeonē Ex i° die
vocatus ē gedeon yerobaal · r for
titudo baal qi fortis ō baal q nō
vindicauit se de gedeone tū tū pt
gedeonis ptuleit si baal ds ē vm
dicet se tt sps aūt dñi induit gede
on · r grā spūs sci ipletā ē ad pseqđ
ea que sibi erāt desup iussa Itaqz
spūs dñi spūalis seu dei voluntas in
duit gedeonē assumēdo eū qi iferē
tū atq ūsitz ut pseqret p ei
rigorē sue iustitie in adūsarios
isrlitis et sue pietatis effectū ī ipo
isrlitico pulo Qui clangēs bucina
cōuocauit domū abiezer · r pgemē viri
sic dicti de qua domo fuit · r gedeon ī
tūy ōgregatos vocauit eos in pūus
Misit qz nūcios in vniuersū manasse
· r ad tribū manasse q et ipe secutus ē eū
et alios nūcios in azer et zabulon · r nep
talym qui occurrerēt ei ad auxiliādū
Insinuerat ei ill que manifestata et
cōmissa sibi erāt a dño Dixitqz gedeon
ad dñz ipm ortādo si saluū facies per
manū meā isrl ponā vellus hor lane
· r laneū vellus in area · r horreo si ros
in solo vellē fuit · r vellus duūtxat fuit
roze oplutū seu madefactū hac nocte
et in oi terra siccitas · r p totā aree trā
ctū ipositā siccitas manserit · sciam p
h signū qp p manū meā liberabis isrl
et factū ē ita Et de nocte cōsurgēs · r mal
de mane qz sollicitus fuit ī isto negotio
expsso vellē concha roze ipleuit qz in
signū virtutis ac signi et p declaratōe
diuine pietatis ac oī potentie ē roze ex
vellere extorsit et cure fert in vasculū
Dixitqz rursus ad dñz ne irascat furor
tuus · r rigor tue iustitie cōtra me si ad
huc semel tēptauero expiri qsiero ve
ritatē tue promissionis qrens signū in
vellē aliud a pācto et qđ ōtra illi sig
Ozo ut solū vellus siccū sit · r hac nocte
in area maneat siccū et oīs circa roze
madens · r totū spaciū aree humectet
roze factūqz dūs nocte illa fit Inq patet
benignitas et dignio · r odescendētia dei
Cui h qđ an gedeon petauit h signa
ōrendo vt qp ydē qz dubitasse vt de vitā
te promissionis diuine · p maiōi tm fir
matione signa petisse vt pz ex suo mō loqđi
scā aut si saluū facies tc At rursus qi
hoc feceris scia qđ istud origenes trāct
in omelia et idem hē in glosa qi ñ pec
cauit in isto qđ exitus rei phauit ita
exaudiuit fuit a dño · nec exaudisset
eū dūs in hijs signis si ea ō mādatū
legis peteret videmus qz testat qi nō
qi incredul? postulauit hec signa sed

ppt misteria q̄ sciuit futura h̄ ē ex īstinctu
spūsc̄ ad pfigurandū q̄dā misteria de q̄
in sequti erit ar⁹ sermo Unde alij dicūt
q̄ petijt signa nō ex diffidentia ſ ex fini
uanitate diuina et desiderio diuini ho
noris q̄ts. s. dō in signis illi magis glōri
aret Unde sc̄s thomas 2ª 2æ q. 96 ar.
aut. gedeon ex debilitate fidei signū pe
tisse vr̄ vñ nec exaudit sic nec zacharias
pr̄ bēatissimi iohīs bapt̄æ et istud vr magis
cōsonū sup̄fluere lr̄e h̄ Unde p cōtrarium
aliq̄tula diu posset q̄ in hac pentione
si mortalit̄ sed venialit̄ fuit culpabil
ter ex incredulitate ſ fidei aq̄rali debi
litate petijt h̄ signa q̄ fortassis aq̄lit̄
verebat ne pr̄ pena pl̄i isrl̄ quę fuit
adhuc p magn̄ pte cē ydolatrā diuina
pmissio nō sortiret effectū gedeon q̄
vr timuisse ne offenderet deū signū
2º petendo Ad qd̄ dicit ne trascendat fu
ror tuus 2º De spūali eiusdē capli in
tellectu Articulus duodecim
Quēadmodū origenes testat̄ ihesus
nave filius dei ihesus pmus habitatores
terre ab infestationibz et impugnationibz
cōhesit dū ressant penitus Monen
dū vr tra habitantes in tra q̄n alias
hom̄ movere reperit ac pturbare pm
Unde istud intelligendū de ea hom̄ in
bulatōe psecutione et pena q̄ eis pp
eor demerita infligit et infligit Hui⁹
rei et alie causę diuise pp q̄s erā iusti
mrdū in vita hac affligūt ut. s. exerce
antur et alijs in exemplū ponāt vtutū et
gr̄iosius coronēt̄ nullaq̄ ypathoes fiat
et cessant in oī vtute ac gr̄a Hic etiā
passi sūt milites sc̄i et xp̄i etiā a rōmis
ipatoribz alijsq̄ tyrannis gr̄iales et
acerbissimas psecutiones fregit ipessa
t Denicq̄ cū in hac vita p suis pr̄is
affligi sinit pugnare cōsueuerit Rebi
vo etiā in pessimis actibz miserens
pspant̄ nec sup eos ē vgn dei Insup
sicut filij isrl̄ pro suis excessibus i
manus madyanitaz amalechitaz
et aliaz nationū orientaliū sūt ēdin
et vehem̄t ab illis afflicti sic xp̄i fide
les q̄ sūt isrl̄ dei p suis culpis iterū
ab invisibilibz hostibz impugnari ac
superari sinunt et q̄ amplius deū offe
dūt eo maiorē sup eos pnā attri
puit hostes nequissimi ita q̄ eos
vincūt facilius atz ad plura ac
enormia trahūt pr̄ia Specialiter
q̄ppotentiales iustoz psecutores
intelligit hereticos q̄ xp̄i noie gl̄iāt̄
et catholicos q̄ pfidos psequunt
Vñ sic pr̄fati filioz isrl̄ tribus tra
gressionis ingrediebāt dū isti
nauerūt et tra fructifice cepit
trāq̄ oīa trenascentia vorauerūt
nec aliq̄d ad vitā pt̄inēs i isrl̄ re
linq̄bant sic atrocissimi ac scelli
dissimi nraz aduersarij aliaz tur
pissimū nos impugnāt dū vide
rint nos p veram extirpationē seu re
ligionis ingressū conuerti ad dn̄z
et fructū pferre vtutū trāq̄ vomere
nri vomere scindē disciplne ut spūs
fiat sobrietas et semē suscipiat vite
q̄d fit dū de reteō non exhibem̄ mebra
nra arma iniquitatis pcō sed arma
iustitie deo Tūc imaz sume cōmāt
bona ichoata a fructuoso pressu et
felici cōsummatione totaliter impedire
Unde pp tūsgressores illos iudeos
q̄z fructū aduersarij assiperet ppe de
signat xp̄iam indignā q̄ nūc aplm
seminant in carne et ideo de carne me
tit corruptionē q̄z fratres et opa a
demombz possident Qui at metuit
in spū non vincit ab illis nisi per
pria negligentia reperint locū dare
diabolo Porro sicut filij isrl̄ fecerūt
sibi antra et spelūcas in mōtibz
munitissima q̄z ioth ad repugnādū
ita et nos spiritual fuga Montes
q̄ppe sūt scī et xp̄i ipe ē mons montiū
in q̄ antra in q̄ salubriter absconda
mur tela q̄z hostiū evada sūt sanc

tissima vulnera ℣ Kursus spelūce
isse ℣ antra ſt corda ſroꝝ et occulte
ac pie affectiones eoꝝ ad nos p q̄s ℣
in q̄ nos rempe ac ptegē ſt pat̄ dū oo
tpi mete humilit ℣fugia ad eos ℣ eoꝝ
ūtes vtūq; ſeruī nimi ℣ Nimi
tissima demū ad repugnādū loca
ſt ſre ūtes fides timor humilitas ſt
et exp ſroꝝ ac religiosa cenobia ℣ cōgre
gationes denote sacraq; xpi et i pmis
contrito ℣fessio et satisfactio pseueras
℣ Considera dūice passiois mitentē me
dita nouissiōꝝ ℣ Ad hꝫ ſf et ℣silia loca
remedia ℣fugia in oi tēptatiōe tbu
latiōe ℣ aduersitate mox ℣fugia ℣ Imp
gedeon in aq̄ vbis et ambz sinis figā
ē xpi q̄ ad ei gedeon in tentulari ex
nisit et purgant frumēta sic xpc
in p̄ sno aduentu mit ephos ℣ electos
diſarent q̄s vitia et merito ab ūtate
ſeparant sic palea separ a tritico Vñ ℣
q̄sda ex synagoga in aplos ac disci
pulos sibi assūpsit p q̄s ℣ alia milta
indeoꝝ milia p̄ sna resurrectionē
℣ ascensionē misso spūsco ſuit In ꝛo
vō sno aduētu pmūdabit plenarie
aream snam ℣gregabitq; triticū i horreū
celestis palacij palcas vō mercnder
ī extinguibili igne ℣ Insi sic gedeon
fugē voluit madyanitas sic xpc i
sua nfantia mi egyptū a facie hēō
dis trāslatus ē ℣ type passionis appi
quāte a facie obstinatoꝝ indeoꝝ di
uerſi q̄ eam testat dicēdo Ihc
℣ non in palā ambulabit ap̄ inde
os ℣ ℣ Sed et salutatio gedeoni ab
angelo sūm quia dictū est dūs tecū
virorū fortissime cōpent excellētissime
x̄o qui ut princeps aplorū fuit ℣ erat
vir potens in ope ℣ pmone de quo
ipha dixit Accinge gladio tuo sup
femur tuū potentissime Actuero sic
gedeon ſiſtez libēāturo et snā in
suffinentiā humiliter ℣fitenti aqua
ruit angelus eū ℣fortunis cōsolās
assistennā pmittens atq; triūphū sic
xpō sua sacratissimā passione mūdo
redēpturo et sponte pauen ac humane
ne assūpte nalem ifirmitatē mostrā
℣ angelus de celo apparuit cōsolato
ria vba ptulit et sue passionis ineffa
bile ℣ ineſtimabile fructū ꝑdonauit sacri
tuū q̄ gedeonis q̄ carnes et azimos
obtulit panes nōne sacrificiū xpi p
figurasse vī eo q̄ xpc in specie panis
noue ℣ cuā legis instituit sacrām et
paulop̄ ꝑpā carnē obtulit deo pri i
ara crucis oblatione et hostiā i odore
suauitatis sicq; lapis sup quē posuit
suū sacrificū gedeon typus ē crucis
et ignis de lapide illo egrediens sa
crificiūq; ℣sumens p̄figurauit ar
dentissimā xpi caritatē ex q̄ sepm
pro humana generis īmolauit salute
℣ Adhuc ait sic gedeon deo iubente edi
ficauit altare in sūmitate petre q̄d
erat salvatoris crucē p̄figurauit sic
dūs nr vnigenitꝰ p̄ris vnū i verū
templū etno pri ℣struxit sup petrā sic
fatet sup hāc petrā edificabo ecclām mā
℣ Kursus p hoc q̄d gedeon ara balaam ē
demolitus et crux ydolatrie ℣signati
extinxit q̄d p̄figurat̄ censet ni q̄ xpc per
vniuersū orbē ydolatriā dissipauit v
niuersisq; gentiū dūs potentior ē inuēty.
℣ Insup p hoc q̄ spūs dñi induit gedeonem
typice p̄monstrabat q̄ xp̄m hoiez ſſ
vndiq; p̄uenturet ipleret digeret put
cernit ysaias Requeſcet sup eū spūs dñi
Vñ ℣ in ecclā le ℣ Non ad mēsurā dat dē
spūm hoi vtpote xpō Denuo sic gedeon
spū dei ī duitus p̄uentus et motus cō
uocauit ad se clangore buccine aīz p nu
tios domū abiezer de q̄ exstat ordo
et alias q̄sdā iſrt tribz ut sibi ad auxili
andū assisterēt ℣ Hic xpc sua eloquentia
ac sonorositia p̄dicatione ad sūā vni
tatē ac discipulatū vocauit q̄sdā
sue ꝛgnationis ac tribz pueri iacobi
et iohānē ℔ et alios iacobi et q̄z frēs

et ex alijs tribubz q̄sdā y° et nulla multa
P De mistica vellens gedeonis significa
lo origenes Quidā ex p̄cessoribz nr̄is per
vellus intellexit israelitā plebē p totā reli
quā ceteras gentes p rore vo vbi verbū dei
Primo etēi tpe legis scripte sermo t gra
dei solis israelitis p̄esse sr̄ ceteris nationibz
in sua sterilitate t sterilitate relictis p xp̄i
aduentū ordo iste ē variatz qz israelitis bona
illa iuste subtracta sr̄ et gentibz copiosissime
supfluisa qđ pm gedeonis signū euidēter
ondit qz in illo terra aree rore ē madefacta
et vellus inuenī ē siccū Hunc expōi applī
cat origenes i ex pb̄s Ondet sicut pluuia
m vellus et sicut stillicidia stillātia sup
terrā vbi p vellus intelligit plz synagoge
quē xp̄c p̄ p̄fidit rore gr̄e sue p totā aut
gentilitatē quā postremo relictis iudeis
copiosissime oi supno charismate adipleuit
Demqz p vellus gedeonis pt intelligi plz
religiosius p areā siluares et sepe stringit
qz siluarib; doms gr̄e destitutis claustra
les eisdē lmdent Intēdi qz stringit oppo
situm Item p vellus intelligit gloriosissima virgo
maria p aream ceteraz vnitatis feliciū
Itaqz virgo deifera p̄ ceteris ipleta ē oi
rore diuinoz charismatū in tm qz mirifica
feruiditas virginalisqz puritas teneret
in ea q̄ q̄ profanum rete cōs fieri sinet fuerit
Quel mirifica feruiditate aut alijs doms
grosse p̄fusis p̄stantissima virgo ab oi vitiis
semitis cōtagione oiqz turpitudine hactenus
mansit simillima Tropologice ex isto ma
nifestū ē dotem P̄mo ne vana aut
impia societate frillam sed sic gedeon i dei
mādā sit obsequio robustos domesticos t agri
sius ad ydolatriā corruentibz ita i dei timore
cultu et via iustitie p̄sistā quibz nob
p̄ncipū virtutū condomestici sociales a
familiares inuocate carnalit et iuste se
habeant nosqz ad mala p̄tahē emittat
y° petentibz humiliter cōdolea et ore p illi
Demqz ad humilitatē ex gedeonis exemplum
Sepe vir ab angelo tā laudis salutā
tus tāqz magnifice commendatus iudex qz
ac liberator p̄pli sui designat neqq̄ se
extulit sed humiliauit se valde ineffabi
liā suā p̄pendens dicensqz Ecce familia
mea infima est in manasse t ego minimus
in domo p̄tris mei Dis q̄ abiciat abiecto
et p̄ā defectuositatē ac vitiositatē fugit
aspiciat vnusq̄sqz fr̄ et in sinceritate pe
r fidei firmitate ac certitudie edificem
deo altare r sr̄ caritatis affectione sursū
tendente in q̄ deo oīa offerā Nec aliter
confidat nos posse aduersarios nr̄os salutis
deicere nisi vellus aie mee r cor mundū
pleat rore celesti h̄ē magna et multa
virtute ac gr̄a ss sed et pro cōi bono ac
p̄fectu ecce sonemus qz p̄ce vnusq̄sqz sr̄
sp sollicitus laborans et oret

Explanatio liālis capli septimi Jg ierobaal

Exercitio bellicū veritat **al Ar lz**
Jg ierobaal qui t gedeon alio
nōie appellat de nocte assurgēs vt con
gressus ei magis lateret aduersarios
suos et oīs p̄pls eius in eo vir xxxij milia
venit ad fontē qui vocat arad Dixitqz
dns p angelū ad gedeonē Multus
tecū est p̄pls qz tot milia ne tradā
madiam in manibz eius ne glet contra me isr̄l et dicat Meis
viribz liberauit me Voluit itaqz dns
talē conferre victoriā que nō poterat
aliq̄ p habilitate alteri asscribi qui sibi
loquē q formidolosus e corde t timid
m exteriori apparatu et signo fugiat
ne ipe in grauente bello deficiat a
fugiat ac suos exemplo alios faciat trepidare
Recesserūtqz de monte galaad et viua
sr̄ ex p̄plo xxij milia qui se timē sciert
nec cor legis p̄cepti audebāt ire ad
p̄lium t forte libenter exonerati fuerūt
abire congressu q̄ humano iudicio exto
rtoqz apparentia videbat valde paruulo
suis Nā et p̄pls ei⁹ q̄nus multus fuisse
dicat tñ respectu aduersarioz extitit pau
cus ut infra patebit Recessi sr̄ itaqz de
monte galaad q̄ fuit alt a monte ga
laad trans iordanē in q̄ laban p̄secutus

ptiarchā iacob ꝑtit gen xlix° lē Ad bella
tores ſpēalē ptinet virtus cardinal
que fortitudo vocat vt ardua viri
liter aggrediat et dura eēnimiter
tolerent y ꝑ iuſta cā pati ſit mor
Ideo formidoloſi et timidi ſt i q tor
mental ſeu nālis ſiue mūdan non
ē p vtutē hāt refrenatus ac moderatꝫ
Hinc adamantius origenes formido
loſus inquit ē qui q adoleſcente vitio
rū videat mala ſola cogitatōe p ge
lida mēbra voluēs ac mōſtrans formi
dinē vt non tā ſpū q audītu et ex
pītione pīclor ſoluat Porro timido
ē q ꝑmo āſpū ad ogreſſū trepidat ni
hī toto corde terret ꝫ repari et aīari
denuo ꝑt q ꝑ ait gedeon iuſſit formi
doloſos reuerti ita et alios de q i deu
teō dr ꝑcepit Qui edificauit dom
domū et nō edificauit eā reuertat
Sīlr qui plantauit vineā et nōdū
fecit eā coēz et qui deſponſauit vxorē
et nō accepit eā Demigz ſic pugnatib
vtilius eſt timor ita audacia qz inter
illa duo vitioſa extrema mediat
fortitudo magis tū vitandus ē ti
mor tū moderatus vtilis ē in bellis qm dili
genā parit et cauet pīcla nec fortī
dinē tollit Dicitqz dns ad gedeō
Adhuc pīls multus tecū ē qz adhuc x
milia ſeni remāſerūt Duc eos ad a
qas forte ad fontē ꝑſatī et ibi phabo
eos i p corpale indiciū t mōſtrabo
q ad plū ꝑgent Ideo ſbdit Qui ma
nu et lingua lāberit aqas i ſolo dor
ſo curuato nō manu pcerpit aquā
i os ſic ſolent canes lābē nō q canes
lābāt manu q ſitirent ꝫ q canes a
qua lingua arripiāt ſic illi ea mā
bus rapiebāt et ita qm canes bibē
genu non flexo ſepabis eos ſeorſū
ita q ſtabūt ſil ſapan ab alijs Qui
at curuat[illegible] gēbz biberit
ſtabūt ni alia ꝑte ſuit ita

nis eoz qui manu ad os ꝑcipiente aqas
lāberēt i pre ſitim ſuā ſuplerūt viri trecēti
Oīs at reliqua multitudo flexo poplite
i genu biberat Fuit at potatio iſta ſine
ridiculo calore qm maioꝛ eſt eſtus ſitis
ut in ſcolaſtica hēt hiſtoria et ait dns
ad gedeon In trecentis viris i ꝑ aduto
riū hoz trecētoz virōz tradā i manu
tua madian alij rediant Querit aut
dns illos elegerit ad plū q miſtr manū
aquā ſuplerunt genu nō flexo Rn qm illi
erāt magis magnimes ac fortiores ut
ioſephus tangit qi ēi noluerūt genua
ad potandū curuare ꝫ ſtando potabāt
paz et feſtinant et mō fatigati min
qz ſitientes et tōi ꝓmpti ad ꝓcedēdū mag
nimitatis ac fortitudīs extitit ſignū
bibē vō genibz fleris ſignū erat maioꝛis
fatigationis ac ſitis Rurſus q nur dns
ſilitudinē tanū īduxit ad hō gloſa ex au
guſtino rīdet qz ꝑ ceteris aīalibz canes
dicūt ſuos dns amoꝛe i fidelitate ſuā
ſūt qz pugnaces audaces intrepidi ſuppt
ſ ꝑ nō abarens et tubis i nū de nbo ac
tubis accipiens qi trecentis viris ſuffice
bat cū trecentis viris ſe certamī dedit
i ad pugnādū ꝓceſſit obediēs dō i re ti
viſa et ōpinata Eadē nocte dixit dns
ad eū Deſcende in caſtra i ad cētoria
madianitaz ſmāt ſolus ne formidas
ſ nūcīm in hiſtoꝛijs toꝛ gedeonis fuit
diſſolutū ideo dns rurſus eū ꝑſortat alio
mō qui ſbdit Deſcendat tecū phara pu
er i mīſter tuus gedeon multos hēbat
miſtros vñ ꝓdēn he ea q aſſūpſit x
viros de ſeruis ꝫ phara iſta vr fuiſſe ſuus
mīſter eo ꝓpinquus audax et fortior reliq
et cū audieris q̄d loquat madianite eo
fortabit manus tue i potentie tue opa
tue y tu ipſe qz p ꝑte itelligit tota ex
ꝑnūtiatz man qz ſt ꝑcipua organa opā
di Diditqz itaz in ꝑte caſtroꝝ vbi erāt
armatoꝛ vigilie i cuſtodes deputati ad
vigilandū et narrauit aliquis ſōpnū
ꝓximo ſuo videbat in q ſbmeritus

pamis ex ordeo · r ordeaceus volui hoc
ē mouere et m castra madyan dīnē
Cūq; puenisset ad tabnacl̄ · r ad tēto
ria pauſſit i° · r exutes m eis ornidit
Rndit is cui loquebat Non ē hoc aliud
nisi gladius gedeonis · r mi a° p nutu
sōpniū designat mihi omisio madya
nitis m fligenda p gedeonē Tradidit
ei dīns in manu ei° madyan · oia cas
tra ei° Gedz iosephū vir iste exponēs
sōpniū dixit Vile ē ordeū mē grana
et pūls isrl̄ mē gentes vr abiect̄ atz
i isrl̄ vilis ē familia gedeonis Non
ē hoc a° ni gladius ei° Itaq; ordeaceus
pamis ex mā sua · forma vilis gedeonē
signauit q̄ reputatione madiamitaz
fuit nullig momēti et natiōe deiunis
Cūq; audisset gedeon sōpniū et interp
tationē ei° adorauit dīnz grās agens
de tā grōsa sui confortatiōe · assecura
tione Considerauit q̄ppe q̄ sōpniū i°
et expō ei° n erāt fortuita nec īania ꝑ
diuinitz dispensata q̄ p angelicā āmi
nistrationē fēa fuit oīsio i° sōpnialis
p ymaginarias formas i sōpno q̄ ꝑ
serui pharaonis sōpnia talia hūerūt
in carcere Ex angelica q̄ illūiatione
· reuelatiōe mtia ali° intellexit sōp
nij sensū · Hmōi etēi visiones · itp
tationes spectant ad dona grē gtis da
te ꝑ q̄ bonis et malis cōes sīt Indiu
q̄ malis hōibz cōceduī ꝑ bonos aut
ꝑ bonū cōe · reuisus ad castra isrl̄ aut
trecentis viris Tradidit dīns in manus
nras castra madyan · Probabile q̄ est
q̄ retulit ill̄ sōpniū i° et expōne ei° de
Diuisitq; trecentos viros i tres ptes fa
ciendo ex eis tres turmas ab īuicē ꝑgent
distantes et dedit tubas in mānibz eoz
· vnicuiq; viro tubā vnā · lagenasq;
vacuas posuit seu aq̄ nō tm penitz va
cuas nī sbdit ac lāpades in me° lagu
narū · intelligēdo p lāpades fumulas
ardentes que erant sic intrinse lagenis
q nō lucebāt exterius ne aduemētes

ondēt Habebāt aūt tubas i dextris
lagenasq; nī lāpadibz i sinistra
et dixit q̄d me facē videbitis facite
Gemu ei et milites pncipē suū seq
et ei se conformāe obtpareq; debēt
Ingressusq; gedeon et trecēti viri i
ptē castroz in pncipijs vigilijs noc
tis medie q̄ tr fortius dormiebāt p
serū q̄ nil suspicabāt adūsi Gedeon
aūt et viri sui ierūt p gyrū castroz
p tria loca sēz q̄ erāt in tres turmas
separati et cū bucinis madiamitaz sisti
mus ex insilitaz aduentu · exterruit
bucinis canē · mīt se lagenas oplo
dē · r reperūt Cūz p gyrū castroz
in tribz psonarent bucis · ydrias
· r lagenas treas ꝑfregissent q̄ flamis
lāpades refulgebant clamaueruntq;
gladius dīni dei isrl̄ et gedeonis atz
ut iosephus addit vasas q̄ phare
tras seni tulerūt Hīa itaq; castra tur
bata sūt · r vnusq; madyanite nī suis re
pente exortam sūt insidias et trīti verte
tes vlulantesq; fugerūt · q̄ apparuit
eis q̄ tres magnū exercitus rollisiōez
armoz facientes irruerēt sup eos Ex
humanaē q̄ et ydeaz cōfractione
et insolitaz ꝑclamatiōe horribil sonit
mugabāt et tot flammaz lumina et
splendores minuebāt trmos timorem
Immisitq; dīns gladiū in oīa castris
· sic confudit aduersarios q̄ se inuicē om
debant ner ꝑgustrūt se inuicē Cōclama
tes aūt viri isrl̄ illi viz q̄s gedeon fecit
reuerti ꝑ semu sūt madyan Visitq;
gedeon nūcios in oēz mōte effraym
et ita q̄ effratei occurrerūt fugientiz
madyanitis ner ꝑmisert eos trāsire
iordānē · apphensosq; duos viros
madyan · s · oreb et zeb q̄ erāt reges
seu reguli madiamitaz mīsit ꝑ
effraym oreb in ptē oreb et zeb i torcu
lari zeb Petra illa et torcular ꝑ
sortitu sūt ista [redacted] agnōia
ab euētu Ex quo ei effratei

mtfecerit oreb nūc lapidē magnū
a sūge illiꝰ vomitꝰ ē lapis ille ꝙ pet
oreb que pet alia ē ab i de ḡ nicy
ses aquā ḡmeruit Differut ꝯ nota
her duo oreb in modico apice sen
tiris fortitan erit tēptatione Tor
mular vō in q̄ ortus ē zeb ab eo q
ḡmoratꝰ ē tormular zeb ꝙ tormular i
quo ortus zeb est Et pseuit si efficati
madyan capita oreb et zeb portates
ad gedeon trans fluenta iordanis
Scripturꝰ nr scribit qualit gedeon tri
sunit iordanē ꝙ ꝓ transitū illiꝰ fm
ē allatio ista capitū oreb et zeb ad
gedeonē idcirco hui retinet ꝓ ātecipa
tionē Egdē m expō spūalis Ar xmj

Q Istice sic phabitū ē gedeon x
mltiplicit pfigurauit ꝙ et nōis
itpretatione psignauit eiusdē Gedeō
ḡppe intpretat circuiens in vtero ꝙ im
sigē illiꝰ qui sēz nāz assūptū clau
sus in vtero vginee gemtricis sēz
diuinitatis sue ineffabile maies
tatē circuiuit int se clausit ꝙ triplex
ē ea Jerobaal vō itpretat fortis ō
baal et im sigt dñz saluatorē oim
aereaz pūtū ivictissimū bellatorē de
Hinc ꝯ gedeon surrexit de norte hor
designat ꝙ x i ꝓ suo aduētu venit
occulte In z ꝙ sit fur in nocte sic
veniet ꝙ ena gedeon cū suis ve
ad fontē sit filiꝰ dei int ceteros
venit ad iordanis fluenta ut bap
tizaret Castra aūt madyan erāt in
valle ꝙd insinuat ꝙ ōs inq ꝙ iusto
z pseutores iacēt in bassitudine
vinoz in falsitatis caligine ꝙ pris
iniquitatibz sūt oppssi Dixitq dñs
ad gedeon multꝰ tecū ē pplꝰ ꝛc ꝓ h
edocem q̄tū displiceat dño vana ꝓ
sūptio et stulta confidentia i ꝓpris vib
gla ꝙ iamis et emendatio sumpi
tuꝝ si in spūali pugile ꝙflictu ne
gḡ dicā q̄ viribz nris pualuei
q̄ nīcāq in resistendo laborauer

remūdo orando vigilando plorādo a
alijs modis dā q̄ius multa coopent
et adiuuent ad triūphū ñ tñ sine gro
so dei sumsit suffragiū ꝓ oīa illa sūt
dei dona q̄ ea ꝓ nos miserecordit opat
Ideo tons prordijs oē bonū deo ingiter
assriba q̄ ꝓ ozee testat ē pdicto mia
ex te in me tm mō auxiliū tuū et ꝓ
seipm sine me michil potestis fice
Hīc finit apl Ad habes qđ ñ accepisti
Itēq Deus ē qui opat in vobis velle
pfice Cūctis audientibz pdicta Hiu
formidolosꝰ ē reuitat Sacra scptura v
berrie nos hortat oēz carnalē mūdanū
iordinatū timorē abice Spūalit vō
filialit q̄z time atz in do tota mēte rōde
Aer vnus ē ad spūalia bella cōmōdes
et pūa nisiqui exclusis viciosis illis
timoribz speret in dño et gre ei imit
atz in eo ideliberēt subsidio amorat ni
pphā demūtet dñs illūiatio mea z sal
mea quē timebo dñs protector vite mee
a q trepidabo Dniptū sit in pūo corpali
itū in pugna spūali moderatꝰ timoꝰ
ē necessarius qbs sic ex dei pietate ꝙpe
spem salutare cōcipi ita ex ꝓpe fragili
tatis et instabilitatis ac culpe ītuitu ve
ream Sicq mē spem tñ me mola supi
oze ꝙ mē timoꝛē salubē cēp me molā
īferioꝛē spūlr ac pendēt molamur ita
q̄ oīs durina ꝓsūptio ianuam seruitus
stulta audacia frangāt ac dissipēt in
nobis simꝰ q̄z nr studiū sollicitꝰ ac tīoza
ti in oibz q̄ ꝙ aūt maioꝛ ps ꝓpli gedeōis
erat formidolosa et redijt sic maioꝛ ps
pūli xpiani iordinatis succūbit timoꝛi
bus nec pseuerat nr x Dixitq dñs ge
deon Duc eos ad aquas Sic dū trāsi
tus xpo hoī nūsit ut ad aquas baptis
matis ꝓ se ac suos discipulos ꝓduceret
hoīes ipm sequi volentes ad aq̄s q̄z sa
pīete salutaris et ad pīne lacrimas et
ibi ꝓbabo eos Quia qui vē obseruat
q̄ in baptismo ꝓfitet filij sē salutis et
elem a deo ceū repbāt et de q̄ dixero tibi

vr tenū vadit ipē pgnt · q̄ ire phibuerō
reuitat · sic et xp̄c in euā ꝯtestat ñeo
veni ad me ni p̄ ms traxerit eū Et
rursus oē qđ dat mi p̄r ad me veniet
Interea p eos qui stando biberūt ⁊ manu
ac lingua labuerūt intelligit bonū et
rā crede q̄ ope ⁊ sermone seruiūt deo
agendo qđ ꝺotent a ꝺistāt Ꝺ eos ṽ q̄
genuflexo bibebāt significant q̄z cū
da tremis carnalibꝫ q̄ curuāt Atq;
p eos q̄ redierūt ānq̄ veniret ad aq̄s
sī designati q aq̄ crede in xm̄ ꝓposue
rūt ⁊ audito q̄ arta sit via salutis
q̄ ihēsus hyen sibilia sint testimonia euā
legis mutāt ꝓpositū Ꝺ eos aūt q̄ ad a
quas venerūt significāt cathecumi
In trecentis viris liberabo vos · p trē
narū pfectio designat · ideo p vnoc
ullos trecētos significāt os vi pfecti pmi
tuc esse in sūmā et sāz trinitatē credē
tes p q̄s aggressus ē xp̄c totius mūdi
ydolatriā extirpāt vanitates et vina
reprobare ⁊ gen̄ hūanū vero deo sb
mittere q̄ x̄ dedit tubas i manu i· vnitē
sonore ⁊ efficacissiē p̄dicatiōis ỽn et
q̄sdā aplos vocauit filios tonitrui
et oī dixit Dabo vobis os et sapiaz
cui ñ poterūt resistē ⁊ ꝺdite os aduer
sarij vr Dedit q̄z eisdē lāpades ardē
· r miraclos ꝯfessionē ⁊ aūtatē exsti
guendi rebelles splendidissimas q̄z vnites
Insi dedit eis lagenas seu ydrias creas
· r p̄pe fragilitatis humilē recognitionē ne
ex tā supnalibꝫ ac mlīplicibꝫ p̄clarissis
doms extollēt Ꝺt qđ vnus eoz i ꝑso
oīm fassus ē Habe mḡens thezaurū
ishī in valis fictilibꝫ ut sblimitas vir
tutis sit ex deo Confregerit q̄z has ydrias di
cas p̄o fide catholica varijs laceratiōib
tormentis ac mortibꝫ deuotissiē ac cōstā
tissiē exposuerūt sicq̄z p hec mūdū legi
ac fidei xp̄i sbdiderūt miraculosissiē Ꝺra
et ipa mūdi mersio ad tā arduissimā
legē ⁊ ip̄hesibilē fidē oī miraculo p̄qđ fta
ē mirabilior exstit Postremo p̄ op gedeō
missus ē ad tētoriū madyan ut
audiret vba loquētiū atq; ex sōnio
et ip̄tatione ipōr confirmaret i
dño p̄figuratū crederet op credētes
in xm̄ roborāt in fide ñ solū ex va
tinijs et oracul̄ ꝓphaz moysaice
legis y ethnā vatū gentiliū qui mul
ta de xp̄o et eius misteriis sr̄ p̄fati ut
iob balaā ⁊ sibille Expō ca octauū

Dixeruntq; ad eū Ar xv

Quid consensum ē pfatā victoriaz
magna et pspitate ignorē nr̄ reuitat
Dixeruntq; ad eū pauca ad gedeonē
viri effrem · f· effrates qui oriūtur
madyanitis Quid ē hoc qđ fecisti
ut non nos vocares cū ad pugnā p
gressa ē madian · qi dirūt irrōna
bilit egisti cū nob et nr̄e excellētie feristi
iniuriā Effrates isti fuerūt multū superbi
multūs ex tribus · p̄ quā iacob patriar
cha p̄tulit ipz effraym sedē genitiui
sū ioseph primogenito ei manasse · ꝺ
qm iacob p̄dixit q tribus effraym
minor futura erat tribu manasse dig
nitate principat et nō psonaz · ꝺ qm
iosue q moysi in p̄ncipatu successit
extitit effrateus ꝺ qm m diuisiōe
tre promissionis frā p iosue tribꝫ effraym
sortē post tribū iuda sorte accepit sua
Que tribꝫ ille cū ceteris digniores
et bellicosiores constitute fuerit i diui
bz exercitibꝫ tre promisse qi ad tutā
mē tribuū aliaz et qm ex arrogā
gnat iuuidia effrate isti tūpho et
gle gedeonis Ꝺnter ferebant eis ñ vo
cando eos ad pugnā ad quā nec tri
bū iuda reliquis p̄stantiore vocauit
atq; ex rōnabili cā hor credit omisisse
et forte p̄ eoz superbiā ex q̄ forsan ex
qua forsan dedignati fuissent eū seq
Iurgātes fortit · q̄z ut salomon loq̄t
inter superbos sp sit iurgia · et p̄e vnū
· r q̄ violentā facientes dñm ac iudi
cius · f· gedeonē · q̄z ut scriptū ē p̄bioz
xxx° Ubi fuit superbia ibi erit ⁊ contumelia

dñs i rñdit Quid ei tale facē potui
qle vos feastis· qi dicat fortiores et
victoriosiores fuisse i isto plio qꝫ e°
dñe melioꝛe ratem⁹ effraym vim
dem⁹ abiecī· Ac si loq̄t Pauci de
tribu plꝰ valent et fortius pug̃
uerūt qꝫ multi ex familia mea Vel si
sus ē qꝫ paucꝫ pſone viz duo reges
omisi ab effraitis magis erāt repu
tande qꝫ mihi vulgares omisi a pplo
gedeonis Hic sbdit In manꝰ vrās
tradidit dñs principes madyan oreb
et zeb· Qđ nī lonatus eēt reḡnit sps
i· iudicio seu auxilius eoꝝ qua mu
nebāt ꝺ eū reputātes se eo nobilio
res Querebāt nāꝫ honore i ihor de
tulit eis simꝫ i eo ipletū ē qđ salomō
ptestat· rñsio mollis frāgit irā· dixt
qꝫ gedeon ad viros sorroth· i· ad habi
tatores vrbis sit dñe nix quā iacob
recedens ab esau tabnacula sua fixit
appellauitqꝫ nomē loci illi⁹ sorroth
i· tabnacula ut gen xxx le Date obser
panes pplo qui mecū ē qꝫ naldē dese
cerūt fame i lassitudine· porro note
panis defigt in scripturis qñqꝫ ribꝰ
ut possi⁹ psequi zebee i salmana re
ges madyan Iā dom̃ē qꝫ oreb et zeb
erāt reges madyan nī vō addit qꝫ
zebee i salmana erāt reges madi
anitarꝫ· quo ꝺ vnū et idē regnli
hnit sit reges tm milites Ad qđ dicēd
vr qꝫ isti fuerūt regnli i pncipes
pticulares ita qꝫ vnusqsqꝫ eoꝝ phuit
certe phi regionis illi⁹ sic i tra phi
listhim erant satrape quinqꝫ et forte
hꝰ reges madyan habuerūt sup se
vnū totius regni sui qđiale pncipa
lemqꝫ regē Ita et nōꝝ xx legit filiꝰ
isti occidisse quinqꝫ reges madyā
et tm p tē balach fuit pncipal rex
madyan sedꝫ qꝫ nōꝝ xx dicit ex
positores Rnderūt pncipes sorroth
i· rōtes et supiores vrbis illius
forsitā palme manuū zebee i sal
mana in manu tua st et ideo postulas
ut dem⁹ exercitui tuo panes Ista fuit sup
ba sbsānata et negatiua rñsio tꝫ dicit
Cū loḡris qñ iā certus sis de triūpho
et qñ iā reperis eos q̄ multo potentiores
te st· viri isti nōdū prepisse videt qꝫ
gedeon iā supauerat madianitas qđ
vidit Cū ego reuersus fuero victor i pace
oteā carnes vrās cū spinis tribulisqꝫ
deseri sedꝫ qđ mistica legit id factum fuit
ut her vbs in tra pmissionis xpe ior
danē i habitatores eō fuerīt de pplo isti
ideo quius pcauerūt contribꝫ suis nīa
alimenta negando i gedeon tm irriso
rie rñdendo Denicꝫ qꝫ in isto fert explo
qꝫ gedeon trānsiuit iordanē p⁹ pmā pug
nā eluit qꝫ natꝰ fuit ex media tribu
manasse q̄ hīmanonē accepit vlt iorda
nē nī tribubꝰ nouē i tra pmissionis et
inde venit in phanuel· i· ad opidū sic
vocatū et qđ luctabat iacob cū angelo
de mesopotamia veniens ut gen xxxii hē
Et lonatus ē ad viros phanuel sicut
ad habitatores sorroth postulādo tributa
Cui rñderūt sic rñderāt viri sorroth
Dixit eis Cū reuersus fuero victor i pace
destruā turrī hāc in qua tr erāt q̄ ei
sic rñderūt fuitqꝫ turris i· i nutrite
phanuel noīatā Zebee āt et salmana
reḡescebāt qui seruri et nichil suspicantes
adusi nī ꝺ exercitu suo· s· quīdecī milibꝰ
Unde sbiungit· quīdecī ei milia remāse
rāt cesis centū viginti milibꝰ bellatorꝫ
et pauissit castra hostiū· i· residuos ma
dianitarꝫ· s· quīdecī milia istis et xphe
dit Zebee i salmana Reuertensqꝫ de
bello añ solis ortū· i· altero die valde
mane sic ex textu ihmuari vr· ut fert
in hebreo hē de altitudine solis· i· añ
solis ortū sole adhuc exente alte i celo
apphenditqꝫ puerū de viris sorroth· i·
ciuē vrbis illi⁹ ex eāde microgenitqꝫ
nōia pncipū et seniorꝫ sorroth ut eos
ostendet· qꝫ a soli aut p ceteris erāt in
pditis culpabiles et descripsit lxxvii

vuos · r tot pncipaliū vnoz̄ noīa
sc̄ipsit a scribi iussit gedeon ex ore i⁹
pueri l' puer i⁹ h sc̄ipsit · venitq; ad sor
coth et dixit ill En zebee & salmana
q̄ dicat Ia videtis q; dei auxilio vic
toz fēs sū hoz̄ et q; īpia fuit irrisio
via Tulit q; seniores · r sapiores ciui
tatis quā potent obtinuit vel viso tā
to tūpho nō audebāt īgressū negāt
et spinas deserti ac tribulos et trituit
eā eis atq; imiuit viros soccoth · r cū
spinis ill ac tribulis fecit eoz̄ corpa la
cerari vel p spinas illas ac tribulos
traxit illos Turri q; phanuel fbuit
cū auxilio siu exercitus occisis hīmatoibz
ciuitatis phanuel · n oī⁹ h ill' q; sibi ex
turre illa irrisorie tīderet seu & eoz̄ sau
toribz Dixitq; ad zebee & salmana
Quales fuert uiri q̄s occidistis ī thabor
· r in mōte illo l' cui? Qui rnderūt sīles
mi erāt viz pulchri et fortes viri & vn⁹
ex eis q̄ filius regis · r elegātior appatu
forma ac robore q̄ filius regis fuisset
Quibz i⁹ ait fres mei fuerūt filij mris
mee Ex q̄ apparet q; erāt fres gedeo
nis vterini et ex sola mre · vel more
sc̄ipture p fres intellegit agnatos · vi
uit dns q̄d fuit iuuamētū ex rōna
bili tā placitū q; si seruassetis · r nō
occidissetis eos nō vos occideret h pro
mīa ill exhibitā facem vob miaz · dr⁹
q; p̄ geīto suo Inflict eos Ut lex iuxta
moysaicā legē pximus occisi tenebat
occisorē tpe & loco opportuno occidē Q
nō eduxit gladiū Timebat ei · non
timebat q; capti illi resistere et sibi h
timebat · r adhuc p teneritudīe etat
et mollicie cordis horrebat sanguīs
effusionē atq; in pncipes tātos tā or
natos formidauit mittē manū · q;
adhuc puer erat vtpote ndū xx · a
noz̄ q; in nūatione pfli nō computabā
n qui ad mi⁹ erāt xx āno? qui & viri
vocabāt et ad bella p̄dē erāt ydonei
q̄ tū ē ex pte etatis · Dixeritq; zebee
et salmana Tu surge & irrue in
nos q; iux etate & robur es hoīs
· r virilis etatis es & fortitudine
hēs hoīs bn̄ dispositū Viri illi a
mīnosi erubuert a puero pīni
et metuebāt ex h⁹ p⁹ mōte pat⁹ dif
famiā sic abimelech iesus a mulie
re iussit se a pro occidi armigero · ne p⁹
morte sua dicer⁹ m e⁹ obprbiū q; eet
a fēa īterfectus · Poterāt q; reīs
occidi a gedeone q; a puero · surrexit
q; gedeon et extulit zebee & salmana
et tulit ornamēta ac bullas q; colla
regaliū camelor⁹ decorari solēt · r illa
accepit deponēdo ea ab hīs q; vtebāt eis⁹
bulla at ē ornamētū regaliū puer⁹ · eq;
a camelor⁹ pīpue ac collū · in rotūditate
site bullis que in aquis vento inflāmi
q̄ vnta a bulliendo · accipit q; alijs mo
dis Dixerūtq; os viri ad gedeon · r
aq; seu pncipales de singul tribub⁹ dna
re nri tu et filius tuus p̄gnit seu magt
ydoneus aut q; p⁹ te posse voluerit et
filius filij tui · r usq; ad tertiā gnationē
vel p hūc modū loquēdi ī similabat q; de
cetero sp sibi ac posteris suis possent
gedeon et postea e⁹ · q; liberasti nos de
manu madyan Quibz i⁹ ait Nō dna
bor vr̄i nec dnabit in vos filius meus
h dnabit vob dns · r ds ist erit dns vr
q; sibi reseruauit dīū sup vos et ut dr
es vult vob posse nō p modū dnij sed
directionis atq; cōsilij · Q̄d q̄ intelligēs
sit in expōe pīni capti ctarius e expssi
vna petitione postulo a vob · date mi
aures · r aurea aurū ornamēta ex
pda vra · r de spoliis omisor⁹ Inaures
ei aureas ysmahelite hte & cōa · r auribz
ferre assueuert Ex h⁹ vbo apparet q; ma
dianite ish fuert ysmahelite Non q̄d
argui pt q; madianite dnderet de ab
hā p madyan filiū cethure ysmahelī
te ait p ysmahele filiū agrar sic · r gen pr
In oppositū argui pt q; ioseph venditus madianitis ysmahe

ūns Ad iſtud aug⁹ rñdet q̄ ꝑ yſmahe
lite hītādo in tra madian dicti ſūt
madianite vel ex mutuo mīi⁹ vel a
gar et cethura erāt mulier vna ſm
q̄d dicit hebrei et ſi hꝫ vltimū dicēt
cōſeq̄t ut vt dicē oportēt q̄ vn⁹ filio⁹
cethure ſ madyan ſit ide q̄ yſmahel
Rñderūt lubentiſſime dabi⁹ nec ī medio
q̄ victoriā et maxiaz opulētiā erant
ꝑ gedeonē ſortiti expādentesq̄ palliū
preterūt in eo ſaures et fuit pōdus
ſauriū mille ſeptigenti auri ſyli abſq̄
ōrnētis et monilibz et veſte ꝑpurea
q̄ madyan reges vti ſolūt erant ī pt
torques aureas cameloz ferēq̄ ex eo
puta ex pondē tāti auri ſeu ſauriū
aureoz⁹ Ephot ī veſtimētū ſeu orna
mētū ſacerdotale ꝙ pontificale q̄d et
ſuphumerale vōc et posuit ī ciuitate ſua
ephra Cui hꝫ magr in hiſtoriis ait ꝑ ephot
q̄d e dignius veſtimētū pōtificis itelli
q̄ gedeon fecit ſibi oīa pōtificalia in
dumēta et fecit in ephra tabnaculū et
altare ꝑ quod erat in ſylo et fis ſacdos
imolauit ſup ī hoſtias dño Alij q̄z fa
tēt q̄ tm⁹ q̄dā indiſcreta deuotiōe
hec fecit ſic et ozias rex thuri ficare ꝑ
ſumpſit voluitq̄ gedeon in vrbe ī do
mo ſua hēre cultū dei ſic hēbat ī ſylo
Cui hꝫ q̄ q̄n gedeon fecerit iſta ad q̄d
aug⁹ rñdet q̄ tr̄ finē vite ſue ñ ſtatī
q̄n ſaures accepit Vñ dicit iſtud de
ephot hic rentari ꝑ pleſim⁹ ī ānexa
tionē q̄ ut aug⁹ vt inuē ſi gedeon ānea
her feciſſet tra ñ recēuiſſet tot ānis
vtpote xl⁹ ſb e⁹ regimīe Addit tñ aug⁹
q̄ ſi fecit her añ nō tr̄ finē vite ſue ds
parcit hoc tulit ut pax ꝑſeueraret
in tra Rz et ſi tñ legē her egerit ñ
tñ longe recessit a lege que talia in
tabnaculo fi⁹ ꝑiuſſit ī dei honorē Ait
q̄nt aug⁹ quō de tāto auro fim⁹ ſit vnū
ephot Ad q̄d iqrendo rñdet ī pmiſs q̄
forſitan totū ephot aureū fuit acq̄
tñ ſolidū ex mā auri q̄ ꝑ ſe potuit ſtāre
erecte Deinde adiūgit q̄ forte ꝑ ephot
tū ꝑ dignius itelligūt alia ſacdotalia ōa
menta Sepe ī lege erat ꝓceptū ut fieret
ephot ñ ex auro dūtaxat ꝫ ite ex tarteto
ꝑpura cocco bis tincto ⁊ biſſo Iuſdē vō
arripit ephot ꝑ linea veſte vñ ⁊ ſamuel mi
le ſuo filio ephot tuliſſe ⁊ 2⁹ regū narrat
q̄ in deportatione arche indutus ſit dd
ephot lineo formicatusq̄ oīs iſrl ī eo
Hoc aq̄ ſic exponit q̄ luc⁹ gedeon ñ ſit vſ⁹
hoc ephot in ydolor⁹ obſequio tm ꝑ morte
eo⁹ filioq̄ eo⁹ fecerit hꝰ Aug⁹ vō expoſit q̄ for
tan dicit iſtitue in ephot illo ꝑ hꝫ q̄d co
ſenſerit hijs q̄ gedeon ꝺ legē fecit et cōmi
ſerūt ei in culpa formicatiōe eq̄dē ī ſiphnis
ꝑ q̄nq⁹ mortali arripit culpa ñ ſolū ꝑ
turnali formicatiōe ⁊ ydolatria et fami
ē gedeoni et oi domui e⁹ ī ruinā Quia
gedeon peccauit in hijs et filij ſui ꝺnā
uerūt ei in cāpa hac Hoc q̄d ds iuſto
iudicio ꝑmiſit os filios e⁹ legittimos vno
dēpto occidi uxi⁹ modū in ſeq̄nti ma ſcīpt
et humiliat ē madyan coꝝ filijs iſrl ī
diuina vltr vitii ſt et decem ꝑ iſrlitas
et q̄euit tra ꝑ xl⁹ ānos q̄ ꝑfuit gedeon
ſb eo ꝑſidētia nō ſt ignati ydolatria
habuitq̄ lxx filios et forte aliq̄s filias
Concubina aūt illi⁹ genuit ei filiū nōie a
bymeleth Queri an concubina illa fuit
vxor eo⁹ legittima an adultera Vide q̄ fuit
vxor eo⁹ q̄ vir ſcs fuit nō adulter ꝫ qua
rōe abrahā tēre iacob et dd excuſant ab
adulterio q̄nus concubinas hīuſſe dicī
q̄nus de cōcubitu cū bethſabee dd ñ ex
cuſet q̄ in concubinas hīuſſe legit
q̄n concubine in ſcīpturis frequēt vocāt
vxores mi⁹ ꝓpriē ſic excuſandus
vr et gedeon In oppoſitū arguit ꝑ q̄ cō
cubina her gedeonis ñ hītauit cū eo in
ephra ꝫ remote ab eo in ſychen Ad iſtud
q̄d dicit q̄ fuit vxor eo⁹ ſēdaria et ad
iūcta Alij opinār oppoſitū ſic tm q̄ cō
cubina illa nō fuit ꝓ tr̄ alterius
vxor Ita et i ſcolaſtica ſert hiſtoria q̄
abymeleth fuit nāt⁹ filij gedeonis

et spurius Sed mirū si tātus vir qui
pfuit pplō dei ⁊ mīt sōs ab aplō mūat
fuit nubimari et adulter nisi forte qs
putet qp ex dispensatiōe diuina hierit
eā fm qđ misiva de sāpsone dicet qp filia
philistinoz duxit in uxorē qđ fm legē
ei non licuit Sed qz peccāt humanū ē
si mulier illa ñ fuit gedeons uxor legit
tima credendū vt qp nō diu mānsit i pāo
si illicite huit eā · quo dato ctm ē qp ve
nde penituit Nā sbdit Mortuus ē ge
deon in senectute bona qđ de nullo predēt iu
dicū scptū ē ne forte de salutāte ⁊ sētate
gedeons qs ābigat qm reprehensibilia
qđā de eo iā scripta sūt Postq at mortu
ē gedeon aūsi sūt filij ysrl mīte a deo
tp̄ in grauissī ac pessimi atz ad oē malū
promptissimi pferti ad ydolatriā et form
cam sūt p ydolatrie crimē cū baalim
pepulerūt qz cū baal fedus nec eēt eis i deu
Qm firmū statuerāt promiserūt seu iura
uerāt de retō in eo cultu pseuae fm qp eīs
similite quīz pepulerāt fedus cū dño qp eēt eis
eis in deū nec recordati sūt dñi dei sui qui
toriens et tā pie eripuit eos nec fecerūt
mīāz cū domo ierobaal · bnfactis ei
fuerāt ingrati nec filios ei legitimos pncipa
les qz nullū assūpserāt in iudicē nec crudelis
simā eoz ordinatiōe mox vlti sūt Interea aug
testāte et hē in gēosa p mortē gedeons
grauiq̄ trāsgressi ac fornicati sūt filij ysrl
qđ ait ppt ephot pfatū qđ in ydolatria vsi
dicūt Sed mirū vt si gedeon permanit
i vsu ephot atz offitio sacdotū qp ñ fuit
punitus a deo qp ozias rex ysrl qđ cū thu
ribulare cepisset mox pepulsus ē lep ut leg
t regū cū tū ozias multo mīs se ītromiserit
de offitio sacdotali qp gedeon nec increpat
a sacdotibz atq̄ viro sēo pplia Si at inre
patus fuit aut ñ penituit ⁊ dimisit ·
Qđ si penituit et cessauit aut ñ ablulit
aut destruxit ea qđ fecit illicite · sbdit p per
mansit in illo legis pceptū · mortalis
nec inde penituit ñ eēt saluatus Hīc qđā
sūt opinati qp n̄ permanit i illo si ex dispē
satione diuina vsus ē sacdotis offi
et p obsequiū ephot · sicut sexto mīs le
sacrificiū obtulisse · hui opinio debil
approbat qz ut i expo 6ti mī patuit
gedeon ñ obtulit sacrificiū i do si pñ
tauit i ei qđ sibi apparuit ut p illū
deo īmolaret In textu qz manifeste
asserit qp fm ē gedeon i vtuma
Aug ite ⁊ thos glo magr in historijs
et alij viri catholici cōtrarietate opposi
tū Hmt demū reducēt qđa hic
scribit qp gedeon sacrificiū obtulit do
ex dispensatiōe diuina dū angls
sibi p apparuit Moraliter ex pdcis
dictis sā gedeonis qp origenes i omē
vocat scissimū humilitate pacīāq̄
sectari q molli et humili mīsione sup
boz et iniuriātiū furgia et qi viole
tā quādā tā māsuete sustinuit tā
qz humiliter supauit atz extinxit et
ante aplīca dominicā vitā i bono
malū si tanto iudex ita ad sbiectos
se humiliat qitomagis ad pximos pa
tres et supiores debem nos itm hīe
⁊ superba duraq̄ vba vitare qm fmo
diuus sustinuit furore p et pias mē
tes exaspat ꝑ net armatis pribus
cōtēm aliqđ extorqre a pximis
potissīe a psidentibz tū et gedeon
tā humiliter postulauerit ab inferio
ribus sibi aureas dari aures
Postremo qm gedeon ex vehemēti qđā
feruore ⁊ zelo diuini honoris ad pre
fatos excessus in fractione vlioq̄ ephot
dilapsus ē videā ne ⁊ nos dū īdiscre
tione pripitem p qđ maior ē feruor eo
et mai instat periculū nisi discretiōe
regat Ex qz virox sorroth et phaniel
ōnē sbsānationē atz irrisiōnē iniusta
pferri superioz ac sapiēnioz prius vite
ne ⁊ filia eis a certe peiora inferam
tormenta Nā et salon cōtestat Illuse
res ds illudet Et ysaie 28 aut septuā
Nolite illudē ne obstringant vincula vra

Derlato tralis m xix Abbt Arch 16

Oppositā uxōr se posita clarius ī
notescāit Ideo miserē hȳ histo
vmq; īpm pīsidens ī isrl ex eo malicijs
aliox iudicū bonitas euidētius īnotes
cat Alij ēi iudices filios isrl liberauerūt
reformārūt et conservauerūt in statu bono
iste eōs corrupit vastauit desīt
Abyt āt abimeleth in sychē ad fres
matris sue ⁊ ad oēs ognationē dom
matris sue Sychē medij ē no
viri āqī vbis qīz tritonij nō cāit
nunpt ꝑ opido qđ fuit in tribu ef
fraym erat; vbs refugij ꝑ nt iosue
20 ꝑtinet Vñ vr qđ scribina h; gedeo
nis fuit ex effraym tribu nata ex q;
vltra eliri ꝓbabile ꝑt qđ nō erat vxor
gedeonis nec ꝑm legē ñ licuit ex alijs
tribubꝫ ducē ꝙugē dicēs loqmī ad
os vnos sychē Quid vob ē melius
ut dñent vīi lxx viri os filij ieroba
al an ut dñet vob vir vnus Ꝛ si
dicat milto plꝰ expedit vob ut ego solꝰ
vob ꝑsim qđ tot viri Nec dubiū qn
expediētius sit vnū hē ꝑncipē bo
qđ miltos q ꝑsint cū et teste ꝓho plu
ralitas ꝑncipū mala sit ꝑtea pīi
patu monarchico ap̄lꝰ ꝓmēdat
Nichilomꝰ melius est miltos bonos
hē rectores qđ vnū malū n; ofequēs
fuit qđ os illi lxx filij gedeonis ꝑfuis
sent sil pꝰ ꝑtēz suū si vnꝰ iste ñ ꝑsi
dēt Ipe tñ sit loqbat qđ os illi opta
rent ꝑesse Denīqz iste abymeleth
fuit apte ⁊ vēnide ābimelosus nō
obstāte qđ fuit de ꝙubina ꝑ ꝑ baal
la ut mfra hē natꝰ Cuiqz vtiosius
ꝑt es offendūbz sibi dñm dixerit
Non dñabor vīi nec dñabit ī vos
filij mens iste palā loquꝰ ē dñari
qđ rpm potius debeāt ꝓmonere
silqz considerate qđ os vnus ⁊ raro
vīa sū ī fr et consanguineus vr
ꝑ qđ m fauorabiliores ee debens
et ego ꝓmotus vice vob rependā
et cōmittā offica nī tñ ꝑncipatus debe
at vtiq magis qđ carnali origini vñ
nec ꝑtui alteri iudici bono se m ꝑsidē
sinus filiꝰ successisse Loquitqz sl fres ma
tris sue ad viros sychē ⁊ mclinauerūt
cor eoz post abymeleth Dederūtqz ei lxx pondo
argenti Pondo indeclinabile supīm de
signt idem qđ pondus l libra Dederūt
itaqz ei tm penuriā ut moris ē nouis
ꝑncipibꝫ munera dare de phano baal
berith Complexū istud baalberith ē nomē
phani seu templi illius sacrilegi ī q sychi
mite illi ꝑauserūt fedus cū baal qđ eēt ds
eoz Ꝓrā berith īterpretatū vr fedus In
scolastica āt historia fert qđ iurauerūt
huic abimeleth in phano baal qđ s hrent
eū ꝑ ꝑncipē ideo vocatū ē phanū ba
alberith qm berith ꝙiuratio īterpat Cui
rondixit sibi eo s ꝑfato argēto viros ī
opes ⁊ vagos q putabāt oportē vndeqqz
arqe ēā ex iuq; nec nciā vite volebāt
ꝑ honestos ꝓuriāe labores ideo ꝑ pecu
nia sanguinē īnoxiū effudē erāt pati
Et ondit fres suos lxx viros auxiliāntbz
ei illis latrūcul sup lapidē vnū vno
tñ excepto Vñ vr qđ ꝑ cepit et fecit eos
teneri Demde sucessiue occiderit a de
collauerit eos Ere qđ ītiana tendelitas
Ere ad qđm facinora thit ābimo Timuit
qppe abimeleth qđ fres sui resisterēt sue
ꝓmotiom a ab alijs tribꝫ acceptarēt
m iudices Remāsitqz ioathan filius ie
robaal mīmus a minor et absōditus
Et qz seipm absondit uel alij hoc fecerit
nec cū fribꝫ suis ab abimeleth ē īuētus
Congregati āt os viri sychem et vniūse
familie urbis mello a sit appellate mello
āt ꝙ regū pro qđa voragine siue cōsti
tuerūt regē abimeleth nō qđ fuit ꝑe rex
nec toti ꝑfuit israhelitico ꝑlo ⁊ sychimitis
sicqz nomē regis extense nī sūt sicut
in geneſi vbi ꝑm nrāz tñslationē dr
abrahe ꝑceptꝰ dei es apud nos lxx
tñstulerūt rex dei es apud nos Postro
saul fuit ꝑꝰ rex isrl Loqđo de regibꝫ ꝑe

dictis q̄ gñale hūerāt dñm̄. Qđ cū nū
tiatū fuisset ioathan iā p̄stato iuit et
stetit in vertice mōtis garizī de q̄ mōte
iosue & hē elevatāq; voce clamauit
ut audiret a sychimitis remote ifēi
stantibz. Audite me viri sychē ita ut au
diat vos ds. r. vba et opa vra prosperia
audire & salue se pandat p debitā vltōez
qđ zelo iustitie iste ioathan putauit
Verūt lingua ioathan p̄abolice loquit
ē ullis qui mālestā veritatē noluerāt
audire & ipe infra p̄pā p̄abolā p magē
pte exponit. Itaq; sensus h' lēe ē nō ille
quē vba īmediate designāt & q̄ res sig
nificate p vba ista significāt. Aut q̄ ierāt
ligna vt ungerēt sup se regē. r. filij isrl
solliciti fuerūt p obtinēdo rōre ydoneo
pro q̄ re sepe occupati fuerāt. Dixerūt
q; oliue ipera nob. p oliuā pt itelligi
ārūq; psona pietate habūdās quā s'
pēe petierūt. ut delbora p̄phetissa.
Que rndit. Numqđ possū deserē pīguē
dñē meā viz oleū qua et dñ vtūtur et
hoies. dñ viz in lūīaribz temploz & hoies
in p̄parationibz cibatoz ac medicinaz
et venire ut mē ligna cōmouear. r.
p̄laribz negocijs iqietari. Dicit p pīguē
oliue itelligūt ei⁹ affectiones pietatis et
mie spūal' que p exteriores occupationes
sepe intrūpūt ppt' qđ vnīose psone plato
nē sepe refugiūt. Dixerūtq; ligna ad ar
borē ficū. veni et sup nos regnū arripe
Pt p ficū mtelligi barach qui suo trūpho
maxīe consolat' ē filios isrl. Que rndit
Numqđ possū deserē dulcedinē meā fructū
q; suauissimos. r. exhilarationes vtuosas & m
teriores consolationes eis āneras. & veni
re ut mē ligna cōmouear. sm sensū p̄hibi
tū ista sūt q; ligna ad vite veni & ipera
nob. que rndit. Numqđ possū deserē vinū
meū qđ letificat deū & hoies. Nō q̄ ds i
sua nā vno vtat & q; letat' dns i op̄ibz
suis ÿ potius in scīpo q; talis et tātus ē
ut tā p̄clarus et īcōpabil' sit in suis effec
tibz. Nux i°. nō ē silis tui in dīs dñe & nō
ē sm opa tua. qui et oīpotēnā sapiāq;
et bonitatē suā in vite trī excellēter
declarat. De ligno tā vili ac tenui tā
vigorosissimū ac vtilissimū p̄duces
liq̄ē. Vel dr vinū letificāte deū q̄m
nīstros tēpli sui exhilarat. Pt ait p
vitē gedeon designari q̄ mīstar vitis
fructificauit in prole & letificauit fi
lios isrl' suo trīūpho aīe ex rēplatiōe
dei et apparitionibz angeli sī ipleti
ē gaudio. hīj ōs sit et ceti iudices bon
noluerūt sibi dñm̄ sup filios isrl v
surpare. & p modū prudētiāl directiōis
hūlit' p̄fuerūt. Dixerūtq; oīa ligna
ad rānū. p oīa ligna hec designāt
sychimite p̄dicti. p rānū vo abimelech
Rānus ē genus nūi p̄mo molle dem
spinosū qđ mīt' ligna tīt nāz p̄duceri ignē
ex se dū vento agitat' vt ioseph ait. esthr
Qui rndit. Si vē me ostinatis regē
sup vos venire & sb vbra mea rēgescite
Sic et abimelech exegit ut sychimite
sb sua maneret p̄tectiōe. sm aūt non
vultis sb mea rēgescere vmbra egrediat
ignis de rāno et deuoret cedros libani
. r. p̄ncipales ex vob ītendāt' et occidāt'
a me. hm q; in ysto ca° infra le. sathi
Nūc q̄ si rēe. r. ut recte & absq; pcō cōsti
tuistis sup vos regē abimelech & bñ
egistis cū ierobaal q̄ q̄uis iā mortuus
erat tī in suis filijs ē p̄uit⁹ et ignāter
tractatus qui aūaz sūā dedit p̄culis
ut eruēret vos. Nūnis etēi gedeon
ab angelo fuit de victoria assecurat⁹
tī sm hūanū iudiciū magnis se
exponebat p̄cul' pgēdo cū paucis
ad pugnā cōtra centū viginti milia ho
minū. qui nō surrexisset ō domū. r.
posteros seu filios p̄ris mei et mīse
ristis filios ei⁹ lxx viros vno tū ictu
to. q; scīptura minutias nōrū & tpm
n curat nec ponit. Ex hīs ena p̄z q̄
adiutores abimelech fuerūt ex p̄lo
sychimoz q̄ effrenatei fuerāt et cōstituis
tis regē abimelech filiū amalle et

viz gedeonis ¶ Si q̄ tñ egisti hodie le
tenū m abimelech de ei⁹ pmotione ⁊
l'letet m vob· si āt ptuerse egisti ī hijs
egrediat ignis ex eo ⁊ ꝺsumat hītato
res sychē ⁊ denoret abymelech ¶ Der
igne mtelligit q̄uq̄ pūitio seu pse
cutio grauis ¶ Sicq̄ maledictio ista
post tres āos fuit ꝑpleta q̄n rebel
lātibz sychimitis ipe abimelech nū
tos eoz igne ocidit alios gladio ꝓtin⁹
q̄ fuit pempt⁹ ab ipis ¶ Que cū dixiss
fugit ¶ Cum h⁹ audīt q̄sdo· dñm ē ei q
ꝑt ꝑtīm gedeonis m vsu ephot de
letu sit dom⁹ ei⁹ q̄ sychimite iuste or
derūt filios ei⁹ ⁊ erāt mīh⁹ mstrume
tū diuine iustīe ¶ Nā q̄ q̄uis deus
iusto iudicio ꝓmisit hoc fieri sychi
mite tñ ex ipōs causis ad h⁹ faciēdū
st̄ moti nec ipi fuerūt a gedeone in
iuriā passi q̄ bñficia multa ⁊ magna
sortiti ido ingratissimi ei effecti st̄
¶ Iusq̄ dñs spm pessimū mal' abi
melech et hītatores sychē ¶ Ordo augm
ūstud pt mtelligi sm̄ a dño ꝓmissīe
et ipatiue ut sit sensus q⁹ ds iusto
iudicio voluit ⁊ ꝓmisit sychimitis
adūsus abymelech ordīari ⁊ tēptū
a pessīo demone ꝙ⁹ a multis demonibz
sb suo ꝓncipe agentibz ad ꝓturbādū
ac dissipandū prauā eoz cordiā
ꝓpositas tñ mtentionis demonū i
multis ñ ē ipatie a ds q̄ ñ iubet ꝓna
mittī ¶ Qui cepert eū detestari tñ
crudelissimū fratricidā abhominatissim⁹
q̄ tyrānū et effusionē sanguīs eoz
viz filioz gedeonis conferre ⁊ ētorq̄re
m abymelech et cētoz sychimoz
ꝓncipes qui eū adiuuerāt ¶ Sup⁹
dictū est q⁹ abymelech cōduxit viros
vagos et īopes qui eū mmerūt quo
q̄ nr dicūt eū mmisse ꝓncipes sychi
moz· Ad qd dicēdū ē q⁹ abymelech
ī regē ꝓmotus illos auxiliarios suos
ī officijs magnis ꝓstituit et dñi illi⁹
ꝑstolarēt aduētū q̄bs eū ipmise or
tiderent q⁹ et insidias aduersus eū posi
erūt in mōtiū sūmitate· exercebāt latro
cinia agētes ꝑdas de ptēntibz q̄s spolia
uerūt aut eīā ocideruīt· pserti si erāt
de ꝑte abimelech· venit āt gaal cū fribz
suis et tñsiuit ⁊ mgressus est sychimā
utpote territoriū· ¶ Ad q⁹ aduētū eorum
⁊ aiām et roborati hītatores sychē vasta
tes vineas que ad abimelech l'ei⁹ auxili
arios ꝓtinebāt· uuasq̄ vineaz illarū
calcātes in aspnatione abymelech fact⁹
cātātiū choreis ⁊ choreis ingressi st̄ phanū
dei sui maledicētes abimelech clamāte
gaal viro potēte ⁊ abiciōso q̄ cupiebat
ocīso abimelech ꝑsidē ꝓlo illi ¶ Qs ē abi
melech· qī dicit vilis et īpius ē ⁊ nob
pesse īdign⁹ et q̄ ē sychē· tñ dicit ꝓlara
et vetus vrbs ē m q̄ nō deret tñ vilē īgre
di ¶ Quōd ñ ē filius ierobaal ⁊ filiꝰ ē gedeōis
nati ex tbu manasse· ei⁹ filiꝰ ñ hī ius
regnādi in tra hr̄ tribz effraym ⁊ cōsti
tuit zebul huū sūm ꝓncipē ⁊ baliuū a
ꝑfectū sup viros emor ꝓis sychē ⁊ sup
nobiles hītatores opidi h⁹ m q̄ oīm emor
q̄ fuit tpe abhe fuit ꝓnceps ⁊ ꝓr vrb isti⁹
q̄ et filiū huūt noīe sychē ut gen̄ ze hr̄
sicq̄ hītatores sychē q̄nis isfidē ⁊ eff
ti dicūt viri emor· ⁊ sup̄cessores ei⁹ in
possidēdo et hītādo vrbē hāc ipaz· et
forte reliq̄s aq̄ ex reliq̄is ānq̄z illoz
amorreoz adhuc hītabant ibidē sicut
m alijs vrbibz tre ꝓmissionis ¶ Cur q⁹ ser
uī ei· qī dicat ¶ Indigna ꝓmuū seruī
tute ¶ Dorro qd dñm ē nūq̄d ñ ē filius
ierobaal q̄dā exponūt qī ꝓmire dñm
ac si gaal dicat ¶ Abimelech ñ ē filius
gedeonis legīt⁹ q̄ spurius ¶ Dictiq̄z
abimelech· ⁊ qdā amici ipi⁹ abimelech
suggesserūt ei ¶ Congrega exercitus mi
litiā dīne· ⁊ totū tuū exercitū colligē ⁊ ꝑue
¶ Deinde sbiūgit q⁹ ista ī simulauerit
ipi abimelech ¶ Zebul ei⁹ auditis ser
monibz gaal q̄ dixerat ¶ Vt q⁹ daret
ꝓpz istū sb manū meā ut auferrē de
medio abymelech ⁊ ut ipm ocidere

iratus ē valde ⁊ elans p dño suo ⁊ impiñ
dissilauit irā suā ut deciperet ipm gaal
ideo sbdit ⁊ misit clā nūcios ad abime
lech dicens Ecce gaal ⁊ fr̄es ei⁹ sychimā et
oppugnāt aduersū te cuneate·r· urbē syche
conat⁹ sibi allicere sbicē ⁊ cōn te puocare
surrexit itaq; abimelech cū oi·r· toto ex
citu suo nocte ⁊ tetendit insidias uic
sychimā in quor loris ne gaal p aggr
uiā posset effugere Egressusq; ē gaal
valde mane domo et stetit i introitu
porte urbis syche surrexit aūt abime
lech Cūq; vidisset gaal pplz venīte
cū abymelech dixit ad zebul q̄ silauit
se fautore ē gaal Ecce de mōtib⁹ mīti
tudo dūdit Cui ille rndit umbras
mōtiū vides Kursusq; gaal aut Ecce
pplz de umbelico tre dūdit Vidit ei gaal
ex alia pte tre inferiore i q̄ṁ pma mō
tiū ñ apparebāt aliū cuneū venire
Cui dixit zebul Vbi ē nūc os tuū quo
loquebaris qs ē abimelech· qī dicat
Nūc repssa ē tua psūptuosa locutio
Egredere ⁊ pugna cōtra eū Abijt q̄ga
al expectāte sychimor pplo belli cuētū
fuit aūt in urbe i⁹ mtesima dissentio
ḡbodā fauētib⁹ ipi abymelech alijs
vo fauētib⁹ gaal Ideo ner fautores
abimelech exierūt in e⁹ auxiliū n⁹
fautores gaal hītātes in syche seni
ti st⁹ eū ⁊ os p̄sūlobāt exitū pugne
et pugnauit cōtra abymelech q̄ psenti
us ē fugiente gaal et in urbē ipulit
eū fugē Abimelech aūt sedit i ruma
·r· cū exercitu suo ibi q̄euit p̄sūlās ite
ratū exitū gaal Zebul aūt ipm gaal
et socios eius expulit de urbe syche
seqn̄ q̄ die egressus ē pplz·s· gaal cū
suis in cāpū Deinde in ira remittē
ḡlit abimelech contra eū pualuit· due
aūt turme palantes·r· vagantes et pala
rurrentes p cāpū aduersarios psequēbāt
Abimelech quippe i secdo isto ingressu
diuisit pplz suū in tres turmas q̄z
due psequebāt gaal ac socios eius

Abimelech vo cū tmo cuneo obsedit
urbē syche et cepit eā mtfectis hīn
tonbz ei⁹ rpāzq; destruxit im ut sal
i ea dispgēt in signū pfecte victorie
sue sup eā Qđ cū audissent q̄ himbāt
in turre sychimor que turris fuit
sim secessū ingressi st phanū dei sui
berith qui ḡliter ibi ocisi st igne et
fumo in textu q̄ plan⁹ ē refert Abi
melech aūt inde pfiscens venit ad
opidū thebes qđ obsedit cepit ⁊ trē
i me urbis situ ad quā hītatores
urbis confugerāt minebat succendē
Et ecce vna mulier fragine mole
·r· magni saxi desup iaciens cōfre
git cerebr ei⁹ Gedr lirā in hebreo hē
cernit ei⁹ Et addit Qui ei cōfregisset
cerebr ei⁹ sbitō mortuus fuisset ut
videt potius putō q̄ dictio illa heb
im equoca sit ad utrūq; nec sciāt q̄
fracto cerebro sbito expirasset ꝑ si
cernit ei⁹ confregisset vlterius loqui
non potuisset infelix iste abimelech
Ido melio⁹ trāslatū ē vbi i⁹ hebreū i
cerebr Itaq; cēbr ei⁹ confregit·r· lemlit
vulnerauit fuēr aūt tres urbes vo
te hoc nōie thebes vna in egipto de
q̄ fuit sacr legio thebeor Alia in gre
a q̄ dicūt thebam Terria in iudea
de q̄ fuit helias et inde dicūt thebite
Qui vocauit armigerū suū et ait
Euagina gladiū tuū et pcute·r· oc
cide me ne dicat de me q̄ vltra diu vixit nego ne
dicat q̄ a fēia interfectus sit Cui pa
bissi⁹ i⁹ humanū opprbriū magis q̄ di
uinū timuit formidauit Ner licuit ei
morte sua sic arcolerare q̄ hō equalet
fuit seipm occidē ideo permanit i
hoc sic et saul in ppū gladiū ruens
Dereuit q̄ q̄ cū tā vana fecit sibi
morte inflīgi celeriore sychimitis
q̄ qđ opatū erāt retributū ē·i· p suis
excessibz digne punīti st et vent sr
eos maledictio ioathan·r· ipletio
mali penalis qđ eis fuerat ipreca⁹

qđ ex diuino instinctu p̄nūciasse vr
Refert Iosephus qp pestē hāc passi
sūt effrenatei eo qp ꝯ gedeonē tā supbe
urgrati sūt ꝫ sicut nūc patuit ñ solū
ob hoc ꝫ et p̄t̄ iniquitatē eoꝝ i filios
gedeonis et qz tā sceleratissimū sibi
trinda cōstituerūt sibi i regē

Expō redē m' spūal' Articulus 1ª

Oportemur m p̄mis ex isto triplo
ex p̄mīt̄ vtuositate a' sūtate
nequaq̄ p̄sumē a' iam nob blā
diri qđ sufficiat nob pgenitores a'
pderessores sc̄os hīe Erne ei sēs vir
gedeon cū q̄ totiens ore ad os loqu
tus ē angl̄s vir p̄cipue prius ꝫ hūil'
tū sceleratissimū crudelissimū et ā
binosissimū hūit filiū Demqz per
abymelech figurati sūt oēs ābitiosi
qui p̄sidente defūcto ad p̄ncipatū
seu p̄lationē aspirāt ÿ meliores et
doctiores p̄decē ac ip̄edire conātur
q̄ sibi ip̄is simūl honorē p̄sidētie
p̄cula nō pensantes ner pōderātes
q̄ durissimū fiet iudiciū eis qui
p̄sūt Tales imitar abymelech nūq
finūt oēs fr̄es suos ꝫ eos q̄s sibi me
nūt p̄ferendos ꝫ oblocutiones m
aliorū rodibz ānichilari nitūt ut
s' reputent p nichilo atz in sinū au
xilii cōducūt vagos et iopes qz
ad p̄sequēdū meliores se sibi allici
ūt hoīes leues virtutibz destitutos
Spenalit̄ q̄s p abimelech designāt̄
qui p̄ potenciā a' armis ꝑ iniquitatē
aut nobilitatē vel certe p sbornā
tiones p̄ces blandimēta seu p̄mis
sa aut munera adipisci conant
p̄ncipatū aut p̄laturā Ꝑ sychimi
tas vo designāt̄ hȳj q̄ mīe eligūt a'
p̄monent ob p̄pa cmoda l'ex carnali
more nīe q̄s postea solet oriri tba
no maxīa ÿ si modicū error i p̄nc
magnus ēit in fine mī maxi i p̄nc
erorz et excessus q̄tū i p̄cessu augebi
ꝫ qz intolerabil in fine ꝑsistet Ideo ex

plenri ñ valet qz multa et magna i
ridāt crimina qui talit̄ p̄monēt aut
p̄mouent Tons q̄ p̄cordijs vitem
oīa vitia ifra et sbē optem ac obedie
ñ p̄sidere Sepe q̄s ē q ad p̄lationē af
finit aut mea manē letat nisi q̄ diuini
rigorē iudicij non veret ner ifficiē
tiā ꝑpriā ner sua nouissima ītuet Ohēa
sicut abimelech loquit ē sychimitis
Quid vob melius ē vt dñent vob lxx
viri sic q̄dā ambitiosi aut iudiciosi
aliorū p̄monone ip̄edire conātes et se
ipos q̄rentes dicē solent hijs q̄bz p̄sidē
dus ē aliquis Si ille a' ille fuit vobis
p̄latus sanet q̄d illi aut illi suggesse
rint ei sing hēbitis p̄latos seu dnōs
nullos Melius q̄ vob ē vt me vnū a'
eis qui vob emendo hēatis i p̄sidētē
et virissitudinē vob reddā ac vris co
silijs et volūtatibz ac̄esmā Ymaz tibz
p̄sidentibz eoꝝq̄ sbditis clamare pt
vir bonus spūalit renouatus desigr
p ioathan stans in mōte hor ē i xp̄o
et ei⁹ doctrina Ierūt ligna vt vngeret
sup se regē i hoies xp̄iani p̄lati a' p̄n
cipē hīe conati sūt qz sine rēte nulla mī
nitudo pt sbsiste Dixerūtq̄ olīue ip̄e
ra nob Quales viri p oliuā finē et
vitē intelligendi sūt ex p̄decēti claret
articlo Viri at hȳoi vtuosi cōplatium
sinut adipe ꝫ pinguedie supnis ca
rismatibz ipinguati vtuosis actibz
assidue insistētes p̄lationē ꝫ occupa
tionē externā abhorrēt refugūt p̄sūi
dū eos a q̄ petūt videt moribz suis
nō cōuenire seu duros et idirigibiles
ee Dixerūtq̄ ad rāmū veni et ip̄era
nob Ꝑ rāmū hoies sclares carnales
passionati mēte ꝫ corpe ferrūnsli signi
sūt et tales nūt cōsūr ad ecclīastica dig
nitates p̄ncipatū seu officia p̄monet
diū ꝑpt̄ p̄cm ꝑsi id contingit deo in
suo furore regē donāte ꝫ qm tales
fratū et reformati ñ sūt facilit̄ et fre
quēt̄ cōtingit qp ignis idignationis

re ipaꝝ seu flamma cupiditatis ex eis
egredit et eoꝝ sbiectos iflamat ⁊ vastat
ita qꝫ ꝯ se ivicē pliant et se mutuo de
molitꝰ qꝺ tondie cernit ⁊ deflemus
Insr p gnal et eꝰ fautores pfigurati tē
sent qui supioribꝫ suis īmute rebelles
sr eisqꝫ depulsis a truciatis ꝑesse p
ill affertant sicqꝫ rōtētiones rebelliões
seditiones pugnas et deuastationes
trena sētiū vrbiū et villaꝝ paupm
qꝫ et inocētiū oppressiones ioduxit tāde
ipmet pessie pereūt Heu ista videꝰ con
dit sr qm p ꝑauꝫbꝫ et ꝑncipatibꝫ obti
nendis ista et ysta sceleratissie fiunt

Processus vite ⁊ gn Explana⁹ cmpli
bnatio filioꝝ isrl decimi Post abi
sꝫ duobꝫ iudicibꝫ h narrat meleth Ar ih⁹
Nūta qꝫ eoꝝ tribunio descripsi icipit
Post abymelech surrexit dux in isrl tho
la filius phua patruꝰ abymelech Iste
fuit vir bonꝰ ner seipm īgessit ꝫ deo
sic disponēte effectus ē iudex ñ sibi v
surpans nomē regis sr abymelech
et iudicauit isrl vigīti et tribꝫ ānis
sb qꝫ regimīe deo non ydol fuerit
Sed qꝛ orit quo phua iste potuit ee
patruus ipi abimelech ⁊ fr pris eꝰ
vtpote gedeonis cū gedeon fuit de tri
bu manasse ⁊ thola de ysachar tribu
Ad qꝛ aug alīqꝫ rndēt qꝺ gedeon
et phua fuerūt fres ex tribu mris q
successiue duxit vnū maritū de ma
nasse alīū de ysachar Sed ꝺ hoc argui pt
qꝺ vir et vxor debebāt ee de tribu eaꝺē
exceptis leuitis Rō qꝺ viri tenebāt
arripe iuges sue tribꝫ ne fieret rōfu
sio sortiū seu pmixtio hēditatū ñ at eꝰ
qm fuit non hēbāt hēditatē ñ qm pntes
eaꝝ ñ hūerūt filiū mare sicqꝫ eadem
fuit vnīsaꝝ tribuū viris poterāt rop
lari Vñ et saul de tribu beyamī filiā
suā dedit vxorē dauid de tribu iuda
Vauid qꝫ achynoem ysrahelitē sup
sit in coniuge Dimptū hujs obiit pt
qꝺ nōꝝ ꝙ dns iubet Omnes viri du
cent vxores de tribu et ꝛgnatōe sua
et ciuitē fuie maritos de eaꝺē tribu
arripiāt ner sibi ꝺmisceāt tribus
sed ita maneāt ut a dño sepate sr
Huic successit yair galaaditesꝰ de
tra galaad trās iordanē q ad tribū
manasse ptinuit et ita vir iste fuit
de tribu manasse q iudicauit isrl
p viginti et duos ānos hūs xxx
filios sedentes ⁊ suo tpe eqtātes sr
xxx pullos azinaꝝ ⁊ mulos ut qꝺā
exponit ñ tñ muli ex eq et azino
gignāt ideo pt expom de pull ex a
zino et azina natis Ala et balaam
sr azinā eqtauit ꝫ et xpr sr azine
pullū qui ñ fuit mulus ꝫ azinus
Dimptū hm lyrā in hebreo solū hē
pullos ppt qꝺ ut refert doctores he
brei p pullos intelligūt hūt equos
iuuenes et electos Qꝺ ñ vt ydonee
dictū qꝫ hm origenē alios qꝫ doctoꝝ
hebrei nūqꝫ legūt equis vsi ad eq
tandū cū tñ dauid tot gesserit bella
et absolon supa mula sedebat ut ꝛo
regū hēt filij at isrl prīs veteribꝫ
inūgentes noua seruierūt dīs alienis
vz baalym et astaroth In q notāt
diue ydolatrie et sbiūgit de alijs ydo
latrijs in grīe m q varie spēales
ydoloꝝ culture rōprehēdit et syrie
ac sydonis et moab et filioꝝ amon
et philisthim Con qꝫ iratus dns
non p affectionis rōmotionē ꝫ p
effūs silitudinē tradidit eos in ma
nus philisthim et filioꝝ amon ut
p illos puniret qꝛ deos colebant
p qꝺ discerēt neqꝫ sibi ꝑdesse ulni
deoꝝ illoꝝ a qꝛ ultoribꝫ spēaliter
oppmebāt et a qbꝫ dns ñ poterāt
adiuuari et clamātes ad dīm
dixerūt peccauī ⁊ Qbꝫ ionitis ē
dns Dixit hebrei qꝫ p phinees
sacerdotē qꝺ vt fatinū qꝛ phinees
sꝛ h fuisset circ trecentoꝝ ānoꝝ
stitit p tpa iudicū et ānos qꝫ sb

moyse ⁊ iosue hūit posset pharī
Verus ꝙ credit qꝫ p aliū sēm virū
et forte pphaz sine p angelū qm iste
loquēs loquit ñ pſona dei ner
pmittit nez adiūgit her dic dñs
ut moris ē pphaz Quādo ñ egyptij
et amorrei filij qꝫ amon et philistij
sydonij qꝫ et amelech et chanaan. ⁊
chananei oppſſerūt vos et clamastis
ad me et eruī vos Sic pauloante
expſſe dr septē ydolatrie ifirmitaz. im
ñt eoꝝ illos exp̄mūt septē gētes a
q̄b afflictē st et erepte. et tñ religiōsi
me ido nō addā vt vltē vos liberē
Cōd̄mnatiē ñ assertiē planū est
et sb conditiōe fuit intelligēdū viz
ñ filij isrl se emēdarēt Ite et ivo
cate deos qs elegistis Verisorie
aut yronice dicit hoc dñs Dixerūt
qꝫ filij isrl petentes redde tu nob
quodcūq tibi placet. sic et dr regū vlīo
aut Melius ē ut manū in manū dñi
mittē ei st mūe et q̄ in manū hoīm
tñ nūc libera nos. ⁊ hꝫ potissimē dep
tam ut salua nr pmas nobis et tm nos
emēdabi q ñ deuenie ad tēz articz
que dicētes oīa ydola pcesserūt ⁊ ser
uierūt dño Qui doluit sr miseriis
eoꝝ. ⁊ p modū ꝓpacientis se hūit ato
sbueniendo eisdē Dixerūtqꝫ pncipes
galaad. ⁊ pncipales in tra et tribu
i Qui p ex nob ꝭ filios amon re
pit dimicē Dñi vr qi magis ifesta
bāt ab āmonitis q̄ a philisteis erit
dux ppli galaad. ⁊ filioꝝ isrl in galaa
ad pmorantiū ita qi spēalr pcerit
eis Iuaz phāt pmissionē cupiebāt
aliquē virū ydoneū ciāre ac quo
mre ad assumēdū spēalr bellū tā
pculosū et arduū atz ad pliādū p
in acie Ex ista historia pmēdat nob
fragilitas ingratitudo pūsitas hoīm
ineffabilis mag infinita qꝫ mia dei
Deo nullꝰ desperet et q miaz dei ipetre
desiderat ineffabiliter clamet ad dñz
et oīa vana fantasmata et obiecta. oc
cisiones pcidi et vicia in q̄b offenderat
deū de corde suo pr̄sus abiciat ꝓficeat
et dño obsequat Cōmendatio tēpis m.

Quindecim fuit iudex Articulus 19

Quīte tribulationis filioꝝ isrl histo
ria in p̄cedenti cui ichoatio nr ꝓsummat
fuit iudex i. ꝓpe pepte galaadites qꝫ fuit
de tribu manasse galaad. ⁊ tēi galaad qui 1°
ē nomē tre illi qui vīb exūtis in ea dīn
viri qui hītauit ibidē vir fortissi corpe
postea qꝫ fortissi in aīa qꝫ vir sēb. atz
pugnator abactu et peritia pliādi fi
lius meretrīis Qui iepte natus ē de
galaad. ⁊ de viro sic appellato q fuit pr̄
pepte. hūit aūt galaad. ſ. vir p̄fatus vx
orē. ⁊ legitimaz ꝓlige alia a mētrice pdīa
de q̄ suscepit filios q p̄ q̄ creuerant in
etate fortitudineqꝫ virile eiecerūt iepte
. ⁊ eū a se ex alīatiōe ⁊ forte ex inuidia
repulerūt qꝫ virilioꝝ ac robustioꝝ eis fuit
Dā mf ait Nōne vos estis q odistis me
dicentes. heres in domo pr̄is mei ē n
poteritis qꝫ de adultera mre nati es. ⁊
māser seu ſpurius Idcirco nr coheres n
eritis Porro n ois mētrix erat adultera
ꝫ nr pepte ꝓcibendo cū viro ꝓiugio
adultera ē effecta. vñ vt aīn dicit
in hebreo et in libris correctis hēt. de
altera matre natus es Dūs ꝑ fugies
hītauit in tra tob. ⁊ in regiōe sic dīa
Congregatiqꝫ st ad eū viri ociosi ⁊ la
trones et qi duce seqbāt Dicit aq
qi n exrebāt pdas et latrocinia n i adi
sarios isrlitaz qꝫ dd et viri e p̄ regū
legit pdati ammelichytas et alios ois
gentiles. qd n vr pbilitate hte qꝫ et viri
ish ad pepte pfectiōē fideles fuerūt et
pepte erat ibi in tra gētiliū ner pepte
p tūc curauit isrlitas defendē a q̄bz
electus extitit et despectis. preceruit
maiores natu galaad. ⁊ tre seu regiōis
omis illi q̄ fuit ex tribu manasse ꝑ
ut nōz ait hē Galaad fuit filius machir
filij manasse ut tolleret ꝓ auxiliū sui

1° Ite de similitudine sic notata atz de sede viri no galaad

pepte dixerũtq; vem et esto princeps
r index mr et pugna ꝯ filios amon
r princeps belli esto aduersus illos mi
dit nõne vos estis qui odistis me
r eiecistis de domo r hitatõ et familia
pris mei Vñ vt qd aq; firmi suoz mr
istos fuerit fires sui hoz auitte eiecerat
eũ a rõitan ipunt qs a q; dã ex ea p
actũ ẽ r nũc venimus ad me nemitate ꝯ
pulsi qi dicat ñ fanlit vob rede dñi
ẽ r nemitate ista cessante ihdeles erims
in Dixerũt Ob hãc cã nãz venim ut
phisauris nobm sis qz dux tẽ dicat
q; qd sit de rebz pritis nr ex aore et
bona itentione veni ad te Iepte q;
dixit eis si vere verimte rei et ymoꝝ
venistis ad me pro mã ptacta tẽ deit
qz dns eos viz amonitas i manus
meas ero vr princeps Si h dixit ex de
siderio psidendi et pri honoris vi
tuperabile fuit si at ex caritate vt. s.
sua psidẽtia tñet eos ad dei cultũ et
cõseruaret tra in pace laudabiliter
dixit her Ñ deuit Dns q; h audit r
cognouit Auris eqde reli audit oia
ipe mediator r int nos pris r testis
ẽ r auitor testis at index h negoci q
dixit p ihẽmiã Ego sũ index r testis
q; nra promissa facie r plebi cõstitu
endo et tenedo te principẽ mm Abijt
itaq; iepte cũ eis fenitq; eũ oĩs ppls
principẽ suũ q; pepte ve cũ galaadit
usq; masphia trãs iordanẽ i q loco
cõuenerãt filij isrl ñ solũ viri de gn
laad ad tractandũ q; eet resistẽs
filijs amon Dd q; nr dr oĩs ppls
tũ ferisse principẽ suũ intelligendũ
vr de oĩ ibi rollens ñ tñ de galaa
ditis. fererũtq; eũ principe suũ ante
victoriã Iouitq; est pepte oĩ symo
nes suos rotã dñõ r p hmiliauit se
se cotã deo et ei tuomuit auxiliũ
atq; i oim pritia repetiuit pactioez
inter se galaaditas q; ĩtã p ratifi
mtione maiori Et misit nũcios ad
regẽ amon q ex psona sua diceret
Quid mi et tibi ẽ r qd rẽ r rois
me hẽs qr venisti ꝯ me vt vasta
res trã meã r trã filioz isrl q; bus
pfui et trã m q; istituit sũ index
Qbz r rñdit qz tulit r iuste r vio
lenter abstulit et sibi sbient isrl
trã meã de iure q; hus ñ de facto q;
ascendit de egipto a finibz amon
r Ioꝝ sit nũcupata usq; ad iabor r
Ioꝝ sit nõiata atq; iordanẽ nc q;
cũ pace redde ea mihi q; noz ri
destribit seon rex amoreoz iure
seu vi pri abstulit regi moabitaꝝ
magnã sui regni pte Cũq; seon
rex negasset filijs isrl trãsitũ p regi
nũ sui ipeꝝ pcessissetq; obuiã filijs
isrl ad pugnãdũ tradidit eũ dns ei
oĩ tra ac ppl̃o suo in manus isrlitaꝝ
q; ex tẽ possederũt aq; loca q; aq; erãt
de regno moabitaꝝ et i rex iste fili
oz amon mõ repetijt qz ipe eã ñr
regnauit in moab Q; rursus mã
dauit pepte regi amonitaꝝ Non
tulit isrl trã moab nec trã filioz
amon r ppl̃o isrlitico ñ abstulit a
monitis aut moabitis q; ei de
regno eoz qd p tẽ ptinuerit eis
q; ius aq; abstulerit que aq; ptinue
rit ad illos Vñ deutõ r dns
aut ppls isrl Non pugnes ꝯ moa
bitas ñ ei dabo tibi q; de tra
eoz Et rursus ibidẽ Non pugnes
ꝯ filios amon ñ ei dabo ẽ de terra
eoz qz filijs loth tradidi eã Q; qñ
filij isrl de egipto ascenderũt ve
ppls isrl in rades barne ut deutẽ
r hẽ Misit qz isrl nũcios ad regẽ
edom r ydumeoz dicẽs dimitte
ut trãseã p trã tuã Qui noluit ac
q;escere pcibz ei Hic le noz 20 Ete
m vrbe rades posita obsedit ut nõb
liceat trãsire p trã tuã Cui rñdit
edom Non trãsibis p me Alioqn
armatus occurrã tibi Dimpti hns

obiā pt qđ deutō 2° dns lo Trāsibi
tus p tios frm vrōz filioz esau q hitāt
in seyr et timebūt vos Ad h aq dicit
q̄ pmo negnuit viz ā° 2° egressiōis
isrl ex egipto postea āt l' idem rex
edom vel et' suntessor contessit filijs
isrl' trāsitū illū ā° s· xl'mo egressioms
pfate Nūj dicit q̄ nec p° cōtessit et
in vbis hjus transibitis p tios suas
P q̄ nūc ita q̄ tñ sierit iurta vōmeā
non p eā & pmū verius rēor Misit
q̄ isrl ad regē moab p lmā tñseūdi
p regnū ei' qui et ipe tñsitū pbere
cōtēpsit Hoc in libris moysi nō hēt
ÿ° obiā pt qđ deutō 2° filij isrl legūt
regi esebon nūciasse Contedas tñ
situ nob sit' ferēt filij esau et moa
bite Ad qđ dat' rnsio filis p̄dcti
Mansit itaq̄ in cades· r in illa soli
tudinis pte n multū distāte ab rebe
cades· et circuiuit ex latere trā edom
et trā moab· p° pma illā negnuōez
lmē tñseūdi p tras illas vñ deutō
2° hē Circuiuit mōtē seyr lōge tpe
De h ni scolastica historia ex iosepho
reinit' Egrediēs isrl de cades circu
iuit pdictā nicedens q̄ p desertū
arabie & pgrediens arnym met°
polim arabū venit in mōtē or: ve'
q̄ ad orientalē plagā tre moab· et
castra metatus trās arnon qui sēm
iosephū ē fluuiū de montibz arabie
dñdens et p desertū fluens erūpit
in stagnū Noluit ut volunt intre nos
moab moabitis ītis· libēt tñ in
trasset si annuisset Arnon ēppe cō
finiū ē tre moab inūc 1° nōz 2° Arno
tis est moab dimidens moabitis &
amorreos Misit itaq̄ isrl nūcios
ad seon regē pro lmā eūdi p tios
suos· q̄ non dimisit· r· lmāz illā ne
glauit tñ impedire n potuit q̄z pau
lop° fuit occisus & finitā· r ualde
vlē solitū nūosa multitudiē con
gregata egressus ē ō eū· r iseliauū
pliz in yessa· r loco sic nūcupato Tra
diditq̄ eū dns in manū isrl' qui ōi ex
citu suo et possedit isrl' oēz trā amor
rei viz seon regis amorreoz et vniū
sos fines e° de arnon usq̄ iaboth· e
q̄ iaboth fm iosephū fluuiū q̄dā· et
de solitudine q̄ ē iuxta egiptū et chanaā
usq̄ ad iordanē Hic septē ē nōz 21°
Misit isrl nūcios ad seon regē amor
reoz q̄ cōredē nolunt ut tñsiret isrl' p
tios suos q̄n potius exitu cōgregato
egressus ē obuiā in deserto et pūisq̄
ē in ore gladij ab isrl' et possessa ē tra
eo ab arnon usq̄ iaboth et filios amō
Rex seon pugnauit cōtra moab rege
et tulit oēz terrā que dicionis illius
erat usq̄ ad arnon Dns q̄ dns isrl'
p̄uertit amorreū pugnāte ō illū· s·
ō regē amorreoz iā dēm pplo suo isrl'
et tu nō vis possidē trā ei' r· trā illā
pli isrl' quā acq̄siuit tñ iure belli q̄
dono dei nri' st' oīa et q̄ dat trā quā
cūq̄ iure creationis ac sūmi dñij cui
cūq̄ voluerit Nōne q̄ possidet chamos dē
tuus t' iure debēt' hoc sonare vr q̄
ppte putauerit q̄ falsus amonitaq̄
ds qui chamos vomt' possederit trā
illā a' ea contuleit regi ac pplo amon
ut hac rōe eis dēret' de iure Dm ut
tangit augt' ppte h' ptulit sēz vanā
opinionē ac reputationē ei' nullū hēt
nūtiauit· fm q̄d assuetudo scripture
ē negotia reinire fm hōim estimatiōez
p tpe illo currētē· q̄ ds at cultores veri
dei vero deo assribūt ea q̄ hūt ac ob
tinent· ita falsoz cultores deoz dns
suis suas possessiones victorias q̄
attribuit· que at dns ds nr' victor
obtinuit· r potent' et iuste īcredulis
īdignis q̄ abstulit et nobis largit'
ē in nrāz redēt possessionē· Tāq̄ dicat
arguiens p locū a maiori Si tibi de
bēt' q̄ a deo tuo falso te putas ht'e· multo
plꝰ nob debēt' que nūtte et assito auxilio
dei veri sum' adepti· nisi forte melior

es balach filio beor rege moab qui
cōduxit balaam ad maledicēdū
filijs isrl ℣ dicat Tu ñ hēs mai
ius repetendi hāc tra q balach qui
fuit rex moab qñ a filijs isrl pulsꝰ
ē seon rex amorreoꝝ et tm balach nō
repetijt eā a dorē ⁊ p septē ydoneā p
bare potes q iurgatꝰ sit ꝺ isrl et pug
nuerit ꝺ eū ⁊ q pfatꝰ balach a ꝗbꝰ eꝰ
successor mouerit lītē ⁊ pugnā p tra
hac repandā ꝺ pl̄z isrl qñ hītauit
⁊ toto tpe q pl̄o isrl amorreꝰ ē i esebō
⁊ in vrbe sic noiata et vicinē ⁊ ī aroer
vrbe qs a rege amorreoꝝ iure belli ob
tinuit sic et ille eas acq̄siuit a rege
moab et m nr̄is ciuitatibꝫ trīs ior
danē israheli a deo collatis hītauit
ibidē p ānos trentos ℣ Qui ānꝰ nūandi
st a tpe q seon rex a filijs isrl victꝰ ē
vsq ad tēpꝰ q yepte hec dixit q p vī
hec pbat sibi ac pl̄o suo attinere tra
illā iure p̄scriptionis eo q ipa tot ā
nos sine ipetitione possederit eā ena
tytulo iusto Porro p̄fati ām trenti
sic ꝛputāt ℣ Nempe post seon obitū ꝺñi
moyses vixit ad tēpꝰ ita q vn ān
cōputat sb eo scriptura vo nō expmit
q diu p̄fuit iosue pꝰ q et caleph fert
aliqliter p̄fuisse ℣ Othoniel vo p̄fuit
ānis xl ℣ Apoth octoginta vel saltē
tm diu q̄uit tra p eū sangar vno
ut dr ano ℣ Delbora et barach p ānos
xl Gedeon totidē Abymelech ānis
tribꝫ Thola ānis xxiij Yayr xxij
Si at ex hoꝝ adunatione ānoꝝ nō
consurgit integre ſuma trecentoꝝ ānoꝝ
a si sup est parū excusat p h q pl̄
nūnias nōr ac tpm ptinuit scriptura
℣ Quare tūto tpe michil sr hac repeti
tione ceptasti ℟ Non q ille rex amon
vixerit p tot ānos ꝑ sb eꝰ psona dāt
et p̄decessores eꝰ intelligi Iudicet
ꝺñs arbiter ⁊ iudex et ꝛgnitor hꝰ diei
⁊ oīm que fiūt in eo inter filios isrl
et filios amon dādo tūphū ynīi cūz
iusta fes ē q̄ spc ꝺñi sr yepte ⁊ ī corde
ipi facta est mora at directio gro
sa ss magnanimitas q̄z pugnādi pro
bono cōi pli ex auxilio spe diuini
et cruciens galaad manasse ⁊ tra
galaad m qua trīs iordanē mora
bat media tribꝫ manasse maspha
q̄z galaad ⁊ loc illū ex alia pte ior
danis m q ena fuit alioꝝ loꝝ seu ci
uitū noīe galaad q̄ loca pambula
ad ꝛgregandū ex eis exercitū et missis
ad filios amon votū vouit ꝺño
dicens ℣ Si tradideris filios amon
in manus meas q̄cūz p̄ fuit egrſſꝰ
de foribꝫ doꝰ mee mihi occurrerit re
uertenti cū pace a filijs amon eū ho
locaustū offerā ꝺño ⁊ q̄dcūq vmq
et aiatū p̄ obuiauerit mi redeūti
victori offerā i holocaustū
qđ ad diuine maiestatis honorē tollit
ꝛsumebat ℣ Ñ hm aug sensꝰ ē qui
cūq hō mi occurrerit p̄ qm yepte si
dixit qđcūq ꝑ q̄cūq ℣ Quale fuit voti
istud et an licite sit ipleri ℣ fine re
tabit hꝰ ca pcussit eos s amoni
tas plaga magna nīs ℣ Reuertēti aut
yepte occurrit vnigenita filia cū ty
panis et chorꝫ ⁊ musicis instrumē
tis et sodaliū suaꝝ choreis volens
suo pri q̄ pualuisse audiuit ꝛgtulari
℣ Quā visa scidit vestimēta sua
pre tristicia et dolore dicens hen
filia mi decepisti me ⁊ ipa decepta es
filia ipsum ñ decepit pter suū fozlit
q mihi egit ad illud decipiendū sed
ea q̄d fecit pia intentione ex re euēti
pri ei malū ē decepto q ꝺ suū ꝓpo
situm et mitū victoria sua vsa ē mi ei
luctū et filiā quā magnifice per
nūrionū exaltare spauit īmolare
coactus ē seu īdubit̄ nec postea mē
reliquit p ea ꝑ et votū suū qđ ni
gaudio estimauit ipleri cū ītegro
ipleuit merore ℣ Aperui ei os meū
ad ꝺñz ꝓmittendo q ei offerrem

mi pmitt occurrēte ⁊ aliud facē ñ
potero Cui ia rndit pe mi si ape
ruisti os tuū ad dñz fac mi qđcūz
pollicitus es cōcessa t vltione atz
victoria de hostibz tuis Quasi
dicat pls gaudeo de tua victoria
ꝙ ptrister de morte mea et h ꝙ bo
cōe tui pfero bonū pticulare Vide
mi ista venerabil vgo fuisse i hoc
tate ⁊ obia qđa filis ysaac priarche
q post pris sui iformatione acqeuit
ut do m holocaustū īmolaret dix
qz ad pez h solū presta mi qđ dpcor
differendi voti tui ipletione qđ sn
vobili cā ñ e differedū cū sptū sit
ecclesies h Si qđ vouisti deo ne mo
reris reddē Dimitte me vt duobz
mēsibz circueā mōtes Terra etei
a e mōtuosa et planguū vginitatē
meā ⁊ meipaz vginez seu vginitat
mee sterilitatē atz opprobriū deflean
eo q semen m isrl ñ relinq et tua
ī me posteritas pereat cū sodalibz
meis que ex opassiōe meū plorabt
qz cōpassio erit plorato mei aqnale
solatiū Illis qppe diebz opprosū
erat sine sobole mori cū sptū sit
Maledictus q ñ reliquerit semen
in isrl Explensqz duobz mēsibus
reuisa e ad pez suū neqq figiens
mortis formidine ne pr e q voti tui
gressor cōza do fiet reus et ferit ei
sit vouerat In q pz qntū vir i dñz
formidauit iustusqz erat q vnicā
filiā malnit itu offerre q deo voti
ñ adiplere Exinde mos īrenit ī
isrl ut pq ām circuli ⁊ ā vno opleto
cōuemāt in vnū filn isrl et plāgāt
filiā yepte q̄tuor diebz qlibet s illo
p q̄tuor dies ad hoīa oportuna coti
die eo q passā sit i tū morēt ac spōr
filijs isrl desup ꝺdonate Cum h
otrit antiqua et diffinl q̄stio de
ista mā an s voti yepte fuit lau
dabile ⁊ vtz voti e ipleto extinct deo
accepta et finita Quoc aug diffuse
ꝺscripsit q vba hnt in glosa et inter
cetera ait yepte ñ dixit qđcūqz exierit
ꝑ qrūqz exierit vbi hoez tm cogitauit
ñ tū fortasse vnicā filiā quis illā in
tāta pris gla q̄s possit anteire ñ forsi
tan eq vrot q̄cūqz ait cogitauerit yepte
in illa pmissione ñ vr filiā cogitasse
Non ei dicēt heu me filia my ipedisti
me sic ei ht tm slatio lex p qđ mdimt
se ipeditū ne i qđ cogitabat ipleret
que ait cogitare potuit qui filiū ñ hebat
an nūgem cogitauit et h ut fiēt ds ñ
voluit et ut hoc ñ relinqret ipm tū
ne q̄s postea id auderet ideo filia pma
occurrit q̄s ex magn dei puidē p id qđ
ꝓgit magnū erat sacrm figurāret
Ex vbz ꝙ ꝓphetia aptata e qz s. voles
cogitauit et qđ noluit ꝓgit Si ꝙ vrore
cogitauit cōiunx xpi ecclia e ꝑ qz hui
yepte ꝺiux virgo ee ñ potuit in eo q filia
ei p otrit et voti temeritas ñ mālit ipm
et ee vginitas figuram ꝓsilit Quia ꝙ
de hoc voto yepte nichil vr iudicasse
sptura ꝑ religiosse legētibz iudicādū q̄s
intellectu nr iudicādo excedat possemus
ia dice deo displicuisse hoc votū et ipm
votū ee pductū ad ista vndictā ut vo
uenti pri vnica otret filia nec deū phi
buisse ipz yepte a voti sui ipletōe ñ fra
tot dies mducia q̄s ꝓtulit filie sue Sed
ideo votū i sic ptmitti ee ne posterus reli
quet m ex Posset mgi h dice ñ duo sptē
trsīo nos retraderet ppe que ipm ad pac
veren Unū e qz eū ponit apls int scos
in epla ad hebreos Aliud qđ hic pmist
sptura Et fis e si yepte sps dñi et voti
vouit ut oia q postea fent videāt itelli
genda ee opa ss sed an ecia humanis sac
fijs figurari oportuit misteria xpi me
rito q̄rit Sed ds voluit pmogenitu
ee sua ñ tm voluit ea sacrificiari ꝑ re
demi ñ q̄ diligit ꝑ odit ds sacrificia
talia sed int scos nō solū yepte ꝑ et ge

deon nuīat q̄ ephot reprehensibilit
ferisse fatem Nā et in eo q̄ signū pe
ayt tēptans in vellere nesio an sit
trīsgressus p̄cepti h̄. non tēptabis
dn̄z deū tuū sed eū ē bene defuctū
credendū est Porro pepte deo nō iubēte
nec posente ꝙ legitimū ei⁹ p̄cepti
vltro sacrificiū voluit hūanū Nā aut
Quicūq̄ exierit de ianua do⁹ mee
obuiā mihi. p q̄ vba n̄ voluit aḡ
penis qđ fm legē posset dō offerri
nec ꝫsuetudīs fuit vt redeuntēz ni
victoria diuitz iumenta offerēt
Canes at solent offrē dnīs de q̄
pepte ei⁹ voueret cogitāe n̄ potuit
nec ꝫ tēptabile aīal et offerri illicitū
vedeat vouisse Hec aḡstin⁹ Rursꝰ
lo⁹ aug⁹ Vtz q̄ dn̄m ē sancte ē sup
pepte spūs dn̄i. seruum st illā vt et vo
ueret et triūphāret et votū ipleret
et attribuēda sit spūi sō n̄ facile dic
ei⁹ nī nīlā describat. p spūs gedeōis
ꝑ ephot ꝓdīit. iepte ꝑ post votū
i⁹ victoriā est fortitus Sed ꝫsideraō
q̄ et gedeō hostes pstrauit. p q̄ deū
tēptauit Sic etēi septū e Et dixit ge
deon ad dn̄z Ne nascat indignatio
tua in me si adhuc sel tēptauero Trā
nāz dei metuebat. q̄ pertasse se scie
bat tēptando h̄ tū p̄m signa ē euide
tia magni signi p spūs q̄ cūpli
Nā ei statuerat afflicto israhēlitico ꝓlo ꝑ
uenire. et h̄ dicit s. gedeonis q̄ ad h⁹
opus assūpserat vrebat eīo nō solu
fidēli et pio sed etiā defiente ac de
linq̄te ad p̄muniendā que volebat
et ad ꝓplenda que dixerat Nō ei p
ipsos tm̄ ꝫ et p saulē oīno reprobatū mi
bufica p̄stitit ꝓlo Quis ei egit nisi
spūs dn̄i vt gedeon tēptare volenti et
n̄ credenti qđ nā dn̄s ei fuerat locutꝰ
potuisse venire in mētē de vellere p̄us
sicco et post ꝓpluto. Ītre aug⁹ h̄ dicit
gedeon tēptando peccauit nec credi
dit ꝫ de h̄ dn̄m ē plenī i expōe emplī

P̄ de ista scribit lira Hebrei dicūt
q̄ iepte filiā suā n̄ īmolauit
sed qđ votū eius fuit p phineen
relaxatū et qđā eoz affirmant
q̄ fuit mitigatū p sapientes ita q̄
votū i⁹ non cēt īplendū p morte
filie mortis Vñ et sup i⁹ Dimitte
ut circueā montes dicit glosa q̄da
hebraica. i. sapientes in lege ante
dā q̄ fortassis īueniēt modū re
laxationis seu tēptatiōis voti ipi⁹
Deinde phabilit sine cautela as
sertione sequt istā opīone dicēdo
q̄ iepte obtulit eā n̄ p mortē corpa
lē sed quale p̄mit religiosi claustrū
intrando vidit mori mūdo q̄ a
sēcularibz actibz seqstrati māipāt
oīno diuinis Sic filia pepte fuit
dño ꝫsecrata p virginitatis obser
uationē mīsistendo ceremonis ozoi
bz ac prīs opibz Circa h̄ dico sanē
esse credibile q̄ q̄dā doctoēs hebi
id dicāt n̄ tm̄ os̄ p̄serī cū ioseph⁹
dicat q̄ pepte eā occidēdo obtulerit
Deinde opīo illa catholicis īmat
doctoribz Nā ei ex vbis sc̄ī aug⁹
patuit q̄ eā p corpale obtulit morte
fm qđ os̄ uisit abrahe ut ysaac
in holocaustū offerret Vñ q⁹ ab
hā intendebat ipz ysaac p̄mū oc
cidē gladio deinde igne corpus
extinctū intendē p̄t qđ igne et
gladiū tulit sc̄ī tm credendū ē
q̄ pepte fecerit filie sue Iudicū bīs
ihēo⁹ p̄testat q̄ pepte fuit idiot⁹
in p̄mittēdo et ipius adiplendo
Idem ioseph⁹ lo⁹ y⁹ fm ioseph⁹
fuit stultus vouendo et ipius
p̄sequēdo q̄m obtulit sacrificiū
nec legitimū nec deo carū Nec si
cut̄ obtulit hīusset cui eū īmolas
set Thos q̄ in 2ª 2ª q̄e 88ª Cuedā
mīst in oīz euentū sit bona ut acto
ꝝ tuū et talia absolute p̄cipit voluī
Alia sit q̄ liceat i se ꝫsiderata sit bo

exitū tū malū pūnt hȳē et de tribz
fuit votū iepte ideo votū eī fuit
mutū qr simpliciter vouit qđ ma
lū potuit sortiri eueniū Vnū pūm
qm iudicū ss legit qi fēs ē sup eū
sps dñi ideo fidei et alz deuotio ex
quibz mouebat ad volendū fuit
a ss estiz pbabile eū peminisse de
morte filie innocentis ⁊ et fm ei
qđ bonū pfigurauit Amplius
opinio ē hebreoz ñ dsonat textui
in q euidēt asserit qi filie sue p
duos mēses ad se adire reūse fert sic
vouerat Intentio aūt sua i vouendo
erat p totali oīone deū offerre
eū q sibi tedeūti victoriā pmū occurēt
ideo hō iplere et ḡle exuit votū sine
licitū sine illicitū talis vo ipleno
net valet ep qđā aut Si eā occidisset
votū suū illomō ipleret qr emissio
ppe sūptū sit aut⁹ vtutis et solū de
bonis attamē dsuetudo loq̄di est
ut etiā ītrute seu temeritie pmis
siones dei frā vocēt vota sicut et
iuramēta illicita iuramēta dicūt
Dicat qr in textu q ex eo tpe q iepte
fert sue filie sic pmisit consuetu
do in isrl est seruata vt filij isrl
plangāt filiā iepte q̄libz āno q̄tuor
diebz qđ ñ ferissent ñ fuisset occi
sa Postremo dicēdū vt qr si ut as
serit aug iepte nitebat do pro
uitte q̄ imolaret ei i holocaustū
hoiez sibi victori pmitto obuiāte
votū eī fuit absolute illicitū et cōi
dei pcepto et tōez legē ner fuit vē
arto vtutis nec elicitiue a dirē
ex fide ⁊ deuotione sed ex errōe ⁊ in
discretione predens qr vt lo aug⁹
virtute nēo male vtit et idē dicēd
de voto illi⁹ ipletione Si aūt ex oc
casto ss mstrictu pcessit ob mistī
m rōnē futuroz q̄ typū vtutis
emendabile fuit nec pt aliter ex
cusari m toto a emendari sicut nec
hō q̄ aque sce fecie scipas pcipitauerit
a aliter occiderit ne violaret et q
sāpson seipm cū philesteis pemit
tit p de ciuitate dei aug⁹ testat

De mistico hȳ capīs sensu Arti
culus allegoria vnus vicesi⁹

p pepte liberatore at iudicē
ist⁹ intelligē vēz salvatoz et iudex
vniūsoz q̄ aūt iepte a fribz suis ō
temptus ē ⁊ eiect⁹ ut spurius sic x⁹
dtēpserūt et abiecerunt iudei ȳ et
credētes ei exōi cauere ut sic io eiā
testat Iā nīḡens dspuuerāt iudei
qz si qs dfitet eū ex pm ex synago
gā fieret Generis q̄z vilitate īposu
erūt filio dicētes Nōne hic ē fabri fili⁹
q̄ ⁊ ad pepte congregant st viri to
pes et latrōnates ⁊ pdones ut ad
xpm pauperes duenert et tanti st ei⁹
discipuli qui desi dfenti depdari st
pmītes aereas vasa eoz vtpote pdores
abstrahendo eisdē et eos xpo icorpā
qs et salubrit occidēt a pstina vita
iniqua eos iudic⁹ extinguendo ī q rei
figurā deū ē bōssid archiaplo surge
pētre occide et mādūcā De pfuta q̄z
depdatōe dei ē ysaie lxo de dño
ihu xpo fortiū diuidet spolia Ipe
eī dē ē qui fortē armatū ligauit et
spolia ei⁹ diripuit Amplius sic iudei
nīitate dpulsi req̄sierūt pepte ⁊ ele
gerūt eū in pncipē tōi fortissimū et
bellicosissimū virū sic post xpi re
surrectionē milia iudeoz milia ad
xpm quē aūt spreuerāt cōuersa sūt
ab infernalibz hostibz formidātes
occidi Et ō finē sāli ōs gēialit sūt eū
tē q̄situri detecta p heliā et enoch
antixpi fallacia Rursus sic iepte
voluit deo in holocaustū qđ sibi de
victoria redeūti p⁹ occurreret sic vm
genitq̄ pris p⁹ suā victoriosissimā
passionē de limbo prīs reuertens
et corpus sue aīe vniens tercia sūtz

resurgens et p̄o marie magdalene
apparens seu p̄incipē aplōz sp̄o
occurretē mē viros ut credit his
eos tā valide suo īflāmauit amore
q̄ mūdo penitꝰ obierēt et deo ḡtissiā
holocaustā sūt fiā Aptius tm̄ p iepte
filiā intelligit xp̄i carō seu assūp
ta hūanitas quā in ara crucis obtu
lit p̄ri p totius salute mūdi P̄t itē
p iepte dē p̄ri p filiā yepte sapiā
p̄ris īcarnatā signari q̄ ḡ iepte
p̄piā obtulit filiā deo in holocaustū
sic p̄r eti sapiaz īcarnatā tradidit
p oi nob in morte pro ut testat aplꝰ
p̄po īquiens filio non pepcit sz p
oi nob tradidit illā Vñ ysaie
lxo lo p̄r ppe scelus pli mei percussi eū
xp̄e q̄z ad p̄cez in p̄s Os ait fluctꝰ
tuos induxisti sup me Et itē Cum q̄
tu p̄sentiꝰ sū p̄cussisti Idcirco īcarnatꝰ
p̄inceps aplōz fatet Deus q̄ p̄mū
tauit p os oīm p̄phaz pati xp̄z suū
īpleuit sic Atuó p hoc q̄ filij isrl oīm
āno p q̄tuor dies congregati fleuerē filiā
iepte p̄figuratā crediderūt q̄ xp̄iani q̄libz
āno spāliter facte ebdōde cōueniūt ad
audiendū cū ītima passiōe ⁊ lacrimis
hystoriā dūice passionis P̄ iuxt̄ tpologiā doctem in isto cāo nemine temerarie
iudicāe· vota q̄z iuramēta q̄z licita fi
deliter adimplere· et neq̄q̄ de grossa oī
potentis sbuentione diffidē Fere ei
virū illū q̄ p̄inceps extitit virōz lau
dabilū fecit misericordissimꝰ ds iudicē
pli sui sem̄ q̄ adeo fōs ē zelator iusticie
tūq̄z cordā altissimō nōiatis q̄ vnicū pigui
sui malut in holocaustū sic p̄miserat
īmolare q̄ voti frangē fidē Quoz stat
q̄ odibiles dō condēpnabilesq̄z ꝯsistāt
qui p̄missa et iuramēta ac vota cū male
custodiūt p̄o tā frequēt ac facilit violāt
q̄ pro pua re iurāt atz p̄murāt iq̄ sūme
culpabiles sūt quida religiosi qui sbalia
sue religionis nō seruāt p̄o condie tūs
grediūt sed et falsi testes ⁊ nōda negotia
tores ac vēditores in q̄ nō regnat
zelus iusticie ⁊ cōdēpnāda cupidi
tas Dimus ḡ ex iepte deo ḡti ac
timorati ꝯstantes ⁊ iusti bonū ho
nestū et maxie oīs honestatis bo
nitatisq̄z fontē cūctis bonis vtili
bz ac delectabilibz oī type cordialissie
p̄ferentes· malētes ppā vitā ꝯtra
creata amittē q̄ sup̄digniss̄imū
creatorē offendē p̄ni q̄d ordo exigit
caritatis qui cadit vtiq̄ sb̄ precepto
ēq̄ de necessitate salutis Expōsino hūal
capli xxj Fere ār Articulus xxj

Sicut p̄phetū ē mē sūpbos sp
sūt murgia ⁊ taz tribz efferuy
in eode maligne tūs spūs q̄ tūpho
gedeonis īuidit et ō virū illū in
surgē vsurpaut· ita nūc recitat ō
iepte insultū fecisse ex mera sūbia
et rācore Fere ār m effrayꝰ orta se
ditio ē· r filij effraym sedition̄e con
yepte mouerē ⁊ dā tūseūtes ō aq̄
lonē· r tūs iordane ad trā galaad
q̄ respū sortis effractiz· in plagā
fert· fuisse agglonari· Dixerūt ēp
ad yepte Quare vadens ad pug
nā vocare nos noluisti· q̄ dicūt
Vilipedisti nos et nobscore fecisti· q̄
solus volens hre fāmā et honorē
victorie· cū tm̄ sim̄ de p̄lario tri
bu q̄ tu De varijs causis tūe
elationis effractoz dr̄m ē i exor
dio expōnis ra' ḡ Jgr̄ icende· do
tuā· r hūanū tuū seu reipz ni
oī domesticis mis Q̄ ꝑ scelerā
et īgrata elatio Quibz i rndit
Vocaui vos ut m̄ p̄beris auxilio
et fuit noluistis· q̄ ꝯstat q̄ medo
se dixerit· ire vadens ad pugnā
nos vocare noluisti· vnde fuit
tūt vt occasione cōtūtionis et
eis dicti hūent· q̄ ꝯceptū ē p̄ubi
18 Occasiones q̄rit qui vult re
cede ab amico· oī type erit exēplis
Qui cernes posui i manibz meis

expō ra' hūat ꝯ cum ar. xxi. yepte

aiāz meā .r. manifeste pīcło vitā meā exposui. ꝓgēdo ni paucis ō forte ⁊ nō sū exercitū āmonitaz ꝙ id qđ mī hostes in manibz bauilac amissionis pīcło patet. Ad cōmertū ut adiuū me cōsurgit ni plīm: qi dicit Inuste ꝛsurgis contra me qui vob mł forefeci vo cansqz ad se nūcios viris galaad ꝙ eū assumpserit in pncipē. Et eam tū dñi dederūt ei effratei ꝛ omnes ꝙ iusqz suū collegēt ꝓpłz. pugnauit cōtra effraym. pausserūtqz viri galaad effraym .r. effraytas. nā et si pauciores erāt adiutores ipi iepte. tū deo auxiliāte superbis ⁊ grauis et seditiosis ꝓualuerūt. Ido sbdit. qi dixerat tribz seu ꝓlo effray fugitiui ē galaad .r. plebs seu multitudo vobis seu viri noīe galaad ad quā vbē atz multitudo ipē iepte ꝓtinuit vilis et ignotes est ac ꝓ modū fugitiui se hīt respū effrateoz ꝙ mīti ac potētes ⁊ belli tosti consistūt. Quasi dicat Nobis nō valent miseri illi resistē. et hīmat in medio effraym et manasse In habitat et sic sensus ē plan. vtpote qi galaad in medio effraym .r. inter effraitas ē vilis si sil' amittat vel sil' cōparēt. Porro ꝓpter nūciationē ē difficultas qūt galaad de qō iepte in me effray hīmbāt nī me eos iordanis exciterit ⁊ forsā dicat qi timore amonitaz ꝙdā ia bz suis et trānisso iordane ī filios effraym atz dimidie tribz manasse nū effraym ꝓmotāns demorabāt ꝓpt qđ effratei ꝓfatū vbū irrisorie ꝓtulerūt. Occupauerūtqz viri galaad vada .r. aqs iordanis se cōstituendo in loco supi iordanē ꝙ que effraym reuisur erat .r effratie de ꝓlio fugientes ad ꝓia remeassēt nī eos ꝓuenisset et eos impedimissent galaadite Cuiqz venisset ad de effraym nō fugies dicebāt galaadite Si quid effrateus es. ꝙdā mgri in hystoriis ippe dicti st effratei nam ex effraym nī effrateus ab effrata nūcupet et effrata ab effray Quo dicēte nī sū effrateus itrogabāt eū .r. reqrebāt. Dic g' sebboleth. qđ qđ sīg nificet nūlator. apposuit dicēs qđ iterp tat' spīm. Qui vidēbat thebboleth eadē lra spīm .r. vbū i' hebreū spīm ꝙsignias exprimē nō valens. Quānus ei os esset lingue hebree tū m. ꝓferēdo i' ꝙdonia sēz dūsitatē loquēz erāt ab iuuē dūtes sic et in theutonicis alijsqz ꝙspicuis ꝓlis Vñ et iudei iherusolimite ꝙgue rūt petrū ex sua lingua qz fuit galileus Itaqz effraite dictionē ꝓfatā exprimere nī valebāt. sine ex dissuetudine. sine ex gutāli ꝙdā ꝓcente defectu ve lingue sunt ē natio ꝙdā lraz ⁊ si valens in dictionibz ꝓnūtiare. tū qz vbi nos ippe ꝓpriū dicūt popie populū. q̄ res in vnūsitate ꝓsiensi sanies frequēt mouet ad risū. statuqz apulensi iugulabāt. certi qz eēnt de effrai tbn. Et ceciderūt in 1° die de effray xlij milia Quā stragē ꝑm iosephū ēnā ideo st presse qm ō gedeonē consurrexit Nēpe frequēt deo iuste sic disponēte contingit qz otumelioſi et arrogātes ab vno eqmmūt tolerari et ipūne relicti humilient' valde ab alio Ido de tribz dt bn ꝓpinquēt ad suū mgrz Iudicauitqz iepte isrl sex ānis. pō hūc iudicauit isrl .r. isrlticaī ꝓlium abessan de bethleem q hūit xxx filios et totidē filias. hūc ut fertur dicit hebrei fuisse boos maritū ruth Cui successit ayalon zabulonites .r. de zabulon tribu et iudicauit isrl' decē ānis Post hūc abdon pharanonites .r. de loco seu opido suo sic nōiatus q hūit xl' filios et xxx ex eis nepo-

tes ipo viuēte tm̄ post morte ipi⁹ pfm̄t
filij sui plures gniauerūt ascendētes fr
lxx pullos azinaz· p q̄s pullos n̄ esse
itelligendos equos dm̄ i xvm̄ tapli
explanatōe et iudicauit isrl octo ānis
Sub hys tribz iudicibz n̄ st filij isrl
ad ydolatriā lapsi net spēalia bel
la in eis st gesta Mortuus tz ē et sepul
tus in phaūaton· i opido sit vocato
terre effraym vn̄ effrata fuisse vide
i mōte amālech· nō illi⁹ amalech qui
con̄ isrl diminuit tz aos hebrei sit
nūcupati ut credit Juxta moralitatē
dicta ex deiectionis filioz effray oēz
arrogātiā glaz vanā iudicāz abice
dissensiones vitare psecutiones iustoz
et rebellionē ꝑ superiores pēs abhorre
neminē sbsānare· net cōtēdendi a ma
lignādi excogitare occasiones tz humi
tatē pare constātā conseruare

De ortu
Sampsonis gnālis tz tralis Ar xxm

Epta oppssio gnalis isrlitaz
mō describit· que q̄libz phabi
taz durauit diutius xl⁰ viz ānis· prima
at durauerat octo ānis 2ª deīde octo
3ª xx· 4ª vij· 5ª xxm
isra ut dictū ē ānis xl Rursuz filij
isrl fecerūt malū in conspcū dm̄ q
tradidit eos in manū philistinoz xl⁰
ānis Vn̄ pbabile ē q̄ ista eoz factoz
fuerit ꝑductis enormioza sicut
et diuturnioz fuit pena n̄ tm̄ dscri
bit hic in spēali Erat aūt vir q̄da de
saraa· i de loco seu opido sic voto ad
tribu dan ptinēte vn̄ sbiungit de stir
pe dan natus· noīe manue hns uxorē
sterilē Cui appauit angel⁹ dm̄ et dix
sterilis es p naturā tz cōcipies i paries
filiū q̄ deus vult nasci de sterili ut
mirabilior sit ei⁹ natiuitas et multipli
cēt in eo mirabilia creatoris ad glaz
et honorē ipi⁹ Erat aūt vir tā sīnaturali
fortitudīe de tota tribu dcrui sīnali po
tentia cōcipi Caue q̄ ne bibas vinū
et sicerā· i q̄cūq̄ potū inebriatiuū n
īmūdū q̄q̄ comedas· i nichil tibi
lege phibitū et q̄ st hmodi tibi de
scribit ij leuitici· qz cōcipies et pa
ries filiū eo non tanget rapū no
uacula· i caput eius n radet Erit
ei nazareus dei· i deo consecratus
et ad eius obsequia deputatus ex mris
vtero· i mox a tpe q̄ aīa ei⁹ sio corpi
vniet in vtero uel a tpe natiuitatis
seu cōceptionis Circa h⁹ q̄rit primo
cur matri sāpsonis nazareū con
cepturo phibent tibi aūt potius h⁹
loco q̄ noz d⁹ phibent nazareis
Rndet ut ipaz ꝑ talē abstinētiā
ac obtaz digna efficēt tantū cōcipe
puerū et supnali fecūditate dotari
Secdo q̄r cur nazareoz caput n radebat Dicendū ut distinguent a mīs
tris et sacdotibz ydoloz q̄z capita
radi solebāt· et ite ut tā itenti cent
tē interiorē mētis decorē q̄ exteriorē
ornatū neq̄q̄ adiuuarent Queritur
3° quo sāpson fuit nazareus dei
ex vtero mris· an sic sanctificatus iohes
baptista ꝑ graz gnificatē et dō
ei adiūcta· hoc est an fuit sāctificatus
in vtero Ad q̄d cōr rndet q̄d non
sed nazareus dei sic appellat tpe ꝑ
sīnale fecundidīe deputatus ad h⁹
q̄ dns peū incipet suū ppl liberare
q̄d fiut donū gre gratis date· videt
tm̄ fuisse cepte et valde ꝑuenti⁹ domus gre
gratū facientis que salte i sua cōcep
tione fuscepit et incipiet liberare isrl
de manu philistinoz Recte aūt in
apiet liberare Non ei liberauit ex
toto aut plene isrlitici ppl de manu
philistī imo sb samuele saule et
dauid fuerūt milcties a philisteis
ꝑpugnati Que cū venisset ad ma
ritū suū dixit ei Vir dei venit ad me
hns vultū angelicū terribilis nimis
Angelū q̄ppe in viri specie apparē
putabt virū ee q̄ dixit hze vultū
angelicū· i vltra hūanū modū spe

nosū splendidū atz auctenū ita qđ
eius vultu interior sanctus resplēde
bat ppt qđ eū dixit ee viz dei r hoiez
vtiosū placentē deo et missū ab eo
quē et valde terribilē dixit vtpote
qđ fulgureo splendore terrifinū sic
et xp̄c in templo suaz passione
mstrante ptertuit tuentes Denīz
angelus iste apparuit mulieri huic
in agro ut mfra hē In scolastica qđ
historia le mulieri isti in agro sepe p
sterilitate anuenda orauit apparuit
angelus In eadē qđ fert historia qđ
mulier ista erat formosa ppt qđ vir
eius erat zelotes Cuiz ipa angeli pid
dyritudinē emendasset contristatus
ē ei marito atz ut mitigaret irōnabi
le viri tristitiā consiluit ei vt ābo sil'
deū exoraret qtus rursus vir ille veni
ret et ambos de puero informaret
Quē cū introgasset qs eet et vñ veisset
et q̄ nōie vocaret noluit m dicē In oi
hijs declarat eminentia feie h̄ i pdē
et virtute fruit ei nō ee tredendū oi
spiritui ideo introgauit het tria viz
qs eet q̄ apparebat an s ppha an āgl's
et vñ venisset an s missus eet ab āg
an ppo motu venisset et an venisset
missus de celo et q̄ nōie vocaret sed
aut angelus nō rndit ad ista Dicēdū
q̄ ad duo ꝑma paulop fuit rnsum
p euidentiā facti vt sup dict Ad 3m
v n̄ post rndit ob que cauz mfra habit
sed hoc rndit Aue cōpties Caue ne
vinū bibas nec sycera Hā et alias
potus mulieribz speciales ē prelos
cū iebriēt facilius qđ qđ antiqui
feie romane abstinebat a vino vt
refert valerius Erit ei puer nazare
us dei ab infantia vsq ad die mor
tis sue r p dē tpc vite sue sic et sa
muel Aliqui aūt erāt nazarei dei
ad tēū tpc vt nōz Oc descripsit qui
p vouebant ad ad tpc detiatū deo
p speciale devotiōez et orōi vacare
siant et aug hic tangit in glosa Orauit
itaq manue dñz Obsecro dñe ut vir dei
q̄ misisti Adhuc ei credidit hoiez fuis
se non angelū et uxi more hebrei hmo
nis lo in sua orōe de dño et de deo q̄
de alio et alio cū idem st ds et dñs ve
niat itez et doceat nos qđ debeam fiē
de puero qui nasciturꝰ ē r q̄liter puez
hui nasciturꝰ tractabi et alemus
Omptū h ex lege potuit manue scire
cū nōz Oc dicat a q̄ nazarenus dēat ab
stinē z h̄ uel ignorant aut plen scire op
tauit vir iste Exaudiuitz dñs deprōtē
manue r apparuit rursus angls vxoi
ei Vñ apparet qđ feia illa fuit marito
suo deuotior atz ob h angelum vir appli
tione digniorꝰ sedenti in agro Hō appa
ruit ei angls cū alijs r sidenti a more
feieo alijs fabulāti sed solitarie sedēti
in agro ad meditādū atz orādū ob qua
ꝓuisaz et ysaac frequiēt egrediebat i agz
Decreta nāz diuina et reuelationes ac
apparitiones angelice nō in tumultibz
aut frequētia hoīm sed in solitarijs et
secretis locis manifestari cōsueuerūt
Que cū vidisset angelū festinauit et cu
curit ad virū suū dicēs Ecce apparuit
mi vir que ante videra Ex hijs vr qđ
vidit angelū alongē venientē r angz
ea attessit ipa cucurrit ad virū suū
Non q̄ ignoraret et sbito an ea staret ne
et ipa ex h adiuteret angls ee Surre
xit et secutus ē uxorē suā q̄ feruēti
alacritate ꝓcurrit ad angelū venien
sazq ad virū puta ad angelū dixit
Tu es qui locutus es mulieri r qui
uxori mee ꝓnuntiasti de puero nascitu
uoluit ei manue de h plenius certifi
cari Et ille rndit Ego sū i Cui manue
qñ nūq sermo tuus fuit ipletus r ope
veritatis quid vis ut faciat puer r
quid ex pte dei nubes ut faciat puer
q̄ promisisti a q̄ se obseruare debeb
r que ribū et potū dt cue Dixitz
angelus Ab oī que locutus sū uxoi

ne abstineat se ⁊ vinū et sycerā et oēz tibū
legē phibitū vitet p oē tēpus vite sue
nī fuerit sit nazareus dei usqz ad mortē
Qui āt ad tēpus certū erāt nazarei p
tēpus i. ab hiis omōi cibis ac potibz absti
nebant Mater qz sāpsonis abstinebt
a talibz usqz ad pueri natiuitatē sui et
q̄cqd ex vinea nascit non comedat vt
uuas aut uuā passā Hīe lenitiū ⁊ cla
rius le Ex vino et q̄cqd de vua exprimit
nō bibet uz nec agrestū uuas recētes
siccasqz non comedet q̄cqd ex vinea ee
pt ab uua passa usqz ad acinū nō cōedet
et qd ei p̄cepi et qd puero nascituro obs
nādū p̄fixi ipleat ope atz custodiat as
sidua recordatione ne fiat trāsgressor
tpe p̄cedente Dixitqz manue Obsecro
faciā tibi hedū de caprīs Q hec vba h̄
aug manue intuitu angelū ad paū
epulandū pro nūtio bono ut sit sensꝰ
faciā ⁊ hedū de caprīs ⁊ hedū de ḡge
tcpreqz ꝓpare ⁊ ad comedēdū Cui rndit
angelus si me cogis ⁊ q̄tūcūqz istāter
a ꝓpositione rogaueris me sicut i gen
le q̄ loth cōpulit angelos oppido ⁊ ualde
instāter rogauit et q̄ instāter cōpellens
se huīt non ēdam panes tuos Mane
obtulit hedū parare et angelꝰ repetit
panes qz p panes q̄dā cibaria desig
nāt Sed tm angelꝰ noluit māducare
nī intedū māducasse legāt Rn q̄ an
gelꝰ tūc volebat mānifestāe se angelū ee
p modū q̄ sbdit Si āt vis holocaustū
facē ⁊ hedū deo in holocaustū offerre
offer i. dño et nī michi Offer niquā
dño pro grātiarū actione bn̄ficij t ab eo
p me promissi et nesciebat manue
q̄ angelꝰ eēt nec uxor eī adhuc sciuit
hoc Dixitqz ad eū ⁊ manue ad āgl
Qd est tibi nome ut si sermo tuus
fuīt expletus honore te Si manue
nā credidit eū qui sibi apparuit esse
missū a deo seu ee ꝓphaz ut ag̃ dicūt
tur dubitatiue locutus ē dicens Si
sermo tuus ir q̄ promissio dei possit
nī adīpleri Et tūc dedū q̄ hec dicto si
q̄z accipit pro nō q̄z pro qz intedū
pro dū et ita nī accipi pt ut sit sensꝰ
q̄ sermo tuus Vel condicionaliter dix
Si sermo tuus non q̄ ex dubitatiōe
diuini promissi sed qz p̄missiones di
uine q̄z intelligūt nī iplicita additōe
viz n hō obiee ponat permando ⁊ ita
ex cōsideratiōe ꝓpe fragilitatis dubitā
quedā pt ee esse quedā tm fuīt abso
lute p̄missiones Queit q̄z tur q̄siuit
nomē angeli ut posset eū opportuno
tpe honorare Dicit pt q̄ ideo q̄ts
nomē viri exprimēdo posset absentē
facilius inuenire et inuento honorē
ipendē Vel si eū nō inueniret in septis
suis ista nomēqz viri redigēt Cuo
qz itm q̄ri pt qualit eū voluit honorē
Dicēdū q̄ honore dulie nō latrie et
forsan ꝓposuit ei munuscula exhibē
seu aliter venerari sdz q̄ hoīez sctm et
vatē dei conderet honorari Cui rndit
Cur q̄ris nomē meū qd ē mirabile
q̄ dicat nī ē t rōbilis causa uel nec
tas introgandi et sciendi nomē meū
cū non sim hō ut putas et q̄m nomē
meū pfecte intelligē nr nī vales sdz
qd nomē designāt rem q̄tū ad suā pfec
tionē cōsistentiāqz ipletā Ideo damas
teno testāte angelū q̄ ad tm seu spēz
suā specialissimāz ignoti st nobis est
q̄ nomē angeli hoīs mirabile nō q̄
penitꝰ ex sua nā oī mēti create incōpbē
sibile qd deo ē ꝓpriū sed q̄ nō plene cogn
scibile viatoribz in hac vita Circa h
scribit lyra Hoīa angelorz q̄ mittūt
in mīsteriū variant sm legationes
eis cōmissas ꝓpter qd angelꝰ ad pur
gāda ysaie labia missus vn de se
raphin nūcupat q̄nis n fuit de or
seraphin Angeli āt de futuris ad q̄
desup mittūt p̄cognitionē nī hūt
nī tm̄ p̄cepti reuelatur eis a deo que
reuelatio fit sm diuine mdicīi vo
lūtatis ideo angelꝰ dixit nomē suū

ēē occultū sēdz qđ in hebreo hē vbi nos
hē mirabile qm nesciebat ad quid
in futuro erat mittendus Quāuis
āt h dictū sm se sans consonet doctīe
catholicoz nō tm sufficiat huic ppōsito
Nā angls iste scīuit ad quid missꝰ
fuit q cognit nomē qđ ei pro tunc
petebat Cūt etiā alīq fixa angloz
vombulet Ideo qz angls nō revelauit
nomē suū huic viro qz secreta celestia
ac diuina ū st hōi revelanda nisi
sēdz mensurā a deo pfixā Tulit itaz
r attulit manue hedi de capris et
libamēta vtpote materias liquidas
que cū holocaustoz carnibz īmolāi
solebat et posuit sup petrā r lapidē
grādē iuxta quē angelꝰ ex opposito
stetit offerens dño qui fecit mirabi
lia qz ops ē sup rez nāle cursū ꝛ or
dinē pt ad libitū opari Queri pt
an manue obtulit ista deo tm sacer
dos cū non eēt sacdos an obtulit ista
angło non ut deo sed ut angelo quē
adhuc hoiez seu a qđaz putauit ea
ex pte sua putauit deo offerret Ad qđ
aīqui dicūt q sic ex cōmissione āgeli
et dispensatōe dīna obtulit ista ex
tabnaculū dīm ita et sacdotale exple
uit officiū Alij vō dicūt q addixit
et posuit ista sup petrā ut i q sibi
apparuit ea offerret Dñs sm hūa in
hebreo hēt Offerens dño mirabili
occulto ad faciendū r ei q sibi appa
rebat et dixit nomē suū ee mirabi
le seu occultū ut ipe expleret seu imo
laret hoc holocaustū qđ ppheris ex
diuina licuit dispensatione Vnꝰ
regū le helias holocaustū dño obtu
lisse Veruptm lxx tm sibi lerit offens
dño mirabilia facienti Angelꝰ qz
iā dixerat manue ut offerret i deo
Ipe āt et vxor ei mtuebāt consideā
do quid fiet de mā i holocaustū
oblata cui nō erat ignis suppositꝰ
ad intendendū oblata Cūqz ascēdet
flāma altaris in celū Q altare intellīgit
petrā i qua vice altaris utebāt de qua
vtute dīna ignis erupit et fortē angłꝰ
tenuit eā sicut de angelo gedeon appa
rente dīno ē sup 6 m y ad mū tenuit
eā spūali tactu sua vtute influēdo i eā
Porro flāma illa ascendit i celū aereū
r usqz ad notabilē aeris altitudinez
Vñ et iobz anuri iob legūt sparsisse
puluerē sup capita sua in celū āgelꝰ
dñi in flāma pariter ascendit p hoc os
tendens se angelū ee qui corpꝰ assūpt
aereū et i celū volebat deponi statimqz
ītellexit manue ꝛ eā vxor ei angelū
ee ex tā sbīm ascensione ꝛ disparitione
et ite ex miraculosa pductione tāti ignis
pfatī holocaustī repente vocātis ꝛ dixt
ad vxorē suā Morte moriemur r stati
exspirabi qz vidi dīm Gedz augr ex qđā
magna pturbatione ꝛ ptēritōe h dixt
ex qua etiā tā ipe qz vxor ipī corruerūt
in terrā pro ut moris ē fragilitatī hūane
visis celestibz ac diuinis vehemēter ter
reri et corpalibz viribz ad tēpus destitui
Vñ et daniel langui inquit post visio
nē p dies Et rursus Dñe in visione
tua dissolute sūt cōpages mee ꝛ michyl
in me remānsit virtū Q qm dñs dixit
ad moysen Nō videbit me hō ꝛ vivet
simpliciores erāt iudeos putabāt eos
mox morituros qm deū a angelū eō
spexissent in forma sensibili Cui rndit
mulier que viro suo sapiētioz atz viri
lioz fuit Si dñs nos vellet occidere
tm ignos vel p apparitōez ista mi
rabile tm ea idignos de manibz nrīs
holocaustū et libamēta non suscepisset
r acceptā ū habuisset nū tm acceptauit
rit ea sicut p ignis ipī mirabile pduc
tionē ꝛ holocausti devoratione mirauit
tm et holocausta abel aaron salomōis
et helie mōstrauit sibi placare sed ner
oī dixisset nobis hec oīa futura ꝛ secreta
qualia non solet ī suis caris mōstrare
nez ea que sūt ventura p nos utpote q

filiū saluatorē israhelis habebi⁹ pepit
itaq; filiū et vocauit nomē ei⁹ sāpson
qui fuit rectus in ordine q̄z nomē de
legit p̄nūciasse ꝓm⁹ eōdē fuit ysmael
z⁹ ysaac z⁹ sāpson Creuit itaq; puer
etate grā et fortitudine ideo ꝑdixit et
bñdixit ei dñs dando et multiplicādo
in eo supna carismata et specialiter
fortitudinē erāt corpalē antea nusq̄
visam fuit āt et inter gentiles et hyer
culeꝫ filius iouis vir fortissi⁹ aīi sāp
sonē Vñ in li⁹ de ciuitate dei recitat
aug⁹ q̄ sāpson putat⁹ ē hercules i a⁹
corpe Cepitq; i eo ee spūs dñi Ad cir
cūcisione sua fuit in eo grā gratifan
ens vtutes q̄z et dona ei ānexa que
nūq̄ dabāt in circūcisione q̄ nec i bap
tismo nec sine illoz infusione remit
tebat⁹ pcm̄ originale nec infantuli
ad limbū patz ꝑducebāt Vnctū
spūs dñi cepit ee in sāpsone sicut
ad etatē puenit adultū p reluctētiā
fortitudinis et probitatis ac magn̄
minutis p̄cipue in castris dan
i⁹ tribu et turmis seu habitaculis
dan p̄iarche nr̄ saraa et esthaol q
in illis locis et mirabilibus morabat⁹
filii dan De miris eiusdē capli itel
Sāpson eundens fuit lectu Ar
xpi figura pene i oībz xxiij
ita et sāpson nr̄ptat⁹ sol eoz q̄d maxie
cōpetit xpo qui ē sol sapie solq; nisi
de q̄ ipm sapie l⁹ fatet Sol iusticie
n ē orty nobis de q̄ et malachie z⁹
loq⁹ p̄z Oriet⁹ vob timētibz nomē
meū sol iusticie Xp̄s q̄ solus
nr̄ oia ex se z eminētissime habet
de cui⁹ plenitudine os accepi⁹ i q
et ardentissima caritas fuit vere
ē sol vnusquisq; fideliū ꝑ ipe sedz natz
assūptū seu aīa ei⁹ cunctos illuiat
aues triūphantis ecce Porro per
philistheos qui erāt p̄ ceteris acrimo
et diuturniores filioz isrl hostes z
oppressores itelligūt inuisibiles nr̄az
emuli aīaz a q̄ xp̄s nos cepit libera
re in sua incarnatione Nox ei
concepty in vtero fuit rōe plenissie
vtens repitq; affini et ozare p quib⁹
humani salute atq; ex tr̄ promeruit nob
carismata grē Atvo in sua passione
sanissent pro nob plenarie effectū
āt sue ꝓferte liberationis seu ple⁹
fructū sue dignissie passionis tri
huet cūctis electis in die iudicij vni
uersalis q̄ tr̄ assumata tribuet felici
tatē in aīa et corpe auferetq; ab eis
oēz mortalitatē z passibilitatē vtusq;
Denicq; q̄ sāpson a matre naliter
sterili supnali auxilio cōcipere co
ceptus et natus ē angelo nūciante
quid designauit nisi q̄ xp̄s a mre
supnaliter fecundata denūciate
archangelo ē conceptꝰ et genitus
Rursus q̄ sāpson ex vtero matris
usq; ad mortē dei extitit nazareus
ꝑfigurauit q̄ dñs ihc ab incarna
tionis exordio cōsecratus ē patri etno
et usq; ad mortis exitū ei plenissie
adhesit seruiuit ac militauit atq; ab
oi inūndo abstinuit Item sāpson
incōparabili fortitudine sua ipm pre
monstrauit qui exultauit ut gigas
ad currendū viā gemine plane gigas
ꝓbe de q̄ ysaias ꝓdixit Vocabitur
nomē ei⁹ admirabil consiliarius
deus fortis Et pr̄ Dñs fortis et
potens dñs potens in pelio Ire q̄z
Attingere gladio tuo sup femur
tuū potentissime Denicq; xp̄s obtul
deo patri hedū et libamenta i holo
causti. z corpus suū et sanguinē
in ara crucis in odorē suauitatis
q̄ ardentissima inflammauit dilectio
Et sicut de sāpsone ait scptura
Creuit itaq; puer et bñdixit ei dñs
eratq; in eo ee spūs dñi in castris
dan Ita de x⁹ in eua⁹ le Puer ihc
ꝓficiebat sapia etate z grā Et rur
sus Non ad mensurā dat deus

spm hoi·s·x° cui⁹ aie tapacitate omo
repleuit mirismatibz gre vtutū do
nox bnitudinū et fructuū domus
qz gre grauis date qz excellena re
pit relucē in xpo potissime i mistris
dan·r· mr eius discipulos q fuert
filij dan·r· iudicū sine disretois
quā didicerūt a xpo P tropologi
ce studeat vnusqsqz fideliū ee sap
son·r·sol eox mr quos cōiugat qtus
nr xpi doctrinā lucrat lux eq oi⁹
illis Gaudeat g quilibz aliū in
oi vtute in oi·s· humilitate pacā
mansuetudine prudena exem
plaritate cotinentia sobrietate
castitate et puritate exrede ut hys
sus vtutibz clarificet atz edificet
os et ipfectox elationē ira ipati
enna insipientiā itēperantiā ai
sionē vincat frangat extirpet sit
qz filius manue·r· qestionis seu
pacis nā manue interpretat qestio
et offerat hedū ac libamēta ipledo
apli Obsecro vos frēs p miaz di
ut exhibeatis corpa vra hostiā vi
uentē scām deo placētē Et demo
strationē mēbra vra q sūt sup
terrā Qui hoc mō satagit esse
sāpson incipit frēs suos seu ppios
suos de manu philisthym liberare
imo indubitanter de ptate deomū
eripit plurimos vnos ac mortu
os oīone ex ac meritis vite Spe
cialiter qz p sāpsonē ex vtero miris
usqz ad obitū dei nazareni designat religiosi deo pmitto rōsecrati
atz in holocaustū oblati et etiā illi
q in baptismali incepta vsqz in
finē pseuerāt qz ē a vino et sycera
r· ab oi ebrietate et crapula pemitō
abstinē Postremo et in nouo testa
mēto fuit qdā noīe sāpson vir ve
ac spualiter fortissim⁹ mirabiliter
deificatus primo monachus deide
pful sanctiss⁹ qui mr ecclia sua magna

lia legit quatuor mortuos suscitasse ad
ei imperiū malicciosissima silvestris fera
expirauit Draco imanissim⁹ obediut
qui instar solis in ecclia choruscauit
Uno adhuc in utero vtero exīte
matri eius oīsū ē ep sol ex vtero suo
pgrediens totū illustrauerit mundū
qui bnissim⁹ vir antiquū illū sāpsonē
in spiali fortitudie scīmte miraculis
vincere videt qp et sāpson r· tū solep
niter pnūciaty ab angelo miraculo
se qz conceptus fuisse magn⁹ scīs ne
dat qui et ab aplo ad hebreos jj°
inter scos ānūat Qui p fidē vicerit
regna opati st iustitiā adepti st pmissiones Expō capli xiij Dūdit g
sāpson in thānata Ar xxxij
Hinc recitat cur et qlit ipug
re cepit philistheos Dūdit g sāpson
in thānata·r· ex q ei tanta fortitudo
collata fuit a dño ut philistheos de
bellare incipet hinc deo mistice iuit
ad opidū philisthinox noīe thānam
qd situ bassius fuit tra in qua sāp
son demorabat ideo dr dūdisse·dū
dit ar ad intuendū qdā solepnia
que tūc agebant ibidē non ad ymi
tandū qm ydolatriā abhorrebat s
magis ad irridendū atz ut visa
infideliū abusione vesana magis
corroborāet in deuotione et cultu
vnius dei vidensqz ibi mulierē
r· puellā virginē de filiabz philisthym
·r· de nō filiabz philisthinox astendit
redeūdo ad domū pnā et nūtiauit
pri suo et matri dicens Vidi mulie
rē de filiabz philisthinox qua qso ut
mi accipiatis uxorē·r· michi consen
tatis et coopemini ad h ut eā accipiā
cōiugē p vba de pnti seu iuē formā
tr solitā Itaqz ia erat adulte etatis
ac nubilis sāpson qz tū bonus pru
densqz filius nolut clam ire cōmu
niū sed de sciti et consensu sinox pnti
pqd docent fideles filij ac filie ne da

xxxij cui⁹ vnus Dūdit ei sāpson Ar xxxiij

destina nuptiarum contrahat sed suorum
utantur puellis seu puellarum et earum non
filiis nisi fortassis vellet religionem
intrare aut penitus contemnere Cui dixerunt
pr et mr sua Quid no e mulier
in filiabus fratrum tuorum et in tribu dan
simus agnati vocamur hic fres qm
sapson unigenitus fuit et in oi pplo
tuo sbi p oes pplis sapsonis intelligat
sola plebs tribus dan istud e qsi
exposito vbi phabit si vo p oes
plis illum intelligant cete tribus isrl
sensus e qm pnites sapsonis reputa
bant magis illicitum qm accipere con
ge de filiabus philistinorum qm ex alia
quacunq; isrl tribu eo qm plus distan
bant philistei ab isrlitis qm vna isrli
tis tribus ab alia cui ty utriusq; sexus
fm legem videbat illicitum cui septus sit
norum dm Omnes viri ducent uxores
de tribu et agnatione sua Et deu
teronomii xxv Non habitabis cum eis viz
alienigenis connubia qr vis accipere
uxorem de philisthim qui tam diu
sit cum ty dispar cultus impediat mri
monium contrahendum dirimatq; con
tractum Dixitq; sapson ad pr suum
hanc mihi accipe qr placuit oculis
meis Videt qm 1o fuit irronabilis
causa ita qm sapson ex libidinosa
concupiscentia motus sit ad contrahendum
connubium et cum id qd septus est Ne
sequaris concupiscentias oculorum tuorum Rn
qm sicut iacob dilexit rachel ppter
nimiam dispositionem et decorem ipius no ty
sistendo ibidem sed ad finem honestum
talia referendo ita de sapsone sen
tendum ut pserim qr subiugit parentes
autem eius nesciebant qm res a dno fieret
et qm sapson ex diuino motu id faciebat
poterat ty mi 1o sapsonis applaudere
ad puellam venialis culpa aut concupiscentie
admiscere Deinq; qr res 1o fiebat a
dno q dispensauit cum sapsone in ppa
lege quia in gentali phibuit nuptiarum
cum alienigenis contrahi io sapson qr
cusat in hoc a pcto Rn et septua
hec dicendo qm pnites eius ignora
bant rem illam a deo agi sanctum ar
bitrabatur qm sapson hoc fecit siue p in
spirationem interna siue p inuelatio
nem exterius pangelum fratrum et qrebat
occasionem eorum philisthim et hoc quod
nesciebant pnites sapsonis qm ipe
qrebat aquam iustam causam seu occa
sionem impugnandi alienigenas Quorum
qri pt quid nunc erat sapsoni occa
sione hoc qrebat cum filii isrl a philiste
is grauiter premerentur et tam philistinorum
cet ps tre isrlitis, promissa Ad hoc qm in
dices stabilem non poterunt congregato exer
citu impugnabant hostes isrlitice plebis
Rndet qm filii isrl pter sua pcta fierent
subiecti philistinorum imperio et sub tributo
eis deseruiebant ita qm interim fuit
inter eos pax quedam et compositio per
iuramentum et promissionem firmata
que sine noua occasione non fuerant
infringenda Vnde p ihezechielem et eze
chielem deus frequenter predixit se pum
turum et regi babilonis subiectum sedechiam
regem eo qm violauit pactum cum ipso
nabugodonosor iuxta Hinc ezechiel
Ad le Ezm dissoluit pactum niniuite
effugiet Ezd at alii iudices fecerit
ex diuina fecerit commissione et forte
eorum tribus non erat huiusmodi pactum
inter filios isrl et hostes eorum Eo ei ipe
dnabat philisthim isrli cum abusione
et fastu ideo sapson qsiuit occasionem ipos
occasionem Dnndit itaq; sapson cum pre
sulo et mre in thamnata ad despondan
dam puellam Queritur an pnites eo permanent
in h Videt qm p cum septum sit deutero
nomii filiam illius viz alienem seu infidelis non
accipies filio tuo Rn qm credebatur
filium suum moueri a deo qm p angelum
fuit pmutatus et supplantatus natus
atq; ut aliq dicit sapson insinuant
eis sibi diuinitus nonnullum qm mirio

ꝑ deo placet et q̄ res illa agẽ̄da dño
¶ Diebat etiã sãpſon ex reuelatiõe
ī q̄dã tõi ſeu īdiſtincte q̄ ex ꝑ cõiugio
oriret cõtra philiſteos occaſio q̃nus
nõdũ ꝯſſet modũ detiate ¶ Cũq̄z
veniſſet ad vineas opidi noĩe thã
natſ que erãt ex opidõ ſite appariuit
catulus leonis ſeuus rugiens et oc
currit ei ⁊ catulus ꝑ ſãpſom ut dila
maret et deuozaret eũ Irruit aũt ſpũs
dñi in ſãpſon ⁊ ſſ· mouit excitauit
et confortauit ſãpſonẽ ad īuadẽdũ
leonẽ ⁊ dilacerauit leonẽ nichil oĩo
hñs in manu ꝙ nec leſit manus
ſuas h̄ faciendo ꝑpt q̄d nẽo ſuſpica
bat de facto et in h̄ patuit mira e⁹
fortitudo quã tm ex ſola xplexione
nãli ve diſpoſitione ñ ve hũſſe
ut mira tãgeret Intera quidã ī veteꝛ
teſtamẽto leonẽ occidiſſe legit ut
dauid et banaias ¶ Quidã q̃oz in
nouo teſtamẽto de q̄z nullo hẽ q̄ feciſ
h̄ nichil oĩo hñs in manu et h̄ ꝑi
et nũri noluit meditare ¶ Ex h̄ verbo
multa elicit· ꝓmũ· q̄ ad tpc ꝓ q̄ã
cã a ſuis diuitꝫ ꝓntibz et tẽ ei offerit
leo ⁊ q̄ erat vtuoſus prudens ⁊ hu
milis non vanus ac leuis q̃m tm
opus relaut nec iactauit ſe ſicut
et ſaul adhuc hũil ñ meditauit
ꝑi a patruo ſuo q̄ ꝙ a ſamuele
fuit vnctus in regẽ ⁊ q̄ ꝓntes ſãp
ſonis conſideraũerũt eũ nõbiliter
mutatũ in facie ⁊ q̄d ꝓ regiſſe ideo
ītrogauerũt q̄d egiſſet et cũ noluit
eis meditare q̄z nõdũ patuit eius
fortitudo m q̄ꝙ fõ tũ magno· ideo
ſecretũ ſuũ tenuit ſibi iuxta ꝑ
ỿſaia ſecretũ meũ mihi ¶ Dñditꝫ de
vineis in thãnata et locutꝰ ẽ mu
lieri q̄z cũ ſuis ꝓntibz tractauit nu
ptiaꝫ et ei⁹ ꝓntibz de cõuẽtione
cõnubij et concordauerũt ita q̄ ſpõ
ſalia tẽ ferẽt et poſt q̄ꝙ dies reꝛ
tentꝰ ut acciꝑet eã ī ſpõſã et ꝓiugẽ
cõdormiretq̄ ei Erat factus ſponſalibz reꝛ
ſus ẽ cũ ſuis ꝓntibz ad domũ ꝓpriã de
inde cũ eis redijt ad domũ puelle ⁊ de
clinauit ſicut et tãꝫ parũ ab itinẽ reluct
m via ꝓntibz ut videt tãdauer leonis
q̄ mtſerat ñ ex vanitate et curioſitate ſꝫ
magis ut rerũ mẽ miraculi h̄ aſpectu
ſatiaret de nouo ad gr̃az actionẽ ⁊ laudẽ
ꝓ tanto bñficio q̄ virtꝫ volentẽ ſe deuoꝛ
et ecce examẽ ⁊ congregatꝰ apũ ī ore leonis
erat et fauus mellis ex apũ mellificaꝛ
tione ¶ Dũt aũt diuſe ſpẽs apũ q̄z q̃dã
nãliter horrent fenda loca ¶ Quedã vo
ig̃biliores talia nõ abhorrẽt q̃les iſte
fuiſſe videt quẽ· ſ· fauũ mellis rõedit
venienſq̄z ad ꝓtrez ſuũ et matrez dedit
eis ptẽ mellis ſed et ſponſe ſue rõdit
ptẽ ut nigr· m hiſtoꝛia addit ¶ Et tũ
eis mãducantibz vnde mel ⁊ de comeſſatꝰ
voluit meditare ¶ Dñdit itaq̄z ꝓt e⁹ cũ eo
ỿ et mr ſua et fiat filio ſuo cõmuni
nuptiale m domo ſponſe ſue et iuuenes
facere conſueuerãt ⁊ ꝓcurare ut eoꝛ ꝓntes
facerent nuptiale cõmune ¶ Cũ q̄ ciues
illi loci· ſ· thãnate vidiſſent eũ ⁊ cõſide
raſſent q̄ ſãpſon eẽt iuuenis tã de ro
buſtus et audax dederũt ei ſodales xo
q̄ eẽnt cũ eo ¶ Erãt exposituꝛes cũ ciues
thãnatei et erexerent epulas nuptiaꝫ
tamẽtes robur ſãpſonis adiuxerũt ei
de ſuis tot iuuenes fortes ſermone ⁊
ſpecie ſonos et q̃ ob nuptiarũ honorẽ
ſed reipſa ciuſtodes q̃s ei reſiſterent
ſi creſcente cõuiuaꝫ ſatietate d̄ct attẽp
taret adiuſus eos ¶ Dixit locutus eſt
ſãpſon ¶ Dona vob̄ ꝓbleuma ⁊ q̃oez
obſcuraz et diffinle ad ſoluẽdũ q̄rebat
iẽ occaſionẽ cõtra eos et ꝓbabiliter eſtima
uit ex ꝓpoſitione illi⁹ ꝓbleumatis
cõtentionẽ mox orturam ut ſibi cõ
eos lite acq̄rẽt ĩo addidit q̄ ſi ſoluerint
ĩ infra ſeptẽ dies cõuiuij nuptialis
q̃d ꝑ vnã duraut ebdomadã ſic et gen
z9 laban ait ad iacob Imple ebdõdam
dieꝝ cõpule h̄· dabo vobis xo ſyndones

·r lineas vestes et tondē numis laneas
sīnāt dabitis mi 30 sindones et numos
Rideruīt ꝓpone problēma Erubuerūt
ei eo mferiores apparē in sapia. dixitq;
De comedente exiuit cibus et de forti e
gressa ē dulcedo Sensus h' pbleuma
tis mha in textu exprmit Josephus āt
refert cū ita ꝓposuisse Cui ciuitā deno
rat ibi gemit de se suauē licet ipe sit
insuauis Het potuerūt p tres dies ꝓōz
solue·r exponē qd' eēt intelligenda
q' mt' se dilexīsse cōquisīssent Cuz
adesset dies septim' dixerūt ad uxorē
sapsonis blandire viro tuo ut indicet t'
quid significet pbleuma Infra hē
q; uxor eius septē diebz cōuiuij fleuit
cora eo qs sibi explanaret pbleuma
pfatū Cuio q; nr dr q; cū adesset dies
septi' dixerunt 30 illi viri ad eā
blandire viro tuo Adhoc in scolas'
vn' historia Cū adeet dies septim'
·r cū adhuc adesset dies septi'·r cū
adhuc adeet dies mt' septē pmus
vel cū adesset·r appinqret ita q; q'to
die venerūt ad eā Alij compediosi'
dicūt q; hoc loco p septimū die itelli
gut sabbatū qd erat septā dies ebdō
de mt' illos dies occurrens et erat
q'tus dies in ordine diez cōuiuij
ꝙ quo tūr verū ē q; septē diebz rogat
uxor viri sui sapsonē cū lacrimis
cū nisi q'tuor diebz hoc feat Rn' q;
ibi capit totū pro pte maiori ut sit
sensus q; ad q'? illoz diebz et p maiori
pte illoz diez sit supplicauit q;
Tert' j° hē q; ihs p dies xl' appāruit
suis nō q; q'libz illoz diez eis appa
ruit sed in multis ipoz viz p' et ul
timo et mt' diu mtmiedijs q; diebz
Tandē die septō q; in ordine diez
cōuiuij septi' erat cū ei molestū eēt
blandis lacrimosis et importunis p
cibz femineisq; blandimis ea in leto
exposuit ei problēma cū et exactione
q; ipa nemini reuelaret qd ipa ñ obser
uauit ita sbdit· que sua indicauit
ciuibz suis·s· prouibus seu sodalibz
ita pdictis et illi dixerūt ei puta sap
sone die septō ante solis ortum·q;
si dissimulassent diutius obligati fu
issent sapsone syndones tricesasq; p
dictas Quid dulcius melle·t· qd
fortius leone·· qi dicāt·sensus pro
bleumatis e q; de ore leonis accepto
e cibus et de eode leone ortuso pdm
fauus mellis que apes ibi fecerūt
Ad qd ut in scolastica de hystoria addi
sapsone Quid dolosius muliere·s· qi
dicat uxor mea decepit me ideo
subrigit si non arassetis in vitula
mea non inuenissetis ꝓpositionē meā
Ꝑ vitulā intelligit suā uxorē ꝓpt
fetū lasciuiā vel q; ydolatrie in
solennijs ac vanitatibz dedita erat
a' q; sibi fuit subiecta ut vitula
tauro Est itaq; sensus si ñ inuenar
antiū profundassetis inq;sitionē
vrāz cū adiutorio mee uxoris nō
repperissetis ex ingenio ꝓpio itellm
mei pbleumatis Struit itaq; ī eū
sps dñi·r· mpetuatio dei mouit ei
ad faciendū qd sbdit ideo nec ap
bile fuit Ondiitq; ascalonē·r· urbē
philistinoz sic dicta et peussit ibi
30 uiros q; ita huit cū cōi philistiq;
et q;us illi erāt inocēs ab hac cā in
diuino iudicio rei mortis fuerūt
ob alia munera sua et q; in filios isrl
sepe ac grauiter peccauerūt q; alia
tus vestes viz syndones et numos
dedit hijs qui pbleuma soluerant
Tratus q; nimis cōi uxorē sua q; ei
tā infideliter exhibuit et cōi sodā
ties qui p fraudē q; vim obtinuerūt
triūphū q; p mortis ꝛminationē
extorserūt a sua uxore q; solutione
pbleumatis a suo q;siuit marito
eisq; reuelauit cū tū ex septis debu
issent solui i° et exponi·ascendit i·
domū patris sui dimittendo ad tēp'

uxorē suā ex indignatione z im ymo
ex ira p zelū q̄ suscp̄ feruos ire sic re
sarct Uxor aūt eius maritū accepit unū
de amicis eius et pronubis. r sodā
libus qui eius astiterat nuptijs
et se ee silauit amicū sāpsonis. aut
forsitan erat Nuptij cū unctulū
mrionale sit nisolubile uiuētibz
cōiugatis mulier i n ntrarit uerū
cōnubiū cū altero illo Dicto q̄ sāpson
fuit uerus eius maritus nō obstāte
dispari cui tu fuit ex dispēsatōe dīna

De mistica ītelligē eiusdē ca.

Per hoc q̄ sāpson Articulus 24
relictis suis p̄lijs filiabz cōpla
cēnā huit ad desponsandū sibi alie
nigenā ex philistijm ciuitatē q̄m cōi
philistheos occasione q̄rebat p̄figura
ri ē q̄ xp̄c relictis iudeis ex q̄ fim ca
nē duxit origine desponsauit sibi
ecclīz ex gentibz p̄electā Dico ēt cōi
sione uel spūalibz nuptijs sēm agēdis
mīstāter uoluit p̄cz et nū q̄m cōuer
siones p̄luari optauit q̄ filij erāt gē
tiles ydolatre q̄s diones dīns z sal
uator iuasit et de gentiū animabz eicit
q̄s ecclīa sāpsonis p̄tes plurimū mi
rabāt q̄ sāpson alienigenā ducere
uoluit sic p̄mi q̄dā ex iudaismo cō
uersi uehemēt admirati q̄ dīns ihc
p suos discipulos ad gentiliū cōuersi
onē spūalēq̄ desponsationē p̄cessit
Un cū beatus p̄nceps apl̄oz itiesset
ad cornelū centurionē z ei diēsticos
p̄dicasset q̄s eis discreparuerūt cōm eū
dicentes q̄re ntrastis ad uiros p̄putū
hītes et manducastis cū eis ut aut p
sāptū ē. Paul q̄s de infidelibz loqs
iudeis. deo inquit n placet et oībus
hoi adiuuant p̄hibētes nos loqui
gentibz uerbū dei ut saluē fiant Simp
lī sic p̄tes sāpsonis aguita dei uo
luntate suo filio acceuerūt et ei alie
nā puellā supserūt in iugē sic xp̄i
sūmi discipuli xp̄i ex iudeis p̄gētiū
facti st mīstri cōuersionis gētiliū et pa
trōphi fuerūt iuuctiōis xp̄i aūz eēt ex gē
tilitate assūpte Amplius sic sāpson ad
desponsandū aliengenā trasiens oc
cidit leonē seuū in uineis sic xp̄c p apl̄os
ad gentilitatis p̄fusionē p̄gdiens uinit
in uia diaboli qui tūc leo rugiens ui
cauit q̄rens q̄s deuoret Inuenitq̄ i ore
diaboli examē apūm r multitudinē aīāz
ab illo spūaliter deuoratāz qui absorbz
fluuiū nec mirat eo esse electū dī sibi
ore p̄at et deglutit aīas supbīdicte tri
nitatis ymagine isignitas has rapuit
xp̄c ex ore dyaboli et ferit eas ribū s
dulcissimū q̄ sibi ore p̄ant deoq̄ p̄ci
obtulit ei ministrandū Deinde sicut p̄
sāpsonis erat suo filio nuptiale conuiuiū
septē dieq̄ sic p̄ x° p totū tēpus euā
legis nuptias sanct cū militate etēm ux
ri ei euā Sic ē regnū celoz hoi regi q̄ fec
nuptias fi suo Itez sic sāpson ii cōui
uio cōme salubz suis p̄bleuma p̄posuit
sic dīns xp̄c in euā multas nob p̄pōit
p̄abolas q̄z intellectū req̄rit a nob et si
salubriter ītellexi eas largit nob p p̄mio
amicū ūtutū et mētis mūdicīā si q̄ mu
roēz exq̄ret a nob negligēs r insipiēte
nīe Sed sic philestei intellectū p̄bleūtis
inuenire n ualentes rogabāt sāpsonis uxo
rē ut p̄cibz a suo extorq̄ret marito ītpta
tionē p̄bleumatis um et nos rogēs
etiaz r p̄sonas deuotas q̄s illūiatioēz
et sapiaz saluatē oīb suis ac meritis
adipiscāt nob a sponso celesti P̄ p hoc
q̄ uxor sāpsonis ei infidelis effecta ē
et alteri nupsit ē figuratū q̄ etēm i multe
ad eā ptinētibz desīt sponsū suppm et
cadit aūz diaboli adultera reddit. hīt
saluator iratus discedit a talibz et sic
sāpson in asmalone p̄cussit xxo uiros q̄z
uestes tradidit expositorib suis p̄bleu
matis sic xp̄c sapientes scīs hy et reuela
uātes cōdēpnat et sapiaz eoz nālem
uirtuosaq̄ merita q̄ aq̄ hūerūt cōcutat
et largit suis electis q̄m bō talia meri

toria nō deserit mremunerata Moraliter
studea⁹ et nos alie ngenā diuē·r aiās
sdares et pectatrices cōcrete ar x unite
dyablm q̄z leonē seuissimū vincē em
tem p hūilitatē ⁊ caritatis feruorem
ōrones et lac̄mas atz p rugē cordis
custodiā ineffabileq̄z pfectū Vinctm
neq̄q̄ emolliamur blandimētis femi
neis nec aq̄ supem carnali affectiōe
ner oī credā spūtui nez secreta nra
alicui ī caute panda⁹ p̄ ner ea que in
secreto accepi⁹ infidelit̄ refere⁹ nī ergō
⁊ spūtū sit Qui denudat arrhana aūi
p dit fidē Et rursus Denudāt amici
sterna desperato ē aīe infelicis Expo
sitio capīt xv Post aliq̄ntū āt tpis Ar
rrugtio philistinoz n sāpsone xxvj
mō describit Post aq̄uātū āt tpis
cū dies triticee messis mstaret venit
sāpson inisere ·r visitare volēs vxorē
suā et attulit ei hedū In q̄ pz q̄ n eat
īmāsiu⁹ ī ira ꝫ cito mdulgens q̄z p⁹
modicū tpr ad suā redyt cōiugem a
qua tā grauiter fuit offensus īfidelit
q̄z tractat⁹ ner tm redyt ꝫ et munuscu
lū attulit ei ut et ipa placaret si forte ex
stuo reressu fuisset offensa Grauiter
q̄z peccant mariti qui cōn suas othoa
les tā leniter mdignāt et diu se ab ill
sbtrahūt ar difficulter plācāt Cuiq̄z
nubentū ei⁹ solito vellet mtrare mari
tali affectu ne ⁊ illa ex sua absentia absēta
cadēt ppt q̄d n licet viro a sua vxore
īmoderate se absentare prohibuit eū
pr illi⁹ putm vxoris dicens Putasne
q̄ odisses eā q̄z reliquisti eā ad tēpus
et ipa multū offenderat te ⁊ ideo tradi
di illā amico tuo iuxta sēsū ī predēs
expōe em mtdictū Sed h factū fuit mis
rito et q̄nus mora nullo maior ītuēiēt
tū pmo marito ad cōiugē redēte
magis spectabat eū ad et restituēda
ē ei q̄ pmeat ad ⁊ⁿ) nī vinculū mrio⁹
cōsumat mī vmētes nō soluat ꝫ hr
sozorē que iunior et pulchrior illa est
ideo amabilior videbat sit ⁊ pro ea
vxor Sed tale mrimoniū no n luit
Cui rndit sāpson Ab hac die nō
erit culpa in me cōn philistheos
·r n pembo mala pene n flagēdo
philistheis q̄ ad hoc hēo causas iu
tas nī tā grauit sim offensus ab
eis a q̄bus et vxor mea mihi nā
ē ablata facta ei vobis mala Ita
eos pcussit ner mstar latrū
sine pcōminatione ipos īuasit
Qz si grat nr ob istas iniurias sibi
a paucis philistheis irrogatas ton
pīlo cōminatꝰ ē ac mtulit dāpna
Rn q̄ dino mstinctu hoc fecit q̄m
philistei erāt m filios isrl grauit
rei eratz sāpson dine mstrie iste
mentū ad pūitionē illoz prexitq̄z
et cepit tricetas vulpes Sāpson ī
fiut iudex ppli isrl sicut de eo iacob p
dixit gen xlix Dan iudicabit pplm suū
·r sāpson natus de stirpe dan Ideo
hūit famulos et auxiliarios satis mi
tos q̄z auxilio p rechia atz īdustri
as cepit tot vulpes Nā vulpes ibi
hndāt et forte angelico ministrabat
auxilio q̄z in hoc ꝓordinatꝰ a natꝰ
fuit ut affligēt philistheos caudas
q̄z earū iunxit ad caudas ·r caudā vni
alligauit caudē alterius p aptū liga
mina colligauit āt duas vulpes ad
iuicē et faces ligauit in medio ·r ut
q̄libet par vulpiū sic colligatarū
vnā ligauit facē ea īntendo illi
ligamini quo vulpes fuerāt colli
gate q̄d ligamē fuit satis ad hoc
longū Quas faces igne succendēs
dimisit vulpes q̄s tenebat mstrue
ratū vinculatas in rure iuxta bladi
Erātq̄z faces ille difficulter extingui
biles et nō intendebāt vulpes que
stati prexerūt in segetes philisthi
norū Vulpes q̄ppe visis flāmis q
erupebant ex facibz erāt ebate ar
rite ner more solito festinabāt

ad siluas ad spelūcas et latibula nec
ꝓmpte curré qbāt ideo ītroierūt lom
eis vinmora viz segetes īq̄ forte pau
lati cōburebāt et ipe Qui subz segenbz
sutrensis ꝑ fines ardentes qm̄ segetes
iā fuerāt mature v sine ꝛ rōponit
iā fruges. t m agris colligere seu ītrer
nos grandes redante et adhuc stātes
in stipula cōcremate st̄ m diuisis cāpis
in q̄ diuisim dimiserat vulpes ꝑ se
et ꝑ auxiliarios suos hō ei verisilē
ē q̄ solus hec oīa fecerit Dixerūtq̄
philistei quis fecit hāc rē q̄ dn̄s est
ab aq̄ hebreo uel philisteo · sāpson
gener thānathei · r marītus filie viri de
thānata q̄ tulit vxorē ei et alteri tra
didit et rōbusserūt philistīm tā mu
liere q̄ pīez ei Qui subz aut sāpson licet
her fecerit is · r feraz illā et pīez eo con
busserit mq̄ fuerūt ortusio ītedi
rerū vāz tm adhuc ex vob expetā vlti
onē ꝑ alias vīas īquātes q̄z fla
gellū sit ex cōmissione diuina et tr
quesīt̄ qui ei iratus ē dū se ad libitū
vltis ē conqesīt et delitat vñ et pas
siones īrascibil dicūt in passiōibus
cōcupiscibil tiari Ait aut illis dixit eis
ꝑ iterīmūtū sine ozetens q̄bzdā ullor
in q̄ ꝑz magnimitas eo ꝑcussitq̄ eos
ingenti plaga que ñ expīmit hic de
tiate ꝛ q̄lit frā sit ibi ut stupētes · r de
tā iopinato euētu et muro effectu
vehēt mirates ꝑsertī q̄ i vno vio
lētia cōsistēt fortitudo et q̄ hebrei
qui eis fuerūt tot ānis sbiecti fuia
ꝑtrarent sura semori īponeret
· r vnū crus suppōneret alteri ut
moris ē eis qui cura grandi grīāt
atz sollicite meditāt de hijs que
eis acciderūt aut futura verent
quid ite ni talibz sint acturi sic
mesti maxillā solēt ponē supet
manū Sura ē tybia Hic ixx tristu
lerūt ꝑcussit sāpson alienigenas
ad tybiā sup femur · r tā murabi
liter ut ꝑ stupore tybiā vni pedis
sup femur alterius ponerent ñ illi
qui erāt ꝑussi ꝛ alij · sic aug ꝛ glosa
exponūt Porro ut lira refert ī hebreo
hē ꝑcussit eos plaga magna tibiā
sup crus suū Qui exponūt hebrei de
ꝑcussione peditū cū eqnbz qm̄ pedites
ni bello magis inītit tibijs eqtes
cruribz Qui dā hic scribit sura est
posterior ꝑs cruris femur anterior
Qui ñ vr ydonee dn̄m cū sura sit nbia
et fem ꝑs cruris posterior Vñ ꝛ abiza
dixit Pone manū tuā subter fem meū
Magr q̄z in hist̄ijs tibijs īquit īcedi
sup femur sede Aluō ꝑm rabbi pau
lū ista ē ira ꝑcussit eos sura sup fem
plaga magna q̄d ꝑm eū antiq̄ hebr
exponūt dicētes q̄ sine armis et adiut
to extrinseco ꝑcussit eos milit̄ ados sic
hō cū calcaneo suo cōiūcto sure ꝑcunt
femur alterius et si ꝑcussio ē validā
cadit ꝑcuss sicq̄ ad ōndēs eminētiā
fortitudinis sāpsonis exp̄mit modi
iste ꝑcutiendi extraneus atz īsolitus
Et dn̄dens tybiauit in spelūca petre
etham · sic et dauid fugiens saule
in spelūcas et uxor petrus le hītasse vnp
tū sāpson ñ ex tīore nez ut fugies ī illa
spelūca moratus ē sed potius ex deuo
tōe ut deo vacaret q̄etius et ne occasio
ne sui vbis in q̄ cēt ꝓdicitaret Ig ascēde
tes philistīm in tribū iuda ꝛ in sorte tribz
iude que erat in vna extremitate tre
ꝓmissiōis et aduenientibz philisteis
ꝓmo ortens Dixerūtq̄ ad eos viri de
tribu iuda Cur ascendistis aduersū nos
q̄ dicūt ꝑcussi et tributarij vīi sum
net repugnare dispon Qui rīderūt
vt lugemus sāpsonē ꝛ reddā ei que ī
nob opat ē · r ut eū vinctū tradamus
supiorib mīs q̄s debite illudat et
occidat Descenderūt q̄ tā milia virorū
de iuda ad specū silicis etham · s · ad ꝑ
fatā spelūcā · dixerūtq̄ ad sāpson Nescis
q̄z philistīm ipererūt nobis · q̄ dicit

Exposuisti nos ōs pmulo Qd aut sicut
fecerūt mi sic eis. r. p̄ iuuiys mi ūnisse il
latis mtuli eis unsbus vndictus pserū
apt' roēz isrlitici ppli liberatonē hec h'
fiut roū i. p̄ubioz Ne dicas reddam
malū p malo qz pro malo culpe nō ē
malū culpe retribuendū. mterdū tm
malū pene est reddendū pro malo sīpe
ut seruet' decor unsbne pserū. p cōsema
tone rei publice Ligare inquit te uel
Hoc facē voluerūt uiri iuda nōre philis
tinoz. q. q. uiderūt se. i totū pūz isrl' in
pugnādū nisi traderēt sāpsonē i manū
eoz Qd aut sāpson Iurate. i spondete mi
q̄ non occidatis me si me ligare pmiscō
Sāpson sciuit q̄ ñ possent eū iuuiū li
gare nec volebat eis resistē qz ñ voluit
sedē eos ideo se ligari pmisit tm sb hac
cōditone malunt qz pmitte q̄ ligaret
q̄ q̄ filij iuda et alie tribꝰ isrl' a philis
teis infestarēt Demqz precepit terrisi
mi de hoc q̄ nō occideret nō solū iura
mēto sed etiā pmissione que mēdū
fortius ligat q̄ iuramētū Qui dixerūt
Non te occidem⁹ et h' iurauerūt ac pro
miserūt sed vinculis tradem⁹ Ligauerūtq
eū duobꝰ nouis funibꝰ qui solent ee
fortiores Qui cū uenisset ad locū max
ille qd nomē loco illi ipositū ē ab euētu
qui paulopꝰ rerunt et philistiim uen
ferantes pre gaudio q̄ iā certi de hostiꝰ
sui captiuitate i. morte quē uiri iuda
trahebāt ut reū et fugē irruit i eū sps
dñi. r. a deo motus et confortatus ē ad fa
ciendū que sbiungit et sic solent deodē
ignis. r. in expressione calorīs ligna
consumi ita uincula q̄ ligata erant dis
sipata sūt et soluta. r. tā celeriter ac fa
cilr dissipauit et rupit ea. inuentāqz
maxillā. r. mandibulā asini q̄ iacebat
arripiens interfecit in ea mille uiros
Ad sans murabile fuit q̄ mīt tot pcus
siones mālit illesus ac unus ni cēt
Termus Hoc qz mirabile q̄ tātus pug
tor sanens se tot tāqz acrimos hostes hīe
nō habūit gladiū scīm nec aliquā arma
turā sed de sua fortitudie et dei au
xilio sans securus fuit Ymaginor
ati q̄ visis philistheis mox impetuose
mouit m eos atz tā velocissime
unū sup aliū cruit ac plūrimos
sūl prostrauit et os sic perturbauit
q̄ nulli illoz potestas ei accedē adno
cendi et ait In maxilla asini. r.
ni maxilla tui p instrumēta i mā
dibula pulli asinar. r. multos
asini ex asinabꝰ nati deleui eos
. r. philistheos occidi et prussi mille
uiros de exercitu philistheoz Alij aī
fugerūt hm ioseph⁹ ex timore
Cūqz iter manens uba cōplesset
Cernit ei contigisse aliud gras deo
de tā muro trimpho ut in scolastica
fert hystoria metrice cecinit ista
Interea aqui q̄rit an totū cāmi
stud sāpsonis desiderū sit. ē q̄ p
bile q̄ nō qz nī dñs ē Cūqz hec
cantans verba explesset Qui dicūt
Quia verba cantantis illi? ñ disci
bit hoc loco protenit mādibula
asini ea cōpleto et vocant nomē loci
illi? ramatlechi qd quid significet
tm scriptor exponit addens de suo qd
interpretat eleuatio maxille. dicit
q̄ppe loci. i. q̄ tā mirabile contigit
opus ab eode ope nomē sumit scīm
nouū ad pretiā rei meritā dei q̄
laudē sentiensqz ualde ira cōfor
tabatur Dicit tm hebreus q̄ sitis
illa fuit pena pri qz ut dicit deus
sibi gratz et ñ deo qd ñ vz qz iā dñs
ē q̄ gras agens deo cecinit mīnī
sic et moyses submerso pharaone
Debora q̄z et barach adepta victo
ria fuit ait nāle p tm̄ conflictu
siture Demqz bñficiū dei recognoscēs
devote orauit Tu dedisti in manu
serui tui salutē hāc maximā. r. ual
de mirabilē. p en siti morior. r. mor
ti ppinq̄ sitiq̄z moriar ñ subuenias

mndāq̄z mam ꝰ ictūsoz r phili
tmoz qui me siti languietē facilit
tm̄pē possent Apertuitq̄z dñs mo
larē dentē m maxilla azim r egs
se st ex eo aque fuit et aq̄ exiuit de
petra ꝓcussa moysi vga et vt q
aq̄ p creationē exierit inde cū nil
dentis a petre videat vsū i aq̄s illas
Ideo appellatū ē nomē loci illi fons
inuocātis de maxilla q̄z de maxia
illa q̄ de fonte aqua emanauit
ad inuocationē sāpsonis sicq̄z loco
r vt nota duo fortitus viz istud et
p̄cedens p duo miracla ibi facta l'
vt in hystoriis aut mgr mutato p̄e
noīe nomē istud ipositū ē loco illi

De sensu eiusdē ca' mistico Ar

Quēadmodū sāpson xxvij
post aliq̄tū tp̄is redijt suā
uxore cōiugē afferens ei hedū sic
dñs ac saluator ad tp̄m solet ira sci
sue esse seu aīe peccatrici p̄t ipi
p̄ma q̄ cū irato fuit mīe recordat
et sepe p̄uenit gr̄ose atq̄ p̄nssie visi
tat quā iuste reliq̄rat sicq̄z viriss
suā refōit etatz seu aīaz reciduāte
nec vacuus redit q̄z hedū adducit
q̄n recepis sui exhibet sacrīm q̄ et
spitalia alimenta Insup sicut
sāpsonē soluto ingredi cupietez
cubiculū sue vxoris p̄hibuit p̄
cōiugis dicēs tradidi eā alteri
viro sic xp̄s thalamū cordis su
oz fidelū volētez ītrāe spūlesq̄z
nuptias exterē frequēt impedire m
tūt carnales p̄pinqui amici ac
dēones asserentes q̄ ipos fideles
oporteat carnalibz nuptijs iōi
sicq̄z aīas x̄o in fonte baptismat
deinde in sacro p̄mie cōsecratas
auertūt ab ipo et traduūt dēonijs
cōstupradas Quibz aīaz decepto
ribz xp̄s vehemēt irascit cōminat
ifernales q̄z vlpes colligentes fedē
sortilegij nequissie et faces cupidi
tatis ire cōcupie maligne tatis seu feretes
in studijs suis in tālū decepto q̄ se
gretes r actiones ac studia p̄uitat dissi
ad tēptandū ac supandū eos dē qui et
vincūt et q̄d q̄n bonū egerūt amittūt
torquendo in vicia Huic iiqui grauius
exercati effugūt nistor philistinoz x°
magis rebelles et eū in suis mēbris
plequūt plurios q̄z seu ipsius p̄mis
mūt in tm q̄ etiā viri iuda r q̄ spūales
ē videt ut q̄da religiosi et sacdotes ac
cleria p repba vitā opponāt se xp̄o
dicentes ei in suis mīstris a q̄ admonet
et increpāt Resistis q̄ philistijm ip̄erēt
nob r q̄ sclaribz vanitatibz vicijsq̄z car
nalibz ac dēonū tēptamētis victi ac sb
diti sum ita q̄ frustra corripim q̄ pcus
si fedus nū morte et cū iferno feci pactū
het plane et si n sermone tū opē dicūt
Insi sic sāpson p̄t filioz isr salute
se p̄misit ligari ita et filius dei q̄
etiā sāpson mādibula azim mille
viros p̄ussit sic x̄p lignū crucis v
nuisos suos hostes qui mullenario de
signāt p̄stranuit Et sic sāpson fatigat
usq̄ ad mortē sitiunt sic dñs ihc i nūte
locutus ē sitio Et ei corpalit vehemēter
sitiebat sed siti maxi nīaz affectauit
salutē Dorso p dētē molarē ex q̄ fluxit
sāpsoni vnuis q̄ aq̄ intelligit cornu
cruris que aīaz xp̄i refert q̄m ex cōsi
deratiōe fructus sue passiōis quā tulit
in cruce refocillabat cor ei Hic g̃ nos
q̄cūq̄z tribulatiōe tēptatiōe labore afflic
ti a lassati fuerī cū oī spe clamē ad
dñz qui hortat Venite ad me oēs qui
laboratis et onerati estis et ego ref̄iciā
vos Qui et apōs ubiq̄ p̄testat Qui sitit
veniat et qui vult bibat aquā vite g̃tis
Caueā ideo ne q̄piā ip̄edia ab in
gressu xp̄i in aīaz ei a deuotiōe ītima
a spūli p̄fectu a religionis ingressu nō
simꝰ xp̄o rebelles et nugis enite ne phi
listijm ip̄erēt nob Hēpe dis qui peccat
seruus ē p̄ti et muqui st serui corruptiōis

Absit vt aliqs nūm mistar virozꝫ iuda
vopet philisteis aduſꝰ ſapſonē hoc
eſt nemo vopet deonys aut erā vā
mis et vitioſis hoibz ad ſeducēdū ꝫ
pturbandū et ſcandalizandū aias x̄
ſanguine liberatas Item ve hoi p qꝫ
ſcandalū venit Et apl̄s monet Ne po
natis offendiculū ſīt aut ſcādalū Et
rurſus Que pacis ſt̄ ſectem et q̄ edifi
cationis ſt̄ i uitē cuſtodia? Expō tr̄al'
ca' xvi Abīt q̄ Arcnulus
onflictus ſapſonis xxvii?
cōn aduſarios ſuos uſqꝫ ad
morē ipi? hic ſcribit Abīt q̄ i gazā
que fuit vna quiqꝫ pncipaliū vrbiū
philiſtinoz Quo conſtat q̄ eos n̄ for
midauit nec gazēſes audebāt eū i
uadē erā m pa vrbe z vidit ibi mu
lierē mētricē ingreſſusqꝫ ē ad eā
Et dixerunt ad eā ad formicādū pmouit
mortaliter Ex q̄ elicit q̄ n̄ fuit ſanc
tus in vtero q̄ ſic ſanctificat dicit
poſſe mortaliter n̄ peccare Hebrei
tñ ut fert legūt mulierē hoſpitatri
cē q̄ dicto hebrea vtriqꝫ ſignat
Cui q̄ ſcribit quida ꝑt hoc nō iua
ſerūt eū philiſtei ubi vz i hoſpitio
q̄ ſm legē tēre dt̄ hō in hoſpitio ſe
curitatē hēre q̄ n̄ vr ydonee dem
q̄m rei pſerti pubblin hoſtes totius
cōitatis ſecuritatē n̄ hñt i ſuoz hoſ
pitijs emuloz Philiſtei at reputa
bāt ſapſonē ſue rei publice maxi
hoſtē ymo talibz aduſarijs prohibet
ingreſſus in tra qua uaſtant Quꝫ
nō audiſſent philiſtijm tūi dederit
eū Hoc intelligi pt q̄ ciues gazei cu
cūderūt domū in qua ſapſon erat
Vel q̄ alij quoz philiſtei circā dederit
vrbē illa ne p aquā eꝫ ptē euadet
poſitis in portis ciuitatis cuſtodibz
in ea ſ. porta p qua ſuit exitus
Vel ſingulare po pro plurali ut ſit
ſenſus q̄ in ſingul portis vrbis i)
poſuerūt viros armatos ad obſer
uādū eꝫ egreſſū et ibi tota nocte cū
ſilentio pſtolantes ut ſuo mane
exeūtē de domo mulieris uel de
porta ciuitatis occideret i altero
hoc loco Sed quo pſtolabāt in
porta tota nocte cū ſurrexit dormi
uit at ſapſon uſqꝫ ad noctis me
diū Dicit pt q̄ p ſynodochen hoc
dicat Porro an tā diu vē dormiuit
an potius tā diu dormiſſe dicat
q̄ tā diu tantū tēi ſeria illa uigila
toez modū loq̄di ignoto et mō
conſurgens apprehendit ambas
portē ſores i ianuas cū poſtibus
ſuis et ſera ꝑpoſitasqꝫ humeris
portauit ad vticē mōtis Vñ prepo
ſe vē ſe ee obſeſſū Quare philiſtei
hoc cernentes eū n̄ iuaſerūt an ſopor
aut timor eos ināſit Vel ſi reſiſtē
et eū iuadē nitebāt mox eos ab
iecit at repulit Denicꝫ ſi pmouit
cū ſera i. murū q̄ ds m i. arti
dedit et conſeruauit i eo fortitu
dinē tātā m q̄ mira dei nūa cō
mēdat Vñ et videri actū pt q̄
fortitudo i. fuit in eo habitualis
q̄ dm legē nazareoꝫ ſeruauit
Aliq̄ dixit q̄ n̄ ad erat ei ſp ſue
ad libitū ꝫ nūdū ſm q̄ expedi
ebat ſedz diſpoez diuina Poſt h
amauit mulierē que hītauit in
valle ſoreth Est at ſoreth genus
q̄ lonus vitis Et vocabat dalida
Scriptura n̄ docet an mulier iſta
fuit de ſtirpe philiſtinoz an hebeoz
nec erā exprimit an dixit eā vxorē
et puto q̄ ſuppliſt eā in pungē q̄m
multo tpe ſedit nil ea ne videat tāto
tpe in formicatione ſediſſe Vide
quoz q̄ fuit ptyliſtea q̄m ſatrape
philiſtinoz tā confidenter aſſert
ad eā ut decipet virū ſuū et ipſa
tā cito arceuit eiſdē tāqꝫ infan
grabilit laborauit pro hoc Totum
eſt ꝑ dalida ad ſapſon Dic mi

obsecro m q sit tua maxīa fortitudo
r m q assistat et ex qui nā depēdeat
et quid sit q ligatus erūpe neqas
Cui rūdit sāpson m dolo uel forte
yronice no assertiue ut sit excusāe
q fuerpa mendaq Infra tū dalida
ei ipponit q mētitus sit ei qđ si uti
ē mendaciū r toroso ū ē nō pruinoso
si septē neruis fumib r de neruis
formatis necdū siccis et adhuc hu
mentibz q difficili diruptū ligatu
fuero mfirmus ero ut ceteri hoies
qui licet essent robusti m suo gne tū
respū sāpsonis erāt infirmi pq qđ
ceteri hoies videbāt ei infirmi Allu
lerūtq ad eā satrape philistinoz
septē funes Dā dalida sbtili ingenio
aiunt eis vba sāpsonis quibz funibz
vinxit eū hoc pmittēte In scolasti
ca hē hystoria dormiēte iebriato
sāpsone latentibz apud se insidiis si
satrapis ill et eoz familijs q a oriēte
venerūt et m cubiculo fine rei exper
tātibz an si sāpson rūpet vincla ut
an non et erāt satrape i aliq loco m
biculi satis secreto Clamauitq ad
eū philistijm sup te sāpson r phi
listei sup te irruūt Cui rupit vi
nila quo si rūpat quis filū factū
de stuppa tortū stupamē Dā fere
nendo mūsent aliquid salue seu
sanū ut nā que filat magis cohereat
Demiq visa seu cognita vinculoz
illoz diruptione tū mire facillā
philistei clā abierūt Dixitq dalida
Illusisti mi salū nē mdiu m q ligari
debeas ita ut erūpe neqas Cui i
rūdit si ligatus fuero septē nouis
funibz qui nūq fuerūt m ope infirmi
ero et alioz hom silis m debilitate
q p fortitudinē dissilis ero Quibz
rursus vinxit eū dalida in cubiculo
insidijs ppatis iux expōz ptecta
Dā dalida iterū insinuauerāt philistei
huiu sāpsonis q cognito venerūt ni

funibz nouis Qui rupit vincula q
fila telarū m q pz admirabil fortitu
do ipi Dixitq dalida Usq qđ delpis me
Si mquit septē crines capitis mei tū
lucro plexueris r cōposueris et clauū
hijs cruciligatū ere fixeris infirmus eo
ero nā fecisset dalida dixit philisthim
sup te sāpson Qui consurgens de sop
no vñ vi q ipā hor fecat dormienti
sāpsoni qui habuit longissimos pilos vt
pote nūq rasos extraxit clauū cū cri
nibz et luco Dixitq dalida Quo dias
q ames me qi dicit signū ē q nō dias
hor vē q secreta tua abscondis a me
et mentiendo contristas atz illudis me
cū tij ego ex amore pcipuo aiaq fure
tua omnia cū aīoz sit pcū desideāe
cognoscē r nūcius sua cōmīe secreta
Cuiq molesta ei eēt spacū ad qđcum
nō tribuēs r eū dormire nō sinens de
fecit aīa eius nec tij vi a tedio cōpescuit
ipprobā illā q sensualit nīs affinebat
ad illā Cui aperiens veritatē dixit
ferrū nūq ascendit sup caput meū
r crines capitis mei nūq abrasi sue
absisi sī Si rasū fuit caput meū re
cedet a me fortitudo mea q tū ad ex
cellentiā sua ppt trīsgressionē precepti
nazareis dati de hijs q nō radāt videns
ia r considerās q confessi ei eēt oēz
aīm suū r totū cor suū de ista materia
Hoc nēpe ex mō loquēdi sāpsonis
ppendit q ei nulla gratuitate vere
rentia dei hec pstitit et vidit eū mfra
longū tpr non rasū misit ad principes
philistijm atz mādauit Ascendite ad
huc sēl nā ei tribz vicibz ascenderant
Ut ia dormire eū fecit sup genua sua
et m sinu suo reclinare caput et forte
iebriauerat eū vocauitq tonsorē quē
iā ante m domo fecat adesse r rasit sep
tē crines r vnūsos pilos capitis ei
q septē erāt nūs vnūsitatis uel septē
diuīxat Aptius tū p septē crines in
telligūt septē collectiones pilorū ipi

Vñ ut fert in hebreo hēt septē florel
los · sitq; abrasit totā eius tesarie per
septē florellos discriminatā seu dis
gregatā Idā et mira hē Jitq; capil
li ei renasci reperiūt vñ apparet q
nō tm septē capilli abrasi sūt · sed
abiit eū qui de sōpno consurgens
dixit in aīo suo Egrediar et me ex
cutiā Venit aliqui q; dalida rasū
sāpsonē in sōpno eiā ligauit ad
expiendū pro certo an adhuc vīsa
rūpe posset · sitq; sensus ē excutiā
me de vinculis sed q; ipa iā pro
certo cognouerat q; rasus fortitudinē
pdēt nec in sinu suo ḡesecrete vr po
tuisse multū ligarē · pt ita expom
excutiā me de inuentibz ī me si ve
nerit Que cū cōprehendissent phi
listiim · sūt eruerūt oculos eius
ne amplius eis noceret a' resistere
posset sed pro libito suo ei illuderēt
et longū inflixerēt mortē · q; duxe
rūt quīā vinctū catenis q; fu
nes tenens ruperat · et clausū in
carcere · pius tū reuīduxerūt eū p
tria · sōz mgīm in bissonys · molē
ferentē opa dura atq; seruilia et
ludibria Dicūt tū quidā hebrei
q; cōfluerūt eū cū mulieribz phi
listeis fortēz cōmiscere ut ex ei
seie fortē acquirerent sobolem
Sēd ñ vr multū probile q; extimu
erint q; soboles illa fauerēt hebis
Nā filij ad ppinqs pris magis af
fici solent Ideo reor q; si habuisset fi
lios sāpson ex feis philistheis q;s
habuit philisthei illos occidisset si af
fuisset facultas Jitq; capilli capitis
ei renasci reperiant · nō tū ex hoc
accrescit ei pristina fortitudo ut aīq;
puerilit ymaginat ut mira pa
rebit et principes philisthinoz cōue
nerūt cū alijs multis ut īmola
rent hostias magnificas dagon
deo suo falso et ficto et epularent
assistentes deo suo comprehensioz
sāpsonis que vero deo permittēte
p̄ et volente fīa fuit ppt' primū sāp
sonis ut purgaret' in vita hac
Non ei debuit sua secreta omnī
phīde revelare · nec excusat' q;us
eo ignante fuiat rasus q; ad hoc
culpabile pbuerat occasionem
Letantesq; p̄ceperūt ut vocaret
sāpson · r adduceret · et an eos lude
ret · suo vero incessu et certo p̄gressu
exhibēt eis iocū et risū At ille ī
nomīe dñi dñz iuocando ex to
tis p̄cordijs ait Dñe ds memē
to mei et p id est Vel memēto
mei · ī ignoscendo atq; ad limbū
p̄rīm meā aīaz pduendo · r redde
mi nr pristinā fortitudinē p q;d
constat q; ex capillor crescentia
nō accrevit ei pristinū robur vt
vlciscar me de hostibz meis et
pro amissione duor luminū r
amborz oculor meor in q; pu
pilla lumē exciterat visuale
vnā vltionē recipiā zelo ustus
hec orauit p̄sertim q;ñ de superbi
osis sacrificijs atq; blasphemijs
philisthinoz mbescebat cor eius
et q; p̄ordinatus ar natus fuit ad
reprimēdā philisthinoz īpietatē
et apprehendens ambas columpnas
q;s innitebat do' et erat templū seu
phanū dagon sōz ysidoz scolas
ticāq; hystoriā · ait Moriat aīa
mea cū philisthijm · r egoipe seu
vita mea aīalis cū ipis extin
guat Alter suu ipius extinctionē
non intendebat dirē sz coronidē
q; neqbat euadē morientibz illi
Concussisq; fortē columpnis ren
dit do' sup oes principes · r cetera
multitudinē sōz aug' dns per
sāpsonē fecit illud miraculum
q; supnaturalit reddidit ei pris
nā fortitudinē ideo ex dumo

mſtructu fecit her ſāpſon vñ et exta
ſat q̄ ita occidit ſeipm̄ y⁹ et cōmēdat
q̄ pro cōi bono ꝑtī ſtitit ita ſeipz mor
ti expoſuit ut inter ficēt oppſſores ꝑpli
dei pemtiuit q̄z de culpis ſuis y illa
mors fuit ei purgatio et forte q̄dā
martiriū multoz plures īterfecit mor
iens q̄ horā q̄ ſibi et aliis cauſā illi⁹
mortis ꝑcurauit q̄ ante vnus oī
derat Nā ꝑter ſatrapas et cōuiuas
occidit ibi tria milia plebis ex tecto
atz ſolario ipm̄ ludētē ſpectans atz
irridentis Vel ideo dr moriens mul
to plures īterfecisse q̄m ō̄s ꝑncipes et
nobiliores ēre erāt ibi oppſi q̄z pau
ci plus reputāt q̄ multi vulgarii
Dūdentes q̄z fūes ē tulerūt corp⁹
et ſepelierūt Judicauit q̄z iſrl xp̄o
nus ideo ſatis inuenis vt obiſſe
Dūq̄dē in adoleſcentia ſua repit phi
liſteos affligē atz ex tūc cepit filios
iſrl ut credit iudicare Spūalis expo
ēgdē capli Arnaldus xxix⁹

Hbnt q̄z in gaſa et vidit i mētē
mulierē ꝑ gaſā ſed ggā
in omelia deſignat mſernus q̄ xp̄c
paſſione finita ingreſſus ē q̄ntū ad
aiaz ſuā et in limbū ꝑm̄ in q̄ fuerāt
aie que aq̄m fuerāt ꝑcatrices i ſcō et q̄
ad h̄ ꝑ mulierē mētricē ſignāt Porro
q̄ ad corpus ſuū iacuit et dormiuit
i monumēto q̄ in domo mētricis
et carnis infirmitatē ſuſcepte et corrupte ñ q̄ corp⁹
xp̄i fuit tale ſed q̄ in mōnumētis
non in h⁹ corpa conſueuerūt repon
ꝑ philiſteos ſignificāt dēones phōi
q̄z inde qui xp̄z in ſepulcro glabāt
ē concluſū et illuc adhibuerūt cuſto
des ut xp̄z in corde credentiū ſeu e
ditiorū oīo extingueret q̄tū in meo
remaneret ipi⁹ uix i dñe ſſ Erada
eū de tria viuentiū et nome ē nō me
moret amplius Vñ ſicut ſāpſon me
nocte ſurgens a ſōpno remouit et
ſecū tulit portas gaze ad ſupriliū
montis ſit ſaluator vel media nocte l
ualde mane ſurgens a mortuis exiuit
īfernū conterēs portas ereas atz de claui
ſo exiuit ſepulchro et eos qui erāt i li
bo conſtituit in loco excelſo ꝑ q̄ gaza
mtelligi ꝑt tota vniuerſa ydolatria
quā xp̄c ꝑ aplos et alios ꝑdicatiōē
diſcipulos mtrauit in qua vidit mu
lierē meretricē i gentilitatē dō dedicā
ad quā gr̄oſe duūt mētricē illā cōuiuit
et de ea effecit deuotiſſiaz dei cultricem
atz ſuāz ſuā ſponſā Quo agnito
philiſtei vtpote ꝑncipes reges ꝑatores
īfideles nū phōis ſatellitibz ſuis ꝑſeq̄
obſidere ocidē miſi ſt xp̄z in ſuis mēbz
et fidē ac legē ipi ꝑſtus auferre y tota
ſ ipe oēz eoz reſiſtentiā euacuauit et
facē orbis tōe ipleuit ſcīe vbi celeſtis
multitudie q̄z credētiū Anup ꝑ dalidā
a ſāpſone amatā ſ vſitā mēdosā et
īfideliſſiaz ei mtelligit ſynagogā ad
eo redēptionē ꝑmo ac ſpeciāl xp̄i dōdit
Hec ſynagoga diu vſute ac nitplicit
dñz ihz tēptauit et qualis ēet ei ꝑtās
exploranit Dic mi quiens nobis mi
qua ptūte her fortis Et ſit ſāpſon per
miſit ſe ligari et tū euaſit ita vnigēit⁹
pēs q̄ntz ꝑmiſit ſe audeis īcredulis
comphendi et tū trāſiens ꝑ medū
ipoz ibat eoz elabens manib⁹ q̄ dñm
ſāpſon tandē captus excecatis ingatis
et īcarceratus ē ſic ſaluator tpe ꝑdi
poſito infirmitatē oīdit reputz cōſtāti
pauē et tedē moxq̄ irruerūt ī eū phi
liſtiim et comphendētes ligauerunt
eo⁹ q̄z oculos velauerūt et i domo cap
phe q̄ in carcere tenuerūt caphi uſq̄
mane Deinde mane feō duxerūt eū i
ſuū conſiliū et ureriserūt Venitz ipz
ꝑſequēdo mereuerūt occidi diſpdi et
condēpnari ab eo ſic ꝑ yſaiā ꝑdixit
Calcauī eos in furore meo et cōculcauī
eos in ira mea Quēad ſāpſon o
rauit ſibi reſtitui ꝑſtinā fortitudinē
ſuā ſic xp̄c paſſione inſtante ñ cla

more valido lacrimisq; obtinuit ꝛ p
sui resuscitatiõe ac amisse ad hostã
fortitudinis repatiõe petitus ē ꝑ
iquiens clarissimã filiũ suũ ꝓ hoc
vo q; sãpson pliantũ philistheoꝝ mura
euertit vtute v eos sit oppressit multoꝝ
qđ a dño figuratũ ē nisi q; xp̃c p suos fi
deles vbiq; tirannos ydolorũ diruit tẽpla
et pticaces in ydolatria dissipauit
Rursus sic sãpson vnã pecñt vltiõez
pro duobz sibi ablatis luitz sic dñs
et saluator ex zelo iustic̃ lorutus est
p ysaiã Dies vltionis in corde meo
ãnus retributiõis mee venit Postõ
p honestã sepulturã sãpsonis a suis
cognatis ꝑfigurata ꝛgnit veribilis
sima saluatoris sepultura a suis dis
Moraliter docet nos ista hystoria
mulierz blandimenta fallacias q;
vitare de ꝓpris viribz nuq; ꝑsumẽ
vnicla vicioꝝ effugẽ concessa q; gr̃e
dona diligentissime custodire Item
sic philistheim captũ sãpsonẽ mox
excecauerũt sic aiaz tẽptatiõi sue
cũbentẽ dẽones prohi dolo excecate
nitũt qtis excecatã stanti q;z volue
rint trahant illudant cõtaminent
Maxie vo moluũt vnos ꝑfectos
et religiosos p sãpsonẽ expũssos deice
re recare qđ si ꝑ ꝓualuerint fiet pri
pue flant et iocũ ac ludũ suũ de
ipis efficiũt nix ꝛ Dz tribulant
me exultabũt si motus fuero Io
sup nraz stem custodiã suitiz ocli
ni ad dñz fy et si qđ absit cõtigerit
nos p pcã et dyabolicã tẽptamẽ
ta cerni clamem cũ sãpsone cũ oi
istancia et feruore ad dñz ut nos
rursus illuiare ꝛ cõfortẽ digneꝛ
qtis de inuisibilibz hostibz nris va
leam nos vincere tuto ardẽtius
ac ideficiẽtius insistendo vnius sarti
tramento vtutũ atz de ceto cautioꝝ
pseuđ magisq; tiorati hũiles ꝛ cũ
sperti i oi ut cadãt a latẽ nro mille
et decẽ milia a dextris nris

Anno dñi m° xvij fuit eo tpe Ar 30

Consequẽt describũt tres
iudices qui tpe iudicii aut
fortiter cõtigerũt Omnes ē de ydo
lo michie qui in isto ac septi ten
tat m° Quo aũt tpe iudex iste mor
tuus fuerit infin tanget Fuit eo tpe nõ
q; sãpson ꝑfuit de q; in fine predẽs
mpli dñm ē sed q; iudices pertat
logo do de tpe i tenẽte Vir q;da
de monte effraym nõie michias
q; extitit effrateus qui dixit mri
sue Mille centũ argenteos q;s
sepauerat t r sorti posuerat q;
pro tua salute deputado illos p
ydoli formatiõe Et si q; me au
diẽte iurauerat r cũ iuramẽto
asseruisse q; ex eis faceꝝ ydolũ fa
bricari etre e heo et caput me st
q; dicat in bona custodia st Ait
ut aiqui dicũt matrias ad tpc eos
occulte sbtraxerat mri sue volẽs
eos in aliũ expendẽ vsũ nc at ex
cũ restituit eos mri sue q; de peni
nie amissione vidit eã multũ afflic
tã et conturbatã r et sbtratoꝝ ma
ledicẽtẽ Cui illa rndit Benedictus
filius meus dño Michias iste ꝓ
mr eꝰ fuerũt ydolatre ideo hm
exposiciones in tota hystoria ista
tã tpe q; mr eis p deũ et dñz intel
ligũt fulsũ deũ suũ seu ydolũ
Est itaz sensus Ad honorẽ dei q;
colo sit filius meꝰ benedictus Red
didit q; eos mri sue r myrrhas p
fatã pecuniã mri sue restituit
que dixerat ei viz filio suo Conse
crauit ac voui argenti hoc dño
r deo que colo ut ad eꝰ honorẽ fiat
ex isto argento sillachz deo sbdit
ut de manu mea suscipiat filiꝰ
meus r sedz hãc formã iurauit et
voui fiere ydolũ ex ista pecunia
q; ego dabo pecuniã istã i manu

filij mei qīs ipe faciat inde fieri
qđ ꝓmisi vñ sbdit et faciat per
manus artificis sculptile aūt
conflatile Ex hoc vbo aquibus
visū est q̄ facta sint īde ydola duo
vnū p sculpturā et tonsionē a°
p conflationē seu fusionē Alij
dicūt q̄ fuit vnū diuisum qđ p°
conflatū est deinde p sculpturam
polituꝝ qđ verius reor qm̄ i seqūti
m° le. q̄ filij dan posuerūt īi labis
ydolū michee In p̄s q̄s hē de filijs
isrl̄ fecerūt vitulū in oreb et ad
orauerūt sculptile vbi p sculpti
le ītelligit vitulus aureus q̄ fuit
p° conflatus deinde et sculptus
Et nīt trado i° t. r. argenteū ꝑdictū
tibi filio meo assigno sic ꝓmisi
Reddidit ꝑ mr̄i sue. r. michas eā
pecuniā mox restituit mr̄i sue
tā voto mr̄is ꝑ rōpleto ut ipa
ulterius exequet ꝓ votū hūs
in hoc consensū filij sui Que tul.
duentos argenteos et dedit eos
argentario r artifici ex argēto fa
bricauit ut faceret ex eis sculptile aūt
conflatile de residuo vo illi° pecūie
facta ꝑ rem ad ydolatriā illā sper
tūā qđ ydolū post suā formatio
nē fuit in domo michee ad tp̄e ut
infra hē Qui edicula q̄s in ea deo
rep̄auit r pueā edē seu tamerulā
pulchrā in domo sua seorsū aptā
uit ydolo illi q̄ oratoriū qđā r fec.
ephod ac theraphim qđ trāslator ex
ponit addens de suo r vestē sacerdo
talē et ydola Ephot q̄ppe vōt sup
humerale q̄ noīe ꝫ alia sacerdota
lia vestimenta p̄t intelligi Sed
quo nc, pluralit dicit ydola cū dem
sit q̄ fuit ydolū vnū p° sequēti m°
fit mensio de ydolis et de sculptili
aūt conflatili tp̄i de rebz distinctis
Ideoꝛ apparet q̄ erat ibi vnū ydo
lū ꝑncipale ꝫ ultra hoc alie q̄dā
ymagines siue sillachra sicꝫ qđ moris ē
ydolatris talia pluraliter et vnū ꝑnci
pale statuē Implenitq̄ manus filioꝝ suoꝝ
manū. r. vnū de filijs suis et forte p̄mo
genitū aut aliū quē ad tāi officiū re
putauit magis ydoneū fuesset de
sacerdotio p aliq̄d positū in manu illi?
Vel ꝑpleuit manū ipi? dando ei du
plicē portionē a° certa munuscula Vel
ꝑpleuit manū ei° ponendo i manu e?
sacrificia q̄ p ipm obtulit deo suo seu
ydolo et factus ē sacerdos ꝫ In diebz
illis n erat rex in isrl̄ Fuit q̄s alter ado
lescens de bethleem iuda no de illa
bethleem q̄ erat in tribu zabulon ex
cognatione e° Qđ dr eius. q̄dā refert
ad michā dicētes q̄ adolescens isle
fuit agnatus michee qđ et mgr̄i hys
torijs aut Alij referūt ad iudā dicē
tes q̄ fuit de agnatione inde ex pte
mr̄is Nā tribus leuitica et sacerdo
talis nullibz ut dr poterat tribu
copulari ꝑtipue tribu iuda tp̄i
regali et nobiliori Vñ ut fertur
in hebreo hē ex cognatione inde le
uites r de stirpe leui ex pte mr̄is
Porro adolescens isle ut 2° p̄z m°
fuit de sete unopsi erat̄q̄ ionathas
filius gersam filij moysi Egressus
de ciuitate bethleem peregrinari
uolut ubicūq̄ cōmodū sibi repe
risset r pegre hūnē i loco ubi necia
sibi habū dantus ꝫueniret Nam
tetere tribus isrl̄ tp̄i male soluerūt
soluenda leuitis. s. decimas et alia
q̄dā Nā multi eoꝝ ad ydolatriā la
bebant ideo cogebāt leuite loci
mutare r nouā q̄rē ꝑ diuisa Cuiq̄
declinasset in domo michee Mane
iquit apud me r esto michi pa
rens tp̄i p̄ habendo cura et pinde
tā mei in spūalibz ac diuis ac sacdos
ascendit finitq̄ illi viz michee q̄i vn?
de filijs r amorose ac reuerēter trac
tauit michas leuitā illū q̄i ꝑpriū filiū

ỹ° et qĩ ꝓiez ꝺ̃a dixerat esto nr̃i patres
non ut seruu ĩplerent ꝫ multas ma
es sic expositu ē 7 hnit apud se puez
sacerdotē ꝑfatu ſ. sacdotē adolescēte
nūc sic dicens q̃ bñfaret mi ds hym
leuitici quus sacerdotē Der deu itel
ligit multas falsi deu quē coluit
cui acceptus reputauit sacdotale offi
tu a tribu leui q̃ alterius tribꝫ
Huc q̃rit q̃ tpe iste accenderit ensis
Quot̄ refutat lira Dicūt expositores
nr̃i q̃ post mortē iosue an iudiu sus
tinationē Ad qđ allegāt qđ tactu ē In
diebz illꝭ non erat rex in isrl Dicūt ꝙ
q̃ hystoria ista hic scribit ad oīdēdū
necessitatē dandi iudices israheli q̃
errata corrigerēt Hāc rnsionē lira
n approbat qm iudices isrl n hebāt ef
ficatā corrigendi qr n erāt ỹ modū
dominij ꝫ directionis atz cōsilij Itm
qm causa suscitandi iudices fuit ut
p eos filij isrl liberarēt a tribulatiōi
q̃bz affligebāt Deinde adiūgit he
brei vō dicūt q̃ frēs michee cōtigit sb
othoniel qui successit iosue ad qđ
pbandū iducūt qđ m fine hr̃ sequ
tempi Manserūtz apud illos ydola
michee oi tpe q̃ dom dei fuit i sylo
qđ tpis incepit a obitu iosue sb q̃
filij isrl n corruerūt ad ydolatriā
Cui hec dico q̃ catholicoꝝ doctorū
rnsio introducta sit vera et cōsona
ioꝝ tertiu q̃ istu hebreoꝝ rnsio · qr
sb iosue tūstatu fuit tabnaculū dni
de galgalis in sylo ut iosue ſ legit
Si q̃ ydola michee fuit in laycis seu
mr filios dan ibidē oi tpe q̃ fuit do
seu tabnaculū dei in sylo pbabiliꝰ
sonat q̃ ydolū cepit esse in tribu
dan ante psidentiā othoniel et stetit post iosue mortē q̃ postea
2° dico q̃ ner hebrei gnaliter dicūt ipm
sub othoniel fuit quus qđa eoꝝ sic
sentiunt ỹ° iosephus et alij qđa dicūt hoc factu stetit p mortē iosue
an othomelis mdiatu · q̃ ꝺ ī scolas
narrat hystoria Insi in isto et sequ
tu° q̃ in die illo n erat rex in isrl et cū
ē q̃ nōie regis n intelligat ꝑncips
monarchie nr̃i regalis aūcte ꝑtas ꝫ
plenitudie presidens Sic ei toto tpe
iudicū usqz ad saul n erat ꝑncips i
isrl Idcirco p regē intelligit q̃dāz rectoꝝ
a iudex idco frēs ē ista vacāte hoi
rectoria Ꝓ obiectionem cōis lyre
ml obtinent Iudices naz cū essent
viri mirabiles vtuosi ꝓnd̄tes
habuerūt sufficiente ydonietatē cor
ripiendi errantes ỹ° et corrigēdi re
belles ut pz de pepto qui vna vice
occidit de effraym xlij milia pugꝝ
ỹ° et ad corrigēdū ydolatras n
solū iudices ꝫ et toti ꝑplo ex dei te
nebat ꝑcepto ut deutē ꝫ Amp
iudices n st dati solū ad liberādū
isrl ab aduersarijs suis sed ite ỹ ꝑ
cipalit ad reducēdū filios isrl ad
cultū dei atz ad conseruādū eos in illo
Hā et multi iudices eis cōtessi st
qui nō erauerūt eos ab hostiū ipugꝝ
vtpote sangar thola yayr abessan
et abdon Cōuenienter dicūt dem
expositores catholici q̃ ista hystoria
hic narrat ad oīdendū nr̃itate
dandi iudices isrl ad corrigēdū
errata q̃ nr̃i dati ē In diebz illꝭ nō
erat rex in isrl immediate sbiectꝰ
ē ꝫ vnusq̃sqz qđ sibi rectū videbat
ꝫ faciebat q̃ dicat Ideo vnusq̃sqz
fecit qđ voluit qr defuit rector et iudex
qđ et experientia frequēter ꝑplo ēdo
nuit illo Vñ et supra 2° hr̃ cap° Cū mor
tuus eet iudex reuertebāt et multa
maiora ꝛ peiora fecerūt q̃ fecerāt
ꝑēs eoꝝ Explana° capli xvm In die
Ioseph ia septima illi ꝛc xxi
Iniquiter ꝑpagatum fuit ydolatria
de vna domo ad vnā vibē seu tri
bū In diebz illꝭ nō erat rex ꝛ rector
et iudex in isrl ideo nō repressit h

scelera sed cito diffundebāt̄ et tribus
dan q̄rebat possessionē sibi·r· aqui
de tribu dan q̄rebāt aptā vrbē ⁊ mā
sionē ad ihabitandū· usq; ad illū em̄
dies sorte nō⁹ ceteras tribꝰ nō accepit
Iosue ꝙ legē ꝙ filijs dan sic̄ et alijs
tribubꝰ isrl assignate sūt multe vrbes
ad ihabitandū p sortē nō⁹ q̄s vna ibiꝫ
vōt lesem ut q̄dā exponūt· quo ꝙ nō
dr q; usq; ad ꝛ̄ tpr̄ tribus dan nō accē
pit nō⁹ alias tribꝰ sortē· Rn̄· q; p sy
nodū then dr ishud Et ītē ꝙ nōdū
adhuc erant sufficiēcia loca et opida
ad manēdū Rā et sup̄ octauo fert
mo· q; amorreus arctauit filios dan
in monte nec dedit eis locū ut ad pla
nicia descenderēt Deinq; q̄nis tribꝰ
isrl· sil p sortiū missionē nūc vrbes
assignabāt non tñ mox adepte sūt
eas sed paulati pugnādo Misert
ꝙ quinq; viros fortissiōs ut explora
rent tra m q̄ sita erāt opida eis a
Iosue deputata Qui cū intrassent
domū michē receperūt ibi sorte ei
tenebāt hospitiū et agnoscētes vocē
adolescentis leuite q; ex mō siue loq̄le
eū nouerūt Crēpe ut dēm ē q̄s q̄s
inde vno ydeōte vtēt· ꝛ̄ in diūsi
mode pferebāt sic̄ in cētis solet fi
lmgnis· vtentesq; illi diūsorio·r·
domo seu tūnera in qua nocta cor
pori exhibat· in pfata vō edicula
exercuit sua diuina· dixerūt q̄s
te huc adduxit· Quid hic agis·
quā ob causā huc venire voluisti·
Iuuēs tria nitrogauerūt· ꝑmū a q̄
set adductus· ꝛ̄ q̄d ageret ibi ꝛ̄
nū· illuc aduenerit Ipe vō nō vidit
eis explicite q̄ntū ex textu hē nisi
ad ꝛ̄ q; sbūngit· hec et hec vtpote
dere argenteos vestēq; duplicē et
victū nocta pstitit michi michas
ut p̄cedēti fert mo· et me mercēde
conduxit p dona pfata ut sim ei sa
cerdos Rogauerūq; eū ut cōsulēt
dñz·r· oraculū et vīsū a deo l'potius a deo
michē falso ꝙ adolescentē illū ⁊ michā
colere consp̄exerūt Decēq; viri isti erāt
ydolatre uel ad ydolatriā prom̄ et scire
possent ex tali oraculo an prospero itinē
p̄gerēt Qui vidit Ite cū pace dūs rec
pit viā vrāz·r· approbat vos in hac q̄ am
bulatione hāc assūpsistis et pro id ē iter
quo p̄gitis Istud vīsū dedit eis sacr̄ ex
p̄cepto ne eoz p̄cibꝰ amplio· molestāt
l'demon ei vidit p ydolū Cūtes itaq; quiq;
viri venerūt laysis·r· ad vrbē sic nōiatā
Reuersiq; ad fres suos vidēt Asarēda
ad eos Tradetq; dūs nob locū in q̄ nulli
rei est penuria eoz quē gignit humus
Nec ypbolice dcm est ad īsinuādū magnā
dmē opulencie terre illi Multa tñ gig
nit ex tra p̄riosa et medicinalia q̄ ibi
nō erāt ꝑ cōi victui nocta habūdabāt ibiꝫ
Profecti sūt ḡ de ciuitate dan sexcenti viri
Ascendentesq; mānserūt ī cariathyarim
·r· vrbe sic dcā· inde·r· ptinēte ad tribū iuda
Qui locus ex eo tpe castrox dan nomen
accepit·r· deinde vocat̄ē castra dan· q;
turba ex tribu dan nata ibi ad tpr̄ seu
p nocte q̄euit et ē posit cergiū carnathyarī
ex q̄ vr q; ni mānserūt in vrbe ꝛ̄ ꝑ ea ptē
sita ex et ppe ea sūt alt et alt locus vocat̄
castra dan ut ꝑ ma patuit Cūq; venisset
ad domū michē·r· ad locū et vicinū dice
rūt quinq; viri fratrꝫ suoꝝ·r· vnus sexcentoꝝ
Roboris·r· sortis ne vel scire vos cupitis
q; in domibꝫ istis·r· in vna hac domo
ad michā spectātiū sit ephod et teraphim
et sculptile et conflatile ho⁹ to⁹ p̄cedēti ar⁹
expositū est Videte q̄d vob placeat·r· atte
dite ⁊ nob insinuate q̄d vob deat cōplacē
de p̄fatis ephod teraphim et ydolo· am
·s· vultis illa vobcū portare ⁊ ex legētibꝫ
vbis erat q; deuiarēt ea ferri deferre
et ingressi sūt quinq; viri domū·r· diuiso
rū p̄dictū adolescētis leuite qui erat
ī domo·r· filia michē l'in domo michē
q; domꝰ leuite ptinebat ad michā· vel
in domo michē q; domꝰ leuite sita do

pcalis totus dom⁹ ꝑmẽs ad micha
sexcenti ãt viri stabãt añ ostiũ tẽp ad
adnuãdũ quẽq; viros paratꝰ si ꝛdi
geret At illi qui ingressi fuerũt domũ
micheę puta leuite sculptile ephod
et theraphim atq; conflatile tollere nite
bant Ex hoc arguꝰ posset q; sculptile
illud fuit aliud a conflatili q; sepatim
hic exprimit alijs duobꝫ mꝫ ea expssꝫ
et sacerdos stabat añ ostiũ sexcẽtꝰ vi
ris haut pnul ꝛ nõ remote expectãtꝫ
bꝫ reditũ quẽq; virozꝫ Ia dicebat q;
sexcenti viri stabãt añ ostiũ quo q; nõ
dr q; sacerdos seu leuita stabat ante
ostiũ sexcentis viris illis haut pnul
expãntibꝫ Ad qd̃ vr dicẽdũ q; inue
nis ille stẽns ante ostiũ intrisecus alij
extrinsecus et ꝑ aq̃ãtã distãtiã Ui
derũt q; quẽq; viri sculptile vẽ Quibꝫ
dixit sacerdos Quid facitis Quasi
dicat Cur tã irrõnabiliter vos hẽtis
Vnde apparet q; edicula mq; erãt fac
micheę steterũt q; contigue ad diuisorẽ
sacerdotis Cui rñdẽrũt Tace et pone
digitũ tuũ sup os tuũ ꝛ õno sile ꝛ
clausũ os tuũ tene Qd̃ dixerũt l' co
mmando vel q; suãdet suggẽndo
Ia sbdit Vemq; nobiscũ ut hẽas te
ꝓtrez et sacerdotẽ Quid t' mel⁹ est
vt sis sacerdos in domo vnius viri viz
bꝰ micheę a' in vna tribu et familia in
isrl' Qui dicãt Quid tibi honorificẽ
tius vtilitasq; consistit tibi re vera fiat
ei magis vtilitatiũ atq; dãpnabile q;
q; pluribꝫ in ydolatria ꝓfuit eo plu
rium ꝑplumbat' criminibꝫ grauius
q; peccauit Vnius tñ sexcenti viri illi
non fuerũt vna totius tribꝫ i isrl'
ꝫ tñ se reputabãt et tulit' lõgbãt'
ad allinendũ sibi leuitã Qd̃ cũ au
disset acq̃euit sermõibꝫ eoꝝ ex abi
tione ꝛ cupiditate et tulit ephod ꝛ
dem ẽ q; quẽq; viri tulerũt ꝛ ipi ei
cperũt illa auferre ꝫ acq̃escẽte eis
leuita ꝑmiserũt eũ oĩa illa auferre
et tollẽ sẽcũ et cũ eis ꝓfectus est
sicq; cõmisit furtũ aliena sic auferẽ
do Qui quẽq; et sexcenti viri ar
leuites cũ ꝑgerẽt et añ ire fecissẽt
paruulos et iumẽta et oẽ qd̃ erat ꝑ
tiosũ ꝑ⁹ et sacẽdotẽ cũ sarcinis suis
que ꝑtiosissima arbitrabãt que
oĩa ꝑmiserũt ne si qs eos iseqrẽt
possent nocẽ paruulis et iumẽtis
aut ꝑtiosa attingẽ ãq; eent pnul
viri qui hitabãt in edibꝫ ꝛ domi
bꝰ micheę viz ei domestici ꝛ vicini
q; domos suas forsan lamuit cõ
clamãtes seruꝰ sꝰ dãnitꝰ q; mi
chaę cõuocauit eos ut sẽcũ iseqrẽt
spoliatores illos Cui dixerũt ad
micham Quid t' vis qd̃ clamas
Ia alioꝝ cõclamatione ei ꝑsua
dere ꝑputabãt q; dicãt quo ad
des sic cõfusi nos clamãtẽ Qui
rñdit Deos meos qs mi fecit tulistis
Ecce q; stolida vba quo ei hõ tã
fatuus effari ꝑt ut opa manuũ
suarꝫ a' alioꝝ colat ut deos ꝑ qua
ĩfinitã amentiã ysaie 40 et ĩ li⁰
sapie disputat' plenarie ꝫ quo ait
deos meos si ñ erat ni ydolũ vnũ
Ad qd̃ ex ꝓcedenti ar⁰ ꝑz rñsio est
q; consuetudo ydolatriꝫ taliter
loqui et plurali vti ꝓ singulari
q; ⁹ de vitulo conflatili dixerũt
ĩpij isrlite Ish sꝰ dñs tuus isrl' Ihz
deos meos tulistis ꝛ mi abstulistis
et vobiscũ furtiue portastis et
sacẽdotẽ quẽ michaes puerum ꝑ
violentiã et timorẽ cuncti a dãnitꝰ
ad ꝓgendũ cũ ipsis et oĩa q; hẽo
ꝛ ephod et theraphim et cetera sacrifi
cia ornamẽta et sacra q; vsus
fuit in cultu deoꝝ meoꝝ que oĩa
tñ apprime q; reteta q; mi ñ absti
listis rõpatione illoꝝ pro nichilo
reputo Vñ ut fertꝰ in hebreo hẽ
et quid ãplius mihi tꝫ dicat Illis
ablatis vilipendo que mi masert

sicqz in sua supstitione ydolatā
fuit male denotus. et vt nos tm
valide ad veū dei ac spūlia affi
rmamur qz eoz respectu pro michi
lo reputē tpalia et terrena. Dixe
rūt ei filij dan. Cauе ne vltra lo
quaris ad nos et veniant ad te
viri aio iocitati et ipe rñi oi do
mo tua pereas. r tu ai tuus doesh
ns ordearis a nobis tiaqz do
ebiurat. qi dixat. Noli nos qi ma
leficos insequi qr nō aio furādi
z religionis zelo feri. r que feri
Videns aūt michas qz fortiores se
essent qr nec dis sin poterāt eū
iuuare reūsus ē. Exercitu aūt vi
venerūt in lahis et percusserūt
hostes in ea in ore gladij vbē
qz incendio tradiderūt. Os gladij
ē ei aīme qđ ita cōsumit seu
nerat qs redit sic os mādūtis
consumit ribaria. Erat aūt ciuitas
ir sita in regione roob. Edz luā
hr. in hebreo in torrente roob sed
potius pro ubi. r hebraicū ad vtz
qz ee equoꝝ aptius qz ee trāslatū
hoc loco in regione qi in torrēte por
ro her ciuitas sorte ceciderat tribu
dan et ita ex concessione y. et iussi
one dīna poterāt eā expugnare dan
sent posuerūtqz sculptile. r ydolū
r sculptū et rexerūt ad suā dāpna
tionē sibi in deū. et ionathā filiū
gerson filij moysi ac filios ei videlz
ionathe posuerūt sibi i sacerdotes
ai tm non erāt de stirpe aaron. i tribu
dan. r in pfata sua vrbe adqz fuisse
ai tm in tribu r. totali. Iste ionathā
fuit pfatus adolescens leuita qz
et moyses fuit de tribu leui. Erat
qz neo de progenitoz suoz sanctae
dr pmanere a. r. anute cōfidē z de
huius atz ydonea sentētiōe pt spe
rare ai ionathas ille neqssimus
fuit nepos sūssimi moysi. q ydolatriā
ifinite exhorruit. q erā filij noīe gsan
nedit vtuolus fuisse. Dixit itaz posue
rūt ydolū r. et sacerdotes sacrilegos sibi
usqz ad diē captiuitatis sue qua capti
st a rege assyrioz salmanasar ut ē
regū describit. Sed qz sbmigit māsit
qz apud eos ydolū michē oī tpe quo
fuit dom. r tabernaculū dei in silo. r vbe
sic appellata. Ideo ihē. et alij qdā dixē
qz dies captiuitatis isti nō refert ad tbi
dan z ad domū dñi usqz ad archē cap
tiuitatē que a philistijm capta fuit ut
p regū. c. hē. tēqz archa ex tūc philistioz
remissa trāslatū fuit tabernaculū dei ad
archa de silo in cariathyarī. pmi. r. regū
r. le. c. Moralit. p matrē michē intelligū
pntes qui sobolē suā docet superbia. eāqz
ad desiderādū et expetendū diuitias
et honores tēp ydola qđa ioduxit. Per
multa vo superbi et ruptoꝝ ac lasciuoꝝ qz
dij venter nūm. et dignitas st. et sic
dāmite abstulerūt michē deos suos
sic illi fregit puāt sius deliqs diui
nis atz honoribz p potentiores. Vide
ni qz ex isti hystoria qz nocīua st pilo
pastoris carentia. Itaqz absentia qz er
salomon. prūbioz. ii. fatet. Vbi nō ē gu
bnator corruet ppls. Erā et lupi explo
rāt pastoris absentiā. Postremo per
sistatores lahis opulentos et secure
manētes designāt hoīes carnales in
morati et sue negligētes salutis qui
illo resistente. r facillīe supant. filiū
atz ad sēptimā dāpnatiōez a dāmnis
r. ī visibilibz luminis trahūt. pp qđ ait
sēptuā. Si non in timore dei teneris
te instāter rogo sbūtet dom tua. Rursꝰ
p michā q ipleuit manū vni filioꝝ
suoz. itm qz factus ē ei sacerdos bñ ac
cepīt. plati sacerdotes ac clerici pserti
pluraliter bñficiati qui suis nepotibz
ne dicā et filijs emūsticā bñficia lar
giūt. sine procurāt. principatus affli
et de pmonio saluatoris qi. pcā hē

ditate estimat Atvo p leuita sacdote
qui stati vidit damnus Ite cu pace
dns respicit via vra re significater
cofessores q ianute facilitq absoluit
du valeant nimos acfre adulatoes
q et sopniatores q libenti placenta
q va atq snlubria dat rnsa Deinde
demu leuita q fert mutatoez illa
sacdotij ta uiusta pfigurati st sacer
dotes derici et plati abiciosi at cupidi
q ingiter ad maiora aspirat et comodi
sui affu bficia a dignitates suas
mutat q erubescit simplia pbeda
ee contenti Iteru p michaa q leuita
coduxit et p leuita qui pro mercede sa
cdotale exhibebat officiu apte symo
nia designat Per damnus vo qui
voluntarie i pace pro roe i eqtate vi
st ac michaa iminatoe repmetes eide
raptores violentos oppssores q ibenilloz
itelligit q oi etialis dapnatio debet
grauissia Explana mi xix Fuit quda
ds eaidq talus vir Arnaulus zz q
st iudiu tpa fos hi reputatur
fuit quda vir leuites hitans ilate
motis effraym i i vrbe sita i latere
motis illi ad tribu effraym ptinet
leuite q ppe p os tribz isrl erat dispsi
ppt nas sepe ptantas qui accepit vxore
de bethleem iuda Poterat naz alijs
tribubz potissie tribui iuda tpi i gali
et nobiliori mriomialit sociari q ex
hi in seqbat hereditatu cosusio que reliqt
eu et reusa e in domu pris sui i bethlee
Hebz liraa in hebreo het que formata
e sup eu In q tangi vr cu sue recessioe
a marito qui ea ob sua fornicatione
erexit vel ipa viro suo igrate abijt in
adultero Uniptu credo theo tuisti
sse sicut in hebre het et q forte v
i hebreu sit ad utruq equocu et ap
tius ee tuslatu hoc loco in hu vbu reli
quit q tuslatet in formicata est Iza
paulop se seruus e ea vir suus vo
lens ei reconsiliari atq blandiri qd vir
uxoribz suis adulteris n solent
pagere q uis medu ad magna
alioz instancia recipiat eas ad
uema y si fuisset adultera vir
obligatus fuisset ea traducere
Verius q reor qd in scolastim fert
historia utpote q mulier fuit
viro suo irata ppt aque viri ex
cessu Nec ueri sile e q cu adulto
ausa fuisset redire in domu pris
prius Iosephus at ait q fuit mu
lier speciosa et vir ea valde di
lexit no tm sibi amabat ab ea
ideo ex passione amoris uebat
adq similr de ea vn fiebat mt
eos lites orebat q mulier gna
ta rediit tande ad suos pntes
qua setnus e vir victo amore
ipi hns in comitatu puerz r
mistru et duos azinos vnu pl
sua euectione alu pro euectione
mistri et ut in reditu uxor sua
sup azinu illu sedet sine ut azi
nu nisi a virtu a alia quis poz
tarent in via Que suscepit eu
r mulier illa viso suo marito eu
benigne recepit tpi obliua iuria
sibi facte qz ia q tuoz mesibz ab
sens fuit marito Mansitq ge
ner putu leuites maritus filie
viri ad que ve Die at qrto de
nocte r ualde mane cosurgens
pficisci voluit r redire cu cuge
sua Que tenuit socer et ait gusbi
pus pauxillu panis r adq tibi
surgetq adolescens die qnta
et venit con uebus q altero noie
vocabat ihiz Duces secu cobibma
Ex hi euidenter eliat q cobia
in scripturis veteris testamti mi
du p legitia uxore acepit q hi
mulier ia bis vocata e uxor viri
istius sicq in genesi bala et zel
pha medu vocat uxores aq co
cubme ipi iacob Iaq aderat

13
67
168 + ?
45
11
78
07

489

nixerāt rebus et dies minebat̄ in
nocte. r nox cepit diei succedere
Hrā paulop̄ meridiē exierant
bethleem ꝓpm qđ solet dixit ad ge
nerū. Considera qꝫ dies ad occasū
declinior sit. r ad meridianā horā
tū ierit et ꝓpinquet ad vesperū. qr
ēt sol dīcē incipit. Dixitqꝫ puer
ad dñm suū. Declinem⁹ ad vrbē ie
buseoꝝ. Rndit. nō ingrediar̄ oppꝫ
gentis alienē Jebusei ꝯpe oderāt
israēl. ꝰ trānsibo usqꝫ gabaa. Cura
hor refert lua. Dixit hebreꝰ qꝫ his
toria ista contigit tpe othoniel
anteq̄ filij iuda reperūt ihrū deq̄
ꝯmptione le. p̄ h⁹ libri ca. Oppug
nātes filij iuda ihrū reperūt eā
et ꝓmisserūt in ore gladij tradētes
ciuitā incendio ciuitatē. Sed ista
opinio vt̄ ꝓcepta qꝫ ut ꝓz ex ꝓmi
expōe ca. Aliqui dicūt qꝫ iosue
adhuc viuēte filij iuda obtinuerē
ihrū. qđ erāt iosue ꝓ. sanctꝰ ī sinu
ari sensit. Et si nō ꝑ iosue tñ an
ꝓsidētā othonielis fortiꝰ sic. eā
sicut ex ꝓ. ca. ꝓbat. Dicto qꝫ ista
historia cōgessit an̄ indicatū
othonielis et ꝑ ꝓbat. cōibz. q̄bz
ꝓbatū ē historiā miche ñ ꝑ otho
niel ait dixisse Josephꝰ qꝫ hī idem
testat. et infrā ex lra oñdet. Ideo
dicit ꝓ sic. et iosue ꝓ. scribit. qꝫ in
ihrū fil⁹ hītabāt rebusei cū israē
helitis et plures fuit ibi de gētibz
alienis qꝫ in gabaa vrbe ve rama
Contribuitqꝫ eis sol in̄ gabaa vrbe
tribus bēiamī et sedebant ī pla
tea ciuitatis et nullꝰ eos recipe vo
lebat hospitio. uel qr ōs erant
malinosi. vel pro maxīa ꝑte. ꝰ si
q̄ bonꝰ erāt ibidē vebāt ī portū
tatē ꝓpter ꝓ. ꝑ ab ī ꝓjs si exīneos hospi
tarēt a. q̄d tale eos retraxit. hoiet
ñt regionis illi⁹. s. ruines gabaa et
vbiū virtutē erāt filij gemyny
r insolentes et ipbi. Eleuans⁹qꝫ oculis
vidit senex qui. s. venit de agro sedēte
hoiez ꝑ platū ciuitā tū sarcinulis suis
r puer⁹ asinis seuoneribz et dixit
ad eū. Vñ venis et q̄ vadis. Rndit
ꝑfecti sum⁹ de bethleem et nūc vadi⁹
ad domū dei. r ad tabernaculū dei ī splo
Illuc ei volebat ꝑ suis ex deuotione
cū oculis attedē. r inde domū reuti
Nulla re ī digeꝫ quā a ciuibz hⁱ opidi
nō optauꝫ nisi hospitio qꝫ nocīa vi
tū hēꝫ nobis. Rndit senex. Pax tecū
ego ꝓuebo oīa que necīa sūt vltr̄ ea
que hēs sunt ei senex. r de mōte effray
qꝫ⁸ et leuita et ita amplius cōdoluit
ei. Illis epulātibz venerūt viri ciu
tatis illi⁹ filij belyab qui cōsedebāt
pulchritudine fetie in platea. filij bely
ab. r absqꝫ iugo qđ tū ſlator adiecit
exponendo nomē hoc belial. erāt inꝫ
sine iugo. r obseruatione legis dīne
ac malis ītemorati. domū ī ceperūt
dicētes hospiti. Educ virū q̄ ingressꝰ
ē domū tuā vt abutamur eo. Qui et ꝛo
domute dixerūt ad loth. Egressusqꝫ
ē ad eos senex et ait. Nolite fratres mei
nolite fratre malū hoc. fratres eos vocat
cōciuilitatis et hītatiōis et qr de
fetie israēl⁹ fuerūt. hēo filiā virgine. ꝰ
hī hō hēt cōcubinā. r vxorē. quā expo⁹ ē
educā eas ad vos ut humilietis eas
tū. obsecro ne scelus hoc cōmittaz ope
rū in viris. Ex hoc appareat qꝫ volebāt
viro abuti. Josephus tñ dicit oppositū
asserens qꝫ q̄rebant dū mixtus vxorē
ꝑpꝫ. sed ideo loquebāt de viro ut sic
extorq̄rent ab eo vxorē suā. ꝰ hospes
id ꝑfecit. Nolebant acquiescere ꝓmissis
eoꝝ. viz. senis in toto. vel in se hūerūt
ni apparatu. ac si nō cōtenti. mihi ens
vir traderet. Ideo cernens vir tradidit
eis concubinā suā. r cōiuge. q̄ cōcubina
vocat nō a concubitu fornicario. ꝰ a cō
cubitu simpliciter dicto. Nec tñ ni
cōi mō loquēdi cōcubinā ni malo am

pit p ut vōt a tumultu sidz se mitento puta libidinoso Qua cū tota nocte abusi essent l' qz illicite a' essā ināliū ea vtebant dimiserūt eā manē At mulier venit ad ostiū dom vbi manebat dns suus puta maritus q dns iugis appellebat qz vir caput ē mulieris vñ et sara abrahā dnz nūcupauit qđ et pceps aplos in sua canonica pma vxorib⁹ in exemplū vt viros suos honorēt posse cū p dnz cōiugis hospes intelligi Vnde et marito dixerat sem· hē⁹ vinū et panes in meos et ancille tue vsq; cōruit ibi et expurgauit pre afflictione fatigatione verecundia et merore Intelligens vir q mortua eēt reuso in domū suā arripuit gladiū et conscidit cadauer vxoris sue ossibz suis in duodecim ptes et misit in oēs tos isrl Probabile ē q ñ misit ad tribū beniamin qz gabaonite beniamite fuerūt Nec opz fuit mittē nūciū speciale ad tribū leui que erat p oēs tribus diffusa· quo q° misit xij ptes p xij tribus nūcios ad xij tos isrl Ñ qz pro tribu leui tribz ioseph fuit in duas tribus diuisa Et rursus tribus manasse pro media pte hitauit ultra iordanē pro media citra et ita ad eā misse dr duodecim ptes Qđ cū vidissent singuli· r ferm ipsum p nūcios intellexisset atz in signū veritatis ptes diuisi corpis cōspexissent cōclamabāt Nūq; res tāte fuā ē in isrl· r tā abhominabil in natalis retro ex die q ascenderūt patres nri de egipto usq; in pns tempus Unanimi adorato vituli aurei et decimato damnatz ad ydolatriā vt sceleratior fuisse ista re z forte ut vna psona nō contigit an fatemur tm vel loquēdo de pcto in proximū ferre simulz et in cōe determinat· r cōcordi· undi mate quid facto opus sit· r qlit crimen istud sit vlciscendū· Qui dicat oz nos cōuenire i vnū et sup hac re consiliū Posse hic qri an senex sua filia et leuites sua uxore ipsoz illoz exponēdo seu offerendo libidini ad vitandū grauius crimen vtpote vinū tm naturā vel ne leuita occidet ab illis excusent a culpa Dz q sit qz ex qđa pietate et caritate hoc fecisse videnf aut ex mente vnius cōstanter audentis Opponit vo pbat q vnus n dt dimitte veniale ptim ut alium a mortali preseruet· nec ex timore pene admittendū seu committendū ē malū culpe Multo mō dt qs aqua psona adulterio uel stupro exponē Dicēdū q si senex ptulit vba illa cū pposito deliberato sic faciendi nō excusat a toto q̄nus a tanto Si vo locutus ē vba hec ex suppreptione a' solū ad hoc auertendi ipsos illos a suo cōceptu excusat saltē a mortali Leuita qz sua dimittē exponēdo ex amissis pfanis nō excusat in toto

Expō capti xxj & gressi sūt filij isrl ad eozū iussa debellando xxxiij mō describit Egressiq; sūt oēs filij isrl ñ simplr· oēs z oēs de q̄· i fine pcedentis cōtinet et pter cōgressati q̄ vir vnus de dan usq; barsabee ·r de extremitatibz tre promissionis a pte aq̄lonari in q̄ erat tribus et vrbs dan usq; ad pte australe i q̄ fuit ciuitas bersabee ·r tra galaad ·r tribz isrl vltra iordanē i tra galaad et ciuitates morantes aq̄ tū deputus ut infra hē ad dnz in maspha ·r in loco a' oppido sic vocato Oēs q̄ agmina pplōz ·r in extremis finiū tribū isrl demorantes et tūcte tribz isrl venerūt tribus beniamin deputa· in ciuitatē pplī dei cōuenerūt Ia dam ē q venerūt in maspha porro dom seu tabernaculū dei fuit adhuc in silo Quo q° nō dr q venerūt in ciuitatē pplī dei· Ñ q ciuitas pplī dei vōt intrā sitine ipe dei pplī congregatq· sicut et multitudo xpifideliū nūc appellat ecclām· cōuenerūt q in ciuitatē pplī dei qz ptes pplī seu

expō cap' xxj' egressi sūt filij isrl xxxiij

ptiulates tribz et turme confluxert
ad totū ꝙ confluendo totū cōstituert
Dñt q̄ p angulos ꝓlōz ꝓncipes seu
ꝓncipales in tribubz designari
q̄ el latera cōcurrūt in angulo sir
cōes et vulgares cōnectūt i suppo
tibz suis Vnde ⁊ xp̄c lapis angula
ris est appellatus q̄m ipo tāq̄ i an
gulo cōiūcti st̄ p fidē et caritatē ꝓlo
dei viz iudei atq; gentiles ·dcccc·
milia pedītū pugnatoz Hinc elici
t̄ q̄ filij isr̄l magis multiplicati
fuerūt in egipto ñ obstante ibi eoz
seruitute grauissīa demde i solitu
dine q̄ in tra ꝓmissionis hucusq;
Rēpe si hijs quadringētis milibz
addāt qui defuerūt viz bēiamite ⁊
hītatores tabes gnlāad q̄ deerant
ut mīra narrat adhuc summa milīū
deficit a summa eoz ad quā i ꝓma
nūatōe ⁊ ītē ab ea ad quā i 2ª nūā
tione extenderūt Introgatus q̄z
leuita quō tāt scelꝰ ꝑpetrati ēet de
q̄ re voluerūt certius informari q̄d
nā 1ª audierit p nūtios eoꝝ voluerit
q̄z agnoscē an eo rentatio nūcijs
concordaret q̄m frēs ꝓncipaliter
tetigit eū Rndit Venī in gabaa
bēyamī cū vxore mea et ecce hoīes
ciuitatis illi⁹ circūdederūt nocte
domū in qua manebā ·r· q̄dā viri
belial post solis occasū vallabant
hospitiū meū volentes me occidē
·r· p concubitū cōn nāz usq; ad mor
tē affligē ſm vnā ex pōēz i ꝓcedēn
articulo tactā Vel ſm iosephū o
pinionē volebant mīhī virū nisi
eoz voluntati suā exponēt iugem
Est aūt satis ꝓbabile q̄ feriā illa
fuit multū decora et q̄ eo pulchri
tudinē ꝓpterūt prauissimi illi
et vxorem meā inexhibili libidīs
furore vexantes īmoderate ⁊ nā
liter eā tractantes ·et ītē ait· tibi
dimisi furore q̄ tā irrefrenati sīl
cōrupīe ardor mentis furor vōt tāq̄ rōi pusꝫ
contrarius Adestis oēs filij isr̄l Determi
te ·r· ſm legis tenorē iudicate q̄d agē dēt
q̄ sedz legē tenebāt hoc vñ dicit stans q̄z
oīs ꝓplꝫ q̄i vir vnꝰ vmꝰ hoīs voce rndit
·r· concordit detinuerūt ñ q̄ oēs sil ꝓtulerit
verba hec ⁊ āqui superioz et iudices q̄z sine
ceti acclamabāt Credēdū ē q̄z q̄ leuita
p testes ꝓbauit q̄ dixit ꝓlerti p mīstriū
suū quē hñit secū et p frēm hospitē suū
et eo domesticos qui fortassis ob tāt fla
gitiū egressi st̄ gabaa atq; ad testificādū
adducti st̄ Non recede ·r· ñ reuitem i ta
bernaculā mā doner feriā q̄ sequit sed
hoc gabaa in cōe facie ·dece eligūt ex cēti
et centū de mille et mille de decē milibz
ut cōportent exercitū necnō Cōuenit om
nis israēl sumēdo p synodocē ꝓtem
maiorē pte toto ad ciuitate maspha ut
deū ē Et miserūt nūtios ad oēs tribus
bēiamy· s· ad diuisas vrbes ipoz q̄ dicerēt
Cur tāt nephas in vob reptū ē ·r· i aq̄
de vīa ꝓgenie Dic dicat hoc vob redit
in dedecus nisi dissentaneis et punīedos
tradatis malefactoes Deo sbdit Tra
dite hoīes qui hoc flagitiū ꝑpetrarūt
ut moriant Qui noluerūt ⁊ ex ciuitis
vrbibz sortis sue cōuenerūt in gabaa
ut illi ferrent auxiliū q̄d fuit cōmo in
uisū et ex carnali amore atq; elatione
ꝓcessit ñ ex zelo iustīe nec ex caritate
Inventiq; st̄ xxvi milia de bēyamyn
p̄t hītatores gabaa q̄ septingēti erāt
ꝓter mulieres et pmulos viri fortissī
·r· valde fortes in cōe fortitudīne
vtutū carentes ni aliā ita sinistrā
ut dexterā ꝓliātes sicq; mīstrat apoth
nidicis q̄i ambidexti erāt et sic fū
dis iacientes lapidēs ad certū ut mīl
lū q̄z possent penē ⁊ neq; ꝓ alterā ꝑte
cautus lapidis deferret Hoc totū yp
bolica exīt locutio in q̄ āqd dr̄ p exter
sū ad īsinuādā magnitudinē aut e
numerositā rei que aliter tā cōuenīēter
exp̄mi nequit ideo in tali locutione nō

contanet mēdatū qz et loqs sit quisqz rdat
Imz p vba iducta ñ a dō desigr ñi qz hitatoes
gabaa erāt fidibulariz valde pti nō at
qz uxta vboz tenorē potuerūt tangē a re
moto capillū qz ner vidē sic poterant sic
et pharao dixit ad ioseph Sme oris tui i
perio nēo mouebit manū a pedē i oi tra
egipti Rui f filij isrl cū bēiamī ggan
venerūt in domū dei h ē m silo Imagz de
masphat venerūt m silo et m tabnaclz
dei tā oroīs atz ut ibi p sūmū sacdotem
consulerent dnz sic tūc mos erat vn
sb iugit consuluerūtqz eū p phinees q
p orōez et sacrificiū petūt sibi revelari
qd qrebat atz dixerūt Quis erit i exitu
nēo pnceps certamis cōt filios bēiamī
Ex h pbat vā ee opīo ioseph affirmā
tis qz ista hystoria gesta sit añ othoniel
illo iudice pfidente Si ei othoniel aut
alius iudex pfuisset nec assumpsissent illu
pro duce exitus nec sr h dnz osuluisset
Jhā et m ceteris bellis sb iudicibz gestis
ipi iudices fuerūt duces exitus Rndit
dnūs p angl Judas sit dux vr h pt in
telligi vel de tribu i uel de aq viro pn
cipali in ea vt s tribz i eet in exitu p
ac pncipal vel qz aquis vir ex ea eet
pnceps exitus Israēqz filij isrl vbe
gabaa oppugnare ceperūt Egressiqz
filij bēiamī occiderūt de filijs isrl xxij
milia viros Rursūmqz filij isrl et fortu
dine i nō confidentes Ex h hē qz tā
mu p congressu qz m isto filij isrl cū i
moderata audacia et qda elatione vt
pote in sui exitus multitudie ac pris
viribz magis qz in dno cōfidētes pces
serūt ad pugnā io dnūs pmisit eos bis
pstemi vt humiliati ad ipm fugerēt
In eodē loco q pius certauerūt ante di
rexerūt ita tñ ut pius assēderet i silo
ad domū dei et flerēt coram dno usqz
ad nocte Dmptm fletus i h pressit er
ba contritione i humilitate ñ magis ex
dāpni sui dolore i sue delictionis tu
bore consulerētqz eū et dixerēt Debeo
ego pliō et exitus tuus vlt procedē
ad dimicandū cōt filios bēiamy
fres meos Dicendo fres meos fatēt
se nō ex inuidia sed zelo iustie ō i
mouerī qz iustitiā carum i sāguī
pferentes an non Rndit
Inite certamen Cūqz ad plium pces
sissent eruperūt filij bēiamin et
decē et octo milia pstrauerūt Quo
cr murū ut qz succubuerint cū tñ dō
iubente iissent certamē i tur dnūs
dnūs dixit eis ut congredeīt cū eos
agressū vultuos Et rndēdū qz io
qz iusta cāz hebāt expediebat qz eoz
salus in plio crdē qz et ipa cōgres
morbqz illata fuerūt eoz pgatio
Voluit itē eoz fidē pbare i obviaz tō
nare p nos mstruere ut neqp fir
gat spes nra et fides in dno erga si
adūsa cōtingāt qp s frs iob lo Etsi
si occiderit me in ipo sperabo Hinc elim
pt qp int dū in bell sumūbūt hys q
iusta pretij hūt causā qd pp eoz
cogs culpas solet accidē i pro eoz sa
lute Porro inusit ad maiorē sui dāp
nationē tpale sortūt pspitatē qz i
ipi fortassis aquid hūt hom ad spa
liter muneret Deiqz pt causa pre
tacta assigt et alia cōnabat nā a ma
tholitis et hebreis cur filij isrl bus
st viri qz vz cr vindicta iuste dei
fuert negligētes qz dāmtus q mo
dico tpe ante h facti ad ydolatriā
corruerūt n ipugnuert sic i deut
fuit pceptū et sicut tpe iosue volu
erūt nouē tribus pugnā īre
tribū ruben et gad et medie tribū
manasse cū putassent illos altare
sacrilegū cōstruxisse cū tñ ad vlti
cendā iuriā hys leuite fuert satis
pm Ruā obrē os filij isrl puta re
sidui de eoz exitu venerūt i domū
dei et sedebāt flentes coram dno ex
vera contritioe i humilitate cordis
pp aq sua pcā sic cecīt prostrati

Jeiunauerūt illo die usq; ad vesp̄m
pro satisfactione diuine offense ⁊ ob
tulerūt et holocaustā ad dīne reuerē
tiā maiestatis quā offenderāt et pa
cifica victimas pro remissione sua
ctp̄z ad pacificandū se dño et ut victo
riā obtinerēt fuitq; magnū q̄ bis
tā lamētabiliē pro cā iusta prostra
ti⁹ et sed ad pliū ire iussi nequaq̄ con
dīz murmurauerūt ⁊ nec ꝯ phinees
sacdote subplicando q̄ eos decepe
referendo diuina vīsa ⁊ fingendo
ꝫ humiliāt ꝓfugerūt ad deū eūq; ora
do plorando sacrificādo ⁊ ieunādo
⁊ et cozdialit̄ pentendo placāt co
nati sūt et sup statu suo introgauerūt
⁊ p sacdote pteterūt sibi diuinitus
reuelari quid eis eēt agendū i tali
articulo et euentu ¶ Lo tpe ibi erat
arcba federis dñi et phinees ꝓpositꝰ
do⁹ ⁊ princeps et pontifex tabnaculi
dei Consuluerūt q̄ dīz p phinees p
tq̄ manꝰ et sacrificia obtulerūt ¶ Cui dīz
aut dñs Ascendite Vñ apparet q̄
vbs gabaa fuit altius sita q̄ cāp⁹
in q̄ filij isrl erāt ¶ Tras ei trādā eos
in manus tuas Posuerūtq; filij
isrl insidias p circuitū vebis gabaa
q̄s viri illi in insidijs positi irruerēt
atz interderēt vbē bēiamitis mox
egressis ad pugnā ꝯ reliq̄s isilitus
¶ Qualiter aūt lucrat viri insidijs in
pelijs tusis dñi ē iosue ⁸⁰ et terria
⁊ filios bēiamī exercitū pduxerūt ꝫ ⁊ filij
bēiamī audacter eruperūt de ciui
tate ⁊ fugientes adūsarios lōgius
plequti sūt ⁊ filios isrl qui ex āduer
sa et cōtrario fugerūt ut filios
bēiamī ab vbe sua longe pūlerēt
Os itaq; filij isrl surgētes de sedib⁹
suis ⁊ maior ps exercitus que se ⁊ imo
te a ruinate abscondērat surgens
de suis latibulis cepit bēiamitis
resistere ¶ Erat q̄q; exercitus filioꝝ
isrl in tres ptes diuisus q̄z vna et
minor iuxta in insidijs ē vbē alia ps
et maior adūersit vbē ad puocandū
et exhendū filios bēiamī ⁊ ⁊ maxīa
ps fuit remote latens ad ⁊ illā ptinere
rūt filios bēiamī filij isrl q̄ silauerūt
fugā Ingrauatiq; ē bellū cōtra filios
bēiamīn pcussitq; eos dīns ⁊ pcus
sioni exposuit in ciuitatibus filioꝝ isrl q̄
dedit vtute pcutiendi bēiamitas et
interfecerūt ex eis xxv milia et cētū viros
Remanserūt itaq; de oī bēiamī qui
potuerūt euadere sexcenti viri sederūt
q̄z in petra rēmon ⁊ in loco petroso mu
nito in solitudie mēsibz q̄tuor et plā
xerūt ibi sua calamitate magno plo
ratu Regressi aūt filij isrl os reliq̄as
ciuitatis gabaa a viris usq; ad iu
menta gladio pcusserūt Ad vo q̄d
ait usq; iumenta itelligēdū sit iclusiē
an potius excluside dubiū ē pt cūctas
q̄z vrbes et vicinos bēiamī vorax flā
ma cōsumpsit Inuenerūt aūt filij isrl
etiā mulieres ac puulos ac puellas
in tota bēiamin tribu Refert hira
in hebreo hīt q̄ filij bēiamī p̄ter
habitatores gabaa erāt xxvj milia et
q̄ nulle ex eis fugerūt ad opida sua
ex q̄ ꝓius venerunt in gabaa atz in
opidis illis a filijs isrl sunt occisa ꝫ
hoc ñ vr textui consonare q̄ dīm est
Remanserūtq; de oī no bēiamī
q̄ euadē potuerūt et fugī i solitudiē
sexcēti viri ñ forte q̄d ait et fugī in
solitudinē sit dictatio ex q̄d dr q̄ eua
dere potuerūt ¶ Ex hijs pz tom hui⁹
capli hra que p̄olixa est

Explanatio capli xxi Juraueraūt q̄z Ar xxxvj

Qualiter repata sit tribz bēiamī
que pene extincta fuit hic e
narat Juraueraūt q̄z filij isrl i mas
pha at̄q; ꝯ bēiamī pugnāe cepert
nullo mō dabit filijs bēiamī de filī
abz suis vxore ¶ Vor juraueraūt i detes
tatione furoꝝ bēiamitaꝝ et puto
q̄ juraueruūt postq̄ ꝯgnerūt tribū

bēiamī uelle assistē gnabomitis qr ex
tē pōtauerāt ill' m ramē venerūtq; ōs
m domū dei m ſylo et ceperūt flere di
centes Quare dñe ds factū ē h malū
m ſpōlo tuo ut ho vna tribs auferret
ex nobis r ex ſrlitico ſpōlo. qi dixit
vtinā non ztigisset Vmptis nodū
fuit tribs bēpamī ōino ocisa ſed vide
bat breuiter pitum qr n appariuit p
finē modus q̄liter posset p gnabōez
conseruari eo qp cete tribs uiraſſent
filias suas nō sociare bēiamytis ziu
gio nec poterāt gentiles atrpe ob legis
phibitionē Altera die extruxerūt al
tare m tabnaclo dñi. sed nōne ibi iā
erat altare. Dicūt aq; qp ꝛ° pus i aq;
repauerūt uel trāslatū fuit io nouū fe
cerūt uel eq; relatio atz in pstino loco
posito vōt eq; extructo et obtulerūt ibi
p manꝰ sacerdotis holocaustū p gratz
actione de triūpho cōcesso et pacifica
victimas pro remissione culpe pare
t gra conseruationis m bono statu et
dixerūt Quis n ascendit m exercitu dñi
qui bēiamitas occidit de omnibꝰ tri
bz ſrl. h mḡserūt ut ea occasione p
uideret residuis bēiamitis de nuptijs
q; ei ibi n erāt n nuraucrāt se n datuꝝ
filias suas filijs bēiamī. et ite ut ꝰ
punirēt io sbdit Grandi ei curā me
to se constrinxerāt cū eent i maſpha
interfici. r qi nō fuerēt eos q; defuissent
Et inuenīt ḡntes habes galaad ibi n fuisse
r vbis site m tra galaad m illo exercitu n fuisse
Miserūt itaz dece milia viros robustissimos
et pcepērūt eis Ite et percute ḡntes habis
galaad cū vxores q; pnulos Nrū videri pt
q tā m tota tribu beniamin q; m vrbe hat
galaad eā feās ac pnulos pepererūt cū p
nulli fuerint penitus innocentes eqz proba
bile q; multe fere displicentia haberēt de crimi
ne illo gnabomitaz Ad qō dicū pt q; m maiorē
tantū sacrilegij detestationē h fm̄ sit. et viri
m suis vxoribꝰ ac pnulis sint punit cū ni
viri m bēiamin ān mulierē ac pnulorꝝ om
sionē fuerint pene os pempti fuitq;
mors illa innocētibz maior cōa et fe
minis que peccauerūt uel m mortali
culpa n erāt purgāt ꝫ et rigor dñe
iustitie cōmēdabāt m h; vir q; i mu
liere vna ſt caro et proles ē dād suoꝝ
puēi virgines reseruate Inq; ierēt
mīfice eos qui m pabis cōmorabāt
nī diligenti examīe scrutabāt. p posse
que virgines eent et sepabāt eas seoꝝ
ſu et satis facilit poterant inuenire q;
nec marīate nec diffīmate fuerunt
vñ sbūgit et inuente ſt de pabis gn
laad q̄dringente virgines q; nesciert
viri thorū y nec illegitimā copulā
Miserūtq; filij ſrl' nūtios ad filios
bēpamī qui erant m petra rēmon
r m loco saxeo illo valde munito et
pcepērūt viz nūptijs ut susciperent
eos vtpote bēpamitas ꝰ cū pace redu
cendo eos inde pacifice ad pſz di i ſylo
et date ſt eis vxores q̄dringēs viz
virīs tonde sponse dixerūt qr maiōes
natu q; in suis tumulis pſidebant
q̄z in nullo pfuit toti plebi Quid fa
cie? reliquus qui n acceperūt vxores
et mgenti studio pmidendū ē ne vna
tribus deleat ex ſrl Nōne ex q̄dam
gentis ill cōuigijs poterāt tribus
bēpamī repari poterat plane ſi no
ita rito Ideo pp ducentos residuos
vxorandos non debebāt filij ſrl'
pfatū suū frangē iuramētū qm̄
q̄da dicat oppositū Ceperūtq; r ex
cogitauerūt seu ab ipīs accepert
consiliū atz dixerūt Ecce solēpni
tas dñi est m ſylo annuaria r q̄dā
festiuitas anīa que ſylo sita ē ad
septētrionē vbis bethel non illi
que alio nōie vōt ihēz pceperūtq;
maiores natu filijs bēiamī duc
tis latitare m vineis Cumq; viderēt
filias ſylo r filias ciuū vbis nōie
ſylo ad ducendos thoros r choreas
pcedē ex vbe rapite eas singuli sin

regulos vrozes. n̄ q̄libz vnā puellā ad
nubendū. Quippē raptus minus fēdz
legē videtur q̄ stuprū. Et maiorē omis
sio excusat. mīnorēq; ī tpo ptīm
Cuiꝰ pēs earū ō vos quer. ī q̄rit
perīt violentia vobis obiciendo. di
ce. eis Miserem eor. q̄ zonei rapue
rūt eas iure bellātiū. atz victor. r ist
bēiamite n̄ dicit q̄ filias vr̄as de iure
arripuerit sic hȳ qui vicit ī plio
rapuit filias eor. quos superat. q̄ntū
ad hoc n̄ hīt se psūptuose sed rogātibz
ut accipent nō dedistis. r filias vr̄as
noluistis dare hȳs bēiamitis ut ei
rogarent sibi prouideri de vroribz. et
a pte vr̄a patrē. r vosipsi estis ī culpa
non ideo q̄m filias vr̄as n̄ dedistis
filijs bēiamī eas sibi dari rogātibz
eo q̄ promisistis vos n̄ daturos filias
illis sic. et nos nam maiores. q̄m filia
as vr̄as promisistis sic ch̄ortsādo vagāi
q̄ rapi milit potuerūt. ferentq; filij bēya
mī. ut sibi fiat ipatū. Abierūtq; ī pos
sessionē suā quā hūerūt latissimā q̄
secuti ist residui tota terrā tribz bēia
mī poterāt possidē idcirco fēle eis assigte
et parentes q̄z dā fraudi consenserūt filijs
bēiamī ad ieudū cōnubia. In diebz ill
n̄ erat rex in isrl sed vnusq̄sq; q̄d sibi
rm videbat. hoc faciebat. r sine referēa
tione fert q̄d voluit. Nullus ei respicit
ad malū opat ut diuinis dyomisius cō
testat. r nullꝰ optat aut facit malū sb
rōe mali. q̄ solū sub rōe veri boni. q̄ appa
rens. ei bonū sit obiectū appetitus
Hinc pubior. aī z̄ hē. Omnis vir. via
rm sibi rē. Et rursus pubior. Via sbul
ti rēa in oculis eo. Quippē nō ē putādꝰ
q̄ in diebz ill vnusquisq; ī isrl faciat
dūo sine refrenatione dē q̄d voluit
q̄d sibi bonū apparuit. q̄r et pntes p
hibuerūt sobolez suā a multis malis
et dīm sios mīstros. In vrbibz q̄z fue
rūt spēales rōres ac iudices. ideo dis
tributo pfata ē accōmoda. p q̄ibus
singulos vel p ypbole dom ēt. et q̄r ī milit
sic fiunt. Denīq; n̄ solū dū deest stuprū a
prelatus. q̄ rē dū is q̄ pest ē penitus neg
ligens ni corrigendis et corripiendis excess
sibz vbī h̄ dici pt. In diebz ill n̄ erat rex ī
isrl. Talis ei psidens nōie. n̄ re psidēs
erat rui. Io. zacharias. O pastor. r ydolū
Ō q̄m clausula ista. In die ill ac posita
ē in descriptione casus ipi. michee. r dāni
tarū asserit iosephus casu isto et illa cē
sadē tpa contigisse. Moralit ex hoc tm
nplor. historia īformam q̄m mala nas
cāt ex carnali cupia et q̄ ieffabilit illa
obtenebret et mouerigibilia fanat rorda
seducta. ō pusus vitanda ē. Porro p tbiū
bēiamī que hoī. sue psapie opē. r defensi
onē in malis exhibuit. itelligit q̄ ex car
nali amore. a cōmodo defendit excusat et
adiuuat suos pximos amicos. a socios n
pcūs. Cuiꝰ ipor. nouerit scelerib⁹ auꝰ
ustrie remitt. tadeq; pereerit. Ruri
ex pdictis mīstrum q̄ volētes corripe
a corrigē alios dīnt h̄ facē ordinate et n
pmius emendare seipos nec ex rancōe sed
zelo iusti vina vindictē. Dorem q̄z imui
ta nec q̄q; facē nuramenta. q̄ oia agē ni
cautela. Ad laudē et glaz oipotentis q̄
ē sr oia ds sublis et bīdes amē. Explana°
tralus p̄ magīi libri ruth. Tractatus p̄ ī

Iste seō ihēo hebrei libz
ruth dicit ad libeū in
dicū pmitē q̄ ī diebz
vnus iudicis hystoia
ruth scribit cōtigisse
Istiꝰ liber iste q̄dā
illis volus ipletionis. Quos q̄ri pt
tur potius mutulat a ruth q̄ a boos l
noemy. Videdū q̄ ō q̄ in isto libello
spēalit referant vtutes ishus ruth et grā
dei in ea tumpli. ī medat. atz p ea doceat
ipletā pphecia ysaie de xpo dicentis E
mitte agnū dnīe dnatorē tre de pet
deserti ad montē filie syon. In q̄ vbis nel
ipā ruth ob sui constantiā firmitatēq;
ai petra vocat. Vel p petrā deserti itelligi

lonus de q̃ exiuit oriuda In diebus
vnus iudicis q̃n iudices perat hic
intelligẽdũ q̃ in diebz vnus iudicis
isrl̃ ꝑfuerũt plures iudices isrl̃ ꝫ q̃
aut q̃n exprmit tpc detiatũ ut sit
sensus q̃n q̃ tpe successiue perant
iudices Preerant aũt ut dñm ẽ p modũ
directois aũz consiliũ magis q̃ p mo
dũ iurisdictionis aũz dñij Fuit ẽ fames
in tra iudeę ⁊ magẽ carisia sine ste
rilitas In aũt in sola iudea fuit i fames
an eriã in ciuitatibz tribꝰ septẽ non
exprmit In q̃ mox sbdit q̃ q̃dã ex
bethleem trisiert ad hitandũ i terra
moabitaz q̃ regis ẽ iudee virtus vz
q̃ uel solũ uel ꝓpinq̃ fuit h fames
in tra iudeoz Queri q̃s fuit iudex
sb q̃ accidit ista hystoria Ad h lira
rñdet magr in hystoriis et expositoes
aq̃ dicũt q̃ iudex iste fuit hely q̃
cũ hoc sacerdotiũ sibi vsurpauit qui
ñ fuit de stirpe eleazari ꝫ ythamar
Licet aũt istud 2m sit verũ vz q̃ hely
sacdos et iudex ñ fuit de eleazar sed
de ythamar nõ tñ vz vñ q̃ sibi vsur
pauerit sacdotiũ Dñs ꝓ regũ 2o
dñs aut ad eũ loquẽs locutꝰ fuit q̃ do
mus et do ꝓtis tue ministraret i cõspctu
meo in sępitũ q̃ sacdotiũ i p̃petuũ
ꝓ hoc ex ordinatione diuina Dñet vñ vz q̃
ista res sb heli cõtigerit q̃n a ꝓn q̃
hely cepit ꝓsz iudicare usq̃ ꝓncipiũ
regni dauid fluxerũt tm octogiita a
vz xl sub hely et tonc sb samuele ⁊ saul
ut ex p̃ regũ hẽ q̃ in tra hos octogiita
ãnos fuit ꝑgrinatio elimelech gñatio
obeth ex ruth gñatio q̃z yesse ex obeth ⁊
gñatio dauid ex iesse ꝙ et vita dauid usq̃
ad regni sui exordiũ in q̃ erat triginta ãnoz
q̃ ñ vr posse saluari q̃n noemy dece ãnis
mãsit in tra moab qui addit triginta a
nis vite dauid in q̃ cepit regnare facit
ãnos xl yesse q̃z dñs genuit ipm dauid
senex fuit q̃ sex filios genuit ãi eũ ut
le ꝓmo regũ sicq̃ habuit triginta nouẽ ãnos
ad mi q̃n genuit dauid hyj sit ãm
sil̃ uiri fuerũt octogiita ãnos si
addat et ãnj ille q̃ noemy ẽ reuersi
et ruth ipi boos cõiugio sortiatur et
ꝑgnata et ita ñ remanet tpc a
q̃ vite obeth q̃sq̃ gñasse ponerit
ipm yesse Hec lyra Circa hec dico
q̃ magr in hystoriis ñ dicit q̃ hely s
sacdotiũ vsurpauit Sit eq̃dẽ aut
Post sapsone iudicauit israle heli sac
dos qui tñ non iudex ꝫ sacdos a dig
nori officio agnoratꝰ ẽ trislato sacdo
a filijs eleazar Hic vz hely ꝓ de filijs
ythamar accepit sacdotiũ in diebus
eius facta ẽ fames in tra Ecce i hijs vbis
ñ dr q̃ hely sacdotiũ vsurpauerit sibi
Ymptũ addit ibidẽ magr eleazar et
ythamar fuerũt filij aaron de eleaza
ro debuit ee sacerdos de ythamar aũt
leuita que addicio vã ẽ si p sacdote i
telligat summꝰ sacdos seu pontifex
p leuita sacerdos simplex nõ aũt si in
telligat q̃ de solo eleazaro debuit ee
q̃nz sacerdos et de ythamar leuita
ñ sacerdos cũ in leuitico sępti sit q̃
nadab et abiu filij aaron sacdotes
fuerũt ipo aaron pontificatũ gerẽte
ipisq̃z nadab et abyu igne rosipus
pro eis sacdotio fuerũt sr eleazar et ytha
mar sicq̃ de ceps filij ythamar fu
erãt sacerdotes et ꝓncipes ꝓgenitus
eleazari post ꝓtez suũ pontifex fuit
Circa et heli iste pontifex fuit pontifi
tu trislato ad posteros ythamar q̃
duraut usq̃ ad sadoch pontifice q̃
fuit de eleazar electo abiathar q̃ fuit
de ythamar Insup ꝓ pal̃ ze dicit
q̃ dauid distribuit xxiiij ordines sa
cerdotũ q̃z ordinũ xvj erãt de eleaza
ro et octo de ythamar Deinde dicit
q̃ ꝓbatio i magri in hystoriis utpo
te q̃ iudex iste non fuit hely ñ vide
ydonea Dicit ei dr septuagiita q̃ yesse
fuit senex q̃n genuit dauid ꝫ q̃n dr
occidit golyam seu missus fuit ad saul

ỹ° angl' dd fuit ꝓmo nullus ad saul
talis fuit et tãte etatis q̃ vn' dicit
de eo saulꝰ Ecce vidi dd filiũ ysay
sciẽtẽ psallẽ ⁊ fortissimũ roboze viz
bellicosũ et prudentẽ in ỹbis ꝓ refert
et approbat iyra opionẽ hebreoz dicẽtiũ
q̃ iudex sb̃ q̃ contigit hystoria ista fuit
abessan de q̃ dam̃ est iudicũ ꝫ et q̃ ab
essan a° noie dr̃s sit boos Gitq̃ idem
vir et iudex fuit abessan et boos qui
fuit ante helyꝫ xlvj ãnis ut ꝓz ex deut
sii libri iudicũ Sed ista opio ꝑ repta
et tertiũ huic contraria Ait ei sept̃i
m libri hyexordio In diebz vm' iudi
cis Cũ aũ scriptura dicit aliquid contigis
se in diebz alicꝰ regis aut iudicis certũ
ẽ q̃ intelligat hoc de diebus in q̃ talꝭ
rex a° iudex fuit iudex a rex nõ de reris
eo diebz Abessan aũt nõ ꝓfuit ni exti
tit iudex ni septẽ ãnis ut iudicũ ꝓ̃le
Porro noemy fuit in tra moab x ãnis
si q̃ abessan et boos idẽ vir fuit in ep̃
sidẽtia cõtigit fames i° post ep exordiũ
elymeleth cũ noemy ꝓfectus ẽ de beth
leem in tra moabitarũ ibi q̃ defuncto
fuisset aũ reditũ noemy ni diceꝰ a suo
iudicatu deposito adhuc sanꝰ q̃d nõ
affirmat nec in aliq̃ iudice istl fame
Si vo dicat q̃ elymeleth i° iter arri
puit antq̃ boos cepit iudicare ꝓbiliꝰ
potius ẽt dicendũ q̃ fames ista in
cepit tpe repte qui sex ãnis ꝓfuit
aũ abessan Si aũ dicat q̃ fames
a° peregrinatis i° ideo sb̃ abessan q̃
et boos asserit fame q̃ sb̃ eo ẽ tanta
ꝑformitꝰ dici posset q̃ fames et pe
grinatio ille sint facte sb̃ hely cui q̃
repte ꝓpe et sb̃ eiꝰ iudicatu sit tãta
q̃ res a suo fine nomẽ sortit sicꝫ
satis multũ hebit de tpe ꝓ vitã
obeth quẽ genuit esse q̃m hely
obiit dñi nonagintã octo erat ãnoz
et xl ꝓfuit ãnis ut ꝑ regũ ẽ hec vm
ꝓbi ni ẽ vez q̃ res quãcũq̃ denoia
tionẽ a fine accipiat vꝰ et aliquã
sumat a ꝓn et q̃ vis denotet a fine ni hi
dr̃ fra in fine sic seu tio sui ẽ hi ꝓn et
Põ ni oz putare q̃ esse fuit ad min
triginta nouẽ ãnoz dñs genuit dauid
vꝰ beniamyn iunioz ipso ioseph tpe ingꝛ
sionis in egiptũ huic ad mi filios
nouẽ q̃s nodũ erat ꝫ ãnoz ut gen
eo ondit Helius q̃ dicit tritholus q̃
hebrei Anaz in diebz vm iudicis factũ
est fames in tra q̃ quis q̃z contigit
ex malis causis tr̃ tñ ꝓ maꝭ indecoz
crimiꝫ credit contigisse Sed ni ve posse
saluari si iudex i° fuit abessan a° pepte
q̃ eũ pressit a aylon vel abdõ q̃ ꝓ abes
san fuerũt q̃ ut patuit sb̃ dr̃ no legit
filiꝫ istl recessisse a cultu dei ut iudex ꝓ
ditꝰ ẽ Demq̃ tr̃ i° ꝓ pali° s° et q̃ stare
fecit solẽ aut bis nxo Tpe elymeleth ꝓ
pinquiores legis solebant ut viso mi
raculo cõtẽt ad dñz q̃d q̃n stepserit
i tm̃ ꝓualuit fames q̃s quo in tribu
iuda ꝑ videbat cogente iopia ni vxõe
et filiis patria pulsus in peregrinatione
cũ filiis mortuus ẽ Hebrei tñ ut fert
phibent eũ peregrinatiũ in moab ni exi
gẽtia ꝫ ad vitãdã molestiã q̃ ni eet
habũdãs multi indigentiũ affligebãt
ad ipm q̃ ivite sua cõmutꝰ Ideo abijt
et q̃ ex vinosa in recessit cũ bonis suis
mobilibz iusto dei iudicio de pauperi
atz defunctꝰ ẽ cũ filiis suis i terra ni sua
Vn et noemy in fine testat Expressa su
plenia q̃d tñ ad illud sensũ pt exponi
Accepert aũt filij noemy mulieres mo
abitidas q̃z vna vocabat orpha alta
ruth Cuius ꝓ refert hyer a Dicit hebrei
et q̃da cõtrolici q̃ ruth filia fuit eglon
regis moabitaꝝ q̃d satis reprobat iyra
ꝑ tria q̃ ni fuit filia regis eglon q̃ a ꝓph
iudex istl mꝭ fert q̃ i° ita mortuus fuit
ãpliꝰ q̃ ꝓ ãnos decẽtos nec apparẽtia
bit q̃ rex moab dederit filiã suã viro
exõneo Nichilomi deꝰ ꝓ posset aliq̃
voluari ex eo q̃d scriptũ ẽ ꝓ ꝓpulsu
Geniunis et antedens qui principes fuerũt

fuerẽt in moab Vbi scribit ihẽomi
Maalon et chelyon filij elymelech
Ruth
Noemi
Orpha
Ruth
Noemi
Ruth
Noemi
Ruth
Noemi

quã te. Her ruth fuit electa a deo
deo eã sic asserit attraxit ⁊ cõstitue
ssent ꝑ ut mgr in hystorijs recitat. Noemy dixit ad ruth Au di
filia ni ẽ ds mi sic dij gentiũ ni pli
ni sm ritũ gẽtiũ viuit expedit tibi
ut redeas pli tui et ad deos tuos
et ait ruth pli tuus pli mei qi
dicit paratã sit sequi ritũ pli tui
ds tuus ds mei ⁊ deo tuo volo fuie
ni dns mortabitr. Interea ut fert
videns noemy ipãr ruth velle ad
iudaismũ cõuerti pbauit cõstan
tã ei ne post apostataret a lege ass
sumpta idcirco ꝓposuit ei ãq ardua
legis. qs religione mitiãe optim
bus ꝓponit ardua ordis. Itr no
emy dixit ad ruth Hebreis et con
uersis ad legẽ eor nõ licẽ exire ⁊ cõ
morari extra terrã eis a deo cõcessã ni
ex grandi nãmitate Ad qd ruth rnd
Quorũcq ꝓcesseris ꝑgã qi dicit
non alibi Ruth sus noemy aut Non
licet mulieribz hebreis ee solas ci
uitatis ni cũ suis maritis Rnditq ruth
vbi morata fueris et e ꝑ cõmorabor
qi dicat n cupio ee sola ci vuo my
noemy Nos nequit teneri ad onera
legis aliq ad vm dei cultũ et ruth
int pli tuus pli meus qi dicat
volo eis ꝰformari in observãcijs legis
ds tuus ds meus qp solũ de cetero
colam. Denuo noemy ẽ locuta Ad
gressoribz nre legis mfligit due
diuersq mortes viz lapidatio combus
tio flagellatio gladiatio Rnditq ruth
Que te fm moriẽte suscepit ⁊ ea mo
riar. Tãq dicat. m tm tua mors
patet sit vindicta meoz exigentia meri
toz Her n faciat ds et her addat
⁊ ꝓtectu a ꝯsilia adusa n ꝯfligat
deus veros p que solũ de cetero uro
pe opportuno si no sola mors me et
te sepauerit loco hitatione ⁊ religiõe
hui modi iurandi didicisse ꝑ ruth
ab ebreis hoc ẽ a suo marito ⁊ socru Vi
dens ꝑ noemy qi obstinato ⁊ firmo ⁊
ĩmobili ruth alio deuenisset secũ pgẽ
er inspiratione diuina sicq obstina
to sumit hic m bono aduersari no
luit. Quibz vbe mgressis velox a
pud electos tues fuma prebuit ⁊ vi
no altere velocit nisi nuant redditu
noemy qr et antea erat famosa et oĩbz
tam ac pulchra nrona Deo sbditur
Dicebãtq mulieres. Hec ẽ ne noemy
⁊ mulier ⁊ olim nra notabil et ita
de ei⁹ reditione grandebãt eiq adisi
tantibz ꝺolebant. qi dicit. Hec ia qi
sola venit que cũ marito et filijs abijt
Quibz rndit adusitate sua oĩdes
et grandeuũ setia moderãs Ne vo
cetis me noemy ⁊ pulchra. Noemy
ꝙppe pulchra nr ꝓtetat. qi dicit. Deo
nomen sine nris ꝓcante ꝙ vocare me
mara ⁊ amara qr amaritudie ⁊ ẽsti
cia et dolore valde replenit me oĩp. ei
dispõe ⁊ voluntate defuncti st maritus
meus et filij. Egressa su plena hm
eos q dicit eã abisse cũ opulẽta ob
musã iduãe Sensus ẽ qi cũ diuitijs
et cõiunctis recessit. Deoz alios sensus
ẽ qi cũ marito et filijs abijt qs sibi
ꝑ cunctis diuitijs meliores fuisse testi
moñ ẽ. qs vxor thobie aut thobie ⁊
Sufficiebat nõb pamptas mã ut di
uitias oputare hoc qi videba filiũ
nãq et patriã reduxit me dns. utpote
marito filijs qꝙ orbatã a ciuitã depau
pata. Venit ꝙ noemy i bethleem qn
primũ ordeum metebãt ⁊ ꝓpe ordeacee
messis.

Spiritalis explanatio applicatio eiusdem Aimaulus sedus

Sicut in modica testa asinet
nucleus dulcis aq in suo
melius dulcedo. In malo qꝙ granato
granũ medicinale. ita et in breui
hoc libro ruth suauia xpi et ecie sa
cramẽta inclusa st. Allegorice ꝙ p
nudicie isrl in ey diebz fuit ẽ sterilitas

m iudea intelligit collectis pontificii qui iudeis perat m p̃ xpi aduentu atz post re surrectionē ipi qui ppl̃z a xp̃o p̃dicatione fide et cultu tonis viribz cauterit ita q̃ magn̄ bone cōuersationis sterilitas et spinis alie nomie cupiditas m ppl̃o i iudaico extiterit Christ q̃ ho de bethleem iuda noīe elymelech qd̄ int̄pretat dñs meus rex · r x dñs · rex nr cū eēm ingressus ē finis gentiliū q̃ p̃ sua res rectionē iudeis in sua pfidia mouentis p p̃ multū esse p̃dicatores sios aplos et p̃ ppha oracula vilipauit gentiles et in eoz demoratꝰ ē cordibz: cū duobz filijs suis p q̃s ordo ppha et chorus signat aplor̄ seu xpi apli r ceteri eoz coopatores discipuli Per noemy dem̄ que pulchra int̄pretat eēm designat cui m rantius dr O pulcherrima mulier Et noemy ē ubi elymelech xp̃c nāz in membris suis pse cutiones sustinuit tyrannor et sibi fi reputauit qd̄ suis infligebat fidelibz Vbz per zachariā locutus ē Qui tetigerit vos tāgz pupillā octi mei Vñ et rursus fatet Qd vni ex minimis meis fecistis mi fecistis spūaliꝰ vo mortuus fuit in corde eoz q̃ per tormēta et violentias tornuer̄t a fide Mā sitq̃ mulier orbata duobz filijs ac marito Quia et sti apli ceteriq̃ discipuli p xp̃o sunt martirizati sic et olim ppe ab ipsis fuit afflicta sitq̃ eoz pūtia eēm fuit p̃cipua q eēm in hac vita sponsi celestis claro ac be nefico p̃uat consortio ac aspectu Vñ interdū ptingit eēm̄z ad tpe relinqui im ut solutis consolationibz supnor̄q̃ auxiliorum affluentijs destituat atz grauissimis pcellosis exponat in tm ut cū apl̃o dicat Cup̃ mo dū grauati sumꝰ supra vtute ita ut tedeat nos viue · tc ꝑ q̃ orbata se celesti marito oq̃rit · et surrexit vt in pāz pget cū vbz nuruisua Cum nāz q̃sda gentiliū ioue nibiles reperit ideo eis velut vinissim ad uersos ex iudaismo in tra sm remisit · q̃ Iacobus de hispania i iudea reuisus ē et rursus p̃dicauit ibidē plurimos q̃ sibi Apli q̃z p q̃t anos cepis tpibz in christ et ad p̃mitiua ibi eēm̄z redierit sicut hoc pn̄ in actibz edocet Aliq̃s q̃ ex gentibz ad uersas psonas secū duxerit Vmpn̄ p hāt noemy redemptione principe p̃figurabat q̃ fideles tc fine mūdi p̃dicaturi sc synagoge r conuersuri eade Porro p h̄ q̃ noe my veriq̃ nurui siue reditū psuasit dare intelligi q̃ eēm n̄ stati recipit infideles ac catheczuminos ad baptisma q̃ probat sps si ex do sint Potest idem intelligi p̃ q̃ q̃sda psonas ex gentilitate cōtinas eēm remisit ad loca p̃pria direxit ad p̃dicā ibidē ut prolificarēt et fructificarēt in gre tibz q̃ in obstinatis iudeis pfice ni valebat in q̃ n̄ p̃mutia eēm̄z quit nihil fuit frem Insi sic mulieres et nues in bethleem de reditu noemy admirati sc et grauiti sic iacobz iheosolimor̄ p̃ antistes et p̃mutā ei eēm̄z gl̃abant et admirabāt no parū q̃n paulꝰ et barnabas p̃ et alij q̃sda apli p̃pueq̃ discipuli ex iudaismo conuersi venerūt ad ipos et narrauerit q̃lit fructi ficassent in gentibz multaq̃ mira q̃ uertissent et diuinis choruscasset mira culis Quibz cognitis dixerūt iheosolo mite fideles Hec ē noemy · r pulchra xpi sponsa Illi vo dixerūt Ne vocetis me noemy · r pulchrā · s · marā · r amarā p grauissimas q̃s ab infidelibz sustinuit passiones r pcellosas et q̃ de pūtia excecatione et dispertione tenuisse doluerūt et q̃ multi ex eis erāt ad fidē ab infidelibz intempti vñ q̃dā ad hoc q̃ vacuos se redire arbitrabāt Nūc q̃ eēm xp̃i multiplicit deformata et pristina gre ac vtuti atz diuor̄ mi rabili pulchritudine destituta et ta ab invisibilibz q̃ a visibilibz hostibz contrita q̃rula aut yete Ho vocetis me noemy q̃ amarā q̃ amaritudinibz sit repleta Moraliter quoz in tra ista · r me eēm̄z xp̃i sit fames · r virtutū sterilitas in die vindictarum · r ydiotā r stulta lose pruentus plan aut principis sub q̃ q̃ aqui hom patitur fame audiendi verbi dei q̃ informari cupiāt de rebus

ad salutē sed qui ꝓsunt ñ mstruūt eos
ꝙ ꝑsuert ūt pro posse ¶ Deo bom tales
pegrinat nē tra moab qđ eā in bono
ꝑ mtelligi qm moab īterpretat ex pre sic
ꝙ tra moabe rōgregatio deuotoꝝ et ve
fideliū q ex deo st nati et vemētibz ad
se fermonat que dei st ita q sibi ꝑsi
et ꝓmouis desiderijs salubit monūt
sic q dā scribit apl ¶ Mortui ei estis et
vita vra abscondita ē cū xpo i deo Aud
ꝓ ruth que socrui sue iūbibit mālt
adherens mtelligit qđz fidelis aīa
que nulla ꝓsuasione adulatōe a ōnissōe
recedē vult ab ecclīa vnitate ¶ Per
ephā vō accipit qui ad tpe credit
cōpūgit et bona effitūt ꝙ tpe adulta
tis tēptationis n ēna ꝓspitatis labūt
Docem q ex ista hīstoria ad itūedū
assequēdū fidelitate cōstantiā retens
q vtutes hō electe ruth que amore socrus
sue ꝑ ꝓpos ipulsu spūs ꝑsti ꝓpria tra et plebē
reliquit nuptias pfidoꝝ cōtepsit ad tra
isrl ad cultū ac ꝓlz veri dei accessit et
deo de cetero seruiuit fideliter ¶ Nulla q
sensuali affectione q̄ritq ꝓlioꝝ aut
amicoꝝ illō voluptatis amore illo
ꝑ mtuitu modi separari a deo ñ pre
ceptis ecce effitiam rebelles nec via re
linquā iustitie q in dei filiali timoe
ac spūtī et feruēti amore manea ymo
biles ¶ Proximus q simꝰ fideles et cū
noemy nos itū hēāt ad ꝓxios ut no
sine fletu et vlulatu valeant a nobis diu
a longe auelli ¶ Insi ruth in milus e figa
ecce ex gentilitate collecte que dns suis
consanguineisq relictis soli cōiecta e
saluatori ¶ Sed et quāuisq fidele aīaz
spectat religiosa ꝑsonā que mūdū et
mūdana xpi amore relinquit designat
Postremo qđz fidel ꝑ deuotione ꝑ
fectione seu grā spoliatus seu a cōtepla
nis decore spūalis diuīsatoe ad mūna
lia deuoluty a eā exteriorib occupato
nibz detineri coactus et ꝑ eas distracty
merito cōquer ꝑtat dicē ¶ Ne vocetis me
noemy sed amarā qz amaritudīe sū replety
si nī hoc ipe ꝑtulit et sic dāpno sue aīe la
mat atz ad ꝑtis vite ꝑfectōe ac lib
tatē aspirat ¶ Incipit liāl tractatꝰ sci ¶

Qualiter ruth vat ad vir Arti 29
ad notīā mariti sibi a deo ꝓuise
puisi ꝑuenerit nē narrat ¶ Erat aūt vir eli
melech et ipius elimelech consanguineus
hō potens de fēie iuda et magnū opū no
boos qui ñ solū in tpalibz ꝙ m virtutibus
exterit opulentus qz suis bñ utebat diui
nis ¶ Dixitq ruth ad socrū sua si nubes
vadā in agrū et colligā spicas ¶ Ecce qđ
huius petitio linē vite qđ pīū opus vz
colligē spicas ꝙ et qđ iusti et ñ fraudulēti
fuit ei ꝓpositū pandit sc̄dō q fugerit
manū mitentiū ñ qđ ꝓposuit aquā spūs
furti sc̄trahē sed et vēnidia bone ruth
insinuat ex vbo qđ addit vbicūq ꝛlemētē
m me ꝑfūlitas repere ꝓpriaz ¶ Cui illa
rndit ¶ Vade filia my et hoc qđ fuit amōsi
cōgruūq rnsū humilitē ei ꝑpendenda est
benuolentia oīs petentī qđ humilē affabilo
se ē rndendū et si fieri expedit ꝓpe accēs
cendū ¶ Arndit aūt ut ager quē intrauit
ruth ꝛtet dns noēr boos ¶ Ager i ꝓpria area
ꝑtinebat ad boos forte ex legitīa succesī
one ñ qđ intrare ruth agrū illū arndit
istud qđ ager i huius possessore seu dns
noīe boos ꝙ hoc accidit qđ ruth agrū i
mūtuit et qđ ager ad boos ꝑtinens visi
tabat a ruth qđ vtiq ex dīna ordīatōe ꝓ
dīnatione ad ꝙsolatione ipius ruth ¶ Ds ei
humiles multiplicat cōsolat ¶ Dixitq boos
suos visitans opatios et messores dns
vob̄cū ꝛtet sit salutatio bō qđ dicat dns
assit vob ꝙ gratz ¶ Ex q scīptū phibet qm
celebratione sacdos ꝙ ꝛtet vba plebē saluat
¶ Rnderūt ei benedicat t dns ꝛtet sit ecclīa
mo valde ꝓdonea et ꝑ mēto bom ꝑ
pū ¶ Intelligendū ē naz qđ spūalia bona
sibi vite ꝓmptius ꝛpabant ¶ Dixitq
boos iuuenē q ꝓerat messoribz i eoꝝ of
ficio Cuius ē puella ꝛtet ad quā spectat
ꝑsonā seu qđ ē cōmunē a filia ns et aguēat

eā ⁊ tpa ruth in appatu messu et collectōe
spicaz tā vecūde atz hūilit se hebat q̄ boos
vir grandeuus et bon⁹ n̄ ex lubidie ꝫ cōsidē
ratōne tāte ꝓbitatis motus fuit ad istā
ītrogatōnē Refert ipa q̄ sēp hebreos
tpa ruth colligebat spicas iacētes sedēdo
ne ipa se inclinare aḡ ps sui curuis discoo
periret ꝫ hoc fabulosū vr talis naz collēto
in sedendo solet assidi pigritie ⁊ aptus
poterat gemculando colligere nec sic disco
operiebat Qui vidit her⁹ moabites que
venit cū noemy et de mane usq̄ nc stat
⁊ pseuerat in agro Jn q̄ pz q̄ laboriosa ple
uerans et agilis fuit in labore pro sustēta
tione coi sumpt⁹ et sue sororis. et ait boos
ad ruth Audi filia. boos vōe etatis et aūt⁹
seu ēmentie y⁹ et ex caritate ⁊ pietate noiat
eā filiā Ne vadas in alterz agru Mādam
ei pueris ⁊ ministris meis ut neo t molest⁹
sit. h⁹ g̃ p̄cepit eis auditis vbis ꝓfati nue
nis añ q̄ dixit ista vba ad ruth q̄nus sep
tua no exp̄mat h⁹ ꝫ ex vbis istis h⁹ imut
si at sineris vade ad sarcinulas ⁊ vasa seu
repositoria aboz ac potui et bibe q̄ rades
i fide sua et adorans sup tra ꝓstrata ap
boos adoratōe dulie tpi eminente psonaz
in q⁹ eo declarat⁹ hūilitas Dixit ad eu
Vn hoc mi⁹ q̄ dicat no p̄cerui tāta bñfa
a te ⁊ re vera multa mala ꝓmerui
Ideo se Qui vidit Quinam st mōia que
fereris sorori tue Jnz ia ex fama q̄nus
n̄ fame agnouerat ea boos. et q̄ religēs
ptes tuos. supg tantū ē q̄ p ruth forsā
ia erat defūct⁹ ideo p ptes p̄t intelligi
nūr eo⁹ ⁊ cognati antiq̄ores Reddat t dñs
opꝰ tuo tā virtuoso ⁊ ꝓfuus bonis artib⁹
tuis ⁊ ni p̄ti det t̄ ꝓfitate ⁊ q̄dā ēmu
neratōnē ihonīa et plenā mercedē rempi
ans a dño deo isrl in futuro ad q̄ venisti sp
tali actu p̄cedis cōuersione ⁊ iudaismi
susceptionē seu ecā corpali aduēti i q̄tū
dō in medio ꝓli sint atz in tabernaculo sico
q̄ fuit in medio filioz isrl spetali moraba
et sb eo confugisti alas ⁊ sub eo pietate ope
et p̄tate te cōstituisti ut te tueat et saluet
Jnz ale dei methaphoice st⁹ mūs eo⁹ ⁊ ꝓpīs
q̄ aut q̄ sufficienter regnari n̄ valens
nec de suis laudibz publice a tāto vio
platis se extollens ꝫ eo benignitatem to⁹
asscribēs Juuenu gnāz in oculis tuis
⁊ t̄ pie cōplacui et pie me aspexisti ⁊ mi
bñficia in grōse ipendis q̄z consolat⁹
es me ⁊ loqt⁹ es ad cor ancille tue. ⁊
affectuose me cōsolat⁹ es tūme ⁊ vba
tua dulissiā peneūerit et letificauerit
mea ꝓcordia que n̄ filius vni⁹ puellaz
tuarū ⁊ nec ifime tue ancille eq̄lis su
m bonitate ⁊ dignitate cū sim gēlis
filia Denigz tām grauitudo prudentia
et hūiliatio ruth ꝓuocauerit ipm boos
ad bñficia ampliora et ꝓstanda fuit
sbūigit Hora vescendi veni hue vt ad
opatios meos et comede panē ⁊ mū eis
mādum de cibis meis et mitinge bu
cellā tuā in vinū tuū ꝫ q̄ volueris tacēti
pro refrigerio anīe nāz ē refrigerantiū
q̄ dco in tanto estimate ⁊ labore nūm
fuit sedit itaz ad latus messoz ad cōedēs
n̄ tū tā ppe q̄ tetigit viros. nec ex oppo
sito sedit virox illoz ne ispuēret et con
gessit polentā sibi ⁊ māz vltus collegit
et inde cibū paranit q̄ totū cibū suū
de mensa aliena fuīē erubescens. ꝙ
meditaz et saturā ē ⁊ sufficiente n̄ imo
derant⁹ a gulose referēt et tulit reliqas
escaz suaz q̄s prandet reposuit et sue sorori
cōseruauit Hāc polentā vocat ioseph⁹
alphitā ꝓcepit at boos pueris suis
Etiā si vobis mete voluerit ne ꝓhibeat⁹ ea
⁊ Jn q⁹ vbis caritas liberalitas ⁊ mia
boos ad peginā feraz ꝓmedat Colle
gitq̄ ꝫ in agro usq̄ ad vesperaz in q̄ pz
ex mistanīa laboriosa et q̄ collegerat
virga excutiens ⁊ cū baculo inuenit
ordei q̄ ephi mēsurā ⁊ mēsurā ordei
que mensura vōt ephi ⁊ tres modios
et hoc mixta mēsurā et modū loqdi re
gionis illi Hora q̄ppe ⁊ q̄ntitates
mensuraz q⁹ et numoz mīx diuīsita
tē locoz ac tpm variat ideo ꝫ gramus

quãm modius ꝛ cõtinuit qꝫ portans
viz ordeũ ꝛ excussit seu ordeoz maꝑplos
reuisa ẽ in ciuitate bethleem et oñdit
sorori sue ut ei gratulaꝛet Indicauitqꝫ
et qꝫ boos vocaret vir. in cuꝰ agro colleg
rat Cui rñdit noemy Benedictꝰ sit a dño
et laude ⁊ remuneratione a deo recipiat
qm eãdẽ in speie gratiã quã pbuerat
vinis seruauit et mortuis ⁊ sic benefic
fuit marito meo et filijs eiꝰ cui adhuc
viuerent vta nr qꝫ benefaat eisdẽ n ī eoz
psona cõpti ad tpalia ista sed in psona
tua que fuisti cõiunx vni filioz illoz
et etiã in mea psona que eã vxor ma
riti illius Ruth sũgit noemy Propinquus
migt nr est hõ ⁊ boos iste affinis ẽ nob
qꝫ vir meus fuit agnatus ipiꝰ sili tuus
maritus. ꝓh noemy auxit fiduciã ruth
ad colligendũ fiducialit in agris boos
Atq; ꝓh qꝫ ruth tã cito excussit maꝑplos
suos nec egregauit mde actiuꝰ vr isimu
ari magna sua et sororis sue pauptas
Iuncta ẽ ꝑ puellis boos in agro et messiõe
usqꝫ ad finẽ messis De spirituali eoꝝ in
intellectu Articulus quartꝰ

Allegorice p ruth etiã ex gẽtibz adunã
ꝓ boos xpc p noemy synagoga accipit
qꝫ ãt ruth inseparabiliter se adiunxit sorori
sue in etiã gentiliũ synagoge ī xpm cre
denti obediuitqꝫ ei pmptissime Inuz fit
ruth loquta ẽ sorori Ecce vadã in
agrũ et colligã spicas sit etiã ista a cõ
uersa in dea sibi sit licentia ī frumenti veris
testamenti scripturã que ẽ fertilissima ager
qꝺuplicẽ gñans fructũ qꝺuformẽ viz
sensu in qua spiritus ⁊ duĺsas collegit
simas post tergꝫ metentiũ ⁊ secundo nec
tiã aploz sciz qui erãt in agro isto
messores principiũ diuinoꝝ ordea metebãt
⁊ ꝑphaz exponebãt oracula et reponc
bãt in horreis qꝫ in scripturis nouꝰ
testamenti in libris euãgeliozꝫ et epistaz
in apocalipsi et actibz allegabãt et cõ
tenta manebãt qꝫ ãt ad ordei meduł
la ob tegumẽtoꝝ eoꝝ diuinã aciz tenacia
difficulter ꝓmgit tm ad ꝓphetaꝝ intelli
gentiã voluminis ꝓpter eoz multiplicẽ i
uolutionẽ difficillimũ fuit ꝓmptẽ absqꝫ
speciali illuminatiõe Inuz hic agri dñs est
boos ⁊ saluator qui ẽ deus suuz dñs nr
qui os thezauri sapie et scie abscondit
hic pfamulias clemẽtissimꝰ fuit esse ex gẽti
litate cõuerse eã consolando reficiendo lau
dando eo qꝫ carnales suos affectꝰ et qmqꝺ
a deo ẽ alienũ ꝓpter deũ reliquit credẽtibz
iudeis adhesit Iussit qꝫ huic esse ut ī
pprio suo agro ad libitũ remanẽt colligẽt
ꝙ dedit ei metendi limitaz ⁊ alios cõtẽdi
ac publice pdicandi aciz ad sue familie
mẽsam posuit eã sacrũ corpꝰ et sanguis
sui alia qꝫ phosissima fercula spiritalia ex
hibens ei ꝙ oi ill sit Demqꝫ ista esse
tantũ in se xpi benignitatẽ expti pstitit
se ei humilime ⁊ deuotissime ei gratias egit
et cateꝛ se opans nec dignitati filioz
q.s. ex iudaismo crediderãt eqri se posse
psumens Virga qꝫ excutiẽs q collegit
inuenit tres modios ⁊ profectꝰ suũ i fide
et moribz nixe doctrinã scripture bñ exami
nans cognouit se superbi dicte tinitatis
notitiã attigisse ex tritici eiã spicilegiũ
plenitudinẽ et pfectoz secundisse Gz ⁊ vbi
tes et dona ac frugẽs spũs obtinuisse que
ota sibi desup condonata fideli synago
ge mãdauit que admirata ẽ vehemẽter de
tantis bñficijs esse gentiũ distributis
bñdixitqꝫ saluatorẽ qui tã copiosissime
gentilibz ẽ misertus et de oleastro feritꝫ
olliuã ꝙ tandẽ testato ẽ ſ hoc inuenit tãtã
fidẽ in isti Insti synagoga ista etiã pisſ
sime cõfortauit etiaz gentiũ in spe et
caritate dicens ad eã Propinquus nr
est hõ iste xpc naz vr effectꝰ ẽ nr ꝓpinquꝰ
nraz assumedo naz qui et eos qꝫ erãt
sb lege nẽ cõgregauit in vnã etiaz sb
spe illo qua qꝫ sororẽ esse sb euãgelica
lege exutus sibi ab exordio despõsauit
Moraliter docet nos ista hystoria ex ruth
nosipos in oi humiliare plantis et supio
ribz sapientioribz ac seniorib⁹ sniteriſſie

obedire qđ ad religiosos rtū ē maxīe ptīnē
Si qs nosipos aut dona dei in nobis lau
dauerit ulla ex hoc elatione aut uanitate
tangam y tanto humilio deo reffrien qto
maiora ꝛ plura contulerit nob carismā
Dicimꝰ qz in agro usqz ad vesp̄az ꝛ i studio
scripture extinsqz ynū ingit pfisbꝰ a spi
tali profectu nūqz esse ociositate nugas
et vbositatē pēz eā negligentiā maxīe ab
horrentes Explanando septi tertij Hoc
Processus quo ruth deuenit ad Ar q3
ad magnū cōgruū mō desebit
Postq ait ruth reuersa ē de agro ad socrū
suā qđ nō intelligendū de die ꝛ az q3 colle
git in agro ꝫ potius de ultiō a metit ni
m p̄cedentis septi fuit dicit Iuxta ē puell
boos et tā diu nō eis messuit donec ordea
et triticū in horreis condēt Imz postq h
mō reuersa ē ad socrū suā ad quā ītez sepi
redijt audiuit ab ea ſ a socru sua q dixit
ad ruth filia mea quiē requē ꝛ opulentā
cōnubiū et statū honestū ut de reo non
indigeas talit laborare ꝛ prouidebo ut
bñ sit t laborando ad hoc ei ministria
et diligentia in possibili qz ta vnose te hēs
cū me boos iste ppinquus ē nr put prede
ti ta cognouit et expositū ē et in hac nocte
area ordei ventilat Ventilare ē granum p
flare uictādo ea ad ventū pozo area
ordei ventilāe ē ordea in area seu horreo
posita ita mūdare hoc ait fecit boos p
suos mūstros et forte nocte ꝛ se dispone
bant ad ventilationē Vñ q dā exponit
sic ventilat ꝛ festū agit pro ventilatōe
Quoꝝ in scolastica fert hystoria Mos
erat in isrl qm in ventilatione aree dñs
seu pfamilias fecit grande cōuiuiū pu
eris suis aūz messoribz et dormiebat
in area et qi solepnissimis ab amplexi
bz abstinebat Idē fiebat in omī tōsione
si ait et post vndemiā non legi Lauare
q3 et ungere ꝛ corpus tuū lauā et unge
re et mutare cultioribz uestimētis ut sit
ornata magis cōplacens viro ad reūs
cōnubiū tecū ar vnde in area Nō te
videat hō viz ipe boos y ner alig
donet esū potuqz finierit ꝛ ante fi
nē cene non q postea se pbēt visi
bilē uiro ad ingressū loci ꝫ qz fa
cilius post cenā potuit se celare dū eā
ad se occultaret Vñ ait sequit ad dor
miendū nota locū in q dormiat
veniesqz ipo ia dormiente et discoo
peries pallū q operit a pte pedū
et plices te in silentio et ni modestia
et ibi iacebis Ipe ait tu enuntiabit
teqz ee rognouerit dicet t qđ agē debas
Vide noemy dando filiū istud per
misse qz ta nurū sua q ipm boos ex
posuit formationis piculo ad cōiūm
onē legitimā et modus iste clādestin?
ñ erat cōsonus legi Fuit qz vir alter
ppinquior et qi boos ner sufficit hzē bo
nā intentionē ꝫ p media aptā oz
ad eā p̄cedē Ruth tm excusat qz n
melio sciuit nec fuit docta in legē
Que mdit qđcqđ p̄cepis faciā Omnīm
obiā dē ee discreta et sic cōgruā ferri
mūz Cuqz comedisset boos et frs et
hilarior esset qz ad dormiendū uix
archomū ꝛ acerui maipulozꝰ venit
ruth abscondite que ia ad mt acios
absonderat se et ecce nocte ia media
expauit hō ad eugilasset et cōturba
tus ē qz nescuit quid erat et forsā
suspicabat aduersū qđ ut spm malū
aut fumicū visibile uidit qz mulie
rē iacētem ad pedes suos forsitan
et luna splendente considerauit h
visu vel si caput mulieris tāgedo
p̄cepit hoc po visus pro tanto nel
p interiora notitia et ait illi Que es
Illa rndit ego sū ancilla tua Expāde
pallū tuū sup ancillā tuā qz ppīquus
es ꝛ atrpe me in tuā uice ppīquitas
ut sustentes semē nepoti tuo de fructo
Vbi ait ruth p vba hec petebat ꝰplexū
n excusaret ñ forsitā p ignorātiā cu
tis ignorantia uiris ñ excusat ad cuī
notitiā qs tenet Quidā vō affirmat

q̄ p̄ ista q̄rebat desponsatione q̄ tr
mous erat q̄ sponsalia cōtrahēs
posiut vestimenti sui extremū si
sponsā ¶ Porro mḡr in hystoria aut
q̄ boos mdicauit hmt ruth ī tali
solepnitate cashitate ee seruādā
vñ apparet q̄ ipā copulā postulat
¶ Noemy q̄ ut dr ideo fuit ea tali die
et hora siue dē q̄s boos tr p̄mor eet
ad amplexū ipi ī et noemy potāt
consuetudine illā seruare ¶ Et i hmōdi
es mḡr a dño ¶ Ruth q̄ ex sbitanea
cogitatione ñ reprehendit ea ex i digtiōe
q̄ ausa fuisset talia attentare ß ūr
fuisse vir mitis et cognita voce ruth
quā sūmē dilexit fuit plantus p̄ ei dō
spm eg̃ masui eferit ¶ Unz ea laudat
et p̄ce mūaz posteriore supasse p̄ce
mūaz hg ruth ipe boos potuit q̄ ipa
ruth tā amarose et pie se hmuit tr
suū maritū in vita eg̃ morte ī se
pultura et tr matre illg ¶ Posterio
re at eg mūaz notat q̄ optauit meli⁹
sotiari cognato mariti sui defuncti
n q̄libz sed viro grādeno et q̄ sem
ad suscitandū semē defuncto ¶ hmōi
sbdit q̄ n es secuta uuenes paupes
siue diuites q̄ dicat nō ex libidine
motus es q̄d inde pbat q̄ n q̄sisti alterū
maritū adolescentē siue iuuenē pul
chrū ni q̄ poteras ap̄li delectari ß
me ¶ Roligē metuē ordinato tiore ß
q̄cq̄d dixeris in ī q̄cq̄d robuli a me
peteris fama ī p̄ posse meo ¶ sut ei
oīs ppli qui habitat in p̄tas urbis
mee ¶ bethleem q̄a dicit urbē suā q̄
natus ut credit et cōmorato fuit ea
et vir de p̄cipalioribz urbis erat
a p̄fuit ibi mulierē te ee ūtutis ī
uirtuosā q̄d pbabiliter ēgnerit ex fama
et inspectione ī p̄statione mūeꝛ
si at i q̄ gūmāor mee ī magis affinis
ī q̄ et uiro tuo cognatior fuit q̄ e⁹ no
luerit te accipe ego te absq̄ vlla du
bitatione te accipiā viuit dns ¶ Dor
mi
iuratio hūs ubis boos pādit se ea uelle
accipe in msu i⁹ p̄ rpi⁹ ruth ūtuositatē
et p̄ legis p̄cepti ac desiderio prolis
deputande marito defuncto ¶ Dormi
uſq̄ mane ī uſq̄ ad hor̄ p̄ q̄ dilu
culo n ḡ uſq̄ ad tenebraz recessu ¶ Ha
sbdit surrexit uiraz ante hoīes cognoscerēt
se mutuo ¶ Et dixit boos Caue ne q̄s no
uerit q̄ hūc veneris ne ī q̄s opinet
aliq̄d mali gestū ibide et q̄m modus i
ponendi se ad pedes uiri seu ornate
petendi cōiugii reprehensibile videbat
cōpleto at mr eos cōmubio res potent
publicari ¶ Uiraz boos prudent p̄uidit
fame siue ac ruth ¶ Et rursū ¶ Expande
inquit palliolū tuū ¶ Qua extendēte
mensus e ei sex modios ordei q̄ modi
n fuerit tā magn q̄ sola ruth potuit
eos expedite portare ¶ Dairauitq̄ sorti
siue oīa que sibi ferisset hō ī q̄ grose fe
cisset sibi hūc boos in ubis et fatis

Spūs p̄tractatus eyde capli Arrnt ſ ty

Sanctissima illa ex iudaismo cōi sa
synagogā considerās q̄ studio
se ac feruore ecclie ex gentilitate collecta or
nari passet se in scripturis et miris eet or
nata ubertate locuta e filiā mea q̄ta
t requiem et p̄uidebo ut bñ sit t ī ad uitā
cotemplatiuā q̄etissima et pectoris pace
p̄dicē te conabor ut deuerso uite hui⁹
curriculo ad eternales gle nuptias p̄du
cari mereaꝛis boos iste p̄pinquus nr e ī xp̄o ī
nā humanā cōiunxit nob et ni hac nocte area
ventilat q̄ cōpatioe vetus testi⁹ tēpo
ra legis at gre dies vot dicere a plo
¶ Nox p̄cessit dies at appropinquauit sic tēpo
ra legis et gre nox appellat respectu status
et vite beate in p̄ria xp̄e itaz in hac nocte
ī in tpe vite p̄sentis in qua obscure offen
atz in tenebris et umbra mortis sedet
ventilat aream ordei ī eccle suā exaīat
bonos a malis discernit electos a ppbis
diuidit diuersitate meritoz ī visitatois
eterne ¶ Nec ei exeret hui⁹ iudicii discre
tionis de q̄ phibuit ¶ Nec iudicii e mihi

In fine aūt stili mōdū remuneratōis et
pmiorū furtiuꝰ ē qđ et ptulit furt
m obitu singulorꝫ Hūc ꝙ modis pbatꝫ
ventilat aream suā qui qsda in ecca et
in filo isto iuste relinquit et pire per
mittit alios miserendo vocat atꝫ fina
liter saluat consulit ꝙ ecce nubꝫ qꝫ fi
deli nūe lauare a vitijs oī te purgādo
unc ihū xe Laua a malicia cor tuū
ut salua fias et ysaye p Lauamini mūdi
estote vngere carismatibꝫ ss r deū in
tentissime ora ut doms et gratijs ss
vngē te diguet vt unctio eā doceat te
de oī et induere cultioribꝫ vestimētis
vestimenta her cultiora st pclariores
vtutes et actꝰ eoꝝ eminētiores seu et
qrūꝫ vtutes sroꝝ suū gdū sblimiorē
Cultioribꝫ ꝙ vestimentis īduim dū
n solū bona et vā salubā ē ire melioā
et virtutū ā assidue salutē opam apice
qꝫ vtutū adipisti conatū et assēde m
aream r talit adornatꝰ m aīa it ecclz
Non te videat hō r opa tua fur cū itrēs
ne secreta q̄ soli deo cupias cōplacē
donec esū potiꝰ fimerit r ēpulatōez
qua in suoꝝ cordibꝫ nū eisdē epulat
et renat put apūs ꝙ testat Ego sto ad
ostiū et pulso si qs aperuerit m it
bo et cenabo cū ie et ipe mecū Durāte
ꝙ tali mūno cōiunio abscondat se ho
se ab exterioribꝫ elōgādo Dū aūt tenet
ad dormiendū nouū locū i q̄ dormi
erit Dormit saluator in cordibus
cōtēplatōz et oīm pfectoꝝ virorꝫ dū
ipi in eo obdormiūt p ctēplatōis
sapore r oīm exteriorꝫ relictione r ibi
seruice cpletur brachys curriculus
Debuit ꝙ ecca gentiū obseruare qđ
xpc ita quieuit in cordibꝫ sroꝝ ex nu
datissimo credentiū et discoperies
pallū q̄ opit ex pte pedū pallū
xpi e corpus ipi Vnde r gen eg de ipo
pdcm e Lauans uino stolā suā r sā
guine uue pallū suū Porro p pedes
xpi cōuisano eo humana et corpalis in
mundo hō hīta designat discoperire ꝙ
pallū saluatoris ex pte pedū e dili
gent inspicē q̄ pp nobis corpꝰ xpi
sustinuit et qlr ipe nr homes uiuen
tur sic eo uestigia imitem qđ i suis
mūbꝫ ecca victoriosissime adipleuit
et proiectis te ubiq tenebris r humil
dño te psternes et in humilitate offes
pces Ipe aūt dicet t quid agē debeas
qr qui ita se applicuerit dei fō illumina
to illuminabit exuberāter relenquiq ab eo
et ecce iā me nocte expauit hō r xpc
p modū admirātis se huit videns i
cōuersis gentilibꝫ tm feruorē humi
litatē pfectionē in eo rei typo de fide ē
turionis le admiratꝰ et cōturbatꝰ ē
p modū cōpatiens se hīs et vidit
mulierē iacere ad pedes suos de q
pui zo le Mulierē forte qs iuenet
Et dixit nō ex ignōtia Quare es tm
dicat Mulū qs aliq talis e uū i cōtē
fert Quare e ista q ascendit qi auroꝝ
consurgens Illa rndit Ego sū ruth
ancilla tua r erta seu aīa uirtuosa
Extende pallū tuū sr famulā tuā
r merito passionis et sanguīs corpis
tui me ptege r doms gre me adīple
qr ppinquus es p pxi nob et p mea
salute assūpsisti humanā nāz pp qđ
aut aplo qr pueri cōmuerē carni et
sanguini et ipe cōmunit eisdē hīs
auditis dns ihc cōmendauit ecclz
aīaz fidelē bndā es iquies filia a dño
qr pore miaz qua pris m corpalibꝫ
exhibuisti posteriore mia supasti ubi
ipi sic putendo et virtia tua curādo
seu spūalia opa premittis pximis ipē
dendo qr ñ es seruita inuenes r carna
lia oblectamenta spreuisti et spūale
cū dño unione sūme optasti Noli timē
qđ dixeris ni hoc fuerit te m oī pos
tulatis cōsulit pie exaudiendo Quis et
qui petit accipit Per abnuo me ppinquū
sed e alius me ppinquior Quis e iste
alig qui ppinquor nob e aut ee pt q̄ xpc

nisi forte prelatus nobis nisans qu
ronone cōsultionis ꝓpetuate statuis
silitudie mortalitatis et culpe ꝓtm
ni ē nob cui q̄ ꝓximitate uiri debe
q̄ nos refutante aut deserente exp̄ō
deserit nos Cui respexit uidz ruth male
qz xp̄o iubente a sua ꝓstratione
erexit se ꝛ cepit ꝛtegplari diuina
Postremo sicut boos sex modios ordei
pallio ruth infudit sic cordi erit xp̄c
pfectione ꝛpressit sicp̄nor̄ curiosiatu
senario nāz significat ꝓfecto Nolo te re
dire vacuā sic dns et saluator amedē
tē ad thronū gr̄e sue n ꝓmittit q̄ ꝓ me
ē sine fructu redire qz ipe dat oī affiu
enter Rubrica Iudicū explicit Incipit

Desponsatio hy ruth g̃ ꝛlr K̃ ñ
hic narrat Dñdit g̃ boos ad
portā et sedit ibi cū iudicibz q̄ tr ꝛportꝰ
vbiū ꝛsueuerat sedē ut cūctis ad eos
pateret familior accessus Erat aūt ꝛboos
vir iudini in vibe bethleem ut putat
Cuiꝰ vidisset ꝓximū ꝓterire de q̄
sermo hūtus est q̄ ſ erat ꝓpinquor̄ dixit
ad eū Declina paulisp et sede hic vo
cans eū nō suo qd n exprimit h fortē ꝓ
idigitate ꝓpi qz n ni male se hūt
Tollens aūt boos decē viros de seniorib
ciuitatis ait sedete hic ut cora tot
testibz negotiū ſ solepni fieret qbz
residentibz lorutus ē ad ꝓximū ꝓpe
agri frīs nri ꝛ cōsanguinei elymie
lech vendidit noemy ꝛ noemy ista
disposuit vendē vel forte vendidit
ꝓpe agri elymelech sui olim marit
Hepe qd aūt vendidit vidz mō ampli
ꝓ ut infra patebit Est aūt ꝛsuetudo
scripture ut agnati ꝛpice fres vocent
si vis possidere agrū illū iure ꝓximat
me et posside Quia hic dr eme in
telligendū ē de vendit agri redēp
que erat ꝓpinquo qdā ꝓximiorꝰ ad ius
ꝓpinquitatis ut leuitici 25 hēt Nullus
est ei ꝓximus excepto te q̄ ꝓior es et
me qui sedes sic Hoc sonat qi elymelech
n huit ꝓximꝰ n hos duos qd neq̄ ꝓximꝰ
ē Est g̃ sensus Nulli ꝓximus ē ad q̄
ſ pro pñti videat ꝓtinē empto ista nisi
tu q̄ ni ꝓximitatis gradu es ꝓ et ē 29
Rndit ego emā agrū Cui dixit boos
qñ emeris agrū de manu mulieris Si
p mulierē intelligat noemy seq videt
qz agrū isti ait non vendidit Vñ qd sup
dom ē Agrū vendidit noemy exponēdū
ē vendē disposuit ruth qz dēs accipe cō
iugē cū sit eadē cō ac iussio legis de fra
endo vidz Vñ uxē ioseph boos dixit
Ergo ne ex media ꝓte oz te legū hēre me
morā ihēs nāce est cū agro relictā mar
lon ut suscites nomē ꝓximi tui ī hēdi
tate sua ꝛ filiū quignas ex ruth q̄ vocetur
filius agnati tui debitū et ei ī sua succe
dat hereditate talis aūt filiꝰ vocabat filiꝰ
legalis debitū ne periret ei memoria et nā
lus filius ei q̄ genuit eū Cui ꝛndit Sedo
uni ꝓximitatis qz in ea ꝓte qua ex prep
to ꝓximitatis legis cōmoditatē ꝛsequi
poterat voluit iure gratiē n aūt in ꝓte
qua poterat inde grauari alienigenā
pauperē qz dilectio Nec ei posteritatem
familie mee deo delere ꝛ n ita debeo
vacare gr̄ationi prolis q̄ assumebat ogtio
meo iā mortuo ut negligā ī sudare
gr̄ationi filiorꝰ q̄ ni ipi attribuāt Virꝰ
vir iste n erat mūtatius q̄ ꝓmus reputus
uelut ſ fluū semē suscitari alti seu de
fricto Fructꝰ filius ſ inde q̄ vides sibi n
nasci filios semen fudit in tra ut gen
zb hē Vel nō deo posteritate familie mee
delere ꝛ nō me deo occupāte et educatio
nē ꝛ promissionē prolis nascture ex fra
ista que proles alteri deputet et p h neg
ligē curā et ꝓmissionē ꝓpie soboli Alii
vo exponūt sic Non deo posteritate familie
mee delē qz viz si ex fra ista gignerem
filios filij illi n erūt mei filios ſ ꝓpin
tandi ni deutō 25 septimi sit Amonites
et moabites n ītrabūt in ecclīam dei ꝛtimū
Sed si hoc dicē intendebat ecclīa qz prep
tus ꝛ suscepit dispensationē ī cōuersis ad

uidalismū et pp vtutē et fidelitatē amo
nitaz ac moabitaz q̄n da ad filios isr'
ut pz m li° ruth de achior principe
ammonitaz nec i° p̄cepti cōcernebat
ut de mulieres ꝛ viros ideo ñ refrin
ebat prolē natā ex ammonite fēa l'mo
abite ꝛ ex viro isrlita Tu meo vtere p̄
uilegio q̄d m ex ꝓpinq̄tate ꝓpetit rem
emptionē et nrīo° iſ° Videt aūt vir
iste a q̄ualit' excusabil a legis tūlgissio
sua fuit dispositꝫ rozde q̄ accepisset
ruth cōiugem si boos eā rēnueret
Hec aūt mos antiq̄tꝫ erat in isrl viz a
tpe q̄ p moysen data ē lex ut signa q̄m
alter alteri suo iuri cedebat ut eēt firma
cessio qua vnꝰ cōcessit ac dedit suū
ius alteri soluebat ꝛ exuebat ho cal
ciamētū suū et dabat ꝓximo suo tu
cōcessit ius suū Hoc erat testīo cessionꝭ
in isrl ꝛ p hoc fm signū firmabat q̄ depo
nens calciamētū suū expoliabat suo
iure ꝛ alter inuestiebat de eo Vñ an
i° fiebat in q̄libet iuris cessione vel
solū in cessione ꝛ cōmibus textꝫ ñ exp̄
mit et magis apparet i° 2m septi ē
ei deuteō 25° q̄ ꝓximꝰ rēnuebat ame
uxorē defuncti mulier i facie illiꝰ spu
ebat ei q̄ calciamētū soluebat q̄d ob
seruabat dū mulier viri illi cōuenī
ebat coā iudicibꝫ et i° ñ acquieuit Boo
dū ꝓximus illū cōuenebat n' annuit
ꝛ ipē met suū solut calciamētū et im
erat in casu isto At i° viz boos maiꝰ
bꝫ natu et vnius ꝓpo Testes iquit
vos estis hodie q̄ possederi oia q̄ fuerī
elymech et chelon et maalon ꝛ q̄ nūc
habeo ius possidendi hēditaria bona
que āgn̄ ptinebāt ad at elymelech et
filios ei⁹ tradente noemy i° m ad emē
dū et possidendū siue ad redimēdū
q̄ vendita erāt et ruth i cōiugē suscipe
re ꝛ ad contrahendū ni ea me mō
astrinxeri Per ꝓdicta ei nōdū ea fō
liter suscepit in cōiugē q̄d et mf innuit
Rndit ois ꝓpl Nos testes sum⁹ fiat
at dñs hāc mulierē q̄ ingredit domū
tuā ꝛ fiat mirabit sic rachel ꝛ lyam
ꝛ bndicat ei sic bndixit racheli ꝛ lye
q̄ fuerūt principales vxores iacob
patriarche ỹ et mit eas principat q̄da°
extitit rachel quā iacob p° p̄cepit ar
formalit p° cui ea cōtraxit vñ ꝛ nō
p° exp̄mit que edificauerī domū
isrl ꝛ plūm isrlitā genuerī p q̄ p
rachel pepert duos patriarchas et
lya sex a q̄ exorte st orto tribꝫ i isrl
ut sit ex⁹ vtutis m effrata ꝛ cū vnꝰ
sa q̄ alijs m ex⁹ ꝓponat vtute i vbe
hac q̄ p° appellata ē effrata et hāc
celebre nomē in bethleem ꝛ fama
solepne nāc i° Meoria usq̄ nī lau
dibꝫ nomē ei ipoz pmanet fiatq̄
do ꝛ posterius tua sic dom phares
que pepert thamar unde talis iqua
fiat tua posteritas de semē q̄d dederit
t dñs de hac puella fuit ei ruth ad
huc iuuencula q̄nus nō virgo Dia
bona hec ipterim si viri illi huic ho
os q̄ ipe multū benigne iuste ꝛ hui
liter se hūit ampiendo ista pauper
tā iuste q̄ntū ad deū ob q̄ p̄cepti
het fert benigne q̄ ad defectū su
semē suscitare ꝓposuit humilit q̄m
ad cōiugē ista q̄a fuit excellēcior inter
multas Demq̄ ipatio seu bndō
istū fuit copiose ipleta q̄ in tpalibꝫ
ac spiritalibꝫ bndixit dñs huic ruth
fenaq̄ eā exemplare ꝛ famosā n solū
in bethleem ꝓ et vbiq̄ trax⁹ aūs ex se
mine ei⁹ sic ex semē phares ortꝰ ē regia
tribus et tandē rex regū dñs ihc xp̄c
Tulit itaq̄ boos ruth et accepit vxore
post p̄missa pm formā tē solūm
et forsan p ꝓba de p̄mo et dedit illi
dñs ut concipet ex boos et pareret
filiū q̄d rectat hic p bnā° magno
q̄ de stirpe i° nascitur⁹ fierent xp̄i
et forsan ſrnalit frūj est q̄ ex semē i°
cōcepit que ex manno adolescēte an
tea nesciuit cognōie Honōrificū ꝓ
fuit aliene ꝛ regene ex tanto viro
plem hēre Demq̄ sicut salmō limite

suꝑsit raab ad iudaismū cōsanguinitatē ioathā hāc boos Dixerūtq; mulieres ad noemy Benedictus dns q̄ nō est passus tuū pximū ut deficeret successio familie tue et vocaret nomē eius in israel Ut habeas solatiū senectutis tue et nutriat senectutē tuā nurus tua quę diligit te quę tibi natus est q̄ melior est tibi septē filiis Legit ergo boos uxorē et ingressus est ad eā dedit illi dns ut cōceperet et pareret filiū Dixerūtq; mulieres ad noemy Benedictus dns q̄ non fecit tibi hodie cognatū nec nomē tuū in populo israel habeat nomē eius celebre in israel Qui consolator animę tue sit et nutritor senectutis tue nurus tua quę te diligit et natus est ei q̄ melior est tibi septē filiis Tulitq; noemy puerū posuitq; eum in gremio suo et nutrix fuit eius Vicinę quoq; mulieres imposuerūt ei nomē dicentes natus est filius noemy et vocauerūt nomē eius obeth Hic est pater yesse patris dauid Hec sūt generationes phares phares genuit esrom esrom genuit aram aram genuit aminadab aminadab genuit salmon salmon autē genuit boos Cum hoc esset difficultas quo boos fuit filius ipse q̄ salmon q̄ sub moyse et iosue fuit et tribū promissionis ingressus est inter eos et tpe iudicū fluxerūt pene trecenti anni Ad quā difficultatē amouendā dicit q̄dā fuisse tres boos sibi in generationis linea succedentes q̄ sub uno nōie appellant quē ideo nomē sortis sortitus est Quę quidē solutio usitata nō est q̄d fundamēti ex scripturarum nominū p̄prietatibus q̄ in scripturis nouis aut veteris testamēti gratia usitata describit de uno duntaxat boos fit mentio Ceterū possibile fuit plures illis tribus aquę uitę annis trecentis cū et sibi iob post suā naturationē uixerit annis centū xl ad quę etatē eliphat dixit Genesis nos multo uetustiores q̄ pres tui Quę sed ut nominis tpe karoli regis fuit q̄dā nōie iohes qui annis uixit q̄dringentis ut q̄dā iohes de tpe uombat Mardochens q̄ q̄ captiuus fuit et trāslatus cū ioachim rege iuda et tpe assueri regis adhuc erat robustus phat ualde diu uixisse de quo et sic manifestius diffusius scripsi Boos genuit obeth Obeth genuit yesse yesse dauid regē genuit In q̄ uaticinatū iacob de regia dignitate tribui unde dauid oriri debuit Hinc q̄z elicit editū ee huic libro tpe dauid a posteriora nec ultra dō genealogia ista protendit ad dōdit cū oīa costet ex dō semine nascituros fuisse et ita genitū ee io demōstrato q̄ dō ex ruth moabite dōdit satis innotuit xpm uirgine ꝓgnatū ex eadē descensuros ad dō declarandū liber iste specialiter ē conscriptus

De simili eiusdē capli sensu Articulus vnus

Ascendit g̃ boos ad portā ꝑ boos uirū ꝑhabita intelligit xm qui dōdit ad portā q̄n de sacratissima uirgine conceptus ex eadē ē natus demde sedit in porta q̄n ubiq; p discipulos suos p̄dicatione post suā passionē

et ascensionē se reperibilē pbuit Vnde
de ipo sb noie sapie sptūs ē, pū 1° ba
pīa fortis pdicat ni plateis dat vocē
suā et in foribz portaz pfert vba sua et
sapie 8° Dapia facile inuenit ab hīs
qui qrūt illa porcupat eos q̄ se rōpit
cūt Qui de luce vigilauerit ad illa n
laborabit assidet̄ cilla foribz suis ineret
P̄ qm portis olim nudites sederūt pt
p portā intelligi lonis q̄ xp̄c pl̄z indeoz
edocuit et scribas phariseos ac sacdotes
reprehendit ac iudicauit sic de eo mala
rhic z° fiut pdictū Ipe qi ignis cōflas
et sedebit conflans et emūdas qi argētū
et purgabit filios leui Cuq; vidisset pp̄i
quū pterire de q̄ pius sermo hit ē Iux
pīaria p ihīm ppiquū itelligit ordo seu
vnitas plator ecc̄e vitaria oz xp̄i
qō os et singulos xp̄c diuino inflamtu
et p inspirationes angelicas p sptūs
q̄z et pdicatores hoīat ut recipiāt truth
moabitide eis affine q̄ primā r ecc̄as
sibi cōmissas et gregē dñici tp̄i auffiaz
sponsā spūaliter diligāt amplectāt
custodiant et fruident qrs fiatn eoz
de fructu utpote ipi xp̄o pro salute oim
crucifixo suscitent semē ex suis ecc̄is
r multos i do regenerēt et cōiūgāt vnio
sanct̄ opa tp̄i filios copiose pducāt Ez
pdolor iā mihi plati h adipīē despumāt
q̄ relictis spūalibz nuptijs ac diuinis affer
tibz ad carnalia cōuitū et inebr pp̄iqui
ipi boos pati sī emē agz noempt pa
lea cōmoda cōsequi et pīa lucra repone
nolētes ipaz truth desponsaē r pastoal
offici debitū oibz sibi creditis exhibē
De q̄ ezechiel ze dns ptestat ve pastoibz
q̄ pascebāt semetipos lac comedebat
et lanis operiebant̄ gregē at meū nō
pascebatis ß sic boos accepit truth q̄a
alios eo pp̄inquos refutauit sic x̄ n̄ relīqt
ecc̄az nec deseret oes suas Emit q̄ agz
dñi sanguis sui pīo opauit sibi gens
humanū at mūdi pmeruit pncipatū
Itez sic pquinus i° dixit ad boos Credo
uere pphetans tu vtere pīuilegio
meo sic plane infideles et negligētes
plati ius suū plature dimittāt q̄
ad exemptionē salubē ecc̄e suas com
mittūt oues nō caritatē ß derisui
reipa dicentes Custodiat eas qui
custodit isral Ideo xp̄c lo eis singulat
coz Tolle calcamētū r pfidentie tue
tegumēto te fatere indignū r illo te
pīo Porro h tegumētū ē ipa pfidēti
pīas siue auīcus q̄ tales se munit
et fm sua exigūt voluntate pro rōe
utentes et qi s hoc putātes q̄d vo
luerint i animos oīretes Huiusmodi
m fortitudine nra assumpsim nob cor
nua In hoc testio xp̄c assumit sibi
in testes decē viros de maioribz
natu seniores sp̄z isral vnius s ecc̄e
sapia pīuaturos atz i vtrumbz cla
riores q̄ milie ipleuerit decalogū
q̄ os cupiūt ecc̄az ferīdari a xp̄o
sic olim ferīda ē ab eo synagoga
q̄ et sup plene ipleri ē Postremo
sic obeth nato mulieres dixerūt
ad noemy Benedict dns q̄ non
defuit tua nata ē q te diliget et
multo melior t ē q̄ si septē hīes filios
ita ecc̄a ex gētibz congregā et copiosis
sic fecundata a saluatore grās deo
egerit et cōgratulat sī pīmitie ecc̄e
ex iudeis tollente fideles aīe eo q̄
ecc̄a i gētiū ab ecc̄a iudeoz pīosa
tā copiosissi atz fructifi pstitit fructū
multus elūs iudeis pstantiore Dei
gētilitatis fecunditate vehementissie
ē gratulata pmittit i synagoga fidei
q̄ de sue pleb extermīoe i sterilitate i
effabilit mesta fiut Ideo q̄ado mitatē
i pietatis valebat ecc̄a ex gētibz cōsi
gnate exhibuit p sil cū ea fm ē vita
vtis ecc̄a vnigeniti filij dei sponsa lumina
sic ipe pdix Alias iqens oues heo
t illas oz me adducē i fiet vnū ouile
i vn pastor q̄ ē dns ihc ē cū pce etno
et ss pacto vn sic oia dns sibis i bndōe

explicit amen

Incipit dyonisius sup tobiam, plogꝰ

Qui pronꝰ ē ad mīaz
bñdicet pi[us] ꝛ. In
finitu bonitas creā
toris benigmissiaz
constituit legē rōi
creature ut ēlit ipa
sibi vult fieri a suo legislatore ꝛ creā
tore altissimo sic ipa sinus sacē pceis
non omittat Hinc lucꝰ aut saluator
Eadē mensura q̄ mensi fuerit remē
net vobis q̄ vobis pmisit Date ꝛ da
bit vob Denicꝫ q̄ copiose ac libera
lissīe desi[de]ret affluentia sinoꝝ auis
matu hīs qui toto corde mīe actibz
p posse intenti st pandit addendo mē
suā bona et conferū et cogitatā et
supefluēte dabit in sinu vīm Huo
constat q̄ vē lonus sit salon q̄ pronꝰ
ē ad mīaz bñdicet Tali etei hoī ho
mines potissīe paupes bona ipeāt
et ipe totus sons bom dona gre sue
habūdant largit pꝰ et talia multiplī
tare dignat Et qđ amplius ē sibi fieī
arbitrat qđ eq̄ mutuu et amore exhi
bet effemis Qđ in ven[er]a ꝛ vtuosō isto
tobia euidenter ee apletu in h eq̄ libros
nr exponēdo docet Fuit eēdē ita mi
serrimus p cui seō iob dicē potuit Ab
infantia creuit mecū miseratio ꝛ
de vtero matris mee egressa ē mecū
Interea tc māz libri hꝫ a q̄ possent m
quiri q̄ ex ipo eq̄ textu infra patebit
Preterpiua vō scribit difficultatis q̄
tpe sit defunctus tobias an[te] s[an]cte
destructionē urbis ihīz ītersione
q̄ tepli qui postea et de hoc infra
h ca[pitu]lo mq̄simo fiet Denicꝫ liber iste
nō aputat int scripturas canonicas
tū de eq̄ veritate nō dubitat mr eccl
apt qđ eū tenuit et legēdū instituit
nō ad cōfirmatiōez atq̄ pbationē
eoꝝ que venit in contentionē ꝛ
credendoꝝ de q̄ int catholicos et
incredulos extat disputatiōis ptētio
sed ad morū informationē Est nāz hꝫ liber
hystoriatus etiā valde moral[is] ac doctrinal
Unū ō hꝫ orit diu obiectio p qz ihēom
aut in plogo hꝰ libū libz thobie hebrei
hys q̄ agiographa meōrant mācipart
libū ac veteris testamēti ad agiogrpha
ptinentes canonici st q̄ hīsce scripturā canō
ē in tres diuisit ptes in legē i ppheas
et in agiographa ut in plogo sī regū
sēs refert ihēo Ad qđ ē q̄ hic liber non
ē minoris auctis q̄ liber iudith ō q̄
in plogo suo ihēo testat q̄ synodus
nycena le libz iudith cōputasse i scaz
nō scripturaz Hec ait scriptor canō
nice q̄ et liber iste inter canonicas scrip
turas hīdus ē Ad pmā hanc instanaz
nigr in hystoriis rīdet dicē q̄ ihēo
accepit agiogrpha diffusius et extense
put iudicabit apparuit eq̄ solutionis
veritas ex vbis īmotescit ihēo assentis
libz tobie de cathologo dīnaz scriptuaz
hebrei seruantes ꝛc Et rursus Arguit
iqt nos hebreoꝝ studia et īputāt nob
ō sinū canonē latinis auribz isti ingesse
Ad 2m sdr rīndendū q̄ extense sumēdo
dīnas scripturas puta pro oī libris in
biblia cōtentis et de deo trīnitatis liber
iste sic et liber iudith int dīnas cēsē
scripturas Postremo libri hꝫ hystoria
delectabil est et decora ac pluriū īfor
tia fidelī Expō p'm' libri tobie Tobias

Dor p ca[pitu]lo describit ex tbu Arti p
rōfessio vtuosa tobie pserti
m oplibz mīe Tobias ex tribu et cog
tate neptali Neptali int dū ē nomē
vni duoden patriarchaz filioz iacob
patriarche qui ex cōiuge sua nōie bala
ancilla rachelis genuit dan ꝛ neptali
utz gen xxx v ꝛ xo gen ca[pitu]lo int dū neptali
sumit pro tota tribu ex pfato neptali
orta Urbz vō pto ciuitate galilee ad tbu
neptali ptinēte ut a q̄ dicit hꝫ impti
iosue fo ubi ciuitates tribz neptali ex
pnūt nulla sic appellat Ger palipo
p ideo istud vr secutī aut falsū nisi for

san aqua vbiñ illaz alio nõie dñi
sit neptalī a posbea sit ꝯstructa fuit
g̃ tobias ex tribu neptalī ꝓuincie ꝯ
ex ciuitate ptinẽte ad tribũ ꝓiarche
eyd̃e vel ex ciuitate nõie neptalim
q̃ ẽ in supioribz galilee .r. ī lonis et p
tibz eĩ entrombz seu magis orientali
bz prouincie galilee Cui ꝛn qd aq̃ dicit
ideo eẽ dñm in supioribz galilee qm
du ẽ galilea vtpote supior atz iferior
et q tobias fuit de galilea supiori
Sed nũc hoc ut appareret potius dñm
fuisset que ẽ in supiori galilea sup̃
naason .r. iuxta a sup̃ vbẽ galilee
sit noiata Ulq̃ aũ naason nomẽ
ꝑpũ viri dñi nr̃i ꝑ filio amminadab
nõie naason scribit ꝓnceps tbo inde
fuisse cũ captus eet in die salmana
sar regis assyriorũ Hzto regnũ ysrl
q̃liter tegiat phalasar rex assyriorũ
vastauit regnũ dcẽ tribuũ et milos
ex eis tepit ac trãstulit in assyrios
tpe facee regis ysrl regnãte ī iudea
ozia rege q̃ alio nõie dict ẽ azarias
et her vocat ꝓma captiuitas dcẽ
tribuũ Hostea salmanasar rex as
syriorũ filio ꝑdũ regis assyrij vasta
uit tepit et trãstulit dcẽ tribz vtpote
eos q̃ ex tribubz ill residui erãt ī tra
ꝓmissionis et her vocat 2a captiuitas
tribuũ dcẽ que fuit ẽ o ano ezechie
regis iuda et q̃ a o ozee regis ysrl ut
le ℣ et ℣ capitis ei regnũ In q̃ capti
uitate tobias int ceteros ẽ adductꝰ
ñ q ipe captiuari et trãsferri merue
rit ꝫ q̃ in punitõe uiolata iuq̃ itro
ciuit et nullos ar ĩmorẽtes corpali
bz penis uoluit nũ ĩ ꝑpls Hic p ezechi
elẽ dñs dixit ihũ Ortida ī te iuisti
et ipũ Hic ei daniel cũ sociis suis
atz ezechiel a caldeis captiuꝰ fuerit
Qd tñ net diue prudentie net dine
repugñt iustitie Iusti ei et electi ihũ
vita multiplicit tribulãt nõ soli pro
culpis suis ꝫ etiã ꝓ maiori corõ ꝓbatiõ

et ut glosius ꝛonent et ut exiteũ
aduisis ac aliis in ex̃ pare ꝓponat
sicut et in hac tanget talia q̃ aduisa
ordinat iustus et sisapientissimꝰ dñs
suis electis ī maiꝰ bonũ In capti
uitate tꝫ positus .r. in tra assyrioꝝ
captiuꝰ hĩtans puta in metꝑoli
regni illiꝰ hoc ẽ in nyniue ciuitate
non q ibi in nemus a cippo a mictere
fuit positus sed iuxta violẽta belli
detentus uiã ueritatis ñ deseruit
.r. obseruãtiã legis diuine a cultu
veri dei nõ deliquit ꝙ ꝓmãsit ī uita
te uite in uirute doctrine a in ueri
te iustitie sicq̃ in aduisis extitit nõbis
fidelis et patiens in q̃ ei reluxit ꝓfectꝰ
Aduersa etei ꝓbãt uirũ iuxta illud
ꝓuerbiorũ Vasa figuli probat fornax et
homines iustos tẽptatio tribulationis
Ita ut ois q̃ hec poterat cotidie
contaminis fribz q̃ erãt ex eo gñe
ipterret .r. filius isrl seorsũ captus nõ
diuidet et cõmuet et p natos ex
gñe suo ꝓpit speciale amplj nati ex
tribu neptalim gñaliꝫ uo q̃libꝫ
exorti ex pgenie et seine tarob seu
tribuũ dcẽ Cuiꝫ eet numoꝝ oibz
in tribu neptali .r. unꝰ numoꝝ
tumor q̃da singlaꝝ familiarũ tri
bus illiꝰ vel tumor oĩ nobilibus
psonis tribz pfate .n. in pue
rule gessit in ope .r. n̄ dñi laudabilibz moribz sicq̃ moribz etate
ꝓfectibz et maturitati ꝓbitatis
atz prudentie studuit ab ea etate
qua capax fuit discretionis et ī iuuentuta sua ꝓmãsit eriã mit discipulos sceleratos atz ydolatras uites
q̃ fuit domũ gñe spealis Demisq̃
cũ eis uenit ad uitulos aureos
.r. q̃da ꝙ et plurimi de oĩ tribubz
ysrl tritini regni assidue tendebãt
ad adorandũ aureos uitulos q̃s
Jheroboam fecerat ꝓ mandato artificis
rex ysrl metues q̃ ꝛ tribz redirẽt

ad obiaz roboā filiū salomonis
si irent ad sacrificādū deo i templo
ihrlz put 2° regū xii reciuat hic
solus r̄ precipue p̄ceteris fugiebat
cōsortia eōrū illoz idolatriāq; vel
to dr solus q; tū pauci de x tribib
tpe illo recesserūt ab ydolatria i
q; alioz respectū qui nulli videbāt
ad pgebat ad ihrlz ad templū dñi
ad qđ iuit oculte ut cōis dr quia reges
isrl phibuerāt id subditis suis po
fuerūtq; in via et montib; qslibā ad
obseruādū an qs de regno isrl pgēt
ad ihrlz ad templū dñi ad sacrificādū
ut dcm est sr 1° ozee 1° Jaquis fuit
estus speculatiom et sic rethe expā
sū sr mōte thabor Sed aduertēdū
q; ozee rex isrl eo ipsū nono ā°
mptus ē tobias dedit limaz oi pplo
suo eūdi et sacrificādi deo i templo
ihrlz ut dixit hebrei Vñ sr 1° ozee so
Diuisū ē roz eoz nr interibit r̄fert
ihēo° Dixit hebrei q; q; dū reges
dece tribuū et ipe tribus cōcordit
ydola coluerūt nō fuerūt cōsuet
mpti q; ydolatria pfli aḡli ex
cusabāt Ut tyrānide regū cōpel
lentur pplz ad sacrificiū tm Porro
ozee ultimo rex isrl iussit ne vi
tuli aurei tanto studio colent cō
tulitq; limaz plebi ut irēt et sac
rificarent in templo ihrlz cui pli
cōdixit Cuiusq; diuisū fuit cor
pli a corde regis ut qđ nulli sue
ydolatrie excusationē hēbāt et
ptinq; mpti sr Demiq; narratio
sm vr q; sonare scripturis le nāq;
e° regū xvii° q; ozee rex fecit malū
coā dño sed nō sicut reges isrl
q; ante eū fuerūt et ibi adorabāt
dñz dm isrl q; vnāq; adorauit cōti
die extra templū sed i solepni
tatibz legis in q; p̄cepti fuit ut
sacrificia sua offerrent et adora
rent in templo adorauit i eo hē
m festis paschē r pentecostes ar tab
naculoz iuxt 1° deutero° xvi° 4 tribus
vicib; p anū apparebit oē masculi
nū tuū in conspectu dei tui dñi in
loco q; elegerit in solepnitate azimoz
et in solepnitate ebdomadaz et i sole
tatibus tabernaculoz oīa primitia sua r̄ pmi
cias frugū et aialiū deputatus usibz
sacerdotū et decimas que rebāt i sus
tentatiōē leuitaz put in leuitico et
deutero° sepe hēt fidelr offerēs do. tūc
ut in tno āno pselitus et aduenis
ministraret oēz decimatione Decē ordiare
i sustentatiōē leuitaz offerebāt q°
libet āno pt qs fuit et alia decima q
offerebāt sel in tribz āmis et vsitt
in usū pauprm p̄sertim pselitoz r cō
iugoz ad iudaismū et aduenaz seu
pegrinoz Hūjs gr tobias 2° ā° exhibuit
oēz decimationē r decimā pte oēz
rez suaz de q; sm legē decima offe
bat De hūjs decis deut xiv et noz ix
plenius hē Hec et hūjs filia puerule
obseruabat r adolescentule etiā ad
xx āniz exns minra qs pueri vocāt
ut noz ix° hē Cui vo facta fuisset vir
r p q; vicesimū attigit ānū accepit
vxorem anā de tribu sua sm 1° noz
xo Oēs viri ducēt vxores de tbu et
ḡnatiōe sua qđ potissīe studebāt
dñi fēie succedēt in pntū hēditate
ne si viris alteri; tribus nūgent cō
nubio sonū sciret confusio hēdi
tate vni; tribus ad tribū aliā misceri
alias ni seruabat hoc sp sr anā et dd
de tribu iuda filiā saul de tribu bē
iamy duxit vxorē genuitq; ea filiū
nomē suū ipones ei vocādo eū tobiā
qui circūcisus fuit vi die octauo hic
ceptū vr q; aqui iumoze illū tobiā
noīant tobi q; ab infancia r a tēdo
tie seu ab exordio q; vir cepit discre
one timē deū filiali mōre domuit et
abstinē ab oi pcto p̄sertim mortali
cui ppe cōpetit to pcō cū prim dicat

tri|gressio legis diuine ⁊ celestiū tobia mā
dator a q̄ peto dñe ne abstinet nisi q̄ ⁊ ven
alia cū diligentia vitat cū venialia ad mor
le disponāt parētes aūt filios suos ēducātes
correctione et informatione in moribꝫ tenēt
Estq; expediens ut ples a puericia sua sit
iformet ℣ō qd etās. xo septē ē ℣ō des fi
ptate in iuuentute sua sed aurua senuē
illi et tūde tatera eg dñi mfans ē ℣ hinc p
ubioꝫ xx. mduit ⁊ Adolescens uxē uiā suā
etā aī senuerit n̄ recedet ab ea ℣ g cū per
captiuitatē deuenisset aī uxorē suā ⁊ fi
i cautate nimue que fuit metropol assy
rioꝫ et constructa ē ab assiur fi sem uxē
i gen jo ℣ de tūa i egressus ē assur et edi
ficauit niniuē ⁊ Que ut ione .x. hē magn
fuit itinē trīū dieꝫ cū oī tribu sua ⁊ cū
multis de singul familijs tribꝫ neptali
uxē que sensū sbūgit et os edere ex ibis
gentiliū phibitis in lege put leuitā ji le
ste custodiuit aīaꝫ suā a trīsgressione
legis et nūq̄ cotaminatꝫ ē mensis eoꝝ
⁊ illicita non comedit uxē que modū et
danielis p assecut ℣ō fuerat daniel
in corde suo ne pollueret de mēsa regis
nec de vino potus ei et qm̄ memor fuit
dñi in toto corde suo n̄ solū ad seruiendū
sed ite ad faciendū ac adiplendū dīna
p̄cepta uxē i ps ⁊ Et mēores st mādatoꝝ
ipi ad faciendū ea ℣ Itaq; mēor fuit dei
assidue atq; stabili ītendens iugiter
diuine maiestatis pītiā sicꝫ i ps
℣ Quidebā dñz in conspectu meo sp et odi
mei sp ad dñz Itaq; cū scō iob dicere
potuit considerans deū timore sollicitꝫ
dedit illi ds gr̄az in conspectu salmana
sar regis eg cor ds inclinauit ad fauē
tobie ppt ipi virtutes ℣ Repe ut salom aūt
pubioꝫ xi Cor regis in manu dñi ē q̄cūq;
voluerit inclinabit i ⁊ Qui timet ps pu
xo fatet ⁊ Qui diligit corde mūdicia
amicū hebit regē et dedit ei ptatē q̄cūq;
vellet ire hūs ipe tobias libertatē fan
endi q̄cūq; vellet facē q tri n̄ derogaret
honori regis et cultui creatoris · tale q
libertatē dedit nabusardan ex cōmissi
one nabugodonosor ihē put ihē eo sti
℣ gebat gē p os qui erāt in captiuitate
de pilo suo et mōnia salutis dabat eis
ut s captiuitatē suā eq̄nimit tolleret
et in dei cultu pfisteret ⁊ Et sic in scolas
historia addit contribules suos n̄ nis
todientes se grauit arguebat ⁊ Cū aūt
venisset in rages ciuitatē medoꝝ q
te ītrabat assyrij Vñ e regū ig̃nat
rex assyrioꝝ collocasse captiuos ex isrl
in ciuitatibꝫ medoꝝ et ex hijs q hono
rat fuat a rege salmanasar puta ex
munusculis sibi a rege collatis q ho
norauit tobiā dono libertatis p̄fate aīe
pecunie ep et ihē eo le p̄ceps militie
caldeoꝝ dedisse munuscula ihē y hm
iosephū p̄ciosa munuscula dedit pphe
hūusq; decē talenta argēti et cū multa
turba generis sui gabelū egenti vidēt
cū q vidit et milteos ex captis isrlitis egē
tes sub cyrographo dedit illi mēorati
pondus argenti ⁊ pecuniā illā accessit
gabelo sub cautione ⁊ hīa testimonialia de
p̄solutione ℣ Post mltū vo tpis mortuo
salmanasar eo vitā ds plongauit ppe
pietatē suā tobie exhibitā cū regret
chēnacherib filio ei ℣ Ille q̄pe tpibꝫ
assiriꝝ monarchiā tenebat et filios
isrl exosos hbēt p̄serti p̄uisso eo exitu
ab angelo in regno iude ut paulop
in hīa referat et e regū describit to
bias p̄gebat p oēz ag̃tionē suā quā
coguatis ceteris paribꝫ magis ē sollē
dñi sicut et magis st diligendi et con
solabat eos verbis et benefitijs sic sb
iugit diuidebatq; vnicuiq; p̄ut po
terat de facultatibꝫ suis ⁊ Et ubi ānū
tiatū est regi chēnacherib q tobias
tot opa mie exhibēt filijs isrl deso
latis · iussit eū occidi et tulit ⁊ absulit
oēz sbāz eo ⁊ Tobias vo cū filio suo et
vxore fugiens q̄a pauisatꝫ fuit ab aīq
de suo p̄culo nūdus latuit ⁊ rebus
suis spoliatus abscondit se q̄ multa

diligebat eū non solū ex filijs ysrl
sed ex assyrijs quoz qm erat totus
mansuetus pius liberalis pacifq
hiulus et modestus post dies vo xlv
occiderūt regē filij ei de q occisione
hēt 2o regū ixo et 2o paliponemū 32o
atz ysaie 37o sed de nō hoc dicit hic
solū fit mensio et pt intelligi q vel
post reditū eius a regno iude ⁊ ingressū
t̄ninuien l̄ post preceptū q̄ fuit iussit
tractari tobiā fluxerūt dies hij xlv
Cui at filij occiderūt regē tā ipm
dīm ē sr libros regū ⁊ ysaiā ⁊ repe
ut aq̄ dixit ordinauit filiū suū in
moze sibi in regno suo de pq̄ idigni
filij seniores eū ifecerūt Alij vo af
firmāt q̄ ptes suus idigbat ei pter
occisos m fratres suos et voluit eū occidē
ppt q̄ effugit in templū dei sui nesciēs
uocās eū et promittēs q̄ immolaret ei
filios suos seniores si eripet eū de
instanti periculo Quo agnito filij eius
seniores iteremerūt eū ⁊ reiussus est
tobias ad domū suā oibq̄ facultas
eius restituta ē ei ex precepto assueri addo
q̄ pri suo thenasarib successit in regno
et pietatē in tobiā exuit cognitis
eius virtutibz et deo sic ordinante q̄ tpe
tribulationis et tēptationis nūquā deū
adest nec permittit homēz sup id qd pt
tēptari sed faciet cū tēptatione p̄mediū
et in ea virtutē victoriāq̄ largit In
hac allegorice tobias xp̄s designat
de q̄ lo thenasar ꝯps eius nūc xp̄c
dīns captus ē in p̄cis nris q̄ i oi
ar summa pietate ⁊ innocētia vixit
et fructuosissi mānsit ab incarnatōis
exordio usq̄ ad spūs emissionē
q̄ duxit vxorē ecclīz ex q̄ p p̄dicatio
nē ⁊ baptismū genuit filiū vnū
vz ppl̄z xp̄ianū in vna fide ⁊ lege
coīcante cui ip̄posuit nomē suū q̄
a xo xpiani vocat Deniq̄ iudeis
in p̄sēte rōnoz redactis atz ab in
visibilibz hostibz grauissīe captis

xp̄c ptransijt vniuersos consolando doce
reficiendo miracula pagendo q̄ actuū
x̄ sanctissi at p̄ceps aplōr ordinis d̄
misit ds filijs suis usr annuians pace
p ihz xp̄z qui ptransijt benefaciendo ⁊ sa
nando os oppressos a dyabolo Iuxta thena
serib ⁊ psecutores et tyranni odurent et p
sequerent ppl̄z xp̄ianū vbiq̄ tm̄z xp̄c
corda fideliū invisibilit grossiēe visitauit
consolabat refocat et tande psecutoribus
eēe desinentibz ac deletis x̄ pace dedit
fidelibz et restituta sr ei m ppio suo q̄
mercedili abstulerūt mebris et famulis
saluatoris Tropologice mistice ex ꝯo
mō vniuersi fideles ut in psperis ⁊ adiuꝫ
constant adherēant deo atz nūc actibz
toto corde consulāt intenti pacias q̄s
in oi adiūctate īsuperabil amplectāt
eiā dato q̄ adiuta no meruerint sustinē
Insup sobole sua ab infantia diligēter
in oi informent vnte p̄ph i dei timore
ac moribus no in vanitate pōpa ⁊ tristis
sic nr. pdo pchdole faciūt milia Kalendo
capti ⁊ ꝑ hec vo Arnaldus se
misericordia et pacia tobie rudis
hic psecutorie veritēr Post hec
vo cū eēt dies festus dīn q̄ dies ni expri
mit in hoc loco distincte et factū ⁊ patū
eēt prandiū in domo tobie h̄ē mā pra
dij Solent ei diebz festis aliq̄ lautiora
parari q̄d in vet̄ lege rudi ppl̄o data
precipue seruabat iux ixm neemie 8o Ite co
medite pinguia et bibite mulsū q̄ dies
sctis dīn est et hester 9o Die constituert
solēpnē ut in eo oi dem ceps tpe vasti
rent emulis grauē atz cōmunis dixit filio
suo vade ⁊ addue aliq̄s de tribu nra q̄
consanguineis maior debet dilectio et
benefitentia q̄ alijs ceteris patribz time
tes dīz ⁊ de q̄ ꝓbabiliter scire potes ex
relatione ei inspectione q̄ timorati exis
tāt sicq̄ ipleuit tobias q̄d ait scptā Dni
iusti cōmensales sint ⁊ Iteq̄ Superbo
cilo et insaciabili corde cū hoc n edebā
Sed iā multi magis curāt inutile duntes

et potentes q̄ius iniquos · q̄ iustos ti/
morātos innocentes ac simplices et
epulent nobiū sobrie ⁊ cū gaudio spi/
tāli nō gulose et lubidinose ¶ Cūq̄
abisset expleto priꝰ p̄cepto reuisis
nūtiauit vnū ex filijs isrl iugulatū
ab aq̄ assyrioꝝ rege in platea ciuis
filijs isrl nō audētibꝫ eū sepelire
Vnde elicit q̄ eiā filiꝰ p̄fati rhēnasse
rich crudel fuit isrlitis raptinus · sta-
q̄ exiens de acubitu suo ꝛ de sua
cōfessione ⁊ loco quo sedit ut statim
cōsurgeret ¶ Erat nāq̄ repletꝰ hūbꝫ vinoꝝ
q̄ instar nē metabant eū fortissie
ad exequēdū actiones vitiū celigis
prandiū ieiunꝰ p̄uenit ad corpꝰ vī
appareat q̄ n̄ cepit cōedē ꝑ inuitatos
p̄stolabat ¶ Cūq̄ occultasset corpus
defuncti ut clam denotē traderet
sepulture ne videntes assyrij dicent
regi manducauit panē ⁊ ꝑpatu ciba
ria que ois panis nōie designat cū
luctu et tremore q̄ morte tā crudelē
occisi et calamitatē p̄li sui deflent
et futura metuebat p̄cula atꝫ ne rex
opa sua puniret meoꝝ illū sm̄oēz
quē dns dixit p amos ꝑphaz 8° cap° Dies
festi vr conuertent in lamentationē et
luctū ita q̄ corde ⁊ corpe cuncti messi
Porro trāslatio nra hr conuersā festiui
tates vras in luctū et oīa cātica vra ⁊
planctū ¶ Amos aūt ꝑpha diu fuit an
tobiā et ꝑphetas suas descripsit ideo
tobias potuit eas scire vtpote sbdi
tus in lege ⁊ ꝑphetis ¶ Qui diu aūt fuit
amos ān tobiā ex 2° regū colligitur
p consideratione regū qui nīt ieroboā
filiū ioas regē isrl sb quo ꝑphauit a
mos et mt ozee regē isrl q̄ nono āno
tobias raptus ē regnauerūt ¶ Arguebāt
aūt eū os p̄xīmi sui adhuc ipse magis
timentes regē terrenū q̄ celestē · tobias
aūt ē cōtrio plus timēs deū q̄ hoīes non
cessauit a defunctoꝝ sepelitione ex hūa
timore q̄ ꝓcedit · sed tobias plus deū
timens q̄ hoīes non cessauit a defūc
toꝝ sepelitione ex hūa cōtore q̄ ꝓcedit
sed tobias plꝰ deū q̄ regē timens
rapiebat corpa occisoꝝ et occultabat
in domo sua et medijs noctibꝫ sepe/
liebat ea sicq̄ timuit regē nāli cōtore
et ordinato · et q̄tū potuit saluo dei
p̄cepto vitauit regis offensā p̄ūq̄
piculū nolens cēptāe deū ꝑ q̄d
ait glosa ¶ Non debeꝫ nos in pcla
p̄ipitare l'deū tēptāe q̄n p rōnē
possumꝰ nos iuuare ¶ Contigit aūt
ut q̄da die fatigatus a sepultura
si hoc mtelligat de die artificiali q̄
est lato solis sup nīz orizōtē cōse/
quēs erit q̄ n̄ solū in noctibꝫ sed et
luce diurna ā q̄n mortuos sepelirit
Si aūt mtelligat de die nāli q̄ est
spaciū xxiiij horaꝝ et nocte includit
istud non se veniens domū tactus
fetq̄ se iuxta parietē ⁊ obdormiit
ex nīo mūdinū dormienti illi ca
lida sterora iniderent fietq̄ ceus
Circa hor aq̄ dicit illā excretiōez
ex nāli stercoꝝ mūdinū vtute nō
contigisse p̄serti cū no reuerterit se
ordos ea aptos sed clausos · sed ex
ordinatione diuina que actoꝝ est
nāli pene q̄s tobias sic fiet poste
ris exemplar pacie ¶ Quoꝝ circa
dicendū q̄ vtiq̄ ex diuina ordīa
magis q̄ nāliꝰ credēdū ē i rōi
gisse p̄ipue q̄ ābobꝰ oculis ea sterora
in piter inciderūt ꝓpt̄ causā p̄tacta
ꝓm q̄ statī in ca° 1° subiūgit · Nichil
omiꝰ vt dicēs q̄ excretio ea nō fuit
miraculosa ꝑ nāliꝰ effectū ita q̄ ster
cora in nāli ex sua feculentia et
caliditate poterāt in oculis tobye
albuginē maculā pducere causare q̄nis
lumen visuale neq̄q̄ in toto extinxe
rint put mira hē · nec hoc mirabile
aī mīs credibile ē q̄ q̄ oculi tobie p
applicationē fellis eydā pisces visū
recuperauerūt ut mira ij° ferē capto

Hac ac tẽptatione ⁊ aduersitate ⁊ afflictione q̃ qua ds̃ tẽptauit et exercuit atq; examinauit tobiã et eo patiaq; ac p̃fectione ñ ut ipi deo ĩnotesceret q̃ tũcta ꝯgnut sed nob ad nraz edificationẽ ⁊ in spũ ẽ sapiẽcie ⁊ Deus tẽptauit iustos et ĩuenit illos dignos se Ideo p̃misit ds̃ euenire illi ut posteris daret ex⁹ patiẽcie eo sic⁹ et sñ iob Gili tẽptatione tẽptauit abraha p̃triarchã qs̃ ex⁹ obiẽ posteris donaret Hã ñ ab infantia sp̃ deũ timuerit ñ est contristatꝰ ꝑ deũ ñminuẽdo aũ alis excedendo p̃ uba aũ sñ illicita eo q̃ plaga tentatis euenerit ei ꝛ̃ immobilis in dei tñore p̃mãsit Erat q̃pe vir valde illuminatꝰ sciens mlt̃as ee tribulationes iustoꝝ et eas ex variis causis infligi suos q; p̃triarchas ac p̃phas multa et magna tolerasse aduersa Hã sic⁹ bñ iob ĩsultabãt reges ⁊ tres amici eo q̃ erãt multoꝝ ducꝛes et p̃ncipes ꝑt qd̃ reges vocãt iuxe q̃ modũ gen̄ ꝛꝛ⁰ vbi nrã ht̃ translatio Rñdet filij hẽth dicẽs ad abrahã p̃nceps dei es ap⁹ nos alia translatio cotinet rex dei es ap⁹ nos Cui hoc scribit quida forte reges fuerit ad hũc Antiochus ei i q̃bz ciuitate erat rex vnꝰ utq; iosue ꝛ Ad qd̃ dico q̃ iosue ꝛ ñ dr̃ p⁹ ut iosue ꝛ fert⁹ os reges q̃s occiderũt filij isrl̃ in tra p̃missionis fuerit tñita vnꝰ et tñ multo plures ciuitates erãt ibidẽ Gili tpe i⁹ vnꝰ fuit rex i to egipto Deutro⁹ q̃ ꝛ⁰ le⁹ q̃ og rex basan p̃fuit lx̃ ciuitatũbz munitis muris altissis absq; oppidis ĩmultis q̃ ñ habãt muros Ita isti tobie p̃tes eo et cognati eo misitabãt aq̃ ĩuis ⁊ hoc ferre ⁊ irridebãt vitã eo cũ tm afflicto ñ ⁊ addenda afflictio ꝛ̃ cõsolatio ꝑpedenda ne habũdatiori absorbeat tristitia Dicetes vbi ẽ spes tua pro q̃ eleemosinas ⁊ sepulturas

fuiebas Quasi dicat Inanis effecta ẽ et bono spẽnto p̃uam̃ net deo placuit opatio tua q̃ pro tot bonis ut appare bat p̃misit ⁊ am de tm malũ Cui ꝟ h⁹ quida scribit Ex hijs vz q̃ isti p̃q̃ tobie remunerationẽ boni et mali ꝛe debãt tm ee in vita p̃nti sic⁹ aiũ iob Quod dicendũ q̃ iste sic⁹ et sẽs thos q̃ in hoc se⁹ sc̃ iob affirmat aiãos iob non posuisse vitã aliã post pñtẽ ꝛ aias hoim ee mortales atq; finale ꝛe tributionẽ vtutũ ac vitioꝝ ee i vita hac Verũ sic⁹ sc̃ iob diffuse pbauit ũ solũ ex vbis bñ gregorij et albi magni ac aliox ꝛ itẽ ex vbis aiox iob ipi ñ erãt illi⁹ opinionis Putabãt in talibus in hac vita ꝑspa euenire n̄ aduersa infligi ñ p aq̃ culpa afflicti iuxe modũ q̃ in lege moysi iustis vberie p̃mittebãt ꝑspa in pñti et iniquis ĩferebãt aduersa in sãcto isto et raro a nullo erat ibi manifesta expssio de remuneratione p⁹ vitã pñtẽ futura Ecclesiastes lex posuit vitã et remunerationẽ futurã Tobias vo inrepabat eos dices mansuete ⁊ sapienter Solute ita loq̃ qm̃ filij sumꝰ viz abrahe ysaac et iacob q̃ n̄ posuerit finalẽ mercedẽ iustis in pñti Vnde gen̄ se dns̃ ait ad abrahã Ego protector tuus et merces tua magna nimis Hinc ad hebreos ii⁰ scribit apl⁹ Iuxta fidẽ defuncti sc̃ os isti ñ acceptis repromissionibz sed alonge eas aspicẽtes et salutãtes et cõfitentes qz hospites et pegrini sc̃ sic⁹ terrã q̃ ei lcet dicit significant se patriaz inquirẽtes hic sc̃ dicit et vitã illã expm̃ ⁊ spem quã dns̃ daturus ẽ hijs puris electis i regno celesti q̃ est vita gle bñfica visio dei cõsummata felicitas q̃ fidẽ sua nũq̃ mutãt ab eo ⁊ nũq̃ in aqua diffidentia aut incredulitate labũt aut si labũt ⁊ resurgũt et permanẽt et pseuerãt finaliter decedentes in fide formata

Anna vo vxor eo ibat ad textrinã

optus cotidie r ad locū et domū vbi tere
bat et lanificio fuit intentꝰ q̄ pz mag̃
tobie r cōiugis sue pauptas q̄ i ꝓpa
domo ñ hebat mag̃ cū quā opparet To
bias nāq; cūctꝰ q̄ fuit cōmunt egēis
Vñ fm̄ ē ut edū caprazz accipiens pro
mercede sui obsequij detulisset domi
Capra at et edus eq erat aialia munda
et īmolatitia ut i leuitico pz eq cū vocē
balantis vir eq audisset dixit videte
ne forte furtiuꝫ sit reddite eū dñs suus
Tobias ñ suspicabat vxore sua ea ee
furatā hūc edū qz ipi bonitatē r fideli
tatē agnouit ꝫ bebat ne forsitan is a
q̄ edū acq̄siuit a emit furto acq̄sisset
eūdē Mirabat ei quo vxor sua pau
pcula hauisset facultatē emendi edū
ñ forte pro pus ꝓio acq̄sierit edū eo q̄
venditor p furtū acq̄sisset eūdē Ad hoc
vxor eq irata ira p vitiū ei pdīante
indit Manifeste vana sūt ē spes tua
r oī bta retributiōe puata qz ta stulte
lonuꝫ es ut ñ apparet et eleōsine tue
mō apparuerūt r manifestate sūt fruc
se ivtiles ē et īmericorie tōp ex fictione
et ypocrisi pcedentes non ex vtilibus
aut hjs et hjemōi vbis ex probabat ei
q̄ vxor iob que dixit bño iob bñdic
deo et more Nēpe aī fēie sint debiles
rōe q̄n irascūt solent ōino īmoderāter
irasci pferti dū nec tōre nec vēcūdia
refrenāt Vñ qd scptū ē ecclas xxv No
ē caput neq̄us sup caput colubri et n
ē ira sup irā mulieris Allegorice per
tobiā mortuos sepeliente exprimit xp̄c
qui consepelit nos sibi in baptismo qui
ex itinē fatigatꝰ repausauit pauliꝫ
aū calida yēdimū stercora sī occlos
iuderūt r īudiosa obloqa leuīū et lo
q̄tiū phariseoꝝ scribaꝝ et sacdotū q̄
claritatē et sapiaz saluatoris obscura
uerūt m multoꝝ ꝓcordijs q̄s aūterūt
a dño ihu xp̄o m tm̄ q̄ et q̄da de ecclia ad
hereticas rozruerūt īpietates aut pro
laudibz obtulerūt ei blasphemias
ner xp̄i īcarnatiōe eq̄nimit fuse
perūt Postremo moralit ifōrmur
ex isto ai mortuoz sepulturē opaz
dare deū magis q̄ hoies q̄ntuꝫ
vereri ex ner humano tōre a mortis
formidine ꝓcepta dei negligē aut
m oī tēptatione r aduisitate cran
q̄litatem pacias q̄ apienti diuine
puidentie pēnā dispone sagant
cōtēplari ar futuꝝ dei iudiciū et
etne felicitatis plenissimū pmiū
uigit ponderare sicut tūp filij sroz
apl̄oz īmobiles pmanē m oī fidei
veritate ar filiali tōre r m aduisis
q̄ gras agē sūmo puisori pri etno
fidelissiō ar sapientissiō creatori aut
aduisa de eq manu tūp munera
acceptare Iux̄ qd pū z edocet
Disciplinā dñi fili my ne abicias
et ne defīnas cū ab eo corripis q̄
eū diligit dñs corripit et q̄ pri ei
complacet sibi Demū hjs q̄ irro
nabilit nos corripūt sbsanant de
rident nō ia ipetuose iracūdiam a
īdignem ꝫ tūq̄lle ar sapiēt rūdea

Oratio et cōfessio tobie h̄ recitat Tūc tobias
īgemuit ꝑpatiens ercām vxori
ar pijs exiliꝫ pensans eruptias
ꝑoz q̄s et ꝓioz deflens pēā et
cepit orare cū lacrimis dicens Ad
ei oro lacrimosa miserie ē effimie
apud deū et oīpotente q̄ sup
vr Vñ qd ait glo Oro deū lēni
lacrima cogit oro vngit lacrima
pūgit Justus es dñe oro laudibz
dei admixta effimissia ē cōfes
Vñ qd ps fuit laudans iuocabo
dñz et ab īmicis saluus ero Hic
tobias oroz sua a laudibz dei ex
orsus ē dicens Justus es dñe et
cōuenientissie atz humie i pmis
diuina cōmendat iustia iiudas

se neq̃q̃ ꝺ̃ diuinũ murmurãe iudiciũ
aũ tñ ꝓ tantas iustitias patẽr tor
et tantas aduersitates Justꝰ iustus
es dñe qui nullꝫ culpã deseris ĩ
punitã et vniuscuiꝫq; reddis qꝺ meruit
et oĩa iudicia tua iusta sũ qm vnu
quẽq; ꝑm sua merita aꝺ demerita ꝓ
hãc vitã iudicas atꝫ remuneras
Rꝺ omnĩ ꝓnus ẽ dñs et miros ꝫ mi
serationes eꝰ sr oĩa opa eꝰ potissie
m ꝑnã et sr̃ electos qui sũ vasa mue
dei et m ꝑs̃ fatẽr Non ꝑm ꝓcm nra
fecit nob nez ꝑm iustitates nras re
tribuit nobis ꝑ mia et iustitia dei
sumus sil' et contẽperãt̃ m opibz eꝰ
Ppt qꝺ ꝺixit et ob vie tue mia et ve
ritas et iudiciũ ĩ tuãe opationes
tue sũ prie ꝫ iuste tuaq; pietas ꝫ iusti
tia in vniũs tuis relucet opibz
et hꝰ ꝑm iudiciũ ĩ discretione sapie
tue Jhã et nr̃ condignũ punis nq̃s
et ult̃ ꝺignũ remuneras iustos
In q̃ꝺa tñ effectibz ꝑserti ĩ ꝺepna
et punitione repbor magis appa
ret iustitia dei et eꝰ effectꝰ ꝓnat
ꝓ ꝫ ĩ pmiatõe electoꝝ eundẽtius re
splendet et ꝓnat mia dei Indu
q̃ accipiẽt iustitia dei ꝓ cõdecta
qua decet eũ sit aꝰ sic agẽ sicq; actꝰ
ꝺine pietatis sũ iusti qr tñ bonꝰ
q̃ꝺa ig̃ sr̃ ac bona pro mal rꝛpẽdẽ
Jnuc aut ꝑs̃ Dminũse vie dñi mia
et veritas Jteq; Justus dns ĩ oĩ
bus suis Juxta hunc sensũ azarias
in me ardentis fornacis illesus
stans ꝺixit Justus es ꝺne ꝺs prũ
noz ni oĩ que fecisti nob et vni
uersa opa tua vã et vie tue rẽ ut
ꝺaniel 2o hẽ et nr̃ ꝺne meoz esbo
te meoꝝ nici eẽ q̃ nuiq; tuoz ob
liuiscereris ne vindicta sumeres de
ꝑcis meis ecce q̃m hũilitus iusti
stius qui cuncta que tolerauit nõ
reputauit condigna ad sufficientia eẽ flagel
la culpaꝝ suaꝝ ꝫ grauiora se fatebat
ꝑmeruisse a q̃ petit se mordi' erui
nez reminiscaris delicta mea uel pa
rentũ meoz ꝫ ꝑ effatũ iuste ultionis
non oĩas te reminisci nra ꝑcta sed
ea clemẽt dimittas q̃ nõ fuerit ꝫ re
miniscẽ miserationũ tuaꝝ Deniq;
speciali orat ꝓ suis ꝑntibz q̃ forsan
in breui defuncti fuerũt uel adhuc
viuebãt et q̃nus sic in ꝑcedẽ hẽ ma
ꝑntes ipi irridebãt eũ ipe nominĩ
orat tota deuotione ꝓ illis Eiꝺem filij
ꝑnti ꝺ sius equivalens reddẽ negũt
qm̃ nõ obediui ꝓceptis tuis nõ ꝓ ꝓa
ꝑsona hoc ait qr iã patuit qꝺ ĩcautis
obediuit ꝺiuis ꝓceptis sed ĩ ꝑsõ ꝓcoz
et tñsgressoꝝ q̃ se ex hũilitate ꝺnũat
tñ vnꝰ ex ꝑplo illo nũ q̃ modũ loqt
ysaias ꝺicendo Nos reputauim eũ q̃
leprosũ et ꝑcussũ a deo ꝫ ꝺoas q̃ et
ꝺaniel m ꝺoꝝ suis nũ ĩ esdre et
nee Ds mis confusõe et erubesco leuare
faciẽ mea ad te qm̃ iniq̃tates nre mlti
plicate sũ sr̃ caput nez et delicta nra ꝰ
uerũt usq; ad celũ et traditi sũ ĩ direp
tionẽ r bona nra ꝑplia ablata sũ nob
et captiuitate r m ꝑsonis ꝓpris ꝑ capti
tate ꝑmiti suam et morte vñ ꝺem ẽ
ꝑ ea q̃ ꝺicenalerb multos ex captiuis
occidit et m fabulã exiꝑerũ oĩ na
tionibz s̃ ꝑsis medis assyrijs ĩ q̃ nos
ꝺiꝑsisti que de nris calamitatibz inter
se fabulãt et nob assiduẽ cõuiciãt ꝑ
q̃ hẽ ꝺs dns ait de talibz Daboꝝ eos
m vexatiõe ꝫ maledictiõe ꝫ ĩ stupore
et in sibilũ et in oppbriũ eoꝝ q̃ nõ audie
rint ẽba mea et nr̃ ꝺne magna iudi
tua ꝫ iusta et scũ et ꝺe ĩcomprehensibilia
qr nõ egi ꝑm ꝓcp̃ tua et nõ ãbulaui
sinceritr̃ coã te ꝫ ꝑua et rõi intentõe
qr et si bona aq̃ egi tñ miltus mal ad
mixta fuerũt nec satis sincera fuit ĩte
nra qr ad ꝑpa cõmoda reflexi extimꝰ
uel ad laudes hũanas et ita q̃ ꝑãg

menstruate sr̃ vnius nuptie nre et nr̃e
dñe ꝑm voluntate tuã r sponsalitia tua
pietate fac meã uxr̃ i. m. ꝑs benigne
fiat dñe ni bo voluntate tua spon et
ꝑcipe in pace recipi spũ meũ r aiaz
meã ube angelico ministerio tolli a corpe
et quiete trãsferri ad limbũ ꝑm finũ
ve abrahe r ad secretã requem illã et
pacẽ in q̃ fuit certa expectaõe etne salutis
et qes ab oi pnãs vite tumultu sic et
iustus symeon dixit Nunc dimittis ser̃m
tuũ dñe ꝑm vbũ tuũ in pace Expedit
ei mi magis mori q̃ viuere h̃ aq̃ sic fuit
sedz considerationes tobie qz valuus
fuit ei in sinu abrahe repausare q̃ assi
due sic affligi et pniã permãi expoi
qz ex sua cecitate irrisione pauptate
alijsq; adiuis poterat paulatim ad
ipatientiã a inordinatã labi ꝓhibitã
Unpt̃ absolute loq̃ salubrius fuit
ei et alijs manere q conseruari in
vita eo mõ q̃ dõs decreuit eũ cõseruare in
vita hãt p gnaz ac ꝓfectũ vtutũ atz
p reductionẽ ad tpale ac spirale ꝓspitatẽ
eximiã ꝑm q̃ misera he Demũ uxr̃
hũc modũ legit sũ viri intẽdũ mor
tẽ optasse et p eã orasse ñ ex ipatia
sed cautela et desiderio vite q̃etioris
tñ occasione magne adiuitatis et af
fluentionis aq̃ sedz diuine voluntatis
pietate velle liberari ñ vr̃ ꝑm Hic
naz noz̃ ꝯ moyses ait ad dñz Non
possũ solus sustinere oẽz hũc ꝑplm q̃
grauis est mi sm aliter t vr̃ obsecro ut
inueniam me gnaz in oculis tuis
ne tãtis afflictar malis Hic et r̃ regũ
9 helias fugiens ipm sriaz yesabel
le exorasse Sufficit mi dñe tolle qso
aiaz meã Apli q̃ sup modũ iquit
grauati sum supra vtutẽ ita ut tedet
nos viuere Eadẽ die qua sic orauit to
bias contigit ut sara filia raguel in
capti et habitãt in rages ciuitate
medoz audiret ipperii ab vna ex
ancillis patris sui a qua ponus debuit
honorari et grauius fuit a vili i sba
psona sic obmurgari q̃m tradita fuit
septẽ viris a suis pnãbz suffocatis
ner certiue an viri illi fuerit gẽtiles
ydolatre a ex filijs isrl̃ captis et
q̃d inde dicat constat q̃ viri illi
fuerũt iqui et tã vtuose puelle
cõiugio et amplexu idigni sed
et isrlite captiui fuerũt pro maria
pte ydolatre h̃ q̃m mf ꝛ raguel
aut Credo q̃ ro vos dñs fecit venire
ad me ut ista cõiugẽt ꝛquationi
sue sedz legẽ moysi ad mi elicat
q̃ viri illi n̄ erãt de tribu raguel
et sare sic tobias et deoniũ mor
asmodeus occiderat eos n sine
pmissione diuina aiz angelica
Erãt q̃pe iqui et libidinosi ido
neo more digni sicq; demoni fuit q
cultor diuine nuptie i illoz pu
nitione q̃ in occisione adolescẽtũ
q̃ sedz volebat aquiete polluere
mox ut ingressi fuissent ꝓ ea i
cubile a lectũ angi ea ꝛseruant
Ergo ni pro culpa sua inueniret
puellã ex caritate et zelo iustitie
q̃m iusta fuit et fernida tñdit ei
puella ia ipatiẽs et pnisa Amplius
no r nuq̃ in posterũ videa ex te
filiũ a filia sup tra hoc e sterilis
maneas sic huiusq; fuisti inter
fectrix virorũ tuorũ Quibz falsi amici
sanitatẽ de tãto famoze y et fa
moris tanti tñ frequẽti reiteratõe
Malivole q̃ maledixit ei ipreñdo
ei sterilitatẽ que tr̃ fuit grãde obpro
briũ Hꝫ pnise puelle puritate m
patiaz q̃ setaz milti superbi duri
ipatientes qui iuste reprehensi ñ
solũ no recognoscũt ꝓpriaz culpa
h̃ in ipm iuehũt correptorẽ q̃ si
ve reprehẽdẽ nequiunt criminatur
eũ mendaci de q̃ supra Amos 3o
Odio habuerũt corripientẽ i ꝓhe
loquẽtẽ abhoiati sr̃ Eccl̃ q̃ 37

Dñor vitabit oēz conceptionē vīm ut
salon ptestat qui mare patēs illiqt
isipiens ē ⁊ qui ipatiēs ē opat stulti
nā Iuīdo et me omdē vis sic occidisti
septē viros Tam ē uqz uanidor sup
borū ipatientiūqz pīsitas exemplo
ingratitudo ut iustā et caritatiuā cor
reptionē que ē bñficiū maxi arbitrē
sūmā iniuriā maleficii et qi ipenitone
ad mortē Merito g̃ spūs ē sapie z°
Sapiaz et disciplinā qui abiit infelix ē
Ad hāc vocē prexit in supinis cubitū
do⁹ sue m q° sibi forsan oratoriū ppauit
qi⁹ audiuit qs in loco illo secreto q̃to
et alto deuotōi cōtēplationi orōi libēi
puriusqz vacaret Denqz sapiēs ego
sera noluit cū ipudenti et pūsa ācilla
contendē nec ei dure q̃d rīdē cernēs
eā incorrigibilē ee scīens vez ee qđ pu
z° salon dixit Honor ē hoi q̃ sepat se
a cōtentionibz et tribz diebz et tribz
noctibz nō mādducauit nec bibit ꝫ
in orone pl̄sistens cū lacrimis depca
bat deū ut ab isto ipperio liberaēt
eā ⁊ a tīa diffamia eā elpet ne alq
sīm dalizaret ea et veritas ad dei ho
norē patēt et ipa de cetero effīet fenīda
Interea an toto triduo ex deuotione
atz feruore absqz intiuptione oranit
nec q̃q̃ cibi ac potus et sōpm accepit
an potus dicat ro infra tres dies
et noctes orasse ⁊ nil sibi ac potus
sūpsisse qz pro maiori pte tpis illi⁹
orauit et p modicū de cibo accepit
ac potu vr certū vīqz ei mō pt in
telligi qz qđ modicū est reputat p
nichilo Hā et actuū z° le⁹ paul⁹
dixisse qbusdā in naui Quarta
decīa die hodie expectantes ieiunii p
manentes nichil accipientes factū ē
at z^a die dū cōpleret orōez bñdicēs
dñz bndcōe laudis q̃ inferior bñ
dicit superiorē De bndcōe vō sequēti
mis aut ad hebdos apli Sine vlla d
dictione qđ mīz ē a maiore bñdicit

dixit bñdictū ē nomē tuū ⁊ ut tu ipse
nōīe nōiante designat⁹ es bñdictus
ꝫ pēm nūor Repissē et in sēpturis
accipit nomē rei pro re ipsa q̃ ⁊ i orōe
dñica sīlīter nomē tuū Itaz venibilis
sara ex tā diutina et feruenti orone desi
mit se secrete consolata et spe exaudītois
exhilarata dñz bndixit Qui cū imitē
fueris ñ p tuā riabīl mentis tue īmōti
onē a p tue infinite tñqllitatis pība
tionē ꝫ p iuste vltionis effectū miāz
facies q̃ p penas tales ignosis alīs
et aī odigni pūnis et in tpe tribulati
onis pcā dimittis hīis qui īuocāt te
qui tue pietatis flagella patiēt atz
hūlit amplectūt confitētes nīlo du
bīa pmeruisse ac miordit sibi īdul
geri petētes Fuit et abrahā z° assert
cū iratus fueris nūe recordaberis
Et in ps Aut oblīuiscet miserēri ds
aut continebit in ira miās sua suas
Ad te dñe facie meā cōuerto ad te oculos
meos erigo Certū ē qđ ad illoīlē ⁊ iur
ñ suscipibile supplīmpliasse deū sua
cōuerterit faciē suā interiorē vz mētē
De qua in ps Tibi dixit cor meū exq̃
siuit te facies mea sic et oculos mēteos
erexit ad deū altissi vbiqz pīte ꝫ 1°
Oculi mei sp ad dñz Exteriorē q̃z faciē
et oculos corpales leuauit et direxit ad
deū ⁊ ad locū in q° ds spealit ee ⁊ hīiae
asserit puta ad relū vel pro tē ad tēplū
vsus ihēz sm qđ daniel g° le Daniel
in suo cenaculo apīs fenestris orasse
cōn ihēz Fuit ei iudei in captiuitate po
siti solebant orāe p ut z° regū g° salon
dixit Si in tra īimicoz ad quā capti
ui ducti fuerint orauerint te contra
viā terre sue ⁊ tēpli qđ edificauī exau
dies eos Peto dñe ut de vinculo ipperii
hī absoluas ⁊ de diuīa et falsa isti dif
famia q̃ uelut anthemis circūdata sit
qđ vīgini tenerīe fiat grauissimū cū
vīgines plerīq̃ caste ⁊ pie sint maxīe
verēdū de a terre desup tīa eripias me

·r in pace tollas spm meū a corpe isto
mortali Hoc orauit eo mō q̄ expositū
ē de tobia et ne alij tā enormiter sæui
dalisarēt in ea et ne ipa p ipatiaz la
baret Hic q̄ppe electi intōn de vita hac
tollūt celeritus iux i° sapie x° Viuens
nit pōres trāslatus ē Raptus ē ne ma
lina mutaret intellm illi⁹ aut ne ficto
decipet eū Tu scis dñe qz nūq̄ cōcupiu
virū voluptatis amore sed desiderio
plis ad dei obsequiū edomāde ut paulo
p⁹ sbdit et mūda seruaui aiaz auxilio
gre tue ab oi cōcupīa sensuali iordinā
venereoz p° et aliorz sensibiliū obiectorz
qđ fuit in tali puella grandis pfectio
nā ad dei honorē nō iactanter hec pfite
sed ad augendū sibimpsi in deo fiduciā
in tanta angustia sit et ezechias rex
angustiys circūdatus dixit Memēto
dñe quō ambulauerī cora te in vitate
i corde pfecto ut hē x° regū xx Ludēti cū
ludentibz misaui me·r in ludicris et
hūanis solatys nūq̄ excessi nel ea ōino
mitaui in q⁹ tm pt se hō vtuose hzē per
vtute morale que extrapolia vocat
Sic et ihemias sc'liba siu ca° Nō sedi
iquit in cōsilio ludentiū Intōn vō
ludus in malo arripit p actu dissoluto
qnz vō in bono sedz i° 2° regū xx° Danid
ptinebat in organis et ludebat totis
viribz cora dño nez cū hys q̄ in leuita
te ābulant ptinpē me pbui·r choreas
spectacula et q̄nq̄ maturitati morū cō
riat ac vana cōsortia euitaui et sic
sara ista cū hesber dicē potuit deo Fiāt
letata est ancilla tua in me tc dās israel viz
āt·r vuros sic q⁹ contraxi cū timore tuo
filiali nō cū libidine mea consensi ac
tpe uxe voluntate meoz pareti Ad
mirionii naz consensū regrie aiorz et
congrue ait cū timore tuo Cuius em
actus carnāl cōiugij possit exceri sine
pcō raro tri contingit sine aliq̄ illpe
admixtione multa q̄z st' mirionij o
nera Hoc qđ de cōiugatis ait aplus

Tribulationē carnis hēbūt hmōi
Sed et mulier pō sb pfate marīti
ideo sapiens vgo nō sine grādi timōre
consensit in vir et a° e° indigē fiu
ill et hoc dicit ex humilitate ne vide
at se imute ill pferre Et q̄nis in
suas cōmeōrauit vtuositates fi
naliter tri se cōmisit diuino iudi°
saens q⁹ hō frequēt' heat q̄sdā culpas
occultas de q⁹ sibi cōscius nē vñ
et apls dixit Nichil mi cōscius sū
sed nō in hoc iustificatus sū q̄ aūt iudi
cat me dñs ē Et ps orauit Ab oc
cultis meis mūda me dñe Aut
illi forsan me in fuerūt digni q̄
dicat De h° nil temē audeo in diam
qz forsan viro alio fm aliquā ff
cōseruasti me·h° ex dina ispiratiōe
pro sua consolatione aliq̄d intellexit
Deus ei nūdū revelat hoi pfecto aliq̄n
ipfecē fm moderamē sapie sue nō
est ei in hois pmte cōsiliū tuū·r
dispō prudētie tue seu ordinatio
tui ppositi ac decreti qđ invariabile
ē nec ptāti sb̄iacet creature Ideo
ysa° xlvj° testat Consiliū meū stabit
et oīs voluntas mea fiet Mutati
consiliū pte suptū aut ē igsitio
de agendis non cōuenit deo sic
ei est ignorātis nē ut asserit damas
cen nt frequēt dñm ē alibi Hoc aūt
pro certo hī oīs q̄ui volūt te cer
titudīe adherente q̄ ē fidei certitudo
certitudo aūt euidēte ē scie certitudo
qz ē vita ei⁹ si i pbatione fuerit
·r in exaiatione i exitatione adi
sitatū coronabit a te cōna etie fe
licitatis dū° consūlis atz fidelis
māserit in adūsis Cū septū sit sap°
z° Tanq̄ aurz in fornace pbauit
electos dñs et q̄ holocaustū hostiā
accepit eos Ideo accipiet regnū
decoris et dyadema speciei de manu
dñi Unit sūb iob pbauit me igit
q̄ aurz qđ p ignē trāsit Atz aplius

Non coronat nisi q legitime certauerit
sat in tribulatione fuerit libeabit
dñs tribulatione pro suis pris et
iniuriis dei eq̃nimiter tulerit dices
ꝛ mirher vñ Ira dñi pozmbo qz
peccauim et si vo fuerit in tribula
interna que ex ira contritis de pris
nris cosequer Unc septm e nam p
hō assurget duplex tribulac nichilomi
nus de tribulatoe scdi hȳ ad tribula
tionē cozruit infernale qz in tribu
latione ñ pemtent et si in correptoe
fuit ꝛ in castigatoe seu reprehesione
p suis pris ad miaz puenire lucebit
qñ ipaz correptionē accpit graniter
Ideo septm e iob ꝛ Bts hō qui corripi
a dño Increpationē at dñi ne rep
bes Ira et dns apo 2 fassus e Ego
qs amo arguo et castigo hō ei de
lectaris in pdictis nris ꝛ codep
nationē q punitione nra finit qñ sic
pene atz miserie qda nr ꝛ sap ꝛ
Deus mortē nō fecit nec letat in pdi
tione vinoz Delmt at in nra pdi
tione emendatoe et salutione ppt
qđ ezechiel sc loquitus e Quis vo
luntatis mee est mozs impi et nō ut
conuertat et viuat Nichilo i puni
tionibz et codepnationibz ipiozu p
qs effectus diuine iustitie delmt
sic et iusti qui letabit ni videt mi
unditia ppt qđ pri ꝛ dixerunt Et
in interitu vro videbo Et ysaie p
Ego consolabor sup hostibz meis
Unc loq p ozee Iux desiderii meu
corripia eos qz p tepestatem tribulā
nris ꝛ post afflictionē tptationē
et contritionis dolorē confers petro
nis pare seu tribulatē mtna et p
lacrimationē et fletū ex pris et co
bibz nuptis exultationē inundis
ꝛ consolationē mtna i isto exilio
Deinde etna tocū dimte i regno
beati qui lugent qm ipi cōsolabit

Et in ps Trans pigne z aquā et e
duxisti nos in refrigeriū De q ferr
iob ꝛ Ipe vulnerat et medet percut
et manꝰ ei sanabit sit nome tuū ds
isrl bndictū in scla ꝛ etnalit In ꝛ tpe
exaudite st pces ābox viz tobie z sare
non q ad hoc q pcierūt tolli de vita
hac z q ad hoc q relcuatne pcierūt
a suis tribulationibz in cōspcu glē
sūmi dei ꝛ a deo maiestatis imense
et missus e angelꝰ dñi scs raphael
qui nūpatꝰ medicina dei qz prius
deus curauit hos ābos Un sbiungit
ut curaret eos ābos ꝛ tobiā a cecitate
et meris afflictionē sarāqz a vmdicta
ipery sui et sterilitatis opprio atz
diffamia qz vno tpe st orones i cō
spectu dñi recitate ꝛ deo oblate p an
gelos scos illoz duoz custodes nō
q ip deū aliquid lateat sed qz angeli sc
pnibus hom ipendūt suffragia et o
rant p sibi cōmissis atz ipsi rectū eoz
pie excusant Scie et actuū se angelꝰ
scs le dixisse cornelio Oones tue
et eleosine tue ascenderūt in memoriā
in conspcu dei Iteqz eleosine tue cōcō
te st in conspcu dei Ex pmissis edoceri
ur oēs tribulatoe et anguistia ad deū
p orones feruētes confugē pro pare
ntibz tm vinis q̃ mortuis specialiter
exorare increpationes etiā ab superio
ribz et criminationes falsas patienter
sufferre nec cū increpātes contendē
deū qz bndicē in suis iudicijs et oēz
excessū vitare in lenitatibz ludis io
cis at risibus atz in desolatiōibus cō
solatione diuina eq̃nimit psolari

Expō m ꝑ Ihc nū thobias Xrtc
Scitū hic moralissia quarty
ac salubertia documenta
q̃ senior tobias filiū suū et p eū vni
uersos instruxit fideles Igit ni to
bias putaret orone sua exaudiri
a deo ut mori potuisset ꝛ q ad hoc
p nto pro ut potuit moriēdo Scitū

ãt fuit ei⁹ oro exaudit⁹ patuit ī p̄cep⁹ expõe ãt⁹ dixit Audi fili my vbã oris mei et ea in corde tuo q̄ fidamenta ꝯ struxe⁊ firmasse eã ip̄me tue meorũ Consuescet ãt sẽ p̄ces emigrature de isto sẽlo sobole sua salubriter exhortãs benedicẽ ifermare utz ḡen⁹ eo⁹ de iacob et p̄ palipo⁹ de dauid Hic et xp̄s p̄ cenã nouissimã passione sua istãte suos discipulos copiosissime īformauit Cũ accepit ds aiãz meã separando eã a corpe⁊ in sinu abrahe eã ponẽdo eãq; ut spero ãplectẽdo mi⁹dit corp⁹ meu sepeli pm qd e⁹ sollicit⁹ fui alioz extra ea corpa sepelire faces q⁹ in die resurget nouissio simp̄ cõmitti⁹ ea tue tñ depo⁹ qđã q̄ suo tpe resume⁹ et honorẽ hebis ⁊ exhibebis mri tue ples nãz tenet⁹ pauidz obiãz et reuẽtiã utz si indigne tint nimioz p̄sumptionẽ a q⁹ benigna tãm susceptit Vnit sbdit Neoz ei dẽs ẽ que et q̄nta pericula passa sit pp te i utero suo pserũ in partu q⁹ dolor tremor timoz pressum angustia occupat et adiplent pturientẽ Cũ ãt et ipa cõpleuerit tpe vite sue sepelies eã ꝯ me ut q̄ vn⁹ extitit lect⁹ vn⁹ sit tumul⁹ utz ut sil salubrit⁹ resurga⁹ et q̄ cõiuncti eramꝰ in vita nõ separẽ⁹ p̄ mortẽ In hijs īnotescit pacia utz iusticia veneraṇdi tobie qui nõ obstante q̄ tã acriter et iniuste fuit deriſus a cõiuge ut patuit z⁹ ea⁹ tã diligẽt cõmunit fi⁹ suo de aura illi⁹ Oi⁹ ãt diebz vite tue in mẽte hẽte deũ ad mi⁹ p fidei spei et caritatis et q̄nũ fi pt pacti eruñ dẽ ar aliaz vtutũ pensando iugit p̄ceptã dei īpleas q̄z i⁹ psalmi ffphi Meditaꝰ cordis mei in cõspcũ tuo sp et ocli mei sp ad dñz et caue ne ag̃n pcco consentias hoc ẽ qđ aut aplis Solite locũ dare diabl̃o et p̄mittas p̄ceptã dei ⁊ caue ne negligas ea ipleꝰ io ecclꝰ zz hẽ Salutare sacrificiũ ẽ attendẽ in mandatis et discedẽ ab oi iniquitate a q̄ qualiter sit discedẽ dñi tangit ecclꝰ z q⁹ le⁹ q̄ a fuge volubri fuge p̄cta Instr q⁹ tobias amabz mite fuit excellentius ītẽtꝰ eo ad ipos efficacius feruentiusq; hortat addendo Ex sba tua fac eleo sinã et noli auerte faciẽ tuã ab vllo paupe te rogante q̄n ad mi⁹ pue aspiciãs ẽ et cõsoleris vbo aut signo si nõ hẽs corpale subsidiũ qđ ipendas Ita ei fiet ut nec a te auertat faciẽ dñi⁹ ⁊ diuine pietatis respectus hñ ei mioꝛes q̄n mãz cõsequiet et q̄nto p̄cis fuit pt dñi benigniꝰ eo opt erit gr̃ãsior et quo potueris im esto mioꝛs ⁊ cõpassiuꝰ utz sbueniens sic⁹ cõsecut⁹ expo si multũ t fuit habũdanter tribue vnicuiq; pte si exiguũ t fuit exiguũ libenter ipti studeẽ li berali affectu Deus ei magis pẽ sat affectũ q̄ donũ et magis p̄det ex q̄nto q̄ q̄nũ ꝯ de pauperula mittẽte in gazophilatiũ duo mi nuta dixit saluator q⁹ het vidua plꝰ oi⁹ misit p̄miũ ei bonũ thezau rizas tibi ⁊ angelus et reponis q̄d iuenies i die nãtatis ⁊ mortis et iudicij tui p̄cularis ac vniuſal et tẽ in purgatoꝛij penis i q̄bus vnioꝛ suffragia mi⁹ p̄sunt q̄nũ defuncti hic meruerit ut eis p̄desse possit hoc ẽ q⁹ misericordiores fuerit hic teste ãbrosio Summa x̃pane religionis in cupiditate ⁊ pietate cõsistit Aug⁹ q̄z asserit Sola nia comes ẽ defunctoꝛ Non testat⁹ p̄s Bts q̄ itelligit sup egenũ et pauperem in die mala liberabit eũ dñs q̄m eleosina ab oi pcco et a morte in fernalis miserie liberat Diuino fiat ex caritate ⁊ vtute mie et ñ patiet aiãz ire in tenebrias archeronꝛis et dato q̄ fiat ex caritate frequẽt tñ de cõgruo gr̃az p̄mietur

et intercessione sc̃or meritis eor q̃bus
ꝑpendit gr̃a cõsiliõis firquet eleo
sinarijs dat. hic in eua oĩs loqt
Q3 sup e date eleosinã et oĩa mũda
sũt vob. Itaq; sancte vob a cunctis de mã
nionã iniquitatis ut ñ deficiatis re
cipiãt vos in etna tabnacla sidunia
r ã magne cõfidẽcie erit coram summo
deo eleosina ã corpalẽ q̃ spualis oĩ
facientibz ea de opibz q̃ppe mũe
phibet xp̃c se discepturũ die mdi
j miserecordibz q̃ dicturꝰ Venite
bñdicti patris mei pcipite regnũ q̃ pa
tende t ab oi fornicatione ã sim
q̃ adulterio incestu stupro sacrilegio
a spiritali eã fornicatione pfertiab
ydolatria et pt vrore tua quã hitus
es nũq̃ patriarũ crime sume r nũq̃
alteri comiscearis nec cõsanguineo tibi
fias criminis tãti superbiã nũq̃ i tuo
sensu interiori a exteriori a ni tuo vo
q̃ nec fro nec vestitu nec aq̃ apparatu
diuarj ꝑmittas ei cõsentiendo Idco
si sbrepat mox repme ea et abice tp̃
diaboli crime maledictionis q̃ semẽ
et venenũ mortifer ac vitior oĩgẽs
matrẽ regina In ipa ei tua fuꝑsit
pditio q̃ p superbiã p̃ho i apostata
angelo pdidit semetipm et angelos
inumabiles attraxit sibi atq; ex illa
pdictione consecuta et orta e inuidia
dyabli p quã mors intrauit in orbẽ ter
rarũ ut sap z. indicit Q3 cuncq; aq̃d
t opanus fuit stati ei mercedẽ restitue
pserti si petit et egeat q ei fraudẽ
fuit mercenario et qui sanguinẽ
fudit fres sc̃ ut in etna sc̃e te et mer
cenarij tui apud te oĩno in mane
at diuitus q̃ litz ꝺa et vnũ dami
tatiũ quatuor panes e detecto mercedis
opariorũ utz iac q. hic ꝺs leuitici
19 ait Non morabit opus mercenarij
apud te usq; mane Coñ at pauper
sc̃ operarij tales et indiget sua merce
Quod ab alio oderis r rõnabiliter
non vis et abhorres fieri t vide ne tu
aq̃n alteri facias Duo sc̃ precepta uris
nalis vnũ negotiũ obligãs sp t ad sp
q̃ po hic Aliud affirmatiũ obligãs
sp sed nõ ad sp q̃ matth v. exprimit
Oĩa ingens q̃cunq; vultis ut faciãt vob
hoĩes ita et vos facite illi q̃ vni i alio
ꝺudit panẽ r cibũ tuũ ni esurientibz
et egenis comede illos iuitando ut tecu
manducet sic scs tob fecit qui ait Si
comedi buccellã meã solus et ñ cõedit
pegrinus ex ea Hic luce le ait vnigenit
dei Cũ faris prandiũ aut cenã noli vocare
amicos tuos nec fres nec cognatos nec
vicinos diuites ne forte et ipi te reui
tẽt et fiat tibi retributio Si ai facis cõuiuiũ
voca paupes debiles claudos cecos et bẽs
eris q̃ ñ hñt retribuere tibi retribuet enim t
in resurrectione iustor Istud cõsiliũ e
n ꝓceptũ et de vestimẽtis tuis tibi sit
fluus nudos tege q̃ basilius ihũs bapta
admonuit Qui hꝫ duas tunicas det
nõ habenti Et ysa Cũ videris nudũ
operi eũ vniusa eteri mie opa ipe o
portuno sit adiplenda panẽ tuũ t vinũ
tuũ supꝑ sepulturã iusti cõstitue r in
sepelitione fidelium reliqe pauperes bñ
q̃ spiritibz defunctor in gra ihũ e aute
erronee itelligẽdũ ut iux q̃cunq; supꝑsti
tionẽ sup monumẽta mortuor alimẽ
ta ponãt q̃ mortui corpalibz aliemẽtis
egeant aut vesãt De hoc refert augo
in li. cõfessionũ q̃ mr sua ad pdicationes
sũ ambrosij consuetudinẽ suã reliqrit
et q̃ iste sit sensus apparet ex vbis seqntibz
et noli ex eo maducare t bibe cũ pcedentibz
r itẽ dicit qui nequit defunctis sufficien
gari Consiliũ sp a sapiente pquire r
diligent iquire in arduis ac dubijs
in q̃ ad exitor sapiẽtis et deũ timentis
e fugiendũ consiliũ q̃ etiã a sapientis
simo deo et ex scripturis et pcipuis libris
e inquirendũ Vñ etiam zo docet fili
sine consilio nichil facias et post fact
non pentebis oĩ ipe bñdic deu laudã

cū m pspis et nouis pseuerāt usq;
m finē oī tpe opportuno uxi d ī ps
Indicā dñz m oī tpe sp laus eg ore
meo et pcē ab eo ut vias r actiones
tuas īteriores exteriores q; dīgat
se p angelū custodiā p suos vicari
os atz p consiliarios bonos q; direct
one supna iugit ac maxiē īdige
hm d ps pu. Cor hois disponit viā
suā sed dei ē dīgere gressus eo Vnde
ulse so ait fis d sēsimtq; m vtō Grio
dñe q; nō ē hōis via eo nec viri ē ut
ambulet et dīgat gressus suos Ideo
cū ps oro Gressus meos dīge sm elo
qū tuū et oīa consilia tua m ipo p
maneāt ita ut nullo consilio aḡessus
con dei pcepta ac documēta Cūctā q;
consilia que īquiris finaliter ordines
ut deo coplaceas et salueris Indico
etiā tibi dedisse r concessisse me dece
talenta argenti gabelo Aut d en expo ē
sdoli timere fili mi carnali mūdano
iordinato et turbulento timore pau
pere q;de vitā gerig m tpalibz b multa
bona hēbig r copiosa diuisiata gre
ni pnti bonaq; gle m futuro si timu
erig deū filiali timore uxi d ps Ai
mete dñz oīs sā eo qm nō deest timēti
bz eū et recedei ab oī pcto pserti
mortali et etiā venali p posse a q;
potissime recedit corde ea abhorredo
et fedig bene que st dne qi integrales
ptes iustitie ppha dicente Declina
a malo et fac bonū

Oratio mpti

Eqnti Tūc rndit tobias Ar
xercitio qua iuuenior tobias
exercitu ē ptis sui pcepti de
scribit hnt Tūc rndit tobias pri suo
Oīa que pcepisti mi facia auxiliate
gra dei habendo me cū deū et cū mea
cū oparios cū pxios cū egenos
cū uxore cū defunctos et cū meipz sic
me docuisti precedenti co Cuio hac ār
pecunia inquira a gabelo iquisto
Rndit pr Cyrographū illig penes
me hēo quo viso restituet r ps huiz
pecunia Tūc egressus tobias i
uenit iuuenē stantē splendidū p
cultū r angelū in forma iuuenis
speciosi qui patū ad ambulādū et
q; aut qi desigt h veritate n silentiez
tūc q; ioh p deū de vidig glaz eius e
glaz qi unigeni a pre Cum h scrib
q;da Apparitiones angelice i assup
tis corpibz fiūt hm pprietates legā
tionū ad qs angeli mittūt et qui
iste mittebat a deo ad ducendū filiū
tobie p viā apparuit tāq; dispositg
ad itinerādū Cui d quis alicui
ita sit pserti dū angeli nox volue
ipo apparatu suo ondē ad q;d vene
runt nō tn vr sp sic fuit Ce ri gen
sq; qualit dno angeli missi ad so
domā sduertēdā ingressi sūt domū
loth qui angeli apparuerūt i forma
ualde grosa et amabili nō vehēt
terribili pot q; cues sodome esth
mates q; eent pulchritudi iuuenes
venerūt ut eis abuteret Et si appa
ruissent hm pprietatē q; hitudinē sue
legationis apparuissent utiq; in
forma metuenda velut cōmon
Indicū q; sz nūr sāpsonis le ma
nuto suo dixisse de angelo Vir dei
ve ad me hūs vultū angelici ve
ribil nimis et tn angelis i ve ad
pnūciādū ualde tonenda et pspa
suiq; fm deū pnūciū apparuisset
in forma hilari et amena n tribuam
Gilli nō argui posset de angelo qui
apparuit cornelio centurioni i forma
terribili utpz in actibz atz de angelis
q; ut eua describūt nūquauerūt xpi re
surrectionē mulieribz sns q; i spēe
apparuerūt terribili et dixit tobias
iuuenior ad angelū Vnde te hēo bone iu
uenis r de qua natione q; tua es tu
Optauit ei aque filioz isrl hre duce
sui itineris Ait rndit Ex filijs isrl
es qō verū ē hm nos ifpnatione isrl

ꝑpe intptat videns deū sicꝫ fuit ex
filijs isrl. r de nō filiorꝫ contēplatiū dei
De q? 38 dns ait Cū me laudarent
astra matutina et iubilarēt oēs filij dei
Vñ deutō 32 quo hē? Constituit tēs
ꝑploꝝ iuxꝝ nūz filiorꝫ isrl. alia hꝫ tūs
tatio Statuit tēs gentiū iuxꝝ nūm
angelorꝫ dei. et mās apud gabelū frēz
nrz ex quo erant qꝫ gabelo fuit viv iusto
ꝑpt qđ angls sēs īuisibiliter affuit ei sepe
et libenter ꝑpt qđ quē noīat frēz ꝑpt cō
tutis tonone a grāz gratissimē a qz ut
credit fuit de nō elitorꝫ Itez ꝑp quem
cuncta in nā intellectuali salūē in gnīe
qz eūdē hēbat prez celestē Dit et apo
lo angelo ait tobi Conseruus tuus su
Ingressus angelo domū tobie senioꝝ
salutauit eū dicēs Gaudiū t sp sit r
spūalis in deo iocunditas in q° gliam
e nō in ꝑspris tuis ꝫ etiā ꝑ° et potius ī
aduersis vñ horat apls Gaudete i dño
sp et tobias ait q̄te in gaudiū erit i filo
isto. qi dicat Carnale et sēlare gau
in non cōuenit nez id opto qz in tene
bris sedeo et lumē celi nō video r solē
et eo splendore cui in etās septi sit
Dulce lumē a delectabile oculis videre
solē a forsan de hoc grauē putauit
tobias angls tēp iuuenē hoiez ee ignotū
Cui ait angelus si inuenis speciē
apparēs qui nūq̄ antiqt ꝫ i suo vigoꝛ
incorruptibiliter ꝑmanet forti cāo esto
r constans ñ desolare in ꝑspō ē ut a
deo nouerīs p ministeriū meū a plaga
certaris hoc ꝑdixit ei i gnāli qđ ti
tobias ñ nullū poderās ad alia se cō
uert credo Quicquid poteris ꝑdue
filiū meū ad gabelū Indica in de
q domo r familia a tribu es tu qz
in vna tribu erāt plures familie utz
nōr qđ tñ in tribu dan erat tñ vna
familia qz dan filius iacob vnū dūtaxat
hūit filiū ut gen 46° hē Cui raphael
Geno r sturpē q̄tis mercenarij q ni fi
tio erat. qi dicat plg q̄tis qꝫ ad pris
am ꝑpm mercēnariū qui ni filio

spectat negotiū qz sufficiē t ꝑpt ut cōfidēs
de fidelitate ductoris filij tui n opus est
genealogiā ei⁹ agnōsce ꝫ ne forte sollicitū
te redda r īmodestie arguā ni rndeo
ego sū azarias ananie magni filius q̄
risio vera e ꝑm nōm ꝑpinquōne r figuā
tiua locutione Azarias nāz ītptat ad
iutor dei ananias vō grā seu gla dei fuit
uaz azarias adiutor dei r p quē ds adiu
uit tobiā ar alios miltos Iuxt qꝫ modū
ait apls Dei adiutores sumꝰ fuit quoꝝ
filius ananie magni r filius grē a gle
sūmi dei Iuxt hūc sensū exponit ihēo
qꝫ zacharias a iudeis lapidatꝰ mit tēplū
et altarē vōt filiꝰ barachie ni fuit filiꝰ
ioiade Dixo ea q̄ angeli mit hoies loquī
et agūt sepe sb figuiatā et q̄uis nūq̄ mē
tiat vitate tñ interdū occultēt Rndit to
bias ex magno gnīe es tu qđ verū e qz
ex gnīe a spēcie angloꝝ a deo ōipotēte ime
creatoꝝ q̄uis ñ fuit verū ꝑut tobias tr
itellexit ner tñ metiebat formaliter qz ñ
intendebat fīm ꝑferre nez veritē. bñ a
buletis et sit dns in itinere vō et āgls
eius comitet vobū r comes et sonus vr
sit in vō itinē q̄ exodi 23° dns ait ad
moysen Angls mis ꝑcedet te ferit tobias
vale r ꝑuenīs tuis valeant recredo ab
eis Cūq̄ proferet angelꝰ et tobias
cepit flere mr et dicē. femine ei ad fletū
cor prone sūt et stat ut mr tobie se sensit
destitutā tñ dilā et amabilē filij a spāu
suauī cepit affligi baculū senectutis
nīe tulisti et p r tñ misisti a nob r vñ
cū et carissimū filiū nrm cui i hēmo
nīo initebam tēp baculo in nūbꝰ mis
qui fuit nob in solatiū atz obsequiū
Rūq̄ eēt ipa petūa pro qua misisti
eū r vt nūq̄ fuisset nez ad nos ꝑuenī
isset petūa t. que fit nob tāte afflictio
nis et meroris occasio. sufficiebat nob
pauptas nra ut dominas cōpatiē hō
qꝫ videbā filiū nrz r sufficientius et
soleabilius nob ee debuerat qꝫ hūc
filiū nrz sensibiliter nob ꝑdē ei extorqs

sbe seu pecuie mutuate mee. qp missio
ista filij mei pro accepta pecunia Deinde
quis iā erat certus pluraliter mi dixit q
videbā uxē modū loquendi q sonietati
assribit qđ conuenit pri ipi. vel qđ aut
videbā intelligi pt de corpali ituitu
quitū ad ānā et de visu ymaginario ac
intellectuali quitū ad cetū tobiā cui delta
bile fuit q filiū suū vē ymaginabat
ac intellexit principali sibi adee visus
q̄z mediū p alios exteioꝝ sensibz sumit
vñ coir dr vide q bñ hoc sapiat seu odoret
Apo q̄z aut sēs io cōuersi sū ut videre voce
q loquebat mecū Exo q̄z io le ipli videbī
vocem. audiebat dixitq ei tobias cōuge
consolando vitoz ei est uxozes istruē qz
vir caput ē uxoris et coir fortiozes i re
constantiozesq mete sē viri q̄ fere p
serti tobias multo vtuosioz ac sapiētioz
fuit cōuge sua Nolī flere puenient filio
nī hoc fuit ōbū bone spei nō tñ ētitudis
absolute ideo addit Credo ei q angls dei
comitē ei. directoz et ptectoz eo sit Expla
na'm' s'ti Profectus ē aūt Accinilo
rordiū itinerantiū tobie sextus
h enarrat et q̄lr in eo ereptus sit
a pdo mortis et informatus de remedijs
ꝫ aliq̄s plagas atq pcauisatq de vxore ac
apienda Profectq ē aūt tobias cū āgelo
et canis sequitq ē eū qđ tangi vr ad mu
endū q erat prius etiā cū brutū et libēal
dando alimoniā ei et mansit p mānsione
dieta in hospitio uxē fluuiū tigris q ē
vnq de q̄tuoz fluibz padisi p tirā assyri
oꝝ decurrēs ut gen. xpi ē et exiuit de hos
potio ut lauaret pedes suos p nimiā fati
one laboris pegrinatiōis et ecce pisces i
manus. magnq audelis ihūa exiuit
de fluuio Aliq ei pisces ex aquā ad tpc
pdurāt iacent deturbit ut corodrilli st
q̄z q̄dupedes ad deuorandū eū sūt. ihēo
p li vitalsm̄ de scribēs pcida vie sue
veritat q̄lr corodrilli nocumentū pbeāt eū
et socios suos ad deuorādū quē expa
uescens tobias clamauit dñe inuadit
me piscq doctoꝝ suū i pclo dñi nota
ut sibi tēp suo succurret et dixit āgls
apphende branchia ei. lori seu pe
nula exiuē int caput et corpus pisc
et trahe eū ad te qđ cū feriss. mirū
q facē hoc audebat q dns cōfortauit eū
intrinsecus Dixit angelq apprarati mul
sino dixit angelq exenterā hui pisce. i
interiora seu intestina eq extrahe ipso
pisce diuiso et cor eq corpale qđ ē pncū
viuens et vltimū moriēs i cāli p phm
et fel et iecur repone t in vasculo pera
seu repositorio st ei nīa ad medicinale
tm vlur ut in fia describit qđ cū feriss
assauit carnes eq. ptē corpis pisc
in hospitio et sunt hic raro extense p
ut corpus pisc raro vorat vñ i apli
Alia iquit caro pisci alia volucrū
alia q̄dupedū Cetera saluerūt q̄ sufficerēt eis in via. cibobz videbāt sufficere
cū vnq eoz neq̄q cibo hoīem idigēt
Tūc mirogauit tobias angelū qđ re
mediū habuit ista q de pisce seruare
uissit viz cor fel iecur Dixit angelq
Cordis eq ptinila si supra carbones po
nas fumq eq extricat. exhiat a repel
lit oē genꝰ dēmoꝝ siue a viro siue
a muliere ita ut ultra nō accedat ad eos
Circa hoc m scolastica historia dr Ra
sup h̄ miuri dē cū fumq eida cibo
nis aduste eade vi hre dicat Dimpti
mirū vr q̄lr res corpales viles et mor
tue q̄ant ita ipme i stellatiales incorpo
reasq sbas pserti nālit et ni miraculo
se seu ut instrumēta dine potēie sint
de igne iehēne credi cū sps odēpnatos
Iraz cū h dicit q̄da doctores mitholin
sic et sēs thos q si uxē doctina platonicoꝝ
dēones eent aialia corpe aereu alio pal
sua mete tonalia tpe etna ut dixit
apuleus miruī n eet q corpalia eis
ipimeret Sed q tenet q st aiales
sepate sbe mālia in eos ni ipmūt et
sic fumus pisc nō hussset vi expel
lendi dēoniū pt qđ dicit q vba er

fm̃ angeli ꝛ tobiã erãt figuralia et ꝙ
p̃ tensione fũgationeq̃z cordis et re
coris pistis figurabãt feruor atz deuo
no oronis tobie et sare cõiugis eꝰ qz
meritis angelus expulit et veligauit
deonũ vñ nsra s̃m angelꝰ dr hoc
fecisse non sumꝰ sicq̃ sumꝰ ꝙ signifi
cationẽ non p impressionẽ seu influentiã
extiauit deonũ ꝑꝑt qđ dicit Sed hys
obrit pt ꝙ gẽme qđã et herbe muras
et massas hñt vtutes et impressionẽ
musant i aias rõnales sic in libris
de ꝓpietatibz rerũ describit ꝙ qz erãt
allationẽ atz pnitiã dẽones ab obsessis
recedũt Rñdr m aqui dicit dẽones
fugã sponte i fugã ut teneat homes in
errore Alicq vo dicit ꝙ ad humiliadũ
superbiã deonũ ds sic sbdidit eos ipsi
simibz et viribz corpaliũ ac vilium re
aturaz De hys scribit diffusius vidꝰ
pisiẽ in li° de vniuso y° de hys in
diusis rodicibz ualde multa et diusa
legit quę hic p nr tm dẽ tetigisse suf
ficiat et sel pisius istꝰ valet ad vnge
dũ oculos vnctione curatiã i qꝰ fuit
albugo ita ꝙ maz illã feruletã lu
mẽ visuale a suo actu impedięte expellit
Deo sbdit et sanabũt Multe ei vires
valde potẽtes et secrete atz nunc fiũt
i rebz nãlibz inueniũt milto plꝰ qꝙ scire
valeꝰ Et dixit vbi vis manea
Angelus ait Est hic i m tritonio isto
et in oppido qꝰ ꝓpinqꝰ ragruel de
tribu tua tribu viz neptali tibi dẽt
oris sba eꝰ ex pordinatiõe dina per
cõiubiũ contrahẽdũ a te tũ fiã eius
Rñdit tobias timeo ne mi eueniat
qđ euenerit septe viris qꝰ hñt dẽoni
cuꝫ ordit et depona senectute ꝓnti
meoz tu tsbia ad iferos ꝙ oratio fia
p morte mea ꝙ ꝓntes mei ex tsbia
moriant et dndant in libũ Raphael
dixit Ondã t i dorebo te qꝰ ꝓnale
pt deonũ itm qꝙ n cõpescit vitiute
angelica a diuina a lesione hys iana

in eos q̃ cõiugiũ ita accipiũt ut deũ a se
et a mẽte sua excludat hoc intendẽdo
formaliter qđ pauca dure formaliterq̃z
intendit uel intendẽdo hꝰ cõcomitãter
et equalent ꝓtia voluptatẽ carnale
ꝓ nante ad qua seqt recessus animꝰ
et grã dei ab hoie qua voluptate nulli
intendit vñ sbiugit et sue libidini
ita vacent sic equus q̃ e aial valde
luxuriosũ iux ie° ezechiel Sic fluxꝰ
eq̃z fluxus eoz et multꝰ q̃ et si nõ gnet
in gustus expetit voluptatẽ hꝰt sup eos
ꝓtate deonũ nr tm sp ꝓmittit os tles
ordẽ sbati ꝙ ipe desup pordinato pu
nit eos n penitẽt ex q̃ vb elici pt
aut multi ꝓ uxũ cõiugiũ relevat mora
ant Quat qui multitudinẽ carnaliũ
et stultoz q̃z infinitꝰ ẽ nr seq n dẽs
cũ accepis eã in vxorẽ p vba deprim et
pro ut moris erat ingressus cubi
culũ p tres dies nales qui noctes ꝑcu
dit continens esso ab ea et mẽtula
agẽs nisi ozoni vacab cũ ea n q̃ infin
hoc triduũ a prius no egrint q̃ oratẽ
nã et iteri cõmedert et dormierũt sm
q̃ infra q° hẽt ca ideo p ista exclusioẽz
no nisi carnal copula excludi vr et ꝙ
mteri principal aboz actio eet ozo feruẽs
et pura et si nõ continua m assidua a
qua etiã carnal coniuxtio illa q̃nus le
gittima nõ mediocriter impedit ꝓꝑt qđ
apls dixit Solute fraudẽ ne vitre nisi
forte ex consensu ad tps vt vacetis ozoi
Ipa aũt nocte s̃ prima nocte qua cũ ea in
cubiculo suis orans mentis ictore pisis
fugabit ab ea deonũ potius ꝓtate an
gelum ac merito vte ozonis ac cõtinetie
q̃ fumo ictoris iflam̃at Nocte inqt
quali nr ducat mentis ictore cũ supra
ita dixit Cordis eꝰ pinacula ꝛc Ad qđ rñ
ꝙ vtriusq̃ ictensio figuratiã et suo mõ
effectiã fuit expulsionis deonꝝ et vtrq̃
credit mentisse tobias ita et nisira
s̃m ca le ictur sic ictendisse soda vo nocte
m copulatioe sue pmarithe admittens

r paulat pfitendo vtute ptraute oēs
pmeueberis ptuipatione r coiez ſnitat
ac pudicicie ſoz ꝓcarthaz ·h· ē vtute
et grāz unitandi ſnoīa pudicicia q ī
Tercia vo nocte bñdictione coſeqris r
feūditate meberis et bñdicēs a do ut
filij ex vob pareāt ītolumes Bñ r if
le ſeptē filios genuiſſe filiā nllaz aliq
tī exponit iſtud de bñdcōe quā ut dic
pſtabat tī alīs ſacdos a maioz qs nec
tpos vices gerens ſacdotis Q̄ñ ſacta at
z nocte accipies vgine cōſiī mādo ni
co cōiugiū p carnale copulā ſ qm noc
te cū timore dī ne cōtingat te ī actu
miōm aq excedē ſic ītimoratis cō
tingit ꝑut ſupa et ar z magis ex
positū ē et amore filioz ad dei cultū
enutriendoz magis q̄ libidis dutq
y oez libidinoſū extludēdo amorē
pro poſſe ut in ſeie abrahe r ī cōiuge
tua que vea ē abrahe filia vel ī ſeine
abrahe r me filios iſrl qui ſeme ſint
abrahe vel in ſeie abrahe r in ſobole
r pſtanda bñdcōe r grāz ſalubris
feūditatis in filijs conſequaris ·qz
et hoc maius ē donū filios ꝓcreare
q̄ filias Aut certe in ſeie abrahe r ī
xpo de q̄ gen z dns ait ad abrahā
Benedicent in ſeie tuo oēs gētes tie
bñdcōez ni filijs conſeqris q̄s filij
tui p fidē xpi venturi ſaluet ſiaz bñ
dicetis a dño n in ꝑſona ꝓpa tui ſed
ītē in tua poſteritate Miſtice ex iſto
docem ca q̄ angli ſñi mltiplex offi
cē hoīes heānt et mltiplicia bñficia
eis ītendāt atz a corpalibz q̄z ꝓtuīl
eripiāt eos frequētet Inſi q̄ fideles
debeant ad miōm cōmenda accedē
et q̄nus nō obligent p noctes tres p
ſitū cōiugiū continue tenet tī cōmē
magis deſiderio plis ad dei obſequ
enutriende vel ī continētie cām de
q̄ voluptatis veneree et ab contrac
tione cōnubij dūt ſe p orōes et ſacale
cōfessionē parare ad ſumēdū miō
ſacm q̄s conſeptē ante) cōtractione
et cōſecratiōe graz ſpiale p quā de ceō
ſm exigentiā miōm cōſiſent q ī
ſacris eiā legis gra cōtinet et dat
diſpositis Cū fidali q̄z more dei nō
ī libidine ſenſuali cōtrahēdi eſt
ipz cōiugiū vt ipleat qd ait apls
Honorabile cōnubiū et thorus īma
culatus ·h· heu milti q̄ equis et mulis
q̄ nō ītellectus cōmthoralē ducēt
quā ī pdnante cōcupiā ducēdē eſt
mortale cū ſit limites mriō oīno ex
cedē ꝓt qd oīs amator ardētior phi
bet adulter Poſtcō iux alleſſoria
iunior q̄z tobias figura extitit xpi
que comitati ſt angeli ſcōz qd ait
ioh p Videbitis angelos aſcendētes
et dñentes ſr filiū hoīs Et ſicut to
bias mālit iux fluuiū velociſſimū
tugitis ſic filij dei incarnati cōmoāti
ē iuxta nīe mortalitat abiſſū celer
rie ꝑ ineſſant defluētē ·q̄· etiam
tobias voluit pedes lauare ſic xpc
exuit a pte ut ſuos lauaret elcos
a ſordibz vicioz in ſanguīe ſuo et
fonte bap Cui qd lo beda dñi xpc
lauaret in cruce pedes ſuos q̄ abu
lauerūt ſup tra aduenit diablis
q̄rens ſi qd ꝓpi inuenirēt ī eo ꝑſido
q̄z Diſcis mgt volunt denocaē tobiā
et diablis p ſuos ſatellites ꝓnuit
occidi xpm Demq̄z ſic tobias tmuit
piſce īnocuitq̄ angls ſic xpc ad
ondendū in ſe veritatē hūane nē
nāli more ex ꝓuia deliberatione ex
pauit morte apparuitq̄ ei agls
corroborans eū r p modū cōfor
tātis ſe hīs conſolatoria v loq
q̄ demū tobias piſce traxit in
ſiccū et exenteratū eiusq̄ ītestina
pro medicinalibz reſeruauit ſic
xpc vicit diablz et eq patefecit vſu
tias pro īformatiōe fideliū Et ſic
tobias aſſanit oīnes piſces et mī ē
veſtibus ſic dns et ſaluator credēcs

m se igne tribulationis ardoteq; ss
exuissit ac consolidauit Postremo
sic tobiã seruatq; e canis sic xpc ordo
pdicatoz qui in scripturis signatur
nose canũ nux i lingua manu tuoz
ex unctas ab ipo Declarato ergo
septimo Ingressi sũt ad Raguelẽ
Qualit tobias cũ sara cõtraxit
cõiugiũ h narrat Ingressi
sũt ad raguelẽ et suscepit eos cũ
gaudio Erã fuit vir bonus ex abrahe
pris sui hospitalitatem imitatus ituẽs
q; tobiã dixit uxori q; filius ẽ uirũ
iste consobrino meo tobie semper
fuit eqdẽ tobias audiens filius ualdẽ
pri suo in multis et moribz et ait
Bñ estis o iuuenes fres mei cõsideãt
ei ex hitu q; erat ifirme dixerũt ex
tribu neptali ex captiuitate ninive
qs deificat de abrahã nuptiis loqbat
quo acqsd attribuit sortem q; cõuenit
uni seu pti ipius ut dein ẽ Dixit aggls
ad raguelẽ Tobias de qs loquris pr
ximus ẽ et iussit se raguel et extendit
ad amplectendũ et cũ lacrimis osculat;
ẽ eũ et plorans suscollũ eq; ex habũdãti
lenitia et pietatis cõmotione itima ac
uisceroſa q; gen xl iacob et ioseph
cũ lacrimis se amplexatos et sic collũ
alterutrũ fleuisse legit dixit Bñdicto
sit t fili mp et benedictus a do et ab hoi
cõmenderis q; et bo t ipreter q; bonu
in nalibz et optimi in gratuitis uiri
filius es et anna uxor eq; et sara filia
ipoz lacrimate sũt ex eisde causis q;
raguel Tobias dixit ex iformatõe
angeli Hic ego hodie nõ mãducabo
nec biba ni pmittas mi dare sare
filiã tuã Raphael qppe pdixit tobie
q; raguel acqescẽt nr hor Sic et gen
de seruus abrahe apposito sibi cibo
dixit mihi rebette et laban Ego cõeda
donec loquar sermones meos Cuo
audito raguel expauit ex uoce pueri
et ne timeret et abigẽt qd eet inde
ne faciendũ in talibz isto et ne daret ullã
petenti ruinã q; pro uitã pte huius motã
fortissima nec uidit qd aptius expediret
graue erei sibi fuit tã uirtuoso iuuenẽ et
suo agnato filiã denegare cui secz legẽ
fuit danda et no q; fuit tã iuuenẽ
illũ q; ex pmtes pdo tato exponẽ qd alis
septẽ uiris filie sue cõtingeat dixit ei aggls
Noli timere ea dare ish qm huius timẽti
deũ debet cõiux fi tua ex ordinatõe
diuina q; ex lege moysi et ppt aborũ
uirtutes Erã sic tobias suis uirtutibz meruit
tã uirtuosã acqrere cõthoralẽ sic sara tã uirtuo
sũ maritũ iux i eccl zc Pars bõ mulier
bona In pte bona timẽtiũ deũ dabitur
uiro pro factis bonis Et salom ait A dño
dat uxor prudens Postea alig nõ potuit
hre illã q; predestinatio dei nõ fallit neq;
cessat Cui dixit raguel Ego dubito q;
os pces et lacrimas meas admiserit
et credo qm ideo fecit uos uenire ad me
ut ista cõiugẽt cognationi i uiro de tribu
sua secz legẽ moysi nosz ullo ut os expo ẽ
Deniq; angelus ses cũ tanta grauitate et
pondere loqbat et cũ occulta ui tãta i exp
mendo et ipmendo q; eq; ẽformatõe cor
raguelis fuit sbito sic immutatũ cõforta
tũ et exhilaratũ ex fide et spe Erã et istãt
ar lacrimose deũ rogauit p filia sua ut
ei prouidẽt de salubri cõnubio et nũc noli
dubiũ gerere i pro cto agnosce q; t eã tibi
et apphendes dexteram filie sue dextere
tobie tradidit cõcurrẽte cõsensu aborũ
et prolatione uocz te solutoz Dicens os
abrahã vobiscum sit p gratiã speciale i ideſi
nẽte et ipe cõiugat vos mẽte et corpe cõiũc
tione fructuosa atq; feruida ipleatq; bñ
dictione sua i vob pstando vob iremẽ
ta gre et uitã deinde salutẽ etnã et accep
tu martha fecerit consptionẽ cõiugij scribe
in martha que gerebat et dote puelle domũ
q; nuptiale aut eam testes et post hoc epu
lari sũt sobrie bñdicentes i laudates deũ et
gratias ei agentes de cõiugio suo bñdicentes
q; mesaz ani comestione et postea gratias i sentes

Vocauitq; ad se raguel uxorē suā post re
refectionē sui et p̄cepit ei ut p̄pararet alti
cubiculū a cubiculo in q̄ raguel & uxor
ei iacebāt uel forsan extra altius a cubiculo
in q̄ p̄ores uiri sāe obierāt ex lori illi hoc
orē & introduxit in eū sanā filiā suā post extra
et lacrimatus ē ex memoratione p̄tinuitq; ad
uersitatū et ne iā q̄d tale accideret sorti ei⁹
esto filia mi & firmit̄ spera in dño deus
celi det t̄ gaudiū & p̄sp̄itatē optatā fili uio
isto pro tedio q̄d p̄cessa es & eo q̄ tonēs es
affluita p̄ morē uiroz p̄oz et merito pa
tiēte tue in ill

Expositio capli octaui

Postq̄ vo tenauerūt Ar: octa
ones tobie et coniugis ei⁹ dese
but Postq̄ vo tenauerūt introduxerūt
iuuenē ad ea in cubiculū q̄ ipa prius in
trauit Recordatus itaq; tobias sermonū
angeli q̄s ei de ieiunio cordis et secōis
piscis o⁹ narrat dixisse p̄tulit de cassi
dili suo & repositorio in q̄ erāt reposita re
media et fel piscis & p̄e appellat cassidile
pera facta p modū cethis in q̄ aucupes po
nūt aues captas et panē pastores p̄te re
cōis posuitq; ea sup carbones uiuos & ig
nitos Quale itelligendū sit is⁹ cui dim⁹ st
o⁹ ca⁹ de incensione cordis prius & illi ex
pōe ca⁹ patuit Cui raphael angelus app
hendit deo⁹ et relegauit eū in deserto sup
ioris egipti ubi de celo nemo posset nocē
et forsan solo p̄cepto id egit uel ip̄reptibi
liter ad momentū se subtraxit q̄usq; ill⁹
expleuit et p̄tinus redijt Hic in legenda
b̄ussi b̄tholomei apli angelus le deoni p̄ce
pisse ut abiret et manēt ubi nulli homi
posset nocē Cui hortatus ē uginē spon
sa sua tobias dixitq; ei soror exurge me
te et corpe ad deuotionē actualē te exte
dendo et deprecem deū ho⁸ & in hac nocte
& cras & nocte sequēte & sicq; cras & cetera
3ª nocte q̄ istis tribus noctibus uigilauimus
& deo uacare debem⁹ ut cōsequam⁹ cetera spūalia
b̄na finita ab eode q̄ in fine sexte capli sūt
expressa Cetera at nocte tui⁹ sancta videlz
nocte q̄rta in mō erimus cōiugio i⁹ p̄ma
nale copula cōsūmādo filij ipp⁹ & p
proles sicq; sicut⁹ ut filius non denotet
sexū s̄ dicat ē genitū q̄ sic ābo erāt
filij soror & deuotor fideliusq; p̄nū
seu p̄decessor et n̄ possūt limite im
q̄ p cōsūmatione mūdo sic gēes
ydolatre seu idenote q̄ ignorant deū
p fidē formatā ideo sine p̄uia deuo
tione & orōe carnaliter se cognōscūt fu
gentes ait piter q̄ constat q̄ tobias
sponsā suā horrendo uinxta eā pue
lulū fecit mīrater orabāt uir & mu
lier et p̄seuerater ambo sūt ḡtis cōs
oro exaudibilior fiet deū unus ore
deuotio deuotioni alti⁹ suffragaba
Quia mi eis ipleti ē q̄d dñs unusquisq;
aut mi cuā⁹ Ubi duo l̄ tres ex uob⁹ sup
terrā cōsenserint de q̄uis re quā pe
tierint fiet eis a p̄re meo Ubi ei fuerit
duo l̄ tres congregati in nōie meo ibi
in me⁹ eoz sū ut sanitas & cōseruatio
sanitatis corpal⁹ at spūalis daret eis
q̄usq; sua cōpleret periodū Dixitq;
tobias orans deū cū laudibus q̄d ē effi
cacissimū ad impetrādū uix q̄d scripti
ē Laudās inuocabo dñz et ab inimi
meis saluus ero Dne dic p̄ma nouz
bndicāt te celi et tua mare & fontes
et flumina et oīs creatura tua q̄ in ea ē
Porro iumenta et uirginalia creatore
suū mālut bndicere & sua dispone nā
et consistentia ip̄m ee laudabile mō
strāt et considerātibus maz ineffabilē
q̄s p̄bent laudādi altissimū cū hom
tas sapia oipotentia i ipis reluent
sit⁹ cū in suo effectu Dic et i p̄s cāt⁹
laudent illū celi et terra mare & oia
reptilia in eis Et tres pueri i fur
ore⁹ dio cecinerūt Bndicite oia opa
dñi dño laudate et superexaltate eū in sēcla
Tu fecisti ada de limo tre q̄ ad corp⁹
iux i⁹ gen⁹ formauit dic hoez de li
mo tre & dedisti ei adiutoriū adpli
ficādū eua put gen⁹ iduit Dixit
dñs deus Nō est bonū hoiez ee solū

factas ei adiutoriū file ſ· et nūc dñe
tu ſcis qz nō luxurie cā accepio ſororē
meā ·r· ſponſā hāc mi aliquā cogna
tione fide religione amore cōnubio
ac nā ſpecialia · ꝫ ſolū poſteritatis
dilectione in q̄ et a q̄ poſteritate be
dicat nomē tuū i ſcla ſeculoꝝ ita ut
poſteri nri te laudet bñdicāt tu q̄ de
uoti et honeſti conſiſtāt ut vniuſi
eos conſiderātes te in tuis miſtriis
collaudent eo q̄ tāta eis cōtuleris gr̄az
Dixit itaq; ſara Miſerē nri dñe
miſerē nri repetitio i· fiunt ſeruois
idicū et conſeneſcā albo pit ſam
ſanitate mētis et corpis nā et ſam
corpe ceteris paribz aptiores ſt deo
ſeruire q̄ egri Et fm̄ē ē pullorū
tātū vz in cōfinio noctis atz aurore
ni adhuc tenebre eent aperſiri ·r· vōci
uiſſit raguel ſeruos ſuos et aperiit
eis eo ut foderet ſepulchz· ſicz cōcu
erat raguel magna exīte a ſpe ſua
q̄ dixiſſe le ta· p̄cedēti Non dubito
q̄ ds p̄es et lacrimas meas admi
ſerit et credo q̄ io ſerui vos venire
ad me ſi Solent eq̄dē hoīes pauillae
a ſpe arduoz inſtante hora q̄ prep
turi ſt· qđ m tali cāu euenerit Ex mi
nio ei deſiderio rei cupite verent·
contrariū Raguel dixit vxori ſue
Mitte vnā ex ancill et videat ſi
·r· an mortuus ſit ut ſepelia eū ānq̄
illucesſat ne cognita morte eq̄ auge
at confuſio nra· que· ſ· anuilla ingſſa
cubiculū latent reperit eos ſaluos
et ſolumes ſeā pit dormiētes· ſi
puto q̄ nudi condormiebāt i lecto
vno ſed p̄ fatigatione ex multa
orōe ploratione vigilia redinauerāt
ſe cū veſte ad repauſandū et bñdixe
runt dñz raguel et vxor eq̄ gr̄as ei
agendo de conſeruatōe tobie i vita
ſeaſi ei nobāi mūaz hiā ·r· effectū
pietatis tue nobis in hac re i alijs
multis exhibuiſti et excluſiſti a nob

ūmicū pſequētē nos vtpote ī viſibilē
hoſtē diablz q̄ viros alios nre ſilie or
tiendo nos q̄z dire afflixit cōtriſtauit
et diffamauit Miſeroq; es āt duobz
vnicis· ſ· vnico ſi· ſenioris tobie i vnice
ſi· nre fac eos plenā bñdictē te ut ſit t·
ondie gratiores et ſanctificū laudis
tue i· ſue ſanitatis offerre ita ut ſpi
talr offerāt t· laudes pro ſanctifi· legis
et pro bñficio ſanitatis ſue· ·r· cōceſſe
eis a te gr̄as referant t· ut cognoſcat
vniuſitas gentiū ad q̄z notiā iſta
deuenerit q̄ tu es ds ſolus vxori at dix·t
ut miſtruet· ·r· pararet cōuiuiū et ꝑaret
oīa q̄ in cibos uter aggētibz erāt nctia
eis q̄s intendebat mittē ad gabelū· ad
q̄ non volebat tobiā ꝑmittē ire ſ· ſā
ſbdit Et admiranit raguel tobiā ut
duas ebdomadas moraret ſeū· q̄s
inter mutuo aſſpū gaudereāt i dño
de oīb· at que poſſidebat raguel dimi
diā ꝑte dedit tobie De bonis īmobilibz
videnti pauca ā mi hiiſſe i tra aliena
Textus āt tā planus ē ut īmorari no
cōgruat Sed ex p̄dictis doceāt cōiuga
ti fideles ne in ſtatu infidelitū abſq; pua
deuotione i orōne cōueniāt Explana·

Nupli nomi Aut vocauit Ar·q·
uiuit veritat· qualit· gabelus
adduct· q̄ ſoluit confeſſa ſibi
pecuniā Aut vocauit tobias ad ſe
angelū ſecūm· que hoīes eſtimabāt dix·t
q̄z ei recognoſcēdo bñficia eq̄ grata et
huli mēte ſi meipm̄ trada t· ſeruū
hēditariū uel uſq; ad ſeptimū āmi
ſed; legē exo ·r· nō ero cōdignus ·r· ſatis
gratus ꝑuidētie tue tē me i bñficijs
m̄ ꝑ ꝑuidētia tua collatis ꝑ· i· cōiugi
mee i eq̄ pnūbz tū obſecro te ut adhuc
aliq̄d plꝰ ꝑ me facias vz ut aſſumas
t· familia que portent nctia i itinē tē
et gabelū ſue ſeruitia ·r· q̄ſdā ex ſeruis
ragueliſ qui ſecū itineris tui ſint et
vadas ad gabelū in rages ciuitatem
medoz Ja dimē ē tm̄z· Eadē die cōiug·t

ut sara fi' raguel m ragues ciuitate
medoꝝ audiret ipperiu' si g' et gabelꝰ
hitauit m ragues ciuitate medoru' m
eade' vibe manebat raguel et gabelꝰ
Ad hꝰ ulin pluit' uidet' Dnimo q' erat
due vibes eg' nois sic' in dq' regnis
st' plura opida siue villagia ide nomē
hntia Credo q' ragues no solu' e nomē
vibis sed eciā pouincie sic' samaria mi'
diu' e nome vibis regni dece tribuu'
qnz patrie sicz vnꝰ istoꝝ hitauit m
vbe sic dicta alter m ciuitate puince sic
uocate Ceterno q' sicut sc'a textus certeꝝ
sic hꝫ contigit ut sara filia raguel i ciui
tate medoꝝ Dnime at respondet roso
nae ur qd s' i' ca' raphael ait Nam si
apud gabelu' frez nem q' morat' i ragez
ciuitate medoꝝ que posita e mote egba
tanis qd addi ur ad dcaz alteriꝰ ragues
suis emi qm nuiat pe meus dies absūe
mee Cpealit' solliciꝰ fuit de pe magf
rōpatiens ei ppt ipi' ceitate i salute
Cui raphael assumes qtuor ex seruis
raguel ut eos edi fiaret et informaret
in uia et decēter comitatꝰ veniret ma
gisq' sibi credet' et duos camelos forsan
vnu pro adducendo gabelo aliu p
se no ob sui i digetia sed co decetia m
ragues prexit fenitq' eu puia gabelu' se
cu venire ad nuptias rōcium tobie et
fleut gabelꝰ p' gau' viso et osculato tobia
bndixitq' deu' et dixit tobie eu bndi
cendo bndicat te dns i hnd'ata spua
lui tpaliuq' bonoꝝ t' quose rōcedat
meritis pcis tui et filꝰ es viri opti
i deuotissimi deo et iusti ad pximos i hi
metis deu' et eleōsinas facientis tanto
sissie sedz vives suas et dicat bndcio
sup uxore tua i os cu noscetes ipsecet'
ei bona pp ututes ipi' et s' pites uos
ut laudent pp eas pbitates fenitates
et utuositates q' mulier prudens bn
fecauit gliosissiaz ugine pp filiu' ei dice'
ad filiu' Bts uenter qui te portauit et ubera
que suxisti et uideatis filios uos et filios
filioꝝ uoꝝ usq' ni ma et qeta gnationez
i diuinitate vite fenditateq' plus
et pspitate longeua obtineatis a
dno et sit nome vm bndcm a dno
ra vero deo bndicat posteritas tua
Ad murū sic ta deuote loquty e cu q'
angelꝰ srs fuit et abulauit ta diu
n sine istructoe salubri Cuiz os
dixissent ame i sic fiat acresserut
ad cognitiu sed et ni timore dni nup
tiarū cognitu excrebat os etiā edifi
cabat m angelo qnus eu hoiez re
putabat qz exemplaissi fuit i oi app
paratu et vbo silr sponsꝰ et sponsa
fuerut timorati ro absq' dissolutoe
gula lasciuia ibi oia agebat ni gnu
spitali qd cunctis e imitandu fidelibz
Explana'o ca'lis' Cui vo Articulꝰ so
Dolor pntu tobie i credulis eius h
enarrat Cui vo morias redeūdi
longiores qi itineratio respebat facet
tobias m nuptiaz pp qs a raguele
detinebat' sollicitus erat pe eius ire
corde pre cura et anxius dies putas
qre morat' filius meus Ex nimio
ei filij sui amore ymaginabat' varias
causas dilationis redditꝰ fuit qs' an
xiatus moris e i dire poterat i' tobo
Cogitationes mee varie fluctuabat sibi
et mes m diuisa rapit' Ceperut at co
tristari nis ipse tobias semor et uxor
eius eo qi die statuto nimie remanebat
filius eoꝝ ad eos na aliqi reuertit ab
eis cōputantes dies infra qs posset
reuti et apud ipos reuisi cōsistere infra
qs non fuit reuisus flebat g' nīr ei
uxor medicabilibz lacrimis sic' i iacob
deflent filiu' suu' roseph nllaz cōsola
tione admittes ut le' grei Cui dicebat
Heu me filiu' my ut qd te misim lumē
i delebile i oculis obiecti oriꝰ
nroꝝ put hꝰ s' i' ma' fuit expo' bacculi
senectutis nre qd ibi qz e explanatiu
solatiu' i ca et ma rosolationis et gau
dij vite nre Delebile naz e pnte hec

dilm̃ et admitore ꝑ ꝓserti filiũ obediẽte
et vtiosiũ iux ꝛ ꝓ ꝛ so filius sapiẽs
letificat ꝓez ⁊ tut ſius ꝓ ꝛ ꝛ fili ſi
sapiens fuit ait tuus gaudebit tem
cor meũ et exultabũt renes mei cũ
loquta fuerint rectũ labia tua ⁊ tenuꝫ
exultat grauꝰ ꝓ iusti q̃ sapiẽte ꝑsequit
letabit ñ eo ſpem posteritatis nre
qm̃ vnica fuit ꝓles eoꝝ q̃ ãplꝰ gaudere
nequibat ideo eo carẽ fuit gꝛuſſimũ
Hec et ꝓntes q̃da manet ī posteris
suis ⁊ hinc erat ꝛ so ſptũ e Mortuus
e ꝓ eo viz bom sapiensq̃ filiꝰ et
quasi ñ est mortuus ⁊ ſibi re
liquit post ſe ñi vita ſua vidit et le
tatꝰ e in illo et in obitu ſuo ñ e con
tristatꝰ reliquit ei defensore do ſue
Hec ita ꝑtarti sil ñi te vno tñtes
ñ te debuiſ dimittẽ a nob ß potius
nullũ q̃da nuſisse ne mal q̃ carus
bonũ exponẽ ꝑiclo ꝓꝓ mꝰ ⁊ vilius
bonũ q̃ ꝺ a q̃ sit erat ni ꝓuidẽtia dei
aliter ordinasset et nſpirasset ꝓꝓ
malꝰ bonũ ex ꝛ itineratõe cõsentiũ
ñi tobie nuptiaꝝ eoꝝ cõthoralꝰ q̃ ãboꝝ
ꝓnubꝝ q̃ ꝺ feria ista nodũ cognouit
ß postea cognito eo gras egit Cũ
direbat tobias tace ⁊ noli turbari
sanꝰ e filius ñr ut ſpero satis fidel
e vir nũ q̃ misꝰ eũ fuit ait tobias
multo cõstantioꝝ atꝫ ꝓudẽtioꝝ eo
iuge ſua ꝛõ tñ caput ipi eã ī fo
uit et cõsolabat et ex dina ī ſpira
tõe ſic loquebat ds etei eũ cõſolabat
nutiseꝰ ſeꝛete Raguel dixit ad
ſenex ſuũ ⁊ maritũ filie ſue nun
ꝛe tobiã mane hic et e mittam
nuntiũ salutis de te ⁊ viri q̃ ꝓntibꝝ
tius denuntiet te sanũ et ꝓſpm ee
Cui tobias Ego noui q̃ ꝓ ꝛ meus
et nur mea mo cõputat dies abſe
ntie ⁊ terminat ſps ⁊ aĩa eoꝝ ī ipis
viz aĩe ãboꝝ Cuiꝫ vbis multis
rogaret raguel tobiã ut diutiuꝰ
ſeũ maneret q̃ dilexit eũ ut ꝓpiũ
filiũ no ſoluꝫ q̃ genet ſuus fuit ß q̃ ta bonꝰ
et ꝓꝓ vnitꝰ ꝓns ſui et q̃ cognatꝰ et ille
eũ nulla ꝛõe vellet audire ⁊ nulli rõia
quel ꝓſuaſioi acqeſcere ſciens q̃ ꝓntes
ſui non cõtentaret ñi eo reuſo et forſa
q̃ audierat ab angelo q̃ꝫ fel piſcis hꝫet
vim illuminãdi oculos ꝓ macula ſeu albu
ginẽ exacerbatos ſperauit hꝰ in ꝓce ſuo ſiẽꝫ
ſic ꝛa fuit exptus m cõiuge ſua de ꝛeſioe
cordis et ꝛenis piſcis tradidit ei ſaꝛa
et dimidiã ꝓtẽ oculꝫ ⁊ totus ſbe ſue mo
bilibꝫ mobilibꝫ m pueris et puellꝫ ⁊
ſeruis et ancillꝫ forſan ẽptiꝫ m pecu
dibꝫ ⁊ oubꝫ et camel et m vacis et pe
cunia multa dieꝫ Angꝫ dñi ſcꝫ ſit ī
itinẽ vꝛo vos diligendo ac ꝓtegẽdo ſic
et tobias orauit qñ filiũ ſuũ a ſe dimiſ
ut patuit ⁊ ca et appꝛehendentes ꝓntes
filiã ſuã oſculati ſꝛ eã ut moꝛis e ī tali
recessu et dimiſerũt ire monẽtes eã ho
norare ſoꝛeꝛos ⁊ ꝓntes maꝛiti ſui tñ
ꝓꝓ vos diligẽ maꝛitũ ꝓntes cũ maꝛitus
et cõiunx ſint vna mꝛo diligẽ maꝛitũ
⁊ ex filiali diuoe eũ time nux ꝛ ad ephe
ſios Vxor aũt timeat viꝛũ ꝺ ncꝑs q̃ aplꝰ
in ꝓma ſua hortat canonem Mulieꝛ
ſbdite ſint viꝛis ſuis ſic ſaꝛa obediebt
abrahe dñz eũ vocans ꝛegẽ familiã q̃
ad agenda in cotidiano obſequio ꝓfn
in domo que tñ minora potius ſpectãt
ad cõiugis diſpoez que ī potius ꝛeſidet
domũ maꝛiti vo e exteꝛioꝛa et maioꝛa diſ
ponẽ gubernãe domũ ⁊ ſoboleꝫ ī diꝛec
tione ad mꝛez ꝓtinẽte ac vtenſilia do
et ſeipaz irreprehenſibilẽ exhibẽ vitãdo
ad mꝛ ꝓna mꝛtia et ſcandala q̃s
q̃ hꝫ alios regẽ in ꝛepaꝛe diſponẽ ſe ī
nutus exhibeat exemplaꝛe ne ei dicaꝫ
Cura teipaz Ex hꝫs mſtruit ꝓntes
q̃liꝫ deãt informaꝛe filias ſuas du
tradũt ad nuptias ꝓpꝛez cõiuges hꝫ
docent ſꝺ ad eaꝝ ſpectet officiũ ⁊ q̃
vtiose debeat cõuerſaꝛi ꝓſerti vitꝰ
oĩa ĩpudicitie ſigna et opa atꝫ feiens
ĩgenuitates loquacitates et leuitates ut

ſeruū vnuat vnutibz condiaconeꝫ moꝛibz

Explanaᵒ ma xj Cūz reūtent ar xi

Cūꝫ reuūtent raphael et tobias
eꝫqꝫ vxoꝛ ei⁹ ſuſuꝛia et iumentꝫ
puenerūt in dyatrā · v opidū ſit vocatū
que ē in medio ninue contra · ex oppoᵗᵒ
miniue ſtadia vndecīa die a receſſu
de domo raguel hāc dyatrā dixit aq⁹
ē de qua ſeptū ē ad ſ⁹ Cuꝫ exiſſet abrahā
de vꝛ caldeoꝝ et habitauit in charā que
gen ſſ⁹ vocat aran Dixitꝫ anglꝫ tobiā
ſt ſuis q⁹ reliquiſſi pꝛēz tuū vz terū
deſolatū et iopē · ſi placet pceda⁹ Ete q
hūlit lo⁹ angelꝫ Cūꝫ h placuiſſet to
bie dixit raphael ad tobiā Tolle terū
de felle piſcis qđ acubi fuit repoſitꝰ
At vbi ītroieris domū tuā · i domū nre
habitationis ſtātī adora dn̄z deū tuū · grās
age Vñ dixit⁹ q⁹ delonge redeū et a ſuis
negociatoꝛibz veūtentes moꝛ ut domū
ſuā intrauerūt debēāt in pmiſis deū
adorare · grās ei referre p bñficijs ſibi
ī via ab eo exhibitis · accēde ad pꝛēz et
oſculare eū pro conſolatōe ipſiꝰ ex mi
tute ſmuera nix⁹ qđ paulꝰ apl⁹ frequēt
in ſuis ſcribit epl̄is Salutate ītīcē in
oſculo ſco · ſtatiqꝫ lītū · v vnge ſup oculos
ei⁹ ex felle iſto et moꝛ aperient⁹ oculi ei⁹
ad videndū ut ām puta poſt media hora
ut paulop⁹ tangit Natura ei⁹ opatꝰ
ſit receſſiue · poterāt angel⁹ diuīa vbique
abſq; nāli medicamīe terū illūſtare
ſed ad gl̄az creatoris voluit creature
vires oñdē · ne pſumaꝰ deū tēptare · q⁹
rendo ſuppl̄āle auxiliū diuū hē⁹ p nāz
ſbſidiū Exurgēs ītus pꝛ cepit offendēs
· ipmgens pedibz nutꝛē ex amoꝛe filij
redeūtis · ex gaudio de reditu ei⁹ · data
manu ſua puerꝝ dirigenti vīā ei⁹ oꝛrit
ſi⁹ ſuo et oſculatꝰ ē eū ſū vxoꝛe ſua · v ſū
pē q⁹ vxoꝛ ſua ānā nū tobie Cūꝫ ad
oꝛaſſent deū tobias et ei⁹ pntes et grās
egiſſent de reditu q⁹ conſtat q⁹ domeſ
ſi ſapientes redeūtē deāt ſil ſū illo
dn̄z adorare · grās agē · conſederūt

ad conferendū de pactis ī via et ex
peditione negotij Cui ſumēs tobias
de felle piſcis ſinuit oculos pris ſui
et ſuſtinuit · v expauit q⁹ dimidia
fere hora effluxerat ītumōis illius · et
repit albugo · v ſbtilis tenuisqꝫ ma
ſeulenta in ſtar pellicule ut ē i alis
veſpertilionis q⁹ mebrana · v pellicula
oui ex oculis ei⁹ egredi · quā apphen
dens tobias ſumoꝛ traxit ab oculis
ei⁹ viz pris ſui ſtatiqꝫ viſū recepit
ſtā lumē viſuale mouit ſū pupil
la Dꝛro ſeū anat⁹ in ei⁹ oculis n eſt
lumē h⁹ⁱ⁾ videtē effluxe exredit vbique
totius nē create · qđ xpc et nihil ſū p
ei⁹ cāe filij pegerūt · nihilqꝫ aut ea
le pegiſſe pꝛ · qđ ceꝛus a natiuitate
a xpo illūiatus dixit ītredit⁹ At ſolo
nō ē auditū qz aperuit oculos ce
nati ut hē⁹ io q⁹ et gl̄ificabāt · v gl̄oſi
oꝛi potētē pnū ee fatebāt deū ipſe to
bias et vxoꝛ ei⁹ · et oēs qui ſtebāt eū
· v fideles qui nouerāt eū Ceteꝝ qđā
gentiliū Dixitqꝫ tobias Vndico te dn̄e
ds iſrl qm tu caſtigaſti me et tu hūl⁹
tobias reputauit ſibi plagā ceciditatis
pro ſuis euenisse pnīs que tū ob alia
māz euenerat Nichilo⁹ ceteꝝ ad pgnatōz
venialiū culpaꝝ tobie potuit cōgruisse
et ſit fuit nō ſolū excitatio atq; pbatio
uiſti ſed et caſtigatio aq̄li · rei · et ſal
uaſti · v curaſti me de h⁹ⁱ⁾ plagā nra
ī tob⁹ⁱ⁾ Venit et mang ei⁹ ſanabit
Dixitqꝫ m tobia ipletū ē qđ ad hebos
ſr fert Dis disciplina in pnīs videt
nō ee gaudij ꝫ meroꝛis poſtea at firm
pacatiſſimū exterritatis p ea reddet
iuſtine Ingreſſa ē ceteꝝ tobie domū
ſeniꝛis ſara vxoꝛ filij ei⁹ cū ſuis
Dixit aq⁹ io raphaele ſuggeſſie tobie
ut pꝛederet qđs tobias ſenioꝛ cumēt
ānā vxoꝛ filij ei⁹ · traret ne cū eme ret
ab ea · et venientibz ſeū · ī pſtina pau
tate reūtate · v ī diſpoe vel io pꝛeſſū ſuggeſſit
ut iuſto deſolato celeꝛ ipēdet ſolatiū et

ena afflictissie matri tobie ⁊ narrauit
pnibz suis oia bnfi dei q̄ fecisset ei
ē p hoiez ⁊ angz̄ m specie hois appa
rente venerūtq; azarior et nabath ō
sobrim tobie ⁊ ena alij q̄da contribu
les et virum ipiq; ad ven ipm tobiā
congratulates ei de oi bonis ⁊ bnfi
nis sibi desup exhibitis m senio et
m fi suo et p septē dies epulantes cū
sobrietate ⁊ gau magno m dno gaui
si sūt et forsan ifecerūt ad tobiā aīcp
uxor filij eius aduent q̄nus h̄ posset
recitet Dox ēt ut properūt eū illuia
tū venerūt epulationē aīt potuerūt
differre usq; ingressū uxoris filij ei
Postremo p limitionē fellis pisis de
sigt amaritudo ve cōtritois et cōpūc
tionis ītrīse qua cordis oculi illustrāt
et macule viciorz delent Patet quoz
ex dīs q̄li dīs pauperes fiant et ditet
et p̄ detectionē repente honestat ido
ī oi adiūctate in ipo tp̄o in p̄iudissiō
atz p̄ssio p̄re confidendū ē cōstāti fi
deli et īsupabili mēte qr certissimū ē
eū vniūsa et simgla cōsideare pleissie

Explana° ma' xij Tūc vōuit Ar xij

Quanifestatio misteriorz dei ⁊
tobiā hic aprit Tūc vocauit
ad se tobias filiū suū seorsū dixitq;
ei Quid possumus dare viro isti sō
qui ve' tecū fuit q̄ppe tobias solliciti
de mercede statū reddenda opario
put donauit ē ma° Videt tobias
dixit p̄ri suo pz qua mercede dabi
ei ē q̄ducat Non possu ei cōdignū
reddē pmiū ad qđ p̄bādū ōmeozat
atz enūat bnficia eius collata p ipz
que oez penuatz excredebat valorem
ut pz in textu p̄serti qr deōne a sara
cōpescuit et ipz uniore tobiā a pisis
deliozatiōe eripuit p̄ūtz ei visū
recuperauit Quō qr mediūalit gestū
fuit ñ p modū miraculi q̄ut heli
seus curauit naamā syrū a lepra
nō erat symoniacū p tali cura tpale
q̄d exhibē sed peto te p̄re ut roges eū
si forte dignabit ⁊ q̄s dignet medie
tate de oi q̄ue allata sūt assumē Alia
naz medietas videbat' bn nīa ipis
Tūc dixit eis raphael occulte Bndicite
deū celi q̄u q̄nus sit oīm rez creator
et dīs spēalit cū cognoscat dīs celi ⁊ oīm
celestiū orbiū et ciuiū suprnoz̄ sen celi
empterq; q̄d ē thronus ēgle ei ī q̄ ipe opt
ītuīsibil dīs spēalit ee ⁊ hītare dr qr
ī eo euidentius se ondit atz p̄clarius
opat Hīc d' esore ⁊ Ros sumus serui dei
celi Et utz esdras ait ī sua ozōe Quesso
dne dīs celi fortis et oīa oī viuentibz
vob̄ p̄nibz seu cora q̄da de oi et per
hystoriā hoz̄ descriptioz̄ cora ciuibz fi
delibz p fidē grāz ve viuentibz cōfitemī
ei confessione laudis et grāz actois
q̄ fecit vobīs mīaz suā ⁊ pietatis suē
ffrosos effis et bnfi nulla ut magnū
vob ipendit Et tei sacrm regis absōdē
bonū ē Hoc q̄da de regibz hui mudi ex
ponit q̄ expediat celare eoz secreta
qr et ipi egre accipent si p̄derēt et p̄dita
ex hoc eis eueniret Dt qz exponde
rege oi potenti celesti q̄ sacra ⁊ sancta
secreta fideiq; misteria st ī digius nar
nalibz p̄fidis inpatibzq; celanda q̄ ⁊
matheus ss aut saluator Nolite sūm dare
canibz nec margaritas vras mittatis
ante porcos Hīc paulus fate se audisse
archana vba q̄ nō licuit hoi loqui Et
denuo nō potui mḡt vob loqui q̄si
spūalibz sed q̄si carnalibz Itemq; Animalis
hō nō p̄cipit ea que sūt spūs dei stultitia
enī ē illi Vn p̄ūs ait idcirco Celā dei re
lare ōbūm opa aūt dei nālia et supnālia
revelare ānis et cōfitel tū laude ⁊ fidei
pte stationē honorificū ē ⁊ cedens ad
honorē ⁊ glāz dei dn° fiat loco ⁊ tpe
opportuno et cora cpatribz atz donatibz
apt qđ ait ps Confitebor t' dne ī toto
corde meo narrabo oīa mirabilia tua
bona ē oro tū tenuio q̄ verū sit h°
inotescat ex eo q̄ dns ⁊ ena° de pessio

q̄da dēonū gr̄ie lo· Hor geng i nllo pt
exūe n̄i m orōe ⁊ ieiunio Ieiunū ei
mentē ad deuotionē ⁊ cōtēplatiōez
disponit· ideo ad orādū efficaciꝰ maxīe
iuuat Quia ut asserit damascen⁹
Oro ē ascensus mentis i deū Hīc sc̄i
pres tradidert duas eē alas orōis p
q̄s leuat et volat i celū que sc̄ieiunū
et eleosina Vñ mox sequit et eleosina
bona ē magis q̄ thezauros recondē
dū eleosina sit actus vtutis et mie
ꝓpus deleus ꝑcā augmētiq; gr̄ie et
gl̄ie ꝑmeritoria ideo addit· qm eleosi⁹
a morte tulpe ac tehēne liberat ꝑ mo
dū meritorie cause· deus at ꝑ modū
rē effectiue ⁊ ipsa ē que purgat ꝑcā
sic exponit ē plen⁹ s ca°e° Ꝑterea pti⁹
sq fert Per muz et fidē purgāt ꝑcā
Alibi q̄ abscondite eleosmā in sinu pau
pis et ipsa orabit ꝓ vob ad dñz q̄ sicut
aqua extinguit ignē ita eleosina ꝑcm
et facit ꝑuenire vitā etnā Hñ ei nūerdes
qm muz cōsequēt· qui at facuit ꝑcm
in ꝓpios a· in sc̄ios et iūgate i deū
hostes sc̄ aie sue q̄ aduisant sue saluti
et q̄d maxīe sibi pīs nociuū ē h optāt
et inferūt sibi ledūtq; et ornidūt aias
suas spitalit Jō fert in ꝑs Qui at di
ligit iūquitatē odit aiaz sua· pui⁹ q̄
p°het Vsq quo stulti que sibi nociua
sc̄ nūpnent· Manifesto g̃ vob veritatē
et nō abscondā a vob occultū sermōez
r vba alys ꝑclus ignota seu res sertas
signficatas ꝓ vba Cepe etēr in sc̄ptuis
accipit vbū seu sermo pro re signficata
Hñ orabas cū lacrimis et sepeliebas
mortuos et delinq̄bas ꝓrandiu ita q̄
tua orō fuit ꝑcuctus duabꝰ alis pēnata
et decorata· ꝑ· et ex itima cōpūctione
et sīa affectione ꝓcedens eq signū erat
lacrime ei adiūgit· ego obtuli orōez tuā
dño no q̄ ignorāti sed ad ipetrādū dñe
pietatis effectū et supplendo tuū ꝓfectū
atz ad cognoscendū ex reuelatione dīna q̄d
tuū erat agendū· et q̄ acceptꝰ eras deo
ex ꝑdestinatione etna et cōuersatione
vtuosa nāe fuit· r expedies ꝓ ire
mēto meritoꝝ tuoꝝ et ꝑmioꝝ et ad
edificationē multoꝝ et ad mālesta
tionē potēie atz clemētie dei et ad
glāz et honorē ꝑ tuū ꝑfectū nā remit
fuit ītē nāe ex suppone ⁊ ꝓ relationez
ad finē ut tēptato r adūsitus ꝓbāret
te examinaret et ꝓbū ac fidelē ondet
tuaq; vtuositas alys sit patēt ut e
dificent· ait te ⁊ q̄ sc̄ptūa testat q⁹
multe sint tribulationes iustoꝝ· et sic
misit me dñs ut curarē te ⁊ sam
vxorē filij tui· a dēomo liberare
Ego ei sū raphael angls Nā raphā
el īterpetat medicīa dei· ideo rē sic
vocor q̄ ad medendū t· ac sanare su
missus Q̄dē angeli ex suis offic⁹
atribz et ꝓpetatibꝰ nōia sortūt· vnꝰ
ex septē qui astamꝰ ām deū· r· deo
rugit· sumꝰ pīntes ꝓ bīficia fruitoez
et ad eoꝝ obsequiū sp parati· siq; assut
h sumit· no ꝓt distinguit· cōm assistē
tez q̄d sc̄ptores sc̄ps angelici q̄ ad q̄
tertia mīsteria n mittit· dicit assiste
Jux i° danet ꝑ° Milia milīū misstra
bāt ei et decies milies centena milia
assistebāt ei Porro q̄d ait vnꝰ ex septē
no desigt nūz denarū sed i denarū
seu vnūsitate nob ꝓsus īuisibile
que m sc̄pturis septenario frequēter
ītinuat· sic tū apo ꝑ° iduit· Gr̄a et
pax vob ab eo qui ē et a septē sp⁹bꝰ
qui in conspectu thzom eo sc̄ Demul
titudine at īestimabili angloꝝ· testā
scitis ē iob xl° Quinq̄ e nō milia
eq et sup que nō surgit et splendet
lume ipius· Atz in apoc erat nō
angloꝝ milia milīū Cuiq; licet au
dissent tobias et filius eq turbari
sc̄ ꝑ vehemēti admiratione ⁊ stupe
rei tā none ac ardue ⁊ tremētes ver
derūt sup finē suā· q̄ ex vehemēta
admirationis et timoris· seruēta fuit
et orta in corpe alteratio maxīa

armonie et cōplectiōis et cōcursus sā
guinis ad cor. sicq; mēbra fierēt ifirgi
data ac tremuerēt et corpus debilita
ri mox corruit. vel etiā ad venientiā
dei et angeli eq; se pstrauerūt. Ut et
daniel so libri sui cap. aut. Vidi visiōez
grandē. i nō remānsit in me fortitudo
ō et species mea immutata ē in me.
emeruī et iacebā cōsternatus sup fa
ciē meā. Dixitq; eis angel. pax vob
nolite timē. ordinato timore qz to
pro bono vēo est gestū. pdīi vēo est
angelus scīs consolari et confortare
eos q; grōse apparēt qui ex hūana
fragilitate de angelor. apparitiōe
timē debilituriq; solent. Ete. timē
eem vobīi in forma hūana vobis
apparēs ita q; me hodiez ēē putastis
p voluntate dei erā. i. sedz bīnplantiā
ac dispone dīne voluntatis vob cū
vsabar. videbar. qdē vobīi mādu
care. i bibe et vtiq; nō ludificatorie
sed vē atz realiter cibū et potū. tetig
istis. ipsis traierit in corpus assūptū. Ap
p marinissimōnē mediāte nutritiua
virtute. Non ei omn. fuit corpi assūp
to ut for. sbāt. ꝑ tū motor. ꝑ ē cibo
inuisibili et potu qui ab hoīe videt
nō pt vtor. sicut et ego in pria nā
ac specie simplex incorporeus invi
sibilis q; cōsisto. Inter cibus. i potꝰ
omn. bonor. ē gloriosa visio dei. i bīsiā
fruitio ei. ac delitio plene cōtēplatiā
ac sanctis q; ita replent. ut ideo sinet
cupiāt eas. ut intelligat. exclusiō
de fastidiū et taliter cupiant ipas
ut etialit. et secure habeāt eas pntes
Ad. qd bīssit. petrus disserit. In
desiderāt angeli pspicē. Obiectū
denū tibi. bonor. est deitas ipa seu
trinitas adorāda. potus vo est
fons infinite sapie ac opulēte ei
nixē. d. ps. Inebriabūt. ab uber
tate domꝰ tue. i torrete voluptatiꝰ
tue potab. eos. Dn. ysaie ultimo. loq.
et pro ut voluit cōcipisit. nō eo modo
quo hoies nec cōuertit eos. i corp. assūptū

dīus. Ete ego dclino. in eos ut flumen
prius. Tempus ē. g. ut reuertar ad eū q;
me misit. qz ita expedit. ē hec mea le
gatio. non q; ad vos veniens. a vobīi
exns ab infinito et incōprehensibili deo
distem sine abierim. ꝑ qz recessi a loco
. i. celo empireo in q; ipe spūalit. ee. i hīte
asserit. sicq; illic redeūdo ac vob dispa
rendo ad ipm deū redire me assero. q; ꝑ
de xpo q; cantm. Egressus eq; a pre. rediit
ei. ad pez. Vos at. benedicite dīm. i enar
rate oīa. mirabilia eq. i. quecūq; de oibz
seu oīa vob exhibita et cognita et nī
h. dixisset ab aspectu eor. ablatus est
. i. eor. visu se subtraxit et repete disparuit
corpusq; assūptū ita ptātie ac subito
deposuit ac reliquit. q; ptātie ac celeit
assūpserat. i. qz mā inferior. in militis
pserti. quo ad motū obedit angel. scīs
Qui prostrati. p horas tres. i. fuerūt
bēdixerūt deū devotissīe regratiādo
laudando orando sine distractione
nobili. et exurgētes narrauerūt oīa
mirabilia eq. fuī expo. est. Lunda. ca.

Oxm Aperiens at tobias Ar xiii.

Oratiarū actio tobie hic ponit.
fuit ei consuetudo devotus istū
deo cōponē atz deprōmē cantū spūa
le pro beneficiis magnus Aperiens
at tobias senior os suū utpote ex pre
deliberatione. i magna loquēs devoti
one. bēdixit deū. i. laudauit et dixit
Magnus es dne. ī. etnū. nō q; in tritate
corporea ꝑ pfrioe infinita et regnū tuū
magnū ē. de q; le. regnū tuū. regnū
oīm. scloz. et dnātio tua in oī generatiōe
et generatiōne. Daniel. q; ā. pōtis eq; ptās
etnia que nō auferet. et regnū eq; qd
nō corrūpet. hoc regnū dei est triumphas
etnia et aliq; mō etiā militans que n
corrūpit. hic in toto sed de via differt
ad patriā. Vn. in etnā. frequēt. vocat
regnū celoz. qm in flagellas mordit
p aduersa et pūalit. castigas. i. scio
vsq; tuos electos et salvas. ab adiuti

tantis eripiendo et grāz gl̄az p̄stando
nūc i° pu ℣ 2° ℟ Quē diligit dns corripit
et q̄ p̄z mi fi° complacet sibi Deducis ad
īferos et reducis ut p̄z m̄ Iustitiatus nullī
a mortuis q̄z q̄da m̄ mortalibz obierūt
p̄cis ℟ p diffinitiua sniaz n̄ fuerūt
dāpnati ℟ Quida vō m̄ īferis i m̄ lybo
a purgatorio erāt sic et lazarus ℣ Hūc
et sūa anna p̄ regū testat Dns mor
tificat et viuificat deduxit ad īferos et
reduxit deducit q̄z ad īferos i ad pe
nas et tribulationes grauissimas m
pnīa ita ut in inferno videāt conformes
et nō est qui effugiat manū i potē
cīā tuā aut metuēdū tuū iudiciū nūc
i machabeoz 2° ℣ Manū oīpotens net
viuus net mortuus euadē potest ℣ Deo
nichil salubrius nob q̄ ut cōfugiam⁹
ad miaz eī q̄ p̄cām atz iustiaē nō vale⁹
resistē ℟ Confitemī dño filij isrl cōfess°
p̄ie culpe ac laudis dñe i m cōspectu
gentiū m̄t q̄s captī estis laudate deū
q̄m ideo dispsit vos m̄t gētes q̄ iguāt
deū p fidē formatā ut enarrens mi
rabilia eī ℣ Illa fuit vna cā captiuita
tis dispsionisq̄z isrlitaz it gentiles
ydolatras q̄s isrlite annūciarēt gēti
bz magna et mirifica opa ac bñfi⁹
dei exhibita filīs isrl in egipto i mari
rubro ni deserto et in tra pmissionis
et rigorē diuine iust̄ie ℟ Ut inimicos ipos
Vnipti filij isrl p suos excessus meru
erūt capi talisq̄z dispḡi sed i finite sapie
ns ex malis mis et penis elicit multa
bona p̄ter miaz intentionē atz notitiā
et faciatis scire eos puta gētiles q̄z n̄
e ds opt̄e pt̄ēn q̄d euidēt patuit ex
hoc q̄ dñs egiptioz et chananeoz aliaz
q̄z gentiū non potuerūt resistē mirabi
libz dei et plagis eī n̄ suos defensaē
cultores Ipe castigauit nos p captiui
tatē i alias penas p̄ inimicos mas et
ipe saluabit nos pp miaz suā clemēt
ignoscendo grāz et salutē p̄stando dū°
penitentes eīs mīt tolere⁹ flagella
pnīa ℣ Aspicite g° que sent nobis i
bñfi⁹ et flagella considerate ut ḡm
sitis et emendetis vos ne deteriora vo
bis contingāt et cū timore cordis fi
lialis et tremōre corporis p̄cedēte ex i
teriore hōre redūdante i corpis con
fitemū illi duplici confessione p̄tam
nūc i° p̄s ℟ Seruite dño in timore i exul
tate ei cū tremore i ad hebreos ℣ Ser
uia⁹ deo placentes cū metu et reuēn
tēi ds nr̄ ignis cōsumēs ē regēs
seculoz exaltate in oppz vis i sblimi
ter et ideo pabulū eū honorate n̄ solū
p verba ℣ multo ampli⁹ p opa vir
tuosa q̄m ipe malachie j° testat filius
honorat p̄tz et seruus timet dñz suū
si ḡ p̄ ego sū vbi ē honor meus et
si dns e sū vbi ē timor meus ℟ De
hinc rege ait apls Regi aūt seculoz imōrta
li invisibili soli deo honor et gla ℟ Ego
aūt in tra captiuitatis mee confitebor
illi corde ore i ope q̄m audiit maiesta
tē suā in gente peccatrice iuste pun
iendo eā de p̄seri incredulos q filios isrl
crudeliter tractauerūt et pūsa ire dei
q̄us iuxta se p̄seruti ut p̄z p̄seri i libis
regū ac iudicū frequēt ℣ q̄z audiit ds
maiestatē suā in p̄cordiis p magni
ficos mīe sue effectus ipsos cōuertēdo
Hūc sbdit ℟ Cōuertimī inuz p̄tores per
veram contritionē i facite iustitiā coram
deo p opa satisfactoria pro p̄cis ac
diuina obseruādo p̄cepta credētes
q̄ faciat vobis miaz suā quā nulli
deneḡt penitēti ℣ Iustus aūt ex fide pa
ḡt q̄z iustus ex fide viuit ℟ Denīq̄z
tque legis nē i ecclā legis scripte sufficē
gentilibz seruaē p̄cepta legis mālis
ni fide formata xp̄i venturi y° sp
oportuit credē breue i° cymbolū hōiē
q̄d ad hebreos ii° ponit apls ℣ Credē
iquiens oz accedētē ad deū q̄z est
et inquirentibz se remunerator est
℟ Ego aūt fidz exteriorē hōiez et vires
sēsitiuas et cām meā scīz vires suas

suppnias·r·ego sdz interiore hoiez i
eo tenebrim nux i. Lor meu et caro
mea exultauert in deu viuu nō
q̄ caro a appetitu sensitiuus ime
ūsent. et diuinū simplicissimuz
obiectū ad qđ corgamire et itellectiua
les potentie sola queūt attigē ꝫ
qz de eā ꝑtus sentie seu animis mo
dificat. ac regit. uōe ac maritate sdz
exigentiā legis dine. Et ite qz len
spūlis et intellectuāl magna redu
dat in ꝑte sensitiuā et corpus·bn
diz os eius eq̄ licet ad tpr erret
p ꝑte finalit in n pnt pire agite
dies letie nux i. apli Gaudete in
dno sp Hylm ciuitas dei mshgauit
te dns in opib manuū tuaz·r·
ꝑte pcm tua te iuste punuit itel
ligendo p ciuitate hitatores ipi
qui frequet fuerūt pro suis correpti
scelerib vocatiz ruinas dei qz eccl
a deo ut templū dei eet in ea et cultus
ipi? ac studiū legis i ipā vigeret
confitere dno m bonus·r·m bnfimz
es t collatus atz in actibz vniosis
ut bndicas et ore t ope Reuocat
dns lo de iniquis ꝑtis hic labijs
me honorat cor at eoz longe ē a me
et bndic deū sdoz·r·oim gnationū
periodoz at tpm ut reedificet in
te tabernaculū sicū·r·templū Ex h
et ex verb sequentib q̄da dixerūt
tobiā ifm dixisse post destructiōez
ihrlz a mal deus ite q̄ tobias sdz
eos lo ifm historie ꝫ ex scripturis
ꝓbat obisse diu an destructiōez
ihrlz cōbustionēq templi ut mira
tiuget. ideo alij dicūt eū h et sequi
ti loqui ꝓphetice t ꝓpter retributiōne
ꝓphetie loqui de futuro p modū
ꝑteriti et reuocet ad te os captos
tuos·r·q̄sda ex oi. Dedit at cyrus
rex psaz ciuis iudeis captis i suo
dno ut eaz redirēt ad ꝓpa ut legē
edere i. et gaudeas i oīa sda sdoz

m bitudie i. celesti luce splendida ful
gebis qz post reditū a babilonica cap
tiuitate agn vigent cultus dei i ihrlz
et in templo nitiuz iusti ac sapietes et
spū ꝓphetie fulgetes fuerūt ibidē ut za
charias aggeus malachias esdras
zorobabel. t Deū in templo i. oblatū
ē xpc lux mūdi de q̄ symeon sis dixit
viderūt oculi mei salutare tuū lumē
ad revelationē gentiū Demceps xpc
sepe ꝑdicauit et miracula multa fecit
i templo atz post eius resurrectionē et
ass missionē gloriosi apli ꝑdicauerūt
ibidē i primitiā eccl erat condita i por
tici templi sic in actibz refert lucas
Ot que olim aggeus templū senioꝝ
ꝑtulit p. magna ingens erit gla domꝰ
hui nouissimi magis q̄ pri. et os fines
tre adorabūt te·r·deū tuū i te vel ado
ratione dulie honorabūt sibi q̄ i te
dno mistrabūt qđ aliqlit dz ee ꝑpletū
p reditū de babilone qm mlti udei
p mundū dispsi et q̄da gētiles venert
frequēt in ihrlz adorare dnz ꝑsertim
i solepnitatibz aliq̄ legis Vñ le act 2o
Erant aūt in ihrlz habitantes viri reli
giosi ex oi natione que sb celo ē Ple
nius at adipleti ē tpe gre dyonisiane
cui? saluatoris qm xpiani cū suma
deuotione visitauerūt assidue urbē
scām et sanctā locā q̄ et mdē p multos anos
pacifice possedert. tc qz ꝑplebat qđ sbdz
nationes ex longinq̄ venient ad te
munera deferentes qz tpalia ac spūlia
dona dno offerebāt adorabūt i te dnz
et tra tua in sanctificatione hz ebrit·r·tra
tuā vocabūt et ꝓpcue honorabunt
sic adhuc vōt honorat et undiqz visi
tat ꝑsertī ꝓpter xpi misteria ibi cōpleta
Romē magnū·r·deū altissi. tuo mbr
m te deq̄ in ps Notus i iudea ds in
isrl magnū nomē eius et maledicti erūt
qui cōtempserint te eo qđ sca sis et locus
ministeriozz munisteriozz dei qz et cōdem
nati erūt qui blasphemauert te negādo

te ee loci sancti ut mihi e bndictꝰ erit qui
edificauerit te spiritualit a medio ℣ra et hꝰ
qui mesdra legit reedificasse ihꝛlē bndi
cit ibidē ℣ Tu aūt letaberis in filijs r ī hi
tatoribꝰ atq fidelibꝰ tuis qi nir eozꝝ sicut
etiā gaudet in filijs suis ipaq vbs seu
edificiū gaudet metaphorice et mali
r alios sinat vt audiat gaudē a sua pspita
te p modū letantis se hꝫ qm os bndixe
r quida ex oi seu os elem filij tui q fide
et ope sūt fideles et cōgregabit fide spe
et caritate ad dñm bn os ia ni spe i me
rito q diligit te caritate infusa r filios
tuos seu hītatores fideles et q gaudet
sup pace tua r tue tribulatiōi ac pau in
teriori seu etiā exteriori cōgratulāt ex cāi
ℙ sic ea que in isto sequit ca spualia et
mystice exponit de celesti et supna ihꝛlē
seu triūphāti ecclā sic ꝑdcā mystice pnt
expom de ecclā militāte q fiebāt p ihꝛlē
designat ad quā venerūt et cōuersi sūt
nationes ex toto orbe a deū adorauerūt
in ea eo captiui sūt q a diabolo capti tenēt
ℙ dū penitent ad ecclām vēniūt ℣ Ita nū
bndixit dñs qui liberauit ihꝛlē ciuitatē
suā a cūctis tribulatiōi suis ℣ Istud
q dā vē posse intelligi de ecclā militāte
q usq in finē mūdi tribulatiōi exeret
et milto mi de ihꝛlē illa trena q nc usq
ab īfidelibꝰ detinet ideo exponit hꝰ
de triūphāti ecclā q nulli sūbest aduersitati
Vñ subiūgit Bts ero no solū in me ꝫ et
in sobole mea et valde bts si fuerit re
liquie seruꝰ mei ad videndā claritatē ihꝛlē
r si posteritas mea l salte reliqe eius
ꝑducte meritis fuerint ad cōtemplādū luce
increatā que totā triūphātē illustrat
ecclām ꝫ claritate ciuiū supnoz ℣ De q ipse
In luce tua videbi lumē ℣ Apo q ꝫ
Ciuitas nō eget sole nec luna ꝫ dā clari
tas dei illuminabit eā ℣ Iux hūc modū
loquēdi in ps dr a militāte ecclā dignꝰ
sermo ad ecclām triūphātē sb eode cōtextu
diū ꝫ Gloria dicā st de te ciuitas dei et
paulop sbdr sicut letāciū oīm hītatoꝝ
m te qd de triūphāte expo ecclā ꝑdte
ihꝛlē ex saphiro et smaragdo edificat
būt et ex lapide pciosis oīb ciuitas
muroz eius ℣ De q̄z ecclā hr sumat ar
tū ē q p gēmas hr designēt merita
seu ꝑmia electoz ornamenta vtutū et
diuisa caristmata gre a salutis l ipse
electe vtuose seu gliose psone ex qbꝰ
militās ac triūphās consistet ecclā et
pnt p portas intelligi merita p que
meremr intrare in ptriaz seu sā plantā
serti appli p muros vr custodes et
munimēta ac securitates spualis ihꝛlē
uir que sensui subiūgit ℣ Ex lapide
candido et mundo r pciosissimis pulch
risq lapidibꝰ spualibꝰ oēs platee eius
sternēt intelligēdo p plateas mansio
nes celestis ihꝛlē et choros ac ordines
beatoz Vñ aut salvator ioh x ℣ In domo
patris mei mansiones multe sūt sic et p
pet 2o hꝫ ℣ Ipi tāq lapides vivi superedi
ficamīr in domos spuales Atq apoc
xxi ℣ Erat structura muri ei viz ciuitatis
ihꝛlē ex lapide iaspide ipā vr ciuitas
ex auro mundo sibi vivo mundo et p
rectos eq illa intrabit r incessabil lau
da dei p mansiones hꝰ ihꝛlē sonet ac
resonabit iuxta ps Bn q habitat i domo
tua dne in secla seculoz laudabunt te Insu
per hꝰ loqr ecclā de militāte exponendo
q quis ī hac vita q ad se totā nō habet
a cūctis tribulatiōi suis tm q ad
multa membra ipi habeat tm cotidie
et ad celeste ꝑducit regnū ut milti
fideles ad tēpꝰ in magna tribulatiōe
seruiūt deo ita q tū dō psalle quit
℣ Exquisiui dñm et exaudiuit me et
ex oi tribulatiōi meis eripuit me
Ita et de militāte ac pmitā pserti
ecclā expo 1o psalte 2o ℣ Erit opus iusti
tie pax et cultus iustitie silētiū et
securitas usq i sempitternū et sedebit
pplꝰ meus i pulchritudine pacis et i
tabnaculis fiducie q in requie opulē
ta Amplius ecclā de militāte ecclā

expo ī ysa ꝙ Pau parla tēpestate
cōmulsa ⁊ cē sterna p ordinē lapides
tuos et fundabo te in saphiris et ponā
iaspidē propugnacula tua et portas
tuas in lapides sculptos et os tōs
tuos in lapides desiderabiles que
ota doctores catholici theo/haymo
beda et alij de militanti ac triūphāti
exponut etiā sic ibidē exposui In
hac ꝙ etiā ds indesinet laudat
ōnōs dns qui exaltauit ea qz vniuꝫ
etiaz mirabiliꝫ sblimauit maxie
triūphāte ut sit regnū eo ⁊ regno
seu regimē dei in sūz scti sup ea etiaz
naz vtrāꝫ indesinet gubnat Ja q
quo tpe tobias obierit et vite pdm
de vastitate ⁊ icendio ihelz ac tēpli
reductioneꝫ indeoz ad trā suā lo
cuty sit hystorie l' pphetie Cour aut
dicūt doctores et expositores catho
ꝙ pphetie ⁊ ꝙ dīn obierit ān destruc
tionē ihelz a caldeis Drm ē ei ī expoe
p' ca ꝙ captus fuit 9o āno ozee regis
isr' et 6o ā 1a regni ezechie regis iuda
q regnauit ānis 29 ut le 2o regū Cir
ca ꝙ post captiuitatē tobie regnit ad
mis xxij ānis pg que filius eo ma
nasses regnit ānis lv ut scribit 2o
regū 21 Post manassen regnit filiꝰ
eo amon ānis di cobz q mortuo
filius eo iosias regnit xxxi pg ipm
filius eo ioachym regnit xi ānis
atz pg ioachym sedechias regnit etiā
xi ānis ān destructioez ihelz q ꝙ ia
2o regū et 2o paralip septuagīt q ān cōuer
si sūt ysr tobias ꝙ ut scptū ca 2o vixit
ānis cētū duobz qui ⁊ qn captus
fuit erat tēre etatis q ex legitia ꝙ
iuge huit filiū Hic ⁊ mgr ihistoꝝ
pbat ꝙ iunior tobias ōz vicesimū
ānū iosye regis de fructus ē etiā dato
q fuit ān vni qn cū pre suo captiuꝰ
abductus ē Josephus q̄ 10 li ānāta
tū testat De tpe a captiuitate isr usqz
usqz ad diuaz tribuū trāsmigrationē
fuit ānoz 130 Hic aut ysidorꝰ q tobias
spū plenus de supna ihelz milia de
cantat Dicāt hijs obiciat qd scōz h liber
tobie cet mr libroz pphaz et mr volūt
scripture canonice cōputādus Dicēdū q n
seq qz nec constat q ipemet libz istū con
scripserit y ex sequēti ca magis appareat
oppositū nec dēs nutencoz vz h dicē Expō

Hra Ix Et cōsūmati sūt Articulus
elix hi vite tobie sermonis xvm
ac filij eo h scribit Et cōsūmati
sūt sermones tobie qs dixt pg sua illumi
natione pro ut predeti narrat ca tū p ꝙ
psequta ioannis ē aq sic in isto ca ostendet
et pq illūiatus ē visu recipiedo vixit
ānis xcij et vidit filios nepotū suoꝝ
⁊ filios filioꝝ tobie filij sui vsqz
adz 4a gnationē Completis itaz ānis
ior sepultus ē honorifice in ninue a fo
suo et posteris eo Erat qppe valde famo
sus etiā apud gentiles illos q gesta
eo et virtutes nouerūt et qm tā grāde
ue fuit etatis Lvj ānoz exns oculoz
lumie ⁊ vsu luis octoz ñ ipm lumē
pupille amisit ut patuit et dm ē sepe
Exagerauimus vo de cepit vsu luis
octoz suoz Vñ dicūt q ianior ēter
ānis extitit xcvj Reliquit vo vite sue
in grauī fuit spūali atz ī pspitate et
alūitate potpua sic et vita tob pg
sua saluatione Intea mito aut mgr
m ystorijs dicūt tobiā vixisse lij ānis
post sua illūiatione ⁊ vixisse ī toto
ānis ijc ut textus manifeste alit dicat
In hora aūt mortis sue vocauit ad se to
bia filiū suū et septē iuuenes filios eo
qz nōia n tangit hic qui adhuc qi m
simuli a pueritia fuisse videt Dixitqz
eis spū pphetico ut aq dicūt Vel qz ex
vbis aq pphie id nouit Ninue ē miserius
mittue-ī destructio vbi ihus et iter
fectio multi eo pmittit et imminet Nō ei
exibit vbū dei ī pphetia de subuersione
nunue pdicta ipletur et vbū dei a vitate
nō euacuat Proximo qppe p iona dns

pdixerat minue sbuſione ꝓphetā
cōmutationis que nō fuit ꝓpleta qr
nūquid penituerūt mīa vō acceptā
rursus grauioribz se ꝓpluerūt animā
bus Ioco ds p nau ꝓphaz pdixit per
phetā pdestinationis que sp ꝓplet
vbis illis mastatione Ihau aūt ꝓpha
fuit aīi aduētū regis assyriozū qui
ꝓfz usq; cepit ac tūsculat ut dicit he
brei et m ploro sicp nau i duit Por
ro ꝓphia pdestinationis vōt q aliquō
pnūciat pro ut in diuina ꝓgnitī
one atz in dispōne ꝓuidētie ei⁹ asistit
q fulli nō valet ꝓphetā vō cōmina
tionis ē que res pdicit sōz q; i cauſ ē
meritis et m meritis hoīm q pūt mu
tari de q ꝓphia dns ait 18° ihē Repē
te loquar aduſs gētē et regnū ure
radice et destruā i. ꝓ. ꝓi pmaz egerit
gens i. aggā et e. pmaz sicp malo
qd cogitaui ut faceret ei Porro ni
mue destructa fuit p ruinā eos ꝓ ea
fuit reedificata et fres vn. s. usq; ad
q dispsi sūt p captiuitate a tēa usq;
reūtēt ad eā ex lītra cyri regis ꝓsaz
Dis aūt i. tota terra eg. s. usq; ꝓsentī
regnū iuda replebit. i. cōpetēt ꝓpla
bit ex posteris redeūtiū illuc et do
dei que in ea mensa ē. s. templū ree
dificabit sub zorobabel Hī cōstat
q loqt de tēa regni iuda nō q sitū
fuit templū i sicut ex pcedētis expōne
ma patet ista loqbat ꝓphetice de futo
p modū ꝓsentis. qr templū tpe q ista dixt
tobias adhuc stetit et postea diu
Ihuz reūtēt os timētes deū p mā
ioni ei pte timorem iudei ex cyri lītra
redierūt n tm os qr ner daniel Idcirco
q aut os intelligēdū ē de gentibz singlor
nō de singul generz et relinquent
gentes ydola sua qd p applōz pdica
tionē fuit cōpositissie ipletū et veiet
i ihuz et ihabitabūt eā viz ydā de gentibz
Zelus tri de eā mīlitate accipit
sic et i. qd sbdit et in ea gnudebit os
reges tire qd nō liqz de vbe ihalim
nī ꝓt intelligi adorātes regē usq;
r ihm x. verū messiā deū i hoiez
in vnitate ꝓsone q⁹ ait qda gētiles
ydolatria sua relicta veniet ni filijs
isrl redeūtibz a caldea ad tīā suā
illi tm fuerūt tā pauci q ꝓ eos nō
vr dns relinquet gētes ydola sua
Audite gℓ filij mei seruite dño i timōre
filiali et veritate vite dorme atz
instime i filijs vris mādate. r. pau
te ut faciant iustitias. r opa iusta
i splendo dīna ꝓcepta et eleosinas
ex caritate i pietate ni hūilitate i
bndicat deū ni oī tpe i i tō vtute sua
viz n ai corpore ꝓ pleno feruōe i ni
posse extremo q; die sepelietis
mīez vīaz. s. imediatā mīez filij mei
tobie i aīa vīaz aīam me exalans
hic celerius q cōuenient potius
video ei qz iniquitas eg. r vicioz ei
congeries finē dabit ei. r reqret ut
destruat. ꝓ obitu uris sue tobi
as nī suis reūsū ē nō soreros. r pnes
cōiugis sue iuenitq; eos incolumes
in senectute bō et cura eoz ꝓfecit
et clausit oculos eoz mox ut expīra
uerit uxor matris ꝓpriꝫ illius
viditq; q̄ta q̄ntatione filioz suoz
et cōpletis annis nonaginta nouē i
tiōne dni mansto et sōno in finu sepeli
erūt ei oēs cognatio ei. n qp de mor
te ei letan sūt ꝓ qr vtuose pursu
fuit finiuit sicq; finū eoz fuit
q̄da memor de septuagione tā aut ꝓ
admixtus et oēs gētilitio ei ibo
vita et sāa cōuersatione pmansit ad
tpc notabile itm ut acceptū erit tā
deo q̄ hoīb bonis. q⁹ p regnū ihe
de samuele q tā do q̄ hoīb placuit
et de nūlis frīs eius legis ut ꝑ bnī
sis viris demēte siluestro sebastia
bnardo ac alijs nūlis i q̄ hīdabāt
nō solū vtutes theologice i dine ac
dona ꝓ et vtutes i. morales p qs

sit hō hoibus grōsus amabil⁹ ⁊ acceptꝰ
ut sīt mānsuetudo humilitas pietas ⁊
et tactus hūmanis trā ad qs eoz de-
uenit cognato sit creatoz opt̄ magt̄
suos electos et meritis p̄cm scōz mit
ta bona largit̄ eoz posteritati ad lau
dē ⁊ glaz suā ipi⁹ qui ē sup oīa deus
sblimis et bndīs ame Explicit sī
thobiā Incipit expō libi iudith ꝓlogꝰ

Ester vōbit virago gen
⁊ Iudaeus hoc no
men virago ꝑ mulier
ar mēi omn̄ mem tp̄
epi⁹ fuit ꝓpositū ab
hoīe ꝑthoplausto
q̄ de viro supba fuit et acta ynicuiꝰ
hi mulieri vilē agēti ita p̄ cōpetē et
tanto ēminentius veñ atz magnima
vidue iudith q̄nto mt̄ scias virilius
egit que tā fortissīe cognouit opata
q̄ eā suppbe ⁊ ferores gentes barbā
re ꝑsē medi assyri horruer cōstanā
ex Multa narrāt de viris p̄claris q̄
amoze boni cōis se magnis exposue
rūt p̄icul et p̄ liberatione ꝑpli sui se
dederūt mortis discrimī q̄ hī fidelis
sīa fem̄a sī vnite ornati fide spe cāi
et boni cōis affectu tō sūcessā n̄ imē
to cōpat Iher typus ē dñi gloſe hec
figūa melioris esse q̄ sb lege moysi
ca eā duxit vitā p̄ in vita actā et
cōtemplatiā ꝑfām fuisse ondit que sua
cōuersatione ꝑfassa honestā fām est
exemplar et regula vite et castōnē
viduāt̄ que sacerdotibz et p̄ncipibus
plebis sue fuit prudentioz atz cōstā
tioz q̄ p̄onia infra in expōe libi sui
plenius notescūt Quali āt intelligēs
sit q̄ bis dicēdo in prologo libri hī as
serit libz hui⁹ ab hebreis int aggre
graptꝰ cōputari et a nycena syno
do in scāz nō scripturaz collocari sup
ꝑhenio sī tobiā expositū ē Expō
p̄mi capli libi iudith Arphaxat imz
Artaeus primus

Beneficiū magnifice liberatiōis
cōtesse filius isrl ꝑ vēl⁹ vidua
iudith in hū⁹ describit̄ ideo p̄mittit̄
p̄ambula q̄da ad declarandū q̄le fām sit
deliberatio ⁊ Arphaxat imz rex medoz
subiugauerat gētes milias ipio suo q̄
non sufferat sue ābitiōi atz tyranidi
regnare in media ⁊ et monarchiā q̄da
aspirans milias p̄uincias p armoz̄
violentia sbdidit sibi ⁊ Hec erat heres
regni medoz ⁊ natus ex ꝑsilo regni illi⁹
Cyrus q̄ppe rex ꝑsaz victo astrage auo
suo rege ꝑsaz ipm astragē tenuit hui⁹
dans ei regnū hircanoz ⁊ pthoz̄ et
dario fr̄i mr̄is sue fluē astragis dedit
regnū medoz sub spe redeūdi ad i⁹ sen
rehabēdi idipz q̄d et fm̄ ē Mortuo at
tyro arphaxat medus ꝑtē regni illi⁹
sibi attraxit ut tāde toti medie ꝑsidet
atz in vbe egbathanis nōie surgēs
vbē illā vehem̄t auxit repauit mu
nuit et q̄ rex pugnabilē cōfortauit mu
ris portis et turribz ꝑsertī ad resistēd
filio tyri regis pro ut h⁹ in scolastica
historia plenius ꝛitat̄ Hic sb dit
et ipe edificauit ciuitatē potentissimaz
quā appellauit egbathanis q̄de edi
fitasse q̄ ꝑ plato nō eā repauit auxit
et meliorauit Iux quē sensū nabu
godonosor daniel⁹ fert dixisse Nō
ne hec ē babilon magna quā ego edifi
caui in domū regni mei in ti babilon
diu an fuit edificata nī sp̄tū sit gen
io Fuit āt p̄ncipiū regni eius ipi⁹ ne
roth babilon et arath Arphaxat imz
vbē illā cōstruxit ex lapidibz q̄dratis
ut muri turres porte ⁊ domꝰ existent
fortiores et lectis ut ceñt pulchriores
fecit muros eq̄ in altitudie cubitoz
lxx et in latitudie cubitoz xx turres
vō eq̄ posuit in altitudie cubitoz ⁊
q̄d totū misterio gētiū diuisio q̄s sb
iugaueat fecit sic et nabugodonosor
babilonē in qua vbs ista egbatha
nis similitudinē hui⁹ magna ⁊ ad ipi

equalitatē ⁊ excellentiā n̄ puenit · tū
muri babilonis legūt fuisse altitudis
centū cubitoꝝ et l̄ in latitudie turres
vo duentoꝝ cubitoꝝ ꝑ quadrū vo eoꝝ
latus utrūq; viginor pedū spatio tē
debat · ⁊ utrinq; latus turriū ꝑ quadꝝ
cubitoꝝ ptendebat spacio pedū viginti
ultra latitudinē murorꝝ · ista tres erāt
figūe q̄drangulares ad equales āgulos
et muri turriū extendebāt se p spa
cium viginti pedū tā ex vrbe q̄ extra
ultra latitudinē murorꝝ · posuitq;
portas eq; in altitudie trium · ita q; erāt
cētū cubitoꝝ q̄s tres ut bā vr sonāe
q̄nis aq̄ alit dicāt et glabat iactā
q̄ potens · ⁊ tā superbe ⁊ p̄sumptuose ac
si a seipo hūsset potenā sic in ezechi
dns lo pharaonem Audi pharao draco
magne qui dicis meus ē fluuius et
ego feci meipz · uel q̄ potēs q; vtiq; potes
fuit sed n̄ tā singulariter ut putauit · i
potēcia exercitus sui copiosi et in gla q̄
drigarū suarꝝ · ⁊ in multitudie ⁊ fortitu
dine ac eminentia suoꝝ curruū bellicoꝝ
q; frequēt consueuerāt olī pugnare stādo
i curribz ꝑ ut ex libris iosue ⁊ iudicū
inotescit Anno q̄ xij regni sui n̄ pre
fati arphaxat ꝑ xij a regni rābistis
filij ysrl de q̄ sbdit nabugodonosor rex
assyriorū qui a nō dns ē rābises alz
in esdra nōiat artaxerses uel assuer
q; regnū in niniue ciuitate magn quā
ann tā caldei destruxerāt ꝑ postea ex
tinct repata Dnō cyrus rex adhuc
viuens fi sno rābisi tradidit regnū
assyrioꝝ eq; regni metropolis nynive erat
Regnauit aūt rābises in monarchia
solū mō octo ānis · ideo q̄d h̄ dr de xij
āno regni eq; accipit ꝑ illusionē ānoꝝ
q̄ regnauit cyro monarcha pre sno
adhuc viuēte · pugnit cōm arphaxat
et obtinuit · ⁊ vicit eū in rāpo magno
q̄ appellat ragau in q̄ tā magni exer
citus potērāt colligi et euphraten ⁊ tygrī
· ⁊ int duo flumia ita Aūt exaltatū est
regnū nabugodonosor h̄ tāto adiuā
sno decreto et vr eq; eleuatū ē i superbiā
plg q̄ ann n̄ deo ꝑ robor suo tūphū
ullū assscribens aū tm opi mūdi rec
p ipz tēp p suū flagellū mstigass
et occidisset violētū illū tyrānū
q; arphaxat ꝑm q̄d ysa so rex assy
rioꝝ semacherib vocat vga furoꝛs
dei et baculus eq · ⁊ misit ad os qui
habitabāt in silicia et damasco metro
poli regni syrie uix i ysa Caput
syrie damascus et ad ciuitates gali
lee et ad os q̄ erāt in samaria Erat
h̄ ozat q̄sdo duplex p q̄m cyrus pr
isti fuit monarcha vn aut esdre p
Dia regna tre dedit m̄ dns celi mo
narchia aūt nōdū ablata fuit medis
et ꝑsis ꝙ rābises i pauit tā et ꝑsur
dī regnis hijs Herda ē q̄m samā
ritani legūt p esdre z fuisse hui
regi ad q̄z petitionē phibuit tēpli
reparationē q̄d ꝑr eq; lirenaut reedi
ficari Iste ē nāz artaxerses cui scrip
serūt samaritini meorꝝ salus q̄d
m palatio regis cōederāt Ad p
horꝝ aq̄ dicāt q; rābises seu nabu
godonosor iste periit a ꝑsaris regnis
et ꝑsis tributa nulla giuiora q̄ ꝑ
ipi q̄ io cōdixerit ei et nūnos eq; re
muserūt vacuos a tributis et sine
honōe sic hē in textu Alij dicūt q;
cyrus huit monarchiā i pnbz ānis
talibz nō m occidētalibz int q̄s dicūt
istos in textu expressos fuisse respai
ratiū m q̄ cyrus huit monarchiā
Ad a lyra videt q; liber iste ab he
breis ōino apocrifus reputat q; i
hac re ⁊ alijs multis n̄ vr bene co
sonus q̄d dā scripturis canonicis ꝑ
enā dicī q; q̄nis samaritani illi
mebāt regi huit cōm iudeos tri
q; tā grauia exegit tributa fuerī
aūsi l'q̄nis aliqui superiores int
ipos zelabāt ꝑ rege roēs tri samā
rite noluerūt regi scribi l'q̄d de

cōdictione iductū ē nō refert ad eos
de q⁹ obiectio lo' q qm aliqz respū
erāt pauissimu qi nō cōputāt Qui
indignus nabugodonosor adiūctus
oēz terrā illā ⁊ cōn hītatoēs regnoz
et puinciaru illaru iurauit p regnū
suū et thronū ⁊ p ipā pitātē et uris
dictione tp̄ p sāc et qđā dignissiā
q defendēt se de oī hyrc ⁊ iuriā s'
factā ab ill⁹ uindicaret Sxpe ex ve
hemti superbia abiectione legatoz
suoz reputauit qi ipi⁹ ipugnatoēz
uel mi⁹ dicēdo plus desigbat p qđā
tropū loquēdi q liptote nūcupat
Quadā p nabugodonosor istū itel
lexit spūale diabolū q cū plurios
sibi sbiecerit itumescit ⁊ pseuerio
historie n̄ uz ad sensū h⁹ cōcordāt
Non ei p arphaxat regē pt itelligi
pnceps fidel ⁊ ipe q diabls ḡam
nas āt ut ait saluator i scripm dimi
sus nō est uel pnceps incredulz qui
n̄ resistit diabl̄o ⁊ bilr gentes ydolatre
que in textu legit cōdixisse nabu
godonosor regi nō designāt plebē
fidelē nec repugnāt sed sbdūt ser
uitutiq diabl̄o Declarato ⁊ capli

Anno ijo Arnaldus seniduc

Dic narrat qlr nabugodonosor
iste p suū exercitū pstatus gētes
sibi obedientes vastauit n̄ē diffi
cultas in textu idcirco nec immorāḍ
n̄ forsan aliq difficultatis occurrit

Anno ijo regni nabugodonosor regis
q ā no' vocatq ē arthaxarses et cam
bises vicesiā et 2a die mensis pmi
qui a iudeis vocat nisan et ē mensis
seu aprilis quia i eōd cōcurrit ni
marcio aqn cū aprili put sr gen
et exodi plenius ē expssū sm ē vsū
in domo nabugodonosor regis
assyrioz et etiā medoz atq ptaz
ut defendēt se ⁊ ipe rex iussit expe
dini pmulgarē sīnias q vindicaturq
se eēt de iobedientibz sibi qđ dōes
su ar sbditi ita pent si pave Vocauitq
oēs maiores natu et duces bellatores
et hūit cū eis misterii ⁊ secretū cōsilij
sui dixitq cogitatione suā in eo esse
ut oēz tra suo sbiugaret imperio ⁊ os
pplos sibi nōdū sbiectos pserti omde
tales Orientales ei sibi magna ex pte
obediebant qđ dū ei placuisset oībz
consiliarijs suis applaudē sibi volentibz
et qz putabāt hoc satis facilr posse ⁊
plerī seqz ex hoc ampliores diuitias ac
honores consecuturos vocauit holo
fernē pncipē militie sue silēz regi suo
ui dī crudelitate ⁊ ambitiōe ut infra
insinuat et dixit Egredē adiūi oē regnū
occidentis ⁊ cōn oīa regna orientalis
plage pfata que respuit tre assyrioz sr i
pte occidentali et cōn vos pcipue q cōtep
serūt imperiū meū mi tibi qs legatos me
os consiliabilr abiecerūt ut hēt i fine
predentis ca' Cui holifernes vocauit
duces et militatis vnitis assyrioz ⁊ po
tentes agminis regis impij et qi mare
ferues qđ qesce ni pt pioni sr ad iquis
tudines litis et tumultus et diminuant
viros in expeditione ⁊ in exitu seu ad
constituendū ex eis exercitū ad plequē
regis intentū centū viginti milia
peditū ex q pz q nec os nec sp pug
bāt antiqtus in qdrigis seu curribz
ꝫ quidā pedestres et quidā eqstres
sic' et mō sra sbdit et eqtes sagitta
rios xij milia qui ni ipo cōpressit
pugnabāt sagittādo. deinde ⁊ alit'
Itaz milto plures erāt pedestres ista
et vegetius li° de re militari testat'
q robur exercitus i peditibz sit cōsistēz
Oēz qz expeditionē suā ⁊ exercitū pedi
tū sert pire in ⁊ cū multitudie inuti
bilis camelorz tā hyrc ⁊ victualibz
que exercitui sufficeret cōpcōse ut cēt
pmptiores ad pliandū Sxpe ut lib°
pallegato ait vegetius In castris et
exercitibz amplius metuēda ē fames
q gladius et operuerit finē ⁊ sup

finē terre sic locuste que vastant et de
uorāt terrenā sicca sic et illi hom̄ bo
Cūq; ptrāsisset fines assyrioz ascend
ōia castella eoz r aduersarioz et obtinuit
oēz munitione r loca munita deuicit
Effregit at ciuitatē opinatissiāz r fa
mosissiāz uel ut āq hīt opinatissiaz
r opulentissiaz qz ut dr fuit vrbs ne
gotiatoz sic et tyrus pdauitq; ōs filios
tharsis r hitatores et ciues tritoz sic
uocati seu maritimos spoliauit et filios
ismael utpote agarenos qui erāt cōtra
sanē desertū r in loris hēmu seu ex eo oppo
sito morabāt et trāsiuit eufraten fluuiū
padisi quē p latū trāsfretauit cū suis
et fregit r destruxit seu debilitauit ōs
ciuitates excelsas que erāt ibi usq;q
puenīat ad mare meditraneū abdux
qz ōs filios madyan r madianitas ā
mouit a tīa sua et captiuauit et pīs
suo exercitui adiūxit ad seruiēdū i adiu
uādū pro ut mīstra hē qui assūpsit sibi
auxiliarios ex gentibz qs deuicit et p
dauit oēz loū pletionē r possessioēs
et hīditas diuitiaz eoz ōbz resistē
sibi qui nec uiue ꝑ potius violēta belli
arq;euerit sbitū ei ordit in ore gladij
et post hoc dīxit in cāpos damasci in
diebus messis videlicet bladis matuis
qñ maiora potuit ibi dāpna īferre hn
sbūgit et succendit oīa sata r blada
ōbz arbores et vineas fecit īcidi r dest
rui et exidi Ecce qnta scelera ex ābitio
ne nascūt et qlē iustus ac sapiēs ds
punit vnū iniquū p aliū et cecidit tōz
illiq; r tōz cōceptus ex cōsideā victoria
rū ac crudelitatū holoferns sup ōs in
hītantes tīa occidentalē q; ihu præcepit
et sibi filia fieri metuebant Explana
Explicit Tūc miserūt Arcu tuus
Arrat ia qlē plures gentes nūc
compulse ac tōre sbiecerit se na
bugodonosor huic Tūc miserunt le
gatos suos vnū saz vbiū i multiaz
mīa noiatiz reges ac pīncipes syrie
·s· mesopotamie i syrie zobal de q
regū het et erāt multū bellicosi ti
more deiecti grāz petierūt et pacē
qui ad holoferne direxit Defunc
tō igit hui ac nos ꝑ Helius ē cīm
r mi horrendū ut viuētes seruā
nabugodonosor regi qp morientes
cū iteritu nro ipi seruitutis nre dāp
na patiam r in so effinam capti
ꝫ vna cū captiuitate ptīs omēm
Mors nāz oīm tribuliū terribiliū
ē sōz phīn Captiuamus vo q ē mors
ciuilis nō ē mors ni fm qd sint oīa
nra sb lege r iussione dispōeqz tua
Tūc dīxit et obtinuit ciuitates reg
nozz ia pdictoz et oēz pīz ihīte tīa
puitiaū isdaz seu qsdā de oī vel
p modū yboliee locutionis ē accipi
endū ad īmuēdū qz ualde multos sb
didit sibi sic in daniele nabugodo
nosor rex caldeoz le ōnibz regnis ac
pīncipib; tre īperasse Et esdre p nāsseit
tyrus Dīa regna tre dedit in ōs iux
que tropū io xpi scribe i pharisei legisti
dixisse de xo Ecce totus mūdus abiit
post eū De vniuersis at verbiz q sic sme
resistentia sbdiderit se ei assūpsit au
xiliarios fortes qz plus credidit in
Ner tñ ihu furentes feroritatē pedois
eo mitigare in toto potuerit r pīus
eū tñ honorifice susceperūt exēndo
obuiā venienti exēndo iquā nū
cōmis r sertis in signū triumphoz
ipi et lāpadibz seu luminaribz qd
honorē pdare et splendide pīnus
ac sapie siue ꝑa et ciuitates eoz qsdā
destruxit vel pti muros euertendo vel
totalit eas īcendendo et lunos eoz
succidit r loca amena arboribz cōsita
in q; suas ydolatrias atz luxurias
exercebant qd n fecit zelo veri dei sed
ob cāz que sbdit ꝓterepat ei nabu
godonosor rex ut ōs deos tre extinxit
r tēpla seu phana et cultū eoz vz
ut ipe solus deus dīcet ab tūs nationib;

que potuissent holofernis potentia
subiugari sicqz pspitas stulti illis
pdixit illū mducēdo eū ad tā ēsa
nissimā sreleatissiaz qs sibia q iussit
sibi diuinū exhiberi honorē nō obstā
te q mortale se sciret Alius fuit et
gayus cesar et herodes praussus ab
angelo is infinita sapia dei decētissie
eū deierit p feriaz et regno eū puauit
i sei po ar posteris ita q filiū regni
successorē nō habuit Circa qd scribit
quida q sedz latinos ei successit da
rius filius yptassis sz ni scolas
historia veritas testat q aī darū
illū dño ei successerūt q̄nis mo
dico regnauerint tpe s reneyders
et post eū fr eodē Peträsiens aūt sy
ria sobaal sibi nūc subiugata vent
ad pdumeos in tra gabaa Gabaa
ñe hic nomē ciuitatis tre pnssiois
de qua saul fuit sed loci in regno
eodem accepit ciuitates eoz uel bello
a ex voluntaria seu potius coacta p
bitione ipozū Sue ei ex tioze fuit
pti s voluntaria pti involūtaria pm
phm sic proiectio mercis i mare
et sedit ibi r in tra r mozatus est
p 30 dies cōsumēs et deuorās boa
terre illius Sic a noz rex balach rex
aut gressus e ppls ex egipto sedes
cōi me Talis etei demoratio qz
desigt noie d̄ cessionis agri noie
stationis mitdū verbo iacēdi aut
furiendi ut iacobi e furiem ibi
ānū In q̄ diebus admari pcepit
vniūsū exercitū vtutis r pbatis siue
volens ni pcare r gla pfinsū ad vlte
riora Multi aūt de exercitu ei discur
rebāt hic ni ad depdandū et male
affendū Nabugodonosor iste et ho
lofernes rex dicit tenuisse ānxpi
figurā q oia deuastabit Et q sbiere
unt se holoferni significāt eos q ex
hoze subdent se antixpo Eluida
mpli x Tūc audietes h Arn x

QOdo describit quālit pplus
iudeoz se dedit ad resistēdū
ipssio holoferni Tūc audietes hec
que dñs fr pdēti mo filij isrl q habitabāt
in tra iuda r in tra duaz tribuū post
reditū a babilonica cap x postq reditū
cōgerūt hec oia timuerūt ne h facēt
ihlz et templo dñi qd fecerat reteris tpi
tabnz et seplis eaz r miserūt i oēz ga
liliā et pōtpauerūt ob vbres motū
impediendo iter p eos et cōgregauerūt
frumēta i ppatione pugne r de victi
alibz fecerūt sibi pulsionē ad resistēdū
assyrijs potius p oziones iemnia lac
mas q̄ p bellica arma l'cita p bellū
si dō eis de adiutorio pui dēt credētes
victoriā belli n in multitudie bellatoz
s in auxilio dei cōsistē Archilo ferert
qd erat in eis pōtpando itinera mō
tuū et loca angusta ne patēt assyrijs
iter ni iudeā Vn sbiugit sacdos etā
elyachī qui nūcia vot magni sacdos
et pontifex scripsit omnibus s ciuitatis
p qs trānitus ee poterat r p qs assyrij
possent venire vbis ihlz et fecerūt sic
filij isrl Cui hoiēs dixerūt difficultates
sic ptathi e nabugodonosoz iste seu
cābises phibuit pseruationē edificatiō
tēpli ita q sb eo muri tēpli n fuerūt
erecti n tā alte q a hostes poterāt sup
eos appodiāre fuit vltra pseruatio
sta usq ad āni z darij regis ut pater
aggei p nec ihlz fuit redificata n
p3 aductū neemie qd fuit p3 nasse
nabugodonosoz h Queris qs ās fuit
iste elyachī pōtifex qm ihesus filius
iosedech fuit pōtifex iudeoz toto tpe
regni cābisis hz et usq ad regnū
darij sb q tēplū fuit cōstructū et con su
matū pro ut zacha z le Insr hē esdre
s q ex ipserio cābisis seu artaxerxis
regis cessauerūt iudei edificare quo
g̃ ausi fuissent eo exercitui repugnāe
Postremo tpe s samaritani erāt gē
tiles et fautores regis p̄sarum hostes

iudeoꝝ ut pz in esdra quo ꝯ misit elyachi
in oēz samariā ꝓ hec et alia q̄da he-
brei hūc libꝝ refutauerūt et mt apoc
pha posuerūt Sed qm iux phita nycena
synodus libꝝ istū suscepit breuit videſ
q tpe nabugodonosoꝛ hꝝ tēplū fuit cep
tū et altaꝛe sup qd sanctificata offerebant
construct cultusq dei fiebat ibi cotidie
atq pro tēplo dicāt timuisse iudei ne
tēplū violaēt silr hystoꝛia mīstroꝝ tēpli
et q̄da edifitia antiquitus erāt tē facta
an neemie aduētū eo metuebāt hec
destruī q̄nis essā ad mssionē artaxerſis
omiserūt ꝓsequi edificiū tēpli maluerūt
tm se morti exponē q̄ ꝓmittē q ꝓdā pe
nitus dissipauerūt Vel distinguēdo tpa
et vicissitudies tpm mutationesq̄ ordiꝝ
hūanoꝝ cōcordāt ꝓdicta De ꝓtracto demū
elyachi ꝓsule aqui opināt q fuit Jhesꝝ
filiꝰ iosedech et a no suo appellatꝰ elyachi
q̄uis alij dicāt q fuit filiꝰ illi Jhesu a
alijs a Jhesu ꝓfato missus ꝓ q̄uis ysa
maria tē manebāt gētiles morabāt
nichilo ꝯ ibi milti ex decē tribꝰ isrl ad q̄s
misit eliachi Et clamauit eis ꝓpl isrl
ad dñz mīstria magꝝ et cū igēti feruoꝛ
et ꝓseuerātia et mouerūt se sacdotes nu
gis ex pnia et cōpūctione ꝯ infantes p
straueꝛūt se cōtra facie tēpli r pntes q sac
dotes ꝓstrauerūt infantulos suos vsus tē
plū ut ds p hoc magis ad miaz puocaꝛ
ret compatiendo iteritioni innocētiū
infantū ꝯmineū q ꝛ palip sb iosephat
rege legit viri cū vxoꝛibꝰ et infantibꝰ
dñz iuocasse i tēplo ne daret vxoꝛes eoꝝ
i diuisionē r ne ab hostibꝰ diſſeruaꝛet
vel ne a suis maritis abstraheꝛent et vio
laꝛet et ne sua eoꝝ daꝛet in pollutionē
r ne sua loca et altaꝛe q vasa cultus dim
ab infidelibꝰ cōtaminaꝛet Huc elyachi
sacdos magnꝰ q no solet pōtifex i scp
turis testamēti veteris designari circūci
dit oēz isrl ut in solio p septē et octauos
ds et ꝓis vbis ac ꝓsonali ꝓmtia ꝓlio hor
taꝛet cōsolaꝛet ac roboraꝛet scīptore qm
dñs exaudiuit ꝓces vētis r exaudiet
ꝓsuit siue exaudiet si manetes
pnāsertis in ieiunijs et vōtibus
Tales ei ꝓces tā pie diuīne ieiunij
deuōte solēt a fonte mie exaudiri
Moꝛes estote moysi qui amaleth
r ꝓlz amalechitaz seu regē illi⁹ cū
ꝓpło suo confidente ꝓsliptuose i virtute
sua corpali et in potentia sua r roboꝛe
aduitoꝝ sui seu in experientia sua
bellandi et in cūbꝰ et eq̄tibꝰ suis
pūbus deleuit Moyse nāq̄ in exten
sione manuū suaꝝ orāte pualuit
iosue cū ꝓpło isrl cōtra amalechitas q
exodi ꝯ le vmpnū hic mihi dicit
que ibi nō hnt q s amalech cōsiderā
in suis equitibꝰ et q̄drigis ex q̄ ꝓpa
ret q vel cū curribꝰ et militis vestibꝰ
qđ cōsonat hijs que li antiquitatū Io
sephus sup hoc refert Expō m' q'n

Quinatiq̄ē Articulus ij

Holofernis i filios isrl
victoria et victima dei exhibita
isrlitico ꝓpło hꝝ narrāt Ciuitatēq̄ ē
Holoferm q filij isrl ꝓfecti sunt se ad
resistendū vouitaq̄ ꝓncipes moab
et duces amon r maiores montium
ac amonitaz qs in auxiliarios sibi
assūpserat et dixit hos nitiꝛ gnatiꝛ
q̄ viri maiores erāt ꝓpło isrl Dixit
m q's sit ille ꝓpl⁹ qui montana obsidꝰ
r custodit ringit montiaq̄ cōclusit
itinera que sit vtus r ꝓtās eoꝝ ꝑ
q's ē rex militie eoꝝ ꝑ pro tē nō regr
bāt ꝓ reges ꝑ ꝓ pontifices et q̄ve pre
oī qui hītant in oriente n respuī
tre assyꝛioꝝ q vt dm ē ꝑ respū tra
tīs marinaz vsus sol octauū cōcep
serūt me Tūc achior vir⁹ omī filioꝝ
amon qui ex virtute lon ac ꝓpq
origis q̄m loth ꝓ amonitaz filius
fuit fratris abrahe ꝓis hebreoꝝ
ut gen ꝯ le ꝙ ex spāli ꝓuidētia dei
et studio valde ꝛgnouit historias u
deoꝝ ꝓpls iste ex ꝓgenie caldeoꝝ ē

Expō m' q' Nūnatiꝝ q̄ē Ar. ij

nā abrahā fuit filius thare caldeo h
pmū in mesopotamia hitauit
ñ simplr p̄ qr p̄ in caldea mā serit
dem ī mesopotamia et ibi pusā
ī tra ista montana vz tra pissons
Hic gen ss fert Tulit thare abrahā
filiū suū et loth filiū filij suū aran et
eduxit eos de vr caldeoz ut irēt in
tra chanaan qm̄ noluerūt sequi
deos p̄m suos Dn̄ scptū ē iosue ꝛ
Trans flumē hitauerūt p̄res vr
ab initio thare p̄r abrahā et nachor
seruieruntq; dijs alienis qđ qdā ītel
ſ exposītū ē ī vnū deū celi coluerūt
ſ verū deū creatorē celi et oīm cōtētoz
in celo qđ ē cōtinetia visibiliū ī ivi
sibiliū scdz da masceni qui et p̄cep
eis ut exirent inde ī hitaret ī charra
ī in urbe mesopotamie noie aran
q̄ aut ſ dr charrā in q̄ hitauerāt ad
tpc et ibi rursus p̄cepit ill ds ut ab
ea migraret tra p̄ssionis put gen ſ
le Dixit dns ad abrahā egredē de
terrā tuā et veni ī tra quā mōstra
uero t Quōz operuisset oēz tra cha
naan finies dnderūt in egptū p̄
ipē abrahā cū sara et loth sic gen
ſ refert Deinde iacob cū sobole sua
ut gen ēo het illicq; p ādzm getos
annos q̄ mutuat a p̄missione tra de
ysaac nascituro acc̄ipit ut diminuari
eoz nō posset exercitus ī difficult pre
multitudine poterāt nocari ut p
ypbole intelligat ibi ā mlt nōz his
fuisse mutata legit Cū q̄asset eos
rex egipti seruitute durissima et op
pressos plagis ī mirifico p̄genitorū
ab egiptijs et utq; vellet eos ſ filios
isrl extre ipi egiptij qđ pauloāt
exire referūt copulerūt ex tiore ne
iterū plagaret ipt ipoz isrlitarū
detentorē ut exodi ꝛ scptū ē fugiē
hijs ſ isrlitis deus celi mare aperuit
ī mare rubrū diuisit ita ut hinc inde
aque maris illis diuise q̄ murus so
lidaret stando fluctū sine defectu put eo
le repit Egressis aūt filijs isrl mare rubr
deserta syna montis occurrit ī in via sua
inuenerūt et habitauerūt deserti ī q̄ mons
synai situs ē Dimpto exo ſ legit p̄
intrasse desertū sur ß archior isse nō ōia
ß qdā nombilioza cōmorat sic et sōs sc
pha aut ſ In q̄ nūq; hō hitare potuit
l fluū hois regerit ī cōuenies hita hom
deserti ī n fuit ḡnus ad tpc ibi manē
bāt pastores aut alij qdā ppr qđ scptū ē
ihe ꝛ Non dixerūt vbi ē dns q̄ tri duxit
nos p desertū p tra inhabitabilē ī via plēn
situs et ymaginē mortis in q̄ n ābulauit
vir nec hitauit hō Illuc fontes amaros ob
dulcati ī dulces aūt potabiles fri sut eis
miraculose moyse ligno ī aquā mittēte
Dn̄ exo ſ le Venerūt ī marath n potera
bibē aq̄s de marath eo q̄ erāt amare et
p annos xl annona ī esū viz mana de ce
conferta ſt ut exo ſ le Vbiūq; ingressi ſt
sine sagitta et arcu et absq; scuto et gla
dis eoz p ipis pugnat ī victoriā ipse do
nauit principale p̄tate sua diuina n virtute
armoz ipi tm in tedio armis pugnerūt
ß deo adiuāte p̄ualuerūt q̄uen sūq; ait
p̄ dei suū ī dei p̄ceptoz q̄ voluit spēa
liter celi ab ipis et milia et magis bn̄ficia cō
tulit eis alterū coluerūt cultu latrie dan
ſ in gladiū utq; in li indiā dis ei illoz
odit iniquitatē nā sit ēternaliter scs et bonus
vn scptū ē sapie ꝛ Odio st deo impius et
impietas eo Irrupt aūt reūsi de babilonia cap
tiuitate ex lima cyri regis ascenderūt mōta
na h oīa ī ad tra hāc p̄mīsionis montiosā
reūsi st Hinc g̃ mp dne pquire sic aqua
iniquitas eoz in conspcu dei eoz ī diligēt
inuestigā nū ī aq̄ magis fuerint ꝺ plerti ī
ydolatria deū suū ita offenderāt n mde
penituerūt et si sic ascenda ad eos de
bellandos Et fuit ē cū cessasset loqui
archior verba hec iratus st os magis
holoffernis hec audientes dicētes Quis
ē iste qui filios isrl posse dicat resistē
regi nabugodonosor et exercitib; eius

hoies ⁊armes et sine vnute ⁊ sine pricia arʒ
pugne. Que ars pugne plus valet ⁊ plꝰ
ꝙ ptās hm vegetiꝰ Vñ sptꝰ e sapie ⁊c°
Melior e sapia ꝙ vires et vir pendes ꝙ
fortis Io salon in pri dix' Consilijs trita da
st' bella Vmptm ipij isti vba achior male
itellexerūt atz mēdaci reputauerūt Nō ei
dixit filios isrl posse resistē ire nabu
godonosor regis ⁊ q ds eoz defendet eos
et pugnet ꝓ ipis si ausi fuer' ut ꝙ sniat
achior qm fallit nos Altissimi isti
fuerūt ōno inexpugnabiles et pedes idomites
ascenda m mōtana et cū capti fuerint
a nob potentes eoz vt filios isrl nec nu
ellde gladio tuo verberabit' ut sniat ois
gens qm nabugodonosor ds tre e Cum
hoc scribit qdā Non dixit ds rel⁹ tre
vident' ei illius errorus fuisse q dicebat
diuinā prudentiā ad celestia se tm extēdē
sdz qđ dr iob zz Circa cardines celi pam
bulat nec mā considerat Hoc at nomē
ds ipositū fuit a prouidētia rerū et gub
natiōe ideo deū certe dicebāt q regimē
ad plura se extendit Interro at regis na
bugodonosor et siu exercitus fuit oēz tri
fuo sbiugare ipio ꝓpt qđ a suis denoia
bat' deus tre hec' Cui vbis ñ vr cōtra
dare qđ sbdit' et ꝓpt ipm alius nō e simple ds
Vñ vr fuisse eoz errore qđ ñ erat ds ꝓt nabu
godonosor Nā et sequēs m° holofernes
aut ad achior ut ondā t' qr nō e ds nisi
nabugodonosor Cuius qđz ma dnī e
Precepit holoferni nabugodonosor rex
ut os deos tre extiaret ut ipe solꝰ dicet' ds
ab oris nationibz re Sb pretali p holofer
nē ⁊ bellatores ipius significatur tyrām
psecutores esse Q gentes at que legatos
suos miserūt ad holoferne p pace ⁊
consenserūt sbiri ipio ex intelligūt pu
silli et ipfecti qui ñ volūt adq magne
adisitatis p multa pan' mori p xpo
qui de lo q ipe teptatōis recedit Ꝓ
ro p filios isrl metuētes ne holofernes
furet ihrlz tēploq dñi qđ fierēt alijs
vbibz et oris ipoz intelligūt fideles
rite constantes q magis verēt irreuēn
tiā dei et soz ac sniorz ipius q ꝓpā
morte malūtq mori q xpiane reli
gionis ac fidei catholice cōtumacioz
videre Ideo sptalibz armis y et vo
palibz qnz resistit Q achior denuo
bom cathecumin m cōpetet' israh
ac fidē tuentes nodūq baptizati sūt
Qualis ut in actibz le fuit appollo
ille electus viā dei edoctus feruens in
baptisma iohis et repit fidelit' i ēm
age Dedā °m° 6th Factū ē at Arti 6to

Factū est at cū cessassent loqui
magtes holofernis ad achior
ut hēt in fine precedentis rā i dignus
holofernes magtibz suis consentiēs
et applaudens dixit ad achior qm
ꝓphasti nob hoc vaticinio aut q ipse
isrl defendat a do suo qui obedit ei
i oib? ut ondā t' qr ñ e ds ñ nabugodo
nosor cū prostrauerit eos os qui vult vsu
rpta q nulli eoz euadet nec tm sagit
tis sicut hodie vnū te et ipe cū illis mi
ribis et probabis r in tepo expteis
et tua morte testaberis q nabugodo
nosor sit ds vniūse tre Q q stolidissi
ma qr et dato q filij isrl et achior p
missi fuissent occidi ab holoferne
ex hoc cōsequēs ñ fuisset q nabugo
donosor eet ds tre ⁊ q eet tyrannus
et psecutor crudel Nā et ipi i hoc fa
quet' ꝓualent cōtra nos q ds exter
ꝓgat et cōnat p ipios Nouo si ꝓphyti
ca vera pnis nō cōcidat r in me
re nō tadat vultus tuus Cruciatus
at achior credidit se vā dixisse n ti
muit fuit q timuit qm ifirmat an
filij isrl deo placeret et qm vidit v°
sua rā intencione placata tā pūse
egre ⁊ erronee ee acceptū Huc holofer
nes precepit seruis suis ut diuerent
eū s achior in betulia que de vicinis
filioz isrl fuit holoferni victior
sed ni apprehensum serui holoferni
cū achior ad mōtana exierūt cōm

eos fiḋibulariꝰ ifelite iacentes saxa
ꝯ fundis q̄ motꝰ itinera obserua
bat Illuc ꝯ seruꝰ holofernis duitetes
a late montis ne a fundibulariꝭ le
derēt Holofernes aꝫ rubes seruꝰ
suus ꝓdire achior ipꝫ usq; betulia
putauit q̄ filij isꝛl non auderet suos
ledē seruos ꝯgrauert achior ad urbo
ꝫ ꝑdito filij isꝛl soluentes ꝯ dyre
runt betulia aꝫ in medio ꝑpli illiꝰ
stantes ꝓcutati st· i ꝯfessi sunt q̄d
ꝛerū eet· i quā ob cāz et ob q̄ rebellē
tes q̄ illū ꝑmittū assyrij reliquisset
In diebꝫ illis erat illuc ꝓceps ozias
de tribu symeon Cuiꝰ hui⁹ scolaſ
fert hystoria q̄ aḋuc de ihelz miserit
duos sacerdotes et ozā huic ni betulia
· s· ad cōsolandū diligendū et cōfor
tandū ciues bethulie Cui ꝯuēsa
achior exposuisset q̄cūq; erat i ꝯtroga
tꝰ ab holoferne i q̄d ꝛndit eide· ois
ꝑplꝰ bethulie hec audies cecidit i
faciē adorātes dñz q̄ ex vbis achior
cōpunct⁹ fuerit et valde a recti ad
uocatione dei spemq; exaudit̄onis
cōperāt et zelo iusto zelabāt ꝓ
dei honore pro vitatis ac iustitie
manifestatione diuites oīe dēs ihue
· i· mutiendo deiice i castiga superbiā
eoꝝ ut nō ꝑtū punitꝰ nō aplius
pereant nec ultra dīno valeāt adu
sari Crepe pro detentione hostiū boni
uis orari pt ex zelo iustitie i bom
tōis amore i respice oīo tue pietat⁹
ad nrāz humilitate qui ꝑstrati toto
corde i corpe nos tota te humilia⁊ et
famulos tuoꝝ tuos attende· i mētes
tuoꝝ fideliū seu ꝓces i merita ꝑ
archaꝝ et ꝓphaꝝ tuoꝝ p q̄s nos ex
audire dignaris et oīde q̄ nō dere
linquis ꝑsumētes de te· i tua pie
tate i ffā et de sua ꝓtute· i ꝓtate seu
dignitate ffidentes iamiter ac supbe
humiliat· i· deiis pumis et dāpnas
et consolatus st ipm achior dicētes
dñs hac i dabit vindictam· i retropellatoꝝ
ut eoꝝ interitū videas Cui vō dñs nr hāc
libēter dedit seruis suis· i liberatōez ab
assyrijs quā i opta⁊ et futurā spa⁊ sit et
ꝛerū dñs in nie· nrā p gratiā spāle ut sic⁊
placuerit i ita ai tuus oī ꝯuersus· i mi
nos vnias et circūcisione obseruātiaq;
legis nre amplias si volueris· ñ ei tenebā⁊
gentiles ad legis mādata ñ moralia ni
fide xpi venturi· sed si voluerit ꝯmixte
iudeis in esu agni paschal alijsq; q̄s
cerimonialibꝰ legis oportebat eos ꝑmix
ceriūdi nisi i exodi ꝛ Hec i religio phase
siqs pegrinoꝝ in vrāz voluerit tristine ro
lomā circūcidet ꝓus oēs masculinū ei
siqs āt circūcisus ñ fuit n̄ vesci ex eo q̄d
ei mō nullꝰ admittit ad euā legis sacrā
ñ baptizatus sit sic n̄ tr ad mosayce legis
sacrā ñ circūcisus Cui⁹ oratus finito⁊ filio
q̄ ꝯtigerit q̄d in tā ardua cā eis vestiret
agendū suscepit eū vxi achior in domū
suā et fecit cenā magnā cūctis ꝓcēs· i se
nioribꝰ seu sacerdotibꝰ · postea cōuocatꝭ oīs
ꝑplꝰ p tota nocte in⁊ erāt· i in synagoga
orauerūt· hebāt nāq; in singul vrbibꝰ suis
synagogas in q̄bꝰ vacabāt oīoni deuotiō
legis et ꝓuidentiā· et oīs pariter o
rauerūt ut vis oīo exaudibilior eet
dō ei solet pia cōitatis repelli oīo vn⁊
ad vocē ꝑ aut aplꝰ Adiuuatibꝰ vob i oīoe
pro nob ut ex multaꝝ ꝑsonis fiat eu ei q̄
in est eus i nob donatiōis p milios gr̄e
agant ꝓ nobis Expō capli septimi

Holofernes aꝫ Arthis septi
Angustia et arcta⁊ filioꝝ isꝛl ex
obsidione assyrioꝝ hic describi⁊
Holofernes aꝫ altera die· i die septe ꝑꝰ
tradidit ipm achior isꝛlitis· ꝓcepit ex
tibꝰ suis· fiat aꝫ vnꝰ totꝰ exercitus sicut
et vnꝰ ꝓceps militie ꝛ diuisus fiat
in aḋs turmas ut ascenderet con bethu
liā in alto mt montes iordanis io d⁊ ascēdent
Voluitq; stati indignone crudelitate et
cōminatiōez suā iplere Indignat quoꝝ
arbit q̄ seruꝰ suus fuerit a fiḋibulariꝰ

isrlitas fugam. Erat aũt pedites bellatorũ
ẽtũ viginti milia. equites viginti duo
milia. Cũp̃ q̃ ea le. q̃ erãt xij milia
eq̃tũ sagittariorũ ro aurũ vr ns eq̃tũ
t equites ñ erãt sagittarij ds. p̃t ꝑtiano
nes. r p̃t turbã et nũz virorũ qs ocu
pauerat appetitus. r qs repit et tã au
xiliarios suꝑsit de vrbibz vniuse mũ
titus. r om̃ iuuenũ qs sic m suũ redeg
obsequiũ et venert p̃ expedine. r sumu
tatẽ seu exmutate montis usq; ad apte
. r sumitate loti qui respicit dothaym
. r loti seu opidi sic vocati filij aũt isrl
ut viderũt mltitudinẽ illorũ quia i alto
loco illo poterãt cernẽ. ꝑstrauerũt se
humilit deprimentes diuinũ auxiliũ sine
q̃ sciuerũt se neq; q̃ posse illi resistere
et nichilo⁹ qd m ipis erat agentes sic
fbiugit et assumentes arma sua sede
rũt p̃ loca que angusti inacis tmitẽ
. r arte vie valle compẽdiosũ dirigut
mt motuosa. r mt loca mollia digrut
ondũt sine vestigiũ. custodietes en
ne assyrij p̃ ea ad bethuliã seu alia q̃
pda sua possent accedẽ. Porro holofer
nes dũ circuiret p̃ gyrũ bethulie a re
moto reperit q̃ fons qui ifluebat i
aqueductũ illorũ qui in bethulia erant
ad qs aqua fontis illi⁹ p̃ aqueductũ
illũ currebat. Hoc ut mgr m hystorie
addit. diligent p̃ cauernas q̃ ebibebat
aquã de alueo et p̃ latentes riuulos
aqueductus et mndi p̃cepit aqueductũ
ne p̃ eũ aq̃ in vrbe illã deduret. Erat
tñ nõ longe ab vrbe fontes ex q̃ riuꝰ
bethulie fuerũ. r secrete ne ab assyrijs
notaret̃ videbãt haurire aquã ad re
fotiladũ ardore. q̃ sitiũtẽ sitis sue
magis q̃ ad bibendũ. ꝟ filij amon
et moab qui oderũt isrlitas accessert
ad holofernẽ aperientes ei placẽ. q̃ dixerũt
filij isrl ñ mlancia nec m sagitta rõfidit
. r tibi opposuit se ñ ex confidentia armoꝝ
ꝟ lorꝝ suoꝝ ro sbdit. ꝟ mõtes defendũt
eos. q; ꝑt̃ loca i⁹ mõtuosa difficile est
illos accedẽ. q oportet nos dñi tui obsi
dione manẽ. r munitũ. r ꝓtectũ
ac confortãt illos. m p̃cepto. r imag̃ sue
altitudie rõstituit. Vt ꝑ sue rõgre
sione pugne possis eos supare. po
ne custodes fontiũ ut ñ hauriãt
ex eis. Cũq; custodia istũ fontiũ p
dies xx. eet expleta deseruerũt cister
ne. r aque cisternaꝝ et collectes aq̃ꝝ
que ex fontibz solebãt accipi. Cũ
ad ozia congregati sũt ds ciues be
thulie dicentes. Iudicet ds mt nos
et te. r iustitia sua ondat in eo qui
mt nos culpã hñt in causa hac. qui
feristi in nos mala. r afflictionẽ hãc
induxisti sr nos tuo cõsilio ꝓpudẽ
nolens loqui pacifice cũ assyrijs
tractãdo cũ eis ut nos in seruos sui
ri peret et ꝑt hoc vendidit nos ds
in manibz eoꝝ. r ꝑ istã rebelliõẽ
ds ira q̃ dedit nos ꝑcussi
res dat. ꝓ ꝑcto cui ꝑsternam̃ anie
odos eoꝝ. r ipis sitientibz et nos tui
uallatibz coꝝ iam̃ in morte. i fin
. r ex potus deficiũt. et nũ rõgregate
vniuersos qui in ciuitate sũt ut spõ
. r sine dilatiõe resistentia tradam̃
nos holoferni. Placuit ẽ ei ut nup
tiũ bñdicta⁹ dñi viuẽtes et sic heur
adhuc aqua confidẽtia eundẽ
mortẽ si se traderẽt holoferni. pua
tñ fuit spes ista. Ira sbdit. Cõtesta
mur hodie celi et tra. r oẽz creatas
seu angelos et hoies in testimoniũ sn
mi⁹ et cui coꝝ attestatiõe tali rõgra⁹
deũ. Contestam̃ q̃ sic et deũ ꝑm
uroꝝ qui vltus erit. r vlciscendo vina
dicta punit nos ut tradatis ciuitate
m manꝰ militie holofernis. ut sit
finis nr. r mors breuis in ore gla
dñi. et clamauerũt ad dñm. Tu qui
pius es m tuo flagello vindicta fie
tates nras. r p̃ te ipm seu angelum
ministerio corrige nos et noli tradẽ
confitentes te. r nos fideles q̃ te rõ

tem verū deū ꝓpō qui iſſrat te Iuxta
hūc modū dixit rex ꝺꝰ Helias ē
in mari dē m. mans hoim dm̄ mīte
ei miſerationes eꝝ ꝙ m manū hoꝝ
ut n̄ dicāt mꝰ gentes · ne ire deuli
mīt ſe dicāt vbi ē ds eoꝝ n̄ manet de
eis ꝛ appareat ds eoꝝ · uel n̄ ꝓt eis
auxiliari Aſſi dicāt ꝓ tuo honoꝛe
zelū et ſi n̄ vis nos exaudire ꝓpt
nos ſalē ꝓ tepm et tuū ꝓpīs honoꝛē
et ſſlāz nos exaudi ne blaſphamēt
a ꝓfidis et ūiquus ſit ꝓ ſtapā teſtato
es ꝓt me ē ſacia ut n̄ blaſphemet
ezechiel ꝙ ꝛ° Non ꝓpt vos ego facia
notū ſit vob ꝓpt nome ſcm meū
Exurgens ozias dixit Equo ao eſto
te fres ſperādo m dm̄o et hos quīq
dies expectē a dm̄o mīaz ſ deo exp
mut quīq dies · qm aqua quā hēbat
que vix ꝓ vnū die ſuffecit ad ſane
tate nō videbat vlt quīq dies poſſe
ſeruire qūus paſſime ſiſtia ſ erat
triſtis quīq diebz n̄ venerit adiu
torū nob a deo facie que ſoluta eſt
vbe tradendo De hac ꝓfixoe quīz
diez reꝓhendit iſte ozias ſegn ca°
ut ibi patebit Hec ca° cmpli ſ. Et
factū eſt Audiens ochoꝛ
xhoꝛta° ozo et cōſiliū veñ
vidue iudith h referūt
Et factū ē nō audiſſet hec vba ozie
qui dixit ꝙ tradēt vrbe poſt quīq
dies niſi iterū veniret auxiliū
iudith vidua de tribu ruben eꝝ
ſtirps m textu deſcribit et vir eꝝ
manaſſes m diebz meſſis mortuus
ē venit ei eſtus ſup caput eꝝ ex q°
ardoꝛe ſolis fuit mlg accesus et egru
dine mauxit letalē ſic ē ꝛ° regū
3° le de fi° ſunamitis ſuſcitato ꝓ he
lizeū Erat aūt iudith relicta eꝝ vidua
iā āīs tribz et meſibz ſex · voluit
ei demceps m viduali caſtioma
deo ſeruire · m ſupioꝛibz doꝛ ſuc
ferat ſibi tabiculū ſecretū et i ipo
tabiculo oratoriū ut ſequen ꝓz ca° et came
rula i° fuit eiā oratoriū eꝝ m q° ai puell'
r ancillis a cognatus dauſa morabat
ihn ꝙ raro exiuit domū ſoli deo vacans
m loco abſtracto et vioꝝ vitans aſpts
familiaritates colloquia cōiuncia · teris
laſciue occaſiones n̄ ſolū ne ipſa ad
carnalia irritaret ſ ne appetēt ab alīs
et hīs ſup ſubos ſuos ralitū pro ar
mis edomatione maioꝛibq ꝛ ipe
tratione remunabat oi diebz vite ſue
q° in viduitate ꝓmāſit Maritus
aūt mulieribz non liceret ſic remanē
ſine conſenſu marit ꝓt ſabba · neo
meniaz · r exordia meſiū · qr i ꝓ° die eꝝ
libz menſis fuit quedā feſtiuitas legis
ut m leuitico et deutē° ꝓz Bn i ꝓs Bun
nate i neomenia tuba i ſignū die ſo
lēpnitatis vre · et feſta do° iſrl ſ. feſta
paſchale · tabernaculoꝝ et ebdōdaz
ſeu pentheroſtes que erāt feſta legis ꝓ
apnia Erat aūt elegāti · r venuſto aſpū
nimus hns pulchritudīē corpale mo
rale · ſpiritale Cui vir ſuus reliquerat
diuitias miltas et ſuā copioſā ſicqz eꝝ
cōtinentia fuit magē et multū laudabil
Quia nil tot inritamēta libidinis que
ſt iuuentus pulchritudo opulentia et
multitudo vioꝝ ꝓfectū māſit tā caſta
et h erat mor° famoſiſſia qm timebt
dñz valde filiali timore q ꝓfectz · ſerui
dā caritate mclusit ſanctaz hoiez tora
deo cuſtodiā ſollicitū et irreꝓhēſibilit
cōuerſante · qr ut ſalōn lo Quis timet
deū nichil neglexit · nec erat q̄ loquet
de i° vbū malū qr deo aūt hoi ex ſua
exemplari et ſcā cōplanuit vitā · tales
q̄ erāt bñſi nobis ꝓparetes bap° mede
tes i oi° uſtificatoi° dm̄i ſme ꝙrela · her
mogz nō audiſſet · r ſedens in domo ſua
prepiſſet vba ozie qr ut appz n̄ aderat
qm ozias protulit ea ſ ꝛā ſb° miſit ad
pbros ut venirent ad ſe qr iuite preſſit
ad publicū et dixit Ꝛrō ē vbū in quo
conſenſit ozias q̄ dicat illicitū ē Cur

n direxit sermonē ad ozīā Ad hᵘ aqui
diauit q nōdū erat pīs Rᵉ obiit pt q
infīa in isto ca° ozias et pbri legūt ei
pt rndisse Ad qđ dici pt q iteri forsā
aduenit l si ei pbrs venit tī pbros p°
affat qm sacdotū fuit etiā ipe ozias sr
b iterpare q qui estis vos q tptatis dn
Rī dicat Merito ceteris mis prendēres
ad hᵘ ner aq° mō vos decet Ego ē iste ser
mo q miaz puocet r exaudītonē meā
a pietate diuina ß potius qui irā ex
sitet r rigore diuine mereat iustine
ri vindicta q tēptare deū ē grue pīm
frēpe pfigē tpr nīra qđ si dns n sbue
nerit cesset ab eo iuocatōe tōn phos
ē nīra tpr ppa libtate detiatū velle
expiri dīni sumsū auxilij subsidiū Ni
osn iteduī sbuigari etiā īdestructōez
cultus dīni q° fuit in isto casū ßi ei
aduisarij obtinuisset bethulia de facili
obtinuissent ac destruxissent ihez Et si
obiciat q ihemias ppha consuluit ze
dechie regi ut tradet vbē ihez nabu
godonosor regi Dicēdū q consuluit hᵘ
nō in destructionē vrbis ac tēpli et
cultus dīni ß pro cōseruatōe illoz q
sciebat q ciuitas et tēplū destruent a
caldeis n sponte īdent eisdē posuisse
vos tpr miseratiōis dn r tpr infa
qđ ds clemēt sbueniat in arbitrio r
iudicio vō dr cōstituistis ei ß qz pa
tiens ē dns r longanimis ferēs offensā
nō stat vltrices Joachā ait et vtutes
morales q ac passiones vsant nō cope
tūt deo q ad passionū ordinationē
ß qtū ad opus cōformitatē Inh̄ipo
r de dpa hat penitea et ex hūilitate
cōuiat se eis qui rei erat i illo pōo
et idulgētiā eo tū lacrimis postule
ut sit vera cōtritio ex ītimo cordis
fīdo pueniēs sic ei placat iueniz
ds iux i° deutō x° Si qsieris dn
deū tuū iueniēs eū si tō corde
qsieris eū r tō tribulatōe aie tue r
tō hūlie illi aias nras r ad dei hono
re recogsca° ppas culpas hūlit pen
ei qi hō ds sic cōminabit r nō ex īpetu
passiōis nec ut mox iferat vltōez
nec sic filius hōis ad iracūdiā puo
cabit eū sit simplicissiā et pīsus i
malissiā mens inueniabit ieriū q
malachie z° pteslat Ego dns et nō
mutor De quo et noz z° balaā lo
Pron ē ds qi hō ut mentiat ner ut
filij hōis ut mutet et ni sīm cōtrito
r corde cōpūcto et hūliato seruiētes
illi qui ait psa 50° Ad quē respiciā
nisi ad pauperculū et cōtritū spū et ver
mētē sermones meos dicā flentes
dño ut sicz sua voluntate sic fiant
nobū miaz sua Hoc do gratissimū
ē ut vōlis creatū ppā voluntatē plena
rie creatori suo resignet mactet et
offerat ßi nāz et xpc passione ihūc
exorans nō mea iquit ß tua volū
tas fiat ut sicut cor nīm cōfractū
r vehemēt pterritū cōtristatū afflictu
in superbia eoz r exābitosa et arrogā
ti suasione cōminatione obsidionis
assyrioz isboz ita de nra hūilitate
gleni mi dño r de liberatōe nra hu
liū postulata a deo qui n sum° sem
pcā prīm nīoz ydola adorādo sup
gruīē inocētem fundendo n occidē
do ppas a consilia pretrādo sanctā
Ideo merito m deo nro cōfidi q ab
hostibz istis nos eruet ßiaz vba
hec ptulit iudith n ppz suū laudā°
simplē ß ad augendū sibi ac pīo
spem i deo sic et ezechias cōfortat
a rege assyrioz nuncias dnz obsecro
ait memētō quō ambulauerim
coram te in veritate r corde pfecto ros
alterū deū nesci p fidē et cultū pīe
ipm qz ner alius ds ē expectē hūles
cōsolationē eo n ei repellet i septimū
dns qz et si abierit et miserebit sm
multitudinē miserationū suaz
ut in trenis lo ihemias et exple
sanguinē nrz de afflictionibz nīmioz

nroz·r tribulationes nob illatas ab
hostibz vindicabit·in ipis eos affli
gendo ut iustꝰ ē ꝯ hūiliabit·r deū
et eos· Hec fuerūt verba bone fiducie
n ꝓphane ut estimat quibus paulop
euenerūt et nr fres qm estis pbri
ptō dei·r sacerdotes et seniores ex vo
bis pendet aīa illoz·r salus et ꝓsp
tas aīaz ipoz ex vīa salubri erudi
tione vtuosaqz cōsultatione pro mag
ne dependet nux i· cētus· so Qualē
ē roz ciuitatis tales et ihitantes i ea
Hic ihe so dns asserit Qz si nulle egerit
pastores et dnz ni exquisierit ꝓpterea
ois grex eoz dissipatꝰ ē· ad eloquiū vz
corda illoz eigite·r vīa salubri exhor
tatione corda ipoz ad deū reducite ut
confidāt in ipo ut meōres sint qm
teptati sc̄ pres nri·r multiplr ipugti
ab īuisibilibz et visibilibz īmicis
ut pbaret si vē colent deū·r qīs per
aduīa patet an deo confidāt aīz fideī
adherent Dñe et iudica zo le Dimisꝰ
dns chananeos ut in eis exploret isdē
utrū audiret mādā dñi an non Meo
res ē dñe qm pr nr abrahā teptatꝰ
ē nux i· gen xxo Teptauit dꝰ abrahā
et p multas tribulationes ꝓbatus
ē ex carissīa ꝓxit ex tra chanaan
in egyptū et ibi ablata ē ei ppa uxor
et puerꝰ ei absūlerūt aut repleuerit
palestīn· que ōia legūt i gen· sic ysa
ac qui exhibuit se patū ut offerret
deo in holocaustū· sic iacob sic moyses
et ōs qui placuerūt deo p multas tribu
lationes tūsierūt fideles sūt aīt et
paulus qz p multas tribulationes oz
nos īrare i regnū celoz Illi aūt q
teptationes non susceperūt cū nore
dīm·r qui aduersitates et ipugnationes
n tolerauerūt patienter ac timorate
aut ꝓuīs suggestiōi n restiterūt
ꝓdonee i ipacīaz suā et ꝓpriū
murationis sue cōtra deū extiam
sūt ab exterminatore·r mīsterii deo ꝓpitiēte
et ei⁹ angelo bono a malo exequēte
Et tēnoz ipse ꝓsi filii isti legūt dixisse
Ut quid nri ē n egypto vt pea i nō
iuuat nos dns in tra ista ne aliq
gladio ꝓdeq̄ deuteo ij⁰ moyses lo eis
Si noluistis ascendē ⁊ murediti ad ser
mone dñi immurati estis aīz dixistis
Odit nos dns Hinc dns dixit ad moyse
Vt neq̄ multitudo her pessīa īmuuat
ō me In solitudīe hac iacebūt cadauera
vra et a serpentibz pierūt sed i nob
ij⁰ Immisit dns in ꝑplz iguitos serpētes
Ab īfernalibz qz serpentibz tles peccā
spitalr necabāt Et nos nō vltiōnē
nos pro tnis que patim·r ex ipacīa
aut diffidentia nō pecare i deū ō ipz
mīmuādo seu qz volendo vindicare
iniurias nras p offensā et ihonorationez
dei ipi derogando iustīe ei a assari
bendo ei ipacienti nras miserias ⁊
reputātes pcīis nris her ipa supplr
munera ee ita ut fateam ⁊ ex corde ep
petrādo meruī pati aduīa hmōi quoā
flagella dñi·r castigationes ista deo p
mittēte a ordināte aīz volente nob ista
tas ad emēdationē ⁊ nō ad pditionē nāz
euenisse credā ut s· p tales penas
purgati euadā tormēta etna·l etnā a
pīna psentiōe eripiam dñz īmōdo et
que illata sūt eīmunit sustinēdo· et dixe
runt illi ozias et pbri qui exhortationez
et īrepatione fcē parent et hūliter
susceperūt ꝓpr virtuositate ipi Qua
et ipa ex zelo iusti caritatis feruore ⁊
ex īspiratiōe dīna hūlr nō iactāter
fuit locuta Dia que locuta es vera sūt
Orā q̄ ora pro nobis Et dixit iudith
Scitis q̄ loqui potui deū ee cognitus
·r verū aīz salubre ita q̄ fare disposui
pbate·r sino tpe cōsiderate ⁊ ni iteri
expectāte donec p effectū ꝓpositi mei pe
cetis si ex deo ē ⁊ orate ut firmū faciat
dꝰ cōsiliū meū·r i· ꝓficiat et ad salu
tē duīat effectū· ego exeam cū abra
mea·r cū ancilla mea nolo ut scrutemī

actū meū ⁊ nō mirogetis a me qđ agā
velim: et vīgz dū reuīte vob qđ egerit
t̄ p mei⁹ ⁊ p alīū n⁹ a⁹ fiat nō ozō
pro me. Et dixit ozias ꝓnceps iude
⁊ vn⁹ de ꝓncipalibz et cōcibz tribus
seu ꝓli iude sōz qđ iob ꝛ⁹ mychodem⁹
vōt⁹ ꝓnceps iudeoz Vade in pace ⁊ dns
sit tecū in vltionē inimicoz nroz ⁊ m
fligendo ꝓte hostibz nris nulla mūnoez
nr vindicta iniquitatū eoz adiuuū nos
Ex isto ma⁹ attipe possu⁹ multa moralia
et optima doctrīēta Sepe i ꝓmis ex
isto iformāt ma⁹ vidue vmūse ut quīq
formose iuuenes nobiles diuites q̄ cō
sistant attn in viduali castimonia ple
uerēt et q̄ appetibiliores exiterīt eo
plus vitent occasiones lasciue ac sm
dala alioz et corpus suū ⁊ spūs vedi
gāt seruitutē aspero ac ena alitino
vestitu ieuunijs oꝛōibz disciplinis vi
gilijs Iusit huc dormī ne deū aq⁹ tepte⁹
ꝑ m ipo usq⁹ in finē etā si nos ocidit
confida⁹ et dū dei miaz iplora⁹ ipm
neq⁹q⁹ vbis a⁹ attibz seu negligēa offē
da⁹ In oi ꝓ⁹ tribulatione ⁊ angustia
in spū cōtrito et humiliato dnz iuoce⁹ tm
demū aduisa tu iuicta patīa ꝛeplentam
hūdi⁹ ofitētes q⁹ pcta nra multo maioꝛ
mereāt⁹ supplicia nec nos vlaīam nec
ō dnz vllate⁹ mūuet⁹ Erigz soꝛ prīm
ex⁹ consideratēs exīde totis viribz ymi
temur t ꝓxios ut pro nob assidue oret
pulset⁹ Expō m⁹ q⁹ Ex⁹ abredētibz Arti
Oratio iudith hic ifūdit nom⁹
Ex⁹ abredētibz iudith ingressa e
oratoriū suū qđ erat ⁊ ut patuit ꝓcc⁹ m⁹
et mduīs se cilicio Diuit aq⁹ qđ ꝓt
cilicīū q⁹ fiut sup nudū corp⁹ vestis
ena ia vestiuit se cilicīna ueste exte⁹
et prosternēs se dño cū se humiliauit
vestitu et ane corde et corpe clamauit
ex vehēti affectiōis sue ardore Dne
ds prīs mei symeon Ex q⁹ vb appz q⁹
fuit de tribu symeonis cū precēdēn s⁹ dom
m⁹ q⁹ fuit de tribu ruben Ad qđ nōnulli
rūdent q⁹ fuit de tribu ruben ex pte
prīs atz ex tribu symeonis ex pte
matris qđ et in scolastica gr̄ hysto
ria Con qđ arguit q̄da sanctus ꝓphe
ta⁹ q̄m mulieres nō debebāt cōiūgi
viris alterius tribus ⁊ q⁹ ruben ad
quē rediuit gr̄ia⁹ iudith no vr fuis
se ruben primarcha filiꝰ iacob ꝙ ali⁹
q̄m mr̄ p̄marcha et iudith multo plu
res fuerūt gr̄ationes q⁹ precēdēn ma⁹
iducit⁹ ⁊ q⁹ ner nr gen nr i palīp
scribit⁹ aliquis filioz ipi⁹ ruben
vocat⁹ fuisse symeon sic i pcc⁹ m⁹
Ad que oīa facili⁹ posset rīdē qui
p̄fatā risionē vellet tenē rīdēdo
ad p̄m⁹ q⁹ mulieres que nō fuerīt
in hēditate p̄mia poterāt ꝓhere
cū viris tribuū aliaꝝ sic⁹ dauid
de tribu iuda sūpsit uxoꝛ de tribu
bēiamī Ad 2m⁹ q⁹ nō os ꝙ q̄da ꝓ
pue gr̄ationes ipi⁹ iudith i ascēde⁹
ponūt ma⁹ pcc⁹ Ad ꝛ⁹ q⁹ symeon ⁊
filius ruben mediate a⁹ imediate
fuit binominus Deniq⁹ ꝓphetas di
cens ipaz iudith fuisse de tribu sy
meonis ex pte prīs et matris i argu
mētationis sue ꝓgressū affirmat
q⁹ iacob tuto p⁹q⁹ esau q̄dragenarij
duxit uxoꝛes prexit ad mesopotamiā
et xlvm ānoz fuisse vr dū genuit
rubē Circa qđ dico q⁹ iacob erat bis
ānoz a⁹ rediit⁹ qm ad mesopotamiā
ē profectus ꝓ qđ de gen ꝛ⁹ le ipe ia
cob filiū suū ioseph ꝓe ceteris dilexi
se q⁹ in senectute sua ge⁹ eū Genesis
q⁹ xl⁹ ferē qualit⁹ iacob ingressus egip
tū locutus sit pharaoni dies pegrina
tionis vite mee sūt centū triginta
ānī sūt pauci et mali et nō ioseph nōdū
erat q̄dragenarius Triginta ānī
fuit ānoz q̄n a pharaone cōstitut⁹
ē ꝓnceps egipti ut hē gen xl⁹ Dem
fluxerūt septē ānī fertilitatis q⁹ euo
lutis ꝓ⁹ a⁹ caristhe venerūt fames
ad eū q⁹ ea vice ad se reuisis locutꝰ

Biennio ē q̄ cepit ee fames adhuc
quinq; ānī restant q̄ n̄ arari pōt ner
meti et tē erat xl ānox mox q; mist
pro pē suo q̄ tē fuit cetū xo ānox sitq;
i na[tiuitate] ioseph fuit nonagenarius
Porro in mesopotamia hītauit ānis xo
que ōia patent in gen et dato q̄ io
seph fuisset natꝰ i vltiō illox ex anox
tū pē eꝰ fuisset septuagenarius q̄n
mesopotamiā ē ingressus Iosephat
natꝰ fuit xl° a° hītatoris a° iacob l'
arrit in mesopotamia ut gen xo pz
Vñ concludit q̄ iacob fuit circiter
lxxx ānox q̄n venit ad mesopotamiaz
qui dedisti illi gladiū in defensiōe
alienigenaz .i. ad vltiscēdū sīpīū
q̄d alienigene seu infideles thana
nei cōmiserūt in filia iacob qui
violatores exiterūt i cōiugatiōe
sua .v. sua pollutiōe corruperūt
dyna filiā iacob Vñ sbiungit et de
mutauerūt femur ygimus et fuit
hic singulare pro plurali q̄n solus
sychem filius emor illā corrupe[rat]
Vel io ait pluali violatores q̄n aq̄
adiuuerūt eū ad ꝑpetrādū h̄ stelus
et dedisti mulieres eox i ꝑdā et oez p̄
dā m. duulsionē seruis tuis viz fi
lijs iacob qui zelauerūt .v. p amore
seruti st zelū tuū feruore t' placētē
ō iustitia Vide q̄ totū ist repug
re scripture canonice q̄n gen xxxv iacob
redarguit vltionē ꝑsatū dicēs sy
meoni et leui turbastis me t odio
su feristi hītatores hui⁹ te h̄ In exēmus
q̄ agens valde abhorruit illā vin
dictā dicēs i° gen xlix° Symeon et
leui vasa iniquitatis bellantia i cōsi
lium eox n̄ veniat aīa mea et i cetu
eox n̄ st gla mea qr i furore suo
occiderūt virū et in voluntate sua
suffoderūt vitū murū Vñ elicit
q̄ n̄ zelo dō placēte seu zelo dei q̄
ex furore t indignatiōe i° fecerūt
Ad ist° mgr in hystoriis breuit dic[it]

Judith n̄ cōmēdauit frm symeonis q̄d
detestatus ē iacob q̄ vltionē facta a
dño p manꝰ ipm Alij q̄dā rīdens
plus Jn illo iquit sto fuerūt duo
viz zelus vlciscendi stupꝝ et iꝰ fuit
iustū et iustū qr n̄ hēbat iudicē qui
vellet frm punire eꝰ actor erat ꝑncips
ciuitatis et ꝑpls eꝰ fautor sic lo hic
iudith Alius fuit modꝰ vlciscendi
q̄ fuit malus et ꝑditorius iniqtū filij
iacob trūsgressi st' partū hui⁹ cū syche
mitis et sic reprehendit iꝰ iacob Vm is
ta solutio n̄ xr ꝑdoneꝝ ꝑ q̄m iuxta ꝑce
ta factū iꝰ nō ꝑcessit ex zelo dei q̄ ex idig
nōe alq; rancore Xo qr opus i q̄m modꝰ
opis vitiosi fuerit Opus nāq; ex pua pro
cessit radice n̄ ex iusto zelo ut patuit et
modus extitit fraudulentꝰ Xo qr ꝑ iuramē
tū fedus neq; iniuit filijs iacob illā fuit
vltionē nec potuerit ad h̄ trāe zelū dei ꝑ
fectaz ꝑ iuramē paris partis Ad totū pz
ex vbis ihēo affirmātis significat iacob
n̄ sui fuisse cōsilij q̄ symeon et leui viz
emor et syche filiū eꝰ viros sibi fedeātos
interfecerūt et cōtra uis pactū
sanguinez effuderūt innocētē Ad crudelitate
q̄ furore rapti muros hospite vrbis e
uerterūt Jnsup q̄d dr filios iacob non
h̄uisse iudicē qui factū vellet punire
n̄ appz verū Ad xuis ei emor erat rex
sychimox n̄ cū totius tre iꝰ et sic huit
suppetere ad q̄ cā potuisset referri Vñ
iosue ixo scptū ē Azor mr oīa reg hec
ānquitus ꝑmatū tenebat Ad q̄ius nō
dicē talē n̄ h̄uissent cū p q̄ emor et sy
chē tā magnā ꝑbuert emendā et satis
factionē t paris ꝑditionē iuerūt cū iacob
et filijs eꝰ ar cōtinderūt se n̄ liuit iacob
illā extere vindictā Ad q̄ ipe iacob
asserit furorē eox t idignōez ee ma
ledictā qr tā ptinax fuit furor eox atq;
tā diura ipox idignatio q̄ p̄ tāta be
nivolentie signa satisfactiōis q̄ dona
oblata et ita paris pacta n̄ fuerāt emol
liti Amplꝰ rūsio ex scolastica hystoria

introducta vt obscura q̄m vltio ei⁹ n̄ vide-
rōuenda fuisse scōz ꝓdicta n̄ fortia q⁹
ad dīnū iudiciū q̄m emor et sythem
n̄ vidē peritnisse vt sicle i⁹ sicq; q̄ntū
ad hᵒ iusta fuit iᵃ vindicta q̄nis symeō
et leui n̄ rē ex zelo laudabili ꝫ ex furoꝛ
ꝫ indignatiōe exercuti st'ea· nix· quē mob
nusta fuit iudeoz extrānio punitio rap
tuatio frā ꝑ assyrios et caldeos q̄nq;
assyrij et caldei ex vinosa radice influxe
rūt talia filijs isrl ꝙnq; aq⁹ videt·
vba iudith posse saluari· sbuem
q̄so dīne michi vidue qui teste ꝑs·pe
est orphanoz iudex q; viduaꝝ· de
q⁹ ūm ait pupillū et viduā suscipiet
Tu ea fecisti priora·r· ꝑstinas dedisti vic
torias filijs isrl descriptas i libris moy
si iosue iudrāt regū palip et iᵃ pᵒ iᵃ
cogitasti·r· vnū pᵒ aᵒ facē deuenisti
oīa n̄ sil' in ipō et mirans misisti ple
nissē cognosias cogitas ītueris n̄ sur
rexisse vnū pᵒ alium· et hᵒ fecisē q̄d
ipe voluisti q; opt̄ es· ō ait ꝓpha Oīa
q̄q; voluit dns fecit m zelo ꝫ i tra
Oēs ei vie tue pate st·r· a te ꝑdispo
site st' tue actiones atq; i promptu hes
agē oī⁹ modis t placentes et exhibē
actus q̄stq; volueris et tui iudicia
·r· iusta et iudicialia opa tua i tua
prudentia posuisti·r·i· ꝓordinatiōe
et libertate sapie atq; potēie tue im
q; q̄d fecisti agis et iudicas
ex certa et eterna prudētia tua prēd·
Dn̄ et paulus· oīa iḡt opat scōz cōsi
liū voluntatis sue Respice castra as
syriorū nr·r· exercitus istos assyriorū
oculo tue iustitie ꝓ iusta eoz pūi
onē ītuere iḡnīti st' hostes boni cōis
ar cultus dīni· sic' et castra vide egip
tiorū dignatus es q̄n ꝓ seruos tuos
murrebant· dū· s· filij isrl· moysē duce
exierūt egiptū sed aspexisti sup mis
eoꝝ·r· ꝑ districtā vindictā ondisti
te ipsos illos aspicē scōz i exo je· Et
ecce respiciens dns sup castra egip
tiorū ꝑ columpnā ignis et nubis
it ferit exercitū eoz et tenebre fuerūt
terrūt eos·r· affligebāt egiptū et
hoc q; nubes tenebrosa sterit mi
eos et filios isrl ita q; tō nocte isrl
tas accedē nō valebāt iuxta qd ꝑ
allegato exo· ca⁹ ferr· Tollens se
angelꝰ dīn q; filios isrl ꝓcedebat
abijt post eos·r· ait eo pariter colūp
na nubis ijt' ast egiptioz· et ast'
isrl· et erat nubes tenebrosa· im
ut ad se inuicē toto nocte ꝓpe accedē
n̄ valeret· Tenuit pedes eoz abissi
·r· aquā maris rubri diuisi· ad
ꝓrē refluens locū ipedīuit pedes
egiptioz a pressu sic fiāt isrl pu
ta assyrij qui et confidūt i multi
tua et in curris·r· ꝓtis ꝓmptis
ferro seu in ꝓpide quas loco hastaꝝ
iusta portāt et nesciūt qz·r· q;
su ipe verus et opt̄ oīa ītueris
es dns ds nr qui cōteris bella ab
ūno·r· ab antiquis tpibz cōtuisti
bellatores iniquos et bella eoꝝ ma
sasti sic' in iosue i iudicū ii· narrat
et dns nomē ei· qz tu ꝓpa ptate
i aūte omnipotis et sm gnīl dispēsa
cui⁹ respū ois creatura dīno
ē instrumētū et serua ibeallis re
pendens exigua Ideo ait ps Qui
dīnat' in virtute sua ēternū Dn̄ ꝓ
ysaia testat Ego dns ihc ē nomē
meū Exige brachiū tuū·r· oīpote
tiā tuā sbluunt' p effectus tuos
onde i allide virtute eoz i virtute tu
·r· ꝓpa ptate confringe ptāte atq; ꝑ
tutū assyriorū· cadat virtus virtu
eoz in tranquilitate tua·r· in rigore
iustitie tue qui ꝓmittit se violare
sanctā tuā·r· iactater ꝑsumūt q; sanctā
tēpli cōtaminabūt ac destruet·r·
polluere tabernaculū nois tui·r·
tēplū tue maiestatis deputatū
seu ichoatū fuit ut gladio ꝓpo eo
superbia ꝙnter·r· superbū caput

holofernis ꝯpuet manu mea ipi⁹ mu
rone Capiat laqo oculoꝝ suoꝝ i me
·r· ornatu suo ornatu sit affinat ad me
ut id fiat occasio sue infectionis et p
cuties eu ex labijs cordis mei·r·p
ba labioꝝ meoꝝ que ex cavitate si
lioꝝ ifrl pronunciabo sanies eu seu
ꝓmittes demptiatz corrue seu occidi
ut spero Hec eni dixit ex bo fiducia
ni ex certitudie absoluta Vm ar h
ē pripua difficultas q et i ceptib
q occurrit Videt eteni iudith op
tasse ac postulasse q holofernes ea
intendo accedet libidinoso ei amoe
et carnali affectu qs sic deceptꝰ pi
mict ab ea in lecto a camera Aliꝫ
at ad mortale pcm ex posito eiusde
seu velle iducꝫ ē mortale pcm i mu
dei ar ꝓximi dicꝫ Orin qmuiz hoc
vltra ordinet ad cōmendabile finē ꝑ
bonꝰ finis ē appetendus et exq̄rendus
seu obtinendus ꝑ ꝓportiōta et limita
media Ad iſ dicendu vr q iudith q
erat vtuosa et prudens mala non
intendebat holofernē inducꝫ ad libi
dinosu amorē a corruptiaz viciosam
q ad cōruptiaz tale ar tata q accipet
ea ad sua familiaritatē nel optavet hec
ea accipe cōiugē ñ q ipa intendet ei
ipo cōiūhē qd nec voluit nec licuit ei
q ut holofernes hoc uellet qd licuit ei
viz holoferni Circa hoc refert lira po
sitionē q̄rda dicentiu q iudith non
peccauit in pdm ordine i sua cōpositoe
qm ad intendebat et ad puidebat Intē
debat q̄ppe sic gram si holoferni q
posset familiariter ee ei ipo ad eoꝝ itent
tu ꝓpetrandu qd licitu erat qm fuit ad
usarius dei et boni cōis ac cultꝰ dim
Puidebat aut amorē holofernis illi
citu ei se ñ tn ppt hoc debuit differe
bonu pdm sic net ds differt pnores
punire qnus videat eu ex hoc deteri
orari ut patuit in pharaone q cō
positoꝝ hac obiit pncta expositoꝝ

qm cade ē intentio finis et eoꝝ q st ad finē
qn apphendit ut ordinati ad finē sic
mobile code motu mouet in medio i tm
Judith aut intendebat mortem holofernis tm
finē intentu ad que intendebat ptingē p
puata familiaritate i hac familiaritate itende
bat p ardorē cupie holofernis i ipaz et sic
intendebat eu iducē ad pcm mortale Sed
q vult positione ista que sanꝰ ꝓbabilis
reputat defendē dicē hꝫ q iudith ñ inte
debat familiaritate illa holofernis acqrē
p viciosu ardorē cupie sensual i ipaz
q p cupiaz tale ar tata q caperet ea ducē
in vxorē Et qnis ipa familie poterat cōicere
q holofernes ea viciose appetet ñ tn ob
hoc debuit ꝓuisionē familiaritatis illi
vitare Sic qui ab vsurarijs accōmodat
ad vsurā ñ peccat qnus sciat q illi nō
mutuabit sibi sine vsura qm ipe nō
intendit eos ad vsurā inducē q ꝓpe nim
osidē i sic malo illoꝝ vtit ad bonu suu
sic et ds ex malis eoꝝ alioꝝ elicit nlm bo
Hic in 2ª 2ᵉ qōe 78 lo thos Nullatenus
licitu ē alicui ad ꝓcurandu iducē q malo ar
pcm alterius vt in bonu licitu ē Ida et
ds vtit pcoribz in bonu dei ex eoꝝ malis
elicit bona Hic augº publicole scripturaꝝ
an liceat vti iuramēto iuratus ꝓ falsos
deos tendit q vtens iuramēto ita iurans
ñ se foriat pcm illi q bono ei pacto quo
fide seruauit ꝓcuraret ar si illu iducꝫ
ad iurādu p falsos deos Da mi i alio co
stanta ne femina i stabilitate a mollitie
seu formidie vincat a flectat ut ꝓtempa
illu ñ i aptu ho ē i mo officio sustinus
q i aptu iniquus ē i ꝓpans ar hostis
diuini cultus fidelisq pili i vtute i·
abusu ꝓcans ei Sic ei de iusto natat
Ad nichilu deducꝫ ē in cospectu eius ma
lignus Et iustus fuit Despexit oculꝰ
meus inimicos meos Erit ei meridiane
noctis tui i opus ꝑoratione dignissimu
in q̄ oipotes ar sapie atz misericordie excel
lentia relucebit ar recolet ꝙ laudabit
q manꝰ fortis deiecerit eu i tā superbu

crudelē ac superbissī hoiez tu nullꝰ viro
tu seu principū pt aut audet resistere
Vñ apissīe inotescet hꝰ ee opus pu
dentie tue iusticie q superbos humiliat
et tā arrogātissī tā ꝛfusibiliter ꝛfido
calcabit Vñ abymelech videns se per
mulierē letaliter vulneratū dixit
armigero suo Euagina gladiū tuū
et pcute me ne forte dicat ꝙ a fēa it
fectꝰ sū Non ei in mltitudie ē virtus
tua die r pīas tua ñ rōsistit i copioso
exercitu sic pīas regis tiem sita est i
nullitudie adiuuantiū eū ꝙz tu ex te
i pte es opt et tua pīate potes dare tri
umphū tā bñ p mltos ꝙꝰ
pꝰ regū Je ionathas aut Non ē dño dif
ficile saluare in mltis l in paucis
Zꝰ qz patrē te asa rex Die iquit no
est apud te ulla diffīcultas vtū i pauc
auxiliis an in pluribz nec i eqrū
viribz voluntas tua r bñplacitū tibi
ñ est in fortitudie equū ꝙz in spe t de
notiōe tuoz fideliū tuꝝ iꝰ pīs Non
in fortitudie equi voluntatē hēbit ner
in tibijs uiri bñplacitū erit ei Deo pñ
zꝰ asserit Equus paratꝰ ad die belli
dñs aūt salutē tribuet Nez superbi ab
initio placuerit t ꝙꝰ in pꝰ etate mūdi
superbos gigātes et in pmꝰ creationis
superbientes angelos deuenit ꝙz humi
lui et mālictoꝝ t sp placuit depmꝰ
tū i cenāsꝰ septū sit Deꝰ humiliātis se
nubes penetrabit atz i pīs exaltabit
mānsuetos in salutē Hec nāz due vir
tutes deo pīcipue placet et uere st germa
ne ac tāte excellētie ut eas xpūs
potissīe cōmendauerit a se ee discedēs
Discite iquiens a me qz mitis sū et
humilis corde Vñ et dīns dpo i epla
ad demopholū scribit mopses dō
et ioseph maxiāz aūꝰ dñs grāz inue
nerūt qm mānsueti fuerūt Deus
celoꝝ creator aqrū et dꝰ totius terre
ꝙ pīam nullꝰ pt resistē exaudi me
miserā r afflictā et pīlō meo iterme
rōdolente ac pīdo magno exposita
ñ sustinuias qz tā pulchra sim me
ipa illi i pmis fedauerit et de tua
mia psumēte qz p te fuerē spero
qđ meis uiribz me posse iplere
diffido Memento die testamēti
tui r pacti qđ tu pribz nris tuis
qꝰ et pmisisti qđ posteritati eoꝝ
ad te confugienti sumies et mēor
sis obseruātie ac religiōis testa
qđ p mopsen nob mādasti ut tas
conserues et da ubi efficax sapia
le et bñsonās in ore meo dādo mi
grāz sic loquēdi qꝙpositū meū sor
tiat effectū et in corde meo rōsiliū
roborā ut bñ iudicē de agendis
ut doꝝ tua r cēplū in tua scīficatōe
r mi sēo cultu tuo et in rōsecutōe
pmaneat nec violet p ipios et oēs
gentes agnoscant p victoriā nob
tua uiute pstandā qm tu es t alꝰ
ñ ē pt te r qz tu solus sis verus dē
ꝰ qz nullꝰ heat ee plenū atz pfectū i
tu cꝰ qpatōe oē creatū ee est nelut
non ee Exposito atqli dentmi scīm
est aūt Actꝰ cultus dei

Qualit iudith se ornauit et
holofernī occidit hꝰ rentat
scatū ē aūt cū cessasset clamare ad
dñz r ozōnē suā cōplesset in qua
clamauit potius feruore deuotōis
ꝙ altitudīne vocis vouuit abia
suā r ancillā nō qlēcūqz ꝙz valde
electā quā nouerat alijs ancillis
prudentioꝝ t cōstantioꝝ ac multi
fidelē Vel d abra qz paulopost eā
libertati donauit absoluit a se
cultū et exuit se vestimētis vidui
tatis viduas ei decet huius sim ꝙ
tantꝰ viduas ei decet huius sim ꝙ
ñ curiosius vestitus Vñ et gēn zꝰ
le thamar deposuit vestimēta
viduitatis et lauit corpus suū
forsan in balneo ut capacior fiet
vnctionis et vnxit se mirro optio
r vnguēto odorifero facto d mirra

Explicit liber Judith

et discriminauit ⁊ diuisit et ornate
distinxit crines capitis sui p dis-
criminalia seu pectines de q ꝑsa
3° le et posuit mitrā sup caput suū
⁊ sertū q̄dā caput decorans et idem
se vestimētis ioīs diuitis ⁊ vestibz q
m magnus solepnis vtebat uel vi
suo viuēte solebat aliqn vti sine m
nupcijs et ꝑsilibz ioīdis negocijs
Induitq; sandalia ⁊ calciamēta pul
in q solent celebrare pncipes et ꝑsiles assup
sunt dextrariola ⁊ dextre ornēta et
lata ⁊ ornēti ad caput pdcta i
star luliox formata et inaures ⁊ anulū
ornēta et anulos q ponit in digitis
Cui enā dns rōndit splendore augē
sprose ex decore qm ois ista exposito
ñ ex libidie sed ex vtute prodebat ⁊ ex
massitudine animus pli sui que
nupsit a pcio liberare ⁊ ex plenitu
dine deuotois q affectauit nihil di
mi suo roseruare vigore Imposituq;
abre sue alsopa ⁊ mēsura seu vire
vini et vas olei ⁊ vasculū cū oleo
et polentā ⁊ sibule farinā ⁊ cibū mi
sserū uel ē genꝰ legumis et lappa
tes ⁊ cibos de oleribz l sedz q̄sdā de
ficubz factos et panē ⁊ caseū ut hijs
iteri vesceret nō gentilū esus Cuq;
venisset ad portā ciuitatis bethulie
miratū ē nimis pulchitudinē ei
oziās et sacerdotes dicētes ds prin
nidor det tibi spūz ⁊ ꝑsperū suaꝫ
sit in exercitū tue ꝓsitū factū ē
ut cū videret mōte qui erat ex ⁊ppe
bethulia et ortū dixerunt
et exploratores assyriox ⁊ observa
tores qui p singula verbis observabāt ne
qs de vrbe effugeret dicentes Vn venie
Que rndit filia sū hebreox Ideo ē
fugi a facie eox qm futurū agūt q
dent vob in depdatiōez ⁊ vre volū
tas exponāt ad depdendū pro eo q
cōtēpserūt vos noluerūt vltro ⁊ spō
te trade se pos i manꝰ vras ut sue
miret miaz in conspectu vro Hac de cā cogi
tauit Vadā ad tentē pncipis holoferms
ut indicē illi secreta illox et ondā illi
q̄ aditu ⁊ accessu posset obtinē eos Cui
hꝰ dubia duo occurrūt ꝓmū an liceat im
ornari se ⁊ vr qd ñ ei sit ꝓhib resistē
q vir aut mulier ornate se vestiens
seu adornās et suo ornatu oculos homi
i se puocās erit si nihiz dapnū in seqt
tm etnū supplicū patiet qz venenū pre
buit si fuisset qui bibet Cui ei ꝓsequit
alios q̄tū in se ē scandalizat et ve
hoi p que scandalū venit Aliud
ē an mētita sit et mētiendo peccauerit
pferendo vba ita tacta Et vr euidēt
ee mentita et peccasse falsū fatet et
ex apposito pfendo Ad pmū hoc vide
dicendū sedz ꝓtacta ni pcē air q oz
natus ex cusset a dpa q sit decoratus
se ut posset congruētes appetib holo
ferne m rōuge ⁊ hꝰ vltra tulit ad pfi
sui liberationē q̄uis talia ñ sint passi
ad imitationē tradenda sic nr alia multa
que in scripturis legūt et ex spūsancto
dicta, pcessisse tradūt nec aliter excusa
rēt Ad 2m q̄dā videt q iudith mendax
sit locuta Alij dicūt sedz qd ira fomat
q mēdacia sit mēdatio officiosa venia
liter q; permittit Quibz obiici posset
qz mēdatiū officiosū ē qd ē alicui vtile
et nulli nociuū hꝰ at ꝓba iudith refere
bat ab ea ad holofernis decptionē
y° et infectionē Vñ ad h posset rndēri
q holofernes ꝓmeruit sic decipi ⁊ occidi
aiz vtilius ei fuit tolli de medio q̄ vi
uendo diutius tot crimina ꝓtrire Vr q̄
dm posse q ycomite sit locutus sedz qd
3° regū 22° michee as ait ad ahab Ascede
et vade ꝓspere ⁊ tradet dns i manꝰ regis
⁊ tales locutiones sc̄ta in scripturis fre
quētes tm ut ꝓbabili dr ñ oz ipaz iudith
a venali mendacio excusari dixerīq;
illā ad tabernaculū holofernis q̄ sanā
captus ē in oculis suis ⁊ mox ut ea vidit
vulneratus ē cupida q fuit ei decepcionis

et mortis oratio dixerunt satellites eo
rum Ne timeat puella hebreo q̄ tam dehonestas ho
mines Cui dicat Non est hebrei iste tam
aspnandi cui dignum sit nos eos pugnare
ne cū uxores eorū ac filie sint tam pulchre
Istud fuit et unum malum pter intentionem
venientis Iudith ex eius ornatu seruum q̄ est as
syrius ex ea fuit deceptus q̄ plus attendebat
ad iuuandum uideos et ad uiolandum eo
rum filias et uxores Videns itaq; iudith
holofernem sedentem in canapeo i throno
seu solio suo ad ois sedis magnificentiam
et ornatu fuit oppressus stupissimum rethe
seruitiumq; resistendi defendendi a uis mul
carum et culicum morsu qđ erat ex purpura
et auro et smaragdo et lapidibus pcio
sissimis intextum i mirum adorauit eum
adoratione diuina l ex silatione l ex placa
tione considerando q̄ nil e plus nil adeo p ad
quirendum sibi benuolentiam eius in tempus suum

Expō capli ii Tūc holofernes
responsio iudith ad Artemij xi
holofernem Hic scribit Tūc holo
fernes dixit ei equo animo esto ista p quibus
victus cepit molliter loqui capies fiet pla
cide quicquid eius nuncium nouum i lesi unum q̄ uolunt
absq; omi renisu seruire nabugodonosor
regi Dic qua ex causa placuit tibi ut venires
ad nos Et dixit iudith Viuat uita
tua hodie tue quidem si secundum huius uba ancille
tue faciet rem profectus deus tuus i uba ancille
tue faciet manere te in finem domo te propter me
Et erit manens in te iudith que tibi per uba hui
dedit holofernes intelligere quod deus daret ei
prosperam victoriam de hebreis Intendebat eum
nanq; decipere sed qđ in bello iusto uincit
uir insidias ut iosue dominus docuit Iudith
q̄q; ro dicta et uba obscuris sententiis inuolu
ta celabat non ait mentiri Viuit ei nabu
godonosor rex tue non totus tres magne
potius ipsum intelligendo per uitam hominem
ex quo uiuit uitus est quia mente et potius ei
tibi commissa uiget et opat per te ad cor
reptionem omnium gentium et ad mul
tiplicandum et emendandum quicquid de omni gente
pertinuit ut dns holofernes et rex ejus
erat flagellum diuinum Dicitq; aquila uisa
ipsa iudith dixisse hui uiro iuuando
sicut solent uidisse scripture per hanc fortem
uirum uiuit dns imperium et sicut ro
septuaginta ex lege per salute pharaonis
iurasse dicitur Hoc obtinuit quidam q̄ iu
dith non excusaret a flo imminente
qđ e mortale primum Deum obtentu
no apparet uidonea qđ ei mox subdit
ad ejus assertionem uba i quibus iurauit
est uerum uix quidem solum horum fer
uuit ei pte ass et bestie agri obtpanti
illi qđ de hoc certum e De bestiis
uo verificat eo mo q̄ p ihemiam et
ezechielem pdixit Insup et bestias
agri dedi ei seu bestie agri obedient
illi uiz nabugodonosor regi babilonie
Dicit aut bestie obtpare hoc mystha
phorice Deuitat ei industria solet
tia ait tibi uniuersis gentibus et q̄ uda de
ois et idiotam e ois scio et cuctis hui
tibi nil in mundo et q̄ uis de rebus
ut sit distributio accommoda aliquo
rum ypbolica qm tu solus bonus
et potens es i pmptu bonum i tuo of
ficio et potes in omni regimine ac
summus post regem Constitutus ei in
officio publico solet attribui bonus
dignitatis quibus uiros existimat
Christ et paulus apls act xo Ait uidi
incredulo Non insanio optime festus
et disciplina tua et informatio seu
intexpatio plurima te rebelles ois
pudens pdicat Sed hoc latet qđ lo
quitur e athior ex uba ejus hui quod
nec ipse latet qđ insseis et mentire
qđ domino obtinet me Constat ei deum
sic plus offensum a pplo uiro ut ma
daueris et insinuauerit pphas suos
ad pplm hebreum q̄ tradat eum adiuta
rijs pro peccatis suis Hoc simpliciter
uerum e si referat ad tpa predamna
seu septua tpe iudith non ait uir vir
tuari pro tpe illo et qm scitur se offen

disse deū suū filij isrl' tremor tuus si
ipos ē·r· ni eis ē tremor ex rō sideānoe
excellencie ꝫ itaq; dic tue adiustus eos
Insup et stimes tuabit eos ꝫ arridi
tate aque ·r· pre siccitate suis quā
pariūt ex turrentia aque seu potus
uxē que modū locpdi fert in pō la
ro mea ī mutata est ppr' oleū ·r· ex de
fectu olei ia mē mortuos ipputāt
·r· qi mortui st' sic de hoīe agonizāte
dim' q̄p sit mortuus hō Dñe ꝫ p' rigf
ds facet ego et mors vno tm gdu di
indim' Ista ad lrāz ita euenit Deiz
h' ordinat ut mitigant peccā sua
et sanguine eoz bibāt qd ī leuitico
phibet Istud int̄ dū ab obsessis seu
in nūte cōstitutis le' fort' ñ ait le' q
filij isrl' ad lrāz h' egerūt qd tm spūli
bn egerūt bestiales motus extin
pādo et cōtritōe de i.a acceptā qi po
tulo se replendo Aliq ait dicūt eā
ī hys et consequtibz vobis ee mētitā
Glosa vo aut q̄p lonuta sit ñ adulatoie
nez mēdacie ꝫ mistice alegoice
et sm dm dei sui que ds precepit nō
contingi ·r· vasa sacra templi q̄ tāgē
ri licebāt ī templo nūstris ut qda
exponūt ·l' pmicias et decimas sa
cerdotibz ac leuitis deputatas ī frumē
to vino et oleo cogitauerūt expēde ·r·
in ppiū vsu redigere l'alienigenis
dare seu cōmutare p frumēto vino
et oleo et volūt ostendē q̄ n' maibz

Ideberet contigē ·l' sacra vasa qd
ad lrāz veni ñ fuit Porro ī mā
tate poterāt decime ꝫ pmicie
concedi ab alijs q̄p a templi mūs
tris q̄p ds et exules ī eo cōederūt
panes Propositōis ut j° reg ꝫ° nūat
Ergo q̄m hec statuit certū ē q̄ ī pdi
tione tradāt qd sedz supfluē lee
ta ñ fuit tm spūaliter exta insti ī
hac vita exta pditionibz ·r· dāpnis
et tribulationibz ac mortibz exponūt
qd ee annilla tua ignoriens fugi

abilit ·r· p modū fugientis veni ad te
seu mēte recessi a pcīis eoz ꝫ misit me
dns heriga militare ·r· q̄ a deo ispira
ri ē iudith ut veniret ad holofernē et
adorabo deū et dicet mi q̄n eis rēddet
pcīm eoru ·r· q̄n mfliget eis debita pe
nā pro pcīis eoz viz in pticulari at
vniuersali futuro iudicio q̄tū ad mi
pententes et venetus mutiabo tibi
si ds h' iussent mi uel nūtabo ī melf
mee cōceptū ita ut e' edūcā te p medīū
ihrlē promice dī h' ī figuratiē vel q̄p
apphensionē ymaginariā poterit
holofernē sic ducē suū ut q̄da dicūt
officiosa mēdacia ꝓtulit Placuerit
aūt ora vba h' oriā holofernē q̄ accepit
ea sedz qd̄ somnuerūt et pro ipō ee fa
morabil ea videbāt et dicebāt alter
ad alterū ·r· seruī holofernis mutuo
loquebāt Non ē tal ·r· tā pfā mulier
sup tra ī aspcū ·r· apparatu venusta
tegz morū ī pulchritudie ꝫ ī sensu
·r· sermōsitate vbor q̄ dicāt Digna est
cōmercio principis nri et dixit holofer
nes q̄m bona ē pmissio tua si fecerit
mi h' ds tuus qd̄ pmittis erit ī meus
deus hoc vt dixisse ex q̄da emollitōe
cū mulierē q̄ amore exhibit victus
ad cōplacēdū eide Alias magnū ñ
reputabat supare filios isrl' et tu in
domo ·r· filia seu palatio nabugodōsoz
regis magna eris vtpote cōiunx aut
cōcubina mea Expō applicat Tūc missit
ea Arnaldus duodecimus

Nūc veritat q̄lit usq; seruetū tu
bitatū holofernis pduxta sit
iudith Tunc iussit ea mitti vbi repo
sita erat thezauri eo ex q̄ pz q̄ valde
honorauit ea ī de eo fidelitate ñ dubi
tauit Cui dixit iudith Si cū ñ potero
mādatum exhys q̄ mi principis tribu
ti de tribarijs tuis in q̄ st aq̄ lege phi
bita ne veniat sup me offensio ·r· ne
deū meū offendā et offensus nō re
uelet mi q̄n datum sit ppls Ad expēdz

ōia hec victualia que mecū portauit ancilla
tua donet famulis dñi mei ·r· p ob
sequiū manꝰ mee seu ꝓuentus optatē ea q̄
rogitauit· qđ fuit ꝑpletū· q̄ aūq̄ ōia illa
comedit holofernē occidit· Et perijt diū
mīret q̄n incepit ab holoferne recedē
ad locū thezaurozꝝ eꝰ rogauit holofernē
ut daret ei copia· r· libertas et facultas
nocte q̄si luce egrediendi foras ad oꝛōēz
ut mistante aurora oraret deuotius sola
cū sua ancilla· et ꝑcepit holofernes cubi-
culariꝰ suus ut sic placet· vt ipa iudith
ad plantū suū exiret et ītret locū sibi
deputatū et adoraret vbi et q̄n vellet
p triduū· ꝓꝰ qđ nutebat dormire cū
et exibat noctibz in vallē bethulie q̄
fluit ex ūrbe illa nō longe· i· baptizabt
·r· lauabat se· f· manꝰ facie seu plura
mēbra in fonte q̄ erat ibi ut mūdior
oraret sōz consuetudine iudeoꝝ et pul-
chrior remanēt ob mīz phītā et ut aspē-
bat de fonte orabat et ītrozens mūdā
·r· nō mīnata ritibus gentiliū a' aqua
legis irregularitate manebat ī taber
naculo thezaurozꝝ holofernis· usqz dū
accipet esū suā in vespm Dñ appareret
q̄ remanabat ill die· usqz de sero· Et fm
ē q̄rto die ab exitu iudith de bethulia
holofernes fecit cenā seruis suis solep
nē volens post cenā cū iudith vnire
et aqui primū q̄ voluit ea accipe cōu
ssē Et dixit ad vagao eunuchū vade
et suade· r· informa seu mdur hebam
illā ut sponte consentiat ihūāe mee
ex q̄ vbis vr insinuari q̄ voluit ea
seruī de cetō vetule q̄ vxozē fedū ē ei
apud assyrios ut fera irrideat virū
agendo ut īmunis· r· iocunda ī nō
humiliatu a viro transeat ab eo Exiit ītī
uit vagao ad iudith et dixit ancō vere
at bona puella forte putauit ea adhuc
virgīe ee mittē ad dñz meū Iudit iu
dith· dē qđ erit ān oculos eꝰ bonū ī opti
mū· r· queda de oī illi facta q̄si cū ad
alīq̄· f· veniendo ad mēsā eꝰ ī mādūcā°
cū ipo atz mīstrando mīstrauit eꝰ
Vnđ ūt placuerit ei de pambulis
dormiendi cū ipo h' nī erit optimū
oī diebz meis· r· erit mī omissio et
medū exequēdi in eo qđ cupio· vt
pote mter fruendi eū secrete ī suo
cubiculo Cor ūt holofernis cōcussū
·r· repente repletū motu ꝛuptie pō
mutatis et ardore libidis stati ut in
dith venit ad eꝰ ꝓtinā et dixit ad ea
bibe nūc et accōmoda· cōmede ī loci
dilitate q̄n gratz īuenisti coram me
et dixit iudith bibā dñe q̄n mag
nificata ē aīa mea hoc ꝓ oī diebz
meis· r· nūq̄ fuit tīn honozata ho
ore mundano seu a ꝓpria tā potēte
ut nō et hoc ad īraz potuit ee vez
et ꝓsertī īcp'm hozatio illa fuit et dis
positio valde ꝓpīqua ad exequēdū
suū intentū īn holoferne fuit ꝓpu
a sblimatio sua Ipa tīn tīn teneret
et q̄ sinozabilr' loqbat' q̄s holofer-
nes neq̄q̄ se obseruaret ab ea ī nullo
ipa iudith et mādūcauit ī bibit
cora ipo holoferne ea q̄ placuerat et
ancilla eꝰ Et iocundus factꝰ ē holo
fornes ad ea· r· ex eo ꝓtina ꝑsump
nes se mox fruiturū obtato tā dō
cubito· bibitq̄ vinū multū nimis
q̄tū vna die nūq̄ biberat ī vita
sua qđ fecit ex īmoderata letitia
Et qz ī petus passiois sue ruptie
et ardor libidis mēte eꝰ obtenebra-
uit ita q̄ sine discretiōe īgurgitā
nit se

Declaratio capti se Vt ūt

sero fm ē Arti· xiiij°

Describit h' decapitatiō
holofernis Vt ūt seq̄
factū ē finita ia cena festinauerūt
serui eꝰ ad hospitia sua· r· tectoria
ī q̄b repausabant et concluserūt va
gao hostia cubiculi holoferne et
iudith exiterūt in cubiculo Erāt
aūt os viz holofernes et seruī eꝰ fan
gati a vino· r· valde iebriati seu ingur

ſtrauit Cumq; iudith ſola in cubiculo
ſuo holoferne Porro holofernes uebe
mẽter uino ebrietate ſopitus·r ꝑtim
dormiens Dixitq; iudith puelle ſue
ut ſtaret foris ad cubiculu et obſerua
ret an aliq̃s ueniret qui ſibi h̃ minuaret
h̃ dixit qbre ſue angi nitrauit cubiculꝫ
holoferms vel egreſſo vagno emunctio
aperuit oſtiu cubiculi et pauliſp egꝛ
diens dixit iſ̃ ancille ſue ſtetitq; iu
dith ad lectu holoferms oraſ ad lac
mus Confirma me dñe ut ſic ꝓmiſiſti
mihiꝫ tuitate tua erigas·r ab aſſyrio
rꝫ iſtoꝫ tribulatione eripias et eu exal
tes ſeu reedificari pfectius facias
q̃ ſ̃ ei pſa ihẽ ezechiel ꝓnũtiauerũt
vbis illiꝰ deſtructionẽ ad babilo
niꝭ ſic ꝑdixerũt eꝰ repatrioꝫ poſt
reditu ab eade mpꝭ futura·et pu
gnone exſolut·r enſe ꝓpiu bis acutu
holoferms diſſolvit extraxit et ꝓtuſſ
bis in ceruice·r collu eꝰ ꝙ abſcidit
caput eꝰ vn cõſtat q̃ fuerit vilitercꝫ
ꝓtuſſit et abſtulit cãopeu eꝰ viz ipi
holoferms de q̃ cãopeo dñs ẽ ad ſo
q̃ ſeni portauit ut mira ultio mã chu
reſtat et euolut corpus eꝰ truncũ·r corpꝰ
holoferms capite truncatũ traxit aloꝛ
in tra ut ꝓ ſeptẽ ca· q̃s cubiculaiꝫ
ingreſſuꝰ ad alios cubiculũ maioꝛ
conuitet horrore viſo tradunt ꝙ exie
rit due ſoꝛꝫ ſuetudine ſua q̃ ad
oronẽ·r q̃ ad oraꝺũ in valle bethulie
ſic ſũ ad fecerũt tribꝫ noctibꝫ et
tm ſuerũt caſtra·r tentoria ac multa
aſſyrioꝝ ꝓtriſierũt·ita q̃ explora
toꝛes ſeu vigiles aſſyrioꝝ n̄ acceſſe
rũt nec mitrogauerũt·q̃m data fuit
libertas exeũdi ad oronẽ ipi iudith
ab holoferne·ſalte ꝑ tres noctes et
forſan nõ viderũt eã·q̃ egꝛeſſa·r
ꝓcedentes valle bethulie venerũt
ad portã ciuitatis remotioꝛe a ciui
tate aſſyrioꝝ exitu et dixit iudith
a longe muſtodibꝫ murorꝫ q̃ ꝑ gaudio

acclamauit certa q̃ ab aſſyrijs audiri
non poſſet Aperite portas q̃m nobiũ ẽ dñs
ꝑ ſpeale effectũ mie atq; potẽe ſue Ideo ſibi
q̃ fecit vtute in iſrl·r ꝑ me feiaꝫ iſtud
fecit magnũ et potẽte effectũ et vom
uerũt ꝓtinus ciuitatis ac reteros ꝓtin
ꝓales et conuenerũt ad ea vt ſpauerũt
·r timuerũt ꝓpudoante ea nõ ee vtuta
ſicq; ſperare qđ ꝑpe ſuꝑuenire ꝑſtolatio de
bono futuro·fuit hec mihi ipſe ꝓ timore
q̃ timuerũt ea nõ reuiſura q̃ ab aſſy
rijs detenta et violata a ob ſua remotia
interfecta et cõgrauerũt·r in cruciu ſte
ſerũt ac ea vnuſ aꝰꝓpiet nouna au
dire in tã ardno aſſu Illa at aſcedes
in ẽminẽtiore loꝛi ut videt et audiret
a cunctis dixit Laudate dñm deũ nr̃m q̃
non deſeruit ſperãtes in ſe·viz nos q̃ m
ſuto pudo ad fiduciã nois ei q̃ in
me adipleuit miaz ſua·r multiplicẽ
effectũ mie ſue pietatis ꝙpoſe exhi
buit mi·et meſeruit in manu mea·r per
obſequiũ manuũ meaꝝ q̃z vna tenuit
comã holoferms alia mitulit ictu hoſtẽ
ꝓpll ſui et ꝓferens caput holoferms
oñdit illi et ecce cãopeu illiꝰ q̃d fuit
expanſu ad lectu ipiꝰ ad repellendũ
muſcas et culices m̃q̃ remanebat·r ip
q̃d iacebat mebrietate ſua·deinde nunt
ſemitatã rediſſe ſic ꝓ i tertu planus
qui ẽ Dimiſi at adoratis dñm oĩ lau
de i gratiaꝝ actione q̃ ꝑ ea iudith admo
nuit dixerũt·bndixit te dñs i vtute
ſua·r i ꝙpote ſua multiplicauit i te
dona et bnſ ſua ꝓ que fecit te bndictã
atq; ab oĩ bndicẽda q̃ ꝓ te ad nichilu
redegit inimicos nros·r cepit rediſſe
et mox plenius redigeꝭ Ja vi ꝓtuppe
nebat ſe ꝓualituroꝭ exitu·et ꝓ
q̃ꝓs fuit ortiſtus Ozias ꝓnceps dixit
Bndicta es tu a dño excelſo ꝓ oibus
mulieribꝫ ſuꝑſum acceptus ſup tra
exitibꝫ tpe iſto Bnipſi ipe i an nõ
fuit aqua mulier i hĩ mũdo ſãctior
q̃ hec iudith vide tertiu nec oziaſ fuit

hoc potuit sine reuelatione diuina si constat
q̃ quãtũ ad q̃da spealia bñfi⁹ et q⁹ ad ãq̃
bellica gesta fuãt pro tẽ pre ceteris mulie-
ribz tẽ bñdicã quo de q̃bz sco de pfessõe
non ẽ iueteus silis illi bñdcs dñs qui
te direxit in vulnera capitis r ad vul
nerãdũ et ampliandũ caput principis
inimicorũ nrorũ qz ho r in hac nocte
nomẽ tuũ r terpaz ita magnificauit
p̃ clarissimos actus q̃s fecit p te q ad q̃s
agendos te inspirauit direxit corrobo
rauit ut in recedat laus tua de ore hoiz
sic⁹ vide⁹ ipletu Porro athyor vocq ue⁹
Gentilis nãz et ideirco in suis exns n
ingessit se in pplz dei i vocatus qui
videns caput holofernis amputatũ
r horrore concussq ex tã iopinato r ardo
re pre pauore r admiratõe q̃da formi
dine cecidit in faciẽ suã sicq tota Tales
ei vehentes passiões plus sensibiliter fiunt
cũ grandi et imoderata alteratione
corpalis nãe sicq debilitate idurcit q mẽbra
et euiauit aiã ei⁹ r ad extremitate sudore
et extasim q̃da deuenit aiã ei⁹ q et
ois potentia at prudentia dei i isto hueba
negotio postea vo q̃ resupto ẽpõ r
ois iudico et vnbz paulatim recuperatq
predit ad pedes eq viz iudith et adorauit eã
adoratione dulie ppt̃ eminentiã bñositatis
ac sapie sue q dixit bñdcta tu deo tuo r
a vo deo et ad eq honore ac laudẽ i oi ta
bernaculo iacob r in to posteritate iacob
patriarche qui mi ois gẽte que audierit
nomẽ tuũ r gesta tua prepit magnifi
bit dõs isrl sup te r dõs opc magnifice
laudabit ex consideratõe bñficiorũ que
contulit t et mirabiliũ q fecit p te cre
q̃ infinita ẽ pfecto prudẽtie ac sapie
dei qui cuncta tẽ pclare disponit q su
pbos humiliat p eos qui mansuetos se ex
tollũt confusibilibus deicit Expõ mpli

Dixit at iudith Cap. 14

Congressus hebreoz cõ assyrios
hic venit Dixit at iudith ad oẽz pplz
Audite me fres Suspendite capite hoc
sup muros vros in signe diuini
sõsiõis et ut capitis hoc ruinone
corpiatis maiore cõ hostes ru
datã q̃ ze michab ultiõ fert de iuda
machabeo suspendit at mycanois
caput in summa arce ut eet manifesti
signũ adiutorij dei et cũ exierit sol
de emisperio iferiori ad emisperiũ
supius f ualde mane vnusq̃sq̃ ap
tus ad pliũ f vir qui sit xp amoris
put p̃ descripsit hoc accipiat arma
sua et exeat cũ impetu r audacter q nto
q̃ nichil timetes nõ ut dñi nris de
orsiũ eudo tarde q timide Cũq̃ duces
cucurrerit ad tabernaculũ holofernis
q̃m sine scitu ciuiũ et dispõe pmi
pius milite n audebãt pliũ inuadẽ
aut gere q inuenerũt eũ truncũ r ca
pite trunctũ deinde sup eos hoc
et ite post eos fecuri de victoria
Cui athyor videns virtute r magnifi
cũ illu effectũ dei relicto gentilitatis
ritu r cultu ydoloz credidit deo r
legẽ moysi acceptauit credens cũ ip
in ea et circũcidit carnẽ ppucij sui
r circũcidi fecit sedz legis tenorem
et appositus ẽ ad pplm isrl et ois
fuit ei sotia qui pt̃ q̃ li r iuit
hebreis ipm athyor ad suã colonĩ
ita fusipe cũ deuotõe ze dñs iuscit
Ammonites et moabites erã post
decimã gnationẽ ni trabũt i ecc̃z
dei ietuũ Kn q r pceptũ dispsa
tionẽ admisit ex inspiratõe dina
m certus plorus pp eaz pricipuã deuo
tionẽ q bemuolentiã a dei legis et
pplz eq Que in ruth moabitide q isto
athyor ammonite put thos i ff ze mgr
declarat Nox at ut fres e dies hirs
fert q̃ exeuti sint filij isrl ut sic oẽz
iudith net e difficultas in hac re ideo
net imorãdũ Ad videntes explo
ratores ad tabernaculũ holofernis
cucurrerit uel ad tentoria assyrio-
rũ intelligendo plurale p singulare

Porro hȳj qui in tabnaculo erāt holoferns ānī ingressū tabernaculi pstrepentes ⁊ somnū fugientes cū motu pedū ac alijs signis īgenuiez moliebāt ⁊ cū industria exercebant resonātia quādā Nulli ei audebāt tabernaculū vtutis assyrioz ⁊ eidem camerā seu tabernaculū regis ap̄pinquare assyriorū pulsando aut introdo pmanuā aperire sed ai venisset duces qui singuli erāt arcebz et tribum qui dicūt ꝓfuisse mille viris dixerūt tabernaculariis qui confidentius irrant tabernacula dnoz suoz Intrate et excitate illū qm egressi muices de cauernis ⁊ latibulis suis ausisse nos puocare ad pliū tā aspnater locutus st assyrij de istis ex magnitudine elatōis io meruerūt ab hijs qs pro nichilo reputabāt dein Tūc vagao videns mouet absq; cpte holoferne in suo sanguine tabefactū ⁊ infectū atq; fedatū iacere sup terrā dixit Vna mulier hebrea fecit cōfusionē ⁊ confusibile hominibū ordinando pncipe nrm ni domo regis nabugodonosoz ⁊ ni ꝓsto ego qđ cū audissent pncipes vtutis ⁊ exercitus seu aruicez assyriorū fuderūt nesimeta sua pre dolore ⁊ intolerabil timoz ⁊ tremoz cecidit sup eos Audietes ei pncipē suū ee occisū a muliere hebrea no confidebāt se posse resistere viris hebreis ꝑ se venientibz armatis

Decla m' 16 Cuiz ois exercitꝰ Arti: 16

Hugā et debellatio assyriorū hic describit Cuiz ois exercitꝰ assyriorū detollatū ee holoferne audisset fugit mes ⁊ vlus vsq; quo ad nilū et consumi ab eis ita ꝙ ni cōsequebāt net inuenebāt de mō resistēdi hebreis qui respectu assyrioz pauisse erāt ac vulnerandi tā confusibilem mortē pncipis sui et solo tremore et metu fugā pro remedio ac subsidio assumpserūt Sic ei timoz pdonans et ꝓbatio obtenebrauerūt corda eoz ut egrederet ꝙ ꝓ machabeoz exercitus ionathe narrat ferisse qui ꝛgressus ionathan dūz suū periisse hortati st se mutuo ad resistēdū hostibz suis sup se venientibz et ipos hostes vterūt in fugā fugientes assyrij p vias campoꝝ et semitas collū fugientes ei de bello diuisim p diuersas vias fugiūt Itaq; filij israel vlulātes ⁊ alte clamātes post ipos assyrios fugientes et qm assyrij inarmati i fugā ibāt ꝓcipites ⁊ hinc illinc ruentes seu vacillantes filij israel vno animo ⁊ pariter armati ꝓsequētes assyrios debilitabāt vulnerādo aut occidendo qs inuenire potuissent Misitq; nuntios oziās p oēs ciuitates et regiones ⁊ p terras xij tribuū israel Quis itaq; regio aut ois ciuitas vbs electa iuuentute ⁊ elegantes robustosq; iuuenes bellatores misit pro eos ⁊ ad insequēdū assyrios qui victores reuersi st ab insequtione assyriorū oīa que erāt illoz q̄ fugientes reliquerūt in castris aut tetorijs abstulerūt Ioachim aut sūmꝰ pontifex q̄ aut ee venit in bethuliā aut vnuq; ꝓbris suis ut videret iudith scālē natē et hoi libenter vide eos q̄ magē et mira aut insolita opant nā et in ipis antiquis mirabilia gesta eoz q̄da cōspexerūt sicut effectus in sua cū sibi hoies eminēter sapientes et sui libet videt sic et cetā que magne excellentie sūt que cū exisset ad illū benedixerūt ⁊ laudauerūt illa os viz pontifex et sacerdotes vna ⁊ cōsona voce dicentes seu vno ore alter approbāte ⁊ confirmāte Tu gla ihrlē ⁊ obrectū tā et mā gle ⁊ honoris tuitatis ihrlē et hūlator ipi qm eruisti ea ac templū et habitantes i eo a magnis periculis et a violatione diuini cultus sic qs tues letitia isrl ⁊ isrlitice plebis

quā nī magnifice lenificasti tu honorificētia ꝑpli tui ⁊ mī et mā honoris et sblimatōis tuoꝝ cōanū ꝓficui et amicoꝝ qz fecisti viriliē nī muliebriē et grāz sūr agendi accepisti a dño eo qꝺ mstitatē amauerit vidualē ex cū tūte hoc ē dei nīhilū et amoꝝ sme q̄ nichil ē mentoriū apud deū et ꝓ viri tui altera nescieris nī tm fis nuens pulchra opulenta nobilis et nīlū familia hīs et ꝺ mano dñi confortauit te ad faciēdū opꝰ tū magꝝ et eris bndicta ētnū ⁊ ni cōa milimē laudaberis usqz in finē mūdi atz m triuphāte ecīa eris ꝑpetue glosa

Dcirco vniūsa q̄ holoferms pcucia ria fuisse probata sūt ⁊ tūcha q̄ nīdith et ꝑpli certe a ꝑbabili ꝺgnerūt ꝑpe ꝓmuisse ad holoferne ⁊ vsū ipi ꝺ derūt iudith tm victrici ꝓncipis tūi et pcuratrici totius victorie ℣ Iam da ꝰ ꝑpli IA Tuz cātauit Ar IA

Hmalut inchoat hū laus et grāz actio iudith quā obtulit deo ī retōgtōez brīfioꝝ suoꝝ ac tāt triuphi Consuetꝰ ūt fuit iudeis de magnis bnficijs atz victorijs cātū deo offerre Huic cātauit cāticū hoc dño iudith dices Incipite dño in tympanis ⁊ nī talibz musicis in strumētis incipite deo laudare qtīs ex melodia musicoꝝ ꝓcedēti ab deuotione maiorē ⁊ cadē rōe cātate dño ī cybal

Dcirco tympani ē pellis seu corīū sū ligni extensū ex vna pte q̄ figit carnis castigationē ac mortificationē spūalēqz ioīs ditatē in tali vtuoso exercitio cōsistētem

Cybalū vo ē musicū instrumētū ex pmixtis metallis sonū reddēs acutū p qꝺ vnanimus plurīū psalmodia seu laus deo oblata exꝑmit ydeo q̄ mē suā tū vigis et assistentijs trans figit atz ī alijs cōcorditer psallit spūalit cātat dño deo in cybalis iuxta ille ad rōnos vnanimes vno ore honorificetis deū Modulami ⁊ cāte illi cān

psalmū nouū ⁊ cetera ꝓmissa ꝓnostris bnficijs istis exultate spūtali letitia et iuomte nomē eius ⁊ ex īmo cordis affectu ipz orate

Dns cōteres bella ⁊ bellatores et bella iniusta cōfr ꝓpz suū ī surgēs destruens dādo victoriā suis fidelibz sic ī exo iosue iudicū libroꝝ regū ꝑalip et machabeoꝝ cōpro batur Invisibiliū q̄ hostiū tēptameta et ꝓlia fuit supare ac destruere ⁊ ad cos vltiō Deus cōteret sathanā sb pedibz vris velociter qui posuit castra sua ⁊ tentoria seu exercitus suos uel angeloꝝ ꝓsidia deq̄ robelis ꝰ Multa sūt minus nota dei fortia et sapientia vbiq̄ vnde visis angeli sibi obuiantibz tanq̄ aut geñ ꝛc Castra dei sūt hec ut cīpet nos de manu oīm inimicoꝝ nīoꝝ visibiliū et invisibiliū Iuxta ⁊ ipse Angelis suis mādauit de te ut custodiant te in oīb vijs tuis De qbz et ꝰ regū 10 helizeus Plures nobis sūt qui cū illis ⁊ cū ꝓpz nobis ⁊ exercitus assyrioꝝ cū principe suo ex montibz ab aquilone ⁊ ꝙ lom mō triosa a plaga septentrionali scz vnū respectū ut tertiū ē supra m milia tudine fortitudis fue ꝛ ita repleto obtutuit terrores eos ita replēdo aut potando p se et p suū exercitū

Dixit se ingressurū fines meos ⁊ opprimā villas castella cū ꝓmissionis et interficiēs meos omnes gladio dās ut oēs q̄ aut ihe ꝛ Cruus filius nun et qs fusturbet me ⁊ qs est ꝛc pastor qui resistat vultui meo

nouit ⁊ legit eū scz ānqua gīma et tradidit in manꝰ fēe principē assyrioꝝ et confudit ⁊ cōfusibilē fecit occidi Non ei cessit potens corū a iuuenib ⁊ holofernes iuuenis et potentior mīt suos q̄ ꝺ nāle robur corpis ꝑpetue cōsistit

(Iudith ꝰ ꝑpli Tuz cātauit Ar xxvij)

m rorde sit fortitudo exitus i pmā
pe militie Hinc li° de ve militā
aut defectus q sit cor ē in medio
corpis sit pncepe militie ē dt m
me° sui exitus Itaz potens ille n
rendit a inuembz·r mfectus n
ē manu iuuenū qui m bell fregit
se exponit pricul ut magnū agd
affe uideant et pbitate onōāt dn
2° regū abner dixit ad ioab surgāt
pueri et ludāt corā nob qz unus
qsq defixu gladiū suū i latus
contrarij et uocaty ē locus i° ager
fortiū Iter filij ntā praeserunt eū
filij tita dicūt qđ greco valde
excellentes in viribz qui mdū vo
cant titanes Titan qz n nūq p
sole arripit a q dicūt titanes qz
mundū sua pietate illuminātes Idē
co icepta vr expō itelligētiū p filios
os tita filios gygātis sue gigātū
de q et sbdit nec excelsi gigantes
opposuerūt se illi ꝫ iudith filia
merari eo genealogia septa ē gn°
ta° in spēe fuaei sue dissoluit
·p pulchitudīe trāxit eū i laqū
mortis uxē sensu in expōe ca 10 it°
ductū ex q expōe pz sensus vbor
sequētiū Exuit se vestimētis vi
duitatis usq ubi amputauit cer
uicē eo pugione·r gladio breui
pūgēs horruerit pse cōstātū eo
·r horor turbauit corda psaui ex co
sideratōe constantie iudith que
tm pncipē ausa fuit tuarē i medi
audaciā eo Ihū pse i medi fuerūt
n assyrioz exitum q cū stupore n
muerūt ta horrendā sui pncipis
morte a fēa attemptatā Tūc ululā
uerūt castra assyrioz·r aries eoz
miserabilit clamauerit sic hēt
in fine quidē ta Factus ē deoz
ioo pabilis in media austri eoz
qn audierūt hiulatus mei·r filij
usr pfecti hiulatores bethulie ad
deū hiuli damitātes accelentes i sitī·r
aridi pre potus copia filij puellaū
cōpuxerūt eos·r filij usr ex hebreis pu
ellis nati sil vulnerauerūt et puxerūt
fugientes assyrios et peruert assyrij
i prelio a facie dn̄i mei·r ab alpou i ad
uitoriā dei oīs si assyrij m i° pugnāe
eis ab hebreis illata Adonay magnus dñs
es tu Adonai ē nomē hebraicū qđ ītpta
dns sing duo hr nota idē signāt et unū ē
expositiuū alterius sic cū dr abba pr
Atz ut asserit glosa adonay ē unū de dece
noībz dei apud hebreos ꝫ aqu habet
o adonay dne dr et mgr in hystoriis
ponit addēs sup h° attica inuenis qđ
theo° sup psalmū dne dr nr qz cū i hebo
lo° dn̄i geīnatū sic hic adonay dne deus
primū est tetragramaton 2um ē nomē dn̄i
cōe Itaz adonay dne magnus es tu n cor
pis qntūte sed mīe sēsibili maiestate
et prius in finita pfectione i pdarus in
virtute tua·r excellentissi pstāe i sīnate
ac in tepo supsplendissi i suppulchrīs
iaccessibile lucē habitans·r seruat oīs cre
atura qi dixisti et fca st̄ misisti spm tuū
·r ipleuit effudisti seu spersit pstāe in opp
ptēdē voluisti iuxē i° ꝫ° obo dn̄i celi firm
st et spū oīs eo oīb vbis eoīū i nō ē qui
resistat voluntāe·r tuo ipetio q absolute vis
aquid fi Nulla qz ꝫt vbis dīnacū ussi
onū de iure resistē q tū de fo nīl resistit
Montes a fūdamētis mouebūt cū ngā
qn tu iussēris iuxē i° qui respicit tra et
facit ea tremē q tangit mōtes i fūgāt
Petre sic cera liquescent an facie tua
·r ex maiestatis tue pūtia i pcepto qđ
tū iminēte futuro gnāli iudīo maxīe
fiet p ignē inflagrationis scdz i° Ignis
an ipm pcedet Itez mōtes sic cera flu
xerūt a facie dn̄i Hūc fert iob 9° Exu
tūstulit mōtes et nescierūt hi qs sbuit
qui cōmouet tra de loco suo et columne
eo tremiscunt Et mal° qz ꝫ Exec celum reli
cloz abissus et vmisa tra et oīa que
i eis st in cōspectū dei cōmouebūt mōtes

sil' et colles et fundamēta terre ꝙ cū cō-
spexerit ꝛ deus timore cōmouet Qui
aūt timēt filiali timore pseuerāt usq; i
finē magni erūt apud te p cūcta q̄ fulge-
būt sic' sol in regno tuo et nichil deeīt
eis Ve genti insurgēti sup gentē meā
r cōi filios isrl' et nē ꝺ xp̄ianos iuste
se erigenti Dñs ei opē vindicabit vin-
dicabit in eis p̄cm eoꝝ ꝺ fideles amissa
uxe ꝛ deutēo ij zc̄ qz sanguine seruoꝝ
suoꝝ vltiscet et vindictā retribuet in-
hostes eoꝝ in die iudicij gnālis ac pri-
cularis visitabit illos visitatiōe pene
ac ꝺpmationis de q̄ lo sophonie p̄
Visitabo sup oēz qui arrogāter īgredit
et visitabo sup viros defixos ī fecibz
suis De q̄ visitatiōe lo ysa post dies
multos visitabūt q̄ dāpnati post qua
cūcz seu q̄tūlibz longā duratiōne pu-
nient Dabit ei ignē ꝙ vmes in carnes
eoꝝ nē ꝛ ysa vltio vermis eoꝝ n̄
morietur et ignis eoꝝ n̄ extinguet Ideo
sbdit vt vrant et sentiāt usq; i sēpitnū
et de igne illo nulla ē dubitō q̄n vere sit
corpal et acerrime puniens ꝑ n̄ cōsumēs
Porro de vme cōr dr q̄ sit spitalis viz
remorsus sndēresis vm q̄ dr dabit
ignē et vmes in carnes eoꝝ aq̄ ut hap
mo et eū sequētes de corpalibz edacibz
horrendissimis ac mōstruosissimis ver-
mibz istud exposuit de q̄ nup plenius
sēpsi sup ꝛ cām ℔ Humilia valde spm
tuū q̄m vindicta carnis ipius ignis
et vmis ideo hoc loco ptūlit Amplius
veneranda hester iudith ac ꝑplo n̄ laudibz
tm sed et sacrificijs deū honorauerūt
sic' sbiūgit Et factū ē post hec oīs ꝑplus
r q̄da de oīb; pserti maiores ac bella-
tores post victoriā venit ad thilz vbi
erat locus sacrificiorū adorāe dñz q̄
in oī loco poterāt adorāe ꝙ adorare nō
sacrificijs n̄ licebat nī in templo nī ex in
spiratione ī dispensatiōe dīna et mox
ut purificati st' sēdz legē De purifica-
at redeūtiū a bello legit noꝝ zj qui pu-
rificabāt aspsione aque lustratiōis
de qua noꝝ jo hēt obtulerūt holocau-
sta que ad diuine maiestatis honorē
totalit' tendebāt in signū q̄ rōlis
creatura dr se tota deo offerre ac dīui
no mācipare obsequio et vota r vo-
luntas seu spontaneas hostias et re-
pmissiones suas r oblationes q̄s fuce
pmiserūt de q̄ oī in leuitico Porro
iudith vniuersa vasa r arma bellica
holofernis et cauopei de q̄ ia dictū
ē obtulit deo tocs victorie donatrix
in recognitionē r uige orationē
bñficioꝝ nīc Vt q̄d sbdit In ama
thema oblionis r ad ꝺpmationēz
et exclusiōēz in meditationis bñficioꝝ
tantorū ferit ei ea suspendi uel reser
uari in templo ut filij isrl ea in memo-
zes sp essent bñficioꝝ illoꝝ Erat aūt ꝑplus
iocundus sēdz sancte soꝝ r spūtli lenita
sēdz apparatū hom; vniosoꝝ et sic
ni sanctis soꝝ viroꝝ solet ex materia
sinceritate r iocunditate eterna toti
vitas q̄da fluxerus ac claritas relu-
et iudith magna fca ē i bethulia
q̄ accrevit cotidie in sapia et vnite
r in honore hēbat p̄cipuo et p̄clarior
erat vniuse tre isrl r clarissima mu
lieru isrlitaꝝ tpe ꝛ Erat aūt festis
diebus p̄cedens cū magna gla in
vtiq; cū fastu et pompa ex deuotōe
r pro honore dei q̄ ea sit exaltatus
et in q̄ gla confidēabāt in ea Deoꝝ
sit aūt cū decreto ōtu atq; firmabi pu
decrevit dexcellētia sua et glabat' in
dño Mansit aūt in domo viri sui
annis centū et quīq; n̄ q̄ tot annis
vitauit in domo mariti defuncti
tū dū q̄ venit ad annos vite sue cēti
et quīq; Et dimisit ancillam suā libe
ram r libertatem ꝑ et locupletauit
ea habitōe qua dilexit ut filiā iux
ꝛ ethnicū Iberus fidei sit r dilecti
q̄ nūc tua et q̄ filiū tuum illi et
defuncta ē ac vnā sepulta cū viro

suo Luxitq; ea ꝑ ꝑls septē diebz sic ī ea.ꝰ
septi est Luctus mortui dies septem
Luctus at fletui et ī quib; oēs dies vite
eoꝝ Jn oi at spatio vite eo nō fuit qui
ꝑturbaret isrl' h; n ꝑt intelligi sicut
sonat ita ea vincēte assyrioꝝ gressiē p
turbauerūt isrlēz h sensus ē q; ī spa
cio vite eo post ꝑfata victoriā nllo gnā
le ꝑsecutione tulit isrl'imo ꝑlo et
ꝑ; morte eo multis ānis et h; meliꝰ
sic fere hoc Dies at victorie h; festiui
tatis ab hebreis in nō sōz et festiuoz
dieꝝ assumpt' atq; ut in scholastica hi
storia fert ābisa ē vocata a cābise seu
nabugodonosoꝛ rege ad dei honoꝛē
at ipius regis cōfusionē Interea cōstat
hāc magnumē tristā et feruidā iu
dith fuisse figurā vgis glose atq; ecce
Holoferne at et eo exercitū desiccasse
diabloz et angelos tenebraꝝ q; sp im
pugnāt ecclīz Basilia at virgo ma
ꝓfus deuicit diabloz sic de ea ds ꝑdix
illi ī quo Jnimicitiā ponā ī te et
mulierē ipsa conteret caput tuū
et q; to xpifera vgo et scā ecclīa oīb;
tute i gra pulchriores exist' tāto
plo ipius ī eas sbuertē nisus est
B ipe ꝑstrauerūt eū ipa pugione
ipi; dū tēptamēti illi; penitus cō
futates p ea sibi ipis meruerūt cōfa
et illi ꝓtrauerūt cōfusionē ceteris
q; fidelibz formā resistendi deob;
onderūt ita q; fideles exemplis et
do numeris vgis bndē i alme mris
ecclīe surrexi at roborati fugauerūt
et vicerūt dēones tēptatores suaq;
victoriā deo nr oi humilitate laude
gratiaq; actione i cui sacrificio eccl'ā
legis attribuerūt et obtulerūt Pre
ciosissimas demū opes r. alias de
ceptas q; abstulerūt holoferni r. dia.
corpauerūt dño ihu x̄o in amathe
oblionis q; nūq; obliscam
bnficioz saluatoris B et vgini bndē
optē conuenit laus r. Tu gla ihrlz

tulencia isrl' tu honorificē ꝓpli tui
Postremo de ꝑfato nabugodonosoꝛ
seu cambise in hystoriis recitat cābi
ses post ꝑdīcū cui gradi exercitu intrauit
et vastauit egiptū et abhoiato religio
nē egipti cerimonias eo ac tēpla depo
suit edificauitq; vrbē babilonē i egip
to a qua diu ꝓgredi egrotauit et fere
bat cernibz regū et mortuus ē i da
masco reddente illi qd meruit iudice
sūmo qui ē sr' oīa ds sbūs i bndcs a.
Explicit ffis dyo'' expō sup iudith
Incipit ꝓlogus eiusdē sr' hester

Sicut solet ies i mū
do in altissis dei
sic mulieris bone
species in oīmetū
do; sue ecclīa ꝑ.ꝰ
Dī hos vbi de scā
et speciosissiā hester
conuenient expom; dom; siue synagō
seu familia iudeoꝝ Jtaq; sic sol clari
tatis sue splendore tenebras fugat ita
feruidat at totū vernsat sensibile mūs
et reddit eū visibile sic elūssia hester
desolatissimū ꝓpli suū a nebulis tri
stitiaꝝ eripuit sinisq; ꝓbz ac bnficijs
exhilarauit et de pauꝑe fecit ditissimū
atq; vtutibz sinis sapia et doctina oīnit
ꝓpli suū ad creatoris amorē i cultū sui
rendit et ab extrema adūsitate ad ma
riaz ꝓsperitatē pduxit et oīa ista egit
opt' p ea q; sapie non ē finis et q; po
tencia ner tim hī nez mēsurā qui et
infirma elegit ut p ea opet' maxia
bona ꝓd; ni hystoria libri ista exponēdi
mōstrat Expō p'' in'' libu hester In die;

Liber hester nit' scd' Actu ꝑmg
turus cōputat' canonicas atq;
in ordine agiographoꝝ repo' Arridit
q; hystoria ista post reditū filioꝝ isrl'
a babilonica cap'' et p'' isto narrat m;
quali' assuerus rex suā repudiauit
uxorē 2° quali' puella nōie hester na
tione hebrea duxit i cōiugē Deinde

qualiter p eãdē prenunciata sit liberatio iu
deorū a mortis periculo In diebz assueri
qui regnauit ab india usqz ethiopia
sup centū viginti septē puincias Assuerꝰ
iste rex fuit plurimū atz medorū q dicit
fuisse octauū pꝰ cyrū regē q monarchiā
obtinuit omissis duobz magis ꝛ sapiēti
bz qui post cābisem filij cyri regis regisse
dicūt septē mesibz tm ut ꝓdā hic scribit
Qđ nō apparet ydonee dm qz ut mgr i hys
toriis narrat pmꝰ illoꝝ duoꝝ sapiētū reg
nauit mesibz septē ꝛ pꝰ eū se ipꝰ modico
tpe ita q durante regnatiōis eoꝝ nō se exte
debat ad ānū vnū Hꝰ opinionis q assue
rus fuit octauus post cyrū scolastice arto
hystorie fuit dicēs q pꝰ duos magos illoꝝ
regnauit darius filius ystaspis vnꝰ septē
sapientū seu magorū qui post regē iudi
cabāt et āministrabāt regnū plurimū post
darium filius eꝰ xerses pꝰ que filiꝰ eꝰ artha
xerses pꝰ huic filius eꝰ xerses sedz cui suc
cessit sogdianus et sogdiano darius ex
meto nothus huic q dario artha xerses a°
noīe assuerus sub q̄ incipit hystoria hester
Alij dicūt q assuerus iste fuit q̄rꝰ pꝰ cyrū
qđ iosephus sensisse videt ꝛ li° ānq̄tatū
affirmās pꝰ cyrū regnasse filiū eꝰ cābisē
pꝰ cābisem darium filiū ystaspis q darius
non fuit de stirpe cābisis pꝰ darium at filiū
eꝰ xerxen post xersen filiū eꝰ artaxerxē
Qđa vo opinat q assuerus iste fuerit
imediate ꝓximo regi plurimū l salte cābisi fi°
cyri Interea nycolaus de lyra positiones
has veritatis dicit q ꝛa veritatis videat
et addit q rabbi salomon uno loco dicit
assuerū hunc imediate dario successisse ꝛ
tm sup danielē teneat q cambises fuit me
dius rex inter ipos Ro at que movit lyrā
ad reprobandū duas pmas positiones e
qm̄ psupponit q mardocheus captus fuit
cū iechonia rege iuda qđ infra ꝛ° capitulo
dicit patere sicut p duratione babilonice
captiuitatis et p tpa q̄ plurimi reges plurimū
regnauerūt ꝓbat q mardocheus pmo
anno regni assueri fuit ad minus duodecim
quibz annoz et adhuc alij multi anni erunt
addendi Non ē at probabile q tā diu
vixit a nativitate etate facē potuisset q
le infra faciat ꝛ° q positionē vedar
guit qz sedz ea mardocheus i pmo
regni assueri fuisset centū quinquagin
sex annoz y° et pluriū Unde tota tota sequs
positionē dicit q mardocheus i principio
regni assueri fuit circiter octo annoz
Vm rabbi paulꝰ ola usta argumēta
lure conat cassare vna solutione Lyra
naz se fundat in eo qđ sequenti hēc ma°
Erat at vir iudeus in susis nomine
vocabulo mardocheus filius yayr
filij semei filij cys de stirpe yemini q
tm̄ latus fuerat de ihrlz eo tpe q iechō
nias rege iuda nabugodonosor rex
babilonis trāstulerat In hac aūte
hoc relatiuū qui lyra refert ad mar
dotheū qđ rabbi paulꝰ dicit posse referri
ad cys pauū mardochei velut sic di
cat David fuit filius yesse filij obeth
filij boos qui ūtraxit cū ruth moa
bite de relatiuū hoc qui refert ad boos
n ad david Unde istam solutionē rabbi
pauli nō inuenit ydoneā quia ei qđ
ait de relatione relatiui possit faciliꝰ
sumi dicendo p̄mdicta ūba sedz se tm si
attendat ūba sequēta veritatē nō
hꝫ qz ꝛ° ca° pꝰ allegata ūba immedi
ate sbiungit qui fuit nutritius filie
patris sui edisse que alteꝝ noīe hester
vocabat Quo constat q utrūq; hoc
relatiuū qui seu vnū reperitur sit ad
mardocheū referendū Sed hijs ob
uiare videt qđ mgr in hystoriis re
fert Erat vir in susis iudeus nomine
bulo mardocheus de tribu yemini
qui dūcerat de trāsmigratione iechonie
hic erat nutritius hester Ex q̄ verbis
apparet q p nativitatē dūcerat de dc
trāsmigrato cū iechonia plurimū cū
glosa eodē hystorie dicat dūcerat
de trāsmigratione n imediate s per
successiones qz pr eꝰ t annus l plurimū

ōnderat Ad qđ dicēdū q̄ in scolastica illa hystoria in libro cōmūdente ℓ regū manifeste hē q̄ nabugodonosor mīstulit ōn ioachim seu iechonia i summa q̄ dete nihil mīt q̄s erāt mardocheus et ezechiel et sic magis standū videt textui q̄ glose illi⁹ et pīcipue textui libri hy⁹ nāmiri Itaq; verioꝛe puto pmā positionē quā mgr i hystoꝛijs sequit et q̄ iosephus aliq̄s omisit nā xerses quē omisit regnauit duobꝫ mēsibꝫ sogdiano vō quē omisit mēsibꝫ septē Quod aūt de mardocheo senserit iosephus in li° antiquitatū nō repperi in q̄ vndecīo li° antiq̄tatū narrat darium rege strpsisse samaritis zorobabel et aliis et mardocheus legati iudeoꝝ vos accusant Ad tm de isto mardocheo nō arbitꝛor dīm sed de alio q̄dā ad iudeā a babilone reuerso ad quā iudeā mardocheus nō rediit forsan dicat ad tēp⁹ rediisse et rursus in babilone reuisq̄ Dīm iux hec remanet q̄sito q̄ litt potuerit mardocheus tā diu viuisse et i senectute tā magna egisse q̄ mīra de eo nārāt Ad qđ facile potuit videri si ad oīpotentiā dei respiciat qui p mardocheū voluit istū tyrannū pdo subuertere ℓ mira tpe suo legis legit quidā viuisse usq; ad q̄dringentos ānos sic in cronicis martini veritat de q̄dā qui ob senectutē vocat⁹ iohes de tpe et nup fuit in comitatu hollandie quidā q̄ ānis vixisse asseritur Tm de hys q̄ mīra vetustudine st nō cōuenit mihi asseꝛtoꝛie loqui Itaq; in diebꝫ assueri q̄l sedit in solio et regio throno regni sui tēp⁹ receptus et coꝛonatus sicsa cuncta regni pfecꝛ regni eq exordiū fuit et caput atq; metropolis Tertio ℓ a° ipeꝛij sui fecit grandē cōuiuiū cunctis pncipibꝫ et pueris suis et nūsdiis cētū et octoginta diebus Circa hoc dic quidā n ee visile q̄ hoies pcipue qui a remotis venerūt tot diebꝫ vacauerūt io dic hos cētū octoginta dies ee resendos ad tpe pfatoꝛis cuiuiij. nec exhibuisse regē pdo suo n cōuiuiū septē dieꝝ De q̄ sbdit Cuꝝ impleret dies cōuiuij cuitauit oēꝫ pncꝫ qui cuctꝫ e in suis a maxio usq; ad minimū et septē dieꝝ iussit cōuiuiū pari in vestibulo orti et nemoris Qđ istud ceptisse dīm cēset pcipue cū nec cuīte nec idonea rōne pbet et textus mānifeste dicat oppositū nec mirū q̄ ad instantiā tāti regis vacauerūt tot diebꝫ cū inteꝛ grauis laussie reficeꝛent nec verū e n⁹ villā apparentia hz q̄ pncipio cōuiuij duraueit cētū octoginta dieꝫ cū oīa nāta hrent copiose p copiosissie ad manū cū in textu dicat q̄ exhibuit ipe cōuiuiū ut ōndet diuinas regni sui Insup textꝰ euidēter mīt cōuiuia ista distinguit tā q̄ ad locū q̄ ad tpe et ite q̄ntū ad inuitatos De p° nāq; cōuiuio ait sēcit grande cōuiuiū milio tpe s cētū octoginta diebꝫ nec fit mēsio ibi de spāli loco Deīn tractat de cōuiuio septē dieꝝ nec in descpcione pmi cōuiuij villa fit mētio de pfatione cōuiuij ℓ de exhibitione dūtaxat p° in descpcione cōuiuij septē dieꝝ fit vbiq; de pfatione cōuiuij et nichilomꝫ expoꝝ hoc de cōuiuij exhibitione ℓ° potius p°) Rursus descpto p° cōuiuio adiūgit Cuꝝ impleret dies cōuiuij et cōsequēt tractat de 2° cōuiuio qđ affirmat septē durasse diebꝫ Iteꝝ p°) cōuiuiū asserit fuīt cūctis pncipibꝫ et pueris regis persissis pcipue et medoꝝ nutritis et pfectis pncipiū Qđ vō cōuiuiū asserit fuīt oī pdo in ciuitate susis inuento et h oīa extā iosephꝰ li° antiq̄tatū ll° pteꝛitat qui extā scribit q̄ rex misit p oēs pncipatꝰ dominians ut opā relinqꝛet et nichis die p eū ipeꝛio letaꝛet q̄ pꝛ q̄ diu vacabat Qđ cōcordat dīno scolastica hystoria que fuit pmū cōuiuiū fuīt ee in domo illa mirabili de q̄ le in hystoria alexādri et columpne erant argentee tectū instar fir

mamẽti cõamerato hñs gẽmas diuſico
lores in figuꝝ ſpderũ et ſiguoꝝ diſpoſi
tas De hoc narrat et ioſephus Tabna
culũ fixerat rex ex aureis argẽteisq; co
lũpnis vela purpurea ſup eas extẽdẽs
ut multa milia diſcũbẽtiũ operirent
ꝫ. at cõuiuiũ tuꝛ ꝑtata fuit ẽ i veſti
bulo orti et nemoris ⁊ pomerij nꝛoſi
qđ regio cultu et manu ⁊ regali ornam
at artifitio conſtitũ fuit ⁊ conſertũ ac de
coratũ aromatiis fruticeriſq; arboꝛibꝫ
ꝓut tãi ꝑpatulis decuit claritatẽ de hꝰ
in hyſtoꝛijs ſcꝫ Dꝫ hos cẽtũ octogiñ diez
cõtinuit oez plz qui erat in ſuſis et diſ
cubuerũt ex domũ ſeptẽ diebꝫ in veſti
bulo orti delubꝝ in quo fuit vinea hñs
ſpites argenteas palmites aureos et
botros ex varietate gẽmarũ diſtinctos
Et pendebãt ex oĩ pte tentoꝛia aerij ⁊
albi et clari et carpaſini ⁊ aurei et ia
cintini ⁊ celeſtis coloꝛis Color ei tãrñ
ſilis phibet diſpoi celeſtis orbis ſeu ſpere
celeſtis ſuſtentata funibꝫ biſſinis et p
pureis ⁊ extenſa funibꝫ filtis de biſſo
ſeu candidiſſiõ lino et de purpura qui
eburneis cirtulis ĩſerti erãt ⁊ cirtulis
filtis de ebore qđ ſatis forte fuit ad on⁹
l⁹ ac colũpnis marmoreis utpote de
marmore lapide factis fulciebãt ⁊ ſuſtẽ
bãt ex pte vtiq; lectuli qđ aurei et argẽtei
⁊ loca ad ſedendũ in ſtar lectuloꝝ diſpoſi
ta mollia atq; opta tinaturis et mixturis
ex auro et argento formatis ſup paui
mentũ veſtibuli ſmaragdino et paro ſma
ragdi lapide ⁊ complanatũ lapidibꝫ de ĩſida
paro et ſilibꝫ in colore ſeu diſpoe gẽme
que ſmaragdus vocꝫ qđ mira varietate
pictura decorabat bibebãt aũ aureis po
culis ⁊ ex vaſis ſeu cyphis aureis atq; ut
ioſephus addit vaſis ill inſerti erãt la
pides ꝓtioſi ad delectationẽ ⁊ ſpectaculũ
ꝑtũ et alijs atq; alijs vaſis ibi ĩferebãt
⁊ in vaſis et ſcutell ex materijs diuſaꝝ
ſpeciez aut diſponũ ꝓtioſis et tuꝛ diuſi
tate ferculoꝝ fuit diuſitas vtẽſiliũ ſeu
vaſoꝝ vinũ qꝫ ut magnificentia regia
dignũ erat hñdans et ꝓpinũ ponebat
Erat erat qui nolentes bibẽ cogeret ad
bibendũ ĩportune tuitando uel ad
equales hauſtus hortando ut qđã
brutalẽ ſtituit et in uino valde vitiat
ſanitatiq; mẽtis et corꝑis vdiſſatur
ſed ſic rex ſtatuerat ut vnuſqſq; qđ
vellet acꝛipet de ribo et potꝫ cũ libitu
et vbanitate Hã et nãlt delabile ẽ
vñ libertate ⁊ tñ ut ioſephꝰ refert ſolũ
fuit ꝓſis cogẽ cõuiuãtes ad potũ Vaſhi
qꝫ regina fecit cõuiuiũ feꝛaꝝ in pala
cio regis ſicq; fieꝛe vſebãt ſeoꝛſũ qđ
fuit honeſtũ atq; omniõ vitandi mlta
ꝓna feminis qꝫ ſpealr obẽ ex vinoꝝ
conſortio vino repleri quo conſtat q;
ieffabiliter deteſtabile ẽ qđ erãt ĩ ſcꝛi
ꝓtibꝫ xpianoꝝ viri et fẽe in eiſdẽ
ſtuphis repntant ſe nudos et ĩ ſtuphis
aut balneis mulieꝛcule ſeruiũt viꝛis
die ſeptio hꝫ ſedi cõuiuꝫ ſumẽdo cõ
uiuiũ ꝓo congerie cõuiuoꝝ tot dieꝝ
cũ rex eẽt hilaꝛioꝛ vinũ ei letificat
coꝛ hoĩs ꝓcepit ſeptẽ eunuchis q; in
conſpũ eiꝰ miſtrabant Bulbaꝛuꝰ
et in mensa ut mẽdurent reginam
vaſhi ut oñdẽt ciuibꝰ ꝓpꝛis et ꝓn
ꝓibꝫ adhuc ibi exntibꝫ ꝓntibꝫ illiꝰ
pulchritudinẽ Q[illegible]
ſpealr ſit finꝫ ciuibꝫ ſuſis ut appaꝛet
ex hã mlti tñ ibi erãt ex ꝓncipibꝫ
et gentibꝫ ꝓuinciaꝝ regis ut ĩmiꝛ
ioſephus Ideo ex iſto nõ ſẽ q; non
fuit niſi vnũ cõuiuiũ que vẽnit
et venire cõtẽpſit Dꝫ ĩtũ vt ioſephꝰ
inſinuare dicendo que ꝓ legũ ꝓſaꝛ
cuſtodia phibẽtiũ ab exteꝛneis alienas
cõiugales videri nõ accẽſſit ad regẽ
Ex quo elicit qđ ñ ex cõceptu ſ potiꝰ
ex pꝛidicia et obſeruãtia legis ꝓſ
phibentis cõiuges earũ ſẽ ab alienis
viris videri non vt ad regẽ hñt aq
dicit in hebꝛeo hñ et vẽnuit regina
vaſhi venire ſoꝛ vbi regis ĩ manu

eunuchoꝝ Dñm ad hoc ex vbis iosephi
ꝑuisio Et aut ꝙ rex sept̃ misit ꝑ ea
et tñ nr̃ assensit qđ ꝺceptũ ĩcludebat
Rex eĩ in tali lege potuit dispẽsare
Dñ uxus rex et nimio furore sue ꝺsp
vitanda ẽ at regũ ira ꝙm̃ robili si ꝑt
qr ut ĩ ꝓbijs salom̃ lo. Sicut fremitus
leonis ita et ira regis qui ꝓuocat eũ
pecat in aĩaz sua Et rursus Nubi
mentis ira regis Introgauit sapientes
qui ex more regio ei ꝑ adeũt ꝺa et
phs docet ꝙ rex seu ꝓnceps ꝺt sibi as
sotiare multos sapientes ut heat ꝙsi
oculos multos qz dicẽ cue iuuet qr phs
vident occi nichil ꝙ vnꝯ et sic fecit as
suerus Ita addit et illoz fuciebat tuta
consilio frequtũ leges at iura maioz
ĩstituta a sapientibz ꝛ ꝓ ꝑ
ꝓncipibz Erãt at ꝓmi et primi septẽ
duces ꝑsaz et medoz Talibz ꝓmittẽ
dã gubernatio ꝺbitoz viz peritꝰ
et exptus ĩ oĩ qui qrat bonũ cõe nõ
ꝓpa cõmoda et iusti sint at ꝓdctes
Et ꝙnis rex fuit iratus ñ tñ sine
hoz consilio volut ad vltionẽ ꝓcedẽ
Quia ira olim cordis exerat ꝓpt qđ
senem Nichil ĩquit volo t ira sentẽ
tiere qm̃ tibi irato ocia licita ee videt
que s. ira ꝑsuadet qui videbãt fame
regis. i. familiariores ei fuer et magi
cõsiliales et ꝓmi post eũ residere
solebãt sine in eade sede ꝛa. nisi
et in cõsilijs et cõsilibz musis nisi sine
regina ꝺbiacẽt Kindutꝰ mamuchã
qui int̃ septẽ sapientes ꝛ ira ultiõ po
Aron solũ regẽ lesit regina derogãdo
regis honori et hoc publice cora curti
ꝙđ scandalizauit ꝙ plurimos et
ex. fcie spernent maritoz suoꝝ
ꝓcepta ñ ipa tã arcuit ꝓuidit ꝙ cete
mirone inde trenuit et a sili cõpescãt
et h qđ ꝑplexe narrat in textu ꝙ plane ẽ
Placuit cõsiliũ isti eunuchi regi et
ꝓncipibz ut. s. regina vasti ultra ñ
ingrediet ad regẽ ꝛ regnũ illius. i.
cõione in regno cõuenẽte vxori regis. al
teri que melior ẽ ꝛa. impiat et nũcte vxo
res deferant maritis suis honore Hic
rex oĩa suis ꝓuidus ꝺsipsit viros ee ꝓncꝰ
pes at maiores ee in domibz suis vñ
et uxori applica documẽta vir caput
ẽ mulieris et viri ẽ instruẽ at dirigẽ
cõuge in agendis atz errãte corripe
Hic et gen̄ z. le. dñm ꝓme mulieri a
deo sub viri ꝓtate eris et ipe dñabit
tui Ideo et bñssi ꝓnceps apli thom
in ꝓma sua canonica z. aut m. Sicut
mulieres ꝺbite sint viris suis sicut
sara obediebat abrahe dñz eũ vocãs
Vnceptũ ꝓncipatꝰ viri in vxore ñ ẽ ꝑ
oĩa sic ꝓncipatus seruꝰ ad dñz ut erã
doret phs ꝙ. in multis ad paria ꝛ di
cãt ꝙ in ꝓncipalibz et arduis rebus
et causis vir ꝓncipalior exstat Ita et
sexus femineus ẽ sexus ꝺbiectionis et
cõ viri in ñalibz et iudicio rõis atz
constantia cordis ꝑfectiores sĩ fem̃is ꝙ
itẽ contingat oppositũ Postremo
quida spualizant ista hystoriã itelli
gendo xp̃z ꝑ assueru de q̃ expõe supse
dere melius puto

Expõ z'ca' Hyus itaz gestus Articulus secundus :—

Dr describit qualit Hester sta
ẽ cõiunx regis Hyus itaz gestis ꝓ ꝙ
regis assueri ira deferbuerat ꝛ ferne
desijt et mitescẽte repit cor ei et abiecti
uxore Ita ei sicut et cete passiones ap
petitus sensitiui sit nũ corpali tñsmu
tatione qua tedata tedatur et passio
saltẽ a vehẽntia sua et spealit gnat
nũ sanguis ebulitiõe fellis euaporati
one ĩflamatioeq̃ tolere q̃ cessantibz
ira mitescit recordatus ẽ vasti ꝓris
uxoris et que fecisset ꝛ iobiaz eius et
que passa eet viz libelli repudij seu
repudiationis et repit in corde suo eã
iobiaz q̃đ. excusaẽ ꝓpt̃ nũz ĩ precedẽ
articulo ĩtroductã sinꝯ apparuit ei
ꝙ vltra cõdignũ eet punita qđ ñ vide
bat regiam dece maiestatẽ ad quã cõ

stat ꝓcipue spectate clemētiā · nix ꝛ
ꝓbiorꝫ 20 Koborat clemēcia thronꝫ
regis · qꝫ · aūt ꝑce[h] ma[o] dīm sit q regi
assuero placuit eunuchi cōsiliū de
vasti abiectiōe · iosephꝫ tm ii[o] li[o] ānota
tū enarrat q consiliū eunuchi rex
gratū tulit detentus amore vxoris
et remissens ipi[o] decore ꝛ tristabat
q ꝑt irrevocabile suū edictū eā n
potuit revocare · idcirco ī sollitudinibꝫ
et merore ꝑmansit · que videtes aūi
nimio merore confectū psuadebāt
ut amore ꝑstine cōiugis et amore nil
ꝓfuturū deponēt et qrēt ꝑ vniuſa
tē vgines decoras ex q[ꝫ] pulchriore
hret vxore · arbitrantes sic posse exti
gui ꝓris cupidine alia introducta
et desiderū a muliere ꝓcta sbtrā
paulā posse ad cōsolatē cōuerti · hꝫ
ꝛ gꝫ qd sbdit · dixerūtqꝫ pueri · famu
res et cari regis aūt mistri dōesticī
siue ꝓcipui querāt regi puelle vir
gines ac speciose ꝛ tradāt in domo
feāt ad vsū regis deputatas sb mānu
eggei eunuchi · Eunuchus ī sceptris
qīz accipit ꝓ castrato et sic ve hīt
accipi · mīdū ꝓ cōtinēte ꝛ probo in
moribꝫ · sicqꝫ sumit ꝑce[h] ma[o] aū dicūt
septē eunuchi in cōspectū regis mistra
sse qui ē ꝓpositus et custos mulierū
regiarū que vsui regis deputāt · qꝫ
ille eunuchus hūt ꝓuide de ornatu
et victu aūt custodia · et accipiāt mū
dū muliebrē · ꝛ apparatū ad ornatū
et corpis mūdificationē ptinētē et
cetera ad vsus feāt aūt cultū eaꝫ
nitia · et queāt in cōspectu regis
placuerit ꝑe ceteris · ipa regnet ꝑ
vasti · Erat aūt vir iudeus in susis
nomine vocabulo mardocheus de sti
pe yemini de q et saul p[o] regū fuisse
asserit · qui trāslatꝫ fuerat hꝫ ꝑce[h] au[o]
expositū ē · nutritius hester quā de
filiis hester ꝓnubꝫ adoptauit ī filiā
nā filia extitit fris sui · Hester inter
ceteras puellas tradita ē eunucho sbꝫ
iosephū de babilonia fuit addūcta ꝛ
mardocheus eg amore seruꝫ ē eā et sic
thesaurū in susis · que placuit ei plus
eunucho · ita ut accelerauit mūdi
muliebrē · ꝛ mox festinauit eā oīa
hīs spem firmā qꝫ rex eā eligēt in
vxorē · nā ut iosephus cōtestat · ꝓ
vultus sui respectū magis delēbē
aspēm · et tradēt ei ptes suas · ea que
ptinebāt ad eg decorationē · septē pu
ellas speciosissimas · ꝛ valde pulchras
mi[o] tm qꝫ hester · et tā ipaꝫ qꝫ eius pedis
sequas ornaret aūt excoleret · ꝛ valde
exquisite cōponēt ante pies eg ꝓmon
onē ꝛ ut ipse ꝓ hꝫ cōsequret · eg suore
que noluit ei mdicāe ꝓlꝫ et patriā
suā · Mardocheus ei ꝓcepat ri ut
de hac re ōino reticēt · Iudei qppe ibi
erāt captiui et a miris cōtēpti
et singularis religionis · Cū aūt ve
nisset hīc singulaꝫ p ordinē puel
laꝫ ut intraret ad regē ad qēsticī
cū i[o] intrabāt sumptuosius seu qlibet
die suo · Dīt iosephꝫ aūt ꝓ singulos
dies ad cōsumptū vnā regi mittebat
expletis o[ci] que ad cultū muliebrē
ptinebāt · s · in balneationibꝫ vnctio
nibꝫ aromatūqꝫ applicationibꝫ et
vestimētoꝝ decore · messis duodeci
mā · Erat aūt qꝫ ꝓ integrū ānū ꝓmebāt ad
regis cōiunctionē · ita diuturnat ut
sex mensibꝫ vngent oleo murrino
ꝛ hīore gutta seu lacrima fluēte de
arbore que mirtus vōt · eg oleū ma
nē mūdificat et alijs sex mensibꝫ
qꝫ dā pigmētis · ꝛ cōfectionibꝫ et aro
matibꝫ vtent ad reddēdū corpa fem
magis suaue ꝛ molle ad tactū · ne
quid īcōuenientis odoris ī eis inueniret
ī aq · Ingredientesqꝫ ad regē de die
in palatiū quicqd postulassent ad or
natū ptinēs accipiebāt ab aq a · rge
ad hoc deputato et ut eis placuerit
cōposite · ꝛ ad ꝓpū habitū exultē

et denotate de triclinio ꝛ aula seu pala
tio feiaz ad regis rubiculū tñsibant
et que nitebat vespe exibat mane
atz in mensas eōes ꝛ māsiones
deducebāt que sb manu sasagaz yeu
nuchi erāt qui cōcubinis regis psidebt
Aliqui opinat qp rex vnius puellas
senū dormientes duxit vxores et m
cōcubinas vocet. ch̄ iuges sedare mi
qz principales sic in genesi zelpha et
bala qnz vocāt vxores iacob ag̃i cō
cubine Alij magis tenet oppositū na
et gentiles pro magn̄ pte concubitū
simplicis formicationis n reputabāt
pcm̄ y° ut dr̄m ē iudith ſe sedū fuit
apud assyrios ut fetā irrideret viri
agendo ut inuitis tñseat ab eo Instā
bat dies q° hester mitrā debebat ad
regē que nō gstituit mulierē nullā
Non ei aspirabat ad regis oplacenā
atz cōiugiū ut m̄ria patebit io omis
ornatū suū eunucho hic sbdit ꝑ que
nz voluit egenus eunuchus h̄ei ad
ornatū dedit Erat ei formosa nalde
et tā decōribus pulchritudie oīmqz oclis
gratiosa et amabil videbat qd totū ex
diuina puidencia factū ē ut p ea pplo
rū liberaret Ecce qlis artifex ē opis
dis et qp pulcher pulcherrimi cōpabi
lis pulcher et suppulcherrimi atz ad ī
tuendū supdelitiosissimi infinitez gra
sius et supamabil ēt in semetipso
et ad fruēdū supdilectissimi qui i tā
modica corpis pte in fragili vasculo
lo in mortali mā veliez glebe tuā
pulchritudinē amabilitatē ꝛ delectabi
litatē constituit Denicz pulchritu
dinē illā corpale mirabilit venustat
et auxit supnalis pulchritudo mētis
in donis gre ac vtutū redidans ac re
splendens in corpe pulchritudo qz
moralis in venustissimis moribz appa
ruit et cōpositōe exteriori exns Ducta
ē itaz ad rubiculū regis mēse decimo
qui vocat tebith ꝛ iamarius ap°
nos Non vtiz mense decimo sue expleti
onis et ꝓpationis ad regis accessit sed
decimo mēse septimi āni regni assueri
et amauit ea rex plꝰ qꝫ oēs mulieres vel
diuisim l' cōiuncti acceptis loquendo de
maritali affectu et qr tāta vtuositate
pdore ꝛ honestate consideranit i puella
ferūtz ea regnāe pro vasti et iussit cōiu
gium ꝓpari pmagnificū nuptis pncipib
et seruis suis qdqz sedz iosephi scolasti
cāqz historiā diuauit p integrū mensē
et dedit requē in vniūsis pncipis ꝛ ꝛ a
sbditis suis n exegit soluta tributa siue
obsequia ꝛ° illo ꝛ tarit Vel sensus est
qd fecit eos ad tpr a manualibz cessare
laboribz puta p mēsem cū iosepho dicat
qp pcepit eis festa pro suis nuptijs cele
brare ac dona largiri ē suis officiatis regni
anuis desuis iux magnificenā pnci
pale ꝛ regale ꝛ ꝛpiale viz liberalit ualde
qd ē cōn ꝓsidentes qui in nuptijs suis
aut soboles sue granat sbditos suos ex
actionibz seu munerē exhibitionibz ꝗs rei
rūt Cuncz et ꝛ° grent virgines et cōgrega
rent Cur nā p̄ vitū nū hester cōnubiū
vgines grebāt putat qda q ad ꝓbinati
Alij dicit qp ipa hester neqqz voluerit pdē
genealogiā suā rex se silauit se nulle duc
alia et silatorie fecit vgines qri qis sit
extorqret a cōiuge gens ipi ad qd refe
rūt qd se Netdū pderat ꝛ manifesta
uerat hester patriā et ꝑpz sui iuxta
mādatū mardothei qcqd ei ꝛ° ꝓpriebt
obseruabat hester ut eo tpe q ea pncipā
nutriebat in q patet humilitas et obia
hester Cuidā vo paululū pmoti mox
itumescūt et obedire despiciūt suis pn
cipibz a mgris seu tyrs a q̄ st̄ instituti
Eo tpe irati st̄ duo eunuchi regis volu
erūtz occidere eū q rei nō nesciē ꝑ sui
sepe exdigitione ambitiōe tradītione
machinat in morte pncipis sui qꝰ
pz 3° et ꝛ° regū ubi reges ysr a seruis
suis occisi legūt qd mardotheū n latuit
dicit n nulli qp eunuchi audiēte mardo

rheo contulerē de regis insidiōe ī lingua
quā putabāt nō intelligē mardocheus Io
sephus vō dic̄ q̄ vn⁹ eunuchoꝝ hui⁹ ser
uū iudeū cognōīte dñi sui insidias et
retulit mardocheo salutiq̄ nūciauit re
gīne hester et ip̄e regi ex nōie mardochei
Quesitū ē ⁊ inuētū et ita rex sapīēter
pressit ī statū tante credendo ꝫ exaīan
do negotiū mandatūq̄ ē hystoriis ⁊
in libris historialibz sīpīū et annalibz
traditū cora rege Annales vocāt libri
historiarū in q⁹ scribūt que singulis annis
cōtigūt sb regibz ut reges talia dum
lendo ex memoria p̄teritoꝝ caute se habeant
p cōsideratiōne p̄teritū ac p̄sentiā futu
roꝝ Cui⁹ ca⁹ usꝰ q̄q̄ p̄t inquiri an ſ
regi leuauit suā abuē uxorē cū isepa
bilitas dicat ee de rōe mōnij et an
illa repudiata aut viuēte līuit ducē
aliā Ite an leuauit ip̄e hester cū rege ge
tili cōtrahē cū ḡ fuit p̄hibitū lege ⁊ an
fuit vera uxor regis cū dispar cultus
impediat mōniū cōnubiū diuinaq̄ cō
tractū Ad que lōgū ē plenarie rīdē
dūm ē aūt tangendo dicī p̄t nō oportere
assuerū excusare a culpa quāq̄ hester
ex diuina ordinatiōe ac dispēsatiōe
contraxisse cū ip⁰ sic̄ sāpson cū philistea
ut uidet̄ se ubi hē q̄ res illa agebat a
dño et salomon adhuc bonq cū filia
pharaonis utq̄ ꝫ regū Hoc aūt magīs
desiderio ad q̄stū spectat simile

Quinto capli terij Post hec Artaxꝫ

Capto isto describit q̄liter aman
exaltatus a rege procurauit ab eodē p̄ce
iudeoꝝ mortē adiudicari Post hꝫ rex
assuerus exaltauit aman q̄ erat de
stirpe agag regis amalechitaꝝ qđ
saul vastauit et q̄a rege iā nouatū sa
muel p̄pha reprehendit ne frustra ut p⁹
regū ꝫ ſ le et posuit solū eo sup os p̄n
cipes q̄s habebat a ſ retro⁹ q̄ sb ipo rege
erāt p̄ilo sic̄ pharao exaltauit electū
ioseph et sic aman fuit p̄ ip⁹ rege Vñ
p̄ī infra le ꝫ ſ m⁰ q̄ aio et gēte seu gnē
macedo ex q̄ appz q̄ nō fuit amalechi
ta ad q̄d rīndebit ibi Cuncti serui
regis flectebāt genua et adorabāt
aman tm̄ regis p̄cepīt solus
mardocheus nō flectebat genu ad
reuerētiā aman nec adorabat eū
ne honorē deo debitū hoī exhibet
q̄ ut dr aman superbissim⁹ voluit ſ
nō solū dulie ꝫ et latrie adoratiōz
ipendi Siq̄dē cultꝰ dulie ei potēt
exhiberi tēp̄ p̄sone excellēti ī officio
regis constituto Aman āt ſ honōz
ipm̄ sīe se extollens voluit adorari
ut deus q⁹ nabugodonosor rex
assyrioꝝ viz rābises et graius ipa
torum le Qđ cū audisset q̄ ſ mar
docheus eet iudeus ner eū adorāet
iratus ē valde Odeūt et iudeos
a q⁹ cognuit p̄genitores et fuisse
p̄decessoēs suos fuisse occisos hīr
serui regis ānunciauerūt ip̄i aman
de mardocheo cupiētes frē an mar
docheus p̄seueraret in fīa ⁊ cū dic̄
q̄ se dixit ee iudeū ⁊ ideo nō posse se
honorē adorare et q̄m serui regis
nouerāt iudeos ee exosos huic amā
cupiebāt sīve ex q̄da curiositate
an mardocheus audēt hꝰ euidēter
fateri ipo aman sciente aūdiēte
et pro nichilo duxit in unū viz mar
docheū mittē manū ultricē magīs
q̄ voluit oēz iudeoꝝ p̄dē natiōz
que erat in regno assueri Hanc
p⁹ eo vocabulū ē nisan ap⁹ iudeos
et apud latinos aplis q̄nis ūs
cōcurrat p̄ī nū martio missa est
sors in urnā ⁊ ip̄e aman iuidios⁹
sortilegus misit sortē in uas qđ
qđ urna vōt ad sciendū p sortis o
raculū q⁹ die mēsis et q⁹ mēse gens
iudeoꝝ debēt mactari et exiuit p sor
tis oīsionē mēsis duodecim⁹ qui vōt
adar sīc hebreos et martius sīc
latinos Exiuit q̄q̄ p sortē tertius
decim⁹ dies mēsis eod Hec fecit amā

Elundᵃ mˡ ᵍˡ pg Gr Xv 39

ex vehemti indignatõe z una negssia
tiũ volens exceue vm dictũ i totũ
ppl3 iudeoz ppt vnus delictũ ꝑ
suũ iudicũ· qđ tñ ve vera n fuit
delictũ ꝑ õnes ¶ Cuppbi ei iniuriã
sibi factã q̃nus puã reputãt ualde
graue· idirco in ultriscendo excedit
mensurã et agit cõ iustiã ¶ Dei
q3 sciens se apud rege audiẽtiã hre
pprnã psupposuit se facilit acqsitu
z a rege iudiciũ mortis cõ iudeos
Dixitq3 regi ¶ est ppls p oẽs regni tui
puincias dispsus· nouis vtens legi
bz et cerimoniis· colendo vnũ solũ
deũ· nõ deos q̃s ab antiquis tpibus
coluerũt gentiles ¶ Cuius lex inde
oz a tpe mopsi usq3 assuerũ pduras
ñ fuit penitus noua q̃nus aman
sic dixerit ad iflamãdũ rege ꝯ iudeos
Insup et scita· i· decreta regis otepnes
vñ dz plebiscitũ et optẽ nosse q̃ nõ
expediãt regno tuo· s· bono cõi· i pace
ut isolescat· i· cõ solutũ legũ regni
tui se heãt p mãz· i· pmissionẽ ma
nẽdi in vita et obseruãcia sua· si tibi
placet decretne· i· iudica ut pereat· i·
omdat et dece milia talẽtoz argẽti
dã arthaxis gaze tue· i· custodibz
thezauroz tuoz ¶ addidit aman
ut videt militi zelaci p rege z p pace
cõi· eq nouerca et corruptrix solet ee
dissilitudo ac dispar cultus· et ne
rex retrahẽt· a sua morũ iniudeos
dictãda ppt dapnũ tributoz q̃ sibi
a iudeis dabãt ¶ Tulit g̃ rex anulũ
quo vtebat· nõ solũ ad mãdã sue or
dinis z ire ad hras sigillãdas sic tũc
moris fuit ¶ In anulis denũ tubz
fuit signũ formatũ ad ipmẽdũ et
signãdũ eplas et dedit eũ aman ut
uix suũ dcptũ dictaret et sigillaret
ex nõie regis hras mortis ꝯ iudeos
Credidit assuerꝰ ms ipio aman ñ
iquirens astutias dolositate· facili
tas at credulitatis decipit multos·
et in psidẽtibz periculosa e· sbditis etiã
bonis ¶ Dominq3 st scribe· i· sceptores regis
scriba tñ sequit· ampit· p sapiẽte seu
doctore l'legisperito et lre misse st p cur
sores regis ad vniuersas puincias regni
eq ut occidẽt oẽs iudeos a puero usq3 ad
senẽ· i· vniuersos etiã infantulos atq3 dece
ptos et mulieres· i· nuptas psonas feiee
sexus· et ut pmiores eẽnt gẽtiles hoc sa
cẽ dabat· facientibz i· hmãa diripiẽdi at
tenuẽdi bona iudeoz q̃s trucidarẽt· io
sbdit· et bona eoz diripient ¶ Sic q̃ppe
filij isrl' vastauerũt amalechitas· mãdo
ptepti dei pepercrũt pcoubz amalech
sic· p regũ· i· fert· sbtaq3 ni susis metpo
li regni ppepedit edictũ· i· ex dispone
aman appensũ decretũ· i· scptus de iu
deoz itcritu ne rex suã reuocaret sniaz
sic· nec eã de uasti abiectõe reuocare
audebat ¶ Hoc loco ponit iosephꝰ scz
ptacte eple ex nõie regis ciuibus eius
puincijs misse q̃ mis· jz ma· obtinet· rege
et aman celebrãte cõuiuiũ tẽp· re cõtra
ti saluberrimã ordinassent et ciuibz
iudeis qui erãt in vrbe susis flenbz
p· ut iosephus scribit etiã ciuitas tur
bat· iutpote iudeis captiuitatẽ cõpatiẽs

Expõm'e· Que cũ audisset Artaxe·

Refert· hi· qlẽ mardocheus hester
reginã induxit ad ĩtredẽdũ
cora rege pro libeatõe plebis iudaice
¶ Que cũ audisset mardocheus sindit
uestimẽta sua ut moris fuit iudeis
p· et q̃da gẽtilibz sic· i· Lu· iob· ipse iob
et amici eq legũt uestimẽta sua sndisse
i· duntaxat e sacco· i· aspa sarcinaq3 neste
in signũ cõtritionis spgens cinerẽ
capiti ad humiliãdũ se cora deo q̃i pul
uere se reconsternens ac cinerẽ· i· vore mag
clamabat oẽndens amaltheum diue ai sui
pserti q̃ pensabat se ee occasionẽ tãti
pculi at desolatõis diuidimtõisq3
ppli sui et h' cuilatu usq3 ad fores· i·
ianuas palatij gradiens ¶ Nõ ei eat
licitũ mdum sacco aulã regis intrare

Vñ ſm ro ſeptiñ uſq; ad anlã puenit
et añ ipãz ſtent quã nũ tali hĩtu ĩ
gredi fuit pphibitũ ne hꝫ uemõi ueſtẽ
a ſit ueſtitus miſerabilq; appareñs
horroꝛẽ ĩcutẽt regi a eꝫ magſtrẽte
derogaret In oĩbz pũĩs ad quos
crudele regis dogma ꝛ pñtiñ edictũ
qꝫ doctrinalit et appareñt dictatũ plã
tus ĩgens erat apud iudeos plñus
ſanco et ciñ pro ſtrato utẽtibz ad ĩpe
trãdũ auxiliũ dei iux ſ. ihẽ ō. Amige
lilio cõſpgẽ rinẽ Ingreſſe ſt at puel
le hester et eunuchi ꝛ pediſſequę eius
et cubiculariꝫ qui erãt caſtrati et appz
q iſti ſecrete nouerẽt mardocheũ hester
ee cognatũ qđ audiens hester cõſter
nata eſt ꝛ meroze oppſſa et miſit ueſ
tẽ mardocheo ut ĩduereꝫ eã ſiaz ho
neſte neſtitus aulã mĩret quã ãtipe
noluit mardocheus qz nũdũ finitũ
fuit malũ ꝛ penale ppt qđ euadẽdũ
induerat ſactũ et mdimuit p eunu
chũ ei ſ. hester regine oĩa q̃ arriderãt
m hꝰ caſu ut nũtiaret ad regẽ ꝛ deprecꝫ
pro ppło ſuo de q̃ faciendo excuſauit ſe
qz edictũ fuit q̃ q̃ũz ñ vocatꝫ ĩgredẽt
ĩterius atriũ regis mox moꝛẽt niſi
rex aureã virgã quã tenebat ĩ manu
ad ſit ĩteritũ extendẽt p ſigno clemẽtie
Hmc addidit Ego ĩquit quõ ad regẽ
ĩtrare potero que triginta dieꝫ ñ ſũ voca
ad eũ hinc ei rex et alia milia delinaz
ſua obiecta et ds opt deuote regine de, pmꝫ
tali cõtinẽa et quiete Mardocheus
rurſus mãdauit hester regine ſolu
ta auãte locꝫs ad ea ĩarepatorie ꝛ nu
dater certus q ipa ẽtuoſa dña pa
rient ñ ĩdignãter accipet Ire putes
q̃ aliaz tua tm liberes qz in domo es
regis pre ctĩbus iudeis ꝛ noli puime
q̃ a ſima mortis ō iudeos ꝓmulgã
pſeruet ppã vitã ducturat p hꝰ q̃ fra
es cõtubernal et cõiux regis et ro ñ
cures pro ppło tuo rogare ſi ei nũc
ſilueris non rogũdo regẽ pro tuis
p alia occaſionẽ liberabit iudei
ꝛ ds alijs modis et vñs eis ut ſpo
ſuerevet et tu et doꝰ tua pibitis ꝛ
ds iuſto iudicio ꝓmittet te ꝛ doeſ
tuos ſeu cognatos tuos omdi eo
q̃ neglexeris ppło tuo ni tãto pi
culo ſbuenire ꝛ quis nouit vtz
idco ad regnũ pueneris ꝛ cõſors
et conthoralis regis es effem ut
m tali tpe paraveres ꝛ ut diſpona
ris venire ad pñtiñ ruinã ĩ tpe p
ſentiois iſtoꝝ in q̃ deſeris tuos
Vel ſenſus ẽ quis nouit ac ſi diceꝫ
q̃ nus oculꝰ ſint dei iudicia forſitã
tm idco ĩpatrix et regina es facta
q̃s ex ꝓordinatiõe diuina pares ſe
futurꝫ nob Kurſus hester mar
docheo mãdauit Congregã ós iu
deos vtriuſq; ſexus et orate me ut
cõiatis oro m̃ pſperũ mereat ſuc
ceſſũ ſcon cõedans et ñ bibatis tbz
diebz et zbz noctibz niſi eo mõ q̃ re
ũnales ſolẽt ñ mãducãt viz ſo
ſemel in die vel tñ pe ꝛ ſobrie cõdi
tis in die ut q̃ mi reputet ſit de eo
qui parũ comedit dicit n mãdi
cauit et eo ꝙ amiſit meis ſit teſtis
ho ſtuq; ancille iſte videt finiſſe
fideles et forſan cõſe p ſuã ĩgniã
et ſi ingrediar ad regẽ ſpando q̃
ds miſeriogrdit meꝝ diſponet et
mẽte regis m̃ppiã exhibebit
cõi lege faciens ĩtrãdo ad regem
iuocatꝰ ꝛ ñ vocatꝰ tradens me mea
ꝛ pitulo mortis p liberatiõe ppli mei
ñ ds groſe pruideat et ſuccurat Fuit
itaz mardocheus ad exequẽdũ regẽ
preptũ Explanaꝰ q̃ñ m die ãt ꝛ

Eſtordiũ petitiõis Articulꝰ q̃ꝰ
hester regine h̃ veritat die
at zꝰ mouta ẽ hester regulbz ueſti
mentis et ſic regẽ accẽſſiſſe videt
zꝰ die ſue ieiunatiõis et orois oĩ
tibz adhuc pro ea et ieiunãtibus
cũctis iudeis ĩſiſtys manẽtibz

ipa q̄ m lugubri ueste ornauit at ꝛ
uimauit ꝫ depositis ornauit se ꝑmo
sissimis ac pulcherrimis que habuit ves
timentis ppt qđ mf. sm le qm tri
data ē ei sua et deposuit ueshimē
ta ornatus sui qz et cota ornata
seu cotidiana ueshimenta pcio
sa et decora deposuit ueshimēta
q̄ lugubria m q̄ ulteriori ornatu
sc oppressioni dei ire uindicis cessauit
et stetit in atrio ꝛ camera sua pro
cessit usq ad atriū dom regie qđ
erat interius cōi basilicā ꝛ ex oppo
sito regie aule in consistorio ꝛ loco
iudicij ubi ad iudicium stat palam
ō ostiū dom in q̄ rex sedit ex q̄ potuit
eā uidē et aīaduertit uenit ad illū locū
uult p ianuas milias hm qđ mfra
sr̄a le Ingressa ciuitate p ordinē
ostia ꝛ Cuiz uidisset rex hester re
gina stante placuit oculis ei eāt
ei pulchritā speciosissimaq̄ ueshta
roseo colore uultu pfusa gratis
ac intentibz oculi pollens sr̄ palle
gato mfra ra le et extendit cōi ꝛ
uersus eā uga aurea pro signo cle
mentie ꝛ amoris que antecedens os
culata ē eā ad reuerentiā regie dig
nitis. eratq̄ uga ꝛ sceptz regis
Bz hijs cōuiari uz qđ mfra sr̄a
le Cui eleuasset rex faciē ardentibz
oculi furore pectoris ēdimisset re
gina corruit et in pallore colore
mutato lassū sup ancillā reclinat
uit Josephus q̄z rex iā aspexit
eā asperius uacatdoq̄ multi et
apprehendit reginā mebroz debili
tas et sup ancillas que ppe latera
eius erāt repente collapsa ē ꝛ sibi nō
mfr in historijs refert Et rndēs
quod ea que in isto li hnt ab eo
loco ra deinceps Dixitq̄ mardocheo
Adeo hec sr̄a sr̄ ista ñ hnt in hebreo nt
dr theo et mfra patebit ꝫ i editione
vulgata sr̄ et ex iosepho sumpta Idco
dicendū p hoc concordia q rex p aspm vi
sa regina fuit cōi ra motus eo q non
vocata uenisset ꝫ visa ei dissolutione
verecūdie debilitatione derelictione rex
subito fuit mō alteratus et regine cōpassꝰ
timēs de morte ei ipetrauit p ut hꝫ inf
sr̄a plenius enarrat sicq̄z regina ni cō
solata fuisset et roborata ex obis regis
osculata ē uirgā Dixitq̄ ad eā rex Que
est petitio tua Etiā si dimidia regni
mei pte petieris dabit t a me Etenim
ei fuit regina regnū in pte nebat ad
regē nec sine regis sciu et uolūtate re
gina pt urbē a pte regni alienare aut
alteri dare At ra rndit Obsecro ut ue
nias ad me hodie ꝛ aman tecū ad cō
uiuiū qđ paraui p nūciū Ideo re
gē iuitauit ut cū fes eēt ex ponit solito
more hilarior ꝓponēt ei suā petitiōez
ipm q̄z aman iuitauit qz in ea pncia
uoluit eū regi accusare ut rex cōi pnte
magis irritaret Aliqui vo dicūt qđ ideo
ut alij pncipes irritaret odio iuidēcia
cōi aman eo q sit honorabilior pre ipis
erāt a regina ꝫ hꝫ ut appz fuisse ꝛpabi
le n apparētia ut hē venit itaq̄ rex et
aman ad cōuiuiū regine que ir regē
rogauit ut die sequte ipe ꝛ aman ruꝛ
sus ad suū ueniret cōuiuiū qđ deo sit
ordinate pactū ē ut iteri cor regis ma
gis afficiet ad mardocheū q̄ ad amā
et ipe aman sibi ipi fouea i qua caderet
ꝑparet Egressus ē itaq̄ aman a pncia
regis et regine illa die letus et alacer
ex tota sua pspitate ut estimauit i die
honoz nō ex eis meor maloz n quidq̄
piculoz sibi euenire potetiū ppt qđ
ñ ipleuit qđ septū ē Harpies i oibz
metuit Cuiz uidisset mardocheū nō
solū sibi non assurrexisse ꝫ n motū
de loco idignatus ē maldē reputās
se sic puipendi ab eo qđ superbissimꝰ
ferre nō potuit ꝫ uehemēter iratus fuit
Ira itaq̄ est appetitus uindicte ppter
puipensionē imsteti illatā hꝰ plm

et dissilata ira qua p signa mostrae
honestu ar stultu e uxi ro ecclesiastes 8°
Ira in sinu stulti requiescit Et iohn
silon lo. fatuus stati mordat ira sua
qui at dissilat iniuria cauidus e re
uersus e in domu sua et exposuit
suus oez sua pspitate addens qp qi diu
videt mardocheu indeu sibi odiosissi
an fores palati misez se arbitraret
mox qz de consilio amicoz et coniugis
fecit erigi trabe i cruce seu panbulu
quinquagita cubitoz qs pruauet a rege
ipm mardocheu suspendi i eo i sic leto
ad conuiuiu uxet Ira passio uxe sic a tshi
ra michoat sic ultione illata ad delm
tione sedz phm nat Placuitqz ei ysthu
tpi sue passioni atz iuidie cosonu et
iussit pari cruce excelsa Cui h qui
am ne perquierit mardocheus nllu
pentus exhibendo honore huic amā
et uz qp yo qz h fuit i regis preptu et
huit spe mali scandalizatiuu qz exti
tit alioz yo et iflamatiuu ipi aman
ad psequedu iudeos Insup mardoche
licite poterat aqua salte reuerentia face
aman i assurgedo sed a mo absqz de
rogatoe honoris soli deo exhibedi
et sedz aplius documeto obediedu e
dnis erga discolis et duribz a rege mis
sis qi diu n tu stendit limites sue auctt
i prepiendo Ad hec posset aqs dice
uxi phita in expoe z ma qp mardoche
ita se huit qz aman uoluit adorari
et honorari ut ds sedz qd iura ad hoc
allegat glosa hebraica z h rabbi paul
lus multiplicit reprobat Non ei ut appz
uoluit altius honorari qp rex assuero
qui n uoluit adorari ut ds et si uoluit
sibi usurpare honore diuinu derogas
set regio honori qd ex timore assueri
ausus face no fuisset Hinc addit rab
bi paulus qp gloza i. n te ut autetica
ab hebreis et qp sint due hebreoz opi
niones aut mardocheus noluit flecte
genua coa aman Una dicetiu qd
aman gerebat ad collu suu ydoli
qdā ideo noluit eu adorare ne ado
rare ydolu videt Alia qz ds precp
filijs isrl deutco 7 Ut ne obliuiscent
iuuit eis ab amalechitis illate q
qm aman fuit de stirpe illoz no
luit signa ei inicte a reuerete ipi
aman ondē Umptu glose hebrai
ce cōsonat qd in fra pz ca mardoche
i ozōe lo deo Cuncta nosti et scis qz
n pro superbia fecerī ho ut n adora
uerī aman superbissi Libenter em
p salute isrl erā uestigia pedu eo
deosculari paratus eem z timui ne
honore dei mei trāsferre ad homez
et ne qq adorare excepto deo meo
Um ad ho rabbi paulo rndet 1o no
tā nec recipi ab hebreis q de isto
li n hnt n usqz ad decimu capitu
inclusiue Umptu m appz qp hijs n
obstantibz mardocheus potuisset
licite atque exhibe honore aman ni
assurgendo l filii mo n ex deuteo
id fuit ei illicitu qz allegato aplo
dns iussit ne obliuiscent filij isrl
expugnare amalechitas qd ia fuit
ipletu p saul et samuelē ppea no
uz qlr mardocheus excusset de hoc qp
nllaz uoluit face reuentia ipi aman
n dicat qp ex occulto instinctu ss se
ita hnerit p que modu pluuia exti
sant que alias fuissent illicita sic
p sapson cu philistheis occidit seipz
et qda fere se submerserunt ne pfidi
uiolaret pnt li de cuitate dei aug
declarat Hic dicedu appz qp ds qui
uoluit arrogantia isti aman per
mardochei et hester deire mouit
cor mardochei ad tale rigore i tre
uerenta ei aman Decimo ma sexti

In nocte illa Articulus sexti

Expla mardochei h scribit
Nocte illa anqi rex et aman cedert
p cu hester rex duxit i sopnis deo sic
ordinante pro sblimatoe mardochei

Dñs iosephus aut Deus maligna spem
aman deridebat Nã regi somnii p
illã abstulit nocte qui rex nolens i
onio vigilias pdē ad gubnatione
sui pncipatus eas hīe scribã iussit
libros afferre h° ē qđ sbdit iussitq
sibi afferri hystorias r libros hystori
ales et annales qđ ß x° ca° expo° ē que
tũ p° pñte legente ventũ ē ad illũ
locũ vbi scptũ erat quo mutiasset m
dotheus insidias eunuchoz regem
assuerũ iugulare r orta de inde pe tũ
et cũ scriba voluisset legere do cedere
detinuit eũ rex ut iosephy addi et
ait rex Quid pro hac fide r fidelita
te m a mardocheo exhibita honoris
ac pmij conseruty ē mardocheus
Dixerũt nichil oīno Ihijs vt obui
aret qđ infra p ca° scptũ ē Precepit
ri s mardocheo rex ut in aula pala
tij moraret datis ei pro delatõe mu
neribz Ad qđ potit rideri q munera
illa respũ bñfitij tanti tãtoq regi
exhibiti modica erãt r qi nullus mo
meti io nichil retepisse asserit Jose
phus tñ refert assuesse itrogasse an
aquid scptũ eet in libris qui legebã
de remuneratõe mardocheo facta
riditq scriba q nichil et te rex iussit
scriba tacte r interrogauit que sit hoa
nestis et audiens q deluerset iussit
ut sibi mutiarent que quoq an au
la inemiret h° ē qđ se stanteq rex Ars
est mquit in atrio Rnderunt aman
stat in atrio Nã soluto manibus ue
ut suggereret regi de suspendio mar
dothei Dñs ut salon aut Nõ ē sapia
nec prudentia nec consiliũ con dñz q
dissipat consilia malignoz ne possit
implere manꝰ eoz que reperũt Ait
rex illi s ipi aman Quid debet
fi vro que rex honorare desiderat
honore pncipio Cogitans aman
q nullũ alũ rex ni se vellet honorare
qz ea sepe fuit expertus fauore regis
ad se Et qz superbi reputat se honore pdig
nos et fieri estimat se tales ac tãtos
ab alijs reputari quales et quãti reputat
a seipis cũ longe sit aliter Rndit ho
q rex honorare cupit vt indui vestibz
regijs et iponi sup equũ qui de sella
regis ē r que rex solet equitare Dñs m
scolastica hystoria dr sr equi regis Jo
sephus q3 narrat ipm aman dixisse
Induat veste tua q honorare desideras
et accipe regiũ diadema Ex h° lira cõ
cludit q aman aspirauit ad regnũ
ß rabbi paulus cõtra dicit et dicit nõ ee
intelligendũ q hõ i° q rex vellet honorare
accipet regiũ diadema ß q equus i°
qui de sella regis erat eet de illo qui
consueuerũt regiũ diadema portare
qñ rex eq tauit in illo Hinc ait obiecti
õni repugt qđ sbdit sicp mutat sicũ
Sicq mgr in hystorijs refert Ex ait
aman aspirauerit ad regnũ apparet
tã hinc ex hoc q infra 16° ca° assuerus
rex ptestat Cui s aman i tm arro
gantie tumore sblato ē ut regno nos
pluare niteret et spũ Nã mardocheũ
et hester expetiuit in morte ut illius
insidijs detectis infidiaret nre solitudini
et regnũ psaz transferret i macedones
Ite apparet ex eo qđ ix ca° le Aman voluit
nocere mardocheo pro duobz eunuchis
regis q fuerũt mutarti et pmo de iniq
pncipibz ac tyrannis r maioribz ac fo
tibz Olim ei dicebat tyrannus rex a
pnceps fortis a viro qđ ē fortis nr vo
dr tiranꝰ violentus et irrõnabilis
qui se voluntate in roez teneat ei equũ
Dixitq rex Fiat sic locutus es mar
dotheo iudeo supra sbola r regia ueste
et equo Dicit aqui q rex tacuit de
regio diademate qz ñ videbat sibi
competere q alter a rege vtet diadete
regio Ez hinc obuiare dr qđ rex dix
dixit ad aman Cauе ne q3 de hijs
que locutus es pmittas Infra q3 hẽ
ß ca° q mardocheus egrediens de

consp̃u regis cõnã aurea portauit
i capite Tulit itaz aman stolã et e
quũ ad faciendũ iuxta regis p̃cptũ
Et sit ioseph⁹ refert Cũ iuenisset amã
mardocheũ sacco idutũ et nisisset eũ
sacco exutũ arrũdari purpura mar
docheus putans sibi illudi dixit ad
aman Pessiẽ oĩm hom sit calãitate
mãz decides veritate ãt cognita ut
quieuit Expleto demũ regis p̃cepto
aman festinauit re in domũ suã lu
gens et opto capite ex confusiõe atz tsh⁹
Narrauitqz amicis et vxori Cui rũde
rũt sapientes qs hebat in cõsi⁹ vxor
Si de scie iudeoz ẽ mardotheus ãn
que mdẽ cepisti i humiliari et dehonorã
nõ poteris resistẽ ei Dñi appz qz ista no
uerũt ad̃o de libris et historijs iudeoz
qz libri erãt trãslati ad aliã linguã
vel ex iudeoz nũ se motatiũ i latiõe
atz ut dicũt hebrei legerũt qz filij isrl
cõpant stellis celi et puluerj tre utz se
i genesi et deutco Ideo dixerũt Du
mpuit eidẽ psternũt et suppedita
ut pulnis dñi vo iniquũt p̃uale exal
tãt ut sydera Hoc tritatiẽ demozo
Explanatio capli Intrauit itaz Ar A
Hoema petitionis hesr rginie
hypo Intuit itaz rex i amã
ut biberet cũ regina y ut eiã mã
duicaret cũ ea ꝑ p vnũ designat vtzqz
sit et noĩ cõfessionis cõir ipsa qz potiꝰ
insinuat Dixitqz rex Crue ẽ petitio
tua hester Rndit Si iuenj gratz
m oculis tuis o rex dona m aiaz meã
i vitã meã conserua atz a mortis
laqueo eripe i ꝑplz meũ pq obsecro
i ad istanciã meã pserua a mortis
piculo iã ꝑpinq nisi sbuenias ꝑplz
de q nata sũ et q mebz existo tditi
ei sumꝰ cꝰ et ꝑplꝰ meꝰ ut cõtcram
iugulem et peamꝰ Atz vt i ancs
et ancillas vendẽm i vendito issa
cet eligibilioz qz sit iugulari i esset
tolerabile malũ qz tolerabilioz est
mors nudis vz seruitus qz mors
corpalis et gnalis etiã pusilloz ar
guaz et gemens tacere hndo patiaz
et sustinendo p culpa mea etiam
meipũ detectione a regali excel
leria ad statũ ancillare qz i vite p
pono q̃rimoniã Rite ãt hostis nr
est m audelitas redudat i regem
vir naz et vxor sũt vna caro ideo
omissio vxoris redudat i virũ hoc
ãt fuit ps ꝑpli qz aman pcurauit
morti adiudicari Dicit ẽ qz pcu
ꝛa qz aman aspirauit ad regnũ
et cogitauit mala in regẽ Poterat
ei rex emolimeta penitaz i modi
consequi ex iudeoz vendicõe seu
occupatiõe ni seruirent regis qz ꝑ
i egipto seruierũt pharaom ideo
eoz omissio regi dãpnosa fuisset
hostis et inimicoz nr pessi ẽ iste amã
qui adiuuat vite mẽ ac regno Ad
ille audiens obstupuit i pre admi
ratiõe rei illusp̃tate tritus fuit mal
de i qz defecit vultu regis i rigie
ratũ non sustinens ferre ex pauoꝛ
et confusione Rex ãt surrexit et
intrauit in ortũ arboribz cõsitũ i
ornatũ et cõplantatũ pro refrige
ratiõe tranquilitie siue i ne i penu ire
ferret sinaz Aman qz surrexit ut
rogaret hester pro aiã i ꝑ vita sua
cõseruãda Rã rege surgẽte regia
eria surgens ex debilitate qua in
currit ex imoderata seie tenerituis
alteratione pcrit se sup lectũ ad
repausandũ intellexit ei a rege l
patũ malũ i ex dispõe et ira regis
considerauit sibi imine mortis
piculũ Ira ei ñ tñ maz n erupẽs
furoz et impetũ cõtinuit sps qz potit
sustinẽ Atz ut ami salon fuisset
ẽ qz hylaritas regis ẽ qñ vos sr
herbã sit iracundia ei ẽ tp̃ femine
leonis et mutius mortis qui rex
uerssus repperit aman super

Explan⁹ ml A Iuxta itaz Ar A

lectulū corruisse mq; r sup quē rā
debat hester cū vestibz Dixit aq;
q; aman ex debilitatōe corruit sr
lectū q; ex tātis et tā iopinatis ad
uersitatibz et obstupefactōe ac for
midīe debilitabat in corpe Iosephꝰ
vō ait q; pridie sup lectū rogās re
ginā et ait rex ex suspitōe etiā re
ginā vult oppmere me pīte r sman
gulare ut quidā exponūt nel vio
lenter offere Vn iosephꝰ narrat ige
dixisse Hesther orīm vxorem mee vio
lentiā inferre conaris et suā ope
ruerit fortē eꝫ scꝫ ptinus ꝺepnā
di et ita q; ꝺapnati ad mortē Sic ei
in adibz tristis solent ꝺapnatis ad
mortē oīa operiri Dixitq; vnus
de eunuchis En lignū r patibulū
qꝺ parauerat aman mardocheo stat
i domo r misit septa doꝰ aman Iste
eunuchus fuit vnꝰ eoꝝ q; iuerūt
p aman votando ad mensā r ige
et viderat lꝺ patibulū at petiit
qui erat patī qui rīdit vnꝰ seruoꝝ
q; mardocheo ut iosephus refert
Qui dixit rex Suspendite eū i eo
r in loco p manꝰ tortoris Suspēꝺ
e itaq; aman In qua re pz fallacia
psperitatis mūdane incertitudo et
mstabilitas fauoris hūani pfecti
pncipū mūdanoꝝ et q̄li deus
sēp ac iustus superbis resistat qui
mēte assurgit asserit et vult ad bñ
placita sibi i isto negotio q; supīe
e puꝺ 2ꝺ Cor regis in manu dei est
quāqz voluerit inclinabit 3ꝺ Et qz
ipletū in aman 4ꝺ et ruīs 5ꝺ patrē
ti neqssimū cōsiliū sr ipm detexluet
et non ꝺgsset vīr illi adueīat elig sio
ne qꝺ ait ps In laqo isto q; abscōꝺe
runt oprehensus e pes eoꝝ 6ꝺ Illud q;
pu 7ꝺ Et fodit foueā ierūt i eā
et qui voluit lapīde ad eū reūtet
Hinc iosephus et hester scribit Con
fugit nī mirari i isto sapiaz dei
q; non solū malicia amā puīuit ꝑ
q; excogitata ab eo ꝺ aliū tormēta in
ipm cōuertit et reteōs h; sentire pmisit
qm qui ꝺ aliū molestus fuit hester ise
pmū ꝺgsrat pata Expō tpis 8ꝺ Die

Liberatio iudeoꝝ illo Anni 8ꝺ
ad instanciā hester sua h; rrita
Die 1ꝺ assuerꝰ rex dedit hester
regine domū aman cū facultatibz
suis q; ipe aman puari pmeruerat
i se i sobole sua vt pote reus crimis
lese maiestatis et mardocheus igress
e aī faciē regis tp; amicus et fuit ssu
rus in loco dignitate pncipatus amā
confessa e ei r regi hester q; ēet patruus
suus Tulitq; rex anulū quē ab amā
remi rat et trabidit mardocheo
Dederat q;pe rex anulū suū aman
ad signandū quē absulit ei vū eū a
pstina dignitate deposuit et cōtulit
mardocheo ad eosdē vsus ad qs data
fuit ipi aman Hester at pridie ad pe
des regis et lotum e Obsecro ut nouis
eplis veteres lre aman facte de iudeo
z oīsione corrigāt r reprobēt z reuo
cent Rīdit rex hester regine z mar
docheo Scribite iudeis sic vob placz
ex regis nōie Hec autē dedit rex cō
iugi sue z eꝫ patruo qm de eoꝝ iusti
pruderia fidelitate fuit certificatus
Arcuatoꝝ scribis et librarijs regis r di
uersoꝝ atz sup oribz eplaz ac libroꝝ
volatus eple sr supte ut mardocheus
voluerat et misse p vēdarios r nūtios
qui sedz iosephꝰ equites erāt Harū
eplaz forma po iosephus i h; loco q;
insta 10ꝺ en cōtinet q; veredarijs ipa
uit rex ut cōueniret r alloqret iudeos
p singulas ciuitates et i vnū pīpet
congregare ipos iudeos ut starēt pro
aīabz suis r pro defensiōe vite sue
et os īmicos suos cū uxoribz z libeis
et vniuersis domibz r familijs seu cogīt
iter ficerent infendo illis qꝺ illi dere
uerāt ifferre ipis iudeis Et constituta

ē p̄os p̄nūtias vna vltionis dies
.i. tertia decīa mensis duodecimi no-
ndar: q̄ die iusserat aman iudeos oēs
simul ordinātē diuina iustitia eo die pos
sessuros iudei aduersarios suos. q̄ aduersa
rij ipsos ordinē deuenerit. sumaḡ eple
.i. textus et sūma eplē p̄dictaḡ sumati
et breuiter fuit q̄ sūma infra ꝓ ea. dif
fuse hē patos ē debere iudeos ad ul
ciendā ȳ. extendā vindictā de hostibz
suis sanctoribz aman. q̄ editū exequi
tendebant. Deinḡ eple .i. malit erāt
multe ꝑ vna in forma et sensu fuit
hor ē vna in spē. Egressiḡ ſ. vēdā
rij celeres nūcios p̄sentes .i. veloces
seruī abantiatos portantes. Mardochey
at de palatio et de cōspectu regis egredi
ens fulgebat vestibz regijs iacinctinis
.ſ. .i. purpureis coloris et aerinis .i. colo
ris aerei clari et albi cōnā auteā por
tans in capite amictus pallio serico
atz purpureo. In tali apparatu decore
et gla ferit eū rex egredi ut oēs pa
teret auctas et p̄cia sibi omissa. tunc
aurea illa cōna in p̄tiositate ⁊ forma
a diademate regis distabat. Oisḡ
ciuitas exultauit atz grauisa ē .i. tota
vbs iusys .i. forsan pauris sanctoribz
aman exceptis. Vel ois .i. q̄libz aultus
regis ad quā rumor hoc deuenit scō
uerāt eī sibiā aman et mardocheū
tute ideo de illi deiectione ⁊ hō pmo
tione glabāt. in q̄ vidimus ē .i. pū
29. In multiplicatōe iustoz lētabat
vulgus. cū ipij sūpserit p̄ncipatū
gentet ꝑls. Judeis at nona lux ortū
visa ē .i. copiosa mā iocūditatis et la
titia. oloz. ideo vndiq; multipliciter
letabant. in hīs ut plures .i. multi ge
tiliū et ydolatraz eoz religioni et
cerimonijs iungeret .i. ad iudaismū
cōuerterent. colentes de cetero deū ver
p̄ obseruātias cerimonialiū. p̄ceptoz
ȳ. et moraliū at iudicialiū mādatoz
p̄cipientes q̄ ōs ifit sic sbueniſſet ꝑlo
ꝑlo suo. egit aduersarios trucidasse
tā iopinate atz celeriter. Grandis
ei timtos assumebat iudam
nōis terroz. tua serat. ita q̄ nōe iu
deoz audito p̄terrebāt. q̄z deū rebe
bāt sūmū et oīpotentē. Declarato
Ereuntio cuplī nomi ihū xpi .i.
vltionis quā iudei in hostes
suos exercuerūt hic enarrat. nec est
difficultas in textu ꝓ. ei exprimit
tpe q̄ vlti sit sua iuuta ⁊ eos q̄ cōtra
dauerūt iuxta voluntatē aman omne
ipos iudeos et eoz diripe opes
fama mardochei crescebat rotidie
q̄z vtuose ⁊ sapienter regebat et cel
publica pre solito p̄sparabat. ꝓ eo
et diuulgabat q̄ eēt patruus ipsi
ipmaz regē sua fidelitate p̄seruauit
a morte. ꝓ ꝑncipes et p̄fecti p̄uinciaz
extollebāt iudeos timore mardochei
quē ꝑncipē ē palatij p̄ regē ⁊ migz
aurie ⁊ plurimū posse rogitabant. re
rex honorauit et huic eū ut p̄cipuū
ita ut in cunctis metropoli regni
quingentos viros iudei occiderit
ex .i. pt et vltra decē filios aman q̄s
cū occidit. p̄da de eoz substātijs
noluerūt. et nichil de possessionibus
occisoz cōuerterūt in p̄priū vsū. ꝓ
fuit honestū ne ex cupiditate nom
videret se vindicare. Vnde ſ. rex de
regine .i. Quid vltra postulas. Cui
.i. Det iudeis p̄cias ut sic hodie
fecerūt sic fiat et cras ī susis soli
In ipa etei vbe plures et potē
tes fuerūt aduersarij iudeoz ⁊ quos
et aman p̄sonaliter tetigerat. ideo
hester rogauit ibi fieri vltionē
p̄ duos dies et sīc ē ita. In ceteris
vō vrbibz pausauerūt aduersarios
suos tm̄ decīa die mēsis adar
et q̄tadecīa die eēdē defierūt. in
q̄ illa die nequē occiderūt. Nec
quē sensū in susis cessauerūt pau
tē q̄tadecīa die mēsis adar. ſ

scripsit itaq; mardocheus oia hec i
libro isto · et auctoritate ipse quibus voluit
libet hester qz principalius tractat
de ea · ipa principalior fuit i pcia
liberationis iudeoz et huius ophesa
misit ad iudeos p totam assueri ipm
ut qtadecima et quintadecima die
mensis adar pro festis susciperet
· v · de cetero festiuos habent in memoria
bnficioz dei et victorie eis oblate qz
i ipis diebz se vlti sunt de inimicis suis
· qtodecimo die mensis illius requieue
runt ab vltione iudei ex ciuitatibz hi
bitantes · Iudei aut in susis habitantes req
sauerunt ab vltione quintadecima die
ideo voluit mardocheus vtrosq; die
bus festiuos · ut vacaret epulis so
cietati et gratuite spirituali deo gratias
agere cotidianis moderatus · Consequit
po recapitulatio pdoz · Ama em
filius amathi agagite aut ex i. tpe ishui
tionis solepnitatis ishius dies ish
festiui · quintadecima et quintadecima
mensis adar appellati sunt a mardocheo
et sequentibz eos iuxta sortiu eo qd
phur · i. sors in vna missa fuit
in a iudeis · Ab aman ut supra expo
ta ar. 2o · Fuitq; vna sors i cor · duae
i particulari ut tactu ibi idcirco hic
de dies sortiu in plurali et addit
qd hic sors in singulari · Iuxta dei
sunt dies sortiu ab euentu no pie a ma
et qz sors i. fuit occasio vltionis
seu victorie de q principalis fuit ista
celebritas · Nonnulli iosephus refert
q iudei vocant hos dies conuersatoes
qz viz in eis de merore grauissimo
in gaudiu sunt conuersi · qz te paulatim
conuersant · in epulis et ferculoz
mutuis trasmissionibz ac donoz
largitionibz susceperunt iuxta iudei
sup se · i. corrodiu obligauerunt se
ad celebrandu hos dies · Consensus
q exigit ad nouae legis seu iussi
onis robur auctoritate et ratificationes

Isti sunt dies qs nulla vnq; delebit obliuio
et cuncte que in toto orbe sunt pmine celeb
brut · i. iudei hilares in cunctis gnacionis
mundi qd p ypbole dicit · Deperibunt
hester et mardocheus etiam · 2a · epla
ut oi studio dies istos · i. solepnitas du
os dies istos sanciret · i. firmiter ser
uaret in posteru duraturi sicut veteris
testamenti · et misit epla ista · 2a · ad
os iudeos ipsius assueri ut habent pacem
iternam cu deo et pacem extrinsecam mit se uniri
et cu gentilibz mit qs usabat · no extol
lentes ac insolescendo eo qd regina · i. pin
ceps palacii essent de natione eoz · et
sustineret veritate archiscendo veru
ti doctrine aut iustitie · Vel ut qda expo
nit aut principio huius libri mit libros
canonicos sacre scripture · obseruatores
etiam ieunia aut clamores · i. memoria
ieuniozum et clamorosaz oronu quibus
postulauerunt auxiliu dei adiciens
picula eis ab aman patra aliq; pua
iuxta · no pcto · Ozero rabbi paulq;
dicit ishud ab hebreis ita exponi qd
hester et mardocheus ordinauerunt ut
iudei ani solepnitate hanc sortis vacat
ret orationibz et ieuniis pro gra deuoti
onis et ad recordationem qd hester mar
docheus et alii iudei orando · i. ieu
nando clamauerunt ad dnm p ma pdam
susceperunt eam et obseruarent oia que
libri hui qui vocat hester hilaria annec
· i. crederent et approbarent omissa que
in libro hoc qui intitulat libet hester sunt
scripta

Expo ma · 10 Rex vo assueri · Ar
cius q nullus bonum de dignum
scribit iteremuneratu assuero
regi magna contul · pfuntam
tem terrenam pro pietate sua circa
israhelitas et pro iustitia qua · i. ad
uersarios eoz exuit · An vo fuit
inde ad vez deum ab ydolatria per
hester et mardocheu conuersus nes
cit · quis nisi sanctus monstret · hunc esse
notoria quada veri dei et prouidentie

ac iudicij eg brifinoz qz ipi. Rex vo
assuerus oez tra et aias maris in
sulas sent tributarias. r sb tributo
sibi deseruientes qd p modu yboli
ci sermonis e intelligendu ad isinu
andu qp ualde magna sre pte t plu
rias insulas n tn simplir os sibi sb
iecit intelligendo p tra et insulas hsta
tores eaz eg fortitudo qua finitis
rebellibz qz pualuit et iperiu sup
sbiectos et dignitas monarchia atz
sblimitas qua mardocheus exaltat
scpta st in libris medoz atz psaru
qz speciali hereditario rex fuisse referr
ideo illi gesta eg specializ ac diffusi
hebant descpta et quo mardocheg
a rege. r p post regem in ordine pn
cipu fuerit et magnus apud iudeos
multe sapia bonitate qens bona
pplo suo qz sollicitus fuit pro toi ppli
sui bono et loques ea que ad pacem
sui seminis ptinebat sicqz ds p eu
consolabat iudeos dispsos Hucusqz
seu usqz ad her vba iduisime liber
hester in hebreo he Ideo iheo mox
subiungit que hnt in hebreo plena si
de expressi Her at que sequunt scpta
repperi in editione vulgata. r trsla
cione tuenia et publicata qz actor ig
rat que greco lingua et lris. r ser
mone t libris contine et ideo. i me
spacio p finem libri hg hoc capli febat
. r ps hg capli exprimebat viz vba i
mediate sequtia Dixitqz mardocheg
qd iuxta nraz consuetudine obelo i ve
ru pnotauit. r an her vba posuit
silitudine veri seu vgule ad intel
du qp ista sequentia n st auctentica seu
canonica g trasslatoris fuit. ipor e ab he
breis n recipiunt. p tm supflua ab
scidit a canone scpturaz Dixitqz
mardocheus. pg ipis aman suspsi
one t sua promotione Tuc naz intellexit
visione qua an habuerat p veru eue
tu et euidentia facti ideo no fuit
pha ex visione hoc. qz intelligentia
e opus in visione Recordatus su
sompnij qd viderat her eade que gesta
st significatus nec eoz qcq irritu
fuit. r mihil horu que vidit i sompno
illo tame fuit aut cassu Vidit su
i sompno puu fonte qui paulati ui
debat creste t augeri atz exuberare
in fluuiu et conuerti in luce t sole
vidit qz duos dracones et duas
gentes et p fonte puu significatu e
hester que creuit sapia et bnitate
auxte t fama. ita qp nistat luna ar
solis letificauit ac clarificat ipsum
suu. h e qd dr. fons puus q creuit
in ymaginaria visione i fluuiu
et in luce solemq conuersu e. r in aquas
plurimas redundauit hester e. r ipaz
hester designat. duo dracones e. sicut
aman p significatione t ppetate ibi
qp apam dracombz n tm conformiter
qm ille dr draco p pfidis sue abusi
et venenata iquietate alioqn pessi
ferat infectione. ego at p pfidis va
lore t caritatis feruore. draco ei est
ignea fera qre xpc significat. p leoni
nem fortitudinis et diabls nre seru
tatis. gentes que conuenerat ei uno
draconi hui st qui delere conabant
nomen iudeoz puta fautores ipius a
man volentes vita et memoria iudeoz
omino extinguere Gens at mea israel e
. r israelitico ppo me sequtes draconem
que clamauit ad dnm et saluu fecit
dns ppm suu ab insidijs amanis
fecit signa magna atz portenta iter
gentes deiiciendo aman cu suis et
nos hiules exaltando. et duas sortes
. r ptes seu eventus l distinctiones
una ppli dei viz iudeoz fideliu. a
altera cuctaz gentiu. r infideliu. p
latraz. ve qz utraqz sors i statutu
ex io ita pte corda deo omniu sis gentibus
. r ex decreto diuini iudicij qlibet
gens accepit sua merede t saluam

ē vna que clamauit ad dñz ar ꝑdicta
alta Ideo sb̄dit et recordata ē dñs
ꝑpli sui ⁊ oñdit se meore iudeoz eos
pie exaudiendo ac miserens hēditati
tis sue ⁊ hēditate plebis sue de qua
qut ꝑphyzā Hereditas mea isl'

Hester dicit dñoz septuā xpleoz Aeni:

Dor. ca plz xj modice differt Ari
a precedenti qz ea de sōpnio de
scripto extat Itaz ā ℞ reg
nātibz ptolomeo rege egipti ⁊ cleo
patra cōiuge attulerūt dositheus
et filius eo⁹ hāc ēplāz phuri ⁊ sortiū
vidit sōpniū mardocheus qđ ꝑce⁹ ca°
expō ē ℞ hic dq̄ vba addit Erat
ait mardocheus de eo nō raptuotiū
qđ fūsulerat nabugodonosoz ciu
itheonia rege iuda put ℞ z° ca° expo
ē ⁊ ex isto ꝑz vez. ēe qđ dñm ē ibi viz
mardocheū cū itheonia ēe raptū
et hoc ea sōpniū fuit apparuerūt
in sōpno ymaginaria visione
voces ⁊ clamores et tumultus ⁊ tonitrua
et ire motus et cōturbatio magna
sr̄ terrā ꝑ que oīa ꝑfigurabat tepes
tas inquietudo et vehemētia tribulatiōis
iminētis ꝑpl̄o iudeoz in regno assue
ri sb̄ tpe mardochei et aman Talia
qđ apparuerūt in ymaginarie tm
℞ vē realit in na⁹ alexandri regis
ad ꝑsignandū vehemētiā tribulati
onū iminētiū orientalibz regnis
atz prouincijs ab alexandro tr̄ nato
Et erāt duo dracones magni pati
qđ se in pliū ſ mardocheus ⁊ amā
ux pñtia i ꝑce⁹ ar⁹ expōz ad qđ tū
clamorē ꝯ se iuicē cucte ciuitate st̄ na
tiones ⁊ qđa de oīb⁹ regni pserā as
sueri adhērentes ipso aman ut pug
nent ꝯ gentē iustoz ⁊ iudeos veri di
cultores occiderent Fuitq̄ dies illa
⁊ tpr̄ designū ꝑ sōpniū i° tenebraz
⁊ tristitiaz et disturbiū ⁊ pturbi
tribulationis et angustie ⁊ magna
formido sr̄ terrā et h⁹ ꝑ° i ꝑpl̄o iudeoz

ꝑmulgato edicto de eoz occisione posset
at in singulozibz aman misso decreto qđ
a iudeis ceſſ iterimēdi cōturbataq̄
ē gens iustoz ſ iudeoz timētiū mala
sua ⁊ aduersa eis instantia put dñm ē
plenius ca° x° et ꝑtam ad mortē ⁊ tradi
ta et exposita pricipio mortis ex machi
natiōibz aman Clamauerūtq̄ ad dñz
et illi voci ferātibz in fletu eoz ⁊ gentiū
fons puus creuit in fluuiū maximū
⁊ humilis hester origo cōsolatiōis ⁊ gau
dij iudeoz exaltata ē valde ⁊ exaudi
ta a rege in tm qđ toti ꝑpl̄o suo ipetrauit
hilaritatē exhilaratiōis paris et ꝓsperi
tatis Hinc sb̄dit Lux et sol ortus est
⁊ hester surrexit et iocūditate ac clari
ficatione ē pauauit iudeis qđ et de m
dochei eleuatiōe ꝑt intelligi q̄ exeūte
de regis cōspectu cū regijs vestibz cōna
q̄ aurea visa ē iudeis lux noua oriri
humiles exaltati sr̄ vtpote hester mardo
cheus et iudei q̄ ad deū humilit ⁊ fugerāt
et deuozauerūt inclitos qz penitus su
pauerūt ꝑncipē aman et filios ac fau
tores ipi⁹ qđ cū vidisset mardocheus
in sōpno et visione ymaginaria quā
tū tr̄ ñ intellexit Ira sb̄dit et surrexis
set de stratu ⁊ lecto suo cogitabat qđ
ds facē vellet et fixū hebat in aio id
qđ vidit tenes pro certo q̄ futoz erāt
ꝑsagiū et arduā designaret ō sunt
cupiens scire quid sagnificaret sōpniū
qđ ds sibi oñdit diu cūcta res desigta
euenit qis ea ipleta mardocheus ignus
noscēt id ex dīna prudē⁹ cōtigisse
Consecut xp° ca° refert qui mardoche⁹
significauit assuero insidias eunu
choz put 2° ca° ē cōscriptū Morabat
aut mardocheus eo tpe in aula regis
cū eunuchis regis qui ianitores erāt
et i ꝑ° palatij limine ꝑsidebāt Cuq̄
intellexisset cogitatiōes eoz p sigā et sēn
qđa exiora l ꝑ vba alteri⁹ lingue quā
illi putabāt mardocheū nō intelligē
sapiens patuit vbi ex iosepho allegati ē

qp seruus vni⁹ eunuchoꝝ illoꝝ nati
one iudeus reuelauit id mardocheo
cui r⁹ nō credens ⁊ante ꝓsonalit
cōsiderauit et obseruauit eonatus
eoꝝ sedz qđ sbdit et curas diligēti⁹
ꝓuidisset didicit qp conarēt in rege
artaxersen r assueri manꝰ mittere
violentas ad occidendū et nūciauit
sup eo regi r de hac re significauit
assuero veritate ꝓ hester regina
Rex āt qđ gestū erat scrpsit i cōmēta
riis r scrbi fecit in libris mēorialibz
in q⁹ otinebāt res digne mēoria da
tis ei s mardocheo ꝓ delatiōe r amu
satione eunuchoꝝ muneribz qđ glr
mitelligēdū sit i expōe z ca ē expssiu
Aman vō glosissi⁹ r honoratissi⁹ et
famosissi⁹ erat cora rege assuero q
fecit eū sale ac tātū viz sumū p⁹ se
et voluit noīe mardocheo et ꝓpō eo
paurādo eoꝝ occisiōnē ꝓ duobz eu
nuchis Sup ca z⁹ dcm ē q voluit
eos occidē qm mardocheꝰ n flectebt
genua cora ipo aman Hic vō inuit
alia cā qr viz aman egre tulit q⁹ m
mocheus accusauit eunuchos regi
et occasio fuit nūciationis illoꝝ q erāt
amici aman atz ut aq opinātur nu
piebant ꝓ motionē ipi⁹ amā uti rge

Liuda ca i xm Rex maxim⁹ scrn

Qaplm pūs includit eplaz xm⁹
qua misit aman ex noīe regis
assueri de occidendis iudeis oronēz
mardochei Eplē āt hoc exemplar fuit
et sūptū ē istud ex iosepho q ss antiq
tatū li⁹ hac ponit eplaz qi de vbo ad
vbū sic hēt hic et inserti⁹ ac additū
fuit editom seu trāslationi vulgate
ecclie nesciō Rex maxiꝰ artaxer
ses alio noīe assuerus pro tūc monar
cha ab india usq ethiopiā ⁊r Cū vni
uersū orbē mee ditiom r ipo sbiu
gassem qđ p ypbole dcm ē tamē est
sepius Hon ei occidentalibz et citra
marinis ꝓfuit regnis volui neglp
magnitudīe abūi potentie h ei ecc
tyrānicū abūi potentiā ꝓ qđ pi⁹
se induxit Leo rugiens et vrsus e
suriens ꝑnceps ipius sup ꝓbm
pauperē ⁊ tēqz Dux idigēs prude
nitos opprimet p nūciā ⁊ studi pul
cā ꝓhemiū ꝓmisit vs ipius
aman ex noīe regis ne iudeoz oc
cisio crudelitati assribēt ꝫ clemē
tia et lenitate r māsuetudīe gubnā
bjectos Roborat nāz clemētia tho
nus regis et māsuetudo maxīe cō
decet ꝓsidentes qr ira exercat ⁊ obuiet
odz mētis q oz in ꝓsidentibz ee pli
pdū et tīq̄llū ad efficaciā iudi
candū ut absq vllo tīore iordiato
vīā silentio trīsigētes r q̄ete ptī
seūtes optata cūctis mortalibus
pace fruerēt oīa ei nāli sito mō ap
petūt pacē ⁊ nā et motus tēdit ad
q̄ete et bella ordināt ad pacē ⁊ sic
grauia deorsū leuia vō q̄situ sur
sū sic appetens hūanꝰ q̄sit ipacē
sic et apls ad thimo effat Obsecro
fi⁹ otiones ut q̄eta et tīq̄llā vītā
agamꝰ i oi pietate Nichilomi⁹
q̄dā ex corruptione nē seu hīm vi
cioso uel suggestiōe īiqua ad iqui
tudinē īclinat ysaia dicēte Impp
ēi mare feruēs qđ q̄escē n pt q̄ēte
āt me a cōsiliarijs meis quō hoc
posset ipleri vnꝰ qui sapiā ⁊ fide
r fidelitate cetos ꝓcellebat h amā
ex noīe regis scrpsit de sepo au tī
m vitiosis et passionatis n sit vi
prudentia que ē vtus nez sapia
salutaris ḡnuis possit m eis esse
vsutia q̄dā et scolastica notitia
ac iformis ogitatio mōmunit m
in toto orbe terraꝝ ꝓ q̄ re vulgus
ꝛs cū didicisse videtes vnā ḡēe
rebellē adūsꝰ oe hom ge ⁊ usq
ut deleāt ḡtis nephariꝰ r detesta
biles et natione irāgn hominē
vno die ad iferos dūdetes ḡnū

ad aias q̄z in̄o talitate milti gen
lia credidezut seu ꝯfuerūt ydolat
r auferre desistat ip̄io nro r sb
ditis nr̄i dominij ac nob pace q̄a
turbauerūt & tre fidelissij ista
aman q̄ apparēter dixerat ista e
pistolā et suā roborauit feritate
atz inuidiā q̄ in hor milti usq; in
p̄s sequūt qui sb specie bon et
optim mala et pessia tegunt ppo
nūt et practicāt Ideo silatores et
mlidi spealit et enormit puocat
ira dei et illusores ds illudet eoru
entz fallacies in laqū q̄ alijs
texūt Se ozo mdochei Mardoche
at depcatus e dnz post ꝓmulgati
onē p̄dē epl̄e & decreti meditatus
oīm opm es in gnali l' azoā de oi
seu opm nē & gīe ac gīe Dicz ait
ps Memor fui diez ātiq̄z medi
tatz sū in oi opib; tuis spealit
vo considerauit mdocheus opa t
bnfīcia dei ꝑplo ifluteo ab ātiq̄s
diebz exhibita et dixit Dñe ds rex
spt de q̄ lo ysa Dns legifer nr dnz
iudex nr dns rex nr & ipe ds ihe jo
Non e silis tui dñe magn es tu
et magnū nomē tuū in fortitudie
qs n timebit te o rex gēti iditōe
tua r in tuā ptāte atz dnio firma sl
posita tu sis vnūsoz creator tuo
ceptoz iussioni ac nutui nīo
sb est & pareat oīs nā creata iure
creationis & auctōe creantis et nō
e q̄ possit resiste tue voluntī qua
vis ād absolute & volitiōe exnte
ni te. que nūq; ab effu sibi plando
ipedit sui ꝑ ysa restatz es Consi
liū meū stabit; et oīs voluntas mā
fiet & rursus ꝑ Quis resistē pt
vultui meo oīa ei que sb celo fāt
nisi est si deuerteris r deliberaue
ris saluare istā r ifirmā plebē
ab iminēte pdicio nulla poterit i
pedire & votinus liberabit a te dns

om es auctē & iure creationis ꝺser
uationis gubnationis & final dis
positionis ideo cūctis est obialis
potēta ad obediēdū e tā nāliē q̄ sr
nāliē n limitat tua ꝓtās imensa
ad nāle ꝺursū ac ordinē rex tu sris
q̄ n pro r ex superbia l' p obtinēda ex
cellentia āqua & cōtūelia āam ifenda
fecerū h' ut nō adorarē aman sr̄bissī
Istud s expo & placuere ꝓli tui eqz
voluīt nos limitī nr̄i s amant & sui
pdē Ne despicias ꝓtē tuā r ifirmā
plebē que e ꝓua m hoīm vnūsitate
quā plebē ad tui cultū ꝑ retrovis gēti
bz elegisti quā redemisti ex egipto
in ꝓtibz suis sub moyse l' quā ꝛ ꝓtēz
sic redemisti Intōdū ei lo scriptura de
pluribz seu dnūsis q̄ de vno n̄ eisdē
et ꝑpetuus esto sorti et finitimis tuo
r ꝑplo t sequestrato ac ꝓnto sicut ꝑ
sortē vet̄ dnū ps de toto qd tñ ex tua
ꝓuidentia nō fortuitu trāsē ita
et cōtūe luctū nūz in gaudiū eripie
do nos de iminente adūsitate et vi
uētes vitā nē & gīe laudē nomē tuū
noiatī r tergz dñe gīas referendo. et
n̄ claudas oīa ꝛ inuentiū te r ora nīa
te laudantia in ymis et ꝓfundis i
lege et ꝓphetis n̄ ꝓmittas claudi ꝑ
morte violentā nobis cūctis ine imi
nēte nisi tu pie succurreas Expō ta'

Xmj Hester quoz dr tz?

Hoc ma oīoīs Hester regine
hit ꝓo Hester q̄z regina ad
fugit ad dñz r ad ꝑplorādū miātz
sb uentionēq̄z dei se dat Inz mētis
cōuersione non lori mutatione ad
deū iterū susceptū vbiq̄z ꝓnte ꝓfugit
et pro vnguentis varijs q̄ agn verba
n ex carnali affectu ꝓferre ne rege
offendēt cui ꝓpt tōe bonū ꝓli sui pla
cere hēbat cinere & stercore ꝑspersit
caput et corpus suū r capitī suo si
cessit cinerē & corpus suū ꝑstrauit m
tirā net ab inūdicijs ad more solito

lauit et forsan luto a alia vili mā
id liniuit pro maiori sui humiliatōe
ad ipetrandū auxiliū pietatis dine
qūaq; loca in q⁹ aīe lauari cōsueuerat
Iusta hē in fine hy⁹ ma· qi nō sit lauan
in palatio regis nisi in deo isti Iō
sensus ē Quia loca in q⁹ aīe lauari cō
sueuerat·r signa aq; lauāde penitare
seu p modū lauātis foris ectus se hre
Dī qđ expom de spūali ocūditate
quā in actibz hūt vniosis ꝑ hī vite
mitēa fuit doloribz ac mūiū lacera
tione cōpleuit pre dolore extrahēdo
p pre capillos capitis sui qđ a esdras
vel neemias se fecisse testat cōpleuit
aūt sic loca i. ·r p soluto ostupauit ut
sit ypbolicq sermo et deprabat
dīne mi p spēale deuotionē mei ad
te i p gr̄osā pmotionē tui ad me
q rex nr es solus qz pro nr nō ꝓ
pūi regē terremi et tu solq rex m es
p spūale gubnatione regēdo nos ut
p fidē i gr̄az ad directionē tuā Vñ
ait ps Dns aūt rex nr aīe sāc et dns
regit me i nichil mi deerit adiuua
me solitariā ·r hūiana cōsortia em
tāte i t quātū mi posl ē in secto va
tāte atz eoz de q⁹ nata sū societate
p̄uacā et cq pce nullo auxiliatore est
alius·r in isto pculo nullq mi pt effi
cax adiutoriū exhibere nī tu p modū
t placētē pculū meū in manibz meis
ē·r de pxīo iminet i qi tā pns i tā
sic id qđ manu te nī tu alit ordines
Audiui a pē meo q tu dne tulisses
usl de cūctis gentibz·ra cetis nandi
bz sepasti usl tribuū ꝑ mādatū eī
tuo obsequio iux dm deuteō Ac Te elegit
dns ut sis ei ꝑ pculū peculiaris de cūctis
ꝑlis qui st sup tā et pces nos ex
oī retro maiorib nris·r pciarchas
abraham ysaac iacob applicuisti tibi
relictis p deteriorib pgenitoribz
eoz q ydolis seruierūt hic scpt ē deuteō
ꝑ ꝑ patribz tuis agglutinauit dns et
elegit eos Iosue qz ultio libri sui
ca Trans fluuiū iqt hītauerūt
pres vii thare pr abrahā i nachor
seruieruntq dijs alienis ut possideā
hēditate sempūnā·r qrs usl tribuū
ꝑlz tres t iugit seruiēte i te gloſe
possessiū sic in deuteō le sepe pcepta
uij in conspcū tuo h hester loqt in
pſona pli sui cōmūando se mīsgsso
tribz ex humilitate qz fuit in ebrei pleb
illiq et sili mō lo esdras Deum mā
cepeīt usq ad celū Colui ei deos
eoz puta gēliū q⁹ nos ꝺ idisth mp
tuos qm multi ex filijs usl fuerūt
ydolatre qī ab assyrijs et caldeis
capti fuerūt et an frequēt typus
iudicū et nr n eis sufficit qđ dnūsa
nos opp̄mūt seruitute i captiuitate
q ē motus tumultus ꝑ robur manuū
suaz ydoloz potentie deputates
·r pūtē quā hūt a te vēo ꝺo a quo
ois ptās suus dijs atz simulachris
asscribētes tp̄ datoribz ptātis·no
luit tua mutare pmissa·r volunt
nos puare tue pietatis effectibus
qs nob pmiaz agētibz pmisisti in
deuteō dicēs Qui ad cardines reli
quus dissipatus inde retinebit te
dns ds tuus si cōfugius fuis ad eū
in toto corde tuo et delere hēditate
tuā·r plebē usl tribuū oīno extinguē
q posteritatē pmisisti usq; huc
scti cōseruare dignet ihc xp hoc dic
dns qui dat sole ad luce diei ordi
nē lune i stellaz in lucē noctis
si defecerīt leges iste coram me i se
men usl desinet ut n sit gens co
ram me cūctis diebz et claudē ora ꝓ
laudātiū nr sirienio tuos ultoēs
atz extinguē glaz tēpli et altaris
tui·r cultū sanctimoz tuoz q fit i
tēplo tuo et obsequū qđ t ibidē ipē
dit impedire sicut ꝑ iudith ho
lofernes conatus ē facē ut aperiat
ora gētiū dādo eis occasionē et

mūz blasphemādi te ⁊ verimonias
tuas et laudent ydolor̄ fortitudiez
assc̄ibendo eis victoriā q̄ ualent
nobis tū tu ex tua ꝓmissiōe ꝓ̄ et ef
ficientia id cōmigrat ꝑte nīa petā
et ꝓdicent carnale regē i sēptimū
⁊ regē nos oīno extinguēte ⁊ause
rēte cōmedēt ꝑtem ⁊ mē deos mis
serendū ānūtient tḡi q̄ optie ferāt
nos tollendo q̄ superstitiosos et tur
batores pacis cōis nos asserūt De
tradas dñe sceptrū tuū ⁊ regiam
ptātē sup nos hijs quīq̄ sūt ⁊ ipīs
et sceleratissīs hoīb⁹ qui ꝓtīus mo
riēt et sputalit nichil sūt ac ꝓpatiōe
fidelīū tuoso⁹q̄ hoīm nilīs extīt
momēti sed⁹ q̄d aplūs nūt Deus se
putrat ⁊q̄d ē cū nichil sit ⁊ cōtē
cōsiliū eor̄ sup eos ⁊ lesionē quā
suo cōsilio machināt nob̄ īfligere
fur eis īfligī sīt et ꝓpha ora uit
Auerte malā īimīcis meis ⁊ veritā
te tua dispde eos ut ipleant ceis ⁊
ētū Faciēti neq̄ssimū cōsiliū se
ipm deuoluet et eū qui repit ī nos
seuire dispde ⁊ ipm amān q̄ cepit
in nos crudelissīe agē conteret Hor
zelo iustīe ē petitū ꝺ hostes bon
cōis atq̄ diuini cultus ⁊ ut ī pūti
pūnīāt ⁊ p mortē sblati essent sibi
dapnationē pectūdo augē Re
mēto dñe ⁊ p effectū declara te me
morē mī in bono et oīde te nob̄
p gr̄osā exaudītionē ⁊ illūnatiōez
internā in tpe tribulatiōis mē
sūnt dixisti tū tpo sū in tribulatiōe
⁊ da mī fiduciā ⁊ mētis cōstātiā
et confidentiā plenā in te rex inde
oz̄ qui te fidelit cōfitent et omīse
dñe ptātis ⁊ dīnator ōator et cōser
uator oīm ptātū que respūt tue
maiestātis sūt seruitutes ⁊ libertā
tes Tribue sermonē cōpositū
⁊ ornatū et audiēti bñplacētez
in ore meo ⁊ ob laudē ⁊ glāz meā
ꝑ ꝑte liberatione ꝑpli tui in cōspectu
leonis ⁊ assueri regis q̄ ob ēminētiā sue
ptātis ac regie dignitatis leo uocat
Ex q̄ ex mstigatiōe amān crudele edīm
ꝺ iudeos emisit et trāsfer eor̄ ipī ⁊ odiū
hostis nr̄i in ut odiat ipm amān ⁊
q̄tū ta ipīus ē n̄ iḡ ē hō q̄ odiū n̄
est caritati ꝺiū de q⁹ scrt ꝺ fert odio
oderā illos ut et ipe pereāt ⁊ ꝓpalit
pūāt ꝑ mortē ⁊ ceteri qui ei ꝺsentiūt
ad mīstriendū nos q̄m morte dignī
sūt n̄ ipe tm̄ ꝑ et cōsentientes eidē q⁹
ingrātia n̄ excusāt tu nosti q̄ oderī
glāz tuā ⁊ vānā eor̄ glationē ābin
one iactātiā et detester cubile īm
cūnisō⁹ et ois alienigene ⁊ ydolatre
sit⁹ lex cōmīet et q̄m ī me ē q⁹ ꝑte cōbi
les causas ī⁹ admittā ꝺ audit Tu
scis īfirmitatē meā q̄ ꝑ me sine fu
more regis negocio plebi mee sīcūre
et nūtāte meā q̄ ꝺpellor regi misceri
que in hoc cōiugio est cā dispēsatiōis
et q̄ abhoīet signū sībie ⁊ glē mee q⁹
ē sūt rapīt mēti ⁊ regiū diadema q⁹
ē signū excellētie ⁊ honoris mei in
diebz ostentationis mee q̄n predo mi
mībicū ut oīdat ꝑplō pulchritudo
et eminētia mea et detester ī⁹ q̄ pānū
mēstruate q⁹ quid sordidius uidīt ⁊
et n̄ potē ī⁹ ī diebz silentij mei dū p
mittor ī secreto thalami mei deo va
care in ser tīquillitate silentio ⁊ oīe
plationē q̄m feriaz q⁹ ꝑ logīcitatē ab
horreo et q̄ non cōmedēt ī mēsa a
man eūdo ad eā cōuiuiū sūt frequēter
optauit q̄ ex nīa mā bis uinū haurī
eū ad mensā meā nec ī plateā re
uiuiū regis ꝑte ribos qui ⁊ eo ponit
lege prohībitos et ꝑte varias pōpas
dissolutiones ⁊ apparatū ibi admixtos
et n̄ biberī vīnū lubaminū ⁊ sacrificioz
vz vinū ydolis īmolatū et nūq̄ sit
letata ancilla tua ex q⁹ tpe usq̄ nūc lata sū
a terra habilonie ut dīm est ⁊ carnulo
n̄ in te dñe ds abrahā quiescat sis oīm

ds tñ ad moysen es locutꝰ exo ꝛ. Hec dices filijs isrl Ds abrahā ds ysaac et ds iacob misit me ad vos hoc nomē mꝰ tñ ternū Ds fortis supꝰ os qz solꝰ opꝰ et infinite omnipotētie ex audi vocē eoꝝ q̄ nullaz aliā sperēbāt qꝰ in te seu alterū in q̄ confidūt ñ te pne et erue me a timore meo. r. a pcīo q̄ hostes et ab isto timore q̄ affligor Exoꝰ qꝰ devota feruens et pfunda oīo ꝛo qꝰta ex hijs pbat fuisse hēs electe regine pfectio que in tāta opulentia honorificētia et frequētia comitatus tā vtuose tēperate et ordinate se hūit que oēz glaz mūdi voluptatē dignitatē vanitatesq̄ sibi tā plenissiē spreuit ita ut nūq̄ nisi in deo sit glām in regali palatio Rone spūs vbi vult spirat et opꝰ corda suoꝝ vbiq̄ ruxtm placitū suū īmutat affint et gubnat Quid ad hec nos pusilli dicē? q̄ ex leui et volatili vbo signo a facto ia nit glām a puerliter cōtēpni ꝛ supn ut puluis q̄ mittit ventꝰ a facie tre Instruam gꝰ pfectoe vtutū fidē hūs et qui glat in dño glet ner ostentatē apparere famari optē? nez i vestitu aut ornamētis vnq̄ letem In oī q̄z tribulatione cōfugia? ad deū et reos nos fē ex cordis ītima cōpūctione cōfitēam ac diuinā misēdiā iusticiā Postremo qꝰ sūt hec hester sic cōmēzauit suas vtutes ferit ad dei honorē et nāz edificationē pserti ad augendū confidētiā suā in deo

Expō at'xv Et mādauit Mr le

a que septa sūt ꝛ. xe. caplis hūc plenius tetigit Et mādauit ei haut r. nō dubiū qū hester regie mardocheus p eunuchū ut septuē mꝰ ꝛ. ut ingredēt ad regē ꝛ rogaret p pplo suo naptiuo et pro patria sua r. pro pilo prie ne ꝛ hūilibz īiudeis aman tāde īduxit vastitate ꝛ lesioz ac cultus diuini destructorem.

Memor esto diez humilitatis tue r. pu et humilis status tui in q̄ eras q̄ te enutriui. io sbdit quō nutrita sit ni manu mea r. sb dispōe regis ntei q̄ te corpali spūalīq̄ nutritu m timore dei deuotione ꝛ scripturis te instruens Die at ꝛ. deposuit ves timēta ornatus sui r. vestimēta lu tidiam ornatus uel lugubria vesti mēta q̄ se spūlr decorauit oīdo et ieunādo et circūdata ē gēn sua r. pciosioribz ac pulchrioribz suis vestimētis ac ornamētis et assūpsit duas famulas et sup vnā q̄ prede bat innitebat et modice apponēbat q̄ pre deliciis et nimia tenerit̄dine corpus suū ferre non sustinens r. portare ñ valens q̄ ois? pp̄ corpus deferre tenerit̄dini ac deliciis ei opponēt alia at famulaz sustinebat dnāz defluētia m hymū r. tria idumenta sustentans Ex hac auda vestimētoz vtuose hester nō extu sant vane ꝛ fatue fēie q̄ vestibus nimiū longis vtūt Sda r. ex nimio q̄ da tū tedio cordis absq̄ oī placē vana talibz vestibz vtebat Legit at ꝛ. regū q̄ filie sū dō eximij ꝛ induebāt talaribz r. ultra ad talos ptingētibz hoc vtiq̄ cōsiderande et imitatōe dignū ē Ipa at roseo vultu coloze pfusa gratis ac niten tibz r. splendentibz oculis triste cela bat aiam et nimio tōre detrahēbat cōstrictū q̄ ei delictio coz dilatat sit tōr dolor tristicia dūt r. pūt pīn dispō cordis solet relucē ꝛ ap parere in facie pserti in oīb? ei? ecclīstin Jo Ex visu agnōscit vir et ab occursu faciei agnōscit sensatꝰ tū p gr̄az et vtutes pt qui hūs et timens ē vultū et visū q̄ iōti dū ptendē ꝛ mittere virtus ei mo talis ipmit passione ꝛ gr̄a vinc nāz Cō q̄ sensitiuo appetitu dnāt

y° et multi p̄ industriā i vsuriā sunt
rodis dispōēz celare i fine i sig̃
oppo dispois onde Ingressa g°
nitā p ordinē ostia stetit ō regē
i ex opposito vsus fuit ei vbi i°
residebat indutꝰ vestibꝰ regijs
auroꝝ fulgens et ptosis lapidibꝰ
ut sit suo apparatu ineuitibꝰ inuret
ueuentia et timorē regie ac ipato
rie maiestatis Vñ sb̄ iungit. entiqꝫ
terribil aspectu. Cuiꝫ elenasset
faciē i ardentibꝰ oculis furorē ptois
idignasset regina corruit. qꝫ vehēn
tia passionis vehentis timoris
ualde debilitata corpis potissie i
teneritia mulieris facieiqꝫ sanguiez
a meabꝰ ad cor̄ currē i sit pallorē
fugat et tremorē ppter sb̄dit. et i
pallorē colore mutato lassū sup
āncillā reclinauit caput. Cōuitiqꝫ
os suū i indignatione seu amā
regis in mansuetudine Ipe ei
dixit imitat cor principū ire atz ut
allegatū est Cor regis in manu dñi
et quoz voluerit inclinabit i° nā
i oī potenti creatori. p̄ñ phibet
immediate agē in apīe voluitatē
Hinc aut et iosephus Rex ut arbi
tror de voluitate dei mētē muta
uit et festinq; ac metuēs ne regina
defici at mali q̄d patet exilijt de
solio et sustentans eā vnis suis
doner reduxit ad se hijs vbis blā
diebat. Quid hēs hester ego sū
fē tuus nolu metue ñ ei pro te
Ꝑ pro oī. i. p̄ cetis ciuibꝰ pt te lex
hēt constituta ē. i. p̄ceptū ut nullꝰ
introiret ad me no vocatꝰ. qui dicat
dispensare possū i lege hui⁹ cōdi
tionis. que indit. vidi te drie qñ
angelū dei vt̄ mi grandi spledōe
terribiliqꝫ aspectu sic angelū solēt
hoīes apparere i cōturbatū ē cor
meū pre timore gle tue. i. regie
maiestatis quā offendē ē sibiipi
moueris pitulū ipetrare Iuxta qd̄ salom
ait p̄u° 20 Sic fugatus leonis im
tercor regis q̄ pronotat eū plene i ira
sua valde ei mirabil es die i. multū
excellens ita ut mirū sit q̄ vnq̄ hō ita
p̄minear regis qd̄ tñ ex diuina ordiatiōe
predit et facies tua plena ē gr̄az i. pie
tate rediudat in eos q̄ se vult exhibere
p̄cliū sic et iacob gen 33 ait ad esau
Sic vidi faciē tuā q̄si videā vultū dei
Cui qd̄ lo. aug. Vtrū vba iacob pauēt
at pturbati usq; ad adulatione hāt
p̄ruperūt an sine p̄cio hec dici potue
rūt Et forsan q̄ p°. qz et dñs gēcū dñi
et indutes ar̄ plati dñi vocant De q̄
p̄cipit Dñs non detrahes Sic et ni
posito dicit p̄ hester sedz pius intel
lexit tā cōmendatione potius q̄ adu
latorie loquta sit regi. Cuiꝫ loqret vul
sus corruit ex pauore in ex silatiōe i
pene exanimata ē. i. sine alia q̄ effectu
ex virtū defectione qd̄ os sic ordinauit
ut rex magis afficeret regine i ei ma
gis ardesceret p̄ videns in ea tātā
teneritudine erubescentiā et reuentiā
ut se sinq; metuēt ea q̄nq; mō q̄uare
Vñ subiūgit. Rex aut turbabat. et os
ministri ei qui adeūt cōsolabat ea

Liturgia Capitulū xvi Rex maxim⁹ Ar 16

Sic p̄dicit ē in isto li° q̄ i 10°
mitta sit que ñ hñt in hebreo
sm editiōe vulgatā sm ihēo et p
editionē vulgatā q̄dā intelligūt
ñslationē lxx i tpū que tpe ihēo i
ecclia publice legebat et maxie extitit
di vulgata. Alij p editionē vulgatā
intelligūt editionē q̄ntor nesciūt et
sine nocē sui nūpreris q̄nta editio ap
pellat Itaz ista que in hebreo ñ hñt
dicūt aq̄ a iosepho alijsqꝫ scriptoribꝰ
ee excogitata et editioni vulgate ad
dita et inserta h° est ñslationi lxx
nūpretū ē sedz alios editioni q̄ntor
nesciūt ita q̄ ipe addidit ea sue editioni
ex iosepho et alijs Certū ē ei q̄ forma

epl̄e ꝯ ca° posite sor̄ qꝫ epl̄e que hic
in isto hē ca° cōtinet̄ de v° ad vbi
ll° antiquitatū ioseph li° ¶ Dicit adam
de sco victore in expōe prologoꝝ bibl̄ie
et alij quidā affirmāt qꝫ tpi lxx ip̄i
ptes fecerūt istas additiones ꝓut
ait opiō ad ꝓpositū suū ꝓbādū hūt
qđ in prologo hi libri aut in eo libꝝ
hester editio vulgata latinior sit hīt
inde sumibꝫ trahit addens ea que
ex tpe dicti poterant et audiri sicut
solitū est scriptoribꝫ discipl̄is suptō the
mate excogitare q̄ vbis vi potuit
q̄ iniuriā passus est vel q̄ iniuriā
fecit ¶ Interea cōstat ioseph valde
diu. post septuagīta fuisse mortuos
ideo qui p vulgatā editionē intelligit
trāslationē lxx et qꝫ lxx fecerit istas
additiones nō pōt defendē qꝫ epla
i li° ca° septa et q̄ xi ca° cōtinet̄ sint
sūpte ex ioseppho ꝙ° dicē hīt qꝫ iose
phus sūpserit eas ex trāslatione lxx
¶ est aūt epla hi⁹ amplā multū notabilis
et etiā plana ideo nō oz exponi ipi plura
insistere ¶ Rex maximus artaxerses
ab india usq̄ hi⁹ s̄ m. exponē xi m. expo
nē ¶ Multi bonitate principum et ho
nore qui in eos collatus ē ꝛ dignita
te eis a principibꝫ cōcessa uel honora
ab inferioribꝫ seu alijs eis exhibita
abusi sūt in superbiā extollendo se de
sua promotione ꝛ in solū subiectos re
gibꝫ ſ. bonos et obedientes nituntur opp
mere ꝙ data sibi gratiā ꝛ excellentiā non
ferentes cū modestia et quete in ipos
qui dederūt moliūtur insidias ꝛ re
gres uel principes a q̄ promoti sūt cona
tur obrue ¶ sir⁹ deinde cesar adhuc miles
honoratus a philippo in patore aspi
rauit ad imperiū et miserit dñs suū
qđ et ꝑ regū qđā fecisse legit̄ ¶ Nec
contenti sūt gras ni agere benignis ꝛ hn
manibꝫ pro eoꝝ benignis et humanis
mtm se iura violare ꝛ con debitū
pietatis et gratitudis age reddē do
mala pro bonis ꝙ dei qđ nullū meritū
arbitrant se fugē posse sinaz ꝛ pu
tant se posse iudiciū dei euadere
vel negando ꝓuidentiā veri dei
vel minorare putando ac si puta
rent deū non iudicaturū ee acta
eoꝝ et mi tm vesanie ꝛ rāb tm ispē
expressū prorūpūt ut eos qui credi
ta ꝛ cōmissa sibi officia diligēter
obseruant mendaciꝝ fumulis
ꝛ falsis et sbtilibꝫ accusationibꝫ co
nēt subuerte ꝛ deicē a uerace dū au
res interiores simplices ꝓuinci
ꝛ dolositate ꝛ duplicitate rapientes
ac colubina simplicitate omnia
et ex sua nā alios existimantes
putantes alios ee tales quales
ipi sūt utpote simplices nō dolosos
nec mendaces ¶ Iqđe qlis ꝙsꝫ est
talit iudicat et tales ee alios fin
git suspicat ꝓ qđ pri ꝙ scribit
¶ Innocens credit oi vbo Job qꝫ ꝙ
¶ Bonitas terroris sp mi auribus
ipi et cū pax sit ille insidias sui
precat ꝓmptū simplicitatē ꝓuin
dē ee aduncta grandis discretio
notitia diuisitatis dispōnis mozis
homi ut īmanū credulitatē deui
tent cū erras ꝙ sapti sit ¶ Qui ad
credit leuis est corde et minorabit
callida fraude decipiūt sic ꝙ ma
chabeoꝝ te fecisse alchimū istāmā
do demetriū regē ꝛ iudeos nōdū
machabeū ¶ Iret putare debetis si
diuīsa uibea ex aī nīi venire lesu
tute ꝙ pro qlitate ꝛ nitritate tpm
ut reipublice possit utilitas ferre
sinaz ꝛ deniare qđ sit agendū ma
euitandū oz niaz sapz diuisionem
locoꝝ causaꝝ et tpm et uiriū dui
tatē sa dispōez hom mutare de
creta et inouare statuta et si quid
ex errore pressit corrigere ¶ Aman
alo et gentē maledo pessime nunz
sua crudelitate cōmaculas ꝛ diffa

mas dñi ex noīe nīo crudelia pro
mulgat p̄cepta qui m tm arro
gãte tumore sblatus e. r eleuaty
est ut regno nos p̄uare niteret
et sp̄m. r vita Cetñ hȳ epl̄e vba. ex
p̄hitis clara st a p se plana ꝙ eo
q̄ret hr an antan fuit macedo r de
p̄uincia macedonie q vr q̄ sit ex vbis
p̄tactus q̄ ia dñm e q̄ macedo ñ ao
nis ꝙ ena gente Oppositiu h vr ex
dictis 3o ai vbi hē q̄ fuit de stirpe
agag et amalechites qđ et iosephus
p̄testat Ad illud q̄d rndet q amā
dr macedo p similitudinē q macedo
nes ia rebellabāt ip̄io p̄sax et alex
ander macedo abstulit eis monar
chiā r̄o greco trāsferens eā Cui rnsi
oni obstat q̄ tpe assueri macedones
nodū ceperūt p̄sax ip̄io rebellare
ꝙ alexander rex macedo ceptu r cō
plenit illā rebellionē miltis ānis
post morte assueri sic ex iosepho r
scolastica hystoria et ex gestis alex
andri ac alijs cronicis hystoriisq
habt Deniq ad ultimū ꝙ p silitu
dine fuit macedo sufficēt dicē q fuit
ālo macedo Ex at fuit natiōe ma
cedo vr apte ex eo qđ i epla ista as
sueritus adiecit hoc cogitās ipse a
mā ut ill. s. mardocheo et hester ī
festus insidiaret nīe solitudini et
regnū p̄sax trāsferret in macedo
nes ꝙā si fuisset macedo solū p
silitudinē ñ p nationē ñ curasset
regnū p̄sax in macedones q̄ st
ffreri trāsferre Ideo potius reor
q̄ ex vno p̄ute fuāt amalechita
et de gñe agag regis alt ex alia
p̄te de regno macedonie Qđ vo
m epl̄e hȳ fine le Dies p̄uinā et
ciuitas que noluerit solepnitat
hȳ ee p̄ceps. s. festi sortiū vrsēdic
ē ad vrbeos qui in p̄uincijs assueri
manebāt Ozee rndet cū solepne
ac phene huerūt meoriā de sua
liberatione a tpali corpaliq morte
q̄ ī desinēte ac celebriāz dēy hīe meo
riā de liberatiōe nīa spiritali a morte
pēti ac infernalis et etnal supplitij
fcā p incarnationē r passionē vnige
niti filij dei q̄ cū p̄re etno et adorādo
pacto spū sō vn ē vniūsox creator
et dñs et sup oia ds sblimis r bndcs a

Explint expō sīm dyō sup hester
Incipit p̄logus ejdē super ezdrā

Ex vitatis fuit ī ore ej
Verbū hō malachie 2o
ad liāz septū de leui
fi iacob peiarche cō
uenient adscript de esd
sacdote ex ferie leui na
to qui ydoneus factus imitator p̄fati
leui p̄cis sui in pace r eq̄tate ambula
cū deo et multos auertit ab iniq̄tate fuit
q̄ lex moysi que ē lex timē r īcōmuta
bilis veritatis in corde ore ac ope esdre
In corde utiq̄ p assidua meoria r ore
interionis q̄ hōis directione sc̄z legis
tenorē sc̄z qua cogitationes et affectio
nes suas direxit In ore p aliox ifōra
onē atq̄ in ope p sc̄az cōuersationē Denīq
ipe esdras scriba velox lege reputauit
et ppl̄z isrl gubernauit qui ppls de tēpe
moysē ac iosue fuit usq̄ ad tpe saul
gubernatus p iudices deinde usq̄ ad
babilonica capc̄z p reges post reditū
vo a capc̄o eāde p sacdotes mr qs erat
esdras et neemyas

Expō p̄mi mpli
libri esdre Articulus p̄mus

Exordiū libri hȳ cū fine z pali
pomenon libri cōtinet ut itu
enubz constat Vñ et esdras editor libri
istius illiq̄ libri credit auctor Inq̄z ait
In a. p̄o cyri regis p̄sax qđ ñ ē intelligēdꝫ
de p̄o āno vite cyri istius nec de p̄o a. simi
pliis et ptiacularis regni ej sed de p̄o a.
regni ej ipialis monarchie cū ei vna
cū dario suis auunculo destruxisset mo
narchiā caldeox et eox metropolim
babilonē vrbē cepisset darius tenuit

monarchiã ãnis duobz q̃ mortuo ẽ
cyrus monarchia effect9 p̃° sue mo
narchie ã° dedit iudeis á nabugo
donosor rege babilonie tñs migrat9
et captis lr̃az redeũdi ad p̃pa sic
sbiungit ut cõpleret vbũ dñi plani
ex ore ihe. Constituit dñs spm cyri
regis psaz. r mẽte eo ĩstigauit ms pi
ratione occulta ĩtima et ẽtiã p quedã
exteriora sic tanget et tñs duxit vore
r denũtiationẽ fecit p scriptũ et nũtios
in vniũso regno suo. r p totã suã
monarchiã hĩc sbdit etiã p scriptu
rã r eplas dicens p̃dixerat at dñs
ihe. 29 Cũ repermt ipleri babilone
lxx ãni r lxx ãnis cõpletis a tpe
tñs migrationis seu captiuitat9 iudeo
z a caldeis visitabo vos et suscitabo
sup vos vbũ meũ bonũ ut reducã
vos ad locũ istũ De q̃ ãnis fit mẽsio
zacharie p° danielis q° quis oputa°
illoz ãnoz a diũsis diũsimode assig
nent sic in scolastica historia satis hẽ
erãtq; ãni illi ipleti cyro monarcha
effecto. ro dñs volens vba et pmissa
sua p ihemiã pmũciata ipleve exci
tauit et mouit cor cyri ad dãdũ psa
tũ redeũdi lr̃az Ad qd etiã fuit m
ducta qt iudei captiui oñderũt sibi
libz ysaie pphe. r xlv ca. libri eo de
m quo et nomẽ ipius cyri fuit tã diu
ãn expssit et reedificã ciuitatis ihelz
de cyri luna fienda clarissie pphetaũ
hijs vbis Her dicit dñs xpo meo cyro
eo apphendi dexteram ut sbiciã an fa
ciẽ eo gentes et dorsa regũ vertã ipe
edificabit ciuitatẽ meã Dcero de
tẽpli reedificatiõe ñ in ta° isto ß ime
diãte precedente dñs pdixit p ysaiã Qui
dico cyro pastor meus es. r tẽplo edifi
caberis Her at p ãnos ducentos dece
p ysaiã fuerit sdicta ut ro septy sẽb
Her dicit cyrus rex psaz sic mgr i hys
toria recolit Post mortẽ darij regis
medoz cyrus monarchiã tenuit ori
entis eratq; rex psaz atz medoz
qui darius ille non habuit filiũ et
q̃uis regnũ medoz fuerit mar
ac honorabilius regno psaz cyrus
tñ posuit solũ monarchie ẽ plide
qm ipse sblimauerãt eũ p̃° i regi
Hĩa regna terre debut m dñs deus
celi cg gubernatia curia sbdit tenua
Hoc tñ p ypbolẽ dcm ẽ ad ilustrãdũ
q nullde magna regna erãt ei sba
ri ordine nostro simplr oĩa regna
terre p̃° nec absolute regna oĩa oĩus
et ipse precepit michi p inspiratiõẽ
ĩtrnã et p mlias suas pmũciauit
ut edificarem ei domũ r tẽplum i
ihelim r in loco vbi arca sua fuit ihelz
et vbi iã rursus cõstruet ex mea gna
que ẽ q̃tũ ad fidei suã et nro ei
in iudea Cruis ẽ in vob r mit vos
de vniuso ppl9 eo. r ex nõ iudeoz
sit dz illus cũ eo p assistentiã gr̃osa
Ascendat in ihelz r ad locũ quo sunt
et edificet domũ dei r q̃liz natus
ẽ ex ppl9 istũ ondat se ee cultore dei
celi ascendendo ad iudeã ad reedifi
candũ tẽplũ nec solũ dedit lr̃az ed
ficandi tẽplũ ß et ipaz vbẽ ihelz
quã reperũt reedificare antiq̃ tẽplũ
Hãc at gratuitã relaxatione captiui
tatis iudeoz dõs ysaie ei. p̃dixit
hijs vbis Ipe captiuitatẽ mea di
mittet non in ptio nec i munerib
ipse est dz qui est in ihelz r dz celi
vbẽ ihelz elegit in locũ proprium
cultus sui et tẽpli ac sacrificiorũ
et ita q̃uis ĩtr eũ scriptor sit et pus
vbiq; ibi tñ ẽ p speales effectus er
dz reliqui in curtis locis vbicũq;
habitant. r iudei qui vel nolũt a neglt
ad iudeã reuerti adiuuãt eũ. r eos
qui ascendũt illuc viri de loco suo
r residui illi hoc faciãt ex locis hi
tationũ suaz in ipio meo argẽto
et auro et sba et pecoribz r dando
eis in subsidiũ expensaz in via

vel reedificationis tẽpli et vrbis ihẽ
ꝙd de suo argento et auro ac cẽ
tis facultatibz ac iumẽtis excepto qđ
voluntarie offerunt tẽplo dei qđ ẽ in
ihẽ et pt dona que ex ꝓpa deuotõe
voluerũt ad tẽpli reedificationẽ fiũt
ad sacrificia dei ibi fienda offerre
Insup qđ dem ẽ et os reliqu admuẽt
eũ pt intelligi de gentilibz nt ꝑs
hi erãt iudei q̃ gentilibz cyrus iuss
ut iudeos in hac cã iuuarent Ista
Iosephus ait Tunc scripsit suis diui
bz illis tre viris ut aurũ cõferrent
et argentũ ad tẽpli renouationẽ in
sup ad imolanda pecora Refert ꝑ
Iosephũ iam scripsisse cyrũ qm magi
rex ebes trax me regẽ cõstituit ad
hũc ẽ quẽ gens iudeoꝝ adorat Is
ei et nomen meũ p ꝓphas ꝓdixit
qm tẽplũ eẽ edificaturꝫ ecm ihẽ
Et surrexerũt os ꝓncipes ꝑmi p
ncipũ ꝑes et maiores seniorꝫ de iuda
et bẽiamĩ et sacerdotes et leuite i q
nam fuerũt ex tribu iuda tribuꝫ
bẽiamĩ alz ex tribu leui Hec enĩ
tribus erãt et mãserãt ꝑ regibus
iuda diuiso regno usq̃ ad ro
am fi salomonis et pt aptꝰ fue
rũt De hoc Iosephus scribit Con
uocans cyrus clarissiõs iudeoꝝ
qui in babilone i in tra babilonie
habitabãt dixit se conuẽdẽ iudeos re
meare ad ꝓpria et reedificare ciuitatẽ
ihẽ et templũ dũs eoꝝ ꝙ suscitauit
ds ipm et qlibz de ꝑsentis tribubz
tribus iset eoꝝ mẽte ds mstigauit
ut a sic rederent ad edificãs tẽplũ
vniuersiqꝫ qui erãt in circuitu iu
dee vel in cacumẽ iudeoꝝ ꝓgeniẽ
illuc adiuuerũt mano eoꝝ i vas
argenteis et aureis in sba virtu
alibz et supellectili et iumẽtis
hoc est erãt cum oblõibz et subsidiis
illis ꝑstando qđ qđ ꝺ exponit de
iudeis in babilonia remanẽtibz
amore vxoꝝ qs ibi duxerãt et sobol
quã ibi peperauerũt ac possessionũ
qs ibi tẽbãt Cmda vo exponit
dicẽtes q̃ gentiles de mãdato cyri
talia dederũt iudeis ꝓgẽtibz Iosephꝰ
q̃ ait q̃ cũ iudei venissent os amici
regis iuuabãt eos i conferebãt ad tẽ
pli renouationẽ alĩ auro alĩ argẽtũ
alĩ eqs et multitudinẽ iumẽtoꝝ Rex
vo cyrus ꝓtulit i exhibuit vasa tẽpli
dñi que fuerũt instrumẽta et vẽstis
cultus diuini in tẽplo a salone ꝑfracto
que tulerat nabugodonosor de tẽplo
ihẽ i ex tẽplo ibi sito abportauit at
ea serũ ꝑ q̃s captiuauit ionathi regẽ
i ꝑ dñi thecomiã abdixit reliqua
dñi tẽplũ cõbussit put ꝛo ꝑalipo ultiõ
et ꝛo regũ describit et posuerat ea in
templo dei in vrbe babilonis et sic uxꝛ
suã sectã ea qđã ꝛo honorauit ponẽdo
ea in loco solẽpn et sacꝛo deputãdoꝫ
ea cultui scdz suã estiationẽ dño bal
thasar ãt filius filij eo deputauit ea
vsui suo bibendo ex eis cũ suis ut hꝛ
danielis ꝛo ꝓpt qđ meruit regno ꝓua
ri ac vita et aliq optinãt q̃ iudei retu
lerũt hoc cyro idco libẽtius ea remisit
protulit ãt ea cyrus ꝑ manũ mitria
dis qui scdz iosephũ fuit custos the
zaurorũ ꝑpi et ãnũauit ea sasabasar
ꝓncipi iude i thezaurarius ꝛo sub
certo nõ assignauit et tradidit vasa
i ꝛo viro nõie sasabasar ꝓncipi iude
i vm de ꝓncipalibz tribus seu ꝑsi iude
seu diui redeũtiũ ad iudeã Dicitꝫ
aliqui q̃ sasabasar ꝛo fuit daniel
alĩ q̃ fuit zorobabel qđ magis cõso
nũ vr ei qđ in fine ij ai le Dmũsa
tulit sasabasar cũ hijs q̃ asrẽdebãt
de trãsmigratõe babilonis i ihẽ
Daniel ipse cũ ill nõ redijt ꝑ zorobba
bel Et hic ẽ nis coꝝ phiale auree 30
phiale argẽtee 30 phiale erãt vasa
in q̃ vinũ libationis fusũ cõsidẽ
bat an eẽt aptũ ad sacrifica cultelli

q; carnes hostiaz diuidebat ¶ 29 ¶ Cyphi
aurei 30 ¶ Cyphi argentei sed & mino
ris dignitatis valoris et usus q̃dem
genti dece vasa olei mille ¶ In cyphis
effundebat sanguis hostiaz pleriq; i
cyphis argenteis ¶ In aureis vo cyphis
ut fert portabat sanguis sacrificiorũ
q̃da mr sua soz in festo expiationis
¶ Qua vasa aurea et argentea quinq; mi
lia q̃ingenta ¶ Certũ q; ns pdecoz va
sa ia pdecoz & natoz ñ cõstituit tanta
suma ¶ Deo plꝰ illi fuerũt alia milia
mi) forsitan ptiosa · que oia sic fuerũt
tot milia ac centenaria ¶ Postremo d eyo
isto rege psaz milia m rosepho et eo
lasha hystoria cronicoz q legit qui h
30 annis fert regnasse ac monarchiã
annis 12 tenuisse ¶ Cui cũ gradiuscul9
esset ia pueris ludentibz esset fos eoz rex
inobedientes pueros dire correxit et
itẽm plagauit · ¶ Qd pueroz pntes e
gre ferentes cõquesti sũt regi a stragem
auo cyri qui iusserat puerz ipm mox
natũ occidi & deo ordinante fuit cõstitu
tus in vita ¶ Cũ rex pueri cyri ad se
vocatũ arguet ea pueros ita plagasse
rndit ĩtrepide se h̃ fecisse ñ ut pueri
sed ut regẽ ¶ Quo audito miratus e rex
et signa q̃da grãis sui cõsideranit i eo
¶ Ade cũ cyrus monarcha reges plu
mos expugnasset a regina massagetaz
nõe thamaris victus e ¶ Ocrisius ¶ Que
caput ipi cyri abscisũ posuit in vas
humano sanguine plenũ dices cũ ĩsultã
tione Sacia te nũc sanguine quẽ sp sitisti
¶ Cum i) surrexerint principes pum de
iuda ait qda q; thus iuda et beniami
et leui ñ ñ permanuerit sic alie tribꝰ isti
passim nupse tbz h ñ de cõsonare
scripturis qm ezechiel 30 dns ait ad
illas p quã scz os expositores ad hoc
intelligit pũz regni iuda et pserit
hierusalem illas Samaria dimidiũ
peccatoz tuoz ñ peregit seo viginti ans
s sodomã et samariã sceleribz tuis

et certũ q; p samariã intelligat regnũ
decem tribuũ q; samaria fuit metropo
¶ De pz ezechiel 27 sb similitudine nolle et
nolibe ¶ Quo pt hic locus p cyrũ allegoria
dns ihc xpc verus mũdi monarcha
intelligi qui destructo regno diabli
edificauit p seruos suos ecclz et fidei
e se ee qd hic et e accepisse a pre qd
p scripturas euangelistaz omnibus obe
notificauit et vasa dei abducta re
duxit eleos q erãt a dia sedutti vin
culoq; vnicuiq; merito reducendo ad gratiã
ac salutẽ ¶ Expõ capli 2 ¶ Hic ait scr
Hic ptialarius describit reuisi de babilone
hii ql ait pronũtie filiis israhel
tores babilonie uel ut qda dicit ni
nive ¶ Porro nan et omnes ali tirioꝝ
q; appellãt filii eos q; asscenderit de ap
tiuitate · r de tra captiuitatis sue pu
de babilonia qua · r q; captiuitas plebis
l qua plebe captiua tribulerat na
bugodonosoz et reuisi sũt in thelz iu
da · r ad loca in q; antea steterant
verbs thelz et alia oppida regni iuda
a militibus destructa · q; ei aues dili
gũt suos nidos et bruta silua latibu
la sic homines sua loca natiua ¶ Hii gen
zi laban aut ad iacob ¶ Ad tuos ire
cupiebas et desiderio e; fuit domus
pris tui ¶ Hic hortat aplos ¶ Qd deferẽ
tes collectione nias qui venerunt
cũ zorobabel et ceteris q; exprimit
in textu viz cũ iesua neemia sarania
sit et iste neemias est alt ab eo de q;
mira hic et fuit dux pli postmodũ
¶ Numerus virorũ pli isti reuisorũ a
babilonie tm e qui in lra hic habetur
¶ Scriptura ait cõputat viros q; a ãno
mundi xx ãnoz extiterãt potentes ad
bella prede filii pharees ex tribu
iuda duo milia ic et plam e textus
ñ q; milia ponũt hic nisi in q; plus
e nisi tm virorũ seu patrũ familiarũ
tm vbiũ ner constat quibus ponus

sint sumenda ꝑ̄ā et cines hꝫtatoes
ꝑ vbiū eaꝝ filij nūpāt sicut et
ꝑe tiuitates vocāt filie regni sue
pūcie Consepit induxit ns et ge
nealogia sacdotū sacerdotes supple
fuerūt hꝫ filij ꝑdaida in domo.r
filia ieſue nongenti ꝛc leuite qui
erāt sacdotibz inferiozes ac sbseru
entes fuerūt filij ieſue ꝛr Cātozes
filij asaph qui fuit vnꝰ pncipaliū
cātoꝝ a dd ni tabnaculo dñi istitutoꝝ
ut ꝓ palip fert eꝫ posteri erāt cāto
res et vnꝰ eoꝝ pncipal extitit cātor
q̄ ꝑs dd cantabāt ac laudes dīnas
potissīe ꝛpe sacrificioꝝ filij ianitoꝝ
r custodū portaꝝ tēpli seu atrij eꝫ
Bathunei qui erāt ut le successões
gabaonitaꝝ portantes lugna et aqs
ad sonū cultus dīm qd officiū ipo
suit eis ioſue ut le ioſue qꝰ filij ser
uoꝝ salois os israelite ꝛpe salois exñ
fuerūt serui ipi ꝫ qm pcipua salois
occupatio extitit ꝛr tēpli salē ad ꝛpe
is sperialr serui salois vocāt q̄ ad
custodiā ac repationē edificioꝝ tēpli
fuerāt ordinati supple fuerūt filij sothel
Et hꝫ qui ascenderūt Hic nūant
aqui qui certificare nō poterāt se ee
de seie filioꝝ israel et q̄d eoꝝ utebāt
sacdotali offīo l posse se uti putabāt
Hñ et de filijs sacdotū dicit i hra
Hꝫ q̄ sierūt scripturā genealogie sue
r hystoriā fide digna in q̄ linea gna
tionis eoꝝ otinet et nō inuenerūt et eiec
ti sūt a sacdotio r phibiti sūt fungi
sacerdotali officio ad vtās pūdz
seu dispatiōne qm iussu fuit a deo
in exodo atz leuitico ne q̄s sacdotali
fungēt officio nī de seie aaron oriūdꝰ
Hñ n i nouo testō pmittit q̄s sacē
missā nī pbare possit se ee ordinatū
et dixit atersata eis ut nō ederēt de
sco ꝛoꝝ r ribos pipue stos viz ad
esū et vsū sacdotū solitō deputatos
ut erāt atque ptes hostiaꝝ ꝓ pcō
pificatiōiꝝ oblationiū et panes ꝓpo
sitōis donec surgēt sacdos doctꝰ atz pfēs
r tā eruditꝰ virtuosus ac sapi
ens q̄ ds sit re hac eū certificaret p re
uelationē seu alio mō Interea artarsa
ste de neemias fuisse ista mira nee
mie qꝰ erat neemias istud iussisse atz
ut fert artarsata ipetrat relaxatus
qm de consilio sapientiū hebreoꝝ relaxa
tꝰ fuit bibe vinū regis os ut mira hē
fuit pmcerna Ista et daniēlis ꝓ describit
q̄ daniel et soti eꝫ rogauerūt eunu
chū ne cogent bibē de vino vñ bibebat
rex ne cōtaminaret Deinꝺ po sū pdcoꝝ
et aliozꝝ q̄ eis fuerāt sociati nā et de alijs
tribubz isral q̄da redierūt cū ebz ebubz
ia pfatis Crepe qñ ppls regni inde cap
tus ē a caldeis milti ex regno isral i regno
inde cōmorabāt qui marꝫ euaserāt assi
riozꝝ et sb ezechia rege cōuerterāt se ad
cultū dei et hītare ceperūt in tra iuda
et hꝫ capti fuerūt cū ꝑplo inde ab ꝛpis
caldeis Expō cmpli ꝛ" Jāqꝫ veneunt

Repatio tēpli et altaris Arti ꝛ"
hic recitat q̄li ꝛ. sint icepta
Jāqꝫ venerat septiꝫ mensis
pmi ām regressiōis i hrlz q̄ mēsis
dr nīo cōmūdē septēbr et pti octobr
congregatꝰ ē qꝰ oīs ꝑplꝰ a cap ꝛe reusis
qi vir vnꝰ r voluntati cōcordi ad istud
uandū altare ac tēplū de q̄ hje ꝛ" dñs
pdixit Dabo eis cor vnū et aiaz vnā
in hrlz et surrexit ioſue filius ioſedech
et frēs eꝫ sacdotes Iste ioſue e iesus filiꝰ
ioſedech ꝛr pontifex iudeoꝝ ut ioſephꝰ
refert ii° antiquitatū de q̄ zacharie ꝛ le
Audi iesus sacerdos magne ꝛ zorobabel
bel filiꝰ salatiel qui duo erāt pncipa
les in isto negotio atz in ꝑplo illo et
edificauerūt altare dei hor fiunt altare
holocaustoꝝ in atrio fīm sb diuo qꝛ
tēplū nōdū fuit ictū et pꝰ ceperūt
altare cōstruē ut possent cotidie sacri
fīa īmolare Collocauerūt aūt altare
sup bases suas r sup cōuenientia sū

dantes deterrentibz eos p circuitū ppls
trāx·r gentilibz et pserti samaritanos
qs in tra x tribuū collocauerāt reges
assyriox qui cōir fuerūt adūsarij iu
deox et obtulerūt sup i° holocaustū dño
sacrdotes mane ¶ vespe ¶ Hoc fiut sat
fitū iuge ¶ cotidianū q offerebat cot
die agnus āniculus·r vnus āni de ma
ne ¶ ite de vespe sic septū ē nox 28 quo
dns ait ¶ Her st sacfitia que offerre de
betis agnos āniculos imaculatos duos
cot die in holocaustū sēptimū fecerūt
qz solēpnitate tabernaculox sic septū
ē leuitici qz que icepit st° die sepi mēs
qz ptracto ca° le° ¶ A qntodecio die mēsis
hui septimi erūt ferie tabnaculox septē
diebz ¶ Quali at solepnitas i celebra
bat code ca° ¶ ecia nfra m isto voluie
cōtinet et holocaustū diebz singulis
sedz ptextū dei leuitici 22° et nox 29 vbi
de hms sacrifims agit opus diei i die suo
·r sacrificiū fiendū q̄libz die ptinxo et p
hui holocaustū iuge ·r cotidianū qđ nullo
die omittebat ptr quāz alia sacfitia in
molanda tā m kalendis·r neomenijs
seu mēsiū exordijs q̄ m vniusis solep
nitatibz dni que erāt consecrate·r i pri
puis festis legis viz pasche pētheroste
tubarū expiationis et tabnaculox de
q̄ m leuitico ¶ nox li° ar deutero° fregit
fit mensio et m oi diebz mi q̄ vltro of
ferebat munꝰ dño·r sponte ex deuotiōe
vltra debitū fiebat a plebe oblatio ¶ A p°
die mēsis septi ceperūt offerre tc em
ere exercitū altare āi oi erectionē n pote
rāt immolare Porro tēplū nerdū fūdatū
erat Dederūt at pncipales mr iudeox
lathomis·r lapidū cesoribz et cemētarijs
qui ai cemēto muros seu parietes ex
lapidibz construebāt Cibū q̄z viz bla
da potū et oleū dabant sydonijs tyrijs
qz·r viris opārijs de sydone ¶ tyro ut
deferrent·r apportarent ligna cedrina
de libano mōte q̄ tresilit ad mare iop
pe·r usqz ad ripā maris meditranei
iuxta quā sita ē vbs noīe ioppe sinq
que a iaphet filio noe phibet fūdā
vbi est portus meditranei maris·ur
qđ ptepat tyrus rex psalmi q̄ iosepho
teste iussit de suo suptus de oi fieri
Dir et 3° regū le° salon dedisse blada
et oleū ptam regi tyri qtis seruī ipi
adduceret p constructiōe tēpli bnq
cedrina et abiegna ¶ Hedo qz paliq
2° addit et de vino qđ dedit pmā rigi
Amno at 2° aduētus eox a babilone
ad tēplū dei·r ad sortū tēpli nodū ic
remepti ceperūt edificare tēplū et
cōstituerūt leuitas a vigintī ānis
et sup·r q̄ erāt ad mū xx ānox ut
vrgerent opus dñi·r sollituret
edificiū tēpli Nox 3° le° dns preput
se nuari leuitas a tresio a° usq ad
ānū q̄nq̄gesi ad portas et fabrē
sibi iuūcta Nox vo 8° he ¶ Her ē lex
leuitax ¶ A xxv ānis ¶ sup igredi
ent ut mīstrent in tabnaculo fe
deris quo q licuit istis cōstituere
leuitas a xx ānis ¶ Ad qđ dicēdū ve
q̄ isti leuite dicūt positi ad sollici
tandū structurā tēpli si at finiebāt
cetā opa leuitax forsan ex dispēsa
tione sic fm̄ est qz pauci erāt adhuc
sbeteqz iosue pontifex et fres eius
qi vir vnus·r ordinate atz cōcor
diter ut instaret sup eos q faciebat
opus in tēplo dei·r in loco tēpli
hoc ē ad digendū opārios ipos
ad agendū viriliter fiducio q̄ tēplo
sbeterūt sacdotes in ornatu suo·r
sacdotalibz vestimētis muniti tu
tubis q̄x vsus fuit in cultu eccl̄ie
quo dei et in iubileo et dicebātur
tube sacerdotales De q̄ iosue 6°
fuerūt q̄z tube q̄x vsus fuit i bellis
et alie tube ad pplz cōuocādū sic
i li° scribit nox et leuite i cymbalis
·r cū talibz musicis istrumētis de
q̄ ps dem ē ut laudaret deū p ma
nū dauid·r sedz ordinationē dīuī

laudaret dñs in psalmis a dō cōpo
sitis Et cōtinebant i ymnis & cōfes
sione dño .r. in psalmis et laudibz
alijs ac spūalibz cāticis piter ceci
nerūt oīpotēti grās ei agēdo de tē
pli fundatione Adeo qz pplō isrl ibi
pns voci ferabat clamore magno
in laudādo dñs eo qd fundatū eet
tēplū dñi plurimi erā de sacdo
tibz et leuitis et pncipes pm .r. p
ipm mt pres et seniores q viderāt
tēplū pius a salōe constructū cū fū
dati eet n ap fuerint qn 1o tēplū fūda
batr & cū fundatū .r. firmiter collo
cū eet & in suo vigore sbsistens et hō
tēplū .r. tēplu h 2i fundamēta flebāt
voce magna Tū ex recordatioe des
tructiōis illi pmi celebrimi tēpli
Tū qz tēplū istud 2m fundatū vide
bat pui mometi respū tēpli pcōis
nec apparebat qd vnqz pringeret
ad notabilē venustate & glaz cōpati
one tēpli pois Vnde aggeus dns
aut constructo zibz tēpli 2i Qs
in vob ē dēlic tus q vidit domū
ista in gla sua p et qd vos videt
hant nc nūqd ñ ita ē qi ñ sit i oculis
vris et ibi confect dns consolabat
vos dicendo Magna erit gla do istī
nouissī magis qm p Qd sic ibi ex
positū ē ipleū ē p xpm pmā oblatio
nē pdicatiōnē miraculosasqz actio
nes in tēplo 2o Elucida capli qrt

Audientes aūt hrā qntus

Rodo describit qli aduersarij
iudeoz prurauerit phibi
tionē reedificatiōis tēpli &
ciuitatis ihlm Audientes aūt hostes
iude & beniamī .r. samaritam ihlā
tes in tra x tribuū hostes iudeoz
venerūt de babilone qui erāt ex tbu
iude ac bēiamī ar erā leui qz filij
captiuitatis .r. pfin iudei an dñi m
aūz remissi edificarēt tēplū dño ac

cedentes ad zorobabel et ad pncipes pm
dixerūt Edificem vobiscū qz ita ut vos qz
deū vm .r. deū isrl colim sic & vos Le 2o regē
Asr qui nos salmanasar rex assyrioz captiuauit
set et abduxisset septē tribus isrl posuit
in tra eoz gentes diūsas q ydola sua co
lentibz deus misit leones qui deuorauc
rūt multos ex eis Cuo cognito rex assyrioz
iussit illuc adduci vnū de sacdotibz isrl
a se captis ut doceat gentes illas cole deū
sicqz receperūt circūcisionē & moysi libz
deoq isrl sacrificauerūt et cū h oluerunt
deos et ydola sua Hūc dicūt Exce nos i
molauim9 victimas .r. hostias do isrl ex
diebz assaradon regis assyrioz q adduxit
nos huc Le 2o regū qui moenio chēnaserib
successit ei in regno assaradon filio eo
Ja aūt mductū ē qd salmanasar rex assyri
oz pr ipius chēnaserib captis filijs isrl
collocauit in tra eoz gētiles qūo q dicūt
Exce nos inolam9 victimas ex diebz as
saradon regis assur qui adduxit nos huc
Ad hō qd rndet qd sacdos fuit missus ab
ipso assaradon et cū ipo sacdote milites gēn
les idem rex misit ad ihitandū territoriū
dece tribuū Qđ dcm p pte vificat Frequē
ut mgr in historiis refert salmanasar
plures adduxit gentiles ad ihitandū
samariā assaradon aūt postea misit mul
to plures pplauitqz tra illā Vnūptm sac
dos missus fuit ab ipo salmanasar ne
poterat tāta dilatio aduēti sacdotis dif
ferri usqz assaradon regē viz p to tpt
regni chēnaserib p scdm iosephū 9o lib
antiquitatū salmanasar ñ vnū tm
misit sacdote & plures Et dixit eis zoro
babel Bon ē nob et vob ut edificem9 dño
deo nro .r. vobis ñ cōuenit societas aut
cōio vel ius edificandi nobū tēplū deo
nro & nos ipi soli edificabim9 dño tēplū
sic pcepit nob cyrus rex pser Cyrus ei
ut patuit p 1m 9o dedit iudeis ñ gētilibz
lmaz construendi tēplū deo q̄uis alijs
dederit lmaz adunādi iudeos Isti aūt
pūsa mlcione voluerūt se iudeis edi

fitãbz misse ut ſ mi societate eoz ad
mixti eos plus ipediret qz ſãlitaris
inimicus est efficatior ad nocendũ q qz
erãt ydolatre eoz societas erat iudeis
vitanda ſm ē g ut ppl̃ tire samarie
et circũiacentiũ regionũ ipediret man
ppli iude r iudeoz edificantiũ sanctẽdo
eis diuisas moleſtias seu ipediẽdo ad
ductionẽ lignoz et cõsiliũ ad edifica
cõnoz ¶ Conduxerũt qz aduſũ eos cõſi
liatores r qsdã indixerũt petunys
ut destruerẽt consiliũ eoz r ut ipi cõ
siliatores suis psuasionibz ipediret
iudeoz consiliũ ab edificationis psecu
tione oĩ9 diebz tyri regis psaz usq ad
regnũ darij regis psaz r usq ad 2m ãnũ
ipij darij hoc dicit qm finem dicet qs q qz
filius fuit ¶ Hic aggeus p̃he ¶ In a° 2° darij
regis ſic ¶ Hoc cõsonat qd ioseph9 erat
diu missurus templi fundamẽtũ os i tumu
tu gentes pserti cuthei r samaritani
petebant satrapas ut ipediret inde
os ne ciuitatẽ q templũ instauraret q pe
cunys corrupti fuerũt sic qp tyrus nõ
bella occupatus nesciuit ¶ In regno aũt
assueri ipe ē rex artaxerses in pn̄o regnũ
eo scripserũt pfate gentes accusationẽ
aduſus hierusalẽ r ihrlz r cõ iu
deos cõmorãtes in tra iudee q urbe ihrlz
¶ Ultio qs fuit iste assuerus hic difficul
tatẽ ppt opinionũ varietatẽ q potissime pp
diuersitatẽ nom regis eo9 et coincidẽ
tia nom regũ diuersoz ſ recpt ei rex huius
noia multa ¶ Et rursus diuersoz regũ no
erãt eadẽ sepe sic et adhuc st̃ ¶ Iuz aliqui
putauerũt qp assuerus qui nr dr scripta
accusatio cõtra iudeos fuit us q hester
accepit uxorẽ qd̃ lra testãte eciã rab
bi salom tenet et verũ ẽ qd̃ ioseph9 re
gnat assueri illũ a gentis accusatoris
vocabuli ¶ Dicit qz qp vocatus sit cyrus ym
ptũ ioseph9 aũt qp assuerus iste nõ fuit
qui ipaz hester accepit q diu aũ impo
te qp fuit rabises filius cyri ¶ mediatꝰ
qui cyrus dedit redeundi lrãz et expo
sitores catholici st̃ sancti et vere cẽſet
qp rabises r m lo° in dicto nabugo
donosor nuncupat opio aũt rabbini
lomonis paulop9 erronea ondet
¶ Et m diebz artaxersis r rabises scripſit
beselleam r viri sic vocatꝰ metridates
et tabel r alij viri sic dicti p̃ncipes
samaritanoz ad artaxersen r gẽ
psiaz viz rabisem qui cyro successit
in regno et monarchia ¶ pla autẽ
accusationis scripta erat syriace r obscu
syroz et legebat sermone syro r eos
sermone quo erat scripta ita qnõ
legebat audientibz p interpretẽ in
alia lingua qm audientes illi no
uerãt syriam lingua ¶ Reu beel tem
pria st̃ noia ¶ Cuius qd̃ scribit qdam
¶ Expositores nri dicũt cõm qp sint
tria noia ppa hom̃ scribentiũ istã
epla z ¶ Qd̃ dicũ ex ignorantia syri
monis procedit ¶ Nã scdz ppetuẽ in
que illis reuni est ppũ nomẽ alia
dno st̃ noia qp pellatiua sui
offitij beel em dnz figit vel
magrm teel rõ tinationẽ ro
tinatio aũt vno mõ significant
cõpotũ alio mõ platonẽ obscu
¶ Est g sensus qp reuin fuit l'magr l
dnus cõpoti ¶ Per 2m ¶ Cuius obiectionem
posset facile rñderi qp in multis lin
guis eadẽ noia st̃ appellatiua q ppria
sicut in latino leo amator amicus
et cõsilia et frequẽt in eadẽ ppositõe
pnt vtrũq mõ sumi ut certũ ẽ ¶ Ideo
multi doctores catholici in hoc loco
dicũt beel et teem ee noia noia et
designare officiũ ¶ Ideo expositores
catholici nõ fuerũt hoc loco talẽ cautẽ
gentiliũ de ignorantia et errore notãdi
¶ Amplius nõ dr vim qp reuin ille
fuit magr a dnus cõpoti qz ut ioſe
phus tangit et magr in historijs
sequẽs fuit scriptor accidentiũ rez
net obstat qd̃ sequẽs et sanctus scribi
¶ Reges nãz et p̃ncipes cõſueuerũt

hẽ scriptores rex gestrx in ppã trã
qui dicebãt scribe ꝫ alios cõscribẽ
tes eã que in alijs continebant
puincijs qui dicebãt scriptores ami
dentiũ vex ¶ Dñs q̃ qdã ait q̃ reum
ille diutauit epłaz et sanspa eã
scripsit erroneũ ẽ aut incertũ si sedz
suã opionẽ reum i fuit mgr a
dns componi cũ scriptores ꝫ scribe
magnatũ cõr melius sciant for
mã et modũ diutadi q̃ pnnpes ꝫ
ceteri de gentibz q̃s instituit ·r· de
tris ipersi siu migrae ꝫ in samaria
hitare fecit asemaphar ·r· pdictus
assaradon q̃ pluia sortitꝰ ẽ noia
qui ut dcm est trã dece tribuũ magꝰ
płauit q̃ salmanasar annus rpi
¶ Hoc est exemplar epłe quã miserũt
ad eũ ·r· quã pfati miserũt rabisi
regi płaz ¶ Artaxersi ·i· rabisi regi p
łaz serui tui ·r· nos mistri tui q̃s pse
ast pilo tuo tris fluuen cufiaten qd
mit płas et samariã medin sunt ¶ notũ
sit regi qz iudei qui ascenderũt a te
ad nos venerũt in ihrlz ciuitatẽ re
belle ꝫ pessiaz ¶ Ex hoc loco ut veritat
tra pbat rabbi salon q̃ epłã ista sit
missa cyro regi płaz q̃ ipe cyrus ñ
filius es rabisis dedit iudeis redeũ
di ĩnaz ¶ Sd argumeti sanllie solui
ri sit sensus ¶ Ascenderũt a te ad nos
ꝫ ita tm ipersi tui ad trã nãz ¶ Deiqz
rabbi salon ista ut tactu ẽ di q̃ assue
rus seu artaxerses cui scripta ẽ ista epła
fuit assuerus q̃ ipaz hester duxit vxo
rẽ q̃ constat ñ fuisse cyrũ q̃ dedit iude
is redeũdi ĩnaz et paulop clarius
repbabit erese iste quã edificãt extra
neos muros eo ꝫ parietes roponetes
¶ Circa hoc scribit qdã ¶ In tꝰ falsa arma
sabãt iudeos qz ñ reedificabãt ciui
tatẽ ꝫ tm templũ ¶ Sd dcm fuit
pꝰ pius reperit reedificatã ciuitatẽ q̃ tẽ
plũ aliocin vbi mãsisset ¶ Licet pncipes
illi ausi fuissent regi suo tã manifestũ
et ad oculũ patens mẽdaciũ scribẽ ¶ Cyrus
q̃ dedit iudeis ĩnaz reedificãdi ñ solũ
templũ ꝫ etiã ciuitatẽ ut cito pbabit ¶ Huc
ꝫ notũ sit regi qz si ciuitas ista reedificata fuit
tributũ et vectigal et annuos redditus ñ
dabit ·r· tibi erit rebelles renuendo psoluẽ
redditus q̃s oĩa solue obligãt de tritical
tẽtibz et arborũ fructibz tributa q̃ ꝫ vectiga
lia ¶ Dr aũt tributũ qđ dat seu soluit mi
nistro pncipis deputato ad leuãdũ hoi
bonũ ¶ Vectigal aũt qđ pncipi apportat
seu pedagiũ qđ soluit de rebs que vehũt
p trã aquas et usqz ad reges hec noxa
·r· rebellio et offensio ista pueniet ·r· usqz
ad te siue successores q̃z tuos ¶ Nos ꝫ meores
salus qđ in palatio cõdiq̃ ·r· ad meoriã
reuocãtes hisima collata nob a te ꝫ a pri
bꝰ tuis usqz ad minima ·s· usqz ad sal ¶ usqz
ad cibos sale conditos nũciamꝰ regi ut
recenseas ·r· recolas et iquiri facias i libꝰ
hystoriaz prin tuoz et sices q̃ vbs illa
rebellis ẽ ¶ Be rnsio regis Verbi ·r· rnsiuã
epłaz misit rex reum ·r· ipi reu et ceteis
qui cũ eo frpserant regi ¶ A me pceptũ ẽ
et rerensuerũt scribe mei in libris histo
riaz inuenerũtq̃ qm ciuitas ista aduersus
reges rebellat ·r· rebellare cõsuenit et hꝰ
reges et ciues ihrlz q̃z fecerũt iuste ut
pz de dauid asa iosephat ezechia· q̃z
iuste ut tpe ioachi et zedechie qm dns ppt
ptm eoz sbdidit eos ifideliũ regibz nã
et reges fortissi fuerũt in ihrlz q̃ dnati st
oi regioni q̃ tris fluuiẽ ẽ put 2º ¶ 3º regũ
de dõ et salomone refert ¶ Tributũ q̃z et
vectigal accipiebãt et redditus ·r· reges
illi ihrlz ·s· dõ salon receperũt tributũ
et alia quecp a regnis et puinciis ·s· syria
moab amon pdumea q̃s sibi sbiceratꝰ
¶ Nũc ꝫ audite fiaz ut plibeatis vices
illos ab exeuntõe edificatois et vbs ne
ñ edificet ¶ Circa hꝰ scribit qdã ¶ Ex q̃ pz q̃
artaxerses iste fuit cyrus q̃ dedit ĩnaz
edificandi et retractauit dcm suũ qz ñ
dederat ĩnaz edificãdi ciuitatẽ ꝫ tm tẽ
plũ ut hẽ supꝰ pꝰ ca net retractauit isꝰ

Cirma hō dico q̄ artexerses iste nō fuit
cyrus qui dedit lr̄az edificādi tēplū
sic dcm̄ē ⁊ pbatū Quia sēdz eoz in
multis locis exponū suaz sc̄ pphas
cyrus i° fuit oīno p oīa fauorabilis
ipis iudeis et hō beda haymo et rcī m
tholus cōcredit dicūt Insup falsū est
et sacre scripture cōmūi dicē q̄ cyrus iste
nō dedit iudeis lr̄az redificandi ciui
tatē ⁊ solū tēplū q̄m ut i expōe p̄ma
allegauī ē plenus de cyro hō rege psaz
psaie xl° dns pmūciauit ipe edificabit
ciuitatē meā Quō certū est de vbe ihū
ē pdictū et ē sensū Ipe edificabit ⁊
edificari lr̄abit et pmittet a ceptē iu
debit sēdz qđ ipemet cyrus dixit p̄ma
ipe ⁊ deus celi pcepit m̄i ut edificare
ei domū in ihū si ḡ cyrus phibuit
ciuitatē edificari sui ergo editū re
uocauit Ver vex ē p̄ hūi tp̄s ma° libz
q̄ cyrus dedit iudeis lr̄az redificādi
solū tēplū Nā q̄nis ibi dicat de tēplo
cōstruendo nō tm addit ibi a3đ de p
fectione ⁊ exclusione aliox Im dcm̄ ē
cyrū fuisse edictū ad tēpli reparatōe
q̄z hebrei oīdcrūt ei psalmū psaie pphe
tiā et q̄z in ea de ciuitatis redificatiōe
manifeste hēt cōstat q̄ ad hō dedit lr̄az
ȳ° de ciuitatis redificatiōe hē ibi cepit
q̄ de tēpli cōstructiōe ut ex p° articlo
Rursus iosephꝰ ij° antiq̄tatū li° refert
cyrū sēpsisse Judeos tiā meā ihi tātes
qui voluerūt ad patriā suā redire p
misi et ciuitatē renouare tēplūq̄ dei
in ea edificare Ardō sēdz oppone illā er
roneā cyrus suū retractasset edictū
de tēpli edificatiōe aliocīn iudei nō omi
sissent psequi edificiū tēpli nō epla ⁊ gt
hō continuisset Tūc m̄t missū ē opus
dōi dnī in ihū ⁊ pficiebat tēpli et edifi
cū ciuitatis et non fiebat usq̄ ad z̄m
ānū darij regis psaz qui darius sēdz
iosephū theonimū et sōs doctores fuit
filius ystaspis et diu pfuit assueriro
cōiunx extitit hester Aliq̄ vō hebrei af
firmāt q̄ fuit filius assueri et hester

Postremo iurta missū sensū p re
edificatione tēpli et ciuitatis ihū
designat reformatio eccē i anp̄tibz
eg et membris Q gentes vō i p̄dictes
signāt inuisibiles atz visibiles eccē
hostes falsi fres vitiosi plati et ōs
qui ad iuuant vnitatē pacī et i sōnoī
eccē Qui dū nec vōe nec actte sūt
catholicis p̄uale libenter se mu
nūt sclauiū p̄ncipū fauore ac p̄ce
apud qs mendacit criminant atz
accusant catholicos Et sic fideles
exultant et voce altisona laudāt
deū dū eccīa agit reformat sapiē
tiores tū et p̄fectiores considerātes
in q̄cta scitate ⁊ unitā eccīa dō seruiūt
tpe aplox et postea diu ploratū dū
moderni tp̄is q̄lecūq̄ reformōne
conspiciūt

Explanatio cpli qm
Phauerunt nō Articulus 4°

Dic agit de resūptiōe edifican
onis tēpli et de appellatione
ppt hūi sm̄ ad darū regē Phauerūt
aūt aggeus pphā et Zacharias filij
ado ish duo fuerūt m tra babilōis
nati et int xij mōres computāt pphē
Dū in scolastica fert hystoria Asce
suri ex babiloma m iudeā alios
hortabāt iudeos ut secū ascenderē
ꝫ pauos inuenerit q̄ eis assisterēt pūs
in exhortatiōe ⁊ appanitu tres āos
cōpleuerūt et in z° ā° regni cyri eīd
si st Zorobabel sub duce eoz ⁊ iesu
pontifice exhortatibz eos Zacharia
pphā et aggeo iuuene hūmōdi pphā
Demūq̄ mortuo cābise ⁊ dario ip̄e
rāte hūi duo pphe admonuerūt ip̄m ut
Zorobabel atz pontificē ⁊ pplm ut
rursus inciperent psequi edificiū
tēpli et ciuitatis eccīa nō ad hō lma
obtenta a dario pdictes ex reue
latione dīna q̄ pfparet opus i māu
eoz ner darius impediret Ymptū
sēdz iosephū Zorobabel audita pro

Explicit m'q' Phauerunt Ar. 9°

motione darij in regē festinat ei
uteresset qz ia dudū hūit fabricatem
aīmā sēū atz ut le ex īstigatione
ipīs zorobabel darius ferit votū do
ūsil' q si fiēt rex rēdificaret ciuita
tē ihēz et tēplū in ea Concessit itaz
darius ipī zorobabel largā īiaz
īstaurandi tēplū et vbē ꝛ priuilegia
mīa Sed sic mgr in hystoriis scribit
isbe ascensus zorobabel ad darū fuit
postq̄ resūpsit edificatiōnē dūi pmi
pes darij hītantes tūs flumen pe
tierūt a zorobabel q̄ auīte psequē
edificationē dūi phīm sic nā ex
textu patebit Jn ipo tpe vēt ad eos
ꝛ ad zorobabel et iudeos tatānay
dux trāns fluuiū eufraten et sthar
busānai et cōsiliarij eoz ꝛ dixerūt
Quis dedit vob consiliū ut domū
hāc edificaretis et muros hos tēm
platis a tēpli īstauraretis? Ad qđ
rndim eis que erant nōia hom auc
toz illīs edificatiōis ꝛ q erant pmi
pales in ope illo q̄ſ aggeus et
zacharias ex diuina reuelatiōe
h̄ insinuarēt ēē agendū et q̄ zoro
babel dūi amicus darij eēt exe
cutor hj opis Saluus aūt deus eoz ꝛ
respectus dine pietatis et cōfortatō
nis fēs ē sup senes iudeoz eos cor
roborās ita q̄ n̄ ressauerūt ab īcepto
et n̄ potuerūt pncipes pūti ihibē
eos q̄ iudei de eoz ihibitōe n̄ cura
uerūt Vel q̄nis veneri aū ihibēdi
posito opē tm immutauit corda eoz
ita q̄ n̄ phibuerūt p̄ tm expō ap
tior reputat Hēa sbdit Placuitq̄
utriq̄ pti pūta iudeis et samaritis
ut ves ad darū referret ꝛ in ishi
ad iudiciū darij regis deportaret
q̄ ēt erat monarcha Lōuente vtr
satisfaceret adūsj accusationē ꝛ
ꝛ iudei ex detractōe darij rnderūt
ad accusationē eis obiectā q̄ tēm
pe hrent se edificādo sic sp̄ īmā rēp

Exemplar epl̄e quā misit tatānay ad
darū ꝛ sermo epl̄e quā miserūt ei hij
qui tū ipo tatānay sēpserūt darō rēgi
cui sēpserūt sic Dario regi pax oīs ꝛ
pax pfm̄ seu pax interior exterior pns
et futura Notū sit regi isse ꝛ uisse nos
ad iudeā ad domū dei magni Jsti ei
samaritani cū dns suis colebāt et deū
isrl' quē magnū et sūmū ēe credebāt
que edificat lapide ēpolito ꝛ ex ēpolitis
seu n̄ sculptis lapidibz Interrogauim⁹ q̄
senes illos Qs dedit vobis pmīte ut do
mū hāc edificaretis Rndert nos sum⁹ serui
dei reli et fce ꝛ edificam⁹ tēplū extructū
añ hos ānos multos ꝛ edificat⁹ tēplū
silē tēplo oli a salomone cōstructo Jtaz
ex eo tpe q̄ fūdamēta tēpli posita ꝛ a zoroba
bel seu sasabasar posita usq̄ nūc edifica
bat tēplū nō cōtinue ꝫ ītercidēte lōga
intrupcione ex causis phibitōe ut
patuit ea⁹ p̄cedenti Hūc q̄ si videt regi
bonū retenseat in bibliotecā regis ꝛ
in armario seu repositorio librōz suoz
ānaliū et hystorialiū que bibliotecā ē
in babilone ꝛ in tra babilonie Giqde
vrbs babilon fuit destructa vtrū a
cyro rege iussū sit ut edificaret dom⁹
dei in ihēz

Explanatio nūpli sēm

Tūc rex darius Artaxerxes⁹
receptū darij de tēplo edificā⁹
et cōsūmādo hj po⁹ Tūc rex
darius p̄cepit mūstris et scriptoribus
suis et retensuerūt ꝛ īquisierūt in
bibliotecā librōz cōtinētiū gesta p̄ce
dentiū regū que erat in babilone ꝛ i
regno babilonie put se ānextēderat
et includebat multa et magna regna
et īuentū est in ethbathenis q̄d ē castz
Judith i⁰ hē ethbathenis fuit potentissīa
ciuitas quōd q̄ vocat castz forsan q̄m
instar fortilicij fuit firmissīe sīt suf
fim q̄z dā expōez xpc de ihēz dixit
discipulis ite in castellū q̄d cōtra vos ē
Vel forte ethbathenis sūt hic p̄ castro
non pro ciuitate ut medena puīcia

·r· in regno medie seu medoz Inuenit
ē ꝯ ibi volumē vnū talisqz i eo scptꝫ
erat cōmentarius ·r· tractatus exposi
toꝛius rei geste p cyrū Anno p° cyri regꝭ
cyrus rex decreuit ut domꝰ dei q̄ est
·r· ē debet l'cꝫ locus ē in ihlm edificaret
et ut ponāt fūdamēta suppoꝛtātia
altitudīe ·r· structurā tēpli qd° erit in
altitudīe lx cubitoꝛ et latitudīe cubi
toꝛ lx Aliq̄ opīnāt q̄ latitudo sūat
ipse hic pro longitudīe tēpli pserti nā
latitudo tēpli salōis n̄ fuit n̄ cubitoꝛ
xx Vīmptn̄ iosephus ēiā refert sic' in
textu hēt et ordines de lapidibz ipoli
tes tres et sic ordines de lignis nouis
Vor vr ex verbis iosephi q̄ expom dī
cit et fiāt tres parietes lapideos
ipꝰ viz tēpli et vnū parietē lignei
ex materijs ipi⁹ pmitie Intēa obiri
pt q̄ si tēplū istud 2m fuit altitudīs lx
cubitoꝛ vr fuisse altius tēplo salōis
qd' habuit zo cubitos in altitudine p ut
z° regū 6° hēt Et rndendū q̄ tēplū sa
lomonis fuit zo cubitoꝛ i altitudine
usqz ad pmū tabulatū deinde totidē
usqz ad tabulatū 2m et ab illo usqz ad
vltīe habuit adhuc in altitudīe cubitos
lx Vn̄ tota ēꝰ altitudo describit 2° palip
3° q̄ hēt Porro altitudo centū viginti
cubitoꝛ erat Nūc ꝯ tatānai et qui
esbis trans fluuiū paul recedite ab
illꝰ f· iudeis recedificantibz tēplū i vrbe
ihlm et offerāt oblationes deo reli o
zerꝫ p vita regis darij et filioꝛ eꝰ pfpe
conseruāda Cui h° scribit q̄dā Ex h°
pz q̄ rex iste hebat fidē vnꝰ veri dei
Vīmptn̄ an habuit fidē formatā l'solū
informē an potius solū° fidē fiuasā et
quādā credulitatē fidei silez nō at fidē
que ē theologica vtꝰ puto incertū nā
ut patuit ēiā samaritani ydolatre
credebāt supplicabāt et sacrificabāt
vni vo deo Cūq̄ assuerꝰ eꝰ cōiunx
extitit hester credebat ee vnū verū
et sūmū deū om̄ pnisore utz i eꝰ eccliꝭ
pserti hester nullo et tn̄ isti n̄ habuer
fidē que ē vtus theologica nec formā
nez informē sic nez hētiā nec situm
rem qui vnū deū n̄ ydola colūt
Ame q̄ dario rege posito ē decretū
·r· ordinatoet p̄ceptū ut oīs hō q̄
hāc mutauerit iussionē ·r· trāsgres
sus fuit ēā tollat lignū de domo
ipꝰ si habuerit domū et lignū pro
patibulo aptū Aliqn aliude su
mat h⁹⁰¹ lignū et cōfigat i eo dēs
āt eꝰ publicet ·r· facultates ipi⁹ ad
fiscū ptineāt regis dēs q̄ habitare fec
nomē suū ibi ·r· qui in tēplo ihlm
ausus sit se suoqn̄ noīari laudari
et q̄ scptꝫ voluit ibi p speciale gr̄az
ee ·r· habitare Edificauerūt iudei tēplū
et vrbē iubēte deo p aggeū ·r· zacha
riā pphas et iubente cyro ·r· dario
et artaxerse regibz psaꝫ ex q̄ fue
vboꝛ pz filius rabbi salōis duāt
q̄ artaxerses iste fuit idem q̄ darius
Qd' si vez eet scptura n̄ loqret de
eo et dario cū in positione h⁹⁰¹ ad
iunctionis copulatiue Idcō cū io
sepho dicēdū q̄ artaxerses i° fuit
filius darij et a iosepho xerses vo
net obstat q̄ tēplū dr ee cōpletū
darij a° viz q° ad edificiū eꝰ pm se
ptm tn̄ dicerāt eꝰ ornatui et vesti
tibz et edibz in giro fiendis p cemē
mistris usqz ad diē ttiū mēb adar
q̄ xij mēsis ē apud iudeos Dem
in hīa describit quali iudei seu
filij tūs migrationis ·r· de trīs migra
one ·r· captiuitate reuisi fecerūt
dedicationē tēpli et pōtifex ar
maiores fecerūt sacerdotes at le
uitas stare ordinate sedz cōgruē
tia officioꝛ suoꝛ in vicibz suis i
q̄ mīstrare debebāt et exercere opa
dei sacrificādo laudā° et cū hostias
pphandas mīsteriū exhibēdo sic'
scptū ē in li° moysi pserti i leui
tico et li° noꝛ p diuīsa capla ·r· plana

est lex. Et purificati sūt. r. ad faciendū
pascha ꝙz lege erat dispositi et pur
gati p ozones lotiones et cōtinētiā
atz p īmūnitē ab irregularitatibz
et īmūdicijs legis a q⁹ debebāt ee īm
munes. Purgati pascha facturi ⁊
agnū paschalem mādicaturi de q⁹
os in exodo leuitico et cetis mosi libs
diffuse tenet. Purificati sūt. q⁹ qi vir
vng. r. os cōcordit sine exceptione qm
letificauerat eos dns grose agēdo cū
ipis et cōuerterat cor regis assiur ad eos
r. mente dan regis inclinauerat ad
faciendū cū liberalit et benigne cū ipis
et ad habendū se cū deuote ē dn ⁊ replū
Dr. ait darius rex psaz rex assur qz ⁊
regnū assyrioz fuit sb eo ī perio

Elucidatio capli septimi Post hec

Post hec verba verba Ar ſ⁹
Erigat hic pmotio atz pfpitas
uideoz sb filio dan regis Post hec verba
post gesta iā ān destructa sub dario
Hepe ap in scripturis sūt vbū p re sig
nificatū p vbū in regno artaxerses
viz filij dan que artaxersen ioseph⁹
vocat xersen esdras q⁹ genealogia
in textu describit ascendendo usq ad
aaron qui fuit sacdos ab uno. r. pō
fex uideoz p⁹ a ipe q⁹ os p moysen
in deserto īstituit sacdotiū uideoz
distinctū a sacerdotio legis nālis
tū q⁹ os p⁹ genti fuerāt sacdotes sce
rint tñ plures memedm me esdrā
aaron q⁹ hēx pmūt sicq p⁹ pmp
o⁹ elicit pncipiū ascendēdo
ipe esdras ascendit de babilone ꝙs
uideā que in altiori ē situ q babilo
nie tra Dicit aūt no nulli q esdras
p⁹ ascenderat cū zorobabel de inde
babilonia redijt ad dedicandū sedm
plures inde in uideā et ad ipetrāds
p⁹ nulegia q̄da a rege Ar. sed fuit ē mis
si non fit de eo mensio specialis in descp
tione reuisionis zorobabel Ex iose
pho q⁹ scolastica hystoria id n apparet
et ipe scriba velox in lege moysi. r. doctꝰ
ualde ⁊ peritus in scripturis veteris testi
q et ideo dr scriba velox qm nouos apices
literaz excogitauit faciliores ad scribendū
et exprimendū qui lege a caldeis robustā
dr reparasse ⁊ reteras veteris testa septē
ras recuperasse penthateuchū vo. r. libros
moysi apud samaritanos inuenisse le
gisse asserit Et dedit ei rex artaxersis scdz
manū dñi dei eo sup eū bonā. r. gīosā
et potentē opem et assistentiā dei oēz
petitionē eo. r. vniūsa q a pfato perist
rege De hoseph⁹ ſſ⁹ antiquitatū refert
li⁹ fuit in babilone vii iudeis et gla
uagna potitus apud multitudinē p⁹
pli iudeoz sacdos qui cū legū moysi
integrā haberet sciaz amicus factꝰ ē xerse
regi Inteā adnotandū q⁹ scdz mgīz in
historijs artaxerses ipse fuit alter qm
xerses filius dary et successit in regno
xersi pfato atz vocatus ē artaxerses lō
giany Esdras ait parauit. r. aptauit et
prebuit cor suū ut inuestigaret legē dñi
. r. eā recolet et reparet ⁊ faceret. r. obediet
eidē q⁹ sua p⁹ceptoz et legū ordinat ad
opus q⁹ et phs pcessit Quid sit vnus
scrutatum ut bom effingamur Ideo sacdꝰ
et nō faciendi pceptū ē illi et docet ī isrl p⁹
ceptū et iudicia. r. ipm isrlitici pplz re
uersū docet p vbā et septē pcepta mo
ralia puta decalogū et mādata iudi
alia que assignat modū seruādi iustitiā
int pximos p hīc ait ipsimat q⁹ donat q⁹
pcepta ceimonialia que docet modū
colendi deū in sacrificijs et ī discretiōe
uitoz ac cōsiliū figuraliū rex Hoc exē
plar epte cōtinue edicti. r. pcepti seu ordi
nationis q⁹ dedit rex artaxerses esdre sac
doti Artaxerses rex regū tenuoz sboꝝ
monarchie psaz esdre doctissimo scrā et
ipt sapiaz suā esdras fuit regi tā accep
tꝰ et tarius et honoratus ab ipō atz ut
refert theō⁹ hebrei dicūt ipz fuisse ma
lachiā pphaz qui int xn pphas ē ultim⁹
et fuisse eū aspes angelū et sic erat dewz

et multā amabilē Ame decretū ē ut quicūq
placuerit in regno meo ⁊ toto ipio meo
de ꝑplō isrl' terā vadat ad ihꝛlē Assume cū
regis et septē consiliatorū eo⁹ ⁊ ꝑsona ac
ꝑtia mea et septē principaliū consiliatorū
eo⁹ meorū missus es ihēpe ut le hester p̄ re
ges psaꝛ et medorū thebāt assidue scām vi
nobilissīos ducēs in iure ⁊ lege pitissīos
qꝛ consilio cūcta agebāt ut visites iudea
et ihꝛlē ⁊ erā et ꝑplē tuū in lege dei tui ⁊
cū obseruantia et meoria legis mosaice q̄
est in manu tua ⁊ oꝑatione tua et quā
thes ad manū h̄ est in ꝑmptu et ut feras
⁊ terū portes argentū et aurū qđ rex et cō
siliatores eo⁹ sponte obtulerūt do isrl' in
sbsidiū ornamētorū sacrificiorū ac edifi
tēpli ⁊ Ita itaq; notitia veri dei longe ac
late īmotuit gentibꝰ ex dispsione ⁊ cō
morationē filiorū isrl' nr illos et ex
ꝑpetratione mirabiliū que dūs fr̄ fecit nr
gentiles illi ꝑtibꝰ ex relationeqꝛ isrlitꝝ
narrātiū gentibꝰ magnalia dei scīpti
in lege Et her fuit vna ex eis dūs ꝑmunit
ꝑtē ꝑplm suū ꝑ dispsionē eo⁹ int gētiles
Hēt qđ septū est tobie ix⁰ Confitemini dño
filij isrl' et in conspectu gentiū laudate eū
qm̄ ideo dispsit vos int gētes q̄ ignāt deū
ut enarretis mirabilia eius ⁊ faciatis scīe
eos qm̄ nō est alius dūs p̄ter eū et ipe argentū
⁊ aurū qđcūq; inueneris in tra ipiorū
babilonis et qđ ꝑplō offerre voluerit ⁊
ꝑplūs tuus residuus qui in vult terā abire
in iudeā detentus amore vxoꝛ ac ꝓlis
et possessionū qbus tūr in babilone dēt
ꝑplō meus residuus post me ⁊ septē cō
siliarios meos vasa q̄ que dāt ⁊ in mūs
terū dūs dei tui ⁊ sacra vasa dispsita
ad dei cultū in templo trade in conspectu
dei ⁊ in templo repone tpe opportuno Cetā
q̄ opus fuit in templo dabis de thesauro
et de fisco regis ⁊ emes de pecunia ad
me pfīcte quācūpies a pfectis meis
trāsflumē Itaq; de fisco ⁊ de cōi pecunia
seu camera regis Ego artaxerses rex
statui ⁊ iussi et cōmisi oī thesaurodibus
archē publice ⁊ repositoriorū pecu
nie seu thezaurariis meis ut qđcūq;
petierit esdras a vobis absq; mora
detis ei usq; ad argenti talēta centū
et usq; ad centū bachos vini bachus
mensura ē q̄ nō dr ephi viz tri
modioꝛ et usq; ad frumēti choros
centū Chorus hic sicut ꝑ mensura
aridoꝛ sic bachus ꝓ mēsura liquidoꝛ
et cōtinet chorus ut le x modios ē
qꝛ ps oneris qđ pt portare camelꝰ
Vtiptī mēsure iste apud diuīos
nalde diuīsificāt nec scire valēs de
facili certū qūtitatē eaꝛ Tu āt esdra
scdm sapiaz dei tui que ē in manu
tua ⁊ iuxta sapiaz t'a dō collatā cō
stitue iudices et ꝑsides ut iudicent
oī ꝑplō qui ē trāsflumē ⁊ ꝑcipe ut
ibi sint iudices et ꝑsides ydonei et
prudentes qui ad ꝑfectū ꝑplī iudi
cent rē in oī tā qꝛ ptātē hēs ī illos
di tales ac destituendi ī dignos hīs
qui nouerūt legē dei tui ⁊ qui iudi
cent pius in lege tua viz ꝑplō tuo
et itū vr ptās ista extendi ad iudi
ces et ꝑsides ꝑficiendos iudeis et
forsan ex plebe eoꝛ ⁊ eis nationē
cōuersione ad iudaismū q̄ in ferit
legē dei et legē regis ⁊ ꝑcepta mea
iudicū erit de eo siue in mortē siue
in exiliū siue in cōdēpnatione substā
vel certe in carcerē ⁊ volo ut talis
adiudicet mortī capali ⁊ exilio qđ
ē mors ciuilis ⁊ ꝑpetuoni possessi
onū suaꝛ in toto a ꝑte seu ī natiō
tioni scdm exigētiā grauitatis aut
ꝑuitatis sūi excessus l scdm q̄ ꝑcū
ea ꝓcessērit ex ignorātia ⁊ infirmi
tate vel ex certa malitia Et dixit el
dras h̄ tibi ñ ē de textu ꝑ sbtelligit
dixit itaq; esdras deo grās agēs ni
torū diuīne ⁊ admirātione eo q̄ dūs opti
mēte regis gentilis talia mētī inspira
ad ꝑmouēdū cultū dei isrl' ī templo
ihꝛlē et in me ī dināuit misꝛ suā

cora rege .r. pietate et graz sua michi
ipendit p qua fui regi et cõsiliarijs
eo acceptus atz ab eus ioꝰ exaudinus
et cõfortatus manu dei q̃ erat i me
.r. dño sbsidio dirõe vassistetia dei
corroboratus congregaui de isrl̃ pnes
pes .r. pncipios q̃s dã de iudeis adhuc
in babilonia cõmorates q̃ assenderet
mecũ in ihrlz q̃s mon straui eplaz rgꝰ
quã visa ataꝫ fuerũt mecũ ascẽdere

Expõ capti octaui hij sc̃i Zacharias

Qualu esdras cũ suis ortaꝰ
ihrlz venerit hꝫ refert nec ẽ
difficultas in hac hij sc̃i pn
cipes familiaꝝ de filijs phinees ger
son de filijs ythamar daniel Isti fu
erũt sacdotes nati ex aaron et pfatis
filijs eoꝝ sic et catholici expositores fa
tẽt Ideo q̃d dã tepte cũ hꝫ resipsedit expo
sitores catholicos Congregaui at eos
ad fluuiũ q̃ decurrit ad ahuma Jose
phus dicit ad euphraten et forsã ve
nerũt ad ripã riuũ ipꝫ seu tãdẽ ad
fluuiũ ipm et mãsiꝫ ibi diebz tribus
repausando seu atẽdo expãndo a de
nocijs .p. uidedo .q. si qui in pplo et in
sacdotibz de leui .r. leuitas q̃s dã sacz
q̃ leuite a sacdotibz distinguũt et
inferiozes sc̃i deseruiũtqz sacdotib
Aut nonꝰ le cõsept ibidẽ ca .x. et
nõ inueni ibi .r. nllz leuitã repperi
ibi mecũ Itaz misi ad heddo q̃ ẽ pꝰ
in casphie loco ut adduceret nob
inde ministros dei nri pserti leuitas
Circa hꝫ scribit q̃d dicit exposito
res nri cõit q̃ esdras miserit nũcios
ad iudeos qui erãt ultra mõtes cas
pios q̃s tñ stulerãt reges assyrioꝝ
q̃d dñm reprobat ille q̃ sacdotes et
leuite ñ fuerũt capti cũ x tribubz q̃
sc̃i ultra caspios mõtes Nec illi de
mõtibz ill potuissent tã cito venire
ad esdrã sic in hac venisse dicit
hꝫ pro q̃ misit Hꝫ argumẽta hec
modia sc̃i vigoris Aduẽtus ei sac
dotes et leuite fuerũt capti a caldeis diu
post decẽ tribuũ capc ab assyrijs miseri
tñ durãte p lxx ãnos capc et babilone dest
ructa poterãt q̃d dã de sacdotibz et leuitis
ad decẽ tribus trãsisse Deniqz decẽ tribꝰ
israhẽ fuerũt clause alexander ei rex e
as reclusit atz ut iosephꝰ narrat exmut
in media .r. in regno medoꝝ et sic poterãt
satis venire cito ad esdrã q̃ habuerũt a
rege lras Insup dñm ro catholicoꝝ q̃d
et in scolastica historia continet ubi
iosephꝰ consonare videt q̃ ait ss lo anti
q̃tatũ Exemplũ eple misit esdras ad os
israelitas et media ihrlitates Ecce manifes
ta probatio Addit qz iosephus Totus autẽ
pplꝰ israel s. decẽ tribus in tra ro pmãsit
nõqz duc tñ tribus sc̃i cõstitute p europiã
et asiã obsequẽtes romanis Vnpm dis
abz tribubz illꝫ viz iude et beniamin amicat
tribꝰ leuitica atz ut dñm ẽ sepe .r. q̃ ex x
tribubz fuerũt capti cũ pplo regni inde
et redierũt uel ipi uel eoꝝ posteri cũ iu
deis a babilone Asserit etiã iosephus
decẽ tribus attenus tñs eufratem cõmo
rari pbãt qz multitudines innumerabiles
nõ comphendi ñ pnt De q̃ tñ scolastica
historia addit q̃ cũ fine mũdi egrediẽt
magnã hoim stragẽ facturi et pmittu
ibi ieiunii hortãdo ut ieiunaret q̃s
deus custodiret nos in presentiarum itineris
Erubui ei regẽ petẽ auxiliũ qz dixera
regi Manus .r. ptectio dei nri sup os
qui q̃runt eũ in bonitate .r. in sinceritate
vultꝰ et furoꝝ .r. rigoꝝ sue iustitie et vin
dicte tẽnebit sc̃i os qui delinquũt eum Ido
neo ne rex scandalisaet si esdras videt
de dñna defensiõe diffidẽ q̃rẽdo humanũ
auxiliũ esdras erubuit petẽ sbsidiũ
a rege p deductione p via Nec hꝫ fiut
tẽptare deũ pserti qz ex rõbili cã presst
et pozones atz ieunia ad deũ confuge
ret tã esdras q̃ pplo ei Et sepaui de pnci
pibz sacdotũ xij .r. xij notabiliores ex
nõ sacdotũ elegi appendiqz eis argẽtũ
et aurũ et vasa consecrata dñi dei que

obtulerat rex et consiliatores ei⁹ vniuſq⁹
qz ifrl' de nō eoz qui uōluntarie fuerāt ī tri
bulatiōnis n' redierūt ·r· oīa iſta
aſſignauit ſacerdotibz ill fideliter ſic' ea re
cepit ſub pondere ·r· nō certo et trāſtulerūt
aureos que ſt' vaſa duas ānſas hñtia
et dixit eis viz ſacerdotibz vos ſtis dñi
·r· vos eſtis electi mi ſtri deo cōſecrati
et vaſa hec ſāa ſt' vigilate ·r· cuſtodite
·r· oīa iſta que vob aſſignauit et dīno
ſt' cultui deputata vigilāt cuſtodite
donec appendatis ·r· q̄ſqz ea aſſignet⁹
m uhiz in tēplo dei coz̄ pncipibz ſa
cdotū et leuitaz ·r· coz̄ pncipalibus
mt' ſacdotes atz leuitas utenſilia nāz
cultus dīni et ſpūalia bō ſt' ni pcipua
diligentia cuſtodienda monuit⁹ ꝯ·r·
ad pcedēdū monit⁹ pedes nros et veni⁹
ī uhiz die at q̄rta appenſū ē argētū et
auz et vaſa ·r· aſſignata et tradita ſt'
in tēplo in theſauro ipi⁹ dederūt at
ſatrapis regis edicta ·r· epiaz regis ar
tuerſis continētē pcepta ipi⁹
pſtauerūt reuſi a babilone ſatrapis
q̄ erāt de conſpctu regis ·r· ex pte ꝯmiſ
ſione pdicti regis conſtituti pfecti et
duces trāſ flumē et eleuauerūt ppl'z
et domū dei ·r· duces ac ſatrape magni
fice honorauerūt pplm dei et tēplū ei⁹
ppt' pcepta regis et ppt' bñficia ac pui
legia que rex cōceſſit eisdē Expō mpli
nom Poſtq̄ at Arnulus nomis

Magna qdā trāſgreſſio ppli a
captiuitate reuſi et ei⁹dē iugnat⁹
deploratio hꝫ deſcribit⁹ ꝙ⁹ q̄
at hec que in fine pcedentis mpli en
arrant' completa ſt' accreſſerūt ad pnci
pes ·r· q̄ui pncipales et boni de pplo
illo reuſo dicentes Non ē ſeparatus ppl⁹
iſrl' qui cū zorobabel rediit a pulis tra
z ·r· a cōmixtione gentiliū in giro ter
re morātiū Tulerūt ei ·r· accepert
iudei de filiabz eoz̄ ſibi et filiis ſuis
vxores vel potius q̄ vxores q̄ inter
eos ut infra patebit nō fuit mirū⁹
verū et cōmiſcuerūt ſemē ſcm ·r· depu
tatū ad dīnū obſequū cū pplis trāſ
tū gentilibz et ydolatris in quibꝰ
tātū fraus cōmiſerāt q̄ vix māſerūt
in illo n fuerūt ſāi ſ vitioſi ſm q̄ uis
erāt ſpialit' deputati ad cultū dei
dicit' ſāi q̄ vitioſus plat⁹ tōe ſanc
offiq̄ de pr̄ſbr Zacharias erā pncipu
et magīstratuū ·r· maioz in pplo nō in
zorobabel n' pōtifex ieſus ut aliqu
dicit Ihēo in ſē zacharia m⁰z⁰ vbi
fit mensio de ieſu affirmat eū duxiſ
ſe vxorē alienigenā fuit in trāſgreſ
ſione hac pma ·r· p⁹ culpabil et alijs
dans ex⁹ſ sic agendi In q̄ at p̄a
poſſet referri ad trāſgreſſiones ut ſit
ſenſus q⁹ in hac p⁹ trāſgreſſione q̄
fuit pcipue grauis fuerūt culpabi
les et ipi pncipes migrationis iudeoz
Demq̄ ſic teſtat ihēo⁹ ſup malachiā
iudei a babilone reuſi acceperūt gē
tiles vxores repudiatis vxoribz ppīs
ppt' eaz deformitatē ·r· vetuſtatem q̄d
fuit valde duplicit q̄z enorme quia
et ipa repudiatio fuit in ſe vitioſa
·r· alienigenas ducē fuit phibiti de
teo⁹ ⁊⁰ et de hac iudeoz̄ ſigente agit
malachie z⁹ multū ſimoſe q⁹ breuit
et obſcure p ut ibi expo⁹ eſt ·r· ſup
audiſſe ſermonē iſtū ſcdi pallui
dei et tumiā ſic' mos extitit iudeoz̄
in mag̃ afflictiōe ·r· adiuſitate ·r· euel
m mag̃ afflictiōe ·r· adiuſitate ·r· euel
li capillos capitis mei et barbe ex
vehēti dolore ·r· in ſignū meſtitie
in q⁹ apparet feruor dilectois ·r· zelus
iuſtitie ſti eſdre ac dei et pximos et
dixi Dñe mi confundor miēte ·r· eru
beſco formidans leuare faciē meā ad
te ·r· faciē cordis ad tuā ſtitiē uel ſanc
tuarīū ad celū in quo ſpialit ee ·r· hitare
cognoſcis et hoc ppt' enormitatē ·r· ſedm
te viuaz nroz atz ex conſideratione pu
ritatis et dignitatis tue unīuſe De tur
pitudine ei ·r· enormitate culpaz ſu
me erubeſcendū ē coram deo Hic ſbdit

Expō mpli ppt' ac

qm̃ iniquitates nr̃e cõmisse m̃ ppriuꝰ
mlꝫplicate sꝫ sup caput nr̃m·r m̃ cordi
bus nr̃is et oĩno iexcusabiliter ĩputãde
sꝫ nob Viri ei qui tã scelerata fecere cõ
nubia grauissĩe peccauerit in cõiuges
suas q̃s abierunt et eas m̃duxerũt ad
magnã desolationẽ fletũ pusillanimi
tatẽ ꝫ ad mlta pec̃ s· ad nã murmura
tionẽ ĩpatiaz ĩuidiã ad q̃s passiones
pne sꝫ fece ꝫ pcta nr̃a m̃ deũ ꝫmissa
creuerũt usq ad celũ·r vehementissĩe mi
ra et grauia sꝫ effecta Inaz esdras ex
hũilitate cõuulsꝰ se tm̃ gressoribꝰ ill
sic et daniel m̃ sua ozone ꝫ ysaias dicꝫ
to tã aut de xpo Nos reputauim̃ eũ q̃
leprosũ Et rursus Os nos q̃ omes erra
uim̃ et traditi sumus in gladiũ ꝫ cap
tiuitatẽ ꝫ in confusionẽ vultꝰ sic ꝫ to die hr
q̃ et nr̃ multi m̃sultãt nob tã hic ĩ iudea
q̃ m̃ regnis vbi frẽs nr̃i sꝫ seruitutis
iugo mozãt et nr̃ q̃ ad parũ et ad mo
mentũ fuã ẽ deprãc nr̃a·r nõ nisi modi
cũ sio tpe habuim̃ pdoneitatẽ deprandi
te·s· q̃ diu a magnis viris eram̃ m̃
munes q̃n eras m̃ via hũc redeundi
et cito pq̃ hũc veni tãta cõmisi sceleã
q̃ non possũ excusari nec digm̃ sum̃
cora te apparẽ aut deprari q̃ seruꝰ sum̃
regis pl̃ꝫ ꝫ et viriozꝫ Iniqui nãq
tesse sanctissio ꝑncipe ãplioꝫ sꝫ seruꝰ
corruptiois Aq ei q̃s sup pato ẽ hꝫ ꝫ seruꝰ
est Et nr̃ q̃d dicꝫ dñe ds p̃ hec·r excusãe
nõ possum̃ nos qui p̃ tot et tãta bñfa
tua tã ingrati fuim̃ꝫ t q̃ deliq̃m̃ ĩmã
data tua que p̃cepisti m̃ manu·r p ob
sequiũ seruoz tuoz ꝓphaz dices Terra
ad quã ingredim̃ ĩmũda ẽ s· tta pssi
onis que plebet ĩmũda ꝑ flagitia
ni ea cõmissa et repleuerũt eã ab ore
usq ad os p ypbole ad ĩmẽdũ q̃ habu
dantissĩe ac enormissĩe peccauerũt in
ea amoꝛrei chananei tc Ezr scelea mi
deutro· ascribit sit et mãasse dr̃ iples
se ihelꝫ sanguĩe ĩnocẽtiũ usq ad os
Haut q̃ filias nr̃as ne detis filijs eoz et
filias eoz nõ accipiatis Isthd p̃cepit dñs p
moysen eximiis ꝓphaz ac p zachariã ac
malachiã reprehendit hꝫ p̃cepti tm̃ gressioẽz
p alioz q̃ eloquia ꝓphaz admonuit plñ
isrl sepe de hꝫ p̃cepti ĩpletione ꝫ ñ q̃ntis
pace ꝫ ps̃peritate eoz·r ñ hẽatis cõmẽ cũ ipis
sed vicinis oĩno eoz cõsortia ꝙ dñs iussit
eos occidi nec ut tales erãt amãdi Non tñ
fuerãt odiendi q̃ ad psonã uel nãz ꝑtinẽ
ut ñ conuertẽmur ad pñtia vicia vñ Iniq̃
uratus es nob usq in cõsũptionẽ·r noli o
dñe noli nos oĩno derelinq̃ nec grãz vitandi
pcta totalit nob abstrahẽ ne penitꝰ pereaꝫ
Dñe ds isrl iustus es tu q̃m̃ delicti sum̃
qui saluare m̃·r tã pro magñ pte ꝓ p̃ma nr̃a
sum̃ cõsũpti et tm̃ derelinq̃sti q̃dã residu
os vtpote nos ad hũc ut penitendo et bñ viue
do consequamur salutẽ Ecce cora te sum̃ in
delicto·r euidenter rei et ualde culpabiles
non ei stari pt cora te sup hoc·r stare ñ pos
sum̃ cora tribunali tuo ad excusandũ
nos in hac pte ꝙ si excusare voluerim̃ nos
os nr̃m cõdemnabit nos et si voluerim̃ tem
indicio cõtendẽ ñ pot̃ rñdẽ vnũ ꝙ mille

Explanacõ capli 10 Sic g ozante Ar 10

Quorũ ꝑmediante tm̃ gressioꝰ
describit̃ in hoc loco Sic g ozãte
esdra cũ ĩtima cõfessione sapi
entiali pudore ꝫ lacrimaz effusioe ꝓ alioz
pcis ita q̃ instar publicum de q̃ in euã
le erubuit oculos suos ad celũ leuãs col
lectus ẽ ad eũ de isrl·r de ꝓselo isrlitico cetꝰ
grandis viroz et mulieꝛ q̃ sedz iosephꝰ
erãt mediocres nec rei tmis ex et fleuit
ꝓlꝫ ipi esdre cõpatiẽdo ꝫ ꝑ cõmissa fla
gitia Esdras ãt tã acerbissĩe luxit q̃ exis
timauit q̃ ex sua exhortatione maiores
ñ acquieuerint abicere ꝑfatas vxores
gentiles ut iosephus scribit ꝑ meritis ex
ds aliter ordinauit et reoz tenuit corda
Hrã sbdit Et tñdit sechenyas vnꝰ inter ꝑ
cipuos Nos ꝓuaricati sum̃ꝫ q̃ et ipse vnꝰ
fuit reoz in scelẽ illo ideo ni ꝓmus exhi
buit se paratũ ad emẽdationẽ q̃s reteri
ex silẽ facerent et nr̃ si est pmiũ·r quia

possum⁹ pemitē cū n̄ sit despandū pactū⁹ fedus cū dño ⁊ pactū firmū ieam⁹ cū do ut piciam⁹ ⁊ remouea⁹ a nob⁹ vniūsas vxores alienigenas et eos qui de hjs nati sūt ne amore prolis sue redeāt ad nos si tñ scie⁹ voluerūt pueros apud pres manere licuit forsitan ⁊ burge tuū est disponere ⁊ iudicare qđ et qlit' sit agendū cū sis iustus ac sapiens et a rege pre alijs honorat⁹ ¶ Eros q̄z erā tenū nō corpe tñ sz et voluntatis conformitate ⁊ coopatore surrexit gr̄ esdras et adiurauit pncipes ⁊ pncipuos sacerdotū et leuitaz · q̄ sciat verū ee qđ iosephus narrat p̄fatū scelerā fuggessisse esdre ut os iuraret abire cōuges illas ¶ surrexit esdras aīn domū dei ⁊ aīn tēplū ad eā fores iacebat p̄strat⁹ panē n̄ cōedit et aquā n̄ bibit ⁊ 1° die ex tristicia n̄ cōedit ¶ volet aūt in scripturis p panē et aquā ois esca et potꝰ signi⁹ lugebat ei in tñsgressione ⁊ ex dolore de eox tñsgressione ⁊ ad plamā dū illi dei ¶ et missa ē vox ⁊ pceptū exiuit ab esdra in uxelz et iuda q̄ p tota tra i q̄ habitabāt iudei reuersi sūt pceptū h⁹ qđ sūt ama⁹ ppli pmulgari ut congregarēt in uxelz in spa trium dierū tui pcepto fuit aduncta gnis pena cōn obedientes viz spoliatio tot⁹ sbe possessiois ve sue ⁊ qđ n̄ venētes ab ipa ecclesia de synagoga tp̄ excōicati ¶ vñ ⁊ i crastino⁹ scripti ē q̄ aspiciebant iudei q̄ sigs asistet⁹ uxelz ee xpm ex synagoga fiet ¶ conuenerūt gr̄ infra tres dies ipe ē mēs nonꝰ i q̄ q̄uenerit q̄ apud hebreos dr̄ sileas ⁊ cor tñdz ut fert⁹ pti nouembri et pti decembri et sedit ois ppl⁹ in platea dom⁹ dei ⁊ atrio ppe tēplū ¶ ā iosephus ¶ cū i superiori iquit loco tēpli cōsedissēt tremētes p pcto ⁊ pluuijs ⁊ ex dolore sui excessus et ex metu ylionis dñe aūt ex frigore hyemali timebāt ¶ dix⁹ esdras date cōfessiōez do ⁊ dñm hōrate vra pcta ⁊ gfessio hōtatēq̄ dei ⁊ bñtā ei⁹ et laudādo sic ⁊ iosue dix⁹ ad a tñsgressore fili mi da glaz deo ⁊ confite ⁊ mdna mihi q̄ fecis et separami a pplis tre ⁊ ab vxoribz alienigenis ⁊ consortia atz cōmubia gētiū vdolatriz de cetero euitate ⁊ vxores ex illis suptis ilicq̄uite cū n̄ sint vē vxores cū vidua tulus impediat mrionū cōtrahēdi dimittat q̄z contractū et viuentibz vxoribz legitis non potuistis sine pcto supduce alias ¶ Set libellus repudij fuit pmissus tp̄ q̄d licitū ē tp̄ mi⁹ malū ut viuaret vxor viduū ¶ dēo cū dns malachie 2° dixit ¶ cū odio habueris supple vxorē dimitte eā mox addit operiet aūt iquitas vestimē tū ei⁹ et rēdit vniūsa multitudo ut sic fiēt Vniūsi q̄z ppl⁹ multꝰ ē qui tenus est crimis hꝰ et tēpis pluuie ⁊ n̄ sūt time⁹ stare foris ppt' ybrem hyemalem frigus cōstituāt pncipes in vniūsa multitudie q̄ pgant p ciuitates ad psentandū eos qui pcreuerit i tali isto et os in ciuitatibz suis qui duxerūt vxores alienigenas veniāt ad pfinā pncipū tpibz statutis ⁊ ordinatis a pncipibz qui intimabit die certū et iudices ei⁹ viz q̄libet vrbis veniāt fil' ad pncipes sicq̄z abiciant tales vxores iuxta sua pncipū et iudicū atz ut iosephus addit ordinauerūt ut illi eligerēt ad cōgendū hꝰ vicū et ad separandū vxores illas a viris iudeis qui n̄ erāt sulpi⁹ biles in hꝰ fro ¶ hēpe q̄ alios hēt corrigē dr̄ ee immunis a vicijs pserti ab hjs de q̄ increpat alios ne eis dicat medicina tripz et sederūt in p̄ die mēsis decī ut q̄rent rem ⁊ negotiū pficiā rent et exēplum mandarent sicq̄z celeriter pcesserit ad vicia corrigēda qm vicesia die mēsis nom̄ decembri sit ee agendū et cōsumati sūt ⁊ pfecte iuenti nuāti atz correcti os viri q̄ duxerūt vxores alienigenas et dederūt mang suas ⁊ pmptos se exhibuerūt ut eicerent vxores suas pdictas ¶ duce tñ ut dcm est n̄ erāt vē vxores n̄ sūt mr̄ iudeos et eas vez mrio⁹ ad qđ n̄ sepabilitas ptinet sic⁹ i ecclā⁹ Io xpc ¶ hēs os cōiunxit hō n̄ separet ¶ deinde

expmit in textu hm q iusto sermone erat
vel et plans e textus Ite q nitra bo
sanit vtuosius plats q est sbditor pma
deflere & pro eor illuiatione cosione
coptione dei lacmose petri ar ie
uinare pro ill Unde iquis grate p
uenientie & diuina corda emolliente p
mereri et obtine sic et daniel se fensse
testat so libri sui cr lugeba iquies
trii ebdoadar die panē desiderabile
n comedi et caro et vinu n introierit in
os meu Jhemias q Deducat iquit
oli mei lacrimas p die & nocte & n taceat
Subditor vo e plans eor salute spe
ribz pmpte atz hmili obedire vina et
viror ocasiones abiecē plena cofes
sione & satisfactione codigna pagere
Ad laude & glaz otpotens q e si oia ds
sblimis et bndcs Amē Explicit sup
Esdrā Exposito pmi capli libri
neemie Artaulus primus

Lemias in meoria
milti tpis q erexit
nobis muros eiusq
et stare fecit portas
& seras q erexit do
uitas ecclie eo liber
iste dr ee ps libri esdre qr de eade tract
mia estq velut psecutio hystorie libri
esdre qui ppa tm hr cpla et alter e actor
Esdras ut iosephus scribit esdras p glaz
qua apud dm hauerat vita in senectu
te veneranda finiuit atz i iherusolis
ni multa liberalitate sepultus e Quo
defuncto post pspitate sub eo hmā passi
sunt iudei multiplicē adiscatē & muri
eius destructi st Quo cognito ne
emias vir iuuenis et pincerna regis
artaxerxis a q rege & esdras suat ho
norati priuilegiatq et missus de eoq
regis hmā venit ihrlz eoq muros por
tasq seras at domos cōstruxit io etiā
meoria dignis e effectq Verba neemie
filii helchie supple st que sequunt q ab
eo cōscripta st et fuit de stirpe sacdotali

Et fuit e in mense casleu q apud hebreos
sonat iosephus vot spleos apud latinos de
cembet a° vicesio regni artaxersis et ego
eram in susis castro & in fortalicio q da vbi
illiq que fuit metropolis regni plasq Vel
p castru susis intelligit cuius ipsa istar
castri fortissima ut dm est plenius supra esdrā
et venit ad me anany vnus de fribz meis
et cognatis qd dm e ad me n e ut ferat de
textu xpi et viri ex iuda & ex tribu iude l
ex ppio iudeor hitantiu in iudea et ito
gaui eos de iudeis q remanserat & superant
de captiuitate & qui adhuc vixerūt et i iudea
morabāt reuisi ex babilonica capte seu na
ti ex illa reuisis et de ihrlz & de statu ciuitat
ihrlz eos specialit introgauit Refert iosephus
q viri isti qi pegrini ad vrbē susis dedi
nauerūt obuiauitq eis neemias ante
metropoli et audiens eos hebraice collo
quentes introgauit eos que dm st Et dixe
runt Qui remanserūt in pūcia iudee
in afflictione magna st et in opprobio qr
a samaritanis et circacentibz gentibz q
uiter vexabat et spnebat p ut i scolast
fert hystoria et ex iosepho sumpti e p dies
sustinebat ipetu hostiu noctibz qz muna
bāt latrunculi et plateas ihrlz iplebant
cadaueribz mortuor et murus ihrlm
dissipatus e & porte eius obuste st igni
Circa h scribit q da Artaxerxes q nabusardan
itendit ciuitate & muros eius dissipit ni
si at data licentia reedificādi eā q solū templū
et pinetia ad tpz p cyrū et darium sicq usq
expōez istū q hic dr de dissipatione mu
rorum ihrlm et de cōbustione murorum ipi
intelligit de destructione & cōbustione facta p
nabusardan principe militie caldeorum
Qui error dm istius q in expōe e manifestus
onsius e & ex expōe p cal esdre patet Sepe
q ciuitas ihrlz de tyri regis licentia reedifi
caret ds ysaie ca cuidenter p dixit ubi
de tyro loquens ipse inquit edificabit ciui
tatē meā et idem asserit iosephus Deinq
destructione muroz ihrlz p caldeos fatz
neemyas n ignauit nec aliquis iudeor

Qz aũ scptura ista loquat de dissipatione
murozꝝ ihrlꝫ ihemiã latente constat tã ex
isto qꝺ ex scpto ca° Subdit ei Cũz audisse
ẏba hẏ remoi sedi et fleui et ieiunabã ⁊ ora
bã Bona nãz ẽ ozo aũ ieiunio put angelꝰ
raphael ait tobie qz ß et lacrime que dũ ex
mirantis fẽuoze deuotionisꝫ pietate pce
dũt seu ẏa cõtritione ozõẽ fecerũt ee fo
tissiãz Insup scpti ca° lo° neemias ad ige
Quare n̄ mereat vultus meꝰ qz ñtas
sepulchroꝝ pris mei deserta ẽ ⁊ porte eꝰ
cõbuste sũt Hñ pbat ista ee intelligẽda de
nona destructione quã añ nesierat ne
emias Demiꝝ qꝺ ihrlꝫ sb zorobabel et
esdra fuit aqualit reedificata pz ex dñs
ni esdra in eꝰ ca° scptũ ẽ Ciuitatẽ ihrlꝫ
reedificãt extruentes muros eꝰ et dixi
qso dñe ds celi ⁊ vniũ soꝝ celestiũ torpm
ac supnoꝝ spirituũ Sed sic p tra itelli
gũt frequẽt hitantes in tra uix i° ois tm
adoret te ds una p celũ hitantes in celo for
tis qz opt magne qñ ifinitꝰ es i oi pfice
atz terribil utpote iustus et ipsecutabil
in eꝰ mãꝰ iadere valde ẽ metuẽdũ qꝺ
custodis pactũ ⁊ pmissũ seu dilectꝫ fedꝰ
ar ius et miãz cũ hijs qꝺ te diligũt Rubꝝ
fidelit iples et pie donas qꝺ pmisisti
fiat auris tua ausultãs et oculi tui apti
ut audias ozõẽ serui tui Loqr aũ scpta
de supsimplicissiõ et iusuriabili deo af
fectu et more hũano cũ tñ auris ⁊ oculi
dei ñ sint nisi sapia eꝰ oia nosces ac m
tuens ut sit sensus p effm exauditionis
ozonis mee onde te nosse ac itueri mea
ozõẽ qua ozo p seruis tuis Multũ ei
placet deo amor homis eis et ozo fusa
ex tali amore ⁊ confitebor pro pctis eoꝝ
⁊ confitebor eos peccasse ut dignẽris eis
ignoscẽ ⁊ ego ⁊ doꝰ ⁊ cognatio pris mei
peccauiꝰ hoc addit ne videat se tam ter
uisibiliare certiꝫ ẽ qꝺ et ipe neemyas
a venialibz ñ fuit imunis vanitate se
ductꝰ sumꝰ oẽ ei pctm est vanitas qꝺã
et puto qz aũ scptura Stultus illudit pctm
⁊ qui peccat erat atz seducit iudicãs
male saltẽ m ptcularꝫ pte qꝺ ois pctis
dã ee ignorans Vñ et salon pcepit
Dis viri via rũ in oculis eꝰ Hic ihẽ
dñs lo° Quid ceciderũt pces vẽi iu
tatis i me qz ambulauerũt post va
nitatẽ ⁊ vani facti sũt Insup oia ista te
na trãsitoria et caducum dicit vana et
vanitates nix i° eccl° i° Vanitas vã
tatũ et oia vanitas qꝰ seduxit iqui
sitoꝝ i° sap° ie Creature facte sũt i tẽpta
tionẽ aie hoim et i muscipulã pedib⁹
ĩsipientiũ et ñ custodiã mãdatũ
tuũ ⁊ pcptũ decalogi qꝺ dicit moalia
et cerimonias ⁊ pcepta cerimonialia
⁊ iudicia tua ⁊ mãdata iudicialia
Memẽto vbi ⁊ p effectũ onde te mo
rẽ promissionis seu pacti qꝺ mãdasti
⁊ i similiã moysi seruo tuo et p eũ
pmlgari iussisti dicẽs Cũ tribulatꝰ
fueris ita enormit ut ulle toleari
nõ possit uxta i° ihe° xx° Non potens
vos dñs vltra portare put malacias ve
dioꝝ vroꝝ ego dispdã vos pestilẽcia
gladio fame De qꝺ dñs ait p ezechielẽ
Mittã in eos quatuoꝛ iudicia mea pes
sima et si reuertamiñ ad me cũ 3dig
contritione ⁊ emẽdatione 3ggnabo eos
Aliud locutus ẽ dñs deutẽo ⁊ pcepit
fine ⁊ deinde ca° eqs libri zo Sit auris
tua attendens ad ozẽs seruoꝝ tuoꝝ
qꝰ voluit timẽ nomẽ tuũ ⁊ tẽpus fili
ali timore ita ut et si nodũ simꝰ m
mutate n̄ filialit timeãt te hũ mõdi
eos pueniãs obiectꝫ gre tollas de cor
de pꝛoꝝ et tuũ spiritalẽ amorẽ ac filia
lẽ timorẽ ipis ifudendo et dige fiuũ
tuũ hodie ⁊ merpm mi oi⁹ spealiter
ad pponẽdũ cõuenienter regi mei pe
titionẽ ⁊ da ei miãz añ viri huĩ ⁊ mã
rege ar taxerse da ñ gratz qꝺ ei accepꝰ
sim in mea postulatõe ita ut pre ipsoꝝ
eã Ego ei eram pincerna regis ideo hũi
me ei pstare ⁊ poni eũ ad placitũ meũ
amẽdẽ Fuit mistici sensꝰ p iudeos in
angustijs constitutos et ipꝰ ihelm

construé cupietes intelligūt electi fide
les qui erāt reformationē desiderant
et eē ruinā deplangūt ꝙ ab inuisibilibꝫ
hostibꝫ atꝫ a pūs hoīb⁹ multiplicat affli
gūt. Neemias ꝙt designat emulatores
legis dīne at zelatores dīne iustīe ꝙ
videntes se pūs vibꝫ reformonē erāt p
turāe n posse p ozōes ieunia lacrimas
ad deū confugiūt ꝙtꝫ ipe suā dignet
reformare ecclīaꝫ Muri at erāt sī plati
doctores et pdicatores ꝙꝫ ē gregem
dīnū circūuallare custodire munire
qui dū scandalose atꝫ carnalit cōuer
sant muri ihēꝛ dissipāt de ꝙꝫ deiecti
one est magīe contristandū et p eoꝫ
erectione orandū Porte at ihēꝛ sī vtu
tes et merita p ꝙs pz ingressus i hī
phāte ecclīaꝫ que igne accepīe et carnal
ium flāmaꝝ inundie et vicioꝝ
incendio cōburūt ni eis ꝙ corruit

Exp̄ capli 2i. Factū ē aūt Artexerſis

Dīe veniūt ꝙli neemias sōs
de ītā regis in ihēꝛ venēit
factū ē aūt in mēse nisan ꝙ
nō capli cōcurrit a pūs in marno a°
xx° artexerſis regis Predēn in dom ē
ip̄i in mēse castleu i verebi i sōs ꝙsd
nouēbri a° xx° artexerſis neemias
ihī ogauit de statu ihēꝛ quo ff eode
a° in mēse nisan factū ē qđ hic nar
at° ita ꝙ vsq in anū isti duo mēses n venīāt i eod
sic ꝫ agit. De mense nysan ꝙ fuit
post castleu. Ad qđ qdā rīdent ꝙ
neemyas ꝫ lo sōs modū cōputatiō
nis iudeoꝝ dicentiū mūdū ee creatū
i mēse tesseri cozrīdenti pūs nō de
cēbri et pūs octobri et ꝙ ī sit simplr
p mēsis ām et castleu ultimus nysanꝫ
septi⁹ ꝙpius posterꝰ ex enēis mēsis ny
san vonitꝫ sit p mēsis ām ꝙ i eo filii
isrl eduxit de egipto et leuauit manū
meā et dedi regi vinū i valuli in
quo fuit vinū ei ponexi et erā ꝙ ia
quidus ām facie eī i pallidꝰ ex pūs
ieuniis oꝛoibꝫ flenbꝫ vigiliis atꝫ ſlūnis
dixitꝫ m rex suspicās ꝙ mali qđ cogi
tāe m eu ꝙ volens eū ītoxicē i ex hoze
deprehendi de tāto factnoze pallescens Cur
vultꝰ tuus tristis ē i signa ītioris mero
ris ondit cū te egrotū nō videā Nō est
hoc frustra i absq̄ mi notabili ꝑ malū
nescio quid sit i ꝙ cordiū secreta ītuidi
naliter et dētate cognōsce vires exedit
humanas m corde tuo ē Ea interiora p
exteriora qđa ꝓsentī ex dispōe vultꝰ i oculoꝝ
phabilit et m gnali nosrit mix i ēra
ja Ex visu cognōrit vir et ab ocursu faciei
cognōrit sensatus Amictꝰ corpis et risuꝰ
dentiū et ingressus hoīs enūciant de eo
Vīn et pūs ꝛa fert Quid m aḡs reliqe
dent vultꝰ pspicientiū sic corda hoīm
manifesta sī prudētibꝫ et timui valde
ac minus ne forte rex exercitatōi mee in
credēt et sue suspicioni minimū ībereī
sicq̄ forsan p penas extorqueret a me
veritatē et dixi regi Rex ītnū vive
ī dicat vitā tuā cupio ingiter cōser
uari et pspari et p⁹ vitā hāt exaltat
felicitari Quare n mereat i rōbilit cō
tristat vultus meus ꝙ ciuitas dom⁹ se
pulchroꝝ pūs mei deserta ē i vastata
ita ꝙ nē pauci morāt m ea respectū tpm
ꝙ captiuitatē mātꝫ pcesserūt Ꝫz cur ait
ciuitas dom⁹ sepulchroꝝ pūs mei et nō
potius ciuitas dom⁹ sepulchri pēm me
oꝝ cū ap iudeos cōsueuerīt pēs i filii
in eodē sepulchro reponi Et rīdeōi
ꝙ plurale fīeqt pro singulari pō ī eron
fīeqt p pcem ītelligit suos pgenitores
et ait rex qui ex vōbis pcaris cōsidera
uit ꝙ neemyas optaret ciuitatis siue
reparationē pro quare postulas i orauit
deū celi oꝛone ītīa ac breui ut digeret
me in petendo regēqꝫ īclinaret ad con
sentiēdū et dixi si videt regi bonū ꝙ
dimit Tue discretioni totū cōmitto si
placet seruis tuis i septē cōsiliatoribꝫ
tuis tibi astātibꝫ de ꝙꝫ cōsilio ōia agiꝫ
iuxta morē regū psaꝫ atꝫ medorū ut

drim ē sup̄ esdrā et hester p̄ hēt rogo
ut mittas me i iudeā et edificabo eā
·s· vrbē ihēz coplendo eg reedificatiōez
a zorobabel ihoiadā et ab esdra aurtā
et postea mliorata · dixitq; rex vsq; ad
qd̄ tp̄c erit iter tuū · r · q̄ diu q̄ris ibi ma
nere · ex q̄ p̄z q̄ rex et regina ñ libēter
tenuerūt p̄ncia hñ modesti et fidelis
pmanere Porro qd ad hāc īterrogatiōez
rnderit neemyas ñ scribit hic ꝫ mf
ta° ulterius recitat neemyas se rediisse ad
regē a° regni eg xx° sicq; absens fuit
annis xij · qm̄ a° regni eg xx° abiit vsus
iudeā et dixi ei si regi videt bonū eplāz
det m̄ ad duces regionis que ē trans
fluminē ut traāt officiatos regis ut mit
tant me donec veniā in iudeā · r · ut
securius me ducāt usq; ad loca inter
iudeos reiisos sita et eplāz ad custodē
saltus · r · siue regis ut det m̄ ligna ut
tegere possim portas turres domos · r ·
cooperire ciuitatē templi mshar turris
constructi · l · turris edificāde ppe templū
pro eg munitiōe et muri ciuitatis · r ·
ad operiendū portas muri seu turres
in eo fiendas et domū quā ingressus
fuero · r · eā ad tegendū domū quā in
habitabo et dedit m̄ rex nūc manū dei
mei bonā mecū · r · sent que petij sdz qd
ds grose ꝫ fauorabiliter affuit m̄ Intea
ioseph̄us addit q̄ neemyas a rege di
missus cū p̄ncipibz militū atq; eqtibz
venit babiloniā et sociis inde dixit mul
tos iudeoz eū sponte sequētes Et au
dierūt sanaballat et tobias · hyn erāt
hostes iudeoz et de aduentu neemye
dolebant Consequit in textu describit
q̄liter neemyas ad tp̄c suū relatus ppo
situ et circuiuit considerauit vrbem et
muros destructos q̄lr possent aptius
reparari nec ē difficultas i hrā · tm ad q̄
tangā Et unmetū nō erat mecū n̄ equi
cui sedebā · r · ego solus eqtauī et q̄ mecū
circuibāt pedites erāt Egressus hī
ān fontē draconis · r · locū sic noiatū
non erat locus · r · via aptā ad pgrediēdū
umento cui sedebā q̄ dissorta erāt in
nera et ruine fuerūt ibidē frē et idcirco
eis manū dei q̄ eēt bona mecū · r · assis
tentia et auxiliū dei plenū m̄ ab ep̄o
fressū Vobis āt samaritanis aduersari
is ñris gentilibz atq; ydolatris nō ē ps
· r · roio nec hēditaria portio et iusticia
· r · cultus sincer̄ veri dei et meozia m
bono m̄ ihēz · r · oio alienū esse a deo
et a fideli pplo eg et ab vrbe ihēz ad
diuinū cultū electa Iux tropologia
platus ruinens reformare etiaz dē oō
eg tuinas deformitates et abusiones
considerare et q̄liter possint ac debeāt
reformari ppendē sicq; secreto suo usq;
ad tp̄c opportunū absondito dē sibi vi
ros ydoneos associare ac sibi ppositis
insinuare eisdē · r · ipos hortari ut sibi
coopent et assistant ad reformādū di
lapsa et ut confidant in dño certi de
iutorio eg dīno qd̄ in ipis ē fecerit
et ne timeant aduersarios bonū cōis p̄
parati sint pro deo pro eqtate pro pa
mor̄ salute · r · bono cōi psecutiones pa
ti ac morte subire Expositio capli ·
Et surrexit eliazib Articulus ·

Hic ipa reedificatio ciuitatis
ihēz et murorz ac portarz
eg describit Et surrexit elia
zib sacerdos magn̄ · r · pontifex iudeoz
q̄ sedz iosephī et mgrz in historijs fuit
filius ioachī seu elyachim pontificis q̄
ioachī filij erāt iosue filij iosedech
et fratres eg sacerdotes et edificauerūt
portā gregis Alia tñslatio habet edi
ficauerūt portā et pbatiā piscinā
fluitq; porta hec nūc templū p quā idu
cebāt greges aialiū offendoz De pis
cina aūt pbatica hē iohis 5° De hac por
ta quidā exponūt i° michee e° Et ti
turris gregis nebulosa · tm sit ibi ex
positiu p turri illā intelligit ibi ad
ditaz templū Demiq; i hac edificatiōe
defuit pncipē sacerdotū cū suis exist

ꝑmū et portā cōstruē ꝑpe tēplū ipsi
sāctificauerūt ⁊ firmiter statuerūt eā
ad dei honorē Hā sīm vno mō vn idē
est qđ firmū et statuerūt valuas eo⁹
⁊ portas eo⁹ seu ianuas que a voluēdo
nomē sortie st qz ni apptione ⁊ clausiā
voluūt ac reuoluūt et ꝑ portas cōtel
ligūt vectes et sere q usqz ad turrē cētū
rubitoz sīficauerūt eā ⁊ firmauerūt
edificādo iuxta eā in muro usqz ad
turrē cētū rubitoz ab vna ꝑte q usqz
ad turrē ananeel ex alia ꝑte Vnde
ꝑdēm fuit thē zo Edificabit ciuitas
dño a turre ananeel Et iux eū ei⁹ ꝑpe
edificata a ponti fuit edificauerūt vi
heric⁹ ⁊ oriūdi ex vrbe sic dīt de qua
iosue Go et iux eū fortasse ex a latere
edificauit filius amry ītrpiēdo vbi
dimisit eliazib portā Ät piscīū sic vo
cata qz ꝑ eā piscīū in ferebat
edificauerūt filij asnaa ipī texuerūt
⁊ operuerūt eā lignis ut et murus
fortius cohereret Hec porta sēdz iosephū
appellata est postea porta dauid qm fuit
ex opposito mōtis syon ⁊ illius ptis
ibrīz que ꝑs vocata ē ciuitris dauid
ut ꝑz 2o regū et iuxta edificauerūt te
thumei ⁊ nati ex vrbe iericta de q̄ fuit
amos ꝓpha et mulier sapiēs quā io
ab urisit ad dd ꝑ ut 2o regū dīcit
optimates āt ⁊ supiores eo⁹ ñ sup
posuerūt colla sua in ope dñi ⁊ nō
adiunxerūt in istis edifitijs iq eo⁹
negligētia et vulgarīū diligētia de
notat Et portā veterē edificauerūt
Hec porta vocata ē vetus qz vestigia
eo⁹ apparuerūt a diebus rebus eo⁹ atz
melchisedech ut in scolastica ſtoria
hīstoria Iuxta eos edificauit melch
as et maspha qđ ē ī nomē viri qui
erat ꝓpe duxe in regione tūs fluiē
⁊ vices viris illi⁹ suppleuit qz ut
dz duxe qđā tūs fluiē q̄nis gēlis
natione cōtribue cupiebat ad edifi
tū ex deuotione qđ fēt ꝑ viri
ꝑdēm Et dimisert ihelz ex ea edificā
uel eā extendēdo Et portā vallis per
quā ibat de ciuitate ad valle iosaphat
edificauit ānuum et portā sterqlinij
ꝑ quā tpe pluuioso īmūdicie ciuitat⁹
deferebāt in torrentē cedron portam
fontis que ⁊ infra porta aqz vocatur
et a fonte sibi ꝓpinquo fit dīt ⁊ edificat
sellū Cēpe porte hic notate inuenīt
et alia nota hze ꝑnceps pagi ⁊ ville
seu vir maspha et muros piscine sy
loe in ortū regis ⁊ muros piscine sic
nūcupate construxit usqz ad ortū regis
vel edificauit muros piscine fluēns
⁊ us regis ortū Dicit āt ysaias Aque
syloe tacent cū silentio Johisqz q̄ Vade
lauare in natatoria syloe qđ itꝑtatur
missus et usqz ad gradus qui dūcit
de ciuitate dd Dicde ad ciuitatē h est
ad arcē syon ascendebat ꝑ gradus
post eū edificauit neemias filius asboch
usqz cōn sepulchra ⁊ ex oppo sepulchri
dd regis qui sepult ē in ciuitate dd ut
le 3o reg 2o et usqz ad domū fortiū iq
fortes regis dd seu agoniste solēt manē
ñ q dog ia adhuc stetit ꝑ usqz ad locū vbi
aqui stabat porrigebat edificat⁹ h Ezra
thānei āt qui ligna et aqs portabāt
ad domū dei habitabāt in ophel ⁊ loco
sic dco ñ remote a tēplo Ecclesiā āt a por
ta eqz edificauerūt sacerdotes Hec porta
ñ fuit porta ciuitatis ꝑ posim erat an
atria tēpli usqz ad quā licuit eqtādo
ascendē ⁊ us tēpli atz exinde dr incipis
se ymatio sacerdotū Ista plana ē Aristhe
āt ꝑt hoc loco ꝑ neemiā xp̄m intelligi
qui militātē edificauit ecclīz q̄ coopa
tores fuerit gēlosi apli cētiqz discipuli
ac plati ꝓdicatores atz doctores qz q̄sqz
domū seu cōgregationē sibi cōsimiliter e
dificauit exemplo et documētis Porro
ꝑ septē portas puta ꝑ sex portas mū
tatis et ꝑ portā eqz rite intelligūt septē
ecclīas sacra ꝑ que ad celeste regnū ꝑ
tingit vel septē dona sp̄sī seu tres vtu⁹

theologie ⁊ q̃tuor cardinales ℭ pealiter
demũ p̃ portã gregis desigt̃ spontanea
resignatio suiip̃i⁹ et mortificatio ꝑpe vo
luntatis seu crucifixio ꝑpe carnis cũ vicijs
et cõcupiscijs p̃ que oĩa offert se hõ suo creatori
sicꝫ p̃ portã gregis ĩuocabãt pecora in̄o
landa deo offerenda ℙ portã piscui fi
guratã ẽ p̃dicm̄° eua⁹ p̃ quã hoĩes q̃ pisces
capti xp̃o ĩcorporant qui dixit ad simõ apl̃z
Ex hoc iã hoĩes eris capiens ℙ portã ve
teris intelligit̃ agnio scripturaꝝ veteris tes
tamẽti p̃ quã fides roborat ℙ portã fon
tis effusio lacrimaꝝ desiderio regni ce
lestis seu oĩa grãꝝ uel aq̃ sapiẽ salutã
ris ℙ portã vallis sm̃ humilitas ℙ portã
sterquilinij recognitio ꝑpe defectuosi⁹ et
purgatio vicioꝝ ℙ portã eq̃ꝝ fortitu
do feruor velocitas p̃dicatoꝝ ac platoꝝ
q̃ꝝ est xp̃z vndiq̃ referre ℙ postremo p
optimates thecuenoꝝ ñ supponẽtes rol
la sua in ope dei rẽ intelligit̃ qui i eccl̃a
fulgent ecclastica dignitate ß p negligẽ
tiã torpẽt et carnali cõuersatiõe fedant̃
qui pulchra dicãt magnaq̃ p̃diant
sed ea ñ exequũt de q⁹ aut saluator Alli
gant onera grauia et ĩportabilia ⁊ ĩ
ponũt ea sup humeros hom̄ digito
aũt suo nolũt ea mouere ℭ tũr nobiles
et potentes cũ dicat apl̃s Quia ñ multi
potentes nõ multi nobiles sũt mꝫ vos ß
elegit mũdi elegit dñs ut cõfunderet
fortia Hã et teste gregorio hos eligit ds
q̃s despicit mũdus de q⁹ ait p̃s In la
bore hom̄ ñ sũt et cũ hoĩ⁹ ñ flagellabũt
ideo tenuit eos superbia ℭ expõ aplius q̃d
factũ ẽ aũt Artaxerxes quartus :

Ponit hic vnũ obstaculoꝝ quo
aduersarij iudeoꝝ conati sũt
iudeos ab edificatiõe retrahẽ
ut pote eos auriter ipugnãdo factũ ẽ
aũt cũ audisset sanaballath mꝫ samari
tanos p̃positus q̃ edificarẽt murũ ci
uitatis ẽ valde ĩuidens ꝓximi edifica
tiõi et dixit Quid iudei facium̄t ibecilles
⁊ ĩfirmi Vel dicat ñ poterũt fieri q̃d
magni ℙ ũ dimittent eos gẽtes ⁊ gẽ
les in eoꝝ circuitu cõmorãtes ñ per
mittent eos opus ĩchoatũ ĩplere ℭ
et tobias amonites dixit edificent
⁊ ñ ẽ curãdũ de edificatiõe ipoꝝ ℭ si
ascenderit vulpes trãsiliet murꝫ eoꝝ
lapideũ tã lassus et debilis erit murꝫ
quẽ fecerũt et sic potiꝰ murꝫ eorũ
ad planitiẽ dissipare ℭ et dixit neemi
as hã nõ ẽ de textu Audi ds nr̄ q̃ fi
ebã⁹ despectui ⁊ ĩuisse nos deprecet
Conuerte opprobriũ sup caput eorũ
⁊ pro eoꝝ opprobrio q̃ nos aliquam lũ
pumãt a te ⁊ da eos in despectionẽ
in tra captiuitatis ⁊ pro eo q̃ nos spre
uerũt ĩuisse nec cõpassi sũt recusis
a cap̃ fac eos uisse cõtẽpni ⁊ captiuã
Ne operias ĩquitate eoꝝ ⁊ ĩ vltiõ ñ
deleas et peccã eoꝝ coram facie tua ñ
delaũt ⁊ ñ tradat obliuioni a te q̃libz
debite affligent q̃ edificauerũt edificã
tẽ
vrbẽ cultus dimi et templi dei Nõ ex
odio ß potius zelo iustitie orauit h̄
neemias et ut m̄ltũ purgaretur
et castigaret̃ vel q̃ ꝓphetice loquẽs
ther protulit ℭ sic ei et ĩ li p̃s multa
dicũt ut est Redde vicinis nr̄is sep
tuplũ ĩ sinu eoꝝ ĩperiũ ipoꝝ q̃d
exprobauerũt tibi dñe ℭ et ihemias in
duc ĩqt sup eos die afflictionis et
duplici contritione contere eos Vin
aũt erãt infideles et obstinati i vicijs
ac publici hostes rei religiõis ac boni
cois ideo iussit ꝺ eos sic exorãt nõ
odiendo nãz nec psonã sedz se sed
ipietatẽ ⁊ ipios sedz q̃d tales ciues au
dissent q̃ obducta eẽt ciuitati murꝰ
ihelz ⁊ mꝫ ruptio muri eẽt reparã
in rimulis et fissuris cõgregan
tur hostes ut venirent pariter ad expug
nãdũ nos et oriamur dñm nr̄m et custo
dias ⁊ tribus seu ꝑtes inde a ciuitate
nonabit iudas nõie Debilitata ẽ
fortitudo portãtis ⁊ portãtes onerũ

sūt lassati et hūmq̄ nimia est ꝛ tra
efferenda ut cōueniētius fiāt edifi
cōpiosa ita ut laboriosiū sit eā efferre
Per aptū ē expō ut p tra intelligāt calx
et arena que ꝑuis poterāt desigi nōib⁹
et nos nō poteri⁹ edificare ꝓpt hec ipedi
ūti reperiūt nō frangi pusillanimitate ꝙ
deri et dixerūt hostes nri nesciāt ꝛ
ꝓmouisse inimicā⁹ m edificātes sm
est aūt vementibz iudeis qui habitabāt
iuxt eos ꝛ ꝑe samaritanos q̄ auisa
bāt neemiā et suos de adūsatioz cōse
deratōe ꝙ ꝓposito venendi ō ipm et
ꝑuis suis ꝛ statui post murū ꝑuis ioz⁹ ne
ꝛ manē ordinata ad standū ex diuīa
tē ut se opponerēt hostibz Cū audisset
ī imici nri nūtiatū ee nob de eoz m
sidijs et aduentu dissipauit ds cōsiliū
eoz īgeredo eis timorē seu dissentiōez
A die ia media ps iuuenū eoz ꝛ pdeoz
bellatoz nroz faciebat opus ī muro
et media ps pāa erat ad bellū vacās
ab ope ut eēt fortis et ꝑatū ad pug
nā et ꝑncipes p⁹ eos ad digēdos iu
uenes ꝛ pugnā ds nr pugnabit
p nobis nos confortādo et adūsatios
ꝑsternendo Et dixi ꝓlō Vnusq̄sq
ū puero suo ꝛ mīstro a filio manē
at ī medio ihrlē tp ī loco magis
munito et vbi magis nīa sit auxi
lia cōi hostes et sint vob vices ꝛ vi
gilias seu alternationes p die
et nocte ad opandū ut ꝛ s vna pte o
perāte ꝙ vigilante alia pauliſp ī pau
set Ego aūt et frēs ꝛ cognati mei nō
deponeba⁹ uestimēta nīa denocte q
nisi diuersio sōno erā⁹ ꝑtem ꝛ vnusq̄sq
hō nuditatē ad baptismū ꝛ solū
modo nudauit se ad declinā horā ut mē
morē ꝙ ritū legis lauaret et lauādo
purificaret se vel corpus suū a sudo
ribz īmūdicijs q̄q ex labore cōtractis
lauando mūdaret Spūali p adū
sarios iudeoz ꝑsentes intelligūt
hereticī et ꝓuersi ꝑsecutores et tyrā
ni qui ꝓfectui et reformationi aduersāt
ecīe contra q̄s scīares fideles corpalibz
armis armāt et eīā dīna īuocatōe
auxilij et sbsidij Spūales aūt ꝑsone o
rationibz pugnāt et lacrimis ob q̄z edi
ficātes et bonū eīe ꝓmouētes a certa
st̄ gladio ips q̄d ē verbū dei ut vē discre
tionis iudicio et sīc neemyas ac suu ꝓpt
nullaz aduersantiū ipbitate ab īcepto ope
ressauerūt ita debe⁹ m sris actibz ee assīa⁹

Expō capli ꝛ Et factus ē Artimilus

Repīhendūt h⁹ oratores quātus
indeoz de usuraria īiquitate
et usura ꝛ ꝓximos suos extenu
atos iudeos Et fit ē clamor ꝑpli ꝙ uxoz
eo⁹ magnus ꝛ mediocres paupesq̄z iudei
ꝙ eoz uxores q̄rulose ꝙ miserabiliter clama
uerūt aduersus frēs ꝛ cognatos suos iude
os diuites et potētes a q⁹ grauabāt⁹
usuris ita q̄ diuites cōtra legē mutuā
uerē pauperibz sb usura ꝑ filios ac filias
īdigentiū iudeoz emerūt ni ꝓuos ꝙ am
illas q̄d et paupes ag̃ nōnūte q̄dā cōpulsi
adhuc sponte patr ꝓposuerē sīc sbūngit
Et erāt paupes q̄ dicent filij nri ꝙ filie
nre mihi sīt nīs ita q̄ eos alē nō valem⁹
accipia⁹ pro ꝑtio eoz frumētū ꝛ vēda⁹
eos diuitibz atz pro ꝑtio accipia⁹ victualia
Et erāt qui dicent Agros nros et vineas
et dom⁹ nras opponā⁹ iopie nre ꝛ vēditiōi
seu ipignatiōi exponā⁹ ad sbuenēdū nre
īdigēne Jō sbdit et accipia⁹ frumēti ī
fame ꝛ tpe famis seu tristīe h⁹ et alij
dicebāt Multo sumia⁹ pecunias ī tri
butū regis ꝛ vnus alteri cōredat pecūiaz
ad usurā ut ꝑsolua⁹ regi tributū dem⁹
q̄z agros nros et vineas exponēdo eos
ut tactū ē venditiōi uel ipignatiōi
q̄s gen̄ ex⁹ legit fecisse egipti Et sicut
carnes frm nroz ita et carnes nre sūt
ꝛ corpa nra merito eent a seruitute a
lienā et libera sīc et corpa diuitū iudeoz
et ex eode ꝓgenitore iacob sum⁹ ꝓgen̄
eodēq̄z legis mīstri Hinc iob 8° dixerit
iudei Semen abrahe sum⁹ et nemini

seruiuñ vnqz et sic filij eoz sc̃ liberi im et nr̃i filij merito liberi eẽt Vt q̃ expom opposito mõ sic carnes frm nroz qui mãserũt in babilone sc̃m seruitute r̃gi psarũ im et nos sum⁹ in afflictione 4 idem de filijs eoz ac nr̃is 4 Et iratus sũ mis vna p zelũ pserti ꝺ diuites q̃ se tã nuꝺeꝺiter et cuare tẽuerũt ãt egenos Cogitauiq̃z coz meũ meñ r mihi me deliberaui q̃ ꝺicere nec ex ipetu loquius sũ passionis 4 Et increpaui optimates et mgr̃atus r supiores et iudices iudeo z ꝺicens Vsuras ne singuli a fr̃ibz vẽz egenis iudeis arripuis tẽ ꝺicere Jn h peratis enormit ãi deuteꝛ 23 iussit sc̃ Non fenerabis fr̃i tuo ad vsurã et cõgre gaui aduersus eos contionẽ r ꝺgregationẽz magnã q̃s publice corripeñ qui pub lice peccauer̃t mixta i ꝺapli peccãtes co rã oĩ⁹ arguc ut ter̃i timore heũt et ꝺixi eis Nos ut fr̃es redemim⁹ fr̃es nr̃os iudeos qui venditi fuer̃t gentili bꝰ sed̃ possibilitate nr̃a 4 Rzuus ei cyrus rex pſar̃ et artaxerses rex ꝺimi serũt iudeos gratis q̃ritũ ad id iuris q̃ tẽuerũt in eos rõe arphitatus eoz in regnis suis Illi tñ in ꝺei qui vẽdti erant gentilibz redimebãt ab hijs q̃z seruu emptiõ eiũt sicq̃z redemerũt mul tos eoz ipe zorobabel esdras et neemias 4 vos q̃ venditis fr̃es vr̃os r iudeos q̃s emistis in seruos vendere vultis ñ gñs ꝺimittẽ 4 nos eme⁹ eos q̃ ꝺicat nõ ꝺeq̃ net licet pserti in risu et ire iſto Omptñ absolute loquẽꝺo ñ fiut iudeis prohibitũ filios suos ac filias vendẽ in famulos et ancillas rogente penuria iudeis ꝺiui tibz nec ꝺiuitibz ill fuit phibitũ emere illos ꝑ vltra sex ãnos ipos tenẽ i seru tute fuit phibitũ iux t⁹ exo 21 Si emeis seruũ hebreũ sex ãnis seruiet tibi i sep timo egrediet liber gratis Hic ihc zc arguit iudei q̃ tãlẽ lbitate ñ exhi buerũt seruis ep̃ricis 4 Et siluerũt nec inuenerũt quid rñderent q̃ m isto rasu

gnalis afflictionis atq̃ iopie debebant pximis suis egenis gratis mroꝺiter sbuenire 4 Vsure ñ i tioze ꝺi nr̃i filiali & salte iuriali ambulatis ut sbꝺiedo ꝺe iuma pcepta q̃ qui timet ꝺeũ nichil negligit ne exprobret nob ab inimi cis r ne aduersarijs sbinam et ne nob insultent iux t⁹ Ne ꝺicãt nr̃i gr̃es vbi ẽ ds eoz Principalit̃ tñ ꝺeũ timẽ⁹ ho norare debe⁹ ex caritate ipi⁹ q̃s et nõ placea⁹ et vniam Jsiud ꝺiredũ exẽpa mis ut s timeãt ꝺeũ et ei obediãt ne ex pbret eis ab hostibz eoz theucris et sarracenis 4 Demde necnyas ex sui ipi⁹ et sinoz hortat iudeos ad liberã litatẽ 4 pietatẽ pticipas. et e⁹ et fr̃es mi et pueri mei ꝺoẽsñ cõmodaui pluimis r gratis concessi⁹ multis iudeis pau pibus pecuniã et frumẽtũ Jco repe ta⁹ in rõe isiud r rõir in h ꝺicẽꝺo q̃ssha sic mutuatu ñ repetãt ab eis q̃ finali tatẽ ñ hñt soluẽꝺi 4 q̃s alieñ cõeda⁹ q̃ ꝺebet nob r pecuniã que nobis ꝺebet a sbditis rõe nr̃i ꝺiuitis no exigi⁹ nob ꝑsoluꝫ ꝑ q̃ mutuatũ q̃ ꝺ relinqui⁹ ill 4 Reꝺꝺite q̃ eis agros suos et vineas q̃s potius et reuersis pecunie r cõtesimã ptẽ pecunie fu meñ vini et olei quã exigere ab eis ꝺate pro ill r soluite pro ipis pauplbz ꝺe bonis vr̃is tñ ipi ñ heũt vñ ꝑsol uãt Ver centesima soluebat r̃gi p tributo terre Jnsr̃ et excussi sinũ meu et ꝺixi sic excutiat ꝺns oẽz virũ ꝺe q̃ loquor qui ñ cõpleuer̃t verbũ isd 4 ꝺic ãt t⁹ et p xij ãnos q̃ phũ ꝑlo iudeoz ut ꝺux ex regis cõmissõe ãnonas ñ cõẽꝺi r vitũ a ꝑlo non accepi q̃ tñ mihi ꝺebebat rõe ꝺiuitis mei si exegissem q̃s potius i ope miui edificiũ ꝑia manu iterdũ et agru ñ emi q̃ ꝑia cõmoda et ꝺiuitias nõ ipsum ꝑ ꝺei honorẽ 4 bonũ rõe Jude q̃s et mgr̃atus tẽui q̃ q̃ffuncta viri qui mi officijs erãt 4 a ꝑlo sustẽtau

solebant et qui venebat ad nos de gē
tibz in mensa mea erāt & sic fui hospes
liberalis ne pl̄s grauarer. pabat m̄
·r· pro esu meo et eoz qs refice volun to
die bos vn̄s arietes sex. et mē dies dece
vina diuīsa·r· plura dolia vinoz diu
soz mīra dies dece expendi nū cōmēsa
libz meis valde attenuatus·r· p pau
tē exhaustus erat pl̄s pro maiori
pte ℣ Memēto mei ds mūs in bonū·r· ad
h̄ ut m̄ mīoz sis et grose retribuas
seds oīa que feci pl̄o huic indecoū·r·
sedz merita bificioz que eis exhibui
ipf te & sic pie·r· liberāl̄ feci eis un fac
mecū mūe ī d̄o qua mensura mēsi fuis
uemetiet vob ℣ Ex isto tp̄e ad opa pie
tatis mīstrum ℟ Deu iā mlti ī felicis
simi noīetenꝰ xp̄i indeoz auaritiā
imitant vsuras cōmittūt pauper
gratiā opp̄mūtz sbos filios suos
ac filias vendūt seruitutī p̄ī & sbor
uigo diaboli ñ r̄p̄mēdo eos a vicijs
℟ magis īducendo ad vanitates ℣ Do
cent ℟ maiores plāu ex neemie p̄cepto
qbus potentes et magnos sine psonaz
acceptione strenue īcepare salubriter
exhortari atz ad zdignā suoz execūcōem
officioz seriosissīe admonē ℣ os q̄ pfuit
docēt hic suis sbdit in tpalibz et spūalibz
pserū īopie tpe liberalit sbuenire ñ ono
lequantur voluptatiqz gulbus & tactus
vacare ℟ m oī ope vtuoso seipos ī p̄mis
exemplares et alatres exhibē & cōtētari
sobrio tibo modico potu mediocriqz sōno
℣ Explanatio mpli sexti fm̄ ē at Ze
Oscribūt tj mlidie tranlus ℣
ipi neemye illate fm̄ ē at
nū audisset sanabalath et
tobias et gosem q̄ mē adūlarios nee
mie erāt p̄cipales qi edifiassē murz
et ñ eēt in tpo mtruptio qz iā eat ītegro
cōtinuatus miserūt ad me dicētes
silatone ℣ Veni et pcutiā fedus·r· pactū
pacis et amīcie īeamus fūmissīe ℣ Ideo
addit m̄ vitulus·r· tpm fedus roborādo
p omissiōes vitulorz m signū qp morte dign̄
assistēt qui pactū hoc violaret fuit naz ānīqs
consuetudo ut in cōfederatiōe h̄oī occidēt vi
tulus vn̄s a plures a alia pecora in signū
firmitatis atz ad designādū qđ morte mereat
qui fedus trāsgredēt ℣ Hic ihc ze lo dns ℣ Dabo
viros qui pūniāt fedus meū et ñ obserua
uerūt vba federis qbz assensi st̄ in cōspectu meo
vitulū quē cōsciderūt in duas ptes & trāsiert
int̄ diuisiones illas ℟ Et q̄ dicit q̄ ī signū
firmitatis cōsueuerāt eā sel̄re int̄ ptes
aīalis ocisi atz diuisi in cāpo vno volebat
ei neemiā trahē extra vbē qđ in rure occident
eū ℣ Hic sbdit ℣ Ipi āt cogitabant ut facerent ma
lū mihi ℣ Deinde po exactatio neemie et
plang ē textus·r· misit ad me sanabalath
uxta vbū pus·r· insidiose sic et ante ñ tm vo
p̄ferentia spē ē aīrie ℟ cōminatiōis Aliqui
tm̄ vba aīrie addidit silatone sic sbiūgit
puerū·r· mīstrū et epl̄az septīm h̄oī ℣ In gētibz
auditū ē·r· mē nos gentiles iā publice ē vul
gatū et gosem qui tēp̄ vtro solēni tredēdū ē
dixit q̄ tu et iudei cogitetis rebellare ō regē
psarū ppt̄ quā causā posuerūs pphas·r· qsdā
mīduxeris ad hoc q̄ silant se spm̄ ppheta
hec dicentes q̄ ex revelatione dīna Rex in
iudea est·r· ex dei voluntate neemias ist est
rex tre & ppli hui ideo ei nō regi psaz obediat
Audituruſ ē rex h·r· p̄cipiet ista et idigbit
tibi ℣ Ideo veni et ieamꝰ osiliū piter q̄liter
possis te exīsare & misi ad eos dicens spēa
liter ad sanabalath tēp̄ ad capitaneū iuqzū
Non ē fm̄ sedz vba que logris p epl̄az quā
misisti quā ob causā magis cōfortauī ma
nū meā·r· tāto plus āīaui me ad opandū
qnto multiplitius at insidiosius īpius
r̄ volebat me īpedire ℣ Hic et nos debem
tanto ferventius deo seruire virijsqz r̄sistē
qnto īportunius īuisibiles adūsarij nos
īpugnāt a hoīes pu īpedie nr̄m pfm̄ m
tūtur ℟ Et ingressus sū domū samarie in
dei quē m fidelē ē putauī qui ait Tracte
nobīm·r· inter nos cōsera m̄ templo q̄ri
tu neemya euadere possis pticula et clau
dam̄ portas edis·r· dom̄ dei ut nr̄ tēplū

maneas clausus qr venturi sñt sanabalath
et sui ut mfinãt te ¶ Et dixi refutãdo tlez
suggestionẽ ℣ Nũ qsq̃ filius mei fugit .r.
mũdũ ás in deo confidens et que dei sñt
agens fugere hñt timore humano et qs ut
ẽ .r. qs filius mei in confidẽcia dei ingrediet
tẽplũ fugiendo hostes et vivet ¶ Ar si dicat
Si sic fugeret timore iordinato méret
diuino priuari auxilio et omdi ℣ Nichilo
licitũ est ex rõnabili cã et ex nãli motus
timore psidiũ fuge assume ꝫ loñ saez
ar tutũ nitrare · sic et dd sñs frequẽter fu
git á facie saul · ñ tñ id licitũ ẽ in derogã
tionẽ iustitie atz in detrimẽtũ bom cõis
sic in ppõsito isbo ¶ Ad hec ei falsarius iste
voluit neemyã in tẽplo recludẽ ut opꝰ
dei negligẽt et neemias notet de fuga
formidolosa qñ in spẽãs in dño et intellexi
ex dño ĩstinctu seu cõsideatiõe idustrie
mee qd ds ñ misisset eũ .r. ex diuina direc
tione in talia ñ proferret ¶ Hinc de spũali
nõ locali missione ĩtellexit ubud · ꝑ ℣ o
regꝫ achyas senex et cecus dixit ad uxorẽ
ieroboam ad se missã ¶ Ego missus sũ
ad te dirus nũtius ß qñ vaticinans .r.
nõ vẽ ß appareret ꝓphetans loquꝫ eet ad
me · magis ei debuerat cõsulẽ neemie
ut confidendo in dño ꝓparet se ad rñsiste
adũsarijs ill dñi cultus ac bom cõis
qñ ut ita veludet se ¶ Accepat ei ꝓtiũ .r.
pecuniã a sanabalath ut ita decipet me
et hrent malũ · r alqua culpã scirẽt de me
qd exprobrarent .r. nisiluarẽt atz obicerent
in ℣ Memẽto mei pro tobia et sanabalath
.r. á talibz ervc me uxe oppa eoꝝ talia ut
eis penã iusta mfugas ꝓpt tã vitiosa
verba eoꝝ et gesta · mihi ãt miserẽaris
eo qꝫ tanta ãt talia ab ipis ĩiuste pssꝰ
sim ß et no adyc ꝓphe ꝫ retoꝝ ꝓphaꝝ q̃
terrebãt me .r. illoꝝ pseudo ꝓphaꝝ vole
tiũ me ꝓterre memẽto p debitã eoꝝ afli
gationẽ saltẽ in vita hac ne pereant
ĩeternũ ¶ Completus ẽ ãt murꝰ ihelm
xxv die mẽsis elul qꝫ dr ẽ sexty mẽsis
apud iudeos ac cõsidẽ cõ pñ nro au
gusto et pñ septẽbri qñq̃gintus dies qꝫ stat
qꝫ ferventer ac fortiter laborauerit Vñ
tã expedita et celeri cõsumatiõe muri cõ
sternati sñt aduersarij videntes hoc fi ñ po
tuisse absq; spẽciali opotentis sbsidio erbꝫ
ẽ qd sbdit ¶ Factũ ẽ ãt tã audissẽt vicini ß et
in dies ill multe optãtũ iudeoꝝ epla
mittebãt ad tobiã .r. multi maiores ĩ
iudeos miserũt frequẽter epłas ad to
biã samaritanũ hñtitiõe ꝫ ãmonite
natione utz ꝺ cã ꝓ. et a tobia veniebãt
ad eos epła ¶ Multi ei erãt in iudea hñ
tes uramẽtũ eỹ .r. confederatũ ei cũ u
ramẽto qr gener erat ꝫ filiã huñ sche
mie in vxorẽ qui sechemias fuit vnꝰ
de ꝓpuis mẽ iudeos et iohãnã filiũ
eỹ ꝑtum tobie accepat filiã mosollã iu
deos notabilis viri sicqꝫ p cõiugia
fuit rñt ĩstos iudeos et samaritanos
ãicitia et confederatio fẽa qd gñaliter
extitit neemie cui ñ sit nequaz ꝓpositꝰ
qñ hostis fauiaris cui dñs credit ꝑsidu
ĩprouise ĩcurrit tñ qd dñs ẽ iohãnis filiꝰ
eỹ ad sechemã posset referri ß et laudã
bãt eũ ꝑtum tobiã cora me ut ĩtra patri
cũ .r. et verba mea nũciabãt ei scripta
p scripta et nũcios Vñ constat qñ visse
scitũ sit ¶ Multe tribulationes iustoꝝ
qꝫ neemiã istũ qui tã q tã bñficijs ꝫ laudi
tissꝰ fuit m suos ỹ m totũ ꝓpłz iudeoꝝ
animaqꝫ bona exhibuit eis et pro cõi
bono tã mstangabilit laborauit ita ꝑ
pfecuti ñ solũ samaritani et alijem seꝺ
et ꝓpłz eỹ ꝫ nõbiliores eoꝝ ¶ Patẽaz q̃ dñs
tã ñ ꝑmittat quãtũz pfecutionẽ a via iusti
recedãt confidentes spi in dño ¶ Innotuit
demũ ex ĩtroductis qñ iudei p̃ reditũ
a babilonica captiuitate rito recessẽt
a dño pro magna pte ỹ multa magna
cõmiserũt pcã ac prophana cõtra legẽ ꝺnũbia ¶ Auctoratus aplꝰ

Septimi ꝓgñi ãt ar sptꝰ

¶ Sententia hꝰ ca qñ to cõtem est
ꝺ z ca ꝓmittit tñ hꝰ ãgd qꝺ ibi
non hñt ꝓgñi ãt edificatꝰ ẽ murꝰ ihe

Eiusdẽ m A ꝓgñi ãt xlv A

put p̄decessi het̄ rō et posui vnūquēq; ·i· portis seu ianuis in portarūq; structu ris seu in tēplo et recensui ·i· nūsqm ia nitores et cantores tēpli et leuitas ·i· dixi Non aperiāt porte ihrlē usq; ad calorē solis ·i· q̄usq; sol notabilit̄ sup̄ nrm orizōtē ascendat ita q̄ calor ex reflexione radioꝝ solariū nr̄m set̄ nr̄a ¶ Cumq; adhuc assis tēret mr̄i viri q̄ dixi portē ihrlē claudi sp̄ ān solis occasū et opilate ·i· obturate ad insultū hostiū repellendū Nā pauci adhuc in ihrlē morabāt ¶ Et posui aut̄ custodes ad vigilandū p noctes sēdq; vicis suas et ex opposito domoꝝ suaꝝ i muro et n erāt dom̄ edificate ad habitādū ¶ Ds aut̄ dedit in corde meo ·i· inspirauit mi ut congregarē q̄d sbdit et cōgregaui optimates et magistratus et vulgus ut recenserē eos ·i· nūerarē sicq; disponerē de psonis vbis ihrlē et inueni librū census ·i· nūerationis eoꝝ in q̄ descripti p̄mi ·i· cū Zorobabel de babilonia redierūt in p̄ma lūna a q̄rto anno et inueni scriptū in eo ·i· in li· i· Esdr̄ Ista vba scripta sūt esdre sacerd̄ et archisynagogo et cuncte summa totius multitudinis hui⁹ vbi expnit̄ sēp q̄da nōia variāt̄ q̄m multi eoꝝ duo aut plura nōia habuerūt ¶ Hōnullus de principibz familiarū dedit in opus ·h· q̄d sacrū scriptū est ·i· de principibz p̄m cū ingrederet̄ tēplū dñi q̄d ē in ihrlē spōte obtulerūt in domū dei ad extruēdā ea ī pensas opis auri solidos lx milia ¶ Hīm pēn que ibi dicit̄ q̄ in q̄nq; hic specialius expnūt̄ et ita q̄libz ad pri mitiuas descriptiones differētia inuenit̄ inter vba hō passus atq; illius

Explanatio tertii octaui et venerat Xcꝰ

¶ Septim tēpli ac ciuitatis ihrlē reedificatione veritat̄ ih̄u xp̄i dei sēdq; lege in locis eisdē ¶ Et venerat mensis septim sēdq; hebreoꝝ cōputatione q̄ agit̄ h̄ de ā· dñicationis mundi ihrlē Porro q̄d sbdit i milites tobiadis scenophegie sb esdra q̄ neemias n̄ est de textu ¶ Congregatusq; ē oīs ppl⁹ p̄serī in ihrlē hīnoris aliarūq; vbiū principales hīnatores q̄ vir vnus ·i· cōcorditer et p̄sto ī pla tea que ē ān portā aquaꝝ q̄ꝝ am· dñicē porta fontis in eq̄ opposito fuit atriū tēpli ī quo ppls cōfluxit ad orandū audiēdūq; vbū dei ¶ Ad quōd hic dicit designari p pla teā ¶ Et dixerūt esdre ut afferret libz legis et legit esdras in eo apte ·i· intelligibiliter et distincte q̄ sic legi dēt p̄seuerāter diuina scp tura a mane usq; ad mediā diē ī q̄ patet feruor sue deuotiōis p̄ die mēsis septimi ī q̄ die fuit festū tubaꝝ ī mediā libēa tōis ysaac ab īmolatōe in holocaustū q̄n pro eo oblatus ē aries qui int̄ vepres cornibz hesit put gen· xxᵒ describit ¶ Hic leuitici xxᵒ lo· dñs Mense septīo p̄ die mēsis erit festū tubaꝝ · et aures oīs ppli erāt erecte ad librū q̄ tūc diligētia ·i· auidi tate audiendū ē vbū dei iuxta i· iacobi· ¶ Erat oīs hō velox ad audiēdū ¶ Hic scriptū ē eūāl· xᵒ ·i· Auris bona tūc oī anīa audiet sapiāz ¶ In h̄ q̄ patuit audiētiū feruor q̄ tot horas n lassabāt vba salubria audi endo ¶ Et b̄n dixit esdras deo vore magn̄ n̄m laudādo et legerēt in li· legis specialr esdras ·i· dem neemyas ac q̄dā leuite ¶ Vn sbiūgit ¶ Dixit aut neemyas et esdras et leuite nūpretātes ppl̄o ·i· exponētes tur be vulgariū que legebāt̄ vel successiue t vnus vni p̄i alter alteri sēdq; q̄d act· xᵒ hē· ¶ Hōne oēs isti qui loquunt galilei sūt· ¶ Dies sanctus ē dño dō nr̄o ·i· dies iste ad dei honorē solēpnis ē· nolite lugē· flebat ei ppls cū audiret vba legis ex cōpunctōe et contritōe q̄m vba legis audiēdo cōsi derauerit suas trāsgressiones nec malū fuit q̄ flebāt s̄ bonū melius tm̄ p die i· ut gauderēt in dño ex cōtēplatione bōi tatis et pietatis ip̄i· b̄nficiorūq; eoꝝ Nrm ei vtutū sūt extendi loco et tpe opportuno et dixit eis neemyas Ite comedite pinguia et bibite mulsū ·i· potionē ex aq̄ ¶ melle cōfectā vel ut q̄dā exponūt vinū melle dulcorat̄ ¶ et mittite ptes q̄ n̄ p̄parauerūt

sibi ꝑserti egemis ¶ Hic ait fuerat admone
di qꝛ a mane usqꝫ ad meridiē audierāt
ꝟbū dei et qꝛ solēpnitas erat ioīda.
Gaudiū ei dñi est fortitudo vra. r deus
p modū gaudētis se hꝫt de vra spitali
confortatione in oī actu vtutū qm amat
vos et vraꝫ cupit salutē q ihe zz° testat
l'etabor sup eis ut bñfaciā eis ¶ Item
bñplacitū est dño in ꝓlo suo. q p salo
monē fatet ¶ Deliciē mee ee cū filijs hoīz
¶ Et iueneīt scriptū in lege ꝑcepisse dñs
i manu moysi. r p vocē ei obsequū moysi
ut hītaret filij isrl' in tabernaculis fīs
de arboꝛ ramis in die solēpni. r solēp
nitū. in dieū congerie utpote septē die
mēse septio ¶ Scriptū ei ē leuitici zz° A qn
todecio die mensis hui septi erāt ferie ta
bernaculoꝛ septē dieꝝ. ¶ Qđ iussū fuit i
neēmie bñficij dei q post eductionē
filioꝛ isrl' ex egipto fecit eos hītare i ta
bernaculis et papilionibꝫ aut tectoriis
in deserto ¶ Dicto ꝑallegato leuitici ca°
dñs addit vt discant posteri vri qꝝ in
tabernaculis hītare fecerit isrl' cū educe
rē eos de tra egipti et ut ꝑdicet et di
vulgent ¶ Hāc ex ꝑdicto ꝑcepto sacerdotes
et scribe erāt astricti ꝓlz isrl' de hui festi
obseruātia ifoꝛmare ¶ egressus ē ois
ꝓlz. r quida de oī ad offendū ramos ar
boꝛ ij vicibꝫ z° die q audierūt if° festū a
gendū ee de q die z° pauloāt hēt i hīa ¶
appiquāte ¶ iā imminente iij° die mēsis
quo die fuit hui festū ꝛripiēdi. fecerūtqꝫ
tabnacula vnusqsqꝫ i domate suo. r in
tecto plano siue doꝝ qꝛ in tra i° tecta domoꝛ
st' plana et tabernacula ista sb dio fie
bāt et in atrijs suis ¶ Non ei fecerāt a die
iosue talis filij isrl' r cā solēpnis festi hui°
tabernaculoꝛ. q° et e° vsq zz° le qui a die
iudicū ñ fuit fcm tale ꝓhase qđ fecit io
sias rex Aliq tñ dicūt qđ opato ista sit i
telligenda scdz qđ nō simpliciter ꝑ secuiq
reor hystorie veritatē sequi et textū ¶ Istud
ei festū poterat celebrarī fieri absqꝫ nota
bili suptu et sb esdra celebratū ē cū deuo
tione ꝑcipua et grandi letitia atqꝫ a
ꝓlo toto et cū formosis vasisqꝫ mate
rijs qꝛ ut fert in hīa attulerāt frondes
olive ac ligni pulchri frondes mur
. r arboris sic vocāte ramos palmaꝝ
frondesqꝫ ligni neēmie. i q° pi° sumit
singulare ꝓ plurali Legit aūt esdras
in li° legis p dies singulos mēsis ihe
seu festoꝝ ipi° a die p° hui° septi mēsis
usqꝫ ad die nouissimū mēsis eēm et fe
cerūt solēpnitatē tabnaculoꝝ septē dieꝝ
et in die octauo. s. ꝓprie sb sequēte vlti
mū die solēpnitatis ꝑmte collectum
iuxta ritū. r q̄ida pecuniaꝝ collectoꝝ
ꝓ emendis requisitis i multu cpli
scdz iussionē a obseruātia legis. finqꝫ
dies 1a octaua multū solēpnis. sicqꝫ
ea videt esdras legisse in li° legis hui
exodi zz° dns ait Dies qꝫ octauus ab
celeberrimꝫ aut sollēnissimꝫ ¶ Est ei cetus aut col
lecte ¶ ut le dabāt tūa ꝑtē cycli p anū
ad emēdū oleū et ad panes ꝓpositionis
ad ligna et ad sacrificia sempitina. Simo
de spūali significatōe festi tabnaculoꝝ
et collecte dicēs ē sup leuitici. Debeꝫ
eq̄dē septē diebꝫ. r oī tpe ꝛcolatꝰ vite ꝑfi
m tabnaculi hītare tēꝑ pegrinū hoīem
pites in deserto hui° scli et vtutū vigē
ornari. ac aspirare ad patriā qđ die
octauo. r i octaua resurrectōis seu
mox ꝓ curriculū diez hui° excelsi colli
gam in regno celesti. De q spūali re
lebratione festi tabnaculoꝝ zacharie
ultimo fit mīstiq sermo ¶ Inst' ex isto
ta° instruit fideles diebꝫ festiuis va
care diuinis et sacris sermonibꝰ ad
ecclāz cōuenire ¶ cū ingenti affectu vt
dei audire qđ et singuli die festiue
ꝓponēdū ē eis intelligibiliter distincte
apte plenarie ¶ equis ꝓ viribꝰ ꝓfectui
lūi lautius refici. vitanda tñ ois
carnalitas superfluitas et voluptas
et de hijs que sobrie superflue refectōi
facienda ē pauꝑibꝫ elemosina liberalis
curialitas et humilis ¶ Expō m°. q° In die

Cuono ppli sua pcā hūilit
confitentis deūq; laudātis
et eo bñficia grata mēte recō
lentis hꝰ loco describit In die āt xxiiij
mēsis hꝰ septi cōuenerūt filij isrl i ieu
nio et in saccis et humo sup eos Lu
dicendo nāz eo die lege adiuerūt enor
mitate q̄ multitudinē suoz excessiuū fes
tiuitas āt tabernaculoz septē dieꝝ
et sc̄o die septi mēsis inchoans durauit
usq; ad die xxij mēsis exclusiue
Die āt xxiiij feruerūt collatz et die xxv
separauerūt alienigenas a sua corone
Statq; statuerūt die septe p ieiunia ac
cōfessionē at alia hūiliatis cōpunctio
uisq; signa et gesta vemā depcari
ac grāz emēdationis i posterū ꝑplorare
Cōuenerūt q̄ in ieiunio r cōuerdit ieiu
nātes et in saccis r in vestibz alienis
r alienis ab filiabz israel ab oi alie
nigena hꝰ q̄da exponūt de separatione
coniugioz uitoz mt nudeos et gētes de
q̄ separatōe dm ē esdre ix Alij āt expo
nūt de separatione eoz ab amonitis
et moabitis q̄t in lege audierāt Amo
nites et moabites non intrabūt i ecclz
dei Addit etiā in scolastica hystoria
q̄ statuerūt et ipa iumenta debere ie
iunare et pueros usq; ad pueros
septē dieꝝ et confitebāt ꝑcā sua
et iniquitates ꝑtm suoz q̄s fecerūt
magna ex pte mitigati sūtq; et pro
ꝑtibz suis deūctis orabāt Confite
bāt āt ꝑcā sua in sacrali confessione
sic fit in ecclā lege q̄ coram deo seu pub
lice coram sacerdote ꝑ ut moris fuit in
lege Iux̄ ro ps Dixi confitebor adu
su me iniustitiā meā dño Dñs pūs
28 salomon dixit Qui abscondit
scelera sua nō diget qui āt confessus
fuit et reliquerit ea mīaz obtinebit
et consurrexerūt ad sūdū ut lectio
nē legis audirēt et legerūt i volue
legis leuite seu scribe quater i die r q̄ter
in nocte confitebāt In q̄ ꝑte feruor deuo
tionis eoz r vigilātia magna i nocte
et adorabāt dñz De hꝰ mgr in historiis
scribit Cōuenerūt octies ad audiēdā legē
quater in die r q̄ter in nocte leue tm̄ata
prostrauit se ꝑ ad orādū et fiebāt ꝓces
supeū a sacdotibz et tande bñdco sacdo
talis ex q̄ sedz beda etiā traxit ex Ezr vi
gradū fit lectio ut ait paulopꝰ legit le
uite ascendisse sup gradū et leuite r dia
coni fecerūt ꝓclamationes i ꝑ Octies
q̄z in hac die et nocte ad etiaz cōueniūt
q̄ uis ñ penitus eode mō q̄ tr Genesi
ei in nocte surgi ad nocturnos sedz i
Media nocte surgebā ad cōfitendū nōi r
In die vo septies psallit iuxt Septies
in die laudē dixi t viz in laudibz que
consuenerūt et r an aurorā cātari et i
ꝑ tertia sexta nona vesꝑis et ꝯpletorio In
singulis āt horis ꝑ lectione dr accipitrilae
postea prosternimi ad ꝓces i diebz ñ festis
et sbdit oīo pro bñdcōe Surrexerūt āt
sup gradū leuite qui in hac exprimit
et dixerūt surgite q bñdicite dño vniuer
sis ab etno usq; in etnū aut i ꝑpīm tpalit
et in futuro etnāliter bñdicūt electi et
bñdicāt oīs cōnales creature nōi glē
tue r nbupsi glorioso i excelso r resi
denti in sū celo vel in sblimi deuotōe
id agant Vñ et angeli nato x ex vgīe
retinerūt gla in excelsis deo i oī bene
dictione r plena et ꝑfa cōmēdatione
tue bontatis et ꝑfectionis i semetipa
et laude eode ꝑpt opa et bñficia sua
seu ꝑ respectū et hūlitudinē ad creatā
Porro q̄d sbdit et dixit esdras ñ est de
textu q sbintelligit sedz eos qui dicūt
totū residuū ee verbū q̄d esdre Alij
dicūt ñ ee sbintelligēdū nec vba sequ
ee solius esdre q alioz q̄z ꝓfitentiū dea
potius tm̄ appareat q sint a solo esdra
plata approbantibz alijs Ron ei videt
q plures sil protulerit vba ista sicut
tres pueri in camino q ex uno ore lau

dicbat Tu ipe dne solus qm solo es ds verꝰ
et nō plures dñi Tu fecisti celū ⁊ os orbes ce
lestes cōtētos sb̄ sūmo celo et celū celoꝝ ⁊ celū
empireū qđ ambit et cōtinet cūcta creata
estq; īmobile ⁊ mānsio bēoꝝ dēm empyreū
⁊ igneū non a caloꝛe sz̄ splendoꝛe et oēm
exercitū eoꝝ ⁊ cūctos ordines supnoꝝ spūm
Interdū vō planete ac sydera vocāt celi mi
licia Vñ e⁹ regū xxi le manasses adorasse
oēz militiā celi Iuxta quē modū posset
dici exercitus celi ac orbiū terrā et vniūsa
que in ea sūt que sūt creata et fāta a deo tm
a prima cā mediante l' imediate maria et
oīa que in eis sūt et tu vivificas oīa hec n
ē hō itelligendū iux qđda īsaniā qꝛ totus
mūdus sit vnū aīal cui ptes sint q̄tuor e
lemēta et reliqua aīata sint l' qꝛ ds sit
aīa mūdi aut oīm vita formalis sz̄ oīa
hec ⁊ qđa de oī hīs viuificat ds ⁊ certe
methaphorice viuificat oīa dādo singul
āq̄ operationē motū seu ītinationē
ad ꝓpm finē Vnū nāz vocat qđ mouet se
ipm et exercitus celi ⁊ vniūsitas celestiū ci
uiū te adorat Qui aūt dicūt corpa celestia ee
aīata affirmāt exercitū celi ⁊ vniūsitatē pla
netaꝝ stellaꝝ orbiūq; celestiū deū ꝓpter adorāt
Et quis dicat nō ee aīata aūt adorant
deū materialiū q̄m sua eminentia claritate
et pfectione oīndūt creatorē suū ee adorāda,
iuxta quē modū cūcta creata deū benedicē
et laudare dicūt Tu elegisti abram per
p̄destinationē ab eterno et tpe ꝓordinato
vocasti eū ad tuū obsequiū atz ad tra promissionis
Vnde sbdit Et eduxisti eū de igne caldeoꝝ
gen xi le abram exisse de vr caldeoꝝ vbi p
vr sōz q̄sdā itelligit villa seu locus nā
tivitatis hīmonisq; abram in caldea Alij
asserūt p vr intelligi ignē dicētes ipm abrā
fuisse precū in igne de precepto nēroth eo
q̄ ignē noluerit adorare ⁊ q̄ diuina virtute
exiuit illesus de igne Cui deo vr h' tra cō
sonare Posset tm p ignē tribulato magis
quā in caldea voluisse itelligi vñ de ip
dicit g⁹ Abrahā tēptatus est ⁊ p multas
tribulationes probatus dei amicus effectus e
et posuisti nomē eius abrahā ⁊ cui ꝗ ātea
vocabat abram qđ īterpretat pr excelsus
vocasti abrahā qđ interpretat pr multarū
gentiū duc ad eū gen xxi Nec vltra vo
bit nomē tuū abram sz̄ appellaberis
abrahā qꝛ prem multarū gentiū cōstitui te
et īuenisti cor eius fidele coram te qꝛ i adiu
toriis t' constanter adhesit et fuit i fide
perfectus qui contra spem in spem credi
dit et vidisti afflictionē ptm meoꝝ in
egipto dicens ad moysen exodi iij Vidi
afflictionē pli mei in egipto et clamorē
eoꝝ audiui et sciens doloꝛe eius dixi ut
liberarē eū Clamoꝛeq; eoꝝ audisti
sup mare rubrū in xiiij exodi je clamau
erūt filij isrl ad dñm ad mōtē sīn spon
disti non locū mutādo sz̄ mentē
ibi agendo et p creaturā subiectā qꝛ p
angelū in tua psona apparētē a loquē
apparuisti ꝓpter qđ subdit Et locutus es de
cis de celo aereo qđ is ei angelis loque
moysi tm nō ꝓpō dece tm p̄cepta dīs
p angelū dedit et protulit toto illo pplo
audiente sic in exodo et deutero legit
Vñ deutero e⁹ moyses ait ad ꝓpz Ine
roga si fā est aliq̄n hyemoi res a mūdi
cognitū ut audiret ppls vocē dei loquē
de medio ignis sic tu audisti et decidit
eis iudicia rā ⁊ iudicialia precepta veri
ter iusta et legē veritatis ⁊ legē no
salutē ni q̄ nichil est falsitatis et ea que
credenda sūt ꝓponit ac verius de deo
et creaturis docet ceremonias ⁊ p̄cep
ceremonialia et precepta bona viz precepta
moralia et sabbati sanctificū ondisti eis
iubendo ut die sabbi celebraret Ipsi vō
et pres nri sūpbe egerūt p rebellionē
contra te ⁊ moysen qui deutero j lo eis
locutus sū et n audistis sz̄ adiscentes
in perio dñi et tumētes superbia ascendis
in montē ⁊ dederūt caput ⁊ cor suū ido
naueruīt ut reuterent ad seruitutē
suā pristinā in egipto atz ad obsequiū
iugū diaboli obsequiū pcti dicētes nōz
ie⁹ Diuina pcepta et nō idonea nos dis

in terrā istā ne cadā gladio Nōne melius
est reuerti in egiptū Dixeruntq; alter ad
alterū Constituamus nob ducē et reuertamur
in egiptū Cū fecissent sibi vitulū cōflati
⁊ sp̄ aaron cōpulerūt ut p manū artificū
formaret ymaginē vituli et dixissent
Iste est dūs tuus o isrl qui eduxit te de egip
to Exodi ⁊ legit dixisse Hic sl dñs tui
isrl qui te eduxerūt de tra egipti quō
ſ natrāt hoc in singulari dixisse hic est
dūs tuus Rn̄ qr ibi pluraliē p singulari
suppleuerūt ut sepe fit in scripturis fecerūtq;
blasphemias magnas sacrificātes ydo
lo vano et i deū vocando atq; i cornutu
os thoreas ducēdo et cōmendo nūc qđ
le Gedit pl̄s mādatorū ⁊ hebē ⁊ surrexe
rūt ludere et spm̄ tuū bonū dedisti qui
duceret eos qđ intelligi p̄t de angelo sīc
qui columpnā nubis et ignis mouēdo
rōnē iter eos oīdit Vn̄ exo ⁊ dñs dix
Ecce e mitto angelū meū qui p̄cedat
te ⁊ custodiat in via Pot qr intelligi de
spū sc̄o quē dñs infudit mopsi ductori
suoz ut tā arrimbē ⁊ mansuete pduceret
puerilē pl̄z illū qui spūs p mirabilia
multa ipōs p̄cessit Nā exo ⁊ le moyses
exorasse Si n̄ tuipe p̄cedas nos ne edu
cas nos de loco isto De q spū aut pphā
Spt tuus bonꝰ deducet me in terrā rectā
Nichilq eis defuit de necessis vite In
terdū tn̄ ad tpꝰ sustinuerūt penuriā
famē sitim ſ misericordit et releuit
eis pudit vestimēta eoz n̄ inueterā
uerūt et pedes eoz n̄ sl attriti ⁊ lesi
Hoc e qđ in deuteō scptū e Adduxi
vos p desertū xl ānis n̄ sl attrita nec
vestimenta vra nec calciamēta pedū vroz
vetustate consūpta sl qđ fuit grande
miraculū qđ vō hꝰ de pedes eoz n̄ sl
attriti po contentū pro cōtinēte vel i
telligendū e de iustis q et māna sa
piuit sic volebāt sedz i libri sapie
Ad qđ qsq volebat cōtinebat puersi
ūt frugrabant nūc i nōz ſſ Ortū e
nimur pl̄i qi dolentiū p labore Et
rursus in li eode Cepit tedere pl̄z ime
ris ac laboris et dedisti eis regna ⁊ regi
ones ⁊ terras trigita vni regū i tem
pmissionis ut iosue p̄ notescit et pplos
eis sbieristi pronomuerūt te ad irritādū
nō cōtinendo in te imalissio deo agnā pas
sionē turbationē ⁊ alteratione ꝑ ad iuste
vltionis effectū seu equitatis rigorē sic
p ihemiā testatus es Vnq̄d me ad irrita
dū pronomāt nōne semetipos i ꝑfusiōez
vultus sui Et in tpe tribulationis sue cla
maverūt ad te ⁊ dedisti eis saluatores
h̄ frequēter scm̄ē tpe iudicū ut ex hysto
libri iudicū eluceſcit Scptū e et iudicū
z Suscitauit dñs iudices qui liberarēt
eos Cūq; suscitaret iudices flectebatur
mīa et audiebat afflictoz gemitus et li
berabat eos de rede vastantiū Cūq; req
uiessent ⁊ cessatione ab hostiū ipugnōe
huiusmodi reuisi sl ad pristina vitia ac peiora
Conūsiq; sl rursū ad te vexatione eis in
tellectū prestante ⁊ liberasti eos qđ sepe
audit sub diuersis iudicibꝰ Hic iudicū 2o
iduat Cūq; mortuus eet iudex reuertēba
et multa maiora ⁊ peiora faceret
⁊ dederūt humeꝝ recedēte ⁊ on
preptoz tuoz sup se ferre reni
tauerūt nūc i zacharie sl Nolue
rūt attende et auūterūt scapulas
recedētes Cor suū posuerūt ut
adamāte ne audirēt legē ⁊ ptraxisti ⁊
plongasti sup eos ānos multos ⁊ multis
ānis eoz pnitione ⁊ captiuitate distulisti
et contestatus es eos in spū tuo ⁊ p reue
lationē pphetica a pphetis plata sb testiō
veritatis pnūtiasti et ꝺnunatus es eis
flagella et aduersa instancia Vn̄ p ihē
sepe locutus est Misi ad vos os seruos
meos pphas ut reuertet vnusq;sq; a via
sua mala In misericordijs at tuis plu
rimis n̄ fecisti eos i cōsūptione ⁊ ex
magna et infinita mīa tua noluisti eos
oīno dispdere extirpare extinguē ꝑ reli
quias reseruasti ex eis sic in ezechiele
sepe hꝫ Vn̄ et ihē 30 dñs dixit Castigo

te iudicio iu ut nō t videaris inoxius · n
āt te facia mi cōsūmatiōe ne aūtas a
facie tua oēz laboꝛē qui iuenit nos · r
tribulationes qs pꝛo pcis nris ītim
miozdit mtuere ⁊ p ens nob igsce ac de
cetō pace ⁊ plpitate cōcede qz p tepestu
te finis tranquillū et pꝛ fletū exultatio
nē m fundis et cū natus fuis mīe re
cordaberis nec vindictas bis i idipm
a diebz regis assur · r regis assyꝛioꝝ pū
chēnaserib qui nalde vexauit sēm regē
ezechiā et pplz eꝰ filius qz regis illi captī
uauit manasseñ filiū ezechie ut 2° palip
xx̄x le et ipi in regnis suis · r reges nri i
regionibz terre pmissionis viz m iudea
galilea samaria et alijs ñ seruiet tibi
loquēdo de regibz istiusmi pplī nūtis ñ
oī et nostꝝ hodie seruꝰ sum · r subiecti
iugo regis pſaꝝ et tributarij eꝰ quīti ad
vulgus et fruges eꝰ multiplicat regibz
qs posuisti sup nos · r blada tue ire pro
magꝝ pte deuenīt m vsū regū gētiū
qui pesident nobis ppt pcā nīa et cor
poꝛibꝰ nris dnant et iumentis qꝝ
oportet ut seruiā eis cū iusserint
i pplis psonis et cū nris iumētis
mens tri tuli seruitutis ñ ē obnoxia
Br oī gē hys ꝛc · r de oī pdictis
pcis firmit pmoī nos emēdare
et de hoꝛ pcitum fedus et scribi
· r hūz testionialē confirī et signauit · r si
gilla apponīt pro se ⁊ pplo pncipes nri
ui testionii veritatis ut rexnūciabiles
ueniam nisi egerī ita Interea possent
h oīa spūlī mtpari ⁊ sic hūlis hoꝛ sensus
phītus ē ni scripturis pallegatis ibi et eoꝝd
mistiois mtellis ideo plixitate denūtiis pīa
seo Sed pense quale vexatio pfset itellm
auditui Etei quida subiit ad vnz ītroeūt
claustrū obsequiū altissīo ex sncō bōitat
et vnitis affectu seu dei mtuum et amoꝛe
qđā desiderio pmū alij tioze supplicij pmū
est optimū ꝛm cōmendabile · ꝛm dispositiū
ad pmerendū Dedāto mpli decimo Sig
natores āt Articulus decimus

Signatores āt · r sigillatores hr
nre pactionis ve q in fine pe
denus hē mpli fuerūt necnon
qui alio noie dcs est artherſam ⁊ qui
fuit sacerdos sic et ceteꝝ rōsept in textu ex
pssi qui seni sigillauerūt Deinde notat
in hīa lenite ⁊ mpimmet signatores
ut ambularent · r cōuisaret in lege dni
et explicat quedā in speali que pmise
rūt seruare cū sbdit et ut nō darem filias nrās in vxores pplō tre · r sama
ritanis cetis ve gentibz ⁊ ne fiat si
non emeret aḋ a gentibz venalia sua
portantibz in die sabbi nec i alia die
sctificata · r solēpni et hoc est aḋ de pplis
terre ꝛc Cui q xpiam suas mercimō
ñ relinquīt die dnicis et festiuis ⁊
dimitte annū septimū · r agros nros
nō seabi saltē ad pnū vsū tm septo
a° uqꝫ i° leuitici 2° Sex annis seres agꝝ
tuū et sex annis putabis vineā tuā et
colliges fructꝰ eoꝝ Septio a° sabbatū ter
re requetionis dñi agrū nō seres et
vineā non putabis · et statuet sup nos
pceptū · r obseruādis preptoꝝ sbiendꝰ
corda nīa ut demꝰ tuā pīe sydi p a
· r q̄libz a° qs qui hīt offerat terrā pīe
sydi que pcima colligebat die septo
vltimā die festi tabnaculoꝝ sic ishud
exposuī ē in fine octāui mpli sotes
q̄ misi sup oblationē ligꝝ inter
sacdotes et leuitas et pplos · r p sortē
euētū q̄sumꝰ deme mansionēz et tribꝰ
tionē quis q̄ et q̄ debēt adducere
ligna q̄bz nutriendus fuit ignis in
altari holocaustoꝝ iugiter ardens
que ligna apponere ignē aḋ sacdotes
spectabat inter i° leuitici ō Ignis in
altari sp ardebit quē nutriet sacdos
subiciens ligna mane p singulos dies
Adducē āt ligna ad hoꝛ fuit nathīne
oꝝ offitiū ut le iosue q° leuite vō sac
dotibz sbseruiebāt ⁊ solutio pīs pro
h moī lignis ptinebat ad pplz et ut
afferem pmogenita terre nre · r

ꝓmos seu ꝓnutrituos fratris agroꝝ nroꝝ
nddurē? ad offendiū nos dnō q̄ d̄ leui
tuo et deutero le et ꝓmittā fructꝰ oīs
ligni r ꝓmos arboꝝ fructꝰ q̄ erāt dnō
offerendi et ꝓmitiā filioꝝ nroꝝ ꝓgeni
ei oīm tribuū isrl dēpta tribu leui offe
rebāt deo in tēplo et sīlr redimebāt
ptio ¶ Rēpe ex tpe q̄ dns ꝓmisit oē ꝓge
nitū in tra egipti sāctificauit sibi seu af
ferri deputauit oē ꝓgenitū filioꝝ isrl tā
in hoīb q̄ in iumentis ꝓut exoꝝ le
et peꝯ nroꝝ ꝓgenitū ei peꝯ sēꝝ lege
offerebilia īmolabāt ātz in usū sacdotū
deueniūt ¶ ꝓgenitū āt azīni mutabāt
l'oue cōmutabāt ⁊ ꝓgenita manū occi
debāt ceteroꝝ ꝓgenita aīaliū ꝓtio re
dimebāt ¶ Et ꝓmitias arboꝝ nroꝝ et li
bamīū r potuū et decimā ptē tre nre
r terre nascētiū dabāt leuitis qui fuisse
tribū decimus sīt sacdotes sacrificijs
¶ Erit āt sacdos de filijs aaron cū leui
tis in decimis leuitaꝝ r ad̄s sacdos
ex stirpe aaron natus aderit dū leuite
a ꝑlo accipiūt decimas et leuite offe
rent decimā ptē decime sue ¶ Leuite nāz
soluebāt decimā decimaz pōtifi r
decimā ptē decimaz eis a ꝑlo ꝑstitarū

Expō m'll' Hītauerūt āt Ar vnderi?

¶ Erāt hic quāle ciuitas ihrl
reedificata fuit populata
¶ Hītauerūt āt ꝓncipes ꝑli
in ihrl r ꝓncipales iudeoꝝ in ꝑta me
tropoli hītauerūt qui erāt aptiores de
fendē eā ab hostibz qui in circuitu mo
labāt et eā demoliri optabāt ac sepiꝰ
infestabāt ¶ Reliq̄ uō plebs de tribubz
iuda leui āt bēiamin misit sorte ut
tolleret vnā ptē de decē r de decē vnꝰ
vno moraret in vrbe ihrl ¶ Nouē
uō ptes r ceteri hītarēt in ciuitatibz in
dee benedixit āt ꝑlo oī? viris q̄ se ꝓtu
obtulerant ut hītarent in ihrl qui
piculosius fuit hītare i ea eo q̄ gēn
tes p girū speāliter conarēt ꝓtra ihe
rusalem dimicare adeo ꝑlo cōmeda
uit eos et bona ipis ꝓmittebāt qui vo
luntarie elegerūt hītare in ea ¶ Hītauit
āt vnusq̄sq; in possessiōe sua i vrbibz
isrl sacerdotes leuite nathinei et filij
uoꝝ salomonis ¶ Istud expō de ꝓmuis
iā hoīb qui in erāt numerij ad ꝓpiationē
custodiāq; ihrl io ꝓmissi sūt hītare in
oppidis maḡ? ꝑti l'ꝑs eoꝝ aīm hītare
uīt ¶ Hōc etiā intelligēdū ē de isrlitis
natis ex nouē tribubz qui manserāt
reī assyrioꝝ et ad ezechiā ꝓfugerūt ac
postmodū cū ꝑlo regni iude a caldeis
capti fuerūt q̄z posteri redierūt cū ꝑlo
iude a babilonia captiuitate nec cōpulsi
sūt in ihrl hītare ¶ Et in ihrl hītauerūt
de filijs iuda et de filijs bēiamī hīj qui
expmūt in textu qui expōe nō indiget q̄
ad illos ¶ Deinde notāt sacdotes ⁊ leuite
qui in ihrl hītauerūt ¶ Et ep̄s leuitarū in
ihrl azīn filius baam ¶ Dic iste uōt ep̄s
leuitaꝝ ꝓncipantoꝝ ep̄alis offīj et
q̄tū ad id ad q̄ nomē ipō ¶ Ep̄s nāz dr q̄
sup̄intendens et sic isse fuit spēaliꝰ ꝓfecto
leuitis tp̄ eoꝝ ꝓpositꝰ ac ꝓmisor n' fuit
pontifex iudeoꝝ de filijs asaph erāt cātores
in mīsterio dōi dei ¶ Asaph quippe fuerat
vnꝰ q̄tuor ꝓncipaliū cantoꝝ a dō ishīn
toꝝ ut i ꝑalip̄ scriptū ē ¶ Ideo posteri eius
uīt cantores in cultu tēpli ⁊ laudibz dei
ꝓceptū q̄ppe regis sup eos erat r ex ordi
natione ⁊ missione dō regis cātiqua de
bebāt sic ee dispositi et psallētes et ordo
in cātoribz ꝑ singulos dies r cantores
successiue in vice ⁊ ordine suo suū ferent
officiū ordinate ⁊ fatuya in manu regis
r scēz ꝓtectā dō regis ī ministroꝝ iuxta
oē vbū ꝑli r scēz q̄ ꝑlꝰ approbauerat
ut uix sortiū euentū hītarent et suū offi
ciū exerēt in ihrl ¶ De filijs iuda hic
notāt vrbes ad tribū iude ꝓpinquas
i q? reliqui de tribu hītauerūt filij āt
bēiamī hic idem ondit de bēiamin
tribu q̄z expmūt hic vrbes tribꝰ illius
in q? hītauerūt filij bēiamī qui i ihrl
non sūt cōmorati et de leuitis ꝓnūces

iude et beniamī · r leuite et sacerdotes ñ deputñ
hitacie ni ihrl mãserũt in ciuitatibz tribuũ
iude ac beniamī que segregate · assignate fu
erũt sb iosue pro hitatiõe sacerdotũ ac leui
tarũ pro ut le iosue 21° Expõ mpli diode
cimi Hij ãt sacerdotes Articulus 1z

Oedificatio ciuitatis ihrl et murorz
eg describit hic fuit ei her ciui
tas deo specialit consecrãda r
eg cultui deputata Qz in ea fuit studiũ
legis templũ et loca sacrificiorz ac diuinũ
obsequiũ · hitato sacerdoti ac pncipuoz pn
cipũ et qz dedicã 1ª fia est mltũ solepnit
confluebz ad eãdẽ vndiq sacerdotibz ac
leuitis Ideo pmittit sermo de sacerdotibz
et leuitis a pn° ex lra regis cyri reuisis
Hij ãt sacerdotes et leuite q asrederẽt de babi
lonia ad iudeã cũ zorobabel iosue r ieshu
pontifex filius iosedech pontifis q iosedech
ut ſ palip le a caldeis ductus ẽ in babilo
nẽ eg filius iosue cũ zorobabel rediit et
pontificatu offitio functus ẽ sarapa esdras
que ãqui vixit ee hinc esdrã autorẽ libri
precedentis dicentes q p° redijt cũ zoroba
bel postea ad regẽ psaz rediens pro plu
ribz iudeis reducendis · pro pnilegijs ipe
trandis Alij potius opinãt q ipse sit alius
esdras · qz verisile ẽ q illũ esdrã scriptura
sancta noiasset p iosue pontifice · q si de
scriptione eorz qui cũ zorobabel redierũt
ipe fuisset noiati expssius qd ñ ẽ fm ut
patet esdre 2° et de hac re dicẽ ẽ s i esdre ex
põe Isti pncipes sacerdotũ ñ q os fuerũt
pontifices p iosue tm tpe i° io pncipes sa
cerdotũ dicũt · r pncipales mt sacerdotes
Qui et dd sb pontifice ordinauit ze sacer
dotes maiores p ut ſ palip ponet · et fres
eorz sacerdotes mi pncipales m die iosue
pontifis meminit Porro leuite q redierũt
cũ zorobabel fuerũt iesua et rei q expmũ
t in hac Consequit linea genitiois sacerdotũ
describit Ioiade ãt pontifex ioachi q iudith
2° vot elyachim sb q et hystoria credit
contigisse · q iosue genuit eliazib de quo
dicm est ãi mo 2° fuitq pontifex tpe quo
neemias repit muros ihrl reedificare
et eliazib genuit ioiadã que iosephus vo
cat iudã qz binominis fuit et ioiade ge
ioathan qui a iosepho iohes vot de quo
forte intelligẽdũ ẽ i° 2 machabeoz Do
nẽ faciebant sacerdotes ionatha inhoãte
qñ et neemias speciale fecit oronẽ ut 2°
machabeoz p° hẽ et ionathan genuit iu
dua que iosephus noiat iaddã qui inde
sedz eidẽ obtinuit in pontificalibus
alexandro magno ut suo loco dicẽ pscribe
narrabit In diebz ãt ioachim pontifi
cũ pfati erãt sacerdotes qui fuerũt et pn
cipes familiarũ · r pncipui sacerdotũ familiaz
qui expmũt in textu leuite in diebus
· r tpe pontificatus eliazib et ioiada et
ionã q pauloan vocatũ ẽ ionathan a
ppdoa scripsit pncipes familiaz · r de scpn
pncipales in familijs leuitis q ab eis
duxerũt originẽ qz de scpto ñ venit
ad nos et sacerdotes in regno darij pse
· r regnãte dario rege psaz qui cepit
chaldeonẽ iussit cõpleri ut patuit esdre
6° filij leui pncipes familiaz leuitaz
scpti m li° vbor diez · r palip vbi ſ li° 2°
mo descripti ſt in sua radice hẽ i pcipes
sius ñ in gpis nobz qui mãserũt in
vita salẽ pro pte usqz ad dies ionatha
pontifis filij eliazib in tm q immedia
te ipe istius ionathã fuit ioiada sicut
ibi patuit Et pncipes leuitarũ · pn
cipui et notabiliores mt leuitas asebia
et serebia et fres eorz p vices suas · r
uxta sue successionis ordinẽ in suo
obsequio ut laudarent deũ et cõfite
rẽt confessionẽ eg ac sua pliqz pcipue
ceptũ · r ordinationẽ · r missionẽ dd
regis ſ palip scptã et observarẽt eã
p ordinẽ · r successione exequer · sua offi
cia
equaliter vnusqsqz in tpe suo Mathania
et ceteri q sequũt in textu fuerũt custodes
portarũ tẽpli et vestibuloz ãt portaz
tm supple fuerũt in diebz ioachim
pontifis et reliqz qui in textu ponũ
tur de ipa murorz et ciuitatis ihrl

dedicatione ¶ In dedicatione aũ · r nisiãte
dedicatione atq; ad faciendũ solẽpni
dedicatione mũri ihrlẽ requisierũt
· r cõuenire fecerũt leuitas de oĩbz locis
suis in ihrlẽ Et mũdati sũt sacerdotes et
leuite & mũdauerũt ppl̃ et murũ por
tas sacerdotũ tẽp̃ suprozũ purgatio fiebẽ
p rozpm et vestiũ lotionẽ p ozones leui
tica cõtinẽtiã q; ad tpc ab vrozũ am
plexu et p aspsionẽ aque lustrationis
ac p sacrificia q̃da ¶ Intrõu tñ ad pgrati
onẽ eoz̃ ñ cõuertebãt hec oĩa Iuuite
aũt fortiozi ritu mũdãt q̃ sacerdotes q̃
2o paliꝑ 29 le viz p aspsionẽ aq̃ lustra
tionis ozones et lotiones et alia q̃da
ñ tñ m oĩ fiebat mũdatio vno modo
Sacerdotes vo et leuite sãctificabãt ppl̃
sanctificando et orãdo pro ipso aspgẽdo
q; ipm aqua p̃parata de q̃ nõz̃ 19 scribit
¶ Murũ vo sanctificabãt aque istiꝰ aspsi
one Ascendẽ feci ego neemias et fuit
verba her p̃cipes iuda sup murũ
et statui duos chozos magnos lau
dantiũ deũ diuisos ab inuicem et ierũt
ad dexterã sup murũ p chorus ¶ p̃m
cipes quida eos sequẽtes sic in textu
q̃d infra hẽt ¶ Esdras scriba aũ eos in
porta fontis laudabãtq; deũ in verbis
cantici dñi · r in musicis instrumẽtis
m q̃ ordinauit dñs ꝑs et cãtici dei
huri ¶ Et cõ eos ascenderũt in gradi
bz ciuitatis dñi ¶ Murus naz dñi et tẽplũ
fuerũt in alco sita ita q; p gradus as
cendebat ad tẽplũ sicq; aqui ab i feri
oribz ascendebãt usq; ad murũ ob
uiã bementibz p eũdẽ ¶ Et chorus 2us
gras referẽtiũ deo de repatiõe ciuita
tis et murozz ac tẽpli · bat ex adiuso
viz turrẽ furnoz̃ p ptẽ muri opposita q̃
usq; sibi ivicẽ obuiabat m reditu ac
templũ et media ps ppli sup murz
ibat aũ ista sedõ psallentiũ chozo
aũ q̃ fuit vna ps p̃cipũ atq; ps ppli
sequẽs eos ¶ Et q̃d dz ibi fuisse ps me
dia ppli et super · r ꝑte turrẽ furnoz̃ iuxta qua
dicit fuisse fontanes et usq; ad murz latissi
mũ · r eã ptẽ muri que spissior fuit eo q; ex
illa pte poterat maior ipugnio et periculo
imminẽ ciuitati et sup portã effraym · r nuz̃
portã sic dictã q; fortassis respexit ad trã
et sortẽ tribus effraym ac nuz̃ cetas portas q;
consequẽt nomĩant in trã usq; ad portã gẽnis
sicã nuz̃ tẽplũ ut dñi ẽ s m exposito ppli z̃
et steterũt in porta custodie que fuit ꝑte atriũ
templi steterũtq; ambo chori psallentiũ
in domo dei et ego et dimidia ps magistratuũ
mecũ nuz̃ chorũ vnũ ¶ Et sacerdotes pusa
elyachi pontifex qui ea vouit ẽ ioachi
maasia et alij qui norãt in trã et immo
lauerũt victimas magnas Letatiq; sunt
q̃s die i viros sup gnzaphilacia thezauri
· r ordinauerũt et nominauerũt viros fideles p
custodia heriemz seu receptaculoz̃ i q̃bz
colligebãt que pro sustentatiõe vite sacerdotũ
ac leuitarũ offerebãt ad libamiã · r ad re
cipiendũ ibi liquida offerẽda q̃ i vsũ nissz
tẽpli venerũt et ad ꝑmicias que sacerdotibz
soluebãt et decimas que leuitis ut mino
ferent · r ut ipi ꝑcipes iuuarẽt sacerdotes
atq; leuitas ad ministrandũ in tẽplo et ad
cõmorandũ i eis nemiatu hilm ibi expetẽ
pitione in debito gnz̃ actoris · r cũ deuo
tõi et pulchra gratiarũõe ac laude dñi
q; leuitas ẽ inuda · r ppl̃ tribz iude ac bẽ
iamy in sacerdotibz et leuitis astantibz
· r deuotiõe ornatu et obsequio astãtiũ
sacerdotũ ac leuitarz̃ Et custodierũt obser
uationẽ dei · r ꝑcepta dñi dõ obseruanda iussa
adipleuerũt et specialit obseruationẽ
expiationis · r purgatiõis q; serpos
ac ppl̃ purificabant Hoz ei ꝑmus puri
ficari serpm qm caritas incipit a suo sbo
et in ecclĩs̃ scriptũ est Ab imũdo q̃d mũ
dabit cantores et ianitores iuxta ꝑceptũ
dñi et salomonis q; nullã ordinauerũt
obseruandã in cultu dei ac tẽplo atq; i
ordine ministroz̃ qz in diebz dñi et asaph
qui fuit ppha ab exordio q; duo chori psal
lentiũ ordinati fuerũt a dñi i tabnaculo

dei erāt pncipes constituti cātorū in
carmine · r carmibz psalmis ⁊ cītaris
deo ingiter decantandis, put p̄ paralip
diffuse describit et sanctificabāt leuitas
· r pl̄ares aptabāt ipos leuitas ad dei
obsequiū pouidendo eis necia vite ad
mīstrandū pro pplo dando q̄z leuitis
decimas · ostendebāt se eis īferiores et
leuite sanctificabāt filios aaron · r sacer
dotes q̄ se confitebāt inferiores et ꝫ
seruiebāt in cultu dei strict reddebant
ipos sacerdotes ad dīni cultus obsequa
aptos et expeditos ⁊ et pontificibz de
cimas decimaz̄ soluebāt suaz̄ loquē
āt de sanctificatione cōsecratiōis sūpiores
sanctāt eos qui inferiores cōsistunt
dicēte apl̄o Bene vlla cōditiōe qd
mi⁹ ē a maiore benedici Lucidatio ca⁹
xiij In die āt die Articulus xiij

Ponūt hic vitia absente ne
emia cōmissa et ab eodē re
liso cōuīa In die āt · r tpe i°
sic frequēter in scripturis dies p tpe sūt
lectū est in voluīe moysi ab esdra seu
alio scriba audiēte pplo q̄ n debeant
amonites et moabites in ecclīaz dei usq̄
meenū itelligendo p ecclīaz atrium mulioz
q̄ n ipi vulgares natione iudei pore
rāt intire sanctā · r p̄mā et exteriorē tēpli
ptē ⁊ sacerdotes Bene āt sacerdos pontifex tm
tirannit Alij p ecclīaz dei intelligūt cōio
nē in nūionio illa tm cōio fuit a p̄cepto
phibita ut · s · cū aliegenis ydolatris
n sociarēt cōnubia eo q̄ n obtulerūt filijs
isrl cū pane et aqua egressis de egipto
et cōduxerūt aduersū eos balaā ariolū
ad maledicendū filijs isrl · hoc ē ad dādū
consiliū q̄ deicerent ut le nōz xx° Istud
ei fecit balach rex moab qui ecclīaz fuit
rex madian Demiq̄ hui⁹ p̄cepti de amo
nitis et moabitis non ingressuris ecclīaz
dei cōtinet deutero xxiij° sūtū est āt cū au
diissent legē · r p̄ceptū hui⁹ legis separa
rūt oēz aliegenigenā · r gentilē ydola
trā ab isrl · r a societate ⁊ copula iudeoz

hui⁹ tm ē āt q̄ le sūm necessia p̄ite ꝫ tri ff
patebit ipo absente ⁊ reuso ad regē tur
sus fuerūt sociata cōiugia ut alieigenis
et sup hui⁹ erat eliazib · r pontifex illi⁹ vi
missū fuit phibē de retō tale scelus qđ
tm non adīplerent proxim⁹ tobie · r nūq
tobie āmonite ob causā que mīm hēt
fecit ꝫ sibi ipse eliazib gazophilacū
grāde · ibi erāt ān eū reponentes · r leui
te ⁊ sacdotes reposuerūt in gazophi
lacio i° munera · r oblationes et thus
et vasa sacra cultus diuini et decimā
frumēti vini et olei consecrata ad cul
tū dei vsuq̄ mīstroz ipi⁹ et her fuerāt
mde ex voluīate pontificis hui⁹ amon
et vasa ar thezauri tobie fuerūt ibi re
posita In hijs āt n fuit in ihrlz vbi si
fuissem n sustinuissem tales abusio
nes & sdras q̄z mteri fuit de fuchis
q̄ a° xx° artaxersis regis babilonis
· r regiū babilonie fuit ei monarchia
si regna i° orientalia veni ad regē
uixta tpe conditū et in fine dieru
· r n fine diez̄ vite mee l regis aut
seruitutis quā regi exhibui vogmu
regē ut p̄mitteret me ad iudeā ⁊ ihrlz
redire ⁊ de eo l māda veni in ihrlz ⁊ m
tellexi malū · r p̄cm qđ fecerāt eliasib
tobie · r ad cōplacendū tobie seu q̄ ad
cōmodū eo ut faceret ei puta tobie the
zauros · r p̄beret ei repositoria thezau
roz̄ suoz̄ in vestibul dō dei et malū
m vilū est valde q̄ s · sacrū loci de
putauit vsui hois ydolatre seu gēti
et proieci vasa dō tobie facteq̄ ea
efferri foras de gazophilacio mādato
p̄cepiq̄ mīstris tēpli et mundarēt
gazophilacū forsan aq̄ lustratiōis
aspione qm ex p̄tacto abusu fuit po
taminatū et retrahi ibi vasa dīna ⁊ sic
a° malū qđ neemyas correxit et cogn
qm ptes leuitaz̄ n fuissent date · r q̄
pplis a pontifex n dedisset leuitas qđ
eis pro sustentatiōe vite fuāt p eoz
obsequio dandū et fugisset vnusq̄sq

de leuitis in regione sua · ad loca que
poterāt sibi a pnoia iuenire · ad vr
bes et villas qs hnerūt oli in regno
decē tribuū ut acqrēdū nrā sibi · Et
cū eis adhūc mgiatus et pōtifice
et eis fautores et dixi · Cur dēlīq̄ domu
dei · Rodeste lo · ppt dignitatē ponti
ficis et cōuiat · se illi reis ut p hoc ad
pmiaz cōpugent · celerius et est sensꝰ
nr p sbtractionē ptuā ferit leuitas
et cantores de tēplo q̄ fredere · cōgrega
ui eos · et leuitas restorum et feci eos
stare in statiōibz · et locis et offitijs
suis et oīs iuda · et oīs ppls inde · aspor
tabat decimā frumēti vini et olei in
horrea pro leuitaz refectiōe · cōstitu
ui supꝰ horrea · et pro custodia horre
oz et rex cōtētuū in eis ordinaui
selemyā sacdotē · sadoch ut cōgruēt
erogarent leuitis recollīa pro eis
Mēmento mei dō pro hꝰ · et mīo hꝰ bn
fitiēntie mee · ne deleas miserationes
meas · et ī ymittas eas puari essem
bīe remunerationis nec eas despinas ac
ceptare · Deinde narrat q̄ de violatōe
sabbi reprehenderit eos · Vidi in iuda · et
in pilo inde q̄ssā calcantes torcularia
et tyrij · et viri de tyro hūnuerūt gēles
in ea vt pote in iudea vos additis si
nacidiā isti · et talis trīsgredīdo mere
minī vltionē dīnā augeri ī filijs isrl
et deū facitis eis magis ingrātū q̄m
ad silitudinē opis · Factū ē at cū q̄ensset
porte ihrlz · et cū cessassent a motu apti
ous l merito cessare sic debuisset viz
et vesperam diei sabbati precedētis ī q̄
vespa incipit sabbm · et quies · dixi clau
dite ianuas portaz ihrlz ne intrent
q̄qui ad vendendū q̄cp sabbi die · Dixi
q̄ leuitis ut mūdarēt seōz legē uxm
modū in precedenti ar̄ introductū et
pro hꝰ memēto mei dō mīs et pce in scōz
milītudinē miserationū tuaz · Ecce q̄
hūlis ozō fusa a vuo tū iusto q̄ ī tot
et tātis vetustī opibz miaz iplorauit
et uix eo īmēsitatē sibi ī dulgeri experīt
sciens q̄ bonis nīis sīt milta mala ad
mixta · Hē repūsio de illicitis cōiugijs · In
diebz illis vidi iudeos ducētes vxores azo
teas · et oriudas ex azoto vrbe philistinoz
et maledixi eis zelo iustīe · p modū ppbe
tie pnūtiatōis seu sb conditiōe n se emen
darent · a certe tpales pūtiones eis ī pmdo
ne ietuū punirēt · et cedi · et vberaui ex
eis q̄sdā et decalaui · et dehonestaui sanē
abradi barbā capillos ve capitis talū trīs
gressoz · sic rex amonitaz abrasit barbā
seruoz dō q̄ tī erat īgens cōfusio · Costat
q̄z ex hijs q̄ male seruauerūt iudei sua p
missa et iuramēta sigillis robozata p
que promiserūt violatione sabbi et cōiu
gia tū aliengenis mīaq̄ filiā euitare
ut patuit · Ioiada · sacō dēmceps p ex.ōndit q̄
piculosa erāt iudeis cōiugia talia eo q̄
sapiētissimꝰ salon p ea ad lapsū dueneīt
Sic in textu qui plangē cernīt et dilās
deo suo erat · Filiā nato eo dīs nūsit eū vou
amabil dīno · Dilī at dilexeīt eū · sī trāsī
regū tractuū est et posuit eū regē pūileg
speali nō iure p̄genitie · De filijs at ioiada
· vnꝰ filioz ioiada filij eliazib sacdotis
magni · et pontificis qui fuit auꝰ illi filij
ioiada gener erat sanabalath oriz · et vxorē
filiā ipius sanabalath · ideo eliazib fecit
tobre ea que dīa st tp̄ a cōꝰ ipi ppt sana
balath q̄ familiarissimꝰ erat tobre quē filiū
ioiada fugaui a me tp̄ rebellē ex vxore
illā sacrilegū dīttē recusauit · Recordare
dīne aduꝰ eos qui pollūnt sacdotū · et p
uisā castigationē in vita hac · onde te
memore īiquitatis ipoz · q̄ sacdotū et sui
offitij dignitatē ac pūilegiū honorant
ac p hꝰ tibi īgrati st · Ad sacdotes at illoz
legales ptinuit cōubia speali honestu
cōiūgē uiz leuitia · Ego mūdaui eos ab
oi alienigenis vxoribz n forsan pauis
iduratis exceptis et cōstituu sacdotū
ordines et leuitaz vnūcūq̄z ordīne in
misterio suo ut q̄libz ordo illoz ferviret
ī tpe suo in templo q̄ · Philip · et q̄

caplis le' dō ferisse Tpe ei necnie sacdo
tes tā erāt multiplicati et in oblatione
et appsitiōe ligniō in igne ppetuū in
altari holocaustoz sp ardēte quē sacdo
tenebāt nutrire ponēdo ligna i eo con
die iō addit' tpibz cōstitutis et i pmi
cijs r in accipiendo pmicias h' e pmos
pcipuosq fres a pplo Postreo libz suū
in deuota et humili ozōe concludit qi de
suis iustitijs n̄ psumēs nez se iactās
Memento iquiens mei dō meus in
bonū qi dicat Bno et fateoz cū scō iob
qi vnusoz mēmineris Et ite qi qzdā
meōz es in malū hoc ē ad debitū vitio
nē Jux' i' amos 8° Jurauit dns in dignō
fuero usq in finē oia opa eoz Vñ et
salōn contestat Cuncta que fiēt addu
cet dō in iudiciū pro oi errato siue bo
sit siue malū Ideo pcor dne dō meus
et tu hac ozōe tue regmēdo me premi
Memento mei dō meus in bonū Cui
hoc iosephs scribit Multa talia bona
laudibz digna dn cū summa fecisset mag
nificentia neemyas ad senectutē deue
niens defunctus est vir benigne q nā
usus ac tp̄a gentē magnificentissi
q in meōria sui etna muros ihe solī
mitanos reliquit Juxta tā fidelis ac fer
uidi viri imitem usq in finē vtutes
et sctaz dei ecclīaz iugiter edificare roborē
pficere emitam Dro ca indesinēt oādo
exemplariter cōnisando et pxios tons
uuribz adiuuādo Ad laudē et glaz oī
potentis qui est sc' oia dō sblimis et
bndict' Amē Explunt sc' esdrā et nee
miā Incipit plogus fris dionisij sup
pmū libz machabeoz Juda te lau

Juda te laudabūt fres tui
Manus tua in ceruicibz
inimicoz tuoz Catulus
leonis iuda gen eq Post
sunt hec vba de iuda ma
chabeo et fribz eq cōuenient
exponi Etri sic mē duo
decī pūarchas filioz iacob
iudas fuit robustior sic mē quīq filī
os mathathie iudas filius eq fortior
erat magnanimioz q et oī vtute ad
iustū ac strenuū bellatorē ptinente
eminenter spēaliterq ornatus Hic a fri
suis et consanguineis totoq pplo suo
vere fidelī pcipue laudabat fuit q
carus valde hīa bonū cōe pmulē pce
vite z religionis dine defensionem
magis q oēz tenā amauit sbūz
plipitatē fuit q zelo legis accēsus
dei amore ignitus fīna attritate re
pletus fortitudie mētis et corpis
decoratus ex dine sapīe pdestinatōe
datus pplo iudeoz pro cōsolatione
et eruptione eoz cū extremis malis
tibz sbdēt Non ei repellit in sempīter
dns nec plebē fidelē relinq finaliter
Deiq in hīstorijs hr volubis patent
miserie conditionis humane ista
ābitiosoz vanitas mūdi īstabilitas
regni tēni puidēna q dei ir electos
et quali int electos reprobosq discer
nat atq qi magna pps hom pereat
gladio Expō pmi ca' machabeoz

Esha machabeoz Ar: pmo
uiltis ānis post reditū a
captiuitate babilonica angit
hystoria q̄ppe tobie pcessit satis dñi
historiā iudith · historia q iudith
historiā hester sc̄ et historia hester
historiā machabeoz · Ad plenitudē
vitiis declarāde ñ pleq ß ad iosephū
scolasticāq hīstoriā mitto lectorē Po
ūt in exordio hr libri agit de alexādro
magno et de diuisione monarchie
sue ut sic ordinate ad gesta deueniat
machabeoz y ad notificationē pu
dentie iustitie mūe z hūiusmodi entre de
ūt pplz iudeoz diuīne adhuc cursu
veteris testamēti Non ē aūt hui lib
mi intentione tm ab exōrdio tēpi veritis recep
ta ē Et sanū est Cum a cōuictōe hae
Et incipit cū nihil pmiserit int' que
mediet et cōnectāt Et idēo q inci

sit ad īmuēdū qđ mīta omittat gesta
hīstoriā que mēte cōsiderauit ꝑ stilo
ñ expressit ad ea q̄ que mēte tenebat
ista cōiungens que scripsit sic incipit Et
fm̄ ē Sic et ezechiel et ionas suos
exorsi sūt libros. postēp̄ parsit alexād
philippi filiꝰ macedo r de macedonia
puīcia grecie oriundus in qua et pꝰ
regnauit defūcto rege philippo cuius filiꝰ
putatiꝰ extitit alexander Qui reuelā
ut ex testat hīstoria fuit filiꝰ nectanabi
regis egipti qui tēpore aduersariorꝫ suorꝫ
mutato hītu fugit et exiuit egiptū
atq; ad uxorē philippi regis macedonū
ueniens ad mulieris illiꝰ familiaritā
tē receptus ē r cū ea cōcubens ex eade
genuit alexandrū p adulteriū Philippus aūt rex putauit se uerū alexā
drī pēz Ex quo et nato alexādro aristo
tiles scripsit Natus ē in filius et magꝫ
regratiorꝫ dns qz natus ē tuis tpibz
q̄ qz natus est qm̄ eū a te īformādū
confidō Ꝑ alexander qz darium pau
fisse ñ qz manu ppria a p suū exercitū
occiderit illū ꝑ qm̄ fugauit ipm̄ i
bello Cui fugiens darius pmēisꝫ
in suū palatiū a duobꝰ a suis pncipi
bz ē occisus Alexander aūt insequēs
eū reperit eū adhuc semiviuū et
multū cōdoluit ei r ēt darius uehit
admonuit alexandrū ne ex victoriꝫ
superbiret et mīt cetera ordinauit ut
filiā suā alexander ducēt cōiugem
qđ et fm̄ est Sed q̄ri pōt qs fuit dariꝰ
iste ad qđ quida rīdet q̄ sorꝫ hebos
fuit filius assueri ac hester r dē stae
ñ pē n os hebrei hꝰ dicūt pꝰ ut refert
hebrei dicūt dariū illū qui pꝰ cyrꝫ
regē renouauit et dedit indeis īmaz
edificandi tēplū et urbē ierlz fuit
darius iꝰ filius assueri et hester
uir q̄ fenorabil extitit indeis q̄ ex
mēe hebrea fuit natus et tū n hꝰ
uerū ē Et certū ē qđ tpibz illiꝰ dariꝰ
nōdū erat alexander hic geminus

Nēpe illi dario successit in regnū artax
erses sb q̄ esdras et postea neemyas ve
nerūt in ierlz qđ et iosephꝰ asserit q̄ꝰ
alia nōīa ponat Post artaxersen regnauit xerses quē iosephus dicit fuisse assue
rū Alii vō qs magr in hīstoriis se affir
mat q̄ pꝰ artaxerxen regnauit xerses
duobꝰ mēsibz post xersen sogdianus
mēsibz septē post sogdianū darius cog
nēto nothus post darium nothū artaxer
ses cognēto mēnon q̄ ut in scolastica
fert hīstoria dicūt hebrei assueri fuisse
post quē regnauit artaxerses q̄ deꝰ ē ochꝰ
pꝰ ochū arsamus pꝰ arsamū filiꝰ ē da
rius quē alexander deuicit q̄ alexāder
pꝰ regnauit in grecia r pꝰ fuit monar
cha grecoꝝ et in tota grecia totoꝝ orīēte
regnauit et īpauit q̄m monarchiā psaz
destruxit et trāstulit monarchiā ad gros
Designatus in visione daniel p hircū
capraruū qui tīā ñ tetigit qz celerīē oīa
deuastando ꝓmīsit egressus de tīa cetti
lonis ē grecie nō solūtū dīnis vñ ihē noz q̄ꝰ
morabat eo tpe isīt in cethim dariū
regē psaz et medoz Ad tpe eī cyri regis
fuerūt illa duo regna in vno rege vnita
defūcto auūculo cyri dario noīe q̄ rū ꝙo
babilonē destruxit cōstituit ꝑlia milia
ꝑā dario isto deiecto prexit ad īdiam
cōtra poz regē idoz et in via pliaꝫ est
cōtra alios multos q̄s superauit vñ sbiū
gīt et oēm obtinuit munitiones i lorū
munita viz castra fortalitia opida oīa
inexpugnabiliū sibi et siluit tīa in
conspectu eiꝰ r hītātes in tīa cōtra eū cla
mare ac rebellare ñ ꝑsumpserūt ꝑserti pꝰ
q̄ poz regē medoz deuenit et cōgregauit
virtute r robur belliū et exercitū fortē
nimis ꝑā pꝰ habūit pmū exercitū cōparie
loquendo ꝑ ex gentibz q̄s debellauit cō
iunxit sibi auxiliarios multos et elegātes
q̄ꝰ iudith 2º de holoferne narrat De
omnibus his vēbis assumpsit sibi auxili
arios viros fortes et electos ad ꝑliū
et ꝑserū ꝑse r medi ab alexandro de-

uim fr̃i st̃ ei multũ fideles fuit et ipe ex
hibuit se eis clemẽte ⁊ regnũ psaru ro
mulo auũculo dary duos q̃ pnnpes
qui darium vulnerauerũt usq; ad mortẽ
occidit et ptinuit usq; ad fines tre ⁊ cũ
fuit ei p maximã et horribilẽ mdie
heremũ in qua multa pcla tolerauit
et tandẽ deuenit ad arbores solis et
lune vbi rnsiũ accepit de sua morte
strq; ad fines tre deueniens vsus orie
tẽ intrauit oceanũ remotius q̃ her
cules añ eũ et statuit vltra
vltra colũpnas ab hercule positus et
exaltatꝰ est pcipue honore atq; latissiã
iurisdictione ⁊ eleuatũ ẽ cor ei p su
biã et ãbitionẽ tm p audita rnsione
q̃ rito moret̃ nullauit cor suũ i milit
et fr̃i st̃ illi in tributũ r tributarij hñ
q̃s virit ⁊ p h̃ decidit in lethũ ⁊ cog
nit q̃ moret̃ fuit ei infectꝰ a solo
suo pmerut cui ãtea dedꝫ alapã
et votauit pueros suos nobiles r col
legas qui ser̃ erãt nutriti a iuuẽtute
sua et diuisit ill regnũ suũ r peri
i vnũ regnũ diu adhuc viueret
fert̃ tm in sua legenda q̃ ex cõiuge sua
filia dary genuit filiũ qui adhuc erat
infantulꝰ Diuisit ãt regnũ suũ seu mo
narchiã i xij ptes nolens q̃ ds ei par
postea legẽt ⁊ dispositio ꝛ fuit cassa
tu q̃ alijs abiectis in x̃o successerũt
eide q̃ daniel ꝛ fuit pdem ⁊ Demũ sup
to veneno in babilone egipti mox loq
la amisit et extrema sua voluntẽ septo
ĩsinuauit Solus ãt et fr̃i eg alexander
eriã vxorẽ alexandri et filiũ eg infantu
lũ peremerũt et regnauit alexander ã
nis xij ex q̃ ut le ĩpauit ãnis sex a
septẽ in pace ⁊ vixit ãnis xx et mor
tuus est ⁊ obtinuerũt pueri r sodales
eg pfati regnũ vnusq;sq; in loco suo s
deputato ⁊ rõ tm de q̃tuor pncipalib
pueris et successorib assumpt eg a milli
pluma st̃ mala pene a culpe in tra
q̃m successores alexandri cõm se ĩuice
acie ⁊ ĩplacabilit pugnauerũt et q̃d
cor sic infra hr̃ vehemẽtissime oppsse
rũt istitiaꝝ pplz pserũ reges syrie
egipti maxie vo anthiochꝰ nobilis
de quo sbdit ⁊ Et erat ex illꝰ indix pm
anthiochꝰ illustris r ex serie regni
nullus est anthiochꝰ dns illustris q̃m
acer et strenuus fuit in bellis et p
pbuit se cunctis benignũ ac liberale
ppt q̃d vocauerũt eũ epiphanẽ r illus
trẽ qm factꝰ rex vicio stulte sui qui
diu absonderat cepit ondẽ a tã sele
ratissimꝰ fuit ut merito appellet nadir
pcũ q̃m p se ⁊ p sbditos suos ferat inuia
bilia mala et crudelissimã pserim ĩpz
undeoz̃ p et in cõsanguineos suos
reges egipti fuitq; valde dolosus filiꝰ
anthiochi regis syrie qui vot anthio
chꝰ maior de q̃ mt milia recitat iose
phus q̃ fuit iudeis valde fidel ⁊ pmis
sis et infra 2o tangit li. q̃ anthiocꝰ
illustris fuit rome obses r obstagius
Cũ ei pr eg infestaret egipti missi
st̃ duo legati romanoz q̃ apud eũ
ei mde recedẽ ⁊ filiũ eg semoz seleu
chũ pro maiori securitate obsidẽ acce
perũt Anthiochꝰ vo sperans crudeli
filij sui anthiochi rogant ut illi
p fr̃e accipent obsidem q̃d et fecerũt
ut Iosephꝰ refert xij li. ãtiq̃tatũ et
regnauit m ã. centesio tricesio q̃nto
grecoz. i cipiendo hãc nũatiõez ãnoz
a monarchia grecoz. h ẽ a regno
monarchico q̃d incepit ab alexãdro
atq; in eg morte fuit monarchia 1a
finita et rito p hꝰ ceperũt rõm ad
monarchiã aspirare qua ⁊ post
multa et magna bella obtinuerũt
et maior fuit eoz monarchia q̃m
alexandri n adhuc in toto destructa
ẽ In diebꝰ ill exierũt ex isrl filij iniq
⁊ suaserũt multis dicẽtes eamꝰ et
disponamꝰ testm r fedus ãicie ⁊
ritꝰ religionis cũ gentibz q̃ circ nos
st̃ r cũ gentilibz ydolatris q̃ ex q

retessi) ab eis p disparē cultū et re
sistentiā inuenerūt nos multa mala
penalia ⁊ diuisas et diuras aduersita
et pssecutiones sum) ppessi et bon)
visus est sermo in oculi eoz ⁊ iudi
cauerūt sic ee non attendentes q
multe sint tribulationes in bonos q̄s
dns exeret et purgat p ipios nec etiā
considerates q nūc ppharz oracula
tā regnū iuda q̄ regnū isrl fuert
destructa potissīe ppt ydolatrie ritū
et q tpe iudicū fuerūt hostibz tēpi
ppt deoz cultura Impij isti fuerūt
siles iudeis neqssimis q ihe xpc ie
ssus ad ihemiā dixisse Verbū q̄d
longius es ad nos in noīe dñi nō
audiem) ex te h facie) oē vbū q̄d egre
diet de ore nro ut sacrifice) regie reli
gionē sue sic fen) et sanctū sum) ma
ledicā nō vidi) Ex eo ait tpe q̄ cessauit)
regine reli sacrificiū indigen) oī) et
gladio et fame consūpti sum) q̄z
pfidiā et errorē reprobat ibi ihemias
et destinauerūt ⁊ posuerūt sic agē
l' miserūt nūtios et abierūt q̄dā ex pte
eoz ad regē antiochū et dedit ill
pfate ut facerent iustitias gētiū ⁊ opa
ydolatrie que gentiles in sca ee pu
gnabant et edificauerūt gymnasiū i
ihēosolimis Gymnasiū pie dr locꝰ
in q̄ homines exerent ad luctā corporale
et nudi ꝓbat velocitas Hic mis
sterū ad significandū scolas lonitatis
studij in q̄ ee exercitatio ad opponēdū
ac rndendū et ita hic fuit ꝓ scola
in q̄ doceret statuta et ritus gētiliū
et recessērūt a testo sco ⁊ ab observa
tōne legis moysayce ⁊ fecerūt ⁊ in
nouissimis dedo filios suos et ritu pu
blicatoz vivebāt atz ut iosepho scribit
fecerūt circūcisionem sue q̄dā velamina
ne in denudatione videant gentis
dissimiles Sepe in sacris papinus in
debant totaliter nudi sic et fere in
sanctis veneris et iuuen) st' nationibz ⁊ gentī
libz q̄s nudet q̄ pmispendedo ppt eoz sue
dulcitate soi noīe nationes vocabāt Unde
ē i⁹ in ps Dimite in nationibz q dns regnet
⁊ venūdati st' ⁊ mituti cōmodi tpal' se
ipos tradiderūt et q̄ vendiderūt diabolo
p vitiosū consensū ut facerent malū
Sic 2° reg helyas aut ad ahab venūdatus
es ut faceres malū in conspectū dñi De
q̄z sic in scolastica fert historia causa
tanti flagicij fuit Onyas pontifex du
os hūit fres contendentes pro pōtificatu
qui ut placeret antiochō petierūt ut
liceret eis facē gymnasiū in ihelz et ad y
dolatriā declinare ⁊ vocabat vn) eoz iesus
alter iohes Um ad cōplacendū ipso regi
ꝓposuerūt sibi gentilia nōia ita q̄ iesus
vocauit se iasonē iohes menelaū de q̄
infra m 2° li' hec et patū ē ⁊ ad obediēdū
dispositū regnū in cōspectu antiochi Qui
ē rome adhuc exīs precipisset ptez sibi
obisse ⁊ fuisset fris sui iertā clamuel ut
aliquē duxit de senatoz consensu recessit
a roma et venit in syriā ac mortuo fre
suo in regē susceptus ē ⁊ cepit regnare
in terra egipti ut regnaret sup duos reges
viz syrie in q̄ ptē suis regnauit ⁊ egipti
q̄ nepos ei hebat Curcius li' scribit q̄dā
Antiochū viz magnū ad cōfederationē
ipsi⁹ cū rege egipti dedit filiā suā cleo
patrā tholemeo ephifani ex q̄ natus
fuit ptholomeus philometor q̄ ptholo
meo ephifane mortuo antiochus il
lustris rex syrie accepit aīs ciuitates
regis egipti regno suo ppinquas q̄
tutor nepotis sui adhuc pueri q̄s ci
uites egipti repeteret p puero et ille
nollet reddē motū fuit bellū int' ipos
et antiochū in q̄ deuicti st' inditres
duces egipti et p cōsecūs ptholomeus
philometor cū eis adhuc iuuenis et
spoliatus egipto antiochus ve ihēoso
limā et fecit ibi mala que i textu se
quit Uer i⁹ em narratio vē a veritate
deficē qz ut iosephus et alij referunt

ptoloneus philadelphus filiã suã de
oparã dedit vxorẽ anthiocho regi sy
rie ¶ Dõ et scripture cõcordat cũ nomine
cũ septũ sit daniel ij filia regis austri
veniet ad regẽ aq̃lonis fiacẽ altercã
vbi p regẽ austri int̃z ihesũ et ceteros
expositores catholicos intelligit rex
egipti que fuit in plaga australi a fi
filia ei⁹ ve⁹ ad cõiũgendũ cũ anthiocho
rege aquilonis ⁊ syrie que fuit vsus
aquilonẽ respectu egipti ¶ taz ãthiochꝰ
illustris ãbitione ductus voluit sibi
vsurpare regnũ egipti et iturauit egip
tũ in multitudine grauj cũ exercitu copi
oso ad sustinẽdũ molesto cũ curribz et
elephantis qui ꝑ alia magna sup
se ligneas turres gestabãt in q̃ sunt
bellatores desup pugnãtes et iacula
mittentes et equitabz et copiosa nauiũ
multitudie fuitz ingressꝰ egiptũ ex tra
et mari et fortiã bello q̃z nauali pugꝫ
nit cõtra q̃sdã egiptiozz ⁊ constituit bellũ
aduersus ptholomeũ regẽ egipti p⁹ alex
andz magnũ p⁹m in egipto regnauit
ptholomeus lagi filiꝰ qui ptolomeꝰ
cognominat est sother a q̃ ut leg posteri ei⁹
vocati sũt ptholomei qđ fuit eis nomẽ
cõe ꝑ qđ bñuerũt ꝓpria nomina ¶ Dõ vo h
dẽ de ptolemeo qđã exponũt de ptolemeo
philometore qi tñ aq̃ dicit victũ ab ã
thiocho magno ¶ et cõuertit anthiochꝰ
iter suũ et ascendit ihesolimã et itrauit
in sanctitatẽ ⁊ in templũ dei sanctitatis
et in q̃ hoies sanctificabãt et accepit altare
aureũ ⁊ deauratũ formã ceteq̃ laminis
aureis et expo hoc de altari thimiamatis
sup qđ incedebãt thimiama erantz in
templo et in exteriore pte ei⁹ que d̃r sca ⁊ cũ
delabz luãs si qđ sine erat septẽ lãpades
seu luceme auree put exodi xxv iubet et
vmbilica vasa ei⁹ ⁊ instrumenta ut forpes
et emũctoria que sꝰ hebrei ꝓpriꝫ ꝓ⁹
vasa vocãt mensã ꝓpositionis si quã oi
sabbo ponebãt xij panes nitidi sibila
tis inde panibz q̃ prefati sabbo sup eã
positi erãt put allegato exodi ca tangit
et libatoria que erãt vasa in q̃b ponebãt
mẽ liquide ex q̃b fiebãt oblationes ⁊
phialas ⁊ vascula thimiamatis et
vnguẽtoz et velũ in medio templi de
pendens et diuidens int̃ sca et sca sanc
ta exteriorẽ iteriorẽq̃z ptẽ templi et ornã
tus q̃ da vtensilibz templi et oñm̃ti
aureũ qđ in fine templi erat p qđ qđã
intelligit cortinã auri frigiatã et ignitã
templi pendentẽ ⁊ cõminuit oia ⁊ a pl
tina forma frangẽdo ad ptes minutas
redegit ad faciendũ inde cãq̃ sibi placẽs
sinoꝫ vsui deseruientia ¶ Deinq̃z ptolo
meus philadelphꝰ cũ ad ei⁹ petitiõz
lxx interpretes tũ stulissent venus in
tantẽ misit in templũ ihesolomitanũ
ꝑ alia aurea vasa mensã auream ꝓ
mis ineꝑciabilibz ignitã ei⁹ crassitudo
⁊ spissitudo cũ esset dimidij cubiti mag
tñ superabat artificij opꝰ ¶ Nã at et illã
mensã accepit qui ꝑ et cõstat q̃ si
si reperiet eã ¶ Mensa at ꝓpositionis
p moysen fi⁹ iussa fuit de lignis setthy
ut ꝑz exo xxv ¶ Hꝰ ⁊ ꝓ regiũ ſ⁹ ie salom
mensã auream fecisse in templo q̃ in diu
fuit ablata ¶ In vo ptiosissimã mensã
a ptolomeo missã fuit deputata ad
mensã ꝓpositionis posset iniuri ¶ Ear
q̃d est violentus et iniust rex ñ magnꝰ
latro et pessimꝰ fur et accepit augẽti
et aurũ in templo repositũ et oblata
⁊ vasa scripsi tribulia ⁊ ptiosa ⁊ pul
et accepit thesauros occultos quos
inuenit p se a p suos satellites in q̃ ꝑz
insatiabilis cupiditas ei⁹ tñ q̃ exquisie
perscrutatꝰ ẽ abdita loca nõ tñ in nullo
offendisset eũ iudei et ferit eos hoꝫ
⁊ multos occidit in q̃ ꝑz sua crudeli
tas et fos ẽ planctꝰ magnꝰ in ciuitate
ab inimico ꝓlo ꝑsertꝫ de templi phana
et in oi loco eoz ⁊ in ciuitatibz ⁊ villis
eoz iuuenes et vgines ihierusalem ſ⁹
ex tristicia et dolore ⁊ speciosiꝫ
nullier imutatꝰ est ⁊ alteratꝰ ꝛ

versā in dissolutionē ⁊ pro vestibus
speciosis induerūt lugubres vestes
⁊ cōmota ē tota ciuitas ihēr hitantes ī ea ⁊ hi
tātes in tra obstupuerūt ppt' vot ⁊ tāta
mala frā in tra inda ⁊ ppā q̄z tra ītuē
tibz ꝑbuit māz ꝯmotionis ppt' mala
illāta hītatoribz tre q̄z et tra a sue
dispositionis decore ē alterā ppt' tot
calamitates īhitantiū eā ⁊ post
duos ānos diez ⁊ cur cū dixisset ānos
addidit diez forsan q̄z sic' in lege e
rāt ebdomades diez ebdōdesq̄z ānoz
q̄z quelibz continuit septē ānos in
de ānis misit rex ꝓncipē tributoz
⁊ suppose mt' eos qui tributa leuabāt
pro rege et venit in ihēz cū turba mag
et loquitus ē ad eos ⁊ ad hitatores ihēz
verba pacifica in dolo dicēdo se veīsse
pro utilitate ipoz et irruit sr' ciuitate
repente ⁊ stati cū fuerat ītimissis et
ꝓcussit eā plaga et pdidit ⁊ omisit
ꝓlz multā et succendit eā s' vbe ihēz
ꝑ ptē ī totā et destruxit domos eī vali
ores ex q̄ potuissent nidei resistē
hostibz suis et muros eī ītrauit ī
diricēdo muros tōlit ꝑ fictēdo m
muris hīt inde interruptiones ⁊ ap
turas ꝑ q̄s pateret eis ingressus in
vbe dū vellent ⁊ edificauerē ciuitate
dd ⁊ arcē illā in sblimte montis syon
vbi dd ādū hītauit muro magno
et firmo in gyro l' muris fortibus
loco parietū et turribz firmis ex q̄
possent eicere tātula et frā ē ill in
arcē ⁊ pro castro et fortalicio usi sr'
ea ⁊ facti sr' in laqū magnū ⁊ ītpis
hītantes in arce usi sr' ipa arce tp
laqueo ad capiēdū affligēdūq̄z in
deos in ihēz cōmorātes et frm est
hoc ad insidias sanctificationi ⁊ templo
ut s' ex arce ipedirent in deos a templi
ingressu qd fiunt inx arcē eundo in
nula sup intrātes templū et ī diabz
mali vel ut āqui hīnt in diabolicū
⁊ maximū malū in usū' q̄z fiunt des

tructiuū cultus dini ac bonis cōis et cōtū
nauert sanctificationē ⁊ templū violauerūt
et frā est ihēz hitatio exteroz ⁊ exneoz
ex q̄ ꝑz q̄ ꝑ ī fiunt tota destructa et frā est
extera semim suo valiena a ꝓpis cultibz
ībi natis sanctificatio eo desolata ē sic' soli
tudo ⁊ templū desertū ē a ꝓpatū suo ho
nore cultu ac ministroz frequēta dies festi
eo cōuersi sr' in luctū ⁊ pro gaudijs so
lēpnitatū successerē lamenta sodz gliaz
eo multiplicata est ītmuna eo ⁊ q̄ maior
fuit appanitus templi in cultu honore et
gaudio tpibz ꝑlīs ꝑspitat' eā tpe
anthiochi magni ut inf' ihē li° 2° eo sb
ipnssio isto anthiocho maior frā eo iho
norato Hyrs obiit pt q̄ ut iosephus
refert ꝑ li° antiquitatū et mgr in histo
rijs ⁊ cū anthiocho redisset ī egiptū et
inde eet repulsus p rōnoz legatos qbz
egipti tē erāt confederati p biēniū
redijt in ihēz cū furore ⁊ fecit in ea que
tā veritatā sr' hic et alia plura q̄ ꝑsona
lit' venit n' p ꝓncipē tributoz comisit
hec sicleta ꝑsecū cū milia 2° li° et ⁊ septē
sit ⁊ ode tpe anthiochus sodaz ꝑfermo
nē ꝓauit in egiptū et sic' in expōe illi
templi dicūt rabanus et alij expositores glosa
anthiochus ab egipto tē rediens effera
tis animis vet' ihēz ⁊ ad istud dicēdū videt
scriptura ista viz hys p' ea' ñ loqui de redi
tu illo anthiochi in ihēz ꝑ de aduētu
ꝑfecti ꝓncipis tributoz missi ab āthi
ocho paulo post cū recessisset anthiochus
a ciuitate ihēz conculcata de q̄ aduētu
ꝑallegato 2° libri ca° 1° hēt ⁊ misit odiosū
ꝓncipē apollonium cū exercitu xx duobus
milibz ꝓcipiens eis os ꝑsertē etatis ⁊ dō itiē
āt ꝓnceps i' ꝓba pacifica loquebat in
dolo tangit hys vbis ibi ⁊ qui cū veīss
theosolimā pace silens q̄euit usq̄z ad
die sōm sabbi et scripsit anthiochus oī
regno suo ⁊ cūctis regionibz sibi subiect'
mt' q̄s fuit tē tra iudeoz regibz syrie
sbdita ut eent os ꝑsonē vnus ⁊ vnus obs
uātie ⁊ culture seu legis ac ritus om

tas ei ppli ex vnitate legis et observatione
cerimonialis pendit. Sili ex vnitate
capitis seu plati. Ad qd ilinuandu aut
saluatoz fiet vnus pastor et vnu ouile
Hic gen. 35° emoz et sychem dixisse le
gitur. Si circūcisa masculos nros
ritu gentis sequetes vnu effinem ppli
et reliquūt vnusqsqz legē suā. r qlibet
sbditoz antiochi qui aliā legē habat
aūqp ipe et consenserūt os gentes q
erāt sb ditione antiochi. ex edicto re
gis simplr os potissie in nulla ut ih
bet et milti ex isrl cōsenserūt precepto
tyranni illi pacto et coīquinauerūt. r trās
gressi st sabbatū faciendo in ea seruilia
opa et misit antiochus libros. r eplas
decretales in ihrlm ut seqrent leges gē
tiū terre. r institutā ydolatraz requi
siu et phiberet. l. nūm antiochi vel
maores iudeoz holocausta et sacrificia
et placiones fi in tēplo. P holocausta
itelligūt oblationes que ad diuine ve
uerentie maiestatis totalit cōburebāt
in signū qp rōnalis creatura debet se
oīno siu creatoris obsequijs mācipare
a ei amoze suscipiendi. P sacrificia vo h°
loco intelligūt oblationes pacifice atz
fyontanee. Per placiones aūt hostie p
pter eo q deus placabat et coīquinari scā
et sēm ppl isrl. Hoc refert no ad vbm i°
ut prohiberet. ß ad i° misit ut seqret. r
et coīquinari scā. r loca sacra ut tēplū
. synagogas sacraqz legis et ppl isrlitā
cū ad veri dei cultū electū vnijs gētili
tatis fedari et iussit edificari aras. r al
taria sup que sacrificaret deis suis et
ydolis et tēpla. r phana deoz et īmo
lari carnes suillas. r porcinas et pecora
cōia. r īmūda et lege phibita et ut īmu
taret os iustificationes dei. r observa
tias oīm. pceptoz dei. p qs ipe fit iussa
omitterent. atz pro eis observatias
gentilitatis assumeret et cōgregatis st
milti de ppl isrl ad eos qui deliquūt
legē dñi. r ad ipsissios illos iudeos q

aū hāt antiochi iussione assumsert
ritū gētiliū sic phitū est ut fierēt
ydola et mēelaus cū suis fautoribz
et effugauerūt ppl isrl no aūesse
eis in abditis. r ad spelūcas ad qs
ex timore fugerūt die st mēsis tisri
qui cōtinet nro decembri. qnus in
dū cōcurrat cū nouembri sic aūqui
catholici beda haymo rabanus mgri
in hystoeys et alij doctissi qui cū hr
breis sepissie contulerūt bn sepserūt
qp qda posteoz de h° reprehendēdos
frequēter adiecerit. edificauit aūt
orth° abhoīnādu ydolū desolationis
. ydolū ionas sicut 2° li° plenius
reperitur qd fuit cū desolatōis fidelis
iudeoz et signū desolatiōis tēpli
libros legis dei viz libros moysi et
alios etiā libros vetis testamēti
ut reoz cōbussert sic caldei aūtea
in vrbe sua. r pūte tyrannica fure
bat h° ppl isrl et sacrificabāt ydolo
ionas sup aram que erat cōtra altare
. ex opposito altaris dei sic ei edi
ficauit in tēplo ydolū i° ipsissimu
sic et aram eode q suspendebant puros
. infantulos circūcisos a cervicibz
. m collis p fines eūtes hinc et cras
Vmptū 2° li° 6° m° legit due mulie
res que circūsiderant pueros suos
fuisse precipitate infantibz ad vbera
suspensis. Expō ca° 2°. In diebz illis Ar 2°

Recitata iudeoz tribulatōe
aīaū describit hic exordiū
sūctionis eoz. In diebz illis
surrexit. r ad gesta virilia se erexit
sacerdos ex filijs ioarib qui ioarim
fuit vnus xxmj sacerdotū p3 pōtifi
pinalū qs 1° palip 24° dō le mis
tuisse. Vmptū iste nomat ibi a° nōe
dei et mihi 32° ca° ioarib iste vocat
iarib surrexit iquā et abijt a ihrlm
ubi mistrauit in tēplo. Hic et luc
1° zacharias pr btissimi iohis bap
tē fuisse de vice abia et cōsedit in

machya

mōte modin· r in oppido situato in
loco montuoso qđ modym vōc et habet
filios quinq; q̄z nota et cognita po
nit in ter. Et sic' venis consistit in
me. sic medius int illos fuit iudas
machabeus vnicosissim⁹ et strēnuissim⁹
inter fres suos hic videns oclo ex
teriori et interiori mala que fiebāt
et dixit mathathias Ve tpalis esse
et doloris iuxta que modū lo micheas
ſ. libri sui ca. Ve mi q̄z factus sū sic
ho qui colligit in autūpno racemos
vindemie vt qđ natus sū videre cō
tritionē. r destructionē et desolatio
nē ppli mei de q̄ natus sū et cōtri
one cultus sce ihū que fuit spēa
liter ad dei cultū electa et sedē illic
· r ibi ee ad faciendū sacdotale offi
ciū si eet possibile Cum hec vba ve
in ut qđ natus sū videre et quidā
scribit Qui dicet· mi⁹ malū michi
eet simplr nō ee q̄ tam ppli mala
a coeptus culos diuini videre Qđ n
vr ydonee dem Nā quis mi⁹ malū
sit non ee simpliciter q̄ videre mala oo
quinq; pene r culpe pserti nō videt
ni ꝑ passione displicentia aut mētis
remissi pro ut mathathias hic ea
vidit· scā in manu exercitoz sua fuit
· r sancta loca et vasa templi gentilibz
tradita sic templū eq̄ coeptū ea vilibz
vsibz manipatu sic ho regibl· q̄ ges
ni hereditauit regnū eq̄ Qui dicat
Valde diuise nationes obmuerūt suc
cessiue iudea viz assirij caldei syri
et gentes eis admixte· ois oppositio
ne· r decor seu venustas tpis ablata
e que erat libera sua est ancilla· r syna
goga seu gens indeoz que assueuit
sole deo ee sbiecta et ab humane ser
uitutis oppssionis q̄z iugo immunis
sua est gentilibz seruiens sub tribu
to at iugo grauissio hic et ihemi
as aut trenoz primo facta e qui videns
dna gentiū principes puinciaz sua
Ad sp pertare· non tm mi⁹ malū e nō ee simplē oo

est sub tributo et ere sca mā· r sancta
obseruātia legis et pulchritudo nra
· r templi ac plebis venustas et claritas
nra· r nobilitas vē libertatis cōsistēs
in solius dei obsequio desolata e et co
inquinauerūt oia· r corruperūt seu iho
norauerūt eā gentes q̄ g. nobis adhuc
viuē· r potius optare debem⁹ seu tolera
bilius nob ee dī bene mori q̄ tot et talia
mala aspicere Vñ e. regū xx. dns
ait ioſie Colligā te ad pres tuos ut
nō videāt oculi tui oia mala q̄ inducturus
sū sup locū istū et scidit mathathias et filij e⁹ vestimēta sua sic' mo
ris erat iudeis et ite q̄ dā gentilibus
in magnis adūsis in signū meroris
et operuerūt· r inuenit se ultrius af
fligendo corpus suū ad ꝑpetrādū miāz
dei placerūtq; valde ex dolore de cala
mitatibz tātis pserti de dissipatōe
diuini cultus Et venerūt illuc missi
a rege ut cogerēt eos qui cōfugerunt
in ciuitate modin immolare dns et ac
sedē thura ad honorē eoz Et rndit
mathathias ego et filij et fres mei
· r cognati siue germani obedie⁹ legi
p̄ et actori dalogiq; legis prim nroz
et vidit mathathias iudeū q̄dā ac
cedēte ad sacrificandū et doluit de
tāto facinore pserti q̄n erat sacdos
de filiatuū oīm aaronitū mideoz et cōtre
muerūt renes e⁹ ex redūdantia vehe
mētiū passionū affectionū aīe sensitē
q̄z ptis in corpus mixte ꝑ ysa. xxi. Coarru
tū audire cōturbat⁹ sū aī videre emer
tuit cor meū Et accensus e furore eius
· r ira e⁹ p zelū inflamatū est secūdm iudi
cium legis· r sic' lex dictat et vera ratio dictat
discretio qm ira ī. sic regulata coopa
t ad exequendū actū iustitie secūdm phīm
et insiliens trucidauit eū· s. iudeū illū
ydolo sacrificantē sup ara qđmodo
phinees pfodit zambri iudeū cū
cozbi madianite se amiscentē. Huic
noz xl. narrat ꝑ et virū qui cogebat

Jmolari ydolo ocidit tēp hostē rei pub
lice ac violentatorē ad recedēdū a cultu dei
ȳ scōz ioseph̄ mathathias cū filijs suis
occidit virū illū cū militibz senī missis
q̄ pauci fuerūt Jn scolastica q̄ fert hist̄ia
Surgens mathathyas trucidauit eū s
pfatū iudeū et nūcios regis ītemit et
zelatus est legē ⁊ cū feruore eā dilexit
sic ope demōstrauit · q̄ Sz ⁹ igit̄ ait helias
zelo zelatꝰ sū pro dño ex̄cituū et exla
mauit His qui zelū hꝫ legis dīs date
p moysen statuens testamētū ⁊ firmiter
Ponens vetus testamētū seruare exeat
post me ⁊ fugit ipe ⁊ filij eꝰ ī mōtes ⁊
ad loca mōtana deserti Demū ad ītelli
gendū plene hystoriā hȳ p' libri oportet
hīc recursū ad libz̄ sēptē viz ⁊ machā
beoz̄ vbi eade ponūt pro magī pteq̄
hic et frequēt cū adītione Hā et de isto
puncto hē ⁊ machā 6° in fine Et renū
tiatū ē viris regis ⁊ mīstris ac ducibz
anthiochi q̄ līt quida ⁊tepsissent pcp
ulis et cōfugissent ad loca deserti ⁊ ab
issent post illos milia fideles iudei et
strāi pexerūt ad eos viri anthiochi et
cōmunicauerūt adiuīs eos plū in die sabbi
scientes q̄ 1° die nō repugnarēt iudei
et nō rnderūt iudei eis ⁊ mīstris regis
vel q̄ modicū rnderūt qđ reputat p
nichilo uel nō rnderūt ad vltō ītroga
ā nō rnderūt ad vota seu voluntē q̄
vētū Aliq̄ tm̄ vba rnderūt ut pz ī lra
net opilauerūt ⁊ nō obstruxerūt loca
occulta p que hostes potuēt eos aīe
dē ne tm̄ dem̄ opando sabbatū viola
rēt · dicētes · moriam̄ oēs ī simplicitate
nrā · ⁊ in simplici fide q̄ nix supstine
bit vr ēe illicitū sabbo pliari cū sēptū
sit Nichil opes facietis in eo Et ītm
Maneāt vnusq̄sq̄ ap̄ semetipm̄ nm
ptm̄ ista simplicitas fuit pti colubria
q̄ silatione ⁊ duplicitatis carnit plicā
et pti ut appareāt azima q̄ differē
one ⁊ vā ītelligētia pcepti de obseruā
tia sabbi fuit primam excusabilis tm
fuit in istis qm̄ ut vr nōdū fuerat abhc
breoz̄ doctoribz detectū q̄ tm̄ sabbo
licēt pugnare ȳ adhuc tpe xp̄i mi
iudeos cōiurantis ipi scribe et phi
rizei pcepti de sanctificatiōe sabbati
male ītelligebāt Vñ et xp̄z de sabbi
violatione frequēt reprehenderunt
Vbz ipe conuenienter rndit Jtaq̄ p pce
ptū de sabbi celebratiōe nō phibebā
nūcia ad dāpna vitanda ut bouē et
azinū solue ⁊ ad adaquādū deduc
et mi⁹ ea q̄ nūcia st ad vite defensiōz
ut preuiare a psecutione fugē sicut
helias a facie iesabel fugies abulauit
xl diebz et testes erūt sup nos relīq
terra · ⁊ caues celestes et hītātes i ip
testabūt pro nob̄ cora summi iudice
tribunali q̄ iuste pdītus · ⁊ omnib⁹
nos Angeli ei sc̄i testāt pro sibi cō
missis et iustis in dei iudicio et vi
pferri p modū assessorie dignitatis
iudicabūt tū xp̄s et eꝰ apbabūt sūmꝰ
Hic ait ppha de deo Adiudicabit gen
de suis et trā discernē pl̄z suū et
mortui st usq̄ ad mille hom̄ anāb
· ⁊ mille supposita specie humane · sicut
fuit ps pro toto q̄ Sic ait zs° Eram
vniuersē aīe in naui ducēte septē
gīna sēptē Ex hꝫ q̄ dño nō sēpt q̄ aīe
hom̄ sint mortales et dixit viz pro
suo ⁊ vno indeoz̄ residuoz̄ fideliū
dixit ad alīū si nō pugnauerī pro
aīabz nris · ⁊ pro defensiōe vite nr
et iustificationibz · ⁊ obseruationibz legis
⁊ pro conseruatione cultꝰ dīni actus
dispōet nos de tm̄ · ⁊ os nos tm̄ida
but et ita ex erroneo ītellectu pcepti
de obseruātia sabbi seqt̄ magis in
honoratio dei et destructio legis q̄
cōseruatio eiꝰ et cogitauerūt ī die ⁊
dicētes quicūq̄ venerit ad nos ⁊
contra nos in bello die sabbatoꝝ
pugnet cōtra eū Hoc determinauē
runt ex informatiōe mathathie qui
fuit peritus in lege aīz ut iosephꝰ

machabeorum

offert dixit ꝙ si sic legē seruaueritis eritis
hostes legis dātes causā ut pereat
ꝑ̄ls dei et lex cū plebe pibit et extē
uolenit cōsuetudo iudeis pugnādi
i sabbo si bella cōsurgūt in eo Tūc
congregata ē ad eos pita ad mathā
thyam et suos synagoga .i. collectio
iudeoꝝ fortis viribz corpalibz ac spi
talibz et collegerūt exercitū eligētes
sic mattathyā i principē i preuisset
pīores tā gentiles qs inuenerit q̄
iudeos incredulos ad paganismū
cōuersos in ira sua p zelū et ceteri
q eoꝝ mag̃ euaserūt incredul fu
gerūt ad nationes et circuiuit mathā
thyas et amici ei⁹ vrbes et villas iudee
et destruxit aras ydolis fabricatas
et circūcidit pueros ī circūcisos
In tali etei casu ī oportuit circūci
sionē fieri die octauo a natiuitate ꝑ ꝑpa
tū ē opus in manibz eoꝝ .i. opa bo
que īcēperūt dō auxiliante expedi
tū habuerūt suū cessū ꝑsperūq fe
liciter et obtinuerūt legē de manibz
gentiū et regū .i. obseruātā legis
mosaice repugnauerūt repulsa ī fide
sui ꝑtē quā ad tēpus fuit suppe
ditata et nō dereliquerūt eorum pīcon
tra sceleratissīo anthiocho nō exhibu
erūt exaltationē ꝑ magis depssi
onē sue ꝑtātis q̄ ea vrebat ad cō
tumeliā creatoris i duro ī malibz
si fuit et obediēdū ꝑ resistēdū Et
appropīquauerūt dies mathathie
ut moreret et dixit filijs suis Nūc
cōfortata est superbia .i. anthiochus
superbia sua ī ā ad tēpus poteret ꝑ
tyrānicā abusionē exercere ē i mis
eriā .i. afflictio nob ꝑ ipm i duc
tis ꝑ nra ꝑtā magna facta et fo
tis et tpr euersionis q̄ subuersa est
obseruatio legis dīne roborata
fuit adusus nos tpe ait sumit de
nōiatione ab hijs que fiūt i tpe ut
dicat bonū uel malū ꝑsperū aut

aduersū forte seu debile et im īdignatiōis
.i. vltio nre trāsgressionis nob īducta
ex detestatione dīne nūtie qua nra
deluta detestatis ē dō Nūc g̃ o filij emu
latores estote legis .i. tpe hys aduersitatis
tāto feruētius diligite atq defendite le
gē q̄ arcus ipugnāt et date aias vras
.i. vitā vāz pcaulis mortis cōstāt expo
nite pro testamēto pr̄m .i. pro defensiōe
veteris testamēti pribz nris dato ī mō
te synai ut exodi 20 le⁹ . q̄⁹ ei qlibz hō
pro defensione corpis sui exponit ma
nū seu q̄cūq a⁹ mēbz sic pro defensi
one bom cōis potissīe cultus dīni vnq̄
qsq̄ dī se totū exponē i memētote opm
p̄m ut ea seq̄mī et accipietis glaz mag
nā .i. copiosā a deo mercedē i nomē
etnū .i. famā laudibz plenā ī ꝑnti et
in futuro nūc i⁹ In meoria eīna erit
iustus Et alibi Meoria iusti cū laudi
bz Vñ ꝑm iosephū mt̄ceti dixit Corpa
q̄dē mortalia sī opm vo iustoz monu
mēta .i. cōmeoratiōes imortalitatis
ordinē cōsequūt ī bona q̄ nullo fine
claudendā sī appetens et in q⁹ qs me
lioz fuit altero redentes vob īuicē ꝑis
mūstante vnitbz Abrahā nōne ī tēpta
tione īuētus ē fidelis .i. ex fide i fideli
tate patus deo obedire in īmolatōe
carissimi filij sui ysaac ut gen 22
narrat et reputatū ē ei ad iustitiā
.i. a deo approbatus ē i iustus reputa
tus pro obia illa et voluntate ꝑpleta
Hic iacobi 2⁰ induit Abrahā pr̄ nr̄i
nōne ex opibz iustificatus ē offerens
ysaac filiū suū sup altare Joseph i
tpe angustie sue .i. captiuitatis fratri
tuisq̄ in egipto custodiuit mādatū
dei de adulterio euitando Mādata nāz
decalogi ad nāle ꝑtinēt legē que fuit
de iudicio nālis rōnis oī⁹ iusticia .i. ꝑ
qd̄ ioseph dixit ad feīnā quo possit h⁹
malū fierē i peccare ī deū meū ut scrip
ē gen 39⁰ et factus ē dīs egipti .i. ꝑpositus
et ꝑnceps ꝑ pharaone q̄ dixit ad ioseph

Vnotñ regni solio te p̃ceda utz gen ei
Phinees pñ nr de ei scie nos sacerdo
tes geniti sum Zelando zelu dei r a
mãdo exẽndo zelu deo placẽte pro
conseruãdo dei honore ipetrate vi
ctoria ex q zelo ut tactu est pfodit t
piter agentes acceptt testamenti sac
doy eterni r pactu seu pissione q sa
cerdotale officiu pmaneret ei ac poste
ris ei p dẽ tpe veteris testameti uir
id nocte xli locutus ẽ dns ad moysen
Ecce do ei pte fedris mei et erit tu ei
q̃ seminu ei pactu sacdoy sepiterni
qz elatus est pro deo suo Jesus du i
pleret vbñ factus ẽ dux isrl r iosue
obediendo in oi hys que sibi moy
ses comisit a nussit meruit ee q factu
ẽ successor moysi in regimine isrli
tici ppli qo septi est nocte xli Dixit dns
ad moysen Tolle iosue virñ in q est
spus dei et pone manu tua sup eñ et
dabis ei pte gle tue ut audiat eñ ois
synagoga filioz isrl Caleph du testi
ficatur in eenti r testando corã nulti
tudie filioz isrl bona et fertile esse
terrã promissionis et filios isrl eã
posse facilr obtinere deo iuuãte
accepit hẽditatẽ r promissionẽ a deo
q̃ hereditate cõsequet in tra pmissa
qd qualiter actu sit et ipletu nocte xl
et iosue le reuelat Dauid in sua mua
r merito sue pietatis qua in multis
pserti i inimicissimu sibi saule sepe
mostrauit qz nec tr voluit nec pmi
sit eñ occidi qñ iquirebat ab ipso
saule ad occidendu Vñ le j xxiij
Dixit dñs ad abisay Ne inter finias
eñ quis ei extendit manu sua i xpz
dñi et innocens erit Helias du zelat
r amat et iplet zelu legis r affirm
que huit pro legis ac diuine maiest
atis honore ob quã causã resistit
achab regi et pphas baal occidit qñ
ggenarios q̃ celesti igne p̃curauit
cõburi receptus ẽ in celu r i celu ae
reu meruit elevari atz in curru ig
neo ad padisu trasferri Post z regi
descriptu Ananias azarias mi
sael credentes pfecte in deu liberati
st de flama r in medio fornacis ar
dentissimi et inde exierut illesi Post
qd nabugodonosor dixit Benedictus
dñs deoz qui misit angelu suu z eruit
seruos suos qz crediderut i ei p ut
danielis z septu est Daniel in sua
simplicitate rotundissima qua i oibz
dei sincerit coluit nec adulantibz
nec cõminantibz cessit liberrimus
est de ore leonu sedz qd ipe aut
libri sui ac dario regi Deus meus
misit angelu et cõclusit ora leonu
et ñ nocuerut mi Qd mirandu
etiã z otigit danieli sb cyro rege
ut daniel le conseptu est q ita cogi
tate p gnationez et gnationẽ r ea q
amiserut p gnationu successiones
et tpm mteruallia fidelibz ad meritu
reuocate p ut in libris moysi iosue
iudicu regu ir cõtinet qz ob qui
sperant in eu r in deo confidut spe fru
matu nõ infirmat r nõ defraudat corde
p roborat in dño mete z eam sepi
in corpe cõtra pas In dño sperans
non infirmabor Etenim qz e assist
Nulli spauit in dño et confusus est
Et rursus hortat pphta Expta dñm
viliter age z confortet cor tuu et
sustine dñm et a vbis pcoris r ex
cõminationibz antiochi nõ timu
eritis tiore carnali immoderato hm
qd x aut in euã Nolite timere eos
q corpi occidut Vñ et ysaie Ne
timeas tu ut timeas ab hoie mortali
et a filio hois qui est qsi fenu arel
scit Jo salon lo Qui timet hoiez ca
to cõcidet qz gla ei sicut eus et vinus
ẽ r glatio ei tanis decor et appari
vilis ẽ fenda et cato putrescens ho
die extollit et cras r cato pi hoi nõ
inueniet qz p morte erit sblatus

martyr

Juxta i. m ps Vidi impiū superexaltm
hū et turbiuū et erre nō erat qz cōuers⁹
ē in tra sua Hoc qdā exponit de ot
pli antiochi visione ad tra spue ut
dm ē ta° precedenti z expositio hec n cō
sonat lre precedenti p cā ishud iduit
Ideo sensus ē qz conuers⁹ ē in tra sua
i. post morte plius resoluet in tra
de qua sūt corpus formatū ē Juxta i°
Exibut spūs eo⁹ z reuertet in tra sua Ita
et p° patrem dns dixit In sudore vul
tus tui vesceris pane tuo donec reu
taris in tra de q sumptus es Aiut aūt h°
ipm qd ait hic mathatias i antiocho
adipletū qz p⁹ paucos ānos expirauit
ex egritudine molestissia q de eo corpe
ōmes ebulliebāt tāt⁹ qz fetor qd nō po
terat eū ferre ut in tra s°li° narrat
et cogitatio eo⁹ periet i. effectu optato
frustrabit et dāpnatione recipiet
Vos ff filij confortamini i. vos pios iuuē
tute z sperando in dno robur recipi
te atz pro confortatione corpis et aie fi
deliter iuocate Bellatoribz aūt specialit
nccia ē fortitudo que ē virtus medial
p qua hō vilit aggredit ardua z i pi
culis mortis constanter se hēt ac fortiter
pliciet Hic iosue p° dns iussit Este pu
dō tibi confortare z esto robustus mal
fonaliter ipleatis et a ppto vō obserua
ti pro viribz faciatis qz in ipa gloſi
eritis i. famosi et bn sicā sic obserua
neritis Et este symō fr vr scio qd vir cō
silij ē i. industriosus circūspectus z p
dens ad danda cōsilia bona aptus
qui et in dono consilij hīdauit ipm
audite aurbz cordis et corpis oēs ipe
opportuno pserti in rebs bellicis i q⁹
pdentia plus valet qz corporea fortitu
do y° et fortitudine q est virtus pdicta
dirigit Hic septū ē sap i. Melior ē
sapia qz vires et vir prudens magn⁹
qz fortis Deh° etiā ses q° pleniꝰ cōti
net ac legit Melior ē sapia fortitu
dine et ipe erit vob pr i. loco ptis qntū
ad consiliare direcione Quidē roe emi
nēte in sapia aqs n imerito pr vocat
Et iudas machabeus fortis viribz a iu
uentute i. ab exordio iuuētutis sue i q
adhuc est p° nec ad senectute puenit ut
nisia patebit sit vobis princeps militie eqn
aptus est stare in acie z ppis factus alios
aiare z ipe eget bellū ppli i. principalis
erit in preliis vie cōitatis et adducens
ad vos os factores legis i. indoctos qui
pmāserūt in obseruantia legis colligite
et vob associate Ista et hmi qui bn se hnt
in diuinis ſſ meliores fiducie sedz plm
et magis meret adiuuari a dno ppterqd
z° palip zi° ppha ait amasie regi iuda
O rex ne egrediat terā exercitus isrl n ei
ē dns cū isrl et vindicate vindicta ppli
ri i. vindicādo excete zelo iustitie debi
ta vltione in aduersarios vros p crudeli
tatibz et sceleribz que cōmiserūt i pplm
vim magis aūt in deū i. retributite rebu
tione i. iustā vindictā quibz vos i pugn
nātibz et bndixit eos i. filios suos i pcat⁹
ē bona cōmendauitqz eos deo et apposit⁹
ē ad pres suos i. defunct⁹ et ptū ad aiaz
sua aductis pribz suis in limbo ac ab
ne sinu salte p⁹ purgatoriꝰ penas si qd
pgandū detulit senū et mortuus ē octe
simo quadragesimo sexto āno n vite sue qz
n vixit tm dui sed regni greci Vn elicit
qd vno tm° a° pfuit ppo in duratu pdō
Anthiochus ei intrauit ihlz a° octesimo
ex° demde post duos ānos misit principē
tributoz qui vastauit ihlz ut patuit
i° ca° tēpz surrexit et se erexit mathatias
cū suis contra anthiochū et obiit a° 146°
Ex isto ca° multiplicit i formam principa
literaqz instrumi qd corditer et amantis
sie debeat ruinā ecte deplorare z pro ei
reformatione p orones lacrimas absti
nētias humiliationes et corpm nroz
afflictiones ingit laborare Qualiter
etiā principes xpiani et alii fideles
ad hoc ydonei debeāt aduisarijs fidei

ſtanguabiliter repugnare ⁊ cē parati ad
morte pro defensione xpiane religionis
ac bonis cōis atq; pro viribz suis cōsilio
et auxilio reformare collapsa Insup
mstruūt plati et plidentes ut morti
approquinquātes solliciti sint de fruūo
so regimīe sbditoz suoz pq suā decessionem et maxīe ut vtiosi discreti co
digni ad plidentiā promchāt Postmo
docent hīr sīoz p̄m vtutes et exp̄ pcē
dē ⁊ sectari siq; cōfortari et sperare sp
m dño et ioīdinatū timorē abiere
et usq; ad morte zelari pro dei honoe
ac cōi salute Cluridatio capli tertij Et

Erūtat hic qūt filij Sur Ar ⁊ ?
mathane executi sint ī dute
pus sui pcep̄ in bellis et ex
cellentiā unde machabei ḥ declatur
Et surrexit ·r· ad actus strēnuos se e
rexit in dās ·et adiuuabāt eū frēs
sui ac reteri et pliabāt plm ī sil' ac
letaā ·r· alacriter et ioīde exercuerit
plia pro cōi bono ī sr̄lītice pleb Exercuerūt ei plia ex vtute multiplīr viz
ex caritate dei et pximoz ex zelo iusti
ex fortitudine que est vtus cardinalis
atq; ex latria que deo cultū et reīlonia
exhibet Signū aūt virtutis ē delectatio
actiom ānexa Ideo q̄ aristotiles q̄rit
m ethicis an fortitudo beāt delectatiōnē in actibz suis existo ḥt ēnsionē
et dilatatiōnē gl̄az ipso suo ·r· fama
et ioūditatem auxit vndiq; ī sr̄lītice pleb et mduit se ioīa sicut gigas
p̄ō verarit gigas fuit n corpis mole
sed opm strēnuitate ⁊ pcedebat cast
·r· turbas ī sr̄l gladio suo ſbilis frs ē
leoni in opibz suis q̄ sic leo ē fortissiō bestiaz ad nullō pauēs occursū
sic ipe fuit pro tī fortissiō virozq; nullū metuens īimicozq; et sic cattulo leonis rugiens in venatione ita sic catulo leonis seu leone bestiā ī sequēte
ut deuozet eā rugiēte bestia p̄ timoze
fugit gradū ·sit adiuuans audito no
mine hō pterrebāt Ideo ſbdīt et rebel
lis ī sr̄l ·r· fugerūt p̄ timore īimici eōz
et directa ē salus in manu eōr libe
rato et pspitus ī sr̄litice plebis q̄
predure a deo cōcessa et parta ē p fort
tudinē et obsequiū inde q̄m fuit mi
nister et mstrumētū omipotentis ⁊ p
ipz in dā deuenit sic ipso suo sumarie
et exarbabat ·r· ad amaritudinē pue
nuit reges miteos q̄z ipsos ac sbditos expugnit viz ydumeos amōnitas
moabitas philistheos syros ac alios
ut infra hē et m sūz memoria ē ī bñ
dicē ·r· cū laude et ipreatiōe bom q̄ q
audiūt gesta ipius dicūt bñdictus
bñdictus sit a dño et nūc ura ab ipo
·r· ī sr̄litica pūz liberauit a tribulatiōe
q̄s diu sustinuit ab infidelibz ex in
illoz cōi ipm vel ex ira dei pr̄ vna
pūli que reduxit ad dei deuotiōnē obsequi
et nouatq; ē usq; ad nouissimū fīe ·r· vn
diq; valde longe ac late ut sit ypboli
m ioūcto et potuit ēe q̄ usq; ad ḡsdā
fines habitantibus tre deuenerit fa
ma eq; sic et fama hēulis et cōfūdit
pereūtes ·r· indeos qui a gentilibz op
pmebāt et p timorē atq; supplīa ad
gentilitatis sacrificia trahebāt ītō
gregauit appollonij gētes Appollonij
iste fuit vnus de pncipibz antiochi
duxq; samarie ad q̄d īsinuādū sibi
ingit et a samaria vtute milīm et
fortē ·r· copiosū et robustū exercitū ex
cogitauit indas ex relatione spiāli
forsitā ī sr̄litica m samaria amoza
tū uel exploratoz suoz et exijt ob
uiā illi angl̄i īuenīet indeā et omō
ēū et gladiū appollonij abstulit ab
omisso q̄e exuit armis soz ioseph
sic dauid ensē golie ⁊ cepit pugnās
in eo ·r· cū gladio ī ō dieb q̄ pug
nit quo cōstat q̄ fuit gladius
valde valens Consequēter describit
aliud bellū et audiūt reron pn
ceps exercitus syrie ī feriozis ⁊ ait

sacrā tu nomē ⁊ celebrē fāmā et gtu
fiabor in regno toto anthiochi ⁊ de
bellabo iudā ⁊ fratres ābitno magr et shul
tā psumptio ō ds qui resistit superbis
pstrauit ⁊ pnū illū p electū pugilez
suū iudā et assenderūt cū eo ⁊ cū fra
tres castra ⁊ turbe armate ipsoz mi
ḡs ut fert fuerūt multi pfidi iudei
trāsgressores a iuda expulsi et exiuit
iudas obuiā ill cū pauris deo sic
disponēte ut victoria inde gloriosior
fieret et a deo cōcessa euidēter agnosc̄ret
ut viderūt ād pauū qui erāt cū iuda
exercitu aduersarioz venīrē obuiā eis
ē magnū et fortē dixerūt inde ex hu
mano timore quō potiō pauū pugn
re ad ⁊ cōtra multitudinē tāti tā fortē
et aut iudas facile ē cōcludi ⁊ cōprehēdi
et vinci nī manō ⁊ p manū et opari
onē seu pitatē pauoz et hō deo auxi
liāte sic ⁊ sbiūgit ⁊ nō ē differētia i
cōspectu dei liberāre in multis ⁊ i pau
cis ⁊ deo cōpotēti eque facile ē adiua
re os expugnare p paucos ab ipo ad
iuuos et p multos tales ⁊ p nī i multi
tudie exercitū victoria belli cōsistit nī
ā pnū palut qr dine puidētie cuncta
sbdit ⁊ ds soz cēsura sapie atq
iustitie sue largit nc ista nc illi vic
toriā et frequē ex occultissīs causis
seu meritis et ipe ad libitū suū cre
da bellatiū imutat cōforat debilitat
confūdit obstupefacit afflict ordinat
exhilarat cōtristat Hic ⁊ iōnathas et
et magnanimo ⁊ ionathas ait Nō ē
dīo difficile saluare i multis ⁊ i pau
cis ⁊ qr paup se aza rex lo deo Dne
nī ē apud te vlla distātia vel i pau
cis auxilieris an in pluribz et nisi
ista pensent qr qi incredibiles eent
multe hystorie scripturaz de varro et
iopinato euētu belloz Si ād h ppē
dāt absq dubitatiōe credūt hmōi
sbdit sed de celo fortitudo ē ⁊ ptātē
pualendi atq victoriā ds q i celo ē
et hīmire phibet pstat nīc illud pri ⁊ ci
Equus pat ad die belli dns āt salutē
tribuet Ipi venīt ad nos in multitu
dine cōtumacie qz de viribz suis plumit
nosq despiciūt nos āt pugnbi pro aiab
bz nris et legibz nris ⁊ pro defensione
vite nre ac legū seu īstitutionū nraz
Lex etēi moysi fuit lex vnā aggregatiue
continens plures leges ⁊ iussiones p
ticulares Vñ p moysen dns dixit leges
meas custodite et dns cōteret ⁊ deiecit
eos h fuit vbi bone spei p ex diuina
īspiratiōe plani vt cessarūt ād loqui
īsiluit in eos sbito ex īpulsu dīno sic
in li iudicū de ipis vnosis indiabz
sepius le qi irruit in eos seu frs ē i eis
spūs dñi sicq fecerūt h a i Et cōtrit
⁊ destructus dissipat et virtus ēteron
et exercitus eo et ceciderūt ex eis octīgēti
viri Refert iosephus qi iudas occidit ipz
seron ducē syroz et octo milia et de plgs
inde narrabāt os gentes ⁊ q dā de oi
l os in circuitu iudee mozites Vt audi
uit ād anthiochus rex sermones isbos mat
ē ano qi iudei qs pro nichilo reputauit et
sine resistētia ad libitū tribulant ita p
ualuerūt pncipibz et exercitibz suis et cō
gregauit exercitū vniuersi regni sui volēs
in deos fiditus extirpare ⁊ aperuit era
riū suū ⁊ locū thezauri et vidit qd defec
pecunia de thezauris suis ⁊ in reposito
rijs thezaurorz l pecunia supfua de the
zauris suis et tributū regionis modicū
⁊ qr regiones sibi sbiecte solueret sibi
pua tributū qm oderāt eū et paulati
rebellizabāt eo qi abstulit eis leges eoz
et cultū deoz suoz Vñ sbiūgit ppr dis
sentionē ⁊ plagā quā fecit in tra ut tolleret
legitīa que erāt a pmis diebz ⁊ ab anq
q diuise gentes deos suos colē icepērunt
et timuit ne n hēret sic semel et bis in
cursus ⁊ ne nō hēret facultate bandi ex
citu sufficientia stipendia pro expesis
sic ām sepius dedit et cōsternatus est
⁊ defluens et dejectus āio erat valde

et cogitauit ire in ysidē ad colligēdū ibi
tributa regionū sibi tributariarū· eāt
ei tra plurimū opulenta pserti largē°
r auro sic ex libris hester et esdre colligit
et reliquit lisiā hoēz nobilē de gnē re
gali qui nisa vocat ogty regis viz filij
hg anthiochi ex q elinit q fuit ogtus a
thiochi hg aut sue vxoris sup negocia
regis ut eēt qi vicarius regis in regi
mine regni et negotioz ad regē spectā
tiū et exijt anthiochus ab anthiochia
ciuitate regni sui tr metropolitana viz
syrie ty an metropolis fuit damascus
iux i° in ysaia 4 caput syrie damasci
Demigz vrbs 1ª tpe anthiochi et an
vocabat emath· sicgz vocat in amos ppha
qua anthiochus reparans a noie suo
anthiochiā appellauit que antea vo
bat et reblata· sicgz vocat x° regni q le q
caldei adduxerūt sedechiā regē ad regē
babilonis in reblata a° ijēſ regni grecoz
monarchie sic exposituē hoc ē videlicō
a° regni anthiochi qui ut p hē in° cep
regnare a° ijēſ regni grecoz monarchie
sm sensū phabitū et vidit iudas q fines
eog ex multiplicata st mala r adusa atz
paucula eis iminentia utpote q ex crebr
aduſariozz a lisia missi copiosius ro
bustius et expertissimos ductes i rebus
bellicis hīs q̄z vng fuit gorgias qui
libro 2° dr in talibz fuisse expertissim
a puericia et ad eos sic sbuigit et ex
ercitus syrozz applicabat ad fines eozz
et cogruerūt iudas et sui vba regis
anthiochi que mādauit pplo suo viz fa
re interitū et cōsumationē iudeos
os occidē et pdas de tra auferre· sicgz
qd dr pplo suo viz finē posset referri
ad vba ista sequtia qd s· nisi fit pplo iude
ex inferri interitū et eradicationē fina
lē et dixerūt vnusquisq iudeoz cū iuda ex
isentiū ad primū sui aiando seruire
frigā directionē pplī nri r ruinā et
oppssionē plebis nre reatuq resistēdo
aduersarijs nris· q̄s plebs nra diuti
uerecta et hostibz sbdita in eis pugnā
at et pugnet pro pplo nro et pro seip
sis nris r pro cōseruatiōe legis nre
et sanctoz locoz ac solēpnitatū et cō
gregatus ē cōuentq iudeoz ad iudā et
diuisis vtribz iudee ut eēnt pati ad
pliū q ad oīa necessaria et accōmoda ad
victoriā obtinendā et q iudas eis p
cipet et ut orarent et peterēt miāz
r pietatē gre dei et miserationes
r multiplices dine pietatis effectū con
diuisas miserias eis ī exēntes aut
iminētes et ihrlz ñ habitabat et sui
r locus tēpli seu ipm tēplū cōcula
bat a pessimis et crudelissimis gēti
bus pe tēplū morātibz et earū sa
plū seu p i° discurrētibz de q sbla
git et filij alienigenarū erāt i atrī
et ablata ē voluptuis a iacob r a iu
deis ex iacob natis ablata ē multiplex
leticia quā cōsuebāt hre ī solēpnita
tibz in q̄ affluebāt ad tēplū pcipue
tēr in a° atz in sacrificijs que fiebāt
in tēplo et deferūt ibi tybia et cythā
ra r multa īstrumēta q̄ ī officijs
dei ex deuotione utebāt p° cū illuc
mētis talibz et melodijs eozz solebāt
venire ad tēplū seu sacrificij locū
put j° reg 10 pz Et ueneruīt i mas
phat r opidū iudee sic nūcupatū
contra ihrlz r ex opposito qtis ab i°
loco digerent facies suas vbi tēplū
in sua oīoe put 2° reg 8° agēdi ce
māuit ab hīs qui ad tēplū venire
ñ poterāt q̄ daniel scribit fecisse tes
tat 6to lib sui ca° cū eēt ca darii
rege q locū orōis erat i maspha
ante in isrl r filij isrl ī tēplo nōdū
cōstructo solebāt cōuenire i maspha
ad orādū Ceptū ē ei j° reg 7 Dixit
samuel cōgregate omē isrl
in maspha ut orem pro vobis
dñz Iudicū q 11° Coactus ē ypete
os sermones suos coram dño i mas
pha et ieiunauerūt illa die ac dix

machab 7

nādū miaz et miserationes ob quā
ñz fecerūt et ea que sequūt et idu
cūt se cilicijs et cinere posuerūt
in capite suo·r capitibz suis supsp
serūt humiliando se ualde vel ī sig
nem ris sic iob 2° de amicis iob
se supposuerūt puluere sup caput suū
ī celū et destituerūt uestimēta sua
·r in signū desolationis abiecerūt
uestes valoris et aīo rotūditatis
iduerūtz lugubres vestes Aliqui
tñ exponūt destituerūt·r sriderūt
et expanderūt libros legis forsitā
ad legēdū ex eis aq capla pro pilo
rōsortando vel ut aliqui dicūt in
signū qp parati erāt se morti expo
nē pro lege tuenda siue ut ds dicit
ggr attendē ad iplere promissiones
qs in deutō repromisit zelatoribz
et obseruatoribz legis qui·s· daret
eis victoriā cōtra emulos legis de q
libris structabāt gentes similitudiez
simulachroz suoz·r gētiles īgre
bāt cōprobare cultura ydoloz suoz
qz ex libris legis pbabāt ī tabnacō
mopsi ex pcepto dei fuisse silitudi
nes siue ymagines cherubin iux
3° exo 25° Duos cherubin aureos
et productiles facies ex vtrāq pte o
raculi Het āt pbatio fuit ineffiax
qz ymagines nō erāt posite ibi ut
adorarent l' colerent nez ut res qs
repsentabāt viz angelici spūs colerent
ut dicit ad designādū qp mētes i
angelice ingiter creatori assistūt
ad obsequiēdū Gentiles āt ista stru
ctites ex lege fuerūt erruditi et forsā
plūi cognoscentes ee vnū summū deū
et multos deos suos colentes·p°
qđā plūi ut porphirius cōfessi sunt
legē moysi ee datā a deo nec ydola
triā ee in lege phibitā ñ hebreis
dicētes qp ds altissiq voluit solq colu
ab illis nō tñ voluit deos ñ adorari
ab aliis gētibz ad qđ allegabāt i°
exodi 22° Dijs ñ detrahes Et i exodi 23°
Ecce dixit seruus diligo dñz meū offert
eū dñs dijs Cum quā stulta opione
arguit augs in li° de ciuitate dei et at
tulerūt ornamēta sacdotalia ad ondēs
qp libenter eis ytēt in tēplo si possent
et ex si licēt et primicias et decimas que
solebāt in tēplo offerri et suscituerūt
·r ad quorādū deū īduxerūt nazareos
viz qsdā deo spēaliter cōsecratos q iple
uerāt dies voti sui q vouerāt se deo
naturos ad certū tp̄m· q expleto de
bebāt sacrificia qđā offerre deo prut nōz
scribit 6° Aliqui vō erāt nazarei p to
tp̄m vite sue ut sāpson et samuel Unde
iudicū 13° Ecce sāpson concipies et paries
filiū nazareus·r cōsecratus
dño sit de vtero matris sue mee Idē pz de
samuele 1° reg 1° et clamauerūt voce mag
na ad celū·r ad deū celi cui magnitudo vo
calis clamoris acceptā nō ē n magnitudi p
cedit ex magnitudine deuotiōis et pie
affectionis Quid faciet isti et q eos
duce? Qui dicāt Doleq qp n possū vti or
namētis sacerdotalibz alijsq pditis
ī tēplo nec illuc duce nazareos ideo tu
dñe sbuem et sua tua cōculcā st et cōta
minata·r sacra tēpli Iom īgressi sūt
pfidi et cōtaminauerūt ea vicijs gule
atq luxurie ac ydolatrijs prut 2° libro
clarius cōtinet et sacdotes tui facti st ī
luctu·r·ppt' ea abhominabilia sceleā plorauer
runt et humiliauerūt se et sūt despecti et tu
bis exclamauerūt·r·buccinis sacerdotalibz
ceciderūt ad īpetrādū auxiliū dei sicut
iosue 6° fecisse legit Et p̄q ij cōstituit iu
das duces pli·r exercitū sui ordinate dis
tinxit et q̄sdā q̄ dā ūxta legē pferit viz
tribunos et centuriones et penthecōtar
chos et decuriones Porro tribunus pfuit
bellatoribz mille centurio centū pēthe
contarchus·r q̄nq̄genarius pfuit q̄nq̄gi
ti decurio decē de q exo 18° le Constitue
tribunos et centuriones et q̄nq̄genarios
et decanos et dixit iudas hijs q edifica
bāt domos et de sponsabāt vxores et pla

tubāt vineas et formidolosis ut redi
ret vnūqsq; in domū suā sedz lege Nā
deuteō.l 20 iussū fuit ut tales reduc̄et
ab exāctu ad ppā lotā q̄ de nouo erexe
rāt sibi domū aū vineā aut sponsā
attexerāt seu pauidi cordis erāt ne de
siderio noue rei et timore sepandi ab
ea l' ex formidīe mortis fierēt ad bella
ceptā aliosq; redderēt pauidos et mo
uerūt iudas et sui q̄ erāt hostes castra
r turmas suas et ait iudas bellatoribz
suis Accīgimī r armis accīgite vos et
estote filij potentes r fortes corde ⁊ corpe
confidētes in deo q̄m melioz ē r cōmēda
bilius magisq; meritoriū nob mori
i bello iusto ex pte nrā q̄ ītuenī ex cīt
et zelo iustitie pro diuini cultus ⁊ bonū
cōis defensione q̄ equipollet mīno
q̄m vidē mala gentis nīe ⁊ sōz r adi
ficatōes mortes et pphanatōes ptā nrī
et sanctoz locoz Expō mpli q̄m Et as
sūpsit gorgias Articulus q̄rtus
exercitō belli de ḡ apparatu
dom ē cā p̄cedēte describit h
Et assūpsit gorgias quīq; milia virōz
et mille eqtes electos ut in ipā nocte i
prouisē supueniret exāctui iude ⁊ om
dēt eū Erat ei gorgias i hmodi bel
lozū cautelis illīs circūuētoribz plu
mū tritus Et filij qui erāt in arce r ḡda
gentiles in arce morātes erāt ill duces
r itinera aptiora ondērūt gorgie ac
suis et audiuit iudas machinatiōz
gorgie que fuit sibi p āq̄ reuelata
deo sic ordināte. ⁊ surrexit ipe iudas
et potētes r fortes viri qui secū erāt p
cauē dēte exāctuū regis r ad nūtiacōs
īprouise totū reliquū agmen ārtyo
ti missūa lisya ut sic ars arte ⁊ illu
dēt et īdustria ussi fraudē ipsūpa
ret Adhuc ei dispsi eāt exāctꝰ gorgie
a castris r ab exāctu r magno a lysia
misso ad q̄ exāctū nōdū reuers fuit gor
gias cū suis et venit gorgias i cāstra
r ad loca nrāz seu tentoriā iude

nocte et nēmē īuenit et q̄rebāt eos
i montibz In libro isto spēale difficul
tate intelligēdi textū īduxit frequēs
variatio nōm et vboz q̄ ad nūm
seu de nō singulāi ad pluāle seu e
conuerso atz relatio ad diuisa et itro
ductio appositionoz sine ps̄one sine
expssione suppositionoz Ideo ad itel
ligentiā lre nrām ē circūstantia eo
et p̄cedēta ac sequēcia ītuēri sic
et nō cū singulāiter dr̄ē vel gor
gias et nemīē īuenit pluāliter
addit et q̄rebāt eos in montibz ideo
ē q̄ gorgias et sui q̄rebāt iudā atz
exāctū eo i montibus ad q̄s putauit
gorgias iudā et suos ex timore fu
gisse ideo sbdit q̄m dixit ipe gorgias
fugiūt hī a nob et cū dies fes eēt
apparuit iudas in cāpo cū tribz
milibz virōz tm̄ qui tegumēta et
gladios nō hēbāt et h̄ ppt pauptatē
ut iosephus et mḡr nr̄ historiōs di
cūt Alīs nō nllis videt hoc stare
nō posse q̄ ea p̄cedēti narrāt iudas
et sui in duobz plīs pualuisse et
spolia ornisoz tulisse ideo dicūt eorr
ī textū hūc ee q̄m tegumēta et gla
dios nō hēbant ac si dicat Ideo nō
fuerūt cū iuda n tria milia q̄ nō
hūerūt arma et ensēs pro plurib
q̄nus ut h̄ dr̄m apparēcia hēāt seu
rūs tm̄ vide sequi pmā exponēs
q̄ et libri correcti cōīr hūt qui non
Quia et iosephus ita refert qui tm
scribit octo milia fuisse ocisa de
exāctu seron ut patuit i expōe p̄cedēs
capli Itez dici pt q̄ tria milia ista
non hūerūt tegumēta et gladios
ad sufficientiā sic ēqs dr nudios
q̄ male seu parū vestitos Deinde
p̄ regū p̄ le Cūq; venisset dies plī
nō est īuētus ensis et lancea i manu
totius pli q̄ erat cū saul et ionatha
excepto saul et ionatha fi eo ⁊ ti
am̄ plīū istud saul cū suis expugne

expō nal q̄ Et assūpsit gorgias &c. 29

tat ut le⁹ j⁹ regū ysᵃ ām̄onitus ⁊ stes
pbabile q̄ eoꝝ spolia ābstulit inter
que erāt et arma · et viderūt hȳ q̄
erāt cū iuda castra gentiū validā
et lozicatos ee pedites aduſariozū
et eq̄status · r · equestres m circuitu
eoꝝ pro defensione ⁊ sb̄sidio peditū
et hȳ puta eq̄stres erāt docti ad pl̄m
Judei aūt nō erāt exercitati in bellicis
rebus n̄ forsan quidā eoꝝ ad aq̄n
tulū tēp⁹ et aut iudas viris q̄ secū
erāt Ne timuerint multitudinē eoꝝ
memētote q̄o salu · facti sᵗ · r · a mor
te ⁊ oppressione egyptioꝝ erepti p̄ces
nr̄i m manu rubro · r · m sermone suo
maris illi⁹ Tāq̄ dicat nō ppa et
humana sed diuina virtute p̄ualē cōfi
dite ⁊ nr̄ clame⁹ in celū · r · ad deū
celi tū feruide ut ozo nr̄a ad deū p̄ti
gat qui tū vē vbiq̄ ē · nux q̄d i terr̄a
do. ozo nusq̄ penetrat celos et mēoz
erit dn̄s testamēti p̄m nroꝝ · r · pa
tꝝ q̄d int et pcussit cū eis dicens
q̄ pugnātes m ipo cōfidentes nō
uaret Jtaq̄ iudas ipleuit i⁹ deut⁹
20 Si exieris ad bellū et videris
equitatū et currus et maioꝝ ēq̄ tu
bes exercitus militudinē n̄ timebis
eos Appinquāte aūt plio stabit sac
dos aūi sanē exercitꝰ dicens Audi isrl
Vos hodie cōfligitis cōtra inimicos vros pugnā
cōmittatis nolite metuere nolite cedē
q̄ dn̄s m me⁹ vr̄i est ⁊ pro vob dimi
cabit et leuauerūt alienigene · r · exer
citus lusie oculos suos et viderūt eos
ut pote iudā aūt suos et tuba cecine
runt qui fuerūt cū iuda ī signū au
dacie ⁊ confidētie magne in deo
Crebe sepe ioseph⁹ iudas mīt cetā
dixit ad suos Etiā nūdis corpib⁹
pugnare debe⁹ et deū inuocare qui
sepiꝰ nos ītermes cōtra plures et ar
matos victoriā sepe dare ⁊ psequ⁹
ē iudas alienigenas fugientes
Et appuit p̄s quedā ꝑspicues de
monte · r · ps exercitus quē gorgias assūpsᵗ
ut iudā expugnaret ⁊ exercitus ps phpe
rūpū de monte in q̄ gorgias q̄sierat
iudā et vidit gorgias q̄ in fugā vli sunt
fuos · r · exercitus i⁹ mussus a lusia de q̄ exercitu
lysias gorgias milia sua accepit et suc
censa sᵗ castra · r · tentoria seu tabernacla
suoꝝ que iudas sucrendit ill fugatis q̄
illi puta gorgias et ei exercitꝰ conspectis
timuerūt valde ⁊ fugerūt et appererūt
iudas et ei exercitus auri milia ⁊ argēti
et uacinctū et ꝑpurā marinā et opes
magnas · que oia a fugientibz erāt re
licta in cāpo Jacinctꝰ aūt mēdū pro flore
q̄nz pro gēmā ēq̄n pro gne pānī accipit
Hās aūt diuitias pro pte attulerūt mercā
tores qui venerūt ad emēdos iudeos
in seruos q̄s ꝑsupposuerūt vincendos
Et cōūsi iudas et sui a collroe spoliozꝝ
ynū tenebāt deo gras referēdo et ei nō
suis viribz victoriā ascribēdo nec iauit
glando · ideo meruerūt maioꝝ triūphū
sortiri sic⁹ in textu cōsequēt describitur
q̄ et ipm lysiā psonalit cū eos venēte
aī so milibz peditū et quīq̄ milibz eq̄tū
fuguauerūt nec ē difficultas i textu ibm
dicebāt deū in celū erigēdo corda sua in
manibz et vultu ad celos unx i⁹ cenoꝝ
3⁹ leue⁹ corda nra cū manibz ad dn̄z i celos
et viderūt iudas et sui exercitꝰ fore lysie
ut tactū ē ⁊ orauit iudas Hūdes es sal
uator isrl · r · liberator et adiutor ÿ⁹ ⁊ bñ
fictor isrlitice plebis in te speratis Incep
q̄ iudas ozōnē suā a laudibz dei q̄m
ozō laudibz dei admixta exaudibiliorē
ē unx i⁹ ps Laudās inuocabo dn̄z et ab
inimicis meis saluus ēo · q̄m cōtriuisti i
petū potentis · r · golie gigantis i manu
dauid q̄ut j⁹ regū ysᵃ le⁹ dixit golie Dabᵗ
te dn̄s in manu mea et auferā caput tuū
et tradidisti castra alienigenoꝝ · s · philis
tinoꝝ in manu ionathe q̄d fm̄ q̄liter sᵗ
j⁹ reg je⁹ diffuse narrat Conclude · r · coar
ta et vince exercitū isti in manu pli tui
isrl et confudat in exercitu suo · r · i p̄sup

et confidentia qua de sua multitudie
psumit et extollit vel in exitu suo
.r. in debellatiõe sui exitus qz hoc eis
confusibile erit qz tãtus eoz exitus
a nob milito pauciorib fuerit debel
latꝰ ¶ Da ill formidinẽ ⁊ mbesitate .r. stu
pidã ac debilẽ redde audaciã vtutis
.r. pfectus seu turme eoz ¶ Sit ei ad li
bitu alteri hom corda deo ẽ ppũ sit
ẽ dñm ⁊ cõmoueãt cõtritiõe magna
sua .r. de sua destructiõe ipimet ami
rẽt qz õpotẽciã tuã oppatonẽqz tuma
et secretũ ignorãt ¶ Deice eos gladio
diligentiũ te rogauit ei iudas qꝫ ipe
et fideles qui erãt secũ erãt i paritate
hoc iqꝫ rogauit vel pbabilit p eta mu
tatis opa atz indicia l certitudialit
ex reuelatiõe dina seu ispiratiõe or
culta videns at lysias iudeoz audaciã qz pãn st a vine ni libertate ⁊ obs
uãcia legis a mori fortiter .r. vtuose
pro defensiõe cultꝰ dim et boni eous a
thiochia ¶ Interea iudas cũ sociis
victoriab solutus fuit de reparatiõe
cultus dim ut sbdit ¶ Dixit at iudas
et frib ei ¶ Ecce cõtrit .r. destructi vici
dissipati st inimici nri pro magna pte
ascendaꝰ ne ihẽosolimã i alto situ mu
dare scm et renouare .r. ad pgranda sac
loca tẽpli atz altaria a gentilibz pfa
nata et ad renouãdũ cultũ dei .r. eis et
viderũt sñificatiõe deserta .r. tẽpli
qꝫ in solitudine vsũ et altare cũ thy
miatis qꝫ holocaustꝫ pfanatũ qz simp
vnũ illoz posuerat sceleratissimꝰ āthio
chus ydolũ ionis et in atriis tẽpli vi
gulta nata sic in saltu .r. i neore ⁊ pas
toforia diruta .r. destructa mãsiõũ cellas
q erãt in circuitu tẽpli pro requie sacer
dotũ dñi ministrabãt seu refectione offere
tũ hostias qꝫ pte cedẽte i esu eoz ibi
cõederũt scinderũt uestimẽta sua pre
doloze ni q onderũt fortiudĩ zelu que
p dine maiestatis honorificẽ habuerũt
et exclamauerũt tubis signoz .r. tubis
p que multa significabãt clamauerũt ni
bis lugubri sonitu ut sic ad ãpliorẽ
puocarent lamẽtationẽ in cultu ti
tisti ¶ Deniqꝫ p harũ clangoze tuba
ꝝ ppꝫ excitabãt dñi castra erãt mo
uenda ppꝫ qꝫ et pncipes cõsuebã
t ad tẽtanda consilia in bellis qꝫ et
festis ac epũl erat vsus tubaꝝ isthꝫ
p ut nõz so pleniꝰ ẽ scptũ ¶ Tuc or
dinauit iudas viros .r. fortes ⁊ stre
nuos multos ut pugnarẽt adiu
uos qui erãt in arce ne ipꝫ illi mo
lestias iferret p iacula pugnãtib
tẽpli et elegit sacdotes sine macla
.r. qꝫ putauit magis ydoneos de
uotes q erãt magis ydonei reformi
collapsa et pgrãe polluta et tulerũt
.r. ex tẽpli pottauerũt lapides cõta
minatiois ex qꝫ cõstructa fuit ara
ionu et altare dei sup qd positi fuit
ionus simulacꝝ ut pzi nã in locũ
imundu .r. vile ⁊ foediũ i detestatiõẽ
ydolatrie ¶ Et cogitauit de altari
holocaustoꝝ qd ppfanatũ fuerat
p hoc qꝫ statua ionus suppositus erat ei
quid de eo faceret ¶ Et iedit illi ex illa
minatiõe dina consiliũ bonũ ut
destrueret i ppt abusiones sacri
legias in eo cõmissas ne forte eet ill
m opprobriũ .r. ne ipe iudas et fratres
tinerẽt cõfusionẽ si altare i reliquet
integrũ qd sic erat p ydolatras viola
tũ et demoliti st .r. destruxerũt i et
reposuerũt lapides eq in mõte dom
.r. i mõte syon in q tẽplũ fuerat situ
in loco apto .r. mũdo eo qꝫ lapides
illi p erãt consecrati ad cultũ et ad
sacrificia dei qꝫ aduscꝫ veniret pfa
et rñderet de eis .r. ex dina reuela
tiõe doceret qd eet agendũ de illis lapi
dibz seu cui ecnt vsui deputãdi
et acceperũt lapides integros sin
legẽ .r. nõ sectos iuxta .r. exo 20 ¶ Si
altare lapideũ feceris mi n edificab
i de sectis lapidibz ¶ Deu teo qꝫ si

scpm̄ est ¶ Edificabis altare dño de la
pidibz q̄s ferrū n̄ tetigit ·r· de saxis
īformibz et ī̄politis eḡ p̄cepit rō liā
lis ac mistica ibi exp̄ssa est ¶ edifica
uerūt altare holocaustoz nouū scdz
ō qđ erat p̄us ·r· mīstur altaris poris
qđ destruxerūt et edificauerūt sc̄m ·r· ex
terioꝛe tēpli p̄te que dicebat scm̄ seu
scā n̄ q̄ erat altare thimiamatis re
pauerūt et m q̄ erat corruptū ā lesit
et que mīt̄ domū īterīsecꝫ ·r· īteꝛioꝛe
p̄te tēpli que dicebat scā scoꝛ ¶ edē
·r· edes seu masiones sacdotū q̄ erāt
in gyro atriꝫ tēpli in q̄ tpe sui offīi
mostabāt et atria sāctificauerūt exte
rando virgulta ex eis et aq̄ lustra
tionis n̄ oꝛōe eadē dispḡēdo et fece
rūt scā nouā ¶ ā ei ex frequēti victo
ria spoliis hostiū auro et argēto fu
erūt ditati ¶ et p vasa ītelligūt q̄ūz
īstrumēta et vtensilia cultꝰ dīni in
tēplo ¶ Anthiochꝰ nāz rapuerat oīa
et ītulerūt candelabꝝ aureū sī qđ
erāt septē lucerne seu lāpades au
ree et altare īcensoꝛ sī qđ ponebat
et tremabat īcensū bom odoris
ut eēt in tēplo odoꝛ suauis n̄ afflic
tiuꝰ ex trematiōe aialiū q̄ ī holocau
stū cōburebāt et mēsā ꝓpositionis
¶ Het tria stabāt in p̄ma exteriozi
p̄te tēpli atz ut exo 26 dñs iussit mē
sa ponebat in p̄te aq̄lonari candela
bꝝ in australi altare īcensi ī me
ꝛo oppositō scī scoꝛ et īcensū posue
rūt sup altare thimiātis qđ ex aro
matīs spēbz fuit confectū et ꝛgrno
tpe īcendebat ¶ put exo 30 le et accēde
rūt lucernas septē que sup candela
bra erāt tres ex vno latere tres q̄z
ex altero et septīa in supmo candē
labri sīt exo 25 describit plenius
et posuerūt sup mēsā panes ꝓpo
sitionis calidos sabbo et appende
rūt vela vnū ī me tēpli īt scā et
scm̄ scoꝛ ad ī itū tēpli de q̄ velis
et eoꝛ materijs ac formaturis hēt exo
26 ¶ Dicēdū q̄z īungebāt oleo vnctionis
q̄ exo 30 iussit ē fd qđ ptinē pt qđ
subdit et cōsūmauerūt oīa opa que
fecerāt ¶ Illa nāz īuncto sunt q̄ solūma
oīm p̄dictoꝛ et ad̄ matutinū ·r· ante
auroꝛā surrexerūt q̄nta et vicesīa die
mēsis noni nōie casleu de q̄ dīm ē supra
cētesimi et q̄dragesīmi octaui ām ḡrecoꝛ
scdz tēpus ¶ ·r· eodē die renouatū est
tēplū a iuda et finis q̄ die ī spē fuerāt
ab anthiocho ꝑphanatū euoluti tbꝰ
ānis ¶ Anno 1xx quinto 25 die mēsis p
fati est renouatū qđ n̄ est casualiter
sz ex dīna prouidentia factū q̄ iuxta
mēsurā culpaz ī fligit mēsurā penaz
¶ Renouatū ē iguā ī cantibz ·r· psalmis
et laudibz dei et rytharis et cymaris
·r· musicis īstrumētis ad monēdū fide
et cybalis ·et cecidit oīs ꝑsona ibi p̄us
ī faciē prosternēs se deo huīc ad ī grā
tiandū et exorādū et fecerūt dedicatiōez
altaris octo diebz ·r· dedicationē seu cō
secratiōnē altaris vno die ḡāz celebue
rūt et septē diebz seqntibz · q̄ ꝺ ī cētā festa
solēpnia hīnt octauas qđ m̄ dē tractū
et obtulerūt holocausta et salutaria
laudis ·r· hostias gr̄āz actionis pacifīcoꝝ
sponcaneas et votiuas et ornauerūt
faciē tēpli coronis aureis q̄m rege celi
nuāte regibz tre p̄ualuerūt et scutū
·r· p̄us scutis in signū triūphoꝝ eis de
sup cōtesoꝝ et statuit indas que fecerūt
p̄ncipē sacerdotū et frēs eḡ ut agat ·r· ce
lebret dies dedicatiōis altaris ab āno
ī ānū p dies octo a q̄nta et vicesīa die
mēsis casleu cū letīcia mētis et gaudio
redūdāte ex corde ri corpis ¶ Decq festi
uitāte dedicationis fert iohis e⁹ sm̄ st
cremia ri iheōsolimis et hyemps erat
¶ Mensi etei casleu cōrīndet decēber q̄uis
ī ēdē nouēbri ī p̄te et edificauerūt ī tpe
ī mōte syon ·r· ri mōte illo pro defensiōe
tēpli munimēta fecerūt ¶ Ideo sbdit et
p circuitū eḡ muros altos et turres fir

mas Josephus refert Nauri in circuitu
ciuitatis et turres altissimas edificauit
iudas ne qñ venirēt gētes et cōmitteret
eiī·r tēplū et edificia ei⁹ ciu mōte syon
cōstructa et munuit bethsurā·r vrbē
sic dictū quā tā fortiter muris et turribz
roborauit q̄ ea q̄ fortalicio seu castro
cōi hostes poterat vti p̄sertī cōi ydu
meos Vñ subiugit ut habet ppl̄g iudeoz
militionē cōi sanctē ydumee·q̄s ei
esū p̄scriptis ē frēz suū iacob sic ydumei
iudeos put ena in abdia ppha plenī
cōtinet Postremo p̄t p̄tacta altaris
dedicationē habuerūt iudei et festū de
dicationis tēpli salomonis utz xl° regis 8° et
fuit ut dr septimo mense scdz apud
hebreoz Fuerūt ena festū dedicationis
tēpli post reditū a babilone cōstructi
utz i esdra et ut fert in scolastica hys
toria i⁹ duo festa i dissuetudinē miserit
ex pte tpe q̄ is⁹ cepit seruari de q̄ iose
phꝰ Hāc nigt festiuitate celebrare vo
tātes ea luna·r festū luminū eo q̄ p̄t
spem hos nobis splendidū lumē colē
de religiōis apparuit Declarato capli 1°

Describit hic Et sm̄ē Arḡntinus
varia bella atz victorie iude cont
gētes in gyro indee manētes q̄
plurimi iudeoz cōi iudebāt sic i esdra
et neemia p̄pue inotescit Et sm̄ē ut
·r·p⁹ q̄s audierūt gentes i circuitu iudeo
z morātes q̄ edificatū ē altare tēpli et
sanctuariū·r ipm tēplū renouatū ē & instau
ratū in suo decore & cultu ut pus. s. ab a anglī
thiocho pphanaret irate st valde ex iudea
et q̄ ydolatre erāt & cogitabāt tollē gen⁹
iacob·r decreuerūt trucidare iudeos q̄ erāt
iter eos et reperūt occidē q̄sdā De pplo iu
deoz et debellabat iudas filios esau·s·
ydumeos et eos q̄ erāt i arabar terre
·r vrbe seu regione sue dñe q̄ insedebāt
·r arabant iudeos et recordat ē malicia
filioz beniamin·r hitatoz loci sic nōiati vel
natorū ex vico ita vocato q̄ erāt pplo
iudeoz in laqueū et scandalū decipie
ipingendoq̄z eos et anathēizauit
·r maledixit eos zelo iustitie tp̄ad
uersarios dei ac pp̄li sui et iccendit
eos in turribz et trāsiuit ad filios
amon et inuenit manū fortē·r po
pulū exercitū amonitaz et thimo
theū ducē eoz & contrite st amonite
in conspectu eoz viz iude et suoz p̄
ab ipo iuda et suis et cepit iazer
·r vrbē famosā sic appellatā et filia
os eiⁿ·r hitatores seu vicos a opida ei
sdem cepta Et cōgregate st gētes Descri
bit hic q̄liter iudei hitantes i tra
galaad et itē iudei hitantes i gali
lea miserūt miserūt ad iudā et ad
fres eⁿ pro subuētione & planⁿ ē tocius
Vt audiuit ut iudas et pplus eⁿ homines
cōuenit erāt magna·r copiosa fide
liū multitudo cogitare·r ad iqrēdū
et deliberādū q̄d facerent fribz·r pp̄is
suis qui in delib tribulatiōe erāt
& expugnabāt ab eis·r ab inimicis
suis de q⁹ dem ē b Ex hijs elicit q̄ i
arduis causis sic cōsiderādū et cele
brādū grāle consiliū Dixitq̄z iu
das p⁹ diligēte inquisitionē symo
nis sui eligē t viros·et dati sex symon
viri tā milia et assumpsit eos pu
iudeos qui erāt hitantes i galilea
nī oi⁹ que erāt ill·r nī oi⁹ vrbz ad
eos pertinētibz et adduxit eos i iu
dea ne ap̄lis ifestarēt a gētibus
et iudas et ionathas q̄ sequ apert
octo milia q̄ ad arriora p̄gebant
bella et occurrerūt eis nabutheī q̄
videt fuisse q̄da ex ism̄l sic vocati
et ipis inde amici·et sm̄ē diludo
nī elegissent iudas et sui ocios
suos erre pplis multis eo n erat mus
p ypbole & erāt gentiles portātes
scalas et machinas ut cōprehenderet
munitōez·r fortalicia q̄d iudei
cōfugerāt et vidit iudas q̄ appro
pinquat bellū illoz gentiliū oppugnādū
loca illa munita & eos q̄ erāt in

et clamore belli .i. bellātiū vel sonus
collisionis armorū machinariūq; belli
carū ascendit in celū .i. multū alte ꝙ
ve tribz ordinibz post eos · diuisit ei
exercitū suū in tres ptes et sic tribus
distinctis agminibz aggressus ē ipi
os .i. a tergo · et exclamauerūt tubis
hij qui erāt cū iuda nec .i. nocte iosephi
venientis ad bellū de tra vza contra
hostes clangentis tubis ululātibz et
erat vetor datio vīe cora dño deo vro
ut eruam̄ de mānibz inimicorū vrorū
et clamauerūt in orōe que ē spālis
ꝙ sonātissīa tuba · et cognouit castra .i.
exercitus thimothei qz machabeus est
ex pfpitate ꝙ fortitudine erāt expti
Et diuisit iudas in maspha .i. ad vbe
ssenlū sit vocata ñ in maspha q̄ fuit
vbs iudee Dein describit alia ac ma
ior debellatio thimothei a iuda et mi
sit iudas specularī exercitū .i. q̄sdā idus
triosos misit de suis ad cōsiderādū qm
titate ꝙ dispōez exercitus thiothei et re
nūciauerūt ei viz uēde qz cōuenerūt
ad eū .i. ad thimotheū os gentes q̄ ī cir
cuitu nro st Et dixit thimotheus si
ingressi fuerit iudas ad nos por trāsfretādo
p torrentē ad nos nō poter sustinē eu
qz trāsfretatio illa fuit signū audacie
ꝙ confidentie magne q̄ multū valet in
plio · et congregauit iudas vniuersos is
raheliticos qui erāt in galaaditide .i. in
terra galaad q̄s seruī mozaēt cū se
curitate in tra iudee Et erat iudas cō
gregans extremos .i. vltimos ne quis
hostiū ipsius irruens pauēt eos q̄ fuit
amalechite in deserto prussert extremos
et lassos agminis filioz isrl̄ p exo ix°
i deutēo° le · et exhortabat pplz p tōz
via p scripm et p scribas et sacerdotes
qs huit seruī admonēdo pplz ad vbi
tes et grates deo reddēdas Et ascenderūt
i mōte syon .i. i templū situ i mōte ꝙ ob
tulerūt holocaustū pro gratz actione
qp neo ex eis ceciderat · qs fuit ñ solū
magnū beneficiū dei ꝙ et grande miraculū
cū in obsidionibz de q̄ in textu fit sermo
soleāt fi strages vtriq; Et in diebz q̄ iu
das et frēs eius erāt absentes audiuit ioseph
phus et azarias princeps ōtus .i. exercitus
seruī veluti ꝙdā hij duo erāt a iuda veluti
p custodia tre iudee · res bñ gestas a iuda
et frībz eius · et dixit azarias .i. ad iosephū
fratrē ꝙ et ipi nob nomē · i fama p̄clarā
Et p̄cepit azarias hijs qui erāt i exercitu
suo ut pgerēt seruī ad pugnā ad qd̄ nō
fuerūt obligati qz a superiori suo h° ea iuda
fuit ei phibitū assumē bellū ipo iuda
nodū ceruīso · et abierūt iamyā .i. ad pniā
cīā sit vocatū · et ceciderūt de pplo isrl̄ ad
duo milia et fugati st iosephus et azarias
cū deiectiōis triplex cā assigt ex lra .i. a
qz ꝰ vtute obie uerūt ad pliū 2ª qm ex
vanitate moti fuerūt ad h° de side io fame
ꝙ laudis humane 3ª qz n erāt de seruī ma
thatie p cuius filios ds pordinauit pplo suo
victoriā dare Et viri iuda .i. ipse iudas
potissīe ꝙ frēs eius p̄ eū · deinde pncipū
et familiares auxiliarij eius magnificati
st valde p̄tate honoe fama triūphis et
mirabilibz gre dei Et venerūt ad eos
famulā acclamātes .i. q̄dā grētiliū visis
tot victoriis et pspuitatibz iude ac finē
et virorū ipi venerūt ad ipos ad cōpo
nēdū cū eis pace ꝙ amicitia Acclamabāt
qz eis famulā .i. laudes de euentuum̄
seu psperis eorū successibz In 1ª die ce
ciderūt sacerdotes in bello · qd̄ q̄dā expo
nūt de pdictis iosepho et azaria q̄ dicī
fuisse de sharpe sacerdotali q̄ nō i textu legit
fugati nī itferti Pt qz exponi de sacer
dotibz q̄bzdā profectis cū eis ad pliū · du
vult fortē fare .i. qm sacerdos i° q̄uis p
suppsit fortiter se actuz · dū sine cōsilio
vē pdentie exit i pliū Et vt scriptura istā
q̄ despectie loq̄ de illa nō pliali dicit
ad singlare sic fit in li° isto frequēt

Expō m'g'm Et rex anthiochus
Ores vinosi anthioī Ar sextus
et regnauit filij eius atq; cognitio

nudeoz con eij hic describit ¶ Et anthiochꝰ
pabulauit ẽ tãdo supiores regiones
ad colligẽdũ tributa ab eis specialit
aut nitebat urbẽ q̃nda ditissimã ely
maidẽ noie spoliare ꝫ nequit qm hitꝰ
totes urbis illiꝰ agnita eꝰ rapanitate hi
gauerũt cũ ¶ Cuꝫ abuiet tũ ĩgẽtꝫ tristicia
uenit q̃da amittans ei q̃tas tuinas et
mortes fistiminuert duces ac sbditi sui
a iudeis et qꝫ diruerũt ·i· qꝫ iudas ac fra
destruxert abhoiatõez ·i· ydolũ ionis
collocatũ ab eo sr altare tẽpli et sanctifica
tionẽ ·i· tẽplũ circũdederũt muris excelsis
et expauit anthiochꝰ hijs auditis ꝫ cõ
motus ẽ nalde amiratõe ira et ĩpatia
ꝙ sicꝫ infra 2o li° hẽt repletꝰ furoꝛe iussit
sine cessatõe agitari curruꝫ sr qꝫ sedit
cõminãs iudeis et tẽplo ac urbi ihꝫ
moxqꝫ ex curru cũ ĩpetu cadẽs lesis ẽ
usqꝫ ad mortẽ ꝫ iudit in languoꝛẽ pre
tristicia et etiã ex ĩa ruina ¶ Quãdẽ spũs
tristis exsiccat ossa ·alꝫ ut ĩtm salon
ptestat· sicꝫ uinis noꝛet ligno et tinea
uestimento ita tristicia noꝛet cordi
¶ Et dixit amicus suus Recessit sopnus
ab oculis meis ex iquietudĩe fantasie
sollicitudine ꝫ timoꝛe Vñ et nabugodo
noſoꝛ ex uisiõe sua ptriꝫ ait· sermo re
cessit a me qui iocundꝰ etã et dilectus
meus q̃ꝰ ꝙplacui a q̃ꝰ et illustris q̃ ãtono
masie sũ uocatꝰ· nũc uo remittoꝛ ma
loꝛ que feci in ihꝫ ¶ Ecce quo uexatio
dedit huic ĩpio ĩtellectũ ¶ Et uocauit phi
lippũ unũ de amicis suis cui dedit in
signia regalia cõmittẽs ei ad mistratiõez
totius regni sui q̃usqꝫ filiꝰ suus ãthiochꝰ
aptus ẽt ad regimẽ· et mortuus ẽ illic
anthiochꝰ sceleratissimꝰ ãnteceſoꝛ q̃ dragẽ
nono regni grecoꝝ et sic regnauit uir
ãnis xij ¶ Cepit nãꝫ regnare aº ĩzzº ut pa
tuit ra 1° sicꝫ 1d iob 2q° ¶ Iniqui ante
tẽpꝰ suũ sblati sr· in ipo ĩpletũ ẽ Vñ
et salomõ ait eccl° 8° ¶ Non sit bonũ
ĩpio nec plõgent dies eꝰ· ꝫ qi umbra
ptereãt q̃ ñ timẽt faciẽ dei ¶ Hec hist
loꝛi iosephꝰ scribit ¶ Nuꝛoꝛ polubũ
qꝫ uir bonꝰ exñs dixit iõ periſſe ãthio
chũ qꝫ uoluit tẽplũ dyane ĩ phide de
uastare ¶ Cui ei nullatenꝰ egit pmit
ꝫ tm cogitauit nllo reatu tenet ¶ Ex
q̃ꝰ obis elicitꝫ q̃da iosephi esse
non ẽt culpã in cogitatiõe ãppen
tione nisi procedat in actũ ¶ Actoꝛ
uo scolastice hystorie sic cõcludit ¶ Hic
ꝑz sedz opinionẽ iosephi qꝫ lex coly
buit manũ ñ asm ¶ Et cognuit lysias
qꝫ mortuus ẽ rex qꝫ ad talia demũ
anda milti ptinuit et cõstituit ipe ly
sias regnare anthiochi filiũ regis
defuncti ¶ Hoc celeriter fecit lysias ne
adolescens anthiochꝰ veniret subi
tela aut regimine pfati philippi et q
erat in arce cõclusert isram in circui
tu scoz ·i· arcuerũt ipos sacdotes
et consistentes cũ eis infra repta tẽpli
ita qꝫ ñ valebãt libẽ itire ꝫ exire sic
cultus dei exegit ¶ Arx q̃ppe iosepho
teste altitudinẽ tẽpli uinit et obsede
runt iudas ac sui eos q̃ erãt i arce
et fecerũt balistas ·i· istrumẽta ad
pitienda spicula con arcẽ ꝫ machi
nas alias bellicas ad arcẽ obtinẽda
ydoneas ¶ Et exierũt q̃da ex ipa ar
ce de nocte ·i· clam et admouerũt se ill
ĩpi ex israel refugie legis et abierũt
ad regẽ ꝫ dixerũt ¶ Quos decreuꝰ seruãe
pri tui anthiochi ita defuncto isti fu
erũt q̃ et pcã regni accessisse ãthio
chũ pro lita uiuendi gẽtiliter ꝫ filij
nri ppẽ hꝰ alienabãt se a nob uolẽtes
in iudaismo manere ꝫ q̃tꝫ inuenie
bãt ex nob ĩficiebãt ¶ Mathathya
et filijs ac admotoibz eꝰ ꝫ applicuert
hodie hꝰ est tpe isto ad arcẽ ꝫ muni
tionẽ ·i· fortalicium ĩ betsura urbe mu
nierũt sicut phitũ est ¶ Hijs auditis re
motus ẽ rex et collegit grandẽ ꝫ fortẽ
sicut pz ĩ textu scriptũ in quo erãt 30
elephanti docti ad plũ ·i· pugnandũ

machabeorum

onē multū dirigibiles ſū in bellis ⁊ nā
et teſte pho elephanti ſūt mīe bruta
ꝑpue diſciplinabiles tōꝑ de rōe mul
tū ꝓtra pantes et applicuerūt rex et
ſui ad bethſuram expugnādā et fecerūt
machinas et exierūt inde a iudea cō
ſtituit in fortalitio illo et ſuꝛrēdentes
machinas regis et pugnauerūt viliter
Judas ei nō poſuit in fortalitio ſ⁹ cuſto
diēdo at defendēdo ñ fortiſſimos pug
natores valde audaces et iudas receſſit
ab arce ad ſuccurendū ſuis in bethſuram
et ſurrexit rex ante lucē et audiuit iudā
ventire ⁊ ꝑparauerat ⁊ diſpoſuerat ſe exerci
tū regis ꝙ inde ut ꝑlium et elephātis
ꝓuiderūt ſanguinē vue ⁊ mori ⁊ māz
illā liquidā expſſam ex vuis et mo
ris cruori oſilēz ad acuendū eos i ꝑlium
ex talis nāz mē ītuitōe ꝓuocāt ad
pugnā ſic et equi ex bucinaꝝ clāgōe
ux⁹ i iob xxxix dicit Procul odoratur bellū
clangorē vbi audierit bucinā dicit vah
et diuiſerūt miſtim regis beſtias ⁊ ele
phantos q̄ vidēt maxīe beſtiaꝝ p
legiones ꝑ et turres lignee ſup eos
ſ elephātos et reſiduū eqtatū hinc et
inde ⁊ ex vtrāq̄ late beſtiariū ſtatuit
⁊ ordinate diuiſit in duas ptes ſic
q̄ vna ꝑs reſidui exercitus fuit a
dextris beſtiaꝝ alia a ſiniſtris tu
bis exercitū cōmonē ⁊ clāgōe bucina
ꝝ nāre et excitare bellatores ad pug
nā et purgere cōſtipatos ⁊ milites
in legiōibz cōdenſatos cōſtrīgē ſeu
dirigere ad proteſtū ut ſic cōiūcti
ꝓgredientes ñ poſſent ab hoſtibus
ſeparari ab īmice ⁊ ut refulſit ſol ītu
peos aureos et ereos exerci regis ref
plendierūt mōtes ab eis ſic lāpades
ignis ex reꝓmiſſiōe radioꝝ ſplēdētiū
Juſſit ei rex clipeos illos inuadari ut
nimiū ſiē claritatis fulgorē emitte
rent et hoc forſan fecit ad īuitēdū
hinorē inde ar ſuos et diſtincta ⁊
ordinate diuiſa ē ꝑs exercitꝰ regis

ꝑ mōtes excelſos ꝑ q̄s iuit ne q̄s de
exercitu inde ꝑ mōtes effugēt et alij ⁊
alia ꝑs exercitus diſtincta ē et preſſit
ꝑ loca humilia ⁊ baſſa et ibāt cuneate et
ordinate Talis ei ordinatio valde v
tilis ē in bellis ꝙ ſcōz vegetiū milti
tudo īordinata ñ ē niſi hoſtiū victīa
Et cōmonebāt q̄dā anticipatiōe ſeu hor
rore os ītuitātes tūa illā a q̄ videri po
terat et audiri exercitus i⁹ a voce militū
dīs eoꝝ ⁊ colliſione armoꝝ et appiqn
iudas et exercitus eq in ꝑlium et rendert
de exercitu regis ſexcenti viri Porro if⁹
Ii⁹ i⁹ aliq̄ alit veritāt de ꝑlio iſto q̄ h⁹
que ibi diſtribuent et vidit eleazarus
filius ſaura beſtiā vnā loricatā lo
ricis regis et dedit ſe ꝑtio mortis cu
palis ꝓ bono cōi et iuit ſub pedes
elephantis ⁊ ꝑpe ⁊ miſit pedes illiq
putans q̄ rex eēt i eaꝝ ⁊ in tūc ſuppo
ſita beſtie illi et occidit eū vz elephātē
et cecidit beſtia ſup ipz et mortuus ē
illic oppreſſus mole elephanti ſic et ſūp
ſon expirauit ſub domo quā dederit
ꝑ iſtud fim ē in publico bello i q⁹ ꝓ
bono cōis ꝑ cōſeruatōe ſeu ꝓcuratōe
exponēda eſt mortis diſcrimiū vita
corpalis ꝓticulariū ꝑſonaꝝ ⁊ dz ait
eleazarus dz iſ⁹ feciſſe ut acquirēt ſibi
nomē etnū i bono anteꝓt ſcōz q̄ dr ſeptūa
Curā habe de bono nōie ꝓut ē exꝓſitū
ē ii⁹ articulo Inteā ut ioſephus refert et
nigr in hiſtoriis ſc̄ eleazarus iſte fuit
ſc̄ carnalis unde machabei et ii⁹ ca⁹ eleā
zarus appellat erantq̄ ḡnis ī filios ma
thatye nec obſtat q̄ noīat hic filiꝰ ſaura
nā ſaura potuit ee nomē matris ſue ſic⁹
et ioab et frēs eq in libris regū frequēter
dicūt filij ſeruie Vel mathathias vocat
ē a⁹ noīe ſaura q̄ ꝑ dd vōcat ē yſai et
yeſſe ⁊ naas Nā le ſeqr⁹ q̄ amaſa fuit
filiꝰ abigail filiee naas et cōſtat q̄ abi
gail illa fuit ſoror ſarvie Hinc eleazaꝝ
vōuit iudas mauronē ut ioſephꝰ ſcribit
Et videntes iudas et ſui vtute ⁊ ꝑtē

regis et ipetū exiuius eq̄ diuertet ab eis festinabāt ei ad tēplū redire 4 i munire ac custodire ne pōmpaet a rege 4 fecit rex pacē cū hijs q̄ erāt in bethsura promittendo eis securitatē dū exiret foꝛ talitū et dimitteret sibi qđ et fecerūt nūtate q̄ cōpulsi q̄ nō erāt eis alimēta ibi cōclusis i ipi custodes loꝛi illi obsessi ibidē a rege ñ hicerūt nūa vite q̄ sabba erāt terre i septimꝰ ānus i q̄ iudei trā ñ seiabāt put leuitī xxv hē q̄ dñs iussit sex ānis seres agꝝ tuū 7 a sabbm cūt terre agꝝ ñ seres 7 hz q̄ istud potuit ee cū penurie iudeoꝝ istoꝝ cū dñs eodē dimat ca 4 xxd si dixeritis q̄d cōedem a 7 si ñ seueri a 6 dabo bñdictionē meā vob et faciet fres tuū ānoꝝ 4 d q̄d q̄da iudēt q̄ bñficiū ifm multiplicatiōis fructuū 6 a fuit sbtractū iudeis p reditū a babilone sic et alia q̄da 4 ec tm īnsio pbationē ñ hī nc cautē 4 deo dicit pt sic et ifm i v ca tāgit q̄ hij qui remāserāt i iuda de gentbz cōsumpserāt reliq̄as eoꝝ s tritū nascētū que reposite erāt vel ob aq̄a ppli culpā fuit bñficiū h sbtractū p tūc in pte uel toto et cōprehendit rex bethsurā egressis inde iudeis et applicuit castra ad ihlz ad loū sufimatiōis i tēpli 4 statuit illic balistas ad sagittādū cōtrios et ignes iacula ad accendendū et cormēta i magn instrumēta ad iactādos lapides et scorpios i instrumēta ad emittendū venenatas sagittas et fundibula fecerit at et ipi medas ac sui machinas bellicas 4 sic at i sufficientia victualiū p tpe nōbiliter lōgo nō erāt in ciuitate ihlz eo q̄ 7 a eet sic mō expositū e 4 cuibz vbis p cā sbiūgit et q̄ remāserāt in iudea de gentbz cōsumpserāt reliq̄as eoꝝ 4 c et remāsert i sns i ciuitate et tēplo ihlz viri pauri cū iuda qm obtinuerāt eos fames i ex iopia victualiū cōpulsi fuert occulte exire ō iudas cū suis rito fuisset deuisty p famē ex obsidione ñ ds sbueīsset p modū q̄ sbdit et sic liberauit sm dd a circūdatiōe saulus p

aduentū philistinoꝝ m cia saul et audr lysias q̄ philippus reuisus eet et festina ipe lysias ne 4 dicē ad regē defic con die p morte aq̄z ex nīis et ciuibz nō ordinare de regno 4 di viuat 4 regnet vtilioꝛa et iuuauit ill viz inde 4 sonys tq̄ rex qđ michil eis noēt nec tēplo qđ inuamētū mox fregit ingressꝰ loū sm mūitū eq̄ muros dissipari precepit ut pz i tertio Ompti ab hac narratiōe vt plūimū discrepāt qđ z li m hz de ista veritat hystoria sic ibidē dño rēdēte tāget Declaratio capti septimi

Bella inde hjta Anno 151 sic A con sucessoꝛe pdi regis āno chi hic narrāt Anno 151 empt demetrius seleuci filius ab vbe romu Sic phitū est seleuchꝰ iste fuit fi anthiochi epiphanis q̄ mortuo seleu co iuasit regnū ipiꝰ nepote suo viz filio pfati seleuci excluso q̄ filius no de metrius pfectꝰ e roma ad affectā con auunculū suū anthiochū Audi ensq̄ eū obisse reuisus e i asseꝝ m cuitate maritimā i mox mare sita regnauit illic atz ut iosephꝰ refert ciuitas illa fuit tyrus et fm e ut igressus e in domū regni pm sup i m vbē atz palaciū anthiochie q fuit metropolis syrie cōprehēdit exin tus anthiochū filiū anthiochi epiphanis et lysiā ad qs exercitꝰ cōcepat diuīe cētā et vncorē pserti illi q̄ ñ philippo venerūt q̄ anthiochꝰ iste fm iosephū paulo āñ occidit 4 et venert ad eū pū demetriū viri iuqui ex isrl refugerāt et alchimꝰ dux eoꝝ q̄ volebat fi sadoc i pnceps sacdotū seu pōtifex ut pau lo pꝰ ihūuat et accusauerūt ppli iudeoꝝ dicētes apud regē pdidit i occidit iudeos amicos tuos qs reppit i iudea seu alib 4 misit rex bachidem et alchimū ipm cōstituit i sacdotū i pōtificatū q̄ venit in iudeā cū grandi exercitu vbiq̄ dolosis voluert dempe iudā 4 fres ei

machabeorum

qui ñ credidert ill iugiter. Horuz alij
qdã credebãt ill sic sbiugit. et cõue
nert ad alchimũ et bachidẽ cõgregaꝰ
scribaz regiẽ que iusta st ptinẽa ad
bonũ rei publice ꝛ ad cõseruatiõez nul
tus diuini et pnũ assideri qd erãt ĩ fi
lijs isrl et exqrebãt ab eis ꝛ ab alchi
mo et bachide pace. Horuz assidei iu
dei st dñi qui assidue vambãt diuinis
Dixert ei hõ sacdos de sede aaron ve
ñ decipiet nos. Hij boni viri iuxta
suã sinceritatẽ indicauert de alijs
q decepti fuerũt et occisi ab ipis illo
usqz ad lx viros que decepto huit
eis roẽz pene ñ cpe ꝛ ĩtribuit tuoꝛ
et tremoꝛ ĩ oẽz pplz hec cõsideratem
q timoris signũ ꝑ qd dixerũt. Hõ ẽ
in eis viz in alchimo et societate ppi
veritas vboz qz nõ iniquitatem seruat
nez promissa et iudiciũ ꝛ discretio
vere prudẽ seu iuditiũ vrm ĩ fatꝰ
mãsserit st ei cõstitutũ ꝛ ordinati
onez ĩt nos fiaz et abijt bachides
ad regẽ demetriũ cõmissa alchimo
regione iudee ꝙ satis agebat alchi
mo pro principatu sacdotij sin obtinedo
et cõseruãdo. In q notat eg abitio
q septicia mia diuedo plo notat viz
q ĩ posterũe ĩprudenter et p prae
tiaz vitioscas cogitq sit pontifica
tũ obtinere ꝙ possidẽ pnt abitiosis
ẽ cõsuetudo. Numerari etei vitia
nequeũt qz ex abitioe nascũt ex q
nter retũ orũt iudicia suspitio pua
tudelitas symonia silatio ypocriß
falsitas iquietudo mẽdaciũ priuiũ
adulatio atz crudelitas p ĩ hõe de cõ
sideratioe plenij doctoꝛ sõ bñdo et vidꝭ
iudas oĩa mala que fecit alchimo
et fecit iudas vindictaz ĩ filios deser
tores qui legẽ pẽm suoz scaz relic
rãt qui tpe apostate legis fierũt
gentibz ferotiores. et cessauert ult
exire in regionẽ ꝛ adiutores alchi
mi pserti qui erãt in arce ñ audebãt

ãplius p iudeã discurrẽ ad pdãdũ et
occidendũ iudeos. Et hostes pati erãt
rape iudã. Cũ ei alchimo vidisset iudã
sibi prevaluisse ad regẽ reuso accusa
uit iudã et suos milites trimibz ppt qd
rex misit nycanorẽ cũ alchimo hñtẽ
secũ magnũ exercitũ voluitqz iudã trpe
dolo et cõtericij. Ad quẽ iudas ab eo
ꝛa ut
iosephus refert. Cũ iudas et nicanoꝛ
pliter starent dedit nicanoꝛ suis milit
bz signũ ut raperet iudã qd sentiens
iudas sbito territus prudẽter et fortiter
exiliuit ab eo neqssiõ et ãplius noluit
vidẽ faciẽ eius puta nycanoris cũ tali ci
cumuentione ꝛ ad tẽpus postea cũ sic 2o ihe
li. erãt militũ cõcordes demũ cõmisere
pugnare. et ceciderũt de nicanoris
exercitu fere quinqz milia viri et fugert
in ciuitatẽ dõ. ꝛ ad arcẽ ipe nicanoꝛ et
sui ad gentiles ibi manentes et sibi cõ
federatos et pus hec vba. ꝛ pus gesta de
signata ꝑ verba hec ascendit nicanoꝛ
in mõtẽ syon. ꝛ ad aqua eg sacdotes
ora et exierũt de sacdotibz pplĩ. ꝛ aqm
sacdotes exiere de tẽplo salutare eiꝰ et
demõstrare ei holocaustomata q offe
rebãt pro rege. Sꝑcalit ei oratiõ est
ꝑ psidentibz et cõmunibz eã ĩquis et
phidis ut cõuertãt ppt qd ihemias ma
dauit iudeis in babiloma captis ut
oraret ꝑ pace ciuitatis ad quã trãslati
fuerũt. et irridens nicanoꝛ spreuit eos
tẽpꝰ ydolatrie et pollut. ꝛ ihonorauit
et iurauit. Visi traditꝰ fuit iudas
q exercitus eg ĩ manꝰ meas succedã
domũ istã. ꝛ tẽplũ. Hãc pscriptionẽ
sacrilegã dõs supbis resistens plenaie
reformauit et supbissimũ illũ exme
dierit. Ompt nit hꝰ duo bella inter
iudã et nicanorẽ hñta qz vnũ pclarũ
ẽ ꝙ ad cõsequẽter in hãc describit no
tabile pluxit tẽpꝰ q nit ipos fruit cõ
cordia put 2o li. qe refert ma. Cõse
ꝑ describit in hoc loco qli sacdotes
zelo iustitie orauerũt pro iusta deist

tione ipi nicanoris qui fuit tyrañ⁹
et publicus hostis bom cōis atz cultu
diuini ideo iussit ō eū sic exorari
et ostenderit illi puta nicanoꝛ exeūtē
syrie ad auxiliandū et oꝛauit iudas
dñm missi erāt a rege assyrioꝝ sena
cherib qz blasphemauerūt te pausſt
ex eis angelꝰ ihc milia ꝓ eī missi
fuerūt a rege illo vapsates et alii
qdā q deū enormiter blasphemauert
ex pte sceleratissi regis ppt qz blas
phemias aliaqz facinoꝛa mīsertꝰ
fuit ab anglō totꝝ pene exeūtꝰ ẏgis
illiꝰ ꝓ ut ꝛº 2 2º paliꝓ enarrat quia
male locutꝰ ē si scā tuā ⁊ cōn tēplū
et sacrificia et cōn fideles tuos mūstꝝ
q cōmisert ꝫ die mēsis adar ⁊ mīrꝰ
et cecidit nicanoꝛ ꝑ m plio q ꝑgto
fugit eꝫ exeūtꝰ et tubis cecinert iudas
et sui ꝑ eos sic fugientes cū sigfim
tōibꝫ qz sonitꝰ tubaꝝ ita fiebat et
formabat qꝫ designauit hostiū fugā
et exierūt iudei de oīꝫ castellis tire sic
ī ventu et ventilabāt eos cornibus
⁊ insequēdo ipios illos agitauert
eos hīc inde ꝑ angulos et cornua et
ꝑ loca diuisa vel sonādo ꝑꝫ ipios ꝓꝝ
nuia et cōtebāt item ad eos vndiqz
occiendo fugiētibꝫ ita qꝫ ob accideit
Postremo qꝫ minoꝝ ꝑ cetis ꝑcauit
enormius sic eū etiā mortuū cōfu
sibilꝫ tētauert qz ia mīfecti decā
pitauert eꝫqz caput ī arcis apte
suspendert et qz speculi ꝓcauit per
linguā et manū manū cōn tēplū
cōminant et cōtumant extēdēdo
et ꝑ lingua blasphemādo milituꝝ ꝓ
sceleſtima proferendo ic abscideruīt
ei manū et lingua sic ī multō ꝛ libri
ta ubi ista historia plenꝰ describꝝ
cōtinet et manū eꝫ suspēdert cōn ihꝫ

In ꝛº li hē ō tēplū nō itelligēs ē qꝫ sus
pēdert manū iuxta ex opposito tēpli
et ciuitatis ī eꝫ extremitate sitū fuit tēplū
et siluit tūc iuda paucos dies ⁊ mox

ro tpe plebs iudea ꝙuit a ꝑhis ut se
quenta ꝑz tra

Eiusdem ad ortum

Scribit h Et audiuit Ar

Dēc iudas cōfugit ad hūana
ꝑsidia ꝙ ad rōnoꝝ vdolatꝝ
auxilia ꝙqđ vr diu pmeruisse sbēm
one auxiliꝰ cū ia dictū an vb ꝓphaz
suū dixit ad regē iuda O rex ne eḡdi
at tertiū exeūtꝰ isrl ad pugnā ꝓ dō ā
dñs ē ai isrl qꝫ si putas in roboze exē
tꝰ bella consistē superari te faciet dñs
ab hostibꝫ Dei appie ē adiuuare ⁊ in
fugā vtere Et audiuit iudas nomē
⁊ fāmā rōnoꝝ qui tpe inde monar
chiā ꝓ magꝝ ꝑte fuerūt adepti nōn
tū plenarie usꝝ ad tpe ipperij Iulij
ē potius octauiani et accessait ad
oīa que postulāt ab eis vbiliter
nā ꝑ fuerūt et qnīz accessert ad
eos ad faciendū cū ipis aīcitiā amī
erūt Audiert iudas et sui ꝓlia eoꝝ
⁊ rōnoꝝ qz victoriosi fuert ī bellis
et vtutes bonas ⁊ benuolos actus
qs fecerūt in galatia que ē regio gne
qz obtinuerūt eos ⁊ rōm sbiugauē
rūt sibi galathas in tributarios
ipis qꝫ sic sbiugatis fuerūt benig
li et qntū ⁊ qꝫ magꝝ et sbēnua opa
fecerūt in regione hispanie ⁊ qꝫ in
ptātē suā redegerūt metalla argēti
et auri que ibi sūt et possedert oēz locū
⁊ qđ loci de oīꝫ Et oēz locū ꝑ q obtine
do congressi consilio suo ⁊ patiā qz
ut allegati ē sepe ad ꝓualendū ī ꝓlio
ꝓ confert ꝓdentia qꝫ fortitudo cōsi
liū at est actus ꝓdentie ꝓcauet qꝫ
plurimū ꝓficiat ad tūphū ipos
nāz pugtores oz frequēt milta et mag
pati ieōmoda ī qꝫ patiā ē nīa nī
ppt hoc aspa labor bellicꝰ omittat
Hīc li de re militari scribit vegetius
qꝫ ꝑ nullaz rē rōm ita sibi sbiugauē
rūt orbē sic ꝑ pdēnā bellicā exercitiū
armoꝝ Greci ei ut aut erāt eis alii
tiores gallici nō plures hispani fero

Eiusdem ad ortum Et audiuit Ar

norum theutonicorum corpe grandiorum
et philippū et ꝑsen cetheorū regē Iose
phus dicit reges et forsan potius singlāe
pro plurali et antiochū magnū re
gē aspe cōtritū .i. victū ab eis Ille an
tiochus fuit ꝑ antiochi epifanis ut
ꝑ expōe ꝓmisca et statuerūt .i. iuxe
runt ei ut daret eis ptā rōmis tributū
magnū et cōstitutū .i. id qđ exegerūt
ab eo ultra tributū et regionē idoru
ē victā ab eis .i. medos et lydos de op
timis regionibz eoz scilicet ē electos
a rōmis et acceptas eas ab illis ita est
regiones medoz atz lidoz vi armoz
obtentas ab ipis medis ac lidis per
rōmos dederūt ipi rōmi eumenigi
ipis cōfederato et qcq erāt apud el
lada fuit patefactū rōmis .i. regiōez
seu locoꝝ sic dictū voluerūt ut tolle
eos viz eumenē regē ac suos de ꝑnti
tiis medoz et lidoz et inotuit simo
hijs .i. ꝓpositū illoz exitiū ap ellada
fuit patefactū rōmis et miserūt ad
eos .i. ad eumenē .i. ꝓbz eq duce vnū
ex suo exercitu suo in ioꝝ subsidiū et
pugnauerūt rex ie et dux missus a rōmis
cū exītes apud ellada et vendert
ex illa elladanis multa et captuas
duxerūt rōmi vxores Cui aūtis ait suis
et qui i ipis regem habēt .i. sub eoz
defensione .i. confederatione qui debebāt
cōseruauerūt aūtinā et in oī hijs nec
rōnoz portabat diadema .i. nullū
fuit mos eos ipatoz a rege Itēpe p
rex rōmis fuit romulus conditor urbis
ui fre suo remo Cui suo occiso a fabio
romuli duce romulus frs ē rex urbis
Hoc quē ꝑfuerūt reges in urbe usqz
tarquinii superbi Cuo cui fo suo tar
quinio ferore a rōmis expulso reperit
esse .i. ꝑfuerūt cōsules deinde dicta
tores atz tribuni plebis usqz ad iu
lium cesarē q̄ usurpauit et iuasit i
perium cui successit octauianus q̄
natus ē xpc Ideo tpe machabeorum
n̄ erāt reges rōmis et qz curia fecerit
sibi et cotidie cōsulebāt .i. de agendis .i.
euitandis mit se cōquirebāt trecēti xx
consiliū agentes sp de militudie trecēti
xx illi erāt ex militudie rōnoz electi
tpe prudentiores ad cōsilia tenenda vel
sensi ē qz trecēti xx cōsulebāt de milli
.i. de ipa cōitate qđ .s. ꝓdesset rei publi
ce .i. pari oīm sbditoz ut que digna st
gerant .i. vē expedientia et coz maies
tatē decentia agāt ac ꝓsequāt iuxta
ysaie xxo Princeps ea que digna st
ꝓncipe cogitabit et ipe sup duces sta
bit Ecce qli rōmi isti adhuc gentiles ag
uerūt qđ salōn in pubis dixit Et ciuitas
agit consilio regit sapia Et rursi
Cui paris ierit cōsilia seqt eos grau
diu .i. tēpz Erit salus vbi multa cōsilia
Si rōmi illi pagani ad tpale ꝓspitate
sui regimē referentes tā assidue atz
cotidie mit se contulerūt et consuluerūt
de bono cōi qitomagis pōt ex suis
et curia eoꝝ q̄z ē ad etnā bitudinē or
dinare plidētia sua deberēt mit se coti
die pscrutari cōsule deinde ea que
ad totius erāt et vnius oz statum gen
ꝑtatū et ordinū eoꝝ ptinent reforma
tionē pfectū atz salutē qđ et suo mō
vng q̄sqz regū ac ꝓncipū epoz et pre
latoz debēt pagere qtū iuxta dignitatē
ꝓlationū et officioz eoꝝ erāt et digtas
actionū ac gubnationū ipoz Verū
ho cū in honore erāt ni intellexit cōpa
ē inmentis insipientibz et cōmittit
vni hoi mgratū suū p singlos ānos
qui ꝑfuit ceteris vniuersis tpe suo
Sicqz regimē eoz fuit q̄diu monar
chicū et regale qđ teste pho optimū ē
absolute loquendo Habuitqz admix
tū aliquid ymo et multū de aristocra
tia et timocratia et tale regimē mi
certo casu et ex specialibz causis et ad
tpe pt optimū erāt q̄ obediūt vni
tpe ꝓsidentie siue Obia nāz ē summe
neria et salubria res i oī cōitate sine

qua nulla policia nulla villa nulla dō
pt̄ sōsiste ut in regula sua sc̄s scribit
ihēō. De ista tua multiplicas regimīb
et q̄d sit optimū atz de ātiq̄ illo regimīe
rōnoz migrali tenat scs thōs ut ī li suo
de regimine regū egidius q̄ de regimīe
principū. et nō ē inuidia nez zelus ·i· rācor
a cōtentiō int eos sic solet int ābitiosos
cōsiste. Durāte aūt hac bonitate regimīs
rōnoz pferebāt in milibus et in breui vene
runt ad maximū incrementū put de h catho
et tullius nilta cōstribuūt. Postea vō fiuit
h regimē ī ipis corrupti vñ venerūt
ad miserabile detrimētū. Sepe ut ait
ihēō. et añ eū salustius dixit discordia
pue res crescūt sic p discordiā res maxie
dilabunt. et elegit iudas cupolemū. et
ia sanē. et misit eos roma cōstituē cū
ill pacta rōnis amicicia. et societate. ut
rōm auferret ab eis viz a iudeis iugū
grecoz. ·i· graue dnīū quo reges syrie opp
mebant pl̄z iudeoz. Dz aūt iugū ·i· groz
qm ex grecoz ipio exiuit diuicatū. ī pla
cuit sermo legatoz iude in conspectu eoz
·s· rōnoz et rescripserūt in tabulis ereis ad
plenā rei memoriā. Vñ sit rōmis. ī gen
iudeoz in mari. ·i· bellis naualibz ne
gociisq̄ marinis. ī ī tra tenū. ·i· p oē
tp̄z vite eoz. Siz si insurrexerit bellū rōmis
pius a q̄libz gentibz eoz. ·i· quicūq̄ geti rōmis
cōfederate auxiliū ferret gens iudeoz
put tp̄z dictauerit. ·i· dispositio tpis sen
tentias offerens exegerit corde pleno. ·i·
pmpto atz oīno spontaneo et pl̄ātibz
·i· iudeis rōnos iuuātibz ñ dabūt rōmi
tritici arma pecuniā. ·i· stipendiū. Na
ues sic placuit rōmis. ·i· put rōni is ish
fuerūt et custodiet iudei mādata eoz
utpote rōnoz nichil ab eis. ·i· a rōmis
accipientes ipi iudei cū suis expēsis ser
uientes ac succurrentes rōmis. Sili suc
curret rōmi iudeis et adiuuātibz rōmis
ipos iudeos ñ dabūt a iudeis tritici zc
·i· stipēdiū cū rōmi suis expēsis subuenet
iudeis. ep̄si p̄ h verba hñt a illi. ·i· rōm

sine iudei addē uel demē ad h̄ uel ab
his q̄d voluerint facient ex proposito
suo. ·i· cordi deliberatiōe sua seu vō
luntatisq̄ pl̄is cōsensu. Siz et sicut
·i· demetrius qre grauasti iugū tuū
pl̄ātis tue tyrānide. et abusū sūt aduos
nros et sōcios iudeos. si q̄ itaq̄ adierint
·i· accesserint nos adiuuāt te cōquerēdo
atz sōsidiū postulando facies illis iudicū
·i· iudiciale vindictā et pugnabis eos
·i· cōtra mari. ·i· bello nauali. Quia

Quinda m' q' Jutā Arriuly nōn

Mortes iude. et mistitutio filiorū
ionathe ac ātiq̄ eoz bella h desc
buīt. Interea ea q̄ dicta sūt h est
misa tp̄r q̄ legati iude. et pili sui fuerūt
in expeditione cōmissi eis negociis
arpati vbi audiuit demetrius quia
rendit nichanor et exercitus eius i pl̄io. appo
suit bachidē. et alchimū. rursus mittē
in iudeā et dextrū cornu. ·i· fortiores
et cōsultiores de suo exercitu q̄ solent
poni ī dextera pte. et regi a dextris
assistē. et pemerūt ad ias hōm milites
itelligendo p ias ipos hostes q̄ ipsi
ad cōgressus orabāt. Q pte exi to
exp̄mit iuxta phīam et trita multa vi
eleth cū eo. ·i· cū iuda. Et viderūt qui
erāt cū iuda multitudinē exercitus ba
chidis q̄ milia sūt vtpote xx. milia pe
ditū et duo milia equitū. et timuerūt
ualde cū tm frequēt pugnaūssent
in bellis ī q̄ ipatie loquēdo pau
tiores erāt respectu aduersantiū. q̄
isto occisi. ß ad rōnos ydolatrias cō
fugiendo meruerit. Pugnari cōfortā
tione aūtōis. et cōfidentie dei et nō
remāserūt ñ octingenti viri cū iuda
et vidit q̄ defluxit. ·i· in momento sic
fuit exercitus eius. et bellū pungebat
eū. ·i· valde artabat eū ita q̄ sine su
gz pdlo ñ poterāt declinare. et cōfortauit
ē corde. ·i· solutā cōfidentiā ī deo abūsit
pro pte q̄ ñ hēbat tp̄r cōgregādi eos
qui defluxerūt de suo exercitu et dis

solutꝰ est formidiē quadā ꝓtractā
sibi solita magnīmitate ⁊ spe plena
i deo qz ad hom̄ i fideliū cōfugēat
opem. Vñ n̄ i isto cōgressu le suos
more solito ad cōfidendū i dño con
monuisse a pce fudisse ad deū sed
potius cū ābiguitate quadā dixisse
eamꝰ ad aduersarios nros si potꝰ
pugnare aduſꝰ eos. Vmptū qz hitū
magnanimitatis aliazqz ⁊tutū i mag
excellentia huit n̄ fuit tōti mēte deiectus
nec fugere acceuit ꝙ ad moriendū ꝓ bono
cōi exhibuit se patū dicendo si appropinquauit
.r. si nō instat tps nām .r. finis aureolu
vite tue moriam̄ i ⁊tute .r. i certamine ⁊tuo
so fortitudis iustitie ꝙ et frūitatis ꝙ
ꝓdit. ppt fres nros .r. p cōi pace ⁊ salute
ꝓcez nrōz qtꝰ liberati ab hostibz deo
sedz legē deseruiāt et n̄ iferaꝫ crimē gle
nre .r. macula fame nre l' opprobriū etiēne
nre nez excessū meritis nris ꝓq nob
debet gla eternalis. Et mouit exercitus in
de de castris .r. tentoriis suis i q ꝓ adhuc
inde audatia q sit magnit' iuit obuiā
tato exercitu inimicoz suoz et diuisi sūt e
quites bachidis in duas ptes et fūdibu
larij et sagittarij ꝓibāt exercitū bachid
et ꝑmi certamis os potentes .r. viri ex
istentes in dextro cornu cū bachide q
erāt ꝑ. pugnari fuerūt validi pugno
res et proximauit legio militū bachi
dis ex duabꝰ ptibz et cōmota e tota a
more exercitus .r. hitrites in tota st admi
rati et q̄da horrore cōcussi l'ipa tria
q̄si tremē videbāt ex buccinez ⁊ tuba
⁊ clangore cōgredientiūqz clamore ⁊ col
lisione armoz atz strepitibz ictuū et
vidit iudas qz firmior .r. robustior
e ps exercitus bachidis in dextris .r.
in dextro cornu seu late ⁊ cōuenerūt
ad ipo bachide os cōstantes corde viz
fortes et ꝙptri et cōtrita e dextra ps
ab eis .r. dextrū cornu i. a iudā ac
suis e dissipatū et victū atz i fugā
cōuersū sic sōnigit et ꝓsequtꝰ e eos ad
mōte azon. n q̄ ꝓ mira fortitudo shēmuitꝰ
et elegātia inde ⁊ virōz suoz et q̄ ds opꝰ
illū ꝑusillū gregē suū m exēmo i cōflictu
ñ reliquit ⁊ mirabilit confortauit q̄nus
eos ꝓ magna ptē ꝑmisit occidi qz fēlit
obierūt et virilissie suas cōpleuerūt ac cōbu
serūt congressiones ⁊ expeditiones ign ⁊
iosephus ꝛc hoc refert. Videns iudas bachi
de cū electis suis m dextro cornu ordinatū
cōgregūz aiosissimos viros iuadit illā ptē
exercitus et confligēs ibi ordiē eoz dirupit
et medios ad fugā cōuertit et q̄ i sinistro
cornu erāt viderūt q̄ cōtritū e dextrū cornu
et seruti sūt ꝓ iudā et eos q̄ cū ipo erant
a tergo et ingrauatī est ꝓbiū ꝑ iudā ⁊ suos
qui stabāt m medio hostiū aduersarios ei
cūsepti iāqz lassati qz a mane usqz ad
vesperaz pugnauerāt et rendere nīli ex hīs
et ill plures cū ex exercitu bachidis et iudaz
cecidit et ceū fugere tali ac tāto capitaneo
suo ꝓstrato q̄ ut iosephꝰ scribit fugē
nolens stans hostibz circūsepts et fortit'
pugnās cū suis multos interfecit aduersa
riorz et tādē prostratus occubuit. Talis fi
nis iudā inuenit virū forte magnū et
bellicosū mādatorz prīs sui memorē oīa
ꝓ libertate ciuiū face ⁊ pati patū. Tali
g̃ vtute plenꝰ magnā sibi glaz ⁊ monu
mēta seruauit liberās gentē suā a mare
dominū seruitute q̄ cū ꝑncipatū sacdoū
tribꝰ annis hīuisset defunctus e. Hioseph
et ionathas et symō tulerūt iudā fratez suū
.r. corpus eꝰ absulerūt ñ die eade ⁊ paulo
ꝓꝰ q̄ et ab hostibz redimerūt. Penuimanus
in scolastica ex iosepho scribit hystoria et re
tera verba .r. gesta inde ⁊ bellorz et vtutū
.r. virtuosorz sermonez opm eꝰ ñ st descripta
multa ei valde erāt ita q̄ singla describi
vix poterāt. Et finit e ꝓ mortē inde e
merserit .r. de ꝓfundo malicie sue diuersi
tatis exierūt ac ꝓrupert mali festi
ꝛ medium extincto eo q̄ timore ñ audebāt
hoc facere viri iniqui i oīb finibz isrl. In die
diebus illis facta e fames .r. terribilis nimis
valde i tra iuda et tradidit se bachidi cū

regio eoꝝ tñ ipis ⁊ iudei cõi sbiecerũt
se bachidi sub tributo seu etiã alijs mo
dis pro nãjs vite adipiscẽdis et frã ẽ
tribulaõ magñ in isrl qm bachides aũos
inde cõfusibiliꝫ trudeluꝫ ꝑemit Et sus
cepit ionathas ipe iõ ꝑncipatũ diumꝫ
et pontificatꝫ nãbuiose ꝫ ex cõi ⁊ cõvocãdi
ꝑli sui eloẽ ⁊ ipe tãte ãgustie ut eẽt ꝑ
tõi congressu et ante ⁊ fugerẽt ionathas
ac sui eo qꝫ bachides vellet eos occidẽ
et fugerẽt cuncte ñ vitupabiliꝫ timide
in desertũ qusqꝫ adiuuarẽt se ĩvicẽ
et exercitũ cõgregarẽt et cõsederũt ad a
quã lacus asphar ⁊ mortuũ maris
ꝑ qd trãsit iordanis iuxt iõ iosue ꝫ Aq
iordanis ĩferiores in mare solitudis
qd nt võt mortuũ dñdert et die sabboꝝ
vt bachides ad ꝑpugnãdũ ionathã vt
qꝫ sabbi die l in cõtẽptũ religionis iude
oꝝ sabbo libẽter ꝙsecrẽtũ l ꝓcinctus iona
thã die ia ñ pugnaꝝ a scalẽ iuite et misit
frẽs suos duces ꝑli ⁊ ionathas frẽs sui
iohez misit ñ aq qꝫ eũ ꝑferet et rogã
uit nabutheos ciues suos q sim iosephi
nabuthei dicit ab vrbe noe nabath
ut cõmodarẽt illi apparatũ suũ ⁊ supel
lectile suũ ap eos deponẽt qusqꝫ ꝫ bachi
dẽ ipe ionathas dimicaret Aliq tñ hñt
ut cõmodarẽt illi apparatũ suũ ⁊ qts na
buthei cõcederẽt ionathe ac suis arma
sua atꝫ tentoria ex exierũt filij yabri ex
madeba ⁊ vrbe sic dicta et cõpleuerũt
iohez ꝓpatũ ionathe frẽs et reuocdati
st sanguis frãs sui ⁊ ionathas ⁊ symõ
recolentes ũmsta ocisionẽ frãs sui iohis
a filijs yabri fecerit vltionẽ q in exercitu q
plang est reuelat et vidicauerit ⁊ vidicã
exẽuerit vindictã sanguis ⁊ effusiois
sanguis frãs sui zelo iustice ⁊ dixt ad
suos ionathas Surgã et pugnẽ ꝓ ani
mis nros viz bachidẽ ⁊ eq exercitũ
Non ẽ ei hoc sicut heri ⁊ nudius tertius
⁊ sicut ꝑtrins die q fiunt nob libertas
eũdi ac diutendi hinc inde nec ait oz
nos pugnãdo ꝓualeꝫ a felicit sbdi
seu tuendi Huc q damate ĩ celũ deũ
reli ñuocando et extendit ionathas ma
nũ suã pacẽ bachidẽ qsi ꝑncipe ipioꝝ
hostiũ ĩtempto releq ꝓualet Et stq p
babile qꝫ bachides vir ualde audax nõ
sus et fortis appiquit ad ionathã ut eũ
occidẽt et diuertit bachides ab eo vens
alioqn fuisset ocisus a ionatha et reuili
st ñ ihãz ipe bachides et sui ocisis de
eoꝝ exercitu mille viris et edificauerũt
⁊ emptas munierũt et ñ aq extruxerũt
ciuitates munitas ĩ iudea et posuerũt cus
todias in eis ⁊ custodes et raptores de ꝓlo
suo ut ĩimicitias exercẽt ĩ isrl ⁊ ꝑlm
iudeoꝝ spoliarẽt ac molestarẽt et amp
filios ꝑncipũ regionis ⁊ filios ꝑncipa
tũ in iudeoꝝ sumpsit in obsides ne l ipa
trẽs eoꝝ cõ se rebellarẽt ionathã adiu
uãdo Et precpit alchimꝫ destrui mura
⁊ parietes seu mumimẽta muralia do
sce ĩteriorꝭ ⁊ sñ sctoꝝ et opa ꝓphaꝝ ⁊ c
dixtia tẽpli frã ex iussiõe zacharie
⁊ aggei ꝓphaꝝ sctoꝝ ut pz ĩ esdra ⁊ aggeo
et pausq ẽ alchimꝫ ⁊ plagatꝰ a deo et
ocisus ꝓ sanctora sua et appẽdit
de viris regiis qui ꝑncipes erãt mul
titudie ipis bachidis seu ꝑncipalẽs ĩ eoꝫ
exercitu ⁊ occidit eos Hoc ionathas fec
tñ ꝑ morte alchimi bachides rediisset
ad regẽ ⁊ ruisq expletis duobꝫ ãnis
usqꝫ ad iudeã finisset reuisq Et ꝑcta
⁊ virtꝰ ñ ocisus ẽ bachides ab ets ⁊
a ionatha et symone ⁊ misit ad eũ ꝑti
ad bachidẽ volẽtẽ ad ꝓpria remeare
ionathas legatos cõponẽ cũ ipo ba
chide pacẽ ⁊ reddẽ ei captiuitatẽ ⁊ ut ba
chides reddẽt ionathe eos qs de ꝓlo
ionathe captiuauit Ionathas iꝫ ꝓmit
se patũ reddẽ bachidi qs captiuos
hñt de ꝓlo bachidis ut iosephi refert
et ĩ hiz vterqꝫ cõsensit et cessauit gladius
ex isrl ⁊ solutꝰ hostiũ ĩpugnãõe ꝓlo
isrl est liberatꝰ ⁊ nomiꝫ ꝑ her huerũt
et alia ꝓlia ut in ista hẽt ꝫ ñ tñ diu
nez ita assidua sit aũ et hñuit iona

ihas in machmas .i. vbe iudee sic no
minata de q̃ exponit i. p'. reg̃ hz. Erat
n̄ saul duo milia in magmas. Finis
Expō xi. decimi. Et a. cclxxxio. Ar de

Ostm ionathe bella ac psp̄itas
eo sb̄ mltis regibz hñtn h̄ nar
rāt. Et a. cclxxxio. seragesio. as
cendit alexander antiochi filius qui
alexander cognōiat̄ est nobilis sic auc
eo epifanes est cogn̄iat̄ siue illustris
Aliq̄ aut putāt h̄ loco nobilē. illustrē
pre eodē. Addūt q̄ alexander iste fuit
filius antiochi nobilis seu illustris
et fr̄ anthiochi qui empator vocit̄ē. et or
nauit ptolomaidā et regnauit illic .i. i
vbe .i. syrie. Ait ut iosephus refert ex p
ditione militū n̄i ptolomaydā. p̄ntorā
tū alexander fiunt recepti q̄ milit
bz ill disp̄linit demetrius. p̄p̄ suā sr̄bia
q̄ dū se clausisset in q̄dā turre regali
quā n̄ longe ab anthiochia situ exerat
a nemine videbat. hz et rē publicā ut
desidiosus negl̄exit. ō sb̄diti oderāt
eū. Et misit demetrius rex epl̄as ad
ionathan vbis pacificis dicēs ex tūre
ne ionathas auxiliaret alexandro.
memor molestiarū. et iniuriaz̄ q̄s a
demetrio toleauit et dedit ei p̄cepta cō
gregandi exercitū et fabricandē arma vñ
elicit q̄ iudei velent. p̄mebat iugo re
gū illoz̄ et hñtauit ionathas i ihrlm
et reput edificandē .i. meliorandē i structu
ris et ītonare ciuitatē. et fugerūt a
liemigene .i. gētiles q̄ erāt i mūitiōi
.i. loris mūitis q̄s edificauerat bachi
des. p̄pe aurē l'. sedz q̄sdā ex. p̄pe ihrlz
tūm in bethsura remāserāt aqui ex
hñs qui relinq̄rat lege .i. apostate
rūt. In arce q̄z ut ifra et i iosepho
p̄z. Et audiuit alexander rex q̄li
demetrius sp̄serat ionathe. ideo
et ipe sp̄sit et ipe amorosa epl̄as
ex affectu n̄ ficto misitq̄ ei munera
p̄tiosa ut p̄z i ifra m q̄ n̄ ē difficul
tas et īduit se ionathas stolā sanz

.i. veste pōtificale. Nā alexander n̄ solū cō
stituit eū sūmū sacdotē. z etiā misit
ei stolā ut iosephus narrat q̄uis h̄ textus
n̄ dicat in die solēpni scenophegie .i. de
dicatiōis tēpli p̄mi a salomone cōstructi
ut quidā exponit que expō p̄bat̄ ex pta
q̄ in lege cōi p festū scenophegie intelligit
festū tabnaculoz̄. Iosephus q̄z refert. Susci
piens epl̄az alexandri ionathas induit
stola sacdotali festo tabnaculoz̄ ī stāte festū
q̄z scenophegie occurrebat .vii°. mēse ut p̄z
leuitici xxiii°. de q̄ mēse lo hic scriptura dicēdo
et īduit se ionathas stolā sanz .vii°. mēse vm
ptū stolā illā a rege missā ipe cōseruauit
annōi vtebat ea in dei obsequio. et audiuit de
metrius vba ista q̄s. s. alexander scripsit et
munera cōtulit ionathe. Fecit cōsiliarijs
suis. Quid hoc fecit .i. cur ita huiusmodi nos q̄
hoc fieri p̄misimus q̄s p̄ocumpauit nos alexādr
appl̄yendē aliciā iudeoz̄ ad munimē sui
.i. ad suā protectionē. et opē. Et scripsit demetrius
ionathe ac ple eo q̄m seruastis ad nos
pactū et mansistis i amicicia mea et n̄ acce
sistis ad inimicos meos p cōfederationez̄ ga
uisi sumus. hoc falsa erāt. et ficta ut ionathas
erubesceret nō adhereē demetrio. et remitte
vob p̄stationes mlas .i. mlta q̄ nobis dare
solebatis certus tpibz. Et dabit vob dōnoes
.i. munera. et absoluo vos et os iudeos
in meo dñio cōmorātes a tributis. et p
cia salis indulgeo .i. petimias q̄s sol
uistis pro sale q̄s cōferistis mihi et ita mea
ex aqua maris sup̄ q̄d pro pte sua et tua
videe. Siccq̄ aque de mari educte p alue
os siue ita ebrāt in sal. p solis calorē. et
cōnas remitto q̄s solue cōsueuistis. et
tertias seminis .i. tritas frugū ptes. me
rito q̄. Et dras lonus et fructus eo multipli
cat regibz q̄s posuisti sup nos et dimi
dia pte ficus ligni .i. arboz̄ i totū tpe p̄si
dēte mee. Et ihrlz sit sua .i. cultus dei exerat
i ea et in templo ipius. et libera a tributis
et decime. Et tributa q̄s nob solue solent
ipis sint .i. ei remanāt pro bono eo cōi.
Remitto etiā p̄fate arcis ita ut nulla

m ea morer cõi ionathe voluntẽ ideo addit et do eã sũmo sacdoti ñ simpliat ꝫ ut consluat i ea viros q̃stuꝫ ipe volucrit qui molestã ñ igerãt itrãtibꝫ tẽplũ qui custodiãt eã pro rege ut io/ sephꝫ addit qd et ꝟbis sequẽs cõcor/ dat cmpli et oẽz aũz·r ꝑsonã iudeoꝝ captiuã m regno meo relinq̃ liberã gratis et dies solẽpnes·r maiora festa ut pasche pentheccostes tabnaculoꝝ et tubaꝝ que semel vencrũt i ã° et sabba/ ta oĩ ebdõda veniẽtia et neomenie r festa m exordijs mẽsiũ celebrãda et dies decreti·r ꝑ celebrãdis festiuitatib⁹ ex certis causis ĩstituti seu ordinati q̃ dies sortiũ pro ĩtercessõe amanti liberatõeq̃ iudeoꝝ et dies victorie iudith et tota dies añ diẽ solẽpnẽ·r ꝑcipuã legis festiuitatẽ et tõ dies ꝓ ea Joseph⁹ võ ait pluuiliter añ eos et ꝓ eos ꝑ sic ꝑ diẽ solẽpnẽ forsitã designãt dies solẽpnes sel'm ã° venientes Solẽpnitas ãt pasche ꝑ pẽthecostes dicrauit septẽ dies put leuitici ze hẽ sunt õs dies ĩmunitatis ab exactiõe ꝑ remissiõibs a vectigalibꝫ oĩ⁹ iudeis qui sũt in regno meo et ñ hẽbit ꝑtẽ agẽ aliquid cõtra iudeos in foro contentioso et mouere negotia adiuuus aliquẽ eoꝝ in oĩ·r q̃libz rã ꝓdictis diebz et ut assistãt ex iudeis in exercitu regis ad negotia bellica pro defensione rei publice qui sint qi nulites et stipendiarij regis et ꝑcipui defensores iudeoꝝ in regno meo manẽtiũ usq̃ ad triginta milia virorꝝ et dabũt illis copie·r necia ad sua offa/ pagẽda ut arma stipẽdia ã cõsilia ut oz dari oĩ⁹ exercitibz regis et ex ipis triginta milibz iudeoꝝ ordinabũt aliqui ꝑ ꝓncipes meos qui sint custodes et magnatores in municionibz regis magnis·r fortalicijs et ex hijs constituent qui sint sũ negotia regni·r aliqui officiati ad expiẽda negotia que agũt ex fide·r qui tãte sit repu/ tationis qi eis credat et ambulet in legittis suis sic ꝑcepit rex in tra iuda·r vbiq̃ m regno meo pmittãt viuẽ/ re m lege ꝑm suoꝝ sic ꝑcepi eos ꝓmitte/ re sic viuẽ in iudea et tres ciuitates q̃ addite sũt iudee ex regione samarie ei iudea reputẽt tpi de iure pertẽtes ad eã ut sint sb vno vtpote ꝓncipe sacerdotũ Jõ sbdit ut ñ obediãt aliene ꝑãti nisi sumi sacdotis Judei nãq̃ p⁹ reditũ a babilone p pontifices regebãt ptolomaida et cõfines vrbes eoꝝ q̃s dedi domũ scis q̃ st' i ihẽlẽ·r mistris tẽpli sacdotibz ac leuitis ad nõia suptus sroꝝ·r mistroꝝ illoꝝ diuis cõseratoꝝ et ego singul' añis dabo ad sacrificia ã cõsilia quidem milia syclorꝝ argẽti·r tãta pecuniaꝝ Cirus ãt ut m lege hẽ xx obulos hit ꝑ fidei erãt diuisi de rõibz regis·r de rebus et bonis ad me de iure spectãtibz et dẽ qd reliquũ fuit dabũt qui ꝑsunt negotijs in opa domꝰ·r ad ea q̃ necia sũt in tẽplo et sup·r vlt hec quidẽ mea lus syclorꝝ que ãtiquebãt officium mei pro me l'alij reges de sroꝝ rõe·r de pe/ nitibz ad tẽpli mistros l'ad tẽpli ad sacdotes ꝑtinẽt qui misterio sacdotii fungũt et q̃liz aliquis ingerit m tẽplũ et ĩ oĩ⁹ finibz eꝰ·r mris septa ipi⁹ obnoxij regi/ m oĩ negotio·r astricti ad satisfaciẽdũ ñ pro culpa q̃liz dimittãt et vnusq̃/ que sũ·r attinẽt eis libera hẽant et edi/ ficanda l'restauranda opa sroꝝ·r edifi/ cia tẽpli et appẽdicias eꝰ supꝰ dabũt de rõe·r de redditibz regis Vt audiuit ñ ionathas et ꝑtes eꝰ sermones iste/ ñ crediderũt eis sed tã fuit erãt ꝑ blãdi/ ex timore prolati et cõplanxit eis in alexandrũ qui ex sinceritate q̃dam suspsit et cõtulit eis q ipe fierãt eis pi/ ceps ꝑtis sermonũ·r ꝑcipuus re/ ꝓmissor atq̃ exhibitor vbꝰ ꝓditor non locutẽs nec scribẽs eis dolose et ipi alexandro auxiliũ ferebãt oĩ⁹

machabeorum

diebus opportunis. Cum ih̄s q̄ am ih̄o
bñ egerūt et appareret ñ q̄m alexād̄er
iste ñ hūit ius ad possidēdū ih̄s regnū
demetrij fuit ei ex seie anthiochi illus
tris qui regnū iuasit expulso fr̄e suo
sui semonis selencidi cui regnū oppe
bat de iure rōe p̄genture. Ad hāc
rīndendū sit q̄ez ñ video ñ forsā q̄
demetrius ob suū in iudeos tyrāni
dē et ob alia crimīa meruerit puari
Et cōmisert̄ plūs duo reges et fugit
exrus demetrij et cecidit. i. occisus ē de
metrius in die i^a. Cui ih̄s iosephus scribit
Demetrius fortē pugnās ñ paucos
hostiū pstrauit. Cūq̄ fugās alios e
quus ei⁹ rem harastro. i. pfundo luto i
hesisset mīme fugē volens occidit.
Videntes etiā hostes q̄d et accidisset
reūsi circūdederūt eū et oī⁹ i eū iacula
destinātibz cū ipse pedestris fortiter
resisteret postea pfossus vulneribus
lapsus est. Et misit alexād̄ ad pto
lomeū regē egipti legatos. d. Da mi
liā tuā uxorē q̄d ptolomeus libēt
fecit et scripsit alexād̄ ionathe ut ve
niret sibi obuiā i ptolomaidā ciuitate
q̄ cū ionathas puenisset dedit alex
andro ar ptolomeo muneā priosa
et magē et honorauerūt eū p̄cipue
alexander qui iussit eū purpura
mox vestiri et sedē ꝫ pmū ee ami
cor suor. ar duce atz ptricipē ptipatꝰ
Demq̄ fuit in scolastica fert hystoria
q̄ tunc sūt insignia regalia. s. purpura
fibula aurea diadema et sceptrū
Cōsequēt describit bellū ionathe cōi
demetriū p̄ncipi demetrij filiū. In a^o
160°. vt dicit demetrius filius demetrij a
creta ciuitate de qua ex pte matris fuit
oriundus. cū p̄e suo amisso illuc cōfugē
In vrbe i^a postea fuit archiepūs tyti
apli pauli discipli. Jupiter q̄z fuit
rex crete. De cretēsibz vō allegat apl̄s
i^a. ad tite. Cretēses sp mēdaces male
bestie ventres pigri et audiuit alex

ander aduētū demetrij et cōtristat⁹
ē valde timēs ab i^o ionathā ut demē
trius i^o fuit de linea regalis pūapie
ex seie p̄genitū magni anthiochi et
reūsus est alexander āthiochiā regni
sui metr̄poli. Et cōstituit demetrius
appollonium ducē ꝫ cōgregauit exercitū
magnū ut in p̄mis expugnāret ionathā
quē fuit alexandro fortiter cōfidēti
ad accessit ad yāmniā i iudea. ppe mare
sitā et misit ad ionathā ipse demetrij
rex l' appollonius ex pte ipsius. Tu solꝰ
resistis nob. r. p̄cipue i p̄diis nos ir
bozādo audatiā alexādri. ego aūt frēs tui
m derisū et in opprobriū ab alexādro et
suis q̄ occupāt tirā p̄m meoz. n^c me
volūt recipe ꝫ etiā a te ꝫa tuis ppter
ea tu p̄patē exces adūsus nos i mōtibz
ita q̄ in locis mōtanis et i vrbibz for
talitijsq̄z hyer. cōfidis ad q̄ difficile as
cendē p̄sertī eq̄tibz ꝫ nūc ꝫ si cōfidis m
virtutibz tuis. r. roboze tui exercitus seu
corpalibz viribz aut instrūjs q̄ fortia
tua voleras descende ad nos i campū ut
in loco plano plūs apto pugne. quia
meū est vtus bellor. r. fortitudo exercitꝰ
atz industria p̄liandi. Introgn ꝫ dixe
q̄s sūe. q̄ dicit. Si excellētiā meā ppe
deres te in oppone ñ auderes lo. sīt
cōminatorie p̄sumptuose scribe tñ volēs
ionathan p̄terrē q̄ cōfidēs i dño magē
q̄ in virtutibz suis ex vbis tāte i probi
tatis fuit magis ad magnimitatē
et cōfidētiā. p̄motꝰ sicut scribit.
Vt audiuit aūt ionathas sermones
appollonij ex ore nūcij seu ex epla mo
tus ē aīo ad iustā indignationē ꝫ ad
ira p̄ zelū atz audatiā q̄ dō ex vbis
gerebat. Erāt nāz deuoti cultores veri
dei in quo cōfidentes vba ydolatē
spnebant. Et elegit ionathas decem
milia virorū et applicauerūt ionathas
et simon frē eī cū exercitu suo i ioppen
i. extra et ppe ioppen ita scribit. Et ex
clusit eū a ciuitate. i. ppls i ioppe exis

portas clausit ne ionathas ītraret cū
suis q̄ custodia appollonij ioppe erāt
·r· milites ab appollonio cōstituti īmo
be ī. ad suscurrendū sibi tpe opportūo
et oppugnāt ionathas eā ī exterrit q̄
erāt īn ciuitate ne aperet eā et ipos om
dēt aperuerīt ei ī pluū īmisert ō se ivi
tē ionathas et appollonius ñ statī cūr
ß paulop et ag̃ut ionathas q̄m sī in
sidie post se·r· ip appollonij ag̃s dimisis
sēt occulte q̄ a tergo īuaderēt ionathā
et suos tpe pūj et cōmouerīt ionathas
ī sui castra eop pū appollonij ānq̄ pugñ
nerī ne īcludent a viris appollonij et
eiecerīt milites et sagittarij appollonij
iaculā ī pplz ionathe a mane usq̄ ad
vesp̄az pplz āt stabat sic̄ p̄ceperat iona
thas et laborauerīt equi eor viz militū
appollonij Cūr ih̄ ioseph̄ scribit Jonathas
suis p̄cepit sagittas eq̄tū testudie fīm ex
cipe Cū ō cū ferissent n. ledebāt cū nis
hostes sī eos freq̄ntia tela libarēt vsq̄q
suas euaginassent sagittas Cā sagitte
corpa clipeis septa mīme stringebant
cū consp̄patione testudinis tela vemētia
refugarēt ī eicerīt·r· ad bellādū repēte di
rexit exercitū suū videns aduersarios iā las
satos et cōmisit ō legionē predestinē q̄
eq̄tes ñ valebāt militū suscipē Vt ergo sboꝛ
Equites ei fatigati erāt sagittādo et cō
tra sī ab eo·r·a symone ih̄ qui erāt ī le
gione ī fugerīt et ītrauerīt ī bethagon
ydolū suū·r· ī domū seu tēplū dagon
dei l' ydoli sui ut se·r· eos liberaret et ac
cēdit ionathas azotū et tēplū i. cū exēni
bz ī se ī applicuit ionathas castra sua ad
calonē que sunt vna de quīq̄ pncipalibz
vrbibz philistinoꝛ et exierūt obuiā illi
viz ionathe in magñ glā ñ audētes se ei
oppone ī ut audiuit alexand̄ symōes is
tos addidit adhuc gliosiꝰ ionathā ad
regnandū ei q̄ expugnāt aduersarios
alexādri et misit ei fibulā auream sic̄ est
cōsuetudo dare agnatis regū Joseph̄
dicit torquē aureū Porro iā ī isto ar-lo
dictū ē q̄ misit ionathe purpuā an
regāt cōnā Cūz nex hīm sint ist̄or
signia regalia p̄z q̄ misit ionathe
tm ēzt̄ū viz sceptz sibi reseruās et dō
ei aurarom vnā q̄nq̄ pncipaliū ciuita
tū philistijm et ob fines eop·r· vbes
et villas azarom cū finibz ī possessiōz

Expō ca' II 'Et rex egipti Arsinoē'

Describit h̄ gesta q̄dā plu
riū regū viz regis egipti
regūq̄ syrie alexādri et de
metrij et pncipaliter gesta ionathe sb'
eisdē Et rex egipti ptolomeus philo
metor sedz ioseph̄ cōgregauit exerci
tū copiosū sic̄ arenā que ē ad ostiū·r· n
litore maris q̄ ypbolice accipi p̄t et
q̄rebat obtinē regnū alexandri dolo
et nodē i. regno suo q̄ fuit detestāda
ābitio et mlti ī malis cū alexādro
eēt gener ipi eēt̄q̄ spes q̄ ad nepotē
aut neptē ptolomei ex filia sua deo
patua alexandri vxore deuoluēdū eēt
regnū alexandri h̄ felix ābitio auret
oculo tm̄ q̄ crudelis ē q̄ nec p̄i p̄it
nec fīri et exīt ptolomeus de egipto
in syriā vbis pacificis silānis se vēisse
ad p̄fectū generi sui ideo vbes apem
eēt ei p̄sentē q̄ alexand̄ h̄ eis īmisit et
ut appīquauit ptolomeus azoto audīt
ei syri pgentes cū ipo ut ioseph̄us tāg
tēplū dagon īclitū et azotū q̄ ītēsiū et
cetā eop demolitū·r· destructū et corpa
occisoꝛ p̄iecta et eoꝛ qui resi erāt in
bello tumulos·r· sepulchra q̄ tūc ville
res erāt sepulti et narrauerīt regi q̄
hec fecit ionathas ut īuidiā faceret ei
·r· ut regē īflammaret īuidia ō ionathā
et tacuit rex nolens cōm ionatham
aliū alexandri lite assumē ne alterū
p̄pendo tale litigiū malū āliquid
suspicaret ō ptolomeū et ocurrit io
nathas regi egipti ī ioppen volens
pro posse posse pace aliquāq̄ seruare
cū regibz p̄t' cōe pplī sui bonū Rex
aūt ptolomeus obtinuit dūtāt ciuitati

syrie auxilio militū suoz qs ī sin
gulis posuit vrbibz ill usqz seleu
ciā maritimā .i. vrbē sic appellatā
ad mare sitā et cogitabat ī alexādz
cōsilia mala q̄liter posset eū oīno
oppmē fraudulēter ¶ Cuī hec gesta
milia scribit iosephus que huic histo
rie nō concordant nec eī ea videtur
posse cōcordari nisi forsan multū ex
torte iō magis credendū ē hunc libro
¶ Et misit legatas ad demetriū dicēs
Dem cōponam⁹ inter nos pactū pacis
et amicicie fedus et dabo t filiā meā
quā ht alexander tale diuortiū fiunt
oīo illicitū q̄ sunt ei me omde h scdz
iosephū ita fuit ¶ Zā refert ptolo
meū exisse egiptū ad pbēdū sola⁹
alexandro et nō in ptolomaida fuit
q̄ oīosus ex īsidijs alexādri qs per
āmonitū ptolomeo pauit ¶ Et aīm
aduert q̄ voluit ptolomeū ihū ḡ texty
nō cōsonat asserens ptolomeū aggressū
ut dolo regnū alexandri acq̄reret
Subdz et vituperauit eū viz ptolomeū
alexādz ꝓ quo qd acquisierat regnū eg
et tenuit ptolomeus āthiochiā met⁹
poli syrie ut ibi cōmanet sr syrie regnū
Vñ sibi sūpsit et īposuit capiti suo duo
diadēmata egipti et asye q̄ nō erāt
egipti et syrie nisi forsan syria q̄m ē
ps asie pro ut asia dr una de q̄tuor
plagis p̄tibz mūdi et audiuit alex
ander fraudes et practicas ptolomei
et vē ad eū in bellū et fugauit eū ¶
alexandz ptolomeus ¶ multa q̄ppe
st iudicia dei q̄ mēdū pmittit pcto
res meliorib⁹ seu mi⁹ prauis pua
lere ex certa et legitima cā que hoīes la
tet sic in li⁹ iudicū legē filij bēiamī
iustissimā cāz hūites cetis tribubz
isrl iustā pugnādi cāz hūitibz p⁹ et
ex diuina reuelatiōe ad bellū pcedē
bz bis pualuisse ¶ Certū ē at alexādz
istū fuisse ydolatrā atz ī miltus ihīa
bile et fugit alexander ī arabiam
cū fi⁹ suo anthiocho ad pnces nūnos
et abstulit gaddiel arabs caput alex
andri et misit ptolomeo ¶ In scolastica
fert hystoria rex arabū tunēs pfatē pto
lomei occidit alexandz et reseruauit
filiū eī ptolomeus vō viso capite alex
andri grauius fuit et ptolomeus mor
tuus est in die z⁰ p̄ḡ capud accepat
alexandri sicqz vs iusto iudicio pu
nuit celerrīe tātus ptolomei ipietates
¶ Et q̄ erāt in mumtiōibz .i. hij qs rex
egipti cōstituerat ī munitis syrie lors
peruert ab hijs q̄ erāt int castra .i. oppi
mebāt a militibz et pugnatoribz demetrij
q̄z nulli aī adheserāt alexandro ¶ De
metrius nāz et syri noluerūt tota sua
munita ab egiptijs possideri et ut au
diuit iratus est .i. demetrius iratus
ē cōt ionathan eī sibi denūtiatū erat
a q̄ḡdā pfidis apostatisbz iudeis q
ionathas obsidet arcē et dedit se pdic
.i. ionathas exposuit se pdicto mortis
pgendo ad regē demetriū eī sacerdo
tes ac seniorib⁹ iudeoz nō obstāte q̄ re
gis p̄ceptū iussit cōtinuari actis obsi
dionē de q̄ re intendebat cāz regi rō
bile assignare ꝙ tuc grātz in cōspectu ei⁹
putat demetrij eui attulit munera
pnosa ac multa p quae mētē demetrij
emollinit ¶ Pce q̄z ad nutū īmutat
pncipū corda vñ et demetrius pter
spem ionathe multiplicit honorauit
exaltauitq̄z ionathā q̄ ¶ alexāder
n⁹ accusatorib⁹ ei⁹ audietā pbauit et
postulauit ionathas a regē ut īmu
nē .i. ā tributo seu obsequijs l gravaminibz
solitis liberā faceret iudeā et tres toparc
chyas .i. pncipatꝰ vrbes .i. samariā q̄
fuit metropolis in regno decē tribuū
et cōfines .i. duas vrbes ei cōfines et
pmisit ei viz regi talem tributa ī recō
pensā emolumētoz⁹ solitoz⁹ et cōcessit
rex et scripsit ionathe epistolas de hijs oī⁹
huc modū .i. tenorē ꝙ formā cōtinētes
¶ Rex demetrius ionathe frī salutem

et genti iudeoꝝ ¶ Exemplū epīe quā scripsit lastenī parēti nrō de vob misit ad vos lastenes iste ꝯdūt fuisse ꝓpīquus eius et filiaris demetrio spēialit' q̄ honorat' ab eo ꝓp' q̄d voluit eū parēte ꝓp' q̄d etiā scripsit et ꝓp' gestu sing' gnīz et hñi' que concessit ionathe ac iudeis significauit lastenī et formā epīe illi misse misit ionathe ac ꝓcio eis Gētes iudeoꝝ detrectū hñre statui ꝯ·r· ordinauī et exhibeī illis oīs fines iudee ⁊ tres ciuitates viz lidda ⁊ ramathe que addite sūt iudee ex samaria ·r· ex ciuitatibz regni dēt tribui Sorro samaria nīdū accipit ꝑ spēali re/ be regionis illi⁹ et sic fiunt ⁊ alie ꝑ eo ī munitate ī sūtit ionathas scīs strā ·r· separi et ad ihītandū cōtrādi oīb⁹ isth/ nis sacrificātibz in ihēo solis ī tēplo ·r· dei cultoribz pro hijs dōnōibz et exac/ tōibz que ab eis rex syrie ·r· ego seu q̄/ cūz ꝑdecessor meus ꝑcipiebat ꝑ singulos āños et pro fructibz tre et pomoꝝ ·r· arboꝝ et alia q̄ ad nos ꝑ/ tinebāt decimaꝝ et tributoꝝ ex hīs tpe remittī eis pro trecētis talentis que ī hoc recōpensā ionathas nob̄ soluet et areas salinaꝝ ·r· loca ī q̄b⁹ sūt sal mō tanto ꝑcedēti ar^lo de q̄ re plenius scripsi sī ī ꝓpīo ¶ Actū in mitro q̄ cātat armā cordi pessiō et cōnas q̄ nob̄ de/ferebāt ·r· a iudeis ꝑsolucbāt oīa cō/cedī ·r· relinq̄mq̄ eis ñ ex igi⁹ ex mā ꝓhīta ¶ Hec q̄ curate facē hoc ex^m ·r· is^m diligēt' cōscribite ī mā bene durabili et det ionathe ad disponēdū de ei⁹ cul/ toꝛa et pōt^a in mōte sc̄ō sion ī loco re/ lebri tēpli ad phēnē meoꝝ ·r· videꝫ Demetrius q̄ fuit tria ī cōspcū suo ·r· q̄ hītatoēs tre ñ repugrēt sibi dimisit exercitū suū ex ꝓpio ꝓcio suo collecto ex/ cepto pegrino ·r· alieno exercitu q̄ cōuenit ab insulis gētiū ·r· a cretā ac alijs gē/ tibz q̄rū ꝑsidio mīuit tria regni ꝑtis suoꝝ ¶ Et ī limitī erāt oīs exercitꝰ pribꝰ ei ·r· ꝓprius et natiuꝰ exercitꝰ q̄ ex pribz suis seruierat Indignabāt ei regi q̄ pegnū illū exercitū ꝓpis literciatis apud se retinebat et q̄ solutas eis diminuebat ānonas ꝙ sedz ioseph⁹ reges ꝓres cōsueuerūt eis dare ānonas etiā tpe paris q̄s tpe pīj erāt ad oīa ꝓmptiores Tryphon at q̄ erat ptiū alexandri ꝑm·r· principis mt' fautores ac principes alexandri di/ cēbāt vixit qui videt exercitū ꝺ demetriū mmurare īrauit arabiā ut mī dedu/ cēt filiū alexandri cui putauit exercitꝰ mox adhesuꝝ et mānsit ibi·r· ī arabia ipe trifon dieī multis q̄ athiochꝰ ille fuit nimis iuuenis ad regnādū et ī ꝓmptus q̄ eū nutriuit ñ tuto nez fini/ ter accepit petinomi trifonis ut tos/ phꝰ narrat ¶ Et misit ionathas ad demetriū ut eiceret eos q̄ ī arce erant ex hō ñ se q̄ ionathas cessauit ab arcis obsidione ⁊ potius q̄ ñ poterāt eā ad libitū expugnare ⁊ qui ī ꝑsidijs erāt ·r· ī loris munitis iudee hīc mī q̄ ī ꝓpīo/ bāt ista ·r· ꝓlīm iudeoꝝ ex fortaliciis ill exeūdo de ill ad depdādū ī ꝓpīg/ nādū ¶ Erāt et ptī gentiles ptī iudee a/ postate Cui petitioni dixit se rex sanc/ facturꝫ et maiora facturꝫ ꝑserti si iona/ thas ei auxiliatoēs trīsmittet mittit/ regi tā milia virorꝫ fortiū et ornatos/ rūt q̄ erāt de ciuitate itinera ciuitatis ·r· vias et plateas urbis sic munierūt ut n^c rex posset aufugē n^c ab ex^u aliq̄s sibi in auxiliū aduenire ⁊ ꝓ hīs sibiq̄ps laq̄ū extenderūt q̄m viri sūt n^i potuerī fugere expedite ꝓp' hīs ī pedimēta et/ vouit rex iudeos ī auxiliū et cōuene/ rūt oēs sil' ad eū ⁊ dispsi sūt oēs p ciuitatē ·r· iudee vndiq̄ disnurebāt ꝑ urbē ille/ q̄rēdo fugādo occidēdoq̄ emulos et occiderūt centū milia hoīm et sucrēde/ rūt ciuitatē ꝓ ꝓte quo viso residu/ rūt ciuitatē ꝓ ꝓte et venīa sibi q̄/ postulauerūt a rege pacē ⁊ venīa sibi q̄ iudei fumosi effecti sūt ī regno demchri

machabeorum

Vmptū iosephus ꝛc hꝫ multū refert que ñ videt̄ mihi ꝯsona textui huic viz q̄ exercitus r̄is pegino adhuc cū demetrio fuit et q̄ nudi ascenderūt sr̄ terram domoꝝ que ibi plana fuerūt atq; ex alto ꝯ aduersarios p̄liabāt iacula et alia emittendo Vñ n̄ leui valebāt et q̄ insiliebāt de tecto in tectū ac multa silia· et siluit tra ī cōspectū eor·r· demetrij post tātā victoriā et metropolis sue p̄ sbrationē ac sbiugationē sb eo· et mētus ē oīa q̄cūq; dixit·r· qua ionathe suasit ac p̄misit de bñficijs ip̄edēdis fratrib⁹q; sagendis Post hꝫ at regis trifon ab arabia et anthiocho puer adolescens filius alexādri et ī posuit sibi diadema regni syrie et cōgregatis sr̄ ad eū exercitu q̄s dispserat demetrius et pugnauerūt cū anthiocho ꝯ eū puta demetriū et fugit demetrius et accepit trifon bestias·r· elephātos l'seu addux tos l'a demetrio fugiēte sblatos et obtinuit anthiochiā Et scripsit anthiochus adolescens ionathe et hꝫ de cōsilio triphonis q̄bꝫ ionathas adnunciat̄ athi ochiū sic· adnunciat ipi· p̄cez alexādr· d· Constituo t' sacerdotiū·r· pontificatū t' cōfirmo Concessione nāq; a demetrio fratri reputauit anthiochus amicā et cō stituto te p̄nicipē sr̄ quinq; ciuitates ex regione iudee et misit anthiochus illi vasa aurea ī mīsterium tepli l'mēse sue et dedit ei pātē·r· auctē bibēdi ī auro·r· et aureis riphis et ēe·r· indui purpura et hāre fibulā auream seu aureū torquē et symonē fratē eius cōstituit ducē·r· officiatū ī aīa dignitate a finibus tyri usq; ad fines egipti·r· usq; principiū cōfinioꝝ regis egipti exclusiē q̄s sr̄ egiptiū nō huic p̄nicipatui iste anthiochus et exiit ionathas et pambulauit trans flumē rufraten ciuitates ut ī duceret eas ad cohērendū anthiochō et cōgregatus est ad eū oīs exercitus syrie ad furiendū hostes plenius et abijt gratā p̄t' eadē missā et cōduserūt se q̄ erāt gaze nolentes apire ionathe nec anthiocho obedire et sumēdo q̄ ni carnuti erāt ciuitatis attinēna gaze et p̄datus ē ea ausēdo diuinias eius q̄s repperit ex urbe et rogauerūt grazēses ionathā patrē ac venia· et audiuit ionathas q̄s p̄uaricati sr̄ p̄nicipes demetrij tiriando t' ionathe t' anthiochō m odes q̄ ē ī galilea q̄s ni ciuitatis fuerāt cōgregati ad exercitu multo volentes eū removere a regno regni·r· a p̄incipatu sibi cōcesso ab anthiocho p̄ dudū et a demetrio frez at suū symonē reliquit mīc̄ p̄uincia iudee ad eius dia et applicuit symō ad bethsuram ciuitatē ni qua fuit fortalicium p̄ aure fortissimū atq; in eo aduersarij iudeoꝝ obedientes demetrio et cōclusit eos q̄ erāt ī opido et fortalicio ī sicq; neq̄bāt egredi a nemia adipisci et postulauerūt ab eo·r· a symone dexteras ampe·r· assecurationes vite ut dimitteret ei locū salua vita ipoꝝ q̄ ī h acquieuit et posuit ī ea p̄sidiū·r· m bethsura et eis fortalicio cōstituit custodiā armatoꝝ de ppło suo et ionathas et mast" eis applicuerūt ad aquā genesar q̄ a nōie appellat̄ mare genesar siue genesareth ac mare galilee et an lucē vigilauerūt ·r· vigiles et pars ad p̄lium erāt ī campo aziot ciuitatis et castra alienigenaꝝ viz p̄nci pes et exercitus demetrij ocurebāt ī cāpo forsan eode q̄ tendebāt et insidias ī montibus m q̄ milli occulte māserūt et fugerūt q̄ erāt ex pte ionathe p̄ duos qui terrā erāt videndo insidias ex montibus erupe Et scidit ionathas vestimēta sua q̄ fuit armatus quo potuit scindē uestimēta sua Rex· q̄ scidit vestes aīs q̄ ad ortū fuit sr̄ arma īduit et posuit terrā ī capite ·r· sup caput et oranit p̄ cōfortatione sui et suoꝝ q̄ fugerūt ut rediret ad ipm cū q̄ suo dolore humiliatione et ozōe acq̄siuit auxiliū dei qui exaudiuit suū ppugnatore fidelē et cōfusus ē cū duobus q̄ secū remāserāt ad eos·r· ad alienigenas ī p̄lium et cōuertit illos·r· fecit ipos alienigenas

reuerti ad se, p̄uocōdo eos ad bellū
qui fugientibz iudeis repert̄ recedē
ut victores et videbāt qui fugiebāt
ptis eg⁹·r· nidei exītes ex pte ionathe
qui paulocā fugert̄ viderē ionathā
cī duob⁹ tuasisse aduſarios suos
et reuīsi st' ad eū aīati ex⁹ audacie eo
q̄ ſequebāt' cī eo alienigenas usq;
ad tades ad castra sua·r· ad loca illa
nhemigenaz ex q̄⁹ venert̄ ad p̄hīū et
reciderūt de alienigenis tria milia
virōz Expō ma'z Et vidit ionathas z

Olita hec gesta ionathe ven
tāt̄ et spēaliť q̄ſit' p⁹ reno
natione aīarū cū rōmis nō
fuit derept⁹ et captꝰ Et vidit ionathas
q̄ tp̄r cū iuuat Nō ē h⁹ itelligēdū q̄
facta hōm tp̄i aut fato sbiacēt sed
cōsuetudo ē ſcripture ut tp̄i assribāt
ea q̄ cōtingert̄ i tpe sic' et xp̄o i eua⁹
lo' Crastinus dies sibi ipi sollitꝰ ēt
et rursus· suffiāt ingt dieī malicia
sua p̄cepꝫ dr tp̄r ipm ionathan ad
iuuisse q̄ dō m tpe eo grōse affuit ei
Unde et iosephꝰ h⁹ cōuenienter expſſt
dicēdo lo' antiquitatū z Cū vidisset io
nathas oīa sibi diuina, p̄udēcia scdz
suā arbīdē voluntate elegit viros no
biles et p̄udētes ad tāte legationis
negēda negotia apīos q̄ in scā exp̄
mūt' in textu et misit eos romā sm
tuē et renouare cū eis aīciā et ad
spartiatas·r· lacedēonios ut ibi a magf
eluidabit' et alia loca·r· ad hsitatōes
alioz locoz sibi dilcōs mīsit epl̄as p⁹
eādē formā q̄ scripsit rōmis hor ē scdz
silez sensū viz de mstitutōe ac renouā
tione aīciae int' eos Et dederūt ill epl̄as
p loca·r· rōm· dederūt ionathe legatis
epl̄as ad reges et p̄ncipes inter romā
et iudeā cōmorātes ut deducerēt eos
puta legatos ionathe cū pace i tra iuda
Et h⁹ ē ex'" epl̄az q̄s scripsit ionathas spar
tiatis Ja p̄dē·r· p̄sbīo tpe dnōrū euolu
to misse erāt epl̄e ad onyā sūmū sacdo
tē a dario q̄ pugnabat·r· pugnādo
cōm hostes regnauit apud vos·r·
vobis et sr' vos qm̄ estis fres nri
·r· cognati ex gñe abrahe sic' resp
tū cōtinet q̄d sbiecti ē·r· sic' epla
rūsiua ab onya pontifice missa
p̄fato regi spartiatar̄z tenuit Por
to forma epl̄e misse a rege spar
tiarū onye ñ po' h⁹ iosephy z ān
q̄tū li⁹ reperit ea h⁹mō Rex lace
moniōz arius onye salutē Legētes
scripturā equā tuenī ex vno gñe
iudeos et lacedemones extitisse
familiaritatē cū abrahā hīsse so
cialiter Justū g̃ ē cū fres existētes
et tm̄ mittē ad nos et petere q̄ vobis
nr̄a iudicatis. facim⁹ vō et nos
idem et vra p̄ia sil' et nra volūtate
puta⁹ h⁹ iosephus Et suscepit onyas
as pōtifex viri q̄ fuerat missi
a rege lacedemoniōz dario que
ut tactū ē iosephy notāt ariū cī
honore et suscepit onyas epl̄as igit
p̄tati et forsan sunt vna et breuis
epla q̄us plūalit' dicat' epl̄e uxō
riōz loquēdi q̄ frequēt' singlare
po' p plurali et eḡuso i q̄⁹ sigfica
bat' de societate et aīcitia hīm et
lyāda mt' iudeos et spartiatas
fres·r· ego ionathas et p̄bi⁹ meq
ñi cū nullo hoz indigere⁹·r· nullo hu
no auxilio aut̄z solatio p̄ p̄ñi q̄z
nr̄ pace hē⁹ et p̄spitate letamur
Vel ut iosephus tāgit iste ē sensꝰ
fres nī nullo hoz indigē⁹·r· ad p̄bāt⁹
vos ee nros cognatos ñ indigere⁹
extrinsecꝰ p̄batōe q̄z p sacras nras
lras et scripturas hor ee credim⁹
hītes solatio sros libros viz scp
turas veteris testamēti qui i ma
nibz nrīs sūt in q⁹ tā tpe pacis
exultem⁹ et magnā ac spūalem
cōsolationē hauriim⁹ et exprimit
uxta l'm p̄b' Cum dulcia fuerint
meis eloquia tua s' mel ori meo

machab vij

Ere diuina scriptura e padrisus deliciaz
preptuarit sapie aiz scie recreatio
intellus iflamatio voluntis doctrix
fidei gemetrix spei despationē exiguis
confidentiā vene ubens mesa refec
tionis ine ipugnā mens ebrietate
abus et potus medigina et lumen
opulenta auiz consiatrix ac coserua
trix graz via etie salutis Hic aut apls
Rueriz scripta st ad nraz doctrinā scripta
st ut p patiaz et cōsolationē scripturaz
spem habeā q. maluit mittē ad vos q̄ h
ipz negligē renouare fraternē z aiam
ea recolendo que coseruatiā et augmē
tatiā eaz st Multa ei tpa trāsierūt ex
q̄ misistis ad nos s. tpe regis vri ptati
et onpe nos g̃ in oi tpe opportuno sine
itinissione horis statutis sb̄iugit sic
i diebz solepnibz meozes suis vri
i sacrifiis et obseruatiōibz mādatoz
ceremoniaz q̄z legis ozādo z sacrifica
pro vob ut fīa requt dilō Letamur
utz de gla vra r vre pspitate et pa
ex mutate gllaīnur et nr bīsanctis rī
detes nob H ad Consept ponit respp
tū spartanoz ionathe z suis remissū
Onpas qui fuit rex spartanoz tpe io
nathe sacdot magno r potifi nideoz
salute Inuenī est in scriptura de sparti
atis et iudeis q̄m st fres et q̄z st gnē
abrahā In q̄ u scripture veīs testamēti
scptū sit ipd pt inquiri et dicit q̄dā q̄
i genesi vbi gnationes abrahe desri
bit tā ex ysaac q̄ ex ismahele tā ex
filijs cethure ex q̄b teste ihe inūabiles
gentes exorte st Omptū in nra tnsla
tione n̄ inuenit istud sb noīe sparta
z n lacedemonioz fortsitū i hebreo sb
alijs reptit noībz Hoc vo hijs obicit
q̄z in ptatu epla arij regis lacedemo
niox dicit lacedemones tū abrahā
fraternitē sociatu hūisse n̄ g̃ fuerit
de sēe eis Hic r cōcludit magis vr q̄
spartiate dnderūt de nachor fre abra
he q̄ tū abrahā dm sociatu vixit r
etiā gnā m gen descripsit Dm ista p
bat obiectio ceptū q̄m i pinductu epla
n solū lacedēones ꝑ et iudei dicit fra
ternitatē tū abrahā sociatu hūisse Si
g̃ lacedēones ideo n st de gne abrahe
q̄z sociatu hūerūt fraternitatē tū eo. seq
ret q n iudei sint de gne a sēe abhe q̄z
dicit fraternitatē tū ipo sociatu hūisse
Deniq̄z in textu aptissie dr Inuētū ē i
scriptura de spartiatis et iudeis q̄m st
fres et q̄z st d gne abrahā n g̃ de gne
nachor fris abrahe Dorro q̄ dicit fra
ternitate sociatu hūisse tū abrahā intel
ligi pt dupliciter p̄o q̄tū ad pres eoz q̄m
ysaac p quē iudei dn̄derit de abrahā
et vnq filioz cethure p quē spartiate
dn̄derit de abrahā sociatu fraternitēq̄z
vixerit ad tpe tū abrahā Deinde ut sit
in scripturis p iacob sepissime itelligit ꝑsona
israel natq̄ ex iacob ita p abrahā intelligit
aliqua eoz posteritas n̄ q̄ iudei et lacedēo
nij fraternitate ac sotietate hūerit ad se
inuicē Decora nra et possessiones nre. vre
st et vre nre r tam e nr nos finitis atz
dilecto ut bona nra cōta reputēt z pau
simq̄ bona nra pro vra ōmoditate ex
ponē sic et vos vra pro nob Hoc cōsonat
et alludit ei qđ i pmeozatu epla arij regis
spartanoz hic Vra sil et nra cōta reputa
tiq̄ Ge alijs apparatu plij i q̄ principes
demetrij fugerit timore ionathe ar suoz
Hō ei dedit eis spatiū loci a tpis ut ingre
derēt regionē eoz r iudea qz inuisset
aqua dāpna fribz tre seu alijs rebz
et misit speculatores i castra r ii et
ꝑe turbas eoz reuisi speculatores nu
tiauerūt ionathe qz cōstituūt aliemigre
ne supuenire illuc puta ad ionathā
nocte ut ipromisse pmitteret ei ac ꝑtz
suu et attēderit foros i castris suis r
alienigene cū cognouissent ionathā
et eos exitū cē pātū ad pliū ꝯ eos
timuerūt et fugā detrenerūt et nec
fugā deprehenderent a ionatha i scpte
attenderūt huiaria sdā i castris suis

q̄ ad deſignādū q̄ ceſſ mādauit et
pugnauit et diuerſit ionathas ad
arabas q̄ vocāt zabadei et pauſſit eos
Iſti ſedz q̄ſdā fuerūt q̄ ſup q̄ ca° vocāt filij
yābri qui iohez fr̄ez ionathe occiderūt
et cogitauit ionathas edificare p̄ſidia
i. loca munita ſeu fortalicia in iudea et ex
altare altitudine magnā i. cōſtruere
murū valde ſblime et forte int' me
diū arcis que fuit in mōte ſyon et ci
uitatis i. reſidue pte mutans thalz
ut ſepararet eā utpote arcē a ciuitate ut
eet ipā arx ſingulariter i. ſepata cōſiſtēz
ab vrbe et nez emāt nez vendāt i. exīn
tes i arce ni poſſint hre cōmone cū ciuib⁹
nec ab eis mercia vite accipere et creuit
murus qui erat ſup torrētē cedron i.
ſinus ppe l' vſus torrentē illū a pte ori
entali et repauit eū facieēdo ibidē mur⁹
robuſtiorē et ſymō edificauit adyadon
in ſephela i. mūtionē i loco ſic dco
y° ſedz ioſephū fecit fortalicia q̄dā in
pueria h' eſt ex thalz in iudea Cōſecit
deſcribit q̄r ipſiſ⁹ triphon abtio
ſiſſe optans regnare i aſia ſeu ſyria
aſie pte detenuit fraudulēt tenere
anthiochū regē Gz metuēs reſiſtētiā
pat⁹ a ionatha ꝓpoſuit i pmis occidē
ionathā quē et fefellit ſic i textu q̄ pla
nꝫ ē recitat Et miſit triſon exercitū ſuū
et eq̄tes i galileā ad ifficiendū xxxvm
milia q̄ ionathas illuc remiſit Et illi
cū audiſſent q̄ cōſpheſus ē ionathas
h° ā ſuſpicabāt pro certo viſo exercitu
triſonis eos ſequēte ꝑierūt putabāt
naz eū iā ē occiſū et ppe tā erat ut oc
cideēt hortati ſūt ſemetipos et i. h° ſapiēt
egerūt atz virilius q̄ aſſyrij qui cogita
nte holoferne principis ſui i fugā
ſūt verſi et videētes hoc qui ſequebat fuerūt
i. exercitꝰ triſonis q̄ pro aīa res ill' eſt
i. q̄ viri ionathe pat⁹ ceſſ pugnare tā
fortiter ut deret pro defenſiōe ppe vite
bellare p̄ſertī dū ñ eſt ſpes fugiendi
reuerſi ſūt ad triſonē nō audentes cōm
iudeos iure certare Illi at venerūt
ad pace in tra iudā cū pace ipā
ipſi ñ pertoſis q̄ de ionathe ſ ſuoꝝ
deceptione doluerūt vehemēſſ

Expō cpli ſz Et audiunt Ar ſz

Qualit' pg ionatha phūt
ſymō fr̄ ipi hic enarrat
Et audiuit ſymō q̄ congre
triphon exercitū copioſū ad deſtruē
da iudeā videns q̄ i tremore ppl⁹ē
q̄z ñ hūit rapuit p̄ncipēq̄z regnī eo
gregauit ppl⁹ multū thalz et adhortat⁹ ē
Vos ſcitis q̄m e° et fr̄es mei et domo
tres mei i. cognati mei fer̄ ꝑ legib⁹
nob ꝑ moyſen datis cōſeruādis et p
ſcis i. pro templi et diuini obſequij multo
hoz grā perierūt i. corpalr̄ occiſi ſūt ōs
fr̄es mei viz ioh̄es a filijs yābri elea
zar⁹ ab elephante ſup eū equēte iudas
a bachide ionathas a triphone i nc
ñ mi cōtingat pre aie mee i. vite corpo
li ita q̄n eā exponā pericl⁹ mortis p
defenſione legis dīne ac plebis mee
vindicabo itaz gētē meā i. iudeos
ppli mei zelo iuſtitie Et rideret inimi
ci audiētes Tu eſto dux nr̄ Itaz ſymō
iſte prudens et ſagax ñ abtioſe ſed
ꝑſidentiā egreſſit ꝫ ex caritate i. cōi mōdo
patri ſe obtulit ad onera publica labores
magis q̄ ad honores Et miſit ſymō
ionathā filiū abſolomi et cū eo exercitū
nonū i ioppen vrbē quia ut ꝓcedēs hoſtes
ſibi ſbient atz i eq̄ fortalitio q̄ſdā de ſuis
cōſtituit ꝫ ia fortiores plures et ꝑatos
aptiꝰ cōfidebat voluit i. i° repone qui
illo° triſoni ſe ſbderet et tertius hinc
q̄ etāt i arce mānſit illic ipe Hoc ñ ve
poſſe expoñ de arce mōtis ſyon ci pau
lo ꝓꝫ i iſto dicit' ca° Qui at i arce erāt
miſerūt ad triphonē legatos ꝛc ideo
pt intelligi de arce fortalitij ſui i oppe
in q̄ ꝑſtatus ionathan abſolomi filius
mānſit cū ſuis pro certo cuſtodia alios
inde remotis et ut ꝛgunt triſon q̄
ſurrexit ſymō i pmotōe ad diuertē

et qz amissurꝰ r pugnatis eet cū eo
r cōn eū ꝓ̄ filiū nisi ipemet triphō rdet
misit ad eū viz symonē legatos dicēs
pro argento qđ debebat fr̄ tuus i rōe
regis r in exactione facienda fr̄i tuo
ex pte regis de debito ꝓsoluēdo detinuit
eū q̄ nō mitte argēti talēta cēti q duos
filios ej obsides pro securitate qz nō
resisset regi iō fcđr ut ñ dimissꝰ fugi
at a nob r ne ab hac captiuitate re
laxatus recedat a nob p rebellionē
et remittes eū acceptis filijs ej atz pe
cunia et ꝯfuit symō qz nī dolo loq̄t et
sensit p nūcios Erat ei symō vir ꝓspicax
et astutus misit cū argēti darī r tri
som mitti et pueros ne inimiciciam
magnā sumēt ad rel r ne ipe symō
incurrēt displicētiā et inimiciciā isti
us ꝓli q̄ morte ionathe iposuisset sy
moni misi misisset argētū ac filios
ionathe ꝓpls nāz dixiss qz symō ex
auaritia uel ambitiōe nō misisset
pecuniā ac pueros qs ipemet sy
mō i principatu manet Cū ut ioseph⁹
refert symon exposuit ꝓpło et suis
amicis fraudē trifonis n omi de
consiliō amicoꝝ misit q̄ i pīsiss tri
phon postulauit Quez vr symō in
isto bn egisse ad vitandū scādalū cōi
tatis et populi magnū poterit sue
totius Nā si fuisset sedino mota i ꝓplo
Ex si obtinat cū finisse luctū i more
tes minens rtn exponē morti Rū
qz i tali cū h tenuit qz et corpalis
mortis filioꝝ sint mi malū q̄ ma
la ꝓtracta Nā laudabilē qs exposit
serpz morti corpali pro bono cōi et
symon et mistra r ceteres ej ābula
bāt i oēz locū q̄cūz ibāt r p lom ꝓpq̄
locus p que trifon cū suis trāsiuit et
gressus ad ipugnādū nudā ut vbiq̄
possint trifoni resistē Qui āt i arce
thalz erāt miserūt ad trifonē legā
tos ut festinaret venire p desertū
et mitteret illi alimonias Erat āt mx
valde multa q̄ impedimt aduētū et iter tri
phonis qz pre nimis mltitudie ñ patuit
sibi via et cū appīquasset basithamā r
loco sic dicto occidit ionathan et filios ej
Frē sic dēs opz ꝓmittit ihs scio neq̄ re
ꝓbos et iniquos electos et iustos ꝓuocare
ad electoꝝ purgationē sic i ionatha isto
ac filijs ej q̄ misit symō et accepit p manū
nūtioꝝ suoꝝ ossa ionathe fr̄is sui et se
peliuit ea i modū i sepulchro ꝓntū suoꝝ
Et edificauit sup sepulchꝝ ꝓtis sui et
eā muris et fen suoꝝ edificiū altū visu
u qp a remoto q̄uis videri de lapide ꝓ
lito r ex politis lapidibz aīa et rel et sta
tuit septē ꝓpyramidas r structuras alias
et q̄dratas a latitudie īcipētes et i āgul
to finē sumētes qz ifimus erāt late supi
arte que ātiquis fiebat i sepulchis mag
noꝝ vnā i vnā pī et mīi r ex una pte
vnā pro pte q̄ ex pte opposita aliā ꝓ mīe
et sili ordine q̄tuor pyramides q̄tuor frib
ꝫ defunctis septimā pro se et hys erīpo
suit columpnas magnas sustentātes struc
turā edificij meozati et sup columpnas ar
ma ad memoriā etnā strenuissiꝝ opm
bellicoꝝ mathathie filioꝝ qz ej ꝓ i rerū
dationē diuinoꝝ auxilioꝝ ac triūphoꝝ
eis desup cōcessoꝝ atz ad ñuentū edifi
tionē ut considerarent q̄lr sit pugnādū
pro defensione legis diuine q̄ pro cōser
uatōe iustitie ac pro bono cōi et iuxta
arma naues sculptas De armis vo aq
dicūt q̄ erāt vera arma sic sup mōume
ta fortiū pugnatoꝝ suspendūt q̄z vexilla
et scuta Alij dicūt q̄ fuerāt arma sculpta
Triphon āt cū iter faret cū ārtioncho re
ge adolescente ej exulerat tutor dolo oc
cidit eū et regnauit pro eo alliciens sibi
milites promissis et dons et fecit pla
gā magnā i tra fruct ei rex odit sua
feroniam q̄a cū celauit in multis et
edificauit symon ꝓsidia r lom minu
ta iudee ad resistendū triphoni ej tyra
nidē nouit et misit ad demetriū ut faret
remissionē regioni r iudeis faret rele

uanē ab aq̄ grauanubz exactoibz seu tri
butis eis ip̄ositis q̄z os acty trisomis p di
rep̄tionē ⁊ dissipationez iustine ⁊ decep
tionē fuerāt gesti idco symō cū suis maluit
fouē ptē demetrij q̄ trisomis qui n̄ iuris
hebat ni regio ⁊t demetrius indut ⁊ coro
nā auream et bahen sez rabanū ē ometri
colli ex aureis amulis fm̄ ⁊ conā et ba
hen quā nusistis in signū dilectē fidei
pi⁹ gratāter et pat̄ sum⁹ vob̄ fuce pacē
magnā ut cū vro auxilio expugnē trisonē
et scribē ip̄ositis regis ⁊ officiatis ac du
cibz nris remittē vob̄ que idulsi⁹ ne q̄d
exigāt a vob ult̄ q̄ eis ⁊ nisi q̄uis em
constituī⁹ ⁊ ordinauī⁹ ac cōcessi⁹ vobis
constant ⁊ certu seu firma sⁱ Remitti⁹
q̄z vob ignantias et p̄n̄ ⁊ q̄uis nō p̄mis
i nos ferendo auxiliū adūsario nro an
thiocho et si q̄ ex vob apta sⁱ cōscribi nr̄
nos milites uel alios conscribāt cū fue
rint probati ⁊ Imolso ablatū ē ugū gē
tū ab isrl ⁊ ḡuamē tyrānidiq̄z dnūz
regū gētiliū et eoz satellitū a iudeis cessa
uagis p̄sēt q̄ ān postea tū hūerūt in
pugnationē ab ill ut nīsa hē ⁊ modicū
fiunt cōpatōe poꝛū ḡuaminū q̄ nichil
et cepit ppl⁹ isrl scribē in tabul et gestis
publicis ⁊ historialibz libris publicoz
notabiliuq̄z gestoz ip̄ia et aduisa q̄ eis
sb̄ matthatiā eiq̄z filijs acciderāt ⁊ In die
bz ill symō applicuit ad ciuitā vebē phi
listiim et circuidedit eā castris ⁊ tētoriis
seu pugnatoz turbis q̄z forta sb̄ adhesit
vebs i⁹ trisoni et p̄uissit turē vnā et
erupērāt qui erāt int̄ machinā turris
p̄uisse i ciuitē ne oriderēt ⁊ turre ⁊ fis
est motus magn⁹ ⁊ timoꝛ vbiq̄z admi
ratio desolatio i ciuitate q̄z videret se nō
posse symonis manū euadē io posthu
labāt sibi a symone dexteras sibi dari
⁊ pacē cōcedi q̄ p applicationez manū dexte
solet cōferri et eicit eos ⁊ ydolatras de
ciuitate gazē et emūdauit edes ⁊ tēpla
et phana seu alia loa i q̄ fuerāt sy
mulachra ⁊ ydola q̄ inde deiecit ⁊ loa
aqua lustrationis aspsit seu alijs
modis mūdauit et tē ītrauit i ēa
⁊ ciuitatē b̄n̄dicens dnō q̄ victoria
sibi cessit et abiecta ab ea oī īmū
ditia ⁊ ydolatrie spurcitia collom
tēm vivos qui lege faceret ⁊ cultoꝛ
veri dei qui legis p̄cep̄ ipleret et fir
sibi hītationez ⁊ tā fortit ea munit
q̄ erat apta pro sua hītatōe tpe opo
tuno q̄z ār erāt i arce iherl⁹ phibeb
egredi et īgredi i regionē iudee fre
quēz turbā et cōclusi p murū alti
et forte q̄ ionathas fecat nr̄ arce
vebē iherl⁹ ut ē xp̄i cap⁹ patuit et da
mauerūt ad symonē ut dexteras
acciperet q̄s vitā dimittēt et eoꝛ
eos īn et mūdauit arcē a cōtamīa
tionibz ydoloꝛ atq̄z filiū spurcitiaz
et īuenerūt symon et alij sacerdotes
⁊ maiores de ppl⁹ in ea cū laude dei
et ramis palmaꝛ cū lētitia ⁊ i sig
triūphi et cymbalis ⁊ musicis ⁊ instru
mētis sonū magnū q̄ audiri facit ⁊ ē ca
facientibz de q̄ dom̄ ē i expōe ⁊ ca
et cythāl et nablis ⁊ cythāris et ymnis
⁊ psalmis et cāticis alijs spūalibz
q̄z cōtrist⁹ ē timiq̄ magn⁹ ex isrl
⁊ cōgeries hostiū molestissioꝛ q̄ tē
ānis fuerūt in arce ⁊ cōstituit ⁊ sy
mō ordinauit ut oī⁹ ānis agēt
dies hui⁹ q̄ purgatiō et panifice pos
sessa ē arx cū lētitia tēp festiui m
meoriā bāt bñficij et mūnit mōte
tēpli ⁊ mōtē syon i q̄ fiut tēpli
muris turribz armis p̄uisionibz
et hītauit ibi iuxt tēpli pōtifex te
pli ⁊ et vidt symō iohez filiū suū q
postea nōiat⁹ ē iohes hircan⁹ q̄ ēt
vir phi⁹ ⁊ aptus ad p̄lia p ceteris fi
lijs suis viz audax fortis prudens
et diligēs et posuit eū ducē vniuscuiq
vtutū ⁊ p̄ncipē oīm exercituū seu
pugnatoz suoz tm̄ sb̄ se symō ei mā
sup̄ius dux ppli et hītauit i gazaris
⁊ nō gazā vebe p̄sumebalde mūm

machya 2

et bñ pusa ut m ea resisteret hostibz
ist Inh fro dat ex plans ut eos qb
viderit veteris vtiosiores et prudē
ores alijs pfinat tpi ad spiritalia ita
miā aptiores. oi psonaz acceptiōe
seclusa

De anno cxlix Anno xiij

De anno cxlix Anno xiij

Rospitas tesimo Art xiij
magna symōis et iudeoz
sb eo regimine h mansit
aliq tp pmittit et iserit Anno
ssr congregauit rex demetrius ex
ritū suū et abiit ī media ī regnū
medoz ad contraheda sibi auxilia
cōtra trifonē Rex at medoz p vnū
principū suoz praussit exercitū demetrij
ipmq demetriū princeps i pduxit
ad regē illū medoz atz psaz q et
incarceravit demetriū et paulopost
interfecit ut iosephus refert et silvit
tp iudā ī a notabilibz bell q gessit
pro iudeoz oi q die symōis ī oi tpe
sui ducatus h pris iudeoz mō pua
luit et qd modicū ē reputat p multo
et qsiuit bona gētis sue pserū bonū
spūle īducēdo iudeos ad cultū dei
deuotū exhortē qz diligentē qsiuit
eis q cōservauit referēdo ea ad spūlez
pfectū hoc ad oēz pinet pfidere pon
qre bonū cōe pri sibi sbiecti qz ppa
modā et placuit ill pcās ei qz videret
qz gret bonū cōe ī pie ī mānuete pcet
ñ oppnies qz p iuste ī cū oi gla sua
accepit ioppen ī int terra sua magis
ta gessta obtinuit et possedit vrbē
noie ioppe maritimā ī portū ita
qz ibi fuit naugatiū qes et statio
et fecit iteritū m insulis maris ī or
dinauit qz a ioppe p aquā fuit iter
publicū ad punicas ī aqz medio
situs et congregauit multitudē mil
tū ī iudeos hic m a cap redemit
et m iudeā reduxit Vel sensq ē qz
milites captiuauit gētiliū et dñatq
ē gazare ī gaze vbi et bethsure
que vrbes specialit exprimit qz i eis erat
fortalicia forcia valde ī a regibz fregit
possidebat fuitqz difficile eas sibi sbire
et arcā ihrlz quā nec iudas nec ionathas
potuit obtinē seniores i plateis sedebāt
tpe suo et de bonis tre tūbat conferēdo
de pspitate iudee ī iuuenes induebāt
se glaz ī pclarū amictū et ioīditate mil
tiplicī replebāt et scholas belli ī bellicū
apparatū ad exercitū qbs si cū exigēt erant
ad bella periti Cuitanbz tribuebat alio
quā faciendo m eis prouisiones cōes
et constituebat ī sic disposuit eas ut
esset vasa munitois ī aptū instrumēta
defendendi se ō hostes ut et ipi ciues
erūt armati atz ydonei se tueri Prēpe
sedz ydioma hebreū vasa vocāt qcūqz
instrumētū seu media l principia a q
effectus cōtentiā a pductiua Quicqz pauly
vomitus ē vas electionis · quadusqz nōia
tiū ē nomē gre ei ī nomē ei famosū et
celebre usqz ad extremū tre ī valde longe
et late ut sit ypbolicus sermo q aqd dr
p excessū sms mēdac ad cōfundēdū mēdacē
in medio rei et confirmauit os hui
les pli sui ī obedientes deo et sibi
supbos at et tūsgressores deiecit et
ō fuit vē scūdq eq q superbis resistit
humilibz aūt dat gram Hinc sdr et ab
stulit oēz malū et iquū p prosse Ha
collapsa et deformata reformauit p
viribz īcorrigibiles at tulit de medio et
legē exquisiuit ī ñ legis ītelligētiā ar
dūplicationē diligēs fuit scā ī sacra lora
et cōtenta ui eis dīno cultui deputata
glificauit et multiplicauit vasa scoz ī
vasa diuum obsequij et auditū ē rome
q defunctus ē ionathas Ha et ī roma
milti mirabāt indei et usqz ī spartiatas
de q fr mō dñm est auditū ē hoc et cōtris
tati sūt valde q ita dolose ī ipie fuit or
tus q ū filius suus Vñ pro cōsolatiōe symo
nis tū romani q spartiate scripserūt ad
eū epistolas de renouatiōe amicie ī societatis
forma aūt epistole cōuoz ñ pōnit hic fr epistole

sparciatz sbiūgit Hoc exēplariū qs mi
serūt sparciate · spartanoz pnceps · r rex
et ciuitates · r cōitates seu ciuitatū crōes
symoni sūmo sacdoti et pplō iudeoz sa
lutē Legati qui missi sūt ad pplz nrm ex
pte vri nūciauerūt nob de gla vēa · r exel
lentia et honore victoria et letitia qz ne
esis in pprīa pspitate q̄ gauisi sum9
Qz̄us ei de morte ionathe dolebam9
tm de sbsecuta vēa exaltatione letamur
et scripsim9 q̄ ab ipis legatis erāt dicta i
consilijs pplī · r in publicis ac solēnibz
cōgregationibz maioz nroz Vel cōsi
lijs pplī · r i libris asiliorz i q̄ ordinet
decreta ordiationesq̄ pplī uri seu ipz
pplī ptinētes scripsim9 inq̄ sic · r sb hac
forma Rzeumenim9 anthiochi filius et
antipater iasonis filij qui fuerūt
iudei legatū iudeoz venerūt ad nos
Nos cppe miserat ionathas sparciatis
ut pr s hē cū renouātes nobīū pshīa
amicitiā et placuit pplo sparciatz ac
tpe vnos puīos legatos pdcos gliose
· r cū grandi honore ppt honorabilitatē
et dilectiōez eoz a q̄ missi fuerūt i qm
cā legationis eoz acceptabil fuit i po
nē exēplar · r scptū symonis eoz i segregatis
pplī libris · r in tcodicibz nre cōitatis se
cūs sollicite repositis et cōseruatis ut
sit ad mēoriā amicicie i sotietatis int nos
et vos pplo sparciatz ut pcte nob Exēplar
aūt · r exemplare epistole hoc scripsim9 symōi
magno sacdoti Post hec aūt misit sy
mon iuuenē et aḡs secū romā hn
tē clipeū aureū magnū pondo mille
mille · r pdente mille minas Rma
ut de pondus centū dragmaz seu lib
vna talentū sūm papiā Cōz ingu
tionē vō ē dragmā uel die libre aūt
dimidia ad sanciēdā · r firmādā cū eis
sotietatē Cū audisset aūt pplo romanoz
sermones istos legatoz symonis de ami
cicia roborāda dixerūt Quā grāz actiōnē reddem9 symoni et filijs ei pcz sum
strēue adimuātibz · qi dixē Plene ei
regnari ni vales cū sim9 vnū corpus
effecti ni pplo et fribz ei9 pro q̄ ipe cor
i tāta fecit laborauit ac ptulit · ris
tunt ei ipe fres sinos · r loci coz supple
et ipoz īmicias vltus ē ac tra eoz
reduxit ad pspitate pristīa et sūm
erūt cōsū ei viz symoni ac pplo ea
libertate ab obsequijs q̄ da seu tribu
tis et descripserūt hecpta i tabulis
ereis ut nūgis manēt hoc mūmen
et posuerūt i titulis · r in dei reposito
tabulas cōtoz mīt septa alia ad mō
nā reseruatu i mōte syon · r i signo
tepli loco Et hec exēplar scripture · r decre
q̄ maiores iudeoz mīt se cōstituerūt
de symonis sblimatiōe · xvm die mē
sis elul scdz hebreos tm ap nos de ao
rīde anglisb a° ccc° regni grecoz q̄
a° ītrauit demetrius regione pfar
et rapt9 fuit ut ferī i exodio hyr m
a° z° sb symone magno sacdote · r z°
āno pontificatu symonis hyr i cōuētu
magno noīa frā · r publice declām
sūt hec · qm fecerāt frēs sūt pplī i signo
nrā · s · in iudea et a pplo iudeoz
cōn gētiles Symon aūt mathathie
filij ex filijs ionab Supē e m legit
ex filijs ioarī et ē idem nomē sicos
ex dīs ibidē pz sensū vbi i sūmis et
fres ei dederūt se pplo · r arduus bell
et districtī moztis corpal exposuē
rūt se ut sūmeret secū ipoz · r sac lom
ut tepli et attinētia ei ac sacrificia
et lex · r cultus dei sdz legē moysi i
sūo manēt i vigore q̄ gazarū · r
vrbē nōie grāz mūmūt et q̄dā
apta erāt ad cōceptionē eoz po
sūt i cis · r arma et cetā p q̄ hoc
tes potēt retinēt ac in signum collau
i vrbibz ill · et in vicis eoz · s · symonis pi
patū est ut tolleret · r expelleret gētes
que in ciuitate dauid · r in arce erāt ut
patuit i fine pcedētis m' de q̄ arce pro
cedēbāt ipm cōmorātes i ea q̄ cōtamia
bāt oīa que i circuitu sanctī · r loca sancta

que erāt ī gyro tēpli violabāt omittēdo
ī eis sacrimonia seu ydolatrie vitia ꝑ ise
rebāt plagā magnā cū sitiētes ī puritāt
cultus diuini ac sacris ministris tēpli vel
eiā mulieres ṽginesq; hebreas rapu
erūt ⁊ polluerūt Et rex demetrius sta
tuit illi sūmū sacerdotiū ut ꝓcedēti hē ⁊c
Audiuit ei q; appellati sūt iudei a rōnis
amici et socij et frēs tā q; iude q; iona
the ac symōis Romanā āt iā monarchi
ā ꝑ magna ꝓte tenebāt et timebāt rō
ad ꝓplacēdū eis atq; ad euitādū eoz of
fensā demetrius honorauit symonē ac
iudeos et itē ut admuneret ab ipis ut pa
cē et q; iudei et sacerdotes eoz rōsē serēt
ei se ducē suū ac sūmū sacerdotē Institu
to āt hebat a rege vi magis q; iure ⁊
ad ī stitutiōez accessit plebis ꝓsensus
Cōsenserūt āt ī ꝓmotionē symōis ī
solū q; ad suā ꝓsonā ꝫ eiā q̄ntū ad pos
teros ī addit ⁊ ietiū ī ꝑ oē tēp durati
onis veteris legis testamēti vonet sur
gat ꝓpha fidelis ī q; iusq; ds ꝑ verū ꝓphaz
reuelet aliter se debē Judas q̄ppe ⁊ frēs
eq; q̄nus fuit sit sacerdotio sū ex pucle
gio speciali ī tm erāt de sede pontificū
ꝑ lineā rēgz nec ꝑ eoz pōtifex fuit nec
filius pōtifex ꝫ dñdit ex vno xxim sa
cerdotū q̄s dd istituit ut ī expōe ꝛ applī
catiū ꝫ Ex dā tm exponit sit donec sur
gat ꝓpha fidelis ī xp̄c nasciat et veiat
sicq; ꝓpletū fuit q̄m posteri symonis
ꝑsecerūt ī pōtificio et durātu usq; hēo
dē ascolonitā sb q; natꝰ ē dñs et salua
tor de q; deutero ꝙ ꝫ dñs regnāuit ꝓphaz
suscitabo eis de me fratrū suoz tēpli te ⁊
ut sit sī eos dux ī ꝓnceps ī bellicis reb⁹
atq; ciuili regimīe ⁊ ut cura eēt illi ꝑ
tis ī pro conseruatiōe cultꝰ ⁊ obseruā
tis tēp pōtificū ī spiritalisq; regimine
ꝑsidenti et ut ꝙstituerēt ꝓpositos super
oppa eoz ī diuisos officiatos sī tpalia
ar spiritalia et sī regionē q; ēis ꝑeēnt
debitꝫ et sī ꝑsidia ī fortelitia ut au
diat ab oībz iudeis ꝑ obiaz et scribāt
ī noīe eq; os ꝙscriptiones ī regione ī m descriptiōe
notabiliū actuū ānoter tpr ab ānis ꝑsidē
symonis ut ita diat a 2° a 3° pontificatꝰ
symōis gestū ē hoc et ne liceat ulli iudeoz
cōuocare cōuentū ī gnale ꝙgregatiōez sine
ipo ī absq; ima symōis et suscepit symō ꝓn
cipatū nō ex ābitione ꝫ pro bono cōi ī scptis
isdē duxerūt ī decreuerūt ponē ī tabulis
ereis ut ingt ī meoria pmaneāt et ponē eas
in pcinctu scoz ī m muro aūj do⁹ totiꝰ
tēpli ābiete ꝑ gyrū Ex ⁊ ar eoz ī scptoz istoz
ponē ī erario ī loco thezauri Expō mpli
xv Et misit rex anthiochus Artemibus ⁊ī

Porrossius ꝑsidētie symōis usq;
ad obitū eq; describit hī Et misit
rex āthiochꝰ filiꝰ demetrij ā ꝑsis
oratis eplas symoni sacerdoti cōuictes huic
modū q̄m q̄dā pestilentes ut trifon ⁊ sui
fautores q̄ scipz ac alios varijs vicijs cor
ruperūt obtinuerē regnū ꝑtī nōrū
volo āt vindicare regnū ī iniuriā regno
meo illatā volo ergo ꝙstituas ee ī deputata
tributa dei et liberā a granaminibz ⁊ tributo
et oē debitū regis qd tri a ꝑtī meo teneba
mini dare ⁊ que fuit ī sit regia ī m ꝑstāda
ex tm tua remittant ⁊ a me q; ī secutꝰ ē
eū puta triphonē anthiochꝰ et ve trifon
dorsū ī ad vbē sit appellata fugies ꝑ
mansiā loca ī mari ꝓpiq; Consequēter
ꝑ recapitulationē pō forma eple quā ut ꝑ
cedenti fert ait romam misert symō
symoni pontifici adhuc viuēte dmeto
Vet āt numenī et q; tū eo erāt missi
romā a symone ab vrbe romā ī hnites
eplas et regibz regionibz scptis ne bellū
ī ferret iudeis Lucius ꝙsul rōnoz q; tr ꝑ
cōsules regebāt ptolomeo regi egipti sa
lutē Epla āt expōe n ī digest ex qua in
elicit ꝙ rōni iā tpe i. longe ar late ꝑsidē
bāt Anthiochꝰ āt applicuit castra ī doriā
ī m ciuitū vrbis illi ꝙsdo ex q; trahit q;
ꝓmā obsidionē ī ruptt ad tpr forsan ob
hyemē a silēz causā et misit ad eū symo
duos milia viroz ī auxiliū et nolut ānio
chus eā accipe q; videbat se nō ī digē auxi°

symōis ppt' qđ an̄ cātabilit' sēpsērat ei Et
misit ad eū athenobiū vicēs Vos teneti
ioppen et gazarā et arcē que ē i ihēlē ci
uitates regni mei In hī rex iste erauit
qt tā iure plij qi ex promissione dīna ptine
re vrbes ad filios isrl' ptinebāt ỹ et tota
philistea ut pz nōz xlv ioīne qt hī nc
q̄ tradite r restituite nob ciuitates qs oc
cupastis et extimj qđ extāstis et tribu
torz ciuitatū alia cēntū talēta argēti
r tonde talenta argenti psolute nobis
p extimio hōm et locoz qđ scristis extima
do ihēatores locoz Et misit symō athe
nobio ad se missō Rex alienā trā supplī
qz ut dimī ē vrbes psite ptinebāt de iure
ad isrl' Hzos vō tpe aptū belladi hītes
vendicauj r ad ppetuē reduxi nāz
et teneī hēditatē patrū nrōz Nā de ioppe
r gazara oīdis que posthabas t rsbitu
ipi qui erāt in vrbibz ill faciebāt plagā
magnā i ppō nrō io hui iustā causā
expugnādi illos et michilo hoīū r pro
hanū vrbū possessione dam vobis tri
lenta cētū ne cōgramū ỏ nos et ni rndt
athenobius vbi agđ symoni l'ex idig
tioe l'qt nequit rnsionē symōis rpbare
Triphon āt fugit nauī i arthosiadā
r ad loā sū militipatū et cōstituit rex
cendebeū ducē maritimū r i tritotijs
suis uxē mare forsā meditaneū et
mādauit ei edificare cedrone r fortalicia
et fortēte cedron vbi nasait cedrī ppe ihēlē
et obstinē portas ciuitatis ihēlē lapidi
bz a machinis bellicis p gyrū seu aneb
pugnatoz Rex āt psequebat trifonē q ipius
trifon 2o ipertj sui ā sedz iosephi ē oīs
et puenit cendebeus pānida r ad trā
illā iudee pticula a ej pte q cepit urbē
plebē iudeoz cā vexādo vel cepit exercitū
suū urbē r pugnare cū iudeos q io
hānes nūciauit hec symoni pri suo
a q voluit iformari de mō resistēdi cēde
beo Et elegit symō de regione sua viri
ti milia virōz peditū et eqtes et pfecti
sil' pedites illi et equites cū ioh q unda
filijs symōis et surrexert mane q abie
rūt i cāpū utpote pati ad pliū cōt
cendebeū q erat exercitus copiosus cēdē
bei vemens i obniā ill equitū i pedi
tū et flumi erat it medū i poz erad
mont iohes castra sua ỏ sanē eoz si
adūsarioz suoz et vidit ppls suū tre
pidāte ad trāsfretādū torrente qt ad
uersarij erāt pluīmi ualde q timuit
timuit pmj suo ex cōfortās q uidit
suos et videt eū viri sui tā magni
nuter trāsfretāte q timuert timfretā
do pg eū Dix is qui pest in oī aciē
tuū et ardius musis ac spūalibus
pugnis dī se exēplare ac strēnuē ex
hibē sbditis suis edificē exemplis
ac formā victorie demōstrāe q ēp
ī acie Et exclamauert sagittis tubis
iohes et sui sedz legis mādatū ut se
expositū ē q i fugā cōuisj ē cendebeus
residui āt fugerūt i mūitionē r i lo
cū munitū Tūc vulnerat ej ciuitas
fr iohis postea tū ovalunt et ni pte
suo symone fiut ocisus ut ifra hēt
Iohes āt iserunt ē eos viz rendebeū
et suos donec veiret cedronē r ad mu
nitionē ibi ꝑstructā quā edificauit
cendebeus ut dīm ē s i isto ut pbē
de decepcōe mtfertioeq symōis
Et ptolomeus filij aboby cōstituj
erat dux i cāpo iherico Symon ei
pferit eū pti uidere viz locus p cruēi
cāpi iheracōtim et exaltatū ē ex eo
ex suis diuersis et qm gener exhibit sp
mōis et volebat obtinē regionē r pos
sidere pesse ppt cogitauit symonē
cerū suū et filios ej ocidē Maledicta
nāz abitio ñ sariat et nemim pnit sp
mō āt pābiclaut ciuitates q erāt m
regione iudee ñ obstāte semo suo sol
licitudinē gerēs eaz r sollicitj p bono
cōi et statu salubri m tpalibz at spūli
bz sbditoz iii q pz ferue nr diligētia
ej p qđ instruīt qui pfuit ut pfona
liter a p ydoneos vicarios visitent

ſbditos ſuos et deſorta reformāt ac ſñ
ſonaz acceptiõe nūcijs nuſtū agnt
urdinū ſic' et ſ'regē ſ'. ſamuel le' pe
giſſe ꝙz' palip iosaphat rex p aptos
vicarios et ſuſcepit eū viz ſymonē
ac filios eȝ mathathiā iudāqz ī mu
nicipulā r puā et fortē tuerī nī dolo
ut fraude faceret qđ nec placte n' eqtate
facē quit Dolus naz abimonis ē comes
et filia venerata et cū iebriaty eēt ſy
mon et filij eȝ r bñ et copioſe refecti
ñ tñ gulose repleti occiderūt eū ꝫ duc
os filios eȝ ꝫ qſdā pueros eȝ r muſtē
pdēs filij aboby ȳ' dia'. et eȝ nūstri
qui tū ver'. ſem nō pepercit et ſcripſit pto
lomeȝ regi anthiochio cui p tȳ' ofidebt
placē eȝ qȝ occidiſſ aduſariū eȝ ꝫ miſt
alios nī grazaā tollē r ad occidēdū
iohez eȝ īteritū magis optauit qm
nouerat magnimitatē fortitudinēqz
ipi' ut audiuit āt iohes a puero qui
euaſit et penitrit pēz et ſuos frēs ēē
occiſos ac aqs ēē miſſos pro ipo occi
dendo expauit admirādo de tñ iopi
nato effectū ꝫ metuēs circūueniri ac
perimi et occidit eos qui venerant
occidē eū ſicqz os filij mathathie
occiſi ſt' Et ceta ſymonū r regū geſtoz
ſeu dnōmētoz iohis et belloz eȝ q pȳ
pēz ſuū omiſit nūc que fuit pripuū
l' q' uint humanos Vñ a vitijs humanis
ognoiaty ē hūcana qȝ ſcripto i rōne
ab affricanis qȝ debellauit vōty eſt
ſcipio affricanus et bonarū vtutū eȝ
viz magnimitatis fortitudis nūstrie
raritatis ſeu actuū ſtrenuoz qȝ fortu
geſſit ꝫ edificij muroz qȝ extruxit ī
urbe forſan ihelz aliaz ve ciuitatū in
dee ſcripſit ſ' in li' dier' ſacrdoū eȝ quē
librū ñ hȝ ecta ſic' nec alia qđa volūa
qȝ ī libris rez ꝫ palip noiant ꝫ allegāt
ex q frēs ē princeps ſacrdotū pȳ pēz ſuū
qȝ iohez hūcanū dic' ioſephȳ fuiſſe dnē
atz pontificē ac pphaz Crudeliſſ āt fi
lij aboby vitulauit vxorē ſymōis nūcz

iohis et duos frēs eȝ numerōs Cuiz iohes
acriter obſideret filiū aboby ī opido acha
peſſi' r' ſcrit nūcz iohis et frēs eȝ ſuſp mu
ros uſqz ad effuſionē ſanguīs flagellari
cōminādo qȝ prepūnēt eoſdē ſicqt iohes
ex ꝓpoſitione mīs ac frīm ab obſidiōe reſ
ſauit qȝ xo āīs optime pfuit ac deinde
quiuit ī pace Ad laudē ꝫ glaz oīpotentis dī
qui ē ſ'. oia dō ſblimis et bñdēs amē
Explicit expō pmi libri machabeoz Incipit expō pmi empli z' libri machabeoz
frībȝ qui ſūt p egiptū uicēs z' primi
ſus primus Incipit feliciter :

Sicut ī ſcolaſtica fertur
hiſtoria ſedes liber ma
chabeoz ñ ē hiſtoie pſe
cutio ꝫ preſentis rei
pitulatio ꝫ ſt ei epla quā
ſcripſit iudas machabeꝰ
et ſeptuīs iudeoz ac theoſolomite diſpſioi
iudeoz r iudeis diſpſis qui exulabāt in
pribȝ oriētis et maxīe ī egipto ī qȝ ſinua
uerūt eis duas ſolēpnitates a ſe inſtitutas
vnā de purificatiõe tēpli alia de victoria
ō nicanoꝛē ad qȝ ſolēpnitates illos exhor
tabāt Dicto alij dicūt qȝ liber iſte ſ'. abbre
uiatio libroz iaſonis cyrenei de frīs iude
machabei et frīm eȝ ac pli editoz ut pz in
fine 2' m'hi libri Et hoz vtriqz pt vtilitā
qz h' liber ī exordio ſui otinet pteritā epla
abbreuiat qȝ ſūmatī iaſonis libros et mī
ti addit que ī p' libro machabeoz ñ hnt
Inuz ī exordio h' libri ſic dr frībȝ qȝ ſt' p egip
tū iudeis qui frēs nri ſt utpote nati ex
ſeie iacob ſic' et nos et eȝ nobīl ſt legis
ac fidei ſalutē dixit frēs qȝ ſt' ī theoſolois
iudei et qui ī regiõe iudea et pace bona
r ſpūlez itēa p' et tpale itēa ordiatā ad
pace ſpūale Vñtebāt āt plurimi iudeoz
ī egipto pſerti ab eo tpe qȝ ptolomeus ogn
mēto ſotheoz qȝ pȳ alexādrū magū p' ī
egipto regnauit plūmos iudeoz a theo
ſolīa et indea ſecū captiuos ī egiptū de
duxit eȝ ſuccesſoꝛ ptolomeus philadel
phus rupiēs ſibi trāſferri libros veteꝛ

Explicit expō p' lib' machabeoz Incipit expō p' 2' & 3' machabeoz frībȝ qȝ ſt' p egiptū iudeis qui pȳ

testamēti plurima milia uidebāt liberā
a seruitute & remisit uidebāt pōtifici a
quo petijt sibi uiros doctissimos mitti
ad trāsferendos libros legis moysaice
de hebreo i grecū Eleazari ad ptolemeū
deoz i egipto māserūt et miserūt
ibi ualde q̄ missa fuit ista epla. bene
faciat vob ds bñdicēdo vob i spūalibz
ac tpalibz bonis et memorē sit testa" sui .r.
pissionis veteris testa" i vob ipl̄e digne
suscipiat & effectū ordinat se meore pacti seu
pissionis q̄d fecit et pepigit cū pribus
nris i mōte syna legē dando p̄ et an
tiq̄ patriarchis abrahā ysaac & iacob
q̄s tā pro .r. posteris eoz de milia promisit ut i gēn p diuisa
veritate cōplā & sicut scribit q̄d ad abrahā
ysaac et iacob locutus ē q̄ sc̄a de nō suoz
suoz fideliū et sic ad hūc supplet ꝑ
tū et absq̄ supplemēto exponi Memi
nerit testamenti sui .r. pacti sui seruoz
suoz fideliū .r. cōcernētis suos suos fi
deles et eis sancta De h̄o pacto le gen .x.
Dixit dns ad abram egredere tē i gētem
magnā et magnificabo nomē tuū eris
q̄z bñdictus et semini tuo dabo tr̄ā hāc
Gen .xiij. 28° aut ad ysaac Tibi et semini
tuo dabo uniuersas regiones has cōples
iuramētū q̄d spopondi abrahā p̄ri tuo
et bñdicēt in semine tuo oēs gētes tre ꝑ
gen .28. locutus ē ad iacob Terrā hāc
dabo et seminī tuo eriq̄z semē tuū sic
pulus tre & bñdicēt in te & i semine tuo
cūcte tribz tre & det vob cor vobz .r. cordis
illuminationē & deuotionez det obz vobis
ut colatis eū p̄ obseruātiā legis dīne
et ꝑfecti colit ds cultu tōto p fidē spem
et caritatē deī p latriā q̄ actū sc̄e deuo
tio ozō laudatio sacrificiū iuramētū et
votū et sanctus eq̄ voluntate .r. ea q̄ deo
sc̄a placita et i p̄mis eq̄ p̄cep̄ corde magno
.r. cū igenti cordis affectū potius ei res
pirit ds ex q̄nto q̄ q̄ntū h̄o ē ex q̄li et
q̄nto cordis affectū quid fiat q̄ opus seu
dat exterius et ad volenti .r. spōtā
neo nō coacto aut ex timore nō ex seruili
more q̄ dicit le Execute dns corde
perfecto aut verissimo hm̄ ēt p̄ psalm̄ 28 ds
hozent. fili mi serua deo corde perfecto et ad
voluntaria & deprecat oratorē hm̄ intellectū
illustrādo voluntatē ꝑ exercitio ac ipsā
mādo i lege sua intelligēdo ac adipiscēdo
p ut orat p̄s Da mihi intellectū et scrutabor
legē tuā et custodiā illā i toto corde meo
et in p̄ceptis suis ut eam rectē intelligat
ac ipleam et faciat patrē pretoris et
tpis iux .r. pribuit & cū placuerit dō
vie hois inimicos eq̄ quietē ad placitū
& claudiat oziones vias q̄s petitis veri
saluba et pena a deo detenta et reprobitā
vob misericordiā ig̃ scēdo ner vos delicti
i tpe malo .r. i aduersis p̄ nec i vitijs et
pctis ꝑ i eis pie p̄ueniat vos et ad pe
nitendū ac emendādū iduat Deinde pr
dz bonū aut malū ppt ea q̄ ostēpit a fiūt
in tpe a q̄ denotatione sortit ēt nr hm̄
s. in ihū et i templo sumo oratōes p vob
i q̄ pz caritas mea ad vos q̄d et magnum
ut vos q̄s oretis pro nob Regnāte de
metō a° 163 Cui p̄ li fm ē melio
de duobz regibz nois h̄ p̄mo demetrius
fuit filij seleuci filij antiochi magni
q̄ demetrius nisus est occidi antiochū
regē filiū antiochi nobil seu illustris
qui etiā demetrius i traxit tra ptim
suoz et cepit regnare a° 151° regni suoz
ut dem ē fo° p libri ma° Hinc ut p̄mū de
metriū venit et ibi erat alexander rex
filij p̄fati antiochi. deinde a° 141°
ve demetrius p̄noiati demetrij filius
et regie exortus ē ut patuit x° p li ma°
& regnauit usq̄ ad annū 162 i q̄ capti
fuit et i carcerem a rege medoz atq̄ pfec
sic phītū ē le p li ma° & duxerit q̄ de quo
demetrio intelligat hec hra ut data hy
epla & vr ex dictis q̄ de 2° demetrio q̄
cepit regnare a° 164° occiso demetrio
pre suo Sed obuiare vr quia glo habet
dicit hinc demetriū filiū fuisse seleuci
Vt q̄d quidā negat h̄ loco hec glo-

que ñ posset saluari dicēdo q; demetrius
iste voret filius seleuchi q; fuit filius filij
eius sic' in libris regū etiā azaria et iosaphat
et ezechias dicūt filij dd regis Insup
dicā posset q; q̄tā ānoz istoz alit' fuit
hit et alit' p' h' nā in isto p'o m' paulo
post legit Anno 188 post quā theosolis
senatusq; et iudas qd' de nicanor machabeo
expo' qui ñ omnibus fuit ā' 151' regni
grecoz ut fert nono p' libri m' Nos
iudei ihelz admonentes scripsim vob iu
deis in egipto manentibz i tribulatiōe
r cōstituti i afflictiōe q ipetu r ipetu
osa et sbita psecutiōe qui ipetus sup
uenit nob in istis ānis a regibz et eoz
principibz ihelibz nos dire voluerūtibz
ex q; r post q; recessit iason a sca terra
et a regno r a tota patribz nris pissa
et data ad diuū cultū electa et a re
gione iudee porta sucrederet r portas
ihelz robusserūt milites regis āthiochi
epifanis et effudert sāguine multos
tum plurimos in ihelz ordēdo fideles
qd' q̄dē finis sit in p'o li' p'o m' recitat' dis
fusius De isto iasone q; q̄dē adpurat
ad sacerdoci principatū ista hē m' x°
huius princeps eoz q; ut p' p' libri m'
septi est abierūt ad regē anthiochū
qui dedit eis placitū ut facerēt ussh
tias gentiū et ordinū ad dñz p au
xilio hostes et exaudiri sumū ab
eo q; ei auxilio placuū adūsarijs
nris et recuperauū templū ni q; recupa
to obtulū sacrificiū gras referendo et
simulagine r simulā seu panes
sros ex simula q; est tritici farina
mundissima de q; panes propositois fiebāt
et proponū panes r xij panes propositi
onis posuū in templo sup mensā ad h'
deputatā sic' exo 25' papit et accendū
luceruas r septē lāpades q; erāt sup
candelabz aureū Interea q̄dē fratres sui
totū illud p' li' x° m' plene narrat'
et nr frequēter r oī ā' solēnizare
dies scenophegie mēsis casleu r de
rebus l' nouembris scdz q̄sdā ut i expō' 5' m' p'
libri plenius dicē Dies āt scenophegie q̄dā
i expōe hui m' et alibi intelligit festū pncipale
omnis dedicationis ve templi qd iudas et fres
eius instituerūt q; expō vt dicto tempore qz p festū
qz p festū scenophegie i scripturis veteris test'
designat festū tabernaculoz sic' v thos i p'o c'
uilhel' q; pisieb i li' de fide r legibz et alijs
de halis sic' 3'' sinagoz testat Vñ magr i histo
rijs Indeniā iquit die mensis septi erat
scenophagia qd' sonat fixio tabernaculoz a
senos qd' est umbra et fagia qd' e fixio p'o
ait mensi iudeoz correspondet apud nos mun
dapulis sicq; septio mēsi i' 11' p' nos nouem
bet nouēber a' decēber Itaq; iudei theoso
lomite hortabāt iudeos egiptios ut eā
festū scenophegie seruarent ni' omitteret
occasiōe celebratiōis nouū festi ab ipis ins
tituti s' dedicatiōis templi ad eq; celebratioez
ipos hortabāt sicq; autor scolastice hystorie
et alij antiqui expositores scripturē huius pas
sus Anno 188 Hic scdz q̄rdā expoēs incipit
epla missa de iudeis in egipto morantibz
a iuda machabeo et suis distincta a pmo
dicta epla quā dicūt missā tpe symonis
post mortē iude r ionathe iudeis pacē
ipsis tui dēo obtinare vt qd i pmo epla
le Nos iudei scripsim vob i tribulatiōe r i
petu ut dcm e atq; expositū e Nā tū ex
ponit sic i tribulatiōe r de tribulatione
que expō vt extorta ner textui psona ner
glose ner rabano ner scolastice autori hys
torie Ymmo apparet q; ista sit ca' et speal
epla tū ex data eq; q; ex plonis scribentibus
et ex foī dictamis ut intuentibz innotescit
Qui vo vult dicē q; sit vna epla potit
tūdē q; plone scribentes ponit h magis
in speali q; sup ponit solū i spiali scili
plone q; her scripta st et q; data st eade ire
ß diuisim scdz q; multo ānoz diuisimo
de ichoat Nā qd āt de h dicat melio gri
q; ista epla missa a iuda ac suis assēt
data a' 188 tū iudas obtinus sit a' 151' sic'
nā fuit pbatū Ad qd' lira videt In epla
iude multo ānoz nō fit a principio regni

ß añ ut hic ĩmuit ḡlo ß vbi ĩcipiat n
di. Additq lyra pt rõbili dicẽ qs ĩcipt
a xp̃o ā. regnũ assueri m q ꝑplg isrl mi
rabili liberatus fuit a pſecutõe amã
ut hẽt hester 2o. Nã liberatio 1a fuit mi
rabilis et silis liberãtoni iudeoz sub
antiocho fre In pbatõe aũ hꝰ dicit
lyra ꝑsuppo vnũ qd et alibi sepius scpſt
qꝫ ſ. darius de cuj ĩmã tẽplũ fuit ꝺſũ
matũ sub zorobabel et aggeo fuit filj
assueri regis et hester regine a postea
victo ab alexandro magno Vꝫ dñs
smie ñ pt qz ñ solũ ꝺicat iosepho bede
rabano alijsq antiqs doctoribz ß et
bõ ihẽo. sup aggeũ et danielẽ ubi
affirmat dariũ de cuj ĩmã ꝺſũmatũ
ẽ tẽplũ fuisse filiũ ytaspis qui dario
successit ĩ regnũ filius suus xerses
pꝰ qꝫ regnauit artabanus cui suc
cessit in regno artaxerses q̃ i logiam
vocatus ẽ pꝰ qꝫ xerses et pꝰ eũ sogdi
anꝰ cui successit darius cognomẽto
nothus pꝰ qꝫ regnauit artaxerses qui
cognoiatꝰ ẽ menon et ab hebreis din
assuerꝰ Assuero successit artaxerses
qui dcs ẽ ochus cui successit ĩ regno
filiꝰ eꝰ arsanius pꝰ qui ẽ filiꝰ eꝰ dariꝰ
q ab alexandro ẽ victus Hec sctoꝝ sco
lasticã hystoriã ſſ narrata ex q̃ pz qꝫ
inf dariũ ſb q tẽplũ ẽ ꝺſũmatũ et dariũ
ab alexandro pſhatũ valde multa requiret
Josephus tñ ñ ponit tñ multos ß darius
rꝫ qui tẽplũ iussit cõpleri ñ fuit rꝫ qꝫ ali
dicit tñ ihẽo qꝫ iosephꝰ alijqꝫ cõr tenet
nr verũ ẽ qd hebrei ꝺs dixit dariũ de cuj
iussu ꝺſũmatũ ẽ tẽplũ fuisse filiũ assueri
ut pz ex ĩductis que ꝺia ſſ esdrã pleni
ſſ ꝓbata io ꝛpuũcio ꝓtris falso imitꝰ
fundamẽto ß qz epla ista ſb iuda machy
beo scꝛpta ẽ iudeis ĩ egiptũ abductis posſ
forsan ꝛputaꝰ ꝓtrita ĩchoãi a ptholomeo
sother rege egipti q̃ iuxta dcm iudeos
seruũ duxit captiuos ĩ regnũ suũ Itaqꝫ
iudas et senatꝰ iudeoz scripsert aristobolo
nigro ptolomei Aristobolꝰ iste fuit na
tione iudeus habitatõe egiptius pari
pateticꝰ phus et ptolomeo philometoꝛ
scripsit cõmẽta ſſ moysi libꝰ aũ ĩ milꝰ
istruxit regẽ ꝓpt qꝺ eꝰ mgr vocꝫ put
hec ĩ iosepho et ĩ scolastica hystoria ple
nius describit qꝫ aristobolꝰ ẽ de gñe xpi
sacꝺotũ fuit nãz de scie aaron et pos
teroz eꝰ xpoz. r. vnitoz qui sacꝺotes
ĩ sua cõsecratõe vngebãt ꝑ eos zo
lenitus qꝫ ꝺ ihẽ et hos qꝫ ĩ egipto ſſ fuit
salutẽ aie nr m spe et meito postea ĩ
re ꝑmio et saniatẽ corpale ad salutẽ
aie ordinata de milꝰ pricil. r. tardus
ĩpugnoibz liberati a deo eꝰ auxilio
et vtute ꝓualuit hostibz utpote mag
nifice totis ꝓcordijs nqꝫ grãs ipi de
Vꝫ ei bñficia ñ aduertat nr grãs agit
dãpnabilit ẽ ignauꝰ utpote qꝫ adiuꝰ
talẽ. r. tñ forore et potẽte regẽ. ſ. ãthio
chũ illustrẽ diuinitꝰ victoriaꝫ so
tiꝰ fuisꝫ ꝺpe ei ebullitẽ. r. copiose ac i
petuose venire fecit de pside. r. regione
psarũ eos q̃ pugnaret cõ nos. r. duces
et ꝓncipes suos aũ arphaxadꝰ sub q
nos ĩpugnaret ut patuit pꝰ 2oꝝ 2e. ca
ꝑ' libri Nã ñ ĩ pside erat dux ipe hor
expꝰ ñ de antiocho nobili ß pari
ipi qꝫ fuit dux et caput filij sui et ei
ipo ĩmẽsus. r. valde exitus magnꝰ
tendit. r. otꝫ sus ẽ in tẽplo nanee r.
Dyane l'fortune scꝝ qsdã cõsilio de
ceptus sacꝺotũ nanee ut ei cũ ea hũc
turꝫ ve. ad locũ ãthiochꝫ. r. mox cũ
ãthiochꝰ magnꝰ a romis de bello fu
gatꝰ venisset ad tẽplũ nanee qꝫ ꝺcꝫ
rus tñ ipa hora ẽ reuerẽtia ei futurꝫ ad
tẽplũ et ut accipet pecunias milites in
tẽplo illo repositas qꝺ sacꝺotes prius
tũt ei dolose ut ꝛpheusũ i tẽplo ornatꝰ
accipet muqꝫ dotis nõie. r. ſb rõe dñi
gratis exhibit Cuꝫ ꝓsiluisset eos
sacꝺotes nanee. r. tũ eas presentasset
antiocho ut magis credẽt ipis et
amore pecuniaꝝ allectꝰ ĩgrederẽt loca
secretiora ad paratus ĩsidias unde

machabeorum

sbūgit et ipe cū pauis ingressꝰ eet mt
abitū phas m·r tēpli clauserūt tēplū
aptoqꝫ omnto aditu·r ingressu seu os
tio tēpli mittētes prosseruūt ducē·r an
thiothū lapidauerūt hūj qui erāt absco
diti i abditis tēpli q ipe fuit iductus
t eos q cū eo erāt i tēplo qm tēploꝝ
extitit spoliatoꝛ et diuisert mebrāt
in detestationē cunctoꝝ eoꝝ p oīa bndōs
os qui tradidit ipos illos i morte·r
diuina iustitia bndicat i isto effectu
ihc. Tpj deo volente ita puti sit nō
in qntū i ꝛo ipoꝝ ocsione fuerāt
milta pcā admixta viz firaus mēdā
cū praua ītētio ītficientiū illos factū
ss·r celebraturi purificationē tēpli sicut
expositū·e nām duxi·r vtile ad salutē
significāe vob ut et vos qz agatis die
scenophegie·r ni solū celebretis nōbcū
tēpli dedicatiōne z nō omittatis ob hoc
tabnaclōꝝ celebritatē n festū de īcen
sione ignis ¶ Nā sb duce et celebrans die
ignis qui datus e miraculose a deo qn
neemias edificato tēplo et altari obtu
lit sacrificia fuit et sacdos qz esdras
¶ Nā cū ipside ducent pres nri ¶ stud
expo de capte iudeoꝝ sub nabugodono
sor rege qui eos iussit duci i babilone
at babilone regione cū ex ia milti iu
deoꝝ deuenert i regione psaꝫ atz me
diā ducebāt sacdotes q ir dei cultoꝛes
erāt accepto igne de altari absconderūt
i valle·r sacdotes cū alijs i captiuitate
ducēti igne qui sb altari holocaustoꝝ
inquiter arsit seu supsert atz i valle
ut de iosaphat absconderūt vbi eāt pu
teus altus·r profundus et siccus s
et io ꝛo le ¶ Puteus alto e ¶ Et ipis ve
ni m altitudine maris atz i eo obu
rāt sc eū·r m lacu i tute q cla posue
rūt hūc igne ex q elicit apet hic erāt
aqua sacdotes deuoti et iusti qnus
¶ Hauri ita ut oēs pter hos sacerdotes
ignotus eet locus i q ignis i fuit

absconditus q ad hūc qui erat loc absconsiōis
ipi ignis puteus tū i pluribz fuit notꝰ
Cū pterisset ait dies milti·r ps lxx annos
babilonie captiuitatis et aplius et placuit
deo ut mittet neemyas a rege psidis ad
reedificādū ihlm a rege īquā nitxerse a
q neemyas lmaz peruit redeūdi ut nee
mie ꝛo het sacdotes filij eoꝝ qui absonde
rāt ignē misit neemias ad requedū ignē
psentū i valle pdcā et sic narrauert nob
n īuenerūt ignē illū qz iā fuit extincti
et iussit eos hauriē ex puteo i aquā
trassā et sacrificia q īpositā erāt altari
holocausti iussit sacerdos neemias aspe
gi aquā ipsa et ligna q erāt suppositā
sacrificijs iussit sili aquā ia aspgi vtqz
·r psp hoc fm e ¶ tpe affuit q sol refulsit
radios sensibilit emittēdo qui pus erat
i nubilo·r sub obscuro seu nubē desa
ctēlis e ignis magnꝰ dīna vtute an
gelico misterio q ligna ia sbito fuerūt
īcensa ita ut oēs het īuctes ac propteꝛ
mirarēt cū aq soleat igne extingui n
iflāmare ¶ Dono de hac re nichil het i
esdza et neemia ¶ Dicnē ait sacrebāt os
sacdotes dū assumaēt sacrificiū qz ab i
igne desc dato deuorabat sic·t sacrificiū
helie ut ꝛo regū ix het ¶ erāt ait magna
deuotione succensi ex miraculo i orabāt
qz deū ut sacrificiū ipoꝝ eet deo accepti
ionatha ichonite ¶ Iste n fuit ionathas
fī iude z qdā mic cantoꝛes prepnus
et ceteris rudētibz sic et nc i ecta īcipit
cantor ¶ Et neemie erat oro huc hns mo
dū ¶ Interea neemie p po qdā oro et
z illā sent adhuc cū rege psaꝫ exns
hāc vo i templo exns ihlm ¶ Dne ds
om creatoꝛ n qui vniuersa q singula sit
immediate a deo creata cū milti pduāt
a causis secūdis milta qz gignant a pn
cipijs eq de specie ut crimq z sim
plicit et immediate a q ad primordia
le matz l cp·r ad formā sbāle oia sint
a deo creata terribilis qm nulli et pt
resistē nez ab eo appellāe sinitꝫ ortū

pestribz moab sr̃ mõtẽ nebo sr̃ et vem̃es
ibi thémias ĩuenit locũ spelũce quã ex
reuelatõe dĩna ag̃nuit et tabnaclz·r mãs
tabernaculi et archã et altre ĩcẽsi·r thy
miamatis ĩtulit illuc et h ostiũ spelũce
obstruxit et accesserũt q̃dã sil·r pt̃ ppe
rauerũt ad locũ p̃dictũ qui seq̃bãt thémiã
ut notarẽt sibi locũ ĩ q̃ p̃dm erãt absco
ditũ ut ãt ag̃nuit themias curiositatẽ i
ĩquirendo locũ p̃fatũ culpãs·r ĩrepãs
illos dixit q̃ ignotꝰ eũt locus i tabnacli
et altaris et archẽ donec ag̃regẽt ds con
gregatiõẽ ppli·r ppl̃z iudeoz hĩc mde
dispsũ m vnũ· recolligat et ppitius fiat
ppl̃o suo ppitiatõe p̃sẽta et tũ dns ondet
her·s· tabnaclz archã altre· apparebit
maiestas dñi·r ds otpotẽtã et glaz suã
oñdet p effrẽ p̃claros et nubes eũt obu
brãs ppl̃o dei sic et moysi maiestabat
colũpna nubis et enã nubes q̃dã i ostẽ
tione tabnaculi iux i deo ilc Postq̃ autẽ
ta pfũ sr̃ operuit nubes tabnaculũ tes
timoñ et glã dñi ĩplenit i Queũt an
isha ĩpleta sint an ĩplenda Circa hoc
scribit ihr de lira· Hãc ag̃regationem
et ppitiatõẽ expectãt iudei futuram
ĩ ãdũtu messie· nos ĩtelligẽs eam
sẽs ĩ xpi ãdũtu iux i ioh ij Jhesus
moriturꝰ erat pro gẽte· n tm̃ pregẽte
ẽ ut filios dei qui erãt dispsi ag̃regaret
ĩ vnũ Cũ g̃ p̃dm̃ n sint ĩ xpi ãdũtu
oñsa q̃ scoz hebreos a tpe captiuitis ba
bilonice usq̃ nũc n est oñsa a hũm archa
dei Vt q̃ locus iste vr ãq? falsus aut
salte dubius Posset tñ ad h dici q̃ p
dm̃ apparebũt ĩ fine mũdi ĩ p̃fessione
iudeoz ad fidẽ x· q̃z h vr eẽ ō i thémie
z non dicẽt ultra archa dñi· nec ascẽ
det sup cor nez recordabũt illuc n fiet ulr
Ite q̃d h dr̃ de absconsione altaris· archẽ
p thémiã n ht apparẽtã magnã q̃m
thémias fiuit ĩtroducta usq̃ ad captiõ
nẽ ihrlz p caldeos uez ihe· zs et zb cmpl
et sic ãn captiõẽ ciuitatis ishi n fuit
n postea ut vr q̃m capta ciuitate caldei
mox afregerũt oña p̃ciosa n solũ aurea
atz argentea ẽ enã erea absulerũtq
secũ ut dr̃ e regũ zt ppt q̃d ĩ vr ver
sũle q̃ ihe dimiserũt archã et altare
ĩcensi que erãt de auro purissio ut
hẽ ĩ exo Jg ppt ista et a supdãi de
morte anthiochi et de tpe demetrij q̃
cũ difficultate magna vix pũt eã
alijs scripture locis cõcordari ut pz ex
supdãs liber iste z et maxie q̃tũ
ad suã p̃fationẽ repetat a multis
multũ apocrifus Istud tñ minoz
iudeo derelinq̃ hec lira Circa hec
recolo q̃ mgr in historijs recitat sm
epiphaniũ epm de ihe dixisse Hic
est iheremias q̃ tẽplũ eiitendũ p̃mi
cens archã testamẽti cũ hijs q̃ erã
tãt tulit et p̃cibz suis eã absorberi
fecit in petra Petrã vo digito signãs
nomẽ dei ĩpssit·s· tetragrammaton
ut dr̃ et frm̃ ẽ sigillũ ĩ silitudinẽ soli
ptare q̃ fecio cauat ipm̃q dei nomẽ
oppungẽto nubis eclatũ ut ex tẽ n
locũ q̃s recogñsce q̃at nec ipm̃ legi
nomẽ usq̃ ĩ diẽ hũc et usq̃ ĩ finẽ
et nsbus p̃sũme figure illic sepe nu
bes l'ignis nocthio fit tpe eo q̃ gla
dei ab eo lege n desinat Est ãt pe
ri ĩ thémi terrã mr̃ duos mõtes i q̃
ibant moyses et aaron Dixitq ihe
mias p̃mbz Dñs de spon recessit ad
celos mde rursus ĩ vtute vẽturꝰ est
signũ p̃ntie eo q̃ vnusq̃sq gẽtes adora
uerit lignũ Dixitq hãc archã pt a
aron p̃duce neo poterit et tabulas q̃
ea sr̃ neo aperiet sacdotũ iuse electus
dei moyses et ĩ p̃ resurrectõe rsurg
hec archa et exibit de petra atz ponẽ
ĩ mõte syna et os gẽtes ag̃gabũt ad
eã regressũ dei sustinẽtes et adiuuan
eã regressũ dei sustinẽtes et adiuuan
q̃ eos q̃siturꝰ ẽ iterimẽ fugientes· hec
epiſamus m vba ĩ q̃? videt dissonã
a vbis lre ex· sũpt vba i epiſamus ad
ĩtelligendũ difficilia sic et textus iste
Certũ ẽ tñ ihz istũ si saluari deãt no

Rex et oēs isr̄l' cū eo īmolabāt victimas
coꝝ dño et dedicauerūt tēplū dñi. sic
et moyses orabat ad dñm et dñdit ign̄s
de celo aereo et cōsūpsit holocaustū ℔
fuit ī consecratione aaron filiozꝫ ej
uxꝰ ī ℔ leuitici 9° Egressus ignis a dño
deuorauit holocaustū et adipes qui
erāt sup altare sic et salom̄ orauit et
dñdit ignis de celo et ascūpsit holocau
stū a salomone p̄ manꝰ sacerdotū oblatū
℔ ī 2 paralip̄ 7° Cūq; opleret salom̄
fidens p̄ces ignis dñdit de celo et de
uorauit holocaustū et victimas Dixꝫ
moyses eo qꝺ nō sit māducatū qꝺ erat
pro pcco v moyses reprehendit filios aa
ron qꝺ nō ēderūt hostiā pro pcco oblatā
℔ ipe moyses īuenit eā exustā vñ ī ira
dit et cōsūptū ē v ign̄e altaris exustū
qꝺ fuerat comedēdū Hic scptū ē leuitici
10° Aaron hec hircū qui oblatꝰ fuerat p̄ pcco
cū qꝝret moyses exustū reperit Iratusq;
ē filios aaron aut Cur nō cōedistis hostiā
pro pcco ꝛc Gilit et salom̄ octo diebꝫ celeb
uit dedicatione 2° regū 8° De hac fert
celebritate Fecit ꝺ salom̄ ī tpe 1° festiui
tatē celebrē septē diebꝫ et septē diebus
v hūorderī diebꝫ 4 Cūq; ꝺ hic dr celebras
se dedicationē octo diebꝫ Ad qꝺ q̄s dicē
posset qꝺ nīs iste nō poꝰ hic p̄ psciōnē
nīi maiorꝰ et qꝺ minor nō excludꝰ ma
iore Æstimatus at vñdēdū p 1 2 paralip̄ 7°
Fecit salom̄ solēpnē ī tpe 1° septē diebꝫ fecit
q; die 8° collectā eo qꝺ dedicasset altare
septē diebꝫ Itaꝫ de ill p̄mis diebꝫ octo
hic agit̄ Ideꝺ qꝺ salom̄ dr le diebꝫ celebri
tatē fecisse expoꝰ qꝺ p̄mis septē diebus
celebritatē fecit de tēpli dedicatiōe alijs
septē celebrauit festiuitatē tabernaculoꝝ
mox sequētē Inferebāt at ī descriptoribꝫ
et cōmētarijs neemie hec eadē v de ob
seruanda festiuitate dedicationis templi
tpe esdre et neemie edificati cōtinebāt
et concludebāt silia nā p̄dictis ī qꝺ da
b scripturis et cōmētis neemie q̄ scptm
nō hnt sic nec pallegate descriptōes

ihémie ꝑphe Vnipm̃ esdre ꝺ hē de sole
mnitate dedicatiõis tẽpli ī et q̃lē astruēs
r ipe neemyas fundēs bibliotecā cõgregā
de regionibz libros et ꝑphaz et dd Ipe
ei i reuelauit esdras veteris testamēti vo
lumā a caldeis tẽnsa viz pẽtateuchū psal
terium ꝑphaz libros qs fec repatos neemi
as de regionibz iudee samarie ⁊ galilee
seu aliūde collegit atz ī bibliotecā suā re
degit epłas qs regū iuda meoria digs
sic ꝯgregat et de donariis r sptm dnm
neribz exhibendis seu offendis collegit
cū ceteris Hilr at ⁊ iudas ea q̄ acciderāt
ꝑ bellū qd nob acciderāt ꝯgregā oiā r
iudas machabeꝰ fecit ascribi oiā q̄ ꝯ
git ꝑ bella que iudeis sno tpe ꝙtigerit
ī q̄ bellis milia magꝝ et mirabilia dei
auxilia apparuerūt que etiā meoria
sūt digꝝ Si q̄ desideat hr r si libros ist
hẽ opinis destinate ag̃s ad nos qui vobis
eos deportent Acturi itaz purificatiõez r
celebraturi festū de ꝓpatione tẽpli ⁊ dedi
one altaris factis tpe machabei scripsi vob
ut et vos festū ign celebretis bñ q̄ faciens
siegerims hos dies solepnit Deus at qui
liberauit ꝑplz suū fecit viz tpe moysi et
iudicū et regū et nē tpe iude ⁊ fili ej dā
do victoriā ī plurimis bellis et reddidit hē
ditatē oi r iudeis cū iuda collis iudeā at
hēditaria q̄dā bō restituit qd cū tpe symois
magis ipleū ē qñ vnusq̄sq̄z sedit sb vite
sue et sb finibz sue et coluit tiā suā cū
pace ut dñi ē se ꝑmi li ca et regnū r regi
onē pēm nroz nel dumtā at regime Iā
udas at fres ej fuerūt duces et ꝓncipes
y et sūmi sacdotes ꝑpli iudeoz y a tpe re
uersionis a babilonica cap ius q̄z herodē
ascolonitā huerit indei ag̃s rores et ꝓnci
pes de ꝑplo suo qd gen ej iacob testaty ē
nō auferet sceptrū de iuda et dux de femo
ribz ej donec veniat qui mittēdꝰ ē Aristo
bolꝰ vō filiꝰ iohis hircani filꝰ simonis ꝓ
ꝓposuit sibi regiū diadema ꝙ reditū a
babilonica captiuitate qd iosephus ꝛ eri
antiquitū li descripb et sacdotū r sa
cdotalē dignitatē seu pontificatū
et sñ fundationē r tẽpli seu fidē ob
seruatiā legis sic ꝓmisit ī lege q̄ ꝓ
moysen fecit pdixit qd pitentibz
et cõuersis iudeis reddet tiā pēm
suoz speraꝝ qd cito nr misebit dñs
nobis finalē liberatiõez ꝑ regē mes
siā uel eruēdo nos dño a gentilitū
festatione ⁊ cõgregabit de sb celo in lo
cū sctm r de diuisis regnis ī tiā pacifico
nis qd et tpe xpi ī pleno est ꝓgressū
tionē spiritale ī fide spe ⁊ caritate ⁊ cō
militate eccie qd ꝙsit nr dñs dicit pha
Mc Mittā ex eis qui saluati fuerint
ad gentes ī mare ī affricā et lidiā te
nētes sagittā ī ytaliā et grecā ad ins
las longe ⁊ audiet os fres meos q̄s
qit actor hr li tāgit nisi voluit hō mo
dñi ꝓcedēdi et qd mouent eū ad
ꝙplandū hoīes De iuda vō macha
beo et frib ej ⁊ de tẽpli magno ī theā
sub zorobabel fri ꝑurgatiõe de q̄ tẽplo
aggeus pdixit Magna erit gla domꝰ hr
nouissi magis q̄ ꝓme ⁊ de arc r al
taris dedicatione de q̄ hē e ꝑ li ca et
de illuiatiõibz r celestibz apparitionibz
cordiuq̄z illustratiõi q̄ de celo fre sūt ad
tos r ad iudā et ej fres ac aduersos ej
ꝑ iudeis fortit fuerūt r ꝑ eoī defensiõe
iudaici ꝑpli strenue pugnauerit in ut
vniuſa regione cū pauci essent vndia
ret r iniurias tot ꝑplo iudeoz illatas
ab anthiocho rege ac suis vlsa sint
cū tñ respm adiutoriū ceperit ꝑ mul
et barbarā r ferocē gentilitū multitudi
fugnāret ut patuit z ca et sceptrū mpiū
ꝑ' libertatē et ciuitatē ihm liberaret ⁊ lege
q̄ abolite erāt r legē ⁊ ꝓcepta moysi per
anthiochū q̄ deleta et seruari ꝓhibita
restituerēt r dnus seruauerit et cōsti
bent ꝑ iudā et fres ipi dño cū oī ti
quillitate ꝓpitio fō illis r deo eis mi
sericordit auxiliante itaq̄z ab ꝓsone
tyreneo quinq̄z libris ꝙphensa r diffuse
conscripta ī quinq̄z codicibz tẽptamꝰ nos

machabeorum

vno voluīe breuiare Ex hꝭ ꝗdā cōcludē
ꝙ in hac ꝓpilatione plures fuerūt qđ
stare nō ꝑt ꝙ vnꝰ fuit breuiator et actor
hꝰ voluīs ut ꝑz i fine libri hꝰ qꝰ aut
Ego qđ in hīs facta fine ꝓmoīs ⁊ si
quidē bn et ut hīstorie ꝛpetit hꝰ ⁊ ipe
veli si at mꝰ digne cōredēdū ē michi
Est at consuetudo magnis autēticis
ꝑz psonis diuersorū plurīs nūi vti
Considerātes ei multitudinē librorꝫ
et difficultatē eorꝫ qđs raſon de hīs re
bꝰ ꝓposuit volentibꝰ aggredi ñ rōnē
historiarꝫ ꝑt multitudinē rerū cura
tuꝰ ⁊ sollicite pundiꝰ hīs qđ volūt re
ꝑ istas historias legē ne tedio affici
at ex pluralitate librorꝫ facilēdo hūc
libꝝ ꝛpendiosū volentibꝰ qđē legē
ut eēt cū oblectatio ⁊ hūc librū nī cor
dis delatiōe breuiat legāt sbdiosis
vō pundiꝰ ut facilꝰ possint ista meo
rie ꝛmēdare oīꝰ at legentibꝰ vtilitas
cōferat ⁊ ut vniūsi hꝰ legētes edifi
cent Et nobis ipis nō facilē laborē assūp
siꝰ qđ tm ī tuitu ⁊ amore eoꝝ vtilitatis
libenter pegiꝰ Vnde sbdit Sicut hīj
q̄ ꝑant omnīū ⁊ q̄rūt aliorꝫ volūta
tē parere ⁊ obedire parādo tibaria uix
illorꝫ velle ꝑt milloꝝ grāz ⁊ ꝓfectū
libenter laborē sustinēs veritatē qđē de
singuīs actoribꝰ cōtentes ⁊ credētes q
ipi actores librorꝫ vā scripserē de singu
lis rebꝰ et gestis de q̄ꝰ hic loquīt ipli
at sedz datā ⁊ ꝓceptā ⁊ tactā formā
scribendi ꝑ abbreuiatiōez breuitati
studentes sic ei nouē doꝰ architecto
de vniūsa structura curādū ē ⁊ sicut
principali ꝛstructori doꝰ sollicitudo ī
cubit de toto edificio et ptibꝰ eius ⁊ q̄lit
aggregent et redigātur ī formā ei
vō qui principē curat ⁊ ꝑ picturas et
limationes ornare domū nā fartū que
apta sūt ad ornatū exq̄rēda sūt ꝑ pulchri
colores et cōfectiones ex q̄ꝰ finit adorna
tiones ipi doꝰ Vniūsaſq; ei hīt exq̄rē
da que ad suā ptinēt artē ita estimās

ea mi nob ⁊ de nob q̄ ñ itēdit hīstoriā libꝝ
ōginalit cōpilare ꝛ potius de septē hīstoriaꝝ
ī venustate abbreuiare Deīq; qđ hīstorio
grapho ꝛpetat sbdit et ei itellectū colligere
⁊ rerū describendarū verā itelligētiā ꝓcu
rare at ordinare ⁊ ordinatē sermonē vtēdo
stilo cōuenīēti ac clausulis aptis et curiosis
⁊ satis diligenter ñ īmoderāte ꝑtes singlas
q̄sq; īquire ⁊ inuestigare q̄sq; ꝑtes ex q̄bꝰ
tot volumē ē cōpilandū hꝰ ē singla quez
gesta ac vba rerū narratiōe digna l singulas
ꝑtes dictamīs hīstorie ꝛgruit actorꝰ ⁊ hīs
toriographo Quid at ꝛgruat abbreuiatori
sbiungit breuitatē vō dictionis ⁊ narratiōis
ac stili sectū ⁊ executiōes rez vitare ⁊ omittē
digressiones declarates q̄lr q̄qz sit gesta
q̄n declarationes ꝛ ñ sūt vtiles breuitāti cō
cedendū ē ⁊ cōuenit ei qui scripta aliorꝫ sū
ī breuiare ītendit Hīc g ⁊ sbdit ꝓ hec
vtpote in exordio sequētis ca narratiōez
⁊ exordiū hīstorie rerū narratiōis hꝰ li ī ꝓpe
Quo dē dīa huiusq; ꝑ modū ꝓlogi sūt īduc
ta vñ sbiungit De prefatiōe tm dixisse
sufficiat sbditi ē ei ad hīstoriā effluere
⁊ vbis supfluus hīndare ī ipa at hīstoria
sumīgi ⁊ nimiū festināē ⁊ hmōez abrupe

Expositio terry papi Ihg nī sōā ciuitas

Scriptis actor Artemulus ꝙ
libui isth victorias iude machabei et suoꝝ et q̄lr defenderē ꝓpl
udeoꝝ ꝑmittit q̄lr ꝓpl ꝛꝑ magnā ꝓspi
tatē ⁊ patē maxīas īndit clades Ihz m
ꝛca renat miraculosā iudeoꝝ ꝛsolatiōez
et aduisarū eoꝝ ꝓstratiōē sb omya pōtifice
Ihg nī sā ciuitas ihelꝫ ad dei obsequū ꝑelm
ni q̄ fuerūt rēplū et studiū legis sedes po
tissimꝰ y et thronus regis a tpe dō usq; ad
sedeciā habitauerē ni oī pace ⁊ multi pa
trifice ita q̄ nues eq̄ deuoti grandebāt pace
pectoris et tpis leges erūā ⁊ ꝑcep mosaice
legis adhuc optīe custodirēt ab habitatoribꝰ
ciuitatis ꝓpe omye pōtifex dispōez ⁊ pie
tatē ⁊ ex virtuosa et exēplari ꝓsidētia ⁊ gu
bnatione omye q̄ sb dieos sapiēt disposuit
et ītruxit atq; ī oī cultu dei ꝓfecit Dictus

qppe vnomō idē est qđ cultus dei seu latria
Alio⁹ fuit ꝑ mīa ⁊ ꝑ ut ē vnū de septē domis
Itaz ā bone cōuersationis tenuīt fuit vtuosit⁹
ꝑlati eoz nix ī ⁹ eccl̄ia Io Gedz iudicē ꝑli
sic et mīstri ei et q̄lis ē rect̄ ciuitatis tales
et ihabitātes ī ea Vñ et salon ī ꝓuīb⁹ dix⁺
Rex qui sedet in solio iudicij dissipat oē
malū intuitu sico et aīos odio hītes mala
·r· ex bonitate cordis eoz qui malū dꝛe ab
horruert qz ad bona vē honesta seu vtuo
sa sine affectabāt· fiebat ut ipi reges et
pncipes gentiles locū ·r· vrbē ⁊ tēplū ihrlē
sūmo ·r· naldē magno honore dignū duce
ret tm̄ sūmi dei hītatiuū et cultus diuīn
māsionē electū ⁊ tēplū maxīs muneribz
illustraret mittendo oblationes ⁊ dona
copiosa ac ꝓciosa ad tēplū sic⁺ et darius
rex et alij quidā ī esdra et neemia fecisse
legūt· qz isti gētiles q̄uis et ydola colerēt
tm̄ vmi⁹ et veri sūmi dei q̄ale hūerūt
noticiā ita ut seleuchus asie rex filius
anthiochi magni de redditibz suis ꝑstā
ret os suū ad mīsteriū sacrificioz ꝑti
nētes Vmplm sic⁺ m scolastica fert hystoia
seleuchus iste fuit iers ⁊ pessi⁹· ioseph⁹
vo refert ꝓez ei anthiochū magnū· fuis
se liberalē ad exhibēdū nīa ꝑ sacrificijs
offendis Cuiꝰ seleuchꝰ iste ad tēpꝰ ī hoc
imitatꝰ vē ꝓez suū et postea peiorat⁹
Deinde recitat⁺ q̄ali tribulatō repit ī
ihrlē exoriri· symō aūt de tribu bēyamin
ꝓpositus tēpli cōstitut⁹ ad dispōnēdū ne
gocia tēpli ī exterioribz rebz ⁊ Non ei fuit
pontifex ·r· sacerdos cū fuit de bēiamyn
tribu tōtendebat obsistente sibi ꝑncipe
sacerdotū onya ⁊ iquū cōgd in ciuitate
ihrlē moliri ·r· fabricāre ⁊ inuidebat nāz
onye pōtifi voluitꝫ plebē ad rebellio
nē īducē cōn eū Impij nāz tēpꝫ mare
feruens qđ q̄ese ñ pt ut dꝛ ysa⁺ 44⁺ sed
cū vincē onyā ñ posset ·r· ꝰ pontifice ꝑ
uale qz onyas vir prus iust⁹ et sapiens
erat ꝑplō auru⁹ et milites thebat fiuitores
ī ciuitate potentes venit ad appollonū
vnū de ꝑncipibz regis seleuchi et nū
ciauit ei pecunijs inūabilibz plenū ee
erariū ·r· locū thesaurozꝫ theosolis
Erat aūt erariū is⁹ locꝰ sic⁹ tēpli
in qꝰ erario reseruabāt depositū no
tabiliū ꝑsonaꝝ et sustēmcula vite
pauperū quedā et rōes copias ·r· opes
illas ad rē publicā ꝑtinētes q̄ ñ ꝑti
net ad rōez sacrificioz ·r· ad emēdū
victimas oblationū ee imēsas ·r· nalde
multas et magnus Ptei qz seleuchꝰ
exhibebat sūptus ꝓ sacrificijs diur
symō iste opes illas ad sacrificia ñ ipi
tare ꝑsupponēs qꝫ rex ꝓtinēcia ad sa
crificia ſuite auferret· statiꝫ thelodo⁹
aggressꝰ ē iter vsus ihrlē qz seleuchꝰ
cōmisit ei pecunias illas sibi affirmo
Cui sūmꝰ sacdos helyodoro declarat
depositū ee her ·r· opes illas ee ibi re
positas ad ꝓuisiōē victualiū viduā
arū et ꝓpillo⁹ egētiū q̄dā vo ee de
posita hircam tobie viri valde cōsi
lij ·r· excellētis et fidelis ꝑsone Ad
mie aūt ꝛ⁹ fert⁺ ipe nequitas erat esse
de gazophilatio vasa tobie ihidelis
decipi vo eos q̄ credidissent loco et
tēplo īpossibile oīno ee ·r· si ñ posse
ner ee ꝓmittēdū a deo q̄ hij decipe
·r· rebus atꝫ depositis suis spoliarēt
qz ea ꝫmēdauerāt tēplo cū fide q̄ cō
seruārēt⁺ a deo ī ipo tēplo seu ꝑ ꝰ
qđ ꝑ vniūsū mūdū ·r· ꝑ milia regna
mūdi ut sit ydolicꝫ sermo honorat
·r· famosū hēt⁺ ꝓ sui veneratione
·r· venerabilitate ⁊ sūtate seu ꝑ vene
rationē que deo exhibet⁺ in ipo sacer
dotes aūt ad altare cū sacdotalibz sbl
·r· vestibz iactauerāt se humiliando se ī
timore corde ⁊ sacdotalit vestim ut sic
benignius aspicerēt a deo et tuom
bāt de celo· qre ñ dix⁺ tuombāt de ce
cū isti tuomātes fuerīt ī tra ñ celo
Est gr̄ sensꝰ tuombāt·r· auxiliū sibi
exhiberi ī plorabāt de celo rogātes
eū qui de depositis legē·r· ꝓcepti
posuit ut hijs qui deposuerāt ea

ī pfato erario salua custodiret dō
ne diripent. Porro de depositis
dīs iussit aqua exo zz a. Jā vō
qui videt sūmi sacdotis vultū mē
te ꝑturbabat. r ex corde dolebat ei
tā miserabiliter disposito ī strate
ī ꝯ pallore at mortis forma dispō
bebentissi dolor et merōr ap pā
uor cordis apparuerit. qb ei cor
ꝓtinus exhilarat sine sic ī merore
ā deat. ipe ꝓut pū. Ite. se. Mulieres
mulieres ciliciis pectora aspicite vestra
ciliciane se affligētes ac humiliātes & et v
ginites que clause erāt. r vnoz nemi
& aspectibz abstracte & ex vginali pu
dore remanētes ī domo uel ā tēplū ve
clause & prīs actibz occupate ꝙnsiz ma
turarent. ꝓcurrebāt ad onyā tpi ad pēz
ſpulēz assistentes ei p passionē oronē
et fletū. Erat at miseria ꝯmixte multitu
dinis undeoz ex psonis utriusq sexꝰ
agregatoz et magni sacdotis onye ma
gone. r ni laboriosa mēs angustiā cō
tinens expectans qm cū afflictiōe mīa
plurī pstolabāt euentū finēq rei et iu
rabāt deū ōipotētē ut credita sibi. r de
posita eis ꝯmissa hijs qui crediderāt
puta depositarijs cū ōi integritate ꝙserua
rēt. ut nichil de ipis posset auferri. He
liodorus at qđ deuenerat ꝓtinebat. r ī
plere studebat & spūs ōipotentis. r vo
luntas seu cū dei. y. ss ex pte filioꝝ pte
dens magnā fecit sine vtutis euidētiā
r ōipotētā suā publice ꝯmouit ꝓter
rendo et deterendo heliodorū et eos sate
lites. Apparuit ei eq̄s quidā equus ter
ribilē hīs sessorē fulgentiq angelo sōī
formā equitis metuendi apparens
q̄ et corpus equi illi formauit ac mo
uit sic de curru et equis q̄ pectus fuit
helitas ī celū tenet. Alij etiā apparuerūt
duo iuuenes. r angeli ī forma adoles
centū ad ī simulādū q̄ angeli nūq̄ ī
ueterascūt et ex utraq pte heliodorū
flagellabāt cuiq mīta caligie ꝯtribuū

r pre timore & tremēto nichil videte ra
puerūt. r sacdotes apphendere putātes
q̄ mortuus eet & ne ex pīnta extincti
adaueris ꝓserū phdi hoīs sacer locus
ꝯtaminaret. qui etiā ex ingressu viuēs
alienigene ꝯtaminabāt. at ī sella ges
tatoria. r sede portatoria posita eleuerūt
r exportauerūt de ipo erario. Considerās
at sūmꝰ sacdos ne forte rex seleucus
suspicaret. malicia aqua ex iudeis ut
heliodorū cōsumatū. r q̄ aqua ex iudeis
arman tabi tractassent aut magica
arte affligi fecissent heliodorū a malig
nis spūbz obtulit pro salute viri. r pro
curatōe heleodori hostiā salutare. at oroē
Aliqui vō dixit heliodorū omnīo fuisse
et mortuū at onye pūbz suscitatū. q
hēt in textu q̄ ī supnis spū. r ī agone
erat constitutꝰ. n. oī ista magis ī
nuāe vt q̄ ñdū expirauit & letaliter
extitit vulneratꝰ mox obisset ni ꝑ
ces onye vita. r sanitas vite fuisset ei
donata. Heliodorꝰ at hostia deo oblata
p manū sacdotis pro grāz actiōe q̄ fuit
curatus et votis magnis do promissis
repedabat. r timebat ad regē eo q̄ ī loco
r ni tēplo vere sit deus q̄ dā vtus. r pīas a
gelica loci custodiens y ipemet dō vi
sitator et adiutor ē loci illi. r grōsius et
potens defensor q̄m loci r dō extitit cō
seruatis q̄ p effusū multiplicē visitat eūd.

Expō ma'e h Simon at Archimus e hg

Recitatū ē ꝓcedēti ma' q̄liter deus
vtuosū pontificē onyā glioꝰ
hic describit multiplex tribula
atz iniusta oppressio eo. Symon at pditus
pecunia et patrie delator. r pditor qui
suos actus sanctos ac pios p ut ī
exordio ꝓcedēs narrat ꝯpulit male loq
bat. habitatoribz ihrlē de onyā tpi ipe
onyas heliodorū ī hgressū ad hec. r ad
spoliādū erarii. pulsoreq̄ ciuitatis qui
ꝑlo suo pulsionē fecit de spūalibz ac tpa
libz bonis ac defensorē gētis siue ciuitatis
ei pontifex fuit quā et ab ī visibilū de

Expō ma'e Gregorii at Arg q

uocatõe hostiũ ꝓsernauit ausꝰ ẽ isidi
atoꝛẽ regnũ dicẽ sic eĩ iudea mẽtẽ p
uñt Hũc ipssimũ symonẽ sequũt
iuqui qui non solũ seipõs iuque exti
sunt ꝫ alios qꝫ mendaciter crimãt
diffamãt et ꝺ iustos nitũt ꝓtos i
flãmare ꝫ cũ iumicie symonis con
onyã i tñ ꝓcederent ut etiã p qsdã
symõis nũcios ꝛ alios hoĩdũ fieret
ita ꝙ qsdã adherentes onye ꝛ ferebãt
et consideras onyas pauld ꝺtẽtionis
nũ cõtues nã et ite stina bella maxie
nocẽt et appollonũ ĩsanire ꝛ oĩno ir
rõnabiliter irasci et ĩdignari iudeis
ad augendã malicã symõis cui appol
lonis iste fauebat ut patuit ꝓcedẽti
ꝑ ad regẽ se cõtulit ꝛ seleuchũ accesst
videbat ei sine regali ꝓuide ipost le
ee ꝫm uiã humanã pace rebꝰ ꝛ psonis
utriusqꝫ ꝓtis dari qꝫ rex melꝰ potuit
cohibe Reges qꝫ solent miltos ꝓuide
hre ñec symonẽ posse facili conatu
cessare a stultitia sua ꝛ a stultis opibz
qꝫ iepit Erat ei habituatꝰ ĩ uitijs atq
prauissie ꝺsuetudis mole uicty ꝫ post
seleuchi bite excessũ ꝛ post mortẽ seleu
chi regis ãbiebat iason fr onye sũnũ
sacdotũ qꝺ ab anthiocho epifane emẽ
studuit Cui et pmittebat et alia cẽtũ
quiq̃ginta talenta argenti si ꝓfati eg
cõcederet ab anthiocho ggnasiũ ꝛ scolã
gentilis ritus et ephebiã sibi ostituẽ
ꝛ psbitũ pueoꝝ pulchroꝝ ꝓ suo ꝺmo
do facẽ Ephebus qppe võt puer formo
sus et lucidus et eos qĩ iheosolis erãt
anthiochenos scribẽ ꝛ m ritu gẽtiliũ
tis ee Ꝫ ꝺm imitatores anthiocenoꝝ
Ꝫ cũ rex ãnuisset qꝫ gẽtilis eãt Ꝫ ob
tinuisse ipe iason ꝓncipatũ sacdotꝫ
stati ad gentile ritũ cõtribules suos ꝛ
iudeos sue tribz uiz sacdotes et sibi ex
pte mris ꝓpiquos trãsferre cepit ut sic
ad pagenissimũ ĩduceret alios qꝫ iudeos
et amons hijs ꝛ ablatis a iudeis bñfitijs
Ꝫ priuilegijs hijs que humanitus cã ꝛ ex
pietate iudeis a regibz usie ꝙ alijs
fuerãt cõstituta ꝛ data ꝓ robez nacõe
iudeũ qui isti ꝓcurauit a regibus
ꝓez eupolemꝫ qui eupolemi apud
rõnos de amicia et societate fuerꝫ est
legatione ꝛ a iuda machabeo missꝰ
ẽ ad rõnos ad cõstituẽdũ cũ illis amicã
et societatẽ qꝫ ꝫ strpti ẽ ꝫ p li mo elegit
iudas eupolemũ filiũ iohis ꝛ iaso
nẽ filiũ eleazari et misit eos romã ꝓ
legitia ciuiũ iura destituẽs ꝛ tollẽs
ac dissipãs ꝺina ꝓcepta ac legis ꝺmi
stantiã seu iura ꝓpria istituta fa
ciebat ꝛ uicõsas ordinatiões ac iusti
ones ĩstituit Ereĩ ausꝰ ẽ sb ipã ara
uiz ꝓpe teplũ ggnasiũ ꝺstituẽ ꝛ opti
mos qꝫ ephebos ꝛ elegãtiores pueros
qꝫ potuit adipisci ĩ hupanãbz ponẽ
ad excendũ ĩ illis sodomiticũ crimẽ
Erat aũt hꝺ ñ iueniũ ꝫ ĩcrementi qdã
et ꝓfecty gentilis et alienigene ꝺuisa
tionis ꝛ uitiũ ei ꝺ nãz ñ ꝓpinet dicẽ
ad ĩfidelitatẽ ꝫ carnalitatẽ ꝓpissiaz
ẽ tñ augmẽtũ ꝺuisationis gẽtil q̃ ueri
dei cãret salutari noticia ideo ad ꝓpi
tudinẽ sine tẽpe effluit se ꝓpe ipij et
ñ sacdotis iasonis nepharii ꝛ laudi
tũ scelus ꝛ cogerie sceleri eg Iason at
ĩdignissiꝫ fuit noc sacdotis ñ fuit
sacdos dei exercitõe officij a merito
nã et sacdotes dei ad ydolatriã ac pe
fam grauissiã traxit sarmoza ita ut
sacdotes ũ iã cẽ altaris offrnã dedi
cent ꝫ festinarẽt ꝓncipes si palestre
ꝛ luctationis vel ꝓfati ggnasij et ꝓbi
tionis eg iussse ꝛ uitiole exhibitionis
ĩstitutionũ iasonis hꝺ et ĩ exercitijs disci
ꝛ hꝺi quo desires seu pulchea scutella
pinebat ĩ aere et nũ võt ludus pinẽdi
lapides et patrios qdẽ hõres ꝓ nichilo
hntes ꝛ venerãdos obseruãtus legis
a patribz eoꝝ seruatus uilipẽdentes
gremis glas ꝛ arty et ritꝰ greꝯ gẽtiliũ
ĩ qꝫ ipi greci glabãt optimus urbium
bãt In q̃ pz grauissiã extremo uicti

eor̄ qp tm̄ stolidissīe aūz falsissīe iudimbāt
q̄z grā·i·ppt' q̄s gloriab·r·acty et ritus
greco' pniciosa eos cōtentio hebat·r·ites
tinā dissentionē valde pniciosā inderē
q̄z q̄bz dā ydolatrie i° displicuerāt alijs
plāuerūt ac p oīa hijs cōsiles i cultu
ydolatrie gentilitatis q̄z ritu ē cupiebāt
q̄s hostes et emptores habuerāt ut
pote syrīs et grecis ac aliis·i leges
ei dīnas ipie agē eas tm̄ gredīedo m
punē ni cedit· iuxī° ps̄ Maledi q̄ declī
nāt a mādatis tuis Iob q̄z ze° Deus
iustū abīce ñ patī z ther sequēs tp̄r de
clarabit·r· veritas hoc patebit ex se
q̄bz i q̄ et ea narēat' que angerē p̄
tp̄r i° i q° angerūt p̄dā tp̄i Tp̄i āt as
sūbunt' ea que fiūt i tpe Cui āt qui
quēnalis agon·r· luctus seu certatio
exercitiū que de q̄nquēnio i q̄nquēm
fiebāt tyro celebrāt·r· in loco i° solēnit'
fieret et rex s' anthiochꝰ nobil pīs eet
fiebat et luctui i° ad reuerētiā herculis
qui pugnatoz fiut fortissi) misit iason
vivos psetātes argenti dragmas trē
tres m sacrificiū herculis q̄s postula
uerūt hij q̄ asportauerūt·r· eas sem̄
tulerūt ne in sacrificijs hēculis erognēt'
q̄z ñ oportet·r· n' nam̄ p' nec vile eet
Ppt' pīres āt·r· ad ifantiā eor̄ q̄ ade
rāt date st' mi fabricā nauiū tremiū
·r· ad cōstruendū naues i q̄ erāt or
dines tres remoz Missio āt i egipto
appollonio q̄ illuc misit anthiochꝰ
ppt' pīmates ptolomei philometoris
regis egipti eq̄ aq̄ opida occupauit
anthiochꝰ que pīmates p̄fati ptolo
mei adhuc adolescētuli regrebāt ab
anthiocho pncipes ptolomei i cō
ēi opida i° reddē nō volētē pugnā
mouerē· cui ostruisset anthiochꝰ alie
nū se a negotijs regni egipti effectū
venit theōsolumā· fiut ei ab egipto
p rōnoz legatos repulsus ut dīmē
plen' i expōe p' libri et magnifice
a iasone que ad pontificatū symoniace
ac pilse pmouit nde m femīe exercitū cō
uenit Vnūptū tē ut vī fecit mala milia
et magna q̄ p' li° p' ca' renū' et p' trīēnij
tp̄r misit iason fr' onye menelaū sup'
dicti symōis fratrē portātē pecunias regi
anthiocho et de negotijs nūijs·r· de causis
sibi cōmissis risa placuit·r· reportatu
z a rege Cui h' iniit q̄ sho quo mene
laus iste dicat' fr' symonis sup̄dī qui
ut p̄decē fert' ca' de bēiamī fuit tribu
iason āt et onyas de tribu leui et aaron
erāt Iosepho āt apīssīe scribit z āti
tinū li° q̄ iason et menelaus fuerē frēs
onye Hīc luca h' loco negut iosephū ppt'
h' libri auctē Om̄ mgr in hīsorijs et
alij multi auctētici et antiq̄ catholici se
cuti st' iosephū et rōbilit ut vī Iudei ei
ñ sustinuissēt menelaū i pōtificatu
ñ de grīe aaron extitiss n' p' reditū a
babilonica capt' legūt iudei vīq̄ aquē
h̄uisse pōtificē ñ de scripe leui et aaron
Qz āt menelaus dī fuisse fr' symonis
sup̄dī q̄dā exponūt dicentes q̄ fuit
fr' eq ñ carnis p̄pagine z imitatione
et cōformitate malicie iuxī° q̄ modū i
enāt' sīpīū ē Qui effudit sanguinē
z qui fraudē fiunt mīcenario frēs sunt
Posset etiā dici q̄ q̄z tribus leui poterāt
ēi cētis tribub' isrl' mīxtiōna sonare
menelaus iste ex pte vnij pnūs p̄dī
nūris forsitā fiut de bēiamī tribu et
symōis fr' Ait i° viz menelaus cōmēda
eq regi anthiocho ab eq mīstris q̄ ad
hoc fuerē dī erāt ut credit a menelao
p dona īducti ēi magnificatiss facie p̄a
tis eq·r· regē z eq potētiā magnifice cō
mēdasset i semetipm retorsit sūmū
sacerdotiū·r· pturauit i° a rege sibi dōū
abīnose symoniace fraudulent' Acep
tisq̄z a rege mādatis q̄d agēt et ut p
pontifice susciperē venit et iason qui
ppīū frēz expulerat·r· eā fiut q̄ onyas
secessū recusit se ut nīsa hē in amonitē
·r· regionē amonitaz expulsus ē Illuc
ei sacerdoci pncipatu pīuat' confugit

de pecunijs vō regi ꝓmissis menelaꝰ
nichil agebat ⁊ eas antiocho nō ꝓsoluꝫ
cū exactionē stuēt ⁊ ꝓsolui eas regi exi
gēt sosthratꝰ sicꝫ et vectigalia ꝓsolui ex
egit qui sosthratꝰ arcē que fuit ī mōte syō
ꝓsidebat ℣ Quāob cāz vtriqꝫ vrż mene
laus et sosthratus ad regē sꝫ vocati ad
reddendū rōēz cur menelaus regi nō
soluit qđ debuit rōpto qꝫ menelaus
fuit ī culpa amotus ē a sacerdotio ⁊
pōt fratri suo tradēte lisimacho frē suo
qꝫ de setē aaron fuit ut ꝓbabiliꝰ repu
tat ℣ Et cū hec agerēt contigit tharsen
ses et mallotas ⁊ cures ab vrbibꝫ suis
sic mūcipatos seditionē mouē cōtra regē
suū antiochū a qꝫ videbāt ꝺtēpn eo
qꝫ antiochi regis cōsubinē domo eēt
data ⁊ ob hoc qđ antiochꝰ dedit eos
ꝓ munere suę ꝺnabīe ut cēnt sub
illiꝰ ditiōē festināter ut̄z rex venit
cedare illos ne ꝫ ꝺnabīa sua ꝺtruēret
a quibus cōi se actus ꝓuocaret velu
to suffecto ⁊ sbstituto vno ex comitibꝫ
⁊ ꝓncipibꝫ seu socijs sui regni nūmis ā
ptolomeo ī antiochiā ex qꝫ ve redīē ꝓ
fatos Iratus aūt ⁊ existimās menelaus
accepisse se tpr oportunū ꝓcurādi iter
fectionē onye regē absente auream qđā
vasa de templo furatꝰ qđ sacrilegiū fuit
donauit andronico ut eꝫ sibi ānuiam
ꝓcuraret sicqꝫ ꝓ eū obtinēt onyā occidi
℣ Qui andronicꝰ cū venisset ad onyā et
suasisset ei de asilo ꝓcedē ⁊ de loco illo
ī qꝫ tutus fuit nec poterat ledi dūdē
stans eū pemit qđ ob tā inanissi
mā ꝑpietatē īdignari sꝫ iudei ⁊ gri
ī antiochia exītes atz regressō regi
cōqueūt sꝫ qui deo ītegrante usqꝫ ad
lacrimas condoluit ītersecto et ād
mū purpura exutā velut degēdatū
fecit occidi ℣ Multis aūt sacrilegijs ⁊
rex sacrarū abusiōibꝫ a lysimacho ī
templo ꝺmissis et diuulgatā fama de
tantis crimibꝫ congregatā ē multitudo
iudeoꝝ vna a lisimachi abhominandū
adūtus lysimachū milto ia auro ex
portato de templo ꝑ lysimachū ī vsꝫ
ꝓpos cōmitētē Turbis aūt īsurgētibus
cōtra lysimachū lysimachꝰ armatis
fere tribꝫ milibꝫ que erāt de ptē rpi
lignus manibꝫ ⁊ adiutorio īpiozꝝ cōtra
vti cepit ℣ Et miti qđē vulnerati de ad
uersorib lysimachi qđā aūt et ꝑtim
⁊ omisi ōs vō resīdū de eꝫ exercitu fugā
cōsi sꝫ Ipm etiā sacrilegū lysimachū
ē erarijs ⁊ ex templo ītfecerē ℣ De hijs
ꝙꝫ cepit iudiciū adūsꝫ menelaū dili
gēti ⁊ iudei cepērūt menelaoꝫ ītimi
et sacrilegia ī ptēte lysimachi qđ
silio menelai frīs fuerēt ℣ Et cū vēisset
rex tyrū ad ipz detulerūt negotiū mitti
viri tres a seniorib iudeoꝝ qꝫ tres
accusauerūt menelaū coram rege ꝫ ni
supare menelaus et obiectionibus
et accusatoribꝫ cōi se factis rndē ni
posset ꝓmisit ptolomeo aūro seu cō
siliario regis multas pecunias dare
ad suadendū regi ⁊ ut ꝓsuadēt ānti
ocho menelaū reū ni ēē ꝫ accusatores
ipz et ad sniaz deduxit ⁊ ptolomeo
sꝫ iniquus īduxit regē ad ꝓfendū sniaz
pro menelao ℣ Miseros aūt ⁊ accusa
tores menelai miserabiliter crimi
tos et crimētos qui erā si ap̄ fratres
⁊ hoies sic vōtos qꝫ fideles inōbiles
qꝫ dicūt accusā dixisset ⁊ negotiū
suū ō menelaū ꝓposuisset inocēs
iudicarēt a satis qꝫ aptissiē fuit nulla
eoꝝ cā hos morte dāpnauit athiochꝰ
Cuo ꝙꝫ iustā penā dedērit ⁊ passi sꝫ
Iuxꝫ qꝫ modū loquēdi aūt ad theſſ. ā
℣ Qui penas dabūt ī ititu etnas ⁊ q
pro cuitate ihū et ꝓpto iudeoꝝ et
sanctis vasis templi aūz plenius sꝫ ini
menelaū cōm regē ℣ Menelaus aūt
ꝓpt eoꝝ qꝫ ni potentia erat aūrinā ⁊ ꝓpt cupiditatē ꝓncipū
auarinā ⁊ ꝓpt cupiditatē ꝓncipū
anthiochi qꝫ munera ꝺtulit mene
laus ꝓmanebat ī ptāte ⁊ sacerdoꝫ
ꝓncipatu ℣ Hec qñq fiūt ī hꝫ mūdo

fatuoza et q̄lē ulsi ac pñ ab ipīs opp
mūt. xpi q̄s ipīj pūpant ad tpc sēz dis
pensationē secretoz iudicioz altissimi
Mō q̄d ysa° ⁊ ds Justus peut et ñ est
qui retogitet in corde suo et uiri mīe
tollūt et ñ ē q̄ intelligit. que res īdu
mouet fideles īadmirationē uir illo
abbatuck p° Quāe dñe ñ respicis cō
ceptores et tares zeuleate ipio ulsore
se ppt hō lacerata ē lex qz ipius pualz
adiusus ulsus ppter egredit iudiciū
pūsū ēz si respicia⁹ ad futuri sdi ret
butiones atz ad ordinē ifinite sapie
prouidētie dei admiratio cessat q⁹
Declarā⁹ m' q̄mh Eotpe Articulus
Quassiā pseu° iudeoz p
āthiochū fr̄m hic retinuit
mittit tñ ipugnio ualsois
et expugnio eo⁹ Quōmodo antiochus
ad assertionē pauit egiptū. r dispo
suit se ad īgrediendū et expūgnādū
egiptū en ultā uice Quale at bis mi
trauit egiptū īexpōe p' m' li p' nrm
ē Consequit describit q̄lē ds futurā ihe
solōtez pūsationē pmisauit p ds uisi
ones et signa admonēs i° ad uite cor
rectionē Contigit at p uniusā ihe
solōz ciuitatē uideri a ciuibz eo⁹ die⁹
xl. r tertis horis ac q̄si dā die⁹ ifestiuū
xl. dieꝝ q̄nus ut pbabile ē ñ singlis
ill dies p aera equites discretes au
ratas stolas. r uestes hñtes q̄ sup ar
ma īdui solent et cursus eqz p oēm
digestos. r ordinate dispositos sēz
bellū ante agressiones fi comi. r de
inde plia exceri et scutoz motus q̄ m
bellis uarijs modis mouēt et retibo
opponūt ad tuendū se ⁊ galeatoz
multitudinē. r pluimos hom̄ gra
leas hñtiū gladijs districtis. r milli
plicit agnatis extēris retractis Deiz
hō fiebāt ni ere misterio āgloz bo
noz sue malōz Sic et sēs ggfois i
ome⁹ refert se ignneas acies uidisse
i relo anīq̄ pugnet. ymlia gla° Silu
an eusionē ihū a rōmis signa uaria
p̄cesserē et uisa fuerūt q̄ hic pñ tāgit
i textu pleniꝰ q̄ describit Iosepho
li° de iudaico bello Quapp̄ os hīta
tores ihū rogabāt in bonū mōstra
cōuerti. r signa i⁹ mōstratiōe digna
bonū ad̄d presignāē uz iudeoz uito
riā q̄z tñ significabāt ruinā ⁊ ei falsi
tumor exisset q̄ uita excessisse. r q⁹
busset antiochꝰ assūptus iason nō
nuꝰ mille uiris repente aggressus
ē ciuitatē ihū volens oppmere mene
lau a q̄ fuit pūatus pontificali offi°
et i° reuocare putās regē obisse a quo
erat depositus Iason uō ñ prebat ui
ribz suis i rede. r sm mia eos crudeliter
iterfecit n cogitabat p̄ūptatē aduſ
agnatos. r ē ihēosolōitas q̄z nili emit
consanguinei sui ñ cogitauit pūpā ⁊
aduisa eis ifligē malū ē maximū
. r p̄cipuū dāpnū arbitras hostiū ⁊ ñ
ciuiū se trophea ceptuz. r obtinē uic
toriā de uē hostibz suis et ñ potius de
suis ciuibz sicꝰ magis oderat q̄ gē
tiles uē inimicos et aduisarios suos pr
q̄d potius affectauit iudeos q̄ gētiles
omnīdē ⁊ profugꝰ itm abijt i amonitē
. r i regionē amonitaz ad ultimū in
exitū. r extimiū sui ocłusus ab are
tha arabū tyrāno oī⁹ odioꝰ ut refu
gā legū. r apostata a mosaicis legibz
et pegre periit lacedemonas. r ad regio
nē urbē seu pūz lacedemoniōz pfectꝰ
q̄ pro agnatione ibi refugiū hituro
. r tūc defendendo et pie tractādo ab ill
uelut a agnatis Iacedeonij etei erat
sparciate nati de seie abrahe ut dr
ē pleniꝰ i expōe p' m' p' libri et q̄ i sepul
tos milios abiecerat q⁹ ordit ipe et
lamētatꝰ. r ñ deploratꝰ et i sepulcꝰ ab
iit sepulturā nec pegrina. r alterius
tre mōumēto nec patrio sepulchro
ptipans Vñ elicit q̄ apud sparta
nos eo⁹ pmanere ⁊ apostasiā a lege
noscentibz grāz ñ iuenit ⁊ ortus fuit

ac ĩsepulty abiecty Hyis itm gestis suspi
catq; ẽ rex anthiochꝰ sõcietate delectos
iudeos ⁊ recessuros a sua obũ coĩoe ac
tributoꝝ pfolutiõe qđ ĩpmisit menelaus
sibi forsitan pfuasit p septa seu aº modo
Creuit nãz ĩ malicia et ad ĩlidias ciuiũ
ut ĩ fine pcedẽtis hẽ ⁊ ob hꝰ rex pro
fectꝰ ⁊ egipto qr rõm p legatos iussert
ei ab egiptioꝝ ipugnatiõe recedẽ effera
tus ⁊ crudelibz aĩmis ciuitate qđẽ ihẽz ar
mis cepit hĩitatores ei vbis ĩ se discor
des ei ñ multũ resistert ỹº fiuẽtes ei ĩro
miserũt eũ Cuiqz ferit p milites suos
ĩhũanissiãz et atrocissiãz stragẽ ĩ ciuitate
ut fert ĩ textu plane qui ẽ Iusius ẽ ⁊
ĩtrare tẽplũ vmise tre sanctius ⁊ sãctiꝰ
phanis et tẽplis gentiliũ ut pote vº dõ
cõseratũ et scelestis ⁊ viciosis mãibz
sumẽs sũ vasa tẽpli q ab alijs regibz
et ciuitatibz ⁊ ciuitatũ qz dã võtibz e
rãt posita ⁊ data et p mistros tẽpli col
locata ad ornatũ loci et glãz ut deo ser
uiret ĩ eis Cyrus ẽt rex pssiz et darius
ac artaxerses atz anthiochꝰ magnꝰ
et filius eꝰ seleucus rõres qz ñ ulli ve
huũ ãqz exº regũ suoꝝ utilia pciosa de
corazqz vasa tmisissert ad tẽplũ ihẽz
ut pñ ex deis et ex esdra patebat cõ
trectabat idigne ⁊ uereuerẽt tãq vasa
cõia et cõtaminabat applicãdo sacrilege
ea vsibz suis ac alienis itm alienatꝰ
mẽte ⁊ vicijs ac passionibz obstupefactꝰ an
ochꝰ ñ cõsiderabat qm ppt pcta hĩitatũ dñs
ciuitati modicũ fiuit natꝰ pmittes
eã ac tẽplũ ipũ sic phanari ad breue
tpꝰ et extra ẽdignũ et hꝰ probat p castiga
tionẽ heliodori ĩ flutã ut ẽ ⁊ hẽt ca º
Dñs ñ ppt locũ gẽte ẽ ppt gẽtẽ locũ dñs
elegit Nã mis principale ordinat ad pn
cipale ĩ locus ordinat ad hĩitatores
suos ⁊ ppt ioꝝ pfm eligit nõ eccliam
ideoqz et ipe locus viz tẽplũ et ciuitas
fuerũt ẽ pceps malorꝝ penalium ⁊ pu
nitionũ ppli sui ita qm ppls pumebat
ĩ pphanatione ⁊ ꝛeptu loci sui ⁊ tẽpli
et postea fiet sorius ⁊ principator ⁊ bo
noꝝ ⁊ pspituũ Ista tm ẽ ĩppa loci
qm int̃ rõlia et irrõlia ac ĩtãtam ñ
est ꝓpe loquẽdo sõcetus et q̃ delicti
ẽ m nat ⁊ rusta vltione oĩpotẽtis ĩm
ĩ mag̃ dei cõsiliatiõe cũ summa gla
exaltabit qđ fiunt ipleti aq; qui u
das et frẽs eꝰ tẽplũ reemptuert pur
gauerũt et ornauerũt sic ĩ pº leº ⁊ mf
q̃ hẽt Plenius ãt ĩ exadietu obla
tione pdimtiõe ⁊ miraculosa operatiõe
ĩ tẽplo Tũc ei ipletũ ẽ qđ aggeus
pdixit Magna erit gla domꝰ hꝰ no
uissĩe magis qm pme Q gr anthiochꝰ
ãthiochiã regressꝰ ẽ estimãs se p
sirbia tirã ad nauigãdũ ẽ qđ p ye
bolẽ dem ẽ ad ĩsinuãdũ idignabile
ĩpissimi illiꝰ elationẽ Reliquit
ãt ꝓpositos ⁊ q̃sdã de principibz suis
ad affligẽdũ gentẽ iudeoꝝ ĩ quizari
loco samarie andromiũ ñ illũ qui
pcedenti aº leº ñi anthiochꝰ ordinasse
Porro de hac tẽpli spoliatiõe ⁊ ciuit
ihẽz afflictione scripsit ioh ⁊ vasoꝝ
eꝰ iumiatiõe plenꝰ dñm ẽ p li pº
mº Cuiqz apposita erat ꝺ iudeos hº
rpz septũ ẽ pº leº et ẽ sensꝰ cũ ãtipo
chꝰ firmassert suũ ꝓpositũ ad pse
quẽdũ iudeos misit odiosũ pin
pẽ appollonĩ cũ exercitu Iu hystoria
pº pº li hẽt mº q̃nus nome appol
lonij ibi nõ exprimat qđ tñ ⁊ pº li mº
ẽ expssũ et tẽ ⁊ sabbo feriatis iudeis
⁊ ab opibz cessantibz arma arripe
ns ⁊ ab opibz cessantibz arma arripe
sius pcepit ñ q̃ ad ipugnãdũ iu
deos ẽ q̃ ad exercenda hastiludia ne
neamenta vẽ aqua ⁊ qz sbitigit ⁊ oĩ
qz sil iudeos qui ad spectaculũ p
cesserãt trucidauit vñ eluit q̃ iu
dei ñ obseruabãt se ob armanoꝝ
pmciã Judas ãt machabeus q̃ dem
erat Judas hꝰ dr dei ñ ĩ ordine
sũm int̃ qs ꝛ fuit utz ꝛº pº li mº
ẽ ĩ ordine sũmoꝝ pontificũ ñ mi
nistrando ꝛ pontificẽ abra

uon nit quē t iudā multo plures
fuerūt ꝫ a pn̄o regnū grecoꝝ Cir̄
h̄ scribit quōdā Regnū grecoꝝ ut
dicāt ꝙdā expositores cepit a seleu
cho q̄ m syria successit alexādro magō
et tē f tpe seleuchi sūmi sacdos fuit
onyas iaddi filius qui sedz h̄ō dēm fuit
symō iustus p̄ pōtifex ꝫ eleazarus
fr̄ onye filius ꝫ manasses eleazari
auūculus ꝙ onyas symōis iusti filius
ꝙ symon onye filius ꝙ onyas h̄
symōis filius quē occidit andronicus
ꝙ iason ꝙ menelaus ꝙ iudas ma
thabeus h̄ō accepit de glō rabam
q̄ supra ē ex dictis iosephi ꝫ vi desine
t duobz p̄ō qr menelao successit lysi
machus et sic qua rōe mutāt iason
et menelaus mutaret et iste lysima
chus dcīo loco et n̄ iudas ꝛ̄o desinit
qr potat regnū grecoꝝ cepe a seleucho
qđ tn̄ cepit ab alexādro magno
Cir̄ h̄ dico qp redarguitio h̄ nullīg a
modici ē valoris Rō ei putādū est
rabanū ignorasse qđ regnū grecoꝝ
monarchicū seu ipiale ab alexā
cepit reperit idcīo dato qđ dicat id qđ iste
ei ponat intelligēdū ē de regno grecoꝝ
diuiso q̄ diuiso i quatuor regna p̄ p
alexandꝝ regnāt i syria seleuchꝰ
p̄ magnū anthiochi qui habuit filios
duos viz seleuchū et anthiochū no
bilē Rō aūt de lysimacho obiicit sol
uēt dicendo qp modicissimo tpe phiut
tm qp menelaus cui ipe successerat
cursū eo occiso ei successit ut patuit
p̄decēti ca idcīo n̄ mutat n̄ verū ē
qp iudas ei successit nomine dicit p̄t
q̄ primo ista ab alexandro incipiat
q̄ tpe pontifex iudeoꝝ extitit iaddy
q̄ mutato aliquātis p̄fatis atz relatis
iasone ꝙ menelao ac lysimacho q̄
illegitīe ac pessīe tractauerūt cultūq̄
dei dissipauerūt et legē n̄ exercuerūt
iudas est dcīm utpote p̄cipuꝰ p̄ onyā
ab andronico mactatū fratrē suū iudas

cū suis n̄ desertū secesserat s cū p̄re suo ac
fribz ut dcīm ē ꝛ̄o p̄ li ca ibiq̄ mīt ferias vi
tā agebat et sem cibo vescentes iudaycas ac
sm̄ ꝛ rebꝰ silibz seno utpote radicibz q̄
dā et herbis ac fructibz tēe q̄ ibi poterāt
inuenīri me principes ceēt coīquationis ꝛ
ydolatrie transgressionisq̄ legis mosayce
ad q̄s anthiochꝰ p̄fidz iudeoꝝ coegit
Expō ca 6m Sed non post Arnulfus 6m
Describit hic i speciali tribula
tiones p̄ anthiochū et p̄incipes
ei ifligte iudeis q̄bz n̄ post
multū tpis ꝛ post breue tpis misert rex
syrie quēdā tēp̄ auctorū et cū eo alios q̄s
dā q̄ appellet iudeos p minas et penas
ut se trāsferēt a patrijs et dei legibz ꝛ
leges dīnas ab eoꝝ p̄cibz i p̄cia sua ser
uarēt vel mādāret Deigz ista ꝛ milia sbsequ
dcīa st atz exposita p̄ p li ca q̄ appellet iudeos
primitiae et qđ i theosilis eāt templū ita
ut i eo sacrificaret ioui n̄ vero deo et
cognari ioui olimpio ꝛ templū i vocatur tē
plū iouis cōgmēto olimpij a loco i sublimi
i q̄ colebat et i garizim p ut erat q̄ locus
ibi habitabat iouis hospitalis ꝛ templū qđ erat
deo cōsecratū constructū i mōte gariz
i samaria cognoiae templū iouis hospital
put erat rogātes q̄ locū illū ibi habitabat
ēp̄s idem iupiter qui a diuisis locis in
q̄ colebat diuisa cognoia sortiebatur
Cir̄ pensandū qr ut iosephꝰ refert ma
nasses sacerdos fr̄ pontificis iudeoꝝ fi
lia sanabalat samaritam ac gētil duxit
vxorē p̄t qđ phibitū fuit ad altīa animo
n̄ vxorē illā abiceret quā nolēs relinquē
ad p̄cez vxoris sanabalat ē p̄fectus q̄
construxit ad ei tuitiū tplū deo i gari
zi mōte Videns aūt samaritanū iudeos
ab āthiocho p̄t cultū dei im oppressos
postulauerūt ab eo ut tplū dei ī ipoꝝ
sitū ioui cōsecraret ne ab āthiocho a ei
principibz iniuste iudeoꝝ afflīgerētur
pessīma aūt et inuisis iudeis fidelibz
grauis eāt malorū ꝛ psecutionis p̄ q̄ trās
gressionū incursio ꝛ bonū iudei incurre

bāt ḡnissias calūpnies et pseuciones
ex scelerātissīs actibz seruoꝝ ātheochi
Dā tēplū luxuriā et ōmessationibz eaꝝ
plenū·r vinā carnis excrebāt i tēplo
a gentilibz ac iudeis ad paganismū
cōsis sacrāsqꝫ edibz s'atens tēpli i do
mūcil sacdotū m gyro tēpli ostruūs
mulieres īpudice se ultro·r spōte ac libe
īgerebāt ītroferentes·r i lōga sacīcū por
tantes ea q̄ nō licebat illuc īferri vz cibos
ac potus lege phibitos a' sacrificia ppha
na ionu sacrificanda Altare i holocaustī
plenū erat illicitis hostijs ionis nez
sabba custodiebāt a maiori pte iude
oꝝ nez dies solēpnes patrij seruabā
·r alia festa legalia a pribz oīs seruā
ī patria 1a nec simplr se q̄sp iudeū
ee ofitebat·r tū pauci audebāt ofitei
se ee fide i vitu iudeos q̄ respū alioꝝ
q̄ nulli videbāt Antī aq̄ erāt put ꝛo
p' lucā et mīa ondit Quebāt at ī
dei cū amara nīmitate·r gīu mortis
formidīe in die natalis regis ātheochi
ad sacrificiū ionis seu alioꝝ deoꝝ q̄s
colūt Ompīū 1o nō fiunt absoluta ne
cessitas ḡ ōditionata utpote si vnē
vellent alioqn fuissent occisi n sic sa
crificassent et ī ō 1a nīmitas nō excusat
eos a pcō q̄m tenebāt potius mori
q̄ trīsgredi legē dei Et tū liberi·r ba
chi qui credebāt dō vīū et vineaꝝ sa
cra celebrarent a mīstris ātheochi co
gebāt iudei hederā·r tali herba cōsili
vitī cōmuni utpote hītes sr' capūt sertū
finū de hederā libero circuire·r ad hono
rē bachi eq̄s phanū seu altare ī gyro p
ambulare vel ut alīq̄ dicit chorizare
P sic' dīm e sr' ione e' ppauit dīs edera
Edera e arbuscula seu vīgultū hīs solia
lata et facit densissimaꝝ vmbrā et oīt ebro
ī pribz palestine sedz ihēo maxie ī loꝯ
arenosis et cito crescit m altū si heat aq̄d
solidū ut sīpr p q̄d ascendat alioqn
sup tra reptat Decretū at exijt ī pria
gentiliū ciuitates·r preptū ātheochi

mittebat hīc nūc p oppida sbonoꝝ pīs
suggerēnibz ptolomeis·r ymitatoī
bz et fautoribz ipīj ptolomei q̄ ues
e hē ei ōdixit ātheochū ad psequē
dīnaz p menelao i ō fideles iudeos
ut patri mō et rpi gentiles vbiū illaz
adisq̄ iudeos a geret·r iudeos i finis
vbibz ōmorātes ad sacrificādū ꝓpelle
rēt Erat q̄ vidē miseriā·r misereba
lē·r crudelē effectū qui sbdit Duce ei
mulieres hebree fideles delate sr'
seruis ātheochi ītulate natos sin
cūsadisse q̄s ītantibz ad vbera sui
pensis ei publice p ītate circūduxisset
ad aliaz hebreaz mulierē troze per
mutos ꝓpīmuerē q̄d fuit crudē
lissimū opus tū ī matribz q̄ ī infā
tulis q̄ suspensi fuerē ad vbera matz
q̄ fuerāt nutriendi pserū cū nō ī cro
q̄ ī deutō dīs iusserit ꝓ nō roques
hedū ī lacte mīris sue Aliq̄ vō iudei
ad proximas coeūtes·r sil' cubes spe
lūcas et latēt die sabbi celebrātes
flāmis sinceri sr' eo q̄ vebāt q̄ nō ali
debāt se defendē hostibz q̄ resistē eo
q̄ sabbatū eēt putātes illicitū esse
pugīre ī sabbo put ī 2o p'h ca plenī
dīm e atz exposuī Obsecro at eos q̄
hūc libz lecturi sr' a' eq lōez audiui
ne abhorreāt ꝓpt' diuīos atrus·r
ne ꝓpt' ḡnissias istas tribulationes
ne ꝓpt' iudeis īflictas scādalizēt' sine abhor
reāt ꝓpīj iudeoꝝ trīj deo odibilē vel
q̄ ianē sit deo seruire q̄ sibi seruie
tes ꝓmittit tū atrociter trucidari ḡ
reputēt ea adisa q̄ amīdert iudeis
nō ad īteritū·r finalē pditionē sed
talē extirpationē ḡ ad correctionē ge
neris nīri ut·s·m hīc vitu pīnalī
castigarēt a deo ne ēternū perirent
q̄d ē dīne dilectionis īditū et effō
ꝓpt' q̄d septū e pū 2o Disciplinā dīi
fili my ne abnias et ne deficias cū ab
coripueris quē ei dilig' dīs corripit
et q̄ pī m fi' oplacet sibi ēterū milto

tpe ñ sine pcoribz ex sima aggre
r ñ pmitte ptores ad habitñ diu
pecare ß stati ultiones adhibe
r eos p tpales adustiones ac penas
a pñis repnie magni bñficij est
diciñ r euident bñficiu grie cñ
pene vite sint medicales pñis
et ip̃abilit melius sit tpali castiga
ri sicp a vicijs referuari qi in
tpe sine freno delinquoibz fini ac
postea ietnñ puniri ideo ei sic in
alijs nationibz ydolatris dñs
parcet expectat r eas dñ natio
ne differt emendationeq; quitu
i se ē pstolit ut eas cñ indicij ptem
saris in morte singlor l'gnalis i
fine mundi dies aduenerit i plenã
die pcor puniat r sdz exigẽ
tia omi vicior eor adeptinet r roe
gat eñ mesurã iniquitatñ suor
ipleuerit ita et in nob videris sta
tuit ut pñis nris i fine denolutis
r ultq; ad morte absq; correctione
patriarchis ita demñ i nos vindicet
nã pñm p̃ fernalia et etna supplia
Dt qd nulq; mutz sua a nob amo
liet i toto seu totaliter sic a gentilibz
reprobis corripiens vo p̃nialiter
i pñti i aduersis pñtz sui ñ delinqt
finaliter a dona gre subtrahedo eloys
quos ad tpe pmittit eos ifestari
acriter Ver de pplo iudeor p̃ effu
veteris testñ vificate nc at ira dei
suppleuit eis usq; in finẽ De pplo at
xpiano ista nc dici pñt qui e gens
electa gens scã pplus acquisitionis ps
atz hereditas dei ñ qp vniuersi electi sit
p̃ et ipor credentiñ multi sp vocati
pauci vo electi ß q; pre ceteris gentibz
plures electi i isto sp pplo Imz repro
bos et impios ac vitiosos credentes
pfectos ds opc ut sus sos ac metu
endo pmittit pspari ac deliciari
i sclo isto nec virgñ ea e sic eos d̃s
ait i ps Dimisi eos sdz desideria
cordis eor ibunt in adinuentoib suis Vñ hr
pplo ait p ezechielẽ pphaz Zelus mea
recessit a te ñ arascar e apls ß hr nobis
ad mmonitionẽ legentiñ r ad eor exhor
tationẽ ne abhorreat ze ut dñs e dñs
st pauus vbis magna smatz ibidẽtibz
Ja venendu e ad narrationẽ rei gestar
tu q; adusa gussia angerit pplo nro Iq; ele
azarus vir de pncipibz r dignioribz ma
ronibz q; fuerat legispti apto oe
hymnis de violenta psecutor voluntiñ eu
adesurgere nitentiñ potuit apellẽ Art i sclo
sissimatz morte r morte vniosa p iustitia
rice lege diua maxie sle meritoria magr
qui odibile vitã r corruptionez vitiosam
ipleñs voluntarie pibat ad supplitiñ ex
caritate ad alior edificatione Intuies at
r mete ppendes quo oporteat accedẽ r qp
conshater atz fidelit nete sit ad martiriñ
pgredi i causa h^{oi} destinauit r decreuit
et deliberauit ñ admite illicitã r ñ agre
a legis pcepta pri vite tpal amorẽ cñ vitã
pñs ordinãda sit ad vitã spiale et nale
et glosã hñ at q; astabãt iniqua miseratioe
motr compassione fallaci tentare ad
vitã que ve ñ ex spali sensuali noce
rogabãt afferri carnes q; vetite lantiñ eat
sdz lege r pri veteq; caerimoniã ze Vt tm vi
dent fuisse iudei a lege ad gentilitatẽ p
lapsi Art i^{us} s^{us} eleazarus cogitare cepit e
tatis et senectutis sue etatiñ dignita
te ñ solñ longitudine tpis sed et decore v
cticiñ fuit ornatus Senectus ei venibilis e
ñ diutina ze nec sap e^{a} et ignominie nobili
tatis caminẽ r senuiñ fuiñ decoratiñ vtu
tibz prut ingenita sua nobilitas ab abra
ha et patriarchis cõtracta tegebat qm
filius abrahe fuit ñ solñ carne ß et sanctate
imitatione sdz qd x^{us} io ß aut iudeis ei
filiñ abrahe esse opa abrahe fante Rñdu
cito qr i re tã nulla ñ fuit hmoda loga con
sultio pmitti se velle i iserui r p morte
tpalẽ tui fire ad imbuiñ pcm Non ei eta
ti mre iquit dignum est fingere r decies vn
silatione que m tali casu fuisset sndm

zatiua et mortale pcm̄ nū p fidei ac
legis defensiōe viue dandū sit testiō
eundens et sinceriū absq; fictiōe q̄ ob
ꝛē vitā fortiē exercēdo .i. vtiose ac fi
deli finiendo senectute digno appare
bo .i. im me hebo sic̄ meū ꝺeet senec
tute im ut merito senex appellet illa
ledictus ei puer centū annoꝝ si pmpto
aīo p grauissīs et sanctis legibz honestu
morte pfugiat .i. tristicie vitā. Dicit
at leges dei grauissīe .i. honestissīe ac
sūme mature q̄ ho sancte et honeste se
nis dr moribz grauis et dixit. Diuersa
corpis sustineo dolores pserī q̄ tū senex
sū utpote nonagenar⁹ sed aūz vo .i. su
prore aīe portionē viz sed mens diuinē
et rois censurā et potissīe sed animus i
puisū pte timore tuū filiale q̄ animē
iduxit libenter hec patior ne te offenda
a a te separer et iste h̄ mō desiderauit olim
nob edificationē salubre q̄ grāde ex ꝛe
linquēs ut pro deo p fide pugnā ad
mortē q̄tulibz diuit sim⁹ pati ner sic
tione a diuplicitate detestanda veram
Postremo q̄n nra doctrina apli corpa
nra templi sc̄i sc̄i aūz i sanctis ordinib⁹ ostituti
pserī ꝺseerari sc̄i ho i templo videat ne q
corpa nra ꝺmessatiōe q luxuria polluāt
ꝑ omi vitiū excitio omittens. Expō tri⁹
septimi Contigit aūt septē frēs Arn ⁹

Celeberrimū martiriū septē
frīm et venerande matris eoꝝ
huc reuocat Contigit aūt septē
frēs vna cū matre sua compelli a rege a
tiocho contingē con phas fas .i. ꝺ pcep
tū legis ꝺedere carnes porcinas flagris
et taureis cruciatos .i. flagellatos extre
mitatibz vngulaꝝ colligatasq; aūz flagell
factis de corio taurorū Inatus rex iussit
sartagines .i. caldarias magnas et ollas
eneas fumēdi et ei q̄ prior fuerat loquutus
q̄ et p genitū fuit lingua ꝑcidi quasi
permisset cū constater rndēdo p lingua
et cute capitis abstracta sūmas q̄s man⁹
et pedes .i. manꝰ et pedes q̄ sc̄i extrema meb
m coepe hōis prendi Alq; cū diuit
extremitate manuū ac pedū .i. digi
tos seu pollices sed q̄ audiuit p ado
mbescebat Septuagīta reges ap̄i
tatis manuū ac pedū suorū mutilatoꝝ
colligebat sub mēsa mea ciboꝝ re
liquias et cū posset ut ulis frēs esset
.i. ieptus ad opa vite prius utpote
mebris priuat⁹ nec diu vixit potes
vita nec ut sit ei ignis admoueri .i.
applicari et adhuc spirāte .i. anhelī
tū trahente torreri in sartagine .i.
caldaria seu pa
tella q̄d cū fiet nīc et frēs ei⁹ cū tre
bant ꝑ desup confortans se animo
hortabat forte mori p legē dīna
dicētes Dns ds aspiciet veritatem
vite aūz ustine et vera fidei confessiōe
approbando et remunerādo h̄ oīa
q̄ eos qui veritati et equitati repugnāt
dānādo et cōsolabit i nob .i. nos
cōsolabit aūz pro tpali isto tormēto
gaudia cōferet sempitna .sā quoꝝ
mores in ipis sinus martiriis mun
dauit cōsolant et exhilarat desup i
cordibz suis ita q̄ ꝺsolatio eius fiebat
copiose redundat i pte sensuum ac
tormēta allenat q̄ i pte passiōe ni
hil .i. nichil cānto suo cū inuocatiōe tes
timonii dei ac tre edito q̄ plato ꝺ
clamauit moyses deuteꝝ xxxii dicēs
et misericors sinus cōsolabit .i. cōsolati
onē ifundet cordibz suoꝝ suoꝝ nisi
ad tristatio hit .i. et misericors sinus mi
serebit et redit i idem q̄m ꝺsolatio
ista ē misericordia dei et mīe eg effus
Ion et paul⁹ fatet Iudas ds q̄ cōso
lat nos i oī tribulatiōe nra .i. ꝑ
Secūdz multitudinē dolorū meoꝝ in
corde meo consolationes tue letifi
cauerūt aīaz meā .i. et i ultiō spūs cōsti
tuit .i. sedis fr̄ viz p̄ i ordie p̄ ꝑgri
nitū cū passi ceū sit supplicii silua
sipplicij frīs sui desiderii positi in
agone q̄ppe ultima respiratione

at exprationē aut Tu qdē sceleshs
sie ⁊ vicios̄sie utpote publicꝰ pse
cutoꝛ ulsoꝛ et adusarius legis dine
crudelissiꝰ qꝫ tyrānꝰ in pnīt vita
nos pdis ⁊ uter finis ℔ rex mūdi
ī etne vite resurrectiōe nos susita
bit ⁊ resurrectiōe eloꝛ que est via
ad vitā bītz ac septimā ī corpe et
aīa q̄ resurrectio vōt ī mutatio ⁊
ad melioꝛ mutatio nix ī apli Os
quidē resurgeꝫ ℔ n oēs īmutabuī
Pē qꝫ ioh q̄ Decedēt q̄ bona fecerē
ī resurrectionē iudicij vite hault di
biū q̄n glē q̄ vō mala egerūt in
resurrectionē iudicij Post hūc ꝫ sī
illudebat ⁊ nī ipoꝛ ī 2ª decisiōe
puniebat ac illusoīe tractabat
Unigenitū ipse a ipe sua nō illudeba
ner stulte ℔ sapēter se hūit et lin
guā postulatus ⁊ exactꝰ et usq̄
a tyranno extendē lingua ut absī
derēt nisi ꝓtulit eā tōp ex coꝛde pa
tꝰ ad oīa mēbroꝛ suoꝛ dilatcīā
tionē ꝓpt iustine defensionē ⁊ ma
nꝰ astant extendit ad ām̄ūnēoēz
et cū fiducia etne remuneatois
aut ℭ celo ista possideo ⁊ mēbra
coꝛpis mei a deo creatoꝛe celoꝛ ac
epi et hēo Ad coꝛpis qꝫ formatiōez
et ogānizationē celestia coepa et
coꝛ motoꝛes motui iūne ⁊ ifluē
tia coopant tōp istrumēta oīpo
tētie ac sapīē creatoꝛis Vide ātī
hui narratione n seruari oꝛdo hiſ
toꝛie qm̄ sēs mārtr iste ꝓtulit vba
hec aīq̄ lingua sua abscinderet
Vel si lingua abscisa ꝓtulit ista
magnū fiut miracūlū qđ certū
ē fieri potuisse oīpotētis vīute
sic in nouo testamēto mīti bīssi
hūes xpi lingue absisis nosnit
loqui sed ꝑ dei leges ī plēdas
et defendendas nr hereſia despto
⁊ uiliter tractari ꝓmitto et veritā
ti ac equitati ꝓpono qm̄ ab ipo dō
me ea receptuꝝ spero meliozāda ac glīſi
cuncta q̄nor oculis corpm̄ bīoꝝ q̄ sī ipsi
sibilius clarius agilius acꝫ sbtilius
Un et sēs iob sanctus ē ℭ credo q̄ redēptoꝛ
meus uiuit et ī nouissiō die de tra sur
recturꝰ sū et rursus circūdaboꝛ pelle
mea et in carne mea uidebo deū salua
toꝛē meū ℭ et cū cēt ad mortē ⁊ quartꝰ
fr mortu ia ꝓxi ⁊ aut Potuus ē ab hoī
mortu datos spem exp̄ere a deo itm
ab ipo resuscitandos ⁊ eos q̄ ab hōibz
adiudicati sī morti ꝑpt iustitiā melioꝝ
ē exp̄ere a deo ꝓmissā salutē q̄ et re
suscitandi sī a deo in die nouissiō q̄
aliqđ a tyruī ōnū facē tibi ēt resur
rectio ad vitā n erit ⁊ n resurges m
fine sibi resurrectiōe hūe īmutatiōis
seu glē īmortalis ℔ resurrectiōe iudicij
cōdēpnatiōis que ē mors 2ª et ifernāl
os tū resurget ad vitū nē ꝓpterea Istud
āt intelligendū fiut sb̄ oditione viz
nisi anthiochꝰ penituerit ⁊ ꝑ modū cō
minationis aut ꝓphetice ꝺenūnatiōe
⁊ cū admouissent q̄ntū frēz ad penā
dixit anthiochꝰ sī oli putare gentes
nīm ⁊ ꝓpz iudeoꝛ a deo ēe derelictū
finaliter aut ōino t q̄ntū ad aīaz sa
lutē q̄z heripa tribulatio et ꝓsentis
nra est nobis cā cōnationis etne
et signū dilectionis dine ad nos tu
ām ꝓpterea sustine ⁊ ad tpe et ifra pa
tientiū prestolare ⁊ videbis magnā
ꝓlatē ipī ⁊ oīpotētiā dei ꝑ effectū
dire ultionis expleris q̄liter te ⁊ semē
tuū torquebit hoc q̄ ꝓphetice dīm ut
q̄ in breui post hec anthiochꝰ durisſ
sie fuit plagatꝰ et infelicissie ī grauiſ
simis exparuit tormētis atꝫ demeps
deplorandꝰ fiut etiā sui ꝓpriꝰ filius
q̄z ex anthiochꝰ cū suo agnato lysia
fiut occisus filꝰ alexander filꝰ filij
ex dēde anthiochus filius alexandri
⁊ milli de ognatis eoꝝ Post erā ꝑ se
mē anthiochi os ex imitatoꝛes intelli
gi ℭ et is utpote sextus fr mortu impiēz

aut Nolo frustra errare putando q̄ absq̄
fructu her paciam̄ et sine dispōe ꝓui
dē dei Nos ei ꝓpt̄ nosmetipos h̄ pa
tim̄ · r · pro nr̄a purgatione & cōnatioe
ꝓmptes i deū nūm p q̄d meruī ista
pati Vmptri fī iste h̄ dixit in ꝑsona
ꝑpli sui ꝓuidentis potius q̄ i sua ꝑ
sona q̄ desperas in sua aut ozone Dei
nec erubescio facie meā leuare ad te
q̄ pena mea creuerit usq̄ ad celi · r · dig
admiratione fēa st̄ mi nob · r · adusa mi
randa Tu at̄ ne existimes t̄ ipune
futez · r · sine vltione dissilāndū aut
ptinaseudū q̄ ō deū ꝓugnāt̄ tēptaue
rus destructo cultū ipi⁹ et eq̄ ordē dos
cultores de q̄ aut Zacharie 2° Q̄ tenge
rit vos tanget pupillā oculi mei Vñ
et deutō 32° asserit q̄ sanguinem
seruoz suoz vltiscet Hūc ꝑ regiū
2° mduxit Si perstiterit vir i viz
placari ei poterit dns si at̄ i dnīz p
stiterit q̄s orabit pro eo supi modū
at̄ cōez mater fratrū istoz mirabil
ꝓpt̄ excellentiā sue vtuositatis nu
nc m lege nē nez i lege mosaica
le⁹ aq̄ ꝑat fuisse q̄ntū ad fozm̄ hȳ
constantie i filioz martirizatione
et bonoz meoz · r · stoz hoīm ame
moratioe digna ut eā sibi i ex⁹ ꝓpo
nāt patiē at vtutū que pereūtes i
morte patientes septē filios cōspicuē
bono aio ferebat · r · eq̄nimiter tole
rabat ꝓpt̄ spem quā i deo hēbat · r
ꝓpt̄ sperātā beatitudine quā ex spāuit
a deo dandā sibi at filys suis quā ex
caritate ipis optauit singulos eoz
hortabat patria voce · r · lingua ma
terna & prīm stoz ex hortatioe reple
ta sapiā · r · dono sapie & illuīatione
spūs q̄ ītēplabat diuina celestia et
eterna q̄z ītuitu et amoze vilipēdit
mundialia et caduca et femīee cogi
tationi q̄ intōdū ex pmis motibus
cepit pmitbz filioz suoz dolorib⁹ mol
liter at muliebriter condole māsit
imū aīm īserens · r · virilesq̄ fide ardores
admiens atz vtutū motu et affectus
admissens p q̄s refrenauit at vitat
cogitationes ac ꝑassiones femineas
dixit ad eos Nescio q̄liē i vtero meo
apparuistis · r · q̄liē suis cōcepti aut
et alati in ventre meo ita q̄ p vtere
mei tumorē & corpusculoz vozē mo
tione cepit īnotescē vos i alus meo
cōsiste Nēpe q̄liē aīa creetur ac m
fīdat mtellēs capē nō pt̄ hūana
et singuloz mēbra ñ e ꝑspecu · r · mē
bra vīa ñ formauit ds p mis ac
Vñ et scs Iob lo⁹ do Manꝰ me fece
rūt me & plasmauerūt me tō i circuī
Hūc septū e etās 5° Quo igr̄ modo
que sit via spūs et q̄ rōe ossa
i ventre pregnātis sit nescio opa dei
qui fabricator e oīm Nez ei e⁹ spūm
· r · mētē & aīam rōlē · r · aiaz et ipaz fōz
sbale corpꝰ viuificāte aduāte · r · gēte
i q̄ e mens et ifericores sensiteq̄ vires
et vitā nē a q̄ve vob domīnu Aīa
etēi rōlis ñ e ab it⁹ nez ex tōduce si
p creationē & īfusionē a deo Imag
p hȳ⁹ ñ e itelligēdū q̄ i hoīe sint
due a plures forme sbales ꝑ aīa
vna pluriū virīū cōtentiā uxim
q̄ modū aut aplis Ds paris sīlitz
vos p oīa ut integer spūs vr̄ et aīa et
corpus seruet⁹ ꝑ e mūdi creator q̄
formauit hōis natiuitē · r · fontalit
ex sapia et ōipotē sua īstituit mod
et processū gnationis hūane ꝓpt̄ q̄d
scs Iob ait ad dnīz Ozone sic lac
mulsisti me & sic caseū me coagu
lasti īq̄ quoz oīm īuenit · r · alnde
ñ accepit nec didicit ꝑ ex fonte sapie
sue imēse īstituit originē h̄ e exor
diū et processū cūctoz inceptionē cīū
et ordinē vnusquīsq̄ Iux hūc sensū
baruch 5° septū e Qui fecit stellas
hic adiuenit oēz viā disciplie apls
q̄z ex ipo ignut et p ipz et i ipo st
oīa Atz psalmo lo⁹ Cui q̄ int⁹ silen

et īstruxit eū ⁊ spūm vob nr̄m cū mīa
reddet ·r· ī resurrectōe fructū mūordit
rursus cōiūget nās vās ītellēales
corpib⁹ vīs suīq; vitā restituet vobis
et ḡlificabit corp⁹ et āiāz sic nr̄ vos
ipos despīctis ·r· morti huic despec
bili expōmtis ꝓpt̄ leges ei⁹ ·r· ut eo⁹ īple
ans p̄cepta Anthiochꝰ āt ostēpui se
rabitratꝰ a frib⁹ ītfectis a q⁹ fuit a
riter īcrepatꝰ p̄ et aspnatꝰ sēdz qđ vi
nosius iuic ī ipīs Ad nichil deductꝰ
ē m cōsp̄ū eo⁹ maligno ·sil· et expro
brāns voce despectu ·r· despiciens ipe
Anthiochꝰ vba fr̄ū exprobrātū sibi sic
despexit cor ꝓnas sicq; reputauit se
despectū p⁹ qz sic fuit reprehensus ab eis
2⁹ qz a tā vilib⁹ sēdz sua estimatōez fuit
ostēptus ·cū adhuc adolescentior supēret
ut saltē vinceī sua psuasiōe inrauit
se diuitē ⁊ bēn fructuz illū ·r· pspm in
p̄ntib⁹ bonis et felicē sēdz sua sr̄istatōez
cui nr̄ adolescens n̄ obtēpāret vocauit
rex mēez ut adolescēti fiet ī salute ·r· p
suadet fi⁹ suo euadē morte ⁊ sanitate
ac pspitate hr̄ vite eligē promusit se
mīr suasurā se fi⁹ suo n̄ tn sēdz regis
itentionē ꝫ sēdz verā dilōez Quasit
ei fi⁹ suo ut verā āpleret salutē ⁊ ꝓpt̄
eā sbiret morte ⁊ aut filio Miserere mei
·r· n̄ ꝓmittas me ī maximū labi me
cōtrē obediendo huic tyrāno et ītelli
gas q̄ ex michilo frā st̄ oīa ita fiet ·r·
ex hr̄ scripīes tātū timorē dilōez ⁊ ve
nerationē ād ꝓpm creatorē ut n̄ time
as carnificē istū q⁹ sic dilamat hoīes
sic carnifices brutā ꝫ digni⁹ frib⁹ tuis
effectus ·r· p ostāciā ꝓmerēs voc̄ frater
votari n̄ solū carne ꝫ ⁊ religiōe atq;
martirio susceptē morte patiēter et
libēter ꝓpt̄ dm ut ī n̄ miseratōe ·r·
ī futurā pīa remuneātōe ac cōna
tione te recipiā ·r· tibi rursus iuī
gar et nūq; āplius a te separer
atq; ex tua assonatōe plenus gloier
ac ioīder cōsors et p̄ceps gr̄e nre
et tāto plo q̄nto magis te diligo et q̄ plus
t̄ exoptam sīc ut p̄uenires ad tū bēatū
finē Cū hec ī tā optā ac strēnuissīa
nr̄ spūsco repletꝰ adhuc diceī ait ado
lescens īflāmatꝰ eloquio dilāssīe ac fi
delissīe miris quē sustinens q̄ diceī
tanter expectatus q⁹ archiepīa psuasiōibz
regis Non obedio regi ī re sū illicita
Tu vo anthioche qui iuētor oīs mali
ne frs es m iudeos ·r· excogitator ⁊ īflic
tor tāte p̄sentionis ac seductionis et
sbuersionis ī ꝓpl̄z iudeoz q̄z milios ceu
delissīe occidisti milios a lege dei ad ydo
latriā ptraxisti nō effigies manū dei
·r· ptātē eo⁹ vicia ulciscentē Nos ei ꝓpo
p̄tis nr̄is h⁹ patrū nr̄ sensū plnitu
et si nob ꝓpt̄ increpationē ⁊ correptiōez
dns nr̄ modicū mutus es ⁊ q⁹ ex sua iusti
cia castigauit nos ꝓpt̄ p̄cia nr̄a cetera
cōdignū ni sclō isto ne pereā⁹ ietrū ꝫ
iterꝝ reconsiliabit̄ seruus suus ·r· castiga
tus ignosceī et post tot adūsa tribuet
plpā Tu aūt sceleste ·r· sceleate et oīm
hoīm flagitiosissīe uel absolute l'q⁹
ad dēpd p̄ferī q̄ntū ad hoīes tē vinētes
noli frustra extolli vanis ꝓsp̄ebus ·r· cōfi
denciis falsis q⁹ ꝓsumis te magna et
felicia aūt victorias ingiter adeptuz
ī seruos eo⁹ īflāmatꝰ ·r· ira odio p̄secuti
one accēsus ō dei seruos Sed fiees mei
modico dolore nr̄ sustentato ·r· tolerato
isto tpali supplicio mortis puo tā respectu
p̄mij ḡlosi ac sēpitni q⁹ īfernalis tor
mēti sb testamēto eēne vite effectu sūt
·r· sb firma ꝓmissiōe ⁊ certa expectatiōe
bēfice fruitionis st̄ cōstituti quā ī sinu
abrahe īfallibilit̄ ꝓstolant Ego aūt
treados me īuocās deū matuīus ·r·
cū grauissīe ⁊ teme affectionis vel qđ
aūt maturius refert ad vba sc̄ptra
genti nr̄e ꝓtectū fi ·r· rogās deū ut
celerius fiat clemens et miseicordit
agens ꝓpto iudeoz et te cū tormētis
et vberibz ·r· plagis dīne vltionis
confitet q⁹ ipse sit vs solus ·h⁹ post pau

cos aīi fiunt ꝯpletꝰ et sic fiunt expedita ex
audita ꝺ̄o hꝫ sc̄a et magnanis adolescēs
zelo iustitie istud rogatus In me ät et
in fribz meis desinet oi potens ira p
serti cū ad bēatificā dei puenie visionē
Dā et in pribz exulibz in libo aq̄ v: ma
sisse ira dei ingētꝰ ꝓpt originalis pēm rea
tū retardabāt ei gla que retardatio fiunt
q̄ dū illi pēm vindam et hꝫ ira dei voat
Cūq rex in hūc crudelius desevit Nouis
sie ät et nūr post filios assumata ē ·i· felicit
mortua et ut credit martirisata Hijs vb
nigr in hiſtorijs addit Pro hac tñ pogn
tia martirij asserūt plurimi de hijs
septē fribz eratz solēnizāc Ꝑ si i veri testo
iania regni celestis ñdū capta tā fermu
di erāt claſſi fres ish ad sustinēdū tā ar
bū martiriū ꝯtomagis sb eiā̄ lege
aditu regni celestis patefto dēꝫ ee fermu
di ac pati ad tolerādū q̄nz aduſa ꝙ et
amarissias mortes pro deo Amplius
hꝫ vēnde nras exꝯdisrāt pntes sobole
suā vero sr̄ō et spūcli ñ carnali ꝯsensua
li amoꝛ diligē eāz salubrit iformare
net a religionis ingressu q̄ ē mors cruel
atz martiriū q̄dā retrahē Postreo qm
septenalio vniuersitas desigt pnt p septē
nos nres vnūsi eiā̄ legis nres dsigni
et sic ꝑ nres ꝙ cōsumā ē nr eoz ici pꝫ
eoz mria q̄ i fine mūdi st ab antix q̄ suis
nūstris martirisandi sc̄a mr ecia ꝛsū
mabit tota i gr̄a plena Demū i nouo
testameto iuenit sile ꝑfato martirio
i bithinia fem felicitate i septē filijs e martiri
bz glosisse cōnatus Elucidatio ca octaui

Quidas vo Articulus octauꝰ
Vonia ꝺ̄s glosꝰ pꝫ tēpestate
tranquillitate largit describit
hic q̄r pūz suū lamentabiliter cōculcatū
cepit mirabilr exaltare feritz tirannie et
q̄ hꝫ scribit i ·i· li ca ·ꝛ· ·2· phiam st Judas
vo machabeus et q̄ cū i ·1· erāt viz fres et
consanguinei eꝰ q̄ i mdaismo pnā
sprit nebāt latent i castella iudee
que gētiles nūstri athiochi obtinuerāt
et ihīm tenuerūt ad tēpꝫ nusse idcirco la
tent et noctūs tpibz ac p insidias po
terāt expugnari et nonbāt dnz ut vo
cē sanguis ad se clamātis audiret
oppssio ei et ifectio innocētū ē vnū
de q̄tuoz pcis clāmantibz ān deū q̄
speāli exigit desup fi vltionē Videns
ät philippus q̄ antiochꝫ i ihīz posuit
pncipē ad affligēdū iudeos ut dm̄ ē
q̄ca paulati virū ad puertū venire
·i· iudā suaresse magis ac magis
pualere ad ptolomeū ducē celesyrie
et fenicis scripsit Queritur ān ipse phi
lippus fuit cui i septo ca le antiochꝫ
suū filiū cmisisse q̄ dicit q̄dā q̄ pꝰ
Con q̄s obiciat quidā pꝰ q̄m ipse phi
lippꝰ fuit i ihīz alijs ät cū rege i pside
q̄m fuit ē bellū istud ·2· q̄m ipse fuit
frigis natione ut patuit ·1· ca alter
ät erat collactaneus athiochi ut ca
ferr sequēs Ded iste obiectiones vi
deāt ianes si ei bñ ꝓpensent q̄ hic
et ·2· primi libri ca septa st missio ista
ad ptolomeū frā p philippū pressit
iter anthiochi ad pside Ad aliā pos
set q̄s dicē q̄ philippꝰ ipse ex vno late
extitit frigis ex alio tollactaneus ipsi
Vmptū pua ē vis an fiūt idē an alter
At ·1· ptolomeꝰ velocit nusit nia
norē datis ei xx milibz aduēcto
gorgia Vide ista hiſtoria dissonare
a dīs ·3· ca p li cū sqntū sit ·1· Eleſſ
lysias ptolomeū et nycanorē a gor
gia et misit cū eis xl milia virōz
et septē milia eqtū pozro q̄ ibi et hꝫ
de eodē bello sit sermo constat ex eo
qd addit ibi et hic de cōmētide mer
catoz ad emēdū iudeos q̄s ꝓsuppo
nebāt vicendos Dā sbdit hꝫ Cōsumit
ät nicanor regi ·i· ad cōmodū ipsi
athiochi ordinauit l regi cui suu
recessū asserunt ut tributū qd erat
dādū romanis q̄ tributarius fuit
anthiochus de expñte iudeoz sup
pleret ·i· de pecūa quā acceperat

machabeorum

se p̄sūpsit pro mūdeis vēdendis p̄
mittens se nonāgīta mīrīpia .i.
seruos seu suppositā mūdeoꝝ tāleto
distractuꝝ .i. pro vno tāleto dantꝫ
at vndiqꝫ dissipuꝝ Ad is rīndeō vt
q̄ philippꝰ p̄ꝰ sc̄ipserit ptolomeo
a quo missa fuerūt xx milia q̄ꝰ
paulopꝰ ān̄ agressū ī iudā lybias
addidit alia xx milia et eq̄tū mi
lia septē Ex q̄ .s. mūdeis ān̄ iudā
exītibz q̄dā formidātes ppt̄ mīti
tudinē aduersarioꝝ et nō credētes di
uine iustīe .i. nō sanē sp̄antes q̄
iustīa dei eis auxiliaret eoꝝq̄
ī mīnis aduisaret in fugā vertebāt
Alij vō dīxī dep̄cabāt ut ei p̄et eos
de ī̄pio nīanore q̄ eos p̄usq̄ ī tomꝰ
.i. p̄e venīret vendideāt dicēdo q̄
daret q̄ mīrīpia mūdeoꝝ p̄ tāleto
et si nō p̄t̄ eos .i. si nō p̄t̄ ipoꝝ mei
ta ꝫ tm̄ p̄t̄ tes̄tm̄ q̄d erāt ad p̄cēs eoꝝ
.i. p̄t̄ oseruatiōnē vetis testameti
ī suo vigore l̄ p̄t̄ adīpletionē p̄o
missionis fr̄e p̄triarchis de obtinēda
eoꝝ posteritate Conuocatis āt ma
chabeis septē milibz que tū ipo e
rant Cōn̄ h̄ obiri p̄t q̄m p̄ꝰ machaꝫ
eꝰ thēt q̄ erāt tū milia tm̄ Ḳ n̄ q̄
ibi nāntꝫ qui ceteis magis erāt ar
mati rogabat ut fortit̄ tenderēt
.i. pugnārent ān̄ octos hostes .i. re
uoluētes cōtumeliā que ī loco sc̄o
erāt illata .i. quā p̄fidi illi īferebāt
templo itēq̄ īmurīā minitans ihīl
hīte ludibrio et rōceptui adhuc erāt
vetera īstituta cōmulsa .i. p̄cepta
p̄tibz data fr̄e violata vel p̄ veter
īstituta ītelligēde sc̄ī ordinatiōes
q̄ue a mūdeoꝝ semonibz fr̄e Ihūz
p̄t̄ tantū aduisarioꝝ fāmnoza eos
crederēt expugnādos Admonuit
āt eos de auxilijs dei .i. q̄li ds ad
munit fr̄equēt̄ p̄cēs eoꝝ sic ī exodo
et mūdīrū regū ī paralip̄ libris mīt
ī de p̄lio q̄d eis adīsus galathas fuit
in babilonia ubi ut ad tē .i. ad pugnā
ventū ē macedōībz q̄ socijs hesecrātibz .i.
mercētibz macedonibz exītibz cū mūdeis
ipi mūdei soli exītes sex milia pemerī
cētū viginti milia De isto bello n̄ tē alibi
in sc̄ipturis nec ī iosepho et tm̄ mirabili
fuisse vī q̄d ii° p̄ li cī° le° tria milia mūdeoꝝ
missa a ionatha regi demetrio ostendisse
ī antiochia centū milia hoīm Cōstituit
itaq̄ frēs suos duces vtriq̄ ordini vnumq̄
eoꝝ īmisso et dixit aq̄ q̄ ī q̄libz ordine
seu acie erāt aq̄ equites et q̄dā pedestres
cū tm̄ nec ni isto nec ī p̄ li° legit mūdas
equis vsus ī p̄cēdīs symonē et iosephū
et ionathan Josephꝰ iste dr̄ fuisse ts q̄
p̄ li° 2° cī° eleazarus appellat quē se li°
antiq̄tatū iosephꝰ notat sapiens Adhuc
āt leō ab esdra sc̄o li° Iste fuit alt̄ ab esdra
de babilone reuso Ituꝝ esdras iste legit
ex li° moysi aq̄ vba pro pugnatoꝝ oratio
ne iux .i. deuteō 20 Accīnctiate bello
stabit sacerdos ān̄ acie q̄ loq̄t Audi isr̄
Nolī timē q̄ dñs ī me° vr̄i ē q̄ dato signo
de adiutorio dei eis mox affuturo q̄d sig
potuit ē clangoꝝ tubaꝝ ī ipo agressu
nux .i. nōctis so Si exieritis ad p̄liū clāge
tis vlulantibz tubis et erit recordatio vr̄i
coꝝ dño ut eruamur de manibz inimicoꝝ
vestroꝝ In p̄ma acie ipe dux .s. iudas con
misit cū nīanore .i. ō nīanore i acie
et itfecerūt mūdas et sui .s. nouē milia
hoīm Vnupt̄ i li° cī° e° the° tria milia
Ad q̄d rīndet q̄ ī acie nīanoris tm̄ milia
corruerūt .i. toto āt aduisarioꝝ exercitu ix
milia ꝫ reliqui .s. mūdas et sui horta sunt
.i. detenti q̄m̄ īminebat hoā ī q̄ cepit re
laxato sabbi ī q̄ q̄nus potuerūt pugnāre
se defendēdo nō tm̄ sponte i sine nrī tute
alios īuadendo a .i. sequēdo Et ex hīs
q̄ cū thimotheo et bachide erāt ō se cōce
dētes .i. ō ipos mūdeos pugnātes .s. xx
milia itfecerūt mūdei cū p̄mape suo mūdā
De isto bello the p̄ li° 4° cī° ibi tm̄ hē octo
milia ꝫ addit ibi de a° bello i poterāt
sil̄ ē plꝰ q̄ xx milia ibi tm̄ nō fit sermo

de bachide putuitq; aqui qi bachides iste sit alter ab i° que s° p'li ca° legit cū alchimo misisse demetrius et cū arma eoz collegisset diligēt oīa ipo fuert vt suo tpe uteret eisde ⁊ cū epi nithia ⁊ festa de victoriis ō hostes ob tentis ad regraiandū deo ageret eos qui sacras ianuas templi accenderāt ⁊ crinistenē q; fuit ih' principal incederūt facinorosissimi nequior qui nulle negotiantes ⁊ mercatores ad iudeoz vēditionē a se faciendā adduxerit Porro an mercatores illi fuerūt mille dū taxat an plures ita q; pō hic nūs de tātis p idetiato vr abiguū Deposita veste gle ⁊ veste sua pciosa ne agnoscet p mediterranea fugies secretius quo valebat solus ve' anthiochiā ⁊ q; ōino solus vel q; cū pauis ve' illuc et pdicabat ptectore deū hīe iudeos ih' dixit suā detectionē excusando magē q; deū laudādo Explana° capli noni Eodē tpe anthiochus Ar. non

QDus sceleratissi' anthiochi h' loro describit Eodē tpe āthiochus ihonestē reuertebat de pside Intrauerat ei eā urbē q; dr psiholis q; p'li ca° elimaydes nūcupat quā cupiit crotereit deū ē o°m p'libi et cū venust ce egbtatiā ciuitatē de q; fit mētio iudith p° et edre o° insit agitari curruū sine ītuissione ut molestiā sibi fraz iudeis vlciscet celesti cū iudicio pugente ⁊ deo celi nisto ē iudico punitete ipiū illū sic fugere ō iudeos et ex conscepti pīpe curruū sic agitari ad qđ cō sequta ē ruina et q̄ssatio corpis sui q; fuit effectē a dō q; punisit illū sic īsanie qēs hāc plagā incurrēt eo q; ita sinpbe locuty est ventuz se theosolimā et cō gerie ⁊ collectionē ⁊ cumulū sepulchi iudeoz eā futuz h' ē q; occidet omnisos i illa inocātes ibi q; ipa fiet omisoz sepulchz q; dō punisit cū īsanabili et inuisibili plagā q; nūq; visum fuit latēs non cū fuit correcty q; ignē ira cūdie ītignois et ipacie nō sup rās cuscoreās cio ⁊ corde ⁊ cetā corpe p vba ō murmatoria turbi lentosq; gestus sic de negōtio daciano sēs retinut augy cōgit illū ipetu tute ⁊ celeritē precede re in sua q; directa de curru cūde ⁊ fre sum curruis refusabat Itaq; q; sibi videbat pluribz maris īperare ⁊ cū supbe se hūiliat si hoc putasset Estq; sermo iste ypbolicus ad īuidendū humanū fastū et arrogātiā eq; ī gestatorio ⁊ ītrumēto sarto ad portādū portabat hinc q; cepit ex grauī dedecty superbia ⁊ ex detestabili et īportabili elatione ad extremā calamitatē deiecty ad agnitionē sui venire nūq; ipsa tamē sola vexatio dabit ītellectū audituū p ihēnuū ōnis Castigo te ne tibi īnocuus videaris et ait Justū ē subditū ee deo et nullū videri in meipō experior et mortale non posse deo sentire Ex q; apparet q; diuinū qđ ipie sensit de se Orabat aūt scelestus dñz a q; nō eet misez ⁊ veniā prioz et grāz obtenturus qm eq; oīo et pmā nō promeuit ex ze lo iustitie nez ex meritate nez ex odio culpe sz ex timore pene seruili et desiderio euadēdi afflictiōes corpales q; ītendit Hinc et de eius scribit apls q; ñ inuenit pniē locū q; q; cū lacrimis inquisisset eā De inde multa et magna promisit ut misez obtineret ⁊ curatione ⁊ reuocatione supplicioz diuini nūiny et ciuitatē ihīz quā paulo ante volebat face sepulchz cōgestoz ⁊ inde oz ortisoz sil accumulatoz optat reddē liberā a tributo ac iudeos eēles ī priuilegiis athenensibus face pollicet Erat q; ppe athenien ses priuilegiati et libertati milite

Explanac° capli 9i Eodē tpe Thi. xpi

qm phīe studiū vigilat ibi et desperans de sua curatiōe ¶ Nā sensit dolores suos augeri assidue scīpsit iudeis ī qb⁹ sciuit se grauis excessisse ¶ Si ex sīa vob cūctis sit-r-oīa pspe ad libitū vēm vob⁹ euenīt maximas agi grās et eo ī firmitate grauī appensis nō desperans memetipm ¶ Sā deū ē qđ scīpsit desperēs de sua curatiōe ideo vī ista mendant' loqui pleriq⁹ sbdat sed spem nullā hīs effugiēdi infirmitatē ex q⁹ erūa vb elimit qi tm more mortis et desiderio corpalis sanitatis dixit et scīpsit atq; penitut ī amore vanitū ¶ Respiciēs aūt-r-eo ppendens qi pr nīs āthiochꝰ magnꝰ ondit qui post se suscepit pncipatū utpote qi seleuchꝰ filiꝰ eo⁹ senior succedēt sibi ī regno ut si qđ dnū accidēt a' difficile-r-si aqua ardua et adūsa negotia eueniret-scientes hīj q̄ ī regionibz erāt-r-hitatores regionū tpi⁹ cui eēt sūma rex deleta-r-gubna regni omissa nī turbarēt īmodēate vīz terri ad quē deberēt reuocare ī tribz musis ¶ Adhuc ofideras de pcio potestes q̄sq; et vicinos-r-reges a' pncipes ne gyro regni mei hīmntes īsidiari tpibz-r-obseruare q⁹ tpibz pūt regnū meū omodus ipugnare ¶ euētū expectantes-r-opportūitate seu effm ī q⁹ h⁹ possent īplere qđ maxie eēt qm nī sciret qb⁹ ee debēt successor meꝰ ī regno-ideo designu āthiochū filiū meū regē-r-īstitui qi ipe mi succedat ī regno quē sepe remisēs ī supiora regna-s' plac; atq; medoz a' nliorē mihi vēm cōmedauī ¶ Sc̄o vī blādū magis qi vex et scīpsi ad eū que subiecta sit mee epla ei missa ¶ Oro itaq; vos nicores bn finioz publice ¶ puati-r-rogo ut vos ipi reordātes bn finioz q̄ vobis exhibui manifeste ¶ ī puato q̄ tn bn fīna pauca a' nlla fuisse videt ni forsan nū affirmatiōe sua ī regimine qui sua occultans malicia cūctis se ībuit grosū ut vnq̄sq; vēm offensus fidē-r-fidelitatē ad me ¶ ad filiū meū ¶ cōsidō ei cū modestie ¶ hūane actuū qđ vtiq; spectat ad regē ne abutat magnitudie pūatis et clemētia decoret ¶ Dū et rex apūmuret auleo et sequēte pposituī meū nōez vobis fīe-r-pūi et iusticī sic⁹ et ceteris ne pl'onarū accepto⁹ existat ¶ q̄ homīdi et blasphemus pessie-r-atrocissie net ad salutē ptusq; a deo miserabili obitu vitā defūcto⁹ est-r-vita pūatus vñ elimit qi nō vē penituit ¶ Transferebat aūt corpus eo⁹ de loco illo ad sepulchrū pr̄m suoz philupꝰ collactaneus ei⁹ -r-eodē lacte nutribus de q⁹ li⁹ o⁹ ma⁹ plenius cōtinet ¶ Dz aūt hic qi āthiochꝰ obijt ī mōtibz nichilomi⁹ allegatis ma⁹ le⁹ deridisse ī lectū vīz pr̄ lapsū de curru de q⁹ ibi nil le⁹ ¶ Cui memens anthiochi filiū ad ptolomeū philometozē qui fuit filius ptolomei epi⁹ regē egipti abijt p⁹ tū ve⁹ q⁹ occupauit anthiochiā et pūt ibi ¶ filius aūt āthiochi adhesit lysie ¶ opposuit se philippo ¶ eū ī anthiochia oppugnat quā ō regē tenē nō valens fugit ut deū ē ī egipti ¶ ex isto doctem m⁹ qi memedi sūt dei nūdiā et q̄i milia requirāt ad veā otritionē qi rē pluimi videt penitē ī angustijs et extremis nō tū salubrit qm ex seruili timoze nō ex dilectiōe n⁹ zelo iustic⁹ net sinē qm deū offendert ¶ pt ma la penalia et etia supplicia q̄ sibi īminēt verēt tpe q⁹ sanitatis et nūētutes ē penitendū

Declarato capīt decimo Machabeus aūt Ar decimo

Regnito tēpli et varia bella machabei hic describūt ¶ Machabeus aūt et qui cū eo⁹ erāt dño se protegēte templū et ciuitate ihrlz recepit-r-recuperauit ānus aūt 2⁹ ¶ Ista pleni⁹ sūt descripta atq; exposita e⁹ p' li⁹ et⁹ ideo p tū seū dū et de ignitis lapidibz igne cōcepto-r-excusso ¶ Dicit aūt ignitis lapidibz qui duri et aptissimi sūt ignis excutiat

Subdit data lre hȳ Anno .clxv. qđ intelligit de ānis regni grecoꝝ dioscori mēsis utpote iunij i q̄ sol intrat signū geminoꝝ qui grece vocāt dioscori Ded ozit q̄sho Hec ei epla septīo mortuo āthiocho nobili q̄ ut sexto p̄l'i ca° hec obijt a° .clxv. q̄to q̄ septīa ē epla hec a° .clxv. Rō q̄ iste ānj .clxv. fuit idem cū i° .clxv. sic tū q̄ exordia ānj hȳ diuisi mode ampūt Regis āt epla ista tinebat Rex anthiochꝰ lysie frī salute Illustres āt et nobiles ogratos suos nominat fres Dō z° reg° ioab adamasam Salue inquit my fr Dic mō mt deos trāslato i ad deoꝝ societate assūpto i dei fīato q̄ seruīēs erat i cultu deoꝝ suoꝝ Sic etēi reges paginoꝝ putabāt pmtes suos post vitā istā deificari sic et nos ponj vnos sōs i obitu mox āgel somnj nos volētes eos q̄ st' in regno i mō sm tu multu agē i patisci vnē audiuj iudeos velle tenē suū īstitutū i legē eis a deo suo pfīrā ac ppēm postulāe a nobis cōedi sibi legittā suā i dari eis a nob lnīa obseruandi legū suaꝝ statuta iudicānj q̄ tēplū restituj ill i dari eis libertatē seruādi ritus et obseruātias legis siue i tēplo q̄ vtiq̄ iā rem pauerūt et hēbāt q̄n ista epla edita fuit Ad iudeos āt epla regis talis erat Rex anthiochꝰ senatui iudeoꝝ i congregationi maioꝝ seu collegio seniorꝝ gubnātiuj iudaicū ppls Dicī ei senatus a senex et nātj q̄i natu sunt seniorꝝ q̄m seniores prudētia et etate ad officiū p̄sidēcie hȳ eligebāt si valet i si ipse vob succedit sic ē ut volumj q̄ dicāt Diligj vos q̄ bona volumj vob Diligē ei sedz ppīum ē alienū bonū velle Adest i accessit nos menelaus dicēs vos velle dīdē ad vōs q̄ st' ap° nos i ad iudeos qui i vrbibz mīj rēgnj hȳt inde morāt Hȳs q̄ qui ymeant i ad nīa trisent loīa ex loco i pplo vō dexteras damj securitatis i salutj conductū usq̄ ad die tresimū mēsis xandrīa i aprilis vt iudei mt nos hi tantes vtāt ribus et legibz suis i nobis eis licitis nec legē suā aliasq̄ preptis ppīe legis et nēo eoꝝ molestia pariat de hȳs p īgrantiā gestu st' i ppt' ptinys pugnas hītas mt nōs et ppls iudeoꝝ i q̄ iudei putabāt se iuste moueri l' ppt' a° i q̄ ex īgrantia ȳ nīa fecerūt pceptu Nisi āt et menelaū i virū istū q̄ misistis ad nos remisi ad vos q̄ vos alloquat īformādo vos ozeten plem de nīa voluntate Vīt dz q̄ iste menelaus sint alē a pessiō menelao de q̄ dīm ē 6° a° et de q̄ ibm pz ea° ītime Quōdē iste menelaus missus vē a iudei et suis pro īpetrāda lnīa q̄ aq̄m bomi lege perui possent iuuere iudeos il gentiles mālione hītes ad īformās eos de obseruātia legis Miserūt ergā rōni i legati rōnoꝝ istituti i via vsq̄ āthiochiā epl'z ad iudeos ita se hītē Quītus mēnius et titus manlius legati rōnoꝝ Magnj āt rōni cōr hūerūt nōia duo a plura De hȳs i ea q̄ lisias ogratus regis cōcessit vob et nos ozedj ut sint rata Iā ei rōm dnabāt reges bz syrie i egipti ac alijs mūeris rō auctē hēbāt ifirmādi a rouocādi ozessa a regibz ill et eoꝝ pncipibz De q̄ vt ad regē indicaut ad regē referendi i de maioribz tantis cōfestī aq̄ mittū mittite ad nos īfirmādis nob qđ possu lens diligētius mt vos ostrentes qđ et q̄lit deceat vos postulāe ut decna i deliberēmj sit expedit vob Vide āt epla ista rōnoꝝ missa iudeis ānj iudee misit roma ad renouādū societate ei ipis Hoc ei fuit anthiocho et lysia ortisis regnāte demetrio utz a° 8° p̄ li capsis

Expō capli xij Hȳs factis pactionibz

Describū hic Articulus xij Dvaria bella ac gesta machabei Hȳs factis pactionibz i cōfederatiōibz pacis mt regē āthiochū ac iudeos lysias pgebat ad regē

Judei aũt agriculture operã dabãt
qđ añ ppt assidua bella fuerẽ valebãt saltẽ tã plene ꝙ hij qui resederũt
·r· aqui ex pncipibꝫ regis q̃ nuꝫ inda
possibilie recessũ manebãt viz thi
motheus ñ ꝛ q̃ i fine ei⁹ ꝺ narrat a
iudeis omissus et demephon supbꝫ
q̃ ita ignoiatꝰ ẽ forsan ob sue elatõis
excessũ q̃ rex rõnoꝫ no⁹ tirãnus
votatꝰ est tarquinꝰ supbꝫ et nequor
cypriarches ·r· pnceps cypri ostitutꝰ
a rege ñ sinebãt eos i silẽtio agẽ ·r· quie
·r· pacifice ꝙ sine remissione Joppite
vo ·r· gentiles omorãtes i vrbe mari
tima noie ioppe tale flagitiũ ꝑpetrãt
ẽ Rogrebãt decepcõe iudeos cũ qbꝫ
hitabãt ·r· secũ morãtes i ioppe ascẽdẽ
scaphas ·r· naviculas qs̃ pauerãt
ioppite ad recipiendũ i eis iudeos
cũ vxoribꝫ et filijs iudeoꝝ ipoꝝ sꝰ
cõe ꝛ̃ decretũ ciuitates ioppensis
et ipis acquiescentibꝫ ·r· iudeis faciẽbꝫ
sic⁹ cõitas i⁹ ioppẽsis decreuit fallaciter ipos iudeos rogare cũ i altũ
ꝓcessissent ·r· longe a litore vbi et aq̃
paulatĩ fit altior tendẽs ad q̃dã ro
tũditatẽ sic⁹ et qlibꝫ gutta sic⁹ i spera
mũdi ꝓbat⁹ sbmersert ioppite ñ mi⁹
diuentos iudeos quã fraudulẽtiꝰ
simã ipissimãꝫ crudelitatẽ iudeis
cũ eis ꝓpoꝫ ppli sui zelo iustitie
vlit vindicauit et sic⁹ fecit ioppites
ꝑ scelꝰ facti sic fecit ianitis gẽtilibꝫ
pro ipsa eoꝝ voluntate q̃ voluerũt
tractare iudeos sibi cohitates sic⁹ iop
pite fecerũt Innotuit nãꝫ ianitaꝝ
voluntas fatinoꝛosa ꝑ cui iduxit iude
·s· a yama ciuitate cũ abissent iudas et
sui cõmiserũt eis eo·r·ũ cũ eis i via pugnauerũt arabes qui vim petebat a iuda dex
teras sibi dari ·r· pacẽ credi pmittẽtes
se pasua daturos ·r· pratã et pasua
sua loca iudeis ꝛ̃ se cõmorãtibꝫ et pe
tora milia hitibꝫ Aggressus ẽ aũt iu
das cũ suis ciuitatẽ quãdã firmã que
hitabat a turbis ꝓmissuaꝫ ·r· diuisaꝫ
munitaꝫ qꝫ gẽtis Hic aũt q̃ erat i est re
missius agebat ñ resistẽdo vilis q̃ i ꝛ̃
titudie sui opidi ꝛsidebãt maledictis
lacessentes ·r· pnocãtes iudã et logites
que sus ñ ẽ deũ ul⁹ blasphemãdo a
maledicẽdo q̃ ꝓpm iudã et suos muare
nõ posset q̃ ⁹ sennacherib ferisse le
ꝓ regũ Rue vba tã ipia aliꝫ nephaia
aut scptura denotet ea ꝓ eoꝝ ñia ut
cũ ꝛ regũ iduxit Benedixit nabot re
gi et deo Job q̃ ꝓ⁹ nisi i faciẽ benedixerit t·r· maledixerit Et ue iob ꝛ⁹ be
dic deo et morere Machabeus aũt i
uocato magno mũdi ptrepe deo
maiestatis ĩmese de q⁹ et aristotiles
ꝑ ꝓ⁹ phie Entia iquit noluit male
disponi pluralitas pncipũ mala
vnꝰ q̃ pnceps De q⁹ aut scptura iob
ꝛ⁹ Rue cõstituit alĩ si tã a quẽ
posuit sitꝫ orbẽ q̃ fabricatꝰ ẽ q̃ sine
arietibꝫ ·r· bellicis ĩstrumẽtis sit appellatus et machinis alijs typibꝫ resi·r·
iosue ꝓtripitauit iherico deiciendo mu
ros eꝝ ut hẽ iosue ꝙ⁹ Inde venerũt iudas
et seu ad eos iudeos q̃ dicit⁹ tubianei
q̃ sꝰ glosa ñ erat natione iudei ꝑ
quodaꝫ iudeis ofederati dicti tubia
nei q̃ alienã tuba vocati Posithens
aũt et sosipater qui erãt duces cũ ma
chabeo ·r· sub eo eꝝ iudas ꝓfuit cor
ripuisse ꝓ quã sibi assũpsit Iu
vo ꝓ exitus ut millenariꝰ a tribum
peremit iudas decẽ milia viros a thi
motheo i q̃dã fortalitio relictos Thi
motheus aũt ꝓmisit mulieres i pueros
sibi subiectos ut gentiles ne a iudeis ca
perentũ ꝓsidiũ ·r· fortitudiem q̃ cum mon
te erat ei inexpugnabile ·r· valde difficulter expugnabile Dimpsit iudas
diuina ꝑtute expugnauit ⁊ obtinuit ⁹ cũ
exitibꝫ i eodẽ ut ꝓ li ca⁹ le vbi ꝓsidiũ
is⁹ vot⁹ cum cayn ⁊ cuiꝰ cohors inde ꝓ⁹
apparuisse ·r· ꝓ⁹ pos sui exitus sue so
cietatis seu ꝓ⁹ ipsius tua venisset obuia

hostibz timor hostibz īmissus ē ex pte
dei ⁊ occulta operatõe dei vbiq; pītus
pplo suo grõse astantis Ds ei īuisibilr
verba īmutat pcret ⁊ fortat l fortr per
aqd signū visibile ds pīnā suā ond
et ī fugā vsi st alij ab a ⁊ ab īmice fu
gientes et vnq; p a euadẽ nitens ita
ut magis a suis deiect ⁊ a sem
pimerent sic de maduanitis le iudic
q; mutua rede se trucidabãt Limothe
īcidit ī ptes ⁊ ī manū bellatoz qui
erat sb duatu dosithei et sosipatris
p; hoz fugā et nctẽ mouit iudas ex
ritu ad effrem ciuitatẽ nūtū st aũt
historia isti ⁊ p li q ca septa atq; expo
Inde ad ciuitatẽ gathaz abiert iudas
ar suus exercitus Contestãtibz aũt a
⁊ iudeis qui int gathas illos gẽtiles
manebãt dicẽtibz iude marthabeo
q; gathe fuissent cent eis benigne
cerã tpibz ifelicitatis ⁊ aduersitatis
iudas et sui admonuerũt scham ut de
reto cent iudeis ill benuoli et sic ve
nerũt iheosolimã die solepm septã
naz ascensõe ⁊ festo pentheostes īmi
nẽte qd celebrabat euolutis septẽ eb
dõdibz a p die festiuitatis paschat
put leuitici xxiij scbit et p; penthecos
tes abierũt iudas et sui ad gorgiã
Exiuit aũt gorgias ad iudã cũ pedĩtibz
tribz milibz et eqtibz qdringentis
qui aggressis atigit paucos viere iu
deoz et h ppt eoz īqtate q; paulop
sbdit Dositheus vo qdã de bachino
rib ⁊ de pplo gentili sic dõ iudeis
cõfederato l de iudeis sic appellat
a loco q; hitabãt gorgiã tenebat et
iste dositheus fuit alius a pdicto
gorgias effugit ī mariesã ⁊ ī loriã
sic nūpiatũ Et ill qui cũ esdrim
erat ⁊ cũ viro principali de pte gor
gie diutius pugnãtibz ad iudeos
et sanguinis ipis l iudeis ut aqui
dicũt p tñ magis ostendat textus
īuenit iudas dñz et cũ septẽ dieꝝ
⁊ sabbatũ sruenisset sedz obseruãdi
nẽ legis purificati aqua lustrationis
ppt occisũ mortuoz ī pliis p noz
ia fuit pceptũ sabbatũ egerũt de
uote gestiendo ī laudibz dei Inue
nerũt aũt iudei qui erat cũ iuda
sb tunicis ītertoz iudeoz ī bello
pcecto de donariis ydoloz ⁊ aqua
prioza ydolis dedicata q; q lex p
hibet iudeos ne talia sibi assume
ret iux deutro ao Nõ assumes ex
eis q; cõbusta Non ignes ppria ex ydolo
ī domũ tuã ne fias anathema sic
de est Dr q; iudeis ibi pītibz ma
nifestũ fartũ ẽ ob hãc rã eos cor
ruisse ⁊ rogauerũt dñz ut id qd fm
fiat delicti obliuioni tdat ⁊ pce
ptũ esset Ad hoc fortissi iudas qui
mẽte ⁊ corpe fuit fortissim cõlla
tiõe ⁊ pia distributiõe fcã ⁊ tracta
tu cũ suis hito de agẽdis pro pdis
occisis duodecĩ milia dragmias
argenti ⁊ argẽteos nũmos q; drag
me vocãt Dragma naz nũmi est
certe q̃ntitatis hñs ymaginẽ regis
taliũ nũmoz xij milia misit ihe
rosolimã ī qua erat loc sacrificioz
viz tẽplũ ī q debuit fi isti oblatio
Deo se offerri pro pctis mortuoz
sacrificiũ ⁊ ut pecuniã isti offerret
ibi deo ī sacrificiũ h ẽ aduersus dimos
pro remissiõe pcõ illoz q; donaria
ydoloz assumpserat sibi ut dicũ est
et p ahys eoz remittendis pctis
Cepaut ergo iudas eos aliq; expia
uerũt de i sino pentuisse pro bene ⁊
religiose ⁊ pie atq; fideliter de resurrectõe
futura et gñali cogitauit Religio eñ
uno mõ ide ẽ qd latria a pietas Nisi
ẽ eos q; crederẽt p morte corpale ac tpa
le resurrecturos speraret ī die nouissio
sic scs iob In nouissio igr die de ira s
rectius sic simplicius videt et vanũ erat
p mortuis et cade roe sacrificiũ offerre
p ipis eet iaute Cõi h argui pt qm

ishid vt sonare at si aīe ñ punirēt p̄
vitā hāc nisi reliquis corpib⁹ posset⁹
ans dicē q̄ quis corpa ñ cēt resusci
tanda puñ tñ cēt pro aiaz a corpe se
parataz retōsolatiōe et exceptiōe a penis
otāe atz sacrificiē p̄ mīte fideliū aīe
a penis p̄gatoꝝ liberāt p orōnes ⁊
hostias añ corpm susceptionē ¶ Et ñ
dedū q̄ plena aiaz remuneratio absz
corpm susceptiōe ⁊ glificatiōe si neḡt
ad q̄d insinuādu ishid satis extēse p
latū est et q̄ cōsiderabat q̄ hi q̄ cū
pietate ⁊ religione fidei tulitq; dei
dormitionē ⁊ morē acceperāt optī
ma habebāt repositā quāz ⁊ spem se
lectans etne seu ipm pmiū bñficū
eis patū at reseruatū a dño sic aut
apls ¶ Reposita ē mi cōna iusti quā rō
det mi dns i die ⁊ⁱ iustus iudex sāa
ḡ et salubris cogita⁹ pro defunctis exo
rare eleōsinas fare sacrificiuq; offerre
ut a pcō solueret ⁊ a penis q̄ debēt
coz prās liberēt que pñā i otritione
q̄nū ad culpā remissa st et ñ i hac
vita satisfiat p ipis oz q̄d restat p̄
hāc vitā suppleri ¶ Explanatio apli

¶ Dz Anno centesiō Articulo dz

Dr refert⁹ qualr iudas ỹ ānthiochū
eupatorē pugnauit q̄ res p̄ li
ꝯ⁹ diffuse describit Vñpm dr hic q̄
anthiochꝰ iste huīt in suo exercitu centū
et decē milia peditū et quīq; milia eq̄tū
elephantos q̄ xxxij ¶ Nō q̄ forsan i exer
citu regis fuerit in pmis cētū milia demde
i vna adiuncta sint decē milia ¶ De eq̄tib⁹
vo aqui dicit q̄ mīt eos erāt quīq; mi
lia cetis elegātioza et i ace regis dispos
ta qui hic nānt ⁊ p̄ eximit tñ quīq; mi
libz equitū dem alia milia occurrerēt
De elephantis erā dr q̄ xxij i eis erāt
i eis elegātiozes q̄ hic ponit alīq; ta
cent ḡ et nūs minoz simpliciter posit⁹
ñ excludit maiorē et maiorē ĩcludit
minorē ¶ Iuxta q̄ⁿ tū i exordio p̄decē
cit⁹ et plenius⁹ ⁊ⁱ legit⁹ facte pactiōes
patris et aīatē mi anthiochū et indeos cui
violatis pactionibz ill rex vel⁹ adūsus iᵒˢ
Dicēdū q̄ iudas obsedit arcē io q̄da ex
arce et alij iudei iquī accesserāt ānthiochū
⁊ ꝯrebāt ỹ iudā et suos p̄ō p̄ lica plem
veritat ¶ Habuit itē rex turrus tñ fulcibz
⁊ turrus falcatos trahentes q̄les et antea
q̄da huīsse legit iosue ⁊ⁱ et iudicū p̄ Lo
mittunt at se ill menelaus de q̄ sra ē me
moꝝ⁹ra⁹ et ad tp̄r fuerat p̄ceps sacdoti
et cū milia fallacia deceptabat anthiochū
ñ cessare nisi machabeo p̄strato io sbdit
uō pro patrie ⁊ opatriotaz salute suoꝝ
seu p̄fectate ḡ sperās se ostinu i pmptatu
⁊ pontificatū ḡ rex regū viz dns opr⁹ susci
tauit aios ⁊ itellem et voluntate seu moty
et idignatione anthiochi i p̄dcē ⁊ ỹ me
nelaū ¶ Et cor regis i manu dei ē q̄ quīq;
voluerit vtat i⁹ et suggerente lysia hui⁹
menelaū ē taz oīm maloz ⁊ dissentionū
et pugnaz mīt iudeos et regē fuit ei vni
de p̄mis ambitiosis et iquis iudeis qui
accesserūt ad anthiochū nobile ⁊ ornata
uerūt eū ỹ iudeos ¶ Erat aūt i eode loco
turris aggeshū ⁊ tumulū seu aduna
tionē undiq; tmis cineris mde ⁊ de tre
illa i cinere dei⁹ iussit sacrilegū mene
laū q̄ enormit⁹ fuit abusus sacris rebus
valibq; tēpli et satis misere ut ⁊ pena ac
rideret culpe ⁊ p̄ que peccauit p eade p̄
mitteret ¶ Erā q̄ multa erga arā ⁊ cē altare dei
delicta p̄misit ut pz ex dictis i illo li⁹ ix altā
ris ignis holocaustū p̄sumēs et cinis ex
obustis sacrificijs remanēs circ ē ⁊ ad dina
obsequia ordinat⁹ q̄ⁿ vasa tēpli sca diuīt⁹
ipē i cineris morte decēpnat⁹ ⁊ iussus or
dei et mori p̄ precipitationē sui a turre i
cineres ḡ rex mēte effrenatus ⁊ p̄dūant⁹
passionatus ira et idignatiōe ablq; freno
iudicij rōis repletꝰ nequiorē se p̄ē suoꝝ
deis se ostendit⁹ ⁊ crudelius eos afflige re
cupiens et intendens q̄ erāt a suo p̄ē
afflicti ¶ Dibz itaz diebus p triduū otinuū
p̄stratus i orōne ⁊ opetentibz honis trīū
dieꝝ illoꝝ ipe vo machabeus cū seno

tibz iudeoz cogitauit ut exiret obuiā
regi ad resistendū aūgi rex iturret in
deā et obtinēt ciuitatē ihrlz et dñi iudi
cio ꝛ dispositōi atz arbitrio ꝓuidēte
dei omittēt exitū rei ꝛ negotiū mit se
et regē sic tm ut spēndo i deo fiuēt qđ
i se erat dans magz ptāte oīm dō ꝛ dei
ōipotētē ee ꝓtestans et oēz ptāte ei as
scribens cū n sᵗ ptās ni a deo et dato sig
suus dei victorie ꝛ adiutores suos iſor
mās atz ofide fiens de obtinēda vic
toria vtute diuina qđ potuit eis ꝓsua
de vtute dina p cuctes sp̄tuē i p sig
ac gesta que legūt i ea nocte aggress
aulā regiā ꝛ cppiquas tentorio vgſ
m castris ꝛ acebus aduſariozꝫ inter
fecat viros xm milia ⸗ 6ᵒ p'li ca leg
qi tenderūt de exitu regis sexcēti vin
Kn̄ qi iudas p̄ et ip̄romisse ee dilectū
suasit regis exitui et tot milia ītferit
i eo sitᵗ le hic dem i clara die ꝓliatus e
ō regē i rāpo et ee occidit de ꝓlo regis
sexcentos viros et maximū elefantoz
h qz i zᵒ ꝛ oflictu de finē qᵐ h p anticipati
onē narret fuitqz elefantus ꝛ qi eleazar
fr inde occidit ꝓut 6ᵒ p'li fert ca b rex ac
repto gustu audatie iudeoz ꝛ h fco exptu
eoz audatiā arte difficultates locoz tēptā
bat ꝛ conabat p industrias et bellicas artes
aggredi et expugnare loca iudeoz munī
ta difficulter accessibilia et bethsure que
erat iudeoz ꝓsidiū munitū qz i ui vbe
hebāt iudei fortalitiū valde forte castra
admouebat ꝛ suū exitū applicare curauit
⸗ fugabat ipugebat minuebat ꝛ qđā de
eo exercitu fugabāt ipellebāt occidebāt a cas
todibz illi fortalicij ipetū faciētibz i qsdā
de ꝓlo regis hijs at qui ity erat ꝛ i ꝓsidio
bethsure iudas nrīa virtu mīstrabat
mittebat ⸗ enūciauit at misteria ꝛ secretū
iude ꝑ suoz hostibz utpote regi at suis ro
dochus qđā de iudaico exitu et sic fuit p
dictoz ꝓpli sui et secretoz mānifestatoz ideo
fiume vinuidus iuꝫ iᵒ pū ꝑ zo ⸗ ri qui
revelat misteria ne miscearis zatn qđā
aut qi rodochus isse ab aduisarijs captꝰ
fuit ad revelandū hec p tormēta opressꝰ
⸗ cui dicto n vr̄ sonare qđ sbdit qui reg
sitis ꝓhensus atlius e on apparet q
udas et sui sentētes sua misteria hos
tibz revelari req̄rebāt a q id fieret i re
pto qi a rodocho ꝓhendert eū et expedi
uerūt ⸗ terū rex sermone hūit cū hijs
q i bethsuris erāt ꝛ cū exūtibz i fortali
o ut traderet sibi ꝓsidiū i salua eoz vm
i q̄ oserūt ei ꝑ ipe ꝓmisit nil mali face
eis sic sbiūgit dexterā dedit ill acepit
ꝓsidiū seu fidē ab ill de resignatōe ꝓsidij
cōmisit cū iuda ꝛ cōi iudā supatꝰ e rex
qui tenderūt de eo exitu vir sexcēti ut
dco ꝓ'lib ca zliq tm exponit qđ sicpatꝰ
est iudas qz ꝓfato ca septū e videntes
dubiū regis et ipetū exercitus eo diuertī
ab eis ut at ogn̄t rebellasse philippi
cenhosthe ⸗ istud ꝓallegato li ꝓ'ma ex
positū e mēte asserentes iudeos deponi
est rex de pace opponēda sbditos eis e
ꝛ eoz petitioni acq̄escens et ostiatus
iudeis obtulit sacrificiū honorificauit
tēplū machabeū applexatus e ⸗ fecit eū
a ptolomaida usqz gerrenos diuē at
pncipē ꝛ ꝓfectū et offinatū i certis negō
cijs hijs ꝑuari vident qđ ꝓ'li ca
otinet qđ le ⸗ intuit rex mōtē syon ⸗ vid
munitionē loci et ruptū ritus nrīamē
tī et mādauit destrui muz i ggrio sic
qz tēplū honorauit et ꝺ iudā hostilit
egit zd qđ dicēdū vr qz ꝓpter talia egit
ad mētē reuisus inde penituit et fecit
que ia dra sᵗ hic ⸗ cauit ferebāt ꝓto
lomenses aūrie quentione facta int
iudeos et regē idignātes de tali pacti
catige ne forte fedus aūrie urīū pertēt
ꝛ violaret iudei lysias at ꝓpz sedauit
exponēdo voēz fr illi ⸗ Explanatio

Capᵗ 12 Sed post hec

Gesta iude ⸗ suoz gesta ꝺ deme
trij filij seleuci hic tenent
qz post trienniū tpr a morte antiochi
nobilis qđ tm ꝑ symodochen verissimi

Explanatio ca 12 qui sic

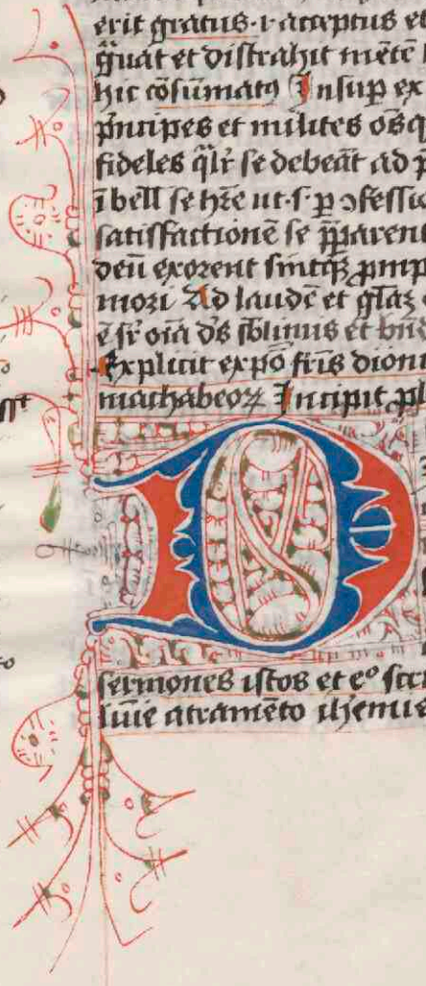
qz anthiochus ut ō p'li ca fert obiit a° centesiō xlix° et demetrius venit a° clxj° ut a° p'li ca° inuenit Dumptū a° q ibi ce tesiq̄ q̄dragesiq̄ nonq̄ vōt in isto li' cētesiq̄ q̄dragesiq̄ q̄ sūpt a° nūq̄ pat q̄ q̄lt cōcordet tactū ē ibi cognouit iudas de metriū seleuchi filiū tenuisse regiōes āthiochi qz exercitus reliquit anthiochū et adhesit demetrio qui fuit filiꝰ semoꝰ filij magni āthiochi qz exercitꝰ reliquit anthiochū Alchimꝰ aūt q̄dā q̄ fuerꝫ sacdos fuerat ab āthiocho factus de q alchimo multa sc̄ hūtur p'li ca° a° et demceps ꝑ uolūtarie cōiūgat ē uicijs gentilitatis tpibz annexionis qñ uisit anthiochus ut ōs de regno suo ecent pplo vnꝰ ut scptū ē p' p'li ca° considerās sibi nullo° ee salutē ·r· optatā pspitatē seu cocpis sanctē sub iuda q̄ rpz ppt scelera sua fugauit nec ac cessū ad altare iuda ꝑsidentes ve' ad demetrium a° clxj° primi libri ca° le a° clxj° ꝑ occa dano est iducta offerēs ei aureā cōnam tēp de iure regnāti et palmā forsitā au reā i signū triūphi tēp victoꝝ et tullos q̄ templi ee videbāt ·r· sblam de templo a silua tullis templi Alij aūt dicūt offertoria va sa q̄ i ꝓcipuis festis utebāt sacdotes et ut stat turriū erāt formata et ipsa die situt de cā ppt quā ve' ne uideꝫ regi mu nera dedisse ppt ꝓpriū ordiū Ppr aūt o portunū demētē sue nacꝰ ·r· oseruꝰ ad apiendū itentū ī sipie ābitionis qz sue ·r· dit ipi qui dicūt assidei iude oz ·r· it iudeos assidue vanitates diuinꝰ bella nutriūt ꝛc uniuse accusatoēs hoꝝ neq̄ssimi alchimi sc̄ medose ꝑ oro orex et regiom iudeoꝝ et generi ·r· pplo iudai to sedz pmilgatā oi humanitatē ꝑspue tuā ·r· pnde de pace nr tua clemētā oi' notā fcā q̄ diu sup ē iudas ·r· eo uicīte ipos le ē pace ee negocijs iudeoꝝ Dic ābitiosi et fraudulenti suos ornāt fmōes ꝛ pphe tāt ñ posse ee pace ī cōitate ñ hij q̄ rpoz resistit ābitiōi tollāt et ceti iuci iude ficti uel amici alchimi hostilit agētes ō iudā que nedum accusabat iflāmauerꝫ demetriū ·r· ira odio idigtiōe aduꝰ suos ciues ꝛc at nobilissimꝰ iudā Dixit aūt q̄dā hoc loco et alibi qz luꝫ alchimꝰ fuit de gne aaron ñ tñ dixit de eo p lineā sacdotalē Ad ñ ve posse saluari ñ itelligit de lineā sui sacrdoꝝ ñ a° p'li ca° scribe legāt dixisse de alchimo Ihō sacdos de scie aaron ve ꝛc Audito nicanoris aduētu iudei ipsi ira ꝑ ā ꝑ maioi sui humiliatioe sciecrāt cinerē uz suis ira seu priuere tue rogabāt eū q̄ ꝑpz suū ꝓtinuit ꝛet Dns ei uidit ꝑpz iude oz mane usq̄ ī finē mūdi ī q° et inimicabi les zuiet Impante aūt duce uiz machabeo fratꝝ ei mouert sui ad ocurendū manoi Nicanor ei audiēs audaciā comitū ·r· pri ncipū sonoꝝ qz iude sanguie iudiciū face mebat ·r· p belli ingressū ñ audebat ex qre qs uultoze ei uz hret iudas an ipe nica noꝝ Ihō misit q̄sdā ad iudā p uitricijs ropo nedis et ei de hijs ꝓsilui agēt a iuda et suis et ipe dux ad multitudinē retulisse ·r· iudas ei uz hāt i gnāli sua uocatioe ꝑpo suisset oīm uideoꝝ fiunt una sīa cōmu nicijs animis ·r· ꝓsensu ꝑbē Horabat aūt ni canoꝝ theōsolis n qz ī q̄que agebat ō iudeos fiunt ei ydolat et ī q̄que ages ō deū gregesq̄ turbaz q̄ congregate fuerāt ·r· qs secū adduxe erat ad pugnādū ō iudā dimisit redire ad ꝓia seu alia loca hēbat aūt iudā ꝑ uitū ro gauitq̄ eū duce uroe nuptias ferit Dm de hac saluatiōe ꝛ uictoria iude atz nicanoꝝ p'li ca° mlt refert Est aūt difficile hāc scptaz ei hijs q̄ a° p'li ca° scpta sc̄ cōcordare Ibi ei demetrius le misisse aūt alchimo bachidē ñ nicanoꝝ i p° accessu alchimi ad ipm demetriū Luz bachides eet ad demetriū regē reuisus et alchimꝰ nō posse iude re sistē ad demetriū redijt q̄ ei cū eo nicanoꝝ misit Quoz nicanoꝝ q̄ dece pisse iudā ōterritꝰ ē iudas et ꝑplꝰ nolut uide fa ciē eoꝝ puta nicanoꝝ ꝛet p hoc amisit nica noꝝ plūꝰ duplex ō iuda sic ibidē narrat Hic pro concordia uidet dicendū q ꝑa uice demetrius misit eū alchimo bachidem

atz nichanorē l'qp h' loco penitz sb'tuerē p' aggressū alchimi ad demetriū et missio bachidis cū alchimo i iudeā et ita qđ dm ē hic de accessu alchimi ad regē ītelligē de 2° accessu alchimi ad regē demetriū et qp tē cū alchimo missū fuit nichanor q' sel' i iudā pugnauerit et postea cū eo ad tp'e huit pacē sic' ti scribit Alchimy aūt videns auctate eoz' s' iudee r nycanoris ad iuuē Caritas hic extense sūt p' cūctia socialī ī pro more sīnali ihūso qp ētū ē ī nycanore ñ fuisse et dicebat alchimo demetrio nycanorē rebus alienis r re qt' ōrijs assentire cōtrando cū iuda sed qz regi resistē ñ potest nichanor qrebat impe iudā Omptū ñ excusat nichanor a crime qp sic amicie fedus cū iuda fuit inpit p' magis debuit a demetrio dño r credē qp ei ī rebz ita illicitis obedire Et machabeus videns austeritas senī age nichanorē qz p exteriora qđā indicia cultu nichanoris patuit inde occultant se a nichanore ñ ex vitupio iuda formidie ß ex prudentia aūt cautela ideo sbdit Ergo ut r' putū nichanor agnuit fortit' r prudēter et vtiose se a vno pugnū ita qp eū capere nequit dixit sacerdotibz Rasi mi iudā vinctū tradidēit tēplū h' libēr pī ascendabo ita ut ad honorē liberi seu ba thi reedificet Asserunt ei nichanor qp tēplū habuēt aūt deuet Razias aūt qđā de senio ribz delatus r accusatus ē nichanori tpi zelatoz iude ar bom cōis iudeoz vir amatoz ciuitatis ihūz ex pstantē ī tpalibz ar spūlibz adiunxit ar pro vibz pugnauit et bn audiēs r cōbiht discernēs q iudie bat ī digētibz qp benignoluis vel bn audiēs r bn auditus a pplo suo sumēdo ar tiuū pro passiō q pro affū r pt' caritate suā ad pūz suū pt' iudeoz appellabat h' mūtis tpibz ob inuencie ppositi tenuit m iudaismo Qui p obtinēcia cassitas designē pt' dm qp mortua augē de cetō cassus permāsēit Potinēcia tū pt' ītelligi gnalis qđā vtutū addicio s' moderātia seu repssio aīi ab excessu corpusq et aūz r vita aūale cōtentus tōe p pseuerāna r pacī dne ī morte pro vtutū ostātia ad qp pbē dendū misit nichanor putabat ei si illū s' rasia decepisset r spūalr ei cor palr offendisset appellēdo illū p penas ad pagnū sm̄ aliqn eū atrocissie cruciando se se cladem maxiāz r mi seriā et merore grauissimū iudeis il laturū ortuso spūli et gnali pre ipoz q tū ia cōprehendet r comphēdi qi tetiget gladio se pecūt r prūsit eligēs nobilr potius morī s' ppa manu ut hic ī suū arriui qp sbdit si p'cetibz r a gētilibz ill ad eoz voluntate male tētari et cōnatales suos r ad pgenitoz suoz ure uerētia idignus iuuēis agi r ledi Ode aūt augs li de ti di ñ cōmēdaie furti is et ad mollitē asserit ptinē scripz ortde ad euadēdū grauiora tormēta Vñ qp sap son se oppsit et fide qđā sē se sbmisit ne violaret aut ñ alit' existāt ñ qp or culto spūsū ī stinctu h' egerit Debuit vo ut fert' dicit' liciti ee ī diuobz casibz scripm ortde Primo ne qs arbitate tor mentoz ad ihdelitate trahat 2° ne ī cōceptū dei vita sua ludibrio habeat Et is vr autor h' libri sensisse Dom tu augl qđ gl'ō h' se et thos ī 2am 2e alicpt doc tozes cōis verius ee censet Vñ et q rasi a ishī existāe ōino voluerit dicē pt' qp occulto dei ī stinctu sic fecit Postremo de hac re scribit thos ī 2am 2e qōe 69e Ad veā fortitudīs pt'net ñ refugē morte pt' bonū cōe ß si sibi qs īferat morte ut vitet mala pemittenta hīt qđā fortitudis speciē pt' qđ aliqui seipos occidēt estimātes fortit agē de q3 mūl fiunt rasias ß ñ ē h' vā fortitudo ß qđā mollities aīi dira pueri ñ valentis p' pbm 5° ethi et aug' p' de ci di vñ ñ luz seipm occidē ex timore cōsentiendi pcto Sēz ei ē faciēda mala ut pueniāt bo l'ut mala vitēt et pserū q munera sēt ita h' thos Expolitio capli 14 Nichanor cū Articulus quintus derimus

Expō nō 14 nichanor aūt 14

Quali iudas nichanore vicerit
hystoriat. Ex qua hystoria iste
q°p'n ca° septa ß aq; h'addit
ubi n hitm Nichanor ait ut apperit. r prep
iudā ee i loris samarie cogitauit die
sabbi i despectū legis ac iudeoz. vel
ut iudas et sui tc mi⁹ resistere
nt oi ipetu. r feroci' ac vibz totis te
lerrie omitte bellū aduersū iudā iu
deis vo q' illū p nīitate. r timore
mortis segnat q' m potius debuer
ppl' iustiā mori q; mortis timore illi
cita appari io victimas i⁹ fuit ordinō'
n absoluta sic ap oportuit eos nichano
re sequi si morte euaderet alioqn eos
it ferisset. ille q' dicētibz ne ita feroni
teris ait ille pluta meanor aut et ego
potes sū si tra eo pans se deo psceptio
se de q' in deo dixerūt. Est dns potes
i delo. qui ipero sumi arma. q; diant
n obstāte pcepto dei vri obediēdū e m
ri n obtinuit ipe nichanor ut osiliū p
firet. r i° qd de morte iude i suoz trā
ats ppositi adiplē n potuit et cogitu
erat cōe st tropheū statuē de iuda
r ppositi ipm deice sic et ceteos l'formi
e triūphalē sibi eligere de iude occisione
Machabeus aut ofidebat cū oi. r pfā
spe auxilii sibi a deo affuturi pseri
q; et de h⁹ huit visione sic paulop⁹
sdoit et alloquutus e illos q' secū erat
viz tā milia ut s°p'n ca° le. de lege
et pphetis i q' ds milia bō p mittit
sperātibz i se ats pugnātibz p se. ad
monēs. r ad memoriā reuocans etiā
certamiā q' fecerāt pius i q' fregiter
diuina pualuerit vbute singulos ait
illoz armauit n clipei et hastē mu
nitione. r n tm coxpalibz armis q'
tm erāt munit. exposito fide digno
somnio. r visione seu oraculo facto i
somno. Erat ait h⁹ modi visus. r visio seu
reuelatio tal' ymaginaria p° q' pphal'
q; reuelatiā futuri ei etiā significatiōez
iudas itellexit. Ideo ats vidit visu itcriori
ymaginario et itellectuali onpā q' fuit sūm⁹
sacerdos de q' ds z° ma° i pet virū bonū p cui
tute que fuit hoiez spūlē ac meritoie bo⁹
et benignū ad proximos ac egenos vehēs
visu vehēdia ei e laudabil passio pseri
i nuenibz et e timor dehonestatiōis. hic
tm fuit potius pro vbute seu pro colubino
aspectu manu ptendēte ad deū ut moris
e oratibz orare pro oi pplo iudeoz. Dq h⁹
et appāruisse q' alius vir etate q' gla mi
rabile. r mirabili' eminente i semo seo ac
meritis et onpā dixisse. Hic e frīs ama
tor et pro ido e pplus ihl' vel p fres designat
sacerdotes qz et ihemias fuit sacerdos q' ds
iudas et fres eo. hic e q' milū orat pro pplo
iudeoz fideliū qz apatoe gētiles ydolatre
erāt qi canes et bruta n hoies ihemias
pphā dei vn⁹ de q°. pphetis maioribz erat
qz eximie caritatis frīans. qz feruide pauz
si i libo detenti orabāt p viatoribz. exte
disse ait ihemiā dexterā et dedisse iude gla
diū aureū dicēte. Accipe scm gladiū. r ordi
natū ad sanctū vsū mun⁹ a dño qz sigficat
vbute iude donādā q' hostibz pualet ideo
addit. in q° deiries. r occides adiscarios
pplī mei. r ni valde dilecti et de q' oriūd⁹
sū e°. Exhortati ats. r admoniti et istructi
sermōibz iude de q' extolli posset ipetus
r feruor et pmptitudo celeritā ad pugnā
ouri ac surgē q' ai. r corda iuuenū ostimi
statuert ostigē fortit' ut vel de negotijs
iudicaret. r fortitudo seu bonitas vbutū
demiaret q' ps i hys reb⁹ iuste mouet
et que iuste ut s' ds victoriā largiret bn
q' robustit motis ad pliādū eo qi nitas scā
ihalz et teplū ei pditurāt. r destructioi erāt
exposita n ds suis succurret cultoribz. Erat
ei pro vxoribz et filijs et agnatis minor sol
licitudo qi pro teplo et sanctis io addit maxi⁹
vo et p⁹ pro scīte erat teplī. r destructiōez
scī teplī maxie formidabāt ac abhorrebāt
etiā multo plus qi ppā et suoz occisionē sinz
affis gre pualuit i eis affectui ne q' cū ds
iudei ista scientes tm q' erāt ai iudā qi exi⁹
i vrbe ihalz speraret iudicii futuz. r qi deus

sedz tenuerā sue iustitie fauet nicanorē su
pari cū suis sic̄ p̄mernit cōsiderās ma
chabeus aduētū militudis ⁊ copiosi exēr
tus aduersarioz̄ dixit dñator deloz̄ ⁊ om
nium sc̄oz̄ atz celestiū ozbiū mitte āglz
tuū bonū añ nos q̄ sit dux protector et
adiutor nr̄ · i timore ⁊ tremore magnitudis
brachij tui · ⁊ ita ut maiestatis tue timore
et tremore ītruat hostibz nr̄is ꝑ sbiū
git̄ ut metuāt q̄ cū blasphemia venit
s̄ nicanor ydolatra et milites eꝰ aduſꝰ
sem̄ plz tuū · ⁊ ō nos tuo cultui mānpatos
ac̄ deuotos ⁊ Nicanor āt et q̄ cū ipo erāt
cū tubis · ⁊ tubaz̄ clāgore ⁊ cāticis admo
uebāt · ⁊ ad p̄liū se monebāt Alique ei
melodie pariūt āiositatē audatiā atz le
tiā p qs̄ fiūt hoīes ad plūdū effectioēs
Judas vō et sui p otōes ꝯgressi sūt mānib⁹
pliātes et cordibz exoratēs p̄stituerūt .xl.
milia et ipe nicanor cognouit p̄ ut .A°. p'lo
ca° scribit · p̄tia dei · ⁊ gr̄ōso dei auxilio
et cōsolatiōe eg̃ ītra magnifice delātu
frō itaz clamore ⁊ p̄batiōe excitata Cū
ei ꝯgnussent nicanorē cōtriuisse p̄ gnu°
clamauerūt etiā āi tumultu q̄ p̄batio h̄
vocat · oī potētē dñz bñdicebāt laudādo
grās̄q; agendo eidē q̄ p̄ualuerūt auxilio
p̄cepit āt iudas q̄ p oīa corpe ⁊ āio mori
pro anubz patꝰ erāt i q̄ pz vnionitas eiꝰ
et grandis dilectio ad sbditos suos atz
ad bonū cōe · eꝰ p̄mptitudo ad mortē p
re publica a corde redidauit ad corpꝰ
ipi⁹ appetitiuū q̄ sensitiū q̄ p corpꝰ pt̄ in
telligi q̄ organica potētia ē · cepit nicā
noris āputari p̄cepit Istud p̄tacto p'lio
expositū fuit · accersit · ⁊ venit seu accessit
et eos qui i arce erāt q̄ erāt de pte nica
noris · ideo volunt eos p obtētū victoriā
pterre · lingua etiā ipi⁹ nicanoris p̄sci
sū · ⁊ abscisā iussit p̄tendi · anubz dari
ad cōedendū p̄t blasphemias p lingua
eꝰ prolatas Nicanū āt demētis ō tēplū
suspendi · ⁊ dextrā i sensati ac blasphemi
nicanoris āputatā iussit iudas ex oppo
tēplū suspēdi · eo q̄ dextrā extēdendo
fiuit cōminatꝰ q̄ tēplū ipz destruet sic
q̄s ad cōmendationē ⁊ laudē dine mish
et oipotēne dei fecit iudas h̄ oīa Ego
q̄s i hys finē faciā sermonis h⁹ volui
et si q̄dē bñ et ꝛect scripsi h⁹ et ipe veli · sicut
mi⁹ bñ cōcedendū · ⁊ ignoscendū ē mi q̄
fert diligētia mea pro posse Hic ei
vinū sp bibē a sp aquā ozni ē dispo
sitioni nē q̄ sedz dulcitatē sue q̄litati
tionis dulca requirit ponula atz ri
baria · alternis āt · ⁊ nr̄ isto nō illo ve
delectabile ē hoībz q̄ ut aut phs Acto
corrigit nē agentis ro sic̄ dē ē sim
plicissi⁹ i fine totius scīplinalis forē
et actualis p exclusionē vnūsē potē
cialitatis · sit ipe vnion scīplinissiā ac
tione eternali gaudet Ho āt est ens
medie oppositū nō q̄ plures habēt pte
sēbales q̄ corpalia cetera ē q̄ plures hr̄
potētias p̄fectes et actiones ideo i
vsu alternoz̄ delectari potissē oport sibi
ita legētibz si sp exactꝰ sit sermo · ⁊ si
stilus sit vbiq; exq̄site animatꝰ atz ar
mate ītelligibilis usq; ad singula nō
erit gratus · ⁊ acceptus et placēs aīm
q̄uat et distrahit mētē hinc ꝑ fit liber
hic cōsumatꝰ Insup ex isto m° instruit
p̄nipes et milites obsq; pfectiones
fideles q̄lr̄ se debeāt ad plia p̄parare ⁊
i bell se hr̄e ut · s · p ofessionē ozōnē ⁊
satisfactionē se p̄parent et i ipo plio
deū exorent simꝰ p̄mpti p bono cōi
mozi Ad laudē et glaz oipotētis qui
ē s̄ oīa ds sblimis et bñdcs Amen
Explicit expō fris dionisij si · ⁊ liber
machabeoz Incipit ploꝰ eiusdē i libꝝ

baruch

Exit baruch
ad p̄nipes
iude · ⁊ ex ore
suo loqbat
iheremias
sermones istos et eo scribebam i vo
lume atramēto ihemie 36° In hijs
qi lectes oēs

ꝑbis tr̄git̄ actor hꝰ libri atꝫ offic̄iū
ei⁹ Actor eiꝺē fuit baruch ei⁹ offic̄iū
fuit qꝫ erat sr̄i ihemie nōrius scribēs
ex ore ipi⁹ ꝓpt̄ qꝺ libet iste volumi
ihē⁹ ī me⁹ sb̄uigit̄ et ꝺnistio q̄ ī ꝓm⁹
libri baruch ꝓmittit̄ ad ꝑba copu
lat̄ ihē⁹ ut ꝙqui dicāt Asserit ꝙꝫ io
sephus qꝫ baruch iste fuit vir nobil̄
et ihē⁹ notarius adherēs ihē⁹ usqꝫ ad
mortē sr̄i ꝓphe Liberꝫ baruch ab he
breis int̄ apocripha ꝺputat̄ ī quo
n⁹ omiꝫ multa notabilia et q̄ꝺā de x⁹
sr̄ptu ſt Expō ꝓmi c̄a libri baruch
Et her ꝑba que scr̄ipſt Ar ꝓ⁹
baruch filius nerye filꝫ
maasye filꝫ sedechie filꝫ
helchie-hꝰs ꝑbis describit̄ genealo
gia baruch Circa qꝺ scribit̄ quꝺā
sēꝫ regulā hebreoꝝ pt̄ ipi⁹ baruch
et annus et ceti hꝰ positi hꝰet int̄ sp̄m
ꝓphetie sic⁹ et ipe Dicit̄ ei qꝫ q̄n ī ꝓm⁹
a⁹ꝫ ꝓphe po⁹ nomē ꝓpr̄is eq⁹ tanꝫ et
sit ꝙ ostendendo ꝺat̄ intelligi qꝫ sp̄m ꝓphe
ticū hꝫerūt ꝑ q̄ꝺ nis vex sit qꝫ hebrei
hꝰ dicāt n̄ tm̄ ad ꝓpositū ꝓtinē videt̄
Non ei dicit̄ hebrei libꝝ baruch ad
libros ꝓtinē ꝓphetcos a⁹ ī eoꝝ nūo cō
tineri nec fatet̄ hꝰc libꝝ sr̄ptū sp̄ꝰ
ꝓphetie salt̄ p totū Alioquin mit̄ sēp
turas ꝺputaret̄ canōicas et cēt ī canōe
Verba aūt ꝓphetim q̄ ꝓtinēt ī lr̄a isto po
tuit a ihē⁹ accipe Consequit̄ tāg⁹ ioā
vbi hec sr̄ipsit m̄ babilonia ī regiōe
caldee ei⁹ metropolis babilon fuit
Ex q⁹ elicit̄ qꝫ sr̄ipsit hꝰ ꝑba n̄ solū ꝓ
destructiōez ihelz ꝑ caldeos effectā
ꝑ etiā post mortē scās ihē⁹ Occiso
ei godolia ihemias et baruch cū io
hāna et ceteis residuis iudeoꝝ ītrerit
egiptū vbi cū ihemias obisset ꝑ ut
tōr dr̄ et scōs epifanig ꝓtestat̄ ab in
credulis iudeis lapidat⁹ fuiſſ baruch
ad babiloniā ē profect⁹ Ira ē et egip
tios ac iudeos ī egipto manētes ꝓphā
uit ihemias a regr babilōis vastādos
ut ihē⁹ ex le⁹ m a⁹ q̄nto a ꝺbusthōe ihelz sm̄
ꝑ nabusardā ꝓmarē militie nabugodo
nosor regis ī ij⁹ die mēsis forsitā ꝑ⁹ am ī⁹
q̄nti q̄m nomē mēsis n̄ exp̄mit hic ī tpe
q⁹ sepeiit caldei ihelz hꝰ addit ad īuēdū qꝫ
iudei tē ꝺputabāt ānos a tpe babilōice cap
tiuitatis sic⁹ iā numerāt ānos a tpe capti
uitatis et destructiōis plebis ac vbis sue
ihelz ꝑ vōs sb̄tto Quꝫ qꝺ ait ī tpe pt̄ ex
pom a tpe ꝙ legit baruch ꝑba li hꝰ ad au
res ihechonie filꝫ ioachī regis iuda et ad
aures vniūsi ꝑli iudaici venientes ad libꝝ
Baruch nāz ꝓpt̄ sapiāz sua et ꝓpt̄ familiari
tatē sua cū ihē⁹ hītā fuit famosus ideo
venerūt ad eū ꝙ ad aures potentiū filioꝝ
regū iuda ꝙ eoꝝ q̄ nati fuerūt de sēie regi
uda q̄ꝫ q̄qui fuerit ī babilone ꝑ ut dam
ꝑ hē⁹ q̄ꝫ vnꝰ fuit daniel q̄ ioseph⁹ ꝙ epi
fanius dicit̄ fuisse de regio sēie lxx tm̄ ī
tpretes īsinuāt eū fuisse de sanguine leui
qꝺ potit cōcedari qm̄ ī⁹ due tribꝰ fuerūt
frequt̄ matrimonialit̄ iūcte Hūc ysa⁹ zy dns
dixit ad ezechiā De filiis tuis erūt eunu
chi ī palatio regis babilonis ad ꝙ ꝓpe flu
mē sodi curēs ꝑ babiloniā Porro ezech⁹
i⁹ fit mēsio de fluīe chobar et qꝺ ait ad
flumē sodi referri pt̄ ad vbū i⁹ legit vel
ad ptinpiū istud hītāciū qꝺ stat ꝓcedit
ī textu Quoc̄ ozit q̄sito quo potuit ista
legē ad aures iechonie ꝓfati q̄ fuit ī carcē
usqꝫ ad mortē nabugodonosor regis ut
tāgit ꝙ⁹ regū ult⁹ Ad hꝰ m̄ꝺēdū qꝫ si ba
ruch legit hꝰ ꝑba ad os ꝑdos sil⁹ oporteāt
dicē qꝫ iechonias n̄ fuit clausus ī carcere
cōtinue ꝑ ꝓmissū ē ītroitū egredi qꝫ rex
erat et qm̄ sponte se tradidit nabugodo
nosor regi ꝺcit baruch legit ista ad ꝑ
fatos diuisi ꝺm posset qꝫ ꝓmissū fuit re
gē ītarceratū a tredē Quū audiētes plo
rabāt ꝓpt̄ ꝓpria sua ac ꝓmtū suoꝝ et des
tructionē tēpli ac ciuitatis et captiuitatē mi
lationēqꝫ suā et iciunabāt ꝑ mia ipe
tranda et orabāt ꝑ ea eiaē-bō ei ē oro
nū iciunio et collegerūt pecuniā sēꝫ qꝺ
potuit vnicuiqꝫ manq⁹ attribuerit ꝓ

viribꝫ ſuis peccuniã et miſerũt eã i ihꝛlm
ad ioachĩ filiũ helchie filij ſalomy ſacerdotẽ
Poſſet videri dũm qꝫ ioachĩ iſte fuit pon-
fex qꝫ ihũgrit et ad ſacerdotes et ad oẽz ꝑplm
q̃ inuenta ſt̃ nũ eo i ihꝛlm verius tñ appꝛet qꝫ
ñ fuit pontifex Joſedech ei pontifex iudeoꝝ
cũ ſedechia rege iude q̃ fuit captiuꝰ cũ rege
i babilonẽ occiſo ꝓre eg ſaraya pontifice
ꝓut ihẽmie ul' ꝓphẽte et mgr i hiſtoꝛijs
ioſephusqꝫ affirmãt et ipe ioſedech i po
tificatu ſuꝛceſſit ieſus filiꝰ eg i reditu a ba
bilonica captiuitate q̃ⁿ eſdre .x°. le. ꝑ̃ et ag
gei ꝓphẽte et audiuit zorobabel filiꝰ ſala
thiel qꝫ ieſus filiꝰ ioſedech ſacerdos magnꝰ
de q° et zacharie .x°. ſcꝫptũ e Dñdit m' ieſu
ſacerdotẽ magnũ Hũ dz qꝫ ioachĩ iſte fuit
iter ſacerdotes de q̃ hic agit ꝓncipal' q̃uis
ñ pontifex cũ acciperẽt vaſa tẽpli dñi q̃
ablata fuerãt a tẽplo ꝑ caldeos et ſil'cũ
ſedechia i babilonẽ ꝓducta fuerẽt h' ei va
ſa remiſerẽt ꝓfato iudei ſil'cũ pecunia tã ꝑ
tanta acciperẽt i q̃ venotare .r. ad h' q̃ venꝰ
caret et remitterẽt in ꝑſtinũ locũ ad cultũ
diuinũ· decima die menſis ſiban cui ap̃
nos cognñdẽ dz manus ꝓphẽ iumẽta vaſa
argẽtea q̃ fecit zedechias rex iuda ꝑ ea
q̃ ceꝑiſſet .r. ꝓ q̃ rex babilonis cepit ie
chonã ꝓmogenitũ et ꝓncipes et potẽtes eg
q̃ſdã ñ os ut e° regũ .x°. deſcribit et ꝑplm
terre iudee .r. q̃ſdã de ꝑplo ne ꝓpter decẽ mi
lia ut ꝓtacto fert ca° q̃ꝫ ihe ul° ſcꝫptũ ſt
tria milia q̃ ibi expoſitũ e q̃ dixerũt iu
dei in babilone exites pecuniaqꝫ mitte°
et vaſa illa argẽtea q̃ fecerat ſedechias
eo q̃ nabugodonoſoꝛ tñſpoꝛtauit aurea
vaſa de tẽplo i babilonẽ Et ei ad ſuccedũ
aurea vaſa ñ ſatis hñ dauit ſedechias ꝑ
ñ ſatis deuotus fuit ad h' Ih) et ãt vaſa iu
dei iſti pꝛece a' ꝓio a caldeis recuꝑauerẽt
ac remiſerẽt ſedz iſtã ſcꝫptuꝝ apocꝛifã
Ecce miſi q̃ ad vos peccatas de q̃ exuite ho
locauſta .r. ãtalia ꝓ holocauſtis ĩmolãs
et thus et facite manna .r. ſacrificiũ et offerte
ꝑ ꝓce .r. ꝓ remiſſione ꝓcoꝝ nꝛoꝝ ad aiã
.r. ſr' altare dei et orate ꝑ vita .r. ꝓ cõſeruatione vite nabugodonoſoꝛ regis et ꝓ
vita balthaſar filij eg Daniel q° leg
babilon capta balthaſar ibi regnãte
q̃ balthaſar ñ fuit ĩmediatꝰ filiꝰ nabu
godonoſoꝛ regis ꝫ filiꝰ filij eg et q̃ñ her
que hic narrãt ingerit nõdũ natꝰ vide
Duo q̃ peccerẽt iſti orari ꝓ i° et fuit
natꝰ ꝫ fuit siue nõ nr potius orari
peccerit ꝓ ipſo q̃ ꝓ ꝓre ſuo exulmo
dach q̃ ãñ eũ regnauit Rñdeo ad hec
rñdendũ ſit ꝓ certo ñ hẽo ñ forſan
ĩmediatꝰ filiꝰ nabugodonoſoꝛ alio
noĩe appellatꝰ ſit balthaſar ut ſmt
dies eoꝝ ſic' dies celi ſup terrã .r. diut'
mi ar ꝑſperi q̃ſũ ꝑ nãz ſi' ꝑ' ſtantz
iſti iudei peccerẽt orari ꝓ pace et
ꝑſpitate regũ ſb q̃ⁿ captꝰ erãt ſic et
ihẽmias ſcꝫpſerãt eis Orate ĩpeꝝ
ꝓ nãte ad quã tñſmigrare vos fe
cit ĩ pace eg erit pax vꝛa et ſeruia
eis mltis diebꝫ hoc dixerũt ñ q̃ op
tãtes diu i ſeruitute manẽ .r. ñ poꝛ
ad ꝑria remeare ꝫ ne deſtructo ĩperio
babilonis grauiꝰ ab alijs oꝑmerẽt
Rouerãt ei ex ꝓphetia ihẽmie q̃ lxx
ãnis duraꝛet eoꝝ captiuitas et ꝓ nob
ꝑis orate .r. legite libꝝ iſtũ viz libꝝ
hũc baruch q̃ miſi ad vos recitari
.r. ad hoc ut publice recitet .r. legat i
tẽplo dñi .r. in loco vbi tẽplũ antea
ſtetit ſeu i atrio l'atrij loco vbi plebs
cõuenire .r. vbũ dei audire ſolebat i
die ſolẽpni .r. feſtis diebꝫ et i die poſ
tmo q̃ñ ꝑplꝰ copioſius veneꝛit Aurat
h' merito q̃rit' qualẽ vera ſit iſta Cal
dei ei deſtruxerẽt et ꝺbuſſerẽt tẽplũ
et vbẽ ihꝛlm atq altare q̃ ñ fuerũt re
edificata ñ ꝓ reditu a babilonica cap
te ut hẽt ñr eſdra nec i ihꝛlm ſeu locis vi
cinis hĩtauerit ſacerdotes ac ꝑplꝰ iudeoꝝ
a tpe quo reliquie eoꝝ dñdert ñ ihẽ a
i terrã egipti nec viguit i iudea l'ihꝛlm
cultus dei ꝓt' hec et cõſilia q̃da hꝫ
iſte ut ait lyra apud hebreos reputat
apocꝛifus ꝓt' tñ ſedz q̃ addit dñi ꝓ

q̄nis godolia occisoꝝ iudei ī iudea
supstites fugerit ī egiptū ex tīore
q̄ rex babilonis mitteret suos ad
vidicandū morte godolie postea tū vi
dētes q̄ nō mutet et audietes q̄ rex babi
lonis egiptū iuadet pro magꝝ pte ī ihelz
q̄ loci sanitē reūsi sūt et puū altāe fecerūt
sic̄ p̄narche ī ruhē ī gen̄ et alibi legūt ad
sacrificandū dō exercisse altaria ⁊ hunc ritū obti
nuit p̄t ꝛ ihē ꝛꝛ Hec dic̄t dñs exercituū ē assu
mā reliquias iude q̄ posuerūt facies suas
ut ingredeant terā egipti et habitent ibi
ī terra egipti ī gla ⁊ fame a mīmo usq̄ ad
maiorē et nō erit q̄ effugiat ⁊ euadat ī terra
iuda ad quā ipi leuāt aiās suas ut re
uertāt et habitent ibi Cumq̄ ihē ꝛꝛ iuisset
Hec dicit dñs sicut oflatꝰ ē furor mꝰ ⁊ īra
tōes ihelz sic oflabit indignatio mea ⁊ vos
cū ingressi fuerīs egiptū et neq̄q̄ vltra vide
bitis locū istū Dixitq̄ viris q̄ posuerat faciē
suā ut ingrediāt egiptū ut habitet ibi mo
riet gla et fame ī pestilētia Ampliꝰ Ire nox p̄o
phēt Dic ioan lugēt eos q̄ nō sint q̄ veniāt
ad solēpnitatē q̄ p̄tacto tpe nō uenerūt
iudei ī diebꝰ festis ī templū Q̄ de apparet
ex eo qđ ysa ꝰ lo dñs Delingat fi⁹ ioan
ut umbraculū ī vinea et sic fugerūt
ī cognumerario vñ elicit q̄ fuit indeā p
tē oīno deserta Ezd nō vi ex eo qđ le ꝰ
Paralip ul ꝰ Cūctis diebꝰ desolatiōis eius egit
tra pnta iudea sabbā requieūdo viz a
cultura habitatōeq̄ hoīm p̄ ut doctores
exponūt usq̄ dū oplent lxx ānī Ymplē
bis nō obstantibꝰ vr pnta rēi ꝰ salē p
te posse saluari et nō ex vb ihē p̄bat
Pallegatus etei vb addit ihē ꝰ ꝰ nō
reuitent illuc nec q̄ fugerit Et denuo
Et q̄ fugerit gladiū reuitet de tra egip
ti viri pauci Exda ei it iudeos egiptū
nō ihē ꝰ ingressos erāt cetis meliores ac
ihē credentes atq̄ iunte egiptū iteūtes
q̄ cōpulsi a rohe rharee aliisq̄ pnti
pibꝰ et hij meliores deo moderāte eua
serē manū aldeoꝝ egiptū vastātū
Hij tū apparēt alioꝝ erāt tū pauci q̄

q̄ illi reputabāt nō tīa iudee dē tē fuisse de
lētā et sabbatisasse ⁊ dicetis vob̄ p̄ōs huiꝰ
actus ando ar dim eq̄tē iudicij collaudā
dño dō nro iustitia cōuēit ⁊ assarbeda ē q̄n
iuste punuit nos et rpe ē fons nā mēsura
et regla totiꝰ iusti nūc ī iob ze Absit a dō
ipetus et ab oipotēte iniq̄tas ōpus ei hoīs
reddet ei ⁊ iux vias singlōꝝ restituet ⁊ ī p̄
Cū retus dñs dō nr Sapie q̄ fr Cū sīs
iustus iuste oia disponis vtus ei tua iusti
tuti ē nob āt confusio faciei nre ī confidi me
ruiꝰ et iuste captiui sum de nris q̄ erubesci
culpis sic hō eruditꝰ apparet ⁊ ꝰ nob debe
confusio oi iuda ī ctis iudeis de diuersis tri
buū regno et hitatibꝰ ihelz ī q̄ tenuerē
ī ea et nob q̄ sum ī loco q̄ sita fuit ihelz nā
ītensa regibꝰ nris q̄s hūi viz ioachym
q̄ rex babilonis occidit et ī sepultū abierūt
ceonie q̄ trīstabāt et sedechie q̄ exercuit
et pncipibꝰ nris q̄ erāt officiati regi sac
dotibꝰ q̄q̄ qđ erāt captiui q̄da captiuū pphe
tas nris pserti pseudo seu erā vens pphis
q̄ multiplices tribulatiōes ppessi erāt ⁊ si n
a caldeis tū a pūsis iudeis sic̄ ihemias
⁊ ezechiel cui dñs dixit ponetū te dedi domui
isrl pecmm̄ aū dñs oia ītuēte nō vereres
ipōna maiestatis sue ipm offendē ⁊ nō
credidi deo et eg pphens q̄ voluiꝰ ydola
diffidentes ī eū ī de eg pnidētia et tuitiōe
desperātes et nō fuimꝰ sibi tentibiles ī pūi
ad hoc q̄ eg ipetio sbdēm̄ fr potius diuti et
ītuitibiles corde nūc ī ihē Iusus ē ppls
ī captiōne ctenosa et dissipatiōe dīt recessiꝰ
ī vicijs corruptiꝰ spūlit q̄ pcta destructi
et it nos dimisi p rebellionē sensualitatē
ō roēz vb nos elongauiꝰ ī loco fr dissilitudīe
ppe qđ dñs aut ihē ꝰ Cū inuenerit ī me pce
ptū iustitie q̄ elōgauerit a me fabulaue
rūt pro vanitate ⁊ vani fri sui Hic salomo
loq̄ē dñs ab ipis De talibꝰ dr p oze
Dimisi ē eoz nīc īteribui ⁊ adheserūt
nob mala multa ī ginia vicia ⁊ tormēta
et maledictiōes q̄s ostituit dñs moysi suo
suo ī maledictiōes et afflictiōes illas īdi
q̄s ds p moysen ī lu nōx et deutō pnūtia

sic ī tus aptissīe īuenīt q̄ eduxit pr̄es nr̄os
d' tr̄a egipti dar̄ ⁊ ad dandū nob tr̄a flu
entē lac et mel ⁊ tr̄a pmissionis valde fer
tilē ⁊ hnbidā sic hodierna die ⁊ sic nō pz
ad oēz nos ee afflictos ⁊ abiunctos a deo
vereſſiq vnq̄q̄z ī sensu ⁊ cogitatiōe ⁊ gressu
cordis nri malignu qm ex deliberatōe et
delr̄atōe pauiq̄ glantes ī vijs oppari ⁊
sacrificare ⁊ obsequi dijs alienis sacrētes
mala añ oculos dñi qui milto lucidiores st
sole circūspicietes oēs vias hom̄ d' q̄ aut apli
Dia nuda et apta st oculis eq̄ rei cōsideā
dī nos a pr̄cis retrahē atz ad bō iducē sic
aut vir scs Germanu mādā tua ⁊ testio ⁊
qz os vie mee ī ospaī tuo Inidū erā ydo
latriā exercuerī ī tēplo tpe achas et manas
ses ī q̄ vnq̄z tēplo ds ispeabr hīcē ⁊ ihuerī
ferebat pur ꝛ reg̃ q̄ testat ⁊ fruit oculi mei ⁊
cor meū ibi cūctis diebz sictz ispeabr añ
oculos dñi pmanerī

Elucidatio sedi capli pme qd Articulus secūdus

Confessio dñe iusti ⁊ inuocatio
nīe altissi h̄ ponit Vt qd ī
pmissa pcedēti ca vina nra statuit dns
vbū suū ⁊ dminationē suā adimplerit i
nob qd vbū locutꝫ ē ad nos ⁊ ad iudices
nros et ad reges et pncipes nros ⁊ ad
vniūsū ppl̄z iudeoz tā eos q̄ fuerī tpe
moysi p q̄ ista pdixe tā ad posteos eoz
ut adduceī dñs sr nos mala mag ⁊
tormēta et plagas ītūssias q̄ n st fca
sb celo ⁊ alibi ī tra n ītigerī ī vlla gēte
q̄ sca st ī ihrlz tpe obsidionis a caldeis
ut māducaret hō carnes filij sui et filie
sue Ex h eliuat q̄ obsidione ī dūtē tāta
fuit ī ihrlz fames q̄ pntes cōcederī ppā
sobolē qd et ī obsidione ihrlz a rōnis
iosepho refert factū In obsidione q̄z
samarie a syrie rege le ītigisse ⁊ rg ō
Vix tren ⁊ assert mans mulier mi
seratiōnū oblitā fuisse filios suos fā st ribq
eaz ī cōmōe filie ppli mei ⁊ huc ei sceleā
iudeoz legē aut pphas tymuū ac abiti
entiū fuerī grauiora sceleibz gētiū
ītī et maior eis debebat afflictio q̄
et x ī eua lo Gerung q̄ ostituit volūtate
dñi sui ⁊ n fer plagis vapulab nūq
q̄ at n ostituit et fecit dign plagis vapu
labit paucis Hinc eze c° fruit pōm
Per dic dns qz supastis gētes q̄ ī nr
cuitu vzo st ō facta ī te iudicia ī oculis
gētiū et facta ī te q̄ n fecī et q̄ silia ult
n facta et cōedet pr̄es filios ī me° tui
et filij cōedent pr̄es suos sicz qd scptm
·r· pdicta st mala ista ī lege moysi deut°
28 q̄ ir̄ cetā le adduceī sr te dns gēte
procissiaz q̄ n deferat seni n miserī
tui obsidebeis mr portas tuas
et cōedes fructū vteri tui et cōedes
carnes filioz tuoz ⁊ filiaz tuaz et
ded ī° sb manu oīm regū q̄ st circu
tu nro hoc fm e scriptū qz ītdū
fuerī sbditi regibz syrie ītdū phi
listhim q̄z regibz moab et ammon
ītdū regibz assyrioz et caldeoz atz
egiptioz q̄ oia ī libs iudicū reg ⁊ pal
ipsius ī q̄ nos dispsit nūc qd dns the
ex pdixit Dabo eos ī vexatiōez ⁊ ma
leductione ⁊ ī stupore ⁊ sibilu ī opp
brū eo q̄ n audierīt vba mea ⁊ fm
sum sbtus ·r· adūsarijs sbditi et no
sup deo dño nro iustificā zc h expo tu
e tā pcedēn qz locutꝫ e dns sr nos oīa
mala hec ·r· p moysen et pphas ea nob
cōminatꝫ e ⁊ pdixit q̄ venerī sr nos
et n sum depcati facie dñi dei nri
Multi ei fuerī ir nudeos tā īduratī
ep n ī plagis n cladibz suis reuerer
ad mūz dei nr ī the q̄ Postquā eos
et n doluerī reuertī atq̄ discipli
nā Induraverī facies suas sup pe
tras et noluerī reuti Vñ ⁊ ysa q̄ het
pplz n e reūsus ad pcipiendū sr ⁊ dñz
n exq̄sierī ⁊ vigilauit dns ī malis ⁊ vi
gilet diligēs fuit ad īfligēdū nobis
mala penalia nr ī° tnoz ⁊ Vigilauit
iugū iniquitatū meaz ī manu ei⁹ cōvo
lute st et īposite collo meo ⁊ ī audiui
aure obie voce ei⁹ ut irem ⁊ ī rōsistem

et ad vem̄ bn̄itudinē tēde? i p̄ceptis q̄
dedit dñs facē nr̄az·r emdēt nob̄ ꝓpo
sitū tā i mōte ſyna p moyſen q̄ iterī
vberrīe p ꝓphās· ideo exaudiōez n
hē· 4 Exaudi dñe ⁊ educ nos de īuiſibi
li nr̄z viſibilē cā p̄ſtate ꝓp te·r ꝓp̄ ꝓphaz
tuā bonitatē ⁊ pietatē ⁊ ad tui p̄ſ ho
norē ⁊ da nob̄ grāz īuenire dñi famē
eoz·ſ· caldeoz q̄ nos abduxerūt īmp
tuitatē ita ut ñ grauēt nos valde ut
ſciat oīs tra·r hitatoēs tre q̄ tu es dñs
nr̄·r ex hi adiutū oī potētiā tuā nr̄z de
mētā tuā ī nob̄ q̄ famus nos tā pueri
tam ī tra captiuitatis a crudelibz īimic⁹
Reſpice oculo pietatis de domo tua ſcā
tua nos·r de loco ī q̄ tēplū ſkerit ⁊ de altari
l'potius de ſū⁹ te⁹ ſedz ī deutō⁹ 26 Reſpi
ce dñe de ſanctuario tuo ⁊ de excelſo celoz
himaculo Et ī ꝑs 4 Dñs ī celo parat ſedē
ſuā· q̄r ñ mortui q̄ ſt̄ ī iferno·r dāpnati
dabūt honorē ⁊ iuſtificationē dño·r· dñz
ñ honorāt n⁹ eū iuſtificāt ñ malit ī q̄bꝰ
ī eoz iuſtiſſiā dāpnatiōē veluerat ac cō
mēdat ꝙ et a ſapiētibz viatoribz ſtrmi
dat dīne regoz uſtr⁹ ꝙ aīa q̄ triſtis ē ſr̄
magnidīe mali·r· de enormitate vitioz
ſuoz p̄malit⁹ ꝛciſtat q̄ eciā ꝓp̄ adiuſa
gemit ac meret ordinate ⁊ iedit tua
p̄ humilitatē ⁊ ſtrmā p ꝓpe ſingulitates
q̄r defectuoſitatis recognoēz et oīa de
fimentes·r· ī ꝓpis vēbz ñ ꝛhidēres ꝙ ꝓpā
ſufficiētiā ac defectuoſitatē ingit⁹ atte
dētes q̄d de iterioribz ītelligēdū ē odis
et aīa eſurīēs·r· ꝓpiē cupiēs et uſtrie
arbitz ſanari affectus dat t glāz ⁊ iuſti
tiā dño·r· oēz bn̄itudine excellētiā eq̄tate
t aſſtribuit·te extoll⁹ honorat et ſerpaz
dñi dicat Hīc fert ī ꝑs 4 Cū ñ ē i morte
q̄ meōr ſit tui ī iferno aī q̄s cōfitebit t⁹
Tēq̄ ſalchiū dō ſpūs tribulatꝰ ꝑſa q̄r 4⁹
Dñs ī excelſo et ſcō hūans et cū cōtrito
⁊ hūili ſpū ut vīuificz ſpūm hūiliū ⁊ cor
cōtritoz·q̄r ñ ſedz iuſtificas p̄cm nr̄oz
ſñdi⁹ p̄ces·r· ꝓp̄ mētā p̄rioz p̄cm nr̄oz
nō deprecam exaudi a te cū ⁊ ipi gemiſcē

p̄cauerūt ī te ſb roachī iechonia ⁊ ſedechia
ſ q̄ miſiſti vīā tuā et iuroē tuū ſr̄ nos
·r· p̄nitiones et calāitates q̄s tua uſtr⁹
p caldeos nob̄ īflixit q̄ nos admonet ut
tuā īuocē⁹ dementiā ſic⁹ locut⁹ es ī mānu
·r· p̄ miſterū et lignā pueroz tuoz ꝓphā
z q̄ fierūt pueri a puritate ñ a pueri
tiate 4 De q⁹ ī pſa 4 me e⁹ et pueri mei hīc
zacha 2⁹ angl⁹ ſupoz aut āgl⁹ ī ſiōn 4 urre
et loqre ad puez iſtū viz zachariā ꝓphaz
Xp̄e q̄s p⁹ reſurrectiōez ſuā aut aplis ro tul⁹
Pueri nūq̄ pulmētarīt hētis et act⁹ 9⁹
p̄mutā orat eciā 4 Dis q̄ ſpūſcō p os dd⁹ pueri
tui dixiſti ꝛc 4 Demq̄ ī ſcpturis uīſtri ſolēt
pueri appellari ſic q̄z ꝓphe vōnt pueri di
Inclinate humez viz et cernuce vīāz et opa
mīi·r· ſeruite regi babiloīs p̄acie⁹ ſuſtinē⁹
iugū ipi⁹ ī vltionē īiquitatū vīāz· q̄d ſi ñ
audieritis voce dñi deſertionē vīāz faciā
de ciuitatibz iuda·r· hitatoēs deſerē ſtrā
de ciuitatibz vrīs ita q̄ a rege babilonis oc
cidēt⁹ et capiēt⁹ Iſtud ieremias fecīt ꝓphꝰ
ezechiel q̄z 4 Dem baruch allo⁹ dñi et ñ au
dierūt iudei voce tuā·r· iuſſionibz tuis
ñ obedierūt et ſtatuiſti·r· ī ꝓteſti vba tua
ut trāſferrēt⁹ oſſa regū nr̄oz et p̄cm nr̄oz
de loco ſuo 4 caldei nāz auari aperuerūt
ſepulchra regū et diuitū nr̄oz ut in
perēt thezauros ſeu alia ꝓtiosa eoz pbz
ſepultoz adiūcta et eme ſt⁹ p̄cm ī caloꝛ
ſolis et i gelu noctis·r· caldei oſſa defūc
toz hīc mi p̄cerēt ita q̄ iacuerūt ſr̄ tra
ī eſtu ſolis p die ⁊ ī frigoꝛ noctis et moꝛ
tui ſt⁹ p̄ces nr̄i ī doloribz peſſis·r· pena
liſſis ī fame et gla⁹ et emiſſioē·r· q̄da ex
eſturē alij enſe alij ī itinē ad caldeā et
poſuiſti tēplū·r· t⁹ deſtrui p̄miſiſti ſic⁹
ē dies hec·r· ſic⁹ apparet uſq̄ ī p̄ns ⁊ fe
ciſti ī nob̄ ſedz oēz bemīgtate tuā ⁊ ſm̄oēz
⁊ miſeratiōnē ulla tuā magna·r· copioſa
et p̄dara bn̄ficia nob̄ fecīt⁹ largit⁹ es
ſedz ī meſa tuā pietatē ⁊ ſedz eq̄ muiſi
tēnā ac p̄ciſtioēz ſic⁹ locut⁹ es ī manu
pueri tui moyſi ī die q̄ p̄cepiſti ei ſcrbe
legē tuā coꝛā filijs iſrl·ſ· ī deſerto ubi

et deutrō" legis scribi iussit ī lapidibz
p' deutrō" z ī° le' legē qz exposuit bñs
dī dēorauit ingratitudinē ppli et ficta
eȝ facinora p̄nūciauit dicēs ī p' dei
si ñ audieritis vocē meā· ābito hȳ mag̃
et mīta ·r· excellētia et gla tua tū me
ꝺpessa iūret ī miseriā ·r· ad calāitates
ꝺducet q̄ succedēt sicqz ābito p̄t hȳ siñ
ī bono sic' scribā ī ysa' q̄ dns lo' Bona
te ī superbiā sclōz· qm̄ e° dns ꝺs disperga
illos vt deos m̄ ingratos· ppla ei dure
reuniēs ē·r ī domitē metis De hȳs aut
ois moysen ad deutrō" z ī° Ecce tu dormi
es cū patrib tuis & ppls iste ꝺsurgēs fornī
cabit' p̄ deos alienos et ingeniet eū oīa
mala et afflictiões z et reuelabit ad cor
suū·r· ad cōsideratiōe verā & salutarē
ī tra captiuitatis sue· vexatiōe eis intellm
p̄stāte & ꝺabo eis cor·r· corꝺis illuīatiōz
ac vsū vōis salubrē et intelligēt ea que
ꝺei sūt ac sue salutis et laudabūt me in
tra captiuitatis sue suā captiuitatē eqm
mit' tolerātes tales fuerit nōnulli ysī tho
bias z° sui libri ca° Ego igit ī tra captī
tatis mee ꝺfitebor illi Quinz damel et
sonī eȝ multicz alī et dicent se a dorso
suo diuo·r· a sua ptinaci inobediētie de
q̄ ille z° dns aut Deuertat ad me dorsū
et nō faciē qz reuiscet viā·r· iniquitatiōz
iniquā p̄ēm suoz qz peccauerūt ī me sicqz
pēsando q̄lē pces eoz ppt scelera sua pla
gari sūt timebūt te & se emēdabūt & ī uo
cabo illos ī ppīa p' l' ī psona sobolis sue
ī tra quā inuasuī pbz eoz viz ī tra
pfugiōis q̄ fm̄ fuit lxx ānis captiuita
tis babilonice euolutis· ex ima cpti
regis utz z° paliȝ ul° et esdre p° et mīti
plicabo eos ibi nō et meito et ñ minor
abūt' ad etnī tpc et statuā illi testamē
tū altez sēpiternū·r· euā' legē usqz ī
finē scli duraturā et nūi lex altera ꝺmu
& vā ñ succedz q̄ ite ad etnā bītudinē
ī ducet Hoc ysōt ei q̄ dns p ihē' aut
Ecce dies venīt & feriā domui isrl' et
domui iuda pactū nouū z° De hac lege
ī ysaia milia ꝺmitq; suā p̄dā ut ei ysa'
ez° Ecce electus meus suscipiā eū & lege
eȝ ī sule expectabūt Et alibi ī eos Lex
a me exiet et iudiciū meū ī lucē ppl'oz
requiescet Iterq; Ecce teste ppls dedi eū du
cē & p̄ceptorē gētibz ut sim̄ illi ī deū p
gradz exuberātē & ipi erūt ī ppls magne
potentiā qđ ī exordio euā' legis ī p̄mitiā
i' ihēosolomitana ecclia excellētissime
nostit adipleri & ñ mouebo ꝺpitz ppls
meū filios isrl' a tra qua ꝺedi illi Qui ex
pōt hȳ de tra i' iuꝺee intelligēdū est hoc
ditione viz ñ p̄mōdo a° mereat' qui' siles
p̄missiones dei ī scripturis intelligūt & q̄
de ppl iudeoz p tpe nouī testamēti is'
dicūt' p tra ista intelligūt' eccia multitus
& p̄sertī tū phās eccia seu regio bteoz q̄
ē regnū celoz ac patria gaudii celestis
figurata p tra p̄missionis qua patria et
nale ds opt' suis electis et pbz olī pmi
ssa salut finali q̄z p̄fuit dicēs ad abraha
gen xp Ecce pcessor tuus et mices tua
magn̄ mis Ꝺzer ei tra hereditas a cor
palis possessio potuit ee dignū & ul
timatū p̄miū vtuosoz actuū pserti
ai ds liberalitatis imēse vt regnū re
muneret Vnde ī misse officiis dicit
Gz michael archangelis ipnitet eas
ī lucē strāz qua olī abrahe p̄fusus
et semini eȝ Jux qnē sensū fert ro il'
Judea ī etnū habitabit Expō capti ihȝ
et nīt dñe Articulus tricesimus

Oratio ī p̄decti ca° ī choatiō hȳ
cōtinuat et salubris exhortatiō
atz doctina ꝺbuit et nīt dñe ds isrl'
etia ī angustijs·r· aie mee āgustiate
et spūs anxius·r· formidolosi clamat
ad te· adiutus nāz et afflictio exigit
hoēz ad hȳ· qi ad deū p orōez & humilia
tionē suū pōs ꝺfugiat Jux ī° ione z°
Cū āgustiaret ī me spūs meus dñs recor
datus sū Et ī ps Ad dñm cū tribularer
clamaui Ad qđ aggredi dns p̄uocat ꝺ
Invoca me ī die tribulatiōis eruā te
et honorificabis me Audi dñe & miserē

qr̄ dñs miōrs es ⁊ miserē mr̄i ⁊ sñd ē
gēng deuotissīe orōis eiḋē sensū p
eiḋē a ꝯsilia v̄ba miltoriēs iteraē qr
ex hō affectus ī seipo accrēdit qr tuse
des ī sēpitnū ⁊ etnalr ī variabilitāq
q̄ctus regs et pīdes Audi nr orōez
mortuoz isrl ⁊ soōz pr̄m mroz ia de
fūctoz q adhuc viuētes ī carne ora
uerūt pro posteris suis ⁊ in libo qr oāue
rit p vīis q̄ ꝯ matha ul fert de ihē
Hīr ē q̄ mltū orat pro pplo et vniūsa
sēa ciuitate ihē ⁊ pha et filioz ipoz viz
orōez nr̄az et agglutinām st ⁊ fortr
et ītime adhesert nob mala pene
p mali culpe p adhuc vtāq ī nob hñ
dāt sr̄oli meisse ītātes p̄r̄m nroz
⁊ ꝺulgeas eis p̄cepto aiabz eoz a peis
n̄ puniendo nos coꝛpali tpaliq pena
ppt ipoz p̄cta nix ī trēn Dñs nr̄i pma
uert et n̄ st nos iūcta ipoz ꝓpositū
Rz memēto mandatue ⁊ oī potētiā tuā
oīde ī nra lībeatōe ⁊ sbuētōe et nōis
tui ⁊ fame tue quā p mirabilia tua
ī coꝛdibz hoīm pepisti quā ꝯsuae et
augē dignēis nos miracōse tuēdo
ac redimēdo l nōis tui l nuptiaꝝ nōie
desigñ hō ē bonitatē et pietatē tue nia
iestatis ī nob oīde ⁊ laudabiꝝ te dñe
h bonū ꝓpositū exaudibile fiat orōez
n̄ digni ē deū laudāe ni q fiāt miāz
ꝯsentiq et deū grōse pgatq cū n̄ sperī
osa lenis ⁊ oze p̄cois qr ppt h dedisti
nōie tuū plerq filiale ⁊ ūiuale ī coꝛdi
bz nr̄is ⁊ volūtatibz q̄s ei amoris sīc
et timoris sbm ē volūtas loq̄do de
amoꝛe q ē cultus et filiali ac ūiuali toꝛe
Amoꝛ aīt a toꝛ pro ut st passiões suī
sbiectīe ī appetitu sensitiō ut inoꝛet
nomē tuū Timoꝛ ei īcidendi mala
ihgut ad oīādū pro vīte q gīa eiā
dedi h ipā Ecce nos dispsiti ī ꝯperiū
⁊ ī maledictū et ī p̄m ⁊ ita ex nīa
dispoe ⁊ captiuitate sustinem milia ob
pbria et maledictiū ac mīas p̄cōi
ocasiones ītuit mt ydolatrias cō
moꝛates ppt qđ ob dixt ī ezg ꝺ Maledicti
st ī ꝯspectū dñi q eiecerit me hō ut n̄ hīte
ī hēditate dñi dicetes vade seruī dñi ⁊ alieis
ge exhorta firmiosa Audi isrl ⁊ o isrlitum
plebs mādata vite ⁊ ꝺiua p̄cepi p̄serti q̄r
obseruā ad vita gle ītduit et ex gīe vite
p̄cēdit ac gīe īcremētū met Dñs aūt saluator
Si vis ad vīā ītrare seruā mādā et ī pti
salon ꝺ testat et seruat p̄ceptū n̄ expiet
a q̄d malū auribz coꝛdis ⁊ coꝛpis p̄cipe
v̄ba salubria ut sīnas p̄ꝺetia n̄ solū hūa
nā nāle polluā ꝫ potissīe spūlez diuā ī
fusā q ē vīus moralis cardialis et mei
coꝛia rōq rō agnbilīū sed ꝺiue legis doct
nā ac sīnālis exigētia finis ꝺ q asseit ad
vōs ꝫ Pdentia spr vita et pax Qui q ꝫ
Bts hō q inuē sapīaz et q affluit p̄ꝺē q ꝺ
ē isrl ⁊ q ē cū o isrl q ī tia ūmitoꝛ es ſ
ī babiloia ac alīs regnis gēnlīū te odi
entiū inuetrasti ī tia aliena ⁊ ad senec
tutē venisti ī paganoꝛ critoriis ꝛmorā
Dere eq̄ꝺē t bnis tā diuīū rapte fuerūt
sb ezechia ⁊ ꝺiue ebz p pte sb iechonia
et pti sb sedechia coīquinaty es ⁊ vicijs
ipluminis cū mortuis ⁊ gēnbz spūlr mor
tuis it qs hītas De talī mortuis aīt
sal matthei ꝫ Dīte mortuos sepelire mor
tuos suos Dñs et apo ꝫ iohes aīt cuidā
Rome hēs q vīuas ꝫ mortuus es Hīr
ezechiel ꝫ dñs aīt de pseudo ꝓphis Vi
ui fiebāt aīas q n vīuūt Porro filij isrl
it gēnles mavīedo coīmbāt eis ī cibis
⁊ alīs mīlis lege pīhibitis nix ī thobie ꝫ
Cū thobias p mpt ꝺeueīsset ī ninīue et
ōs ederet ex cibis gēnlīū ipse custodiuit
aīaz suā deputaty es cū dñbz ī iherno
⁊ ītredūt fīā es filis p vicia et tormēta
p mass pte n̄ plg reputaty q̄ pcē natōes
Obdt aīt cū malōz isloz ꝺeligsti fōte sapie
⁊ ꝺei p trīsgressionē p̄ceptoz suoz De q
spūlī ē etnal ꝫ Dis sapīa a dō ē Et rur
Fons sapie vbū dei ī excelsis ꝫ Si ī vīa
dei ābulasses ⁊ ī obseruātia legis ꝺine
viuisses utiq qꝺ spūlī ē bñ in tabulati ī
vita q ābulāt ī lege dñi hītasses vtiq in

pace sr̃ tr̃a ꝑmissionis sic ī deutr̃o se
pissi fuit filius isr̃l Vñ ysa xꝭ dns
aut vt attendisses mãda mea fuissẽ
qꝛ flumẽ pax tua Disce vbi sit r ī qꝰ cõ
sistat et qꝛ acquirat ac obseruet ꝑdicia
spiritis vbi sit virtus ī fortitudo
q̃ vnomõ ẽ donũ et alio⁹ virtus caritat
vbi sit intellꝰ q̃ ẽ vnũ de septẽ donis et
tertiũ pro intelligẽtia septenarij accipit qꝛ
p hitu ꝓmeipioꝛ Intellꝰ aũt ꝑ ut est
donũ ẽ hitus spãlis ifusus ꝑ qm ea q̃
fidei sr̃ ꝑspiratꝛ intẽplant rões credẽdoꝛ
cõsiderãdo ut sanas sit fortia ac salubri
ꝑsuã vbi sit lõgitudo vita r salus ẽtna
q̃ ẽ in regno celesti et ī dõ obiectꝰ sistit
q̃ aut de vno qꝛ eloq̃ Elisabeth ei lõgitu
dẽ dieꝛ adiplebo eũ r ondã illi salu
tare meũ Hic de increata sapia pũ 24 3o
le longitudo dieꝛ ī dextra ej r ī sinistra
ej diuicie r gla et virtus r plena stabili
tas īmõleq̃ robur q̃ qui legit r vietꝛ
r felix et gliosa refectio q̃ ẽ beatica fruitio
et ifinita bonꝝ fruitio vbi sr̃ lumẽ oculoꝛ
interioꝛ viz lumẽ gre r clara p spez ingenio
ceitatis De q̃ ī ps In lumine tuo videbi
lumẽ h lumẽ est xpc De q̃ sym con fit
Viderũt īgr̃ occi mei salutare tuũ Rd
pasch aũ facie oĩm ꝓphetaꝛ Lumẽ ad re
uelationẽ gentiũ q̃ et testa q̃ fit lux
mũdi et pax etnitatis q̃ ẽ consummata et
inuolabilis tranquillitas mentis ī dõ Vñ apls
Pax xpi q̃ exsuperat oẽm sensũ custodiat
corda vra her pax ẽ planẽ cõtenta qes
bẽoꝛ ī dõ Rs inuenit locũ ej pũ sapie
Locus sapie ẽ ipe fons sapie ds et in
corde di ꝑmis q̃ fecit vnigenitꝰ filius q̃ ẽ
sapia increata vnq̃ filius di ī sinu pr̃is
q̃ est es In sr̃ oĩs mẽs creatã sapiaꝝ vaz
ptipans sapie locꝝ ẽ i sbm ꝑ et aia ius
ti sedes ẽ sapie Locũ aũt sapie q̃ ẽ ds ifi
delibꝰ nullꝰ inuenit ꝑ fidẽ r caritate n de mẽti
bꝰ viatoꝝ et studialit scire valeꝫ sine re
uelatõe q̃ ī ꝑmis sit sapia q̃ ẽ donũ q̃ mi
tuit ī separabilẽ ẽ inuietũ et q̃s ītuit ī the
zauros ej r opulẽtia et gr̃aꝝ cõsummata
ntẽplationes et actꝰ ac raptus sapie salu
taris donoꝝ sapie sp ãnexa Rs ntẽplatꝰ
ẽ a scẽtiũ ni exptꝰ Sit et rob xxꝭ idueit
Sapia vbi inuenit et q̃s ẽ locꝰ intelligẽte
vbi sit principes gẽtiũ r reges ipatoꝛes
et ꝓsidẽtes gẽtiliũ et hom mũdanoꝝ
q̃ an pauꝛos ãnos fuerũt nobiũ a viis de
fiũti sr̃ et q̃ dnant sr̃ bestias q̃s venãdo
r sbiciũt a alit possidẽt q̃ i aubꝝ celi in
uiũt capiẽdo aues reli aerei p aues rapa
ces q̃ argẽtũ thezaurizãt et aurũ īquo
cõfidũt hoies mũdanam carnales animã
mx i ps Ecce ho q̃ n posuit deũ adiutoꝛ
sũ ꝑ sperauit ī multitudie diuiciaꝝ suaꝝ
Quo cõ hortat apls n sperare ī icerto di
uiciaꝝ Et ses rob Si putauꝫ ī q̃ aurꝝ
robur meũ et obrizo dixi fiducia mea
et n ẽ finis acquisitionis eoꝝ r rebꝝ acquisit
et adeptis n sanat appetitꝰ eoꝝ y quo
plura adipiscũt eo plura adipiscẽdi nitũt
ita q̃ ysar ydropicoꝝ crescit eis ex pecu
niis q̃ argẽti fabricãt r de mã argẽti for
mãt ꝑ suos artifices numos oĩmẽta
seu ydola q̃ solliciti sr̃ n tyrena simula
da et n̄ tales diuicias Quo cõ dominꝰ
xpc Nolite sollicite ee ī crastinũ n ẽ mẽ
opm eoꝝ r noua et curiosa excogitat
q̃ silua vix inuenit thezauros q̃ suos
absondit me et ītẽ ignose ac subito
rapiũt ita q̃ optata nequit ad effem
pduc sicq̃ opa eoꝝ ītẽta ii inueniũt
q̃ n sua sr̃ q̃ et ps aut de ipis Queslibi
eũ et n ẽ inuenꝰ locꝰ ej extiati sr̃ sblati
de vita pnti et ad ītetos dnderit sedẽ
iob xi Duxit i bonis dies suos et in
punto ad īferna dndit et alij i loco eoꝝ
sustẽtat nx i ectas p Quatio pterit
et q̃nato aduert Juuenes r filij eoꝝ
q̃ fuerũt iuuenes n solũ etate sr̃ r moꝛibꝝ
viderit lumẽ r exterioꝝ visu et luce
sensibili sr̃ delectati nx i ectã Dulce
lumẽ et delectabile oculis vide solẽ et hũa
uert sr̃ tr̃a rebꝝ sensibilibꝝ finaliter
adhendo nx i the ps Credentes a tẽne
ī tra scribẽt Rs aut apls tra nisi

ī rel'e & dnio & huc sur su ſt' ſapie
n q ſt' tia via uū ·r· actū et actū et ex
ritū disciplie nesciert qz pro suis pris
corripi et corrigi renuert n ī vā ſcia
plice studuert ūnr q le pu ſ' sapiaz
atz dctiā shulti despuit In erras p
pcor vitabit oez correptoes & nez itel
lexert semitas ej ·r· vias et modos iq
rēdi ac obtinēdi eade qz p humilitate
pniaz sobrietate et castimonia ad disciplī
na hāt pruenit nez filij eor carnales
seu imitatoes suscepert ea qz prim et
maior suor vita cū imitat a fante
ipor ītericri ſ· itellcū d q fert ī ps
& requiuit te faciet mā Logr fra e id
mltū distant qz ad ea n ppauert se ho
candita ī chanaā ·r· chananei et amor
rei ea n didicert n' apphendert fuert
ei vitiosi atz ydolatre nez visa ī the
mā ·r· i regiōe sic dra a q eliphas atin
iob themanites vor & r' qd add' qda
q ſ· eliphat n ponebat n vitā pnte
ut dcm e ſ' libz iob Umptū se iob eum
dē' ex ipo textu ppauit oppo ti et qz tres
illi amici iob posuert alias homi moles
ta et ipe eliphat i p sua argumeta
one ū erā dixit iob e· Os tanglis suis
reppert pnitate & at anglos tormis
se nouert eor ruinas p homi atabre
tā pandā credebat Ut ses ggroi ·r·
albert magn ac alij mlti ſr iob fuisse
ſt qz ami iob dixerut vitā ee ppetuā
p pnte filij qz agra ·r· agnum q exq
rut pdetia q de tia e ·r· carnale et scā
re prudetia ad achrēdū bō trena ac
pſpitate mūdana de ſ fate apl p
denia carnis mors e & r ursus sapia
carnis inimica e dō legi ei dei n e sbā
negotiatores tre theman et fabula
tores qr i suis ocelibz mlta loquut
et metiut ut deci put alios ·r· carnis
vē dāt et exq sitores pdētie carnalis
et sapie sdaz qz exrogitāt modos
ac practicas fallendi lucrādi disādi
nix i sapie ſ' ut faciāt mala Unde
salnator filij ihū put hs luteis mūdi pdē
tiores filijs lucis i gnatōe sua ſ' via
ā sapie salutaris q dnū e nesciert
nez dcorati ſ' semitas ej ·r· modū et co
nātū ptingendi ad ea actoes qz e n
attēderūt Q isr' qz magr e dns di ·r· igēs
locp possessioīs eop ·r· dimittaz ipi ps
dnū hāc qda ītelligūt celi ēpreū
qd e hīsanalū dei ac bōz d q i ps bīq
hītāt in domo tua dne xpe qz rob ix
In domo ait pris mei māsiones mlte
ſ' Ōr erā dim qz tota tra sit dns dei qui
ait p ihē & celū et tra e ipleo & vberq
locp iste dr magn et n hīs finē excels
rspū iferni iferioris l sum si de celo
ītelligat ēpireo et īmēsius n premit
ifinite p ypbolē ad ūsimā dū magn
mitudinē loci isti et qm eq magnitudinē
metiri neqm nix qz senlē ī erūs le
& ne e vita mea tā īmēsa creatura
atz ihē Qui mēsurari pōt celi sursū
et tra deorsū Sic ·r· iosue ul legit filij
ruben et gad edificasse almē ifinite
magnitudis Dicit qz locp iste n hīe finē
sue durationis a pte post nix i ecres p
Terra tetnū stat Ps Spūlis dns i loco
dei igens e ·r· max e cum vnū salis
toto orbe diffusa exposito at q p loti
ūsti ītelligit tra magis osonāe videt
qd sbdit ibi fuerūt gygātes q ab īitio
·s· a p mūdi etate fuert statura magn scien
tes bellū ·r· exptī i bellicis rebz & qbus
septū e gen o Gygātes erāt sup tra i
diebz illis viz añ diluuiū Ho hos eleg
dns Erāt ei mltū iqui sbi ·r· violēti
nez vitā disciplīne īuenert & ī corrositi
et īdomiti extitert ppter quā pert diluuio
& qz n hūert sapiaz perierut ppter suā
ipietā Deīne ei dilexit dns n q cui
supia ihītat ut septū e sap ps n sine do
no sapie pt a qs saluari et si gygātes
illi i diluuio n pemert dāpnati sūt
& s asrēdut i celū et accep ea viz spūale
sapiaz et deduxit ea de nubibz ·r· nullo
ho nāli et ppa ptate posuit hāc sapiaz

obtuit cū ſc̄ donū ſp̄ale io ſbdit ꝓ̄ꝛ
miſſi exiuit mane ⁊ inuenit eā et attul
illā ſr̄ aurū electū ⁊ pulcre oī auro
iux̄ i° pti 5° Ptoſior ē ſapīa cūctis
opibz vel ſr̄ aurū electū tp̄ ſr̄ velut
lū nā aurū vlt̄ mare ꝗueſtigat et in
abduat nuz 3° reg̃ Rō ē q̄ poſſit ſne
vias eo ex ſola nāli roe On n̄ putā phi
eā nouerē ꝙ q̄ ſint vniuſa viz ds nouit
eā et adiuenit eā ꝑdenia ſua ⁊ aliūde
n̄ didicit nec accepit Tales et ꝓes ex
ponēde ſ̄ negatiē ut cū ds de hīe ē a
ſeipo vel ſibi ipi exiſtētā exhibē ⁊ ab
a° ē n̄ hē qui ꝓdauit ⁊ hūmōi homi
et brutor aptam fecit tīā i ētno tpe ⁊
ſil cū tpe q̄d a pte poſt ētnū ē n̄ āt a pte
an Tempꝰ āt mā p̄ celū et angelꝰ di
cūt q̄uor coequeua et replenit eā pe
ndibz ad hom̄ vtilitatē q̄ emittit lume
et vadit et vocauit i° P̄ h̄ accepi de
luce ſolis q̄d iux̄ ordinatore ac iuſſi
one ſapīe creatoris ꝓcedit a ſole et
fundit ad corpa ſuppoſita ac ſeruora
⁊ lume i ſole exīs cū ipo ſole redit ad
locū ꝓpe ꝑ° deo nubēte retrahit nec
apparet ſic i triduo n̄ fuiſſe egiptꝰ
ut le exo Jo Vñ ferē Iob 9° ꝙ ꝓcepit
ſoli et n̄ ort̄ hīt addit et obaudit
eū i timore ⁊ iſtar ſeruī timētis mox
obedit dei ꝓcepto Hinc ꝙ ſonat ē emiſ
ſ° Hert ſol et ortdit et ad locū ſuū re
uīt ibiq̄ renaſcēs gyrat p meridie
et flectit ad aq̄lonē ſtelle āt lume
dederē i cuſtodiis ſuis ⁊ i ſeruora iſta
illuiāt obſeruādo curſū et actōes eoz
a creatore ꝓfixā iux̄ i° gen i° fecit ds
ſtellas et fecit eas i firmamēto celi ut
lucerēt eis ſr̄ tīā et letarē ſt ⁊ ſua offīa
ꝑmptiſſīe p modū letātiū miſtroz ſt
exequte vocate ſt ⁊ ad agendū ac iſtue
diū ſeu ad ſignāle aq̄ a creatore ꝓceptū
acceperit q̄ ut Iob 9° hē claudit ſtellas
q̄ ſb ſignaculo et dixerit ipo ſeo aſſum ⁊
ad obtiendū pace ⁊ luxerit ei ⁊ ad glām
creatoris cū ioconditate ⁊ ornatu i ſplē
dore ꝑ modū gaudētis et ītelligēt
nē ſue et iudicio aſſeit Stelle ma
nētes i curſu et ordine ſuo ꝺ ſp̄ſarā
puḡuerē Intrea q̄da ph̄i ac theolo
gi tā hebreī q̄ xp̄iani dixerūt celeſ
tia corpa ee aīata et ītelligāt nē q̄d
rabbi moyſes affirmat ex lege ⁊ ꝓphis
pbari Rā et ſi ſcā ꝑ° Iuſtinus mi
liſa i ēnitu pḡit ſps vbi p ſpm n̄
telligit ſol ſm expoſitoes rom ſ
ſes iheo Sole vocat ſpm q̄m mittit
et ſpirat ē aīal eſt Alibi tm ſcs i° vi
magis ſentiē q̄ corpa celeſtia n̄ ſint
aīata Ds vo aug ſi gen ad li ennpi
ridion de hac re ābigue lo Dorō
baſilig et damaſcenꝰ fortit aſſtmūt
corpa celeſtia n̄ ee aīata Ds vo velit
tenere q̄ ſint aīata poſſet ex h̄ loco
ſume argui q̄ dicit h̄ ſtelle letate
et aſſumꝰ rndiſſe ac cū ioconditate
luxiſſe q̄ tm metaphoice ⁊ ꝓpt filiū
ꝓpt itelligi ꝙ fec i° h̄ ē ds nr̄ ⁊ n̄
eſtabit alīꝰ adiſſus eu Rā tpe ſolꝰ
venus ē ds n̄ putādꝰ ē aliqs alius
ee verus ds cui adoratio et ſacrificiū
ſint exhibēde ꝙ ſi alit eſtimaret vero
deo eēt rebell hic adiue oēz viā diſ
cipline ⁊ aliūde ea n̄ accepit ſic ex
poſitū ē ꝙ ex ſe fontalit ea aḡuit ac
aliis cōicauit q̄ ſbdit et tradidit
illā iacob puero ſuo et iſrl dilecto
ſuo hoc vez ē ſicut ꝙ iacob itelligat
denata illa ꝑſona filiꝰ ꝑſaac a qua
nate ſt xp̄i tribz et a° no° appellatꝰ
ē iſrl ut gen 32° hē Sine p iacob et
iſrl ītelligat ꝓphꝰ indeoz dūdens
ab i° et ī ſcripturis ſepiſſīe no iacob
et iſrl deſignt Cui ꝓphō data ē lex et
ſapīa ſalutaris Jacob āt ītēptatur
ſupplātans ⁊ iſrl vo videns deū Jux
ētis ſupplātātibz vita ꝺtēplāti
bz q̄z dīna dat illūiatio ſapīal ſupna
poſt hec ī tris viſus ē ⁊ vē viſibilis
ſcs ꝑ ītarnatois ꝑ miſteriū ſcō hō
ꝑmanēs īcarnabilī ds ī vnitate ꝑſone

ds et hō ꝓsistens et cū hoīb⁹ iusticie
qđ totū de vmgenito dei ꝑtis eccli
suo vbo patri eterno ē accipiēdū nūc
i° io i° Verbū caro fm̄ ē ⁊ hītauit ī nob
hoc nouit baruch siue ex spēali re
relatione diuina siue ex ā mgrō suo
ihē h̄ vidisse q̄ je⁹ ih̄u m° aut alloqs
ipm̄ dei ⁊ hīe q̄ colong vētis es ī tra
et q̄ viator⁹ declinās ad manēdū
De h̄ ī ysa legit̄ mlta Puluis iqt
natus est nobis et vōbīt admirabil
cōsiliarius ds fortis p̄ futuū sēl pn̄
ceps pacis Hic aut zacharie 2° grau
de ⁊ letare filia syon q̄ ecce ē veniō
et hītabo ī me° tui et applicabunt gē
tes mlte ad dn̄m ī die illa Ympti
q̄da exponit h̄ de visiōe de q̄ legit
exodi 24° Ascenderūt moyses ⁊ aaron
nadab et abiu et viderūt deū isrl
Gz et cū filiis isrl dr̄ ds ī solutidie
hītasse et ambulasse q̄ expō vt ꝓcepta
In illa eī visiōe ds visus n̄ fuit ī ꝓpa
ꝑsona ꝓ ī creatura sbā ipz r̄psentāte
ut dēm ē ubi q̄uis eorū ds legat̄ n̄
filiis isrl hītasse aut ābulasse n̄ tn̄
ꝑpe diuisatq̄ fuisse aīe incarnatōez r̄pi

Declaratio capli q̄rti Hic liber Articulus q̄rtus

Enefi° dei ꝑpl̄o iudeoz exhīta
atz eo dē ꝑpl̄e ingratitudo mltiplex op
afflictiō hic describit Hic lib̄ mādā
tōrū dei ⁊ ꝓcepta dei ī hor li° tāgit
Pmonitiōez q̄ fit h̄ ut seruēt et lex
q̄ ē tenū ⁊ lex diuina dat̄ p moysen
que q̄ ad ꝓcepta sua moralia ⁊ q̄ ad
ad ꝓfigurā aut ꝓmissa mēntī ī eūm
lege ꝑ° et ꝓmī ī patria Hec igit̄ lex
h̄ li° recolit et hic de ea recolit tāqt
os q̄ tenet eā p obligz et executionē
ad vita gle pōuēt si pseuerauerit
usq̄ ī finē q̄d pro tpe vetis testi
ē intelligēdū ꝑ° et pro tpe eiusdē legis
q̄ ad moralia legis ꝓcepta et q̄ ad
tredēda qui aut deliquerit lege eā
ad mortē culpe demde ꝓtrahēt ad mor
tē tehēne ꝑ° et corpalit iubebāt occidi
legis trīsgressores dicēte apl̄o Irrita
qs faciens legē moysi absq̄ vlla tōi
dictione duobz aut tribz testibz morit
Coniūge iacob ⁊ tu ꝓle nate ex iacob
et apprehende ea ⁊ dīce recole ⁊ adipīe
ambula p viā ꝓnīs exilij ad splēdorē
eg⁹ ⁊ sodz directionē ⁊ doctrinā legis di
uine ⁊ ꝓgre ut plene illūīens ī ea cont
lumē eg⁹ ⁊ alz cordis dilēdo vsq̄ teneb⁹
⁊ ad claritatē legis ꝓfate ut digas aīq
tuos sodz lucida documēta ac iussa ipi
ni septū sit ꝓpi 6° Mādatū lucerna ē
et lex lux atz ī ꝑs Lucerna pedibz meis
verbū tuū dne ⁊ lumē semitis meis Hinc
rursq̄ salon ait Iustoz semita q̄si lux
splendēs ꝓcedit et crescit usq̄ ad ꝑfectū
die Deinq̄ nr̄e sensui q̄d de hac cōi lumē
eg⁹ aut ꝑs In die tribulatiōis mee deū ex
quisiui manibz meis nocte coꝝ ipm Ne tra
das alij gl̄az tuā ⁊ legē t collatā n̄ tbas
gentilibz tm̄ ut tu ipse ea ditius et noli
ee dō ingratus ne meāris ꝓuari excel
lēcia tua q̄ ꝓpls dei peculiaris vocaris
ꝓuilegijs t desi ꝑfitus et dignitatē tuā
n̄ tradas genti alienē ⁊ ydolatris ita
ut abutendo bnīficijs dei meāris ꝓuāi
excellē tua q̄ ꝓpls dei peculiaris vōcis
⁊ mltis domis dei es ꝑ cetis exaltata
Gz hāc exhortatiōez posthea ꝑserū ī x⁹
aduētu n̄ ipleuerūt unde ꝑ° sua ītercē
litate ingratitudīe ꝑnicie meruerī
exīdi exturpari relinqui ꝓt qđ gētes
vocate sūt et olive īserte ꝓut ad rōs ii°
dooz apl̄i Delictū igens illoz diuine
sūt mūdi et amissio eoꝝ ꝑ° silia ē mūdi
et ꝓt ītercessionē sanctoꝝ Beati nos su
mꝰ isrl ⁊ nos isrlite ꝓpli nā sumꝰ
bñ ī spe ⁊ meritis ac dispōe ꝓpīa qui
q̄ dō placet nob manifestū sūt ⁊ dīna ꝓpī
et ꝓphaz oracula ac testimōia sequuntz seu
nacia ad salutē nob ītimata sunt ex lege ⁊ ꝓphis
ut q̄ sup̄ sēnalit erudit Ammegoz ⁊ pa
cationis ai esto tu ꝓpls dei q̄nis adiuuātibz castigetis q̄ h̄ ipm ē tua ꝓpa ⁊ signa

dilectois ad te meorabil iste · r tu plebs
electa cq dis meor ē i bonū et digna es
meora cora ipo Vñ ysa eq dns lo Nūq
obliuisa pt mulier infante suu ut nō mise
reat fō uteri sui et si illa oblita fuit ē tn nō
obliuiscar tui venūdati estis gētibz i pdi
tionē · r pp' iq̄tates vās tradit estis gē
tilibz ad tpale afflictionē ac morte nr
i ysa Ecce i iq̄tatibz vās venūdati estis
& pp' qd i ira ad uacūdia puocastis deū
· r ob hoc cp pnā vāz seu p pnā que ami
sistis q dina iustina iuste reliquit vos
ira cp due peccastis nr i ysa ge Ecce tu
inatus es et pcauit Iratz i ira deū offendistis
ira cp ipe q̄ p modū pphete ad uacūdia
arriter vos correxit Exacerbastis · r ad ama
rā vltionē iduxistis eū q vos fecit deū
etnū q̄ iuocabilē dīno q̄nus more t af
fectu humano i scpturis loq̄t Ad qd ifirmāti
aut ihē Nūq d me ad uacūdia puocāt
none semetipos i offusione vultq sui oblit
estis eū q̄ nutriuit vos · s · deū q corpalibz
& spiritalibz bonis vos aluit et ditastis nu
trice vāz ihrlz · r synagogā q fuit i i metro
poli i q fuerāt ad q iusti et scī pphe q vos spi
tualit referret q̄tū i ipis fuit qs ditastis
n acquescendo eor iacepanoibz cōminatio
nibz et doctinis · vidit ei ira uacūdia a dōne
metē vob · r synagogn illa q ad pphas pui
dit rasingatoez vob ex dina iustā imminē
te et dixit Audite ofines syon · r attendite
q vob pnūcio o vrbes ihrlz pmetes ad
duxit ei nī dis luctū magnū revelādo
in penas q̄ immittet vob q̄n vāz captiōe
et desolationē pauidi sic sbūgit videri
tp̄itate pli mei Nutriui ei illos · r hi
tatores et filios meos corpali spiritalz re
fri ei iocūditate q̄n ni obedietes fuerāt
q̄z pspitati ac pfectui ogtulabar dimisi
āt illos ei fletu cordis et luctu oculoz q̄n
pfundāt · r auterūt se ab eloquijs meis et
dū i captiuitē pferti sic h ihē i finis seculi
se se mirat Deo grandeat si me viduā et
desolatā · r si me ihrlz dissipatā et a spon
so celesti relictā & potius ni ādoleat Hic
tren j ieuerit Huc sedet sola ciuitas
plena pplo fta ē q̄ vidua dna gētiū
& milies delicta sū utpote ab hitatoi
bz et filijs meis q̄ occisi sūt l'dispsi et
h pp' m pnā eoz Iusticias ipi dei
nesciērūt qz notiā actualē formati
et pceptiā dūinoz mādatoz seu m
create iustīe dei n hūerūt et q̄nis di
na et ireatā iustīa sit vna et sim
ise pluālē tn iustīe dz pp' dūsitate
suoz effectuū et qn oēz pfectione ac
vnositate ēcludit Venient cōfines
syon · r ceteri iudei ad rāt et p̄sentiā
n angerūt ip̄o sbdit et meorēt · r re
colāt cp̄a filioz meoz ac filiarū
meaꝝ Addixit ei sic illos gētes delo
gīq gētes i probā · r in robile ihonestā
i pudēte pcta caldeos q̄ n sūt reuerēti
senē cū tn sembz reuerentia debeāt
sedz i leuitia sp Horā cano ap̄te de
surge t honora pson̄ semis neq̄ pu
eroz miserti sūt q̄ tn debet Ipassio pp'
qd pcepit rōni pueros n occidi
bello Hic tren e hē Fines sacerdotū n
erubuerūt nec senū miserti sūt Pono
de i portunitate t crudelitate caldeoz
rohel sēt° plemyde et addixerat di
lectos vidue · r ī amissios filios vidue
duxerūt i capt̄ et a filijs vnici deso
lauerūt · r matres fecerāt n hūites vi
roz a plus solatia ordinādo seu cap
tiuādo viros ac sobolē nudiez Ego
ait synagoga seu vrbs ihrlz q̄d possū
· r n possū adiuuare vos n orando · q
ei addixit si vos mala penalia pp'
vina vra viz ds ei piet vos reducē
ds vos ad tra pmi vroz tu fuūtis dis
ne corrects ābulate filij ambulate bñ
viuēdo ac pficiēdo ego ei delicta sū
sola · r hitatoribz et filijs meis pcta
sic ex tren nā tactū ē quo sedz sola n plē
Exui me stola · r veste pacis q̄z spoliū
sū pace tpis et pectoris et idūt me sacco
obsecrationis · r neste celicina afflictiōi
ac humi i q̄ decet orare q̄ Ex ē ifr hr legī

Baruch

ezechias nudatus sancto audiens blasphe
mias regis assyriorz et ingressus domu
dñi ad orandū cū filiis septē ē ione z
Operiāt sacris hoīes et numēta et cla
mēt ad deū i fortitudie ego ei spaū i
ētnū ⁊ ro desinet salutē vrāz ꝑ saluatoꝛ
ne vrāz ꝓficīz ētnāli duraturā ꝑ xp̄z
dñaīa spaū et expecto et ve' mi gau
diū a sō ⁊ a deo sancto ihūsa ē mi con
solatio spūāl sr' mūa ⁊ de pmēte redep'
et grā que veniet vob ab ētno saluatoꝛ
vro ⁊ rege messyā q̄ sedz nāz suā dīna
ētnā ē utpote verꝰ ds nr' i' ihē zz' hoc
ē nomē qđ vocabūt eū dns ut sty nr'
ysa' q̄ ſ' ecce vgo accipiet et pariet fi'
et vocabit nomē ei emanuel qđ ītp̄tat
nobiscū ds ⁊ misit eī vos de iudea ad
babilonā cū luctu et ploratu reducet
āt vos ni ds cū gau' et iocūditate m
sēpiternū quis h' aq' possit expoī
de reuisione iudeoꝛ ad ꝓpria ex caldea
aptius trī expo' de liberatoe spūāles
mpūtatis eoꝛ a iugo diaboli et seru
tute pcī p xp̄z ⁊ hec reductio hī plenā
at sēptinā letinā ñ illa p dñm q̄ z p
modū fuit diffusa Dñi et clarius subdit
sr' ei videbit virtute spon ⁊ rūtes i
ffro ihūz et iudee moratores captiū
vrāz a dō vob p caldeos ifluctā sic vide
bī et ī celeritate ⁊ cito atz velociter respōi
etnitatis sēptis salutē vrāz a dō ⁊ p
fratz vrāz redēptionē p xp̄z q̄ fruemet
vob cū honoe magno et splēdoe etne
q̄ effūs liberatōis fre p xp̄m passioez
dat claīs q̄ tū ad alās eoꝛ cū fuerit
plene purgate cū su' honoe ⁊ claritate
luis gle In die at iudicij dabit oī
sil' cū veheētia mag' et sēptino splē
doze q̄ fulgebūt ut sol ī regno patris
celestis filij patiet sustinete vrā ⁊ eoꝛ
reptionē et vltionē q̄ fiet vob ux' i'
machee g' Ira dm̄ portabo q̄ peccaui ei
donec iudicet cāz meā psequat ē ei te
nimicos tuus visibil seu invisibil ⁊ ppli
caldeoꝛ et hostis antiquis scito videb

pditionē ipōꝝ q̄ caldei fuerūt p medos et
psas destructi vnūētibz adhuc aq' de m
deis captis p caldeos utpote daniele ⁊ so
cijs eo nullus q̄ alijs Inuisibiles at hostes
x' deuicit et sic' cervices eoꝝ asscendes ⁊ caldeo
os a psis et medis victos calcabis De inu
sibili vo hoste aut apl's Ds ait cū saltzana
so pedibz vris velociter xp̄s q̄z luce Io ecce
pedi vob ptātē calcādi supā oēz vtutē inimi
Deliran mei ⁊ teneri iudei abulauerūt
vias asperas ī captiū' ergo y' a p distorta
viciorz itinera ītedebo ducti sūt ei i babilo
niā oī' suis diuitijs spoliati et nullus eoꝝ
ostisit io subdit ut grex diuepeo ab iimic
Aiecdores estote eūt ei meorū viā ab eo
q̄ dixit vos ⁊ dō eūt me seī ordīt meoꝝ vri
qui m caldea vos duci fecit q̄ et p via sa
lutis nō vos ducat sic' ei fuit sensus vr ut
errarētis a deo ⁊ sic' ad pcandū exhibuissēt
sensus vros et intellectū deuies tm sterili
cōtentes rēgrens ei ⁊ multo ītensius sm
debitus deo placē ad ipm diutendo corda
vrā ut sitis ei ꝓfente sp vnita q̄d macie est
ipletū ī xp̄o dis' susceptio ī die pētheostes
spūs scō ⁊ hec ei iduxit vob mala pene ipe
rursus adducet vob sēptinā iocūditatē
cū salute vrā h' xp̄c fecit q̄ meito sue salu
bīe passiois deuicto mortis aculeo a pe
ruit ianuā regni celestis et plenā bītu
dinē suis ꝓmeruit at' dis' suis ꝓpisit pas'
iā ꝓxi' Itm at videbo vos et gaudeb' eoꝝ v
et gaudiū vīz nō tollet a vob ⁊ consequ
antoꝛ affat' et consolat' ihūz dissipatā q̄'
ad eo reliquias Aiecdor esto ihūz exhorta
ei te ad cōfidendū ī se qui te noiauit ⁊ nomē
tuū ī ppīis fecepit' ex pūsit et q̄ ex sua pmde'
nomē tuū t' ipōni fecit Docentes pbūit
q̄ te vexauerūt sic' caldei ⁊ inuitutes q̄ ser
uierūt filij tui pumet' q̄ pse ⁊ medi nasti
uerūt milia opida caldeoꝝ q̄ iudei capti de
seruiebāt et q̄ ceperūt filios tuos vtpote ba
bilon metipol pumet ppr crudelitatē sua
frātz ī te ⁊ q̄ pūsa ītētione afflixit te sic' ei
gaudisa ē ī tua ruina sic ostēdit ī sua
desolatione sibi p psas medosq̄ ifligēda

uix i. ps filia babilonis misera bto q̃
qui retribuet t retributionez tuã quã
retribuisti nob et apprehendet exultet
multitudies ei⁹ Fuit ei misereadissi⁹ vide
ipfectionē hiltantiū i babilone q̃ qi inua
biles erāt vñ nr ysa vidisse ea i spū dr
Corrui nr audire plebaty sm nr videre
emercuit cor meū tenebre obstupefecerūt
me babilon dilecta mea posita ē mr i
miraculū Igitur ei sr̃ueniet ei ab etno
i. a deo etno et sic ab etno potestatiue ē
a deo qui p darium et cyrū reges fecit ba
bilone pro magna pte obtinere i logitudi
diebz dnu ei durauit obtusho i. sicut nr
thago a rōmis incensa ic. 70 diez i suo ste
tisse incendio ac inuentibz misereadū pre
buisse spectaculū et hitabit a deonis
i multitudie typis Est naz usq; i pmis
ihimbil fra thoi estq; repleta aialibz
venenosis ac mōstruosis et sic t̃ magni
cōmorat ibi deones q̃da nuc i. ps ysa
Requiescent ibi bestie i replebunt do⁹ eoz
draconibz et pilosi saltabunt ibi P pi
losos aīt q̃da itelligūt deones i ruinos
alij diuisa gnia deonū ysaie aīt ze hē de
ydumea Et erit rubile draconū et ort
ret deonia In talibz q̃ locis desertis so
let q̃da morari deonia put i li⁹ de vni
uso plen⁹ scribit willelm⁹ pisien

Expō m! q! Circūspice ihrlz Ar q̃nto

O Lena cōsola⁹ iudeoz ac futoz
bonoz promissio eis fra tāgit
h Circūspice ihrlz i tu synā
goga plebs ve nrōrica ad orientē et
vide iocūditatē t a do venētē Ot hor
tatiū accipi de plagis tre orientis viz
regione psaz atz medoz ex q̃ venert
cyrus et darius ad demoliendū babilo
nē Quo fō cyrus monarchiā sortitus
dedit iudeis licētiaz redeūdi ad pria ac
reedificādi vrbē ac templū put ysaie
et dns de eo prdixit Ipe edificabit ci
uitatē mea et captiuitē mea dimittet
Altus aīt cōsiderādo p orientē itelligit
xp̃m de q⁹ natat ecclia O oriens lucis etnie

de q̃ dns aut zacharie z⁰ Ecce edificā seruū meū
orientē Et de q̃ rursus zacharie h⁰ idunt
Ecce oriens nomē ei Admonet q̃ iudeos
ut oculos cordis leuēt ad vnigenitū dei filiū
messiā et repleti desolatione redemptionē sa
lutē eis dandā p illū Ecce ei venēt filij tu
q̃s dimisisti dispsos qm a caldeis huc mi
pebat vement colligi ab orientē vsq; ad oc
cidētē i a locis orientalibz respici inde usq;
indeā respici pnūciat illaz oriundi i vbo sā
ctificantes i honorē dei i glificantes de iple
tione pmissionis dei centralit sm q̃ p ysaiā
ihemiā et a⁰ vates reditū illū prdixit Re
uertūtq; in dei honorē ut i sanctuariū templi
et ad hi ipm Egressus aīt loq̃do venert
filij synagoge collecti p fidē spem et caritatē
ad ecclie vnitatē p euāgelicā legis pdicationē
q̃ ab inuisibilibz hostibz fuerāt dispsi p vni
tatis diuisitatē Huic q̃ expōi magis ocur
rūt sequēta Ecce te o ihrlz stola hostis
et vexationis tue i. meroze q̃ qi vestē optā
erus a tuo vere corde atz lugubrem abice
vestimēta et indue te decore et honore i.
virtutū ornatu ac gre dignitate qui decor et
honor a deo t est promissus seu dari potuis
ti septima gla ecclesiaz prīa q̃ i pmo Cir
cūdabit te duplicide iustitie i. vite eqtatis
te decorabit in mēte sic vestis et ornat cor
pus duplicide que ē vestis duplex seu du
plicata ac multiplex et p̄ duplicidis notat
itelligi du⁰ stola gle boz viz glificate aie i
corpis nitide i⁰ pu⁰ zi Os doctrine ei vestis
duplicibz et iponet mitrā capiti tuo ho
nestis etnū i. mēte tuā cōmabit bōtatem vi
sione que ē to mereri sp̃ cōtra pulchritu
dinem i⁰ ps Posuisti in capite eius cōam de la
pide pciosa Et sapie 1⁰ Iusti accipiet regn
decoris et diadema speī de manu dñi De
mūdo i pplo iudeoz ad xp̃z cōuerso ihc etiā m
pmū vitā fuerūt aq̃ ipleta plecti i suis apīis
ceterisq; suis discipul qui ei ministrāt erāt om
et sacerdotali ephalia dignitate fulsit p q̃d
apo 1⁰ x p̄ fecit nos regnū et sacerdotes dō
et pīsto Deus ei ordinet splendorē simi
ē te qz ni vitā hāt mutauit i eis splēdore
i. ad h⁰ ut p pīm decorē t dignitatē gre ac
vnitatē ad etnale pdestis felicitatē Itu
etnā decor et honor multo pfectius dat i se
pturna gla

gre sue atz manifestatu gre gratificanti ānexor
In pria ē miraut i eis splēdorē gle etnal
Hūr ysa 48 hē Requie dabit dns sp et ple
bit splendoribz aiaz tuā Vñ orat pp Et sit
splendor dñi dei nr sup nos Ductre eqs
Deduxit me dns i luce i videbo iustitiā ei
Habebit ei t nomē nouū tuū a do i septimū
pax iustitie i honor pietatis i tūa ei pax
tua tāta pietatis ac deuotionis tue honori
ficētia qz deo ordināte ac pmittente vobeis
pax iustitie i honor pietatis Exurge ihēz
p creplationē dnoz et sm excelsū i i
sblimitate maiestatis atz virtutis et tuispice
ad orientē i ad xpz sicut expositū ē i vide
collectos filios tuos i i xpo spūli congregatos
ab oriente solis usqz ad occidētē i ex oi
mundi plagis ad xpz iūsos i ubo sti gau
dētes i i obis euāgelice pdicationis xpiq
ē sūs scoz gliantes deo meorū i ex crepla
tor ordinatoēqz dei iuxi Meoz fiu dei et
dñatz sui Exuert ei abs te predbz diuti
ab inimicis i vilit tractari ab hostibz ih
mūdo adducet ēt illos dns ad te i tibi eos
iursus associabit portatos i honorē i hono
rifice deportatos ab anglis ad regē celeste
sic filios regni i sedz qđ decet adoptiuos
dei filios hēdes dei coheredesqz xpi Cōstituet
ei dñs humiliare oēz mōtē excelsū et rupes p
henes et cōuallēs replere i equitate terre
ut abulz isrl ordinate gaudet i honore dei Huic to
nat i psa 28 Dñs vall exaltabit et dis
mōs et colles humiliabit et erūt prua i directa
et aspa i vias planas Luce pia qđa parles
tudei exponūt directes qi i aduentu pmessie
oplanāda sut tō tra ut iudeis hūt mi mo
rātibz pateat iter expeditū veniēdi i tūi
pissimis et i vbē ihēz Qz falsa ē expō
nūt et falsitati intens cū inuestigas nō ve
nerit i deo spūlr exponēda sit h q dñs
doret eccl Humiliatio ei mōtū excelsoz
ē extirpatio et depssio superboz q
ī pnīaz et humilitate salubrit se pstrnūt
ac dimūt Aliocqn p torrentē et adusa i
ñ volendo ac remitendo deiciūt Vñ rupes
vo corda dura pnt intelligi q emollūt p

gras qñ auferet cuncta ne labi deū et dat ei
cor carneū Cōualles qz replēt i equitate tre
dū humiles carismatibz replet dms ita q
sunt eccles usus hitatoribz tre i os serant i
i vnā dei etatz et i vnū mysticū xpi corp
qđ eli ex isrl x virgilat obsequāt ad di honorē
Obstupescent ēt sibie i gentes gentiles oi sil
uestre vite ducetes et ad xpz iusti et de ligno
suauitatis i sci ānq tpis qui erāt arbores
frūose isrl i sylvestro pplo i pr tredem dei ma
dato i ex precepto dei Hi etei ferent cōuiū indeis
obscurū et sinistrum intellectū mysticū dabūt eis nouā
vite sue i eplis pauli nouat Ehu vo priarche et
pphe pnbz suis ac meritis preexcrt et adnue
runt iūsos ad x ex nouissimo Vñ bñsii iobes
d cōuiū esse cor pīm ad filios Adducet ei dñs isrl
i sylvestrē plebē sū iocunditate spūali i lucē
maiestatis i p lumē fidei et gre i p claritate
dom sempie qđ lumē a dīna maiestate precipit
et dat ētz ad lumē gle etnal pducit cū mira
culis q i ipo ē qui ē noz salus ē effus pietatis
dine i ē dine iusticie Est ergo effus dine pietatis
qm meritis nrīs sī dei dona nr odigne sī pas
tpis hy ad gliaz illā Os qz vle odignū remu
nerat Io scri iohs Ista dei vita etna ē i effus
dine iusticie qz pro meritis dat et vnūsqsz p actus
suos mercede sortit Hic scriptus ē Omnis vie
dñi mūa et vitus Hic finita sī v baruch Ec
quies vo ei ē epla ihē ppte q li baruch āner
rat qz et ipe ea ex ore ihē ascripsit et ut credit i
babiloniā detulit ac captiuis legit ea ibidē
Hinc ētz labs scepti nr tytuli iste pmittat Ex
ple qua misit ihē ad abductos captos i ba
biloniā a rege babiloniorz ut nūciaret illis ihē
p scriptuā hui ple sicz qđ precepti ē illi utpote
ihē a deo

Expō cepti sexti Hor pria q
percussus Articulus sextus
Dopt pria q pmisit i cōmittendo i o
mittendo i audisus ani dei i cora do
mīa ihēre eq pīte vultu n effus veneti dure
cti i babiloniā captiui Hinc n aut dicti est
captiui Xpi qz qui ihē hāc scripsit epla fūa fuit
tūsmagra Joachi seu neome regis i milioz
iudeoz cū ipo q adhuc restabāt tūsla sedechie
et iudeoz cū ipo Hinc tūslato ppe captiuio

mūcipat⁹ ñ ei sponte se tradiderūt caldeis
ut recomas ac sui. Itaq; epla h̄ fiut septa dn
angi missā ac depcta. Nā i mist epl̄as
ad tñs migratos p̄ recome tñs migrōes
q̄ epla hē. ihē. 25°. Ingressi uāt babiloniā
.v. caldeā q̄a sua metpolis nō babilon babi
loma ē vocata cuius illa ām⁹ plurimus am
linaz redeūdi usq; ad gnationes septē huic
v°. vt ñ nūq̄ qd alibi vaticinati ē ihē. q̄. s. hec
ām⁹ duraret eoz captiuas. Ad qd expositoes dicūt
cautiolā q̄ tpa ista sit vna durato idemq;
tpe. Non qd obiect qda q̄ isti putāt vnā de
tribꝰ seu decē ānos pro vna gnatione puer
at decē ānoz gnare ñ pt p̄ eoz cursu. Ad
qd videdū. vt q̄ putatio gnationū istaz
diuisis modis attedit. Septenarius q̄z ns
frequēt pfectōe i totalitē delig. sicq; per
tēpus septe gnationū insinuat tpr̄ integre
et pfecte ac natis periodi vite humane qd est
diuina lxx ānoz uix i d̄ ps. Dies ānoz mozz
i tpis lxx ām. Insup dicit pt q̄ hec septē
gnationes acceptāt p̄ exclusionē prime
et vltime. i sic erat quinq; sic i ecia matthei
xvii°. ac le. Post dies sex assūpsit ihs petrū
iacobū et iohēz et trāsfiguratus ē ante eos. Do
ro luce 9°. hē. Fere dies octo et ifra lxx ānos
potenāt sibi succedē quinq; gnationes q̄
p q̄libz fuerūt xiiij ānis et iā an ihē. scipsum
ill i babilone trāsmigrantis ut festinaret
p̄ multiplicari. Accipite igens
vxores et gnate filios et filias et date fi
lijs vris vxores et filias vrās date viris
et pariāt filios et filias et multiplicimini
ibi et nolite ee pauci nō. Impleq; dicit posse
q̄ etiā p̄ gnationū istaz cōputāda sit a
p°. ānoz illoz lxx. h̄ est a die ia°. i q̄ fuit et
sic retis gnationibꝰ satis multū remaneb̄
de tpe. Postrēo q̄ aptius q̄dā p̄dicti obiectoe
fuit scaue ñ valeat si esdrā et hester omissis
ē. Post h̄ educā vos inde ait zorobabel ut
dicit esdre 2°. Ipse ait videbit i babilonia
deos aureos et argēteos et lapideos et ligne
os i humeris portari. Quasi dicat p̄romce
p̄ seruos ñ valet credere nisi ipe. Pedes ipius
et ñ ambulabit. Hoc q̄z sacrā q̄ ut refert va
lerius q̄dā gentilium asserebāt ipa simulach
aurea argētea ac reliq̄ ee deos et nō vide
nūmina q̄z ipe ac dare vitā. Cui⁹ erroꝛ
aptissimus fuit hermes trismegistꝰ. Qui
tuas iq̄ens ānātis dico sensu ac spū ple
nas. Alij vō dicebāt ipa simulachra nō
ee deos q̄z tñ ee ydola ymagines q̄z deoz
ut solis lune iouis seu hercules ostentātes
menti gētiz q̄ ad h̄ deos suos trāsferbāt
ut deoz auxiliū et vtute nouissimis inuitē
formido. q̄ xp̄iam i pcessiōe ciuitatis
sacrū et sanctoz reliquias ad ipetrādū auxiliū
cōtra hostes. videte q̄ ne vos sitis effugiam
fugis alienis. i ñ sequimini ista tua babilo
noz et metuatis. i. ex inutu et ornatu
deoz ipoz ñ formidetis et metus vos
capiat ī ipis. i. ne tāl pfidus suspitionis
q̄z metus vos fallat ad ihēndū seruitēs
q̄z dnis falsis. visa itaq; turba de retro
et ab ānā. i. cū videritis turbā ydolatraz
illoz sua simulachra i pcessiōe portātiū
ita q̄ qda eoz deos p̄cedūt alij sequūt
adorātes ñ deos i eoz. q̄z me vez dei timete
i eo. dicit vōis. Te oportet adorare dnm
tuū i°. deutō. 6°. scoz trāslatiōe ānqua et
p̄ut xp̄s matthei 4°. allegat. Dñz deū tuū
adorabis. q̄ si vere deo ē singulatis ītēpa
bilis et ifinite excellentie sicut ei solū debet
cultus iste dignissimꝰ q̄ latria appellat. Angelo
at̄ mīs volutū est h̄ i dei psona ē dicī
et pt̄ intelligi de michaele tē principe sy
nagoge vel p angelū intelligit minimo
angeloz. Nā cuilibz tyoi adest vnꝰ angl⁹
bonꝰ q̄ ē diuīoz et custos hoīs sibi missi ux
qd le. Angelus suus māduit de te custodi
q̄z 22 et 23°. Angelꝰ meus p̄cedet te. Ipse at
exquirā aias vras. i. e° vos liberabo et in
trias vob illatas vlciscar. uix i. gen. Ibā
gume diuīaz vīaz regiā. Nā lingua ipoz
puta deoz seu ydoloz ē potius a fabro et i
aurata et argentata. i. q̄z da simulachroz
lingue sūt inaurate q̄z da argentate. Ex hoc
obiect pt̄ q̄m ydola fuit ore clauso et solido
nō mutato pt̄. h̄ aliqui dicūt q̄ verus texꝰ
sit lingua ipoz. Nā ligna ex q̄b ydola fuit
deaurāt et argentāt fodiebatis. Unipt̄m
dicī pt̄ q̄ quedā ymagines formabāt

ore mtꝝ cōcauo et lmgnato ꝓferri q̄ fide
bāt et que putabāt dare rīsa fulsa fuit
r vana fallacia ꝙ et michi nō q̄ ad ipāz māz
ex q̄ sī nec ād q̄ fozz sbāle mē nō q̄ ad
fozz artificiale ī ducta ꝑ q̄ ad ea q̄ signāt
et ad que significāda formāt que nō sī dꝝ
nō id q̄d ee credūt q̄nus sint aliquid q̄ adee
natura ꝑ cap affirmat apls Dnīs q̄ ꝙ
volū michi est ī mūdo et nō pnt loqui mux
ī Os hūt et nō loquēt Ex q̄ apparet q̄ vā
tā sit lmgua nō lignā Itez rīsa et cētā
ōba q̄ simulachra putāt ꝓferre a deōrz
ꝓferūt et sunt virgini amāti ornamēta
ma accepto auro fabricata sī r ydola ex
auro formāt seu decorāt ac si optarēt sic
fieri a ornari q̄ puelle nupturi ornāmēta
sibi adhiberi acquirit ea Coronas certe au
reas hūt sī capnia sua dꝝ illoꝝ ydolatꝝ
Vñ sbtrahūt sacerdotes ydoloꝝ ab eis auꝝ
et argentū r ornāmēta hoīm ꝓfana et erogāt
ī semetipos r ad ꝓpos vsus expendūt dāt
āt ex ipo et ꝓstitutis r ꝓfanis ī ꝓstibulo
positis dant ex hiis eēmoī ꝓfano ydoloꝝ ornā
et sic vtūt eōdē auro ī venereis et ī sacris
Hīj āt dꝝ fauī ex nīa auri argēti a erīs
nō liberāt ab erugine r erugināt sic me
ex q̄ ostant nuꝝ ī iacobi ī argēti a auꝝ
vām erugināuit et tinea r vestes q̄ ydola
vestīt a tineis cōdūt Opus āt illi simu
lachris vestē a purpura extergūt fanē
illoꝝ r cultores deoꝝ mūdāt fanes eoꝝ
a pluueribz cadētibz sī fanes eoꝝ scrip
tū āt hūt dꝝ illi ī manu q̄ dꝝ ī se ꝓmites
nō ītfinūt q̄ nō vnuīt et ꝓfanū ovules sī q̄
vas cōfractū Cōsūmus illi ī domo Aug
ei dꝝ colebāt ī domibz q̄dā ī cēplis Vbi
eoꝝ pleni sī pluuiē a pēdibz ītrantiū domū
qui suo motu aq̄tāt et alīe dē fugāt pul
uere ita q̄ ī indit oculis ydoloꝝ et sic aīm
q̄ regē offendūt r q̄ reus ē crīmis lese maiē
statis nīsi cū septe sī iunte q̄ ī ī inmuas deu
dū ne fugiat a sic ad sepulcꝝ adducto
mortuo r sic defūcto sepulto sepulcꝝ es
claudit hīj itelligēdū ē de sepultis q̄z corpa
tū ꝓfanis ornāmētis et de thezauris sepeli
ebāt ꝓpt q̄d eoꝝ sepultura fozt claudebāt
ne spoliarēt ī ma tutāt r āssenuāt sacerdotes
hostia domoꝝ atz cēploꝝ clausuris et seris
ne a latibz expoliēt dꝝ suis ꝓfanis ornāb
Vñ dicit serpos custodie r defende ne q̄t
lucnas accēdūt illi r ad honorē deoꝝ l ut pe
nctis videāt sī vō tubes ī domo q̄m ī sna
trabū nequīt se mouē Corda vō eoꝝ dicūt
el mgē serpentes q̄ de tra sī Serpētes nec
corrodebāt ī teriora luteoꝝ deoꝝ ydoloꝝ
Serpētū q̄ppe ē tra cōdē nīe q̄d dns lo gen
z Terrā cōdes cūctis diebz vite tue Deo
sbdūt Dñ cōdūt eos vz luteos deos et nō
sentūt dꝝ q̄ nō vnuīt Ignis fūt fumes
oꝝ a fumo qui ī domo fit ex igne quo
cibi coquūt l ex ī cendio tīpuris a sacrificoꝝ
q̄ ipis offerebāt ī domo Auꝝ ena q̄d
hūt ad spem ē r auꝝ q̄ extinsecꝝ deaurāt
a fulgūt appo eis ꝓ decore nī aqs exter
serit ruginē supaspergēte ipe predēte nī ful
gebūt Confidāt de sua īsania ar ydolam
qui colūt ea Rex sīqs eū r tale deū sculp
tū a fusū seu manu formatū statuerit rem
r statua erecta ꝙ sentenꝝ stabit dnū a
tute ꝓferri Loco ventoso a iquieto si sit
mortuus humeri r fulcimēta a appodia
mēta ill apponet ne cadāt sic cadaueri moꝝ
tuo nātē ē apponi tale q̄d ne labat si deāt
stare hostias illoꝝ r sacrificia ydol īmolata
sacerdotes illoꝝ vendūt nā mādpāt eis
esui et cōmodo suo et abutūt hostijs ill ca
rnīs ꝑcīs vinose ipis vtēdo sibi r mulieꝝ
eoꝝ vz sacerdotū decerpētes sī r dnīpnūt
sacrificia seu ornāmēta deoꝝ suoꝝ nec īfirmo
nec medicāt vel ut aliqui legūt mēdicāt
aliquid ipnūt r ipendūt sine cōiat de hostijs
a ornāmētis hoīm de q̄ l fere l ydola ipa nt
dāt indigētī de sacrificijs eoꝝ fere id mu
lieres q̄ de nouo pepererūt et nōdū ꝓgnate sī
et mēstruate q̄ singūl mēsibz īmūdicias
patiūt cōtingūt r tangūt nūt edūt q̄d fuit
ī lege dei ꝙ moysen data ꝓhibuit ut tales
tangē a edē de sacrificijs deo oblatis Vñ ei
r ex qua rā vocāt dꝝ Xpi dicat nō ē ad hoc
rōbit ea q̄d probat sbdendo q̄ mulieres

apponit varia ornamenta sorisq; vis ⁊ i do
mibz eoz. ⁊ i delubris simulachroz sacdo
tes sedet qi mitenti deoz obsequo magis at
ad congregada oblata pro vsu suo hnites mu
nuas sportulas l'p ornatu l'ex curiositate
Quoz dns ait ioel 2° Scindite corda ⁊ nõ
nesthimenta vra vel qi mi signu doloris pti
pem ppli et honoratione deoz sic iudeis
et alijs nitis cõsuetudo fuit in magnis
aduersis ac mal scindẽ vestes et capilli rasa
et barba rasa qd sibi mo intelligi pt dupli
qm ds voluit suos cultores filios ysti dis
tinguj ab ipis ydolatris precepit illi nõ scindẽ
vestes nec radẽ caput a barba unde ⁊ leui 21°
Hõm rotundu attondebunt comã nec radent
barbã qz capita nuda sic Qd dns ait
aaron et filijs ei sacdotibz leuit 18 Capita
vra nolite nudare ⁊ vestimenta nolite scindẽ
oleu qppe sce unctois ẽ sup nos Jugiter at
clamãtes ⁊ qi p dolore ⁊ cõtritõe emittit
rugitu ppt sua et alioz pcta petetes ve
nã dari cõ deos suos ⁊ ex opposito lon
deoz suoz coã eis sic dicit ex° ca Ambula
p viã ad splendorẽ ignis cõ lumẽ ipi sic
i cena mortui ⁊ i mesa q fit i domo defunc
vbi p9 refectionẽ se plorato mortuj vestimenta
eoz viz ydoloz auferẽt sacdotes
et uesthnt uxores suas et filias suas Qd
sedz si sthtionẽ eoz ẽ qi sacrilegiu ⁊ abusj ves
saure Nez sigd mali pacit ab aq ⁊ irrisio
nes a lesiones nez si qd bonj ⁊ si honorẽt
pnt retribuẽ ei smt ipotentes si qs illi vo
tu vouerit et ni reddiderit hj ẽ reddẽdu
nec hj capiet qz n vidit n sentuit smit
hoez ceã ad visu n resthnit ⁊ de ceritate
ioez ni liberãt Dnpm sic ille de ni dei re
nunt aug et thos i su d gentiles Hermes
trinogistus i li de deo seu nã deoz multa hjs
contra scribit Experientia qz hjs diuersi
qz ⁊ eplis deoz sanabãt infirmi et liberabã
obsessi Qz i deoiu qi a deombz ⁊ fiebãt
et magis ab influctis malis resistendo qz
sanitate ⁊ liberationẽ pstando Multa
tu que magna et mira vident nãli deo
ptate fi pnt p applicationẽz nãlm artioz
et passiuoz q ni sit ppe et absolute loqdo
nutrimula Quo gz estimãdu ei re deos
adhuc ipis caldeis ni honoratibz ea viz
deos seu ydola ni preperet fraude ipoz
h ẽ fraude deonũ ãt deos q caldei ei au
dierit mutu ni posse loqui qd audiẽdo agn
nit dn audiuit mutj pferre vocẽ iaz tm
iam offerũt illi ab bel ydolo suo no bel
Qd ut dan 14° ie babilonj seu caldei cole
bãt postulãtes ab eo loq et ipe bel dep
cãtes ut muto det fandi vocẽ loquẽdi si
possit sentire ipa ydola q nihil moti
ni careãt vita et ppi caldei ei intellexerit
ipotenã deoz ydoloz relinquet ea ⁊ ei
ipendent Mulieres cirnidate fumbz
i vnis sedent Solebãt ei fetẽ qdã ydolat
se cingẽ funẽ qi magnũ cruris rec et in
vnis sedẽ p qs fiunt iter ad ydola fumẽde
tes ossa ⁊ durioza qz olunaz qi ad placẽdu
deos qs offendert Cui at aq ex ipis at
tracta ⁊ seorsu ab hoie misere dozmiẽt
cui eo proxie sue expbat ⁊ ipsemet qi ass
ea ⁊ ipa pcta digna hita sic ipa nesp
fiunt eo ⁊ proxime dissimpto Qd ãt
ogjut illa seorsu tracta dimpsit et pfudit
fumẽ eo et p hoc putauit se liberatã a vi
nilo crimis Dei aq ogjta fuit credẽ
bat l'deu suu l'directa deo suo ideo
ipserauit pcta sua qz ipa ni fuit sibi ni
sitata nec eo fumus dissipto Qd ei q
illi fuit falsa ⁊ decepto Fabrica
cũ aurificibz fta ydola ni ea ei q ad sui
formale ni id qd voluit ee sacdotes et
auriffices ⁊ erant dn illi qs artifices eoz
voluerit eos ee ita q erant satiri polidon
appollo seu alij dn qs voluerit sacdotes
artifices qz forsit ipi erãt artifices q fabrica
ydola nisi ipis nõ sit qz mortales sit et bruti
mortuuj Undo qz pnt qa ab illi fabrica
ti ydola ei dn qd dicat nõ ni dn ee debe
ãt imortales mortuis ãt imortale ni
fiant Reliquit ãt falsa artifices tales
reliquit p9 se ydola vana et opprobriu p
futuris qz ydola dicunt ⁊ opprobriu et pdi
tionẽ suis cultoribz Qd ni sruenerit ill

viz ydoloꝝ nullorũ ꝑfluiet mala·r·ad uersa rogitãt sacdotes vbi se absco dãt ne illi·r·q̃ loco et q̃lit possit ꝓtndu cũ ydolis suis effugẽ & latere ꝑsentẽ cũ audierint hostes suos ꝓualuisse ĩ bello sciet postea q̃ falsa st̃ gẽtbz vanitas·r· cũte gẽtes agn scent vanitate et falsitatẽ eoꝝ q̃d p aplos ꝑdinationẽ ĩ mũdo potissie & patefactu et nllus op9 dei ĩ ipis ẽ·r· n̄ dnũ sacẽ q̃nt n̄ q̃d deitatis ĩ ipis ẽ nez phuuꝫ hoĩ dabit sic ĩ ihe hẽ Quãp st ĩ dns gẽtiu q̃ pluat Omnipñ aere ĩmutre & pluuia ꝓ turare tẽpestates ꝑdunt ignẽ ab aereo celo ꝑdunt deinere & cõsilia q̃da n̄ exedit nale deoꝝ ꝓtate mediãtibz nalibz auis et si ds ꝓtuitit et sic ad ĩnoiatoẽz doꝝ suoꝝ posset ydolatre tle q̃d ĩpetre q̃ n̄ possut sic cozuiculc volãtes it medii celi et tre·r· i aere q̃ st̃ aues ĩ firme & rei cũ irident ignis·r· ignc cadẽte ĩ domũ ĩ qua st̃ lignei dñ sacdotes fugiẽt·r· dñ cũ suo tẽplo obruet Ignz melig ẽ ẽ ygne ostentatẽ·r· sepe mostrate vtute sua q̃ vas vtile q̃ ĩ d q̃d st̃ falsi dñ q̃ dñ pu tat cũ n̄ sint dñ Quãde sol et luna ar sydera cũ sint splendida et emissa ad vtilitates·r· missa moneri ad ꝑdiedũ multos vtles ĩ h̄ mũdo effectꝰ obaudiut ·r· tonitrui suo obediut Gilt et fulgur cũ apparuerit suo celerrio motu ꝓspiauit ẽ·r· clarit idipm aĩ et spũs·r· ventus ĩ oi regiõe spirat·r· flat et nubes q̃ cũ ipatũ fiut a do ꝓabulãe vniũsi orbẽ ·r· trãsuolare ĩ aere ita q̃ videt totũ e misperiũ nigz tristitie q̃nus n̄ sp st̃ ita Ignis ĩ missus desi ut cõsumat montes et siluas facit q̃d ꝓceptũ ẽ ei a do deo rãdo grãnia motiũ arbores q̃ siluaꝝ sic ĩ egipto tpe moysi le ãgli trigisse exodi q̃ Ignis q̃z sbunt pẽthapolim ut hẽ gen 19 Gilt le iob 1° Ignis dei cecidit de re° et tactus ones ꝓcerosq̃ ꝺsumpsit 2° ĩ regũ orãte helia q̃nq̃genariũ cũ suis legit ignc desi venẽte consumpt hic deu teo" 2° ons ꝓtestat Ignis sacrifiũ ẽ ĩ fluuio meo & ar usq̃ ad ihm no" duo abbatꝫ tria cũ gg· st mõ fu" obruet Hat·s· ydola nez spebz nez vtutibz vni eoꝝ silia st̃·r· nlli ꝑdcoꝝ silia st̃ nez ĩ form nez ĩ opatiõe potentis q̃ ad id q̃d ẽe putat seu ẽpitat· beste melioes st̃ ill bonitate nẽ seu entis cũ heant ẽe vitale & sen sitiuũ Io socrates dix" Malle adorare mẽ q̃ ydo lũ cũ tamus sit opus nẽ ydolũ vo opus artis hmane Ita sic ĩ tmentario·r· ĩ loco ĩ q̃ st̃ cu nuentes formido n̄ eu sopit·r· id q̃d po ibi ad ẽndũ aues n̄ abigit eas du ꝓpiuit rẽ illã n̄ mouer ita st̃ dñ q̃ suos n ꝓnt eusodiẽ nul cões Rodẽ mõ & ĩorto spũa alba sup̃ quã ois ãus sedet·r· q̃tz aduenerit & sede optauerit nil ꝓdest ad ozn eusodiã sili· et mortuis ꝓterto ĩ tenebris·r· occulte ihumato abiecto siles st̃ dñ illoꝝ q̃ n̄ viuũt n̄ agẽ valet ut eshmat Ap ꝓpiuit q̃z et marmoe stetus q̃ n̄ st̃ dñ·r· ydola n rẽ deos potestis ꝓpendẽ a ꝓpiuit q̃ sdiuit & ex cõsideratiõe marmoris de q̃ fiut lapidea seu marmorea ydola q̃ ꝓpiuit et marmor si tenet·r· vestiut a soliditate ꝑstat ydolo n̄ tñ st̃ dñ idcirco n̄ ydola mi fia et deuãta n̄ spm vitale ity hmna ipi & dñ posthco cõdet·r· tãde ꝺsumẽ ab erugie si sint de metallo & ꝑcussibz si sint de luto ut dem ẽ vel a vnibz si sit de ligno ac alijs modis destru ꝓnt a vendi itm q̃ cozꝝ ꝓtii mãduet et erit opprbriũ i regiõe·r· cultoibz suis erit nã seu omissio obpben cõfusiois etne eodẽ p nationis q̃z iserat Melioz ẽ q̃ hõ iustus q̃ n̄ hꝫ simulachꝝ·r· i° n̄ volit n̄ retinet· melioz ẽ ip̃ ipso simulat atz multoibz ex nã erit lõge ab opprbrijs y° glaz et honorẽ cõsequt celestẽ a nudi te mstio ar sumo q̃ glificates se glificat iustos q̃ deligit n̄ a q̃d boni ipmiatiũ relinquit q̃ ẽ supoia ds fblis et bndes Et i h̄ simio si bibliũ totũ ad oipotẽtis et sꝛgiosissimi dei laudẽ honorẽ & glaz Anno dñi ꝓ ssi solẽp visitatiois vginis glose Amẽ

Explicit feliciter p fr̃ez ivermboldũ de leydis ordinis carthusien ꝓfessũ do monelius dfte tractatu Anno dñi ꝓ xvi kl Januarij